UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 12 02 18 08 003 5

BINDING SECT. APR 26 1971

BP
75
.26
J35T8
1871
v.1-2

Jamal al-Husayni, Jamal
al-Din 'Ata' Allah ibn
Fadl Allah
Ravzat ul-ahbab

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/ravatlab1v2jaml

(2)
3002 4

﴿ فهرست الجلد الاول من ترجمة روضة الاحباب ﴾

٠٦ مقدمه اهل سننك مذهبی
١٠ باب اول رسول اكرم صلی الله تعالی علیه وسلمك نسب اطهری
٠٠ الی آخره
١٣ رسول اكرم حضرتلرینك بعض اجدادی آدم علیه السلام
٣١ شیث علیه السلام
٣١ ادریس علیه السلام
٣٤ نوح علیه السلام
٤٢ ابراهیم علیه السلام
٥٩ اسمعیل علیه السلام واولاد اسمعیل علیه السلام
٦٦ حضرت پیغمبرك اعمام وعماتی
٦٧ اول حضرتك اسماء والقابی وكنیه لری
٧١ آب زمزمك پیدا اولدیغی
٧٤ بیت مكرمك بنا اولندیغی
٨١ چاه زمزمك نابود اولوب بعده عبد المطلبك حفری
٨٣ عبد اللهك ذبحدن خلاصی وآمنه یه تزوجی
٨٩ اول حضرتك حملی زماننده ظهوره گلان علامات
٩٢ ایكنجی باب اول حضرتك تاریخ ولادتی وطوغدیغی وقتده
٠٠ ظهوره گلان بعض غرائب وحال حیاتنده واقع اولان احوال
٠٠ ووقایع بیان اولنور
٩٥ اول حضرتك حین ولادتنده ظهوره گلان غرائبدن
٠٠ برشیده بیاننده در
١٠١ اول حضرتك ولادتی گیجه سنده واقع اولان بعض حوادثك بیانی
١٠٣ قصهٔ سطیح كاهن
١٠٦ اول حضرتك ثویبه نك وحلیمهٔ سعدیه نك ارضاعی وشق
٠٠٠ صدرك بیانی
١٢١ اول حضرتك ولادتندن التنجی سنه نك و یدنجی سنه نك وقایعی
١٢٤ اول حضرتك ولادتندن سكزنجی ییلدن اون اوچنجی سنه یه دك
٠٠٠ ظهوره گلان وقایع
١٢٥ اول حضرتك ولادتندن اون اوچنجی ییلدن یكرمنجی سنه یه دك

٠٠٠ ظهوره كلان وقايع و بصرای شام جانبنه اولان سفری و بحیرا
٠٠٠ راهب قصه سی
١٢٩ اول حضرتك يكرمنجی سنه‌دن يكرمی بشنجی سنه‌يه‌دك ظهوره
٠٠٠ كلان وقايعی
١٣٠ اول حضرتك ولادتندن يكرمی بشنجی سنه‌ده واقع اولان
٠٠٠ اموری ونسطورا راهب قصه سی وتزوج خديجه رضی الله
٠٠٠ تعالی عنها
١٣٦ اول حضرتك ولادتندن اوتوزبشنجی يلدن تاظهور
٠٠٠ نبوته دك واقع اولان اموری وبيت مكرمك منهدم اولوب
٠٠٠ قريشك بنا ايتدكاری
١٣٩ قرقنجی سنه يه دك ظهور ايدن وقايع وابتداء نزول وحی
٠٠٠ وقرآندن اول نازل اولان بيان اولنور
١٤٧ نزول وحيك كيفيتی و اول حضرتك خلقی ايمانه دعوتی واول
٠٠٠ ايمانه كلنلرك بيانی
١٤٨ ابوبكر صديقك دلالتيله مسلمان اولان جماعت سابقين
٠٠٠ بيان اولنور
١٤٩ شياطينك آسماندن ممنوع اولدقلری
١٤٩ اول حضرتك خلقی ايمانه دعوتی آشكاره ايتديكی
٠٠٠ بيان اولنور
١٥٠ مكه مشركلرينك اول حضرته ويارانته ايتدكاری ايذا
٠٠٠ واضرارلری
١٥٩ نبوتدن بشنجی سالده واقع اولان امور واصحابك حبشه ولايتنه
٠٠٠ هجرتلری وانلرك رجال ونسادن عددلری
١٦٤ نبوتدن التنجی يلك وقايعی وحضرت حمزه نك وحضرت
٠٠٠ عمرك اسلامه كلدكاری
١٦٩ نبوتك سكزنجی يلدن اونجی يلنه دك اولان وقايع وقريشك
٠٠٠ اول حضرت خصوصنده معاهده ايدوب بنی هاشمك
٠٠٠ قريشدن ايرادقلری
١٧٦ نبوتدن اونجی يلك وقايعی وخديجه نك وابی طالبك موتی
٠٠٠ واول حضرتك طائف وثقيف قبيله‌لرينی اسلامه دعوتی

٠٠٠ وليلهٔ الجن وعايشه‌يي وسوده‌يي تزوج بيورديغي
١٨٩ نبوتدن اون برنجي ييلك وقايعي وابتداء اسلام انصاربيان اولنور
١٩٠ نبوتدن اون ايكنجي ييلك وقايعي و قصهٔ معراج وصلوات
٠٠٠ خمس فرض اولنديغي وبيعة العقبة الاولى
٢١٢ قصهٔ معراجه متعلق فوائد بيان اولنور
٢٢٢ نبوتدن اون اوچنجي ييلك وقايعي و بيعت عقبهٔ ثانيه ومدينه‌يه
٠٠٠ ابتدا هجرت ايدن اصحاب رسول بيان اولنور
٢٢٥ ابو بكر صديقك حبشه جانبنه هجرت ايدوب كتديكي
٢٢٧ اصحاب رسولك مدينه جانبنه هجرتلري وقريشك اول حضرت
٠٠٠ ايچون دار الندوه‌ده مشاوره‌لري واول حضرتك مدينه‌يه هجرتله
٠٠٠ مأمور اولديغي
٢٣٦ اول حضرتك غاردن چيقوب مدينه‌يه توجه بيورديغي
٠٠٠ ويوللرده ظاهر اولان امور واحوالك بياني
٢٤١ اول حضرتك مدينه‌يه ايريشوب اول ديار اهاليسنك اول سروره
٠٠٠ استقباله چيقدقلري
٢٤٣ هجرتك ابتدا سنه سنده ظهور ايدن وقايع ومعجزاتك بياني
٠٠٠ واذانك مشروعيتي
٢٥٨ هجرتدن ايكنجي سنه‌نك وقايعي
٢٦٧ وقوع غزوهٔ بواط وذو العشيرة
٢٧١ غزوهٔ بدر كبرى
٢٩٩ غزوهٔ بني قينقاع
٣٠٣ هجرتدن اوچنجي سنه‌نك وقايعي بيان اولنور غزوهٔ سريهٔ قرده
٣١١ غزوهٔ احد
٣٥٤ هجرتدن دردنجي ييلك وقايعي
٣٦٤ غزوهٔ بدر موعود
٣٧١ هجرتدن بشنجي سالك وقايعي
٣٩٠ غزوهٔ خندق
٤١٢ غزوهٔ بني قريظه
٤٢١ هجرتدن التنجي ييلك وقايعي وحديبيه وقعه‌سي
٤٥٣ اول حضرتك ملوك اطرافه نامه‌لر ورسوللر ارسال بيورديغي

Jamāl al-Ḥusaynī, Jamāl al-Dīn ʻAṭāʼ Allāh ibn Faḍl Allāh

مغنیساوی

برکلی زاده مرحومك

ترجمه سنه موفق اولدقلری

روضة الاحباب نام

تاریخ لطیفك جلد

اولیدر

کمرك رسوماتندن مستثنادر

Ravżat ül-aḥbāb

BP 75.26 .J35T8 1871 v.1-2

روضة الاحباب

جلد اول

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وآله وصحبه اجمعين (اما بعد) سير مستقيمه اصحابنك نظر انورلرينه مخفى و پوشيده دكلدر كه انساننك تحصيلنده عمر كرانمايه صرف ايلديكى اشيانك بهترى علوم دينيه ومعارف يقينيه در زيرا مقرردر كه علم سبب حيات قلوب ووسيلهٔ معرفت حضرت علام الغيوب وموجب رفع درجات ومثمر خير وسعاداتدر ❋ نتكم بو آيت كريمه ده كلام ربانى و پيام سبحانى انك فضيلتندن خبر بيرر (يرفع الله الذين آمنوا منكم والذين اوتوا العلم درجات) وعلو مرتبهٔ اهل علمه بو كافيدر كه خداوند تعالى كندى وحدانيتنى اثبات ايچون اول خصوصده شهادتده انلرى تالىٔ ذات عالى صفاتى وثانىٔ ملائكهٔ ملكوتى قيلوب بيوردى (شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولوا العلم قائما بالقسط) (قطعه) زهى رتبت عالىٔ اهل علم ❋ نكه كن كه ايزد بجاشان نشاند ❋ چو خوان شهادت بوحدت كشيد ❋ بجنب ملك شان برخويش خواند ❋ وزبان معجز بيان محمدى عليه افضل الصلوات واكمل التحيات كاه (العلماء ورثة الانبياء) ديوب انلرى نعت وراثت انبيا ايله مدح وثنا ايدردى وكاهى (علماء امتى كانبياء بنى اسرائيل) ديو انلرى اول طائفهٔ ناجيه يه مشابهت

فضيلتی ايله وصف واطرا بيورردی وشك يوقدر كه علم حديث اشرف
علوم دين و افضل قربات وطاعات رب العالميندر* زيرا اول حضرتك
سنن سنيه سی واحاديث مرضيه سی ثانیء ادلهٔ اسلام و مبين اكثر
احكام ومميز حلال وحرام ومفسر كلام ملك علامدر (شعر) اذا ذكرت
بحار العلم يوما* فبحر المصطفى لا غير يجری *هو البحر المحيط وما عداه*
فانهار صغار عنه تجری* واول سرورك سيرتنی بيلمك وحماة بيضهٔ
دين ورواة اخبار وآثار سيد المرسلين اولان صحابه وتابعين وسلف
صالحينك احوالرينه واقف اولمق انواع علوم حديثك اهمندندر
زيرا اول سرورك واتباع واصحابنك سنت حسنه وطريقت مستحسنه لری
اول علمدن ظاهر وروشن ومفصل ومبين اولور لاجرم اتباع سنت سنيه
و اقتفای سيرت نبويه واقتداء اصحاب كرام واحباب ذوی الاحترام
مستتبع سيادت منزلين ومستجلب سعادت دارينندر (قل ان كنتم
تحبون الله فاتبعونی يحببكم الله) آيت كريمه سی (ومن احبنی كان معی
فی الجنة) خبر معتبری بومدعايه دليل واضح وبو مبتغايه برهان لايحدر
وبو معناده دخی شائبهٔ اشتباه يوقدر كه بوعصرك قومی اول حضرتك
واصحابنك سيرواحوالرينه واقف اولمق انجق ثقات رواة وثبات ائمهٔ
اجله وسيله سيله حاصل اولور پس هرمؤمنك حالنه لايق وشاننه موافق
اولان اولدر كه اول سرورك سيرتی علمنی وعرف اهل حديثده اسماء
رجال ديدكلرنی كه معرفت احوال صحابه وتابعين ورواة وانلردن
نقل ايدن سلف صالحينك احوال واطوارلرندن عبارتدر محكم ضبط
ايدوب عهدهٔ منابعتدن شرطی ايله خروجه قادر اوله پس بومقدمه
بناء افضل المتأخرين واكمل المتورعين عمدهٔ شراح الحديث وقدوهٔ
اصحاب التفسير والتحديث مولانا عطاء الله بن فضل الله الحسينی الملقب
بجمال الحسينی تغمده الله بغفرانه واسكنه بحبوحة جنانه حضرتلرينك
ميرزا علی شير نواينك تكليفی ايله جمع وتأليف ايتديكی * روضة
الاحباب فی سير النبی والآل والاصحاب * نام كتابی و بابده تمام شرائط
حسن قبولی جامع * ولوازم احسان واستحسانی مستجمع اولوب صحاح
وثوابت اخباری مشتمل ومواعظ وحكم وآثاری متضمن اولديغی جهتدن
جهانده مثلی مفقود ونظيری ناموجود بركتاب لطيف و برانتخاب شريفدر

(شعر) كتاب نظمه يحكى زلالا ❊ وفى فحواه نورقد تلالا ❊ فلو خطت جواهره بتبر ❊ على بدر اللاق به كما لا ❊ پس بو فقير حقير كثير التقصير محمود المغنيساوى المشتهر بيكلى زاده غفرت ذنوبه ❊ وسترت عيوبه ❊ بعض احبابك التماسلرى ايله كتاب مذكورى لغت فارسيدن لسان تركى يه ترجمه ايدوب لكن نفعى عام وفائده سى تام اولمغيچون تكلف الفاظ وعبارات وتصنع انشا واشعار اتدن اجتناب واحتراز ايدوب بسيط وساده ❊ وتصنع وتكلفدن آزاده ❊ لسان عوام اوزره سوق كلام اولندى وجلهٔ اتفاقات حسنه دندر كه بو كتاب مستطابك ترجمه سنه ابتداء شروع اول ايام خجسته فرجامه مصادف اولديكه سنه ست ومائة والف جمادى الآخره سنك يكرمى ايكنجى كونى لطف ربانى ❊ ومن صمدانى ايله حالا مسند نشين اورنك عثمانى ❊ ووارث ملك سليمانى ❊ وجالس چار بالش خاقانى سايهٔ حضرت سبحانى ❊ دارا داراب غلام وداور بهرام انتقام ❊ سلطان البرين والبحرين خادم الحرمين ناصب رايات الجلالة فى الآفاق ❊ صاحب سرير الخلافة بالاستحقاق السلطان الاعظم الامجد ❊ والخاقان الافخم الاسعد ❊ السلطان ابن السلطان ابن السلطان الغازى (سلطان مصطفى خان) ابن السلطان محمد خان ابن السلطان ابراهيم خان خلد الله ملكه وابد دولته الى آخر الدوران حضرتلرينك تخت بلند بخت سلطنته جلوس همايونلرينك اوچنجى كونى روى درياده كفاروندك مخاذيلنك طونمهاى منحوسه لرى صدمهٔ طوب پرآشوب غزاة اسلام ايله شكسته ومنكوس اولدقدنصكره ساقز جزيره سنك دخى ايادئ كفرهٔ فجره دن انتزاع واستخلاص اولنديغى اخبار بشارتلرى نسيم نوبهار كبى اطراف عالمه سارى وجارى اولمغله خلق عالم كمال سرور ونشاط وفرط بهجت وانبساطدن حيات تازه ونشوهٔ بى اندازه بولوب كللر كبى خندان وبلبللر كبى جوشان وخروشان اولمشلر ايدى وهمچنان بو ترجمه نك اتمام واختتامى اول هنكام سعادت انجامه مقارن اولديكه سنه سبع ومائة والف صفر الخيرنده غزاة مسلمينك زور بازوى مردانه لرى تكرار كفرهٔ مذكوره نك سفائن واهيه لرينى برهمزده وشكسته ايدوب اول سفينه پاره لرك اخشاب والواحى وهلاك اولان كفرهٔ فرنكينك فرهنككك اجساد ناپاك وبى ارواحى خاروخس كبى

غاشیه کش روی دریا اولوب عازیان نهنك خروش لاشهٔ کفار ازرق پوش ایله آق دکزی بحر سیاهه دوندرمشلر ایدی والحمد لله علی ذلك (پس بو ترجمهٔ بی اعتباره امعان نظر بیورن اخوان دین وخلان فتوت قریننك مکارم اخلاق ومحاسن اشفا قلرندن در خواست اولنور که بو ترجمهٔ بی انتظامی شرف مطالعه‌لریله مشرف ومزین بیورد قلرنده واقع اولان زلات وهفواتنك قابل تأویل وتصحیح اولانلرینی قلم لطف وکرم ایله تصحیح واصلاح وقابل اولمیانلرندن عفو وصفحله اغماض واعتراضدن اعراض ایدوب بو فقیر مستمندی خیر دعا ایله یاد وتقصیراتندن استغفار ایله دلشاد ایده‌لر والله المستعان وعلیه التکلان (معلوم اوله که بو کتاب اوچ مقصدی مشتملدر ﴿ مقصد اول ﴾ حضرت رسالتك (صلی الله تعالی علیه وسلم) سیرتی واکا متعلق اولان مقدمات ومتممات بیاننده اولوب اوچ باب اوزره ترتیب اولنمشدر (باب اول) اول حضرتك نسب اطهری واکا متعلق اولانلر بیانده‌در (باب ثانی) اول حضرتك ولادتی وولادتنه متعلق اولان امور ومدت حیاتنده اول سروردن ظهوره کلان حالات وغزوات وسائر وقایع ومرض موت ووفاتی واکا متعلق اولان احوال بیاننده‌در وبو بابك خاتمه سنده اول سرور صلواتك کیفیتی وانك ثواب وفضیلتی بیان اولنمشدر (باب ثالث) فن سیرتك متممات ومکملاتی بیاننده اولوب سکز فصل اوزره ترتیب اولنمشدر (فصل اول) اول حضرتك عدد ازواج وسراریسی وهر برینك شرح حالی بیاننده‌در (فصل ثانی) اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم ذکور واناث عدد اولادی وهر برینك شرح حالی بیاننده‌در (فصل ثالث) اول حضرتك تعداد معجزاتی (فصل رابع) اول سرورك اوصاف وشمائلی (فصل خامس) اول سید ساداتك عباداتی (فصل سادس) اول خواجهٔ کائناتك آداب وعاداتی (فصل سابع) اول سرورك مخصوصاتی (فصل ثامن) اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم خدام وموالیسی ومراضع وعمالی وکاتبلری وپیکاری ومؤذنین وخطبا وشعراسی واسلحه وامتعه واثاث البیت ومراکب ودوابی وانلره متعلق اولان اشیا بیاننده‌در ﴿ ایکنجی مقصد ﴾ احوال صحابه معرفتی بیاننده اولوب ایکی بابی مشتملدر (باب اول)

رجال صحابه معرفتی بیانندهدر (باب ثانی) نساء صحابه معرفتی بیانندهدر
﴿ اوچنجی مقصد ﴾ احوال تابعین وتبع تابعین ومشاهیر ائمهٔ حدیث
بیانندهاولوب اوچ بابی مشتملدر (باب اول) احوال تابعین (باب ثانی)
تبع تابعین (باب ثالث) تبع تابعیندن صکره وجوده کلان جماعت ائمهٔ
دین احوالی بیان اولنور رضوان الله علیهم اجمعین والله الموفق والمعین
﴿ مقصد اول ﴾ حضرت رسالتك صلی الله تعالی علیه وسلم سیرتی
بیانندهدر وبو مقصدك ابوابنه شروعدن مقدم بر مقدمه ذکر ایدوب
اول مخلوقات اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم نور نبوتی اولوب
جمیع مکونات اول نوردن وجوده کلدیکی وبو بابده وارد اولان احادیث
مختلفهنك وجه توفیقی بیان اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی ﴿ مقدمه ﴾
اهل سنت وجماعتك رحمهم الله تعالی مذهبلری اولدر که ازل آزالده
ممکناتدن هیچ برنسنه موجود دکل ایدی نتکه (کان الله ولم یکن معه
شیء) حدیث صحیحی اکا دلالت ایدر وحق تعالی حضرتی جمیع ممکناتی
بوغیکن وارایلدی واشیایی براتمقده تأخیر ایلدیکی عجز وعدم قدرتندن
دکل ایدی بلکه جمیع ازمنه واحوالده قدرت انك ذات پاکندن منفك
اولمادی پس علماء دین رحمهم الله تعالی اول مخلوقات نه نسنه
اولدیغنده اختلاف ایتدیلر بعضیلری عقل اول مخلوق اولدی دیدیلر
و برطائفه دخی قلم جملهدن مقدم مخلوق اولدی دیدیلر و بر جماعت
دخی اول مخلوق نور نبوت محمدیدر دیدیلر صلی الله تعالی علیه وسلم
غالبا بو طائفهنك منشأ اختلافلری بو بابده اخبار مختلفه وارد اولدیغندندر
اول احادیثك بریسی بودر که (اول ما خلق الله العقل فقال له اقبل
فاقبل ثم قال له ادبر فادبر فقال وعزتی وجلالی بك اعطی و بك امنع)
و بریسی دخی بو حدیثدر که (اول ما خلق الله القلم) و بریسی دخی
بو حدیثدر که (اول ما خلق نوری) و بو احادیث مختلفهنك جملهسی
صحیح وثابت اولدیغی تقدیرجه بونلرك میاننده الله اعلم وجه توفیق
بو وجهله درکه اول حقیقت بزم پیغمبریمزك نوریدر صلی الله تعالی علیه
وسلم وعقل وقلمك اولیتلری اضافیدر یعنی اول مخلوق مجرداتده عقل
واجسامده قلمدر دیمکدر یاخود بو وجهله توفیق ایدرز که عقلارده
حق تعالینك اول خلق ایتدیکی اول عقلدر که سابقا ذکر اولنان حدیث

شريف مفهومى اوزره حق تعالى انى خلق ايدوب اقبال وادبار ايله امر ايتدكده اول دخى اطاعت وانقياد ايتمكله حضرت عزتدن عزشانه فنون اعزاز واكرام ايله مكرم ومخصوص اولدى وقلمرده اول مخلوق اولان اول قلمدركه حق تعالينك امرى ايله اشيانك تقديراتنى لوح محفوظه ثبت وقيد ايلدى ونورلرده اول مخلوق اولان نور حضرت محمد المصطفانك نوريدر عليه الصلاة والسلام اما اهل تحقيق اكا ذاهب اولمشلردركه بو عبارات ثلثه دن مراد شئ واحددركه حيثيات مختلفه اعتبار اولنوب اسماء متعدده ايله مذكور اولمشدر يعنى اول امر واحد كندوينى وكندى مبدائنى بيلوب وساير اشيايى تعقل ايتديكى جهتدن اكا عقل تسميه ايتديلر ولوح محفوظ وساير مصنوعاتده منقوش اولان نقوش علوم انك وساطتيله منقوش اولديغى جهتدن اكا قلم ديديلر وجميع كمالات ممكنه انك نورينك پرتوى اولديغى جهتدن اكا نور محمدى ديديلر پس (مصرع) جمله دن مقصود بر الاعبارات مختلف ❋ وبعض احاديث صحيحه دن عرش وآب جمله دن مقدم مخلوق اولديغى مفهوم ومعلوم اولمشدر ومحققان شراح حديثدن برجمع بويله بيورمشلردركه قلمك مخلوقاتده اوليتى عرش وآب مخلوقيتندنصكره اولمغه محمولدر يعنى حق تعالى عرش وآبى براندقدنصكره خلق ايتديكى مخلوقاتك اولى قلمدر ديمشلر (وبعض كتب قصص وتواريخده ابن عباس رضى الله تعالى عنهمادن منقولدركه حق تعالينك اولا ياراتديغى مخلوق برقلم ايديكه انك اوزونلغى بشيوز ييللق يول ايدى وقالنلغى فرق ييللق يول ايدى پس اكا خطاب ايدوب يازديدى قلم ايتدى نه يازه يم اى بنم پروردكارم حق تعالى ايتدى روز قيامته دك مخلوقات حقنده مقدر قيلديغم نسنه لرى يازقلم دخى جارى اولوب روز قيامته دك جمع اوله جق نسنه لرى يازدى ايدرلركه قلمك ابتدا لوح محفوظ اوزره يازديغى بو كلمات ايدى (بسم الله الرحمن الرحيم انا الله الذى لا اله الا انا محمد رسولى من استسلم لقضائى وصبر على بلائى وشكر على نعمائى ورضى بحكمى كتبته صديقا وبعثته يوم القيمة مع الصديقين ومن لم يستسلم لقضائى ولم يصبر على بلائى ولم يشكر على نعمائى ولم يرض بحكمى فليختر الها سوائى) برروايت دخى اولدركه قلم الى الابد جمله اولوب اوله جقلرى يازمغه مأمور اولدقده ساق عرشه (لا اله الا الله

محمد رسول الله) يازدقدنصكره هرقطره كه آسماندن نزولى وهر ورقكه اغجلردن سقوطى مقدرايدى ويريوزنده اولان هرطاش پارەلرى ونابت اوله جق هرنباتاتى وخلايقه ايريشه جك رزقى يازدى پس انك ايچون پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم (جف القلم على علم الله) وبرروايتده (جف القلم بماهو كائن الى يوم القيمة) ديو بيوردى (نظم) قضى قلم القضاء بمايكون ❊ فسيان التحرك والسكون ❊ جنون منك ان تسعى لرزق ❊ و يرزق فى غشاوته الجنين ❊ ونور محمدينك صلى الله عليه وسلم كيفيت خلقنده روايات متعدده واخبار متنوعه واردا ولمشدر ومجموعنك حاصلى ونتيجه سى الله اعلم بومعنايه راجع اولوركه حضرت خداوند تعالى بو آسمان وزمينى وعرش و كرسى ولوح وقلمى وجنت وجهنمى وملك وانس وجن وسائر مخلوقاتى يراتمزدن نيجه بيك ييل مقدم اول حضرتك نور نبوتنى يراتدى وعالم قدس قضاسنده اول نوره تربيت بيوردى كاه كاه سجود امرايلدى وكاهى انى تسبيح وتقديس ايله مشغول قيلدى واول نورك قراركاهنده حجابلر خلق ايدوب انى اول حجابلرك هر برنده مدت مديده حفظ ايلدى وهر بر حجابده حضرت حقك بر تسبيح خاصنى ذكرايدردى ونيجه زمان نصكره كه اول حجابلردن طشره كلدى وعاشقانه تنفسلر ايلدى حق تعالى انك انفاس متبركه سندن ارواح انبيا واوليايى وارواح صديقين وشهدايى وسائر مؤمنين وملائكك ارواحنى خلق ايلدى واول انفاس متبركه بى برقاچ قسم قيلوب برقسمندن عرش وكرسى ولوح وقلمى وجنتى وآسمان وزمين وآفتاب وماهتاب وكواكب وبحار ورياح وجبالى يراتدى اندنصكره زمينى منبسط قيلوب آسمان و زميندن هر بريسينى يديشر طبقه ايلدى وهر طبقه يى مخلوقاتدن برطائفه يه مسكن اولمق ايچون مقرر بيوردى و كيجه و كوندزى اظهار ايلدى پس جبرائيله امر بيورديكه واروب حضرت رسالتك صلى الله تعالى عليه وسلم قبرى محلندن برقبضه خاك پاك الوب اول نور ايله مخلوط ايليه جبرائيل فرمان موجبيله عمل ايدوب اول نورى اول خاك پاك ايله مخلوط وآب تسنيمله تخمير ايدوب اول خميرى بردرهٔ بيضا شكلنه قودى واول درهٔ بيضايى جنت ايرمقلرينه صالدى وانى يرلره وكوكلره ودرياره وطاغلره عرض ايلديكه تاخلق اولنمازدن مقدم انك كيم ايديكنى بيله لر واكايه لر نتكم (انى عند الله مكتوب خاتم النبيين وان آدم لمنجدل فى طينته) خبر معتبرى

بو معنایله اشارتدر (بیت) کسترده درسرای نبوت بساط او ❊ وآدم
هنوز رخت نیاورده ازعـدم ❊ مرویدرکه میسرة الفجر دنکه ایتدی
سؤال ایتـدم حضرت پیغمبردنکه (متی کنت نبیا) یعـنی نه‌زماندن
بری پیغمبر ایدك اول حضرت جوابنـده بیوردیکه حق تعـالی چون
عرش عظیمی یراتدی و کوکلری ویرلری منبسط قیلدی وعرش عظیمی
حملهٔ عرش ملکلرینـك اوموزلرنده متمکن قیلدی قدرت قلمی ایله ساق
عرشه یاز دیکه (لااله‌الاالله محمـد رسول‌الله خاتم الانبیاء) وبنم نامی
جنتك قپولرینـه وجنت اشجارینـك ورقلرینـه وقبه‌لرینه وخیمه لرینه
نقش وثبت ایلـدی حال بوکه آدم هنوز روح وجسد میانـنـده ایدی
یعـنی روح اك جسدنده تمکن بولمامشیدی اندنصکره قادر بکمال آدم
صفی یی یرادوب اول نوری آدمك جبهه‌سنده ودیعت قودی وایتدیکه
ای آدم بوسنـك جبهه کده ودیعـه قودیغم نورسنك ذریتکك افضل
وبهتری ومرسل پیغمبرلرك سروری نوریدر (روایتده کتورمشلردرکه
چـون آدم کندیدن صـادراولان زلت ومعصیت جهتندن تأدیب
اولنوب دنیایه کوندرلدی آدم متصل اغلمق وکناهلرینه توبه‌وانابت
اتمکده ایدی تاعاقبت محمد رسول اللهی کندویه وسیله طوتمـد قجه
توبه‌سی مقبول اولمادی (نقلدرکه آدم ایتـدی الهی محمدحقی ایچون
بنم کناهم یارلغه حضرت حق اکاخطاب بیوردیکه سن محمدی ندن
بیلورسن آدم ایتدی اول زمانکه بنی یراتدك نظرم ساق عرشـه دوش
اولدی کوردمکه ساق عرشده‌یازلمش (لااله الاالله محمد رسول‌الله) پس
بیلدمکه سنك قاتکده خلایقك اعزی واکرمی محمددرکه انك نامنی کندی
نامکه قرین ایتمشسن پس ندا کلدیکه یا آدم اول سنك ذریتکدن آخر
پیغمبراندر وسنی اکاطفیل اولمغیچون خلق ایتمشمدر (ایدرلرکه اولکون
حضرت‌حق طرفندن آدم کنیتنی ابو محمد قلمغه مأموراولدی (وبرروایت
دخی اولدرکه حضرت حق عزوجـل آدمدن سؤال ایلدیکه یاآدم
اول‌توسل ایدوب کناهك یارلغمـق ایچون بکاشفیع اتخاذ ایتـدیکك
کیمدر بیلورمیسن آدم‌جواب ویروب ایتدی بیلورم‌سنك مختارك‌ومحبوبکدر
وبنم جبهه‌مه ایداع ایتـدیکك نورانك نوریدر وساق‌عرشـده ولوح
محفوظده وجنت قپولرنده (لااله‌الا الله محمدرسول‌الله) دیو یازلمغـله

بلد مكه اول محمد سنك قاتكده اكرم مخلوقاتدر پس خطاب عزت
كلديكه يا آدم سنى مغفرت ايتدم و كناهكدن بجدم وعز وجلا لم حقيچون
سنك ذريتكدن هر كيم اكا توسل ايدوب انى بكا شفيع كتوررسه يارلغارم
وحاجتنى روا ايدرم و بعض مفسرلر (فتلقى آدم من ربه كلمات فتاب عليه)
آيت كريمه سنده اولان تلقى كلماتى سيد رسل صلى الله عليه
وسلم حضرتلرينه توسل واستشفا عله تفسير ايتمشلردر
منقولدر كه اول نورى محافظت وتعظيم اجليچون آدمدن عهد نامه
الديلر كه اولادى ارحام طاهراته اول نورى طهارتسز نقل ايتميه لر
وملائكه اول خصوصه شاهد اولديلر ومقرر قيلديلر كه اولاد آدمدن
هر كيمه اول نور ايداع اولنه اندن عهدنامه الا كه اول دخى اول نورى
محافظه وتعظيمده اهتمام ايدوب اول نورى نكاح صحيحله زمانتك
اصلح واولاسى اولان نسادن غيرى يه وضع ونقل ايتميه پس آدمك نيجه
اوغلانلرى اولدى تا اول زمانه دك كه اول نور حوايه منتقل اولدقده
حضرت حوا شيثه حامله اولدى وهر كاهكه حوا وضع حمل ايلسه
ايكز براوغلان و برقز طوغوردى الا شول نوبتده كه شيثى طوغوردى
يالكز شيث طوغدى نور محمدينك شرفى جهتندن ايكز طوغرمدى روايت
مشهوره بودر (وبرروايت دخى واردر كه شيث دخى ايكز طوغمش اوله على
اختلاف القول لين نور محمدى شيثه انتقال ايلدى اندنصكره اول نورپاك
عهود ومواثيق ونكاح صحيحله اصلاب طيبه دن ارحام طاهراته منتقل
اولوب تا عبدالله بن عبدالمطلبه واندن آمنه بنت وهب بن عبد منافه ايرشدى
(نقلت من اصلاب طيبة الى ارحام طاهرة) حديث مشهورى و(ولدت
من نكاح لا من سفاح) خبر معتبرى بو معنايه اشارتدر والله اعلم بالصواب

﴿ باب اول پيغمبر صلى الله عليه وسلمك نسب طاهرى واول
سرورك آباء واجداد عظامندن برشمه واعمام وعماتنك عددى
واسماء وكنيه لرى واول حضرتك القابى وآب زمزمك كيفيت
ظهورى وابراهيم واسمعيل يدلريله بيت كعبه نك بناواولندبغى
واسمعيلدنصكره زمزم قيوسنك بوموب نابود ونا پيدا اولديغنك
سببى و بعده عبد المطلب يدليله ظاهر اولديغى وعبد المطلبك آب
زمزم ظهورينه شكرانه اولمغيچون حضرت پيغمبرك باباسى عبد اللهى

قربان ایتمك مراد ایتدیكی وعبد اللهك آمنه یی تزوجی و اول
حضرتك نور پاكی آمنه یه منتقل اولدیغی واول سروری مدت
حملنده ظهور ایدن غرائب واكا متعلق اولان اموز بیانندهدر ﴿

﴾ اول سرورك صلی الله علیه وسلم نسب اطهری ذكر اولنور ﴿

اسم شریفی محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی
بن كلاب بن مرة بن كعب بن لوی بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن
كنانة بن خزیمة بن مدركة بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر
(اصحاب سیر وتواریخ وارباب علم انساب اراسنده تا عدنانه چیقنجه اختلاف
یوقدر ترتیب مذكور اوزره متفق علیه در اما عدناندن اسمعیله واسمعیلدن
آدمه چیقنجه عدد افراد و تعیین اشخاص وضبط اسامیده چوق اختلاف
واقع اولمشدر بعضیلری عدنانله اسمعیل اراسنده درت نفر ذكر ایتمشلر
(بعضیلری دخی زیاده ایتمشلر تا فرق نفره دك عد ایتمشلردر وكذلك
اسمعیلدن آدمه چیقنجه دخی چوق اختلاف ایتمشلردر فی الواقع عدنانله
آدم اراغنده تعیین عد داشخاصده بر روایت صحیحه كه معارضه دن
خالی اوله ثبوته ایرشمامشدر اكا بناء انلرك ذكرندن سكوت انسب واولی
كورلدی (مرویدر كه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم هر كاه كه كندی نسبنی
بیان بیورردی عدنانه چیقنجه ذكر ایدوب عدنانه ایرشدكده توقف
ایدردی (وبر روایت دخی اولدر كه كذب النسابون الی مافوق عدنان)
دیرایدی یعنی عدناندن نصكره تعیین افراد ایدن نسابلر یلان سویلرلر
عدناندن یوقاروسی معلوم دكلدر دیمك اولور حضرت عمر بن
خطاب رضی الله تعالی عنه دن منقولدر كه بز كندی نسبمزی تا معده
چیقنجه ضبط ایتمشزدر معددن یوقاروسنی بیلمزز دیرایدی ولكن
جمهور اهل سیر وتواریخ انك اوزرینه متفقلردر كه ابراهیم واسمعیل
ونوح وادریس وشیث اول حضرتك اجداد كرامندندر وابو بكر عربینك
ادریس بزم پیغمبرمزك اجدادندن دكلدر بلكه بنی اسرائیلدندر دیدیكی
قول معتبر دكلدر وبو قولك صحتنه حدیث معراجده ذكر اولندیغی اوزره
پیغمبر آسمانده ادریسه ملاقی اولدقده ادریسك اول سروره مرحبا بالنبی
الصالح والاخ الصالح دیدیكی ایله استدلال ایدوب اكر ادریس پیغمبرمزك
اجدادندن اولیدی اسمعیلك دیدیكی كبی مرحبا بالابن الصالح

دیرایدی دیمسی مدعاسنه تمام دلالت ایتمز زیرا احتمالدر که ادریس
بو سوزی تواضع وتلاطف طریقی ایله سویلمش اوله

حضرت پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم
بعض اجدادی احوالندن برشمه بیاننده در

حضرت آدمك کنیتی ابوالبشر وابو محمددر پیغمبردن صلی الله تعالی علیه
وسلم سؤال ایتدیلر که آدم پیغمبرمیدی اول حضرت ایتدی بلی نبی مکلم ایدی
ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایتدی اکا آدم دیدکاری اول جهتدندر که
آدم زمیندن یعنی روی زمیندن مخلوق اولمشدر (و بعضلر ایتدیلر آدمك
آدم تسمیه اولندیغنك سببی کندم کون یعنی بغدای اکلو اولدیغندندر قول
اول اوزره آدم ادیم لفظندن مشتق وقول ثانی اوزره ادمت لفظندن مأخوذدر
(و بعضیلر ایتدیلر لغت عربده برنسنه بی برنسنه یه قارشدرسه لر
ادمت بین الشئین دیرلر آدمك دخی طینتی آب وخاکدن مخلوط اولمغله
آدم اسمیله تسمیه ایلدیلر بو کلام دلالت ایدر که آدم لفظی اسماء عربیه دن
اوله زیرا اسماء عجمیه ده اشتقاق اولماز وامام نوو ینك رحمه الله تهذیب
الاسماء واللغات نام کتابنده ابو منصور لغوی نحویدن نقل ایدوب
آدم وصالح وشعیب ومحمد دن ماعدا اجیع اسماء پیغمبران عجمیدر
دیدیکی بوقولی مؤیددر لکن ابن جوزی تلقیح نام کتابنده ابوذر غفار یدن
برحدیث روایت ایدوب دیمشکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
ابوذره خطاب ایدوب ایتدی یاابا ذر انبیادن درت نفر کیمسه سریانیه در
آدم وشیث واخنوخ ونوح ودرت نفر کیمسه لر عربیدر هود وشعیب
وصالح ومحمد علیهم السلام اما اخنوخ دیدیکی ادریس پیغمبردر
ارباب تواریخ کتورمشلردر که چون حضرت حق جل وعلا آدمی
یاراتمق دیلدی جبرائیله بیور دیکه واروب تمام روی زمیندن برآوج
طپراق جمع ایلیه جبرائیل فرمان موجبنجه عرصهٔ زمینه متوجه اولدیکه
واروب فرمان حقی برینه کتوره زمین چون بو حالی معلوم ایدندی تضرع
وزاری لسانیله استغاثه ایدوب ایتدی خاك ضعیف ایچون مجال قرب
الهی یوقدر خاك ذلیل قنده رب جلیل قنده بن بوکارك عاقبتندن
و بو حالك نتیجه سندن قورقرم و بو تکلیف کلفتنه تحمل ایده مزم
دیو بو بیتك مضمونی عرصهٔ عرضه ابرشدردی (بیت) ذرهٔ خاکم

ودر كوی توام وقت خوشست ❋ ترسم ای دوست كه بادی ببردنا كاهم ❋
وبرروايت دخی اولدركه زمين ايتدی يا جبرائيل قورقرمكه حق تعالی
بندن برمخلوق خلق ايده اول مخلوق كنهكارلق ايدوب بن خجيل وشرمسار
اولم جبرائيل خاكه ترحم ايدوب كيرو دوندی وخاكك عجز واضطراری
قصه سنی دركاه احديته عرض ايلدی (وبروايت دخی اولدركه خاك
ايتدی يا جبرائيل سندن حق تعالی يه صغنورمكه بندن برشی اخذ
ايدوب بنی نقصان اوزره قومیه سن جبرائيل دونوب كيدوب ايتدی يارب
خاك بندن سكا صغندی بن دونوب كلدم پس اسرافيله (وبر روايتده
ميكائيله فرمان حق اولديكه بومهمه قيام ايدوب زميندن برقبضه
طپراق اله انلر دخی واروب جبرائيلك كتورديكی جواب مثللی جواب
ايله كيرو دوندیلر عزرائيله خطاب ارشد يكه سن واروب بوامره قيام
ايده سن فی الحال عزرائيل زمينه اينوب خاكك عجز وزار يلغنه اصلا
التفات ايتمدی خاك عزرائيلدن جناب حقه استعاذه ايتدكده عزرائيل
دخی حق تعالينك فرمانی يرينه كتورمدين دونوب كتمكدن بن دخی
اكا استعاذه ايدرم ديوب امر اولنديغی اوزره تمام روی زمينده
اولان اصناف خاكدن قرق آرشون مقداری طپراغی بربرينه مخلوط
ايدوب مكه وطائف اراليغی بريرده جمع ايلدی جناب عزتدن خطاب
كلديكه يا عزرائيل چون بوقبضهٔ خاكك اخذ وقبضی سندن وجوده
كلدی انك واولادينك جانلرينی قبض ايتمكی دخی سكا تفويض
ايتدم (خبرده كلمشدركه پيغمبر صلی الله تعالی عليه وسلم بيوردی حق
تعالی آدمی برقبضه ترابدن خلق ايتدكده اول تراب تمام اجزای
روی زميندن التمشيدی پس بنی آدمك الوان وطباعنك اختلافی
اجزای ارضك اختلافی حسبجه اولدی كيمی بياض وكيمی سياه
وكيمی قزل وكيمی بورنكلرك ميانه سی وكيمی دخی طيب وكيمی خبيث
كيمی يومشق وكيمی قاتی (روايتده كتورمشلردركه چون اول قبضهٔ
خاك مكه وطائف اراليغنده جمع اولدی جناب فياض عزشانه
بربولوت پارەسنه امر ايتديكه قرق كون ياخود قرق ييل اول خاكك
اوزرينه غم وغصه درياسندن يغمور ياغدردی اول دريا عرش التنده
بربحردركه اكا بحر الاحزان ديرلر اول جهتدندركه بنی آدمك

اوزرینه بی حزن و بی ملال برکون بچمز امام ثعلبی عرایس نام کتابنده ایدر خبرده وارد اولمشدر که آدمک جسدی روی زمینده یاتور ایکن انك اوزرینه قرق ییل غم وغصه یغموری یاغوب صکره بر ییل دخی سرور وشادی یغموری یاغدی انکیچوندر که اولاد آدمده غموم وهموم چوق اولوب عاقبتی فرح وراحته مبدل اولور (شعر) ای شئ یکون اعجب من ذا ❋ لو تفکرت فی صروف الزمان ❋ حادثات السرور توزن وزنا ❋ والبلایا تکال بالقفزان ❋ ومدت مذکوره ده جناب حکیم خلاق عزشانه اول کارده غیرك مشارکنسز کندی بذلطف وعنایتی ایله آدمك طینتنی تخمیر بیوردی وانك جبلت وطبیعتنده هرنه مراد ایتدی ایسه تخمر قیلدی (ایدرلر که اول جسد ابتدا طین ایدی یعنی بالچق اند نصکره حماء مسنون یعنی متعفن اولمش بالچق اندنصکره صلصال اولدی یعنی قورومش بالچق شویلکه برنسنه اورسه‌لر کوم کوم اوتردی (اهل تفاسیر وتواریخدن منقولدر که چون خدای تعالی آسمان وزمینی وملائکه وجنی خلق ایلدی ملائکه‌یی کوکلرده ساکن قیلوب جنیلری یرده اسکان ایلدی پس جن قومی مدت مدیده یرده ساکن اولوب حق تعالینك عبادتنه مشغول اولدیلر پس حق تعالینك ارادت ازلیه‌سی اول قومك افناء واهلاکنه متعلق اولمغله ارالرنده حسد وبغی وظلم وطغیان پیدا اولوب فتنه وفساده وبربرلرینی ناحق یره قتل واهلاکه باشلدیلر حق تعالی زمینه ملائکه‌دن برنوع لشکر کوندردیکه انلره ملائکهٔ جن دیرلر ایدی واول طائفه‌نك مقتدا ومرشدی وافضل واعلی ابلیس ایدی چون اول ملائکهٔ جن زمینه ایندیلر بوندن اقدم زمینده ساکن اولوب زمینك تصرفی اللرنده اولان جنیان طائفه‌سنی یرلرندن سوروب چیقاردیلر واول طائفه طاغلر شکافلرینه ودریالرده جزیره‌لره قاچدیلر ونابود وناپیدا اولدیلر اندنصکره ملائکهٔ جن زمینده قرار ایدوب حق تعالی بالتمام روی زمین ملکنی وسماء دنیایی وجنت خزینه‌دارلغنی ابلیسه ویردی ابلیس کاهی روی زمینده عبادت ایدردی کاهی سماء دنیاده وکاهی جنتده پس اول ملعونك خاطرناسازنده برعجب پیدا اولدی وکندی کندویه ایتدی بونجه مملکتی حق تعالینك بکا ارزانی طوتدیغی دکلدر الا انك قاتنده بنم جمله ملائکه‌دن اعز واکرم اولدیغمدندر

پس جناب احدیت ابلیسه وابلیسك تحت حكومتنده اولان لشكرینه ویاخود جمیع ملائكهٔ آسمان وزمینه خطاب بیوردیكه (انی جاعل فی الارض خلیفة) یعنی آدمی خلیفه قیلمق استرم دیدی ائمهٔ تفسیر اختلاف ایتدیلر كه حق تعالی آدم حقنده نیچون خلیفه دیدی (بعضیلر ایتدیلر كه انكیچونكه آدم روی زمینده اولان جنك خلفی اولاجق ایدی لكن صحیحی اولدر كه انكیچون آدمه خلیفه نامنی اطلاق ایتدیكه زیرا آدم حق تعالینك احكامنی اقامتده وقضایاسنی تنفیذده حضرت حقك خلیفه ونائبی ایدی ملائكه چون انی جاعل فی الارض خلیفة خطابنی اشتدیلر (اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك) دیدیلر یعنی زمینده بركمسه یی خلیفه قیلارمیسن كه اول كیمسه وانك اولادی فساد ایدرلر وخون ناحق دوكرلر وحالبوكه بزسكا شكر وثنا قیلارز وسنك پاكلكنی ذكر ایدرز یعنی وجه ارضده اول جنیلرك فساد وعصیان ایتدكاری كبی بونلر دخی عصیان وطغیان ایتسه كركدر واول قاعده یه كتسه لر كركدر ملائكه بوسوزی غائبی حاضره قیاس ایدوب سویلدیلر یوخسه انلر علم غیب بلمزلردی (وبعض علما ایتدیلر حضرت حق انلره اعلام بیورمشیدیكه بن روی زمینده برخلیفه ایجاد ایدرمكه انك اولادی فساد ایتسه لر كركدر وعلمادن برجیع دخی اكا ذاهب اولدیلر كه ملائكه بنی آدمك فساد وسفك دماء ایده جكلرینی لوح محفوظده كوروب معلوم ایدنمشلر ایدی (وبعضیلر ایتدیلر ملائكه بنی آدمك فساد ایده جكلرینه طبیعت انسان مقتضاسیله حكم ایتمشلر ایدی زیرا انسانك روحنك مركبی مثابه سنده اولان قالب جسمنی مواد متضاده دن تركیب اولنمش بولدیلر پس بیلدیلر كه بوتركیبك نتیجه سی دوكلی فساد وافساد اولسه كركدر اما ملائكه انسانك قلبی حالندن وحق تعالینك نظرگاهی اولدیغندن غافل ایدیلر وبلدیلر كه دوكلی فساد وافساد حق تعالینك برنظر لطفی ایله صلاح پذیر اولمق ممكندر (ائمهٔ علما ایتدیلر ملائكه دن بوسؤال حق تعالینك آدمی یراتمقده حكمتی نه در اول حكمتی بلمكه طالب اولمق واستعلام ایتمك طریقی اوزره واقع اولمشیدی یاخود مرادلری آدمك حالندن استفهام ایتمك یعنی عجبا خلیفه ایده جكك كیمسه جنیلر كبی مفسدمی اولاجقدر

يوخسه بزلر كبى مصلح مى اولاجقدر بو تقدير اوزره آيت كريمه ده ترديدك شق ثانيسى محذوف اولمش اولور ياخود ملائكه بوسوزى تعجب طريقى اوزره سويلمش اولالر كه الهى سنك بونجه نعمتلرك آدمك واولاد آدمك اوزرلرنده ايكن انلر كندولرينى بونجه جنايتلر ايله نيجه آلوده ايده بيلورلر ونه جرأت ايله فساد يولنه كيده بيلورلر ملائكه نك بوسؤالدن مرادلرى على اختلاف الاقاويل هرنه اولور ايسه اولسون حق تعالى انلرك جوابنده (انى اعلم مالا تعلمون) بيوردى يعنى آدمى ياراتمق ضمننده اولان مصلحت وحكمتى بن بيلورم سزلر انى بيلمزسز وياخود مراد بويله ديمك اوله كه آدمدن واولادندن پيغمبرلر ومصلحلر كلجكدر (وياخود بن بيلورمكه آدمدن طاعت وابليسدن معصيت صادر اولجقدر ياخود بن بيلورمكه آدم سزلردن اعلمدر ياخود سز آمددن معصيت صدور ايدجكنى بيلورسه كز بن بيلورمكه اول معصيتدن پشيمان وتائب اولهجقدر (وبعضيلر ايتديلر بو آيت كريمه ايله حق تعالينك مراد شريفى بودركه اى فرشتهلرم بن سزلرى خلق ايتمكله خالقيتم صفتى ظاهر وآشكاره اولدى امابنم دخى اسما وصفاتم واردر رازق ورزاق وغافر وغفار وغفور كبى برخلق دخى ياراتمق استرمكه انلردن بعضيسى بندن رزق طلب ايدهلر بن انلره رزق ويرمكله رازق ورزاق صفتلرم پيدا اولهوانلردن بعضيسندن بنم قضا مله كناه صادر اولدقده اعتذار واستغفار ايدوب بن انلرك عذرلرينى مقبول وجرملرينى مغفرت قيلمق ايله غافر وغفور وغفار نام صفتلرينى ظاهر وآشكار قيلسم كرك (زين القصص صاحبى ايدر بدأ الخلق نام كتابده كوردمكه چون حق تعالى ملائكه يه (انى اعلم مالا تعلمون) خطابنى بيوردى ملكلر مأمور اولمدقلرى خصوصده جرأت ايدوب سوز سويلدكلرينى يعنى آدمى نيچون يرادرسن ديو اعتراض ايتدكلرينى عظيم معصيت بيلوب نادم وپشيمان اولديلر وديوبيل كرسينك اطرافنى طواف ايدوب (لبيك اللهم لبيك اعتذارا اليك لبيك نستغفرك ونتوب اليك) ديديلر روايتده كتور مشلردر كه آدمك طينتى تخمير اولنوب هنوز صلصاليت مرتبه سنده ايكن اتفاقى ابليس ملائكه دن برجماعتله آدمك قالب جسدى اولان محله مرور ايلدى ابليس النى آدمك قارنى اوزرينه اوردى يانغولنوب صداسى ابليسك قولاغنه ايرشدكده ايتدى غالبا بو شخصك هيكلى ايچون زياده اقبال اولمامه كركدر

شو یله کوریرمکه بو شخصك مبتلای بلای بطن اجوفنك تقاضاسندن
نیجه ایشلر ظهوره کله ودونوب یله سنجه اولان ملکاره ایتدی اکر
حق تعالی انی بزم اوزریمزه مسلط ایدرسه انکله نه معامله ایتسه کز کرك
ملائکه ایتدیلر اطاعت ایدهرز ابلیس کندی کندی یه ایتدی
اکر بنی انك اوزرینه مسلط ایدرسه بن انی هلاك ایدرم اکر انی
بنم اوزریمه مسلط ایدرسه انك اطاعتنده اولمام بو یکی یرادلمش کشی
طاعات وعبادات سابقه سز بنم اوزریمه نیجه حکومت ایده بیلور حق تعالی
ابلیسدن اول عجب وتکبره راضی اولمیوب انك اوزرینه طرد ولعن
رقمنی چکدی (سهل بن عبد الله تستری ایتدی عبدایله ربی بیننده تکبر
ودعوادن اغلظ بر حجاب اولمدیغی کبی ذل وافتقاردن اقرب بر طریق
یوقدر (نقلدر که چون تخمیر طینت آدم قصه سی تمام اولوب اجزاء
وجودینك تعدیل وتسویه سی امری انجامه ایرشدی انك سفال کبی
اولان جسدینك باشی طرفندن روحی ادخال ایتدکارنده روح هر محله که
ایرشدی اول محل صلصال ایکن یعنی قورومش بالچق ایکن لحم وعظم وپوست
اولدی (عن سلمان رضی الله تعالی عنه قال لما خلق الله آدم علیه السلام
بدأ باعلاه ثم باسفله فقال الهی عجل خلقی قبل اللیل فذلك قوله تعالی خلق
الانسان من عجل فلما نفخ فیه الروح عطس فالهمه الله الحمد فقال الحمد لله فقال
الله یرحمك ربك یا آدم) وبر روایت دخی اولدر که چون روح آدمك کوزینه
ایرشدی نظری جنت میوه‌لرینه دوش اولدی وچون شکمنه ایرشدی
اشتهاء طعام پیدا اولدی واول حرص شول حرص ایدیکه ابتدا آدمك
جوفنده پیدا اولمشدی همان دم دیلدیکه واروب جنت میوه‌لرندن تناول
ایلیه حال بوکه هنوز روح ایقلرینه ایرشمامشیدی اول جهتدندرکه
حق تعالی بیورر (خلق الانسان من عجل) پس روح آدمك تمام
جسدینه سرایت ایدوب لباس حیاتی انك بدننه کیدیردیلر وجمال خلقتنی
زیور علمله آراسته ایتدیلر حق تعالی اکا اسماء مسمیاتی تعلیم ایلدی
نتکیم بیوردی (وعلم آدم الاسماء کلها) ایدرلر که چون حضرت جلال
احدیت (انی جاعل فی الارض خلیفة) صداسنی ملائکه‌نك سمعلرینه
ایرشدردی انلر ایتدیلر پروردکاریمز هرنه دیلرسه خلق ایتسون هیچ انك
قاتنده بزلردن عزیزك بر مخلوق اولماسه کرکدر و بز پروردکارمزك

قاتنده اعز مخلوق اولیجق بالضروره آدمدن اعلم اولسق کرکدر زیرا بزی اندن مقدم خلق ایلدی وبزم کورد یکمز شیلری آدم هنوز کورمامشدر پس حضرت حق آدمك ملائکه اوزرینه عمله فضیلتنی اظهار ایتمك مراد ایدیجك آدمه مسمیاتك اسماسنی تعلیم بیوردی ائمهٔ تفسیردن ابن عباس ومجاهد وقتاده نك اتفاقلری انك اوزرینه درکه حضرت حق جمیع اصناف اشیانك اسماسنی آدمه تعلیم ایلدی وبعض علمانك اوزرینه درلرکه روزقیامته دك اولوب واولاجقلرك اسماسنی بیله تعلیم ایلدی آدم دخی اولادندن هر بر ینه برلغت خاص ایله تکلم ایدردی اولادی دخی اطراف بلاده متفرق اولوب هرفرقه برلغت وبراسانله مخصوص اولدیلر اندنصکره که آدم جمیع اسمایه عالم اولدی حضرت حق عزشانه مسمیات اسماسی ملائکه یه عرض ایدوب بومسمیاتك اسماسندن بکاخبر ویرك اکر بز آدمدن اعلم وافضلز دیدیککز قولده صادق ایسه کز دیدی پس ملائکه کندی عجز وقصور ینه معترف اولوب (سبحانك لاعلم لنا الا ماعلمتنا) دیدیلر ابو بکر وراق رحمه الله ایتدی حق سبحانهُ وتعالی ملائکه یه خطاب ایدوب (انبئونی) یعنی بکاخبر ویرك دیدکده ملائکه حصر اولوب جوابه قادر اولمادقلرینك سببی بودرکه حق جل وعلا اخباری کندی ذاتنه مضاف ایلدی آدمه اضافت ایتمدی یعنی انبئوا آدم دیمدی حقاکه بویله مقام امتحانده کیمدرکه حق تعالی یه جواب ویرمکه قادر اوله چون حضرت حق دیلدیکه آدم حصر اولمیوب جوابه قادر اوله پس اخباری کندی ذاتنه اضافت ایتمیوب ملائکه یه اضافت ایلدی یعنی انبئنی دیمیوب انبئهم دیدی معناسی یا آدم ملائکه یه خبر ویر دیمکدر حق اخباری کندی ذاتنه اضافت ایدوب انبئنی یا آدم دییدی آدم حصر اولوب جوابده ملائکه دن عاجزرك اولیدی اندنصکره حق سبحانه وتعالی آدمه خطاب ایدوب یاآدم ملائکه یی خبر دار ایت اسماء مسمیاتدن دیمکله آدم عزوشرف بولوب مسند تعلیم ملائکه ده متمکن اولدی نتکیم (یاآدم انبئهم باسمائهم) آیت کریمه سی اول معنادن خبرویرر وبوآیات کریمه لرده انبیانك ملائکه دن افضل اولدیغنه دلالت واردر اهل سنت وجماعت مذهبی دخی بونك اوزرینه در ودخی بوآیتلرده علمك عبادت

اوزرینه فضیلتنه دلالت واردر که آدم علم واسطه سیله اهل طاعت
وعبادت اولان ملائکه نك اوزرینه ترجیح ومزیت بولدی بو یله اولدیغی
اجلدن پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه (فضل العالم علی
العابد کفضلی علی ادناکم) و بر روایتده (کفضل القمر لیلة البدر علی
سائر الکواکب) چون آدم معلم ملائکه اولدی یرده اولان ملائکه یه
یاخود جمیع ملائکه یه امر اولندیکه آدمه سجده ایده لر پس علما ایتدیلر
ملائکه نك آدمه سجده ایله امر اولندیغی انباء اسمادن مقدم واقع
اولمشدر نتکه (فاذا سویته ونفخت فیه من روحی فقعوا له ساجدین
فسجد الملائکة کلهم اجمعون) آیت کریمه سنك ظاهری دخی بو معنایه
دلالت ایدر (نقلدر که ملائکه دن ابتدا آدمه سجده ایدن اسرافیل
وجبرائیل ایدی حق تعالی اول مقابله ده جزا اولمغیچون لوح محفوظ
محافظه سنی اسرافیله تفویض بیوردی وجبرائیلی امین وحی ایلدی
وانلردن صکره جمیع ملائکه سجده ایلدیلر الا ابلیس که امتناع کوستروب
سجده ایتمدی لاجرم (وان علیك لعنتی الی یوم الدین) مقتضاسیله طوق
لعنت ابدی بی کردننه کچردیلر و (فاخرج منها فانك رجیم) نحوی
اوزره جنتدن خروجنه حکم الهی صادر اولدی و بو معنی دلیلدر انك
اوزرینه که هر کیمکه برعالمه حقارت چشمی ایله نظر ایلیه اول کشی
عمرندن تمتع بولمیه وشیطانه موافقت ایتمش اوله زیرا شیطان عیب جوی
وعیب کوی اولدی وآدمك علمنی کورمدی پس ملعون ابدی اولدی
وهر کیمکه عالملرك یوزینه حرمت ایله نظر ایلیه وانلرك عیب جوی
اولمیه که بنی آدم البته بی عیب اولمز بلکه انلرك عیبلرینی علملری ایله
ستر ایلیه اسرافیل وجبرائیل علیهما السلام موافقتنه قدم قومش اولور
وآز زمانده دین ودنیا مقصودینه فائز اولور بو جهتدندر که پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر (من اکرم عالما فقد اکرمنی) مذهب
صحیح اولدر که اول سجده حقیقتده آدم ایچون ایدی لکن حق سبحانه
وتعالینك طاعت وعبادتنی متضمن ایدی زیرا سجده ایتمکه حق تعالینك
جانبندن مأمور ایدیلر واول سجود تعظیم وتحیت سجودی ایدی عبادت
وطاعت سجودی دکلیدی یوسف علیه السلامه قرنداشلرینك سجودی
کبی (وبعضیلری ایتدیلر (اسجد والآدم) آیت کریمه سنده اولان لام

الی معناسنه‌در پس اسجدوا الی آدم دیمك اولور بوتقدیرجه آدم بیت
کعبه کبی قبلهٔ سجود اولور وحقیقتده سجود الله تعالی ایچون اولمش
اولور نته‌که حجاج بیت کعبه‌یه سجود ایدرلر اما حقیقتده سجود الله
ایچوندر لکن بو قول ضعیفدر زیرا قرآنده (فقعوا له ساجدین) بیورلمشدر
اکر اول قائلك دیدیکی کبی اولیدی فقعوا الی ساجدین بیوربلوردی
ووجه ضعفك بری دخی اولدرکه اکر سجده حق تعالی ایچون اولیدی
ابلیس تکبر ایتمز ایدی وسجده‌دن ابا وامتناعه مجال بولمزدی (ایدرلرکه
اول ملعونك کنیتی ابومره ایدی وسریانی لغتنجه اسمی عزازیل ویعرب
وحارث ایدی چون اول عصیان اندن صادر اولدی اسمی وصورتی
متغیر اولوب ابلیس تسمیه اولندی زیرا ابلیس دیمك حق تعالینك
رحمتندن نا امید دیمکدر ابلاس من رحمة الله‌دن مأخوذدر (وبعضیلر
ایتدیلر ابلیس لفظ عجمیدر زیرا کلام عربده غیر منصرف واقع اولمشدر
حالبوکه علمیتندن ماعدا اسباب منع صرفدن انده عجمه‌نك غیری برسبب
آخر اعتباری ممکن دکلدر مکر عدل تقدیری اعتبارنه قائل اوله
ابلیس جملهٔ ملائکه‌دن ویاخود جملهٔ جندن اولدیغنده مفسرین
اختلاف ایتمشلردر بعضیلر جنیلردندر دیوب (کان من الجن ففسق
عن امر ربه) آیت کریمه‌سیله استدلال ایتدیلر وایتدیلرکه آدم انسك
اصلی اولدیغی کبی ابلیس دخی جنك اصلیدر و انك ملائکه‌دن
اولمادیغنه بردلیل دخی آتشدن مخلوق اولدیغیدر ملائکه ایسه نوردن
خلق اولنمشدر و بردلیل دخی بودرکه ابلیسك ذریتی اولدیغی ثابت
اولمشدر ملائکه‌نك ایسه ذریتی اولماز اما اصح اقوال اولدرکه ابلیس
ملائکه‌دندر زیرا آدمه سجود ایله مأمور اولان ملائکه‌در جن دکلدر
اما کان من الجن آیت کریمه‌سنك معناسی کان من الملائکة الذین
هم خزنة الجنة دیمکدر خزنهٔ جنت ملائکه‌لرینه دخی جن تسمیه اولنوردی
نته‌که سابقا ذکری مرور ایلدی (و بعضیلر ایدرلرکه ملائکه‌دن
برکروه واردرکه آتشدن مخلوقلردر اول ملائکه‌یه جن دیرلر انسانك
چشمندن مستور اولدقلری ایچون زیرا لغتده جن دیمك ستر دیمکدر
وبرجمع دخی اکا ذاهب اولدیلرکه کان من الجن آیت کریمه‌سنده اولان
کان صار معناسنه‌در صارکلمه‌سی ایسه برحالدن برحاله انتقاله دلالت

ایدر یعنی ابلیس اول ملك ایدی صكره عصیان ایتمكله حق تعالی انی مسخ
ایدوب جن اولدی دیمكـدر دیدیلر (وایدرلر كه ابلیسـك مسخ اولمسنه
سبب اول ایدیكه ربوبیت دعواسی ایدوب تحت حكومتنده اولانلری
كندویه طاعت وعبادته دعوت ایلدی قتاده‌دن رضی الله تعالی عنه
وغیریدن منقولدر كه (ومن یقـل منهم انی اله من دونه فذلك نجزیه
جهنم كذلك نجزی الظـالمین) آیت كریمه سی ابلیسـك شاننده در
مجـاهددن رضی الله تعـالی عنه منقولدر كه ابلیس ممسوخ اولدقـده
حق تعـالی اندهشهوت خلق ایلدی ایدرلر كه ایابسـه شهوت تقاضا
ایلدیكی اوقاتده صـاغ اویلوغنی صول اویلوغنه سوروب شـهوتنی
دفع ایدوب اندن برشـیطان تولد ایدردی محمـد بن اسحق ایدر اول
ملعون كندی‌یه مـدد ایدوب امدادیله جنته دخول ایـدیكی یلانله
مجامعت ایدوب نسلی اندن ظاهر اولمشدر (روایتده كتورمشـلردر كه
اول زمانده كه ابلیس اباوامتناع ایدوب بن آدمه سجده ایتمزین زیرابن
آتشدن خلق اولندم اول ایسه طپراقدن خلق اولندی بن اندن خیرلویم
دیدی نتكه (انا خیر منه خلقتنی من نار وخلقته من طین) آیت كریمه سی
اول معنایه دلالت ایدر ابلیس بونك كبی قیاس عقیمله تمسك واحتجاج ایلدی
وابتدا قیاس ایله احتجاج ایدوب خطاب ایدن ابلیس ایدی اول ملعون نص
مقابلنده قیاسك باطل اولدیغنی بیلمدی زیراكه چون حق تعالینك كندی
خلق ایتدیكنه وامر الهی‌یه اطاعت وانقیاد اوزرینه واجب اولدیغنه
مقر ومعترف ایدی ومع ذلك قیاسی فاسـد ایدی زیرا برقاچ وجهله خاك
آتشدن افضل ومرجحدر اول وجوهـك اولكیسی اولدر كه جوهر
خاكده سكون ووقار وحـلم وتأنی وحیا وصبر واردر وبو صفتلر شول
صفتلردر كه آدمك توبه وتضرع وتواضعنه سبب اولمشدر وانك مغفرت
واجتبـا واهتداسی بو صفتلره مترتبدر كقوله تعالی (ثم اجتباه ربه فتاب
علیه وهدی) وآتشـك جوهرنده خفت وطیش وحـدت وارتفاع
واضطراب واردر وبو صفتلر ابلیسك تكبر وترفـع وعصیاننه سبب
اولمشدر وهـلاك ولعنت بو صفتلره مترتبدر (من تواضع رفعه الله ومن
تكبر وضعه الله) ایكنجیسی جنتك وصفنده ترابی مسك اولمـق وارد
اولمشدر اما جنتده آتش اولدیغی منقول دكلـدر (اوچنجیسی آتش

سبب عذابدر خاك سبب راحتدر؛ دردنجیسی خاك آتشدن مستغنیدر اما آتش خاکه محتاجدر که تا انك مکانی خاك اوله (بشنجیسی خاك سبب عمارت وجمع والتیامدر اما آتش سبب تفریق وتشتیت وخرا بلقدر (ایدرلر که ابلیس چون انادیدی یعنی بن دیدی اکا علیك اللعنه دید یلر وحضرت حقك درکاهندن انی هیچ برنسنه رد ایتمدی الا که کندی نفسنی کوردیکی وظن ایردیکه فضل جوهر اشخاصله در بلمدیکه فضل خدا وندك ازل آزالده اختیار واصطفاسیله در (عن النبی صلی الله تعالی علیه وسلم انه قال اذا قرأ ابن آدم آية السجدة فسجد اعتزل الشيطان يبكي ويقول ياويله امر ابن آدم بالسجود فسجد فله الجنة وامرت بالسجود فعصيت فلي النار) ایدرلر که آدمك خلق اولنمسی جمعه کون واقع اولدی وبو بابده برحدیث نبوی ثبوته ایرشمشدر (عن ابي هريرة رضي الله تعالى عنه قال اخذ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيدي فقال خلق الله التربة يوم السبت وخلق الجبال فيها يوم الاحد وخلق الشجر فيها يوم الاثنين وخلق المكروه يوم الثلثا وخلق النور يوم الاربعا وبث فيها الدواب يوم الخميس وخلق الله آدم بعد العصر يوم الجمعة آخر الخلق في آخر ساعة من ساعات الجمعة فيما بين العصر الى الليل) منقولدر که چون آدمی جنته کتوردیلر کندی جنسندن برالیف وجلیس دیلدیکه خاطری انکله مأنوس اوله پس حضرت حق اکا براویقو مسلط ایلدی آدم اویقویه واردی اول حالده انك صول پهلوسنك آخرنده اولان استخواندنکه اکا قصیر دیرلر اندن حوا مخلوق اولدی شویلکه آدمك هیچ خبری یوغیدی وحوایه انکیچون حوا دیدیلر که حی دن یعنی دیریدن مخلوق اولدی وقیل لانها ام کل حی حدیث نبویده وارد اولمشدر که خاتون اکری کوکدن مخلوق اولدی انی طوغرالدیلم دیرسه کز طوغرالده مزسکز زیرا چون اکری کوکی طوغرلتمقده مبالغه ایتسه کز قیریلور اکر کندی حالنه قوسه کز همیشه اکری قالور وبو بابده دیمشلردر (شعر) هي الضلع العوجاء لست تقيمها ✻ الا ان تقويم الضلوع انكسارها ✻ اتجمع ضعفا وانكسارا عن الفتى ✻ اليس عجيبا ضعفها واقتدارها ✻ ایدرلر که چون آدم اول اویقودن اویاندی حوایی کوردی برنوردن قبهده اوطورمش آدمدن سؤال ایتدیکه سن کیمسن حوا ایتدی سنك جفتکم حق تعالی

بنی سنك ایچون خلق ایلدی پس حوایی آدمه نکاح ایتدیلر حضرت حق بالذات خطبهٔ نکاح اوقودی وملائکه شاهد اولدیلر پس آدم وحوا حق تعالی طرفندن (یا آدم اسکن انت وزوجك الجنة وکلا منها رغدا حیث شئتما ولا تقربا هذه الشجرة فتکونا من الظالمین) خطابیله مخاطب اولدیلر یعنی ای آدم زوجکله جنتده ساکن اولك ورفاهیت ایله جنت نعیملرندن هرنه یردن دیلرسه کزیك وبو درختك یورهسنه قریب اولماك والا جلهٔ ظالمردن اولورسز اهل تفسیر اختلاف ایتدیلرکه بو آیت کریمهده اشارت اولنوب منع ونهی اولنان بر معین ومخصوص شجرمیدی بوخسه اول شجرك جنسندن اولان اشجار میدی بعضیلر شق اول وبعضیلر شق ثانیدر دیدیلر واول شجر دخی بغدای اغاجی ویاخود اوزم اغاجی وانجیر اغاجی ویاکافور اغاجی اولدیغنده دخی اختلاف ایلدیلر (ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما منقولدر که چون ابلیس آدمی جنتده مطلق العنان ذوق وصفاده کوردی کندی جنتدن آدم اجلیچون ممنوع ومحروم اولدیغی جهتدن آدمه حسد ایلدی وآدمی جنتدن اخراج ایتدرمکه برحیله ارادی جنته دخول وخروج ایدن حیوانلردن هر قنغیسندن که جنته دخوله اعانت طلب ایلدی ابا وامتناع ایدوب مساعده کوسترمدیلر پس ییلانك قاتنه کلدی حالبوکه ییلان اول زمان جنت حیوانلرینك احسنندن ایدی بختی دوه کبی درت ایاقلو ایدی چون ابلیسه معاونت ایلدی حق تعالی انی مسخ ایدوب بو صورته قودی (القصه شیطان کلوب ییلانه ایتدی اکر بنی جنته قورایسك سنی بنی آدمك ضررندن حفظ ایدهین ودائما انلرك اضرارندن بنم امانمده اولهسن دیدی اول جهتدن ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دیمشدرکه ییلانی هرقنده کوررسه کز قتل ایدوب ابلیسك انکله اولان عهدنی نقض ایدهسز (روایتده کتورمشلردرکه اول مار اول ملعونی اغزنده پنهان ایدوب جنته کتوردی شویلکه جنت خازنلرینك ابلیسك جنته دخولندن خبرلری اولمادی پس شیطان وسوسه بنیادینی ایدوب واروب آدم وحوانك مقابلرنده طوردی انلر بونك شیطان ایدیکنی بیلمدیلر پس اغلمغه ونوحه وزاری یه باشلادی ابتدا نوحه ایدن ابلیس ایدی آدم وحوا اکا ایتدیلر نیچون اغلرسن شیطان ایتدی سزك حالکزه اغلرمکه سزه موت ایریشوب اولسه کز کرکدر وبو جنت

نعیملرندن جدا اولسه کز کرکدر ابلیس بو سوزی سویلدی وآخر طرفه
کیدوب غائب اولدی اما آدم وحوا حزین وغمناك اولدیلر بعده ابلیس
کیرو آدم وحوا قاتنه کلدی وایتدی (یاآدم هل ادلك علی شجرة
الخلد وملك لایبلی) یعنی ای آدم سکا دلالت ایده یمی بر درخته که
چون آنك میوه سندن یه سن ابدی جنتده قاله سن وجنت ملکی هرکز
سندن زائل اولمیه ابلیسك مرادی اول شجره ایدیکه آدم وحوا اندن
نهی اولنمشلر ایدی آدم بو سوزی اندن قبول ایتمدی ابلیس یمین
ایتدیکه بن سزه ناصحلردن وخیر خواهلردنم وبو سوزده طوغری
سویلیلر دنم نتکه (وقاسمهما انی لکما لمن الناصحین) آیت کریمه سی
بو معنادن خبر ویرر پس آدم وحوا ابلیسك یمیننه الداندیلر زیرا بو اعتقاد
اوزره ایدیلرکه حق تعالینك اسمنه یلان یره یمین ایتمك متصور دکلدر
(ابو بکر وراق ایدر سکا نصیحت ایدن کیمسه نك دین وامانتنه وسکا
نصحندن برغرض فاسدی اولمادیغنه تمام اعتقاد واعتمادك اولمادقجه
اول کیمسه نك نصیحتنی قبول ایتمه پرهیز واحتیاط قیل کورمزمی
سنکه شیطان آدمه ظاهرده نصیحت ایلدی اما حقیقتده خیانت
ایتدی پس حوا اول شجرهٔ منهینك اکلنه مبادرت ایلدی اند نصکره
ابلیس اولقدر اغوا واغرا ایلدیکه آدم دخی نهیی فراموش ایدوب
اول شجره دن تناول ایلدی (ولقد عهدنا الی آدم من قبل فنسی ولم نجد له
عزما) آیت کریمه سی آدمدن اول عصیان علی سبیل النسیان صادر
اولدیغنه دلالت ایدر (بعضلر ایتدیلر آدم شیطانك کثرت وسوسه سندن
وحوانك تکلیف واغراسندن (ولا تقربا هذه الشجرة) نهینده
اجتهاد ایدوب نهی الهی یی برشجرهٔ معین اوزره حمل ایلدی
وحالبوکه مراد اول شجره نك جنسندن منهی وممنوع اولسی ایدی
ویاخود ولا تقربا نهیینی تحریمه حمل ایتمیوب تنزیهه حمل ایلدی یعنی
ظن ایتدیکه اولی وانسب اولان کندویه اول شجره دن ایراق اولمقدر
بیلمدیکه اول شجره دن ایراق اولمق انك اوزرینه واجب ایدی ویاخود
شویله ظن ایتدیکه نهی الهی اول شجره یه یقین اولمقدندر یوخسه
میوه سنی اکل ایتمکدن دکلدر نتکه روایت ایدرلرکه آدم کندیسی
اول شجره یه یقین وارمدی بلکه حوا واروب اول شجره نك میوه سندن

آلوب آدمه کتوردی و بردی آدم دخی حوانك الندن الوب اکل ایلدی آدمك بو بابده نیجه تأویلات وظنونی وارایدی امابو تأویللر ایله معذور اولمادی زیرا ممکن ایدیکه دلیل حرمته زیاده تأمل وتدقیق نظر ایدوب مراد الله نه اولدیغنه وقوف تحصیل ایده ایدی وچون تأمل ایتمدی اول مقدار تقصیر سببی ایله مؤاخذ ومعاتب اولدی (ابراهیم ادهم ایدر اورثنا تلك الاكلة حزنا طویلا) روایاتده کتور مشلر در که حضرت موسی علیه السلام برکیجه آدم قصه سنی فکر ایدوب ایتدی آلهی آدم برخطا ایلدی سن اول خطا ایله انی مؤاخذه ایدوب اول خطایی شهرۀ آفاق ایتدك شویله که قیامته دك دللرده سویلنور الهی دوست دوسته بویله ایدرمی خدای تعالی موسایه دخی کوندردیکه (یاموسی مخالفة الحبیب علی الحبیب شدیدة) بوحکایه نك مثلی ابراهیم خلیلدن دخی منقولدر صلوات الرحمن علی نبینا وعلیه (ابوبکر واسطی دن صوردیلر که نه حالتدر که انبیادن بر تقصیر واقع اولسه عقوبتی قتی تیز ایریشور نتکه بر مخالفه له آدم پیغمبری مؤاخذه ایتدیلر جواب و یردیکه (سوء الادب فی القرب لیس کسوء الادب فی البعد (شعر) نزدیکانرا بیش بود حیرانی ✵ کیشان داند سیاست سلطانی ✵ وکذلك حق تعالینك عادتی انك اوزرنه جاری اولمشدر که انبیا واولیادن کندی خاص قوللرینك حق تعالی قتنده قرب منزلتلری اولمغله انلردن واقع اولان جزئی سهو ونسیان ایچون انلری مؤاخذه بیورر اگر اول مقدار سهو ونسیان عوام ناسدن صادر اولسه معاتب اولمزلر (شعر) علامة مابین المحبین فی الهوی ✵ عتابهما فی کل حق وباطل ✵ اسانهما حرب وسلم هواهما ✵ وحبهما حب جری فی المفاصل ✵ ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما مرویدر که آدم چون اول شجره دن تناول ایتدی حق تعالی اکا خطاب ایتدیکه یاآدم نه باعث اولدیکه بوامر خطیره اقدام ایتدك آدم ایتدی خداوند احوایی اغوا واضلال ایلدی خطاب عزت ایرشدیکه یاآدم چونکه حوا سکا بو خیانتی ایتدی اکا عقوبتلر ایلیم حامله اولمیه الازحمت ومشقتلر ایله وطغورمیه الازحمت ومشقتلر ایله وهر آیده انی بلای حیضله مبتلا قیلم حوا چون بو حالی معلوم ایتدی ناله وفریاده باشلدی اکا ایتدیلر (علیك الرنة وعلی بناتك) حدیث صحیحده وارد اولمشدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه

وسلم بیوردی (لولا بنوا اسرائیل لم یخنز اللحم ولولا الحواء لم تخن انثی زوجها الدهر) یعنی اکر بنی اسرائیل اولمیه‌یدی ات قوقه‌زمزدی واکر حوا اولمیه‌یدی هیچ برعورت ارینه خیانت ایتمزدی (وبو دخی ابن عباسدن منقولدر که حضرت آدمه رب عزت خطاب ایدوب بیوردیکه یاآدم آیا سزه مباح قیلدیغم بونجه جنت نعمتلری سزه کفایت ایتمدیکه واروب بونهی ومنع ایتدیکیم شجره دن ییدیکز آدم ایتدی بلی یارب عزتك حقیچون بوخطایی ایتدم لکن سنك نام شریفکه یلان یمین اولماز کماننده ایدم حضرت حقدن خطاب کلدیکه یاآدم عزوجلالم حقیچون سنی روی زمینه کوندریرمکه اندوجه معاشکی بولمیه سن الاتمام زحمت ومشقتله بولاسن پس آدم چونکه زمینه اینه‌دی جبرائیل کلوب اکا دمورجیلك صنعتنی تعلیم ایتدی تاززاعت آلاتنی دوزدی وزراعت وحراثه وحصاد زماننه‌دك مزروعنی صوارمغه مأمور اولدی حصاد زمانی ایرشدکده محصولنی بیچدی وخرمن ایدوب دانه‌یی صماندن آیردی اندنصکره بردکرمن دوزوب اون اوکوتدی وخمیر ایدوب پشردکده برلحظه شوله قوب آسوده اولدقدنصکره اکل ایلدی (نقلدرکه هنوز اول شجره‌نك میوه‌سی آدمك قارننده قرار ایتمامشیدیکه آدم وحوا مضطرب اولوب اندامرینه لرزه دوشیدی وجنت حله‌لری اوزرلرندن دوشوب عریان قالدیلر شویله‌که بربرلرینك عورت محللرینی کوردیلر پس شرمنده اولوب قاچدیلر خطاب ایرشدیکه (یاآدم اتفرمنی) جواب ویردیکه (لابل حیاء من ذنبی) ایدرلرکه آدم اول حالده جنت اغاجلرندن هرقنقی اغاجك یانه که واردی تااول اغاجك یراغیله کندی یی اورته اول اغاج امتناع ایدوب آدمدن ایراغ اولدی عاقبت انجیر اغاجنه ایرشدیلر انجیر اغاجی یپراقلری ایله انلری ستر ایلدی اندنصکره فرمان الهی ایرشدیکه جنتدن طشره کیدك تتکه (وقلنا اهبطوا بعضکم لبعض عدو) آیت کریمه‌سی اول حالدن خبرویرر (جمهور علمانك اوزرینه متفقلردرکه اهبطوا خطابیله مخاطب اولان آدم وحوا وابلیس ومار در (امابعض علما ایتدیلر طاوس دخی بوخطابده داخلدر زیراطاوس دخی جنته دخولده شیطانه اعانت ایتمشیدی یعنی شیطانك خبرینی ماره ایرشدیروب ماری شیطان قاتنه کتورمشیدی ماردخی شیطانی دهاننه الوب جنته

كوتورمشيدى پس آدم زمين هندده سرنديب ديديكلرى طاغه وبعضيلر قننده توز نام بر طاغه نازل اولدى وحواء جده يه وابليس بصره قربنده ابله نام موضعه ومار اصفهانه وطاوس ميسانه دوشدى وبعضيلر ايتديلر شيطان ميسانه وطاوس كابل زمينه دوشدى ومحققلرك قولى بودر كه بونلرده آدمدن غيربسنك تعيين موضع نزولى صحته ايرمامشدر وبنى آدمله ابليس ميانده ومارايله بنى آدم ميانده روز قيامته دك عداوت باقى قالدى (ابن عباس ايدر آدمك جنتده طورمسى جنت كونلرندن وقت عصردن غروب آفتابه دك ايدى وبعضيلر ايتديلر آدم جنتده يارم كون طوردى لكن اول جهانك يارم كونى بو جهانك بشيوز ييلى مقدارنجه در بوايكى قولدن قول اول اصح اولد يغنه احاديث صحيح دلادلت ايدر والله اعلم (ابن عباس ايدر آدم وحوا نعيم جنتى فوت ايدوب الدن چيقارد قلرنده ايكيوز ييل اغلاديلر وقرق كون طعام ييوب صو ايچمديلر وبوزييل آدم حوايه يقينلق ايتمدى (شهر بن خوشب ايتدى بزه نقلدن بويله نقل اولنديكه چون آدم زمينه ايندى اوچيوز ييل باشنى اشاغه صالوب يوقارى باقمدى ربندن حيا ايتديكندن اند نصكره جناب حق طرفندن بعض كلمات سويلمكه ملهم اولدى واول كلمات توبه سى قبولنه سبب اولدى نتكيم (فتلقى آدم من ربه كلمات فتاب عليه) آيت كريمه سى بو معنادن خبر ويرر مفسرلر اختلاف ايتديلر كه اول كلمات نه مقوله كلمات ايدى بعضيلرى ايتدى بوكلمات ايدى (ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين) وبعضيلرى ايتدى بوكلمات ايدى (لااله الاانت سبحانك وبحمدك رب عملت سوء وظلمت نفسى فاغفرلى وتب على انك انت التواب الرحيم لااله الاانت سبحانك وبحمدك عملت سوء وظلمت نفسى فاغفرلى انك انت الغفور الرحيم لااله الا انت سبحانك وبحمدك رب عملت سوء وظلمت نفسى فارحمنى انك ارحم الراحمين) على مرتضى كرم الله وجهه بيورديكه هركيم بوكلماتى اوقويه انك كناهى مغفور اوله اكرچه كثرت ووفرتده دريا كبى وعالج باديه سنك قومى كبى اولورسه دخى (جعفر صادق رضى الله تعالى عنه ايتدى آدمك الهام اولنديغى كلمات بوايدى الهى فريفته ومغرور اولمادم بن الاسنك جانبكدن اولدم (عبيد بن عمير ايتدى اول كلمات بوايدى الهى اول خطا كه بندن صادر اولدى انى كندى قاتمدن ابتداع

واختراعمی ایتدم بوخسه ازل آزالده سزانی بنم اوزریمه تقدیرمی ایتمشیدك جناب حقدن خطاب كلدیكه سنی یراتمزدن مقدم سنك اوزریكه تقدیر ایتمشیدم آدم ایتدی الهی بنم اوزریمه اول خطابی نیجه تقدیر ایتدك ایسه اویله یارلیغه (خواجه عبدالله انصاری قدس سره ایتدی الهی ایت دیدك نه‌سن ایتدرمدك واتمه دیدك نه‌سن ایتدردك الهی اكرچه ابلیس جنتده آدمی اغوا ایدوب بغدایی یدردی یا اول بغدایی ازل آزالده اكا كیم نصیب ایتدی (و بعضیلر ایتدیلر آدمك توبه‌سی قبول اولمغه اوج نسنه سبب اولدیكه بونلردر حیا ودعا وبكا ومفسرلردن برجیع ایتدیلر آدمك توبه سی قبولنه سبب بزم پیغمبریمزه صلی الله تعالی علیه وسلم توسل وتشفع ایتدیكی ایدی نته كه مقدمه كتابده ذكر اولندیكه تلقیٔ كلماتدن مراد اول سروره توسلدر دیمشلر ایدی (عائشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنهادن منقولدركه ایتدی حق تعالی چون آدمك توبه سنی قبول ایتمك دیلدی پس آدمه الهام ایتدیكه یدی كره خانهٔ كعبه‌یی طواف ایلدی واندنصكره ایكی ركعت نماز قیلدی اندنصكره بودعایی اوقودی (اللهم انت تعلم سری وعلانیتی فاقبل معذرتی وتعلم حاجتی فاعطنی سؤلی وتعلم ما فی نفسی فاغفرلی ذنوبی اللهم انی اسئلك ایمانا تابتا یباشر قلبی ویقینا صادقا حتی اعلم انه لایصیبنی الاما كتبت لی وارضنی بما قسمت لی یاذا الجلال والاكرام (نقلدركه چون آدم بوكلماتی تمام ایتدی حق تعالی اكا وحی كوندردیكه یاآدم سنی یارلغه‌دم وسنك اوغلانلركدن بومنوال اوزره تضرع ونیاز ایدنلری دخی یارلغارم ودنیوی واخروی مقصودلرینی ویررم (روایتده كتومشلردركه نوع انساندن ابتدا مثل سویلین آدم ایدی جنتدن چقوب زمینه اینوب جنت میوه لرندن محروم اولوب وتحصیل معاش مشقتی ایله مبتلا اولدقده بومثلی سویلدی (من یطع المرأة لایأكل الثمرة) یعنی قاری سوزینه اویوب قارینك امرینه اطاعت ایدن كیمسه درخت امیددن میوهٔ مرادیمز وابتدا شعر سویلین آدم ایدی قابیل هابیلی قتل ایتدكده مرثیه سنده برقاچ بیت سویلمشدر اول ابیاتدندر بودرت بیت (شعر) تغیرت البلاد ومن علیها ✻ ووجه الارض مغبر قبیح ✻ تغیر كل ذی طعم ولون ✻ وقل بشاشة الوجه الملیح ✻ فوا اسفا علی هابیل ابنی ✻ قتیلا قدتضمنه

الضريح ❊ وجاورنا عدو ليس يفنى ❊ لعين لا يموت فنستريح ❊ امام محيى
السنة رحمه الله تعالى تفسير معالم التنزيلده وابن اثير كتاب زين التوار يخده
وزين القصص صاحبى وسائرلرى بو شعرى آدم عليه السلامك اولمق اوزره
نقل ايلديلرلكن صاحب كشاف ايتدى بو شعرى آدمه اسناد ايتمك
كذب محضدرز يرابو شعر ملحوندر يعنى عيبى متضمندر زيرا وقل بشاشة
الوجه المليح مصراعنده واقع اولان قل فعلنك فاعلى بشاشت كلمه سى
اولورسه بشاشت وجه لفظنه مضاف ومليح وجهك صفتى اولوب مجرور
اولمغله معيوب قافيه دن اقوى عيبى ايله معيوب اولمش اولور واكر وجه
لفظى قل نك فاعلى اولوب بشاشة لفظى تميز اولمق اوزره منصوب
ومنون اولورسه محافظهٔ وزن شعر ايچون تميزك تنوينى خلاف قياس
حذف اولنمش اولور پس بهر تقدير جه عيب ولحندن خالى اولماز
امام فخر الدين رازى رحمة الله تعالى عليه تفسير كبيرنده صدق صاحب
الكشاف ديو بيوردى وامام محيى السنة معالم التنزيلده شعر مذكورى
ايراد ايدوب آدمه اسناد ايتدكدنصكره ابن عباسدن نقل ايدوب ايتدى
هر كيمكه آدم شعر سويلدى ديرسه على التحقيق كذب ايتمش اولور زيرا
شعر سويلمكدن منهى اولمقده جميع پيغمبرلر مساويدرلر ولكن چونكه قابيل
هابيلى قتل ايلدى آدم لسان سريانى ايله نثر طريقى اوزره مرثيه سويليوب
شيثه وصيت ايتديكه اول كلامى حفظ ايده وخلايقه ابلاغ واعلام
قيله تا اول كلام متوارث ومتداول اولوب خلق انى استماعله رقت ايده لر
پس اولاد آدم وصيت مذكوره موجبنجه اول كلامى قرنا بعد قرن
نقل ايلديلر تا يعرب بن قحطانه ايرشدى ابن قحطان سريانى وعربى
لغتلرينك ايكيسيله دخى تكلم ايدردى وشعر دخى سويلردى پس
اول مرثيه يى عربى لسانله يعرب بن قحطان نظمه كتوروب انك
اوزرينه نيجه ابيات دخى زياده ايلدى والله اعلم (ثبوته ايرشمشدركه آدم
پيغمبرزماننده خلق عالم قابيلدن وقابيلك اتباعندن غيريسى جمله برملت
اوزره ايديلر وجمله خداپرست وموحد وآدمك دينئه متمسك ايديلر شو
مرتبه ده كه ملائكه كلوب خلقله مصافحه ايدرلردى تا شول زمانه دككه
ادريس عليه الصلوة والسلام آسمانه رفع اولندى اندنصكره خلق عالم
ميانئده اختلاف پيدا اولدى (آدمك عمرى طقوز يوز التمش ييل ايدى

و برروایتده بیث یل ایدی ایدرلر که آدم اون بر کون خسته اولدی ومرض
موتی اثناسنده شیثی وصی ایلدی ابی بن کعبدن مرویدر که ایتدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه چون آدم محتضر اولدی حق تعالی
ملائکه یدیله آدمه کفن و بوی خوش کوندردی چون حواء آدمك قاتنده
اول ملکلری کوردی دیلدیکه آدمك قاتنه واره آدم انی دخولدن منع ایدوب
یا حواء بنی پروردکارمك رسوللریله کندی حالیمه قوکه ایرشدیکیم بلالره
ایرشمدم الا سنك سببکله ایرشدم وبکا ایرشن بلالر ایرشمدی الا سنك
جانبکدن ایرشدی چون آدم وفات ایلدی ملکلر تجهیز وتکفین وغسله
مشغول اولدیلر وآدمك اوغللرینه کوستردیلرکه بنی آدم وفات
ایتدکده بومنوال اوزره تجهیز وتکفین وغسل اولنمق کرکدر اندنصکره
جبرائیل علیه السلام انك اوزرینه نماز قیلدی وسائر ملائکه وآدم
اوغللری جبرائیل عقبنده انك نمازینی قیلدیلر (وبرروایت دخی اولدرکه
شیث جبرائیله نمازینی قلیوردیو تکلیف ایلدی جبرائیل دخی شیثه
تکلیف ایدوب ایلری طور پدرکك نمازینی قیل دیدی پس آدمك قبرینه
لحد ایدوب دفن ایلدیلر وملائکه بومنوال اوزره دفن اولنمق اولاد
آدمه سنت اولدی دیدیلر وایدرلرکه آدمی ابوقبیس طاغنده دفن ایتدیلر
غار الکنز نام برموضعده وطوفان نوح زماننه دك آدمك قبری اول
موضعده ایدی چون وقت طوفان ایرشدی نوح علیه السلام آدمی قبرندن
چیقاروب تابوته قویوب کندیله سفینه یه ادخال ایلدی چون طوفان
تمام اولدی نوح آدمی ینه همان اول موضعه دفن ایلدی (وبرروایتده
بیت المقدسده دفن ایلدی وآدمك وفاتی مکه ده جمعه کونی واقع اولدی
حوادخی آدمدن بریل صکره وفات ایتدی انی دخی آدمك پهلوسنده
دفن ایتدیلر وایدرلر که آدم زماننددن بزم پیغمبریمزك صلی الله تعالی
علیه وسلم بعثتی زماننه دك بش بیك سکز یوز یل (وبرروایتده التی بیك
طقوز یوز اللی یل کچمش ایدی بونلردن زیاده ونقصان دخی روایت
اولندی (وایتدیلر که آدم کندی اولاد واحفادندن قرق بیك کشی
کورنجیه دك وفات ایتمدی وانك صلبی قرق اولادی اولدی یکرمیسی
رجال ویکرمیسی نسا وبرقولده اون طقوزی نسا ایدی (فائده) مورخلر
اراسنده مشهور اولان اولدرکه آدم زمینه اینه کده قدینك اوزونلغی

بر مرتبه ده ایدیکه انك باشی آسمانه قریب اولمشیدی شو یلکه بر طاغ
اوزرنده چیقسه آسمانده ملائکه نك تسبیحلری آوازینی ایشیدردی
حق تعالی انك قامتنی کوچلتدی تا آلتمش کزه ایندی لکن بو سوز حدیث
شریفك ظاهرینه مخالفدر ابو هریره رضی الله تعالی عنه پیغمبردن
صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایتمشدرکه (خلق الله آدم علی صورته
وطوله ستون ذراعا) یعنی حق تعالی آدمی کندی صورتنی اوزره یراتدی
وحال بوکه قامتنك اوزونلغی آلتمش کزایدی بو حدیثدن معلوم اولورکه
آدم خلق اولندقده انك طولی آلتمش ذراع اوله وشراح حدیث اختلاف
ایتدیلرکه ذراعدن مراد ذراع آدمیدر یوخسه حالا بین الناس متعارف
اولان ذراعمیدر قول اولی ترجیح ایتدیلر (اما شیث علیه السلام آدمك
وصیسی ایدی وخلقك ریاستی آدمدن نصکره اکا منتقل اولدی ایدرلرکه
آدمه وفات ایرشوب شیثی ولی عهد قیلدقده کیجه وکوندزك
ساعتلرینی شیثه بیلدردی وهر ساعتده هر مخلوق نه عبادت ایدر
تعلیم ایلدی وطوفان قصه سندن شیثه خبر ویردی وامر ایتدیکه
کندی علمنی قابیل اولادندن ستر واخفا ایلیه تا اکا حسد ایدوب
زیان ایرشدرمیه لر (ایدرلرکه حق تعالی شیثه اللی صحیفه کوندردی
ومحمد جریرکه اکابر مورخیندندر دیمشدرکه بو کون دنیاده موجود
اولان بنی آدمك نسبی شیثه منتهی اولور زیرا ایام طوفان نوحده شیثدن
ماعدا اولاد آدمك نسللری منقطع اولوب انجق شیثك نسلی باقی قالمشدر
ابن قتیبه معارف نام کتابنده کتور مشدرکه شیث اولاد آدمك افضل
واجمل واحسنی ایدی وآدم اکا سائر اولادندن زیاده میل ومحبت ایدردی
وشیثك سائر قرنداشلرندن زیاده باباسی آدمه مشابهتی وار ایدی (ایدرلرکه
شیثك ولادتی هابیل قتل اولندقدن بش ییل صکره واقع اولمشدر دنیادن
رحلت ایتدکده طقوز یوز اون ایکی یاشنده ایدی وانی ابو قبیس طاغنده
پدر ومادرینك پهلوسنده دفن ایلدیلر وشیثك وصیتی ایله وفاتندن نصکره
ریاست خلق اوغلی انوشه منتقل اولدی (واما ادریس علیه الصلاة والسلام
پدرینك اسمی بردو برقولده یردو برقولده یارد ایدی وانانسنك اسمی اشوث
ایدی ایدرلرکه ادریس نوحك باباسنك جدی ایدی وادریسك اسمی
خنوخ یا اخنوخدر وجمهورك اتفاقی انك اوزرینه درکه کرك ادریس
وکرك اخنوخ اسماء عجمیه دندر (وبعضیلر ایتدیلر ادریس عربیدر

(وانما سمی ادریسا لکثره دراسته الصحف) ودینلدیکه قول اول اصحدر زیرا ابوذر غفاری رضی الله تعالی عنه انبیا نك حالنی حضرت پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال ایتدکده اول حضرت نام ادریس سریانی اولمق اوزره معلوم اولمشدر دیو بیوردی اما بو حدیث لفظ ادریسك عجمی اولمسنه صریحا دلالت ایلمز زیرا ادریسك ایکی نامی اولدیغی ثابت اولمشدر بری ادریس و بری اخنوخ پس ممکندر که ادریس عربی اوله اخنوخ عجمی اوله لکن بو کلمه نك کلام عربده لا ینصرف بولندیغی عجمی اولدیغنه دلالت ایدر زیرا علمیتدن وعجمه دن غیری انده منع صرفنه مؤدی اولەجق برعلت دخی یوقدر مگر عدل تقدیری تقدیرینه قائل اولنه والله اعلم (ایدرلرکه انك ولادتی آدمك وفاتندن بشیوز ییل مقدم واقع اولدی و برقول دخی اولدر که آدم وفات ایتدکده ادریس اوچیوز التمش یاشنده ایدی وجهور انك اوزرینه متفقلردرکه آدمدن نصکره ابتدا مبعوث اولان پیغمبر ادریس ایدی وانك نبوتله مبعوث اولدیغی آدمك وفاتندن ایکیوز ییل صکره ایدی و یوز بش یلنی نبوتله کچوردی واکا اوتوز صحیفه نازل اولدی وایدرلر که ابتدا قلم ایله خط یازان وابتدا خیاطت ایدن وابتدا کرباس کوملك کیان ادریس ایدی اندن مقدم خلق قیون دریسی کیرلر دی (وایدرلر که ابتدا علم نجوم وحسابه نظر ایدن اول ایدی حکماء یونان اکا هرمس حکیم دیرلر وعلم هیئت ونجوم وحساب واحکامده کندیلرینی اکا منسوب طوتارلر وابتدا حق یولنده جهاد ایدن وابتداء اسیر سوروب غارت ایدن اول ایدی قابیلك اولادیله جنك ایلدی وانلری سبی ایدوب قوللق بیوردی (ایدرلرکه کیجەلرده قائم وکوندزلرده صائم ایدی ودائما ذکرحق ایدردی وکار وکسب ایدوب کسبنك اوچ بولکده برباوکنی صدقه ویرردی (وایدرلر که ملائکه انك اولقدر اعمال صالحنی آسمانه رفع ایدرلر دیکه بنی آدمك جمیع اعمالنه مقابل اولوردی (نقلدرکه ادریس درزیلك ایدردی وایکنه یی اباسه هر برصوقدقچه اوزرینه تسبیح وتهلیل وتکبیر وتمجید وتوحید ایدردی حق سبحانه وتعالی انی مکان عالی یه رفع ایلدی نتکم (ورفعناه مکانا علیا) انك حقنده بیورلمشدر مفسرلردن

بعضیلری ایتدی بو آیت کریمه ده رفعدن مراد شرف نبوت وقرب منزلت درجه لرینه رفع اولندیغیدر و برجماعت دخی اکا ذاهب اولمشلردر که رفعله مرادانك التنجی کوکه ویاخود دردنجی کوکه رفع اولندیغیدر وبو قول ضعیفدر (وبعضیلر ایتدی رفعدن مراد جنته رفع اولندیغیدر که هیچ اندن اعلی مکان اولماز (نابغهٔ جعدیدن رضی الله تعالی عنه مرویدر که ایتدی حضرت رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم مجلس شریفنه واردم و برقاچ ابیات اوقودم بو بیت اول ابیاتدن ایدی (بیت) بلغنا السماء مجدنا وسناؤنا ❊ وانا لنرجو فوق ذلك مظهرا ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بکا ایتدی الی این یاابالیلی بن ایتدم الی الجنة اول حضرت ایتدی نعم ان شاءالله تعالی (وادریسك جنته رفع اولندیغنك قصه سی بودر و بو وجه اوزره تقریر ایدرلر که چون ادریسك اعمال صالحه سنی ملکلرك آسمانه رفع ایتدکلرینه ملك الموت مطلع اولدی حق تعالیدن اذن طلب ایتدیکه زمینه اینوب ادریسله دوستلق ومصاحبلك ایلیه طرف حقدن مأذون اولوب زمینه اینتدی وادریسله برقاچ کون مصاحبت ایلدی پس ادریس انك حرکت واطوارندن انك نوع بشردن اولمادیغنی بیلدی زیرا هیچ اکل وشرب ایتیوب بی ضعف وفتور حق تعالینك عبادتنه مشغول اولمشیدی ادریس اندن سؤال ایتدیکه نه کشیسن عزرائیل ایتدی ملك الموتم ادریس ایتدی سندن برحاجتم وار درطوتارمیسن. عزرائیل ایتدی ندراول حاجتك ادریس ایتدی حاجتم اولدرکه بنی اولدره سن ملك الموت حق تعالینك اذنیله اکا شربت موتی طاتدردی و برلحظه دنصکره روحنی ینه بدننه القا ایلدی اندنصکر ادریس اندن برحاجت دخی دیلدیکه جنتی وجهنمی اکا کوستره ملك الموت امرحقله جهنمی اکا کوستردی بعده جنتی دخی کورمکی تمنی ایتمکله ملك الموت امرحق ایله ادریسی قنادی التنه الوب یدنجی آسمانه چیقاردی وجنته ادخال ایتدی پس اطرافنه نظر ایتدی برنزهتکاه کوردیکه هرکزانك مثلنی کورمامشیدی برساعت مقداری جنتده تماشا وکشت وکذار ایلدی ملك الموت ایتدی کل ایمدی یاادریس طشره کیدهلم ادریس جنت اغاجلرندن براغاجه صارلوب ایتدی والله شمدن صکره

بو جابنکاهدن کتمزم مادامکه حق تعالی بنی اخراج ایلیه ملك الموت چوق مبالغه ایدوب البته چیقمادقجه اولمازسن دیدی ادریس نه ابا وامتناع ایدوب چیقمادی حق تعالی بر ملك کوندردیکه تا واروب انلرك میاننده حکم اولوب حکم ایلیه پس اول ملك کلوب سؤال ایتدیکه کیفیت حال نوجهله در ملك الموت کیجن قصه‌یی حکایت ایلدی ادریسه دن سؤال ایتدیکه سن نه دیمك استرسن ادریس ایتدی بن حق تعالینك (کل نفس ذائقة الموت) بیوردیغی اوزره موت شربتنی طاتدم (وان منکم الا واردها) فرمانی اوزره جهنمی دخی کوردم وحق تعالی اهل جنت حقنده (وما هم منها بمخرجین) دیو بیوردی پس خدا حقیچون جنتدن چیقمازم مکر که بنی حق تعالی چیقاره دیدی پس غیبدن بر ندا کلدیکه ادریسی کندی حالنه قو که هرنه ایتدی ایسه بنم اذنمله ایتدی پس (ورفعناه مکانا علیا) آیت کریمه سی دخی بو معنایه اشارتدر شیخ ابن حجر رحمه الله تعالی شرح بخاریده طبریدن نقل ایدوب دیمشدر که کعب الاحبار ابن عباس رضی الله عنهمادن نقل ایدوب ایتدی ادریسك ملائکه‌دن بر دوستی وار ایدی اندن دیلك ایلدیکه کندینی آسمانه چیقاره اول ملك دخی ادریسی قنادی التنه آلوب دردنجی آسمانه چیقاردقده ملك الموته راست کلوب صوردیکه ادریسك عمرندن نه مقدار زمان قالمشدر ملك الموت ایتدی ادریس شمدی قنده در اول ملك ایتدی بنمله در ملك الموت ایتدی بو نه عجب نسنه‌در که بن حالا انك روحنی قبضه مأمور اولمشدر کعب الاخبار ایدر (ورفعناه مکانا علیا) آیت کریمه سنك اشته معناسی بودر شیخ ابن حجر ایدر بو حکایت اسرائیلیاتدندر صحتنی الله بیلور (وبعضیلر ایتمشلر در که ادریس آسمانه چیقدقدنصکره احوال دوار افلاکی وطبایع کواکبی وخواص نجومی معلوم ایدینوب بعده کیروزمینه اینمشدر واول سیر وسلوك انك معراجی اولمشدر (وروایتده کتورمشلردر که ادریس آسمانه رفع اولندقده درتیوزیش یاشنده وبعضلر زیاده ونقصان دیمشلردر وچون ادریس رفع اولندی خلق مختلف و پریشان حال اولوب تا نوح کانجه وحی منقطع اولدی

﴿ واما نوح علیه الصلاة والسلام ﴾

ملکان اوغلیدر و برقولده لمك بن متوشلح بن ادریسك اوغلیدر دیرلرکه

نوحك اسمى ساكن و برقولده سمك و برقولده ساكب ايدى اكا
انكچون نوح ديديلر كه چوق نوحه وزاريلق ايدر دى وانك نوحه
وزاريلغى سببنده برقاچ قول واردر بعضيلرى ايتدى نوحه وزاريلغى
انك دعاسيله قومنك هلاك اولديغنه ايدى حق تعالى نوحك دعاسيله
اول قومى هلاك ايلدى ابليس اكا كلوب ايتدى يانوح بنم مرادم اوزره
برايش ايتدك كه اكر بنم لشكرم جمع اولسه‌لر ايدى انك كبى برايش
ايتمكه قادر اولميه‌لردى نوح ابليسدن بو سوزى اشندكده اول ايتديكى
دعايه پشيمان اولوب كاشكى قومك جفا واذالرينه صبر وتحمل
ايدوب دعا ايتميدم در ايدى واندنصكره دائما تأسف ايوب نوحه
وزاريلق ايدر دى وبعضيلر ايتدى نوح بركون يولده كيدركن
بركلب كلوب مقابلنده طوردى نوح كبرو طور ياقبيح ديدى كلب
دخى حق تعالينك امريله اسانه كلوب يانوح اكر بندن يكركنى
يراتمغه قادر ايسك يارات ديدى (و برروايتده حق تعالى نوحه وحى
كوندرديكه يانوح بنى مى تعييب ايدرسن يوخسه كلبى مى همان دم
نوح اغلغه باشلوب سجده يه واردى وتوبه واستغفاره مشغول
اولدى واندنصكره متصل نوحه وزاريلقدن خالى اولمازدى وبعضيلر
ايتديلر نوح حق تعالى يه كنعان حقنده مراجعت ايدوب (ان ابنى
من اهلى) ديدكده طرف حقدن جل شانه اكا خطاب كلديكه
(انه ليس من اهلك انه عمل غير صالح فلاتسئلن ماليس لك به علم)
پس نوح اول خطا يدنصكره نوحه وزاريلقدن خالى اولمادى ونوحه
انكچون آدم ثانى ديديلر كه روى زمينده اولان دوكلى بنى آدمك نسبلرى
اكا منتهى اولمشدر اولوالعزم ومرسل پيغمبرلردندر وابتدا نسخ شريعت
ايدن نوحدر كه آدمك شريعتنى نسخ ايتمشدر نوحدن مقدم ادريس
خلقى آدمك شريعتنه دعوت ايدر دى ابتدا قومنى كفردن قورقودن
وابتدا دعاسيله قومى هلاك اولان نوحدر حق تعالى تمام روى زمين
خلقنى انك دعاسى ايله اهلاك ايلدى وانك عمرى جميع پيغمبرلرك عمرندن
اوزون ايدى وقيامت كوننده پيغمبرمز صلى الله تعالى عليه وسلم قبردن ابتدا
نوح باش قالدسه كركدر يوردى وحق تعالى انك معجزه سنى كندى اظهار
ايتمشدركه بيك يلدن زياده ياش ياشه‌دى برديشى چيقمادى وصقالندن

رقابل آغار مدی وقواسندن برقوت نقصان قبول ایتدی ونوحه نصکره کلان جمیع بنی آدمك نسبلری نوحك اوچ اوغلندندر که سام وحام ویافثدر وهب بن منبه ایدر سام بن نوح عرب وفرس وروملك بابا سیدر وحام اهل هند وزنکبارك باباسیدر ویافث ترکك ویأجوج ومأجوجك باباسیدر ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدر اولاد آدمدن ایکی کروه وارایدی برکروهی طاغلرده وبرکروهی بلاد وصحرالرده ساکن اواورلر ایدی طاغلرده ساکن اولانلرك ارککاری بغایت کوزل وخاتونلری بغایت چرکین ایدی بلاد وصحرالرده ساکن اولانلرك خاتونلری بغایت کوزل وار ککاری بغایت چرکین ایدی پس قابیل اولادی ارالرنده فاحشه چوغالدی وفساد وکناهلری حدوحسابدن آشدی وانلر بالتمام بوط پرست اولدیلر حق تعالی نوح پغمبری انلره کوندردی وطقوز یوزاللی ییل نوح انلرك میاننده انلری حقه دعوت ایلدی نتکه حق تعالی بیورر (ولقدارسلنا نوحا الی قومه فلبث فیهم الف سنة الاخمسین عاما) روایتده کتور مشلردر که هر بار که نوح علیه السلام انلری تخویف وتحذیر ایدوب توحید وتنزیهه دعوت ایدردی انلر قبول ایتمیوب نوحه جفا ایدرلردی وکوندن کونه جور واذیتلرینی آرتررلردی ونوحه دیوانه دیرلردی نوح ایسه کونده برقاچ نوبت هر برینك قپولرینه واروب باشقه باشقه دعوت ایدردی وکاه اولوردیکه قراکو کیجه لرده واروب قپولرینی قاقوب (لااله الاالله) دیك دیر ایدی وهر کاه جمعیتلری اولوب بر یره کله لردی حضرت نوح ارالرینه کیروب (لااله الاالله) دیمك سزه خیرلیدر دیرایدی و بوانده برینه راست کلسه سکا سو بلیه جك برکیزلو سوزم وار دیوانی کناره چکوب قولاغنه (لااله الاالله) دی دیر ایدی انلر دخی نوحه سفاهت واذیت ایدرلردی وحالت نزع روحلرنده اولادلرینه وصیت ایدوب زنهار بو مجنونك سوزینی دکلك دیرلردی ودیرلرکه اول قوم اولاد صغارلرینی اموزلرینه آلوب طشره چیقاروب نوحی انلره کوسترلردی و بو کشی یی کوردکمی بو کشی بر بدکوی کیمسه در بیودیککده صاقن بونك سوزینی دکله دیرلر ایدی واول قومدن نوحه چوق اذاوجفا ایرشدی وبروجهله انلرك کوکللری اسلامه کلمکه نرم اولمادی حضرت حق اول جماعتك حقنده بیورر (انهم کانوا

قوما عمین) نقلدرکه چون اول قومدن بریسی نوحه راست کاوب
نوح انی توحیده دعوت ایتسه نوحك بوغازینی صقاردی شول مرتبه که
نوحك عقلی باشندن کیدوب بیهوش دوشوب یاتوردی وعقلی باشنه
کلدکده (اللهم اغفر لقومی فانهم لایعلمون) دیر یدی واکر مجمع ناسده
دعوت ایتسه انك باشنه طاش یاغدیررلردی شو یلکه نوحك جسدی
طاش آلتنده قالوردی وهر کس هلاك اولدی ظن ایدرلردی کیجه یه دك
بیهوش اولوب یاتوردی کیجه اولیجق بامر خدا جبرائیل کاوب اول
طاشلری اوزرندن کیدروب نوحك ینه عقلی باشنه کلوردی صباح
اولیجق ینه قومك اراسنه کیروب یاقوم (لااله الا الله) دیکز دیرایدی
پس نوحك قومی ایله حالی بومنوال اوزره کچردی تاشول زمانه دك که
نوح رنجیده دل اولدی ودرکاه حقه نالش ایدوب ایتدی (رب انی
دعوت قومی لیلا ونهارا فلم یزدهم دعائی الافرارا) وحضرت حقدن
سؤال ایتدیکه الهی بونلردن هیچ کیمسه مسلمان اوله جقمیدر یوخسه
اولمیه جقمیدر حضرت حق وحی کوندردیکه (لن یؤمن من قومك
الامن قدآمن) یعنی یانوح قومکدن شمدیه دك ایمان کتورنلردن غیری
هیچ کیمسه ایمان کتورمیه جکدر واتفاق جمهور انك اوزرینه درکه
سکسان نفر کیمسه دن زیاده کیمسه نوح علیه السلامه ایمان کتورماشیدی
نوح ایتدی الهی بوجماعتك نسلندن هیچ مؤمن پیدا اوله جقمیدر
خطاب کلدیکه مقدر دکلدرکه انلردن برمؤمن وجوده کله پس نوح
دعایه ال قالدیروب ایتدی رب (انی مغلوب فانتصر) یعنی ای بنم
خداوندم بن مغلوبم بکامدد ایرشدر وایتدی الهی بونلری طوتمقده
نه حکمت واردر (رب لاتذر علی الارض من الکافرین دیارا) جناب
حقدن فرمان کلدیکه یانوح بونلرك هلاکی وقتی یقین اولدی سن برسفینه
دوزکه بن انلرك اوزرینه طوفان کوندرسم کرکدر (روایتده
کتورمشلردرکه جبرائیل علیه السلام کلوب نوحه ساج چبوغی کتوروب
بو اغاجی دیك دیدی نوح دخی اول چبوغی دیکدی اول چبوق یکرمی
یلده و بر قولده قرق ییلده ایریشوب اغاج اولدی وچون نوح قومنك
ایمانه کلمسندن مأیوس اولمشیدی بوندنصکره قومنی دعوت ایتمز اولدی
قومی دخی نوحه جور واذیتدن فارغ اولوب آنی رنجیده ایتمکدن ال

چکدیلر اما نه سخریه استهزادن خالی دکللر ایدی پس حق تعالی اول مدتده انلرك عورتلرین عقیم ایدوب اوغلان طغورمز اولدیلر (پس غرس ایتدیکی ساج اغاجی ایرشوب کمالن بولدی نوح علیه السلام اول اغاجلری قطع ایدوب تخته بچدی وقورودی جبرائیل کلوب اکا کمی یاپمغی تعلیم ایدوب نوح علیه السلام اوچ اوغللریله واجرت ایله طوتدیغی برکیمسه ایله جمعا درت کشی ایله کمی یاپمغه مشغول اولدیلر قومنك اشرافی کلوب اول حالی کوروب استهزا ایدوب افسوس اوقورلردی وبربرلرینه کورك پیغمبرلك ادعا ایدن کشی نجار اولمش دیرلردی وکورك بو دیوانه‌یی که کمی یاپار حال بوکه عالمده صو یوقدر دیرلردی نتکه حق تعالی اول حالدن حکایت ایدوب بیورر (ویصنع الفلك وکلما مر علیه ملأ من قومه سخروا منه قال ان تسخروا منا فانا نسخر منکم کما تسخرون فسوف تعلمون من یأتیه عذاب یخزیه ویحل علیه عذاب مقیم) منقولدرکه نوحك کمیسنك طولی اوچیوز ذراع ایدی وبرقولده بیك ایکیوز ذراع وبرقولده التیوز التمش ذراع ایدی وبو کسکلکی برقولده اوتوز وبرقولده قرق وعرضی اوچیوز اوتوز ذراع وبرقولده اوچیوز اللی ذراع ایدی واول کمینك ایچنی وطیشنی زفت ایله مطلی ایلدیلر (روایتده کتورمشلردرکه نوحك سفینه‌سی اوچ طبقه ایدی طبقهٔ اعلاسی طیور ایچون ایدی طبقهٔ اوسطی آدمیلر ایچون ایدی طبقهٔ اسفلی دواب ووحوش ایچون ایدی (نقلدرکه نوح علیه السلام ایتدی یارب عذاب صونك کلمسی نشانی ندر خطاب عزت کلدیکه یانوح نشانی اولدرکه سنك خاتونك یاخود قزیکك اتمك بشردیکی تنورك آتشی ایچندن صوقینامغه باشلیه نتکه (حتی اذا جاء امرنا وفار التنور) آیت کریمه‌سی اول معنادن خبر ویرر جمهور اتفاق ایتمشلردرکه تنوردن مراد اتمك پشوردکلری تنوردر واول تنور کوفه‌ده ایدی ونوح کمی‌یه کوفه‌دن بندی (وبعضیلر دیدیلر اول تنور شامده بعلبك قربنده عین الورده دیدکلری موضعده ایدی ونوح کمی‌یه اول موضعده بندی (وبعضیلر دخی اکا ذاهب اولدیلرکه فار التنوردن مراد بتون روی زمیندن صو یك قاینایوب چیقمه سیدر چون امر الهی ایرشوب تنور قاینمغه باشلدی حق تعالی نوحه خطاب ایتدیکه

(احمل فيها من كل زوجين اثنين واهلك الا من سبق عليه القول ومن آمن)
يعني يانوح حيوانات اصنافنك هر صنفندن برچفتني واهل وعيالكي وباقي
مؤمنلري سفينه يه قومكر عيالكدن شول كيمسه يكه انك مغر وقلر
جملهسندن اولدوغنه قول سابق اولمش اوله پس استثناء مذكور ايله
مراد اوغلي كنعان واناسي واعله دركه انلر كافر ايديلر نوح ايتدي
الهي حيواناتي نيجه جمع ايدهيم خطاب كلديكه انلرك جمعي بزم
اوزريمزه‌در پس حق تعالى حيواناته الهام ايتدي تانوحك سفينه سنه
متوجه اولديلر (و بعضيلري ايتديلر جبرائيل انلري جمع ايدوب نوحك
قاتنه كتوردي وجملهسي نوحه مطيع ومنقاد اولديلر تانوح كندي
ايله حيواناتك هر صنفندن برچفتني سفينه‌يه قودي (مرويدركه نوح
ايتدي الهي ارسلانله اوكوزي وقورد ايله قيوني بربرده نيجه جمع
ايدهيم خطاب كلديكه يانوح انلرك اراسنده عداوت ايجاد ايدن
قادردركه انلرك ميانندهء الفت وانسيت ايقاع ايليه (وايتديلركه حق
تعالى ارسلاني حمى ايله مبتلا قيلدي شويله كه كندي حالنه مشغول اولوب
حركته مجالي قالمادي انكيچون ديمشلردر (شعر) وماالكلب محموما وان
طال عمره ❊ الا انما الحمى على الاسد الورد ❊ ابن عباس ايدر قرق كون
متصل بيكارلردن صولر قاينيوب وقرق كون على الدوام يغمورلر
ياغدي نتكه حق تعالى بيوردي (ففتحنا ابواب السماء بماء منهمر وفجرنا
الارض عيونا فالتقى الماء على امر قد قدر) نوح عليه السلام اولاد
وعيالنه ايتدي (بسم الله الرحمن الرحيم) ديوب سفينه‌يه داخل
اولك پس جملهسي كمي يه كيرديلر انجق نوحك زوجهسي واعله
ايله اوغلي كنعان قالدي كنعان ايتدي بن شوطاغه چيقوب
غرقدن خلاص اولورم كنعان بوسوزده ايكن بر موج كلوب اني
قاپدي نوح ايتدي (رب ان ابني من اهلي وان وعدك الحق وانت
احكم الحاكمين) يعني بنم پروردكارم بو بنم اوغلم اهلمدندر وبنم
اهلمك غرقدن نجات وخلاصلرينه بكا وعده ويرمش ايدك الهي سنك
وعدك صدق وراستدر حضرت حقدن فرمان كلديكه يانوح اول سنك
اهلكدن دكلدر زيرا ناسزا ايشلر ايشلمشدر ابن عباسدن منقولدركه
اك صكره كي حيوانكه نوحك كميسنه داخل اولمشيدي حمار ايدي

وحال بو که ابلیس انك قویروغنه یاپشوب چكردی وكمی یه دخولدن
منع ایدردی نوح هربار که كمی یه كیردیو حماره الحاح وابرام ایدردی
حمار جهد ایدوب كیرمكه قادر اولمازدی پس نوح قهر ایدوب ایتدی
ای حمار شیطان سنكله همراه ایسه ده عناد ایتمه كیر پس شیطان حمار ایله كمی یه
داخل اولدی نوح چون شیطانی كمیده كوردی ایتدی ای دشمن خدا
سنی بو كمی یه كیم قودی ابلیس ایتدی اول وقتكه حماره قهر ایتمش ایدك
وشیطان سنكله همراه ایسه ده كیردیمشیدك بن دخی سنك امركله كیردم
نوح ابلیسه ایتدی وای سكا كه بنی آدمی هلاك ایتدك ابلیس ایتدی
یا نبی بورسن نیچه ایتمك كرك نوح ایتدی حق تعالی یه تقرب ایتمكه
جهد ایله ابلیس ایتدی نه اكارسن حق تعالی بنم توبه‌می قبول ایده‌می
نوح دركاه حقه نیاز ایدوب ابلیسك توبه‌سی قبول بیورلمغی دیلك ایلدی
دركاه عزتدن خطاب كلدیكه انك توبه‌سی آدمك تابوتنه سجده ایتمكدر
نوح دخی بو جوابی ابلیسه بیلدیروب آدمك تابوتنه سجده ایدر ایسه‌ك
توبه‌ك قبول اولور دیدی ابلیس ایتدی بن آدمك صاغلغنده آدمه
سجده ایتمدم اولدیكندنصكره اكا سجده‌می ایتسم كرك دیدی (روایتده
كتورمشلردر كه عوج بن عنق نوح قاتنه كلوب ایتدی یا نوح چون
شطانی كمی یه قودك بنی دخی قو نوح ایتدی ای دشمن خداوار كیت
بن سنی كمی یه قومغه مأمور دكیلم ابن عباس ایدر صو مرتفع اولوب
تا برحده دككه الك بو كسك طاغلرك باشندن آشدی وبتون یر یوزی
دریا اولدی ایتدیلركه صو جمیع طاغلرك باشندن یوقارو قرق ذراع
مرتفع اولدی وصو طاغلر باشلرندن یوقاری بو مرتبه اولمشیكن ینه
طوفان عوج بن عنقك هنوز دیزلرینه چیقمامشیدی (بعضیلر ایتدیلر
تمام روی زمین خلقندن طوفانده غرق اولمیان همان عوج بن عنق ایدی
(ودیمشلردر كه عوج بن عنقك غرق اولمادیغنك حكمتی اولدركه
تا طوفاندنصكره كلیجك مخلوقه مشاهده ایتدیكی اشیادن خبرویره
ویاخود سفینه یاپمقده نوحه معاونت ایدوب اغاج وتخته چكمش ایدی
انك ایچون غرق اولمادی دیدیلر وبرجمع دخی اكا ذاهب اولدیلركه
عوج بن عنق دخی غرق اولدی والله اعلم (روایتده كتورمشلردر كه
نوحك كمیسی تمام روی زمینده سیر ایدوب تا مكه حوالیسنه ایرشدی

LIBRARY MAR 1 1971

وحرم مكه نك اطرافنى برهفته دور ايلدى حرم مكه اوزرينه كلمدى
(وايتديلر كه بيت كعبه نك يرنده برطاغ پيدا اولمشيدى تا عذاب صويى
يعنى طوفان اول يره اصابت ايتميه (منقولدر كه نوحك كميسى مطبق ايدى
وهوا اول دكلو ظلمانى ايديكه كيجه وكوندز برى برندن سچلمز ايدى
(ابن عباس ايدر حق تعالى اول سفينه نك ديوارينه ايكى مهرهٔ نورانى
تعبيه قيلمشيدى بربسى كونش كبى وبريسى آى كبى حركت ايدرلردى
اهل سفينه كيجه يى وكوندزى واوقات صلواتى اومهرهلردن بيلورلردى
مدت طوفان نوح التى آى ايدى وعاشورا كونى طوفان آخر اولدى
واول كون سفينهٔ نوح جودى طاغى اوزره قرار ايلدى چون كميدن
چيقديلر اول طاغك اشاغى يانندە برشهر بنا ايلديلر واكا مدينهٔ ثمانين
ديونام قوديلر زيرا نوح ايله اول شهرى بنا ايدنلر سكسان كشى ايدى
انك ايچون شهر ثمانين ديديلر (زين القصص صاحبى ايتدى بعض
كتبده مصرحدر كه طوفان نوحدنصكره الك اول بنا اولنان شهر شميران
هرات شهريدر واول شهر قهندز هانام موضعده بربناء مرتفعدر
وآدمك وفاتندنصكره نوحك مولدى يوز يكرمى التنجى يلده واقع
اولمشدر واوچيوز اللى ياشندە ايديكه نبوتله مبعوث اولدى (وبعضيلر
اللى ياشنده ايكن مبعوث اولدى ديديلر وطوفاندنصكره ايكيوز ييل يشادى
وبرقولده اوچيوز اللى ييل يشادى واسلم روايات اولدر كه نص قرآندن
معلوم اولديغى اوزره نوحك بعثتى زماننده ن طوفانه دك عمرى طقوز
يوز اللى ييل ايدى امابعثتندن مقدم وطوفاندنصكره اولان عمرينك
مقداريني جناب خدا بيلور (روايتده كتورمشلردر كه چون نوح
عليه السلامك وفاتى وقتى ايرشدى جبرائيل اكا كلوب ايتدى اى عمرى جميع
انبيا عمرلرندن اوزون اولان كشى بوعمر طويل ايله بودنيايى نيجه بولدك
نوح ايتدى بن بودنيايى ايكى قپولى برخانه كبى بولدم وبرقپوسندن كيروب
ايچنده برجزئى توقف ايدوب آخر قپوسندن چيقوب كتدم (وبرروايت
اولدر كه بوسؤالى نوحه ملك الموت ايتمش ونوح دخى اول منوال اوزره
جواب ويرمش (نقلدر كه چون نوح دنيادن رحلت ايدر اولدى اوغلى
سامى ولى عهد ووصى ايدوب ايتدى سكا وصيت ايدرم ايكى نسنه ايله
برى (لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد يحيى ويميت بيده الخير

وهو على كل شئ قدير) چوق دیه سن زیراکه یدی آسمانی ترازونك
بر کفه سنه قوسه لر وبو کلمانك ثوابنی بر کفه سنه قوسه لر بو زیاده کله
وبریسی دخی (سبحان الله وبحمده) چوق دیه سن زیرا بو تسبیح مخلوقاتك
نمازلرینك تمامیدر وبونك سببیله انلره رزق کلور اکر دائما اسانك تروتازه
اولمق استرایسك بو ایکی وردی دیلکدن قومه وسنی نهی ایدرم شرك
وکبردن (ابو امامه دن مرویدر که برکشی پیغمبردن سؤال ایتدیکه آدم
نبی میدی حضرت ایتدی نعم اول کشی ایتدی انکله نوح بیننده نقدر زمان
کچدی حضرت ایتدی اون قرن کچدی بو حدیثی ابن حبان تصحیح اتمشدر

واما ابراهیم خلیل علیه صلوات الرحمن

حضرت ابراهیم صلوات الله علی نبینا وعلیه آزر بن ناخور بن شاروح
ابن راغو بن فالخ بن عیبر بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوحدر بعضلر
عیبر یرینه عابر دیدیلر وجمهور مورخین واهل سیر وانسابك اتفاقلری
انك اوزرینه در که ابراهیم ایله نوحك اراسنده اولان اشخاصك عددی
بومقداردر زیاده ونقصان دکلدر لکن بو اسمانك تکلم ودخی نطقنك
کیفیتنده بعضیلر اختلاف اتمشلردر (ایدرلر که ابراهیمك باباسنك آدی
تارخ ایدی آزر انك لقبیدر وبعضیلر بونك عکسنی دخی دیمشلر وانك
اناسنك آدی نونا ایدی مفسرین وارباب تواریخ متفقلردر که ابراهیم
خلیل صلوات الله علیه نمرود بن کنعان زمانندە متولد اولدی ونمرود
اول کیمسه درکه پادشاهلردن ابتدا باشنه تاج کیدی وربع مسکونی تماما
ضبط وتملك ایدن اولدر بابل دیارنده ساکن ایدی (محمد ابن اسحق ایدر
دیمشلردر که تمام روی زمینه مالك اولمق ملوکدن هیچ کیمسه یه میسر
اولمادی الا اوچ کیمسه که نمرود وذو القرنین وسلیمان بن داوددر
(وبعضیلر بخت نصری دخی تمام روی زمینه مالك اولدی دیدیلر لکن
بو قول مرتبهٔ صحته ایرشمامشدر (وایدرلر که نمرود الوهیت دعواسی
ایدوب خلقی کندویه طاپمغه دعوت قیلوردی وانك چوق منجملری
وکاهنلری وارایدی برکون اکا ایتدیلر بو ییل سنك مملکتکده براوغلان
طوغسه کرکدر اول اوغلان سنك دینکی تغییر ایدوب سنك هلاککه
سبب اولسه کرکدر (وبعضیلر ایتدی بو سوزی کچن پیغمبرلرك کتابلرنده
بولوب سویلدیلر (امام سدیکه علماء تفسیرك اکابرندندر ایتدیکه نمرود

واقعه سنده کوردیکه بر یلدز طوغوب آی وکونشك ضیالرینی
محو ایتدی شویلکه آی وکنشدن اصلا اثر قالمادی (وایدرلر که واقعه سنده
کوردیکه برقوج بوینوزی ایله انك تختنی اوردی معبرلری وکاهنلری
جمع ایدوب بو واقعه نك تعبیرینی ایستدی انلر ایتدیلر بو واقعه نك تعبیری
اولدر که بر اوغلان وجوده کله که سنك هلاك وزوال ملکك انك الندن
واقع اوله نمرود ایتدی اول اوغلان شمدی انا رحمنه دوشدیمی انلر ایتدی
یوق دخی دوشمدی (ایدرلر که نمرود جمله لشکری ایله شهردن طشره
چیقدی وامر ایتدیکه دوکلی رجال شهردن طشره چیقوب طشره ده
منزل ومکان طوته لر وهیچ بر کیمسه عورتیله صحبت ومجامعت ایتمیه لر انکیچونکه
اول دیدکاری اوغلانك نطفه سی انا رحمنه دوشوب تکون ایتمه سندن
قورقاردی وظن ایدردیکه بو تدبیر ایله تقدیر الهی یی تغییر ایده بیله
(اذا اراد الله شیئا هیأ اسبابه) مضمونندن غافل ایدی چون بونك اوزرینه
بر مدت کیچدی اتفاق نمرودك شهرده بر ایشی دوشدی کندی خواص
وندماسندن ابراهیمك باباسی آزری طلب ایدوب اول مهم ایچون شهره
کوندردی وآزره ایتدی سکا کمال اعتمادم اولمغله بو مهمی سکا سپارش
ایتدم اهتمام ایدوب سکا یمین ویرمکه شهره وارد یغکده عورتکه یقین
اولمیه سن آزر شهره واروب اول مهمی یرینه کتوردی وکندو کندویه
ایتدی برجك خانه مه واروب اهل وعیالی کورسم معقول ایدی پس
خانه سنه واروب اهلنی کوردکده صبر وقراری قالمیوب مجامعت ایتدی
واهلی ابراهیمه حامله اولدی (ابن عباس ایدر ایرتسی کون کاهنلر نمروده
ایتدیلر سکا دیدیکمز اوغلانك نطفه سی بو کیجه انا رحمنه دوشدی پس
نمرود امر ایلدیکه او یلده طوغاجق اوغلانلری قتل ایده لر (چون ابراهیمك
طوغاجغی زمان یاقلشدی ووضع حمل آثاری اناسنده ظاهر اولدی
بر کیجه صحرایه کتدی اول قورقودن که احوالنه کیمسه مطلع اولمیه
وبر صوبی کسلمش ایرماغك ایچنده ابراهیمی طوغردی وانی بر خرقه یه
صاروب یقین یرده بر مغاره وار ایدی ابراهیمی انده قیوب اول مغاره نك
اغزنی محکم یاپدی ودونوب خانه سنه کلدی بر نیجه وقتدن نصکره کیرو
کلدیکه اوغلی نه حالده در بیله کوردیکه صاغدر پارمقلرینی امر
وپارمقلرینك برندن سود وبرندن بال اقار وبعضیلر اکا جبرائیل کلوب

قنادندن سودوعسل ویردی دیدیلر (روایتده کتورمشلر که آزر ابراهیمك اناسندن سؤال ایتدیکه سنك حملك وار ایدی حالی نیجه اولدی جواب ویردیکه براوغلان طوغدی امایشا میوب اولدی یعنی ابراهیمك کیفیت حالنی آزردن صقلادی وبرقولده تمام کیفیت احوالندن اکا خبر ویردی (وایدرلر که حق تعالینك امری ایله ابراهیمك بر کونی سائر اطفالك برآیی وابراهیمك برآیی سائر اطفالك بریللی کبی کچردی چون ابراهیم اززمانده سن تمیزه ایرشدی اناسنه ایتدی بنی بومغاره‌دن طشره چیقار پس اناسی انی مغاره‌دن طشره چیقاردی وچیقار دیغی وقت کیجه وقتی ایدی ابراهیم طشره چیقوب آسمان وزمین وجباله نظر ایتدی وتفکره واردی بیلدیکه انلرك البته بر صانعی وار در وکندو کندویه ایتدی بونلرك خالقی بنی یرا دوب وبسلیوب طعام ارزانی طوتن کیمسه‌در ابراهیم بواندیشه‌ده ایکن ناکاه بریلدز طوغدی ایدرلر که اول یلدز زهره ویاخود مشتری ایدی ابراهیم انی کوردکده (هذا ربی) دیدی واول یلدز غروبه ایریشجك دونوب (لا احب الآفلین) دیدی اندنصکره آی طوغدی ابراهیم انی کوروب (هذا ربی) دیدی پس اولدخی غروب ایتدی ابراهیم اندن دخی تبری ایدوب اکر پرور دکارم بکا طوغری یولی کوسترمیدی بن البته آزغونلر زمره‌سندن اولوردم اندنصکره کونش طوغدی ابراهیم انی کوروب (هذا ربی هذا اکبر) دیدی چون اول دخی غروب ایتدی ابراهیم ایتدی (یاقوم انی بریء مما تشرکون انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفا وما انا من المشرکین) بوآیت کریمه‌نك یعنی هذا ربینك معناسنده مفسرین اختلاف ایتدیلر بعضیلر ظاهرینه حمل ایدوب حق تعالی ابراهیمه توفیق وهدایت ایدوب کندی وحدانیتنی اکا بیلدرنجیه دك ابراهیم علیه السلام اول کوردیکی کواکبی ربی ظن ایتدی دیدیلر زیرا ابراهیم طالب توحید ایدی واول حال انك ابتدای احوالی ایدی پس ابتدای حالده اول مقوله سوز ضرر ویرمز خصوصا مقام استدلالده اوله دیدیلر (وبعضیلر بوقولی انکار ایدوب ایتدیلر پیغمبرلردن بر پیغمبر ایچون جائز دکلدر که اوقاتدن بروقتده تکرینی بیلمیه وبرلیه وبر کیمسه‌نك که

حق تعالی حافظی ونکهبانی اولوب وانی معصوم قیلوب طها رتنه ورشدنه حکم ایدوب انك حقنده (ولقد آتینا ابراهیم رشده من قبل وکنابه عالمین) دیمش اوله اول مقوله کیسه نك حقنده تکریسنی بیلمامك مرتبه سی نیجه تصور اولنور (جنید بغدادیدن قدس سره سؤال ایتدیلر که (متی اتاه رشده) یعنی حق تعالی ابراهیمه رشدنی نه زمان ویردی جنید جواب ویردیکه (حین لامتی) یعنی زمان یوغیکن ویردی پس بومقدماته بناءآیت مذکوره یی علماء مفسرین برقاج وجهله تأویل ایلدیلر (وجه اول اولدرکه حضرت ابراهیم دیلدیکه بوقولیله یعنی هذاربی دیمکله قومنی استدراج ایدوب خطالرینی کندیلره کوستره زیرا اول قوم کواکبه تعظیم ایدوب طپارلردی وجمیع اموری کواکبه مستند بیلورلردی پس ابراهیم تدریجله انلره کوستردیکه قابل غروب وتغییر اولان نسنه لر معبودلغه لایق اولماز (ایکنجی وجه اولدرکه ابراهیمك بوقولی استفهام انکاری طریقه سی اوزره واقع اولمشدر آیت کریمه ده حرف استفهام محذوفدر اهذا ربی دیمکدر یعنی بونم ربم دکلدر دیمکدر واول قومی توبیخ وانکارده بوطریق لیس هذا ربی دیمکدن ابلغ واوقعدر (اوچنجی وجه اولدرکه ابراهیمدن بوقول اول قومك اوزرینه احتجاج یولندن واقع اولمشدر یعنی بوکوکب سزك زعمکز اوزره بنم ربم اماغائب وغارب اولدی پس اکر معبود بالحق اولیدی غارب وغائب اولمزایدی (دردنجی وجه اولدرکه آیت کریمه ده یقولون فعلی محذوفدر ای یقولون هذاربی یعنی اول قوم کواکب ایچون بزم ربمزدر دیرلر محمد بن علی حکیم ترمذی رحمه الله ایدر ابراهیمك هذا ربی دیدیکی نفسندن ایدی روح وقلبندن دکل ایدی زیرا روح وقلبدن هر برینك دلیل هدایتلری ودلیل فطریلری واردر امانفسك یالکز دلیل فطریسی واردر دلیل هدایتیسی یوقدر پس ابراهیمك نفسی قلب وروحیله مخاصمت ایلدی یعنی اول کواکبی ابراهیمك نفسی کوروب هذاربی دیوب بعده اول غیبوبت وغروب ایدیجك قلب وروحی نفسنی الزام ونصیحت طریقی ایله ایتدیلر بونلر کبی ثابت ودائم اولمیانلره مقید ومشغول اولمه بلکه بزجلاین سن دخی دائم وباقی پروردکاره مشغول اول پس قلب وروح بودلیل هدایتی بی عرض ایتدکلرنده ابراهیمك

نفسی حق قبول ایدوب ساکن اولدی (روایتده کتور مشلر درکه
ابراهیم اناسنه ایتدی بنم ربم کیمدر اناسی ایتدی بنم ز یراسنی طوغوردم
ابراهیم ایتدی سنك ربك کیمدر اناسی ایتدی باباك آزر ابراهیم ایتدی
بابام آزرك ربسی کیمدر اناسی ایتدی نمرود ابراهیم ایتدی نمرودك
ربسی کیمدر اناسی ایتدی خاموش اول یعنی اندن سوٴال ایتمه ابراهیمك
اناسی زوجی آزر قاتنه واروب بو حکایتی آزره نقل ایدوب ایتدی هیچ
بیلورمیسنکه نمرودك هلاك وزوال مملکتنه باعث اولهجق اوغلان سنك
اوغلکدر پس آزر ابراهیم قاتنه کلدی ابراهیم اناسنه سویلدیکی سوزلری
بالتمام باباسی آرزه دخی سویلدی آزر ابراهیمك یوزینه برطبنجه اوردی
خاموش اول دیدی (نقلدرکه آرز پوت یپاردی وابراهیمه یاپدیغی
پوتلری ویروب بازاره چیقسار صات دیرایدی ابراهیم دخی اول پوتلری
آلوردی برایپه باغلیوب سورویه رك چارشو و بازاره کوتورر دی ونفع
وضرره قادر اولمیان نسنهلری کیم آلور دیو ندا ایدردی ابراهیمدن اول
پوتلری آلمغه هیچ کیمسه مشتری چیقمازدی پس ابراهیم پوتلری ایرمق
کنارینه سوریوب صویه باصوب صو ایچمزمیسز دیردی وبوندن
مرادی قومنی استهزا ایتمك ایدی باباسی انك اول حالنه مطلع اولوب
انی زجر ومنع ایدردی وابراهیم دخی اکا دیرایدی (اتتخذ اصناما
آلهة انی اراك وقومك فی ضلال مبین) پس ابراهیم قومنی پوت
پرستلکدن منع ایدوب خدا پرستلکه دعوت ایتمك صددنده اولدقده
خدا پرستلکه باباسنی دعوت ایلدی باباسی ابا وامتناع ایلدی پس
قومنی دعوت ایلدی پس اول قوم ابراهیمه ایتدیلرکه سن کیمه طپارسن
ابراهیم ایتدی عالمك پروردکارینه قومی ایتدیلر عالمك پروردکاری
دید یکك نمرود میدر ابراهیم ایتدی یوق بلکه بنم دیدیکیم بر
پروردکاردرکه بی ونمرودی وسائر مکونانی اول یاراتمشدر پس
ابراهیمك امری ظاهر اولوب خبری نمروده ایرشدی (نقلدرکه نمرود
ابراهیمی حضورینه دعوت ایلدی حالبوکه نمرودك رعیتندن مجلسنه
وارنلر البته نمروده سجده ایدرلردی چون ابراهیمی انك حضورینه ایلتدیلر
سجده ایتمدی نمرود ایتدی یا ابراهیم سکانه اولدیکه بکا سجده ایتمدك
ابراهیم ایتدی بن کندی پروردکارمدن غیری یه سجده ایتمزبن نمرود

ایتدی سنك پروردکارك کیمدر ابراهیم ایتدی (ربی الذی یحیی ویمیت) یعنی بنم پروردکارم اولدر که یوقدن وارایدر اندنصکره کیرو اولدیروب یوق ایدر نمرود ایتدی بن او کیمسه یمکه هم اولدیریرم وهم دیرلدیرم پس امر ایلدی زنداندن ایکی کشی چیقاروب کتوردیلر نمرود برینی اولدردی وبرینی آزاد ایلدی وایتدیکه ایشده برینی اولدردم وبرینی دیرلتدم ابراهیم ایتدی سن اولوبی دیرلتمدك بلکه دیری یی دیری قودك (ایدرلرکه ابراهیم قومنك قلت تفکروسوء تعقلارندن قورقدیکه نمرودك بو تلبیسنه اعتقاد واعتماد ایدهلر پس برروشنرك طریق ایله دخی نمرودی الزام ایچون ایتدی کونشی مشرقدن مغربه کتورر نیجه سین یانمرود سن مغربدن مشرقه بنم پروردکارم کتورمکه قادر میسن دیدی نمرود متحیر اولدی نتکه حق تعالی بیورر (فبهت الذی کفر) علماء مفسریندن بعضیلر ایتشلردرکه نمرود ایچون ممکن ایدیکه ابراهیمه معارضه ایدوب یاابراهیم سن تکریکه سویله تا کونشی مغربدن مشرقه کتورسون کوره لم دیدی امابونی دیمکه قادراولمیوب عاجز ومتحیر قالدی نمرودك بووجهله ابراهیمه اعتراضی ممکن ایکن بو اعتراضی ایتمدیکنده مفسرلرك ایکی قولی واردر بریسی اولدرکه نمرود قورقدیکه بوسوزی ابراهیمه سویلرسه جائزکه ابراهیم حضرت حقدن دیلك ایدوب کونشی مغربدن مشرقه کتوره بوتقدیرجه نمرود دخی بتر رسوای وفضیحت اولمق کورینور وبریسی دخی اولدرکه حق تعالی نمرودی اول معارضه‌دن صرف ایدوب خاطرینه کتورمدی ابراهیمك بعدالنبوه نیجه معجزه‌لر ینی اظهار ایتمك اجلیچون وبوقول صحیحدر (وبرجماعت دخی اکاذاهب اولدیلرکه ابراهیم ونمرود ارالرنده بو معارضه ابراهیمه کسر اصنام ایدوب اخذوحبس اولنوب آتشه آتلدیغی وقتده واقع اولمشدر (وبعضیلر ایتدی بومعارضه ابراهیم آتشدن چیقدقدن صکره واقع اولدی (نقلدرکه ابراهیم دیلدیکه پوتلرك بی جان وبی حاصل وبی نفع وبی ضرر اولدقلرینی قومنه کوستره واول پوتلرك خدا لغه لایق اولمادقلرینه حجت وبرهانله قومنی الزام ایلیه پس وقت فرصته منتظر ایدی تااول قومك عیدلری کونی کلدی وانلرك معتادلری بوایدیکه عیدلری کوننده دوکلی خلق شهردن طشره چیقارلردی

ابراهيمه ايتديلرسن دخي بيرام ايتمكيچون بزمله بيله چيق ابراهيم نجومه
نظر ايدوب بن خستهيم وسزكله طشره چيقمغه قادر دكيلم ديدي نتكه
بو آيت كريمه (فنظر نظرة في النجوم فقال اني سقيم) بو معنايه دلالت
ايدر بعضيلر ايتديلر نجومه نظر دن مراد كواكبك هوا قعنده
و بر بريله اتصالاتنه نظردر و رجوع دخي اكاذاهب اولديلركه مراد
علم نجومه ياكتاب نجومه نظردر وانلره نظردن منع يوقدر خصوصا
ابراهيمك قصدي اول قومي وهمه براقمق اوله وابراهيمك بن خستهيم
ديديكندن مرادي اني كوسترمك ايديكه كويا نجومه نظر ايتمكله كندي
خستهلكه مشرف اولديغنه استدلال ايتمش اوله تا بو بهانه ايله
انلر بوني عيدكاهه بيله آلوب كوتورميهلر زيرا انلرك اغلب امراضي
طاعون ايدي وطاعونك سرايتندن پك خوف ايدرلردي ايرتسي
كون چون قوم عيدكاهه كتديلر ابراهيم ايتدي (تالله لاكيدن
اصنامكم بعد ان تولوا مدبرين) يعني خدايه يمين ايدرمكه سز
آرقه ويروب عيدكاهه كتدكدنصكره بن سزك بوتلريكزه برايش
ايدوب برمكر قيلهجغم اولور واول قومدن عيدكاهه ناصكره كيدنلردن
برقاچ كشي ابراهيمدن بو سوزي ايشتديلر چون جمله قوم طشره
كيدوب شهرخالي قالدي ابراهيم الندهبر بالطه الوب پوتخانهيه كيروب
تمام جمله پوتلري پارهلدي وايچلرندن بيوك پوتي اليقويوب بالطهيي
انك بوينه بند ايلدي تاقوم اوله كه اكا رجوع ايدهلر نتكه حق تعالى
اول حالدن اخبار ايدوب بيورر (فجعلهم جذاذا الا كبيرا لهم لعلهم اليه
يرجعون) اي جعلهم قطاعا قطاعا فعال بمعنى مفعولدر جذ قطع
معناسنهدر بو آيتده اليه ضميرينك كيمه عائد اولديغنده مفسرلر اختلاف
ايتمشلردر بعضيلر ابراهيمه عائددر ديديلر يعني بيوك پوتي اليقودي
تا اوله كه اول قوم ابراهيمه رجوع ايدهلر وحضرت ابراهيم دخي انلري
تقريع وسرزنش ايدوب اوزرلرينه حجت و برهان اقامت ايليه زيرا
ابراهيمك ظن غالبي اول ايديكه اول قضيهده كنديدن غيري كيمسهيه
مراجعت ايتميهلر كركدر انكيچونكه اول قومك ايچنده پوته
و پوتپرسته طعن ايدر ابراهيمدن غيري كيمسه يوغيدي (ومفسرلردن
برجماعت دخي ديديلر كه ضمير مذكور بيوك پوته عائددر يعني اوله كه

انلر بیوك پوته رجوع ایدوب اندن صوره لر كه بو پوتلری كسر ایدن كیمدر چونكه پوتدن جواب كلمیه رسوای وفضیحت اوله لر (و بر كروه دخی ایتدیلر كه ضمیر الالهه عائددر یعنی اوله كه اول پوتلرك كندیلردن برشیء دفعنه قادر اولمادقلرین كوربجك اول قوم توحید خدایه رجوع ایدوب پوت پرستلكی ترك ایده لر پس علی اختلاف الاقوال چون اول قوم عیدكاهدن كیرو دوندیلر عادت قدیمه لری اوزره طوغری پوتخانه یه كلوب پوتلری شكسته اولمش یاتور بولدیلر و بیوك پوتك اوموزنده تبر كوردیلر و دیلر كه بو ایشی بزم پوتلریمزه هر كیم ایتدیسه ظالملر جمله سندندر و بنه ایتدیلر بو ایشی ابراهیم ایتمشدر زیرا بوندن مقدم بزم پوتلریمزه طعن ایتمك اندن صادر اولمشدر ومقدما اول ایشی ایده جكنی ابراهیمدن ایشتمشلر ایدی ایشیدنلر دخی شهادت ایتدیلر كه بز بوسوزی ابراهیمدن ایشتدك پس ابراهیمی طوتوب نمروده ایلتدیلر ونمرودك مصاحبلری ایتدیلر یا ابراهیم بزم معبودلریمزه بو ایشی سنمی ایتدك ابراهیم ایتدی (بل فعله كبیرهم) یعنی بو ایشی انلره بیوكلری ایلدی بو كلام ابراهیمدن استهزا وجهی اوزره واقع اولدی جد وحقیقت یولندن دكل ایدی و ابراهیم انلره ایتدی بو ایشی ایدنی پوتلردن صورك اكر پوتلر بكز تكلم ایدرلرسه پس اول قوم تفكره واروب بر برینه ایتدیلر مكر ظالم سزلر ایمشسز ابراهیمه اشبو سؤالی ایتدیككز ایچون و یاخود نطق اولمیوب نفع وضرره قادر اولمیان پوتلره عبادت ایتدیككز ایچون یوخسه بو ایشی پوتلره ایدن ظالم دكل ایمش دیدیلر بعده باشلرینی آشغه براقدیلر ندنصكره نمرودك مصاحبلری ایتدیلر یا ابراهیم نیچون بویله دیرسین سن خود پوتلرك اهل نطق اولمادقلرینی بیلورسن پس ابراهیم انلره ایتدی (افتعبدون من دون الله مالاینفعكم شیئا ولایضركم اف لكم ولما تعبدون من دون الله افلا تعقلون) اندنصكره ایتدیلر ابراهیمی آتشه یاقوب معبودلریكزه نصرت ایتمك كركسز پس نمرود ابراهیمی حبس ایلدی و بیوردی تا بر مدور بنا احداث ایدوب ایچنه اوطون طولدردیلر وآتش ایدوب یالكلندردیلر آتشك شعله سی برمرتبه یه واردیكه اول آتشك اوستندن قوش اوچمغه قادر اولمزدی واطرافندن كیمسه كچه مزدی شویلكه اول

آتشه یقین اولوب ابراهیمی آتمغه قادر اولمادیلر آز قالدیکه تدبیرلری
ضایع اوله پس ابلیس کلوب اول قومه تعلیم ایتدیکه منجنیق دوزدیلر
وابراهیمی عریان ایدوب اللرینی واباقلرینی باغلیوب منجنیقه قودیلرکه
آتشه آتهلر (نقلدرکه اول دمده یرلر وکوکلر ابراهیمه اغلادیلر وملائکه
غلغله یه دوشوب ایتدیلر الهی روی زمینده همان برموحد واردی
انی دخی آتشه یاقق استرلر عجبا بونده نه حکمت اوله باری بزه دستور
ویرکه ابراهیمه نصرت ایده لم خطاب کلدیکه یاملائکرم ابراهیمه وارك
اکر سزلردن یاردم استرایسه ایدك اکر بکا توکل ایدرسه نی بنه قوك
برملك که یغموره موکل ایدی ابراهیم قاتنه کلوب ایتدی یا ابراهیم
اکر دیلرایسـك برقطـه بولوت حواله ایده یم اشبو آتشی یغمور ایله
سوندروب سکا هیچ ضرر کلمیه ابراهیم ایتدی استمزین و برفرشته که
یله موکل ایدی کلوب ایتدی یاابراهیم اکر دیلر ایسك بو آتشك اوزرینه
برمقدار یل مسلط ایده یم تاد وکلیسی بربوزینه طاغیـله ابراهیم ایتدی
استمزین کذلك اصنـاف ملائکه دن هر بریسی کلوب نصرت ایده لم
دیدیلر ابراهیم ایتـدی استمزین (حسبی الله ونعم الوکیـل) روایتـده
کتورمشلردر که چون ابراهیم آتشه یاقلاشدی جبرائیلی کوندردیلرکه
ابراهیمك محبتی نقدینی محك اعتبارده امتحـان ایلیه جبرائیل کلوب ایتدی
(هل لك من حاجة یاابراهیم) یعنی یاابراهیم هیچ حاجتك وارمیدر دیدی
ابراهیم ایتدی (اما الیك فـلا) یعنی حاجتم واردر زیرا قول احتیاجدن
خالی اولماز اماکه حاجتم سکا دکلـدر دیدی جبرائیل ایتدی حاجتك
اولدیغی کیمسـه یه نیچون حا جتـکی عرض ایتمزسن ابراهیم ایتـدی
(حسبی من سؤلی علمـه بحالی) یعنی انك بنم حالمی بیلدیکی بکا سؤاله
کفـایت ایدر دیدی ابو منصور بیـاع ایدر چون جبرائیـل خلیله
(هل لك من حاجة) دیدی خلیـل ایتدی بن نفسمی اکا صـاتمشیدم
وانتظار چکوب تسلیم و قتنی کوزه در ایدم شمدیکه تسلیم وقتی کلدی
غیری برحاجتم دخی یوقدر جانی مشتریه تسلیم ایتمکدن غیری (وایدرلرکه
چون جبرائیل اکا دیدیکه حا جتك اولدیغی کیمسه یه حاجتکی نیچون
دیمزسن خلیـل ایتدی چون دوست دوستی یاقق دیلیه یانمیوب زنده
ارلمـق روا دکلدر همان ساعت خطاب کلدیکه چون دوست دوستی

دیلیه باقـق روا دکلدر (وقیل لما قال له جبرائیل هل لك من حاجة قال ابراهیم لیس من النفس دعوی ولا من نمرود شکوی ولا من النار بلوی ولا اطلب سوی المولی) لاجرم حق تعالی آتشه خطاب بیور دیکه چون خلیلم کندی طبیعتندن چیقدی سن دخی ای آتش کندی طبیعتکدن چیق نتکه بیورر (قلنا یانار کونی برداوسلاما علی ابراهیم) ایدرلر که اول آتش ابراهیمك النده واباغنده اولان باغلردن غیری برنسنه دخی یاقدی ابن عباس رضی الله عنهما ایدر اگر حق تعالی آتشه خطابنده وسلاما دمیدی ابراهیم صوو قدن آتش ایچنده تلف اولیدی (روایتده کتور مشلردر که ملائکه هواده حضرت ابراهیمی بازولرندن طوتوب بره آهسته قودیلر وحق سبحانه وتعالی آتش ایچنده برلطیف خوشکوار پیکار ایجاد ایلدی ابراهیمك اطرافنده انواع کل وریحان ونرکسلر آچلدی وجبرائیل جنت حریرلرندن بر کوملك کتوروب ابراهیمه کیدردی (نقلدر که حق تعالینك آتشه اول خطابی سببیله اولکون اخشامه دك وبرقولده یدی کون دنیا آتشنده حرارت قالمدی (منقولدر که حق تعالی سایه یه موکل اولان ملکی ابراهیم صورتنده ابراهیمك قاتنه کوندردی تا آتش ایچنده ابراهیمك یاننده طوروب اکا موانست ایلیه (ایدرلر که نمرودیدی کوند نصکره کندی وزراسنه ایتدی کورکلکه ابراهیمك حالی نه وارمشدر یانمشمی یوخسه یانمهمشمی دیدی وزراسی ایتدیلر اگر بو آتشك ایچنده عظیم طاغلر اولسه بیله یانیدی ابراهیم نوجهله یانمیه نمرود ایتدی وای سزه واقعه ده کوردمکه ابراهیم اول آتشدن صاغ وسالم چیقدی پس کندی خاصلریله برمرتفع موضعه چیقدیلر کوردیلر که ابراهیم کل وریحان ارانسنده خوش سلامتله اوتورمش واوکنده برلطیف چشمه ظهور ایتمش وانك صورتنده برشخص دخی انکله اوتورمش نمرود بیله سنجه اولانلر متحیر اولدیلر پس نمرود بلند آوازله ایتدی یاابراهیم بونه حالدرو بوریاحین ومرغزارنه اراندن کلدی ابراهیم جواب وبردیکه حق تعالی بنم ایچون ایجاد ایلدی نمرود ایتدی بو یانکده طورن شخص کیمدر ابراهیم ایتدی بو برشخصدر که سایه اوزرینه موکلدر انی بکا رحم کوندردیکه تا انکله مأنوس اولم نمرود ایتدی یاابراهیم سنك تکرك بیوکدر که انك قدرت وعزتی

نه مرتبه لرده اولدیغنی مشاهده ایده یورم وینه ایتدی یا ابراهیم بو آتش ایچندن
چیقه بیلور میسن ابراهیم ایتدی بلی چیقرم پس ایاغه قالقوب آتشك ایچندن
کیرو طشره چیقدی نمرود ایتدی سنك تکریکه تقرب ایتمك ایچون
درت بیك دوه وبررو ایتده فرق بیك دوه قربان ایتمك استرم ابراهیم ایتدی
بنم تکرم سندن اول قربانی قبول ایتمز مادامکه سنك درونکده شرك دن
برنسنه باقی قالمش اوله نمرود ایتدی یا ابراهیم سلطنتمی ترك ایتمکه قادر دکیلم لکن
قربانی ایدرم دیوب اول دیدیکی مقدار دوه لری قربان ایلدی
(قصصده کتور مشلر که نمرود دیلدیکه مسلمان اوله لکن وزرا وندماسی
مانع اولوب مسلمان اولمغه قومادیلر (منقوردر که چون ابراهیم آتشدن
چقیدی ابتدا اکا ایمان کتورن ساره بنت هاران ایدی وایتدی ایمان
کتوردم شول خدایه که آتشی ابراهیمه برد وسلام ایلدی ابراهیمك
اناسی ایتدی ای ساره قتل اولمقدن قورق ساره ایتدی ابراهیمك
تکریسنه ایمان کتوردکدنصکره کیمدن قورقه یم پس اول وقتده
چوق کیمسه لر ابراهیمه ایمان کتوردیلر ابراهیمك برادر زاده سی لوط
ابن هاران دخی اول کیمسه لر ایله ایمانه کلدی ابراهیم سلامتله آتشدن
چیقدقدنصکره طوغری کندی خانه سنه کلوب ساره یی کندویه عقد
نکاح ایلدی (ایدرلر که ساره کندی زماننده اولان خاتونلرك احسن
واجملی ایدی وایدرلر که یوسفك حسنی ساره نك حسننك ایکی دنکی
ایدی یعنی ساره نك حسنی یوسفك حسننك اضعافی ایدی (مورخلر
ساره نك باباسی هارانده اختلاف ایتدیلر بعضیلر ایتدیلر هاران حران
ولایتنك ملکی ایدی وابراهیم ساره یی وطنندن هجرت ایدوب
حران جانبنه کتدیکی وقت تزوج ایلدی و بعضیلر ایتدیلر ساره
ابراهیمك قرنداشی قزی ایدی وانلرك شریعتنده قرنداشی قزینی
تزوج ایتمك جائز ایدی وبعضیلر ایتدیلر عمیسی قزی ایدی وابراهیمك
قرنداشنك وعمیسنك دخی اسملری هاران ایدی والله اعلم (روایتده
کتورمشلر در که نمرود قومی دیلدیلر که ابراهیمی برآخریوزدن دخی
تعذیب وجفا ایلیه لر لوط بن هارانکه ابراهیمك قرنداشی اوغلی ایدی
کفارك نه فکرده اولدقلرین حضرت ابراهیمه خبر ویردی پس
ابراهیم وساره هجرت وغربت اختیار ایدوب مصر جانبنه روانه

اولدیلر چون مصر شهرینه ایرشدیلر اول شهرده بر جبار پادشاه
وار ایدی سارهنك حسنی آوازهسی اول جبارك قولاغنه ایرشدی
ابراهیمه بر کیمسه کوندروب سؤال ایتدر دیکه بو خاتون سنك نكدر
ابراهیم ایتدی قزقرنداشمدر وسارهیه ایتدی بوجبار ظالمدن کلان کیمسهیه
سارهبنم قزقرنداشمدر دیدم زیرا بوشهرده بنمله سندن غیری مؤمن
یوقدر پس سنکله دین قرنداشیوز اکر اول جبار سندن سؤال ایدرسه
سن دخی قرنداشمز دیوب بنی خلاف چیقارمه دیدی اول جبارك
قاتندهسارهنك حسن وجمالنی اولقدر وصف ایلدیلر که آدم کوندروب
سارهیی حضورینه کتورتدی سارهکتدکدهابراهیم نمازه مشغول اولدی
(روایت ایدرلر که حق تعالی ابراهیمله اول جبارك مجلسی ارالغندن
حجابی رفع ایلدی تاابراهیم عین الیقین کوروب مشاهده قیله که
حق تعالی انك حرمنی اول ظالمك شرندن نیجه حفظ ایدر ساره چون
اول جبارك قاتنه واروب اوطوردی اول ظالم دیلدیکه سارهیه ال اوزاده
همانده الی قورویوب اصلا حرکتدن قالدی بیلدیکه بوحال سارهنك
دعاسی اثریدر ایتدیکه دعاقیل تاالم ابواوله وسنکله غیری ایشم یوقدر
پس ساره دعا ایدوب اول کافرك الی یواولدی ینه اول کافر دیلدیکه
سارهیه ال اوزاده همانده ینه الی قورودی بوا سلوب اوزره اول کافرك
اوچ کره الی قورودی وساره اوچ کره دعا ایلدی اول کافر اوچنجی ده
حاجبلرینه ایتدی سزلك بکا کتوردیککز انسان دکل بلکه برجنی
بنم قاتمه کتورمشسز نره دن کتوردیکز ایسه ینه اول ارایه کتورك
دیوسارهیه هاجرنام برجاریه بغشلیوب کیرومکانینه کوندردی ساره
ابراهیم قاتنه کلوب هنوز ابراهیم نمازده ایدی الیله اشارت ایتدیکه
نه خبر ساره ایتدی حق تعالی اول کافرك مضرتنی بنم اوزرمدن
دفع ایلدی وسارهنك اولادی اولمامشیدی هاجر دخی صاحب جمال
خاتون ایدی ساره هاجری ابراهیمه بغشلیوب اولاکه حق تعالی
بوندن سکابر اوغلان ویرهدیدی پس ابراهیم هاجره یقین اولوب
اسمعیل تولد ایتدی ساره بومعنادن بغایت غمناك اولوب ابراهیمی
هاجردن قصقندی وانلری اولحالده کورمکه تحمل ایدهمدی ابراهیمه
طرف حقدن وحی کلدیکه اسمعیل وهاجرخصوصنده سارهنه دیرایسه

انكله عمل ايليه نتكه اول قصه عن قريب بيت كعبه نك بناسى وآب زمزمك ظهورى بيانده كلسه كركدران شاء الله تعالى ابراهيم سارهنك خاطرينى تطييب ايچون ايتدى حق تعالى سكابر اوغل ويرسه كركدركه اكثر انبيا انك نسلندن اولاجقدر (ابراهيمه خليل الرحمن ديديلر انكيچونكه حق تعالى انك شاننده بيوردى (واتخذ الله ابراهيم خليلا) خلت لغتده قلب ايچنده اولان محبته ديرلر وخليل عرف ناسده محبتى غالب اولان كشى يه ديرلر (حبيب شول كشى يه ديرلركه انك محبوبيتى غالب اوله (نقلدركه چون ملائكه ديار قوم لوطى خراب ايتمكه مأمور اولدقلرنده صاحب جمال جوانلر صورتنده ابراهيمك خانه سنه كلديلر ابراهيم انلره ضيافت ايچون برسموز بوزاغى بريان ايلدى انلر ايتديلر بز طعامك بهاسنى ويرمدكجه بوندن يمزز ابراهيم ايتدى خوش بهاسنى ويرك اندن بيك ملائكه ايتديلر بهاسى نه در ابراهيم ايتدى بونك بهاسى اولنده بسم الله وآخرنده الحمد لله ديمكدر ملائكه ايتديلر بوعبد صالح حق تعالينك خليل اتخاذ ايتديكنه لايق وسزاوار ايمش پس اولكوندنبرو ابراهيمه خليل الرحمن ديديلر (ابن عطا ايدر حق تعالى ابراهيمى خليل اتخاذ ايدهلى ابراهيمك سرنده محبة اللهدن غيرى هيچ رنسنه قرار ايتمدى وحقيقتده خلت بودر وبومعناده ديمشلردر (شعر) قد تخللت مسلك الروح منى ❊ وبذاك سمى الخليل الخليلا ❊ وايدرلركه حق تعالى اكا وحى ايتديكه سن بنم خليلمسن وبن سنك خليلكم غافل اولمكه اكر سنك قلبكه بندن غيرينك فكر ومحبتى دخول ايدرسه سندن دوستلق علاقه سنى قطع ايدرين (وفى اخبار ان الله تعالى قد اتخذ ابراهيم خليلا لاطعامه الطعام وافشائه السلام وصلوته بالليل والناس نيام) زوايتده كتورمشلركه خلقه ضيافت رسمنى ابتدا ايجاد ايدن خليل الرحمن ايدى واكا ابو الضيف وابو الضيفان ديرلر حق تعالى قرآن مجيدده برقاج محلده انك مهمانلرينى ذكر ايتمشدر نتكه بيوردى (ونبئهم عن ضيف ابراهيم وهل اتيك حديث ضيف ابراهيم المكرمين) بو آيتده ضيفدن مراد جبرائيلدر اونايكى ملكله لوط قومنى هلاك واستيصال ايچون انسان صورتنده زمينه اينديلر وابراهيمك خانه سنه كلوب سلام ويرديلر ابراهيم دخى رد سلام ايدوب معززانك داخلنه كتدى نه مصلحته كيدر ايدوكنى

انلره بادرمکسزین خانه سنه کیردی وبر سمز بوزاغو بریان ایدوب
انلرك قاتنه کتوردی نتکه سابقا ذکری مرور ایلدی چون ملائکه
اول طعامدن یمدیلر ابراهیم ایتدی بن سزلردن خوف ایده یورم
انلر ایتدیلر (لاتوجل انا نبشرك بغلام علیم) یعنی بزاردن قورقه بزسکا
اوغل مژده سنه کلدك اوغلك اسحق طوغاجغنه بشارت قیلارزدیدیلر
ساره دخی اول محلده حاضر طورردی چون اوغل بشارتنی خبرینی
اشتدی بنیاد تعجب ایدوب ایتدی بر پیر عورت که طفسان سکز یاشنه
کیرمش اوله ومدت عمرنده هرکز طوغرمش اوله نه کیفیت ایله طوغورر
خصوصا اری دخی زیاده ونقصان یوزیاشنده پیر کشی اوله (نقلدر که
چون ساره متعجبه اولوب بو بشارتدن فکره واردی جبرائیل اکا ایتدی
یوقاروباق ساره چون خانه نك سقفنه باقدی کوردیکه اول خانه نك
اورتوسی اولان قورو خرما اغاجلری جمله یشللنوب تازه یپراقلر ومیوه لر
حاصل اولمش پس جبرائیل ساره یه ایتدی (اتعجبین من امر الله رحمة الله
وبرکاته علیکم اهل البیت) ایدرلر که ابراهیم اول وقت ملائکه نك قاتنده
خدمته طورمشیدی ساره یی کوردیکه اول دخی پرده آردنده اباغ اوزره
طورر ساره یه ایتدی سن نیچون اوتورمزسن ساره ایتدی (قمت لاجل
الاضیاف وانا لاجل الله تعالی والاضیاف یرونك ورب الاضیاف یرانی)
یعنی یا ابراهیم سن قونقلرك ایچون خدمته قیام ایدوب طوررسن بن دخی
حق تعالی ایچون قیام ایتدم قونقلرك سنی کورر حق تعالی بنی کورر
(ایدرلر که ابراهیم فقراء وضعفایی اطعام ایدردی وهیچ کیمسه دن
قونقلغی دریغ ایتمزدی اوقاتدن بروقتده ابراهیمك بغدایی توکندی
پس دوه لرینی برغلامی ایله مصرده بردوسته کوندردیکه قرض شومقدار
بغدای ویروب محصولی ایرشدکده استیفا ایده چون غلام دوه لر ایله مصره
واروب اول دوستدن قرض اولمقدار بغدای طلب ایلدی اول دوست
اعتذار ایدوب شاید که محصول زمانه دك بندخی محتاج اولم دیو
بغدایی ویرمیجك غلام دوه لری بوش چکوب کلدی چون ابراهیمك
شهرینه یاقلاشدی غلامه نك وناموس عارض اولوب قومدیکه بوقدر
مدتدنبرو کیدوب بوقدر زحمت چکدکدنصکره خلق عالمه قارشو
دوه لری بوش چکوب کتوره پس شهر کنارنده چواللره قوم طولدیروب

دوه‌لری ابراهیمك خانه‌سنه یوكلی كتوردی غلام دوه‌لرك یوكلرینی ایندردكده كوردیكه صره قومی وار وب ابراهیمه كیفیت احوالی بلدردی ابراهیم ملول اولوب خانه‌سنه كیروب ایودی ابراهیمك جاریه‌لری عادت معهوده‌لری اوزره اول چواللرك اغزلرینی آچوب اون چیقاروب اتمك پشوردیلر وابراهیمك قاتنه ایلتدیلر ابراهیم سؤال ایتدیكه بو اون نره‌دن كلدی جاریه‌لر ایتدیلر خلیل مصریدن كلدی حضرت ابراهیم حالنه یوزدن اولدیغنی بیلوب ایتدی بو خلیل مصریدن كلدی بلكه خلیل سماویدن كلدی دیدی (ایدرلر كه ابتدا بیق قرقن وابتدا طرنق كسن وابتدا قولتق التی قللرینی نتف ایدن وابتدا باش قلنی حلق ایدن وابتدا قاسق قللرینی تراش ایتمكی ایجاد ایدن وابتدا صقالنده آق قیل كورن ابراهیم ایدی (نقلدر كه ابراهیم چون صقالنده آق قیل كوردی ایتدی خدایا بوندر حق تعالی خطاب بیوردیكه وقاردر ابراهیم ایتدی (رب زدنی وقارا) و برروایتده ایتدی (الحمد لله الذی بیض القار وسماه الوقار) ابن قتیبه معارف نام كتابده كتورمشدركه چون اسحق ساره‌دن متولد اولدی كنعانیلر ایتدیلر بو قوجه كشی وقوجه عورتدن ولد كلدیكنه تعجب ایتمكز بو اوغلان ابراهیم وساره‌دن دكلدر بلكه بو اوغلانی آخردن بولوب اوغللغه قبول ایتدیلر یعنی ابراهیم وساره‌دن اوغلان طوغدیغنه اینانمزلردی زیرا ابراهیمك عمری یوزدن تجاوز ایتمشیدی پس حق تعالی اسحاقی ابراهیمه شویله مشابه براتدیكه اسحق بیوبوب ساج وصقال كتوردكده هیچ كیمسه بابا ایله اوغولی بربرندن فرق وتمییز ایده‌مزلردی پس حق سبحانه وتعالی ابراهیمك صقالنی اغاردیجق خلق ابراهیمی صقالنك اقندن بیلورلردی والله اعلم (وابتدا سنت اولان ابراهیم ایدی (وفی الحدیث الصحیح ان ابراهیم اختتن بالقدوم وهوابن ثمانین سنة) قدوم شام ولایتنده برموضعك اسمیدر و بعضیلر قتنده كسر دیدكاری آلتدر كه دولكرلر استعمال ایدرلر پس معناسی ابراهیم سكسان یاشنده ایكن قدوم دیدكاری یرده سنت اولدی یاخود كندوبی كسر دیدكاری آلت ایله كسوب سنت اولدی دیمك اولور (ابن حجر بخاری شرحنده معنای ثانی‌یی ترجیح ایتمشدر وابتدا یابوج وطون كین ابراهیم ایدی ثعلبینك عرایس نام كتابنده مسطوردركه حق تعالی ابراهیمه وحی كوندردیكه سن بنم قاتمده اهل زمینك اعز

واكرميسين ديلرمكه سجده ابتديككده عورت يريكى زمين كورميه پس
ابراهيم طونى ايجاد ايدوب اياغنه كيدى وابتدا قليجله مقاتله ايدن وابتدا
مال غنيمتى قسمت ايدن وابتدا فى سبيل الله مهاجرت ايدن ابراهيم ايدى
روز قيامتده ابتدا لباس كيدريلن ابراهيم اوله جقدر (عن النبى صلى الله
تعالى عليه وسلم اول من يكسى يوم القيمة ابراهيم) حق تعالى انك مقامنى
قبلهٔ خلق قلمشدر حيث قال (واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى) واكا
حق تعالى امام خلق ديمشدر حيث قال (انى جاعلك للناس اماما)
وحق تعالى سيد المرسلينه صلى الله عليه وسلم اكامتابعت ايله امر ايدوب
بيورمشدر (ان اتبع ملة ابراهيم حنيفا) وعلمادن بعضيلر ديمشلردر كه
ابراهيم عليه الصلاة والسلام بواوج خصلتى جامعدر يعنى عرفان منت
وخوف خاتمت وجهد دعا پس هر كيمكه جانب حقدن كنديسنك ايمان
اوزره ثابت وسعادت اوزره ختم اولمسنى ديلرسه بواوج خصلتده ابراهيمه
اتباع واقتدا ايلسونكه ابراهيم ابواقتدا اولنه جق كيمسه در اما عرفان
منت ديديكمز حضرت ابراهيمك (لئن لم يهدنى ربى لاكونن من القوم
الضالين) ديديكيدر يعنى كندويه اولان هدايت نعمتنى كنديسنك سعى
واجتهادندن بيلميوب محض فضل حقدن بيلدى (واما خوف عاقبت
ديديكمز قوميله مجادله ومحاجه ايتديكى وقتده (ولا اخاف ما تشركون به
الا ان يشاء ربى شيئا) ديديكيدر اهل تأويلدن بعضيلر ايدرلركه خليلك
الا ان يشاءدن مرادى نزع المعرفة من قلبى ديمكدر وخليل اكرچه نزع
معرفتدن مأمون العاقبه در اما اكا بوسوزى سويلدن قلبنده اولان خوف
غالب وتعظيم حقدر البته بوسوزى سويلين كيمسه ده خوف حق غالبدر
وانك خوفنك مقدارى كندى قاتنده حق تعالينك علوشاننه معرفتى
مقدارنجه درتكم ديمشلردر (من كان بالله اعرف كان من الله اخوف)
اما جهد دعا ديديكمز انك حق تعاليدن استعانت ايدوب (رب هب لى
حكما والحقنى بالصالحين) ديديكيدر ودخى (ولا تخزنى يوم يبعثون)
ديديكيدر ودخى (واجعل لى لسان صدق فى الآخرين واجعلنى من ورثة
جنة النعيم) ديديكيدر ودخى (واجنبنى وبنى ان نعبد الاصنام) ديديكيدر
سيد الطائفه جنيد قدس سره ايتديكه ابراهيمك بوسوزدن مرادى
(امنعنى وبنى ان نرى لانفسنا وسيلة اليك غير الافتقار) ديمكدر

جعفر صادق ایدر ابراهیمك عبادت اصنامدن قورقوسی یوق ایدی لکن بو سوزدن مرادی نفسده اولان ارزولر اصنامندن حقه صغنمق ایدی (مرویدرکه برکشی پیغمبریمز حضورینه کلوب (یا خیرالبریه) دیدی اول حضرت ایتدی خیرالبریه ابراهیمدر و بوحدیث شریفنده دخی بیوردیلکه (نحن احق بالشك من ابراهیم اذقال رب ارنی کیف تحیی الموتی قال اولم تؤمن قال بلی ولکن لیطمئن قلبی) ایدرلرکه ابراهیمه اون صحیفه نازل اولدی جمله امثال ومواعظ ایدی وابراهیمك صحفی کلماتندندر بو کلماتکه (ایها الملك المسلط المبتلی المغرور لم ابعثك لتجمع الدنیا بعضها علی بعض ولكنی بعثتك لترد عنی دعوة المظلوم فانی لاارد ها ولو کانت من کافر) و بودخی صحف ابراهیمدندر (ینبغی للعاقل مالم یکن مغلوبا علی عقله ان یکون حافظا للسانه عارفا بزمانه مقبلا علی شانه) و بودخی صحف ابراهیمدندرکه عاقل اولان کشی مادامکه کندی عقلی ابله اوله اکا رقاج ساعتلر کرکدر برساعتنده پروردکارینه مناجات ایلیه و برساعتنده پروردکارینك صنعنده تفکر ایلیه وبرساعتنده نفسنی محاسبه ایلیه وبرساعتنی وجه حلالدن نفسنك محتاج اولدیغی طعام وشراب تحصیلنه صرف ایلیه (ایدرلرکه ابراهیمك قلنجنك غلافنده یازلمشیدیکه (قال الهی ماجزاء من بل بالدموع وجهه من مخافتك قال الله تعالی جزاؤه یا ابراهیم مغفرتی وجنتی ورضوانی قال الهی ماجزاء من اسند الیتیم والارامل الیه قال جزاؤه یا ابراهیم ان اظله فی ظل عرشی قال لك الحمد الهی) روایتده کتورمشلردرکه ابراهیمك عمری یوزیتمش یل ایدی واکثر مورخین ایکیوز یلدر دیدیلر کعب الاحبار ایدر ابراهیمك عمری آخره ایرشدکده برپیر صورتنده عالم غیبدن اکا برشخص کوندردیلر ابراهیم انی قونقلدی واول پیر طعام یوب صوایچدکده کندوبی امساك ومحافظه یه قادر اولمدیغندن اغزندن یدیکی طعام وشراب صقالنه وسینه سنه دوکلوب اقاردی ابراهیم اندن سؤال ایتدیکه بوحال نه حالدر اول پیر ایتدی کبر سندن یعنی پیرلکدن ابراهیم صوردیکه قاچ یاشنده کیردك پیر ایتدی ایکیوز یاشمه کیردم ابراهیم دخی اول وقتده ایکیوز یاشنه کیرمامشیدی اول حالتدن ابراهیمك قلبنه حیاتدن برنفرت وکراهت اولدی وخوف ایتدیکه کندی

دخی اول یرکبی اوله پس ناکاه وفات ایلدی (وایدرلر که پیغمبرلردن ابراهیم وداود وسلیمان علیهم الصلوة والسلام فجأة فوت اولدیلر واکثر صلحا دنیادن انجذابین کوچرلر پیغمبریز صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که (موت المفاجأة راحة المؤمن) بو حدیث ایله (موت الفجأة اخذة اسف وغضب) حدیث شریفنك بینلری اول وجهله توفیق اولنور که موت فجأه صالحلره وعابدلره راحتدر واشراره وفسافه نشانهٔ عذاب وغضبدر (ایدرلر که ابراهیم علیه الصلاة والسلام ارض مقدسه ده مدفون اولمشدر وقبر منورلری خلیل الرحمن دیدکاری بلده ده معروفدر

﴿ واما اسمعیل علیه الصلاة والسلام ﴾

ابراهیم علیه السلامك بیوك اوغلیدر اکا ابو العرب دیرلر وانك کنیتی اعراق الثریدر واناسی هاجردر ابراهیم انی زمین مکه یه ایلتدکده هنوز سود امر طفل ایدی (وبعضیلر ایکی یاشنده ایدی دیدیلر نتکه عن قریب شرح وبیان اولنور ان شاء الله تعالی اسمعیل ودخی اسحقدن ذبیح وقربان اولان قنغیسی ایدوکنده علما اختلاف ایتدیلر قاضی بیضاوی کندی تفسیرنده وامام نووی کتاب تهذیب الاسماده دیمشلردر که اکثرك اتفاقی انك اوزرینه در که قربان اولان اسمعیلدر وبر جمع کثیر دخی اکا ذاهب اولدیلر که اسحاقدر وهر بریسی کندی مدعارینه دلیلر ایراد ایلدیلر ذبیح اولان اسحاقدر دینلرك دلیلی قرآن مجیدده (فبشرناه بغلام حلیم فلما بلغ معه السعی قال یابنی انی اری فی المنام انی اذبحك) آیت کریمه سیدرزیرا بو آیتك ظاهری اکا دلالت ایدر که ابراهیمك رؤیاسنده کوروب ذبحیله مأمور اولدیغی اوغلی ولادتی ایله مبشر اولدیغی اوغلیدر که اسحاقدر وقرآن مجیدده هر برده که ولادتی ایله مبشر اولمشدر اسحاقدن غیری ایله مبشر اولمامشدر نتکه سورهٔ هودده بیورلمشدر (فبشرناه باسحق) وسورهٔ صافاتده بیورلمشدر (وبشرناه باسحق نبیا من الصالحین) ویوسفك نسبی ذکری وارد اولان حدیث شریفده دخی اسحق ذبیح الله دیو بیورلمشدر اول حدیث بودرکه (یوسف نبی الله بن یعقوب اسرائیل الله بن اسحق ذبیح الله) اما ذبیح الله اسمعیلدر دینلرك دلیللری بودرکه حق تعالی قرآن مجیدده قصهٔ ذبحی بیان بیوردقدنصکره (وبشرناه باسحق نبیا من الصالحین) دیدی

وحضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم (انا ابن الذبیحین) دیدی
اول ایکی ذبیحك بری اسمعیل و بری عبد الله اولدیغی معیندر زیرا اول
حضرتك اجدادنده بو ایکی سندن غیری ذبیح یوقدر نتکه عبد اللهك
ذبحی کیفیتی دخی بو بابده مذکور اولسه کرکدر ان شاء الله تعالی
(ایدرلر که چون ابراهیم دوشنده کوردیکه کندی یه اوغلی اسمعیلك
ذبحنی امر ایلدیلر اسمعیله ایتدی ای اوغل ایپ و بچاغی آلوب آردمجه
جبل ثبیرك قولتغنه کل تا اهل وعیال ایچون برمقدار اوطون جمع ایدهلم
پس اسمعیل ایپی و بچاغی الوب اول طرفه متوجه اولدیلر ابلیس یولده
ابراهیم علیه السلامك یولی اوزرینه چیقه کلدی تانی اغوا ایدوب اول
ایشدن فراغت ایتدیره ابراهیم علیه السلام ایتدی ای دشمن خدا بندن ایراغ
اول که بن حق تعالینك امرینی البته یرینه کتورسم کرکدر ابلیس اندن
مأیوس اولوب اسمعیل قاتنه کلدی واکا باباسنك امر خدا ایله کندو بی ذبح
ایده جکنی خبرویردی اسمعیل ایتدی سمعا وطاعة لامر ربی یعنی ربمك
فرمانینه مطیعم پس ابلیس هاجر قاتنه کلوب بو حالدن خبردار ایلدی هاجر
ایتدی پروردکارك امری بویله اولیجق رضا وتسلیمدن غیری چاره یوقدر
پس ابلیس خائب وخاسر وخجیل دونوب کتدی پس ابراهیم اول طاغك
قولتوغنه کلدکده اسمعیله ایتدی (یابنی انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر
ماذا تری) جوابنده اسمعیل ایتدی (یاابت افعل ماتؤمر ستجدنی ان شاء الله
من الصابرین) اندنصکره اسمعیل باباسنه ایتدی بنی ذبح ایتدیککده
الیمی وایاغمی محکم باغله تابندن موجب نقصان اجر اولاجق بر بی ادبلك
صادر اولمیه زیرا اولوم آجیسی قتی کوچدر و بچاغکی ایو بیله که تاتیز
خلاص اولم وچون سن بنی یاتورهسن یوزومی اشاغه قوکه یوزیمی
کورمیه سن زیرا قورقارمکه یوزومی کورر ایسك شفقت ابوت ظهور
ایدوب حق تعالینك امرینی یرینه کتورمکه سکا مانع اوله ودیلر ایسك
بنم کوملکمی انام هاجره کتورکه تا کوملکمی کورمکله خاطری متسلی
اوله دیدی ابراهیم علیه السلام ایتدی (نعم المعین انت یابنی علی امر الله)
چون اسمعیلی باغلدی ووصیت ایتدیکی اوزره بچاغی بیلیوب بوغازی
اوزرینه قودی واولقدر که بچاغی چکدی کسمدی (برروایت دخی
اولدر که بچاغك یوزی دوندی (ایدرلر که حق تعالی اول وقتده اسمعیلك

بوغازی اوزرنده بر باقر پاره سی خلق ایلدی اول باقر پاره سی مانع اولوب بچاغی کسدرمدی چون حق تعالی ابراهیمی کندی اوغلنی ذبح وفداده واسمعیلی کندی جاننی بذل وعطاده صادق ویکجهت بولدی ندا بیوردیکه یاابراهیم واقعه کی تصدیق ایتدك واسمعیله فدا اولمق ایچون برذبح عظیم کوندردی نتکه بیورر (وفدیناه بذبح عظیم) ابن عباس ایدر فدای اسمعیل جنتدن برقیون ایدیکه جنت مرغزارنده قرق ییل اوتلامشدی (نقلدرکه چون جبرائیل کوکدن اول فدای عظیمی کتوردی ابراهیم اسمعیلی ذبحده تعجیل ایتمسون ایچون (الله اکبر الله اکبر) دیمکله تنبیه ایلدی ابراهیم نظر ایدوب جبرائیلی وفدای عظیمی کتورد یکنی کوریجك (لا اله الا الله والله اکبر) دیدی پس اسمعیل دخی بواحواله واقف اولیجق (الله اکبر ولله الحمد) دیدی وذبح وقتلرنده بوسنت تکبیر انلردن یادکار قالدی (حق تعالی اسمعیلك حقنده بیورر (واذکر فی الکتاب اسمعیل انه کان صادق الوعد وکان رسولا نبیا) انك شاننده صادق الوعد بیورادیغی انکیچوندرکه اسمعیل علیه السلام برنسنه یی وعده ایلسه البته عهدینه وفا ایدردی (نقلدرکه برنوبت برموضع معینده برکیمسه ایله قاوشمغه وعده ایتمشیدی تااول کشی کلوب قاوشنجه اول موضعده اوج کون بکلدی معالم التنزیلده مفسرلردن کلبیدن نقل ایلدیکه اسمعیل اول موضعده برییل بکلدی لکن کلبی اهل حدیث قاتنده مطعوندر (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما روایت ایدرکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حسن وحسینی رضی الله تعالی عنهما بوکلماتله تعویذ ایدردی (اعیذکما بکلمات الله التامة من کل شیطان وهامة ومن کل عین لامة) وانلره دیر ایدیکه جدیکز یعنی ابراهیم خلیل اسمعیل واسحقی بوکلماتله تعویذ ایدردی (وسلمة ابن الاکواع رضی الله تعالی عنه روایت ایدرکه برکون پیغمبر علیه الصلاة والسلام بنی اسلم قبیله سندن برجماعته اوغرادیکه انلر نشان دیکوب اوق اتارلردی اول حضرت انلره ایتدی ای اسمعیل اوغلنلری آتیکز که باباکز یعنی اسمعیل دخی آتیجی ایدی واسمعیلك عمری یوزاوتوز یدی ییل وبرقولده یوز اوتوز ییل ایدی ابراهیم دنیادن کتدکده اسمعیل سکسان طقوز یاشنده ایدی وانك وفاتندن بزم پیغمبریمز مولدینه دك ایکی بیك التیوز ییل کچدی (وبعضیلر دخی آزدر دیمشلر ﴿ اما عدنان ﴾ انك ایکی اوغلی وار ایدی

بری ﴿ عدو بری معد ﴾ ایدیکه حضرت پیغمبرك اجدادندندر ومعدك سكز اوغلی اولدی دردی مشهوردرکه بونلردر قضاعة بن معد وقنص بن معد وایاد بن معد ونزار بن معد ومعدك كنیتی ابو قضاعه در واما ﴿ نزار ﴾ انك كنیتی ربیعه وبر قولده ابو ایاد در وایدرلركه پیغمبرك اجدادندن بو اوچ كیسه نك یعنی نزار ومعد وعدنانك نه ملت اوزره اولدقلری معلوم دكلدر اما ﴿ مضر ﴾ اول حضرتك اجدادندن دین اسلام اوزره ایدی ابن عباسدن رضی الله عنهما منقولدر كه دیمشدر مضر ابراهیم ملتی اوزره ایدی وبر روایت دخی اولدركه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر كه (لاتسبوا مضر فانه كان اسلم) ایدرلركه ابتدا حدی بی یعنی حدی شترانی پیدا ایدن مضر ایدی وبعضیلر ایتدیلر حدی بی ایجاد ایدن مضرك برغلامی ایدیكه دوه سورردی بر كون كندی عهده سنده اولان خدمتلردن برنده تقصیر ایتمكله مضر انك اللرینی شدت ایله ضرب ایدوب محكم متألم اولدقده یاداه یاداه دیوا غلیوب بنیاد حدی ایلدی وغایتله حسن صوتی وار ایدی واما ﴿ الیاس ﴾ اول حضرتك اجدادندن الیاس دخی مؤمندر روایتده كتورمشلردركه الیاس كندی صلبندن پیغمبرك تلبیه سی اوازینی ایشیدردی واما ﴿ مدركه ﴾ انك نامی عامر ویاخود عمرو ایدی اكا انكیچون مدركه دیدیلركه بر طوشانك اردندن سكردوب طوتدی پس پدری الیاس انی كوروب طوشانه ادراك ایتدیكی ایچون مدركه دیو اكا لقب وضع ایلدی واول لقب ایله مشهور اولدی وبعضیلر ایتدیلر اكا اول جهتدن مدركه دیدیلركه آبا واجدادینك نائل ومتصف اولدقلری عزت وشرفلرك جمله سنه نائل ومدرك اولوب اول اوصاف جمیله ایله متصف اولمشیدی وبهر تقدیر بوكلمه ده اولان تامبالغه ایچوندر اما ﴿ نضر ﴾ ایدرلركه قریش انك لقبی ایدی منقولدركه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم زماننه كلنجه یه دك مكه قومنك زعملری بو ایدیكه نضر اولادندن قریش انجق كندیلری اولوب نضرك سائر اولادی قریش اولمیه لر پس اول سروردن سؤال ایتدیلركه قریش كیملردر اول حضرت ایتدی نضر بن كنانه نك جمله اولادی قریشدر واهل سیر وتواریخدن برجمع اكا ذاهب

اولدیلرکه قریش انظی فهربن مالك بن نضرك لقبیدر بوتقدیرجه قریشیت انجق فهره وفهرك اولادینه مخصوص اولوب نضره ونضرك سائر اولادینه قریش دینمه مك لازم اولور وبو قولك قائللرینك دلیلی بودرکه بو عصرلرده بولنان جمیع کتب انسابده فهرك مافوقنه منسوب اولنلرده قریشی نامنده برفرد بولنماز انجق فهره وفهرك مادوننه منسوب اولنلرده بولنور دیرلر امابو استدلال خوب ومقبول دکلدر زیرا نضرك اولادندن فهرك غیرینك عقبی یعنی اولادی قالمادی کتب انسابده فهرك مافوقنه منسوب اولنلرده قریشی بولنمادیغی انکیچوندر وانلره قریش تسمیه اولندیغنك وجهی اولدرکه مقدما انلرك جمله سی حرم مکه ده جمع اولمشلر ایدی هنوز اطراف وآفاقه طاغلمامشلر ایدی انکیچون اول طائفه یه قریش دیدیلر زیرا لغتده تقرش دن تجمع معناسنه در وبعضیلر ایتدیلر اول طائفه یه انکیچون قریش دیدیلرکه خلق عالم بیت کعبه یه حجه کلدکده انلر حجاجك حاللرینی تفتیش ایدوب فقراسنه نسنه ویررلر ایدی اکا بناء انلره قریش دیدیلر زیرا لغتده تقریش تفتیش معناسنه در وبرطائفه دخی ایتدیلرکه قریش دریاجانورلرندن بربیوك یرتجی جانورك اسمیدر بوقریش طائفه سی دخی سائر قبائل عربك اعظمی واکثری اولمغله بونلره قریش تسمیه ایتدیلر واما ﴿ قصی ﴾ انك اسمی زیددر قصی لقبیدر زیرا مکه دن چیقوب کیدوب اقصای بلادده یعنی مکه دن ایراق یرده قضاعه قبیله سنده مکان ومنزل طوتدیغیچون اکا قصی دیدیلر واکا مجمع دخی دیدیلر زیرا خزاعه قبیله سی مکه اوزرینه مستولی اولدقده مکه ده اولان قبائل متفرق وپریشان اولوب هربری برطرفه کتمشلر ایدی صکره قصی کیرو مکه یه کلوب مکه یی خزاعه قومندن اخذ واستخلاص ایدوب عرب قبائلنی اولکی کبی مکه ده جمع واسکان ایتدیکیچون اکا مجمع دیمشلردر وبو بابده شعرا دیمشدر (شعر) ابوکم قصی کان یدعی مجمعا ✽ به جمع الله القبائل من فهر ✽ ایدرلرکه چون قصی مکه ده قبائل عربی جمع ایلدی وانلرك بعضیسنی مکه نك طشره سنده وانلرك بعضیسنی مکه نك ایچروسنده اسکان ایلدی پس طشره ده اولنلره قریش ظواهر وایچروده اولنلره قریش اباطح دیدیلر وقریش اباطحی قریش ظواهردن اشرف

طوتارلردی (وایدرلرکه دار الندوه‌یی قصی بنا ایلدی طائفهٔ قریشه برمهم کلی ظهور ایدوب مشاوره ایتملو اولدقلرنده واروب اول خانه‌ده جمع اولوب مشاوره ایدرلردی ندوه لغتده مشاوره ایتمکه دیرلر وابتدا رفاده‌یی وسقایهٔ زمزمی وحجابت بیت کعبه‌یی وضع ایدن قصی در رفاده دیدکلری جاهلیتده برعادت ایدیکه هرکس معاونت ومظاهرت ایدوب حاللو حالنجه برمقدار نسنه چیقاروب مال عظیم جمع ایدرلردی واول مال ایله طعام وزبیب ونبیذ اشترا ایدوب موسم حجده کلوب کیدنجه عیش ونوش وسائرناسی اطعام واسقا ایدرلردی واما ﴿ عبد مناف ﴾ انك اسمی مغیره وکنیتی ابو عبد شمس در ومناف بر پوتك آدیدر وانك درت اوغلی وار ایدی بری هاشم که پیغمبریمزك صلی الله تعالی علیه وسلم باباسی عبد اللهك جدیدر وبری عبد شمس که بنی امیه‌نك جدیدر وبری دخی نوفل که جبیر بن مطعمك جدیدر وبری دخی مطلب که امام شافعی‌نك جد اعلاسیدر (ایدرلر که عبد مناف اولادندن هاشم وعبد شمس توأمین یعنی ایکز ایدیلر وانا قرنندن جبهه‌لری بربرینه یاپشك طوغدیلر اولقدر که جهد ایتدیلر یوزلرینی بربرندن آیره مدیلر عاقبة الامر قلیج ایله کسوب یوزلرینی بربرندن آیردیلر بو حکایتی عقلای عربدن بری اشتدکده ایتدی انلرك یوزلرینی بربرلرندن قلیجدن غیری برآخر نسنه ایله آیرمق کرك ایدی زیرا انلرك اولادی ما بیننده دائما عداوت وقلیج پیدا اولوب نیجه فتنه‌لر ظهور ایتسه کرکدر دیدی فی الواقع اویله اولدی

واما ﴿ هاشم ﴾ انك اسمی عمرودر واکا عمرو العلی دخی دیرلر علو مرتبه‌سی اولدیغیچون وهاشم انك لقبیدر هشم لغتده برقوری نسنه‌یی قیروب اوانمغه دیرلر هاشم دخی ایام قحطده اتمکی کاسه ایچنده اوادوب ثرید ایدوب اهل مکه‌یه اطعام ایتمك عادتی اولمغله اکا هاشم دیدیلر وبو معناده بعض شعراد یمشدر (شعر) عمرو العلی هشم الثرید لقومه ٭ ورجال مکة مسنون عجاف ٭ وهاشم صاحب جمال وصاحب جاه کشی ایدی درت اوغلی وار ایدی بری اسد که علی مرتضانك کرم الله وجهه اناسنك باباسیدر وبری دخی نضله وبری دخی ابو صیفی وبری دخی عبد المطلبدر که پیغمبریمزك صلی الله علیه وسلم جدیدر (ایدرلر که بو کون روی زمینده عبد المطلب اوغللرندن غیری

هاشمی یوقدر زیرا هاشمك سائر اولادلرندن نسل قالمامشدر وانك وفاتی غزهٔ شامده وبعضیلر قولی اوزره مکه ده واقع اولمشدر ﴿ واما عبد المطلب ﴾ انك اسمی شیبه در واکا شیبة الحمد دخی دیرلر انك افعال حمیده سی چوق اولدیغیچون واکا انکیچون عبد المطلب دیدیلر که کندی هنوز طفل ایکن باباسی وفات ایدوب عمی مطلب انی تربیه ایلدی وعربك عادتی اول ایدیکه برکشی بریتیمی بسلیوب تربیه ایلسه اول یتیمی اول کشی یه اضافت ایدوب عبد فلان دیرلردی انکیچون اکا دخی عبد المطلب دیدیلر وبعضیلر ایتدیلر هاشم مدینه ده تأهل ایتمشیدی وعبد المطلب هاشمك وفاتی زماننده مدینه ده اناسی یاننده ایدی پس هاشمك وفاتی وقتنده عبد المطلب ایچون قرنداشی مطلبه وصیت ایدوب ایتدی (ادرك عبدك الذی بیثرب) یعنی یا مطلب مدینه ده کی قولکه یتش دیدی اول جهتدن اکا عبد المطلب دیدیلر (وبعضیلر ایتدیلر مطلب انی مدینه دن مکه یه کتوردکده دوه سنك اردینه بندرمشیدی وانی حرارت شمس تأثیر ایدوب قرار تمشدی ولباسی دخی کندویه مناسب دکل ایدی خلق ظن ایتدیلرکه مطلب برقول آلوب کتورمش انکیچون اکا عبد المطلب دیدیلر ویا خود مطلبدن دوه اوزرنده کورد کلرنده سؤال ایتدکلرنده من هذا یعنی یا مطلب بواردکده کی غلام کیمدر دیدیلر مطلب دخی منوال محرر اوزره عبد المطلب دیوب نامناسب هیئت ولباسه مقارن اولدیغندن قرنداشم اوغلیدر دیمکه شرم وعار ایلدی قولمدر دیدی پس بین الناس عبد المطلب دیمکله مشهور اولدی (وبرجمع دخی انك اسمی عبد المطلبدر شیبه انك لقبیدر دیدیلر زیرا اناسندن طوغدقده باشنده برقاچ بیاض قیل ایله طوغمشیدی وانك کنیتی ابو الحارثدر بیوك اوغلنك اسمی حارث اولدیغیچون وچون مطلب وفات ایلدی اهل مکه نك مقتدالغی وریاستی عبد المطلبده قرار ایدوب کعبه نك مفتاحی انك النده اولوب حجابت بیت کعبه وسقایت آب زمزم اکا مفوض اولدی واهل کعبه اکا تمام مطیع ومنقاد اولوب تعظیم واحترامنده دقیقه فوت ایتمدیلر وبعض اوقاتده که انلره حوادث روزکاردن برمشکل ایش ظهوره ایده ایدی عبد المطلبك قدمنجه جبل ثبیره چیقوب جناب عزته انی وسیله طوتارلردی

جبینده لامع اولان نور محمدی بركتیله مشكللری كشاده اولوب مرادلری حاصل اولوردی

حضرت پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم اعمام وعمتی ذكر اولنور

عبد المطلبك اون اوچ اوغللری وار ایدی و برقولده اون اوغلی و برقولده اون براوغلی وارایدی والتی نفر قزلری وارایدی اما اوغللری حارث وابو طالب وزبیر وحمزه وابو لهب وغیداق ومقوم وضرار وعباس وقثم وعبد الكعبه وحجل وعبد الله كه پیغمبرمزك صلی الله تعالی علیه وسلم باباسیدر واولاد عبد المطلبی اون برنفردر دینلر عبد الكعبه ومقومك وغیداق وحجلك ایكیسنی برطوتارلر امااون نفردر دینلرقول مذكوراوزره بودرت اسملرك مسماسی ایكی شخصدر دیدیكندن صكره قثمی اولاد عبد المطلبدن عد ایتمزلر (اما عبد المطلبك قزلری ام حكیمدر كه اسمی بیضادر و بره وعاتكه وصفیه واروی وامیمه در اشبو مقامده اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم عملری وعمه لری معلوم اولدی و بوجمله دن پیغمبرمزك صلی الله تعالی علیه وسلم باباسی عبد الله وابو طالب وزبیر وعبد الكعبه و بیضا وامیمه واروی و بره وعاتكه برانادن طوغمشلردر كه انالری فاطمه بنت عمرو بن عائذ بن عمران بن مخزومدر وحمزه ومقوم وحجل وصفیه براناددن اولمشلردر كه انالری هاله بنت وهیب بن عبد مناف بن زهره در وعباس وضرار وقثم براناددن طوغمشلردر انالری نتیله بنت جناب بن كلیبدر وحارث ایله ابولهبدن هر بریسی باشقه باشقه انالردن طوغوب انلرك لابوین قرنداشلری یوقدر حارثك اناسی صفیه بنت جنیدب وابولهبك اناسی ابی بنت هاجردر و پیغمبرك علیه الصلوة والسلام اعمامندن حمزه وعباسدن غیریسی مسلمان اولمادی ابو طالب وابولهب زمان اسلامه ایرشدیلر اما حضرت حق انلری مسلمان اولمغه موفق قیلمدی جمهور علما بونك اوزرینه اتفاق ایتمشلردر وصاحب جامع الاصول ایدر اهل بیتك زعملری انك اوزرینه دركه ابو طالب دنیادن مسلمان اولدیغی حالده كتمش اوله والله اعلم بصحته (و پیغمبرمزك عمه تندن صفیه رضی الله تعالی عنها مسلمان اولمشدر ارباب سیر وتواریخك اتفاقی انك اوزرینه دروانی جمله مهاجراتدن صیارلر وعاتكه واروانك اسلاملرنده اختلاف اولنمشدر

وبو قضیه نك تفصیلو بیانی بو کتابك مقصد ثانی سنده ذکر نساء صحابه بابنده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی

﴿ واول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم اسماء والقابی وکنیتلری بیان اولنور ﴾

اول حضرتك کنیت مبارکی ابو القاسمدر زیرا که مقدمکی اوغلنك اسمی قاسم ایدی وغالبا عرب قومی اکبر اولادلرینك اسمیله کنیتلنورلردی وچون ماریهٔ قبطیه دن اول حضرتك اوغلی ابراهیم تولد ایتدی جبرائیل کلوب اول حضرتی ابو ابراهیم کنیتیله تکنیه قیلدی واول حضرتك اسماسی چوقدر انلردن بعضیسی قرأن مجیدده وبعضیسی احادیث صحیحه ده وبعضیسی مقدماکلوب کچن انبیانك کتابلرنده وارد اولمشدر اماقرأنده اولان اسامیسی محمد واحمد ورسول ونبی وشاهد وبشیر ونذیر ومبشر وداعی الی الله وسراج منیر ورؤف ورحیم ومصدق ومذکر ومزمل ومدثر وعبدالله وکریم وحق ومبین ونور وخاتم النبیین ورحمت ونعمت وهادی وطه ویس در علی قول بعض المفسرین امامذکور اولاندن ماعدا احادیثده وارد اولان اسامیسی ماحی وحاشر وعاقب ومقفی ونبی الرحمة ونبی التوبة ونبی الملاحم ورحمة مهداة وقتال ومتوکل وفاتح وخاتم ومصطفی وامی وقثم در (اما کتب انبیاء متقدمینده مذکور اولانلردن ضحوك ومشفح وحیاطا واحید وفارقلیطا وماذماذ ومختار وروح الحق ومقیم السنة ومقدس وحرز الامیین واکثر اسماء مذکوره صفاتدر انلره اسما اطلاق علی طریق المجاز در واول حضرتك القابی دخی چوقدر صاحب البراق وصاحب التاج وصاحب المعراج وصاحب الهراوة والنعلین وصاحب الخاتم والعلامة وصاحب البرهان والحجة وصاحب الحوض المورود والمقام المحمود وصاحب الوسیلة وصاحب الفضیلة وصاحب الدرجة الرفیعة وصاحب الشفاعة وسید ولد آدم وسید المرسلین وامام المتقین وقائد الغر المحجلین وحبیب الله وخلیل الله وعروة وثقی وصراط مستقیم ونجم ثاقب ورسول رب العالمین ومجتبی ومزکی صلی الله تعالی علیه وسلم (فائده) معلوم اوله که احادیث صحیحه ده وارد اولمشدر که جابر بن عبد الله انصاری رضی الله تعالی عنه ایتدی بزلردن یعنی انصاردن بر بشك براوغلی طوغوب آدنی

قاسم قودی زایده‌دك سكا ابوالقاسم دیمزز تا حضرت رسولدن استیذان ایتدیکجه (و بر روایت دخی اولدرکه اولکسی اول اوغلانك آدینی محمد قودی بزایتدك اوغلوکه پیغمبر بزك آدینی قودیغکه راضی اولمازز اول کشی حضرت رسالت مجلسنه واروب قصهٔ مذکوره‌یی اول حضرته عرض ایلدی اول حضرت بیوردیکه (سموا باسمی ولا تکنوا بکنیتی) یعنی بنم اسمم ایله تسمیه ایدك امابنم کنیتمی آخره کنیت قلمالك پس بو حدیث صحیح دلالتی ایله بعض علما اکا ذاهب اولدیلرکه ابوالقاسم کنیتی ایله بر کشی‌یی کنیه لمك مطلقا ممنوعدر کرکسه اول کشینك اسمی محمد اولسون کرك اولماسون (امام شافعیدن وجمهور اصحاب حدیثدن رحمهم الله تعالی منقول اولان دخی بوقولدر (برطائفه دخی ایتدیلرکه اول حضرتك اسمی و کنیتی بر کشیده جمع اولمق جائزدکلدر امایالکز اسمی ایله مسمی اولمق و یاخود یالکز کنیتی ایله کنیت لنمك جائزدر دیدیلر و بوقولی جابرك حدیثی ایله استدلال ایدرلرکه ابوداود وترمذی مسندلرنده بو حدیثی جابردن روایت ایدوب ایتدیلرکه پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر کیمکه بنم اسمم ایله مسمی اوله کرکدرکه کنیتمله کنیه لنمیه وهر کیمکه کنیتم ایله کنیه لنه کرکدرکه بنم اسمم ایله مسمی اولیه و بو طائفه ایدرلرکه جابرك بو حدیثی مقیددر واولکی حدیثی مطلقدر پس مطلقی مقیده حمل ایتمك علماء اصول قاتنده قاعدهٔ مقرره‌در وعلماء شافعیه‌دن امام رافعی بوقولی ترجیح و تصحیح ایتمشدر اکرچه امام نووی انك بو ترجیحنی رد ایتمشدر اما علماء متأخرینك محققلری ردمز بوری قبول ایتمیوب امام رافعی طرفنه تقویت ویرمشلردر اکابر علماء حدیثدن ابن حبان ابوداود وترمذینك نقل ایتدکاری حدیثك صحتی ایله حکم ایتمشدر وامام بخاری ادب مفرد نام کتابنده وامام احمد حنبل وابن ابی شیبه وابو یعلی وطبرانی کند وکتابلرنده بوذکراولنان ابوداود و ترمذینك روایت ایتدکاری حدیثك مثلنی روایت ایتمشلردر پس بو امور ایله بوطائفه‌نك مذهبی ترجیح وتقویت بولمش اولور وعلمادن برکروه دخی اکا ذاهب اولمشلردرکه اول حضرتك اسم وکنیتنی جمع ایتمك مطلقا جائزدر وامام مالك ومتابعلری رضی الله تعالی عنهم بومذهبه ذاهبلردر و بو کروهك مدعارینه دلیللری بودرکه امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه ایتدی برکون رسول اللهدن صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال

ایتدمکه یارسول الله اکر سندن نصکره براوغلوم وجوده کلورسه سنك اسم وکنیتکله تکنیه وتسمیه ایده‌یممی اول حضرت ایتدی نعم یعنی اسم وکنیتم ایله تکنیه وتسمیه ایت بوندن نصکره امیر المؤمنین علی ایتدی حضرتك بویله بیوردیغی بکا ایو رخصتدر وکذلك حضرت عایشه‌نك رضی الله تعالی عنها حدیثی ایله استدلال ایدرلر که حضرت عایشه ایتدی برکون حضرتك قاتنه برعورت کلوب ایتدی یارسول الله اوغلومك آدینی محمد قومشیدم وکنیتنی ابوالقاسم دیمشیدم لکن بکا شویله برخبر ایرشدیکه سن بو معنایی مکروه طوتارمشسن یعنی ابوالقاسم ایله امتك کنیتلنمکنی جائز کورمز ایمشسن اول حضرت جواب بیوروب ایتدی نه نسنه درکه بنم اسممی سزه حلال ایدوب کنیتمی حرام ایده پس بوایکی حدیث دلالت ایدرکه اول سرورك اسم وکنیتنی جمع ایتمك جائز اوله واول کروهك ادعالری بودرکه بو ذکر ایتدکلری علی وعایشه رضی الله عنهما حدیثلری ایله مقدما ذکراولنان نهی حدیثلری منسوخ اولمش اوله اما انلرك استدلالندن بووجهله جواب ویریلورکه عایشه‌دن روایت ایتدکلری حدیث ضعیفدر استدلاله لایق دکلدر زیرا طبرانینك معجم اوسط نام کتابنده تحقیق ایتدیکی اوزره بوحدیثی صفیه بنت شیبه‌دن روایتده محمد بن عمران حجبی تفرد ایتمشدر محمد بن عمران ایسه مجهولدر پس تفرد ایتدیکی حدیث صحیح اولماش اولور فرضا صحتنی تسلیم ایتدیکمز تقدیرجه بوحدیث جواز مطلقه دلالت ایتمز زیرا احتمال واردرکه بوحدیثك اول حضرتدن صدوری نهی حدیثندن مقدم اولمش اوله اما امیر المؤمنین علینك حدیثی ایسه هنوز بقای نهیه دلالت ایدر زیراکه رخصتی کندویه مخصوص قیلوب بوبکا ایو رخصتدر دیدی اما اول کروهك بوایکی حدیث ایله حدیث نهی منسوخدر دیدکلری مقبول ومعتبر دکلدر زیرا نسخ ایله حکم اولنمغه یقینا تاریخ معلوم اولمغه محتاجدر یوخسه مجرد احتمال ایله نسخ ثابت اولماز نتکه علماء اصول دیمشلر (لایصار الی النسخ بالاحتمال) وبرطائفه دخی ایدرلرکه ابوالقاسم ایله کنیتك منهی اولدیغی اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم زمان حیاتنه مخصوصدر اما شمدیکی حالده ممنوع دکلدر دیدیلر زیرا سبب نهی اول ایدیکه برشخص برکیمسه‌یه یاابا القاسم دیوندا ایتدی

حضرت پیغمبر اول ندا کندویه در ظن ایدوب اول شخصه توجه بیوردی اول شخص دخی یارسول الله سکا دکل آخره ندا ایدرین دیدی پس اول حضرت دخی نهی بیوروب (سموا باسمی ولاتکنوا بکنیتی) دیدی پس بو نهی منادادە اشتباه واقع اولمامق ایچون و تعظیمده اهتمام اولنمق ایچون ایدی چونکه حضرت رسول الله دنیادن انتقال ایتدی مانع کیدوب ممنوع یرینه کلدی اما بو طائفه‌نك بو استدلالنه بو وجهله جواب ویریلور که نظر عموم لفظه‌در خصوص سببه دکلدر نتکه کتب اصولده مقرر اولمشدر و حکم نهیك کما کان باقی اولدیغنه امیر المؤمنین علینك حدیثی قرینه‌در زیرا علی مرتضی بو خصوصده عموم نهی فهم ایتمیدی (ان ولدلی ولد بعدك الخ) عبارتی ایله رخصت طلب ایتمزدی و بو بکا بو رخصتدر دیمزدی (و بر جماعت دخی اکا ذاهب اولدیلر که حضرت پیغمبرك نه اسمی ایله و نه کنیتی ایله اسم لنمك و کنیه‌لنمك مطلقا جائز دکلدر دیدیلر و بو جماعتك دلیللری انس رضی الله تعالی عنه روایت ایلدی اول حضرتدن که بیوردی اوغللریکزی محمد اسمی ایله تسمیه ایدرسز اندنصکره شتم ایدرسز یعنی جائز دکلدر و ردلیللری دخی اولدر که امیر المؤمنین عمرك قرنداشی اوغلی محمد بن زید بن الخطابه بر کشی بددعا ایدردی عمر رضی الله عنه انی اشیدوب ایتدی یا محمد سنك سببکله پیغمبر عمرك اسمنه سب اولدیغی روا کورمزز پس اسمنی تبدیل ایدوب عبد الرحمن قودی بو جماعتك استدلالنه جواب ویریلور که انسك حدیثی صحیح اولدیغی تقدیرجه احتمال واردر که محمد نامنده اولان کیمسه‌یه سب ایتمکدن نهی مراد اولنمش اوله بو خسه عن اصل محمد نامیله تسمیه‌دن نهی مراد اولنمش اولیه ظاهر اولان دخی بودر زیرا اول حضرتك اسمی ایله تسمیه اولنمغه احادیث صحیحه‌ده رخصت وارد اولمشدر نتکه سابقا مرور ایلدی اما عمر بن خطاب رضی الله عنه قصه‌سنك جوابی بودر که حضرت عمرك بو نهیدن و تبدیل اسمدن رجوع ایتدیکنه دلالت ایدر براثر دخی روایت اولنمشدر که امام احمد طبرانی کندی مسندنده عمر بن خطابدن روایت ایتمشدر که عمر رضی الله تعالی عنه برادر زاده‌سی محمدك اسمنی تغییر ایدوب عبد الرحمن قودقدنصکره بنی طلحه‌ده محمد اسمی ایله مسمی یدی نفر کیمسه‌لرك دخی

اسملرینی تغییر ایچون آدم کوندروب اول کیمسه لری مجلسنه احضار ایتدکده اول محمدلرك بریسی ایتدی یاامیرالمؤمنین (والله لقد سمانی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم محمدا) یعنی بکا بو محمد اسمنی حضرت پیغمبر تسمیه ایتدی دیدی عمر بو سوزی ایشتدکده ایتدی وارك کیدك که کیمسه نك سزکا ایشی یوقدر پس عمرك بو سوزی اول ایتدیکی تغییر ونهیدن رجوعنه دلالت ایدر ومحدثینك محققلری دیمشلردر که صواب اولدر که اول حضرتك اسمی ایله تسمیه جائزدر بلکه مستحبدر دیه لر زیرا که اول حضرت (سموا باسمی) دیو بیورمشدر واول سرورك کنیتی ایله کنیت قیلق ممنوعدر دیه لر خصوصا اول سرورك زمان حیاتنده اوله واول حضرتك اسم وکنیتنی جمع ایتمك ممنوعدر دیه لر زیرا اول حضرتك تعظیمی منعی اقتضا ایدر واحادیث صحیحه دخی منعه ناظردر وکرکدرکه امیرالمؤمنین عاینك قصدسی مستثنی بیله لر اما صحابهٔ کرامدن طلحه بن عبدالله وعبدالرحمن بن عوف وحاطب بن ابی بلتعه وانلردن ماعدا نیجه کبارك رضوان الله تعالی علیهم اجمعین کندی اوغللرینی اول حضرتك اسمی ایله مسمی وکنیتی ایله مکنی ایتدکلری بکره ثبوته ایرشمشدر اکا محمول اولمق ممکندر که نهی مذکوری تنزیهه حمل ایتمشلردر یاخود اول حضرتك زمان حیاتنه مخصوص قیلمشلردر وانلرك مقصودلری اول سرورك صلی الله تعالی علیه وسلم اسم شریفنك وکنیت لطیفنك برکتی اوغللریمزه ایرشسون دیمك ایدی والله اعلم

آب زمزمك پیدا اولوب بیت کعبه نك شرفها الله تعالی بنا اولندیغنی بیان اولنور

ارباب سیر وتواریخ رحمهم الله تعالی کتورمشلردر که چون ابراهیمك علیه صلوات الرحمن هاجردن اوغلی اسمعیل متولد اولوب جبهه سندن نور محمدی نمایان اولدی ابراهیمك زوجه سی ساره حسد ایدوب اسمعیل ایله اناسی هاجری اوحالده کورمکه تحمل ایدمدی انکیچون نکه کندونك ولدی یوغیدی وطمع ایدردیکه کندیدن بر ولد حاصل اولوب جبهه سندن اول نور تابان اولیدی وسابقا ذکر اولندیغی اوزره هاجر سارهنك مملوکه سی ایدی ابراهیمه هبه ایدوب ابراهیم هاجره ملك یمین ایله مالك اولمشیدی چون اسمعیل اندن تولد ایلدی ساره رشك وغیرت

ایتدیکندن یمین ایتدیکه هاجرك اعضاسندن اوچ عضو قطع ایده
هاجر چون بوحالی بیلدی فرار فکری ایدوب بلینه برقوشاق قوشاندی
عورتلرده ابتدا قوشاق قوشانن هاجرایدی وجامه سنك آردانکنی
یره صالیویروب سوروندردی تاایاغنك ایزی ظاهر اولمیوب کندونك نه طرفه
کتدیکی معلوم اولمیه (نقلدرکه ابراهیم هاجری ساره دن دیلك ایلدی
وایتدیکه بنم خاطرم ایچون انك قولاقلرینك بومشقلر بنی دل ومحل
مخصوصندن برمقدارجك قطع قیل تایمینك یرین بوله ساره ابراهیمك
شفاعتنی قبول ایدوب دیدیکی کبی ایلدی واولکوندنبری عورتلرك
قولاغنه کوپه دلکی دلمك وعورتلری سنت ایتمك عادت قالدی ساره
هاجرك قولاقلرینی دلوب وسنت ایدوب کرچه یمینی یرین بولدی
امابومرتبه ایله خاطری متسلی اولمیوب دائما رشك وغم وغصه دن خالی
دکل ایدی تاعاقبتی اکا منجر اولدیکه ابراهیم هاجر واسمعیلی الوب
بریره ایلتدیکه شمدی اول یر حرم مکه در واول زمان اول یرلرده اصلا
عمارت وزراعت وآب وآباد انلق یوغیدی زیراساره نك خاطری اویله
دیلردیکه بونلری انجلیین بربیخانه یره کوتوره وتنها قیوب کیده
(وایدرلرکه اول خصوصده ابراهیم ساره نك کوکلنجه اولمغه طرف
حقدن مأمور اولمشیدی چون ابراهیم انلری اول یره ایلتدی بردپه که
بیت کعبه اول موضعده بناو اسه کرك ایدی انلری اول دپه اوزرینه
براقدی وانلره غدا اولمغیچون برطفارجق خرما ایله برطولم صوقودی
وکندیسی دونوب کتدی وانلره التفات ایتمدی هاجر اول حالی کوروب
ابراهیمك آردنجه سکردوب ایتدی نره یه کیدرسن وبزی بویله بی امان
بریره دبی چاره وتنها نیچون قورسن هاجر بونوع کلماتی هرچند که تکرار
ایلدی ابراهیم اصلا دنوب باقدی زیرا طرف حقدن اویله مأمور ایدی
هاجر ابراهیمدن سؤال ایتدیکه بزه بویله ایتمکه طرف حقدن
مأمور میسن ابراهیم نعم مأمورم هاجر چون بیلدیکه اول حال
حق تعالینك امری ایله در امر حقه راضی اولوب اول بزی ضایع
قومازدیدی پس هاجر ابراهیم علیه السلامك آردندن دونوب
فرزندی اسمعیل قاتنه کلدی اول خرمادن ییوب وصودن ایچدی
واسمعیله ممه وبردی تااول خرما وصو تمام اولوب برنسنه قالمدی وانلره

صوسزلق غلبه ایتدی بروجهله که اسمعیل صوسزلقدن طپراغه بوالندی هاجرك فرزندنی اول حالده کورمکه تحملی قالمیوب یرندن قالقدی وصفا طاغی جانبنه روان اولوب انده برلحظه طوردی واول وادی یه نظر ایلدیکه فریادینه ایریشور برکیمسه وارمیدر کوره هیچ کیمسه کورمیوب صفادن آشغه ایندی واتکلرین دوشروب شتابله اول وادیدن کچوب مروه طاغنه چیقدی و برلحظه دخی اول اراده طوروب اطرافه نظر صالدی تا برفریاد رس وارمیدر کوره انده دخی هیچ برفرد کورمدی و بوطریق ایله صفا ومروه ارالغنی یدی نوبت سعی ایلدی وهرنوبتده اسمعیل قاتنه کلوردی وحالندن خبردار اولوردی تا یدنجی نوبتده اسمعیلی هلاکه مشرف اولمش بولدی و بو نوبتده که مروه یه کلدی ناکاه برآواز ایشتدی اول آوازه قولاق اوروب ایتدی آوازیکی ایشتدم اکر برفریاد رسلکك وارایسه بنم فریادمه ایرش دیدی حال بوکه اول ندا ایدن جبرائیل ایدیکه اسمعیلك قاتنده چاه زمزم یرنده طورمش ایدی پس جبرائیل علیه السلام ایاغنك اوکچه سیله یاخود قنادی ایله زمینی اشدی برچشمهٔ آب ظاهر اولدی هاجر کیرو اسمعیل قاتنه کلدی تا حالی نه کیفیتده اولدیغنی بیله کوردیکه اسمعیلك قاتنده برچشمهٔ آب روان اولمش اقارهاجر قورقدیکه اول صو ضایع اولوب آقه کیده ومنقطع اوله همانذم اول صونك اطرافنی طپراغله حوض کبی ایلدیکه صو جمع اوله واول صودن طولومنی طورلدردی جبرائیل هاجرك خاطرینه تسکین ویروب ایتدی قورقمه که بوصوضایع اولوب اشبو وادینك اهلی صوسز قالهلر زیرا بو برچشمه درکه حق تعالی کندی قوللرینه بوچشمه دن صو ویرسه کرکدر هاجر انی ایشدوب ایتدی بشرك الله بخیر (وبرروایت دخی اولدرکه جبرائیل هاجره ایتدی قورقمه که حق تعالی سزی ضایع ایتمسه کرکدر زیرا بوموضع بیت اللهدر و بوطفل وبونك باباسی بیت اللهی بنا ایتسهلر کرکدر وحق تعالی اول بیتك اهلنی ضایع قیله جق دکلدر دیدی وزمزم قیوسنك اصلی هاجرك حوض ایتدیکی محل ایدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه (رحم الله ام اسمعیل اوترکت زمزم لکان عینا معینا) یعنی خدا رحمت ایلسون اسمعیلك اناسنه کهاکر زمزمی

كندی حالی اوزرینه قویوب حوض کبی ایتمیدی البته زمزم چشمهٔ آب روان اولیدی پس هاجر اول صودن ایچدی هم صوسزلغی وهم آچلغی تسکین بولدی بوخاصیت آب زمزمك خواصندندر (القصه هاجر واسمعیل بوحال اوزره نیچه اوقات کچوردیلر تا اول وقته دك که جرهم قبیله سی اول موضعه مرور ایلدیلر واول صو واسطه سیله اول اراده منزل طوتدیلر واسمعیل انلرك ارالرنده نشو ونما بولدی تا بیوك یکیت اولنجه ولغت عربی بی انلردن اوکرندی وابن عباس رضی الله عنهما (اول من تکلم بالعربیة اسمعیل) حدیثیله مراد فصیح و بلیغ عربی ایله اول اول تکلم ایتدی دیمکدر یعنی اصل لغت عربی بی اول قبیله اهالیسندن اوکرنمشیکن ینه فصاحت و بلاغتده انلرك اوزرینه فائق اولدی چون اسمعیل بلوغه ایرشدی جرهم قبیله سنه وصلت ایدوب انلردن قزالدی واولادی پیدا اولدی وکاه کاه و بر روایتده آیده برکره ابراهیم سارهنك اذنی ایله انلری کورمکه کلوردی وخاطرلرین صورااردی اما اذن اول شرطله ایدیکه براقدن اینمیه وانلر ایله اوطورمیه (وایدرلرکه ابراهیمك منزلی شامده ایدی قوشلق طعامنی ساره قتنده ییوب براقنه سوار اولوردی ومکه یه کلوب هاجر واسمعیلی کوروب کیرودونوب قیلوله وقتنه دك شامده ساره نك قاتنه کلوردی تا اول زمانه دك که حضرت حقدن بیت کعبه یی بنایه مأمور اولدی

بناء بیت الله المکرم

ابراهیم علیه السلام مکه یه کلوب اوغلی اسمعیله سلام وردی وحال وخاطرین صوروب ایتدی حق تعالی بکا برایش بیوروب وسنك اول ایشده بکا معاونتکی امر ایلدی بکا اول ایشده معاونت ایده سن دیدی اسمعیل جواب ویردیکه همان سن پروردکارك امرینه اطاعت کوستر بکا هرنه بیورر ایسك بن خدمته طورمشم دیدی ابراهیم ایتدی بکا بیورمشدر که بوموضعده برخانه بنا قیلم پس برقیزل دپه کوستردیکه اول امرده هاجر واسمعیلی اول اراده قیوب کتمشیدی وایدرلرکه اول دپه شول موضع ایدیکه آدم پیغمبر علیه السلام خانهٔ کعبه یی اول موضعده بنا ایتمشیدی (نقلدرکه چون آدمی زمینه کوندردیلر وانك اوزرینه برمدت کچوب آدم بغایت ملول ومستوحش ایدی حق تعالی یه

نالش ایدوب ایتدی الهی ملائکه آوازینی ایشیده مزین اول جهتدن
خاطرم بغایت اندوهناکدر حق تعالی خطاب بیوردیکه یاآدم زمینه
برخانه کوندردم که ملائکه اول خانه‌یی طواف ایدرلر عرشمك اطرافنی
طواف ایتدکاری کبی سن دخی اول خانه جانبنه متوجه اولکه خاطرك
انکله مأنوس اوله وحالبوکه آدم زمین هندده ایدی پس آدم هنددن
پیاده خانهٔ کعبه‌یه روان اولدی وحضرت حق برملك کوندروب دلیل
طریق اولدی وآدمی مکه‌یه کتوردی (ایدرلرکه آدمك هرآدمی
اراسنده اللی فرسنك مسافه طی اولنوردی وهرایاغی باصدیغی
یرمقرردرکه برشهر اولور وهرایکی ایاغنك ماینی بیابان اولور پس
آزز مانده زمین حرمه ایرشدی برخانه کوردیکه یکپاره یاقوت بهشتیدن
ویشل زمرددن ایکی قپوسی وار ایدی برقپوسی جانب شرقدن وبر
قپوسی جانب غربدن حق تعالی برملك کوندردی تاآدمه مناسك حجی
تعلیم ایلدی چون آدم مناسك حجدن فارغ اولدی ملائکه انك قاتنه
کلوب حجك مبرور ومقبول اولدی دیدیلر (بر روایت دخی اولدرکه
حق تعالی آدمه خطاب بیوردیکه یاآدم زمین حرمده بربیت بنا ایدوب
اول بیتك اطرافنی طواف ایله نتکه کوردك ملکلر آسمانده بنم بیتمك
اطرافنی طواف ایتدکاری کبی پس آدم زمین حرمه کلوب ملائکه‌نك
امدادیله بیت کعبه‌یی بنا ایلدی (ایدرلرکه حق تعالینك امریله جبرائیل
قنادینی اول موضعه سوردی تااول زمین یدنجی قات یره دکین آچلدی
وفرشته‌لر طاش چکدیلرکه هر برطاشی اوتوز کشی یرندن قالدره‌مزدی
پس آدم بیتك تملنی قیوب بناسنی اتمام ایلدی آدمه ایتدیلرکه سن
آدمیلرك اولوسیسن وبو بیت آدمیلر ایچون بنا اولنان بیتك اولیدر نتکم
(ان اول بیت وضع للناس) آیت کریمه‌سنده بومعنایه اشارت واردر
وحجرالاسودی حق تعالی جنتدن کوندردی تابرموضع معینه وضع
ایتدیلر واول طاش برطاش ایدیکه بیاض یاقوتدن پیغمبر صلی الله علیه
وسلم احادیثده بیورمشدرکه حجرالاسود جنتدن کلدکده سوددن بیاضرك
ایدی صکره بنی آدمك خطاپاسی انی سیاه ایلدی یعنی کناهکارلرك
ومشرکلرك اللرینك تأثیری سببیله سیاه اولدی (ابن عباسدن
رضی الله تعالی عنهما منقولدرکه آدم قرق حج ایلدی وهرنوبتده هند

زميندن كلوب حج ايدردی بعده آدمك اولادلری دخی زيارت بيتی
برينه كتوررلردی تاطوفان نوح عليه السلام زماننه دك بعده طوفان
نوحده بيت كعبه يی يدنجی قات كوكه رفع ايتديلر وحق تعالی جبرائيلی
كوندروب حجرالاسودی جبل ابوقبيسده پنهان ايتدردی تاكه طوفانه
غرق اوليه نوح طوفاننده نصكره كلان انبيا زيارت بيت قصديله زمين
حرمه كلورلردی لكن بنای بيتك موضعنی معين بيلمزلردی تاابراهيم
زماننه دك حال بومنوال اوزره ايدی اندنصكره حق تعالی مكان بيتی
ابراهيمه كوستردی واول مكانده بيت كعبه يی ياپمغه امر ايلدی نتكيم
(واذ بوأنا لابراهيم مكان البيت) آيت كريمه سی بومعنايه دلالت ايدر
وابراهيمه موضع بيت كعبه نك نه كيفيت ايله كوسترلديكنده روايات
متنوعه وارد اولمشدر (بريسی بودر كه حق تعالی بولوت پاره سی
مثالنده سكينه نام برمخلوق ياراتدی وابراهيمه وحی ايلديكه اول سكينه
نه جانبنه كيدرسه اول جانبه كيده ونره ده قرار طوتارسه بيت كعبه يی
اول موضعده ياپه (وبرروايت دخی اولدركه اول سكينه نك
ايچنده ارسلان باشی ياخود ارسلان انيكی باشی صورتنده برنسنه
وارايدی اول ارسلان باشی صورتنده اولان نسنه ابراهيمه سويلرديكه
يا ابراهيم بناء كعبه يی بنم كولكم مقدارنجه ايت زياده
ونقصان ايتمه ديرايدی (وبرروايت دخی اولدركه حق تعالی برقصرعه
يلی كوندروب خانهٔ كعبه نك يربنی تمام سيليوب سپوردی ابراهيم
دخی اول سپوريلن موضعه تمل قودی (وبرروايت دخی اولدركه
جبرائيل كلوب ابراهيمه موضع بيتی كوستردی بوروايتلرك
توفيقی ممكندر كه مقدما سكينه وقصرعه واسطه سيله موضع خانه يی
ابراهيمه كوسترمش اوله لر بعده جبرائيل كلوب اول معنايی تأكيد
وتقرير ايتمش اوله پس ابراهيم عليه السلام جبرائيلك تعليمی واسمعيلك
معاونتيله خانهٔ كعبه يی ياپمغه مشغول اولدی (ايدرلركه ابراهيم اول
وقتده يوزياشنده ايدی واسمعيل اوتوزياشنده ايدی اسمعيل طاش چكوب
ابراهيمك قاتنه كتورردی وابراهيم ياپردی تابينك ديوارلری يوكسلوب
ابراهيم طاش چيقاره مز اولدی پس برطاش پيدا ايدوب ابراهيم
اول طاشك اوزرينه چيقوب طورردی وطاشلری ديوار اوزرينه

قالدیروب قوردی ابراهیمك ایاقلری اول طاشده ایز ایدوب نشانی قالدی واول طاشه مقام ابراهیم دیدیلر (واتخذوا من مقام ابراهیم مصلی) آیت کریمه سنك تفسیرنده جمهور مفسرین ایتدیلرکه مقام ابراهیمدن مراد اول طاشدرکه ابراهیم کعبه یی یاپدقده اول طاشك اوزرینه باصوب یاپو یاپمشیدی پس بیتك قواعدینی رفع ایتدکلرنده (ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم) دیدیلر ایدرلرکه ابراهیم بیتی بنا ایدرکن حجر الاسود موضعنه ایرشدکده اسمعیله ایتدی برابو طاش کتور تاعباداللهه برنشانه اوله اسمعیل دخی برطاش کتوردی ابراهیم ایتدی بوندن ایوسنی کتور اسمعیل طاش ارامغه کتدکده جبل ابو قبیس ندا ایدوب ایتدی یاابراهیم بنم قاتمده سنك ودیعتك واردر یعنی حجر الاسود بنده در ودیعتکی ال دیدی پس ابراهیم حجر الاسودی الوب یرینه قویوب محکم یاپدی چون ابراهیم بناء بیتی تمام ایتدی جبرائیل کلوب مناسك حجی اکا تعلیم ایتدی مقدم طواف بیتی وصفا ومروه اراسنده سعیی تعلیم ایلدی واند نصکره عرفه موضعنه کتوردی وو قوفی تعلیم ایلدی اند نصکره (اعرفت یاابراهیم) دیدی ابراهیم دخی جواب ویروب نعم دیدی جبرائیلك بو سوزی اول موضعك عرفه تسمیه اولنمدیغنه بروجه تسمیه دخی اولمق ممکندر اند نصکره جبرائیل ابراهیمی جمع مقامنه کوتوردیکه اول مقامه مزدلفه دیرلر وایدیکه بو برمقامدرکه حجاج بونده ایکی وقت نمازی جمع ایدرلر اندنصکره منی موضعنه کتدیلر بوراده شیطانه راست کلدیلر پس جبرائیل یردن یدی اوفاق طاش الوب بر بر شیطانه رمی ایلدی وهر برطاشده برتکبیر ایتدی وشمدی نصکره حجاجه رمی جمار ایتمك قانون وقاعده اولدی دیدی اند نصکره ابراهیم سنك مقام اوزره چیقوب ندا ایتدیکه یاعباداللّٰه حج بیت کعبه سزه فرض اولدی دیدی حق تعالی ابراهیمك اول نداسنی جمیع عباده ایرشدردی حتی بابا صلبنده وانا رحمنده اولانلر دخی اوندایی اشتدیلر علم اللّٰهده حج ایتمسی مقرر ومقدر اولانلر روز قیامته دك ابراهیمك نداسنه (لبیك اللهم لبیك) دیو جواب ویردیلر (منقولدرکه بیت کعبه نك بناسنه وضع اولنان طاشلر بش طاغدن ایدیکه بونلردر جبل حرا وثبیر

ولبنان وطور وجبل الحمر وبوجبل حمره جبل بيت المقدس دخی دیرلر وبرروایتده جبل حمر یرینه جبل جودی واقع اولمشدر (وبر روایت دخی اولدرکه بیتك طاشلری التی طاغدن التمشدر بشی ذکر اولنان طاغلر بریسی دخی جبل ابو قبیس (روایتده کتورمشلردرکه ملائکه بوطاغلردن طاش کسوب اوطاشلری چکمکده اسمعیله امداد ایتدیلر (فائده) صحتده ایرشمشدرکه ابوذر غفاری رضی الله تعالی عنه ایتدی پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال ایتدمکه وجه ارضده اول بنا اولنان قنغی مسجددر اول حضرت ایتدی مسجدالحرامدر وینه سؤال ایتدمکه اندنصکره بنااولنان مسجد قنغی مسجددر اول حضرت ایتدی مسجد اقصادر ینه ایتدم بو ایکی مسجدك بنالری اراغنده نه مقدار زمان گچمشدر اول حضرت ایتدی قرق ییل (وعبد الله بن عمرو بن عاصدن رضی الله تعالی عنهما روایت اولنان حدیث آخر صریحا دلالت ایدرکه مسجد اقصایی سلیمان بن داود علیهما الصلاة والسلام بنا ایتمش اوله بوتقدیرجه مشکل اولورزیرا بوایکی بنانك ارالغی همان قرق ییل اولق ممکن دکلدر ابو ذرك حدیثنده اولان مسجد حرام بناسندن مراد کرك آدمك بناسی اولسون کرك ابراهیمك بناسی اولسون زیرا اهل تواریخك قاتنده ثبوته ایرشمشدرکه ابراهیم ایله سلیمانك مابیننی بیك ییلدن زیاده در وبو اشکالك حلی بو وجهله درکه ابوذر غفاری حدیثنده بیت کعبه بناسندن مراد بناء آدمدر ومسجد اقصا بناسندن مرادینه بنای آدمدر نتکه بعض اهل تواریخ کتورمشلردرکه آدم بیت کعبه یی بنا ایتدکدنصکره طرف حقدن مأمور اولوب زمین شامده مسجد اقصایی دخی بنا ایلدی واول مقامده عبادته مشغول اولدی پس ارالغی قرق ییل اولان آدمك بنالریدر وممکندرکه طوفان نوحدنصکره ابراهیم آدم اساسی اوزره تملل قیوب بیت کعبه یی بنا ایتدیکی کبی سلیمان نبی دخی کلوب آدمك اساسی اوزره تمل قیوب مسجد اقصایی بنا ایتمش اوله پس عبدالله بن عمرو بن عاصدن روایت اولنان حدیثده بناء مسجد اقصادن مراد بوبنای ثانی اوله

﴾ چاه زمزمك اسمعیلدنصکره یوموالوب نابود وناپیدا اولدیغنك سببی واندنصکره عبدالمطلب زماننده کیرو پیدا اولدیغنك کیفیتی بیان اولنور ﴿

اهل سیر وتواریخ بویله کتورمشلر که حضرت اسمعیل حیاتده اولدقچه
بیت کعبه نك اموری اسمعیلك یدنده ایدی اسمعیل دنیادن انتقال
ایلدکدنصکره بیوك اوغلی ثابت انك قائم مقامی اولوب خانهٔ کعبه نك
ولایتی وجرهم قبیله سنك ریاست ومقتدالغی ثابته منتقل اولدی چون
ثابت دخی وفات ایلدی کعبه نك حکومتی جرهم قبیله سندن ثابت بن
اسمعیلك والده سنك باباسی مضاض بن عمرو جرهمی ده قرار ایلدی
انکیچون که ثابتك اوغللری صغیرلر اولوب مضاضك حجر تربیه سنده ایدیلر
واول زمانده اهل مکه ایکی فرقه اولمشلر ایدی برفرقه سی قوم جرهم وانلرك
رئیسی مضاض ایدی وبرفرقه سی دخی قوم قطورا وانلرك رئیسی سمیدع ایدی
واول ایکی فرقه نك بربریله قرابتلری وار ایدی واصلنده انلر یمندن کلمش ایدیلر
مکه نك طرف اعلاسی حکومتی مضاضك وطرف اسفلی حکومتی سمیدعك
ایدی برمدتدنصکره انلرك ارالرینه خصومت دوشوب مضاض سمیدعی
قتل ایلدی ایدرلر که مکه ده ابتدا واقع اولان بغی وظلم اول واقعه ایدی
پس سمیدع قتل اولندقدنصکره تمام مکه نك حکومتی مضاضه منحصر
اولدی مضاضك دخی حکومتی اسمعیل اوغللری قبلندن نیابت وجهی
اوزره ایدی چون مضاض دنیادن انتقال ایتدی کعبه نك حکومتی
وولایتی کماکان جرهم قومنك اللرنده قالدی زیرا اول زمانده اکثر اهل
مکه انلر ایدی واول عصرده تمام استیلالری وار ایدی واسمعیلك اوغللری
مضاضك تربیت کرده لری اولوب واسمعیل ایله اول قوم ارالرنده حق
مصاهرت متحقق اولمغله اولاد اسمعیل انلرك خاطرلرین صایوب ولایت
خانهٔ کعبه دن وحکومت مکه دن دم اورمزلردی تا اول زمانه دك
که اسمعیل اولادی چوغالوب مکه یه صغمزاولدیلر پس اکثر اولاد
اسمعیل مکه دن جلای وطن ایدوب اطراف واکنافده اولان
عرب قبائلنده مکان طوتدیلر چون بو حال اوزره برمدت کچدی
جرهم قومی تبدیل اخلاق ایدوب ظلم وفساده باشلدیلر ومقیم ومسافری
رنجیده ایدوب اطراف عالمدن کعبه یه هدیه نامنه کلوب جمع اولان
اموله خیانت ایدر اولدیلر چون بونلرك بووجهله آوازهٔ ظلم وفسادلری
مکه اطرافنده اولان قبائل عربه ایرشدی قبائل عرب طعن وتشنیعه
باشلیوب مکه بویله ظلم وفساد ایدنلرك یری دکلدر اول قومك حقلرندن

کلوب انلرك لوث وجود لرندن مکه یی پاك ایتمك کرکدر دیدیلر وزمان جاهلیتده عادت عرب انك اوزرینه ایدیکه مکه ده کیمسه بی ظلم ایتمزکه قومزلردی وایدنلری دخی قتل ایدرلردی انك ایچون مکه یه بکه دیدیلرکه انده جبارلرك بوبونلرینی قیررلردی و ظالملره مهلت ویرمزلردی پس اسمعیل اولادندن بنی بکر بن عبد مناف بن کنانه قبائل عربدن برکروه ایله اتفاق ایدوب قوم جرهمه خبر کوندردیلرکه حکومت ولایت بیت کعبه بزه لایقدر بزم حقمزدر وسزکه بوندن مقدم ظلم وفساد طریقه سنه کیدوب حرمت حرم کعبه یه رعایت ایدردیکز بزدخی سزکله مابینمزده اولان قرابت ومصاهرت وحق تربیت اجلیچون مکه حکومتی خصوصنده سزه مضایقه ومعارضه ایتمزدك شمدیکی حالده که سز حرمت حرمی هتك ومقیم ومسافری رنجیده ایدراولدیکز واموال بیت کعبه یه خیانت ایدوب وجوه ایله ظلم وفساد یوانه کیدراولدیکز یااولدرکه زمین مکه دن چیقوب کیدوب مکه یی بزه تسلیم ایدرسز ویااولدرکه سزکله بزم ارامزی قلیج ارا لسه کرکدر چون بو خبر جرهم قومنه ایرشدی کمال قوت وقدرتلری وغرور واستیلا وشوکتلری اولدیغی اجلدن بوسوزه التفات ایتمیوب لشکر ترتیب ایدوب بنی بکر ایله جنك وقتاله کلدیلر بنی بکر دخی خزاعه قبیله سنك اتفاقیله لشکر چکوب قوم جرهم جنکنه عزیمت ایلدیلر حق تعالی قوم جرهمك ظلم وفسادلرینك نتایجندن اولان هزیمت وانکسارخوفنی قلبلرینه دوشوروب متزلزل اولدیلر وکوردیلرکه کندیلر بنی بکرو خزاعه نك حربنی دکللردر مشرف هلاك واستیصالده اولدقلرینی بیلوب بالضروره امان دیلیوب صلحه طالب اولدیلر ارالغه مصلحون توسط ایدوب قصه انك اوزرینه قرار ایلدیکه مکه یی اولاد اسمعیله تسلیم ایدوب کندیلر اهل وعیال واحمال واثقالریله چیقوب کیدهلر چون حال بومنوال اوزره اولدی یقین بیلدیلرکه ریاست مکه کندیلردن زائل اولاجقدر مکه دن قطع امید ایتدیلر واول وقتده انلرك رئیسلری عمرو بن حارث ایدی غیظ وحسد عمروی اکا الجا ایتدیکه حجرالاسودی رکن بیتدن سوکوب چیقاردی وبیت کعبه ده ایکی التوندن دوکلمش کیك بوزاغوسی صورتلری وارایدیکه انلره غزالی الکعبه دیرلردی

شاه فارس اسفندیار هدیه رسمیله کوندرمشیدی وبیت کعبه ده دخی نیجه اسلحه وامتعه وارایدی بوجمله اشیاء مذکوره یی الوب چاه زمزمه آتوب وچاه زمزمی طپراغله طولدیروب زمینله هموار ایلدی اند نصکره قوم جرهم مکه دن چیقوب واردیلر ینبعده وطن طوتدیلر (و برروایت دخی اولدرکه حرم مکه ده ایتدکاری ظلم وفسق شأمتیله حق تعالی انلری عدسه زحمتنه مبتلا ایلدی بعضیلر اول مرضدن هلاك اولدیلر وبعضیلری مکه دن چیقوب کتدیلر اند نصکره اولاد اسمعیل مکه یه کلوب حق مستحقنده قرارایلدی واول کوندنبرو چاه زمزم نابود وناپیدا اولوب کیمسه قادر اولمادیکه انی اظهار واحیا ایده بیله چون مکه نك حکومت وریاستی عبد المطلبه ایرشدی حق تعالینك ارادت قدیمه سی زمزمك اظهار واحیاسنه متعلق اولمغله عبد المطلبه واقعه سنده کوستردیلر که چاه زمزم قازلمق کرکدر (نقلدر که واقعه سنده اکادیدیلرکه (احفر زمزم) یعنی زمزم قیوسنی قاز عبد المطلب اویقودن اویانوب بلمدیکه زمزم نه دیمکدر تاربر نوبتده دخی روٴیاسنده کوردی اکا دیدیلرکه (زمزم وماء زمزم حزمة جبرائیل برجله وسقیا اسمعیل واهله زمزم البرکات تروی الرماق الواردات شفاء سقام وخیرطعام) یعنی زمزمی وهیچ بیلورمیسنکه زمزم نه نسنه در جبرائیلك اباغیله یری اوروب صوچیقاردیغیدر واسمعیلك واهلنك صوادیدر زمزم برکاتدرکه قاندیرر شول صوسزلریکه اکا صوایچمکه کلورلر وخسته لره شفادر وطعاملرك یکرکیدر چون عبد المطلب او یقودن اویاندی هنوز اکا مشتبه ایدیکه اول قیونك محلی نره ده در وقنغی موضعی قازمق کرك پس جناب حقه نیاز ایدوب ایتدی الهی بو واقعه نك سرنی بکا کشف ایله پس برنوبتده دخی واقعه سنده عبد المطلبه ایتدیلرکه چاه زمزمی قاز اکر محلنی بیلك استرایسك آساف ونائله نامنده اولان ایکی پوتلرك قارشو جانبی که قریش اوراده قربان ایدرلر واول محلده برقرنجه یواسی واردر اول موضعه وار دیقکده کوره سنکه برالاجه قوزغون کلوب منقاریله اول موضعی دورته ایشته اول قوزغون دورتدیکی یر چاه زمزمك اغزیدر پس عبد المطلب او یقودن اویانوب واقعه سنده نشان ویردکلری یره واردی اول وقتده حارث نام براوغلوندن غیری اوغلی یوغیدی حارثی

بيله سنجه الوب چاپه و كورك كتوردیلر عبد المطلب اول موضعه ايرشدكده برلحظه نشانه منتظر اولوب طوردی ناكاه معهود قوزغون كلوب واقعه ده ديدكارى منوال اوزره منقار يله برموضعى اشمكه باشلدى اندنصكره عبد المطلبه يقين حاصل اولوب چاپه يى الوب يرى قازمغه مشغول اولدى قريش خبردار اولوب كلديلر وانى اول كاردن منع ايتديلر وايتديلر كه ياعبد المطلب سنى قومازز كه بزم پوتلر يمزك يعنى اساف ونائله نك ارالرنده قيو قازه سن وعبد المطلب اوزرينه هجوم ومخاصمت ايلديلر عبد المطلب دخى غضبه كلوب اوغلى حارثه ايتدى شونلرى اوزرمدن دفع ايت وفى الجمله حضرت حق توفيق ايدوب عبد المطلب بر اوغلى ايله قريش قومنه فائق وغالب اولوب اول قوم عبدالمطلبدن ال چكديلر پس بابا واوغل جهد ايدوب قيو يى قازمغه مشغول اولدیلر چون برمقدار قازديلر قازدقلرى يرده طاشلر ونشانلر پيدا اولدى عبد المطلب اول حالى كوردكجه شاديلغندن تكبير كتوردى وچون برمقدار دخى قازدى سلاحلر والتون كيك بوزاغوسى صورتنده ايكى پوتلر كه انواع جواهر ايله مزين اولوب جرهم قومى انلرى اوراده پنهان ايتمشلر ايدى جمله ظاهر ونمايان اولدى قريش بوقضيه دن خبردار اولوب عبد المطلب قاتنه كلديلر ينه خصومت ايدوب البته بومالدن بزه حصه ويرمك كركسن ديديلر عبدالمطلب ايتدى اكرچه سزك بومالده حقكز يوقدر زيراكه بكا بو ايشده امداد ومعاونت ايتمديكز بلكه قادر اولديغكز قدر مانع اولديكز امابن كندى مروت وانصافمدن سزى دخى قرعه يه ادخال ايده يم ديدى انلر دخى بوسوزه راضى اولديلر پس عبدالمطلب اول مالى ايكى قسم ايلدى اول التون كيك بوزاغولرينى برقسم ايلدى وساٸر امتعه واسلحه يى برقسم ايلدى برقرعه بيت كعبه يه وبرقرعه قريش نامنه و برقرعه كندى نامنه تعيين ايلدى چون قرعه آتديلر اول ايكى بوزغيلر كعبه نامنه وساٸر امتعه عبد المطلب نامنه دوشوب قريش نامنه برنسنه دوشمدى عبدالمطلب كندى نامنه دوشنى دخى بيت كعبه مصالحنه صرف ايدوب بيت كعبه يه بردمور قاپو دوزدردى واول التون بوزاغيلردن كوكبلر وكلجكلر يابدروب اول قپويه يراشدرديلر (وبرروايتده دخى اولدركه اول بوزاغولرى عينيله

تزيين ايچون كعبه قپوسنه آصديلر ونيچه مدت اول بوزاغولر آصلمش طورردى تا بر كيجه قريشدن بر جماعت شرب خمره مشغول اولديلر ابولهب انلر ايله بيله ايدى ومغنيه جاريه لردخى وار ايدى تمام مست وخراب اولوب حرم كعبه يه كلديلر واول آلتون بوزاغولرى كعبه قپوسندن اوغورليوب همان اول كيجه مكه يه شراب صاتيجيلر قافله سى كلمشيدى اول بوزاغولرى انلره ويروب شرابه دكشديلر واول شرابله بر آى مقدارى طرب ولهوه مشغول اولديلر وبرآيه دك اول ايشى كيم ايتديكى معلوم اولميوب تاكه بر كيجه عباس بن عبد المطلب اتفاقا اول جماعتك مجلس قوردقلرى خانه نك قپوسى اوكنه اوغرادى قولاق اوروب دكلديكه مغنيه جاريه لر شعر اوقيوب تغنى ايدرلر اول تغنى ايدكلرى ابياتك مضمونى انلرك كعبه قپوسندن اول آلتون بوزاغولرى سرقه ايدوب اول كيجه مكه يه كلان خمر فروشلر قافله سيله فلان قدر رطل شرابه دكشدكلرى حكايتنى مشتمل ايدى عباس اول حكايتى ايشيدوب قريشه اول حالى اعلام ايلدى قريش دخى اول جماعتى باصوب اخذ وتعرز بليغ ايتديلر وبعضيلرينك اللرينى قطع ايتديلر القصه عبد المطلب چاه زمزمى تمام حفر ايدوب تكميل وتعميرينى كركى كبى يرينه كتوردى حاجيلر مكه ايچنده اولان سائر قيولردن مستغنى اولوب جمله نك سقايه سى آب زمزم اولدى وبو واسطه ايله عبد المطلبك تفاخر وجاه ومنزلتى زياده اولوب اول كون نذر ايتديكه حق تعالى كنديه اون اركك اولادى ميسر ايدوب حد بلوغه ارشديرسه ايچلرندن برينى قربان ايليه

﴿ عبد اللهك ذبحى وآمنه يه تزويجى ونور محمدينك آمنه يه منتقل اولديغى ذكر وبيان اولنور ﴾

مورخلر بويله كتورمشلردركه عبد المطلب زمزم قيوسنى قازديغى كونده قريشك معانده لرى وكندينك قلت مددى سببيله نذر ايتمش ايديكه اكر اون اوغلى اولورسه برينى الله ايچون قربان ايليه حق تعالى اكا اون اوغل ويردى چون دوكليسى حد بلوغه ارشديلر ديلديكه نذرينه وفا ايدوب انلردن بريسنى قربان ايليه اولا صورت حالى اوغللرينه بيان ايلدى انلرك جمله سى اطاعت ايدوب اختيار ايلكده در جمله مزى قربان ايدر ايسك امر سنكدر ديديلر عبد المطلب اوغللرينك اطاعتنه زياده مسرور

اولدی وقرعه ایدوب اوغللرینك اللرینه و یردی اسملرینی اول قرعه لره یازدیلر
واندنصکره اول قرعه لری الوب کعبه قپوسنه کتوردیلر واول زمانده بر کیسه
وار ایدی بیت کعبه ده او لان پوتلرك نکهبانی ایدی وقرعه لری
انك النه و یروب حال وقضیه بی شرح ایلدی اول کیسه چون قرعه لری
آتدی قرعه عبداللهك نامنه دوشدی وحال بوکه عبدالمطلب عبداللهی
جمله اوغللرندن زیاده سوردی نور محمدی جبهه سنده اشراق
ایتدیکی ایچون وعبد الله زیاده صاحب جمال وشجیع و پهلوان
وتیرانداز ایدی ومع ذلك عبد المطلب غیری چاره بولمیوب عبد اللهك
الني الوب قربان کاهه کتوردی تا انی قربان ایلیه قوم قریش بوحالدن
خبردار اولوب عبد المطلب قاتنه کلدیلر وانی بو امردن نهی ایتدیلر
زیرا عبدالله صفات وسمات جمیله ایله سائر اقران وامثالندن ممتاز اولمغله
مقتول اولمسی قوم قریشه حیف کلدی (و برروایت دخی اودر که
قریش اتفاق ایدوب دیدیلر که یا عبد المطلب بزسنی بوایشی ایتمکه قومازز
بورسنت وعادت اولوب هر کس سجلین اوغلونی قربان ایتمکه نذر
ایدرسه نیجه نسللر منقطع اولمغه مؤدی اولور البته بوایشده توقف
وتأمل اولنمق کرکدر دیدیلر واول زمانده ارض حجازده برکاهنه
عورت وار ایدی تمام عقل وکیاست ایله مشهور اولمشیدی وایدرلر که جن
طائفه سی اکا ظاهر اولوب اهل سمادن معلوم ایدندکاری اخبار
غیبیه بی اکا خبر و یررلردی واول زمانده هنوز جن طائفه سی آسمانه
چیقوب استراق سمعدن ممنوع اولمامشلر ایدی واهل اسلام قاتنده وحی
اللهی نیجه ایسه اول وقتده قبائل عرب قاتنده اول عورتك سوزی اول
مثابه ده ایدی عبدالمطلب قریشك دلالتیله اکابر قریشدن برجماعتله
اول عورتك قاتنه واردیلر عبد المطلب صورت واقعه یی اول عورته
عرض ایلدکده اول عورت ایتدی بوکون توقف ایدوب یارین کلك
تا بو کیجه کوره یم قرینم اولان جن بو خصوصده نه خبره اشارت ایدر
چون ایرتسی کون اولدی اول کاهنه قاتنه واردقلرنده ایتدی بو کیجه
سزك قصه کزی جنی یه عرض ایلدم وجوابنی الدم انلر ایتدیلر نوجهله
جواب الدك کاهنه ایتدی سزك اراکزده بر کشینك دیتی نه مقدار نسنه در
انلر ایتدیلر اون دوه در کاهنه ایتدی اول قربان ایده جککز غلامك

مقابله سنده اون دوه قورسز وقرعه آتارسز اكر قرعه دوه‌نك نامنه دوشرسه اول دوه‌لرى غلامك يرينه قربان ايدرسز واكر قرعه غلامك نامنه دوشرسه اول دوه‌لرك اوزرينه براوقدر دوه ضم ايدوب ينه قرعه آتارسز تا قرعه دوه‌نك نامنه دوشنجيه‌دك دوه‌يى زياده ايدرسز قرعه دوه‌نك نامنه دوشدكده بيله سزكه حق تعالى اول غلامك يرينه اولقدر دوه قربانه راضى اولمشدر ديدى قريش كاهنه‌نك بوسوزندن جمله شاد اولديلر اكرجه دوه‌لر عزكيدرسه عبداللهك بولنه راضى يزديديلر پس قربانكاهه كلوب اون دوه كتورديلر وعبداللهه مقابل طوتوب قرعه آتديلر قرعه عبداللهك نامنه دوشدى اون دوه دخى زياده ايدوب ينه قرعه آتديلر ينه عبداللهك نامنه دوشدى همچنان دوه‌يى اوزر اوزر زياده ايدوب قرعه آتديلر دوه تمام يوزه ايردكده ينه قرعه آتديلر بونوبت قرعه دوه‌نامنه دوشدى ايتديلر ياعبدالمطلب حق تعالى عبداللهك يرينه بوقدر دوه قربان اولمغه راضى اولدى عبدالمطلب ايتدى لاورب الكعبه بنم قلبم بومرتبه ايله مطمئن اولمازتا برقاج كره امتحان ايتمدكجه ديدى پس برقاج نوبت دخى قرعه ايتديلر جمله سى دوه نامنه دوشدى پس عبدالمطلبه اطمئنان حاصل اولوب شكر خدايى يرينه كتوردى وعبدالله ذبحدن خلاص اولدى واول جهتدن ايديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم (انا ابن الذبيحين) بيوردى يعنى بن ايكى ذبيحك اوغلويم برى حضرت اسمعيل وبرى عبدالله وذبيح اسمعيل اولميوب اسحق اولديغى تقديرجه بوحديث شريف عم ايچون حكم اب ويرلمك بابندن اولمش اولور والله اعلم (القصه عبدالمطلب بيوردى تادوه‌لرى قربان ايتديلر وخاص وعام وحوش وطيور وسباعه نصيب ويرديلر واولكوندنبرو قريش وسائر قبائل عرب بينلرنده ديت كامله يوزدوه اولدى وچون نبوت واسلام ظاهر اولدى پيغمبر عليه السلام دخى ديت كامله يوزدوه اولمق اوزره مقرر قيلدى پس اول سبب ايله عبداللهك شرف ومنزلتى زياده اولديغنه آوازهٔ حسن وجمالى دخى منضم اولمغله ازدياد اشتهارى اولدى تا اول مرتبه كه صاحب جمال اولان قزلر وعورتلر اكا عاشق اولوب يولى اوزرنده طورررلردى وعبداللهى تزوجه كنديلره چكرلردى

وچون اول زنلرك نظرلری عبدالله‌ده دوش اولوب بو قصد خاطرلرینه کلوردی ملائکه مهیب صورتلر ایله انلره ظاهر اولوب کوکلرینه خوف وهراس مستولی اولوردی وعبد اللهك یولی اوزرندن دونوب کیدرلردی وحق تعالی عبداللهی بووجهله مصون ومحفوظ طوتاردی (روایتده کتور مشلردرکه اول کیجه عبدالله دنیایه کلدی اهل کتابه انك تولدی معلوم اولدی زیرا کتب آسمانیده اوقیوب بیلمشلرایدیکه پیغمبر آخر زمانك باباسی طوغدیغی کیجه حضرت یحیای مقتولك علیه الصلاة والسلام شهید اولدقده اکننده اولان بیاض صوف خون آلوده نك قانی تازه لنوب قطره قطره اول صوفدن طاملسه کرکدر واول صوف بیاض خون آلوده اول زمانده اهل کتابك اللرنده ایدی واول کیجه اندن قان قطره لری طاملدیغنی کوروب بیلدیلرکه آخرزمان پیغمبرینك باباسی طوغدی انکیچون اهل کتاب عبداللهه دشمن ایدیلر ودائما انك قصدیله مکه اطرافنه کلورلردی وحق تعالی عبد اللهی انلرك شرندن محفوظ ومأمون طوتاردی ومتصل عبداللهدن آثار عجیبه وامور غریبه مشاهده ایدرلردی نتکه پیغمبرك علیه الصلاة والسلام فضائلی بابنده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی (وروایتده کتور مشلردر که برکون عبد الله صید وشکاره چیقمشیدی اهل کتابدن طقسان نفر کیمسه‌لر دوکلیسی زهر آلوده قلیجلر ایله شام جانبندن عبدالله قصدینه متوجه اولمشلر ایدی ناکاه اولکون صحراده عبداللهه ایرشدیلر وآمنه‌نك باباسی وهب بن عبدمناف دخی اولکون اول صحرانك بر کوشه سنده شکاره مشغول ایدی چون اول جماعتك عبد اللهه سوء قصدلرینی مشاهده قیلدی دیلدیکه اول جماعتدن شفاعت طریقی ایله جناب عبداللهه مدد ایلیه کوردی برالای مهیب آتلولرکه بوعالم اهلنه مشابهتلری یوغیدی غیبدن ظاهر اولوب اول جماعتی عبداللهدن دفع ایلدیلر وهب بن عبدمناف عبداللهدن چون اول کرامتی کوردی کوکلنده اول داعیه ظهور ایتدیکه قزی آمنه‌یی عبداللهه تزویج ایده همان دم خانه سنه کلوب عبداللهدن کوردیکی قصه‌یی اهلنه خبروردی وقزی آمنه‌یی عبداللهه ویرمك کوکلندن کچدیکنی بیلدردی وبومهمك حصولنه اهلندن معاونت

طلب ایلدی پس وهبك اهلی بعض دوستلری وسیله سیله بو معنایی
عبدالمطلبه عرض ایتدکده عبدالمطلبك دخی مرادی عبداللهی
اولندرمك ایدی ونیجه زنلرك عبداللهك وصلتنه طالب وراغب
اولدقلری عبد المطلبه معلوم اولمشیدی لکن شرف حسب ونسب
وعقل وعفتده جملهنك ممتازینی استردی چون وهب بن عبد منافك
بوداعیه سی خبری عبدالمطلبه واصل اولدی معقول ومناسب کوروب
ایتدی کرچه چوق زنلر بوامیدی ایتدی وبکا عرض ایتمشلر ایدی
تجویز ایتمامشیدم اما هیچ آمنه قدر اولیمز پس آمنهنك عبداللهه
مواصلتنه میل ورضا کوستردی زیرا اول زمانده آمنه بنت وهب بن
عبد مناف بن زهرة بن کلاب بدن انسب واعقل خاتون یوغیدی انکیچون
ایکی طرفك رضا سیله ارالرنده سلسلهٔ مناکحت استحکام بولدی
(وبر روایت دخی اولدر که عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی بابام
عبدالمطلب بکا حکایت ایدوب ایتدی ایام جوانلغمده یمن دیارینه
کتمش ایدم واول دیارده برکشی ایله ملاقات واقع اولدیکه زبور وکتب
آسمانی اوقومشیدی اول کشی بکادقت ایله باقدی اندنصکره صوردیکه
سن قنغی قومدنسن بن ایتدم قریشدن اول ایتدی قریشك قنغی
قبیلهسندن سن بن ایتدم هاشم قبیلهسندن وهاشمك اوغلویم اول ایتدی
اکر دستور ویرر ایسك اعضاکدن برایکی عضوکه باقهیم بن ایتدم
اودیرمدن غیریسنه باق پس ال اوزادوب بورنمك بردلکنه مس ایدوب
بورنمك ایچنه دقت واحتیاط ایله باقدی بعده بورنمك بردلکنه دخی
باقدی مس ایدوب اکا دخی دقت ایله نظر ایلدی واندنصکره
ایتدی برنده سلطنت وبرنده نبوت مشاهده ایده یورم واول
سلطنت ونبوت ایکی منافك ارالغنده اولسه کرکدر
بری عبدمناف بن قصی وبری عبد مناف بن زهره دیدی وبنه سؤال
ایتدیکه مجرد میسن یوخسه متأهل میسن بن ایتدم مجردم اول کشی
ایتدی مکهیه واردیغکده بنی زهره ایله مواصلت قیل اندنصکره عبدالمطلب
مکهیه کلدکده وهبك قرنداشی عبدمنافك اوغلی وهیبك قزی هالهیی
کندویه تزوج ایلدی ووهبك قزی آمنهیی عبد اللهه دیلیوب ویردی
(منقولدر که عبد المطلب اوغلی عبد الله ایچون وهبك قزی آمنهیی

دیلیو و یروب دیلکی مرتبهٔ قبوله ایرشد کده عبداللهی بیله سنجه
الوب وهب بن عبدمنافك منزلنه ایلتدیکه آمنه یه عقد نکاح ایلیه یولده
کیدر کن خثعمیه قبیله سندن برعورته راست کلدیلر که اسمنه فاطمه
بنت مرمی دیرلر ایدی واجمل نساء عربدن ایدی وعلم کهانتی ابو
بیلوردی فاطمهٔ مذکوره عبداللهك یوزینه باقوب نور محمدی‌یی
جبهه سنده کوربجك ایتدی ای جوان هیچ ممکن میدر که بکا یقینلك
ایده‌سن واول مقابله‌ده سکا فدا ایتدکاری یوزدوه‌یی بندن ال عبدالله
اکاجواب و یروب ایتدی (شعر) اما الحرام فالممات دونه * والحل
لاحل فاستبینه * فکیف بالامر الذی تعنینه * یحمی الکریم عرضه
ودینه * یعنی هلاك اولمق حرامك عقبنده‌در وسنکله بنم بیننده هنوز
حلاللق ظاهر اولمامشدر سنك بندن استدیکك نسنه بندن نیجه وجوده
کله که کریم اولان کشی کندو عرض ودیننی حمایت ایدر ودخی
ایدرلر که عبدالله باباسی عبد المطلبك رفاقتنی بهانه ایدوب فاطمهٔ
مذکوره‌یه التفات ایتمکسزین کچوب کتدی (وبرروایت دخی اولدر که
عبدالله رمی جماره کیده یوردی یولده اول عورته یعنی فاطمهٔ خثعمیه یه
راست کلوب ارالرنده ذکر اولنان بغی اوزره بوحکایت واقع اولدقده
عبدالله ایتدی حالا رمی جمار ایتمکه کیده یورم دونوب کلشمده کوره‌یم
نیجه اولور پس عبدالله خانهٔ آمنه یه واروب عقد نکاحدنصکره آمنه
ایله صحبت ایلدی نور محمدی آمنه یه منتقل اولوب آمنه پیغمبره صلی الله
علیه وسلم حامله اولدی اندنصکره عبدالله فاطمهٔ خثعمیه یه ملاقات
ایتدکده ایتدی اول دیدیکك سوز نیجه اولدی فاطمه اول نوری
عبداللهك جبهه سنده کورمیجك ایتدی یاعبدالله سنکله اول سوزی
سویلشدیکمزدنصکره هیچ عورته یقین اولدکمی عبدالله ایتدی نعم
کندی حلالم آمنه بنت وهب بن عبد منافه یقین اولدم فاطمه ایتدی
یاعبد الله شمدنصکره بنم سنکله ایشم یوقدر زیرا بن سنك جبهه کده
بر نور کورمش ایدم دیله دمکه اول نور بنم اوله حق تعالی اول نوری
غیری یه نصیب ایتمش نه دیه‌لم دیدی (وبرروایت دخی اولدر که ورقة
ابن نوفلك قز قرنداشی ام قتال کندی‌یی عبد اللهه عرض ایلدی
انکیچونکه قرنداشندن اشتمش ایدیکه اسمعیل اولادندن قوم بنی هاشمدن

برپیغمبر كلجكدر وعبدالله‌ك جبهه‌سنده اول نوری كوروب دیردیكه
شاید اول پیغمبر بونك صلبندن اوله و بوندن وجوده كله (و برروایت
دخی اولدر كه كندی‌یی عبد الله‌ه عرض ایدوب كوسترن خاتون
لیلای عدویه ایدی چون عبد الله‌ك اندن مفارقتی اولوب آمنه ایله
صحبت وآمنه حضرت پیغمبره حامله اولدقد نصكره عبدالله اكا ملاقی
اولدقده لیلای عدویه عبد الله‌ه نظر ایدوب نور مطلو بی كور میجك
ایتدی یاعبد الله سنكله ملاقاتدن نصكره هیچ برعورتله صحبت ایتدكمی
عبد الله ایتدی نعم حلالم آمنه ایله صحبت ایتدم لیلی ایتدی یاعبد الله
یوری شمدنصكره بنم سنكله حاجتم یوقدر مقدما سكاملاقی اولدقده
سنك ایكی چشمك اراغنده برنوروار ایدیكه ضیاسی آسمانه دك چیقمش
ایدی چون حلالك ایله صحبت ایتمشسن غالبا اول نورا كا منتقل اولمشدر
وار آمنه یه خبر ویر كه مخلوقاتك بكزیكنه حامله اولمشدر دیدی
(و بوروایات مختلفه نك توفیقی اول وجهله دركه بو ذكراولنان عورتلرك
مجموعندن بوغرض محقق اولمش اوله وهر راوی كندی‌یه روایت
اولنانی نقل ایتمش اوله

❊ اول حضرتك حملی مدتنده ظهوره
كلان غرائب علامتدن برشمه بیانده‌در ❊

اهل سیر كتورمشلردر كه حج ایامنده ایام تشریق اورتاسنده (وبرراویتده
جمعه كیجه‌سی ویوم عرفه‌نك عشیه‌سی ایدیكه نور محمدی عبداللهدن آمنه‌یه
منتقل اولدی واول كیجه حق تعالی خازن جنته امر ایلدیكه جنت
قپولرینی آچدیلر نور محمدی یه تعظیم ایچونكه آمنه نك بطننده
استقرار ایلدی (و برروایت دخی اولدركه ملائكه آسمان اهتزاز وفرح
بولدیلر وجبرائیل یره اینوب علم سبز محمدی‌یی كتوروب كعبه‌نك طامی
اوزرینه نصب ایلدی وجمیع بقاع روی زمینه بشارت و بردیلر كه نور
محمدی آمنه نك رحمنده قرار ایتدی تاخلائقك بكركی اندن ظهوره كله
وامتك بكركنه مبعوث اوله خوشدر اول امتك وقتیكه محمد انلرك پیغمبری
اوله (مرویدر كه اول كیجه‌نك صباحنده تمام یریوزنده اولان پوتلر سرنكون
اولدیلر وقرق كون قرق كیجه اول حال اوزره منكوس ومعكوس
قالدیلر (ایدرلر كه ابلیسك سریرینه برملك موكل ایدی اول ملك اول

قرق کون تمام اولنجه اول سر یری قعر دریایه چکدی پس شیطان
محزون ومنکوب وروسیاه اولوب یاندی یاقلدی وغم وغصه اول ملعونه
غلبه ایدوب سراسمه وحیران کزدی یورودی تاجبل ابوقبیسه کلوب
فریاد ایتدی پس جمیع شیاطین انك قاتنه جمع اولدیلر ای بزم مقتدامز
سکا نوالدیکه بویله فریاد ایدرسن شیطان ایتدی هلاك اولدیکز
بر کیفیت ایله که هیچ بونك کبی هلاك اولدیغکز یوغیدی انلر ایتدیلر
اصلی ندرنه واقع اولدی شیطان ایتدی بوعورت یعنی آمنه محمده
حامله اولدی دنیا وآخرتك عزتی اول محمد ایله در شمد نصکره هیچ
کیمسه بوطه طاپمسه کرکدر زیراکه اول محمد کسکین قلیچ ایله مبعوث
اولوب ادیان باطله یی تغییر ولات وعزایی ابطال واصنامی شکسته
وزنا وخمر وقماری حرام ایتمسه کرکدر وانك زمان دولتنده بزی کوکلره
چیقوب استراق سمع ایتمدن منع ایده لر وخلق اراسندن کهانت قالقسار
وعدل ایدوب حق سویلیوب محوظلم ایتمسه کرکدر وامتی روی زمینی مساجد
ایله تزیین ایتسه لر کرکدر آسمان کواکب ونجوم ایله تزیین اولدیغی
کبی ودنیاده بزهر نره یه واررسق حق تعالینك ذکرو وحدانیتی آنده
آشکاره بولسق کرکدر وانك امتی برجماعت اولسه کرککه ربم بنی انلر
ایچون رجیم وملعون ایدوب درکاهندن سورمشدر شمدنصکره
بزم ایچون دنیاده هیچ نصیب قالمسه کرکدر شیاطین ایتدیلر
ای استادغم یمه که حق تعالی انسانی یدی طبقه اوزره یراتمشدر وانلرك
اموال واولادلری واردر مقدمکی کلان طبقاتدن استیفای حظ
ایتدیکمز کبی البته بونلردن دخی محروم قالمیوب نصیبمز آلورز شیطان
ایتدی بونلردن نصیبکز نیجه آلورسز که بو امتده خصال حمیده
ونعوت پسندیده واردر امر معروف نهی منکر کبی وطیب نفس ایله
انفاق اموال وصلهٔ ارحام کبی انلر ایتدیلر غم یمه که بز انلرك قلبلرینه
سبب ضلال وکمراهلق اولاجق آرزولر القاایدوب انلرك نظرلرنده ظلم
وبخلی تزیین ایدرز البته انلر بزم اغوامز ایله کرفتار وهلاك اولورلر
پس ابلیس انلردن بوسوزی اشتدی مسرور وخندان اولوب ایتدی
ایشته شمدی بنم کوکلمی غم وغصه دن خلاص ایدوب بنی خوش
وقت ایتدیکز (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دن منقولدرکه

اول کیجه یعنی آمنه محمده حامله اولدیغی کیجه حق تعالی دواب وحیواناته دل ویروب دوکلسی ایتدیلر کعبه تکریسی حقیچون محمدك نطفه سی انا قرننده قرار ایلدی اول محمد دنیانك امن وامانی ووروی زمینك سراجی اولسه کرکدر واول کیجه نك صباحنده پادشاهلرك تختی منکوس اولوب دللری طوتلدی شویله که اول کون سوز سویلمکه قادر اولمادیلر ومغرب جانبنك وحوش وطیوری مشرق جانبنك وحوش وطیورینه واروب بربرینه بشارتلر ویردیلر وهم چنان دریا مخلوقی دخی بربرینه بشارت ایتدیلرکه ابوالقاسم صلی الله تعالی علیه وسلم وجوده کلجکدر (روایتده کتورمشلردرکه آمنه پیغمبر خدایه حامله اولمازدن مقدم قریش نیجه ییللر قحط وقلت معاش ایله مبتلا ایدیلر شویلکه اغاجلری یشارمزدی وحیوانلری طو یجه غدا بولمازلردی چون آمنه رسول خدایه صلی الله علیه وسلم حامله اولدی اول ییل برکت یوزیوب یغمورلر یاغدی وچایرلر آقدی واغاجلر یشلندی وعالم کوزلندی حق سبحانه وتعالی پیغمبرینك برکتی ایله قریشه خیر کثیر ارزانی بیوردی شویلکه اول ییله سنة الفتح دیو تسمیه ایتدیلر (نقلدرکه اول حضرت طقوز آی تمام نه ارتق ونه اکسك اناقرننده ایدی آمنه دن مرویدرکه ایتدی بن حامله اولدیغمی بیلمدم زیرا سائر حامله اولان عورتلرده ظهور ایدن آغراق هیچ بنده ظهور ایتمدی ولکن اولقدر وار ایدیکه حیضم منقطع اولدی وحملم ابتداسندن التی آی مرورنده بین النوم والیقظه برکشی بکا ایتدی هیچ بیلورمیسن حامله اولدیغکی بن ایتدم بیلمزم اول کشی ایتدی تحقیق سن حامله سن بو امتك سیدنه وبوامتك پیغمبرینه آمنه ایتدی اول کوندنبرو بکا یقین حاصل اولدیکه حامله یم چون ولادت یقین کلدی ینه رؤیاده اول کوردوکم کشی بکا کلوب ایتدی (شعر) اعیذه بالصمد الواحد ❊ من شر کل حاسد ❊ ودخی آدینی محمد قودیدی (وینه آمنه دن منقولدرکه ایتدی محمد بنم قارنمده ایدیکه واقعه ده کوردم برنور بندن جدا اولدی جمله عالم اول نور ایله منور اولدی مقدما برعکس که اول نوردن دوشدی اول ایدیکه بصری ولایتنك کوشکلری نظرمده پیدا اولدی شویلکه بن مکه ده اول کوشکلری کوردم دیدی بصری دیدیکی

طرف شامده برشهر آدیدر (وآمنه دن برروایت دخی اولدرکه ایتدی
چون محمده حامله اولدم بکاعالم غیبدن دیدیلرکه تحقیق سن بوامتك
سیدنه حامله سن چون دنیایه کله بوتعویذی اوقو (شعر) اعیذه بالواحد *
من شر کل حاسد * فی کل برغاید * وکل عبد رائد * حتی اراه قد اتی
المشاهد * واول متکلم غیبی ایتدی سکادیدیکیم سوزك علامتی اولدرکه
اول محمد ایله برنور طوغه کیم بصری ولایتنك کوشکلرینی طولدیره
وطوغدقده انك آدینی محمد قویه سنکه انك نامی تورات وانجیلده
احمددرکه اهل آسمان وزمین انك حمدینی اوقورلر وقرآنده نامی محمددر
(واکثر اهل سیر وتواریخ انك اوزرینه درلرکه آمنه حضرت پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلمدن غیری برفرزنده دخی حامله اولمادی وعبداللهك
دخی اندن غیری هیچ اوغلی وقیزی اولمادی (محمد بن اسحق ایدر
اول حضرت هنوز اناقرننده ایکن پدری عبدالله دنیادن کوچدی
وابن جوزی بوروایتی تصحیح ایدوب اصح بودردیمشدر وعبداللهك
وفاتی مدینه ده واقع اولدی اناسنك اقربالری یاننده که عبداللهك
اناسی مدینه لو ایدی عبدالمطلب اول زمانده عبداللهی مدینه یه
کوندرمش ایدیکه مدینه دن خرما الوب مکه یه کتوره (وبرقول
دخی اولدرکه عبدالله وفات ایتدکده پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلم یکرمی سکز آیلق ایدی یایدی آیلق ایدی ویاخود ایکی آیلق
ایدی بشکده یاتوردی وسابق نقل اولندیغی اوزره عبدالمطلبك
حین وفاتنده ابوطالبه وصیت ایدوب دیدیکی رجز بوقولی مؤید در
(شعر) اوصیك یاعبد مناف بعدی * بمؤتم بعد ابیه فرد * فارقه
وهو ضجیع المهد * ایدرلرکه عبدالله وفات ایتدکده ام ایمن نامنده
برجاریه سی وبش دوه سی وبرسوری قیونی پیغمبره میراث قالدی
(مرویدر که اول حضرته آسمانده یتیم دیدیلر وخداوند تعالی
حضرتلری ملائکه یه خطاب ایدوب بیوردیکه بن انك حافظی وولیسی
ورازقی وکفیلیم اکا صلوات ویرك وانی مبارك بیلك الحمد لله الذی جعلنا
من امة هذا النبی المبارك المفضال علیه شرائف الصلوات والتسلیمات
من الله الملك العلام

﴾ ایکنجی باب اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم تاریخ ولادتی ومکانی ﴿

ومكان وكيفيت ولادتى وطوغديغى وقتده ظهوره كلان غرائبدن برشمه وولادتى كيجه سنده واقع اولان بعض حوادث وحال حياتنده واقع اولان احوال ووقايعدن برنبذه بياننده‌در

جمهور اهل سير وتواريخ انك اوزرينه اتفاق ايتمشلردر كه اول سرور عالم عام فيلده تولد ايتمشدر امافيل واقعه سندن اللى بش كون وياخود قرق كون صكره طوغمشدر حق تعالى انك قدومى بركتى ايله بليهٔ اصحاب فيلى مكه واهاليسى اوزرلرندن دفع بيورمشدر وجملهٔ علما بومعنايى اول حضرتك شواهد نبوتندن عد ايتمشلردر (وبر قول دخى اولدر كه قصهٔ اصحاب فيل وتولد حضرت پيغمبر ايكيسى بر كونده واقع اولمشدر (وبعضيلر دخى انك اوزرينه درلر كه اول حضرتك تولدى واقعهٔ فيلدن اوتوز يل صكره (و بعضيلر قتنده قرق يل صكره واقع اولمشدر ولكن بو قوللرك ايكيسى دخى ضعيفدر وقول اول صحيحدر ومشهور اولان اولدر كه اول حضرت ماه ربيع الاولده وجوده كلمشدر وعلمادن بعضيلرى اهل تواريخك بومعنى اوزرينه اتفاقلرى اولديغى دعوى ايتمشلردر (وبرطائفه دخى انك اوزرينه متفقلردر كه اول حضرتك ولادتى ماه رمضانده واقع اولمش اوله زيرا باب اولده ذكر اولنديغى اوزره علوق نطفهٔ محمدى انا رحمنه ايام حجده عرفه كيجه سى ياخود اوسط ايام تشريقده واقع اولمشدر واول حضرتك مدت حملى تمام طقوز آى اولوب زياده ونقصان اولماديغى خود اهل سير وتواريخ قتنده متفق عليه‌در پس بالضروره اقتضا ايدر كه ولادتى رمضانده اولمش اوله لكن جمهور علما اكا ذاهب اولمشلردر كه شهر ربيع اولده واقع اولمشدر نتكه سابقا ذكرى مرور ايلدى وطائفهٔ مذكوره نك استدلاللرينه جواب اولدر كه كفار اول زمانده اشهر حرمى تقديم وتأخير ايدرلردى اول سبب ايله انلرك حجلرى ذى الحجه‌دن غيرى سائرآيلرده دخى واقع اولمشدر نتكه (انما النسئ زيادة فى الكفر يضل به الذين كفروا يحلونه عاما ويحرمونه عاما ليوا طئوا عدة ما حرم الله) آيت كريمه سى اكا دلالت ايدر پس ممكندر كه اول حضرتك طوغديغى يلده كفارك حجى جمادى الاخراده واقع اولمش اوله پس بوتقديرجه انلرك عرفه‌لرى وايام تشريقلرى جمادى

الاخراده اولوب مقدما ذكر اولنديغى اوزره علوق نطفهٔ محمدى انا رحمنه انلرك حجلرنده واقع اولبجق طقوز آى مدت حمل ماه ربيع الاولك اون ايكنجى كونى تمام اولمق ممكندر (وعلما اختلاف ايتمشلردر كه اول حضرتك ولادتى ماه مزبورك قاجنجى كونى واقع اولمشدر اكثر اهل تاريخ وسير ميانده مشهور اولان بودركه ماه ربيع الاولدن كيجه سيله اون ايكى كون كچمشيديكه اول حضرت وجوده كلدى وبعض عباراتده ماه مزبورك اون ايكسنده وجوده كلدى ديو واقع اولدى وعلمادن چوق كيمسه لرك تصحيحلرى اوزره ماه مزبوردن كيجه سيله سكز كون كچمش ايديكه اول سرور دنيايه كلدى (امام محمد باقردن عليه التحية والرضوان منقولدر كه پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم ولادتى ربيع الاولك اوننده واقع اولمشدر (وبعضيلرك قولى اولدركه ماه مزبوردن اولكى دوشنبه ده واقع اولمشدر واهل سيرك اوزرينه اتفاق ايتمشلردر كه اول حضرتك ولادتى كونى دوشنبه ايدى ابو امامه رضى الله تعالى عنه طريقندن مرويدر كه براعرابى دوشنبه كونى صائم اولمقدن رسول خدايه سؤال ايلدى اول حضرت جواب ورديكه بن اولكون طوغمشمدر وبكا ابتداء وحى دوشنبه كونى واقع اولمشدر (وبن عباسدن دخى منقولدر كه ايتدى بزم پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم دوشنبه كونى وجوده كلدى واول حضرته وحى ابتدا دوشنبه كونى نازل اولمشدر وحجر الاسودى موضعنه دوشنبه كونى قومشدر ومكه دن دوشنبه كون چيقوب مدينه يه دوشنبه كون داخل اولمشدر واول سرورك وفاتى دخى دوشنبه كون واقع اولمشدر غالبا بو امور عظامك سائر كونلرده واقع اولميوب دوشنبه كون واقع اولديغى اول جهتدندر كه اكر اول حضرتك وفاتى دوشنبه كون واقع اولميوب برآخر كونده اوايدى اول كونى مكروه طوتوب شأمته منسوب ايدردى والله اعلم (اول حضرتك ولادتى وقتى صبح صادق طلوعنده نصكره كنش طوغمزدن مقدم منازل قردن عفرانك طلوعى وقتنده اولدى واهل حساب آنك اوزرينه درلر كه اولكون شهور روميه دن نيسانك يكرميسنه يايكرمى سكزينه وياخود غره سنه موافقدر وشهور فرسدن ديبهماهك اون يدنجيسنه موافقدر وايدرلر كه كسراى نوشيروانك ابتداء حكومتندن قرق ايكى ييل كچمش ايديكه واول حضرت دنيايه كلدى وجامع

الاصول صاحبی وغیریلری کتورمشلردرکه اسکندر رومینك وفاتندن سکز یوز سکسان ایکی ییل کچمش ایدیکه اول حضرت دنیایه کلدی وابن جوزی کتاب تلقیحده ابن عباسدن و محمد بن اسحاقکه اکابر مورخیندندر نقل ایتمشلردرکه حضرت عیسی زماننده بزم پیغمبریمزك ولادتی زماننه دك التیوز ییل اولمشیدی والله اعلم (ومهره فن احکام نجومدن اولان ابو معشر بلخیدن منقولدرکه اول حضرتك طالعی بروج اثنی عشردن جدیك یکرمنجی درجه سنده استخراج ایتمشدر حالبوکه زحل ومشتری عقربده ایدی ومریخ حملده کندوخانه سنده وآفتاب دخی حملده وشرفده وزهره شرفیله حوتده وعطارد دخی حوتده وقمر اول میزانده ورأس شرفیله جوزاده وذنب شرفیله قوسده خانهٔ اعداده ایدی (وروایتده کتورمشلردرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مکه ده برخانه ده طوغمشدر واول خانه بیت محمد بن یوسف برازدیمکله مشهوردر الی الآن انکله تبرك اولنوب زیارت اولنور واول خانه مکه اسوافندن برکوچه ده واقع اولمشدرکه اکا زقاق المولد دیرلر واول کوچه مکه ده شعب بنی هاشم دیمکله معروف اولان موضعده در (نقلدرکه اول خانه حضرت پیغمبره میراث دکمشیدی واول خانه یی عقیل بن ابی طالبه باغشلدی وعقیلك فوتندن صکره اوغللری اول خانه یی حجاج بن یوسفك قرنداشی محمد بن یوسف ثقفی یه بیع ایلدیلر ومزبور محمد اول خانه یی کندوسرایته ضم وادخال ایلدیکه اول سرایه بیضادیرلردی وبومنوال اوزره قالوب تاهارون الرشیدك اناسی خیزران مکه یه حج ایتمکیچون کلدکده اول خانه یی محمد بن یوسف ثقفینك سرایندن افراز واخراج ایدوب مسجد قیلدیکه نمازی انده قیله والله اعلم

﴿ اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم حین ولادتنده ظهوره کلان غرائبدن برشمه بیانده در ﴾

عثمان بن ابی العاص روایت ایدر اناسی فاطمه بنت عبدالله ثقفیه دنکه ایتدی آمنه یه آثار وضع حمل ظهور ایتدکده بن آمنه نك قاتنده ایدم آسمانه نظر ایتدم کوردمکه یلدزلر زمین جانبنه میل ایتدیلر تاشول حده که زمینه دوشملی اولدیلر و بر روایت دخی اولدرکه یلدزلر بر وجهیله یقین

اولدیلر که بن ظن ایتدم مکه باشمه دوشرلر چون آمنه وضع حمل ایلدی
اندن بر نور آیرلدیکه خانه وسرایی جمله نورانی اولدی بر وجهله که
بن او خانه نك ایچنده نوردن غیری نسنه کورمدم (عبدالرحمن بن عوف
روایت ایدر کندی اناسی شفا بنت عوفدن که ایتدی بن آمنه نك
قابله سی یعنی ابه سی ایدم اول کیجه که آمنه بی آغری طوتدی
ومحمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم طوغوب بنم الیمه دوشدی قولاغمه
غائبدن یرحمك ربك آوازی ایرشدی ومشرقدن مغربه دك روی زمین
نورانی اولدی شویلکه شامك سرایلرندن بعضنی اول نور ایله کوردم
اندنصکره طیانوب طوردم چوق اکلنیوب بنم اوزریمه بر ظلمت
وبر خوف وبر لرزه طاری اولدی بعده صاغ جانبدن بر آیدنلق ظاهر
اولدی اوحالده اشتدمکه غائبدن بریسی ایتدی زه یه ایلتدك آنی بریسی
ایتدی مغرب جانبنه کتورب انی تمام بقاع متبرکه یه ایرشدردم وابراهیم
خلیله عرض ایتدم انی باغرینه باصوب طهارت و برکت ایله دعا ایلدی
شفا بنت عوف ایدر اندنصکره اول غائبدن سویلیان کشی ایتدی یا محمد
سکا دنیانك عز وشرفی ایله بشارت اولسون تحقیقا سن تمسك
ایدیجی سن عروهٔ وثقی ایله هر کسکه سنك دین وملتك شجره سنك
بوداغنه یاپشه وسنك سوزك ایله عمل ایده قیامت کوننده سنك زمره کده
محشور اوله شفا ایدر متصل بو معنی بنم خاطرمده ایدی تا پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم مبعوث اولدی وبن جملهٔ سباق اسلامدن اولدم
(نقلدر که حق تعالی اول کیجه ملائکه دن بر کروهی زمینه کوندردی
تا آمنه یی محافظت ایده لر وانی جنلرك چشمندن صاقلیه لر آمنه دن
منقولدر که چون اول کیجه بنی آغری طوتدی بر عظیم آواز اشتدمکه
اندن خوفناك اولدم کوردمکه کویا بر بیاض قوش قنادی بنم سینه مه
سورندی اول قورقو بندن زائل اولدی اندن صکره کوردمکه اوکومه
بر کاسه بیاض شربت قونلدی صاندمکه سوددر وحالبوکه
صوصامشیدم اول شربتی ایچدم بکا بر حضور وطمانینت حاصل
اولدی (وینه آمنه دن منقولدر که ایتدی اول کیجه قوشلردن بر طائفه
بنم خانه مه توجه ایتدیلر بر حیثیت ایله که تمام خانه یی طوتدیلر واول
قوشلرك منقارلری زمرددن وقنادلری یاقوتدن ایدی حق تعالی

بنم کوزمدن حجابی قالدردی تا اول زمانده مشارق ومغارب زمینی مشاهده ایلدم وکوردمکه اوچ سنجاق نصب ایلدیلر بری مشرقده وبری مغربده وبریسی بیت کعبه نك دامی اوزرنده (وینه آمنه دن روایت اولنمشدرکه ایتدی چون محمد متولد اولدی اللرینی زمینه قیوب یوزینی آسمان طرفنه ایلدی وایکی دیزی اوزرینه کلوب وبرمقلرینی تحریك ایلدی کویاکه تسبیح ایدردی (وبرروایت دخی اولدرکه باش پرمغنی امدی واندن سود اقاردی اندنصکره یردن برقبضه طوتوب کعبه جانبنه متوجه اولدی سجوده واردی وبندن انکله برنور چیقدیکه شام ولایتنده بصری شهرینك کوشکلرینی اول نور ایله کوردم (وآمنه دن برروایت دخی اولدرکه ایتدی چون محمد تولد ایتدی کوکدن بربیاض بولت اینوب محمده یقین اولدی ومحمدی کندویه ضم ایدوب قالدردی شویلکه کوزمدن غائب اولدی واول حالده اشتدم برمنادی ندا ایتدیکه انی زمینك شرق وغربنه کزدیرك وانی موالید انبیایه طوتك تا اکا برکت ایله دعا ایدهلر واکا لباس ملت حنفیه کیورهلر وانی پدری ابراهیمه عرض ایدك وانی تمام دریاره کوتورك تا دریا خلقی انی اسم وصفت وصورتی ایله اکلایوب بیلهلر تحقیقا دریارده انك اسمی ما حیدر روی زمینده زره قدر شرك باقی قالمیه الاانك زماننده محو اوله پس برلحظه دنصکره محمدی کیرو کتوردی قاردن آق برصوف پارهسنه صارلمش اولدیغی حالده (وبرروایتده اول صوف پارسی سوددن آق ایدی وانی بریشل حریر پارهسی اوزره قومشلر ایدی والنده برقاچ مفتاح طوتاردی وغایبدن برمنادی ندا ایدردیکه محمد اخذ ایتدی نبوت مفتاحنی ونصرت مفتاحنی وخزانهٔ باد مفتاحنی اندنصکره بربولت پارهسی دخی ظاهر اولدیکه اولکندن انور واعظم ایدی واندن آت صهیلی کبی وقوش قنادی آوازی کبی وانسان تکلمی صداسی کبی آوازلر اشتدم اول بولت پارهسی محمدی کندویه ضم ایدوب نظرمدن غائب قیلدی غیبوبتی اولکی نوبتدن زیاده ایدی وایشتدم برمنادی ندا ایدردیکه کوتورك محمدی واطراف زمینی طولاشدرك وانی تمام انس وجن روحلرینه عرض ایدك واکا آدمك صفوتنی ونوحك رقتنی (وبرروایتده نوحك قوت وشدتنی وابراهیمك خلتنی واسحاقك سنتنی

وبر روایتده اسحاقك سنتنی وینه ایوبك صبرینی واسمعیلك فصاحتنی ویوسفك جمالنی وداودك صوتنی و یحیانك زهدنی وعیسانك کرمنی ارزانی طوتك (وبرروایت دخی اولدرکه اول منادی ایتدیکه انی انبیاء ورسلك اخلاقی دریاسنه طالدرك انك ایچوندرکه اول حضرتك مدحنده دیمشلردر (شعر) وارث اخلاق ده پیغمبرست * جامع اوصاف مجموع رسل * آمنه ایدر برزماندنصکره محمدی کیرو کتوردیلر النده بردورلمش حریر پارهسی اول حریر پارهدن آب زلال قطرهلری طاملردی وبرمنادی ایدردیکه بخ بخ محمد تمام دنیایی قبض ایلدی واهل دنیادن هیچ برمخلوق قالمادی الاکه محمدك قبضهٔ تسخیرینه طوع ورغبت ایله داخل اولدی باذن الله تعالی (ماشاءالله لاقوة الا بالله) روایتده کتورمشلردرکه آمنه ایتدی چون محمد طوغدی عالم غیبدن بکا اوچ کشی ظاهر اولدی وجمالیله بونلر برمرتبهده ایدیکه گونش بونلرك یوزلری مطلعندن طوغار ایدی برینك النده نقرهدن برابریق وار ایدیکه اندن برمشك کاوردی و برینك دخی النده بریشل زمرددن لکن وار ایدی اول لکن درت گوشه ایدی وهر گوشهسی لؤلؤ بیضا ایله تزیین اولنمش ایدی وبرمنادی دخی ندا ایدردیکه بولکن دنیادر ودرت گوشهسی دنیانك شرق وغرب شمال وجنوبیدر یاحبیب الله هرقنغی گوشهسنی دیلرایسك طوت پس محمد النبی اول لکنك اورته یرینه قودی اول حالده اول منادیء غیبی ینه ندا ایتدیکه کعبه تکریسی حقیچون محمد کعبهیی اختیار ایلدی وآگاه اولکه حق تعالی اکا کعبهیی قبله قیلدی وانك مسکن مبارکی ایلدی واول عالم غیبدن ظهور ایدن کیمسهلرك اوچنجی سنك النده بربیاض حریر پارهسی وار ایدی محمدی اول لکنده اول ابریق نقره ایله یدی نوبت غسل ایلدی واول حریر پارهسنه صاردی واوزرینه گویا مشکدن ازفردن برصارغو باغلادی اندن محمدی آلوب برساعت مقداری قنادی التنده طوتدی بوخبری ابن عباسه دیدکلرنده ابن عباس ایتدی اول شخص خازن جنت رضوان ایدی آمنه ایدر برلحظهدنصکره اول شخص محمدی قنادی التندن چیقاروب قولاقلرینه وافر سوزلر سویلدی امابن اول سوزلردن هیچ نسنه اکلایمدم پس ایکی گوزینك

اراسنی او یدی وایتدیکه یا محمد سکا بشارت اولسونکه جمیع پیغمبرلرك علومنی سکا ارزانی قیلدیلر وسنك علم وشجاعتك دوكلیسندن زیاده اولدی ونصرت مفتاحلرینی سکا همراه ایتدیلروسنك هیبت وعظمتکی قلوب ناسه القا ایتدیلرشویله که هیچ کیمسه سنك نامکی اشتمز الا قلبنه خوف ولرزه دوشرا کرچه سنی کورمامش اوله یاحبیب الله (آمنه ایدر اند نصکره برشخص دخی کوردم کوکرچن قوشی کندی باور یسنه غدا ویردکده منقارینی اغزینه صوقدیغی کبی کاوب اغزینی محمدك اغزینه قویوب اغزندن اکا برنسنه ویردی بن اکا نظر ایتدم محمد پارمغیله اشارت ایدوب کویااول اغزینه قودیغی نسنه دن دخی زیاده طلب ایدردی (روایتده کتور مشلردر که اول کیجه که اول حضرت تولد ایتدی پوتلر جمله یوزلری اوزرینه دوشدیلر وابلیسی وجنو دینی حبس ایتدیلرابلیس فریاد وناله عظیم ایلدی (تفاسیرده کلمشدر که ابلیس درت وقتده فریاد عظیم ایلدی بریسی کندویه لعنت اولندقده وبریسی دخی جنتدن زمینه سورلدکده وبریسی دخی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم طوغدقده وبریسی دخی فاتحة الکتاب نازل اولدقده (وجمهور اهل سیر وتواریخ اتفاق ایتمشلردر که اول حضرت سنت اولنمش وکوبکی کسلمش اولدیغی حالده طوغدی وعلما دیمشلردرکه اول حضرتك بوحالده طوغدیغنك حکمتی اولدرکه انك تکمیل خلقتنده اصلا مخلوقاتك مدخلی اولمیه یعنی ختانی وکوبکی قدرتدن کسلمش اوله (وبر حکمتی دخی اولدر که سنت اولنجیه دك سنت سزلك سبیله معیوب اولمیه (وبر حکمتی دخی اولدرکه هیچ کیمسه انك اودیرینی کورمش اولمیه (وعن انس بن مالك رضی الله عنه ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم قال من کرامتی انی ولدت مختونا ولم یر احد سوأتی) بوحدیثی ابن جوزی کتاب وفاده وشیخ زرندی کتاب اعلامده ایراد ایتمشلردرولکن متأخریندن بعضیلر بوحدیثك اسنادنده طعن ایدوب ایتمشلردر که بوحدیثی روایت ایدن محدثلردن هرکیمکه حین روایتده بونك ضعفنی روایت ایتمزسه روزقیامتده جوابنی ویرسون واهل سیرك متأخرلرندن بعضیلری کتورمشلر درکه جبرائیل اول حضرتك حال صغرنده قلب مبارکنی تطهیر ایتدکده

سنت دخی ایتمشیدی و برقول دخی واردر که اول حضرتك ولادتندن
یدنجی کونده عبد المطلب انی سنت ایتمشیدی والله اعلم (نقلدر که
عبد المطلبدن ایتدی بن اول کیجه کعبه ده ایدم نصف اللیل اولدی
کوردمکه کعبه نك درت دیواری مقام ابراهیم علیه السلام طرفنه میل
ایتدی ومقام ابراهیم قربنده سجوده واردی اندنصکره دیوارلری
کیروقالقوب یرلو یرلرینه واردیلر وانده برعجب تکبیر ایشتدم ندا ایتدیکه
(الله اکبر الله اکبر رب محمد المصطفی الآن قد طهرنی ربی من انجاس
الاصنام وارجاس المشرکین) وکعبه اطرافنده اولان پوتلر پاره پاره اولدی
اسکی بز پاره لنور کبی وجمله دن بیوك اولان پوتکه اکا هبل دیرلردی
جرده یوزی اوزرینه دوشمشیدی وایشتدم برمنادی ندا ایدردیکه
محمد آمنه دن طوغدی وسحاب رحمت انك اوزرینه یاغدی وجنتدن
(و برروایتده قدسدن برلکن نازل اولدی ثانی اول لکنده یودیلر
عبد المطلب ایدر چون بیت کعبه یی اول حالده کوردم و پوتلری
اول منوال اوزره ملاحظه ومشاهده قیلدم واول ندایی ایشتدم
متحیر اولوب نه دیه جکمی بیلدم والیمی کوزومه سوردم کندیمه ایتدم
عجبا اویورمیم اویانقمیم کوردمکه اویانغم همان دم قالقدم آمنه نك
خانه سنه متوجه اولدم چون آمنه نك قپوسنه ایرشدم اول خانه یی
انواع انوار وروایح طیبه ایله مزین اولمش بولدم قپویی قاقدم آمنه
آوز ضعیفله جواب ویردی بن ایتدم وای سکا قپویی تیز آچ والابنم
زهرم چاك اولدی دیدم آمنه شتابله قپویی آچدی ابتدا آمنه نك یوزینه
باقدم نور محمد یدن انده اثر کورمدم بی طاقت اولوب ایتدم وآغوثاه
ای آمنه اول نور نیجه اولدی اول ایتدی وضع حمل ایلدم براوغلان
طوغوردم بن ایتدم کتور کوره یم آمنه ایتدی هنوز سن انی کوره مزسن
بن ایتدم نیچون کوره مزین اول ایتدی وضع حمل ایتدیکمده
قائمه برشخص کلدیکه انك قامتی خرما اغاجی کبی ایدی بکا ایتدی
بو طفلی خانه دن طشره چیقارمه وتمام اوچ کونه دك هیچ کیمسه یه
کوسترمه عبد المطلب ایدر چون بو سوزی ایشتدم قلیج چکوب
آمنه یه ایتدم چیقارمولودی کوره یم والا سنی ویاخود کندیمی هلاك
ایدرم آمنه چون اوحالی کوردی مولود فلان خانه ده در وار کوردیدی
بن دخی قصد ایتدمکه اول خانه یه وارم خانه ایچندن بکا برشخص

ظاهر اولدی برهیبت وغظمت ایله که هر کزانك مثلنی کورمامش ایدم الندہ دال قلیج بنم اوزریمه حمله ایتدی وایتدی (ثکلتك امك) نره یه کلورسن بن ایتدم بوخانه یه کیرمك استرم تااوغلومی کورم اول شخص ایتدی کیروازیکه دونکه بومولودی کورمکه بنی آد مدن کیمسه یه یول یوقدر تمام ملائکه زیارت ایتمسد نجه عبد المطلب ایدر بوحالدن بکا برلرزه طاری اولدیکه قلیج المدن دوشدی وطشره چیقدمکه بواحوالدن قریشه خبرویرم هرچندکه بواحوالی تکلم وبوماجرایی تقریر ایتمك استدم بروجهله تقریرو تکلمه قادر اولمادم (وبرروایت دخی اولدرکه عبد المطلب اول سروری کوردکده ز یاده مسرور وخوش وقت اولدی وانی بغرینه باصوب بیت کعبه یه ایلتدی وانی حق تعالینك حفظ و پناهنده اصمرلدی وآدینی محمد قودی و کعبه قپوسنده طوروب شکر پرورد کاری یرینه کتوروب بورجزی سویلدی (شعر) الحمد لله الذی اعطانی ❊ هذا الغلام الطیب الاردان ❊ قدساد فی المهد علی الغلمان ❊ اعیذه بالبیت ذی الارکان ❊ حتی اراه بالغ البنیان ❊ اعیذه من شر ذی سنان ❊ من حاسد مضطرب العنان ❊ اندنصکره عبد المطلب اول سروری کیروآمنه قاتنه کتوردی وانك محافظه سی باننده وصیت ایدوب ایتدی بنم بواوغلوم ایچون شان عظیم واردر فکان له شان وای شان (حسان بن ثابتدن رضی الله عنه مرویدر که ایتدی بن یدی ساله بالغ اولمش ایدم مکه مدینه جهورلرندن بریسی بر بوکسك یره چیقوب آواز بلند ایله ایتدی (طلع اللیلة نجم احمد) یعنی بو کیجه احمدك ستاره سی طلوع ایدب احمد دنیایه کلدی حسان ایدر چون حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم مدینه یه کلدی بن اول کیجه یی خاطرمده طوتمش ایدم کندی کندم ایله حساب ایتدم اول حضرت اول یهودینك دید یکی کیجه متولد اولمش

❊ اول حضرتك ولادتی کیجه سنده
واقع اولان بعض حوادث ذکراولنور ❊

عروة بن الزبیر روایت ایدرکه قریشدن برجماعتك پوتخانه ده بر پوتلری وارایدیکه اول جماعت ییلده برکون اول پوتك قاتنه واررلردی واولکونی یوم عیدلری بیلورلردی واول کون اول اراده دوه لر قربان

ایدرلردی ومجتمع اولوب شرب خمر ایدرلردی برمدت اول اراده معتکف
اولورلردی اتفاقا عیدلری کیجه لرندن برکیجه اول پوت قاتنه
واردیلر کوردیلرکه اول پوت یوزی اوزرینه دوشمش اول حال انلره
بغایت منکر کورندی پس اول پوتی قالدیروب ینه یرینه قودیلر
برلحظه دنصکره ینه سرنکون اولوب دوشمش کوردیلر ینه تکرار عنفله
اول پوتی یرینه قودیلر پوت ینه ساقط اولوب یوزی اوستنه دوشدی
اول جماعت چون اول حالی کوردیلر زیاده ملول وغمناك اولوب اول
پوتی ینه یرنده محکم اقامت ایتدیلر اول حالده اول پوتك جوفندن
برآواز ایشتدیلرکه شوابیاتی سویلردی (شعر) تردی لمولود اضاءت
بنوره * جمیع فجاج الارض بالشرق والغرب * وخرت له الاوثان
طرا وارعدت * قلوب ملوك الارض جمعا من الرعب * واول واقعه
اول حضرتك ولادتی کیجه سنده ایدی شیخ زرندی کتاب الاعلامده
دیمشدرکه اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم مولدنده ایوان کسرانك
یاریلوب اشبو زمانه دك که یدییوز قرق التی سنه سیدر اوبله یازلمش
اولدیغی حالده باقی قالوب طورمسی اعظم حوادثدندر بوندن بویله
نه زمانه دك اوبله قلاجقدر الله سبحانه وتعالی حضرتلری بیلور (روایتده
کتورمشلردرکه اول سرورك ولادتی کیجه سی دریاچهٔ ساوه یره
کچدی وبیك یلدنبرو صویی منقطع اولان وادی السماوه نام نهر
عظیمك صویی کلوب روان اولدی وایوان کسری اضطراب
ولرزه یه کلوب اون درت کنکره سی زمینه دوشدی کسری
اول حالك وقوعندن زیاده فزعناك اولوب قورقدی
وبووقایعی علامت ادبار دولتی بیلدی لکن تجلد اظهار ایدوب
دلیرلك کوستردی ونیجه زمان الم واضطرابنی ودغدغهٔ خاطرینی
خلقدن پنهان طوتدی اندنصکره رأیی انده قرار ایتدیکه بوصورت
واقعه یی وزراوندماسندن اخفا ایمیه پس تاج کیوب تختنه اوتوروب
دیوان ایلدی خواص وندماسی کلوب جمع اولدقلرنده فارس مملکتندن
برمکتوب کلوب ایرشدی اول مکتوبده یازلمشکه بیك یلدنبرو سونمیوب
علی الدوام فروزان اولان فارس اقلیمنك آتشکده لری فلان کیجه
سونمشدر واول واقعه دخی ایوان کسرانك کنکره لری ساقط اولدیغی

کیجه ایدی پس بو واقعه‌دن کسرانك غم وغصه‌سی دخی زیاده اولدی
قاضی القضاة ولایتی اولوب موبدموبدان نامنده حکیم فیلسوفی ایتدی
ای شاه بن دخی اول کیجه رؤیاده کورمش ایدمکه تند وسرکش دوه‌لر
عربی آتلری چکوب دجله دن کچوردیلر وبلاد ودیاره منتشر اولدیلر
کسری چون موبدموبداندن بو واقعه‌یی ایشتدی اکا ایتدی یا موبدموبدان
بو رؤیانك تعبیری ندر واحوال عالم نیجه اوله جقدر موبدموبدان ایتدی
ناحیهٔ عربدن بر حادثهٔ عظیمه پیدا اولسه کرکدر کسری نعمان بن المنذره
نامه یازوب ایتدی بزه بر کشی کوندره سنکه اندن سؤال ایده جکیمز نسنه‌یه
جوابه قادر اوله پس نعمان عبد المسیح بن عمر وغسانی‌یی و بر قولده عبد
المسیح بن حیان بن بقیله‌یی کسری قاتنه کوندردی کسری اکا ایتدی
سندن بر نسنه سؤال ایدرم جواب و یره بیلور میسن عبدالمسیح ایتدی
اکر جوابنی بیلورسم جواب و یردم اکر بیلمز ایسم سزی جواب و یره جك
کیمسه‌یه دلالت ایدرم کسری واقع اولان حالات کذشته‌یی عبدالمسیحه
اعلام ایدوب بو واقع اولان حادثه نه‌نك حدوثنه دلالت ایدر شمدی
بیلمك استرمکه اول حادثه نه نسنه اولسه کرکدر عبدالمسیح ایتدی بو سؤالك
جوابی شمدی شامده متوطن اولوب بنم طایم اولان سطیحده در
(ایدرلر که سطیح بنی ذئب قبیله سندن ❋ قصهٔ سطیح ❋
بر کاهن ایدیکه انك مفاصلی یوغیدی انکیچون قیام وقعوده قادر دکل
ایدی الاغضبناك اولدیغی وقتده شیشرر وقبارر ایدی واطورر ایدی
وانك اعضاسنده هیچ کمك یوغیدی انجق قفاسنك کوکی و پارمقلری
اوجنده کمکلری وار ایدی کویا کمدن بر سطح ایدی وانی بر یره کتورملی
اولسه‌لر ثواب کبی دوروب و بوکوب کوتوررلر ایدی وایدرلر که
انك یوزی کوکسنده ایدی و بوینی یوغیدی اهل تاریخ ایدرلر که
سطیح ولایت شامده جابیه دیدکلری موضعده ساکن ایدی سیل العرم
ایامنده وجوده کلوب ازد طائفه‌سی مآرب دیدیکلری ولایتده متفرق
واطراف عالمه پریشان اولدقلرنده اول طائفه ایله چیقوب جابیه‌یه
کلمشیدی وحضرت پیغمبرك صلی الله علیه وسلم ولادتی زماننه کلنجه
حیاتده اولوب التیوز یاشنه یاقلاشمش ایدی والله اعلم (وایدرلر که
اکا کهانت ایتدیروب اخبار غیبدن سویلتمك دیلسه‌لر یاغ طلومی

چاقسادقلری کبی انی چاقررلردی وحرکته کتوررلردی پس اول دخی
تکلم ایدوب اخبارغیبدن خبر ویرردی (وهب بن منبهدن منقولدرکه
سطیحدن سؤال ایلدیلرکه کهانت علمی سکا نره دن حاصل اولدی
سطیح ایتدی بنم جنیلردن بردوستم واردر که استماع اخبار آسمان ایدر
وحق تعالینک جبل طورده موسی علیه السلامه تکلم ایتدیکی کلماتدن
نیچه نسنه‌لری بکااخبار ایدوب بندخی خلقه سویلرم القصه کسری
عبدالمسیحه امر ایتدیکه جابیه ده طایسی سطیح قاتنه واروب وبوسؤالك
جوابنی اندن معلوم ایدنوب کلوب کندویه خبر ویره پس عبد المسیح
سطیح جانبنه روان اولدی چون سطیحك شهرینه ایریشوب سطیحك
قاتنه واردی کوردیکه سطیح سکرات موتده‌در سطیحه سلام ویروب
کسرانك تحیت وسلامنی تبلیغ ایتدی سطیحدن اصلا جواب کلمدی
عبدالمسیح برقاچ بیت سویلدیکه کسرانك کندوبی سطیحه کوندروب
سؤال ایتدیکی مشکلاتك جوابنه منتظر اولدیغی معنالری مشتمل ایدی
اول ابیاتدندر بو برقاچ (بیت) اصم ام یسمع غطریف الیمن * ام فاز
فازلم به شأو العنن * یافاضل الخطة اعیت من ومن * وکاشف الکربة
عن وجه الغضن * اتاك شیخ الحی من آل سنن * وامه من آل ذئب بن حجن *
رسول قیل العجم یسری بالوسن * لایرهب الرعد ولاریب الزمن *
یعنی یمن ولایتنك اولوسی ومهتری عجبا صاغر میدر یوخسه ایشیدرمی
ویوخسه اکاموتمی عارض اولمشدر ای فاضل وحکیم برامر عظیم
متحیر قیلمشدر برجماعتی یعنی کسری وموبد موبدان ووزرا وندماسی
ای سنم دیده لرك خاطر شکسته لرندن غشاوهٔ کربت واندوهك کاشفی
سنك قاتکه کلمشدر برقبیله شیخیکه آل سنندندر وانك والده‌سی آل ذئب
بن حجندندر یعنی سنك اقرباو تعلقاتکدندر پادشاه عجمك یعنی کسرانك
رسولیدر ایراق یوللری قطع ایدوب کلمشدر ویوللرده واقع اولان
آفات زمانه ورعد وبرقدن قورقیوب مشاق سفری ومخاطرات
بروبحری ارتکاب ایتمشدر چون سطیح بو ابیاتی اشتدی باش قالدروب
ایتدی (عبدالمسیح جاءالی سطیح علی جمل طلیح وقداوفی علی الضریح
بعثك ملك بنی ساسان لارتجاس الایوان وخمود النیران ورؤیا الموبدالموبدان

رأى ابلا صعابا تقود خيلا عرابا وقد قطعت دجلة وانتشرت فى بلاد
فارس ياعبد المسيح اذا ظهرت التلاوة و بعث صاحب الهراوة وفاض
وادى سماوة وغاضت بحيرة ساوة وخمدت نيران فارس لم يكن بابل
للفرس مقاما ولا الشام لسطيح شاما يملك منهم ملوك وملكات على عدد
الشرفات ثم يكون هنات وهنات وكل ماهو آت آت) يعنى عبد المسيح
رفتاردن كيرو قالمش بردوه اوزرنده سطيح جانبنه كلمشدر شول حالده كه
تحقيقا سطيح قبره كيرمكه مشرف اولمشيدى ياعبد المسيح سنى بكا
كوندرمشدر ملك بنى ساسان يعنى نوشروان انكيچونكه ايوانى مضطرب
ومتزلزل اولمشدر وكنكرهلرى زمينه دوشمشدر واهل فارسك
آتشكدهلرى سويمشدر وموبد موبدان دوشنده كورمشدر كه سركش
دوهلر عربى آتلرى چكوب تادجله دن كچديلر و بلاد فارسه منتشر اولديلر
بروقتده كه قرآن اوقومق پيدا اوله وصاحب عصا يعنى محمد ظاهر اوله
وسماوه نهرى روان اوله وساوه بحرى يره كچه وآتش پرستلرك آتشى
سونه اول زمان بابل ولايتى فرسك مقامى اولميز وشام ولايتى سطيحك
مقامى اولميز يعنى فرس قومى مملكت بابلدن منقطع اولور وسطيح دنيادن
انتقال ايدوب ارض شامده كهانت علمى قالمز ودخى كسرانك
ايوانندن ساقط اولان اون درت كنكرهلر عددنجه ساسانيانك ار
وعورتلرندن اون درت كشى پادشاه اولدقدنصكره شدايد وامور عظام
ظاهر اولوب هرنه وجوده كلمى ايسه كلور ديو سطيح بو كلامى تمام
ايتدكده دوشوب مرد اولدى وعبد المسيح كيرودونوب كسرى قاتنه
كلدى وسطيحدن اشتديكى كلماتى بالتمام عرض ايلدى كسرى برمقدار
متسلى اولوب ايتدى بزدن اون درت كشينك زمان حكومتى تمام
اولنجيه دك مدت مديده كركدر اما كسرانك تقدير ربانيدن خبرى
يوغيدى (ايدرلر كه انلرك ملوكندن اون نفر كيسه درت ييل ايچنده
كلوب كچديلر ودرت نفرينك دخى مدت حكومتلرى عمر بن خطاب
زماننده تمام اولوب سعد بن ابى وقاصك اليله حق تعالى مملكت
يزدجردكه آخر ملوك فارسدر فتحنى ميسر ايلدى و يزدجرد قاچوب
اندنصكره نيجه نوبت لشكر جمع ايدوب اهل اسلام ايله محاربهلر قيلدى
تانهاوند حربندن قاچوب خراسانه كتدكده عثمان بن عفانك رضى الله

تعالى عنه خلافتى زماننده هجرتك اوتوز برنجى سانده مرونام ولايتده بردكرمنجى انى قتل ايلدى والله اعلم (محققان فن سير وتواريخ كتوره شلردركه چون سطيح فوت اولدى علم كهانت عالمدن كوتورلدى وبوسوزانى مشعردركه كويا عربده كاهنان وعرافلك وجودندن مقصود اصلى اول حضرتك بعثتندن خبرويرملرى ايدى واخبارده (لا كهانة بعد النبوة) بيور الديغى بومعنايى مؤيددر (ومن اتى كاهنا اوعرافا فصدقه فقدكفر بما انزل على محمد) حديثنده واقع اولان كاهن ايله مراد نبوتدن صكره كهانت ادعا ايدن كاهندر يوخسه كهانت ادعا ايتميوب حقيقت كهانتله موصوف اولان كاهن دكلدر زيرا نبوتدن صكره كهانت ادعا ايتمين كاهن صادقدر سطيح كبى وسواد ابن قارب كبى صادقى تصديق ايسه كفر اولماز اماچون اول علمى مقصد مكى حديث مقتضاسنجه حق تعالى محمد مصطفانك نبوتنى اظهار ايتدكدن صكره خلق اراسندن رفع ايتدى اندن صكره دعواى كهانت ايدن كيمسه هم كاذب وهم پيغمبرى مكذب اولمش اولور وبومقوله كاذب ومكذبى تصديق ايدن كشى البته كافراولمق مقرردر

﴿ ثويبهنك اول حضرتى صلى الله عليه وسلم ارضاع ايتديكى وحليمهٔ سعديهنك ارضاعى قصهلرى واول سرورك عليه الصلوة والسلام شق صدرى بيانى اولنور ﴾

جمهور اصحاب سير وتواريخ كتورمشلردركه ابتدا اول حضرتى ارضاع ايدن ابولهبك جاريهسى ثويبه ايدى مسروح نام اوغلنك سودى ايله امزردى واول واسطه ايله حمزة بن عبد المطلب وابو سلمة ابن عبد الاسد مخزومى وعبد الله بن جحش اسدى اول حضرت ايله رضاع قرنداشلرى ايديلر زيرا ثويبه انلرى دخى امزرمشيدى وثويبهنك شرح حالى بو مقصدده ايكنجى بابده اول حضرتك مرضعهلرى ذكر نده مذكور اولسه كركدر ان شاء الله تعالى (وفن سيرمتأخرلرندن بعضيلرى كتورمشلردركه اول سرور صلى الله تعالى عليه وسلم يدى كون انسى آمنهنك سودينى امدى اندن صكره انى برقاچ كون ثويبه امزردى بعده حليمهٔ سعديه اول حضرتك ارضاعيچون معين ومقرر اولدى وكتب سير وموالدده حليمهنك قصهسى روايات متعدده

ومتنوعه اوزره وارد اولمشدر اما بو کتابده اول روایتلردن ابن عباس رضی الله عنهما روایتی ایله اکتفا اولنمشدر زیرا ابن عباس روایتی سائر روایتلرك فائده جهتندن اتم واکثریدر ونبوت علامتلرینی وکرامت حکایتلرینی مشتملدر واول روایت اثناسنده محلی دوشدکجه سائر روایتلرده واقع اولانلره دخی اشارت اولنسه کرکدر (روایتده کتور مشلردرکه اشراف عربك عادتی بوایدیکه اولادلرینی سود انایه ویرلردی تاعورتلری صفای خاطر وفراغ بالله ارلرینه مشغول اولوب اولادلری چوق اوله وسود چالقمق مضرتندن محفوظ اوله لر وبوندن ماعدا سود انالری اتخاذ ایتدکلری انکیچون ایدیکه مولودك فصاحت و بلاغتنده آب وهوا لطافتنك تمام دخل وتأثیری مقرردر پس اطفاللرینی قبائل عرب اراسنده لطافت آب وهوا ایله معروف وموصوف اولان یرلره امزرمکه ویررلردیکه تا انده نشو ونما بولوب اول موضعك آب وهواسنك عذوبت ولطافتی تأثیر ایتمکله لسانلری فصیح و بلیغ اوله وقبائل عرب ایچنده بنی سعد بن بکر قبیله سی آب وهوا خوبلغی ایله تمام شهرت طوتمش ایدی انکیچون پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر (انا من قریش واسترضعت فی بنی سعد بن بکر) بو مقدمه یه بناء مکه حوالیسنده اولان قبائلك عورتلری یلده ایکی نوبت بهار وکوز موسملرنده مکهٔ مکرمه یه کلوب امزرمکیچون اطفال الورلردی تامدت رضاعلری تمام اولنجیه دك کندی قبیله لرنده تربیه وتعهد ایدرلردی (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدر پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم ارضاعنده جمیع مخلوقات تامرغان هوا وابروباد منازعت ومنافست ایتدیلر اول جهتدنکه چون اهل غیب اول حضرتی اناسی نظرندن غائب ایدوب تمام بقاع شرق وغربی کزدردیلر ومنادی رحماندن ندا ارشد یکه ای کروه خلایق بوکور دیککز طفل محمد بن عبدالله بن عبدالمطلبدر سعادت اکا سود ویرنمه لره وسعادت انی تربیه ایدن اللره وسعادت انك ساکن اولدیغی یرلره پس بوندایی مخلوقات ایشیدیجك جمله سی اول سرورك ارضاعی آرزوسنه دوشدیلر ومخلوقاتدن هربری کرك طیور وکرك سحاب ورياح وکرك غیریلری اول امرده احقیت واولویت دعواسنی ایتدیلر عالم غیبدن ینه ندا کلدیکه

سز بو ایشدن کیرو طورکه ازل آزاده بو سعادت رقی حلیمهٔ سعدیه بنت ابی ذویب نامنه چکلمشدر (ابن عباس رضی الله عنه ایدر حلیمه دن منقولدر که ایتدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم ولادتی یلنده بزم قبیله مز بغایت قحط وغلا مشقتنده ایدی و برصحرا نشینلردن ایدك هرزمان سبزه زار ومرغزارطلبی ایله صحرا دن صحرایه قرنار کوچردك وخصوصا اول یل که بغایت قحط وغلا وقلت ایدی معاش طلبی ایله صحرا دن صحرایه تردد ایدردك و بزم بردیشی حمارمز وارایدیکه آرقلغندن یول یورومکه قادر دکلایدی و بر قوجه دیشی دوهمز وارایدیکه برقطره سود ویرمزدی وعسرت ومشقتدن حالمز برمرتبه یه ایرمش ایدیکه لسان انك وصفندن عاجز ایدی واول زحمت ومشقت اوزره شکر خدایی بریته کتورر ایدك و بن اول حالده حامله ایدم و یدی کونه قریب و برروایتده اوچ کون طعام یمدم چون وضع حمل ایتدم اول حالتمدن صادراولان ناله وفریادلر اجلیغمدنمیدر یوخسه وضع حمل المندنمیدر بیلمزدم وکاهی شویله بیهوش اولوردمکه یری وکوکی فرق ایتمزدم وکیجه لرده طفلك کثرت بکاسندن وآجلق المندن کوز ومهاو یقو کیرمزدی برکیجه کمال ضعف وکسلدن کندمدن کچوب برلحظه اویومشم واقعه ده کوردمکه برکشی بنی سود دن آق برصوایرماغنه طالدردی و بکا ایتدی بوصودن چوق ایچ تاسودك چوق اوله وسکا خیر و برکت حاصل اوله بندخی اول صودن ایچدم اول کشی بکا تحریص وابرام ایدوب دخی ایچدیردی خدا حقیچون اول صونك مذاقی بکا عسلدن طتلو ایدی اندنصکره اول کشی ایتدی بنی بیلور میسن ایتدم بیلمزین اول ایتدی بن اول شکرمکه مشقت وشدت حالنده مداومت ایدوب بنی دیلکدن قومزدك ای حلیمه کرکدرکه بطحاء مکه یه واره سن سکا اول اراده بررزق قپوسی آچلسه کرکدر واول بلده دن برنورساطعی الوبمزلکه کتورسك کرکدو قادراولدیغنك قدرحالکی خلقدن کیزلی طوت اندنصکره الینی کوکسم اوزره قویوب ایتدی (اذهبی ادرك الله لك الرزق واجری لك اللبن) حلیمه ایدر اویقودن اویاندم کندیمی باشقه برحالده بولدم واول آچلق ومشقتکه سابقا بندن منفك اولمازدی وجود مده اندن براثر بولمادم

ومه‌لرمی سود ایله طولمش کوردم و بنم اهل قبیله‌م اولان سائر عورتلر زحمت ومشقتله روز کار کچورر لردی و کثرت جوعدن انلرك قارنلری آرقه‌لرینه یاپشمش ایدی وانلرك بکزلری بوز ولوب حاللری متغیر اولمشیدی وهر منزلدن خسته‌لر آوازی کبی ناله‌لر وآوازلر ایشیدردم وقبیله عورتلری جون بنی کور دیلر بنم حالمدن تعجب ایدوب ایتدیلر ای حلیمه سنك برشانك واوزکه حالك وار که دونکی کون بزم کبی لاغر وضعیف ایدك ورنك رویك متغیر ایدی بو کون ملوك قزلرینه دونمشسن بن هیچ جواب ویرمدم مکه کندی حالمی اخفا ایتمکه مأمور ایدم اندنصکره بنم قومم وجه معاش طلبیچون مکه‌یه کتدیلر بن بو مقصودده انلرایله متفق ایدم چون مکه حوالیسنه ایرشدك ایشتدك که برهاتف غیبی ندا ایدوب ایتدی بیلك وآکاه اولك که خدای تعالی حرام ایتمشدر بوییل عورتلره که قز کتوره‌لر اول مولودك برکتیله که قریشده وجوده کلمشدر اول مولود کوندزك آفتابی و کیجه‌نك ماهتابیدر وسعادت شول ممه‌یه که اکا سود ویره‌ای بنی سعد قبیله‌سنك عورتلری تیز بورك عجله ایدك تا اول دولته فائز اوله‌سز چون قبیله عورتلری اول ندایی اشتدیلر طلب معاشی فراموش ایدوب تعجب ایتدیلر واول اشتدکاری ندایی ارلرینه خبر ویروب وعجله ایله حرم مکه‌یه متوجه اولدیلر وبنم مرکبم اول دیشی حمار ایدیکه ضعف ولاغرلکندن اعضاسنك کوکاری کورینوردی وارککار بزمقدما شتابله کیدوب بزانلرك آردنده قالمشیدق وزوجم بکا سعی ایت اوله که قبیله عورتلرینك آردلرینه قالمیه‌سن دیمشیدی انکیچون مرکبی هرچند که جهد ایدوب سورردم انلره ایریشمزدم وعالم غیبدن صاغ صولدن ندالر ایشیدردم (هنیئا لك هنیئا لك یا حلیمه) دیرلردی ناکاه ایکی طاغك اراسنده برشکافدن برشخص ظاهر اولدیکه انك قامتی نخل باسق یعنی خرما اغاجی کبی اوزون ایدی والنده نوردن برحربه طوتاردی یقینمه کلوب الینی مرکبمك قارنی اوزرینه قیوب ایتدی یا حلیمه حق تعالی سکا بشارت کوندردی وبکا امر ایلدیکه شیاطین متمردینی سندن دفع ایدم زوجه ایتدم ای کشی بنم کوردیکمی واشتدیکمی سن دخی کوردك واشتدکمی زوجم ایتدی یوق ونولدی سکا که سنی خائفلر وهوانا کلر کبی کوریرم دیدی پس شتاب ایله کیدوب مکه‌یه

ایکی فرسنك مسافه اولان برموضعده منزل طوتدق (وبر راویت دخی اولدرکه حلیمه ایتدی اولکیجه اول منزلده واقعه ده کوردمکه بیشل پراقلو بوداقلری چوق براغاج بنم اوزریمه سایه صالدی واول اراقده برخرما اغاجی کبی انواع درلو خرمالر انك اوزرنده ایدی وجمله بنی سعد قبیله سنك خاتونلری بنم قاتمه جمع اولوب ایدرلردیکه یا حلیمه سن بزم ملکمزسن واول اغاجدن اوزریمه برخرما دوشدی آلوب تناول ایتدم عسلدن لذیذ ایدی واول لذت وحلاوت بنم دماغمدن ومذاقمدن زائل اولمادی تامحمد صلی الله تعالی علیه وسلم بندن مفارقت ایتدیکجه پس بوواقعه یی کیمسه یه اظهار ایتدم وکندیمه ایتدم اکرحق تعالی بکا برنسنه تقدیر ایتدی ایسه البته ظهور ایدر پس مکه شهرینه واردم بندن اوکدین قبیله خاتونلری واروب اشراف عربك وقریش مالدارلرینك رضیعلرینی المشلر بن هرچندکه دور ابواب ایتدم هیچ بر رضیع بولیوب غمناك اولدم ومکه یه کلدیکمه پشیمان اولوب کندیمه ایتدم مکه یه کلوب برطفل بولمامقدن کندی منزلمده اوتورمق یکرك ایمش بن بواندیشه ده ایدم ناکاه برکشی کوردم زیاده عظمت وهیبتلو سؤال ایتدم که بوشخص کیمدر بکا ایتدیلر عبدالمطلب بن هاشمدر مکه نك اولوسیدر اول کشی آواز بلند ایله ندا ایتدیکه ای خاتونلر هیچ سزده طفل بولمادق برامزکلی خاتون باقی قالمشیدر حلیمه ایدر اول کشینك قاتنه واروب ایتدم سنك ایستدیکك بنم اول کشی ایتدی سن کیمسن بن ایتدم بنی سعد قبیله سندن برخاتونم سؤال ایتدیکه اسمك ندر بن ایتدم حلیمه پس تبسم ایدوب ایتدی (بخ بخ خلتان حسنتان سعد وحلم فیهما عزالدهر وعزالابد) یعنی خوش خوش ایکی کوزل خصلت بری حلم وبری سعادتکه عزابدی وسعادت سرمدی اول خصلتلرده واردر اندنصکره ایتدی یا حلیمه بنم قاتمده برطفل یتیم واردرکه نامی محمددر بن انی بنی سعد خاتونلرینك جمله سنه عرض ایتدم قبول ایتمدیلر یتیمدر یتیمدن نه خیر ونه تمتع مأمولدر بزبابا کرامتی استرز دیدیلر یا حلیمه سن قبول ایدرمیسن شایدکه انك واسطه سیله سکا برغنا حاصل اوله بن ایتدم بکامهلت ویرتا واروب زوجمله مشورت ایدم اول کشی ایتدی پك معقول سکا جبر واکراه یوقدر پس زوجم

قاتنه كلوب بو قصه يى اكا حكايت ايتدم حق تعالى زوجەك قلبنه
بر فرح وسرور القا ايدوب بغايت مسرور اولدى وبكا ايتدى
واى سكا تيز طور واول فرزندى وار ال بندخى اول فرزندى الماق
مراد ايلدم بر همشيره م اوغلى وارايدى بكا ايتدى بنى سعد خاتونلرى
كلوب باباری مالدار اولان اطفالى الديلر وانلره اول جهتدن انواع
نعمت وكرامت ايرشه كركدر وسن بريتيمى آلوب كتمك استرسنكه
مشقت وبلاسندن غيرى سكا برنسنه عائد كلمدر (برروايت دخى اولدركه
حليمه ايتدى بن همشيره زاده مك بو سوزندن متزلزل اولدم لكن
فى الحال قلبمه الهام الهى اولديكه اكرمن محمدى ترك ايدر ايسك
هركز فلاح بولمازسن پس همشيره زاده مك سوزينه التفات ايتمدم
وكنديمه ايتدم قبيله خاتونلرى هر بری بر طفل رضيعله دونوب
كتديلر بن تهى دست دونوب كيده ميمى واللهى واروب انى الورم
اكريتيم ايسه ده عبد المطلب جديدر اميد وارمكه اول كوردیكم واقعه
باطل چيقميوب بكا مساعده ايليه پس كيرو دونوب عبد المطلب قاتنه
واردم وطفلكى كتور ديدم عبد المطلب چون بو سوزى اشتدى
فرحندن يوزى كولوب ايتدى يا حليمه تحقيق بنم فرزنديمى المغه
رغبت ايدرميسن بن ايتدم نعم ايدرم (وبرروايت دخى بودركه عبد المطلب
سجدۀ شكر ايلدى وباشنى سجده دن قالديروب يوزينى آسمان طرفنه
طوتوب ايتدى الهى سن بوخاتونى محمدايله مسعد قيل پس
طوروب اوكومه دوشوب شتابله كتدك برخانه يه ايرشدككه محمدك
اناسى آمنه اول خانه ده ايدى برصاحب جمال وتوانا خاتون كوردمكه
كويا ماه نوانك جبيننددن ساطع ونجوم درخشان انك طلعتندن لامع
ايدى عبد المطلب بنم حالمى ونامى آمنه يه تقرير ايتدكده آمنه ايتدى
اهلا وسهلا يا حليمه پس بنم اليمه ياپشوب محمدك صلى الله تعالى عليه
وسلم اولديغى خانه يه كتوردى كوردم محمدى بر بياض صوفه صارمشلر
اندن مسك قوقوسى كبى رائحۀ طيبه كلوردى وانك اوستنه بريشل حرير
اورتولمش اويقوده ايدى چون انك يوزينى اچدم وكوردم انك حسن
وجمالنه عاشق اولدم اليمى سينه سى اوزره قودم تااويقودن اويانه پس
تبسم ايلدى وكوزلرين آچدى وانك كوزلرندن برنور چيقوب تاآسمانه

متصاعد اولدی بن انی کوروب الیمه الدم وبغرمه باصدمکه امزوردم صاغ ممه‌می اغزینه ویردم امدی صول ممه‌می ویرمك استدم امه‌دی (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدر حق تعالی اول امرده اکا عدل الهام ایلدی زیرا حلیمه نك اوغلی انك شریکی ایدی پس انصاف کوزلوب دایه‌نك ممه‌لرینی شریکی ایله مناصفه ایلدی حلیمه ایدر اندنصکره دائما صاغ ممه‌مدن تناول ایدوب صول ممه‌می سود قرنداشنه قور ایدی وبنم اوغلم دخی محمد سوده طویمدقچه سود استمزدی (وحلیمه‌دن برروایت دخی اولدر که ایتدی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم برلحظه بنم قوجاغمده سود امدی وبن انك چشم خواب آلودینه نکران وحیران ایدم وفرحمدن کندیمی طوتامیوب تعجیل ایتدمکه قالقوب انی منزله آلوب کیدم تازوجم دخی کوره عبد المطلب ایتدی بشارت اولسون سکا یاحلیمه یه قبیله‌لك خاتونلرندن مکه‌یه کلوب سنجلین کتمش برخاتون یوقدر پس محمدی قوجاغمه الوب قالقدمکه زوجك قاتنه ایلدم آمنه ایتدی یاحلیمه نه کلوب بکا ملاقی اولمدقجه مکه دن چیقوب کتمه که محمدك احوالندن سکا نیجه حکایتلرم ووصیتلرم واردر (حلیمه دن برروایت دخی اولدر که آمنه بکا ایتدی یاحلیمه بوندن اوچ کیجه مقدم واقعه‌ده کوردم بکا ایتدیلرکه قبیلهٔ بنی سعددن ابی ذؤیبه منسوب برامزکلی خاتون فرزندك محمده دایه اولوب انی الوب کتسه کرکدر بن ایتدم یاآمنه پدرمك کنیتی وزوجك کنیتی دخی ابوذؤیبدر وبوامر سنك رؤیاکك صدقنه دلالت ایدر حلیمه ایدر چون منزله کلدم زوجم اول فرزند دلبندی کوردکده کندوبی ضبط ایده میوب سجدهٔ شکر ایتدی وچون سجده‌دن فارغ اولدی ایتدی ای حلیمه بن آدملر ایچنده بوندن خوبروی رك پسر کورمدم (پس محمد صلی الله تعالی علیه وسلم مکه‌ده برقاج کون کیجه‌سیله بزمله بیله ایدی بر کیجه اویانوب کوردمکه برنور انك چوره‌سنده غاشیه اولوب انی سترایتمش وبریشل جامه اوکشی انك باشی اوجنده طورردی زوجمی آهسته اویقودن اویاروب ایتدم قالق شو احواله باق زوجم ایتدی یاحلیمه خاموش اول وبوامری پنهان طوتکه بوپسر طوغدیغی کوندن بروشام احبارینك یعنی یهود علماسنك بوغازلرندن طعام وشراب بکماشدر وبوپسرك وجودی ایچون غصه وغملرندن آرام وقرارلری

بو قدر کریم مولایه امیدوارمکه بو فرزند عزیزك برکتیله بزی دشمن شرندن محفوظ قیله (ایدرلر که حلیمه او چکون وبر روایتده یدی کون مکه ده ایدی وهر کون آمنه قاتنه واروردی اول حضرتك مدت حملنده وتولدی وقتنده کوروب مشاهده ایتدیکی عجایبی جمله حلیمه یه حکایت ایدردی وفرزند عزیزنك اقصی الغایه محافظه سنه حلیمه یه وصیتلر قیلوردی حلیمه ایدر پس آمنه یی وداع ایتدم وقومك اتفا قیله بنی سعد قبیله سنه متوجه اولدق یولده حماره سوار اولوب محمدی اوکومده طوتمشیدم حمارم زیاده جست چاولاك اولوب کردنی بوجلادردی (وبرروایت دخی اولدر که اول حمار نشاط تماملە کعبه یه متوجه اولوب یوزینی یرلره سوردی ودونوب یوله کیروب جمله مراکبك اوکنه بکجدی قبیله عورتلری تعجب ایدوب ایتدیلر ای حلیمه بوسنك شمدی بندیکك مرکب مکه یه کتند یکمزده بندیکك مرکب دکلیدر نه غریبدر که اولکون طوغری یورومکه قادر دکل ایدی شمدی جمله مرکبلر اکا ایرشمیورلر خدا حقیچون بومرکبده برحال غریب وبرشان واردر دیدیلر حلیمه ایدر بن ایشتدم مرکبدنکه ایتدی بلی خدا حقیچون بنده برحال غریب وبرشان واردرکه بنی پروردکار دیرلتمشدر ولاغر ایکن سمرتمشدر ای مسکین بنی سعد عورتلری سزبنم حالمدن غافللرسز هیچ بیلورمیسزکه بکا سوار اولان کشی خاتم النبیین وسید المرسلین وخیرجبلة الاولین والاخرین و حبیب رب العالمین در (حلیمه دن بر روایت دخی اولدر که ایتدی یولده کیدرکن اطراف وجوانبمدن ایشتدم مکه ای حلیمه عاقبت غنی اولدك وبنی سعد عورتلرینك اولوسی اولدك دیرلر ایدی واول یولده قیون سورولرینه که راست کلوردم اول قیونلر قاتمه کلورلر دی وایدرلر دیکه ای حلیمه سنك رضیعك کیم اولدوغنی بیلورمیسین آسمان وزمینك پروردکارینك رسولی محمد در وآدم اوغلنلرینك یکرکی محمد در حلیمه ایدر یولده هیچ برمنزله نزول ایتمدك الا حق تعالی اول منزلی سبز وخرم ایدوب تازه اوتلر بتوردی چون قبیله مزه ایرشدك الله سبحانه وتعالی بزم حیوانات واغنام وامواملزه اولقدر برکت بی شمار وخیر بی حد ارزانی قیلدیکه اول سنه جمله قیونلریمز طوغردی وممه لرنده قتی چوق سود

پیدا اولدی واول قبیله ده هیچ کیمسه نك قیونلری بزم قیونلریمز کبی
بركتلنمدی قوم چون اول حالی مشاهده ایتدیلر چوبانلرینه عتاب ایدوب
ایتدیلرینه حالدر که حلیمه نك قیونلری دوکلی سمردیلر وطوغوردیلر وزیاده
سود اندیلر بزم قیونلریمز اولکی کبی آرق ودواسز وسودسز نیچون
سزدخی بو قیونلری حلیمه نك اوتلاتدیغی یرلرده اوتلاتمزسز دیدیلر
پس اول چوبانلرك اکثری بزم قیونلریمز ایله اوتلادر اولدیلر حق تعالی
انلرك قیونلرینه دخی برکت احسان ایلدی وتا محمد بزم قبیله مزده ایدی
خیر وبرکت بزم قبیله مزدن منقطع اولمدی (حلیمه ایدر حق تعالی
محمدی کورنلرك قلبنه محمدك محبتنی دوشوردی شویلکه کندولرینی
ضبط ایده مزلردی چون محمد سوز سویلمکه باشلدی اندن برعجب کلام
ایشیدر دمکده دیرایدی (الله اکبر الله اکبر الحمد لله رب العالمين)
وحلیمه دن برروایت دخی اولدر که ابتدی اولکی کلام که اول سروردن
برکیجه اشتدم دیدی (لا اله الا الله قدوس قدوس نامت العیون
والرحمن لا تأخذه سنة ولا نوم) حلیمه ایدر اول حضرت سائر اطفال
کبی جامه سنه بول وغائط ایتمزدی وهر کون بروقت معینی وارایدیکه
اول وقتده بول وغائط ایدوب ارته سی کون اول وقته دك غیر بول وغائط
ایتمکه حاجت قالمزدی (وحلیمه دن برروایت دخی اولدر که هرکاه که
انك مبارك اغزینی سوددن یویوب پاك ایتمك دیلسم بندن مقدم
عالم غیبدن یویوب پاك ایدرلردی واکر عورتی آچلسه غضبه کلوب
فریاد ایدردی تا عورتی ستر اولنمدقچه فریادی منقطع اولمزدی حلیمه ایدر
چون اول سرور یورمکه باشلادی سائر اطفالی کورر دیکه اویون
اوینارلر انلردن ایراغ اولوردی وانلری اویوندن منع ایدوب بزی اویون
اوینامق ایچون یارتمدیلر دیرایدی (وهم حلیمه دن منقولدر که محمد
بونوعله نشو ونما بولوب بیودیکه هیچ سائر اطفاله مناسبتی یوغیدی
وبن اندن تعجب ایدردم (وبعض روایتده وارد اولمشدر که محمد بر کونده
سائر اطفالك برآیده بیودیکی قدر بیوردی وبرآیده سائر اطفالك بر ییلده
بیودیکی قدر بیوردی ایکی یاشنه کیردکده برجوان جلد کبی اولمشیدی
(حلیمه ایدر سائر اطفال کبی اغلمسی وبدخویلغی یوغیدی وصول الیله
برنسنه طوتمزدی بلکه هرنیه تناول ایتسه صاغ الیله ایدردی وچون

﴿ تکلم ﴾

تکلم ایدر اولدی الینی هر نیه صونسه (بسم الله) دیر ایدی وانك هیبتندن زوجی بانمه یقین ایغزدم تا ایکی سنه تمامنه دك (حلیمه ایدر بر کون اول سرور بنم قوجا غمده ایدی وبرقاج قیونلر اول محلده کشت وکذار ایدرلردی اول قیونلرك بری کلوب اول سرورك قاتنده یوزینی یره سوردی واول حضرتك باشنی اوپدی ودنوب کتدی وهر کون آفتاب کبی برنور اینوب انی ستر ایدوب کیرو منجلی اولوردی (وحلیمه دن برروایت دخی اولدر که هر کون ایکی بیاض قوش وبر روایتده ایکی بیاض جامه لو کشی انك یاقه سندن کیروب غائب اولوردی (حلیمه ایدر کونلرده برکون بکا ایتدی یااما یعنی ای انا نیچون کوندزین قرنداشلریمی کورمزین انلر قنده در بن ایتدم جانم سکا فدا اولسون انلر کوندزین قیون کوتمکه کیدرلر واخشام کیرو کلورلر اول حضرت ایتدی یا نیچون بنی بونده تنها قیوب انلر ایله بیله کوندرمزسنکه بن دخی برایشده اولم بن ایتدم خاطرك البته انلر ایله بیله کتمك استرمی اول ایتدی استر چون ایرتسی کون صباح اولدی مبارك صاچنی طرادم وکوزلرینه سورمه چکدم ولباسنی کیدردم وعین الکمال دفعیچون جزع یمانیدن کردن بندنی بوینه طاقدم (وبرروایت دخی اولدر که اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم فی الحال بوینندن اول کردن بندی چیقاروب آتدی وبنم نکهبانم وحافظم بنمله بیله در دیدی (حلیمه ایدر پس محمد الینه برچوماق الوب سود قرانداشلری ایله مسرور وشادمان طشره کتدیلر وبزلمزه یقین بریرده قیون کوتمکه مشغول اولدیلر چون نصف نهار اولدی کوردمکه اوغلوم ضمیره عرقناك وفریاد ایدرك سکردوب کلور وایدر که یااماه یاباه محمده مدد ایریشك بن ایتدم نولدی محمده اول ایتدی محمد ایله بیله اوطورر کن ناکاه کوردك برکشی کلدی محمدی بزم ایچمزدن قاپدی وطاغ باشنه چیقاروب ویاروب قرننی یاردی اندنصکره بلمزین که حالی نیجه اولدی اماامیدم بوقدر که صاغ اوله پس بن وزوجم سراسمه اولوب اول جانبه سکرتدك چون اکا ایرشدك کوردك که طاغك باشنده اوطورمش وآسمان طرفنه بقار بزی کورد کده تبسم ایتدی انك باشنی وکوزینی اوپدم وایتدم جانم سکا فدا اولسون سکا نه واقعه ظهور ایلدی

اول ايتدى اى انا بن قرنداشلرم ايله اوطورمشيدم ناكاه كوردم اوج كشى بكا ظاهر اولديلر و بر روايتده ايكى كشى بياض جامه‌لر كيمشلر ايدى وايدرلر كه انلر جبرائيل وميكائيل ايديلر عليهما السلام برينك النده نقره‌دن برابريق وارايدى وبرينك دخى النده يشل زمرددن برلكن وارايدى امااول لكن قارايله طولوايدى كاوب بنى اخوانمك اراسندن قابديلر طاغ باشنه ايلتديلر انلردن برى بنى لطف ونرملك ايله كندى‌يه چكدى و كوكسمدن كوبكمه دك ياردى وبن انى كورردم وهيچ اغريسى واجيسى بوغيدى اندنصكره الينى بنم قارنمه صوقوب بغرساقلريمى طشره چيقاردى واول لكن ايچنده‌كى قارك صويى ايله يو يوب كيرو برينه قودى پس اول بريسى اكا ايتدى سن مأموراولد يغك ايشى برينه كتوردك كيروطور كه بندخى مأمور اولد يغمى برينه كتوره يم پس قارنمه ال صوقوب يوركيمى طشره چيقاردى و ياروب ايكى پاره ايلدى ونكتهٔ سودا كه قانله ملوث ايدى اول قانى چيقاروب آتدى (هذا حظ الشيطان منك ياحبيب الله) ديدى اندنصكره النده برنسنه وار ايديكه بيله كتورمش ايدى اول نسنه يى يوره كيمك ايچنه طولدروب كيرو برينه قودى ونوردن خاتمله مهرلديكه انك خوشلغى وراحتى هنوز اعضا ومفاصلمده باقيدر ديدى كويا بوبابده ديمشلردر (بيت) دلم خزينهٔ اسرار بود ودست قضا ❊ درش ببست كليدش بدلستانى داد ❊ (وبرروايت دخى اولدر كه چون بنم بغرساقلريمى اول قارصويى ايله يودى اول بريسنه ايتدى تكرك صويى يعنى طولو صويى كتورپس بربرينك اتفاقى ايله طولو صويى ايله يوركيمى يوديلر اند نصكره بريسى ايتدى سكينه يى كتور پس يوركيمى سكينه ايله طولدرديلر وبنه ايتدى نبوت خاتمى ايله مهرله پس بنم يوركمى خاتم نبوتله مهر لديلر (وبريسى دخى قالقوب ايتدى سز ايكيكز دخى كيرو طورك كه مأمور اولديغكزى برينه كتور ديكز انلر دخى كيرو طورديلر كلوب الينى كوكسمده شق اولان موضعه وضع ايدوب كوبكمه دك صيغادى فى الحال يارهم ملتئم اولوب اوكلدى وبن اول حاله باقوب طورردم اندنصكره ايتدى بونى امتندن اون كشى ايله موازنه ايدك اون امتله بنى موازنه ايتديلر زياده كلدم بنه يوز امتله و بيك

امثله وزن ایتدیلر بنه بن زیاده کلدم پس ایتدی قوك بونی اکر تمام امثله وزن ایتسه کز ینه بو زیاده کلسه کرکدر اند نصکره جبهه می پوس ایدوب ایتدیلر (یاحبیباه لاتخف) یعنی قورقمه اکر بلیدك که سنك ایچون نه ایلکلر اماده ومهیا قلنمشدر کوزلرك روشن اولوردی پس بنی بو حالده قویوب جمله سی اوچوب کتدیلر وخلال آسمانه داخل اولدیلر بن انلرك آسمانه داخل اولدقلرینی کوردم استر ایسك زه‌دن کیردکلرینی سکا کوستره‌یم دیدی (حلیمه ایدر انی منزلمه کتوردم زوجم وسائر اقربا وتعلقاتم ایتدیلر انی برکاهنه کوتور تاحالنه نظر ایده محمد ایتدی هیچ بنم باکم بوقدر بحمدالله تعالی صحیح وسالمم قوم وقبیله ایتدیلر البته جن مس ایتمشدر انی برکاهنه کوتورمك کرکدر پس انی برکاهنه کوتوردم وقصهٔ مشروحه‌یی اکا سویلدم کاهن ایتدی سن خاموش اول تاطفل کندی حالنی کندیسی سویلسون زیرا اول کندی حالنی سندن بکرك بیلور ومحمده ایتدی (تکلم یاغلام) یعنی سویله یاغلام پس محمد تمام صورت حالنی کاهنه تقریر ایلدی کاهن چون کیفیت حالی معلوم ایدندی فی الحال محمدی الوب بغرینه باصدی وبلند آواز ایله ایتدی ای قوم عرب بو اوغلانی اولدرك وبنی دخی انکله بیله قتل ایدك اکر سز آنی اولدرمیوب حد بلوغه بالغ اولورسه سزك عاقللریکزی سفیه عدایدوب دینلریکزی ابطال ایلیه وسزی برتکری‌یه دعوت ایده که سز اول تکری‌یی بلمامش اوله سز وسزی بردینه دعوت قیله که سز اول دیندن نفرت واجتناب ایده‌سز (حلیمه ایدر چون کاهنك بو کلماتنی اشتدم محمدی انك الندن الوب ایتدم سن مکر دیوانه‌سن ونه‌دیدیککی بلمزسن اکر سنك بویله دیه‌جکك بلیدم انی سنك قاتکه کتورمزدم وار کندیکی اولدرجك برکیمسه بول بز محمدی اولدرمزز دیدم ومحمدی الوب کندی منزلمه کتوردم وبنی سعد منزللرندن برمنزل یوغیدیکه انده مسك رایحه‌سی اولمیه (حلیمه ایدر اول حضرتده شق الصدر قصه سی واقع اولدقدنصکره زوجم وسائر اقربا ومتعلقاتم بکا ایتدیلرسن بو فرزندی برمضرت ایرشمزدن اوکدین کوتوروب عبدالمطلبه تسلیم ایت پس صباح مکه‌یه کیتمکه عزیمت قیلدم کیجه وقتنده ایشتدم برهاتف غیبی ندا ایدرکه خیر وامان بهاری بنی

سعد قبیله سندن چیقوب کیده یور وای بطحای مکه وقتك خوشدر که
سنك نور وضیا وذینك وبها وبهجت وزینتك کیرو سکاکلسه کرکدر
ودائما انك برکتی ایله محروس ومحفوظ اولسك کرکدر (حلیمه ایدر اول
سروری الدم ومکه یه متوجه اولدم چون مکه حوالیسنه ایرشدم مکه
دروازه لرینك اعظمی اولان حصار قپوسنه محمدی اوطورتدم ناقضای
حاجت ایلیم واول اراده نامدن برجماعت وارایدی پس قضای
حاجت ایدوب اول موضعه کلدم محمدی انده بولیوب ایتدم ای کروه
خلایق بنم بونده قودیغم غلام قانی خلق ایتدیلر قنغی غلام بن ایتدم
محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب که حق سبحانه وتعالی بنی انك سببی ایله
تازه ایلدی وانك برکتی بنی حضیض فقردن اوج غنایه ایرشدردی
بورایه کتورمشیدم که تاناسنه وجدینه تسلیم ایدوب عهدسندن چیقم
شمدیکی حالده نظرمدن غائب اولدی ابراهیم علیه السلامك تکریسنه
یمین ایدرمکه اکر اوغلامی بولیزایسم کندیمی طاغدن آتوب هلاك
ایدرم (حلیمه ایدر هر چند که طلب ایلدم هیچ اثرینی بولیدم چون
ناامید اولدم الیمی باشمه قویوب ایتدم وامحمداه واولداه چون خلق بنم
بوحالمی کوردیلر اردن وعورتدن واطفالدن برجماعت اطرافمده جمع
اولوب بنم زاریلغله اغلادیغمدن انلر دخی اغلادیلر ناکاه کوردم بر پیر
عصاسی النده بنم قاتمه کلدی وایتدی یاسعدیه سکا نولدیکه سنی بویله
جزعناك کوریرم غالبا سکا برعجیب قصه واقع اولمش بن ایتدم محمد بن
عبدالله بن عبدالمطلب دایه سیم شمدیکی حالده محمدی بتروب بولمیادم
اول پیر ایتدی اغلمه وغم یمه که بن انك قنده اولدیغنی بیلور برکشی یه سنی
دلالت ایدیم که مراد ایدرسه سنی محمده ایرشدرمکه قادر اوله بن ایتدم
جانم سکا فدا اولسون کیمدر اول کشی پیر ایتدی بتلرك اولوسی هبل
اعلی سنك فرزندیکك قنده اولدیغی بیلور کل بنمله بوتخانه ده فرزندیکی
هبل اعلادن طلب ایت اکرمراد ایدرسه سنی اکا ایرشدیرر بن ایتدم
(ثکلتك امك) یعنی اناك سنکه اغلاسون سن کورمدکمی ویا اشتمدکمی
که اول غلامك طوغدیغی کیجه بتلرك حالی نیجه اولدی پیر ایتدی
هذیان سویلرسن وکمال اضطراب وپریشانلغکدن سنك کلامك قانون
عقله منطبق دکلدر بن هبل اعلایه کیره یم ودیلك ایدیورم سنك

يتكيكى سكا ايرشديره (حليمه ايدر پس اول پر بتخانه يه داخل اولدى وبن انك احوالنه نظر ايدردم واروب اول بتك اطرافنى يدى نوبت طواف ايدوب باشنى اوپدى واى هبل اعلى سنك قريش قومى اوزره نعمتلرك قتى چوقدر ديدى وبوندنصكره قانون وقاعدەلرى اوزره هبل ديدكارى بتك حمد وثناسنى بر بنه كتوردكدنصكره ايتدى بنى سعد قبيله سندن بو عورت دايه سى اولديغى محمدبن عبدالله بن عبدالمطلبى يتورمش اكر احسانك اولورسه انى بولوب قاوشدر (حليمه ايدر چون اول پير بو سوزى سويلدى انى كوردمكه فى الحال هبل وساير بتلر يوزلرى اوزره دوشوب سرنكون اولديلر وانلرك جوفندن برصدا پيدا اولديكه اى پير بزم قاتمزدن اراغ اول ومحمدك نامنى بزم قاتمزده ذكر يتمه بزم وساير بوتلرك وبت پرستلرك هلاكى انك النده اولسه كركدر وانك تكريسى انى ضايع ايتمز وهرحالده انى حفظ ايدر بوت پرستلره ديكه بزم ذابح اكبريمز محمددر يعنى دوكليمزى قتل ايتسه كركدر مكركه اكا متابعت ايدنلر خلاص اولەلر (حليمه ايدر اول پير بوت خانەدن طشره كلدى خوف ودهشتدن اندامنه لرزه دوشمش كه ديشلرى بربرينه طوقنوردى وايدرديكه ياحليمه سنك فرزنديكك تكريسى انى ضايع قيلمز (وبرروايت دخى اولدركه پير ايتدى اى حليمه هبلدن بو كون مشاهده ايتديكم احوالى هر كزاندن مشاهده ايتمامش ايدم فرزنديكى اره بول كه انك شانى قتى عظيم اولسه كركدر (حليمه ايدر كندى كنديمه ايتدم نيجه دك بو حالى عبدالمطلبدن كزليم بر آخردن ايشيدوب معلوم ايدنمزدن اول واروب اكا اخبار ايدەيم پس عبد المطلب قاتنه واردم چون بنى كوردى ايتدى ياحليمه سكا نولديكه بويله جزعنا كسن ومحمد سنكله دكلدر بن ايتدم ياابا الحارث محمدى احسن وجوه اوزره كتوروب بيوك قپوده اوطورتشيدمكه قضاى حاجت قيلم چون كيرو كلدم محمدى غائب اولمش بولدم اولقدر كه ارادم اندن برخبر بولمادم عبدالمطلب بو سوزى ايشتدكده سن ياحليمه اوطورديوب كنديسى محمدى ارامغه كتدى وكوه صفا اوزره چيقوب ندا ايتديكه ياآل غالب پس تمام قريش قومى اجابت ايدوب حضورينه كلديلر وايتديلر كه اى سيد نه حال واقع اولدى عبد المطلب ايتدى اوغلوم محمد مفقود اولمشدر قريش ايتديلر كه ياسيد آته سوار اول

بزدخی سکاموافقت ایدوب آنلانه‌لم وهر نریه یورر ایسك کیده‌لم پس جمله سوار اولوب محمدی ارامغه مشغول اولدیلر ومکه نك اعلاسندن اسفلنه دك اراديلر بولیادیلر عبدالمطلب قومنی قویوب کندیسی مسجد حرامه واردی ویدی نوبت طواف ایدوب بورجزی سویلدی (شعر) یارب رد راکبی محمدا * ردلی واتخذ عندی یدا * انت الذی جعلته لی عضدا * یارب ان محمدا لم یوجدا * فجمع قومی کلهم تبددا * عبد المطلب ایتدی اشتدمکه غایبدن برهاتف ندا ایدوب ایدرکه ای کروه ناس غم یمه کزکه محمدك بر تکریسی واردرکه انی ضایع ایتمز عبدالمطلب ایتدی ای هاتف محمد قنده‌در هاتف ایتدی تهامه وادیسنده براغاجك دبنده اوطورمشدر عبد المطلب تهامه وادیسنه روان اولدی یولده ورقة بن نوفل دخی اکا قرین اولوب ایکیسی بیله کیدوب تاوادئ تهامه‌یه ایرشدیلر محمدی کوردیلرکه برموز اغاجنك دیبنده اوطورمش یپراغنی دیوشرر عبدالمطلب ایتدی من انت یاغلام یعنی سن کیمسن یاغلام اول حضرت ایتدی بن محمد بن عبدالله بن عبدالمطلبم عبدالمطلب ایتدی جانم سکا فدا اولسون بن سنك جدیکم اندنصکره انی آت ارقه‌سنه الدی (ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایدر که عبدالمطلب چون محمدی بولدی دراهم ودنانیر ودوه وقیوندن چوق نسنه تصدق ایدوب حلیمه‌یی انواع احسان وانعامله مغتنم ومسرور ایتدکدنصکره بنی سعد قبیله‌سنه یوللادی (وبعض کتب سیرده کلمشدرکه چون اول حضرتی بولوب اناسی آمنه قاتنه ایلتدیلر آمنه بغایت خوش وقت اولوب بوایکی بیتی سویلدی (شعر) یارب بارك فی الغلام الاصغر * الهاشمی الا بطحی الازهر * مبارك الوجه کریم المنصر * فلاتریناه بسوء المنظر * وبرروایت دخی اولدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنی سعد قبیله‌سنده ایکی سنه مدت رضاعی تکمیل ایدوب حلیمه اول حضرتی مکه‌ده آمنه‌یه تسلیم ایتدکدنصکره اول حضرتك قدم محترمندن مترتب اولان اصناف خیر وبرکت حصولی ملاحظه‌سیله حلیمه برمدت دخی اول حضرتك کندو حجر وتربیه‌سنده اولمسنه حریص اولوب آمنه‌یه ایتدی مکه‌نك وباسندن اندیشنا کم اکر رخصت بیورر ایسك اول حضرتی کیرو کندو قبیله‌مه ایلتوب برمدت دخی

خدمتیله مشرف اولمز تااول یرلرك لطافت آب وهواسیله تمام قوت بولوب سرفرازاوله پس آمنه بومعنایه راضی اولوب حلیمه اول حضرتی ینه بنی سعد قبیله سنه ایلتوب ایکی ییل ویاخود اوچ ییل دخی اول سرور بنی سعد قبیله سنده ساکن اولدی وسابقا تحریر اولندیغی اوزره شق الصدر قصه سی بونوبتده واقع اولدی (ومعلوم اولاکه اول حضرتك شق الصدری خصوصنده روایتلر مختلف واقع اولمشدر اول روایتلرك بریسی بودرکه اول قضیه اول حضرتك بنی سعد قبیله سنده اولدیغی ایامك دفعهٔ اولی یاخود دفعهٔ ثانیه سنده واقع اولمشدر و بعض روایاتده وارد اولمشکه اول قضیه ولادتندن التنجی سنه ده واقع اولمش اوله و برروایتده دخی اونجی سنه ده اولمش اوله واحادیث صحیحه ده ثبوته ایرشمشدرکه اول سرورك شق صدری معراج کیجه سی واقع اولمشدر نتکه محلنده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی وبومجموع روایاتدن حاصل اولان اولدرکه شق الصدر قصه سی متعدد واقع اولمش اوله وحلیمه نك باقی احوالی ومسلمان اولوب اولمادیغی بومقصددن اوچنجی بابده بیان اولنسه کرکدر

﴿ اول حضرتك صلی الله علیه وسلم ولادتندن التنجی سنه نك وقایعی بیان اولنور ﴾

روایتده کتورمشلردرکه چون حلیمه اول حضرتی آمنه قاتنه ایلتدی وعبد اللهك جاریه سی اولوب اول حضرته ارثله انتقال ایدن ام ایمن اول سرورك حضانت وحراستی خدمتنه قیام ایلدی ام ایمن ایدرهرکز اول سرورك سائر اطفال کبی آچلقدن وصوسزلقدن شکایت ایتدیکنی کورمدم چون صباح اولوردی زمزمدن برایچم صو ایچوب ناخشامه دك صو استمزدی و چوق واقع اولوردیکه اول حضرته قوشلق طعامی عرض ایدردم استمزین دیرایدی (ایدرلرکه چون اول حضرت التی یاشنه کیردی آمنه انی دایه سی ام ایمنله مدینه یه کتوردی مدینه ده بنی عدی بن النجارك باباسنك طایلریله کوروشوب دارالنابغه نام برخانه ده ساکن اولدی اندنصکره مکه یه مراجعت ایدوب ابوا دیدکلری منزله ایرشدکده آمنه وفات ایلدی وانك جنازه سنی اول منزلده دفن ایتدیلرو بعض راوینده کلمشدرکه آمنه نك قبری مکه ده اوله

و بوايكى روايتك جمع وتوفيقنده علمادن برجماعت ديمشلردر احتمالدركه آمنه ابواده مدفون اولدقدنصكره مكه يه نقل ايتمش اوله والله اعلم

﴿ اول سرورك صلى الله عليه وسلم ولادتندن يديجى سالك وقايعى بيان اولنور ﴾

(نقلدركه آمنه چون ابواده وفات ايتدى ام ايمن اول سرورى مكه يه كتوردى وعبدالمطلب انك كفالت وتربيتنه متصدى اولدى (ايدرلركه عبد المطلب اول حضرتى باغرينه باصوب آمنه نك وفاتى جهتندن رقت كوستردى اول سرورك حقنده زياده مرحمت وشفقتى تقديمه ايرشدرردى شويلكه انك مثلى مرحمت وشفقتى كندو اوغللرى حقنده عمله كتورمامشيدى هركز اول سرورك حضورنسز سفره يه اوطورمزدى وانى عزيز ومكرم طوناردى واول سرور نوم و يقظه وخلوت وجلوت اوقاتندن بروقتده عبدالمطلبك اوزرينه داخل اولمق ديليه ايدى داخل اولوب عبدالمطلبك حجره سنده مسند خاصنه اوطورردى عبد المطلبك خواصندن بعضلرى ادب قاعده سنه رعايت ايچون اول سرورى اول مسنده اوطورمقدن منع ايدجك اول سرور زياده ملول اولدى عبد المطلب اول حالى معلوم ايدينوب ايتدى قوكز بنم اوغلومى مانع اولمك بنم مسند خاصم اوزره اوطورسونكه كندى نفسنده شرف احساس ايدرم واميدم اولدركه عز وشرفدن برمرتبه يه ايره كه اندن اوكدين عربدن هيچ بركيسه اول مرتبه يه ايرشمش اولميه واندنصكره دخى اول مرتبه يه ايرشميه لر راويلر ديمشلردركه بنى مدلج قبيله سندن برجماعت وار ايديكه فن قيافتده شهرت طوتمشلر ايدى عبد المطلبه ايتديلر بو فرزندى ايو محافظه قيلكه مقام ابراهيمده اولان اثر قدمه بونك قدمندن مشابهرك هيچ برقدم كورمدك عبدالمطلب ابوطالبه ايتدى بو جماعت نه سويلر ايشت پس ابوطالب اول جماعتك سوزلرين ايشيدوب اولكوندنبرو اول حضرتك محافظتى صددنده اولور اولدى (ديمشلردركه عبد المطلب ام ايمنه ايتدى غافل اولمه بنم اوغلومدن وانك حضانه سى امورينى ايويرينه كتوركه اهل كتاب انكيچون بوامتك پيغمبرى اولسه كركدر ديرلر (واول سالده عبدالمطلب اشراف قريشله سيف ذى يزن تهنيه سى ايچون يمن جانبنه كندى وسيف ذى يزن

آخر زمان پیغمبرینك عبد المطلب نسلندن کلجکنی عبدالمطلبه بشارت
ویردی نتکه اول قصه نك تفصیلی بومقصدك او چنجی بابنده پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلمك فضائلی فصلنده ذکر اولنسه کرکدر
ان شاءالله تعالی (واول سالده ظهور ایدن وقایعك بری دخی اولدرکه
عبد المطلب سیف ذی یزن زیارتندن دونوب کلدکده اول حضرتی
کندی ایله بیله استسقاد عاسنه ایلتدی رقیقه بنت ابی صیفی بن هاشمدن
مرویدرکه ایتدی قوم قریش ما بیننده بری بری ارد نجه نیجه ییللر قحط وغلا
دوشوب اغاجلر قورودی ودواب وحیوانات لاغر اولوب سودلری کسلدی
شو یلکه اهل مکه نك اضطراری کماله ایرشدی اول اثناده واقعه مده
کوردم برهاتف ندا ایدرکه یاقوم قریش تحقیق سزدن بر پیغمبر مبعوث
اولسه کرکدر واول پیغمبرك ستارهٔ شرف وکمالی درخشان اولمسی
یاقلاشمشدر عقلکزی جمع ایدك وطلب باران وعیش خوشده اولك
وکورك که سزلر ارا کزده براوزون بویلو بیوك کشی واردر اندامی بیاضدر
بینیسی یعنی برونی بلند در وبوزی تازه در وکربکلری اوزوندر وفخر
ونسب صاحبیدر اول کشیکه قوم قریش مابیننندن کندی فرزندلری
ایله طشره چیقه وهر بطندن برکشی اکا ملازم اوله وجمله سی مطهر
ومطیب اولدقلری حالده جمع اولوب یدی کره کعبه یی طواف ایده لر
واستلام رکن ایدوب جبل ابوقبیسه چیقه لر واول وصف اولنان کشی
دعاء استسقا ایدوب یارانی آمین دیه لر پس دعالری مقبول اولوب
استدکلری قدر یغمور یاغسه کرکدر رقیقه ایدر چون صباح اولدی
اویاندم بوواقعه نك هولندن خائف وهراسان ایدم واشبو رؤیایی
هرکیمه سویلدم بحق کعبه اول کشیدن مراد عبد المطلبدر دیدیلر پس
جماعت قریش عبد المطلب قاتنه جمع اولوب بوواقعه یی اکا سویلدیلر
والتماس ایتدیلر که تا استسقا دعاسنه چیقه پس عبدالمطلب قالقوب
محمدی صلی الله تعالی علیه وسلم بیله سنجه الوب طشره چیقدی وهاتف
غیبینك دیدیکی کبی مطهر ومطیب اولوب هرقبیله دن برکشی اکا ملازم
اولدیلر وطواف ایدوب جبل ابوقبیسه چیقدیلر عبد المطلب اول سروی
اوموزینه آلوب دعایه الاقالدیروب ایتدی ای رب البریات وای قاضی
الحاجات وای کاشف البلیات سن تعلیم اولنمدق عالمسن ومبخل اولمامش

مسؤلسن و بونلر يعنى اهل مكه سنك قوللرك وقروشلر كدر قحط وغلادن سنك در كاهكه شكايت ايدرلر وحال بوكه انلرك دواب وحيواناتى هلاك اولمشدر الهى يغمور كوندر بزه شول يغمور كه بزه نافع اولوب اوت بتوره وبزم عيشمز روزكارى انكله خوش اوله (راوى ايدر كعبه نك ريسى حقيچون هنوز اول قوم جبل ابو قبيسدن مسجد الحرامه اينمامشلر ايديكه آسماندن شويله باران رحمت نازل اولدىكه سيللر روان اولوب چايلر اقدى پس قريشك پيرلرى واولولرى عبد المطلبه ايتديلر (هنيئالك ياابا البطحا) ورقيقه نك بورهكه بو واقعه يى اول كوروب و بواحوالى مشاهده ايتمش ايدى بو بابده برشعر سويلدى اول شعردن بعضيسى بو بابده در (شعر) بشيبة الحمد اسقى الله بلدتنا * لما فقدنا الحيا واجلوذ المطر * فجاد بالغيث جونى لها سيل * سحا فعاشت به الانعام والشجر * منامن الله بالميمون بهجته * وخير من بشرت يوما به مضر * مبارك الوجه يستسقى الغمام به * مافى الانام له عدل ولا خطر

﴿ اول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم ولادتندن سكزنجى يلدن اون اوچنجى سنه يه دك ظهور ايدن وقايع بيان اولنور ﴾

اول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم ولادتندن سكزنجى يلده عبد المطلب وفات ايدوب حين وفاتنده ابو طالبه وصيت ايلديكه اقصى الغايه محمدى محافظه ايليه (ايدرلر كه عبد المطلب آخر عمرنده اعمى اولدى وانك عمرى يوز يكرمى يل و برقولده سكسان ايكى يل ايدى انك وفاتى ونوشيروان عادلك وفاتى اوغلى هرمزك پادشاه اولدىغى وسماحت وكرمله مشهور اولان حاتم طائى شاعرك وفاتى برسنه ده واقع اولمشدر حضرت رسولدن صلى الله تعالى عليه وسلم سؤال ايتديلركه جد يكز عبد المطلبك موتى خاطر يكزده ميدر اول حضرت بيورديكه نعم خاطرمده در بن اول كونده سكز ياشمده ايدم وام ايمندن مرويدركه حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم عبد المطلبك جنازه سى اردنجه كيدوب اغلادى (روايتده كتورمشلردر كه عبد المطلب اول حضرتك مهم تعهد وكفالتنى ابو طالبه اول سببدن سپارش ايلديكه ابو طالب اول حضرتك لابوين عمى ايدى وانلرك ماييننده سائر اعمامده اولميان محبت واختلاط وار ايدى (ودخى ايدرلركه ابو طالبله زبير اول حضرتك تعهد وكفالتى

وكفالتى بابنـده قرعه آتديلر قرعه ابو طالبك نامنه چيقدى وايدرلركه اول حضرتى صلى الله تعالى عليه وسلم مخير قلديلر كه عميلريكز دن قنغيسنك تعهد وكفالتنى ايسترسڭز اول سرور ابوطالبى اختيار بيوردى چون ابوطالب والى امور رسول خدا اولدى انك محافظتنى بغايت خوب تقديمه ايرشديروب اول حضرتك رعايت وحمايتنده واجبى ايله قيام ايتدى كرك نبوتدن مقدم وكرك نبوتدن صكره واول سروره زياده محبت ايدوب جمله فرزندلرى اوزره ترجيح وتقديم ايدردى عبدالمطلب قاعده‌سى اول حضرتك حضور نسز سفره آچمزدى وايدرلركه ابوطالبك اولقدر مالى يوغيدى وعيالى كثير ايدى واول سرور حاضر اولمقسزين طعام يسه‌لر قارنلرى طويمزدى واول حضرت انلرك سفره‌لرى باشنده اولدقچه جمله‌سى طويارلردى وطعاملرى آرتار قالوردى ابوطالب اول حضرته ايدرديكه (والله انك لمبارك) واول حضرتى كيجه‌لرده كندو يانـنده ياتوررردى وخانه‌دن طشره چيقسه اول سرورى بيله كوتورردى وايدرلركه ابوطالب اول حضرتك مدحنده ابيات سويلمشدر واول جمله‌دندر بو (بيت) وشق له من اسمه ليجله * فذو العرش محمود وهذا محمد * وحسان بن ثابت رضى الله عنه بو بيتى تضمين ايدوب ديمشدر (بيت) الم تران الله ارسل عبده * باياته والله اعلى وامجد * وشق له من اسمه ليجله * فذو العرش محمود وهذا محمد *

اول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم ولادتندن
اون ايكنجى ييلدن يكرمنجى ييله كلنجه ظهور ايدن
وقايع واول سرورك بصراى شام جانبنه اولان
سفرى وبحيرا راهب قصه‌سى بيانى اولنور

ارباب سير وتواريخ رحمهم الله كتورمشلردر كه چون اول سرور اون ايكى ياشنـده وايكى آيلق واون كون نلك اولدى ابوطالبه تجارت ايچون بصراى شام جانبنه سفر ايتمك داعيه‌سى پيدا اولدى چون ابوطالب يولك باغليوب سفره متهيئ اولدقده اول حضرتى بيله كوتورمك استمدى اول سرور ايتدى اى عم بنم انام يوق بابام يوق بنى كيمه قور كيدرسن بن سنكله همراه اولورين ابوطالبك اوزى كوينوب ايتدى والله سنكله بيله كيدرم وسندن مفارقت ايتمزم پس سيد عالم صلى الله عليه وسلمك اتفاقى ايله شام طرفنـه روان اولوب كفر ديدكلرى قريه‌يه واردبلر

واول قریه ایله بصر انك ارالغی التی میل مسافه ایدی و بحیرا راهبکه
جمله علما واحبار نصارا دن اولوب زهد وورعی کاله ایرشمشدی
اول قریه ده ساکن اولوردی وانده صومعه سی وارایدی اول سبب ایله
اول قریه دیر بحیرا دیمکله معروف ومعلومدر بحیرا راهب انجیلدن وسائر
کتب آسمانیدن پیغمبرك صلی الله علیه وسلم اوصاف واحوالنی معلوم
ایدنمشیدی ومدت مدیده دنبری اول صومعه ده اول سروری کورمکه
انتظار چکردی زیرا کتب آسمانیده کورمشیدیکه اول سرور فلان زمانده
اول محله کاسه کرکدر و برموضع معینده فلان اغاجك سایه سنده منزل
طوتسه کرکدر وهر کاه که قریشدن برقافله کلوردی انك صومعه سنك
کنارینه قونار دی بحیرا صومعه طامنه چیقوب اول قافله یه تماشا ایدردی
تا محمد مصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم اول قافله ده اولدیغی علاماتی
کوره واول علامات ایله اول حضرتك اول موضعه قدومنی بیله چون
اول علامتلردن برنشانه کورمزدی صومعه دن طشره چقمزدی
واول قافله اهالیه اختلاط ایتمزدی (ایدرلرکه اول کونکه قریش
کاروانی اول سرور ایله کلوب بحیرانك صومعه سی کنارینه قوندیلر
بحیرا صومعه طامنه چیقمشیدی وایراقدن نظری اول کاروانه دوش
اولوب کوردیکه بربولوط پاره سی انلرك اوزرینه سایه صالمش کاروان
یورودکجه اول بولوط پاره سی یورر طوردقجه طورر بحیرا اول حالی
مشاهده ایتدکده تعجب ایدوب ایتدی بوایش واقع اولمق ممکن دکلدر
مکرکه بوکارواننده پیغمبر اوله غالبا بنم مقصودم وبو قدر زماندنبرو
انتظارنده اولدیغم بو قافله نك ایچنده در (وبر روایت دخی بودرکه
اول کاروان برطار ویوقش یره کلدکده بحیرا ایشتدیکه اول موضعك
اغاجلری وطاشلری آواز بلند ایله السلام علیك یارسول الله دیرلردی
نقلدرکه چون قافله صومعه نك کنارینه نزول ایتدیلر پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم عمیسی ابوطالب ایله برمعین اغاجك دبنده منزل طوتدیلر
واول بولوط پاره سی اول اغاجك اوزرینه سایه صالدی (وبرروایت
دخی اولدرکه اول اغاجك بوداقلری چوغالدی وبشلندی وتروتازه
اولوب قیوکولکه حاصل اولدی پس راهب بوامورى ملاحظه
دنصکره یقین بیلدیکه آخرزمان پیغمبری اول اراده در اول بقعه نك
مریدلرینه وخادملرینه بیوردیکه اول قافله ایچون برطعام مهیا قیلوب

سفره ترتیب ایتدیلر اندنصکره قافله اهلنه خبر کوندر دیکه ای کروه قافلهٔ قریش سزك ایچون برطعام مهیا ایتمشیمدر سزی دعوت ایدرم التماسم اولدر که بنم دعوتمه اجابت ایدهسز اهل قافله ایتدیلر ای ابوعداس هرکز بونك کبی حرکت سنك عادتك دکل ایدی بونوبت سکانولدیکه بوفعله باعث اولدی بحیرا انلره جواب ویروب ایتدی کچندن کچیکز ومامضایی اسانه کتورمکز وحالابنم نقد دعوتمه اجابت قلیکز پس اهل قافله بحیرانك صومعه سنه وارد یلر بحیرا طعام اوزرینه چیقدی تااول بواوط پارهسنك حالنی معلوم ایدینه کوردیکه اول سحابه اولکی کبی اول اغاجك اوزرنده در پس بحیرا ایتدی ای کروه قریش عجبا بنم دعوتمه حاضر اولمدق سزدن هیچ کیمسه قالدیمی انلرایتدیلر بلی محمدنام برکوچك غلام قالمشدرکه انی بوکاریمز ومتاعلریمز یاننده قومشزدر بحیرا ایتدی بنم ارزوم اولدرکه نه صغیر ونه کبیرسزك قافله کزدن هیچ برکیمسه بنم دعوتمدن تخلف ایتمیه پس اول حضرته برکشی کوندردیلر کلوب عمی ابوطالب یاننده اوطوردی (وبرروایت دخی اولدرکه چون قافله صومعه قربنه نزول ایدب یوکلرینی چوزدیلر بحیراخلاف معهود صومعه دن چیقوب انلرك جانبنه روان اولدی وکاروان اراسنده سیر وتماشا ایدردی تاابوطالبك قوناغنه ایرشدی ومحمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمك مبارك جمالنی کوردی واول حضرتك مبارك النی طوتوب ایتدی (هذاسیدالعالمین بعثه الله رحمةللعالمین) قریش پیرلری ایتدیلریابحیرا بونك پیغمبراولهجغنی ندن بیلدك بحیرا اول علامات وکراماتیکه مشاهده ایتمشیدی سحابه نك اوزرینه سایه صالدیغنی وحجر وشجرك سلام ویردیکنی واول سرورك شکل همایون وهیئت موزوننی کتب سماویهدن معلوم ایدندیکنی بالجمله انلره تقریر ایلدی وایتدی تحقیقا که بن بیلورم آخرزمان پیغمبرینك خاتم نبوتی که ایکی یاغرینك اراسنده در وبر سیب یعنی المه مثالندهدر اندنصکره بحیرا صومعه سنه کیدوب اهل قافله ایچون ضیافت تدارکی کوروب دعوت ایلدی نتکیم سابقا ذکر اولندی (راویلر ایدرلر که بحیرا قافلهٔ قریشه ضیافت ایتدکده مهمانلرینی صومعهنك فضاسنده براغاج کولکه سنده اوطورتمشیدی اول وقتده آدم کوندردیلر

اول سرور مجلسه کلدکده باشنه سایه صالمش بولوط پارەسی اول سرور
ایله بیله اکلدی وچون قومه یقین اولدی دیلدیلکه اوطوره اول اغاجك
سایه‌سی اکامیل ایدوب اوزرینه کلدی بحیرا ایتدی (انظروا الی فیء الشجرة
مال علیه) چون محمد مصطفی مجلسنه اوطوردی بحیرا اکازیاده متوجه
اولوب کتب آسمانیده کوردیکی منوال اوزره آخرزمان پیغمبرینك
علاماتنی ینه ملاحظه ایلدی تاطعام ییمکدن فراغت ایتدیلر ومراسم
ضیافت تمام اولوب مجلسدن قالقدیلر پس بحیرا ابوطالبه ایتدی
ای پیر روشن ضمیر برمقدار توقف ایله که سکا برقاج سوز سویلمك ایسترم
پس چون مهمانلر مجلسدن قالقوب کتدیلر ابوطالب توقف ایدوب
اوطوردقده بحیرا ایتدی بوجوان سنك نکدر ابوطالب ایتدی
اوغلومدر بحیرا ایتدی ممکن دکلدرکه انك اناسی وباباسی
حیاتده اوله ابوطالب ایتدی راست سویلدك اوغلوم مشابه سنده
قرنداشم اوغلیدر بحیرا ایتدی سن بوجوانك رعایت ومحافظتی
بابنده تمام اهتمام قیل ویهودیلرك اکا عداوتندن حذر اوزره اولکه
اکر یهودیلر قادراولالردی اکا صو ایچورمزلردی تانی قتل ایدرلردی
بیلمش اولکه اول جوان ایچون برشان عالی ونبأ عظیم اولسه کرکدر
اندنصکره بحیرا اول سروره متوجه اولوب لات وعزایه سکایمین
ویررم دیدی و بحیر انك بوسوزدن مرادی امتحان ایدی تاحقیقت
حالی معلوم اوله یوخسه بحیرا بت پرست دکلیدی پس پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم ایتدی یابحیر ابکا انلر ایله یعنی لات وعزا ایله یمین ویرمه که بن
انلری دشمن طوتدیغم کبی دنیاده هیچ برنسنه یی دشمن طوتمزین بحیرا ایتدی
پس خدای تعالی یه سکایمین ویررمکه ایکی یغرینکك اراسنده فلان شکل
وهیئتده بر علامت ونشان وارمیدر اول حضرت ایتدی نعم واردر
پس بحیر اصچرایوب اول سرورك ایکی کوزی اراسنی بوس ایدوب
ایتدی (اشهد انك رسول الله حقا) وایدرلرکه سید عالمك ایاقلرین اوپدی
وبرروایت دخی اولدرکه اول سرور بحیرا نك التماسی ایله مبارك
اوموزندن ردایی کیدردی تابحیرا ایکی شانه سنك میاننده خاتم نبوتی
کوردی وکتب آسمانیدن معلوم ایدندیکی کبی بولدی واول موضعی
اوپدی (نقلدرکه یهوددن برقاج نفر برروایتده یدی نفر روم اول

سرورك قتلی قصدینه كلمشلرایدی انلرك ایچلرنده اوچ حبر كامل وارایدی اولكون صومعهٔ بحیرایه ایریشوب ایتدیلر ای بحیرا بز كتب آسمانیدن معلوم ایدنمشزدر كه بو كون بو صومعه قربنده محمد قریش كاروانیله كاوب منزل طوتسه كركدرانی قتل ایتمك ایچون كلدك دیدیلراول بابده بحیرادن معاونت ایستدیلر بحیرا دلائل واضحه ایله انلرك خاطرلرینه القا ایتدیكه بوجوان اول آخرالزمان پیغمبریدر كه انك نعت ووصفنی كتب آسمانیده اوقومشسزدر پس تورات وانجیل وزبور اوقویان كشی انك پیغمبرلكنی نیجه انكارایده بیلور وانك قتلنه نوجهله قصدایدر (و برروایت دخی اولدر كه بحیرا اول قومه ایتدی خبرو یرك بكا كه خدای تعالی برنسنه نك وجوده كلسنی دیلمش اوله هیچ كیمسه انك تغییرینه قادر اولورمی انلر ایتدیلر اولماز بحیرا ایتدی پس سز بوشخصه ظفر بولمیز سز كیرو دونوب سعی بیهوده ایتمك پس اول جماعت انصافه كلوب اول ایشدن فارغ اولدیلر (روایتده كتور مشلردر كه بحیرا ابوطالبه ایتدی اول جوان آخرالزمان پیغمبری اولسه كركدر وانك شرعی دوكلی عالمه منبسط اولوب ودینی دوكلی ادیانی نسخ ایتسه كركدر اكراول جوانه شفقتك وارایسه زنهارانی شامه ایلتمه كه یهودانك دشمنیدر مبادا كه انی بیلوب بر مضرت ایركوره لر پس ابوطالب متاعنی بصراده ایو بحله صاتوب كیرومكه یه دونوب كتدیلر و برروایت دخی اولدر كه ابوطالب پیغمبری برجماعتله كیرومكه یه كوندروب كندیسی شامه كلدی وتجارت امرینی انده تمامه ایرشدردی اول حضرتك ولادتندن اون یدنجی سنه ده زبیر بن عبدالمطلبه و برقولده عباس بن عبدالمطلبه تجارت ایچون یمن سفری داعیه سی ظهورایدوب ابوطالبدن التماس ایتدیكه اول حضرتی بیله سنجه قوشوب همراه ایلیه تا اول حضرتك بركتیله تجارتنه بركت ایریشه ابوطالب اول التماسی مبذول طوتوب سید عالمی عمی ایله همراه ایدوب یمنه كوندردی واول سفرده دخی اول سروردن نیجه خوارق عادات ظهوره كلدی

﴿ اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم ولادتندن یكرمنجی یلدن یكرمی بشنجی یله دك ظهوره كلان وقایع بیان اولنور ﴾

ارباب سیر رحمهم الله کتور مشلردر که چون مولد نبی بکر منجی یله داخل اولدی ملائکه اول حضرته ظاهر اولوب بر بر ینه انی کوستر اولدیلر (نقلدر که بر کون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابوطالبه ایتدی ای عم بوندن اوکدین بنم قاتمه برقاچ کیجه اوچ شخص کلوب حاضر اولوب بکادقتله باقدیلر و بر برینه ایتدیلر بو اولدر امادخی ظهوری وقتی ایرشمشدر اند نصکره اول حضرت برنوبت دخی ابوطالب قاتنه کلوب ایتدی ای عم مقدما سکا دیدیکیم اول اوچ شخصک بریسی ینه ظاهر اولوب بکا حمله ایلدی والنی قارنم اوزرینه قودی شویلکه انك راحت وخوشلغندن وجودمده حس ایتدم ابوطالب اول حضرتی برکاهنه ایلتدیکه مکه ده طبابت دخی ایدردی وماجرایی اول کاهن طبیبه شرح ایدوب محمده معالجه ایت دیدی اول کاهن احتیاط تمام ایله اول حضرتك اعضاسنه نظر ایلدی وایاقلرینه باقدی و بین الکتفین علامت مبارکنی تمام تأمل واحتیاطدن نصکره ایتدی ای ابوطالب سنك بو اوغلك عیب ومرضدن پاکدر ومبرادر واکا شیاطین استیلاسی عارض اولمق بعیددر واندهخیر علامتلردن چوق نسنه مشاهده ایلدم و بوتقریر ایتدیکی حال شیاطین ووسوسهٔ شیاطین دکلدر بلکه ملائکهٔ کرامدرکه نبوت ایچون انك قلبنی تفتیش ایدرلر رسول اللهدن صلی الله علیه وسلم مرویدرکه بیوردی اول ایامده واقعه ده کوردمکه برکشی الینی بنم اوموزیمه قودی واندنصکره الینی سینه مه ایچنه صوقوب یورکیمی طشره چیقاردی واندنصکره باقوب بدن پاکده قلب پاکدر دیوب کیرو برینه قودی

﴿ اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم ولادتندن یکرمی بشنجی سنه ده واقع اولان امور وقصهٔ نسطورا راهب وتزویج خدیجه رضی الله عنها بیان اولنور ﴾

علماء سیر رحمهم الله کتور مشلردر که اول سرورك صلی الله تعالی علیه وسلم ولادتندن یکرمی بشنجی سالده اول حضرت تجارت رسمی ایله ینه شام جانبنه توجه بیوردی نفیسه بنت منیه روایت ایدر که اول سالده ابوطالب اول حضرته ایتدی یا محمد فقر وفاقه بکا غالب اولوب الیمده مال قالمادی

وقریش کاروانلك شام تجارتنه کیده جك وقتلری یاقلشدی وخدیجه
بنت خویلد که قریش مالدارلرندندر ونیجه کیمسه لره مضاربه ایله
مال ویروب تجارته کوندرر پس کندولکی خدیجه یه عرض ایتسك
البته برمقدار مال ویرالوب شام تجارتنه کیتسك شاید که اول وسیله
ایله سکا برمقدار مال حاصل اوله بو سوزی اول حضرت خدیجه یه
سویلمزدن اوکدین بو خبر خدیجه یه ایرشدی فی الحال اول حضرتك
قاتنه بر کیمسه کوندردی وایتدی بکم ایلاره ویردیکم مال مضاربه نك
ایکی اول مقدار بنی سکا ارزانی طوتارم (و بر روایت دخی اولدر که
خدیجه اول سنه دیلدیکه تجارت ایچون شامه وافر مال کوندره وهر کسه
اعتماد ایتمیوب انجق اول سرور قریش قبیله سنده صدق وامانتله
معروف اولمغله اندن امین بر کیمسه بیلمزدی تتکیم ظهور نبوتدن مقدم
خلق اول سروره محمد امین دیرلردی خدیجه اول سروره خبر
کوندردیکه تجارت ایچون شامه وافر مال کوندرمك استرم وقریش
قومنده سندن غیری بر کیمسه یه دخی اعتمادم یوقدر اکر شام طرفنه
کیدر ایسك بنم مالمی کوتور حق تعالی فائده دن نه مقدر ایتدی ایسه
مراد ایتدکك قدر بنی آل سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم بو خصوصی
ابو طالبه مشورتدن صکره قبول بیوردی (و بر روایت دخی اولدر که
ابو طالب اول معنایه واقف اولدقده اول سروره ایتدی بو بر رزقدر که حق
تعالی سکا کوندرمشدر پس اول حضرت سفر یراغنی کوروب خدیجه نك
غلامی میسره رفاقتیله شام طرفنه روانه اولدیلر (وایدرلر که خدیجه نك
اقرباسندن خزیمة ابن حکیم سلمی نام بر کشی وار ایدی انی دخی اول
سفره اول حضرته ملازم قیلدی وخزیمه اول سروره زیاده محبت
ایدوب یوللرده بر لحظه اندن جدا اولمازدی (روایتده کتورمشلردر که
یولده خدیجه نك ایکی دوه سی قالوب هیچ یورومز اولدی میسره اول
حالدن پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمی خبردار ایتدکده اول حضرت
مبارك اللرین اول دوه لرك ایاقلرینه قویوب دعا ایلدی همان ندم دوه لر
یورومکه باشلیوب قافله نك اوکنجه کیدر اولدیلر خزیمه چون اوحالی
کوردی محمد ایچون شان عظیم اولسه کرکدر دیدی (نقلدر که چون
بصرای شامه ایرشدیلر بحیرانك صومعه سنده اول زمان نسطورا
راهب ساکن اولوردی واکا نسطور دخی دیرلردی پیغمبر صلی الله

تعالی علیه وسلم برمعین اغاجك دیبنده نازل اولدقده نسطور راهب صومعه
طامنه چیقمش ایدی اول اغاجك دیبنه نزول اولنه یعنی کورججك
ایتدی بواغاجك دیبنه کیمسه قونمازالا برکشی قونارکه پیغمبر اوله
و برروایت دخی اولدرکه اول اغاج بی برك و بارو بوداقلری قورومش
ایدی چون اول سرورانك سایه سنه نزول ایلدی فی الحال اول اغاج یشلنوب
یپراقلر ومیوه‌لر ویردی وجوانب واطرافی سبز وخرم اولدی نسطور
راهب بام صومعه دن اوحالی کورججك کندوینی ضبط وامساکه قادر
اولمیوب صومعه قپوسنی آچوب طشره چیقدی واول سرورك قاتنه
واردی وامتحان واختبار ایچون اول حضرته ایتدی لات وعزایه سکا
یمین ویرره‌مکه آدك ندر بکادیه‌سن حضرت ایتدی (تکلتك امك) یعنی انانك
سنك میتکه اغلاسون بنم قاتمدن ایراغ اولسکه عرب قومنك تکلم ایتدیکی
کلمه‌لرده بکا بوایکی کلمه‌دن دشوار کلمه یوقدر دیدی ونسطورك النده
بر صحیفه وارایدی اول صحیفه‌یه نظر ایدردی ودونوب اول حضرتك
یوزینه باقردی برخیلی زمان نظردنصکره ایتدی شول تکری‌یه یمین
ایدرمکه انجیلی عیسایه کوندردی بواولدر چون خزیمه راهبدن
بوأموری مشاهده ایلدی ظن ایتدیکه راهب اول حضرته مضرت قصد
ایدوب انك حقنده برمکر ایتمك ایستر همانده غلافندن قلیجنی چیقاروب
آواز بلند ایله یاآل غالب یاآل غالب دیوچاغردی پس کارونده موجود
اولان قریش قومی خزیمه قاتنه جمع اولوب راهبه هجوم ایتدیلر راهب
اول هجومی کوروب صومعه‌سی جانبنه سکرتدی وصومعه‌یه داخل
اولوب قپوسنی محکم قپادی صومعه طامی اوزره چیقوب ایتدی ای قوم
نیچون بندن قورقارسز اول خدا حقیچونکه کوکلری درکسز
طورغوردی سزدن سوکلورك بکا هیچ برقافله نازل اولمامشدر وبن
بونظر ایتدیکم صحیفه‌ده بولدمکه بواغاجك سایه سنه نازل اولان کشی
رسول رب العالمیندر یالك قلیجله مبعوث اولسه کرکدر وخاتم النبیین
اوله‌جقدر شول کیمسه که انك یوردیغی طوته نجات بوله واول کیمسه که
یورغنی طوتمیوب اکا عصیان ایده هلاك اوله اندنصکره خزیمه‌یه ایتدی
سن نه کشیسن یعنی بوکشینك یقین اقرباسندنمیسن خزیمه ایتدی
یوق خدمتکاریم ویولده قلان ایکی دوه‌نك حکایتنی راهبه سویلدی

نسطور ایتدی ای کشی تحقیق اول مرد پیغمبر آخر الزماندر بن سکا برنسنه سویلسم کرکدر اول سوزی محافظه ایت خزیمه ایتدی نه دیه جك ایسك دی سنك سوزوکی دکلیجی و سریکی کتم ایدیجی‌یم نسطور ایتدی بو صحیفه ده شویله کوررمکه بو کشی تمام بلاده غالب اولسه کرکدر ودوکلی اعدا اوزرینه منصور ومظفر اولسه کرکدر هیچ کیمسه انکله مقاومته قادر اولماز وانك دشمنلری واردرکه اکثری یهود دندر وحقیقتده انلر خدانك دشمنلریدر زنهار بو کشی بی اول قومك شرندن حذر اوزره اول خزیمه اول سوزلری ضبط ایدوب راهبك وصیتی موجبیله اول سروری خلقدن پنهان طوتدی واول حضرته ایتدی کوکلرده عجب سنك محبتك کورریم بنده دخی سنك محب ومصدق وناصریکم (القصه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قافلهٔ حجازایله متاعلرینی بصرا ده فروخت ایتدیلر واول سرور غیریلرك ایتدیکی ربحدن برقات دخی زیاده فائده ایتدی وچون اورادن کیرو دوندیلر ومکه یه کلدیلر هوا بغایت اسیجق ایدی اول حضرت بردوه یه سوار اولوب میسره دخی برآخر دوه یه بنوب اکا خدمت وملازمت ایدردی وایکی قوش اول سرورك باشی اوزره سایه صالردی خدیجه فوقانی پنجره سنده برقاج خاتونلر ایله اوطورمشیدی انلری اول حال ایله ایرا قدن کوروب قاتنده اولان خاتونلره کوستردی انلر اوحالدن تعجب ایتدیلر تامیسره خدیجه قاتنه کلوب متاعی ایللردن برقات زیاده فائده ایتدیکنی خبر ویردی خدیجه اول قوشلرك سایه صالدقلرینك کیفیتندن سؤال ایتدکده میسره ایتدی بورادن شامه توجه ایتدیکمز کوندن بری اول قوشلر اول منوال اوزره دردیدی ویوللرده مشاهده ایتدیکی سائر خوارق وکرامانی ونسطور راهبك دیدیکی سوزلری تمام خدیجه یه تقریر وبیان ایلدی واول امور خدیجه نك اول حضرتله تزوجه میل خاطرینه سبب اولدی (نفیسه بنت منبه روایت ایدرکه خدیجه خاتون برعقل کامل صاحبی وحزم واحتیاط اسی خاتون ایدی وقریش عورتلرینك اشرف وانسبی ایدی ومال فراوانی وارایدی وجمیع اشراف قریش انی عقد نکاحه کتورمکه حریص ومشتاق ایدیلر

واشرافدن نیجه کیمسه‌لر بذل مال ایدوب انی حلاللغه دیلمشلر ایدی قبول ایتمامشیدی تا حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم شام سفرندن کلوب میسره اول سرورک احوالنی اکا شرح و بیان ایتدکده خدیجه‌نك کوکلنده اول سروره میل عظیم پیدا اولوب نفسنی اکا تزویجه راغب وطالب اولدی نفیسه ایدر خدیجه بنی کزلوجه اول حضرته کوندردی تا واروب استعلام واستخبار ایدم وخدیجه‌یی تزوجه میلی وارمیدر یوقیدر کورم چون اول حضرتك قاتنه واردم وایتدم مکه یا محمد سنی اولمکدن نه نسنه مانع اولور جواب بیوردیکه وسعت وقدرتم یوقدر بن ایتدم اکر بر صاحب جمال وصاحب مال وصاحب شرف سنك کفوك بر عورت اولسه وسنك اولمك مؤنتلریکی تمام کوروب کفایت ایتسه رغبت بیورر میدك اول سرور ایتدی اول عورت کیمدر بن ایتدم خدیجه بنت خویلد اول ایتدی یا اولورمی ایتدم بنم بویمه که انی سکا راغب ایلیم پس خدیجه قاتنه واروب محمدك انی دیلدیکندن خبردار ایتدم خدیجه جاننه منت بیلوب قبول قیلدی ونکاح اولمق ایچون بر ساعت اختیار ایلدی وبنی اول سرورك قاتنه کوندردیکه فلان ساعتده تشریف بیورسونلر تا عقد نکاح مهماتی فیصل بوله وخدیجه‌نك کندی عمی عمرو بن اسده دخی خبر کوندردی تا حاضر اولوب کندویی محمده تزویج ایلیه واول حضرت دخی ابوطالب وحمزه واعمامندن برقاچ کشیلر ایله ساعت موعودده خدیجه‌نك منزلنه کیروب عقد نکاح ایلدی (منقولدرکه ابوطالب مجلس عقدده بر خطبه اوقودیکه (الحمد لله الذی جعلنا من ذریة ابراهیم وزرع اسمعیل وضیضئ معد وعنصر مضر وجعلنا من حضنة بیته وسواس حرمه وجعل لنا بیتا محجوجا وحرما آمنا و جعلنا الحکام علی الناس (اما بعد) فان ابن اخی هذا محمد بن عبد الله فتی لایوازن به رجل من قریش الارجح وان کان فی المال قل فان المال ظل زائل وامر حائل ومحمد من قد عرفتم قرابته وقد خطب خدیجة بنت خویلد وبذل لها من الصداق ما آجله وعاجله عشرون بکرة من مالی وهو والله بعد هذا له نبأ عظیم وخطر جلیل) یعنی حمد وسپاس اول خدا ایچوندرکه بزی ابراهیم اوغلارندن واسمعیل زرعندن

ایلدی وبزی معد ومضرك اصلندن وجوده كتوردی وبزی كندی بیتنك نكبهانلرندن وكند وحرمنك پیشوا لرندن قیلدی وبزه برخانهٔ مكرم ارزانی طوتدیكه خلق عالم اطراف وجوانبدن اول خانه یی زیارت قصدیله كلورلرو بزه برحرم محترم عطا بیوردیكه هركمكه اكا داخل اوله امان وسلامتده اولور وبزی ناس اوزره حاكملر ایلدی (امابعد تحقیق كه بنم قرنداشم اوغلی بو محمد بن عبدالله بریكتكدر كه قریشدن هیچ بر كیسه انكله موازنه ایتمز الا كه اول زیاده كلور واكرچه مالی قلیلدر ودرستی بودركه مال ظل زائل وامر حائلدر ومحمد بركشیدركه سز ایو بیلورسز انك قرابتنی وتحقیق كه خدیجه بنت خویلدی حلالغه دیلر واكا بنم مالمدن یكرمی مایه دوه مهر مؤجل ومعجل تسمیه ایلر خدا حقیچون انك شان عظیمی وامر جسیمی اولسه كركدر (روایتده كتورمشلردركه چون ابوطالب خطبه یی تمام ایتدی ورقة بن نوفل دخی برخطبه اوقودی مضمونی بوایدیكه حمد وسپاس اول خدا ایچوندر كه بزی سنك دیدیكك كبی ایتدی ای ابوطالب وبزه فضلیت ویردی تاكه سن تعداد ایتدك پس اول جهتله بز عربك مقتدالرندن ومهترلرندنز وسز دخی تمام اول فضیلتلرك اهلیسز اهل عشرت سیزك فضیلتلر یكرزی انكاره قادر دكللردر وناسدن برفرد سزك فخر وشرفكزی رد ایده مز لر بز علی التحقیق سزكله وصلت وامتزاجه رغبت ایتدك ای كروه قریش شاهد اولك كه بن خدیجه بنت خویلدی عورتلكه محمد بن عبد اللهه ویردم درتیوز مثقال زر خالص مهرایله اندنصكره ورقه خاموش اولوب ابو طالب اكا ایتدی ای ورقه استرمكه خدیجه نك عمی بو عقد نكاحده سنكله شریك اوله پس عمرو بن اسد ایتدی ای كروه قریش شاهد اولك كه بن خدیجه بنت خویلدی عورتلكه محمد ابن عبد اللهه ویردم پس طرفیندن ایجاب وقبول متحقق اولدی وقول صحیح اولدركه اولوقتده خدیجه نك باباسی حیاتده دكل ایدی (نقلدركه خدیجه جاریه لرینه امر ایتدی دف چالوب رقص ایتدیلر وایتدی یا محمد عمكه ایتكه تاسنك دوه لر كسدن برینی بوغازلیوب خلقه اطعام ایلیه پس خدیجه نك دیدیكی كبی ایتدیلر وهمان اول كون زفاف واقع اولدی (وپیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول وصلته عظیم شادمان اولدی

ابوطالب زياده فرح كوستردى وايتدى (الحمدلله الذى اذهب عنا الكرب ودفع عنا الهموم) تنبيه * ابوطالبك خطبه‌سندن شويله معلوم اولوركه خديجه‌نك مهرى يكرمى مايه دوه اوله وورقه بن نوفلك خطبه‌سندن شويله مفهوم اولوركه انك مهرى درتيوز مثقال طلا يعنى زرخالص اوله وكتب سيرده برروايت دخى واردركه انك مهرى بشيوز درهم اوله پس بوروايات ثلاثه‌نك جميعسى صحيح اولديغى تقديرجه وجه توفيق اول وجهله حاصل اولوركه مهرخديجه‌ده امورمذكوره مجموعى اولمش اوله وهرراوى بيلديكنى روايت ايتمش اوله وياخود اول زمانده يكرمى دوه‌نك قيمتى بشيوز درهم وياخود درت يوز مثقال زر خالص اوله راويلر نقل بالمعنى ايتمش اوله‌لر والله اعلم

﴾ اول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم ولادتندن اوتوز بشنجى يلدن تااول ظهور نبوته دك واقع اولان امور وبيت كعبه‌نك منهدم اولوب قريش كبرو بنا ايتدكارى بيان اولنور ﴿

بوسالده بيت كعبه خراب اولمشيدى قريش انى بنا ايلديلر محمد بن اسحق ايدر اول زمانده بيت كعبه برقاج طاشلردن اورلمش بيت ايدى وبوكسكلكى برآدم قامتى قدر ايدى وسقفى يوغيدى شول وقت كه قريش انى تعمير ايتديلر يوكسلتديلر ومسقف قيلديلر واول تعميرك سببى اول ايديكه بيت كعبه‌نك ايچنده قيو شكلنده برخزانه ايتمشلر ايدى وكعبه‌نك ماللرينى اول خزانه‌ده ضبط وحفظ ايتمشلر ايدى اتفاق بركيجه برجماعت كلوب اول دفينه‌يى اوغرولاديلر واول وقعه باعث اولديكه قريش خانهٔ كعبه‌يه سقف ايدوب ديوارلرين يوكسلتديلر پس خانه‌يى خراب ايدوب يابمغه مشغول اولديلر بيت كعبه‌نك سبب هدمنده بعضيلر ايتديلر كاه‌وكاه مكه‌يه سيل كلوردى برنوبت سيل عظيم كلوب كعبه‌نك ديوارلرى ياردى پس قريش بينك انهدامندن قورقوب مجددا بنا ايتمك ايچون يقديلر اول اثناده روم درياسندن برسفينه كلدى واول سفينه قومنك رئيسلرينه باقوم رومى ديرلرايدى استاد يابوجى ايدى اول سفينه جده نواحيسنه ايرشدكده پاره‌لنوب هلاك اولدى وليد بن مغيره برجماعتله جده‌يه واروب اول سفينه اغاجلرين صاتون الديلر وباقوم روميدن التماس واستدعا ايتديلركه مكه‌يه كلوب بيت

کعبه‌یی بنا ایدیوره باقوم قبول ایدوب انلر ایله مکه‌یه کلدی وطاش جمع اولنمغی امر ایتدی قریش طاش چکمکه مشغول اولدیلر (حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم دخی انلر ایله طاش چکردی وانلر انکونه لرینی یعنی لباسلرینی چیقاروب اوموزلری اوزره قیوب دخی اوزرینه طاش قیوب چکرلردی اول حضرت دخی انلر جلین ایدردی عباس ایدر اول حضرتک مبارک اوموزینه طاش زحمت ویروب رنجیده ایتمامک ایچون اول امری اکا بن دلالت ایتدم اول حضرت دخی بنم سوزمله لباسنی چیقاروب اوموزی اوزرینه قودی ناگاه عورتی ظاهر اولمغله یوزی اوزره یره دوشدی وایدرلر که بیهوش اولدی چون عقلی باشنه کلدی ازاری دیدی واکا اول حالده غیبدن ندا ایدوب (خمر عورتك یامحمد) دیدیلر واول ندا غائبدن اول حضرته ابتدا واقع اولان ندا ایدی (و بر روایت دخی اولدر که عباس ایتدی اول حالده اول حضرته (ماشانك یامحمد) دیدم یعنی نه حالده سن دیدم اول حضرت ایتدی (نهیت ان امشی عریانا) یعنی کشف عورتدن نهی اولندم دیدی عباس ایدر بن اول حالتی مخفی طوتدم تاحق تعالی انك نبوتنی ظاهر ایدنجه کیمسه‌یه سویلمدم (بر روایت دخی اولدر که ابوطالب شفقتندن طاش انك مبارك اوموزینه زحمت ویرمسون ایچون اول حضرته انکونه‌کی یعنی لباسکی اوموزك اوزره قودیدی اول حضرت ایتدی (اصابنی مااصابنی الافی تعری) یعنی بکا ایریشن مکروه ایرشمدی الاعورتمی منکشف قیلدیغم جهتدن ایرشدی راوی ایدر اولکوندنصکره کیمسه اول حضرتی عریان کورمدی (نقلدر که ارکان بیتدن هر رکننك بناسنی قبائل عربدن برقاچ قبیله‌لر بوینلرینه الوب متضمن اولدیلر که وایدرلر که اول بابده قرعه آتوب قرعه مقتضاسنجه عمل ایتدیلر وچون حجر الاسودی یرینه قومق وقتی کلدی قبائل اراسنده نزاع واقع اولدی هر قبیله‌نك مدعاسی اول ایدیکه حجر الاسودی یرینه کندولر قویه‌لر آخرلری مداخله ایتمیه‌لر ونزاعلری بر مرتبه‌یه ایرشدیکه بوخصوص ایچون بربرلری ایله قتال ایتملو اولدیلر ابو امیه که قریشك قوجه‌لرندن ایدی بوخصوصده برمصلحت فکر ایدوب ایتدیکه مسجد الحرام قپوسندن ایچرو اول هرکیم داخل اولورسه اول کشی‌یی

اراكزده حكم نصب ايدوب بو خصوصده اول كشى نه ديرسه اوله ايدك
قوم ابو اميه نك بو سوزينى معقول كوروب انك اوزرينه اتفاق ايتديلر
ناكاه مسجد الحرام قپوسندن اول پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ظاهر
اولدى قوم ايتديلر ايشده محمد امين كلدى دوكليز انك حكمنه راضى يز
ديديلر پس اول حضرت بيوردى تا حجر الاسودى بر منديل اوزرينه
قوديلر (و بر روايت دخى اولدركه اول حضرت اوموزندن رداى اطهرينى
چيقروب بايدى و بيورديكه حجر الاسودى اول ردا اوزره قوديلر
دخى بيورديكه هر قبيله دن بركشى كلوب اول ردانك بر كوشه سنى
طوتوب حجر الاسودى ايش اوستنه كتورديلر اول حضرت حجر الاسودى
ردا اوستندن الوب كندى مبارك اليله يرينه قودى
ومستحكم ايلدى (نقلدركه اول حضرت اول وقتده كه حجر الاسودى
قودى برطاشه محتاج اولديكه انى استحكام ايده نجد قبيله سندن بركشى
برطاش الوب ديلديكه اول حضرته ويره عباس انى منع ايدوب برطاش
كتوروب اول حضرته وردى اول مرد نجدى غضبه كلدكده اول
حضرت ايتدى (انه ليس يبنى معنا فى البيت الامنا) يعنى قريش
قبيله سندن اولميان كشى بزمله بيتى بنا ايدەمز ديدى (القصه چون
بيت كعبه نك ديوارى بكرمى ارشون مقدارى يوكسلدى وسقف موضعنه
ايرشدى سقف قيوب اول سقفى التى درك اوزره بنا ايتديلر وحجرى بيت
كعبه دن طشره قوديلر حجر ديدكلرى كعبه نك جانب غربيسنى دور
ايدر برديواردر (فائده) مورخان كتورمشلردركه بيت كعبه يى اول
آدم بنا ايلدى تكيم بو كتابده باب اولده ذكرى مرور ايلدى اندنصكره
اولاد آدم انى طاشله وطپراغله تعمير ايتديلر ايدى لكه اولاد آدمدن
بيت كعبه يى تعمير ايدن شيث ايدى طوفان نوحده اول بنا غرق اولوب
يرنده برقزيل دپه قالدى اندنصكره ابرهيم خليل عليه صلوات الرحمن
بنا ايدوب اندنصكره عمالقه قومى بنا ايلديلر اندنصكره قبيلهٔ جرهم
بنا ايلديلر و بر قول دخى اولدركه جرهم قبيله سنك بناسى عمالقه
بناسدن مقدم ايدى اندنصكره قريش بنا ايلديلر اندنصكره عبدالله
ابن زبير رضى الله عنهما كندو امارت وسلطنتى زماننده بنا ايلدى
انكيچون حضرت عايشه برحديث روايت ايدوب ايتدى بكا پيغمبر

صلى الله عليه وسلم ایتدیکه (یا عایشه لولا ان قومك حدیث عهد بالکفر لنقضت الکعبة ورددتها على قواعد ابراهیم وجعلت لها بابا شرقیا وبابا غربیا) پس عبدالله بن زبیر قریشك یابدیغی بنا قواعد ابراهیمه مخالف اولمغله یعقوب حضرت پیغمبرك مراد ایتدیکی کبی یاپدی چون عبدالملك بن مروان کندی طرفندن حجاجی ابن زبیرك جنکنه کوندردی حجاج واروب ابن زبیره ظفر بولوب مکه ده بر دار ایتدی وعبد الملك ابن مروان حجاجه امر ایلدی تا بیت کعبه یی یعقوب حضرت رسول الله صلى الله تعالى علیه وسلم زماننده اولدیغی کبی یاپدی و بر قول دخی اولدر که حجاج عبد الملکه عرض واعلام ایتدیکه بیت کعبه منجنیق طاشلرندن وسائر ایریشن آفاتدن خرابه مشرف اولمغله تجدیده محتاج اولمشدر دیدی و تعمیرینه اذن استدی عبدالملك ایتدی ثقیف قبیله سندن اولان حجاج بیت کعبه یی بنا ایتمك نیجه جائز اوله پس کندی قرنداشی محمد بن مروانی قریش قبیله سندن اولمغله مکه یه کوندردی تا واروب ابن زبیرك بناسنی هدم ایدوب پیغمبر صلى الله تعالى علیه وسلم زماننده اولدیغی اسلوب اوزره بنا ایلدی بیت کعبه نك شمدی یکیجالده اولان بناسی حجاج بناسیدر ویاخود بنی مروان بناسیدر على اختلاف القولین (نقلدر که هارون رشید دیلدیکه مروانك بناسنی یعقوب ابن زبیرك حدیث شریف موجبنجه یاپدیغی منوال اوزره بنا ایده اول خصوصده امام مالك ایله مشورت ایتدکده امام مالك ایتدی یا امیرالمؤمنین بو عزیمتدن فارغ اولکه تا بیت کعبه ملعبهٔ ملوك اولمیه پس هارون رشید اول داعیه دن فراغت ایتدی و بیت کعبه بوندن بویله بو صورت اوزره قالسه کرکدر تا شول زمانه دك که حبشه قومی انی خراب ایده نتکه پیغمبر صلى الله تعالى علیه وسلم بیوردی (یخرب الکعبة ذو السویقتین من الحبشة کانی به اسود افحج یقلعها حجرا حجرا) و بعض روایاتده وارد اولمشدر که (یجیء الحبشة یخربونه خرابا لا یعمر بعده ابدا)

❊ اول حضرتك صلى الله تعالى علیه وسلم زمان ولادتندن قرقنجی سنه یه دك ظهور ایدن وقایع وابتدای نزول وحی و قرآندن اول نازل اولان بیان اولنور ❊

ارباب سیر رحمهم الله ذکر ایتمشلردر که چون اول حضرتك ولادتندن

قرقنجی ییل تمام اولدی خداوند تعالی اکا رسالت ویروب کافهٔ خلقه
رسالتله کوندردی واندن مقدم اول سروره نیجه آثار وعلامات ظاهر
اولدی صادق رؤیالر کبی وحجر وشجرك سلام ویرمسی کبی جابر بن سمره
رضی الله عنه ایتدی حضرت پیغمبردن ایشتدم بیوردیکه مبعوث
اولاجغم کونلردن برقاچ کونلرده وکیجه لرده هیچ براغاجه وطاشه
راست کلمدم الا بکا (السلام علیك یارسول الله) دیرایدی (نقلدر که
اول حضرته وحی نازل اولمازدن مقدم چون بریوله که کیدردی
برآواز اشیدردیکه اکاندا ایدوب یا محمد دیرایدی اول سرور صاغنه
وصولنه باقردی هیچ کیمسه کورمزدی پس اکا خوف وخشیت
عارض اولوردی واول ارادن قچاردی برنوبت صورت حالی خدیجه یه
تقریر بیوروب ایتدی قورقارمکه بکا برآفت ایریشه خدیجه جواب
ویروب ایتدی حاشا که حق تعالی سکا بومقوله آفت ایرشدیره خاطریکی
خوش طوت امیدشویله درکه حق تعالی سنك حقکده خیر وایولکدن
غیری یی دیلمامشدر (برروایت دخی اولدرکه وحی نزولندن اون برسنه
مقدم برآواز ایشدرایدی وکیمسه یی کورمزدی ویدی ییل مقداری
برآیدنلق کوروب شاد اولوردی واحادیث صحیحه ده ثبوته ایرشمشدر که
عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها ایتدی رسول خدایه نزول وحیدن
مقدم ابتدا ظاهر اولان نسنه رؤیای صادقه ایدی (وکان لایری
رؤیا الاجاءت مثل فلق الصبح) اندن صکره خلقدن خلوت وعزلت
اول سرورك محبوب ومرغوبی اولدی وجبل حرا مغاره سنده
عزلت وخلوت اختیار ایدوب اوراده حضرت حقك عبادتنه مشغول
اولوردی ونیجه کونلر غارده عبادتنه اشتغال ایدوب اهل وعیالنه
اشتیاق حاصل اولدقده خانه سنه کلوردی وخدیجه یی کوروب
زاد وزواده سنی مهیا ایدردی وینه غاره کیدوب عبادتنه مشغول
اولوردی ناکاه اکا وحی نازل اولدی (وبرروایت دخی اولدرکه
سید عالمك صلی الله تعالی علیه وسلم عادتی بومنوال اوزره ایدیکه ییلده
برکره مکه دن چیقوب غار حراده خلوتده اوطورردی واوقاتنی
حق تعالینك عبادتیله مستغرق طوناردی چون برآی خلوت
چیقارردی کبرو مکه یه کلوردی وبیت کعبه یی یدی کره طواف ایدوب

کیرو منزلنه کلوردی هر ییل بوقاعده اوزره عمل ایدردی تا که اول حضرتك ولادتندن قرق برنجی ییل داخل اولدی اول سرور قالقوب قاعدهٔ معهودهسی اوزره غار حرایه واروب انده عبادته مشغول اولدی (اول حضرتدن مرویدر که بیوردی غار حراده ایدم و برر وایتده جبل حرانك اوزرنده طورمشیدم ناگاه بکا برشخص ظاهر اولدی وایتدیکه یامحمد سکا مژده اولسونکه بن جبرائیلم حق تعالی بنی سکا کوندردی وسن اللهك رسولیسن بوامت اوزرینه واوقو دیدی بن ایتدم (ما انا بقارئ) یعنی بن اوقویجی دکلم پس بنی قوجاقلیوب صقدیکه طاقتم قالمدی اندنصکره بنی قیوویروب اوقو دیدی بن ایتدم (ما انا بقارئ) بنی ینه قوجاقلیوب صقدی شویلکه طاقتم قالمدی ینه قیوویروب اوقو دیدی بن ایتدم اوقومق بلمزین اوچنجی نوبت ینه طوتوب صقدی ینه قیوویروب ایتدی (اقرأ باسم ربك الذی خلق خلق الانسان من علق اقرأ وربك الاکرم الذی علم بالقلم علم الانسان مالم یعلم) (وبر روایت دخی اولدرکه اول حضرت حرا غارنده سویکنوب اوطورمشیدی جبرائیل انك عقبندن کلوب انی متنبه قیلدی اول سرور طوغری اوطوروب صاغنه وصولنه باقدی هیچ کیسه کورمیجك ینه سویکندی پس جبرائیل ینه کلوب اول حضرتی ینه متنبه قیلوب ایتدی قالق یامحمد بن جبرائیلم اول حضرت قالقوب برشخص کوردیکه اوکنجه کیدر سید عالم صلی الله علیه وسلم دخی انك عقبنجه روانه اولدی چون اول شخص کوه صفا ومروه ارالغنه واردی انك ایاقلری یرده وباشی کوکده ایدی وقنادلری بنی آچدی مشرق ومغرب مابیننی طوتدی وانك ایاقلری صارو وقنادلری یشل ایدی وانك اوزرنده یاقوت سرخدن ایکی کردن بند وار وجبههسی مجلی ومصفی ویکاقلری نورانی ودیشلری بیاض وصاچلری قزل مرجان رنکنده ایدی وانك ایکی کوزی ارالغنده یازلمش (لا اله الا الله محمد رسول الله) چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول شکل وهیئتی کوردی انك عظمت خلقندن قورقوب ایتدی (من انت رحمك الله فانی لم ار شیئا قط اعظم منك خلقا ولا احسن منك وجها) یعنی سن کیسنکه خدا سکا رحمت ایتسون تحقیقا بن سندن اولورق وکوزل یوزلولك هیچ

برنسنه کوردم جبرائیل ایتدی (انا روح الامین الی جمیع النبیین
والمرسلین اقرأ یا محمد) یعنی اوقو یا محمد دیدی اول سرور ایتدی نه
اوقو یایم که بن هرکزا وقومامیشم پس جبرائیل کندی قنادی التندن
ویاقوت ایله طوقنمش برحریر بهشتیدن نامه چیقاروب اول سرورك
یوزینه طوتوب اوقو دیدی اول حضرت ایتدی بن اوقومق بیلمزم
پس اول سروری صقدی بنه قیوویردی تا اوج نوبت صقوب
قیوویردکدنصکره سابقا ذکر اولندیغی اوزره اقرأ سوره سنك اولنی
اوقیوویردی اندنصکره جبرائیل ایاغنی یره اوروب یردن برصو چیقدی
اول صودن آبدست الدی شویلکه اول آبدست مضمضه واستنشاقی
ویوز یومغی وال وایاق یومغی مشتمل ایدی بونلری اوچر کره یویوب
باشنه برکره مسح ایلدی واول سروره دخی بیوردی تا اول سرور دخی
انجلین آبدست الدی چون ابدستدن فارغ اولدی جبرائیل
برآوج صو الوب اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم یوزینه صاچدی
واوکنه کچوب ایکی رکعت نماز قیلدی واول حضرت اکا اقتدا ایلدی
اندنصکره جبرائیل ایتدی یا محمد نماز قیلمق اشته بویله در (نقلدرکه
چون جبرائیل غائب اولدی اول حضرت کیرو خانه سنه کلدی
شویلکه انك کوکلی دترر ایدی پس (زملونی زملونی) دیدی و برروایتده
(دثرونی دثرونی) دیدی یعنی بنی اورتکز بنی اورتکز پس انك اوزرینه
برنسنه اورتدیلر تا برزمانکه خوف وخشیتی کچدی خدیجه یه ایتدی
(لقد خشیت علی نفسی) یعنی تحقیق کندی نفسم اوزره قورقدم
خدیجه ایتدی قورقمه که حق تعالی سنی بلیه یه آتماز (و برروایت دخی
اولدرکه حق تعالی سنی غمناك ایلمز (انك لتصل الرحم وتحمل الكل وتقری
الضیف وتعین علی نوائب الخلق) دیدی یعنی تحقیقا سن صلهٔ رحم ایدرسن
وعیال یوکنی چکرسن وکسب ایدرسن وصرف قیلورسن وقونق
قونقلرسن ونوائب ونوازل حقده خلقه همراهلق ایدرسن (و برروایت
دخی اولدرکه خدیجه ایتدی (لاتخف فان ربك لایفعل بك الاخیر الانك
تقری الضیف وتصدق الحدیث وتؤدی الامانة وتعین الناس علی النوائب
وتؤوی الیتیم وتحسن الخلق) یعنی سن قورقمه حق تعالی سنکله خیردن
غیری نسنه معامله ایتمز زیرا تحقیق سن قونوق صویجیسن وطوغری

سوز اوسن وامانتی یرینه قیوجیسن وعاجزلره یاردم ایدیجیسن ویتیملره ارقه و یریجیسن وغریبلره ایلك ایدیجیسن وایوخویلوسن یعنی چون بوخصال حمیده سنده در سنك ایچون محل خوف وخشیت یوقدر(وبرروایت دخی اولدرکه ایتدی (مایفعل الله بك الاخیرا لانك حسن الوجه حسن الخلق حسن الصوت حسن القول حسن الفعل حسن النية) روایتده کتور مشلردر که خدیجه اول حضرته تسلی ویردکدنصکره ایتدی اکردیلرسك سنك حالکی عمم اوغلی ورقة بن نوفله عرض ایده یم تابوبابده نه سویلرکوره لم وحالبوکه ورقه برکشی ایدیکه زمان جاهلیتده قریش دیننـدن دونوب نصرانی وموحد اولمشیدی وعلم انجیلی ایو بیلوردی وانجیلی عربی ایله و برروایتده عبرانی ایله کتابت ایدردی واول وقتده پیر واعمی اولمشیدی پس خدیجه اول سرور دن مأذون اولوب ورقه قاتنه واروب ایتدی ای بنم عمم اوغلی بکا جبرائیلدن خبرویرورقه ایتدی (قدوس قدوس) وبرروایتده (سبوح سبوح) دیدی واندنصکره ایتدی یاخدیجه بو دیارك قومی که بوت پرستلردر حق تعالی ایله پیغمبرلری ارالغنده امین اولان جبرائیلی بودیارلرده کیم بیلور وانك نامنی کیم یادایدر خدیجه اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم بکا جبرائیل نازل اولدی دیدوکنی وکیفیت حالنی ورقه یه تقریرایلدی ورقه ایتدی اکرجبرائیل بویره نازل اولمش اولورسه حق تعالی بودیاره خیربسیار وبرکت بی شمار کوندرسه کرکدر ای خدیجه اکربوسوزی طوغری سویلدك ایسه تحقیق بلمش اولکه موسی وعیسایه علیهما السلام نازل اولان ناموس اکبر محمده نازل اولمشدر (وبرروایت دخی بودرکه ورقه خدیجه یه ایتدی یاخدیجه اول محمده نازل اولان کشی ینه کلسه کرکدرسن اومکانده حاضر اول واول کشی کلدکده باشکی آچوب صاچکی نمایان ایله اکر اول کشی خداوند تعالی جانبندن ایسه سنك صاچکی کورمکه تحمل ایتمسه کرکدر خدیجه ایدر کیروکلوب ورقه نك سوزلرینی اول حضرته سویلدم وایتدم اکراول شخص بردخی کلورسه بکا خبرویرپس جبرائیل برنوبت دخی اول حضرته ظاهر اولدقده اول حضرت بکا خبرویروب سکا دیدیکیم کشی کلدی دیدی اول سروری صاغ اویلوغمك اوزرینه

اوطورتدم اول شخصی کوررمیسن ایتدی کوریرم پس باشمی آچدم وصاچلریمی پریشان ایتدم وایتدمکه اول شخصی کورر میسن ایتدی کورمز اولدم کندی اندنصکره ایتنم بشارت اولسون سکا که اول سکانازل اولان شخص حضرت حق طرفندن کلور برفرشتهٔ کرامدر وبنه ورقه قاتنه کلوب قصه یی اکا حکایت ایتدم ورقه ایتدی تحقیقاناموس اکبر روی زمینه نازل اولمشدر (وبرروایت دخی اولدرکه ورقه اول بابده ابیات متعددهسوبلدی واول ابیاتدن بعضیسی بو بیتلردر (شعر) فانك حقا یاخدیجه فاعلمی ✱ حدیثك ایانا فاحمد مرسل ✱ وجبریل یأتیه ومیکال معهما ✱ من الله وحی یشرح الصدر منزل ✱ یفوزبه من فازفیه بتوبة ✱ ویشقی بهاالعاق القوی المضلل ✱ فریقان منهم فرقة فی جنانه ✱ واخری باخوان الجحیم تغلل ✱ اذا مادعوا بالویل فیها تتابعت ✱ مقامع فی هاماتهم ثم مرجل ✱ فسبحان من تهوی الریاح بامره ✱ ومن هو فی الایام ماشاء یفعل ✱ ایدرلر که ورقه ایتدی یاخدیجه محمدی بنم قاتمه کوندر تاکندی حالنك حکایتنی بکانقریرایده پیغمبر صلی الله علیه وسلم ورقه قاتنه واروب کندی قصه سنی حکایت ایلدی ورقه ایتدی (ابشر یامحمد ثم ابشر) تحقیقا بن شهادت ایدرم که عیسانك بشارت ویروب بندنصکره بررسول مبعوث اولسه کرکدرونامی احمد اولسه کرکدر دیدیکی رسول سن سین وشهادت ایدرمکه سن احمدسن وخدانك رسولیسن وتحقیقا اول ناموس که عیسایه نازل اولمشدر سکادخی نازل اولدی وتیز اوله که کفار ایله جهاد وقتاله مأمور اولاسن اکر بن اول کونلرده حیاتده اولورسم البته سکایاردم ایتسم کرکدر دیدی وباشنی یقین ایلتوب اول سرورك جبهه سنی بوس ایلدی (وبرروایت دخی اولدرکه ورقه اول سروره ایتدی کاشکی بن اول کونلرده جوان وتوانا اولیدم وکاشکی بن حیاتده اولیدم اولکونکه قومك سنی بو بلدهدن چیقارهلر حضرت ایتدی (اومخرجی هم) یعنی ای ورقه انلر بنی چیقاررلرمی ورقه ایتدی اوت چیقاررلر زیراسنك کتور دیکك نسنهیی هیچ برکشی کتورمدی الا قومی اکا دشمنلك ایتدیلر وایذا وجفا قلدیلر اندنصکره چوق زمان کچموب ورقه وفات ایلدی وظهور دعوت زمانه ایرشمدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم

ورقه حقنده بیورمشدر (لقد رأیت القس فی الجنة علیه ثیاب خضر لانه آمن بی وصدقنی) نقلدرکه اندنصکره وحی فتور بولوب کسلدی ایدرلر که زمان فتور وحی اوج ییل ایدی لکن اول ایامده جبرائیل کندی بی حضرته کوستروب تسکین ویردی اما قرآن اوقومزدی واول حضرت فترت وحیدن زیاده غصه ناك اولوردی برمرتبه غمناك اولوردیکه برقاچ نوبت کندوبی قله کوهدن آتوب هلاك ایتمك ایستدی واول کونلرده اکا جبرائیل ظاهر اولوب (یامحمد انك لرسول الله حقا) دیرایدی (وبرروایت دخی اولدرکه نره یه کیدرایسك یامحمد بن سنك دوستك وقرنداشکم دیرایدی پس اول سرورك قلبی جبرائیلك بونوع کلماتندن تسکین بولوب نفسنه اطمینان حاصل اولوردی (زهری ابوسلمة بن عبدالرحمن دن روایت ایدرکه اول ایتدی جابر بن عبدالله انصاریدن اشتدم ایتدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه فترت وحی زماننده یوالده کیدردم ناکاه آسماندن برآواز ایشتدم باشمی یوقارو قالدیروب کوردمکه حراغارنده بکا کلن ملك یرایله کوك اراسنده برکرسی اوزرنده اوطورمش اندن بکا برخوف وخشیت طاری اولدی کیرو منزلمه کلوب (زملونی زملونی) دیدم پس بکا برنسنه اورتدیلر حق تعالی وحی کوندردیکه (یاایها المدثر قم فانذر وربك فکبر وثیابك فطهر والرجز فاهجر) اندنصکر وحی متتابع اولوب بربری اردنجه کلوردی (نقلدرکه اول وقتده مکه ده عداس راهب دیرلر برشخص وار ایدی خدیجه ورقه قاتندن دونوب کلدکدنصکره انك قاتنه واروب اول حضرتك قصه سی شرحنی اکا سویلدی پس عداس راهبدن دخی ورقه دن اشتدیکی کلمات مثللی سوزلر ایشیدوب اطمینان قلبی زیاده اولدی (ابن اثیر کتاب جامع الاصولده وابن جوزی کتاب وفاده کتورمشلردرکه ابتداء نبوتده اسرافیل اوج ییل اول حضرته ملازم اولمشیدی اندنصکره رسالتله جبرائیل نازل اولمشدر واسرافیل اول حضرته ملازمت ایدرکن وحی کتورمیوب انجق اکا وحی جبرائیل کتورمشدر وشیخ مجدالدین فیروز آبادی که متأخرین فن حدیثك اکابرندندر کتاب صراط مستقیمنده کتوررکه اول سرور صلی الله تعالی علیه وسلم یدی یاشنه کیرلدنبرو حضرت عزت عزشانه

اسرافيله فرمان بيورديكه اول سرورك ملازمتنده قيام ايده پس
اسرافيل همیشه اول سروره قرين اولوب اوچ ييل تمام ايتدكدنصكره
جبريله فرمان بيورديكه اول حضرته ملازمت كوستره پس جبرائيل
يكرمی طقوز ييل اول سروره مقارنت ومرافقت طريقی ايله ملازم
اولمشيدی ولكن ظاهر اولمازدی يعنی اول سروره كورنمزدی امابعض
روايات صحيحه ده وارد اولمشدركه اسرافيل اول حضرته ملازمت
ايتديكی وقتده برقاچ كره ظاهر اولوب بركلمه وايكی كلمه سوز سويلمشدر
والله اعلم (فائده) محمد بن اسحق وائمهٔ سير وتواريخدن جمع كثيرانك
اوزرينه اتفاق ايتمشلردر كه ابتداء نزول وحی ماه رمضانده اولمشدر
نتكه حق تعالی بيورر (شهر رمضان الذی انزل فيه القرآن) و(انا انزلناه
فی ليلة القدر) لكن اكثر اصحاب حديث واهل سير اكا ذاهب اولمشدركه
ابتداء وحی اول حضرتك ولادتندن قرقنجی سنه نك ماه ربيع الاولنده
واقع اولمشدر او چنجی كيجه ده وياخود سكزنجی كيجه ده وجامع
الاصولده ديمشدركه (هذا هو الصحيح عند اهل العلم بالاثر واهل المعرفة
بالتاريخ والسير) وبوجماعت ذكر اولنان ايكی آيت كريمه دن بويله
جواب ويررلركه قرآنك رمضانده انزالندن مراد لوح محفوظدن
سماء دنيايه انزال اولنديغيدر زيرا مرويدركه قرآن لوح محفوظدن
سماء دنيايه دفعهٔ واحده ده انزال اولنمشدر اندنصكره سماء دنيادن
مصالح عباد حسبنجه آيت آيت وسوره سوره اول حضرته دفعاتله
نازل اولمشدر وياخود مراد شهر رمضان الذی انزل فی شانه القرآن
ديمكدر (وعلماء حديثك بعض متأخرلری ديمشلردركه اول حضرته رؤياده
ابتداء وحی ولادتندن قرق برنجی ييلك ماه ربيع الاولنده واقع اولمشدر
واو ييل اثناسنده ابتداء وحی ونزول قرآن سال مزبورك رمضاننده واقع
اولمشدر (تنبيه) روايات سابقه دن اويله معلوم اولديكه
قرآندن ابتدا نازل اولان اقرأ سوره سنك اوليدر (وبرروايت دخی اولدركه
انك ظاهری اقتضا ايدركه قرآندن ابتدا نازل اولان (يا ايها المدثر)
اوله وبرروايت دخی واردر اكادلالت ايدركه ابتدا فاتحة الكتاب نازل
اولمش اوله نتكه روايت اولنمشدر بركون سيد عالم صلی الله تعالی عليه
وسلم تنها كيدر ايكن غائبدن يا محمد يا محمد نداسنی اشتدی پس ورقه بن

نوفلك وصيتى اوزره اولكيلركبى قور قيوب وقاچيوب يرنده طوروب
قرار ايتدى وابيك يانندادى ديدى اول منادى ينه ندا ايدوب (اشهد
ان لااله الاالله واشهد ان محمدا عبده ورسوله) دى ديوب فاتحة
الكتابى آخرينه دك اوقودى پس بو روايات مختلفه نك جمله سى
صحيح اولديغى تقديرجه بونلرك مابينده توفيق بووجهله ممكندركه
قرأندن ابتدا نازل اولان اقرأ سوره سنك اوليدر ديمك على
الاطلاق نازل اولان ديمكدر وقرآندن ابتدا نازل اولان سورهٔ
مدثرك اوليدر ديمك فترتدن يعنى فترت وحيدن صكره ابتدا نازل اولان
ديمكدر وفاتحة الكتابك اوليتى روايتى اكا محمولدركه جبرائيل
غارحراده اول حضرته ظاهر اولمازدن مقدم واقرأ سوره سنك اولنى
كتورمزدن مقدم ندا طريقيله فاتحة الكتابى اول حضرته
ايشتدرمشيدى فاتحة الكتابك اوليتى اول اعتبار ايله در وبعض علماء
بو روايات ثلثه نك وجه وتوفيقنده بويله بيورمشلركه اقرأنك اوليت
نزولى حقيقيدر ومدثر وفاتحة الكتابك اوليتلرى اضافيدر يعنى
تبليغ وانذاره دلالت ايدن سوره لردن ابتدا نازل اولان مدثردر سور
قرأنيه دن كامله نازله اولان سوره لردن ابتدا نازله اولان فاتحة الكتابدر

حضرت پيغمبره صلى الله تعالى عليه وسلم نزول وحيك كيفيتى بيان اولنور

معلوم اوله كه اول حضرته وحى نزولى برقاچ نوع اوزره در (اولكيسى
صادق رؤيالردر نتكه عايشه رضى الله تعالى عنها حديثنده مرور
ايلدى كه بيورمشيدى (اول ما بدئ به رسول الله من الوحى الرؤيا
الصالحة وفى رواية الصادقة) ايكنجيسى جبرائيل عليه السلام
اول حضرته كورنمكسزين قلبنه القا ايتديكيدر نتكه (نزل به الروح
الامين على قلبك لتكون من المنذرين) آيت كريمه سى اكا دلالت ايدر
(وان روح القدس نفث فى روعى ان لن تموت نفس حتى تستكمل
رزقها فاتقوا الله واجملوا فى الطلب) حديث صحيحى انى مقتضيدر
(اوچنجيسى جبرائيل بر ار صورتنده متمثل اولوب اول حضرته وحى
كتوردكيدر (ايدرلركه جبرائيل غالبا دحية كلبى صورتنده كيروب
وحى كتورردى وكاه كاه اصحابدن بعضيسى انى كورورلردى

(درد نجیسی وحی اول سروره بر چاك آوازی مثالنده کلوردی و اول آواز اول سروره ذکر اولنان وحی صورتلرینك اشد و اصعبی ایدی تتکه اکر اول حالده اول حضرت دوه یه سوار اولمش بولنسیدی اول حالك آغرلغندن بندیکی دوه نك ایاقلری بوکلور دی و اکر یارانندن برینك دیزینه سویکنمش بولنسه ایدی اول کیمسه نك دیزی آغرلقدن قیرلملی اولوردی و اول وحی قیش کونی صووقلرنده نازل اولسه اول حضرتك جبههٔ مبارکندن عرقلر روان اولوردی (بشنجیسی جبرائیل بر آخرك صورتنه متمثل اولمقسزین کندی صورت اصلیسی ایله اول سروره کورینوب وحی کتورر ایدی (التنجیسی جبرائیل لیلهٔ معراجده بالای آسمانده اول حضرته نازل اولوردی (یدنجیسی ملك واسطه سنسز حق تعالی لیلهٔ معراجده بی واسطه ورای حجابدن اول سروره سویلر و بر قولده اول سرور لیلهٔ معراجده حق تعالی یی باش کوزیله کورمشدر

پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خلقی ایمانه دعوت ایدوب وابتدا ایمانه کلنلر بیان اولنور

ارباب سیر و تواریخ رحمهم الله کتورمشلردر که چون اول حضرته دلائل واضحه ایله معلوم اولدیکه پیغمبردر اشخاصدن ابتدا دین اسلامه دعوت ایتدیکی خدیجه ایدی رضی الله عنها خدیجه بی توقف اکا ایمان کتوردی جمیع علمانك اتفاقلری انك اوزرینه در واندن بر کون صکره و بر روایتده همان اول کونك آخرنده علی بن ابی طالب اول حضرتك تربیه سنده اولمغله اکا ایمان کتوردی نتکه اندن ثبوته ایرشمشدر که دیدی (صلیت مع النبی صلی الله تعالی علیه وسلم قبل الناس سبعا) اندنصکره زید بن حارثه که خدیجه نك آزادلوسی ایدی ایمان کتوردی اندنصکره ابوبکر صدیق شرف ایمانله مشرف اولدی (واهل سیرك بعضیسی انك اوزرینه درلر که اولردن خدیجه دنصکره ابتدا ایمانه فائز اولان ابوبکر صدیق ایدی و بو بحثك دلائلی ایله تحقیقی و بو اقوال مختلفه نك وجه توفیقی بو کتابدن ایکنجی مقصدك مقدمه سنده مذکور اولسه کرکدر ان شاء الله تعالی

ابو بکر صدیقك دلالتیله مسلمان اولان جماعت سباق اسلام بیان اولنور

روایتده کتورمشلردر که چون ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه

مسلمان اولدی کندی یاران ودوستلرندن برجماعتی اسلامه دعوت ایلدی انلردخی اجابت ایدوب مسلمان اولدیلر اول جمله دن ایدی عشرهٔ مبشره دن بش نفر کشی عثمان ابن عفان وزبیر بن عوام وطلحة ابن عبید الله وسعد بن ابی وقاص وعبدالرحمن بن عوف بونلری رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم مجلسنه کتوروب مسلمان اولدیلر وایرتسی کون عثمان بن مظعون وابو عبیدة بن الجراح وابوسلمة بن عبد الاسد مخزومی وارقم بن ابی الارقم بوجمله یی پیغمبرك قاتنه کتوروب مسلمان اولدیلر اندن نصکره تدریجله بلال وصهیب وخباب بن ارت وعمار بن یاسر واناسی سمیه وابوبکر صدیقك قزی اسما وابو عبیدة ابن الحارث وعبد الله بن مسعود وخنیس بن حزافه وجعفر بن ابی طالب بر بر ایمان کتوردیلر

شیاطینك آسماندن ممنوع اولدیغی بیان اولنور

روایتده کتورمشلردرکه چون اول حضرتك بعثتندن یکرمی کون کچدی شیاطین استراق سمعدن ممنوع اولدیلر (ابن عباس رضی الله عنهمادن منقولدرکه نبوت ظهورندن مقدم شیاطین آسمان جانبنه چیقوب قولقلرینی آسمانه طوتارلردی واول اورادن یریوزنده واقع اولاجق حوادثدن برقاچ کلمه ایشیدرلردی و بوکلمهٔ حقی نیجه باطل کلمه لرایله مخلوط ایدوب کلوب اهل زمینه سویلرلر ایدی تا شول زمانه دك که پیغمبر صلی الله علیه وسلم مبعوث اولدی شیاطینی اول ایشدن کلی ممنوع ایتدیلرنتکه (وانا لمسنا السماء فوجدناها ملئت حرسا شدیدا وشهبا وانا کنا نقعد منها مقاعد للسمع فمن یستمع الآن یجدله شهابا رصدا) آیت کریمه‌سی بومعنایه دلالت ایدر

سید عالمك صلی الله علیه وسلم خلقی ایمانه دعوتنی آشکاره قیلدیغی بیان اولنور

(نقلدرکه اول حضرت اوائل حالده خلقی اسلامه کزلوجه دعوت ایدوب خلق اطرافدن بر وایکیشر کلوب ایمان کتوررلردی تا اوچ ییله دك بو منوال اوزره کچدی اندنصکره جبرائیل کلوب (فاصدع بما تؤمر واعرض عن المشرکین) آیت کریمه‌سنی انزال ایتدی یعنی یامحمد کندی امریکی اظهار ایله ومأمور اولدیغك

نسنه یه قیام ایدوب مشرکاردن بوز چویرو کفاردن کوکاوکی امین طوتکه بزانلرك شربنی سندن کفایت ایدرز پس اول حضرت دعوت کربنی میانه بغلیوب خلقی آشکاره اسلامه دعوت ایلدی تا اول وقته دك که کندو یقین اقرباسنك انذاری ایله مأمور اولدی نتکه بیورلدی (وانذر عشیرتك الاقربین واخفض جناحك لمن اتبعك من المؤمنین) صحتده ایرشمشدر که چون بوآیت نازل اولدی حضرت جبل صفایه چیقوب ندا ایلدیکه یامعشر قریش یابنی فهر یابنی آل غالب یابنی لوی یابنی عدی دیوب بطون قریشی بر بر دعوت ایلدی قوم چون انك آوازینی ایشتدیلر محمد جبل صفا اوزره چقمش بزی دعوت ایدر دیدیلر وقاتنه جمع اولوب نه اولدك یا محمد دیدیلر ونه دیلرسن (وبر روایت دخی اولدر که جبل صفا اوزره چیقوب ندا ایلدیکه (یاصباحاه) وبو لفظله ندا ایتمك عرب مابیننده زیاده شدت وکمال مرتبه مصیبت محلنه مخصوص اولمغله قریش رئیسلری جمله انك قاتنه جمع اولدیلر وقاتنه جمع اولمیانلر دخی کندولردن بدل بر آدم کوندردیلر پس سرور عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انلره خطاب ایدوب ایتدی (اشتروا انفسکم من الله لااغنی عنکم من الله شیئا یابنی عبدالمطلب لااغنی عنکم من الله شیئا یاعباس بن عبدالمطلب لااغنی عنك من الله شیئا یاصفیة عمة رسول الله لا اغنی عنك من الله شیئا یافاطمة بنت محمد سلینی ماشئت من مالی لا اغنی عنك من الله شیئا) اندنصکره ایتدی بن سزه اکر خبرویروب بوطاغك اوته جانبنده بر دشمن چریسی کلمشدر ناکاه اوستکزه چاپوب سزی غارت ایتمك استردیسم بو اخبارمه بنی تصدیقمی ایدرسز یوخسه تکذیبمی ایدرسز دوکلیسی ایتدیلر تصدیق ایدرزسن بزم قاتمزده کذبله متهم دکلسن بزسندن طوغرولقدن غیری نسنه کورمدك دیدیلر حضرت ایتدی ایمدی بیلك وآکاه اولك که بن سزی عذاب شدیددن قورقودوب انذار ایدرم اول حضرتك عمی ابولهب ایتدی (تبالك یامحمد الهذا جمعتنا) یعنی یازقلر سکا یامحمد سن بزی بونك ایچونمی چاغروب جمع ایلدك پس حق تعالی تبت یدا ابی لهب سورەسنی انزال ایلدی

﴿ مکه مشرکلرینك پیغمبر علیه الصلوه والسلام
ویارانه ایتدکاری ایذا واضرار بیان اولنور ﴾

راویلر ایدرلر که چون سید عالم صلی الله علیه وسلم خلقی دینه دعوت

یدوب لکن قریشك آلهۀ باطله لرینه تعرض ایتمزدی انلردخی او حضرته
چندان متعرض اولمازلردی واول سرور مجلس قریشـه واردقجه اکا
اشارت ایدوب بورلرینه دیرلردیکه بنی عبدالمطلبدن بو یکیده آسمـاندن
خبر کلور و آسمان خبرلرینی خلقه خـبر ویرر پس بوطریقه اوزره نیجه
زمان کچدی تاحق تعـالی انلرك معبودلرینی تعییب ایدوب وانلرك آباء
واجدادلری بوحال ایله اولمکله جهنمه کیردکلرینی ومعذب اولدقلرینی
اخبارایدیجك قریش دخی عداوت واصرارایدراولدیلر عایشۀ صدیقه
رضی الله عنهادن منقولدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه
بن ایکی بدخصلت قوکشولرك ارایرلرنده ایدم بریسی ابولهب وبریسی
عقبة بن ابی معیط ایدی انلرنجاست جمع ایدوب کتوروب اول حضرتك
یولی اوزرینه دوکرلردی اول حضرت منزلندن چیقوب لطف واین ایله
یابنی عبدمناف بونه قوکشولقدر دیر ایدی اول ناپاکاری یول اوزرندن
دفع ایدردی (نقلدرکه اول سرور حج موسملرنده کندوبی خلقه عرض
ایدوب انلری اسلامه دعوت ایدردی و(یاایها الناس قولوا لااله الاالله
تفلحـوا) دیر ایدی ابولهب اول سروره اردندن طـاش اتاردی
(وبرروایت دخی اولدرکه اول حضرتك مبارك ایاقـلرینی وطوپقلرینی
مجروح ایدوب قانی روان ایدردی وایدردیکه ای کروه خلق انك سوزینی
دکلمك وامرینه مطیع اولمککه اول کشی کذابدر وسـید عالم بیورردیکه
کیمدر اولکه بکامعـین اولوب نصرت ایلیه تابن پرورد کارمك رسالتنی
یرینه کتورم روز جزاده انك مقامی جنت اوله وقریش قومی مکه یه
کلنلره ایدرلردیکه زنهار محمـددن حذر ایلیکز تاانك فتنه سیله مفتون
اولمیه سز ونیجه مختلف سوزلر سویلیوب اول سرورك حقنده کاه ساحر
وکاه شاعر وکاه کاهن وکاه مجنون دیرلردی وسیدرسل بوحالدن زیاده
ملول ومحزون اولوردی وحق جل وعلا انك دلنی غلنه تسکین ویرمك
ایچون بوعیبلردن بری وعاری اولدیغنه دلالت ایدر آیتلر کوندرردی
نتکیم والذاریات سورهسـنده بیورر (کذلك مااتی الذین من قبلـهم
من رسول الاقالوا ساحراومجنون اتواصوبه بل هم قوم طاغون) وسورۀ
طورده بیورر (فذکر فـانت بنعمة ربك بکاهن ولا مجنون ام یقولون
شـاعر نتربص به ریب المنون قل تربصوا فانی معکم من المتربصین)

وسورهٔ نونده بیورر (ن والقلم ومایسطرون ماانت بنعمة ربك بمجنون)
وهرچند که اول قوم مدبر ایذا واضرار ایدرلردی اول حضرت ثبات
قدم ومصابرت کوستروب طریق دعوتی ترك ایتمزدی ولنعم ماقیل
(بیت) ازثبات خودم این نکته خوش آمد که بجور * برسر کوی
تو از پای طلب ننشستم * سعید بن جبیردن روایت ایدرلر که اول حضرت
دعوت خلقی آشکاره ایدوب دین قریشی تعییب وآلههٔ باطله لرینه سب
ایتدکدنصکره چون موسم حج ایرشدی ولید بن مغیره که صنادید
قریشدن ایدی واول قومك اعقل واسنی ایدی سائر رؤساء قریشه
ایتدی موسم حج کلدی اطراف وجوانبدن قبائل عرب کلوب بیت
کعبه یی زیارت ایتسه لر کرکدر وسزك خانه لریکزه قونسه لر کرکدر
حال بوکه بو کشینك یعنی محمدك اخبار وآوازه سنی ایشتمشلر در بهرحال
انك قاتنه واروب سوزلرینی ایشیدرلر وکوکللرینه انك میل ومحبتی دوشوب
اسلامه میل ایدرلر پس بو بابده برفکر وتدبیر ایدك وانی یعنی محمدی
برنسنه یه منسوب قیلك که انك سوزینی ایشتدکلرنده اکا میل ایتمیوب
اندن متنفر اوله لر وجمله کز متفق الکلمه اولوب برسوزده قرار ایدککه
هر بریکز باشقه باشقه سوزلر سویلیوب بری بریکزی تکذیب ایتمیه سز
قریش قومی ولید بن مغیره نك بوسوزینی ایشتدکلرنده ایتدیلر یااباعبدالشمس سن برفکر ایدوب بو بابده برسوز سویله بزجمله مز سکا
متابعت ایدوب همان اول سوزی سویلیه لم ولید ایتدی یوق سز سویلك
تا بن ایشیده یم انلر ایتدیلر کاهندر دیه لم ولید ایتدی والله بزچوق
کاهنلر کورمشزدر اول یعنی محمد کاهن دکلدر وانك کلامنك کاهنلر
زمزمه سنه هیچ مناسبتی یوقدر چون سز جماعت حجاجه محمد
کاهندر دیه سز انلر کلوب انی کوروب وکلامنی استماع ایتدکلرنده
سزك کذبکز ظاهر اولور انلر ایتدیلر پس دیوانه در دیه لم ولید ایتدی
والله بز دیوانه یی بیلورز وچوق مجانین کورمشزدر محمدك کار وباری
وسوسهٔ جنوندن دکلدر وهیچ جنونله مناسبتی یوقدر انلر ایتدیلر پس
شاعردر دیه لم ولید ایتدی بزشعری خوب بیلورز وشعرك اقسامنی
ایو استحضار ایتمشزدر محمد شاعر دکلدر وانك کلامی اصلا شعره
بکزه مز انلر ایتدیلر پس ساحردر دیه لم ولید ایتدی بز ساحرلری

وسحرلرینی كورمشز در انك نفثنك ساحرلر نفثنه هیچ مناسبتی یوقدر
وانك عقد واداسی سحر عقدی دكلدر انلر ایتدیلر پس سن سوله نه دیه لم
ولید ایتدی والله محمدك كلامنده بر حلاوت و بر حسن قبول و بر نور
وضیا واردر كه دوكلی نسنه لره غالب كلور وهیچ برنسنه اكا غالب اولمق
احتمالی یوقدر و محمد اول مقوله كشیلردنمیدر كه انی بیلیه لر بر مجهول
كشی دكلدر كه اكا وسوزینه التفات ایتمكز دیه بیلوز برا انك اصلی جمله دن
شریفرك ونسبی جمله دن معروفركدر وفصاحت كلامده كیمسه انكله
مقاومت ایده مز وهر نسنه یی كه اكا اسناد ایده یورز چون خلق انی
كوره لر وسوزینی ایشیده لر بیلورلر كه بزیلان سو یلمشز قوم ایتدیلر ای
ابو عبد الشمس بو بابده البته سن بر فكر وتدبیر ایتملوسن ولید بر لحظه
تأمل ایدوب ایتدی مصلحتمزه نافع ویقین اولان اولدر كه دیه سز
محمد ساحرلره بكزر زیرا كه محمدده بر نوع سوز واركه انك استماعی
باباىی اوغلدن قرنداشی قرنداشدن واری عورتدن واقربایی اقربادن
ایروب جدا ایدر اول سحری محمد غیریلردن اوكرنوب اكا اول سحر
ساحرلردن وسائر بابل ولایتی ساحرلرندن ایرشمشدر دیه لم دیدی پس
حق تعالی ولیدك حقنده آیت كوندروب بیورمشدركه (ذرنی ومن
خلقت وحیدا وجعلت له مالا ممدودا وبنین شهودا) روایتده
كتورمشلردركه عروة بن الزبیر عبدالله بن عمرو بن عاصدن سؤال ایتدیكه
قریشك پیغمبره صلی الله علیه وسلم ایتدكاری جفا وایذالردن سنك
كوردكاركدن قنغی ایذا وجفا زیاده رك ایدی عبد الله بن عمر وایتدی
بركون اشراف قریش حجرده جمع اولمشلرایدی وبن دخی انده حاضر
ایدم اثناء كلامده اول حضرتی ذكر ایدوب ایتدیلر نه عجب نسنه دركه
محمد دن ایریشن مكروهلر دن صبر ایتدیكمز كبی برآخر نسنه یه صبر
ایتدیكمزی هركز كورمدك بزه شتم ایدر ودینمزه دخل وتعییب ایدر
وجماعتمزی تفریق وآلهه مزه سب ایدر بونكله برابر نه انی كندی حالنه
قویوب هیچ سو یلمزز انلر بو سوزده ایدیكه سیدعالم صلی الله علیه وسلم
حرم قپوسندن ایچری كیردی واستلام ركن ایدوب طوافه مشغول اولدی
اثنای طوافده انلرك اوزرینه اوغرادقده انلر اول حضرته لایق اولمیه جق
تعریضلر ایدوب قتی سوزلر سویلدیلر كه بن اول سوزلرك كراهتی اثرینی اول
حضرتك مبارك وجهنده مشاهده ایلدم ایكنجی طوافده واوچنجی

طوافده دخی اول مثللو ناسزا سوزلر سویلدیلر اوچنجی دفعه‌ده اول حضرت طوروب ایتدی (تسمعون معشر قریش اما والذی نفس محمد بیده لقد جئتکم بالذبح) یعنی ایشدلئ یاقریش قومی شول خدا حقیچونکه محمدك جانی انك قبضهٔ قدرتنده‌در بن سزه ذبح کتورمشمدر یعنی اکر بنم سوزمی اسلیوب بکا متابعت قیلمزسکز قیون کبی سزك بوغازیکزه قلیج قیوب سزی قتل ایدرم صانورمیسز که سز بنم جنکمدن رایکان چیقوب کیده‌سز چون حضرت بوسوزی سویلدی کویا دوکلیسنك بوغازلر بنی صقدی وانلرك اندامنه لرزه دوشوب تملق ایتمکه باشلدیلر وانلردن اول کیمسه که بوندن مقدم اول حضرته سب وطعنی جمله دن زیاده ایتمشدی تمام نرم ولطیف سوزلر ایله اول حضرته تسکین و یروب ایتدی یا اباالقاسم کیر و دون و یو لکه کیت خدا حقیچونکه سن جهول دکلسن پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کیرودونوب طوافنی تمام ایلدی ایرتسی کون دخی قریش اول محلده جمع اولدیلر و بن انلر ایله ایدم بعضیسی بعضیسنه ایتدی دونکی کونکه محمده غیابنده بوقدر طعن وسب ایتدك چون محمد بزه ظاهر اولوب شتم ود شنام ایلدی اکا هیچ نسنه سویلمکه قادر اوله میوب خاموش اولدق شویلکه کویا بزم اسانلر یز عملدن قالمش ایدی بونه ایش ایدیکه بز ایتدك اکر بونوبت انی بو اورسق اکانه ایده جکمزی بیلورز دیدیلر وانلر بوسوزده ایدیکه اول حضرت قپودن ظاهر اولوب طوافه باشلدی چون قوم انی کوردیلر غایت غیظ وغضبدن دوکلیسی براوغوردن اول سرورك باشنه یوموالدیلر وایتدیلر که بزم حقمزده و بوتلر یمزك حقنده سویلین سن میسن اول سرور ایتدی بلی بنمکه اول سوزلری سویلدم وشمدنصکره دخی سویلرم عبدالله ابن عمرو ایدر کوردمکه برشخص اول حضرتك رداسی کوشه سنی طوتوب کردننه طولادی وشویله چکدیکه اول حضرتك نفسی یولی باغلاندی ابو بکر رضی الله تعالی عنه حاضر ایدی فریاد ایدوب اغلامغه باشلدی وایتدی (اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله وقدجاءکم بالبینات من ربکم) پس قریش ابو بکردن بوسوزی ایشتدکارنده پیغمبردن ال چکوب ابو بکره هجوم ایلدیلر وصقالندن طوتوب اولقدر اوردیلر که باشی یارلدی (و برروایت دخی اولدرکه یوزینه

وسائر اعضاسنه اول قدر نعلين اورديلر كه بيهوش اولوب دوشدي
بنو تميم كه ابو بكرك قومى ايدى اول حالدن خبردار اولوب كلديلر واني
كفارك اللرندن خلاص ايتديلر ابولهبك عورتيكه حمالة الحطبدر اول
محله كلوب ايتدى (مذمما قلينا ودينه ابينا وامره عصينا) جابر بن عبدالله
انصارى رضى الله عنه روايت ايدر چون قريش كوردیلر كه اصحاب
رسول الله صلى الله عليه وسلم كوندن كونه زياده اوليورلر دوكلسى
جمع اولوب ايتديلر كورك ايچمزده كيمدر كه زياده سحر وكهانت
وشعر بيله كه اني محمد قاتنه كوندره يز تا انكله مباحثه ايده اني بو دعوادن
دونديره پس بو خصوص ايچون ايچلرندن عتبة بن ربيعه بى اختيار
ايتديلر اول حضرت مسجد الحرامك بر كوشه سنده اوطورمشيدى
عتبه اول سرورك قاتنه واروب ايتدى يا محمد سنمى بكركسن يوخسه
بابك عبد اللهمى بكركدر اول حضرت هيچ جواب ويرمدى اندنصكره
ينه عتبه ايتدى سنمى بكركسن يوخسه عبد المطلبمى بكركدر اول
سرور ينه خاموش اولوب طنمدى اندنصكره عتبه ايتدى اكر سنك زعمك
اول ايسه كه انلر سندن يكرك اوله لر تحقيقا انلر دخى بو بزم طاپديغمز پوتلره
طاپديلر واكر سنك زعمك اول ايسه كه سن انلردن يكرك اوله سن
پس سويله ايشيده لم (و بر روايت دخى اولدر كه عتبه ايتدى اى قرنداشم
اوغلى تحقيقا سنك نسبك بزم ميانمزده بر مرتبه ده در كه سن خود
بيلورسن وتحقيقا قريش قومنك اراسنده بر امر عظيم پيدا ايتدك كه
انلرك جماعتنك تفريقنه باعث اولدك واول قومك معبودلرينه طعن
ايدوب آبا واجدادلرينك تكفيرينه قائل اولدك وبزى عرب ميانده
فضيحت ايتدك بر مرتبه كه قريش ايچنده برساحر وكاهن وار ايمش
ديو مشهور اولدى اكر بو امره باعث داعيهٔ شهوت ايسه قريشدن
هر قنغى عورتى اختيار ايدر ايسك سكا عقد نكاح ايده لم واكر بو امره
باعث احتياج وفقر ايسه سنكيچون بر مال جمع ايده لم تا دوكلى قريشك
مالداررى اوله سن واكر بو دعوادن مقصودك بزه پادشاهلق
ايتمك ايسه بزسنى پادشاه ايدينه لم واكر سنك بو دعوى ايتديكك
امر بر خواب وخيال اثرندن ايسه كه سن انك دفعنه قادر اولميه سن
پس سنك ايچون طبيب حاذق بولالم تا سكا معالجه ايلسون و بزكندى

مالاز یوزدن خرج ایده‌لم تاسنی خلاص ایلسون عتبه بو کلمات ناپسندیده سندن
فارغ اولدقدنصکره اول حضرت ایتدی یا عتبه سوزیکی تمام ایتدکمی
عتبه ایتدی تمام ایتدم اندنصکره سید عالم بنیاد کلام ایدوب (بسم الله
الرحمن الرحیم حم تنزیل من الرحمن الرحیم کتاب فصلت آیاته قرآنا
عربیا لقوم یعلمون) تا بو آیته ایرشدیکه (فان اعرضوا فقل انذرتکم
صاعقة مثل صاعقة عاد وثمود) عتبه اول حضرته ایتدی حسبک حسبک
یا محمد (و بر روایت دخی اولدرکه حضرت بو سوره‌یی قراءت بیوردی
و عتبه اللرینی آرقه‌سنه قیوب تمام دقت ایله استماع ایلدی تا پیغمبر صلی الله
علیه وسلم سجده آیتنه ایریشوب سجده ایلدی اندنصکره ایتدی
یا ابا الولید ایشته ایشتدیکی اشتدک شمدنصکره نه دیلرسک کیت عتبه
اول حضرتک قاتندن قالقوب قومک قاتنه روان اولدی قوم ایتدیلر
والله عتبه نک کلیشی کیدیشنه بکزه‌مز اونی متغیر اولمش پس عتبه
انلرک قاتنه کلوب ایتدی والله که محمددن بر کلام اشتدم مکه هرکز
انک مثلنی ایشتمامیشم خدا حقیچون اول کلامک شعر و سحر و کهانته
هیچ مناسبتی یوقدر ای کروه قریش بنم سوزومی دیکله‌یک و محمده متعرض
اولمق وانی کندی حالنه قویک تا کندی ایشنه مشغول اولسون تکری
تعالایه یمین ایدرمکه انک اول کلاملرینک شان عظیمی اولسه کرکدر
اکر سائر قبائل عرب اکا غالب اولوب انک غائله سنی دفع ایدرلرسه
سزک مقصودیکز بی زحمت حاصل اولمش اولور و اکر محمد انلره غالب
اولوب سلطنته ایریشورسه انک ملکی سزک ملککز وانک عزتی سزک
عزتکزدر یعنی محمد ایله قوت قرابتکز اولمغله محمد سلطان اولورسه
سزک قومکز خلقک اسعادتلوسی اولور قوم ایتدیلر ای ابو الولید
والله که محمد سکا سحر ایتمشدر عتبه ایتدی بن معقول و مناسب کوردیکمی
سویلدم سز هرنجه دیلرسکز اویله ایدک چون قریشه معلوم اولدیکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندی طریقه‌سنده ثابت قدمدر
وانلرک بوتلرینه طعن وتشنیعدن ممنوع اوله جق دکلدر پس زیاده
ایذا واضراره سعی ایدوب بغض ودشمنلکی مرتبهٔ اعلاده اظهار ایدر
اولدیلر واول حضرتک اصحابنه تعذیب وایذا ایتمکه باشلادیلر عبد الله
ابن مسعود رضی الله تعالی عنه ایدر حضرت رسول اللهک صلی الله

تعالی علیه وسلم قریشه بددعا ایتدیکنی کورمامشیدم الا برکون
اول حضرت حرم کعبه ده نماز قیلغه مشغول ایدی ابوجهل قریشدن
برکروه ایله مجلسلرنده اوطورمشلرایدی واول حوالیده بردوه بوغزلنوب
مشیمه سی یعنی قارنندن چیقن ولدینك صوکی اول اراده دوشمش
یاتوردی ابوجهل لعین ایتدی سزلردن کیم اوله که واروب شو بیان قانلو
ونجاستلو مشیمه یی الوب محمد سجده یه واردقده آرقه سنه قویه قومك
بدتری یعنی عقبة بن ابی معیط ملعون روان اولوب اول مشیمه یی الوب
کتوردی واول حضرت سجده یه وارنجه طوروب سجده یه واردقده
اول مشیمه یی مبارك آقه سنه قودی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
سجدده توقف ایدردی وانلر کولوب پاره پاره اولمغه قریب اولورلردی
ابن مسعود رضی الله عنه ایدر بن اول اراده ایدم واول حالی کوررردم
ومشرکلردن قورقدیغمدن برنسه سویلمکه قادر اولمیدم اول سرور
اولحالده قالوب سجده دن مبارك باشنی قالدرمزدی تا بر کشی فاطمهٔ
زهرایی رضی الله تعالی عنها اولحالدن خبردار ایلدی فاطمه کلوب
اول مشیمه یی اول حضرتك آرقاسندن الوب یبانه آتدی ومشرکلر
جانبنه توجه ایدوب انلره دشنام ویردی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم چون نمازدن فارغ اولدی نمازه ایتدکلری حرمتسزلك ایچون
بد دعا ایدوب بیوردیکه (اللهم علیك بقریش اللهم علیك بقریش
اللهم علیك بقریش) چون مشرکلر بیلدیلرکه اول حضرت کندیلره
بد دعا ایلدی انلره بغایت کوج کلدی زیرا بیلورلردیکه اول مکانده
دعا مستجابدر (ابن مسعود ایدر اول سرور اوج نوبت علی سبیل الاجمال
قریشه بددعا ایتدکدنصکره تفصیل بیوروب برجماعتك اسملرینی تعیین
بیوردی ودیدی (اللهم علیك بابی جهل بن هشام وعتبة بن ربیعه وشیبة
ابن ربیعه والولید بن عتبه وعقبة بن ابی معیط وابی بن خلف وامیة بن
خلف وعمارة بن الولید) دیو تسمیه ایلدی عبدالله بن مسعود ایدر خدا
حقیچونکه اول حضرت اولکونکه انلرك نامنی تسمیه ایدوب بددعا ایلدی
دوکلیسنی یوم بدرده کوردمکه مقتول اولدیلر انجلرندن بریسی قورتلمدی
لاشه لرینی چکوب قیویه آتدیلر انجق امیة بن خلفکه جسم ناپاکی پاره پاره
اولوب هر پاره سی بر یرده قالدی (محمد بن اسحق رحمة الله تعالی علیه ایدر

اول حضرت صلى الله عليه وسلم ابوطالبك حمايه سنده اولوب اشراف
وكبار صحابه دن هر بريسى كندى قوم وعشيرتلرينك حمايه لرنده اولمغله
قريش اول حضرته ال اوزاتمغه وكبار صحابه يه اللرندن كلان ايذا وجفايى
اتمكه قادر اولمامغله اتفاق ايتديلر كه مسلمانلردن قبيله وعشيرتى اولميان
فقير وعاجزلرى نره ده بولورلرايسه تعذيب وايذا قيله لر پس انلرى طوتوب
حبس ايدوب بعضيسنه آچلغله وصوسزلغله عذاب ايلديلر وبعضيسنى
كونشده عريان حبس ايدوب آرقه لرينه زرهلر كيدرديلر وبعضيسنه
دكنك اوروب محمدك دينندن رجوع ايت ديديلر صبرى ضعيف
اولانلردن بعضيسى كافرلك ايستديكى سوزى دل اوجيله سويليوب
خلاص اولورلردى وبعضيسنك دين اسلامه يقينى قوى اولمغله بلايه
صبرده ثابت قدم اولوردى اول جمله دن بريسى بلال حبشى ايديكه انك
مولاسى اميه بن خلف جمحى هر كون انى بطحاء مكه يه ايلتوب عريان
ايدوب اسيجاق قومه ياتورردى وحرارت آفتاب ايله قزمش طاشلرى
انك قارنـنه وسينه سنه بصرايدى واى سيه روى محمدك دينندن
دون ولات وعزايه ايمان كتور ديو اذيت ايدردى بلال رضى الله تعالى
عنه احد احد دير ايدى يعنى خداى يكتايه طپارم ديمك اولور بركون
ابوبكر صديق رضى الله تعالى عنه انك اوزرينه اوغرايوب انى اوحالده
كوردى واميه نك قاتنه واروب ايتدى بوشخصه بويله عذاب
اتمكدن سزه نه حاصل اولور اللهدن قورقك واللر بكزى بوندن كيرو
طوتك اميه ايتدى اى ابوقحافه اوغلى انى بوبلاره سن اوغراتدك وانى
پوت پرستلكدن منع ايدوب محمد دينـنه سن ترغيب ايتدك شمدى انى بلادن
ينه سن قورتار اكر مرحمتك وارايسه انى بندن صاتون آل ابوبكر
صديق رضى الله تعالى عنه بوخبرى منت بيلوب بلالى صاتون آلوب
وفى الحال آزاد ايلدى (وبرروايت دخى اولدر كه رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم چون اوحالدن واقف اولدى (اشركه ياابابكر)
ديدى صديق ايتدى يارسول الله بن انى همان الديغم ساعت آزاد
ايلدم منقولدر كه بنى مخزوم قبيله سنك رئيسلرى بيور مشلردر كه تا عمار
ابن ياسرى وباباسنى واناسى سميه يى هركون بطحاء مكه يه ايلتوب اسيجاق

قومه یاتوررلردی وانواع تعذیب ایله عذاب ایدرلردی برکون حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انلرك اوزرلرینه اوغرادی کوردیکه عذاب ایدرلر یقینلرینه واروب (صبرا یاآل یاسرفان موعدکم الجنة) دیدی وابن عباسدن رضی الله عنهما منقولدرکه کفار مکه عمار بن یاسری وباباسنی واناسی سمیه یی وصهیبی وبلال وخبابی طوتوب اشکنجه ایلدیلر اما سمیه یی ایاقلرندن ایکی دوه یه کروب کفارك بری حربه ایله قبلنی اوروب شهید ایلدی وزوجی یاسری دخی برآخر عذابله هلاك ایتدیلر واسلامده ابتدا مقتول اولان انلرایدی اما عماره جبر واکراه ایدوب دل اوجیله محمدك دینندن دوندم دیدرتدیلر بوخبر پیغمبره صلی الله علیه وسلم ایرشدکده اول حضرت ایتدی حاشا که عمار کافر اوله تحقیق بودرکه عمارباشدن ایاغه وارنجه ایمان ایله طوپطلودر وایمان اتنه ودرینه وکوکنه سرایت ایتمشدر عمار چون کفار الندن خلاص اولوب حضرت قاتنه کلدی وکفارك جفا سندن شکایت ایدوب اغلادی اول حضرت مبارك الیله عمارك کوزلری یاشنی سلوب تسلیت وردی وایتدی (ان عادوا لك فعدلهم بما قلت) بعض مفسرین ایدرلرکه (من کفر بالله من بعد ایمانه الامن اکره وقلبه مطمئن بالایمان) آیت کریمه سی اول قصه ده نازل اولمشدر والله اعلم

﴿ نبوتدن بشنجی سالده واقع اولان امور ودخی اصحابك حبش ولایتنه هجرتلری ونسا ورجالدن مهاجرلرك عددی بیان اولنور ﴾

ارباب سیر رحمهم الله کنور مشلردرکه چون مکه کافرلری اصحاب رسول اللهه جفا واضراری حددن آشور دیلر واول حضرت دخی انلرك جفا وایذالرینی دفعه قادر دکلیدی پس اصحابه دستور وردیکه حبشه جانبنه هجرت ایدهلر وانلره ایتدی اول بلادك برپادشاهی واردرکه مملکتنده کیمسه ظلم ایتمکه قادر دکلدر اول پادشاهك قاتنه واروب حق تعالی برسلامت ورفاهیت احسان ایدنجه دك اول دیارده ساکن اولك پس نبوتدن بشنجی ییلك ماه رجبنده اون ایکی ار اوورت خاتون اختفا طریقیله پیاده مکه دن چیقوب کتدیلر تادریا کنارینه ایرشدیلر نصف دیناره برکمی استیجار ایدوب کمی یه کیروب حبشه طرفنه روان اولدیلر پس حبشه یه واروب اول دیارك پادشاهی اولان

نجاشینك جوارنده امین وآسوده اولدیلر (منقولدرکه مکه دن ابتدا حبشه یه هجرت ایدن عثمان بن عفان ایدی رضی الله تعالی عنه زوجه‌سی رقیه بنت رسول الله ایله هجرت ایلدی روایتده کتور مشلردرکه مکه دن چیقدقدنصکره حبشه یه سلامتله وصوللری خبری کج کلمکله اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ملول اولمشیدی تا بر خاتون کلوب خبر ویردیکه عثمانی کوردم زوجه سنی برمرکبه سوار ایتمش کیدرلردی اول حضرت بو خبری استماع ایتدکده مسرور اولدی (صحبهما الله ان عثمان اول من هاجر باهله بعد لوط) دیدی مرویدرکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم قریشك ایمانه کلملرینه شدت اهتمامندن آرزو ایدردیکه حق تعالی بروحی کوندره که قومك خاطرلرینی تأنیده موجب اولوب قلبلری ایمانه مائل اوله وکاه کاه وحیدن نازل اولان نسنه‌لری مشرکلره اوقوردی تا اوله که انلرك قلوبی نرم اولوب مسلمان اوله‌لر دیر ایدی چون والنجم سوره‌سی نازل اولدی سید عالم مسجد الحرامه واروب قریشك مجمعنده اول سوره‌یی اوقودی واوقور ایکن آیتلر اراسنده توقف ایدردیکه تا خلق انی تلقی ایدوب تمام حفظ ایده‌لر چون بو آیت کریمه‌یه ایرشدی (افرأیتم اللات والعزی ومنات الثالثة الاخری) شیطان اول اثناده مجال بولوب مشرکلرك کوش بیهوشلرینه ایرشدردیکه (تلك الغرانیق العلی وان شفاعتهن لترتجی) کفار بو لفظی اشتمکله زیاده شادمان اولدیلر چون حضرت سوره‌یی تمام اوقودی سجده ایلدی مشرکلر دخی اول حضرته موافقت ایدوب سجده ایلدیلر ومسجد الحرامده هیچ سجده ایتمدك کافر قالمدی الا که امیة بن خلف جمحی وبرروایتده عتبة ابن ربیعه وبرروایتده ولید بن مغیره علی اختلاف الروایات بو اوچندن بریسی ویاخود علی تقدیر الجمع بو اوچك هربریسی زیاده کبر ورعونتلرندن سجده ایتمیوب الریله یردن بر قبضه طپراق الوب اول طپراغی جبهه‌لرینه یاقلاشدروب اکا سجده ایلدیلر پس کفار اول مجلسدن قالقدقلرنده ایتدیلر محمد بزم آلهه‌لرمزی احسن وجوهله ذکر ایلدی وحال بوکه بز حق تعالینك محیی وممیت وخالق ورازق اولدیغنی بیلورز ولکن شوقدر وارکه حق تعالینك قاتنده بو معبودلرمز شفاعت

اید یجیلردر دیرز شمدی یکیجالده که محمد (تلك الغرانیق العلی
وان شفاعتهن لترتجی) دیوب بوامرده بزم ایله موافقت ایتمش اوله بزانکله
مصالحه ایدوب اکا ایذا وجفادن ال چکمك دیدیلر واول خبر اطرافه
منتشر اولوب حبشه مهاجرلرینه ایرشمکله انلردخی اول صلح خبرینه
بناء وطن اصلیلری اولان مکه یه مراجعت ایلدیلر (روایتده کتورمشلر که
جبرائیل کلوب شیطانك اول القا ایتدیکی تلك الغرانیق العلی
سوزلرندن پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمی خبردار ایلدی اول حضرت
زیاده متألم ومحزون اولوب حق تعالی مبارك قلبنی تسلی ایچون بو آیتی
کوندردی (وما ارسلنا من قبلك من رسول ولا نبی الا اذا تمنی القی الشیطان
فی امنیته فینسخ الله ما یلقی الشیطان ثم یحکم الله آیاته والله علیم حکیم)
چون بو آیت کفارك سمعلرینه ایرشدی ایتدیلر که محمد بزم آلهه لریمز
ایچون خدا قاتنده منزلتلری واردر دیدیکنه پشیمان اولدی بز دخی
اول صلحدن رجوع ایتدك دیدیلر پس ینه جفا وایذایه باشلدیلر وحبشه
مهاجرلریکه بو خبر صلحی استماع ایدوب حبشه دن چیقمشلر ایدی
مکه نواحیسنه کلدیلر وصلحك اعتباری اولمیوب کفار ینه ایذا صددنده
اولدقلرندن خبردار اولیجق هر بریسی مکه اولولرندن برینه التجا ایدوب
جوارینه داخل اولدیلر الا عبدالله بن مسعود که کیمسه یی جار طوتمیوب
مکه ده برقاچ کون ساکن اولدقدنصکره کیرو حبشه یه کتدی اکثر اهل
سیرك کتبنده بویله واقع اولمشدر ولکن شیخ شهاب الدین بن حجر رحمه الله
شرح صحیح بخاریده ایدر اصح روایات اولدر که ابن مسعود حبشه یه هجرت
ثانیه ده کتمشدر هجرة اولیده کتمامشدر وباقی حبشه مهاجرلری مشرکلرك
ایذاسی سببیله مکه ده طورمغه قادر اولمیوب حضرتدن هجرته اذن الوب
ینه حبشه جانبنه روان اولدیلر وبو نوبتده مسلمانلردن چوق کیمسه لر
موافقت ایدوب حبشه یه انلر ایله بیله کتدیلر وتا اول حضرت مکه ده
اولدقجه مسلمانلردن هجرت ایدنلر انلره ملحق اولوب حبشه یه
هجرت ایلدیلر (محمد بن اسحق ایدر تمام حبشه مهاجرلری اول وآخر
اولاد صغارلرندن ماعدا سکساندن زیاده جه ار اون برعورت ایدیلر
(عبدالله بن مسعوددن مرویدر که ایتدی چون رسول خدا
صلی الله علیه وسلم بزی حبشه یه نجاشی قاتنه کوندردی قریش چون

اولحاله واقف اولدیلر عمرو بن عاص ایله عمارة بن الولیدی مرغوب هدیه لر
وتحفه لر ایله نجاشی قاتنه کوندروب بزی نجاشیدن طلب ایتدیلر چون عمرو
ابن عاص وعمارة بن الولید نجاشینك مجلسنه داخل اولدیلر نجاشی یه
سجده ایتدیلر وتحفه وهدیه لرینی عرض ایدوب ایتدیلر بزم عمیلریمز
اوغلانلرندن برجماعت سنك مملکتکه کلمشلردر بزدن و بزم دین وآیینمزدن
دونوب بر یکی دین پیدا ایتمشلردر که اول دین سنك دینکه وآباء
واجدادیکك دیننه مغایردر وحالبو که نجاشی نصرانی ایدی
ونجاشینك ندیملری قریش قومنك هدیه لرینی ورشوتلرینی آلدقلری
جهتدن انلره مدد کارلق ایدوب ایتدیلر بو جماعت مهاجرینی انلره
تسلیم اولمق کرکدر زیرا انلر کندی قوملرینك حالنی بزدن ایو بیلورلر
پس نجاشی غضبه کلوب ایتدی خدا حقیچون دیدیککزی ایتمزم
برقوم که بنم ولایتمه نزول ایدوب بکا صغنمش اوله لر بن انلری دشمنلرینه
ویرمزم وبیوردیکه مسلمانلری جمع ایدوب مجلسنه کتوره لرتا کوره که
نه سویلرلر وملتلرینی نه یوزدن بیان ایدرلر چون بو خبر اهل اسلامه
ایرشدی جمله سی جمع اولدیلر ومقدم مشورت قیلدیلر که بو کشی یه
نه دیه جکز ونه یوزدن جواب ویره جکز که خاطرینه خوش کله
ویاخود واقع حالمی صویلملو یز جعفر طیار حبشه مهاجرلرندن ایدی
اول ایتدی هیچ طوغری سویلمکدن یکرکی یوقدر همان حقیقت حالی
اظهار ایتمك کرکدر دیدی پس جعفر طیاری پیشوا ایدوب سوزی
سن سویله دیدیلر اندنصکره نجاشینك مجلسنه داخل اولوب سلام
ویردیلر وحبشه قاعده سی اوزره مراسم تحیت سجده یی یرینه کتورمدیلر
نجاشینك ندیملری ایتدیلر نیچون ملکه سجده ایتمدیککز جعفر ایتدی
بز پروردکارمزدن غیری یه سجده ایتمززو بزم پیغمبریمز بزه بویله دیمشدر
بو سوزدن نجاشینك قلبنده برهیبت پیدا اولوب ایتدی ای مهاجرین
قریشدن بو جماعت دیرلر که سز انلرك دیننده ن مفارقت ایتمشسز
وبزم دینمزه و یهود دیننه اقتدا ایتمامشسز پس کندی دین وآیینکزدن
بکا خبرویرك جعفر ایتدی بز قریش دیننده ایدك حق تعالی بزه بر رسول
کوندردیکه انك نسب وصدقی وعفافنی بزم معلوممزدر واول
رسول بزی تکری یه طاپمغه وتکری یی برلمکه دعوت بیوردی وکندی

قومی دینندن وسائر ادیاندن بزی منع ایلدی و بزی معروفه امر ومنکردن نهی ایلدی ونماز وصوم وزکوة وصلهٔ رحم وجمیع اخلاق حسنه ایله امر بیوردی و بزه برتنزیل قراءت ایتدیکه هیچ برنسنه اکا بکزه مز ودلالات واضحه ومعجزات لایحه ایله بزه روشن اولدیکه انك مبعوث اولوب کتوردیکی دین حق وصدق وحق تعالی قاتندندر پس اکا تصدیق ایدوب ایمان کتوردك وقومزك دین باطلندن دوندك انلر اول جهتدن بزه جور واذا واضرار ایتدیلر انلر ایله مقاومته قدرتمز یوغیدی پس پیغمبرمز سنك ولایتکه هجرت قیلمغه بزه اذن و بردی هجرت ایدوب سنك جانبکه کلدك وسائر پادشاهلردن سنی اختیار ایتدك تا انلری بزه ظلم ایتمکدن منع ایده سن نجاشی ایتدی اکا نازل اولان کلامدن سزده هیچ وارمیدر که بکا قراءت ایده سز جعفر واردر دیوب (کهیعص) سوره سنك اولینی قراءت ایلدی نجاشی چون قرآنی اشتدی اولقدر اغلادیکه کوزلرینك یاشی محاسنی اوزره روان اولدی واساقفه یی یعنی نصاری علماسنك رئیسلرینی اول مجلسه جمع ایتمشیدی وصحف اچمشلر ایدی انلر دخی موافقت ایدوب اولقدر اغلاشدیلر که محاسنلری والرنده طوتدقلری صحف کوز یاشنه غرق اولدی نجاشی ایتدی الله حقیچون بو کلام وموسایه نازل اولان کلام ایکیسی دخی برچراغك نوریدر اند نصکره عمرو بن عاص وعماره جانبنه توجه ایدوب ایتدی والله بن انلری سزه تسلیم ایتمزین وانلری سزك الیکزه اولمغه قومزین (برروایت دخی اولدرکه عمرو بن عاص ایتدی انلر عیسی ابن مریم حقنده سکا مخالفلردر نجاشی جعفردن سؤال ایتدیکه سز عیسی حقنده نه دیرسز جعفر ایتدی بز انك حقنده تکریمزك دیدیکنی دیرز که تکریمز دیمشدر (هو عبد الله ورسوله وکلمته القیها الی مریم وروح منه) نجاشی النه یردن برچوب الوب ایتدی ای کروه حبشه وقسیسان ورهبانان بیلك وآکاه اولك که انجیلده اولان ایله بونلرك دیدکلرینك بوچوب قدر تفاوتی یوقدر مرحباسزه ومرحبا اول قاتندن کلدیککز کیشی یه وبن شهادت ایدرمکه اول کشی اللهك رسولیدر وبزم انجیلده وصفنی کوردیکمز وعیسانك قدومنه اشارت ایتدیکی اولدر وینه ایتدی ای مهاجرین هرنره ده دیلرسه کز اول اراده ساکن

اولك خدا حقیچون اکر سلطنت و مملکت شواغل وموانعی اولمیدی بن انك قاتنه واروردم وانك نعلینی طوتردم وانله واياغنه آبدست صوینی دوکردم دیدی ونجاشی قریشك هدایاسنی کیروانلره ردایدوب وانلر انك مجلسندن خائب وخاسر چیقوب کتدیلر

﴿ نبوتدن التنجی ییلك وقایعی وحمزه وعمرك رضی الله تعالی عنهما اسلامه کلدکلری بیان اولنور ﴾

بو سالده اول حضرتك صلی الله علیه وسلم عمی حمزة بن عبد المطلب شرف اسلام ایله مشرف اولدی وانك اسلامنك سببی اول ایدیکه بر کون ابو جهل اول حضرته زیاده اذا ایدوب شتم ایلدی اول حضرت تحمل ایدوب هیچ اکا جواب ویرمدی عبد الله بن جدعانك جاریه‌سی اول قصه‌یه واقف ایدی حمزة بن عبد المطلب صید وشکاردن کلوب بیت کعبه‌یی طواف ایدرکن حمزه‌یه خبر ویردیکه بو کون ابو جهل سنك قرنداشك اوغلی محمده نه جفا واذا لر ایتدی و محمد تحمل ایدوب هیچ طنمدی حمزه بو سوزك استماعندن غضبه کلدی و همان اول اراده ابو جهل لعین قاتنه واردی واول لعین قومیله مجلسده اوطورردی وحمزه‌نك اوموزنده برکمان واریدی کمانی ابو جهلك باشنه چارپوب اول پلیدك باشنی یاردی و ایتدی سن محمده شتم ایتمشسن جفا و اذا قیلمشسن حال بوکه بن انك دینی اوزرینه‌یم و اول اراده حمزه پیغمبرك صلی الله علیه وسلم قاتنه واروب مسلمان اولدی حضرت انك اسلامندن زیاده شادمان اولدی ومسلمانلر انك اسلامیله قوت بولدیلر قریش بیلدیلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عمنك اسلامیله عزیز ومنیع اولدی واسلوب سابق اوزره اذا قیلمغه قادر اولمزاولدیلر حمزه منع ایدردی پس اول حضرتدن اللرینی ودللرینی کسدیلر (جمهور اهل سیرك اتفاقلری انك اوزرینه درکه انك اسلامی التنجی ییلده ایدی اما کتاب اعلام صاحبنك ظاهر کلامی اکا ناظر درکه حمزه‌نك اسلامی بشنجی ییلده واقع اولمش اوله والله اعلم (ودخی سنهٔ مزبوره ده عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه زمرهٔ اهل اسلامه داخل اولمشدر منقولدر که چونکه (انکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون) آیت کریمه‌سی نازل اولدی ابو جهل

بو آیتی ایشید و ب جماعت قریش اورتاسنده اپاغه قالقوب ای کروه
قریش محمد سزك آلهه‌لرِ یکزه شتم ایدوب سزك عقللر یکزی سفیه
عد ایدروایدر که سزك بابالریکز و معبودلریکز جهنم آتشینك
اوطونلریدر بیلك وآگاه اولك هر کیمکه محمدی قتل ایده بندن اکا
یوز رأس قزیل تویلی وقره تویلی دوه و بیك نقره دین واجب الادا
اولسون دیدی عمر بن الخطاب هنوز مسلمان اولماشیدی ایتدی
یااباالحکم بووعده یه کفیلك وارمیدر ابو جهل ایتدی همان پشین
ونقد ویره یم عمر ایتدی لات وعزی حقیچون طوغریمی سویلرسن
ابوجهل ایتدی لات وعزی حقیچون طوغری سویلرم وعمری بیت
کعبه ایچنه ایلتوب هبل که بونلرینك اعظمی ایدی انی بو قضیه یه شاهد
طوتدی پس عمر شمشیرین حمائل ایدوب وتیر وکمانی الینه الوب سید عالمك
قصدیله روان اولدی و بوالده کیدرکن بنی زهره قبیله سندن نعیم بن
عبدالله بن النحام نامنده برشخصه راست کلدی نعیم عمردن سؤال ایتدیکه
نره یه کیدرسن عمر ایتدی محمدی اولدرمکه کیدرم نعیم ایتدی اول
ایش سنك الکدن نه وجهله کلور فرضا اول ایش سنك الکدن وجوده
کله بنی هاشم وبنی عبد المطلبدن نیجه امین اوله بیلورسن عمر ایتدی
یانعیم سن دخی محمدك دیننه میل ایتمشه بکزرسن اکر علی التحقیق اویله
اولدیغکی بیلیدم ابتدا سنك قیدیکی کورردم نعیم ایتدی بن آبا
واجدادم دینی اوزره‌یم پس ایکیسی بیله روان اولدیلر تاابطح دیدکاری
موضعه ایرشدیلر و کوردیلرکه بر بوزاغو یی بوغازلمق ایچون کتورمشلر
وخلق جمع اولوب اول بوزاغونك دست وپاینی باغلیوب یاتوردیلر
اول بوزاغوا فصیح لسان ایله سوزه کلوب ایتدی (یال ذریح امر
نجیح رجل یصیح بلسان فصیح یدعوکم الی شهادة ان لااله الاالله وان
محمدا رسول الله) خلق اول بوزاغودن الچکدیلر عمر اول ارادن
کچوب کندویه ایتدی یاللعجب درستی بودرکه بزم اوزریمزه کار عظیم
اولمشدر محمدك کاری استحکام بولمزدن مقدم انی اولدرمك کرك یوخسه
اهمال اولنورسه کار مشکلدر (و برروایت دخی بودرکه عمر بوصورتی
واقعه سنده کوردی وایدرلر که سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه
یولده عمره راست کلوب ایتدی نره یه کیدرسن عمر ایتدی محمدی قتل

ایتمکه کیدرم سعد ایتدی یانك قومنك الندن نیجه خلاص اولورسن عمر ایتدی ابتداسنك مهمکی کفایت ایتمك کرك سعد ایتدی سکا بندن یقینی وار قزقرنداشك وزوجی سعید بن زیددخی مسلمان اولمشلردر بندن مقدم وار انلرك مهملرینی کفایت ایت عمر ایتدی بوسوزیکك صادق اولدیغنی نه‌دن بیله‌یم سعد ایتدی بوسوزك صدقنه نشان اولدر که انلر سنك ذبح ایتدوکك حیوانك اتنی یمزلر عمر بوسوزی ایشدوب همشیره‌سنك منزلنه متوجه اولدی وحال بوکه طه سورهٔ کریمه‌سی اول وقتده نازل اولمشیدی سعید وزوجه‌سی اولکون خباب ابن ارتی رضی الله عنه خانه‌لرینه کتورمشلر ایدیکه تااول سوره‌یی اندن تعلم ایده‌لر اتفاقا انلر سورهٔ مذکوره‌یی قراءته مشغول ایکن عمر قزقرنداشنك خانه‌سی قپوسنه کلوب قپویی باغلو بولدی برلحظه توقف ایدوب قولاغنی قپویه طوتوب قراءتلری آوازلرینی اشتدی وقپویی قاقدی پس قپویه کلن عمر اولدیغنی بیلدیلر خباب برکوشه‌ده کیزلنوب اختفا ایلدی سورهٔ کریمهٔ طه‌یی یازدقلری صحیفه‌یی دخی بریره صاقلیوب قپویی آچدیلر عمر ایچرو کیروب اوطوردی وسؤال ایتدیکه (ماهذه الهنیمة التی سمعت) یعنی اول اشتدیکم آواز ندردیدی انلر ایتدیلر برسوزایدیکه بربریمزایله سویلشوردك پس عمر بیوردی برقیون کتوردیلر وکندو الیله اول قیونی بوغازلدی و بیوردی بریان ایدوب کتوردیلر عمر انلره یبك دیدی انلر ایتدیلر بزبوکون طعام یمامکه نذر ایتمشز درعمر بیلدیکه سعدك ویردیکی نشان درستدر همان‌دم قالقوب همشیره سنی دوککه باشلدی همشیره‌سی اغلیوب فریاد ایدوب ایتدی (یاعمر اتضرب الناس علی هواك وان کان بغیر حق اشهد ان لا اله الاالله واشهد ان محمدا رسول الله) یعنی ای عمر مجرد کندو هوای نفسك ایچون بغیرحق ایلی دوکرمیسن دیوب شهادت کلمه‌لرینی کتوردی (و برروایت دخی اولدرکه عمرانشته سنك یعنی سعیدك صاچنه یاپشوب کندویه چکدی تانی هلاك ایده‌پس همشیره‌سی قالقوب عمره صارلدی تاشوهرینی خلاص ایده عمر همشیره‌سنه برضرب اوروب باشنی یاردی وقانی اقوب یوزینه روان اولدی انلر ایتدیلر بزمحمده متابعت ایتدك اکربزی پاره پاره ایدرسکده بزمحمدك دیننهدن دونمزز

عمرچون انلرك دين اسلام اوزره ثبات قدملرين واجتهادلرين بيلدى وهمشيره سنك باشندن اقان قانى كوروب كندوده بررقت قلب پيدا اولدى وايتديكى حركتدن پشيمان اولوب انلردن ال چكوب بركوشه ده اوطوردى برلحظه دنصكره ايتدى اول اوقودبغكز صحيفه بى بكا كوسترك كوره يم همشيره سى ايتدى اول صحيفه بى سنك الكه ويرمكه قورقارزكه ناكاه برى ادبلك ايليه سن عمرءيمين ايتديكه بى ادبلك اتميه اندنصكره همشيره سى ايتدى اكر صحيفه بى المق ديلر ايسك پاك غسل ايله زيرا بوالله كلاميدر وسن شرك نجاستى ايله آلوده سن وبو بركتابدركه انك وصفنده (لايمسه الا المطهرون) بيورلمشدر عمرقالقوب غسل ايدوب كيروكلدى اندنصكره صحيفه يى الوب سينه سنه قيوب سوره كريمهٔ طه‌نك اولندن تا (وان تجهر بالقول فانه يعلم السر واخفى) آيت كريمه سنه دك اوقودى پس اغلمغه باشليوب ايتدى نه ابو كلامدر بو كلام نه عزيز خطابدر بوخطاب خباب بن الارت فى الحال پنهان اولديغى كوشه دن طشره چقوب ايتدى بشارت اولسون سكا ياعمر كه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم دون كيجه دعا ايدوب ايتدى (اللهم اعز الاسلام بابى جهل بن هشام او بعمر بن الخطاب) يعنى اهل اسلامى عزيز ايله ايكى كشنك برسيله ياعمر اميدم اولدركه اوحضرتك دعاسى سنك حقكده مقبول اولمش اوله (وبرروايت دخى اولدركه عمرچون سورهٔ طه‌يى اول صحيفه دن اوقوب (وان تجهر بالقول فانه يعلم السر واخفى الله لااله الاهو له الاسماء الحسنى) آيت كريمه سنه ايرشدى بى طاقت اولوب ايتدى برخداوندك كه صفتى بويله اوله لايق اولان اولدركه انك غيرى‌يه عبادت اولنميه (اشهد ان لااله الاالله واشهد ان محمدا رسول الله) ديدى اندنصكره ايتدى پيغمبر نره ده در تاانك قاتنه وارم انلر ايتديلر حمزه بن عبد المطلبك منزلنده در وحال بوكه اول كون اول حضرت مسلمانلر ايله حمزه بن عبد المطلبك منزلنده ايدى خباب اوكلر نجه عمر سعيد بن زيد ايله خبابك اردنجه كتديلر بوالده كيدركن بنى سليم جماعتنه راست كلديلر عمرك انلر ايله برخصومتى وار ايدى اول جماعت ايتديلر ياعمر بزمله بوط خانه‌يه كيرسك اولمازمى كورەلم بوط سنكله بزم خصومزده نه حكم ايدر پس عمر اول جماعت ايله بوط خانه‌يه كيروب بوطك

قارشوسنده طوردیلر ناکاه اشتدیلرکه یوطك جوفندن بر هاتف آوازی کلوب بو بیتلری اوقودی (شعر) ان الذی ورث النبوة و الهدی * بعد ابن مریم من قریش مهتدی * سیقول من عبد الضماد ومثله * لیت الضماد ومثله لا یعبد * فاصبر اباحفص قلیلا انه * یأتیك من فوق عزیزی عدی * پس عمر اول پوط خانه دن چیقوب یقینی زیاده اولدی و بوله نه کیدوب تا حمزه نك منزلنه ایرشدی وقپویی قاقدی اصحابدن بری کلوب قپو یاریغندن احتیاط ایدوب باقدی کوردیکه عمر در قلیجی اوموزنده کلیور کیرودونوب یارانه خبر ویردی یاران قپویی آچمغه قورقدیلر حمزه ایتدی یارسول الله بیور قپویی آچسونلر اکر عمر خیره کلورسه مبارك اولسون اکر شره کلورسه بن انك حمائل ایتدیکی قلیجه ضامنم همان اول قلیجله باشنی بدنندن جدا ایدرم حضرت بیوردی تاقپویی آچدیلر عمر کلدی وسید عالم اکا قارشو چیقدی وانك بازولرینی طوتدی و بر روایتده قوشاغنی طوتوب صقدی وایتدی ای عمر اکر صلحه کلدك ایسه سندن ال چکرم واکر جنکه کلدك ایسه سنی هلاك ایدرم عمر ایتدی یارسول الله صلحه کلدم پس کلمهٔ توحیدی عرض ایلدی (و بر روایت دخی اولدر که عمر حمزه نك قپوسنی قاقدقده اول حضرت طشره چیقدی کوردیکه عمرك قلیجی اوموزنده بیوردیکه یا عمر محمده ظفر بولا جغیکه طمع ایدرمیسن وحالبوکه بز عبدالمطلب اوغللرندن بر جماعتز بو معنی نیجه راست کلور (و بر روایت دخی اولدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم عمرك نامنی اشتدکده طشره چیقوب ایتدی یا عمر مسلمان اول والا حق تعالی سکا ولید بن مغیره یه کوندردیکنی کوندرر عمر اول حضرتدن چون بوسوزی اشتدی هیبتندن بندبند اعضاسی دتره یوب الندن قلیجی دوشدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن حیا ایدوب باشنی اشاغه صالدی وایتدی (اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) پیغمبر شادمانلغندن تکبیر کتوردی یاران اول سرورك تکبیری آوازین ایشیدوب بیلدیلرکه عمر مسلمان اولدی انلر دخی شاد اولوب آواز بلند ایله تکبیر کتوردیلر شویلکه انلرك غلغلهٔ تکبیرلری قریشك مجمعنه ایرشدی مسلمانلر عمری استقبال ایچون خانه لرندن طشره چیقدیلر اول وقتده عمر ایتدی یارسول الله کافرلر لات وعزایه آشکاره طپارلر وسن حق تعالینك

دینی کبیرلو طوتارسن بویله اولمق مناسب دکلدر دینکی اظهار
ایله اندنصکره خانه دن طشره چیقدیلر ابو بکر اول حضرتك صاغنده
وحمزه صولنده وعلی او کنجه عمر علینك او کنجه وسائر اصحاب اول
حضرتك اردنجه بو ترتیب ایله بیت کعبه جانبنه روان اولدیلر وصنادید
قریش حجر کعبه ده اوطور مشلر ایدی وعمر برایش ایدر دیو انتظار
چکرلردی عمری اراقدن کوردیلر که پیغمبر ایله واصحابیله کلیورلر وعمر
زیاده شاد مان پس عمردن صور دیلر که عقبکده کی ندر عمر ایتدی
(لااله الاالله محمد رسول الله) اکر بریکز یرندن حرکت ایدرسه ضرب
شمشیر ایله هلاك ایتسم کرکدر (وبر روایت دخی اولدر که چون کفار
عمری پیغمبر ایله واصحابیله کوردیلر ایتدیلر که یاعمر محمدی اصحابی ایله اسیر
ایدوب کتورد دکمی عمر ایتدی (شعر) مالی اراکم کلکم قیاما ٭ الکهل
والشبان والغلاما ٭ قدبعث الله لنااماما ٭ محمد قدشرع الاسلاما ٭
حقالان یکسر الاصناما ٭ یذب عنه الخال والاعماما ٭ (کفار تعجب
ایدوب ایتدیلر یاعمر بزسنی محمدی قتل ایت دیو کوندردك شمدی
کورورز که انك دیننه کیروب انکله یار اولمشسن بووقتی عظیم ایشدر که
بزم اوزریمزه واقع اولمشدر پس کفار عمره حمله ایلدیلر عمر دخی انلره
حمله ایلدی واول جماعتله ضرب وحرب ایتدیلر تاانلری بیت کعبه نك
حرمندن سوروب چیقاردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم کعبه
قپوسنده طوروب اصحابیله ایکی رکعت نماز قلدی (ایدرلر که اول کونه دك
اوتوز طقوز کشی مسلمان اولمشلرایدی عمر ایله قرق تمام اولدی وبو آیت
کریمه نازل اولدی (یاایها النبی حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنین)
وعمرك کیفیت اسلامنده دخی اقوال واردر اما بو کتابك بوندن
زیاده تفصیله وسعتی بوقدر

٭ بو تك سکز نجی یلندن او نجی یلنه دك
اولان وقایع وقریش اول حضرت صلی الله
تعالی علیه وسلم خصوصنده معاهده ایدوب
مسلمانلرله بنی هاشم وبنی عبدالمطلب ایله شعب
ابو طالبده محبوس قالدقلری (والم غلبت
الروم) سوره سنك نازل اولدیغی بیان اولنور ٭

ارباب سیر و تواریخ رحمهم الله شویله کتور مشلردر که چون کفار قریش کوردیلر که اسلام کوندن کونه قوت بولوب اول سرورك کاری ترقی بولمقده در پس انلرك حسد وبغی وعداوتلری زیاده اولوب لکن اول سروره ظفر بوله مزلردی زیرا ابو طالب زیاده حمایت ایدوب وبنی هاشم وبنی عبد المطلب اول حمایتده ابوطالبه مساعدت ومعاونت ایدرلردی پس دوکلی اشراف قریش جمع اولوب ابوطالب قاتنه کلدیلر وایتدیلر که یاابا طالب بزمله بوایکی نسنه نك بربنی اختیار ایله یاقرنداشك اوغلنی بزه تسلیم ایت هلاك ایده لم زیرا سن بزم دینمزده سن وقرنداشك اوغلی مخالف دیننده در ویاخود بزمله جنك وقتاله حاضر وآماده اول وعلی التحقیق بیلکه بز سنك قرنداشك اوغلنی بو حال اوزره قومق احتمالمز یوقدر تاهلاك ایتمینجه قرار ایتمسك کرکدر مکر که قرنداشك اوغلی بزم آلهه لریمزه سب وتعییبدن ال چکوب فراغ ایده قریش بو سوزی سویلیوب ابوطالبك مجلسندن قالقوب کتدیلر ابو طالب اول سروره آدم کوندروب کتورتدی وایتدی یامحمد قومك بکا کلوب نیجه سوزلر سویلدیلر وسنك ایچون بزمله جنك ایتمکه وعده ویردیلر شمدی یکیجالده کندی نفسکه مرحمت ایدوب بنم وسنك طاقت کتورمیه جکمز نسنه یی یعنی جنك وقتالی بکا تکلیف ایتمه وانلرك سب وعیبندن ومعبودلرین سب وتعییبدن السنکی چککه بوایش بزی انلردن وانلری بزدن جدا ایتسه کرکدر سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ظن ایتدیکه ابوطالبك خاطرینه حمایتی ترك ایدوب کندی بی کفاره تسلیم ایتمك خاطره سی خطور ایتمش اوله پس ایتدی ای بنم عم اکر کوکدن آیی وکنشی ایندیروب کنشی صاغ یانمه وآیی صول یانمه قوسك بن بوایشدن ال چکمك احتمالم یوقدر تاشول زمانه دك که یاحق تعالی بنم امرمی اظهار ایلیه و یاخود بن نابود ونا پیدا اولم (و بر روایت دخی اولدر که ابو طالبك جوابنده بیوردیکه ای بنم عم بنم سویلدیکم وایلدیکم حق تعالینك امری ایله در اقارب واجانبك تعییب وتعییری وسنك تخویف وتهدیدك بنی بوایشدن کیرو طوته مز اکر بکا تقویت ایدر ایسك کندیکه ایلك ایتمش اولور سن والا بکا عون ربانی ونصرت آسمانی کفایت ایدر دیوب ابو طالبك مجلسندن قالقوب روان اولدی

ابوطالبه انك سوزلرندن رقت کلوب ایتدی یاقرنداشم اوغلی کیرودون
پس اول حضرت کرو دونوب ابوطالبك قاتنه واردی ابوطالب ایتدی
سن کندی ایشیکه مشغول اول وهرنه دیلر ایسك بوامره ده کیرو
طورمه که خدا حقیچون تابن صاغ اولدقجه سکا ظفر بولیمزلر
وبوبابده برشعر سویلدیکه بعض ابیاتی بودر (شعر) والله لن يصلوا
اليك بجمعهم ❊ حتى اوسد فى التراب دفينا ❊ فاصدع بامرك ماعليك
غضاضة ❊ وابشر بذاك وقرمنك عيونا ❊ شیخ ابن حجر رحمه الله شرح
صحیح بخاریده ابن اسحاقدن وموسی بن عقبه دن وسائر اصحاب
مغازیدن نقل ایدرکه چون قریش کوردیلرکه اصحابه حبشه دیاری کبی
برهجرتکاه پیدا اولدیکه اولارایه کیدوب سلامت وامانده اولیورلر
وعمر بن خطاب دخی مسلمان اولدی وصیت وصدای اسلام قبائل
عربده منتشر اولدی پس اتفاق ایتدیلرکه پیغمبری هلاك ایده‌لر
بوخبر ابوطالبه ایرشدکده بنی هاشمی وبنی عبدالمطلبی جمع ایدوب
صورت حالی انلره بیلدردی واول سروری محافظت وحمایت بابنده
انلردن موافقت ومعاونت طلب ایلدی انلر دخی اجابت ایدوب
محافظه سنده اکا موافقت ایده‌جك اولدیلر پس ابو طالب پیغمبری
واصحابی وسائر بنی هاشم وبنی عبدالمطلبی امر محافظتده اهتمام ایچون
کندی شعبنه کتوردیکه ناکاه کفار اول حضرته فرصت بولوب
تعرض ایده‌میه‌لر پس دوکلیسی ابوطالبك شعبنه کلدیلر الا ابولهب
مخالفت ایدوب کلمدی وانلرك شعب ابو طالبه کیردکاری نبوتدن یدنجی
ییلك غرهٔ محرمنده ایدی قریش مشرکاری چون بومعنایه واقف اولدیلر
اتفاق ایدوب بربری ایله عهد بغلدیلرکه بنی هاشم وبنی عبدالمطلبدن
قزالوب قزویرمیه‌لر والیش وبریش ایتمیه‌لر وسوز سویلشمیه‌لر وانلره
هیچ برامرده معاونت ویاردم ایتمیه‌لر وانلری اول برده هیچ برنسنه‌دن
منتفع اولمقلغه قومیه‌لر واندنصکره انلرك اراسنده صلهٔ رحم وصلح
اولمیه مکرکه صلح محمدك قتلی اوزرینه اوله وبوبابده برعهدنامه‌یازوب
مهرلدیلر اول عهدی تأکید ایچون عهدنامه‌یی کعبه قپوسنه
آصدیلر (ایدرلر که اول عهدنامه‌یی یازان منصور بن عکرمة بن عامر
ابن هاشم بن عبد مناف بن عبدالدار بن قصی ایدی وانك ایکی اللری

قورودی وبعضیلر قوانده نضر بن حارث ایدی وبر قولده طلحة بن ابی طلحهٔ عبدری ایدی وبو روایات مختلفه‌نك ماببنی جمع وتوفیق اول طریق ایله اولور که احتمال واردر که عهد نامه متعدد اولوب هر بریسی برینی یازمش اوله وبعض کتب سیرده مسطور در که اول عهد نامه بی ابوجهلك خاله‌سی ام الجلاسه امانت وبردیلر اشبو قول ذکر اولنان وجه توفیق مؤیددر والله اعلم (القصه کفار شعب ابوطالبی محاصره ایدوب قچانکه انلردن بریسی بر مصلحت ایچون شعبدن طشره چیقسه انی اورورلر ودوکرلردی وانواع جفا وایذا ایدرلردی واهل اسواقه تنبیه ایتمشلر ایدیکه انلره هیچ نسنه صاتمیه‌لر وکاهی که حج موسمنده شعبدن طشره چیقارلردی وطشره خلقندن طعام اشترا ایدرلردی قریش مشرکلری مانع اولوب زیاده بهاایله مشتری اولورلردی وهیچ برفردی انلره طعام صاتمغه قومازلرایدی وکندیلردن برکشی شعبده محصور اولان اقربا سنه صلهٔ رحم ایچون برنسنه کوندرمك دیلسه کیز او جه کوندرردی واکر قریش اوحالدن خبردار اوله‌لر ایدی اول کشی یی زجر ومنع وملامت ایدرلردی مسلمانلر اول شعبده عسرت وشدتله کون کچروب اوچ ییله قریب بو منوال اوزره مشتقله کچندیلر وانلرك حاللری شدت ومشقتدن بر مرتبه یه ایردیکه اطفاللرینك اچلقدن اغلشدقلری قریش کافرلری خانه‌لرنده ایشیدرلردی وانلرك اکثری اول عهدن پشیمان اولدیلر وبنی عبد منافدن برکروه انك اوزرینه عزیمت ایتدیلر که اول صحیفه‌دن بیزار اولوب نقض عهد ایده‌لر محمد بن اسحق رحمه الله ایدر قریشدن برجماعتکه بنی هاشمله وبنی عبد المطلبه قرابت قریبه‌لری وارایدی وانلرك طبیعتلرنده رفق وشفقت غالب ایدی حق تعالی انلرك قلبلرینه القا ایتدیکه اول عهدی نقض ایدوب انك حکمنی الغا وابطال ایده‌لر وقریشدن ابتدا بو نقض عهد امرینه باعث اولان هشام بن عمرو بن الحارث ایدی مذکور هشام زهیر بن ابی بن امیه قاتنه واروب ایتدی ای زهیر روامیدر که بز اطفال وعیالمز ایله کوکلمز مرادنجه طعام ییوب وشراب ایچوب ناز ونعمتده اوله‌یز بنی هاشم که بزم اقربالرمزدر زحمت وشدت ومضایقه وعسرتله روزکار کچوره‌لر حمیت ومروتده بر مقوله نسنه روا اولور می باری

بو قدر معلوم اولسونکه اگر بنی هاشم و اگر بنی عبدالمطلب یرینه
ابو جهلك اقرباسی اولیدی سنك کندی اقربالرك حقنده تضییق
وتعذیبله ابو جهله ایتدیکك مساعده وموافقتی ابو جهل کندی اقرباسی
حقنده سکا ایدرمیدی زهیر جوابنده ایتدیکه ای هشام یانجه ایده‌لم
بن یالکزم اگر بو خصوصده بکا موافقت ایدر کیمسه اولیدی نقض
عهد ایدردم هشام ایتدی بن بو خصوصده سکا موافقت ایدرم
زهیر ایتدی بو خصوصده بزه موافقت ایدر بر کشی دخی پیدا
ایده بیلورمیسن هشام ایتدی ایدرم پس زهیرك یانندن قالقوب مطعم
ابن عدی قاتنه واروب زهیره دیدیکی سوزلری سویلدی ومطعمدن
دخی زهیردن ایشتدیکی جوابی ایشتدی هشام ایتدی بن وزهیر
بو کارده سکا معین اولورز مطعم ایتدی بربنی دخی پیدا ایتکه تا درت
کشی اوله‌یز هشام ابو البختری بن هشام قاتنه واروب بو قصه‌یی حکایت
ایلدی ابو البختری دخی موافقت ایدوب لکن واربرکشی دخی بول
بش اوله‌لم دیدی هشام زمعة الاسود قاتنه واروب اسلوب سابق
اوزره انی دخی بو اتفاقده شریك ایلدی پس وعده ایتدیلرکه کیجه
بر موضع معینده جمله‌سی حاضر اولوب اول بابده بربرلریله مشورت
قیله‌لر فی الواقع کیجه اول وعده ایتدکاری محلده جمع اولدیلر
وجمله‌سی یمین وعهد ایلدیلرکه قریشك عهدینی نقض ایده‌لر واول
کعبه قپوسنه آصدقلری عهدنامهٔ ظالمهٔ قاطعه‌یی پاره لیوب حکمنی
ابطال والغا ایده‌لر زهیر ایتدی یارین قریش مجمعنده بو سوزی ابتدا
بن سویلیه‌یم سزدخی هر بریکز بکا موافقت ایدوب تقویت ویرك انلر
دخی قبول ایدوب اویله ایده‌جك اولدیلر یارنکی کونکه قریش
مجلسنده جمله‌سی حاضر ایدیلر زهیر ایاغه قالقوب ایتدی ای اهل
مکه روامیدرکه بز اهل وعیالمز ایله ناز ونعمتده اولوب ییه‌وز وایچه‌وز
وبنو هاشم وبنو عبد المطلب بزم اقربالرمزدن ایکن انلر اهل
وعیاللری ایله ضیق وعسرتده اوله‌لر وهیچ کیمسه انلر ایله معامله
ومجامله ومسامحه ایتمکه قادر اولمیه تکری تعالایه یمین ایدرمکه
تا نقض عهد ایتمدکجه یریمه اوطورمیم ابو جهل ایتدی یالان سویلرسن
نقض عهد ایتمکه قادر دکلسن زمعة الاسود ایتدی یا ابا جهل الله

حقيجون يالانى سن سويلرسن بز اول صحيفه‌يى يازلد يغى كون دخى
اول صحيفه نك مضموننه رضا من بوغيدى ابو البخترى ايتدى زمعه
طوغرى سويلرفى الواقع بز اول صحيفه نك مضموننه راضى دكل ايدك
مطعم ايتدى سز ايكيكز طوغرى جواب ايلديكز اول سوزك خلافنى
سويلين يالان سويلر بز بو صحيفه دن بيزار اولوب حكمنى ابطالى ايدوب
حقه رجوع ايتدك ديدى اندنصكره هشام دخى اياغه قالقوب بوسوزه
موافق سوزلر سويلدى ابوجهل ايتدى بو برايشدر كه بونلر بونى بوكيجه
پيدا ايدوب بونك اوزرينه مشورت واتفاق ايلديلر پس اقوام قريش
ارالرنده نزاع وخصومت واقع اولدى اتفاق اول اثناده ابوطالب يارانندن
برجماعتله شعبدن طشره چيقدى ابوجهل واكا تابع اولنلر ظن ايتديلركه
ابوطالب تمام صقيلوب ناچار قالوب محمدى كنديلره تسليم ايتمك
استر ابو طالب كلوب حجرده اوطوروب ايتدى اى قوم قريش برمهم
مصلحت ايچون كلدمكه جمله‌يه صالح ونافعدر اول عهدنامه ديديككز
صحيفه‌يى كتورك پس كفار اول صحيفه‌يى كتورديلر ابوطالب ايتدى
كورك بو صحيفه سزك مهر يكزايله ميدر انلر ايتديلر بلى بزم مهرايله در
ابوطالب ايتدى محمد بكا خبر ويرديكه حق تعالى بركوه قورديني سزك
بو صحيفه كزه مسلط ايدوب تااول قورد بو صحيفه ده سزك ظلم وجور
وقطيعتيه دلالت ايدن كلماتكزى ييوب نابود ونابيد ايتمشدر ولفظهٔ
اللهى يميوب حالى اوزره قومشدر اكر محمد بو اخبارده كاذب ايسه
انى سزه تسليم ايدهيم استرسه كز اولدرك استرسه كز ديرى قوك
واكر صادق ايسه سزه بو قدر كفايت ايتزميكه اول صحيفه‌نك مضموننده
كچوب انى الغا وابطال ايده سز كفار قريش جمله‌سى ايتديلر اى ابوطالب
ايودبدك وانصاف سويلدك پس صحيفه‌يى اچديلر انى پيغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم بيورديغى كبى بولديلر قريش شرمنده اولوب باشلرينى
اشاغه صالديلر بومرتبه دنصكره ابوجهل واكا تابع اولنلر لج وعناد
ايدوب ديلديلر كه عهدنامه‌يى نقض وابطال ايتميه لر وانك استحكامنه
سعى ايتديلر ابو طالب يارانيله كعبه‌نك استارى قرينه كلوب ايتدى
(اللهم انصرنا على من ظلمنا وقطع ارحامنا واستحل مايحرم علينا)
اندنصكره دونوب يارانيله شعب جانبنه روان اولدى وهشامك رفيقلرى

اول بش کشیلر که اسامیلری ذکر اولنمشدر ایاغه قالقوب ایتدیلر (نحن برآء من هذه الصحیفة القاطعة الظالمة) واکثر قریش انلره موافقت ایدوب اول عهدی نقض ایتدیلر ومطعم بن عدی او صحیفه یی پاره پاره ایلدی اند نصکره سلاح کیوب ومتابعلر ینه دخی سلاح کیدردیلر وشعب قپوسنه کلوب بنی هاشمی و بنی عبد المطلبی چقاروب کندی منزللرنده اسکان ایتدیلر قریش هیچ برنسنه ایتمکه قادر اولمدیلر و بو صورت واقعهٔ نبوتدن طقوزنجی سنه ده واقع اولدی وابوطالب اول بابده اول حضرتك مدحنده بر قصیده سویلدی بعض ابیاتی بونلردر (شعر) وقد جربوافیما مضی غب امرهم ❊ وماعالم امرا لکن لم یجرب ❊ وقد کان فی امر الصحیفه عبرة ❊ متی مایخبر غایة القوم یعجب ❊ محی الله منها کفرهم وعقوقهم ❊ ومانقموامن باطل الحق معرب ❊ فاصبح ما قالوا من الامر باطلا ❊ ومن یختلق مالیس بالحق یکذب ❊ فامسی ابن عبدالله فینامصدقا ❊ علی سخط من قومنا غیر معتب ❊ فلا تحسبونا مسلمین محمدا ❊ لذی عزمة منا ولا متغرب ❊ ستمنعه منایدهاشمیة ❊ موکبها فی الناس خیرموکب ❊ (و بوسالده مکه یه اشکر فارسك اشکر رومه غلبه سی خبری ایرشدی کفار قریش شادمان اولوب مسلمانلره ایتدیلر سز واهل روم اهل کتابدنسز و بز واهل فارس اهل کتابدن دکلوز پس بزم یاران و برادرانمز اولان اهل فارس سزك یاران و برادرلریکز اولان اهل رومه غالب اولدیلر بزدخی جنك وقتال کوننده سزه غالب اولسق کرکدر مسلمانلر بو جهتدن ملول اولدیلر حق تعالی آیت کوندردی (الم غلبت الروم فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین) ابو بکر صدیق رضی الله عنه اول آیتی مجمع قریشده اوقودی انلر ایتدیلر بو کلام محمدك کلامیدر ابو بکر ایتدی حق تعالینك کلامیدر کفار ایتدیلر رومك اهل فارسه غالب اولمیه جغنه سزکله عقد مراهنه قیله لم پس ابی بن خلف ابو بکر صدیق ایله عقد مراهنه یعنی بحث ایتدیلرکه اوچ ییله دك و برروایتده التی ییله دك اکر رومیلر فارس اوزره غلبه ایدرسه ابی بن خلف ابو بکره اون باش کنج دوه و یره واکر خلافی واقع اولورسه اون دوه یی ابوکرایه و یره صدیق رضی الله عنه کفار قاتندن اصحابیانلرینه

كلوب بو قصه دن اصحابنى خبردار ايلدى اصحاب اكا ملامت ايدوب ايتديلر مدت تعيين ايتمامك كرك ايدك اكر حق تعالى اوچ ييله دك رومك فارسه غلبه لرين مراد ايتمش اوليدى آيتده مبهم بيان ايتمزدى زيرا بضع لفظى لغت عربده اوچدن طقوزه دك اولان اعداده شامل‌در جائزكه رومك غلبه سى اوچ ييله دك حاصل اولميه بو قصه يى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه عرض ايتديلر اول حضرت ابو بكره بيور ديكه وار دوه يى ومدتى دخى زياده ايله ابو بكر ابى بن خلف قاتنه كلوب مدتى زياده ايده لم دوه يى دخى آرتره لم ديدى پس مدتى طقوز ييل ودوه يى يوز دوه اولمق اوزره قرار ويروب بر برندن كفيل الديلر وبدر كونى وياخود حديبيه كونى كه مسلمانلر قريشه غالب اولمشلر ايدى خبر ايرشديكه اهل روم اهل فارسه غالب اولديلر ابو بكر يوز دوه يى ابى دن وياخود كفيلندن الوب حضرت پيغمبر قاتنه كتوردى حضرت بيورديكه (تصدق به) يعنى اول دوه لرى فقرايه تصدق ايله (فائده) بعض علما اكا ذاهب اولمشلردر كه ابو بكرك ابى ايله ذكر اولنديغى منوال اوزره عقد مراهنه ايتدكارى تحريم قمار آيتنك نزولندن مقدم ايدى (صاحب كشاف ايراد ايتمشدر كه دار الحربده كفار ايله مسلمانلر ارا سنده ربا كبى وعقد مراهنه كبى عقود فاسده يى ابو حنيفه ومحمد رحمهما الله تجويز ايدوب جوازينى قضيهٔ مذكوره ايله استدلال ايتمشلردر

﴿ نبوتدن اوننجى ييلك وقايعى وابو طالب وخديجه نك موتى واول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم طائف وثقيف قبيله لرينه كتديكى و ليلة الجن وعايشه وسوده يى تزوج بيورديغى بيان اولنور ﴾

بو سالده ابو طالب وفات ايتمشدر محمد بن كعب قرظى دن مرويدر كه ايتدى بكا ايرشمشدر كه چون ابو طالبك مرض موتى اولدى قريش انك خسته لكنى كورمكه وارديلر وحال وخاطرينى صوردقدن صكره ايتديلر يا ابو طالب قرنداشك اوغلنه خبر كوندر تا اول وصف ايتديكى جنتدن سكا برنسنه كوندرسونكه سنك شفا بولمكه سبب اوله بو مصلحت ايچون اول حضرته بر كيسه كوندردى اول كيسه كلوب ايتدى

یامحمد عمك ابوطالب ایدرکه بن پیروضعیف وخسته یم وصف ایتدیکی جنتك طعامندن وشرابندن بکا برنسنه کوندرسونکه تاانی تناول ایتمکله بکاشفا حاصل اوله (پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول کیمسه نك جوابنده هیچ نسنه سویلمدی ابوبکر صدیق اول حضرتك مجلسنده حاضر ایدی ایتدی تحقیق بودرکه حق تعالی جنتك طعام وشرابنی کافرلره حرام ایتمشدر ابوطالبك اول حضرته کوندر دیکی کیمسه کیرو ابوطالب قاتنه کلوب صورت حالی سویلدی کفار ابوطالبه ابرام والحاح ایتدیلر که اول حضرته کیرو آدم کوندره ابوطالب ینه اول شخصی کوندردی تااول حضرتدن بوسؤالك جوابنی کتوره اول شخص ینه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه ایرشدکده پیغمبر جواب و یروب ایتدی (ان الله حرمهما علی الکافرین) اول شخص کیرو ابوطالب قاتنه کلوب اول حضرت اغزندن بوخبری ایرشدردی اول حضرت دخی اول شخصك عقبنجه ابوطالبك منزلنه کلدی وابوطالبك منزلنی خلقله طولو بولوب ایتدی (خلوا بینی وبین عمی) یعنی بنی عمم ایله تنهاقوك چیقوب کیدك اول قوم ایتدیلر یامحمد نیجه که سنك ابوطالبله قرابتك وارایسه بزم دخی واردر بووقتده انی قیوب کتمززدیدیلر پس حضرت کلوب انك یصدیغی اوزره اوطوردی وایتدیکه ای عمم حق تعالی سکاجزای خیرویرسون بنم صغیرلغم حالنده بکاکفالت ایتدك وکبیرلکیم حالنده بنم حضانتمی یرینه کتوردك (وبرروایت دخی اولدرکه بیوردی (انك اعظم الناس علی حقا واحسنهم عندی یدا ولانت اعظم حقا علی من والدی) یعنی تحقیق بودرکه بنم اوزرمده سائرلرك حقندن سنك حقك اعظمدر روایلرك یدحمایت ونعمتندن سنك یدحمایت ونعمتك بنم اوزرمده احسندر والبته اوزرمده بابامك حقندن سنك حقك زیاده در اند نصکره ایتدی یاعم (اعنی بکلمة واحدة اشفع لك بها عند الله عز وجل یوم القیمة) یعنی یاعم بکایارلق قیل برکلمه سویلمکله تااول کلمه وسیله سیله روزقیامتده حق تعالی قاتنده سنك ایچون شفاعت قیلم ابوطالب ایتدی اول کلمه قنغی کلمه در حضرت ایتدی (قل لااله الاالله وحده لاشریك له) ابوطالب ایتدی تحقیق بیلورمکه سن بنم خیرخواهم سن وبکا ایلك صنارسن

والله بن اولدکدنصکره خلق عمك اولومدن قورقدی دیو بکا سرزنش ایتمدن خوف اولمیدی اول دیدوکك کلمه یی تکلم ایدوب سنك چشمکی روشن قیلوردم دیوب بو ابیاتی سویلدی (شعر) ودعوتنی وعلمت انك ناصحی * ولقد صدقت وکنت فیه امینا * اظهرت دینا قدعلمت بانه * من خیراديان البرية دینا * اولا الملامة اوحذار مسبة * اوجدتنی سمحا بذاك منیبا * قریش قومی فریاد ایدوب ایتدیلرکه ای ابو طالب کندو شیخلرك عبد المطلب وهاشم وعبد مناف دیننددن دونه بورسن ابوطالب ایتدی یوق ابو طالب کندو شیخلری دینی اوزره کیدر (و برروایت دخی اولدرکه ابوطالب عبد المطلب اوغللرینی قاتنه جمع ایدوب اول حضرتك محافظه وحمایتنی وصیت ایلدی وایتدیکه همیشه خیر وایلکده اولورسز اکر محمدك سوزینی دکلیوب انك امرینه اتباع ایدرسه کز ومحمده نصرت واعانت ایدك تا فلاح ورشد بوله سز (رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی یاعم نیجه در بونك مناسبت ومساسیکه انلره بکا متابعتله امر ایدرسن وکندك مخالفت ایدرسن ابوطالب ایتدی اکرحال صحتده اولیدم والله که سکا متابعت ایدوب بیروك اولوردم ولکن خلقك ابو طالب حین صحتنده مسلمان اولمادی شمدی جزع وفزع عنده واولوم قورقوسندن مسلمان اولور دیه جکلری بکا مکروه کاور پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انك ایماننددن نومید اولوب مجلسندن قالقدی وایتدی خدایه یمین ایدرمکه سنك ایچون مغفرت طلب ایدرم مادامکه بنی اول طلبدن منع ایتمیه لر (علی مرتضی کرم الله وجهه ایتدی چون ابو طالب وفات ایتدی حضرت رسول اللهی انك وفاتندن خبردار ایتدم (وان عمك الشیخ الضال قدمات) دیدم اول حضرت اغلمغه باشلدی اندنصکره ایتدی یاعلی وار انی غسل ایت وتجهیز وتکفینی مهماتنی یرینه کتور بن ایتدم (یارسول الله انه مات مشرکا) اول حضرت ایتدی (اذهب فواره غفر الله له ورحمه) یعنی وار انی دفن ایله که حق تعالی انی یارلغه یه ورحمت ایلیه اندنصکره که اول اموردن فارغ اولوب حضرتك قاتنه کلدم بکا خیر دعا ایلدی (وبرروایت دخی اولدرکه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ابوطالبك جنازسیله بیله کیدوب ایدردی ای بنم عم

صله رحمی یرینه کتوردك و بنم حقمده هیچ تقصیر ایتمدك حق تعالی سکا جزای خیر ویره (روایتده کتورمشلردر که ابو طالبی دفن ایتدکدنصکره پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خانه سنه کلوب برقاج کونلر طشره چیقمدی دائما ابو طالب ایچون استغفار ایدر دی صحابه یه چون معلوم اولدیکه اول حضرت ابوطالب ایچون استغفار ایدر پس ایتدیلر بیچون بزدخی کندی آبائ واجدادمز ایچون استغفار ایتمز حال بو که ابراهیم صلوات الله علیه کندی باباسی ایچون استغفار ایتمشدر واشته شمدی بزم پیغمبرمز دخی کندی عمی ایچون استغفار ایتدی دیدیلر حق تعالی بو آیتی کوندردیکه (ماکان للنبی والذین آمنوا ان یستغفروا للمشرکین ولو کانوا اولی قربی من بعد ماتبین لهم انهم اصحاب الجحیم وماکان استغفار ابراهیم لابیه الاعن موعدة وعدها اياه) وایدرلر که (انك لاتهدی من احببت ولکن الله یهدی من یشاء وهو اعلم بالمهتدین) آیت کریمه سی ابوطالب قصه سنده نازل اولمشدر (صحیحینده عباس بن عبد المطلبدن روایت اولنمشدر که ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واروب ایتدم یارسول الله عمك ابوطالب سنك نیکخواهك ایدی وسکا حمایت ووقایت ایلدی وسنك ایچون قریشه غضب ایلدی هیچ اکا نفع ایرشدرمك دیلرمیسن یوخسه دیلزمیسن حضرت ایتدی دیلرم شویله که جهنمدن اول ضحضاحده در اکربن اولمیدم اسفل السافلینده اولور دی وصحتده ایرشمشدر که حضرت بیوردی (اهون الناس عذابا یوم القیمة ابوطالب شراکان من نار یغلی منهما دماغه) وایدرلر که ابوطالبك عمری سکساندن برقاج ییل زیاده جه ایدی (فائده ابوطالبك وفاتی قصه سنده وارد اولان احادیثدن معلوم اولور که اول (ماکان للنبی والذین آمنوا ان یستغفروا للمشرکین) آیت کریمه سنك نزولنه سبب اولمش اوله وحال بو که ثبوته ایرشمشدر که حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه هجرتدن صکره عمره اداسیچون مکه یه کیدر اولدقده اناسی آمنه نك قبرینی زیارت ایلدی وحق تعالیدن اذن طلب ایتدیکه انك ایچون استغفار ایده پس مأذون اولمیوب بو آیت مذکوره نازل اولدی پس بو ایکی معنانك توفیقی اول وجهله ممکن اولور که بو آیتك ایکی سبب نزولی اولمش اوله

برىسى مقدمكه قصهٔ ابو طالبدر و برىسى متأخردر كه قصهٔ آمنه‌ده در واحتمال واردر كه بو آيت ابو طالبك وفاتى قصه‌سنده بركره نازل اولمش اوله وآمنه قصه‌سنده جبرائيل بو آيتى اول حضرتك خاطرينه كتورمش اوله پس بو آيتده ايكى حكم نزولى و برلمش اولور نتكه مشهوردر كه (فاتحة الكتابه انك ايچون سبع المثانى ديديلر كه ايكى كره نازل اولدى برى مكه‌ده وبرى مدينه‌ده على قول بعض المفسرين (فائدهٔ ثانيه اولدر كه محمد بن اسحق وغيريسى روايت ايتمشلردر كه حضرت چون كلمهٔ توحيدى ابو طالبه عرض ايدوب ابو طالب ابا وامتناع ايلدى اولحالده عباس رضى الله تعالى عنه ابو طالبه نظر ايدوب كوردىكه ابو طالب باشنى اشاغه ايدوب طودا قلرين تحريك ايلركويا مخفيجه برنسنه سويلر عباس اول حضرته خطاب ايدوب ايدر كه يا ابن اخى اول كلمه‌نك تكلمنى كه ابو طالبه امر ايتمشيدك ابو طالب انى آخركار تكلم ايلدى لكن روايات سابقه ضمننده بو حديثك ضعفنه دلالت واردر وصحيح اولديغى تقديرجه دخى بو حديث وبونك امثالى صحيحينده وسائر كتب سته‌ده مروى اولان احاديث مذكوره‌يه معارضه ايدەمز فكيف كه ضعيف اولمش اوله (فائدهٔ ثالثه اولدر كه سابقا ذكر اولنديغى اوزره حضرت پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم ابو طالبك باشى اوجنه واروب (ياعم لا اله الا الله) ديكه اول سببله سكا شفاعت قيلم ديديكندن مرادشر يفى (لا اله الا الله محمد رسول الله) ديديكدر زيرا (لا اله الا الله) كلمه‌سى ايمانك علمى اولمشدر والا بزم پيغمبرمزك صلى الله تعالى عليه وسلم نبوتنه اعتراف ايتمكسزين ايمان صحيح دكلدر وبو احتمال دخى واردر كه ابو طالبك بو بيتى (شعر) ودعوتنى وعلمت انك صادق * ولقد صدقت وكنت قبل امينا * قرينه‌سيله ابو طالب اول حضرتك نبوتنه اقرار ايتمش اوله لكن حق جل وعلانك توحيدينه اقرار ايتمامش اوله پس حضرت انك ايچون كلمهٔ ايمانى تلقينده كلمهٔ توحيد اوزره اقتصار بيورمش اوله (فائدهٔ رابعه بعض علما ديمشلردر كه كفردرت نوعدر كفرانكار وكفر جحود وكفر نفاق وكفر عناد (اما كفر انكار اولدر كه قلب ايله‌ده وليساننه‌ده حق تعالى‌نك وحدانيتنه اقرار ايتميه (وكفر جحود

اولدر كه حق تعالينك وحدانيتنى قلب ايله بيله ولكن لسانيله اقرار
ايتميه ابليسك كفرى كبى ومحمد مصطفايه يهودك كفرى كبى وحق تعالينك
(فلما جاءهم ما عرفوا كفروا به) بيور ديغى بوقبيلدندر جحدوابه ديمكدر
(وكفر نفاق اولدر كه لسانيله اقرار ايليه اما قلبيله اعتقادى اولميه
(وكفر عناد اولدر كه حق تعالينك وحدانيتنى قلبيله ولسانيله اقرار
ايليه لكن اكا مطيع ومنقاد اولميه ابوطالبك كفرى كبى زيراكه ديمشدر
(شعر) ولقد علمت ان دين محمد * من خير اديان البرية دينا * لولا
الملامة او حذار مسبة * لوجدتنى سمحا بذاك مبينا * وكفرك
بو انواع اربعه دن هرقنغى نوعى اولورسه اولسون آخرته كفر ايله كيدجك
يارلغنمق متصور اولماديغى خصوصنده جمله سى برابردر (وبو سالده
ابو طالبك فوتندن اوچكونصكره برقولده برآى بش كونصكره
(خديجهٔ كبرى رضى الله تعالى عنها وفات ايلدى وقول اول اشهردر
وخديجه نك باقى احوالى بومقصدك اوچنجى بابنده ذكر اولنسه كركدر
انشاءالله تعالى (روايتده كثور مشلردر كه حضرت بو ايكى مصيبتك
تعاقبندن زياده حزين وملول اولدى شويلكه غايت حزنندن خانه سنده
منزوى اولوب طشره آزچيقار اولدى واول ييله عام الحزن ديو تسميه
اولندى كفار قريش جوروجفالرينى اوزادوب ابوطالبك صاغلغنده
ايده مدكلرى ايذا واضرارى شمدى ايدر اولديلر (منقولدر كه بركون
پيغمبر عليه السلام مجمع قريشه اوغرادى ايچلرندن برسفيهى تحريك
واغرا ايدوب اول حضرتك باشنه ويوزينه طپراق صاچدرديلر
سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم خانه سنه دونوب كندى اول حضرتك
قزلرندن بريسى باباسنى او حالده كوريجك اول حضرتك باشندن
ويوزندن طپراغى كيدردى واغلدى اول حضرت ايتدى ابوطالبك
صاغلغنده قريش بكا بومقوله مكروه ايرشدرمكه قادر دكللر ايدى
آغلمه قزم كه حق تعالى سنك پدريكه حمايت ايدنسه كركدر ديدى
(نقلدر كه قريشك جور وجفاسى حددن آشدقده اول حضرت
زياده ملول ومحزون اولوب امر دعوته مرادنجه اشتغال ايده مديكى
ابو لهبك معلومى اولدقده اول حضرتك قاتنه واروب ايتدى يامحمد
كندى كاريكه مشغول اول وابوطالبك صاغلغنده هرنيه قيام ايتدك

ایسه شمدی دخی کارکدن کیرو قاله لات وعزی حقیچون بن حیاتده اولدقجه قریش سکا ظفر بولمیزلر قریش چون بو معنایه واقف اولدیلر ابو لهبدن استفسار ایتدیلرکه دینکدن دوندکمی ابو لهب ایتدی عبد المطلب دیننددن دونمدم ولکن قرنداشم اوغلنی حمایت ایدرمکه تا اکا ملال ایرشمیه وفراغ خاطرایله ایستدیکی نسنه‌یه مشغول اوله انلر ایتدیلر ابو ایدرسن وصلهٔ رحمی یرینه کتوررسن پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم برقاچکون تردد ایتدکدنصکره ینه دعوته اشتغال ایدوب کیمسه اکا تعرضه قادر اولمادی ابو لهبك حمایتی سببیله تارکون ابو جهل وعقبة بن ابی معیط ابولهبك قاتنه واروب ایتدیلر عبد المطلبك قنده اولدیغنی قرنداشك اوغلی سکاسو یلدیمی ابولهب ایتدی یوق سویلمدی انلرایتدیلر ایمدی سؤال ایت کورنه سویلر پس ابو لهب ایتدی یا محمد عبد المطلب قنده‌در اول حضرت ایتدی قومنك اولدیغی مکانده در ابو لهب چون ابو جهله وعقبة بن ابی معیطه ملاقی اولدی عبد المطلبك قنده اولدیغنی اول حضرتدن سؤال ایدوب اول حضرت جوابنده قومنك اولدیغی مکانده در دیو بیوردیغنی انلره سویلدی انلر ایتدیلر محمدك بوسوزدن مرادی عبد المطلب جهنمده در دیمکدر پس ابولهب ینه اول سرورك قاتنه کاوب ایتدی یا محمد سن عبد المطلب جهنمده درمی دیرسن اول سرور ایتدی بلی عبد المطلب وجمله انك مذهبی اوزره مرد اولانلر جهنمده در ابولهب غضبه کاوب اول حضرته خصومت واکا حمایتدن ال چکوب سید ابراری ایذا واضرارده سائر کفار ایله شریك اولدی شو یلکه اول حضرت ایذای کفاردن مکه‌ده طورمغه قادراولمیوب بنی بکربن وائل قبیله‌سنی دینه دعوت قصدیله مکه‌دن چیقوب کتدی چون اول قبیله‌یه واروب اهالیسنی دعوت ایتدی اهالئ قبیله اجابت ایتمیوب اول حضرته قوناق یری ویرمدیلر اول حضرت اول دیارده طورمیوب قحطان قبیله‌سنه واردی اول قوم اول حضرته قوناق یری ویردکدنصکره پشیمان اولدیلر اول ارادن دخی کیدوب طائف جانبنه وثقیف قبیله‌سنه متوجه اولدی زید بن حارثه اول حضرتك ملازمی ایدی اون کون اون کیجه وبر روایتده برآی طائفده ساکن اولدیلر اول قبیله اشرافندن

اول حضرتك سوز سو يليوب اسلامه دعوت ايتديكي هيچ بركيمسه قالمادى قبول ايتمديلر وقومك سفهاسنى تحريك ايدوب تااول حضرته جفا وايذا كوستر ديلر سفهاء قوم اول حضرتك عقبنه دوشوب فرياد ايدوب دشنام ايدرلردى واوزرينه طاش آتارلردى مبارك اياقلريني مجروح ايدوب قانى آقتديلر زيد بن حارثه كندى وجودينى اول سروره سپر ايتمشيدى برطاش كلوب زيدك باشنى مجروح ايلدى ايدرلركه اول قبيله نك پيشوالرى اوچ قرنداشلر ايدى عبدياليل ومسعود وحبيب كه عمروبن عميرك اوغللرى ايديلر حضرت چون انلرى اسلامه دعوت ايلدى وانلردن نصرت طلب ايتدى انلرك بريسى ايتدى حق تعالى دينه دعوت كوندره جك سندن غيرى بركيمسه بولمادىمى وبريسى دخى ايتدى كعبه اورتوسنى اوغورلمش اولايم اكرسن پيغمبر ايسك وبريسى دخى ايتدى اكرادعا ايتديكك كبى پيغمبر ايسك حرمت وتعظيمك ايچون سكا سوز سويلمك لايق دكلدر اكر پيغمبر دكل ايسك كركمزكه سكا سوز سويليم (برروايت دخى اولدركه انلرك بريسى ايتدى سنى رسالته كوندرن تكرى سكا ياردم ايدر وبريسى ايتدى حق تعالى بنى آدمه رسول كوندريدى بوايكى قريه دن يعنى مكه وطائفدن براولو مالدار كشى اختيار ايدر ديكه نصرت طلبيچون قبيله قبيله كزملو اولماز دى خداوند تعالى عزشانه اول حضرتك قلب مطهرينى تسليه ايچون بوآيتى كوندر دى (وقالوا اولانزل هذا القرأن على رجل من القريتين عظيم اهم يقسمون رحمة ربك) روايتده كتورمشلردركه اول سرور قلب پريشان وخاطر محزون ايله ثقيف قبيله سندن چيقوب مكه يه متوجه اولدى ويول اوستنده ربيعه اوغللرى عتبه وشيبه نك برباغلرى وار ايدى حضرت كندوبى اول باغه يتشدردى اول وقتده عتبه وشيبه باغك صحننده بربوكسك يرده اوطورمشلر ايدى قوم ثقيف اول حضرته ايتدكلرينى كورديلر وحضرت براوزم اغاجنك سايه سنده اوطوردى وقوم ثقيفك كندويه ايتدكلرندن زياده غمناك وملول ايدى واللرينى دعايه قالدروب ايتدى (اى معبود بالحق واى پروردكار مطلق ضعف قوتدن وقلت حيلهدن وخلق قاتنده مذلت وخوار ليغمدن سنك دركاهكه

شكايت وناله قيلورم سن ارحم الراحمين سين وسن مدد كار
هر ضعيف ومسكينسن و بنم پروردكارم سن بنی كيمه قورسون بنی
بر سندن بعيده می اصمر لرسنكه بنی كور دكده اكشی يوز كوستروب بر
دشمنه می توكيل ايدر سنكه بنم امريمه انی مالك قيلشسن اكر سنك
غضبك بنم اوزريمه واقع دكل ايسه بنم ايچون خوف يوقدر ولكن عافيتك
بنم ايچون اوسعدر صغنورم وجهكك نورينه كه ظلمتلری روشن
قلمشدر وكار دنيا وآخرتی صلاحه كتورمشدر اندنكه سنك سخط
وغضبك بنم اوزريمه نازل اوله (ولاحول ولاقوة الا بك) روايت
ايدرلركه چون عتبه وشيبه ارا قدن اول حضرتی اوحالده كور ديلر
قرابتلری طمرلری حركته كلدی وشيبه نك عداس نام برغلامی وارايدی
اول غلام ايله كاسه ايچنده برمقدار اوزم قوب اول حضرته كوندردی
عداس چون اوزمی كتوروب اوكنه قودی سيد عالم صلی الله عليه وسلم
اول كاسه يه ال اوزادوب (بسم الرحمن الرحيم) ديدی واول اوزمی
تناول بيورردی عداس اول سرورك مبارك يوزينه نظر ايدوب ايتدی
خدا حقيچون بو بر كلامدر بوديار ده بن كيمسه دن بو كلامی اشتمامشم
حضرت ايتدی يا غلام نه كشيسن وقنغی ديارد نسن ونه دين اوزرينه
سن عداس ايتدی غلام نصرانی يم واهل نينوادنم حضرت ايتدی
اول مرد صالح يونس بن متی نك قريه سندنميسن غلام ايتدی سن
يونسی نه بيلورسن حضرت ايتدی اول بنم برادرمدر اول دخی
بر پيغمبر دربن دخی بر پيغمبرم عداس صوردی كه سنك نامك ندر
حضرت ايتدی بنم نامم محمددر غلام ايتدی چوق زماندر كه بن سنك
وصفكی كتاب انجيلده كور ميشم وسنك رسالتك نعتنی توراتدن
اشتمشم وبيلمشم كه حق تعالی سنی اهل مكه يه كوندره انلرسكا انقياد
ايتميوب سنی ايچلرندن چقياره لر حق جل وعلا سكا عاقبت نصرت ويره
كير ومكه يه ابريشه سن وسنك دينك دوكلی روی زمينی طوته شمديكی
حالده بكا دين وآيينكی تعليم ايت نيجه يللار در كه بن سنك بعثتك
زمانه انتظارچكرم (مصراع) ديرست كه سودای تو درسينهٔ ماست ✲
خواجهٔ عالم اول غلامه اسلام عرض ايلدی اول دخی جان ودليله
قبول كوستردی (وبرروايت دخی اولدركه عداس اول حضرتك

مبارك باشنی واللرینی واياقلرینی او يدی عداسك مولالری عتبه ايراقدن
چون او حالی كورديلر عتبه شبه يه ايتدی كوردكمی محمدڭ غلامكی
افساد ايدوب يولدن چيقاردی پس غلام اول حضرتك قاتندن
دونوب كيرو كلدی خواجه لری اندن سؤال ايتديلر كه محمد سكا
نه سويلدی ونه يوز كوستردی انك اليني واياغنی او پدك غلام ايتدی
محمد بكا برنسنه دن خبر ويرديكه انی پيغمبرلردن غيری كيمسه بيلز
انلر ايتديلر وای سكا محمد سنی الدايوب دينكدن چيقاردی عداس ايتدی
بويله ديمكوزكه الآن روی زمينده اندن يكرك كيمسه يوقدر (روايتده
كتورمشلردركه چون حضرت رسالت صلی الله تعالی عليه وسلم
طائفدن كيرو دوندی يولده كلور ايكن بطن النخله نام موضعه
ايرشدی واول موضعدن مكه يه دك بركونلك يول ايدی اخشام يقين
اولمشيدی اول موضعده توقف بيوردی تا كيجه اولوب نمازه مشغول
اولدی اتفاقا يدی نفر وبرروايتده طقوز نفرجن نصيبين ياخود نينوی
جنلرندن ايدی اول موضعه ايرشوب خواجهٔ كائناتك نمازده اوقود يغی
قرآنك آوازينی ايشتديلر توقف ايدوب استماعه مشغول اولديلر
تا حضرت نمازدن فارغ اولدقده كنديلرينی اول حضرته اظهار ايتديلر
حضرت انلری ايمانه دعوت ايلدی بی توقف ايمان كتورديلر وحضرت
انلره بيوردیكه منزللريكزه وار قده قومكزی دينه دعوت ايدك
وبنم پيغامی انلره ايرشديرك انلردخی قبول ايلديلر شكه بو آيت كريمه
اول قصه دن خبرويرر (واذصرفنا اليك نفرا من الجن يستمعون القرآن
فلما حضروه قالوا انصتوا فلما قضی ولوا الی قومهم منذرين) وايدرلركه
اول يدی نفرجن يهودی ايديلر انكيچون قوملرينه واردقلرنده
(ياقومنا انا سمعنا كتابا انزل من بعد موسی) ديديلر نقلدركه چون اول
جنلر كندی منزللرينه مراجعت ايتديلر رسولك صلی الله تعالی
عليه وسلم فرمانی موجبنجه كندی قوملرينی اول حضرتك دينه
دعوت ايتديلر پس انلردن چوغی اول حضرتك مبارك يوزينی كورمدين
ايمان كتورديلر وديلديلركه شرف ملاقاتيله مشرف اولهلر چون
بو خبر سيد السادات ايرشدی انلرك كندو به ملاقاتلری ايچون بركيجه
تعيين بيوردی ايدرلركه اول تعيين بيوردبغی كيجه چارشنبه كيجه سی

ایدی پس بطن نخله کیجه سندن اوچ آی کچدکدنصکره جبرائیل کلوب
اول سید انس وجنی جنیلر کروهنك کله جکلرندن خبردار ایلدی
(و برروایت دخی اولدر که حرم مکه اغاجلرندن براغاج حضرتك قاتنه
واروب لسانه کلوب ایتدی یارسول الله جنیلردن برجماعت سکا
ملاقات رجاسیله کلمشلردر و حجون نام موضعده منزل طوتمشلردر خواجهٔ
عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انلری استقبال ایچون مکه دن چیقدی
(و برروایت دخی اولدر که ایتدی بن مأمور اولمشمکه بوکیجه جنیلر
قاتنه واروب انلری اسلامه دعوت ایدم وانلره قرآن اوقویم یارانمدن
کیمدر که بکا رفیق اوله دوکلی اصحاب خاموش اولدیلر ابن مسعود
رضی الله عنه ایتدی یارسول الله بن سکا رفاقت ایدوب سنکله بیله کیدرم
پس اول حضرته ملازم اولوب حجون جانبنه متوجه اولدیلر چون
شعب حجونه ایرشدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك پارمغیله
زمینه بردائره چیزوب ابن مسعوده بیوردیکه بودائره یه کیروب
بوخطدن طشره قدم باصمه ناگاه سکا برآفت ایرشمیه (و برروایت دخی
بودر که یاابن مسعود بودائره خطنی زنهار تجاوز ایتمه اگر تجاوز
ایدرایسك هرگز بردخی بنی کورهمزسن اندنصکره حضرت بردپه نك
اوستنده نمازه مشغول اولدی ونمازنده سورهٔ کریمهٔ طه بی اوقودی
پس اون ایکی بیك پری و برقولده التیوز بیك پری و برروایتده قرق
علم هرعلمك التنده جنیلر طائفه سندن جمع کثیر اول حضرته ملازمته
کلدیلر مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم نمازدن فارغ اولدقدنصکره
انلری ایمانه دعوت ایلدی جمله سی مسلمان اولدیلر (و برروایت
دخی اولدر که جنیلر ایتدیلر سن کیمسن حضرت ایتدی بن اللهك رسولی
ونبیسیم انلر ایتدیلر اللهك نبیسی ورسولی اولدیغکه شاهدك ندر
اول حضرت ایتدی شاهدم اشبو موضعده طوران اغاجدر دیوب
واول اغاجه خطاب ایدوب ایتدی ای اغاج حق تعالینك امری ایله بورایه
کل همان دم اول اغاج رفتاره کلوب دالرینی بوداقلرینی سوروبه رك
حضرتك قارشوسنه کلوب طوردی حضرت سؤال ایتدیکه
ای اغاج نه یه شاهدسن اغاج لسان فصیحله دله کلوب ایتدی شهادت ایدرمکه
سن اللهك رسولیسن اندنصکره اول حضرت اغاجه کیر و مکانکه

کیت دیدی پس اغاج کلدیکی کبی کیرومکاننه کتدی (نقلدر که حضرت اول کیجه جنیلرك اشرافندن اون ایکی کشی بی اختیار وانتخاب ایدوب اصول شرایعی انلره تعلیم بیوردی وامر ایتدیکه انلر دخی غیریلره بنه تعلیم ایدهلر اندنصکره جنیلر طاغیلوب کتدیلر ابن مسعوددن روایت اولنمشدر که ایتدی اول کیجه برقاج قرالتی کوردم کرکسلر مثالنده حضرتك قاتنه کلدیلر وعظیم آوازلر ایشتدم شویلهکه قورقدمکه اول سروره مبادا که برآفت ایریشه واول حضرتك قاتنده اولقدر غلبه ایتدیلر که قرالتیلری ارالغمزده حائل اولوب اول سروری کوره مز اولدم وآوزینی دخی ایشیده مز اولدم اندنصکره بولوط پارهلری منقطع اولدیغی کبی پارهلنوب منقطع اولمغه باشلادیلر وکیدوب غائب اولدیلر چون صباح اولدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنم قاتمه کلوب ایتدی یاابن مسعود نه کوردك بن ایتدم یارسول الله سیاه کشیلر کوردمکه بیاض لباسلره صارلمشلر ایدی حضرت ایتدی انلر نصیبین جنیلری ایدیلر وبندن کندولره ومرکبلرینه زاد یعنی آزیق ایستدیلر انلره کموك وفشقی ازیق اولمق اوزره مقرر قیلدم بن ایتدم یارسول الله انلره کموك وفشقی نیجه کفایت ایدر اول حضرت ایتدی حق تعالی انلر ایچون هرکموکك او سقنده اولکی اتی مقداری ات بتورر وهرفشقینك ایچنده حق تعالی انلرك حیوانانی ایچون اول فشقینك متکون اولدیغی دانه قدردانه بتورر (ولاتستنجوا بعظم ولاروثه فانهازاد اخوانکم من الجن) حدیث شریفینك سبب ورودی بو قصهدر (ارباب سیر رحمهم الله کتور مشلردر که حضرت چون طائفدن مراجعت بیوردی یولده کلورایکن اهل اسلامدن برجماعت انی قارشولیوب ایتدیلر یارسول الله مکهیه کلوب داخل اولمکز معقول ومصلحت دکلدر زیرا قریش کفرهسی ثقیف وطائف سفهاسنك ایتدکلری معامله لره واقف اولدیلر وکندی ایچلرنده اولان سفهایی تحریك واغرا ایتدیلر که تا ثقفیلرك سزه ایتدکلری ایشلر ایله انلر دخی عمل ایدهلر حضرت حرا طاغنه چیقوب انده توقف بیوردی ومکه اولولرینك هربرینه خبر کوندردیکه بنی جوار یکزه یعنی سایهٔ حمایتکزه الوك هیچ بریسی قبول ایتمیوب اول حضرتی جوارینه المدیلر الااعظم

ابن عدیکه اول سرورك پیغامی اکا ایرشدکده مکه یه کلسون بن انی
جواریمه الورم دیدی ایرتسی کون علی الصباح مطعم بن عدی سلاح
کیوب واولاد واتباعنی دخی مسلح قیلوب مسجد الحرامه داخل اولدی
واول خبر ابو جهله ایرشمشدی چون مطعمی اول هیئتده کوردی
ایتدیکه یامطعم محمدك مجیر یمسن یوخسه تابعی میسن یعنی محمدی
حفظ وحمایه می ایتمك استرسن یوخسه محمدك دیننه دوندکمی دیدی
مطعم ایتدی حفظ وحمایه ایتمك استرم ابوجهل ایتدی هر کیمه که سن
امان ویرمش اوله سن بزدخی امان ویردك پس حضرت مکه یه کلوب
حجر الاسوده استلام بیوردی وبیت کعبه یی طواف ایلدی وایکی
رکعت نماز قیلدی ومطعم راحله سنه سوار اولمشیدی ونداایتدیکه
ای کروه قریش بن محمده امان ویرمیشم هیچ کیمسه انی اذا وجفاایتمسون
پس حضرت کندی خانه سنه تشریف بیوردی ومطعم واولاد
واتباعی اول سروردن خبردار ایدیلر وانی محافظت ایدرلردی وبو ییلك
ماه شوالی ایدیکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم عایشه وسوده یی
نکاح ایلدی (نقلدر که مکه ده برعورت وارایدیکه اکا خوله بنت حکیم
دیرلردی واول خاتون عثمان بن مظعونك عورتی ایدی (خدیجه نك
وفاتندنصکره اول حضرتك قاتنه کلوب ایتدی یامحمد نیچون اولنمزسن
اول حضرت ایتدی یاکیمی الایم خوله ایتدی اکر قیز دیلرایسك کندی
دوستك ابو بکرك قزی عایشه حاضر ومهیادر واکر عورت استرسن
سوده بنت زمعه که سکا ایمان کتورمشدر حاضر ومهیادر حضرت
ایتدی ایکیسنی دخی بکا دیلیویر خوله ابتدا ابوبکرك منزلنه واروب اول
سرورك لسانندن قزی عایشهٔ دیلیودیری ابو بکرك خاطرینه بودغدغه
دوشدیکه بن اول سرور ایله عقد اخوت ایتمشم عجبا برادر برادرینك قزینی
المق جائز اوله می خوله حضرتك قاتنه کلوب ذکر اولندیغی اوزره
صورت دغدغهٔ صدیقی اول حضرته عرض ایلدی حضرت صلی الله
تعالی علیه وسلم خوله یه بیوردیکه وارابو بکره ایتکه بنمله سنك ارالغمزده
اولان اخوت اخوت اسلامدر اخوت نسبی واخوت رضاعی دکلدرکه
سنك قزیکك بکا حرمت نکاحنه موجب اوله خوله ابو بکرقاتنه کلوب
حضرتك خبرینی ایرشدردی انی اول دغدغهٔ خاطره دن امین وفارغ

قیلدی ابو بکره برخاطره دخی ظهور ایتدیکه مطعم بن عدی مقدما عایشهٔ
کندی اوغلنه دیلشیدی ابو بکر دخی قبول ایدوب وعده ویرمشیدی
وهرگز ابو بکر خلف وعد ایتمامشیدی اول سبیله خوله یه سن بونده برمقدار
توقف ایت دیوب کندی مطعمك خانه سنه کتدی مطعمك زوجه سی چون
ابو بکری کوردی ایتدی ای ابو بکر اول امیدده میسنکه بزم اوغلانمزی
بزم دینمزدن دوندروب مسلمان ایده سن وقزیکی اکا ویره سن بو اولاجق
ایش دکلدر ابو بکر مطعمدن سؤال ایتدیکه سن دخی بویله می دیرسن
مطعم ایتدی نعم اویله دیرم صدیق رضی الله تعالی عنه غنیمت بیلوب
اول آرادن کندی خانه سنه کلدی وخوله یه ایتدی وار پیغمبره صلی الله
تعالی علیه وسلم سویله که بورایه تشریف بیوره خوله کاوب پیغمبرك
حضورینه داخل اولدی وابو بکرك اغزندن اول سروری دعوت
ایلدی اول حضرت فی الحال ابو بکرك خانه سنه تشریف بیوردی
وعایشه یه نکاح ایلدی اول کون عایشه التی یاشنده ایدی وعایشه نك
زفافی هجرتدن اولکی ییلده واقع اولدی محلنده تفصیلی کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی (نقلدرکه خوله سوده نك خانه سنه واروب انی اول
حضرته دیلیو ویردی وپدری زمعه دن استیذان ایتدکده زمعه اجازت
ویروب ایتدی محمد عزیز کشیدر پس اول حضرت زمعه نك منزلنه واروب
درتیوز درهم مهر ایله سوده یی عقد نکاحنه کتوردی وخدیجه
رضی الله تعالی عنها دنصکره اول حضرتك ابتدا تزوج وزفاف ایتدیکی
خاتون سوده ایدی وعایشه وسوده نك باقی احوالی بو مقصدك اوچنجی
بابنده مذکور اولسه کرکدر ان شاء الله تعالی

نبوتدن اون برنجی ییلك وقایعی وابتداء اسلام انصار رضی الله تعالی عنهم بیاننده اولنور

ابتداء اسلام انصار بو ییلده ایدی مرویدرکه هر ییل حج موسمنده
اطراف وقبائلدن خلق بیت کعبه زیارتنه کلورلر ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم کندویی خلقه عرض ایدوب اسلامه دعوت
ایدر دی اون برنجی ییل حج ایامنده اول حضرت عقبه نام موضعده
طورمشیدی ناکاه برکروه که اهل مدینه دن وخزرج قبیله سندن ایدی
کلوب اول حضرته ایرشدیلر حضرت انلردن سؤال ایتدیکه سزنه

کشیلرسن انلر ایتدیلر بز خزرج قبیله سندن ومدینه اهلندنز حضرت بیوردیکه برلحظه جك اوطورمز میسز که سزکاه سویلشم انلر ایتدیلر خوش اوتورەلم پس اوطودیلر حضرت انلری اسلامه دعوت ایلدی وانلره قرآن اوقودی وانلر مدینه یهودندن اشتمشلر ایدیکه آخرزمان پیغمبرینك زمانی ظهوری یقین کلمشدر چون اول سرورك سوزینی اشتدیلر بربرینه ایتدیلر تکری حقیچون بو اول پیغمبردر که یهود دیرلردی فرصتی غنیمت بیلوب بوکا ایمان کتوره لم تا اهل مدینه دن کیمسه بزی ایمانده سبقت ایتمیه پس مسلمان اولدیلر وانلر التی نفر ایدیلر اسعد بن زراره * وعوف بن حارث بن عفرا * ورافع بن مالك بن عجلان وقطبه بن عامر بن حدیده * وعقبه بن عامر بن نابی * وجابر بن عبدالله ابن رباب * پس اول جماعت مؤمن اولدقلری حالده کیرو دونوب مدینه یه کتدیلر وخواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حکایتنی اهل مدینه یه سویلدیلر وخلقی اسلامه دعوت ایلدیلر واول حضرتك ذکری مدینه ده فاش اولدی شویله که نامی ذکر اولنمدق برخانه قالمدی

﴿ نبوتدن اون ایکنجی ییلك وقایعی وقصهٔ معراج وصلوات خمسه نك فرض اولدیغی وبیعة العقبة الاولی بیان اولنور ﴾

اکثر علما انك اوزرینه‌درلر که معراج نبوتدن اون ایکنجی ییلك ماه ربیع الاولنده واقع اولمشدر شویله که اون ایکنجی ییلك ماه شوالنده اولمش اولور و برقولده ماه رجبك یکرمی یدنجی کیجه‌سی واقع اولمشدر وایدرلر که ربیع الآخرك یکرمی یدیسنده واقع اولمشدر و برقولده رمضان مبارکك اون یدیسنده واقع اولمشدر و برقولده نبوتدن بشنجی ییلده واقع اولمشدر ایدرلر که دوشنبه کیجه‌سی ایدی ﴿ معلوم اوله که اول سرورك حدیث معراجی وقصهٔ اسراسی کتب احادیث وتفاسیرده وسیرده روایات مختلفه وطرق متعدده اوزره روایت اولنمشدر واصحابدن یکرمی یه قریب نفر حدیث معراجی روایت ایتمشلر در علی ابن ابی طالب وعبد الله بن مسعود وابی بن کعب وحذیفه بن الیمان وابو سعید خدری وجابر بن عبدالله انصاری وابو هریره وابن عباس وانس بن مالك ومالك بن صعصعه وام هانی رضی الله تعالی عنهم

اول جمله دندر وبو كتابه مجموع روايتدن صحته اقرب اولان روايتلر ذكر
اولنسه كركدر ان شاء الله تعالى (راويان اخبار نبويه رحمهم الله شويله
روايت ايتمشلردر كه اول حضرت ايتدى بنم خانه مك سقفى اچيلدى
وحال بوكه بن مكه ده ايدم (و بر روايت دخى اولدر كه بيوردى امهانى نك
خانه سنده ايدم مصلام اوزره اوطوروب برمقدار اويقويه وارمشيدم مكه
جبرائيل كلوب ايتدى يا محمد قالق خانه دن طشره چيق پس قالقدم وطشره
چيقدم كوردم مكه بر ملك ايله بردابه طورر (وفى رواية اتاه جبريل ومعه
خمسون الف ملك لهم زجل بالتسبيح ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
فى بيت امهانى ومعه ميكائيل فقال قم يا محمد فان الجبار يدعوك) و بر روايت
دخى اولدر كه بيورديكه بن مسجد الحرامده حطيمده ايدم وكاه بيورديكه
حجرده ايدم ناكاه جبرائيل كلدى وميكائيل انكله بيله ايدى جبرائيل
ميكائيله ايتدى آب زمزمدن بر لكن صو كتور تانك سينه سنى شرح ايدم
قلبنى تطهير ايدم پس جبرائيل بنى كندى و يه طيا يوب كوكسمك
اوستندن كوبكمه دك ياردى وميكائيل اوچ لكن آب زمزم كتوروب
بنم سينه مك ايچنى وحلقمك عروقنى اول صو ايله يوديلر وانده اولان غل
وغشى طشره چيقرديلر (و بر روايتده جبرائيل صو كتوروب ميكائيل
شق صدر وغسل قلبه مشغول اولدى پس بر التون لكن كتورديلر كه
حكمت وايمانله طولو ايدى اول حكمت وايمانله قلبمى چيقروب طولدرديلر
وكير وقلبمى يرينه قوديلر اندنصكره جبرائيل اليمى طوتوب بنى
مسجد الحرامدن طشره چيقردى كوردم كه صفا ايله مروه ارالغنده براق
طورر شويله كه قاطردن كچورك وحماردن بيوكرك يوزى بنى آدم يوزى كبى
وقولاقلرى فيل قولاغى ويلسى ات يلسى مثالنده و بوينى دوه بوينى بكرز
وسينه سى قاطر سينه سى كبى وقويروغى دوه قويروغنه بكرز اياقلرى
بر روايتده صغر اياقلرى كبى و بر روايتده دوه اياقلرى كبى وطرنقلرى
صغر طرنقلرى كبى وانك كوكسى كويا بر قزل ياقوت ايدى وانك ارقه سى
كويا بردرهٔ بيضا ايدى غايت صفادن برق اورردى واو يلوغنده ايكى
قنادى وار ايديكه انك اياقلرينى اورتردى وانك ارقه سنه جنت ايرلرندن
برايراوزلمش وانجلين سبك رفتار ايديكه كوزى ايرديكى يرى براديم
ايدردى جبرائيل ايتدى يا محمد سوار اول بو كاكه بوا براهيمك براقيدر

ابراهيم بوكا سوار اولوب بيت كعبه يى زيارته كلمشدر و بر روايتده انبيا دخى بوكا سوار اولمشلر در ديدى پس جبرائيل براقك ركابنى وميكائيل عنانى طوتدى حضرت ديلديكه سوار اوله براق سر كشلك ايلدى زيرا مدت مديده دنبرو انك اوزرينه كيمسه سوار اولمامشيدى جبرائيل ايتدى اى براق اوتانمز ميسن خدا حقيچون حق تعالى قاتنده محمددن عزيزرك هيچ بر پيغمبر سكا سوار اولمش دكلدر براق دره بوب غايت شرم وحياسندن درليوب عرق ريز اولدى اندنصكره منقاد اولوب كندوبى زمينه ياقلشدردى بندخى ارقه سنه سوار اولدم و بر روايتده ايتدى براقى كندى حالنه قوسم اشر ايدى وتحريك ايتسم اوچار ايدى جبرائيل بنى كتوردى وملائكه دن برجمع اوكومجه و برجمع اردمجه و بركروه صغمده و بركروه صولومده كيدرلر دى پس كيدرك تامسجد اقصايه ايرشدم (و بر روايت دخى اولدر كه يوردى بولده كيدركن صاغ جانبدن برشخص آواز ايدوب ايتدى يا محمد طور كه سندن برسؤالم واراكا التفات ايتمدم وصول جانبدن دخى برندا ايشتدم كه طور يا محمد سندن برسؤالم واردراكا دخى التفات ايتمدم اندنصكره برعورت كوردم كه كندوبى تزيين ايدوب يولم اوزره طورمش وايدر كه يا محمد طور كه سندن برنسنه صورمق استرم اكا دخى التفات ايتميوب كچوب كتدم اندنصكره جبرائيلدن صوردم كه بونلر كيملر در جبرائيل ايتدى اولكيسى داعى يهود ايدى اكر اكا جواب ويرمش اوليدك سنك امتك سندن صكره جمله سى يهودى اولورلر ايدى ايكنجيسى داعى نصارى ايدى اكر اكا جواب ويره ايدك امتك سندنصكره جمله سى نصرانى اولورلر ايدى اوچنجيسى دنيا ايدى اكر جواب ويره ايدك سندنصكره امتك دوكلى دنيا پرست اولوب دنيايى آخرته اوزرينه اختيار ايدرلر ايدى (منقولدر كه حضرت يوردى چون مسجد اقصايه ايرشدم اول اراده ملائكه كرامدن برجماعت كوردمكه آسماندن بكا استقباله كلمشلر ايدى وربالعزت قاتندن بكا كرامت و بشارت و يرديلرو بكا سلام اوقوديلر بو طريق ايله كه (السلام عليك يا اول و يا آخر و يا حاشر) بن ايتدم يا جبرائيل ما تحيتهم اياى يعنى بونلرك بكا تحيتلرى نه تحيتدر جبرائيل ايتدى تحقيقا سن ابتدا شفاعت ايدوب شفاعتى مقبول اولان كشى سن انك ايچون

سکا یا اول دیدیلر وتحقیقاسن انبیانک آخر یسن وروز قیامتده خلایقک
حشری سنک قدمکده اوله جقدر انک ایچون سکا یا آخر و یا حاشر دیدیلر
اندنصکره جبرائیل بنی براقدن ایندردی و براقی مسجد قپوسنده انبیای
سلفک مرکبلرینی باغلدقلری حلقه یه باغلدی پس مسجد اقصایه داخل
اولدم انده انبیادن برجماعت کوردم و بر روایت دخی اولدرکه انده انبیانک
ارواحنی کوردم بکا سلام ویروب مراسم تحیتی یرینه کتوردیلر بن ایتدم
یا جبرائیل بونلر کیملردرونه کشیلردر جبرائیل ایتدی سنک قرنداشلرکدر
حق تعالی حضرتلرینک پیغمبرلریدردیلدمکه نماز قیلام انبیا وملائکه صف
چکـدیلر وجبرائیـل امام اول دیو بکا امر ایلدی پس ایلروواروب
امامت ایلدم وایکی رکعت نماز قیلدم وانبیا وملائکه بکا اقتدا ایتدیلر
چون نمازدن فارغ اولدم انبیانک خواصندن بعضیلری پرورد کاره ثنالر
ایتدیلر وانلره پرورد کارک عطا بیوردیغی فضیلتـلری ونعمتـلری بیان
قیلـدیلر (اول ابراهیم خلیل صلوات الله علیه ایتدی حمد شول الله
ایچوندر که بنی خلیل اتخاذ ایلدی و بکا ملک عظیم ارزانی طوتدی
وبکا تنهـامت اوقیوب بنی مقتدای خلق ایلـدی وآتش نمرود دن
خلاص اولوب و بروب اول آتشی بکا برد وسلام ایلدی (اندنصکره موسی
ایتدی حمد وسپاس شـول خدا ایچوندر که پرور دکار عالمیاندر اول
برخداونددر که بنی کلیمی قیلدی فرعونک وفرعونیلرک هلاکنی بنم یدمده
اظهار ایلدی و بنی اسرائیله انلردن خلاص ونجاتی بنم المله ایله و یردی
و بنم قوممدن بعضیسنی شویله ایلدیکه خلقه طوغری یولی کوستردیلر
وطوغریلق وایمان اوزره ثابت قدم اولدیلر (پس داود ایتدی حمد
وسپاس اول خدا ایچوندر که بکا ملک عظیم و یروب زبوری بکا تعلیم
و بنم المده دموری موم ایلدی وطاغلری وطیرلری بکا مسخر قیلـدی
تا بنمله بیله تسبیح ایتدیلر وحکمت وفصل الخطابی بکا ارزانی بیوردی
(اندنصکره سلیمـان ایتدی حمد وسپاس اول خدای لم یزله که یللری
بکا مسخر ایلدی ودیوو پری عسکرینی بنم فرمانمده قیلدی تا محـاریب
وتماثیلدن هرنه ایستدم ایسـه یاپدیلر وحوضلر کبی بیوک کاسـه لردن
ودیکیا یه لراوزره بلند واستوار چوملـکلردن هرنه مراد ایتدم ایسه
بنم ایچون یاپدیلر وقوشـلرک لسانني بکا اوکرتدی و بکا ملک عظیم
احسان ایتدیکه وصفنده دیمشـدر (لاینبغی لاحد من بعدی) و بنم

ملکمی طیب قیلدی برحیثیت ایلکه (لاحساب علیه فیه) پس عیسی ایتدی حمد وسپاس شول خدایه که پرورد کارعالمیاندراول برخدادرکه بنی کندوکلمه سی قیلدی و بنم مثلمی آدم مثلی دوزدیکـه (خلقه من تراب ثم قال له کن فیکون) و بکا کتاب انجیلی تعلیم ایلدی و بکا حکمت ارزانی طوتدی و بنی شـویله ایلـدیکه طپرا قدن بر قوش صورتی دوزدم واکا اوفوردم اذن خدا ایله دیریلوب قوش اولدی واکمه وابرص علاج وابراسنی بکا حواله بیوردی و بنی آسمـانه رفع ایدوب مطهر قیلدی و بنی وانامی شیطان شرندن کند و پناهنده ایلدیکه بروجهله شیطانك بزم اوزره بزه تسلطی یوغیدی (حضرت صلی الله علیه وسلم ایتدی چون اول جماعت انبیا کند و محامدلرندن فارغ اولدیلر بن دخی حمد ربانی بی یرینه کتوروب ایتدم حمد وسپاس اول خدایه که بنی رحمت عالمیان ایلدی ورسالتله کافهٔ نـاسـه کوندردی وانلرك بشیر ونذیری قیلدی و بکا فرقان نازل ایتدیکه دوکلی اشیانك بیانی آنده در و بنم امتمی جمیـع امتلرك یکرکی قیلوب انلره وسط وعدل اسمنی اطـلاق ایلدی و بنی اول وآخر قیلـدی و بنم صدرمی شرح بیوروب وزری اندن سلب ایلدی و بنم نامی عالی قیلوب بکا فاتح وخاتم دیدی پس ابراهیم صلوات الله علیه وسلامه یوزینی انبیایه طوتوب ایتدی (بهذا فضلکم محمدا) اند نصکره جبرائیل بنم الیمی طوتوب بنی صخره موضعنه ایلتـدی و بنی صخره اوزرینه چیقـردی صخره دن تاآسمـانه دك برمعراج یعنی برنردبان ظاهراولدیکه اول حسن وجمالده هرکز برنسنه کورمدم وملائکـه اول نردباندن آسمـانه عروج ایدرلردی اول نردبانك برعارضه سی قزل یاقوتدن و برعارضه سی یشل زمرددن ایدی پایه لرینك بریسی التوندن و بریسی کومشدن و یاقوت ایله مکلل ومرصع ایدی و بو اول معراجدر که ملك الموت عبـادك روحلرینی قبض ایتمکه اول نردباندن کلور کورمزمیسز که برکشی روحی قبض اولنمق وقتنده کوزینی آسمـانه دیکوب تیرتیر نظر ایدر اول وقتده اول نردبانی اکا کوسترلر (القصه حضرت رسالت صـلی الله علیه وسـلم براقه سوار اولوب معراجه مرور ایلدی (و بر روایتده جبرائیل انی ایکی قنادی ایله طوتوب اول ایکی آسمانه ارشدردی وایدرلر که آسمان قپولرندن انی برقپویه ایلتدیکه

اكاباب الحفظ ديرلردی واول بابده اسمعيل نامنده برملك مؤكلدر وانك تحت حكمنده اون ايكی بيك ملك وار در حضرت صلی الله تعالی عليه وسلم ايتدی جبرائيل قپويه واروب استفتاح ايتدی يعنی قپوبی آچ ديدی ملكلر ايتديلر كيمدر جبرائيل ايتدی جبرائيلدر ملكلر ايتديلر يانكده اولان كشی كيمدر جبرائيل ايتدی محمددر صورديلر انی ايستديلرمی جبرائيل ايتدی بلی ايستديلر پس ملكلر ايتديلر (مرحبا به فنعم المجیء جاء) پس قپوبی آچديلر سماء دنيايه چيقدم اول اراده بر كشی كوردم جبرائيل بو كشی سنك پدرك آدمدر اكا سلام ويرديدی پس سلام ويردم جواب ويروب (مرحبا بالابن الصالح والنبی الصالح) ديدی وانك صاغ وصول طرفلرنده برقاج اشباح كوردی آدم صاغنه باقوب كولدی وصولنه باقوب اغلادی (وبر روايت دخی اولدر كه اول حضرت بيوردی آدمك صاغ طرفنده برقپو كوردم اندن كوزل قوقولر كلدی وصول طرفنده برقپو كوردم اندن بدقوقولر كلدی وآدم هر كاهكه صاغ جانبنه باقسه ايدی خندان وشادان اولوردی وچون صول جانبنه باقسه ايدی كريان وحزين اولوردی جبرائيلدن صوردمكه (ماهذا البابان) يعنی آدمك ايكی طرفنده بوقپولر ندر جبرائيل ايتدی صاغنده اولان قپوجنت جانبنه آچيلور آدم اوغلانلرينك صالحلرينك روحی جنته اول قپودن كيدرلر چون انلری كورر شادمان اولور صولنده اولان قپو جهنم جانبنه آچيلور آدم اوغلانلرينك فاسدلرينك روحی اول قپودن جهنمه كيدرلر چون آدم انلری كورر غمكين اولور (وبر روايت دخی اولدركه بيوردی آدمی اولكی آسمانده كوردمكه ذريتنك صالح ومؤمنلرينك ارواحنی اول اراده اكا عرض ايتديلر (روح طيب ونفس طيبة اجعلوها فی عليين) ديدی وذريتنك فاجرلری ارواحنی عرض ايتديلر (روح خبيث ونفس خبيثة اجعلوها فی سجين) ديدی حضرت صلی الله عليه وسلم ايتدی اورادن ايكنجی آسمانه كتدم خفی دكلدركه اول حضرت هر برآسمانه چيقدقده آسمان قپولرينك مؤكلی اولان ملكلر قپولر آچيلنجيه دك جبرائيل ايله اولان استفتاح وسؤاللری وجوابلری اولكی آسمانده اولدیغی منوال اوزره اولمشدر حضرت بيورديكه ايكنجی آسمانده ايكی جوان كوردم يحيی وعيسی وانلر

بربرلرينك تيزه‌سى اوغللرى ايدى جبرائيل بونلره سلام ويرديدى
پس انلره سلام ويردم ردسلام ايدوب ايتديلر (مرحبا بالاخ الصالح
والنبى الصالح) اورادن اوچنجى آسمانه واردم يوسفى كوردم جبرائيل
ايتدى بويوسفدر اكاسلام ويردم ردسلام ايدوب (مرحبا بالاخ الصالح
والنبى الصالح) ديدى (وبر روايت دخى اولدركه چون اوچنجى آسمانه
واردم بركشى كوردم خلق خدانك احسن الوجهى ايدى اون درت
كيجه‌لك آيك نورى سائر كوكبلر اوزره نيجه زياده ايسه انك حسن
وجمالى دخى سائر خلقك حسن وجمالى اوزره اول مرتبه زياده ايدى
(وبر روايت دخى اولدركه بيوردى اوچنجى آسمانده بركشى كوردمكه
(قد اعطى شطر الحسن) يعنى حسن وجمالك نصفى انده
ونصف آخرى سائر خلايقده ايدى جبرائيلدن سؤال ايتدمكه
بوكيمدر يوسفدر ديدى اندنصكره جبرائيل بنى دردنجى آسمانه ايلتدى
ادريسى اول اراده كوردم جبرائيل بو ادريسدر ديدى اكاسلام ويردم
جواب ويروب ايتدى (مرحبا بالاخ الصالح والنبى الصالح) پس
بنى بشنجى آسمانه ايلتدى انده هارونى كوردم سلام ويردم جواب
ايشتدم (مرحبا بالاخ الصالح والنبى الصالح) ديدى اندنصكره
بنى التنجى آسمانه ايلتدى موسايى انده كوردم اكاسلام ويردم ردسلام
ايدوب (مرحبا بالاخ الصالح والنبى الصالح) ديدى چون اندن
نچوب كتدم موسى اغلدى اكا ايتديلر نيچون اغلارسن موسى ايتدى
(ابكى لان غلاما بعث من بعدى يدخل الجنة من امته اكثر مما يدخلها
من امتى) يعنى انكيچون اغلرمكه بندنصكره برجوان مبعوث اولديكه
انك امتندن جنته كيرنلر بنم امتمدن جنته كيرنلردن چوق اولسه كركدر
(وبر روايت دخى اولدركه موسى سبب بكاسنده ايتدى بنى اسرائيلك زعملرى
بوايديكه حق تعالى قاتنده بنى آدمك اعز واكرمى بن اولام وحال بوكه الله
قاتنده اعز واكرم خلايق بو كشيدر اكر فضليت ومزيت يالكز كندونفسنه
منحصر اوليدى غم يمزدم لكن انك فضيلتى امتنك سائر امم اوزرينه فضيلتنى
مستلزمدر حق تعالى قاتنده انك امتى جميع امملدن افضلدر (وبر روايت
دخى اولدركه حضرت پيغمبر بيوردى ايشتدم موسى عليه السلام
بلند آوازايله ديرايدى (اكرمته وفضلته) بن ايتدم ياجبرائيل موسى

كيمه عتاب ايدر جبرائيل ايتدی (يعاتب ربه فيك) بن ايتدم (ويرفع صوته على ربه) جبرائيل ايتدی (ان الله قد عرف له خلقه) اندنصكره بنی يدنجی قات آسمانه ايلتدی ابراهيمی اول اراده كوردم جبرائيل بوسنك باباك ابراهيمدر ديدی پس اكا سلام ويردم وجواب الدم وايتدی (مرحبا بالابن الصالح والنبی الصالح) وبر روايت دخی اولدر كه بوردی براشمط يعنی قرغيل كشی كوردم جنت قپوسنده كرسی اوزرنده اوطورمش (وبر روايتده بيت المعموره ارقه سنی ويرمش وبعض روايتده وارد اولمشدر كه ابراهيم ايتدی يا محمد امتكه سويله كه جنتده چوق اغاج ديكسونلر كه جنتك طپراغی پاك وخوبدر وزمينی واسع وكشاده در حضرت ايتدی جنتده اغاج دكمك نه ايله حاصل اولور ابراهيم جواب ويرديكه (لا حول ولا قوة الا بالله) ديمكله اولور اندن بنی سدرة المنتهايه ايلتديلر انی كوردمكه براغاجدر ميوه لری بيوك كلكده مدينه دستيلرينه بكزر وانك يپراقلری فيل قولاغی كبی ايدی وحق تعالينك نوری اول اغاجی اورتمش ايدی وملائكه التون پروانه لر كبی اول اغاجك اطرافنی المشلر ايدی واول اغاجك اطرافنده اولقدر ملك وار ايديكه انلرك عددينی حق تعاليدن غيری كيمسه بيلمز وجبرائيلك مقامی اول اغاجك وسطنده در وانك دبنده درت ارمق كوردم كه اول ارمقلرك ايكيسی ظاهر وايكيسی باطن اقر جبرائيلدن بوندر ديو سؤال ايتدم ايتدی اول ايكی ارمقكه باطندر جنته اقار اول ايكی ظاهر ارمقلر نيل وفراتدر (وبر روايت دخی اولدر كه بيوردی اول اراده دخی ارمقلر آيرلمشيديكه آب صافيدن وشيربی تغيردن وخمر بی خماردن وعسل مصفادن كه سبب لذت شاربيندر (وبر روايت دخی اولدر كه بيوردی يدنجی آسمانك بالاسنده جبرائيل بنی برموضعه ايلتديكه اول موضعده بر ارمق وار واول ارمغك كنارنده ياقوتدن ولؤلؤدن وزبرجددن خيمه لر قورلمش واول ارمغك كنارنده يشل قوشلر كوردم صوردمكه بوندر جبرائيل ايتدی بو كوثر ارماغيدر كه حق تعالی بونی سكا عطا بيورمشدر وقدحلری التوندن وكومشدن ايدی وياقوت وزمرددن خرده طاشلر اوزره اقاردی اول ارمغك صوبی سوددن ابيض ايدی اول قدحلرك برينی آلوب اندن برمقدار صو ايچدم عسلدن طاتلو ومسكدن

خوشبورك ايدى (وبر روايت دخى اولدر كه يوردى اول اغاجك دبنده برچشمهٔ آب روان وار ايديكه اكا سلسبيل ديرلرايدى واول ارادن ايكى ايرمق آريلور برينه كوثر ديرلر وبرينه دخى نهرالرحمه ديرلراندنصكره بكا بيت المعمورى ظاهر قيلديلر بيت المعمور يدنجى قات كوكده برخانه دركه بيت كعبه يه محاذيدر برحيثيت ايله كه فرضا بيت معموردن برطاش دوشسه كعبه طاغنك اوزرينه دوشملودر وهركون يتمش بيك ملك اول بيتك زيارتنه كلورلر وركون كلان ملك بردخى كلمز (ابوهريره‌دن مرويدر كه حضرت يوردى اول اراده برجماعت كوردمكه يوزلرى قاتى آق وبرقوم دخى كوردمكه يوزلرينك رنكى غبار آلود اول قوم بر ايرماغه واروب غسل ايتديلر چون اول ايرمقدن چيقديلر يوزلرينك رنكى اولكى جماعت كبى غايت بياض اولمش جبرائيل ايتدى بونلر سنك امتكدن بركروهدر كه عمل صالحلرينى عمل فاسد ايله مخلوط ايتمشلر درپس توبه ايتديلر حق تعالى انلرك توبه سنى قبول ايتدى (واندنصكره بكا اوج قدح كتورديلر بريسى خمر ايرماغندن وبريسى عسل ايرماغندن وبريسى سود ايرماغندن بن سودى الوب ايچدم جبرائيل ايتدى يامحمد فطرتى يعنى دين اسلامى الدك سن وامتك اول فطرت اوزره ثابت اولسه كرك كركدر (وبرروايت دخى اولدر كه يوردى اوج اوستى اورتولى قدح كتورديلر جبرائيل ايتدى يامحمد خداى تعالينك سكا ايچرديكى نسنه‌يى ايچمزميسن پس اول اوج قدحك بريسنى الدم عسل ايدى اندن ازاجق ايچدم وقدحك بريسنى دخى الدم سود ايدى اندن اولقدر ايچدمكه سوده طويدم جبرائيل عليه السلام ايتدى اول برقدحدن ايچمزميسن بن ايتدم طويدم جبرائيل ايتدى وفقك الله (وبرروايت دخى اولدركه جبرائيل ايتدى (الحمد لله الذى هداك الى الفطرة لواخذت الخمر غوت امتك) يعنى حمد وسپاس اول خدايه كه سكا طوغرى يول كوستردى يعنى فطرته ودين اسلامه اكرخمر قدحنى الش اوليدك امتك كمراه اولورلردى وچون سدره دن كچدم جبرائيل بكا ايتدى يامحمد سن اوكجه كيت بن ايتدم ياجبرائيل سن اوكجه كيت جبرائيل ايتدى (يامحمد تقدم فانك اكرم على الله منى) يعنى يامحمد سن اوكجه كيت تحقيقا سن خداوند تعالى قاتنده بندن اعز واكرمسن پس بن اوكجه كتدم

جبرائيل بنم آردمجه ايدى تابرز ربفت پرده يه ارشد ك جبرائيل اول
پرده بى تحريك ايلدى كيمدر ديديلر جبرائيل ايتدى جبرائيلدر ومحمد
بمله بله در پس پرده آردندن برملك (الله اكبر الله اكبر) ديدى وراى
حجابدن برخطاب كلديكه (صدق عبدى انا اكبر انا اكبر) اندنصكره
اول ملك ايتدى (اشهد ان لا اله الا الله) وراى حجابدن نداكلديكه
(صدق عبدى انا الله الذى لا اله الا انا) پس ملك ايتدى (اشهد ان
محمدا رسول الله) وراى حجابدن نداكلديكه (صدق عبدى انا ارسلت
محمدا) ملك ايتدى (حى على الصلوة حى على الفلاح) ندا كلديكه
(صدق عبدى ودعا الى عبادى) اندنصكره اول ملك پرده اردندن
ال چيقاروب بنى طوتدى وجبرائيل قارشومده طورر ايدى بن ايتدم
يا جبرائيل بو بجلين محلده بندن نيچون تخلف ايدرسن جبرائيل ايتدى
(يا محمد ومامنا الا له مقام معلوم) يعنى بزدن هر بريمزك برمعين مقامى
واردركه اول مقامدن تجاوز ايتمكه قادر دكلرز و (لودنوت انملة
لاحترقت) يعنى اكر بر پرمق مقدارى ايلرو كتسم محترق اولورم انجق
بو كيجه سكا احترام ايچون بو مقامه دك كلدم والا بنم مقام معينم سدره در
ديدى حضرت بيورديكه پس بن يالكز روان اولدم وظلمت ونوردن نيچه
حجابلر قطع ايلدم تا يتمش حجاب كچدم هر حجابك قالكلغى بشيوز ييلاق
يول ايدى ومابينلرى دخى بشيوز ييلاق يول ايدى اندنصكره براق بورومكدن
قالدى بريشل رفرف ظاهر اولديكه انك نور وضياسى كونشك نور وضياسنه
غالب ايدى بنى اول رفرفك اوزرينه اوطورتديلر كتدم تا خداوند كريمك
عرش عظيمى اياغنه ايرشدم بنى عرش مسندينه يقين ايلتديلر (برروايت دخى
اولدركه اول كيجه حق جل وعلا بكا بيك نوبت خطاب بيورديكه (يا محمد
ادن منى) هر نوبتده اول سرور ه ترقى اولوردى تا مرتبهٔ دنايه ايرشدى
و (دنى) مرتبه سندن ترقى ايدوب (تدلى) منزلتنه ايرشدى اندنصكره
(قاب قوسين اوادنى) خلوتخانه سنه داخل اولدى نتكه حق تعالى
بيورر (ثم دنى) اى قرب محمد الى ربه تعالى بالمنزلة والرتبة لا بالمكان فانه
تعالى منزه عنه وانما هو قرب المنزلة والدرجة والكرامة والرأفة (فتدلى)
اى سجد لله تعالى) زيرا اول مرتبه خدمت واسطه سيله بولنور پس
خدمتى آرتورديكه سجده ده وعدهٔ قرب واردر اول اجلدن حضرت

بیورمشدرکه (اقرب مایکون العبد من ربه ان یکون ساجدا) پس اول حضرته قرب اوزرینه قرب زیاده اولدی (فانتهی الی مقام لم یدر الکون این قدمه ولم تدر قدمه این نفسه ولم تدر نفسه این قلبه ولم یدر قلبه این روحه ولم یدر روحه این سره) اهل تحقیقدن بعضیلری دیمشلردرکه (ثم دنی) اول حضرتك نفس مزکاسی مقامنه اشارتدر (فتدلی) قلب مطهری مقامنه اشارتدر (فکان قاب قوسین) روح مطیبی مقامنه اشارتدر (اوادنی) سر منوری مقامنه اشارتدر انك نفسی مقام خدمتده در وقلبی مقام محبتده در وروحی مقام قربتده در وسری مقام مشاهده ده در وانك نفسنك حیاتی خدمتله در وصفای قلبی محبتله در وبقای روحی قربتله در وغدای سری مشاهده ایله در اکر انك نفسی کندی وارلغنه نظر ایدیدی بی خدمت قالوردی واکر انك قلبی نفسنه نظر ایدیدی بی محبت قالوردی واکر روحی قلبنه نظر ایدیدی بی قربت قالوردی واکر سری روحنه نظر ایدیدی بی مشاهده قالوردی (حسین نوریدن رحمه الله بو آیت مذکوره نك معناسنی سؤال ایتدکلرنده جواب ویردیکه (لم یسع فیه جبرائیل فمن النوری) یعنی بو وارلغه جبرائیل صغمدی نوری کیمدرکه بوکا جواب و یره نوری بوندنصکره ایتدی بزم افهام قاصره مزده اول وقت دنی دیرلرکه برشخص برنسنه دن بعید اوله انده ایسه بعد یوق واول وقت فتدلی دیرلرکه برشخص ایچون مکان اوله انده ایسه مکان یوق مکان کلمه سی زماندن عبارتدر انده ایسه نه عبارت وار ونه زمان وار قاب قوسین مقداره اشارتدر انده ایسه نه اشارت وار ونه مقدار او کلمه سی شك ایچوندر انده ایسه شك یوقدر ادنی کلمه سی برشخصك برنسنه یه شخص آخردن اقرب اولمسنه مبالغه ایچوندر انده ایسه نه دانی وار نه ادنی تحقیق بودرکه بو معنانك ادراك وتقریرندن عبارت وافهام قاصردر واهل معرفت ایچون اول قوت وقدرت یوقدرکه بو مقامدن تعبیر ایده بیله انجق شو قدر واردرکه مکر بویله دیه (دنی عبدا فتدلی فرد ادنی ملکیا فتدلی ملکیا دنی قرشیا فتدلی عرشیا دنی مجاهدا فتدلی مشاهدا دنی طالبا فتدلی واصلا دنی ومع الرحمة فتدلی ومعه الرحمة دنی افتقارا فتدلی افتخارا دنی منادیا فتدلی مناجیا دنی مادحا فتدلی ممدوحا دنی شاکرا فتدلی مشکورا وقیل احد هما

صفة الله والآخر صفة محمد صلى الله تعالى عليه وسلم ومعناه كان يتقرب
الى الله تعالى والله يقربه وكان هو يتكلم والله يسمعه وكان هو يسأل والله
يعطيه وكان هو يشفع والله يشفعه وكان هو ينظر فى آيات الله
والله ينظر فى ادب رسوله) پس فكان قاب قوسين او ادنى
آيت كريمه سى تأكيد قربتدن وتقرير محبتدن كنايتدر انجق فهمه تقريب
ایچون صورت تمثيلده ادا اولنمشدر (ايدرلر كه عظماى عربك عادتى
اول ايديكه چون برعهدك تأكيدينى و برعقدك توثيقنى مراد ايدوب
اول عهدك هركز نقض پذير اولميه جغنى اعلام واعلان ايتمك ديلسه لر
متعاقدیندن هر بريسى كمانلرينى حاضر ايدوب اول كمانلرى بر برينه ضم
ايدوب دفعهٔ واحده ده كمانلرك قبضه لرينى طوتوب وكمانلرى يردن چكوب
يردن كشاد و يروب ايكيسى براوق اتارلردى و بوصورت انلرك ارالرنده
موافقت كليه متحقق اولوب همان بونك رضاسى انك عين رضاسى
وبونك سخطى انك عين سخطى اولمق معناسنه اشارت ايدى پس كويا
بو آيت پرعنايتده بومعنى مؤدى اولمشدى والله تعالى اعلم كه خداوند
ايله رسولى محمد ميانده محبت وقربت برنوعله متأكد اولمشدر كه
رسولك مقبولى خداى تعالينك مقبولى ورسولك مردودى خداى
تعالينك مردوديدر وقرأن مجيد وفرقان حميدك محال متعدده سنده
بومعنايه اشارت واقع اولمشدر (ولله العزة ولرسوله (ومن يطع الله
ورسوله (ومن يعص الله ورسوله (وينصرون الله ورسوله (اذا نصحوا لله
ورسوله (لاتقدموا بين يدى الله ورسوله (ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله
(ومارميت اذ رميت ولكن الله رمى) و بونك امثالى آيات بينات قرأنده
چوق واقع اولمشدر وامت مرحومهٔ محمديه به بومقامدن عظيم حظ
ونصيب واردر نتكيم اول حديث قدسيده بيان بيورلمشدر كه (لايزال
عبدى يتقرب الى بالنوافل حتى احبه فاذا احببته كنت سمعه الذى
يسمع به وبصره الذى يبصر به ويده الذى يبطش بها ورجله التى
يمشى بها) وبعضيلر ديمشلردر كه فتدليدن مراد ارسل نفسه فى ذلك
المقام ديمكدر يعنى اول مقامده نفسنى ترك ايلدى وزبان حال الله ايتديكه
بومقامدن رجوع ايتمزم زيرا آنسز صبره قادر دكلم واكا ايتديلر سنى
بومقامه ايرشديرن ينه سنى بومقامه كتورمكه قادر در يا محمد سكا

کرکدر که بنه عالم دنیایه کیده‌سن وبزم درکاه احدیتمز کرختهلرین بزه دعوت ایده‌سن وسر کشتکان بادیهٔ ضلالته طوغرو یول کوستره‌سن وشول وقتکه خلقدن مستوحش اوله‌سن وقلبك انلرك امورینه اشتغالدن ملول اوله وبو مقامه مشتاق اوله‌سن روی نیازی قبله‌کاه نمازه کتور تاسنی کیرو بو مقامه ایرشدیره بوزولهذا کاهی حضرت اول خلقدن تنك دل اولدقده (ارحنا یابلال) دیرایدی (وجعلت قرة عینی فی الصلوة) دیو بیوردی (فاوحی الی عبده مااوحی) ای اوحی الی عبده محمد فی ذلك المقام یعنی حق تعالی کندی بنده‌سی محمده اول کیجه دیدیکنی دیدی واولکیجه اکا ایتدیکی معامله‌یی خلقدن اخفا ایتدی تاانك حبیب خاصی اولدیغنه اشارت اوله وانك مقامی بیاننده اوادنی دیدی وانك مشاهده‌سی حالنده (اذیغشی السدرة مایغشی) دیدی واکا کوستردیکی آیاتده (لقدرأی من آیات ربه الکبری) دیدی علما رحهم الله مااوحانك بیاننده سوزلر سویلمشلر در بعض اهل احتیاط دیمشلردر که صوابه اقرب اولان اولدر که حق تعالینك اول کیجه رسولنه وحی ایتدیکی نسنه‌لر تعیین واظهار اولنمیه زیرا اکر مصلحت انك تعیین واظهارنده اولیدی حق تعالی انی مبهم بیورمزدی وعلمادن برجمع دخی دیدیلر که بوخصوصده که پیغمبر ویاخود اصحابندن بزه برخبر وبراثر ایرشمش اوله‌ویاخود علمای دین اوخصوصده استنباط واستدلال طریقی ایله سوز سویلمش اوله‌لر انلری ذکرده بزم ایچون بأس یوقدر واول جمله‌دن حق تعالینك رسولنه ایلهٔ معراجده وحی بیوردیغی نسنه‌لردن برحدیث صحیحده وارد اولان اوچ نسنه در بریسی فریضهٔ صلوات خمسدر وبودخی نمازك افضل اعمال اولدیغنه دلیلدر زیرا لیلهٔ معراجده جبرائیل واسطه سنسز فرض اولنمشدر ایکنجیسی سورهٔ بقره‌نك خواتمیدر نته‌که عن قریب اکا اشارت واقع اولسه کرکدر اوچنجیسی امت مرحومهٔ محمدیه‌نك شرکدن ماعدا کناهلرینك معفو ومغفور اولمسیدر وبرحدیثده دخی وارد اولمشدر که (رأیت ربی فی احسن صورة) یعنی ربمی احسن صورتده واحسن صفتده کوردم بکا ایتدیکه یامحمد (فیم یختصم الملأ الاعلی) یعنی ملائکهٔ عالم بالا نه‌نسنه‌ده خصومت ایدرلر بن ایتدم الهی سن بیلورسن پس بکا برتجلیٔ

خاص بیوروب اول نجلیدن بو عبارتله تعبیر بیوردیکه (فوضع کفه بین کتفی فوجدت بردها بین ثدیی) یعنی بی کیف وکم وبی چون وچرا اولان کفنی بنم ایکی یاغرینک اورتاسنه وضع بیوردی شویلکه انك راحت وخوشلغی اوزینی ایکی ممه لریمک اراسنده حس ایدوب بولدم پس برده وکو کده اولانلره عالم ودانا اولدم اندنصکره خطاب کلدیکه یا محمد (هل تدری فیم یختصم الملأ الاعلی) بن ایتدم بلی ای پرودکارم کفاراتده خصومت ایدرلر یعنی سبب کفارت ذنوب اولان عبادتلرده ودرجاتده خصومت ایدرلر یعنی رفع درجاتی موجب اولان عبادتلرده پس خطاب کلدیکه (ما الکفارة) بن ایتدم کفارات مسجدلرده نمازی ادادنصکره اکلنمکدر وجماعتلره یایان کتمکدر ومکاره وشدایدده وضوئی اسباغ ایتمکدر پس هر کیمکه بوامور یرینه کتوره دنیاده ایودرلمش اولور ودنیادن کوچدکده ایو کوچر وکناهلردن شویله پاك اولورکه انادن هنوز طوغمش کبی اندنصکره خطاب کلدیکه یا محمد چون نماز قیله سن بو دعایی اوقو (اللهم انی اسئلك الطیبات وترك المنکرات وفعل الخیرات وحب المساکین وان تغفرلی وترحمنی فاذا اردت بعبادك فتنة فاقبضنی غیرمفتون) وخطاب کلدیکه یا محمد (ما الدرجات) بن ایتدم سلامی افشا ایتمك وطعامی اطعام ایتمك وکیجه لرده ناس اویقوده ایکن قالقوب نماز قلمق وبرحدیثده دخی وارد اولمشدر که اول کیجه بکا حق تعالی خطاب بیوردیکه (لولا العتاب ماکان مع امتك الحساب) وخبر آخرده دخی وارد اولمشدر که اول سرور چون اول کیجه قرب وکرامته فائز اولدی خطاب کلدیکه (یا محمد اناوانت وماسوی ذلك خلقتها لاجلك) حضرت ایتدی (انت وانا وماسوی ذلك ترکتها لاجلك) ایدرلر که فاطمة الزهراء اول حضرتدن سؤال ایتدیکه اول کیجه حق تعالی سکانه سو یلدی اول حضرت ایتدی خطاب کلدیکه یا محمد بن قوللریمك رزقلرینه ضامنم وسنك امتك بنم رازق عباد اولدیغمه واثق اولمازلر وجهنمی کندو دشمنلرم ایچون یراتمشمدر وسنك امتك جهد ایدرلر که اکا کیره لر وبن یارنکی کونك عملنی انلردن بو کون طلب ایتمزین انلر یارنکی کونك رزقنی بندن بوکون طلب ایدرلر وبررزقی که انلر ایچون مقرر ایتمشم برغیریسنه ویرمزم

وانلر طاعتی بندن غیری یه ایدرلر وعزیز ایدیجی وذلیل قلیجی بنم وانلر بندن غیریدن امید طوتارلر وبندن غیریدن خوف ایدرلر وانلره انعامی بن ایدرین وانلر بندن غیرینك شکرین ایدرلر وبعضیلر ایتدیلر اول جمله دندر بودخی که یا محمد سن جنته دخول ایدنجیه دك سائر انبیایه جنته کیرمك حرامدر وایدرلر که اول جمله دندر بودخی که یا محمد سنك امتك بنم طاعتمی برینه کتوررلر وبکا عصیانه هوس ایدر وانلرك طاعتی بنم رضامله در معصیتلری بنم قضام ایله در بنم رضام ایله انلردن صادر اولان طاعتك اکر قصوری دخی وار ایسه بن قبول ایدرم زیراکه کریم وبنم قضام ایله انلردن واقع اولان معصیتی بالغارم وعفو ایدرم زیرا که رحیم (وقیل اوحی الی کن آیسا من الخالق فلیس بایدیهم شیء واجعل صحبتك معی فان مرجعك الی ولاتجعل قلبك بالدنیا فاخلقتك لها) (منقولدر اول سرور دنکه ایتدی چون عرشك ایاغنه ایرشدم وانك عظمتنی کوردم بنم کوکلمه بر رعب وخوف طاری اولدی اول اراده برقطره طامدی اغزیمی آچدم اول قطره لسانم اوزرینه دوشدی اول قطره اویله لذیذ ایدیکه والله هیچ بر کیمسه هیچ برنسنه طاتمامشیدر که اندن شیرینرك اوله اندنصکره انك برکتیله علم اولین وآخرین بکا حاصل اولدی حق تعالینك هیبت وعظمتی مشاهده سندن اسانمده برلکنت حاصل اولمشیکن برطلاقت پیدا اولدی پس بکا ایتدیلر تکری تعالی یه ثنا ایله بن دخی بوکلماته ملهم اولوب ایتدم (التحیات المبارکات لله والصلوات والطیبات) حق تعالی خطاب بیوردیکه (السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبرکاته) بن ایتدم (السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین) اندنصکره ملائکه ایتدیلر (اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشریك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله) بعده خواتیم سورهٔ بقره یی اول حضرته عطا بیوردیلر (وبر روایت دخی اولدرکه ایتدی خطاب کلدیکه (یا محمد آمن الرسول) یعنی رسول ایمان کتوردی بن ایتدم بلی ای بنم پروردکارم پس فرمان کلدیکه (ومن) یعنی دخی کیم ایمان کتوردی بن ایتدم (والمؤمنون کل آمن بالله وملائکته وکتبه ورسله لانفرق بین احد من رسله وقالوا سمعنا واطعنا غفرانك ربنا والیك المصیر) خطاب کلدیکه قد غفرت لك

ولامتك يعنی سنی وامتكی مغفرت ایلدم بندن دخی نه دیلرسن دیله ویره یم بن ایتدم (ربنا لاتؤاخذنا ان نسینا اواخطأنا) خطاب کلدیکه خطا ونسیانی سنك امتكدن رفع ایلدم واندن فضله انلردن جبر واکراه ایله صادر اولنلردن دخی کچدم انکیچون اول حضرت بیوردیکه (ان الله تجاوزلی عن امتی الخطأ والنسیان وما استکرهوا علیه) اندنصکره ایتدم (ربنا ولاتحمل علینا اصرا کما حملته علی الذین من قبلنا) یعنی ای بزم پروردکاریمز بزم اوزریمزه یوکلتمه اول تکلیفاتی ومشقاتی که امم ماضیه اوزره یوکلتمشیدك وتکلیف بیورمشیدك پس فرمان کلدیکه یامحمد دیلدیککی قبول ایتدم وامم ماضیه نك اصرنی سزك اوزریکزه یوکلتمدم (وماجعل علیکم فی الدین من حرج) بر روایت دخی اولدرکه خطاب کلدیکه یامحمد امم ماضیه نك اصرلرنی تفصیل ایله پس اول حضرت دخی تفصیل ایلدی وهرنه که حق تعالیدن دیلدی اول سروره زیاده سیله ارزانی قیلدیلر بو کتاب انك بیاننه متحمل دکلدر وینه اول حضرت ایتدی (ربناولاتحملنا مالاطاقة لنابه) ای بزم پروردکاریمز بزه یوکلتمه اول یوکیکه بزم طاقت بشریه مز اکا وفا ایتمیه وینه خطاب کلدیکه اویله ایتدم سکاوسنك امتکه یامحمد دخی دیله تاکه ویرم بن ایتدم (واعف عناواغفرلنا وارحمنا) بعض علما بیورمشلرکه اوچ نسنه طلب ایلدی بریسی عفو ایکنجیسی مغفرت اوچنجیسی رحمت زیرا حق تعالی امت مرحومهٔ محمدیه دن مقدم اوچ امته تعذیب ایدوب هر برینی برنوعله هلاك ایلمشیدی برینی خسفله یعنی یره یوتدرمغله قارون وانك اتباعی کبی نته که انك شاننده بیورر (فخسفنابه وبداره الارض) و برینی دخی مسخله یعنی صورتلرینی تبدیل ایله داود پیغمبر علیه السلامك قومی کبی نتکیم انلرك شاننده بیورر (وجعل منهم القردة والخنزیر) و برینی دخی قذفله یعنی آتمق ایله وانلر لوط قومی ایدیلرکه حق تعالی انلرك حقنده بیورر (وامطرنا علیهم حجارة من سجیل) پس حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بونسنه لردن زیاده خوف اوزره ایدی مباداکه امتی بواوچ نسنه نك بریله هلاك اوله لر پس اول لیلهٔ قرب وکرامتده بودیلکاری دیلیوب بیوردیکه (واعف عنا) ای من الخسف (واغفرلنا) ای من المسخ (وارحمنا) ای من القذف پس خطاب کلدیکه (قدفعلت) یعنی حاجتك روا اولدی

(وبر روايت دخى اولدر كه اول حضرت اول كيجه يدى قات كوكلرك ملكلرينك عبادتلرينه مطلع اولدى انلرك عبادتلرينك بعضيسى قيام وبعضيسى ركوع و بعضيسى سجود وبعضيسى تشهد وبعضيسى تكبير وبعضيسى تسبيح وبعضيسى تهليل ايدى چون اللى وقت نمازفرض اولدى اول حضرته خطاب كلديكه يامحمد سكا وسنك امتكه بر نماز فرض قيلدمكه اول نماز قيام وركوع وسجود وتشهد وقرائت وتكبير وتسبيح وتهليلدن مركبدر تاانلرك عبادتى عرشدن فرشه وارنجه جميع ملائكه نك عبادتلرينى مشتمل اولوب قيام ايله قائملر ثوابنه وركوع ايله راكعلر ثوابنه وسجود ايله ساجدلر ثوابنه وتشهد ايله متشهدلر ثوابنه وتكبير ايله مكبرلر ثوابنه وتسبيح ايله مسبحلر ثوابنه وقرائت ايله قاريلر ثوابنه وتهليل ايله مهللر ثوابنه نائل اوله لر حضرت بيورر كه نمازلر بكا وامتمه فرض اولندى قدنصكره مراجعته أذون اولوب نته كه كلشيدم كيرودوندم تاجبرائيلك منزلنه ايرشدم جبرائيل ايتدى يامحمد سكا بشارت اولسونكه سن خلقك يكركى وبركزيده سيسن بوكيجه حق تعالى سنى بومرتبه يه ايرشدر ديكه هركز افراد آفريده دن بر فردى ايرشدرمامشدر نه ملك مقربى ونه نبى مرسلى يامحمد مبارك اولسون وخوش كوار اولسون بوكرامت سكا حق تعالى بوكرامتيكه سكاارزانى قيلدى عزيزطوتوب وارشكروسپاسه مشغول اولكه جناب حق شاكرلرى سور پس حق جل جلاله نك حمد وشكرينى يرينه كتوردم (اندنصكره جبرائيل بنى جنته ايلتدى وجنتك منازل ودرجاتنى بكاكوستردى وحور وقصور وغلمان وولدان واشجار واثمار وبساتين ورياحين وانهار ورياض وحياض وغرف وشرفك جمله سنى كوردم وتماشا قيلدم خدا حقيچون جميع بومسجدمده موجود اولان نسنه لرى بيلديكمدن جنتده اولان درجه وقصر وغرفه وخيمه لرى زياده بلورم (وبرروايت دخى اولدر كه بيوردى جنته داخل اولدم انده بيوك خيمه لر كوردم انجودن وجنتك طپراغى مسك ايدى وبرحديثده دخى بيوردى جنته مطلع اولدم اكثراهلنى فقرا ودرويشان كوردم وجهنمه مطلع اولدم اكثراهلنى عورتلر ومتكبرلر وجبارلر كوردم (وبعض اخبارده دخى بوته ايرشمشدركه بيوردى جهنمى بكاعرض ايلديلر وانك سلاسل واغلال وحيات

﴿ وعقارب ﴾

وعقارب وزفير وشهيق وغساق ويحمومی كوردم (وبر روايت
دخی اولدر كه اول كيجه اول حضرته زانيلرك وربا خوارلرك وظلمله مال
يتيم يينلرك وغيبت ايدنلرك وعلمی ايله عامل اولميان واعظلرك كيفيت
عذابلرينه وقوف حاصل اولدی (وبعض روايتده اول كيفياتك
تفصيلی كورلمشدر لكن ايرادينه اشتغال اولنسه تطويله مؤدی اولمغله
ترك اولندی (وبعض كتب سيرده مسطوردر كه حضرت بيوردی كه
اول كيجه ملائكه‌دن بر ملك كوردم انك يوزنده هيچ فرح وشادی يوغيدی
وسائر ملاقات ايتديكم ملكلر جمله‌سی شادلك وخرملك كوستررلردی
اول ملكك حزن وملالندن تعجب ايدوب جبرائيلدن صوردم كه
بو نه ملكدر كه بو كيجه سائر ملكلر بنم يوزومه تبسم وبشاشت
كوستردیلر الا بو ملك كه حزين وملولدر ديدم جبرائيل ايتدی
اول ملك هيچ كيمسه‌نك يوزينه تبسم ايتمامشدر وشمدن نصكره دخی
ايتمسه كركدر بر كيمسه‌نك يوزينه تبسم ايده‌جك اولسه سنك مبارك يوزيكه
ايدردی اول ملك مالك جهنمدر وهميشه اكشی يوز ايدر وغضبناكدر
وانك اهل جهنمه شدت غضبی حق تعالينك انلره غضبی سببيله‌در بن
ايتدم يا جبرائيل اكا سويله كه جهنم آتشنی بكا كوسترسون جبرائيل
نوله اويله ايده‌يم ديوب مالكه توجه ايتدی وايتدی (يا مالك ار محمدا النار)
مالك جهنمك اوستندن پرده‌يی قالدردی پس آتش شعله اورمغه باشلدی
وانك علوی سياه ايدی وهيچ آيدنلغی يوغيدی وانك زفير وشهيقی وار ايدی
(فارتفعت حتی ظننت انها ستأخذنی) يعنی آتش مرتفع اولدی
حتی ظن ايتدم كه شمدی بنی طوتار پس جهنمی كوردم انده انواع
عذاب وخوی وخوارلق وار كه دمور ايله طاشك اكا تحمل وطاقتی
يوقدر جبرائيله ايتدم مالكه ايتكه تا آتشی كيرو چكسون انی كورمكه
طاقتم يوقدر جبرائيل بيوردی تا مالك آتشی مكاننه چكدی) نقلدر كه
اول كيجه اول حضرته قابض الارواح ايله ملاقات واقع اولدی
واول ملك مقربدن التماس بيوردی كه بنم امتمك روحلرينی قبض ايتديككده
اسانجه طوتوب رفق وسهولتله قبض ايله ملك الموت ايتدی
يا محمد بشارت اولسون سكا كه رب العزت جل جلاله كيجه‌ده وكوندزده
برقاچ نوبت بكا خطاب ايدوب محمدك امتنه سهل وآسان معامله ايت

دیو بیورر (صحته ایرشمشدر که حضرت بیوردی درگاه عزتدن کیرودوند یکمده موسایه قاوشدم سؤال ایتدیکه سکا وامتکه نمازدن نه مقدار نسنه فرض اولدی بن ایتدم بر کون و بر کیجه ده اللی وقت نماز موسی ایتدی تحقیق بودرکه سنک امتک کیجه و کوندزده اللی وقت نماز قیلمغه قادر اولمازلر وحال بوکه بن سندن مقدم خلقک حالنی اکلامشمدر و بنی اسرائیلی تجربه ایتمشمدر خصوصا که سنک امتک سائر امم‌دن ضعیفدر کیرودن ودرکاه پروردکاره واروب امتک ایچون تخفیف رجا ایله پس کیرو دوندم وتخفیف نیاز ایتدم اون وقت نماز تخفیف ایتدیلر دونوب ینه موسایه ایرشدم سؤال ایتدیکه نه ایلدک بن ایتدم اون وقت نماز تخفیف ایتدیلر موسی بنی ینه کیرودوندمکه تحریص ایلدی تادونوب کتدم وتخفیف طلب ایتدم اون وقت نمازدخی تخفیف اولندی و بوجملین هر بارکه موسایه کلدم بنی کیرو دوندردی وهر نوبتده اون وقت نماز تخفیف ایتدیلر تابشنجی نوبتده بش نماز وقت تخفیف ایتدیلر نماز انجق بش قالدی موسی ینه مبالغه ایدوب بنی مراجعته اغرا ایلدی بن ایتدم (راجعت ربی حتی استحییت منه ولکنی ارضی واسلم) یعنی بوخصوصده ربمه چوق مراجعت ایلدم تاشول حده که ربمدن اوطاندم یعنی بردخی مراجعت ایتمم ولکن بوکاراضی وقانع اولدم وتسلیم بوانه سلوک ایتدم چون موسادن کچوب کتدم ایشتدمکه برمنادی ندا ایدوب ایدر (امضیت فرضی وخففت عن عبادی هی خمس وهن خمسون) و برروایت دخی اولدرکه بیوردی تخفیف نماز ایچون ربمه مراجعت ایلدم تاشول وقته دککه ربم بیوردی یامحمد سکا وامتکه کیجه ده وکوندزده بش وقت نماز فرض ایتدم وهر نمازی اون نماز یرینه قبول ایتدمکه انلرک بش نمازلری اللی نماز یرینه قائم اولمش اولور وامتکدن هر کیمسه که برعمل صالحه نیت ایدوب برمانع شرعی سببی ایله اول عملی فعله کتورمیه اول نیت ایچون اول کیمسه نک دفتر اعمالنه برحسنه یازیلور واکر اول نیتی عمله کتوررسه اون حسنه یازیلوروبلکه یوزحسنه یازیلوردخی زیاده یازیلورتا برحده دک که حسابه صغمیه وهر کیمسه که برمعصیته نیت ایتمش اوله واول نیتی الله ایچون ترک ایلیه اکا برحسنه یازیلور اکراول معصیتی فعله کتوررسه اکا برسیئه یازیلور (حضرت صلی الله تعالی

علیه وسلم بیورر که کیرو دوندم جبرائیل بله بیله ایدی تام هنینک
خانه سنه داخل اولدم و بو جمله سیر وسلوك سزك کیجه لر بکزدن بر کیجه ده
ایدی (.وانا سید ولد آدم ولا فخر وبیدی لواء الحمد یوم القیمة ولا فخر والی
مفاتیح الجنة یوم القیمة ولا فخر) زین القصصده عماردن روایت ایدر که
اول سرورك کیدوب کیرو کلمسی زمانی کیجه دن اوج ساعت ایدی
ومحمد بن اسحق وهب بن منبه دن نقل ایدر که درت ساعت ایدی والله اعلم
(ارباب سیر رحمهم الله تعالی کتورمشلردر که رسول خدا صلی الله تعالی علیه
وسلم اول سفردن مراجعت وقتنده صحرای ذی طوی ده جبرائیله ایتدی
قریش بو امرده بنی تصدیق ایتمه لر کرکدر جبرائیل ایتدی غم دکلدر
اکر انلر تصدیق ایتمزسه ابو بکر اول امرده سنی تصدیق ایدر زیرا اول
صدیقدر ام هانی بنت ابو طالبدن مرویدر که ایتدی لیلهٔ معراجده پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم بزم خانه مزده ایدی و کیجه بزمله یاتمشیدی
چون صباح اولدی بیوردیکه ای ام هانی بو کیجه بنی بیت المقدسه
ایلتدیلر واندن کوکلره چیقاردیلر وصباح اولمدین کیرو کتوردیلر
ام هانی ایدر بن ایتدم یارسول الله کرچك سویلرسن انام بابام سکا
فدا اولسون زنهار بو سوزی منکرلر و کافرلر قاتنده سویلمه مبادا که
اینانمیه لر وسنی تکذیب ایده لر اول حضرت ایتدی الله حقیچون بن
بو حکایتی هیچ کیمسه دن پنهان ایتمزین ابن عباس رضی الله تعالی عنهما
ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول کیجه نك صباحی وقتنده
حجره واروب ملول ومحزون اوطوردی زیرا بیلوردیکه بو قصه ده
قریش انی تکذیب ایتسه لر کرکدر ابو جهل کلوب اول حضرتك اوکنده
اوطوردی واستهزا طریقیله ایتدی یا محمد هیچ بکی استفاده اولنمش
خبرك وارمیدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بلی واردر
بو کیجه بر سفر ایلدم ابو جهل ایتدی نره یه حضرت ایتدی بیت المقدسه
واروب اندن سماوا ته چیقدم اول ملعون ایتدی بو کیجه اول
ارایه واردك صباحنده ینه مکه یه کلدك حضرت ایتدی بلی ابو جهل
شویله کوستردیکه بو امرده انکاری اولمیوب حضرتی تصدیق ایتمش
اوله وخوف ایتدیکه بو سوزی حضرت بر کیمسه نك یاننده دخی سویلمیه
پس ایتدی یا محمد بو سوزیکه بکا سویلدك قومه دخی سویلرمیسن

حضرت ایتدی بلی سو یلرم اند نصکره ابو جهل فریاد ایدوب
چاغردیکه ای قوم بنی کعب بن لوی کلك کلك پس خلق اطراف وجوانبدن
کلوب اول اراده حاضر اولدیلر ابو جهل ایتدی یا محمد اول بکا سویلدیکك
سوزی جماعت حضورنده دخی سویله حضرت ایتدی بو کیجه
بنی بیت المقدسه وسمواته ایلتدیلر حاضر اولان قوم تعجب وانکار ایدوب
بعضیسی اللرینی برینه اوردیلر و بعضیسی اللرینی باشلرینه اوردیلر
واول نسنه انلرك عقول قاصره لرینه محال کورینوردی واهل اسلامدن
برجمع که اسلاملری ضعیف ایدی دین اسلامدن دونوب مرتد اولدیلر
ابو جهل کندویه تابع اولان برجماعتله سوروب ابو بکر صدیق
قاتنه کلدی و ابو بکره ایتدی صاحبکك قاتنه وارمازمیسن تا
نه سویلر ایشیده سن صدیق سؤال ایتدیکه نه سویلر اول ملعون ایتدی
بو کیجه قومك ایچنده ایدی شمدی دیرکه بو کیجه بنی بیت المقدسه
ایلتدیلر ابو بکر رضی الله تعالی عنه ایتدی محمد تحقیق بو سوزی سویلدیمی
ابو جهل ایتدی بلی تحقیق سویلدی ابو بکر ایتدی طوغری سویلر
انلر ایتدیلر بلرسن بو خصوصده انی تصدیق ایدرمیسنکه بو کیجه بیت
المقدسه وارە ینه صباح اولمدین مکه یه کله ابو بکر ایتدی بلی بن انی
بو سوزنده تصدیق ایدرم زیراکه جبرائیل برلحظه ده یدی قات کوکدن
زمینه اینز وحق تعالی نك پیغامنی اکا ارشد یروب ینه کندی
مکاننه کیدر اکر بو کیجه انی بیت المقدسه کتورسه نه غریب وعجیب
اولیه بن البته اکا اینانورم دیدی بعضیلر دیمشلر درکه ابو بکر اول کوندنبرو
وصدیق دینمکله ملقب اولدی (منقولدر که قریش ایچنده برجماعت
وارایدیکه مسجد اقصایی کورمشلر ایدی پیغمبرك قاتنه کلوب ایتدیلر
مسجد اقصایی بزه وصف ایدیورمکه قادرمیسن پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم ایدر بن ایتدم بلی قادرم پس طوردم ومسجد اقصانك
اوصافنی انلره بیان ایلدم ومسجدك هر برینی وصف ایدرایکن بریره
ارشد مکه قریب اولدیکه بکا اشتباه واقع اوله یس برلحظه توقف
ایدر کبی اولدم (برروایت دخی اولدر که شویله غمکین اولدمکه انك
کبی هرکز غمکین اولدیغم یوغیدی همان دم انی کوردمکه جبرائیل
مسجد اقصایی کتوروب کوزمك قارشوسنه عقیلك خانه سی قربنه

قردی پس مسجد اقصایه باقوب هر نه سندن سؤال ایتدیلر ایسه جواب
ویردم قریش ایتدیلر محمد مسجدك وصفی واقعه مطابق سویلدی
هرنه دیدیسه دیدیکی کبیدر دیدیلر وینه سؤال ایتدیلر که بزم قبیله لریمزك
قافله لری شام یولنده در هیچ انلری کوروب وملاقی اولدیکی حضرت ایتدی
بلی کوردم انلر ایتدیلر بزه قافله لردن خبرویر حضرت ایتدی بنی فلانك
قافله سنه روحا دیرلر برموضعده ملاقی اولدمکه بردوه یاوی قیلمشلر انی
ارارلردی ومنزللرنده برقدح صو قومشلر ایدی بن صو صامشیدم اول
قدحدن ایچدم کلدکلرنده انلردن سؤال ایدك که دوه ارامقدن کیری
کلدکلرنده صورك اول قدحده باقی صو وارمی ایدی یوقمی ایدی
قریش ایتدیلر بو برابو نشانه در وینه بیوردیکه قافلهٔ بنی فلانه ذی مرو
دیدکلری موضعده قاوشدم اول قافله اهلندن ایکی کشی بردوه یه سوار
اولمشلر ایدی اول بندکلری دوه بندن اورکدی و بربنی دوشوروب
قولی قیرلدی کلدکلرنده انلردن صورك که بوسوزم طوغریمیدر
دکلمیدر انلر ایتدیلر برنشانه دخی بودر وینه سؤال ایتدیلر که بزم
کندی خاص قافله مز قنده ایدی اول حضرت ایتدی انلره تنعیمده
ایرشدم دیوب اول قافله نك یوکلرینی وهیئتلرینی واول قافله ده کیملر
وار ایدیکنی وایکی بوز رنکلو ومخطط غراره یوکلو دوه لر که قافله دن
اوکجه کیدر ایدیکنی بربربیان ایلدی و بیوردیکه انلرك وعدهٔ
نزوللری یارین یاخود اول برکون کونش طوغدیغی وقتدر انلر ایتدیلر
برنشان دخی بودر اندنصکره حضرتك قاتندن طشره کیدوب ایتدیلر
(والله اقد قص محمد شیئا و بینه) نقلدر که اول حضرتك قافله قدومی
ایچون وعده و یردیکی کونك صباحی وقتنده قریشدن بعض کیسه لر
واروب کدا دیدکاری کدك باشنده اوطوروب طلوع آفتابه منتظر اولدیلر
تاکاروان کلیوب واول حضرتی تکذیب ایده لرناکاه بریسی ایتدی
والله کونش طلوع ایتدی برجماعت دخی ایتدیلر والله ایشته قافله دوه لری
کوروندی واول محمدك دیدیکی ایکی دوه لر کاروانك اوکونجه کلیورلر
واهل قافله دن اول حضرتك خبرویردیکی نسنه لری تفحص وسؤال
ایتدیلر دوکلی اول حضرتك دیدیکی کبی ایدی (وفی زین القصص
قال اهل العیر لماقدمو صدق بمر بنا کالبرق الخاطف وقدسقط لنا قوس
فرد علینا) و بونجه دلائل واضحه وآیات لایحه ایله اول کروه

بی شکوه بنه ایمان کتورمیوب (ماهذا الاسحر مبین) دیدیلر

معراج قصه سنه متعلق اولان فوائد بیان اولنور

اولا معلوم اولسونکه وفقنی الله وایاك اول حضرتك معراجنك وقوعنده اهل قبله دن هیچ کیمسه نك خلافی یوقدر واکر بر کیمسه اصل معراجه منکر اولسه العیاذ بالله کافر اولور زیرا نص قرآنی انکار ایتمش اولور قال الله سبحانه وتعالی (سبحان الذی اسری بعبده لیلا من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی) واحادیث صحیحهٔ صریحهٔ مشهوره که حد تواتره قریب اولمشدر اشبو بابده وارد اولمشدر وائمهٔ دین رحمهم الله قاتنده اول حضرتك معراجنی منکر اولان ابتداع وضلالته منسوب اولور ولکن علماء اختلاف ایتمشلردر که اول حضرتك معراجی نوجهله ایدی جسد مطهری روح پرفتوحیله رفیق اولوب اول منزلته ایرشدیمی یوخسه جسد مطهری مکاننده قالوب بو سفره یالکز روح پرفتوحیمی روانه اولدی علمادن برجمع اکا ذاهب اولدیلر که اول حضرت خوابده وجسد مطهری کندی مکاننده ایکن روح پرفتوحنی سفر معراجه ایلتدیلر مع هذا جمله علماء بو معناده متفقلردر که انبیا نك رؤیالری حق وصدق قدر واو باتفاق حکمنده در زیرا انلرك صفتلری بودر که (تنام اعینهم ولا تنام قلوبهم) نتکه بو مسئله نك بسط وبیانی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خصائصی بابنده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی و بو مذهبی عائشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنهادن ومعاویه وحسن بصریدن روایت ایدرلر ومحمد ابن اسحاقك دخی سیرت نام کتابنده سوزی بوکا ناظردر و بو جماعتك مدعالرینه دلیللری بوایت کریمه در (وما جعلنا الرؤیا التی اریناك الافتنه للناس) زیرا کلام عربده رؤیا دوش کورمك معناسنده در واستعمالی انده شایعدر نتکه حق تعالی یوسف علیه السلام کلامندن حکایت بیورر که (هذا تأویل رؤیای من قبل) و بر روایتده دخی حضرت پیغمبرك رؤیاسنده مکه یه کلوب عمره ادا ایدیکی قصه سنده بیورر (لقد صدق الله رسوله الرؤیا بالحق) وانکله دخی استدلال ایدرلر که معراج حدیثی طریقلرینك بعضیسنده وارد اولمشدر که اول حضرت بیوردی (و بینا انا نائم) نتکه بوندنصکره مذکور اولسه کرکدر ودلائللرینك

بريسى دخى عايشهٔ صديقه دن رضى الله عنها منقولدر كه ديمشدر (ما فقد جسد رسول الله صلى الله عليه وسلم) وعلما دن بعضيلرى انك اورر ينه درلر كه اول حضرتك بيت المقدسه دك اسراسى اويانقلقده ايدى اما كوكاره معراجى اويقوده ايدى اول حضرتك روحنى آلوب معراجه ايلتديلر (سبحان الذى اسرى بعبده ليلا من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى) آيت كريمه سى دلالتيله كه مسجد اقصايى غايت اسرا ايتديلر اكر اسرا اندن زياده اوليدى البتّه بيان بيوريلور ايدى زيرا بيان كمال مدحده ايلقدر (اما معظم سلف وخلفك ذاهب اولدقلرى اولدر كه اول حضرتك معراجى روح وجسدى ايله اويانقلقده ايدى كيجه نك برمقدارنده انى بيت المقدسه ايلتديلر بيت المقدسدن انى كوكاره چيقارديلر نتكه سابقا تفصيلى ذكر اولندى وظاهر نص قرآنكه (اسرى بعبده) درو (ثم دنى فتدلى فكان قاب قوسين اوادنى) در روح جسد ايله اولدیغنه دلالت ايدر وظاهر وحقيقتدن عدول ايدوب تأويل ومجازه قائل اولمغه هيچ ضرورت يوقدر وهركاه كه عقلا جائز اولان اموردہ احاديث ثبوته ايرشمش اوله وقواعد شرعيه يه مخالف اولميه انى انكار ايتمك لايق دكلدر اكر اسرا خوابده اوليدى ظاهر بوايديكه اسرى بروح عبده دينلور ايدى وپيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلمه زياده فضيلت حاصل اولميوب قريش ايچون انكاره مجال قالمازدى زيرا جميع عقلا قاتنده ممكندركه آحادناسدن بريسى دوشنده كوره كه يدى قات كوكاره چيقوب كيروزمينه ايرشمش اوله وجنت وجهنمى كورمش اوله وبردليل دخى بودر كه اكر اول حضرتك معراجى جسمانى اولميدى امهانى اول حضرته بوقصه يى قريشه سويلمه مباداكه تكذيب ايدهلر ديمزدى وابوبكر صديقه بوواقعه يى تصديق سببيله زياده مزيت شرف حاصل اولمازدى ومسلمانلر دن بعضيلرى بودعوى سببيله دينندن مرتد اولمازلرايدى ومشركلر اولسروردن كاروانلرينك ومسجد اقصانك نشانه ووصفنى صورمزلردى واما معراج روحانيدر دينلرك (وما جعلنا الرؤيا التى اريناك الا فتنة للناس) آيت كريمه سى سببيله استدلاللرى تمام دكلدر زيرا احتمال واردركه رؤيا ايله مراد

رؤيت بصريه اوله زيرا رؤيا رأى فعلنك مصدريدر كه كوز ايله
كورمك معناسنه دخى كلشدر اكرچه دوشده كورمك معناسنده
شايع ايسه ده واشعار متنبيده كه فصحاى عربك بريسيدر رؤيا كوز ايله
كورمك معناسنده مستعمل اولمشدر نتكه ديمشدر (مصراع) رؤياك
بالعين اعلى من الغمض * و صحيح بخاريده ابن عباسدن رضى الله
تعالى عنهما كه قرأنك ترجمانيدر روايت اولنمشدر ابن عباس
بو آيتده رؤيايى رؤياى عين ايله تفسير ايتمشدر وظاهر اولان دخى
بودر زيرا حق تعالى انى فتنه قيلمشدر ودوشده كوريلن نسنه موجب
فتنه اولماز بو آيت مذكوره ده رؤيانك دوش معناسنده اولديغى فرضا
تسليم اولنسه بو آيتك قصهٔ معراجده نازل اولديغنده نص يوقدرزيرا
مفسرلر اكا ذاهب اولمشلردر كه بو آيت حديبيه قصه سنده نازل اولمشدر كه
اول حضرت دوشنده كورمش ايديكه مكه يه واروب عمره ايتمش پس
اول عزيمتله مدينه دن چيقوب حديبيه حدودينه ايرشدى واول اراده
كفار ايله صلح اولوب عمره يى ادا ايتمكسزين دونوب مدينه يه كلدى
وفتنه دن مقصود بو خصوص ايچون مسلمانلرك قلوبنده پيدا اولان
نسنه ايدى نتكه انك شرح و بيانى محلنده كلسه كركدر ان شاء الله
تعالى و بعض مفسرلر ديمشلردر كه بو آيتده رؤيادن مراد اولدر كه
پيغمبر صلى الله عليه وسلم دوشنده كورديكه بنى فلان اول حضرتك
منبرينه ميمونلر مثالنده چيقديلر اول واقعه دن حضرت زياده
متكدر اولدى اول حضرته ايتديلر بو واقعه نك تأويلى اولدر كه
انلر مملكت وحكومت بولورلر يعنى ولايتلرنده پادشاه اولورلر پس
اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم بو تعبيردن شادمان اولدى
(اما عايشه ومعاويه نك معراج جسمانى يى انكار ايتدكارى صحيح
وثابت اولديغى تقديرجه انكيچون ايديكه عايشه اول وقتده صغيره
ايدى صغيره اولمغله وخالدن وقوفى يوغيدى ومعاويه اول زمانده
هنوز اسلامه كلمامشدى اول جهتدن بو معنايه واقف دكليدى
و بعض علما ايتديلر صواب اولدر كه اول حضرتك متعدد بر قاچ
معراجلرى وار ايدى برنده معراج جسمانى باقيلرى روحانى ايدى ديه لر
﴿ ايكنجى فائده ﴾ طرق حديثك بعضيسنده وارد اولديكه

حضرت بیوردی (بینا انا نائم عنـد البیت) و برروایتـده (بینا انا نائم فی الحجر وربما قال فی الحطیم) یعنی بن بیتده او بوردم و برروایتـده حجرده اویوردم و برروایتـده حطیمده ایدم بیتمـك سقفی آچلـدی و بن مکه ده ایدم و بعض روایتده دخی ثبوته ایرشدیکه (انه اسری به من شعب ابی طالب) یعنی اول حضرت اسرا اولندقده ابو طالبك شعبنـده ایدی و برروایتـده دخی کلدیکـه (انه بات فی بیت ام هانی ففقدته من اللیل فقال ان جبرائیل اتانی) الی آخر الحدیث یعنی اول حضرت اسرا اولندقده ام هانینـك بیتنده ایدی پس بو روایتك ظاهری بر برینه معارض ومنافیدر وجه توفیق اولدرکه دیه لر اول حضرته جبرائیل کاوب انی معراجه کتوردکده امهانینـك خانه سنـده ایدی واول خانه شعب ابو طالبده ایدی وچون اول سرور اول ارادة ساکن اولوب انده نشو ونما بولمشیدی بواعتبار ایله اول خانه یی کندی نفسنـه اضافت بیوروب (فرج سقف بیتی) دیدی وجبرائیل انی اول خانه دن مسجد الحرامه ایلتدی اول اراده شق صدر ایچون طاتمش ایدی جائزکه اول حضرته اول وقت برمقدار نعاس یعـنی نوم خفیف طـاری اولوب اول نعاسدن نومـله تعبیر ایتمش اوله و بعض روایتده وارد اولدیغی اوزره (وکنت بین النائم والیقظان) بیوردیغی بو معنایی مؤیددر ❊ اوچنجی فائده ❊ اولـدر که معراج حدیثی طریقلرینك بعضیسنده واقع اولمشدرکه (اتاه ثلثة نفر قبل ان یوحی الیه وهو نائم فی المسجد الحرام) اول طریقده راوی تمام قصـهٔ معراجی ایراد ایدوب اول حدیثك آخرنده (فاستیقظ وهو فی المسجد الحرام) دیمشدر پس بو طریقك ظاهرینك مقتضاسی اولدرکه معراج قصه سی بالتمام نبوت ظهورندن مقدم واقع اولمش اوله وخوابده واقع اولمش اوله بو اشـکالك جوابی اولدرکه دیرزاکر معراج متعدد اولدی ایسـه اصلا اشکال یوقدر والا تو سیم راوی یه قائل اولمـق کرك و یاخود قبل ان یوحی الیهی امر معراج ایله تخصیص ایتمـك کرکـدر یعنی (قبل ان یوحی الیه) دیمك (قبل ان یوحی الیه ان ائت المعراج) معناسنه در دیمك کرك و یاخود دیرزکه بوروایتده (ثم اتاه لیلة اخری) واقع اولوب وحیدن مقدم یاصکره اولدیغی تعیین اولنمامشدر پس سائر روایتلر

قرينه‌سيله نزول وحيد تصكره اولديغنه حمل ايدرز واما (فاستيقظ وهو في المسجد الحرام) ديديكي احتمالي واردر كه استيقاظدن مراد اول حضرتك مبارك خاطرينك ملكوت مشاهده‌سي شغلندن وعالم شهادته رجوع شغلندن افاقت وانتباهي اوله ❊ دردنجي فائده ❊ اولدر كه اول حضرتك شق صدري قصه‌سنده خوارق عادات واقع اولمشدر كه كشي اني استماعدن بيله مدهوش وحيران اولور قنده قالديكه اول حالي كوروب مشاهده ايده بيله زيرا عادت اويله جاري اولمشدر كه بر كيمسه‌نك قارنني يارسه‌لر وايچندن يوركني چيقارسه‌لر البته هلاك اولور وبوامر اول حضرته هيچ ضرر ايتمدي واصلاً اندن بردرد والم مشاهده قيلمدي ابن ابي جمره كه محدث صوفيلرندن ايدي ايدر كه حق سبحانه وتعالى اول سرورك صدر يني شق ايتمكسزين قلبني ايمان وحكمت ايله مملو ايتمكه قادرايكن انك صدريني شق ايتمكده حكمت اولدر كه تا قوت يقيني زياده اوله زيراچون اول حضرت كوردي كه صدري شق اولدي واول حالده اكا هيچ برآسيب وضرر ودرد والم ايرشميه انك قلبي ثابت ومطمئن اولوب جميع مخاوف ومهالك عاديه دن امين اولور انكيچون اول حضرتك وصفنده وارد اولمشدر كه (كان اشجع الناس واعلاهم حالاً ومقالاً) وحق تعالى انك شاننده بيوردي (مازاغ البصر وماطغى) ❊ بشنجي فائده ❊ اولدر كه علما اختلاف ايتديلر كه شق صدر وغسل قلب همان اول حضرته مخصوصمي يوخسه سائر انبيا دخي انكله بوامرده مشاركميدر شيخ ابن حجر رحمه الله ايتدي طبري تابوت سكينه قصه‌سنده بر حديث روايت ايتديكه سائر انبيانك بوخصوصده مشاركتلريني اشعار ايدر (حيث قال كان فيه الطشت التي يغسل فيها قلوب الانبياء) وابو سعد واعظ نيسابوري شرف المصطفى نام كتابنده حديث طريقلرينك بعضنده قصهٔ معراجي روايت ايدوب ايتمش حضرت بيورمشكه جبرائيل وميكائيل كلديلر وطشتله كه اول طشتده انبياء ماتقدمك بطنلرين غسل ايدرلرايدي ❊ التنجي فائده ❊ اولدر كه روايات ن بعضيسنده وارد اولمشدر كه اول حضرت ابراهيم عليه السلامي التنجي قات كوكده وموسى عليه السلامي يدنجي قات كوكده

کورمشدر (و بر روایتده دخی ادریسی اوچنجی قات کوکده وهارونی دردنجیده وبعض روایت ادریسی بشنجیده ویوسفی ایکنجیده ویحیی وعیسانی اوچنجی قات کوکده کورمشدر پس بو جمله روایتلر صحیح اولدیغی تقدیرجه بونلرك ماببننی جمع وتوفیق متعذردر مکر معراجك تعددنه قائل اولنه یاخود بعض روایات اوزرینه ترجیح اولنه و بزم بو کتابده شرح قصهٔ معراجده ثبت وتحریر ایتدیکمز روایاتك اصح وارجحیدر

﴿ یدنجی فائده ﴾ اولدرکه اجساد انبیاز ینده مقبرهلرنده مدفون اولمشلر ایکن اول حضرتك انلرك اجسادینی سما واتده کورمسی مشکل کورینور وبو اشکالدن جواب بودرکه احتمالی واردرکه انلرك روحلری صور اجسامه لرینه متشکل اولمش اوله یاخو اول حضرتی تعظیم ایچون انلرك اجسادی احضار اولنمش اوله تاقیامت قوپمزدن مقدم اول حضرت ایله ملاقات ایتمش اوله لر وبعض روایاتده که (وبعث له آدم فن دونه من الانبیاء فافهم) وارد اولمشدر بوتوجهی مؤید در

﴿ سکزنجی فائده ﴾ اولدرکه بو کتابده مذکور اولان حدیث معراجك ظاهری اکا دلالت ایدرکه یوسف علیه السلام جمیع ناسدن احسن اوله زیرا حضرت انك شاننده بیور مشدرکه (فاذا انا برجل احسن ماخلق الله قد فضل الناس بالحسن کالقمر لیلة البدر علی سائر الکواکب) پس بومعنی برحدیثه منافیدرکه ترمذی کندی جامعنده انی انس بن مالك رضی الله تعالی عنه طریقندن روایت ایتمشدر (مابعث الله نبیا الا حسن الوجه وحسن الصوت وکان نبیکم احسنهم وجها واحسنهم صوتا) بو اشکالك جوابی اولدرکه اکر بوحدیث مرتبهٔ صحته ایرشور ایسه قصهٔ معراجده قد فضل الناس حدیثی ایله مراد بزم پیغمبریمزدن ماعداسی اولق اوزره حمل اولنور وبعض علمانك متکلمك عموم خطابنده کندونفسی داخل دکلدر دیدکاری بونی مؤیددر ﴿ طقوزنجی فائده ﴾ اولدرکه مخفی اولمایه کرککه موسانك اغلمسی بزم پیغمبریمزك فضیلتنه وامتنك فضیلتنه حسد یوزندن دکل ایدی زیرا حسد آحاد مسلمیندن هر کیمدن اولور سه مذمومدر پس بر پیغمبرکه حق تعالینك مختار وکزیدهسی اوله بو صفت ایله یعنی حسد ایله نیجه ممکندرکه متصف اوله بلکه بکاسی امتنك

کندویه کثرت مخالفتلری سببی ایله کندودن فوت اولان نسنه اوزرینه تأسفندن ایدیکه انلرك مخالفتلری نقصان اجرلرینی مقتضی ایدی انلرك نقصان اجرلری ایسه موسانك نقصان اجرینی مستلزم ایدی زیرا هر پیغمبر ایچون کندویه اتباع ایدنلرك اجرلرینك مثلی اجر واردر وموسی علیه السلامك بکاسی بومعنی امثالنك غیری یه حمل اولنمق ممکن دکلدر زیرا اول کیجه بزم پیغمبریمزك صلی الله تعالی علیه وسلم امته تخفیف نماز خصوصنده موسادن واقع اولان شفقت وعنایت هیچ بر پیغمبردن واقع اولمدی نتکه طرق حدیثك بعضیسنده وارد اولمشدرکه اول حضرت موسی حقنده (وکان موسی اشدهم علی حین مررت وخیرهم لی حین رجعت) بیورمشدر اماموسانك بندنصکره برجوان مبعوث اولدی دیو بونوع تعبیردن مرادی بزم پیغمبریمزه نقص ایراد ایتمك دکل ایدی بلکه بوسوزدن انك مرادی حق تعالینك قدرتنه تنبیه وتلویح ایدیکه حق تعالی بوسن وسالده برجوانه برنسنه عطا بیوردیکه اندن مقدم کلان پیغمبرلرك هیچ برینه عطا بیورمامشیدی اکرچه اندن اسن واکبر ایدیلرشراح حدیث متأخرلرندن بعضیلری انك اوزرینه درلرکه حضرت موسی علیه السلام بوتعبیر ایله اول حضرتك سن کهولتده استمرار قوت مزاجنه اشارت ایلمدی زیرا اول حضرت سن شیخوختة بلوغیله بیله انك اعضاسنده هیچ پیرلك آثارندن براثر ظهور ایتمشیدی کویا کمال قوتدن هنوزجوان ایدی انکیچون اهل مدینه اول سرور مدینه یه تشریف بیوردیغی کون اول حضرته شاب دیدیلر ابوبکر صدیق سن جهتندن اول حضرتدن صغیرایکن ابوبکره شیخ نامنی اطلاق ایلدیلر ﴿ اونیجی فائده ﴾ بعض روایاتده واقع اولمشدرکه سدرة المنتهی التنجی آسمانده در وبوکتابده قصهٔ معراجده سابقا ذکری مرور ایدن حدیثدن معلوم اولدیکه حضرت لیلهٔ معراجده سدره یی یدنجی آسمانده کوردی پس اکر ترجیحه قائل اولورلر ایسه یدنجی آسمانده کوردم دیدوکنی روایت ایدن حدیث کثرت رواتله وضبط واتقان زیادلیکی ایله مرجحدر والا بووجه ایله توفیق ممکندرکه سدره نك کوکی التنجی کوکده اوله ودال وبوداقلری یدنجی کوکده اوله ﴿ اون برنجی فائده ﴾

بوکتابده مذکور اولان حدیث معراجدن شویله معلوم اولور که اول حضرته کاسه لر عرض اولندیغی سدرة المنتهایه وصولندنصکره ایدی واول عرض اولنان کاسه لر اوج عدد ایدی وغیری حدیثلر دخی وارکه اول حدیثلر دلالت ایدرکه اول حضرته کاسه لر بیت المقدسده عرض اولنمشدر وایکی کاسه در وبرحدیث دخی واردرکه اول ظرفلک برنده عسل وبرنده صو وار ایدی بیورلمش پس بوروایتلرک ظاهری بربرینه متنافیدر بونده (وجه توفیق بودرکه اول حضرته کاسه عرض اولنمق ایکی نوبت واقع اولمشدر برنوبت بیت المقدسده وبرنوبت سدرة المنتهاده اول کاسه لرک عددنده اولان اختلاف راویلرک اختصارینه محمولدر حاصل کلام مجموع کاسه لر درت ایدی اصل سدره ده جاری اولدیغی اوزره بریسی آب صافی وبریسی سود ایدی وبریسی عسل وبریسی خمر ایدی ﴿ اون ایکنجی فائده ﴾ اولدرکه معلوم اوله که سید رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم لیلهٔ معراجده حق تعالی یی کوروب کورمدیکنده علما اختلاف ایتمشلردر بعضیسی اکا ذاهب اولمشلردرکه کورمامشدر وبو مذهب عایشهٔ صدیقه دن وصحابهٔ کرامدن برجماعتدن منقولدرکه مسروق ایدر عایشه دن صوردمکه هل رأی محمد ربه یعنی محمد ربنی کوردیمی عایشه جواب وبروب ایتدی (لقد قف شعری مما قلت) یعنی تحقیق سنک بوسوزیکک دهشتندن قیللرم اوردی اندنصکره عایشه ایتدی یامسروق اوچ نسنه واردرکه انی سکا هرکیم دیرسه علی التحقیق یالان سویلر انلرک بریسی اولدرکه محمد ربنی کوردی دیرسه یالان سویلر اندنصکره مدعاسنی استدلال ایچون بوآیت کریمه یی اوقودی (لاتدرکه الابصار) وینه عایشه رضی الله تعالی عنها دن منقولدرکه نفی رؤیتی بوآیت ایله استدلال ایلدی (وماکان لبشر ان یکلمه الله الاوحیا اومن وراء حجاب اویرسل رسولا فیوحی باذنه مایشاء) بوآیت ایله وجه استدلال اولدرکه حضرت حق تعالی آدمیلردن برینه تکلمنی اوچ صورتک برینه حصر ایلدی قلبنه الهام یاخود بلاواسطه ورای حجابدن سویلمک یاخود ارسال رسول ایدوب رسول واسطه سیله سویلمک وبوبابده ابو ذرغفاریدن رضی الله تعالی عنه روایات مختلفه واقع اولمشدر بریسی اولدرکه ایتدی

رسول خدادن صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال ایتدمکه یارسول الله ربکی
کوردکمی اول حضرت ایتدی (نورانی اراه) وبرروایت دخی اولدرکه
بوسؤالك جوابنده حضرت بیوردی (رأیت نورا) وینه ابو ذردن
برروایت دخی اولدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول کیجه
حق تعالی یی کوکل کوزی ایله کوردی باش کوزی ایله کورمدی
وعلمادن برجمع اکا ذاهب اولدیلرکه اول حضرت لیلهٔ معراجده
حق تعالی یی کوردی و بومذهب ابن عباسدن وحسن بصریدن
وعروة بن الزبیر وکعب الاحبار وزهریدن ودخی صحابه وتابعیندن
برجماعتدن منقولدر وابو الحسن اشعری وانك اکثر اتباعی بومذهب
اوزره لردر ولکن بوجماعت میاننده اختلاف واردرکه کوکل کوزیله می
کوردی یوخسه باش کوزیله می کوردی ابن عباسدن رضی الله تعالی
عنهما روایات مختلفه ثبوته ایرشمشدرکه اول روایتلرك بعضیسنده
مطلق کوردی واقع اولمش وبعضیسنده کوکل کوزی ایله کوردی
دیو مقید اولمش وعلمادن برطائفه قاعدهٔ اصلیه یه بناءً مطلقی مقیده
حمل ایدوب ابن عباسك اول مطلقدن مرادی کوکل کوزی ایله کوردی
دیمکدر دیمشلر وبرطائفه بوایکی روایتك بیننی توفیق ایدوب دیمشلرکه
اول کیجه رؤیت (ولقد رآه نزلة آخری) آیت کریمه سیله ایکی نوبت
واقع اولدی برنده کوکل کوزی ایله کوردی وبرنده باش کوزی ایله
کوردی دیمشلر لکن صحیح مسلمده ابن عباسدن روایت اولنوب (ما کذب
الفؤاد ما رأی ولقد رآه نزلة اخری) آیت کریمه سنك تفسیرنده ای رأی
ربه بفؤاده مرتین دیدوکی بوتوجیهی منافیدر وعایشه نك (لا تدرکه
الابصار) آیتی ایله استدلالنه جواب اولدرکه بوآیت ایله مرادنفی احاطه در
نفی رؤیت دکلدر ونفی احاطه دن نفی رؤیت لازم کلمز وترمذی رحمه الله تعالی
کندی جامعنده عکرمه دن روایت ایتمشدرکه عکرمه ایتدی ابن عباس
رضی الله عنهما باش کوزی ایله رؤیتی اثبات ایدوب رسول الله صلی الله
علیه وسلم پروردکارینی کوردی دیدکده بن ایتدم حق تعالی (لا تدرکه
الابصار) بیورمدیمی ابن عباس بکا جواب ویروب ایتدی (ویحك ذالك
اذا تجلی بنوره الذی هو نوره) اما عایشه نك ایکنجی آیت ایله استدلالنه
جواب اولدرکه کلام بی حجابك نفی رؤیت بی حجابك نفیینی مستلزم

دكلدر زيرا جائزكه رؤيت كلامسز حاصل اوله ويا خود ديرزكه آيت كريمه ده وحيدن مراد كلام بى حجابدر الهام دكلدر ياخود ديرزكه آيت كريمه عام مخصوص البعضدر ومامن عام الاوقد خص منه البعض قضيهٔ مشهوره‌در وائمه‌دن بعضيسى ديمشلردركه بو مسئله ده توقف اولى درزيرا بو بابده نفيا واثباتا دليل قطعى وارد اولمامشدر وايكى طرفك دليللرى متعارض وقابل تأويلدر وبو مسئله عمليا تدن دكلدركه انده دليل ظنى ايله اكتفا اولنمق ممكن اوله (تنبيه) معلوم اوله كه اول حضرت حق تعالى يى كوكل كوزى ايله كوردى ديلرك مرادى مجرد اول حضرته علم بالله حاصل اولدى ديمك دكلدر زيرا اول سرور جميع زمانده حق تعالى يى عالم ايدى بلكه انلرك مرادلرى اولدركه حضرت جلال احد بت باش كوزى يراتديغى كبى اول حضرتك قلبنده رؤيتى خلق ايلدى والله اعلم بو قضيهٔ معراجى واكا متعلق اولان احوالى اتمام بسط و بيان ايتمكه بر مستقل كتاب تصنيف ايتمكه محتاجدر و بو كتاب بومرتبه دن زياده تفصيلى متحمل دكلدر (و بو سالده بيعة العقبة الاولى قصه سى واقع اولمشدر ايدرلركه اهل مدينه دن اون ايكى نفر كيمسه حج موسمنده بيت كعبه يى زيارت قصديله مكه يه كلديلر اول جمله نك اون نفرى قبيلهٔ خزرجدن وايكى نفرى قبيلهٔ اوسدن ايدى اما خزرجيلر اسعد بن زراره وعوف معاذ ورافع بن مالك وسعد بن عباده ومنذر بن عمرو وعبادة بن الصامت ويزيد بن ثعلبه وعقبة بن عامر ايديلر اما اوسيلر ابو الهيثم بن التيهان وعويم بن ساعده ايدى و بو كشيلر عقبه ده اول حضرته ملاقى اولوب بيعت ايتديلر رضى الله تعالى عنهم اجمعين عبادة بن الصامتدن رضى الله تعالى عنه صحته ايرشمشدركه ايتدى (بايعنا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم على السمع والطاعة فى العسر واليسر والمنشط والمكره) نقلدركه چون انلر مدينه يه مراجعت ايتديلر حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم مصعب بن عميرى انلر ايله بيله قوشوب مدينه يه كوندردى تا اهل مدينه يه تعليم شرايع دين ايدوب انلره قرآن اوقويه اول سببله مصعب بن عميره مقرئ اهل مدينه ديديلر يعنى اهل مدينه نك خواجه سى ومعلمى ديمك اولور (و بر روايت دخى اولدركه اوس وخزرج

اول حضرته مکتوب کوندروب رجا ایتدیلر که کندیلره تعلیم قرآن
وشرایع ایچون بر کیمسه ارسال بیوره‌لر پس حضرت علماء اصحابدن مصعبی
ارسال بیوردی مصعب چون مدینه‌یه کلدی اسعد بن زراره‌نک منزلنه
نازل اولدی واول اراده تعلیم قرآن واحکامه مشغول اولدی وخلقی
اسلامه دعوت ایلدی واسید بن حضیر وسعد بن معاذ انک النده
مسلمان اولدیلر اندنصکره سعد بن معاذ بنی عبدالاشهلی که کندی قومی
ایدیلر اسلامه دعوت ایلدی دوکلیسی بردن مسلمان اولدیلر ومدینه
خانه‌لرندن برخانه قالمدیکه انده اردن وعورتدن مسلمان بولنمیه مکر که
برقاچ معدود خانه‌لر قالدی مرویدر که چون ظهر نمازی یرینه جمعه
نمازی فرض اولدی حضرت اهل مدینه‌یه اعلام بیوردیکه جمعه نمازی
قیله‌لر اسعد بن زراره وبرروایتده مصعب بن عمیر مدینه مسلمانلری ایله
جمعه نمازی قیلدیلر

﴿ نبوتدن اون اوچنجی ییلك وقایعی وبیعت عقبهٔ ثانیه ومدینهٔ
سکینه‌یه ابتدای هجرت اصحاب رسول ذکر وبیان اولنور ﴾

اهل سیر رحمهم الله کتورمشلردر که چون نبوتدن اون اوچنجی ییل
داخل اولدی ارادهٔ قدیمهٔ الهی اکا متعلق اولدیکه دین محمدی اعزاز
ایدوب اول سروره نصرت واساس کفر وشرکی قلع وقمع واهل کفری
اذلال ایده اول سنه اهل مدینه‌دن بشیوزه قریب وبرروایتده اوچیوز نفر
کیمسه‌لر اوس وخزرج قبیله سندن مدینه‌نك مسلمان وکافرلرندن حج
موسمنده بیت الله زیارتی قصدیله مکه‌یه کلدیلر واول جمله‌دن یتمش ایکی
کشی وبرروایتده یتمش اوچ ار وایکی عورت اتفاق ایدوب اول سروره
ملاقات ایتدیلر حضرت انلره وعده ویردیکه ایام تشریق کیجه‌لرندن
ایکنجی کیجه ده عقبه شعبنده حاضر اولوب بیعت ایده‌لر کعب بن
مالك ایدر ایام تشریقك ایکنجی کیجه سی اولدی نصف اللیلده
کندی قومز ایچندن چیقوب مشرکلردن کیزلو عقبه‌یه متوجه اولدق
رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم بزدن مقدم حرکت بیوروب عمی
عباس ایله اول وعده کاهه کلمشیدی وعباس اول وقتده قریش دینی
اوزره ایدی ولکن برادر زاده سنك حالنه شفقت واهتمام ایچون اول
مقامه انکلهٔ بیله کلمشیدی وبزدن ابتدا اول حضرته واروب ملاقی اولان

رافع بن مالك زراقى ايدى اندنصكره بزدخى واروب اول سرورك ملازمتى خدمتنه ايرشدك اول مجلسده ابتدا سوزه آغاز ايدن عباس ايدى ايتدى اى اهل مدينه تحقيق بودركه محمد صلى الله عليه وسلم كندى قومى اراسنده عزيز ومنيعدر وبو دخى محققدر كه زيانى دوشمنلرندن حفظ ايدهرز ولكن محمد بزدن منقطع اولوب سزه متصل اولمق استرشمديكى حالده اكا وعده ايلدككز نسنه يه وفا ايدوب عهديكزده ثابت قدم اولاجغكزى بياورسه كز محمد سزك جانبكزه يعنى مدينه يه كلسون واكر وعديكزده ثابت قدم اولاجغكزى اعتماد ايدهجك دكل ايسه كز محمدى ترك ايدوب كندى شهرنده قويه سزكه محمد كندى قومى اراسنده عزيزدر انصار ايتديلر اى عباس ديديكك سوزلرى اشتدك يارسول الله سن كندك سويله وهر شرطكه كندى حقكده وتكرك حقنده ايتمك استرسن بيان ايله وبرروايت دخى اولدركه براء ابن معرور ايتدى والله اكر بزم كوكلرزده اسماعزده اولاندن غيرى برنسنه اوليدى البته سويلردك همان بزم مقصودمز وعده ايتديكمز نسنه يه وفا ايتمكدر الله ورسولنك يولنده جان بازلق ايتمكدر اندن صكره حضرت سوزه بنياد ايدوب بيوردى وانلره قرآن اوقودى انلر ايتديلر يارسول الله نه نسنه نك اوزرينه بيعت ايدهلم حضرت ايتدى (بايعونى على السمع والطاعة فى النشط والكسل والنفقة فى العسر واليسر وعلى الامر بالمعروف والنهى عن المنكر وان تقولوا فى الله ولاتخافون لومة لائم وعلى ان تنصرونى فتمنعونى اذاقدمت عليكم مما تمنعون منه انفسكم وابناءكم وازواجكم) يعنى بكابيعت ايدك انك اوزرينه كه سزه هرنه ديرسم استماع ايده سز وامريمه هرحالده اطاعت وانقياد ايده سز وحق يولنده ماللريكزى انفاق ايده سز كرك عسر حالنده وكرك يسر حالنده وامر معروف ونهى منكرى يرينه كتوره سز وحق سوزى سويليوب هيچ كيمسه نك ملامت ايتمسندن قورقميه سز وسزك قاتيكزه كلديكيمده بكا يردم ايده سز وكندى نفسلريكزى واهل وعيا لكزى حفظ ايتديككز نسنه دن بنى حفظ ايده سز پس بومقابله ده جنت ابدى سزك ايچون اوله (كعب بن مالك رضى الله تعالى عنه ايدر اولا براء بن معرور حضرتك الينى طوتوب ايتدى اول خدا حقيچون كه سنى حقله خلقه

كوندردی بوامور اوزرینه که ذکر ایتدك سکا بیعت ایتدم پس اول کیجه
اول حضرته ابتدا بیعت ایدن اول ایدی وایدرلرکه انصاردن ابتدا
اسلامه کلان دخی اول ایدی امابنی النجارك زعملری اولدر که لیلهٔ
عقبهٔ ثانیه ده اول حضرته ابتداء بیعت ایدن اسعد بن زراره ایدی امابنی
عبدالاشهل ایدرلر که ابتداء بیعت ایدن ابوالهیثم بن التیهان ایدی
پس سائری دخی اکا متابعت ایدوب اول حضرته بیعت ایلدیلر کعب
بن مالك دن مرویدر که ابوالهیثم بن التیهان ایتدی یارسول الله بز بر بریمز
ایله عهود ومواثیق ایتدیکمزده اول عهودی تمام استحکام وقطع
ایدرز جناب شریفکله دخی عهود ومواثیقمزی قطع ایدلم مبادا که
چون بز بوامری یرینه کتوره وز وحق تعالی سکا نصرت وغلبه ویره
پس سن کیرو کندی قوم وقبیله که رجوع ایدوب بزی ترك ایده سن
بزسنسز قلایز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بوسوزدن تبسم
بیوروب ایتدی (بل الدم الدم والهدم الهدم انتم منی وانا منکم احارب
من حاربتم واسالم من سالمتم) اندنصکره انلردن اون ایکی نفر اختیار
ایدوب انلری انصارك اوزرینه نقیبلر نصب ایلدی اول نقیبلرك طقوزی
خزرجدن واوچی اوسدن ایدی و برروایت دخی اولدرکه ایتدی
سزلردن نقابته اختیار ایتدیکم کیمسه لر هیچ الم چکمسون وقهر وغضبه
کلمسونکه بواختیار بنم دکلدر بلکه جبرائیل بنم ایچون اختیار
وانتخاب ایتمشدر وچون نقیبلر معین ومقرر اولدی حضرت انلره
ایتدی سز نقیبی اولد یغکز قومك کفیلی سز نتکه حوارییـن عیسانك
کفیلی ایدیلر و بن جمله امتك اوزرینه کفیلم (نقلدر که چون
امر بیعت تمام اولدی شیطان عقبه اوزره چیقوب آواز بلندایله
ندا ایتدیکه یااهل حجاجب هیچ بیلورمیسز که مذمم یعنی محمد اهل مدینه
ایله بیعت ایلدی وانك اوزرینه اتفاق ایتدیلر که سزکله محاربه ومقاتله
ایده لر حضرت بیوردیکه (هذا ازب العقبة اسمع ای عدوالله والله
لافرغن لك) انصاردن عباس بن عبادة بن نضله ایتدی یارسول الله
اکر دیلرایسك خدا حقیچون صباح اهل منی مشرکلرینی قلیجدن
کچوره یم حضرت بیوردیکه هنوز قتال ایله مأمور اولمامشمدر سز
کیرو منزللریکزه کیدك پس انلر دونوب کتدیلر و بو بیعت هجرتدن

اوج آی مقدم ماه ذی الحجه ده واقع اولمشدر (وایدرلر که چون قریش انصارك اول حضرته بیعت ایتدکلرینه واقف اولدیلر اهل مدینه قافله سی قاتنه کلوب ایتدیلر ایشتدك که بزمله مقاتله ایتمك اوزره محمده بیعت ایتمشسز لکن بیلرز صحیح میدر دکلیدر مدینه مشرکلری یمین ایتدیلر که بز بو ایشی ایتمامشز و بو ایشدن خبریمز یوقدر وفی الواقع انلرك بو ایشدن خبرلری یوغیدی طوغری سویلدیلر پس مدینه قافله سی وطنلرینه مراجعت ایلدیلر وقریش اول خبرك تفتیش وتحقیق صددنده اولوب بیلدیلر که اول ایشتدکلری خبر راست ودرستدر مدنیلرك عقبلرینه دوشوب اهل مدینه دن سعد بن عباده ومنذر بن عمروه ایرشدیلر منذر چیقوب کندی سعدی طوتدیلر والللرینی قفاسدن باغلیوب مکه یه کتوردیلر جبیر بن مطعم وحارث بن امیه ایتدیلر بو شخصك بلادی بزم تجاریمزك یولی اوغرا غیدر معقول ومصلحت اولان اولدر که بونی صالیورهسز تا مدینه یه کیده بو سوزی قبول ایدوب سعدی صالیوردیلر تا سلامتله مدینه یه متوجه اولدی واهل قافله حاضر اولمشلر ایدیکه سعدك استخلاصی ایچون مکه یه کیرو دونه لر کوردیلر که سعد بن عباده رضی الله تعالی عنه کلوب انلره ایرشدی

﴿ ابو بکر صدیقك رضی الله عنه هجرت ایدوب حبشه جانبنه کتدیکی بیان اولنور ﴾

بو سالده ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه قریشك کندی یه کمال مرتبه ایذا واضرار ایتدکلری ایچون پیغمبر صلی الله علیه وسلمدن اذن الوب حبشه جانبنه روان اولدی چون برك الغماد نام محله ایرشدی قاره قبیله سنك اولوسی ابن الدغنه ابو بکرك قاتنه کلوب سؤال ایتدیکه قنده کیدرسن ابو بکر جواب ویردیکه قومم بنی شهرمدن سوروب چیقاردیلر دیلرمکه روی زمینده کشت وکذار ایدوب پروردکاریمه فراغ خاطر ایله عبادت ایدم ابن الدغنه ابو بکرك اخلاق حمیده وطریقهٔ پسندیده سنی بیلدیکی ایچون مانع اولوب ایتدی ای ابو بکر سنك کبیلر کندی شهرندن چیقوب کتمز وسنك کبیلری شهردن سورمك اولماز بن سنی کندی جواریمه الایم کیرو دونوب وار شهرکده عبادته مشغول اول ابو بکر انکله بیله مکه یه دونوب کندی ابن الدغنه مکه

اهالیسنه ملاقات ایدوب ایتدی ابوبکر کبیلری شهردن نیچون سوررسز ابوبکر صفات رضیه وسمات سنیه صاحبی کشیدر و بن انی کندی جوار وامانمه آلشمدر قریش ابن الدغنه‌نك جوارینی قبول ایدوب مقرر طوتدیلر ولکن اکا دیدیلرکه ابوبکره سویله‌که کندی تکریسنه کندی خانه‌سنده عبادت ایتسون ونمازی کندی خانه سنده قیلسون وقرآنی کندی خانه سنده اوقوسون وبزی اول نسنه‌لرایله ایذا ایتمسون واول اموری اظهار وآشکاره قیلماسون زیرا قورقارزکه اول جهتله بزم عورتلریمزی واوغلانلریمزی فتنه‌یه دشوروب اضلال ایلیه ابن الدغنه صورت حالی صدیقه سویلدی ابوبکر برقاچ کون دیدکلری کبی ایتدی اندنصکره صبره مجالی قالمیوب خانه سنك اوکنده برمسجد پیدا ایدوب ونمازی اول مسجدده قیلر وقرآن اوقوردی قریشك عورت واوغلانلری چون صدیقك قرآنی آوازینی ایشیدرلردی صدیقك قاتنه جمع اولورلردی واول حاله باقوب تعجب ایدرلردی وحالبوکه صدیق بوفقه یورکلی وچوق اغلایجی کشی ایدی چون قرآن اوقوردی کوزلرینی ضبطه قادر اولمیوب بی اختیار کوزلرینك یاشی دوکلوردی قریش چون بوحاله واقف اولدیلر زیاده رنجیده اولدیلر وقورقدیلرکه عورت واوغلان طائفه‌سنك قلبلری رقیق اولمغله دین اسلامه میل ایدەلر ابن الدغنه قاتنه آدم کوندروب کتوردیلر وایتدیلرکه یاابن الدغنه بزسنك امانکی قبول ایدوب ابوبکره امان ویرمشیدك اول شرطله که تکریسنه خانه‌سنده عبادت ایدوب حالنی اظهار ایتمیه شمدی ابوبکر اول شرطی تجاوز ایدوب اوینك اوکنده برمسجد پیدا ایدوب عبادتنی آشکاره قیلمش شمدیکی حالده اکا سویله‌که یاسنك جواریکی ترك ایتسون ویاخود عبادتنی آشکاره قیلمغی ترك ایتسون ابن الدغنه ابوبکر قاتنه واروب ایتدی یاابابکر قریش بنم جواریمی ترك ایتمك استرلر انکیچون نکه سن شرطه وفا ایتمامشسن ایمدی یاانلرایله قول اولنان شرطه راضی اول ویاخود بنم جواریمی رد ایله صدیق سنك جواریکی رد ایتدم وخدا ورسولنك جوارینه راضی اولدم دیدی

❊ اصحاب رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم مدينه جانبنه هجرتلري وقريشك اول حضرت بابنده اخراجله ويا حبس وياقتل ايله مشورت ايتدكلريني جبرائيل اول سروره خبر ويروب مدينهٔ سكينه جانبنه مهاجرته مأمور اولدیغی بيان اولنور ❊

ارباب سير رحمهم الله تعالى كثر مثلردركه چون اهل مدينه ايله اول حضرت ميانندە عقد مبايعت استحكام بولدی واول سرورك يارانی مشركلرك ايذاسندن مكه ده طورمغه قادر اوليمزلردی پس حضرت انلره مدينه يه هجرت ايچون رخصت ويردی سيدعالمدن صلى الله تعالى عليه وسلم مرويدر بيورديكه سزك هجرت ايده جككز يری بكا كوستردیلر برنخلستاندر كه ايكی طاغك اراسنده دريعنی مدينه و بر حديثده دخی وارد اولمشدر كه بيوردی دوشده كورد مكه مهاجرت ايتمشم مكه دن برنخلستانه بن ظن ايدرمكه اول يمامه وياخود هجر اوله اول خود مدينه ايمش (نقلدركه اصحاب رسول اللهدن صلى الله تعالى عليه وسلم مدينه يه ابتدا هجرت ايدن مصعب ابن عمير ايدی اندنصكره ابن ام مكتوم اندنصكره عمار بن ياسر و بلال وسعد بن ابی وقاص انلردنصكره عمر بن خطاب اصحابدن يكرمی كشی ايله مدينه يه توجه بيورديلر (وبعض كتب سيرده مسطوردركه مدينه يه ابتدا هجرت ايدن ابو سلمة بن عبد الاسد مخذومی ايديكه حبشه دن مكه يه مراجعت ايدوب مشركلرك ايذالرينه تحمل ممكن اولمامغله مدينه يه هجرت ايلدی صحيح بخاريده مرويدركه ابو بكر صديق مدينه يه هجرت ايچون سفرتدارکنده مشغول اولدقده حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدی يااباابكر برقاج كون صبر ايله اميدم بودركه بن دخی عن قريب هجرته مأمور اولم وسنكله رفيق اولوب بيله كيده يز ابو بكر ايتدی انام بابام سكا فدا اولسون عن قريب هجرته مأذون اولمغه اميدك واريدر حضرت ايتدی بلی واردر پس صديق توقف ايتديكه تا اول سرورايله رفيق وهمراه اوله وايدرلركه ابو بكر اول ايامده رؤياسنده كورديكه آی كوكدن بطحاء مكه يه نازل اولوب شهر مكه يه داخل اولدی وصحرای ام القری انك نور وضياسندن روشن اولدی پس اول ماه منير كيرو آسمان طرفنه ميل ايدوب واروب مدينه ده قرار ايلدی وزمين

يثربى شعاعيله منور قيلدى وچوق يلـدزلر اول ماهه موافقت ايدوب
بيله سنجه ايديلر اندنصكره نيجـه بيك يلدزلر ايله اول ماه هوايه قالقوب
حرم مكه يه نازل اولديلر ومدينه نك زمينى كماكان روشن ايدى الا اوچيوز
التمش خانه و بر روايتده درتيوز خانه روشن دكليدى اندنصكره اول ماه
كيرو آسمان طرفنه ميل ايدوب كلوب مدينه ده عايشه نك منزلنده قرار
ايلدى وزمين يثربى نور وضياسيله روشن ومنور قيلدى واول بى حساب
يلدزلر اول ماه ايله بيله ايديلر پس يريار يلوب برقيو پيدا اولدى واول
ماه اول قيوده نابديد اولدى ابوبكر چون اويقودن اوياندى اغـلامغه
باشلدى زيرا عرب ميـانـنده ابو بكر علم تعبير رؤيا ايله معروف ايدى
اول رؤيانك تعبيرينه اعتبـار ايله نظر ايلدى بيلدى بكه اول كوردبكى
ماه فلك رسالتك آفتابيدر وبلدزلرانك اصحـاب واقرباسيدر كه انكله
موافقت غربت اختيار ايدوب مدينـه يه هجرت ايتسه لر كركدر واول
ماهك اول يلدزلر ايله مكه يه رجوعى مكه يى فتح وتسخير ايده جكاريدر
وعايشه نك منزلنـه نزولى عايشه نك مدينـه ده اول حضرتك شرف
فراشيـله مشرف اولاجغيدر وبرك ياريلوب اول ماهـك انده نابديد
اولمسى سيـد انبيانك مدينـه ده وفات ايده جكيـدر ابو بكره اول
واقعه دن ايكى غم حاصل اولدى برى وطندن مهـاجرت غمى وبرى
سيـد ابراردن مفـارقت غمى ايدى كـندى كندى يه ايتـدى
چوق بكاغربت ال ويرسه كركدر بارى اول حضرتك مصـاحبت
ومقارنتنى الدن قوميه يم (شعر) واطيب الارض ماللقلب فيه هوى ٭
سم الخياط مع الحبيب بستان ٭ كتور مشلركه صديق ايكى دوه بسليوب
تيمـار ايدردى واول حضرتك مدينه يه هجرت ايله مأمور اولمسنه
انتظار چكردى (ابن عباس رضى الله تعالى عنهمادن منقولدركه ابتدى
حق تعالى اول حضرته مدينه يه مهاجرت اذننى بوآيت كريمه ايله ويردى
(وقل رب ادخلنى مدخل صدق واخرجنى مخرج صدق واجعل لى
من لدنك سلطانا نصيرا) اهل سير بويله ثبت بيورمشلركه چون اصحاب
رسول الله صلى الله تعـالى عليه وسـلم مهاجرت ايده جك مدينه
كبى بريقين يرپيدا اولوب اول ارايه كتديلر كفار مكه بيلديلركه اول
حضرت انلره ملحق اولوب ومدنيلر اكا حمـايت ايتسلر كركدر پس

قريش اول حضرتك حقنده بر فكر و تدبير ايتمك ايچون دار الندوه ده جمع اولديلر وقپو بى محكم قپاديلر كه تابنى هاشمدن ايچرو كيمسه كيرميوب اول حاله واقف اولميه لر شيطان برپير صورتنده كهنه لباسلر كيوب اول مجلسده ظاهر اولوب بر كنارده اوطورمشيدى كفار اكا ايتديلر اى پير نه يردنسن وسنى بزم اذنمز سز بو ارايه كيم كتوردى شيطان ايتدى بن نجد قبيله سندن بر كشييم سزك يوزلريكزى كوزل كوردم وقوقولريكزى خوش بولدم ديلدم كه سزك كلامكزى ايشيدوب اندن برنسنه اقتباس ايدم و بو جمعيتدن مراد ومقصود يكز نه ايديكنى بيلورم اكر بنم بونده اولديغم سزه مكروه كلورسه كيده يم ديدى قريش بر برينه ايتديلر بوكشى نجديدر مكى دكلدر بوندن سزه بأس يوقدر انى كندى حالنه قوك پس سوزه بنياد اوروب ايتديلر ايشته محمدك ايشى بويله اولديكه بيلورسز وخدا حقيچون اندن بعيد دكلدر كه كندى يه معين وظهير بولدقده حرب وقتال ايتمكه سزك اوزريكزه كله پس بو بابده رايوفكر ايتمك كركدر ديوب انك اوزرينه اتفاق ايتديلر بريسى ايتدى انى دمور زنجيره چكوب برخانه ده حبس ايدوب قپوسنى محكم ياپوب طعام وشرابنى پنجره دن ويرمك كرك تا اول خانه ده هلاك اولوب كيده پير نجدى ايتدى بو تدبير معقول دكلدر زيرا انك قوم وقبيله سى خبردار اولدقلرنده انى سزك اليكزدن خلاص ايدرلر واحتمالدر كه انك قومى ايله سزك اراكزده مقاتلۀ عظيمه واقع اوله وسزك جماعتكز هلاك اوله (بريسى دخى ايتدى انى يعنى محمدى ايچمزدن سوروب چيقارمق كرك تا نره يه كيدرسه كيده پير نجدى ايتدى بونده بيردخى نسنه دكلدر محمدك طاتلو سوزينى وحلاوتلو كلامنى بيلمزميسز سز انى سوروب چقاردقده اول هر نه يره واررسه خلق انك لطيف كلامنه شيفته وفريفته اولوب اكا بيعت ايدرلر واتفاق ايدوب سزك جنككزه كلورلر وسزى هلاك وخراب ايدرلر دوكلى قوم ايتديلر بو پير طوغرى سويلر وحق تدبيرى يرينه كتورر پس اكا تعظيم وتكريمى ارتورديلر پس قبيح كنيت وبدنام يعنى ابو جهل ابن هشام ايتدى بنم رأيم اولدر كه هر قبيله دن برجوان دلاور اختيار وانتخاب ايده بوز وهر برينه كسكن قليجلر ويره يوز تا انك اوزرينه واروب بردن قليج اوشوره لر وانى قتل ايده لر چون بويله ايده لر انك دمى جميع قبائله

متنشر اولوب بنی عبد مناف جمیع قبائل ایله مقاومتده قادر اولمیجق
بالضروره انك دیتنده راضی اولورلر و بز انك دیتنی ویروب خلاص
اولورز بیر نجدی ایتدی ایشته رأی صواب بو کشینك دیدیکیدر
پس جمله سی انك اوزرینه اتفاق ایدوب مجلسدن قالقدیلر واول
مهمك یراغنه مشغول اولدیلر نتکیم بو آیت کریمه (واذ یمکر بك الذین
کفروا لیثبتوك او یقتلوك او یخرجوك و یمکرون و یمکر الله والله
خیر الماکرین) اول حالدن خبر ویرر (نقلدرکه جبرائیل امین حضرت
رب العالمین قاتندن کلوب اوسروری بوحالدن خبردار ایلدی و هجرته
فرمان کتوردیکه (ان الله یأمرك بالهجرة) وایتدیکه بو کیجه هر کیجه
یاتدیغك دوشکده یاتمه وارتسی کون سفر یراغنی کوروب مدینه
جانبنه هجرت ایله چون کیجه اولدی کفار مقرر قیلدقلری قاعده
اوزره حضرتك خانه سی قپوسنه جمع اولدیلر ومنتظر اولدیلرکه
اویقویه وارد قده یردن اوزرینه دوکیلوب هلاك ایده لر پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم اکا مطلع اولوب علی مرتضایه ایتدی
کفار بکا قصد ایتمشلردر بن بو ارادن طشره کیدرم سن بو کیجه
بنم یتاغمده تکیه ایت وبنم یشل برد حضرمیمی اوستوکه اورتون
دیدی و یشل برد حضرمی دیدیکی اول حضرتك هر کیجه کندی
اوزرینه اورتدیکی لباس ایدی وایتدی یاعلی کوکلکی امین طوتکه
انلر سکا هیچ برمکر ایرشدرمکه قادر اولمیه لر کرکدر (و برروایتده دخی
اولدرکه بیوردی یاعلی بکا مدینه یه هجرته اذن ویرمشلردر بن یارین سفر
تدارکی کوروب مدینه طرفنه کیدرم واول حضرت کندیده اولان ودایع
وامانتلری علی یه تسلیم ایلدیکه صاحبلرینه ویروب کندی دخی اول
سرورك عقبنجه مدینه یه کله پس علی کرم الله وجهه پیغمبرك صلی الله
تعالی علیه وسلم فراش خاصی اوزره یاتوب اول رداء حضرمی یی اوزرینه
چکدی وحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم یس سوره سنی اولندن اوقیوب
تا(وجعلنا من بین ایدیهم سدا و من خلفهم سدا فاغشیناهم فهم
لا یبصرون) آیتنه کلدکده انلرك اوزرینه برآوج طپراق صاچدی
وازرلرینه اوغرایوب کچدی کندی اول بادیهٔ ضلالت سر کشته لری
انی کورمدیلر (مرویدرکه اول کیجه علی مرتضی اول حضرتك

فراشنده یاتوب کندیسنی اول سروره فدا ایتشیدی حق تعالی وحی ایلدی جبرائیل ومیکائیله که بن سزی بر بریکزه قرنداش اید وب ارالرکزده عقد مواخاة باغلدم و بر بریکزک عمر ینی بر یکزک عمر ندن زیاده قیلدم پس سزدن قنغکر در که قرنداشنک عمر ینی کندی عمری اوزرینه ایثار ایدوب عمرندن کندی زیاده سنی قرنداشنه هبه ایلیه انلرک هر بریسی ایتدیلر الٓهی بزعمر یمزی کیمسه یه باغشلرز بزه حیات لازم آخرک حیاتندن بزه نه کلور حق تعالی انلره وحی ایتدیکه یاجبرائیل ومیکائیل نیچون علی بن ابی طالب کبی اولمازسز ن انکله محمدی قرنداش ایدوب ارالرنده عقد مواخاة باغلمش ایدم علی کندی حیاتنی محمده فداقیلدی وانک حیاتنی کندی حیاتی اوزرینه ایثار ایلدی پس ایکیکز دخی یره اینوب انی اعدا شرندن حفظ ایدک دیدی انلر دخی خداوند تعالینک فرمانی ایله زمینه ایندیلر جبرائیل علی مرتضانک باشی اوجنه ومیکائیل ایاغی اوجنه اوطوروب جبرائیل ایتدی (هنیئا لك یاعلی بن ابی طالب) سندن غیری کیم وار در که حق تعالی انکله ملکلری اوزرینه مباهات ایلیه نه کوزل دیمشدر بو بیتی سویلین (شعر) ملك زغرش بفرمان اوکمر بندد ❊ هرآنکه بهرخداراه نفس بربندد ❊ وایدرلر که بو آیت کریمه اول بابده نازل اولدی (ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضاة الله والله رؤف بالعباد) واقدی کندی مشایخندن روایت ایدرکه ابوجهل وحکم بن ابی العاص وعقبة بن ابی معیط ونضر بن الحارث وامیة بن خلف وابن غیطله وطلحة بن عدی وابولهب وابی بن خلف وحجاج اوغلانلری منبه ونبیه اول کیجه حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم قتلی قصدینه وارنلردن ایدی (منقولدر که چون اول سرورخانه سندن چیقوب کفاردن سلامتله کیچوب کتدی بر زماندنصکره بر کیمسه ظاهر اولوب انلره ایتدی بونده نه طوررسز انلرایتدیلر محمده منتظرز اول کشی ایتدی خدا حقیچون محمدخانه سندن چیقوب وسزك اوزریکزه برآوج طپراق صاچوب کیچوب کتدی وسز انی کورمدیکز پس انلر اللری ایله

يوقلاديلر باشلرندەواوستلرندەطپراق بولديلرواول طپراقلری اوزرلرندن سلكديلر (ايدرلر كەاول كيجە اوزرلرينە طپراق صاچلانلرك جملەسی يوم بدردەمقتول اولوب بريسی قورتلدی كفار قپويارغندن باقوب اول حضرتك يتاغندە برشخص كورديلر ظن ايتديلر كەيتان اول حضرتدر پس ايتديلر واللە ايشتە محمد لباسنی اورتونمش ياتورخانە ايچروسنە كيروب ديلديلر كە ال اوزادەلرهمان ندم علی مرتضی فراشندن قالقدی چون انلر علی يی كورديلر بيلديلر كەمقدم بونلرە محمد كندی ديوخبروبرن شخص طوغری سويلمشدر پس عليدن صوريلركە محمد قندە در علی ايتدی بيلمزم انلر حيران وخجيل اولوب اول حضرتك حالنی تفتيش وتفحصە مشغول اولديلر وعليدن اللرينی چكديلر (روايتدە كتورمشلردر كە علی مرتضی بوابياتی اول بابدە سويلمشدر (شعر) وقيت بنفسی خيرمن وطئ الحصی * ومن طاف بالبيت العتيق وبالحجر * رسول اللە خاف من يمكر وابە * فنجاە ذوالطول الالە من المكر * وبات رسول اللە فی الغار آمنا * موقی وفی حفظ الالە وفی ستر * وبت اراعيهم ومايثبتوننی * فقدوطنت نفسی علی القتل والاسر * عايشۀ صديقەدن رضی اللە تعالی عنها مرويدر كە ايتدی بركون قوشلق اسيجاغندە خانەمزدە اوطورمش ايدك بريسی ايتدی ايشتە رسول خدا صلی اللە تعالی عليە وسلم طيلسانی مبارك اوموزينە صالمش كلە يورر واول حضرتك كون قيزدقدن صكرە كلمك عادتی دكل ايدی ابو بكر ايتدی انام بابام اكافدا اولسون انی بوزماندە بو ارايە برامر عظيم كتورمشدر پس اول حضرت كلوب اركشدی واستيذان ايدوب ايچری كيردی وايتدی اوايچندە كيم وار ايسە طشرە چيقسون ابو بكر ايتدی يارسول اللە بنم قاتمدە ايكی قزمدن غيری كيمسە يوقدر كە انلرك دخی بريسی كندی اهلك عايشەدر پس حضرت ايتدی بيلمش اولكە حق تعالی بكا هجرتە اذن ويردی ابو بكر ايتدی (الصحابة يارسول اللە) يعنی ديلرم كە سنكلە بيلە كيدوب سنك رفيق ومصاحبك اولم حضرت ايتدی بلی سن رفيق ومصاحبم اولسك كركدر (وبر روايت دخی اولدر كە عايشە ايتدی حضرتك بوسوزندن ابو بكری كوردم فرح وشادلقندن اغلدی وتا اول زمانە دك هيچ بركيمسەنك فرح وسرورندن اغلدیغنی كورمامشيدم وبلزدم ابو بكر

ایتدی یا رسول الله بو ایکی دوه نك بری سنكدر قبول بیور حضرت
ایتدی بهاسیله قبول ایتدم (وبر روایت دخی بودرکه بیوردی ملکم
اولمیان دوه یه سوار اولمزین ابو بکر ایتدی یارسول الله اول دوه سنکدر
حضرت ایتدی یوق ولکن نیجه یه الدك ایسه الدیغك بهاایله قبول ایدرم
ابو بکر ایتدی چون مبارك خاطرك اویله دیلیه بها ایله ال واقدی
کتور مشدرکه اول دوه نك بهاسی سکز یوز درهم ایدی (عایشه ایتدی
اولکون تعجیل تمامله انلرك سفر تدارکنی کوروب برسفره ترتیب ایتدم
(وبر روایت دخی اولدر که برقیون پشیروب سفره ایچنه قودق واول
سفره یی باغلیاجق ایپ حاضر دکل ایدی ابو بکرك قزی اسما بلندن
قوشاغنی چیقاروب ایکی پاره ایتدی بر پاره سنی سفره یه باغلیوب
و بر پاره سنی بلنه قوشاندی و بر روایتده اول قوشاغك بر پاره سنی دخی
انلرك مطهره سنه باغلدی اول جهتدن اکا (ذات النطاقین) دیدیلر
وعبدالله بن ابی بکره که برجوان مؤدب ودانا ایدی اویله سپارش ومقرر
قیلدیلرکه کوندز بن قریش اراسنده اوله و کیجه وقتده غار ثوره کلوب
کفارك خبرینی انلره ایرشدیره وابو بکرك آزاداوسی عامر بن فهیره یه سپارش
ایتدیلرکه کیجه طعامی اولمغیچون کیجه لرده انلره سود کتوره وقبیلهٔ بنی
دئلدن عبدالله بن اریقط نام بر کیمسه یی اجرتله قولاغوزطوتدیلر واکا وعده
ویروب دوه لرینی اکا تسلیم ایتدیلر ودوه لری اوچکوند نصکره غار ثوره
قاتمزه کتور دیدیلر اسما بنت ابی بکردن مرویدرکه ابو بکرك خانه سنده
حاضر ونقد بش بیك درهمی وارایدی اول مبلغی یانته الدی وماه صفرك
یکرمی سکزنجی کیجه سی یاغره ٔ ربیع الاول کیجه سی طام اوزرنده اولان
پنجره یولندن چیقوب کتدیلر (اکثر اهل سیرانك اوزرینه درلرکه مکه دن
چیقوب کتدکلری دوشنبه کیجه سی ایدی وبعضیلر قولنده پنجشنبه
کیجه سی ایدی وبو ایکی روایتك ماببننی توفیق اول وجهله اولورکه
مکه دن ابو بکرك خانه سندن چیقدقلری پنجشنبه کیجه سی اوله وغاردن
چیقوب مدینه یه توجهلری دوشنبه کیجه سی اوله یاخود بونك عکسی
اوله والله اعلم (نقلدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم غار ثوره
کیدرکن یولده پابوجلرینی چیقارمش ایدی واایاغی پارمقلرینك
اوجلرینه باصردی تایرده اایاقلرینك ایزلری ظاهری اولمیه ومبارك

ایاقلری مجروح اولدی ابوبکر انی ارقه سنه الوب غارك اغزینه ایرشدردی ، ایتدی یارسول الله برلحظه توقف بیور تا بوغاره سندن مقدم بن کیره یم اکر غار ایچنده برمکروه وبرآفت وار ایسه بکا اصابت ایتسون سکا ایتمسون دیدی واول غار جانورلرك مسکن ومأواسی اولمقلغله معروف ایدی پس ابوبکر ایچرو کیردی برمغاره کوردیکه غایت قرا کولق ابوبکر اول غار ایچره اوطوروب احتیاط ایلدی والله یو قلیوب بولدیغی دلکاری اثوابندن پاره لدیکی وصله لر ایله طیقه دی انجق بربیوك دلوك قالدیکه اثوابنك پاره لری آنی طیقه مغه وفا ایتمدی ایاغنك اوکچه سنی اول دلکك اوستنه قیوب محکم ایلدی وایچرو کل یارسول الله دیدی حضرت ایچرو کیروب اول کیجه انده کیجه لدیلر چون صباح اولدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ابوبکری عریان کوردی وایتدی یا بابکر سنك لباسك نیجه اولدی ابوبکر صورت حالی حکایت ایدوب یعنی لباسمی پاره لیوب دلکاره طقادم دیدی حضرت ابوبکره خبردار ایلدی وابوبکری ییلانلر وعقربلر صوقوب اول حالك شدتندن کوزلری یاشی یکافلری اوزره روان اولوب آقاردی سید کائنات اول حالی کوروب ایتدی یاابابکر (لاتحزن ان الله معنا) پس حضرت جلال احدیت برصبر وسکینت انزال ایدوب ابوبکرك قلبنده برنوع خفت وآرام پیدا اولدی واند نصکره جانورلر ابوبکره ضرر ایرکورمکه قادر اولمدیلر وایدرلرکه حق تعالی اول غارك قپوسنده برمغیلان اغاجی بتوردی وبرجفت وحشی کوکرجنلره الهام ایتدیکه اول کیجه واروب اول مغیلان اغاجنده یووه یاپدیلر وهم اول کیجه یومورطه طوغوردیلر وحق تعالی اور مجکاره امر ایتدیکه اول کیجه واروب اول غارك قپوسنه اغلر کردیلر وداره لر دوز دیلرانس بن مالك وزید بن ارقم ومغیرة بن شعبه دن رضی الله تعالی عنهم مرویدرکه حق تعالی براغاجه امر ایتدیکه اول حضرتك برابرنده طوروب اول حضرته حائل اوله شویلکه طشره دن باقن کشی اول حضرتی کورمیه بوحدیثی اهل سیردن چوق کیمسه لر ایراد ایدوب ذکر ایتدیلر لکن محدثلرك بعض متأخرلری بوحدیثك راویسی ضعیفدر دیدیلر والله اعلم (منقولدرکه مشرکلر اول سرورك

ابوبكر ايله كمال صداقتى اولديغن بيلورلردى انكيچون ابوبكرك خانه‌سى
قپوسنه واردیلر تا اول حضرتك كيفيت احوالنى معلوم ايده‌لر ابوبكرك
قزى اسما طشره چيقدقده صوردیلر كه بابالك نره‌ده‌در اسما ايتدى
بيلمزين ابوجهل ملعون ال اوزادوب اسمانك يوزينه بر محكم طپنجه
اورديكه اسمانك قولاغندن كوپه‌سى چيقوب يره‌دوشدى (روايتده
كتورمشلردر كه مشركلر كندولرى ايله بيله بر قائف كتورمشلر ايدى
تفحص ايدوب انلرك ايزلرينى بولديلر دوكليسى اللرنده قليجلر ايله وعصالر
ايله اول ايزى طوتوب جبل ثور حواليسنه دك كتديلر اول حواليده
ايزى ضايع قيلديلر اول قائف حيران اولوب اشته بو ايزه‌دك كلمشلر
اما بوندنصكره قدملربنى نره‌يه قومشلر بلمزين ديدى وچون غاره يقين
ايرشديلر قائف ايتدى سزك مطلوبكز اولان كشيلر بو غارى تجاوز
ايتمامشلردر اولحالده ابوبكر صديق ايتدى يارسول الله اكر بو نلردن
بريسى اياقلرينك التندن باقرايسه البته بزى كوررلر خواجهٔ كائنات
بيورديكه يا ابابكر (ماظنك باثنين الله ثالثهما) نقلدر كه كفار چون
غار قپوسنه كلديلر اول كوكرجنلر اوركوب يوه‌لرندن اوچديلر انلرچون
كوكرجنلرك يمورطه‌سنى واور مجككك آغنى كورديلر مأيوس اولوب
اكر محمد بو غاره كيرمش اوليدى بو يمورطه‌لر شكسته اولوب دبو اور مجككك
آغلرى وپرده‌لرى بوزيلوردى ديديلر سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
بيلديكه حق تعالى اول سببله اول جماعتك مضرتنى كنديلردن
مصروف قيلدى (وبر روايت دخى اولدر كه كفار بربرلرينه ايتديلر
بو اور مجكلر محمد اناسندن طوغمزدن مقدم بو غارده اغلر كروب داڭره‌لر
چورمشلر وايدرلر كه حالا هواى حرمده طيران ايدن كوكرجنلر
اول ايكى كوكرجنلرك نسلندندر انلردن صادر اولان اول ايش
مقابله‌سنده حضرت انلره خيردعا ايلدى ومكه حرمنى انلره مسكن
قيلديكه نره‌سنده ديلرلر ايسه يوه يا پرلر كيمسه انلرى صيد ايتمكه قادر
دكلدر واور مجكك حقنده حق تعالينك لشكرينه‌دن برلشكردر ديدى
وانى قتلدن نهى بيوردى (القصه كفار اول ارادن خائب وخاسر
دونوب كتديلر ابوجهل مكه‌نك اعلى واسفلنده مناديلر ندا ايتدرديكه
محمدى يا ابا بكرى هركيم بولوب كتورر سه وياخود اولدقلرى مكانه

دلالت ایدرسه اکا یوز دوه و یره یم دیدی کفار اول سببدن متصل تجسس وتفحص ایتمکده ایدیلر

اول حضرتك غاردن چیقوب مدینه طرفنه توجه بیوردیغی و یوللرده عارض اولان امور واحوال بیان اولنور

نقلدر که چون اوچ کیجه غارده اولدیلر اوچنجی کیجه نك صباحی وقتنده عبدالله بن اریقط دئلی مقدما اولنان وعده موجبیله دوه لری غارقپوسنه کتوردی وقو لاغوزلق ایده جك عامر بن فهیره دخی کلدی دوه لرك برینه پیغمبرایله ابو بکر سوار اولوب برینه دخی عامر ایله عبدالله بندیلر وسواحل یولنی اوکارینه طوتدیلر اول کون واول کیجه وایرتسی کون قوشلق وقتنه دك کتدیلر ابو بکر حکایت ایدوب ایتدی آردیمه باقدمکه آردیمزدن بزی طلب ایدر کیمسه وارمیدر کورم ناکاه برطاش کوردم اول طاشك برمقدار کولکه سی وارایدی اول طاش جانبنه واروب ایندم کولکه یرینی دوزلتدم و برپوست یازدم وایتدم یارسول الله برمقدار یاتوب استراحت بیور اول حضرت یاتوب اویودی و بن اول صحرانك اطرافنی دولاشردم ناکاه برچوبان کوردم وایتدم ای غلام نه کشینك اول چوبان قریشدن برکشینك اسمنی یادایدوب فلان کشینك چوبانیم دیدی و بن اول دید یکی کشی بی بیلورایدم اندن بر مقدار سود طلب ایتدم بکا برقدح سود صاغیوردی اول سودی صوغوتمغیچون ازاجق صوقاتدم واول حضرتك قاتنه ایلتدم اویقودن اویانشیدی وایتدمکه یارسول الله بوسودی ایچ اول حضرت برمقدار ایچدی کوج وقتی اولدی کیده لم دیدم پس سوارا اولوب کتدك (روایتده کتورمشلر که اول سرور یولده قدیدنام منزله ایرشدکده ام معبد عاتکه بنت خالد خزاعیه نك خیمه سنه اوغرادی وحال بوکه ام معبد برعاقله خاتون ایدی خیمه قپوسنده اوطورمش ایدی اول حضرتی کوردکده مهمانلغه دعوت ایلدی اول حضرت اندن خرما وات طلب ایلدی تاتناول بیوره ام معبد جواب وردیکه بویل بزم میانمزده قحط و تنکلك واردر اکر برنسنه مز اولیدی دریغ دکل ایدی حضرت صلی الله علیه وسلم انك منزلنه نظر ایلدی برارق قیون کوردیکه آرقلغندن برنده اوطورمش قالمش پس بیوردیکه عجبا شول قیونك

سودی هیچ وارمی اوله ام معبد ایتدی اول قیون غایت آرقاغندن سود اومولق مرتبه سنده دکلدر حضرت ایتدی بکا دستور ویر ایسک اول قیونی صاغایم ام معبد دستور ویروب انام بابام سکا فدا اولسون صاغ دیدی پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول قیونی اوکنه کتوردی ومبارک اللری ایله ممه سنه یاپشوب (بسم الله الرحمن الرحیم اللهم بارك لها فی شاتها) دیدکده فی الحال قیون ایکی ایاقلرینی یایوب ممه لری سود ایله طوادی حضرت ام معبد دن برقاب استدی ومطهر اللریله سود صاغدی ابتدا صاغدیغی سودی اهل خیمه یه ویردی انلر ایچدیلر اندنصکره کندی رفیقلرینه ویردی اند نصکره کندی ایچدی وام معبدك قابلرینی سود ایله طولدیروب یوله روانه اولدی برزماند نصکره ام معبدك زوجی ابومعبد اکثم بن ابی الجون خیمه یه کلدی ومنزلده اولان قابلری سود ایله طولمش کوردی تعجب ایدوب ایتدی بوسود بزه نره دن کلدیکه بزم خود سوداو قیونلر بز بومحلدن قتی ایراق یره‌در و بوخیمه‌ده سوداو قیون یوقدرام معبد ایتدی والله که بزه برمبارك کشی کلدی وانك خوش کولریوزی وحلاوتلو سوزی وزبان فصیحی وبیان ملیحی وارایدی وتمام اول حضرتك اوصاف واخلاقنی وشکل وشمائلنی عبارت بدیعه ایله بیان ایلدی ابومعبد چون اول خلاصهٔ آل عبدمنافك شرح اوصافنی اشتدی ایتدیکه والله اول کشی قریشك صاحبیدرکه انی قریش تجسس وطلب ایدرلر و بز انك آوازه سنی اشتمشزدر اکربن اکا ایرشور ایسم انك صحبتنی التماس ایدرم وامیدم اولدر که اکا ایریشم واکرامده اولان تقصیراتی تدارك وتلافی قیلم (وفی کتاب مختصر زهرالباسم ثم هاجرت هی وزوجها فاسلما وکان اهلها یورخون بیوم نزول الرجل المبارك) ایدرلر که انلر مکه‌دن چیقدقلرندن برقاچکو نصکره اشتدیلر برهاتف آواز بلند ایله ایدی (شعر) جزی الله رب الناس خیرجزائه ❊ رفیقین حلا خیمة ام معبد ❊ هما نزلاها بالبرثم تروحا ❊ فقد فاز من امسی رفیق محمد ❊ فیال قصی مازوی الله عنکم ❊ به من فعال لایجازی وسودد ❊ سلوا اختکم عن شاتها وانائها ❊ فانکم ان تسئلوا الشاة تشهد ❊ دعاه بشاة حائل فتحلبت ❊ له بصریح ضره الشاة مزبد ❊ فغادره رهنا لدیها

لحاب * بدرتهـا فی مصدر ثم مورد * نقلدرکه چون حسان بن ثابت
بو بیتلری ایشتدی انك جوابنده برقاج بیت سویلدی اول بیتلرك برقاچی
بو بیتلردر (شعر) لقد خاب قوم زال عنهم نبیهم * وقدس من یسری
الیهم و یغتدی * ترحل عن قوم فزالت عقولهم * وصل علی قوم
بنور مجدد * نبی یری مالا یری الناس حوله * ویتلو کتاب الله
فی کل مشهد * لیهن ابابکر سعادة جده * بصحبته من یسعد الله یسعد *
(مر و بدرکه اول قیونکه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انك عمه سنه
یاپشمش ایدی اول سرورك دست حق پرستی برکتی ایله اون سکز ییل
معمر اولوب صباح واخشام مدد سودو ویردی تا عمر بن الخطابك خلافتی
زماننده عام رمادده فوت اولدی (صحیح بخاریده عبدالرحمن بن مالك
مدلجیدنکه سراقه بن مالك بن جعشمك برادر زاده سیدر منقولدرکه
ایتدی پدرم بکا خبرو یردیکه سراقه ایتدی قریش قاتندن بزم قبیله مزه
رسوللر کلوب ایتدیلر قریش دیدیلرکه هر کیم که محمدی یاخود صاحبی
ابو بکری قتل ایده و یاخود اسیر قیله انلرك هر برینك دیتی که
یوزدوه دن عبارتدر بزو یرز سراقه ایدر بر کون کندی قومم
یعنی بنی مدلج ارالرنده او طوره یوردم بر کشی کلوب ایتدی حالا
اراقدن برجماعت کورد مکه ساحل یولنه کیدرلر غالبا محمد واصحابی
ایدیلر پس بیلدمکه انلردر ولکن اول کشی یی غلطه دوشورمك ایچون
ایتدم اول سنك کوردکلرك محمدو یارانی دکللردر بلکه فلان وفلاندر
بن انلری کوردم بنم اوکومدن کچدیلر پس بر لحظه قومم اراسنده
توقف ایدوب اندنصکره قالقوب منزلمه کلدم وجاریه مه امر ایتدم
تا آتمی ایرایوب یردپه نك آردینه چکدی بن دخی کندیمی مخفی طوتوب
زمینه چکوب قضاء حاجته کیدر کبی کیدوب تا اول دپه نك آردینه
واردم وآتمه سوار اولوب سوردم تا انلره یقین ایرشدم اتم باشی اوزره
یبلقوب یره دوشدم اندنصکره قالقوب تیر کشمدن اوقلر چیقاروب
برفال طوتدم مکه انلره یعنی محمد واصحابنه برضرر ایرشدیره بیلورمیم
یوخسه ایرشدیرهمزمیم فالمده استمدیکم ومکروه طوتدیغم کلدی
اول فاله چندان اعتبار ایتمیوب آتمه سوار اولدم وسوردم وانلره اولقدر یقین

اولدمكه پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم قرائتى آواز بنى ايشدردم اول
حضرت متوجه اولوب جوانب واطرافه التفات ايتمزدى اما ابو بكر كثرتله
التفات ايدوب هرطرفه باقردى ناكاه آتمك اوك ايقلرى ديزلرينه دك
زمينه غرق اولدى آت آرقه سندن زمينه صحرا دم وآته صقيلجم
ايتدمكه قالقه آت اياقلرين يردن المغه قادر اولمادى برزماندنصكره
آتم خلاص اولوب قالقدى ينه اوق فالى طوتدم فالم ايو كلمدى
پس بيلدمكه انلره ظفر بولميه جغم وابو بكردن مروى در كه ايتدى
چون سراقه بزه يقين اولدى بن ايتدم يا رسول الله اشته طالبمز
يعنى خصممز بزه ايرشدى حضرت ايتدى (لاتحزن ان الله معنا)
سراقه بزه اويله ياقلشدى بكه ارالغمز همان برنيزه ياخود ايكى نيزه
مقدارندن زياده قالمادى يارسول الله طالب بزى بولدى ديدم
واغلمغه باشلادم اول حضرت ايتدى نيچون اغلرسن بن ايتدم
يارسول الله كندى نفسم ايچون اغلمزم سنك ايچون اغلرم حضرت
سراقه جانبنه برنظر ايدوب (اللهم اكفناه بماشئت) يعنى اى معبود
بالحق انك شربنى ديلديككك نسنه ايله بزم اوزريمزدن كفايت ودفع ايله
فى الحال سراقه نك آتنك درت اياقلرى يره كومولدى سراقه
فريادايدوب يامحمد بكا دعاقيل كه آتم خلاص اولسون پس هيچ بنم سنكله
ايشم يوقدرديدى حضرت بيورديكه (اللهم ان كان صادقافاطلق فرسه)
همان آتك اياقلرى خلاص اولدى سراقه ايدركو كلمه كلدىكه
عن قريب بونك ايشى ايلرو كلوب عالمكير اولسه كركدر پس اكا زاد
ومتاع عرض ايلدم قبول ايتمدى (وسراقه دن برروايت دخى اولدركه
ايتدى تيركشمدن براوق چيقاروب ايتدم بواوقى نشان و يره يم بول
اوستنده بنم دوه لرم وقيونلرم اولديغى محله وارسه كزكركدر
جوبانلريمه بواوقى وبروب سوددن وقيمقدن وسائر حاجتكزى اولان
شيلردن الك ديدم پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم بزم اول نسنه لره
حاجتمز يوقدروسندن هيچ نسنه استمزز الا شو قدرواركه بزم حالمزى
اخفا ايت كيمسه يه سويلمه ديدى پس اول حضرتدن برامان نامه
استدمكه بنمله انك اراسنده برنشانه اوله عامر بن فهيره بيورديكه برامان
نامه يازه عامر بر پوست پاره سنه وياخود بركوكه برايكى كلمۀ امان

يازوب اليه ويردى اول امان نامه‌يى الوب تيركشم ايچنده صاقلدم وكيرو دوندم واول حضرت مدينه‌يه كتدى چونكه ارادن برز زمان مرورنده اول حضرت مكه‌يى فتح ايدوب حنين غزاسنى ايتدى اول سروره ملاقات قصدى ايله قبيله‌مدن چيقدم واول امان نامه بمله ايدى حنيندن مراجعت وقتنده جعرانه ديدكارى موضعده اول حضرته ايرشدم ونامهٔ امانى الده طوتوب ايتدم يارسول الله بونامه سنك بكا ويرديكك امان نامه‌در اول حضرت ايتدى اشته بوكون عهده وفا ايدوب ايلك ايتمك كونيدر بس اول محلده شرف اسلامله مشرف اولدم (نقلدر كه سراقه مدينه يولندن حضرتدن ايريلوب كيرو قبيله سنه كيدر ايكن يولده هركيمه كه قاوشدى دوكلى يوللرى تفحص ايتدم محمددن واصحابندن نام ونشان بولمدم ديوب خلقى اول حضرت ايچون عقب كيرالكدن كيرو دوندررر دى (عبرت) سراقه اول كونك اولنده اول حضرتك جنكنه كلمشيدى ينه اول كونك آخرنده اول سرورك حافظى وپاسبانى اولدى (روايتده كتورمشلردر كه چون سراقه نك بوقصه سى ابوجهلك قولاغنه دكدى بوابياتى ديوب سراقه‌يه كوندردى (شعر) بنى مدلج انى اخاف سفيهكم ※ سراقة يستغوى بنصر محمد ※ عليكم به ان لا يفرق جمعكم ※ فتصبح شتى بعد عزوسودد ※ سراقه دخى بوابياتى ديوب ابوجهله كوندردى (شعر) اباحكم واللات ان كنت شاهدا ※ لامر جوادى اذتسيخ قوائمه ※ عجبت ولم تشكك بان محمدا ※ نبى ببرهان فن ذايكاتمه ※ عليك بكف الناس عنه فانى ※ ارى امره يوما ستبدو معالمه ※ مرويدركه ابوبكر شام سفرلرينه وار وب كلدكجه نيچه نوبت اول يوللره اوغرامغله اول يوللرك خلقى ابوبكرى بيلورلر ايدى اماسيد عالمى صلى الله عليه وسلم كوردكارى اولمامغله بيلازلردى وابوبكر پيرشكلنده واول حضرت يكيت صورتنده اولوب دوه‌نك اوكنه حضرت سوار اولوب آردينه ابوبكر بنمكله يوللرده ابوبكردن صوررلر ديكه بوكيمدر ابوبكر ايهام وتوريه قصد ايدوب (هذا الذى يهدينى السبيل) ديرايدى يعنى بوبر كيمسه‌دركه بكايول كوسترجيدر اول سؤال ايدنلر ظن ايدرلرديكه ابوبكرك مرادى ظاهر طريقدر يعنى قولاغوز ديمكدر حالبوكه انك

مرادی خیروسعادت یولنی کوستریجیدر دیمك ایدی (روایتده کتورمشلرکه اول سرور ابو بکر ایله مکه‌دن چیقدقده انلری قتل ویاخود اسیر ایدنلره قریش یوز دوه ادادقلر بن بریدة بن الخصیب اشتدکده حرص وطمع کندوبی تحریك ایدوب قبیله سندن یتمش آتلو ایله اول حضرتك قصدینه چیقوب آردینه دوشدیلر واول سروره ایرشدیلر راوی ایدر اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم تطیر ایتمزدی اما تفأل ایدردی چون بریده کلوب ایرشدی اول سرور اکا ایتدی (من انت) یعنی سن کیمسن اول ایتدی بن بریدة بن الخصیبم حضرت ابوبکره متوجه اولوب ایتدی (یا ابابکر بردامرنا) یعنی حالمز خوش اولدی وکاریمز صلاحه ایرشدی اندنصکره اول حضرت بریده‌دن سؤال ایتدیکه قنغی قبیله دنسن اول ایتدی قبیلهٔ اسلمدن حضرت ایتدی (سلمنا یعنی سلامت بولدق اندنصکره سؤال ایتدیکه اسلم قبیله سندن قنغی قومدنسن بریده ایتدی بنی سهمدن حضرت ایتدی (خرج سهمك ونصیبك) یعنی سنك سهمك ونصیبك چیقدی بریده سید ابرارك حلاوتلی کفتارینی ملاحظه ایتدی تعجب ایدوب ایتدی یاسن کیمسن حضرت ایتدی (محمد بن عبدالله ورسول حقم) بریده ایتدی (اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله) جان ودلدن اخلاصله مسلمان اولدی وانکله بیله اولانلر دخی شرف اسلامله مشرف اولدیلر بریده اول کیجه‌یی اول حضرتك ملازمتنده کچوردی وایتدی یارسول الله مدینه‌یه بیراقسز کیرمه پس باشندن دستارینی چیقاروب برنیزه اوجنه باغلیوب بیراق آچدی واول سرورك اوکنه دوشوب کندی وایتدی یارسول الله بنم منزلمه نزول بیورحضرت ایتدی بنم دوه‌م مأموردرکه هرنره‌یه کیدرسه بندخی اول ارایه نازل اولسم کرکدر (نقلدرکه اول اثناده زبیر ابن العوام ویاخود طلحه بن عبدالله تجار طائفه سندن برجماعتله شامدن جانبندن کلیورلردی یولده پیغمبره ملاقات ایدوب پیغمبر صلی الله علیه وسلم وابو بکردن هر برینه بر بیاض جامه‌لر کیدردی

اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه خطه سنه ایریشوب واول دیار اهالیسنك اول سروره استقباله چیقدقلری بیان اولنور

صحته ایرشمشدرکه چون خواجهٔ کائناتك علیه افضل التحیات مکه‌دن

چیقوب مدینه جانبنه توجه بیوردیغی خبرلری مدینه اهالیسنك مسموع ومعلوملری اولدی اول طرفك اهالیسی هر كون مدینه‌دن چیقوب حره طاغنك دپه سنده طاشلر كولكه سنده اوطوروب اول حضرتك تشریف قدومنه منتظر اولورلردی تاكون قزنجه اول اراده منتظر اولوب كون قزدقدنصكره دونوب مدینه یه كیدرلردی اول حضرتك مدینه یه داخل اولاجغی كون دخی چیقوب منتظر اولوب كون قزدقدنصكره دونوب منزللو منزللرینه كتمشلر ایدی اول كون بر یهودی بر مصلحت ایچون حصار اوستنه چیقمشیدی ناكاه ایرادن كوردیكه رسول خدا یارانیله بیاض جامه‌لر كیمشلر كله یورلر یهودی كندویی ضبط وامساكه قادر اولمیوب فریاد ایتدیكه ای كروه عرب (ای بنی قیله هذا جدكم الذی تنظرونه) یعنی ایشته انتظار چكدیككز دولت وسعادت وبختكز كلدی دیدی (و بر روایت دخی اولدر كه اول حضرت انصاره بر كیمسه كوندروب تشریف قدومندن انلری خبردار ایلدی مدینه مسلمانلری چون اول صاحب وقارك كلدیكنه واقف اولدیلر دوكلیسی سلاحلرینی كیوب كوچكی وبیوكی اری وعورتی استقباله چیقوب جبل حره نك بالاسنده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایله ملاقات ایتدیلر ومبارك باد دیوب شادیلق كوستردیلر واول سروره وابو بكره (ادخلا آمنین مطاعین) دیدیلر (و بر روایت دخی اولدر كه مدینه‌نك عورتلری واوغلانلری (جاء نبی الله جاء رسول الله دیدیلر (و بعض كتب سیرده مسطوردر كه عورتلر دف اوروب بو شعری اوقودیلر (شعر) طلع البدر علینا من ثنیات الوداع ❊ وجب الشكر علینا مادعی الله داع ❊ ایها المبعوث فینا جئت بالامر المطاع ❊ و بر روایت دخی اولدر كه حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم مدینه یه واصل اولدیغی كون بولده انصار جاریه‌لرندن بر جماعته راست كلدیكه بو بیتی اوقورلردی (شعر) نحن جوار من بنی النجار ❊ وحبذا محمد من جار ❊ وحضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیكه خدای تعالی بیلور كه بن سزی دوست طوتارم (اهل سیرك اتفاقلری انك اوزرینه اولمشدر كه اولكونكه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه داخل اولدی ماه ربیع الاولدن دوشنبه كونی ایدی لكن ماه مزبورك قاچنجی كونی اولدیغنده اختلاف

اولنـدی بعضیلر ایتدیلر غرهٔ ماه ایدی و بر قولده آیك ایکنجی کونی
ایدی و برقولده آیك اوچنجی کونی ایدی و برقولده اون اوچنجی کونی
ایدی (نقلـدر که اول حضرت مرکبنك عنانی چوروب مدینه نك
صاغ جانبندن محلهٔ قبـایه توجه بیور دی وبنی عمرو بن عوف قومنك
ارالرنده کلثوم بن الهدم منزلنه وبرروایتده سـعدبن خیثمه منزلنه نزول
بیوردی وبوایکی روایتك وجه توفیقنده دیرلر که نزولی کلثوم بن الهدم
منزلنه ایدی لکن خلقك کلوب کیدوب کندویه ملاقاتلری ایچون
سـعد بن خیثمه نك منزلنی تعیین بیوردیکه مجلس شریفی انك منزلنـده
اوله زیرا سعد هنوز نااهل ایتمامشـدی مجرد ایدی وابو بکر رضی الله
تعالی عنه شیخ محله سنده حبیب بن یساف منزلنه یاخود خارجة بن
زیدك منزلنه نازل اولدی (روایتده کتورمشلردر که حضرت براغاجك
کولکه سـنده خاموش اوطورردی وابو بکر خلقـك حال وخاطرین
صورمق مقامنده طورمشیدی انصاردن حضرت پیغمبری بیلمیلر پیغمبر
ابو بکر اولـمغی ظن ایدوب کلـوب ابو بکره سـلام وروب تحیت
ایدرلردی تاشـول زمانه دککه اول اغاجك کو لکه سی زائل اولوب
اول حضرتك اوزرینـه کونش کلـدی ابو بکر کندی ردا سـنی
چیقروب اول حضرته سایبان ایلدی پس خلق خادم قنغی سـیدر
مخـدوم قنغی سـیدر بیلدیلر (واهل سـیر اختلاف ایتدیلر که اول
حضرت بنی عمرو بن عوفده قاچ کـون سـاکن اولدی بعضیـلر
ایتدیلر اون درت کون واون درت کیجه وبرقولده درت کون ودرت
کیجـه وبرقولده بش کون وبرقولـده یکرمی ایکی کون وشیخ ابن حجر
صحیح بخاریده قول اولی ترجیح ایتمشدر

﴿ هجرتك ابتداسنه سنده ظهور ایدن وقایع بیان اولنور ﴾

اهل سـیر رحمهم الله تعـالی کتورمشلردر که اول ایامده که حضرت
قبیلهٔ بنی عمروده قبامحله سنده ایدی قبامسجدینه تمل براغوب بنایتمکه
مشغول اولدی واول مسجـد برمسجددر که حق تعـالی انك وصفنده
بیورر (لمسجـد اسس علی التقوی من اول یوم احق ان تقوم فیه فیه
رجال یحبون ان یتطهروا والله یحب المطهرین) واول برمسجـددر که
حضرت مدینه مسجدلرندن ابتدا نمازی اول مسجدده قیلدی ایدرلر که

علی مرتضی کرم الله وجهه اول حضرتدنصکره اوج کون مکه ده توقف ایدوب اول حضرتك طرفندن اماناتلری اصحابنه ادا وتسلیم ایتدکدنصکره مکه دن چیقوب مدینه طرفنه توجه بیوردی کیجه لرده پیاده یول یورویوب کوندزلرده پنهان اولوردی هنوز پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم محله‌ٔ قباده ایکن علی مرتضی مدینه یه کلوب ایرشدی ومبارك ایاقلری یورومکدن قبارمشیدی حضرت مبارك اللرینی علینك قبارجقلرینه سوروب اوزرینه شفادعاسی اوقودی فی الحال صحت بولوب اندنصکره علی مرتضی عمری اولدقجه ایاق اغریسی کورمدی (روایتده کتور مشلردر که حضرتك قبادن چیقوب مدینه یه کتدیکی یوم جمعه ایدی دوه یه سوار اولوب کتدی چون بنی سالم بن عوفه ایرشدی جمعه نمازینك وقتی داخل اولدی پس بطن وانونا نام موضعده غایت فصاحت وبلاغتله برخطبه اوقیوب خلقی تقوی وایو لکه تحریص ایلدی وجمعه نمازینی قیلدی وحضرتك مدینه ده ابتدا اوقودیغی خطبه وقیلدیغی جمعه اول خطبه واول جمعه ایدی (ونقلدر که چون حضرت بنی سالمدن سوار اولدی انلر ایتدیلر (انزل بین اظهرنا) یعنی بزم میانمزه نازل اول (وبرروایت دخی اولدر که حضرت هر قبیله نك محله سنه که ایرشردی اول محله نك اشرافی کلوب دوه سنك مهارینی طوتارلردی وکندیلره نزول بیورمسنی استدعا ورجا ایدرلردی حضرت اول قومك هر برینه دیرایدیکه (دعوا الناقة فانها مأمورة) یعنی بنم دوه‌می کندی حالنه قوك اول مأموردر امر اولندیغی یره کیدر اول حضرت شمدی مسجد رسول الله اولان موضعه ایرشدکده دوه‌سی چوکدی حضرت ایتدی (هذا المنزل انشاء الله تعالی) انصاردن برجماعت کلوب ایتدیلر یارسول الله خانه لریمزه نزول بیور حضرت ایتدی قوك بنم ناقه‌م مأموردر پس دوه یرندن قالقدی وبرقاج ایاق یورویوب شمدی حضرتك منبری واقع اولان موضعه کلدی وچوکوب تمام لنکر براقدی پس حضرت دوه‌دن نزول بیوردقده ابو ایوب انصاری انك قاتنه کلوب ایتدی یارسول الله بومقامده بنم منزلم سائر منزللردن یقینرکدراذن ویرتارخت وباریکی کندی منزلمه کتورم حضرت اذن ویروب

اویله اولسون دیدی ابو ایوب بورخصتی فوز عظیم بیلوب فی الحال
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک رخت و باربنی کندی
منزلنه کتوردی ودوه‌سنی دخی اول اراده برمناسب محله یاتوردی
انصاردن بعضیسی رجا واستدعا ایتدیلرکه چون حضرتک رخت وباری
ابوایوبک خانه‌سنده اوله بعید دکلدر که کندیلر بزم خانه مزه تشریف
بیوره‌لر حضرت ایتدی (المرء مع رحله) یعنی کشی کندی رخت وباری
یاننده اولمق کرکدر (وبرروایت دخی اولدرکه دوه مسجد برینه چوکدکده
حضرت ایتدی انصارک خانه‌لرندن بومقامه قنغیسی یقین رکدر
ابو ایوب انصاری ایتدی یارسول الله بنم خانه‌م یقین رکدر اشته
خانه‌مک دیواری واشته قپوسی دیدی حضرت ایتدی یوری واربزم
ایچون قوشلق اویقوسی اویویه‌جق بر یرمهیا ایله ابوایوب سز برلحظه
بونده توقف بیورک دیوب کندی وخانه‌سنی سیلوب سوپوروب
حضرت ایچون برخوابکاه حاضر لدی اندنصکره کلوب حضرتی
خانه‌سنه کوتوردی ومقدما حضرتک مکاننی خانه‌سنک اشاغی
طبقه‌سنده ایدوب کندوسی اول خانه‌نک یوقاری طبقه‌سنده اوطورردی
صکره ملاحظه ایتدیکه کندو اول سروردن یوقارو اوطورمق
بی ادبلکدر پس رجا ونیاز ایله اول سروری طبقهٔ علیایه چیقاروب
کندوسی اشاغی طبقه‌سنه ایندی واول سرور یدی آی ابوایوبک
منزلنده ساکن اولدی (وهم هجرتک اولکی سنه‌سنده جملهٔ احبار
یهوددن اولان عبدالله بن سلام مسلمان اولدی عبدالله بن سلامدن
مرویدرکه ایتدی مدینه قومی رسولک صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه
شهرینه دخول ایده‌جکنی اشتدکلرنده کروه کروه واروب اول حضرته
ملاقات ایدرلردی بن دخی انلرایله بیله کتدم چون مبارک یوزینی
کوردم بلدمکه کذابلر یوزینه بکزمز واشتدمکه اول حضرت دیرایدی
(یاایها الناس افشوا السلام واطعموا الطعام وصلوا الارحام وصلوا باللیل
والناس نیام تدخلوا الجنة بسلام) وایدرلرکه حضرتک مدینه‌ده ابتدا
بیوردیغی موعظه بوایدی، عبدالله بن سلام بونصیحتی اشدکدنصکره
دونوب منزلنه کتدی برنوبت دخی اول حضرتک مجلسنی تنها بولوب
داخل اولدی وایتدی یامحمد سندن اوچ سؤالم واردرکه اول سؤاللرک

جوابلرینی پیغمبر اولمیان کشی بلمز برسی بودر که قیامتك اول علامتی نه اولسه کرکدر ایکنجی اولدر که اهل جنتك اول طعامی نه اولسه کرکدر اوچنجیسی اولدرکه سبب ندر که ولد کاهی باباسنه مشابه اولور کاهی اناسنه مشابه اولور سید رسل صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه بو سؤاللرك جوابنی شمدی یه دك بلمزدم شمدی جبرائیل بکا تعلیم ایلدی عبدالله بن السلام ایتدی جبرائیل یهودك دشمنیدر حضرت دخی بو آیتی اوقودی (قل من کان عدوا لجبریل فانه نزله علی قلبك) الی قوله تعالی (فان الله عدو للکافرین) اندنصکره ایتدی قیامتك اول علامتی برقاره دخانلو آتشدر که خلقی مشرقدن مغربه سورر اما اهل جنتك اول طعامی زمینی کوتورن بالغك جکری پارهسیدر ایدرلر که اول بالغك جکری پارهسی جمله طعاملردن لذیذ ولطیف وسریع الهضمدر (و برحدیثده دخی واردر اولمشدر که یوم قیامتده حق تعالی کرهٔ زمینی کندو یدقدرتیله براتمك یاپوب زمینی کوتورن بالغك جکری ایله اول اتمکی اهل جنته طعام ماحضر قیله واندنصکره برجنت اوکوزیکه جنت اطرافنده اوتلایوب جنت نباتاتی ایله نشو ونما بولمشدر اول اوکوزی ذبح ایدوب انکله اهل جنته ضیافت ایلیه لر وانلره چشمهٔ سلسبیلدن صو ایچیرهلر (القصه حضرت پیغمبره عبدالله ابن سلامك اوچنجی سؤالنك جوابنده بیوردیکه اولادك کاهی باباسنه بکزهیوب کاهی اناسنه بکزه دیکی نطفه دندر اکر بابانك نطفهسی زیاده اولوب یاخود انا نطفهسندن اوکدین واقع اولور ایسه اولاد بابایه یاخود بابانك اقرباسنه مشابه اولور واکر انانك نطفهسی زیاده ویاخود اوکدین واقع اولورسه اولاد انایه یاخود انانك اقرباسنه مشابه اولور عبدالله ابن سلام چون بو مسائلك جوابنی ایشتدی صدقله مسلمان اولوب (اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) دیدی واندنصکره ایتدی یارسول الله یهود قومی بهتان ایدیجی قومدر وبیلورلر که بن انلرك سیدیم واعلمیم وانلرك سیدلری واعلملری اوغلویم اکر انلر بنم مسلمان اولدیغمی بیلورلر ایسه بنم حقمده نیجه سوزلر سویلیهلر که بنم اول نسنهلردن اصلا خبرم اولمیه پس سندن رجام اولدر که بنم اسلامم آشکاره اولمازدن مقدم انلری دعوت بیوره سن وانلردن بنم حالی تفتیش واستخبار

ایده‌سن حضرت صلی الله علیه وسلم عبد الله بن سلامی بر پرده پنهان
ایدوب یهو دیلری مجلس شریفنه کتوردی وایتدی وای سزه
خدای تعالینك عقابندن کندو کزی صاقنك انجلین خدا که اندن
غیری عبادت او لنمغه لایق بر خدا دخی یو قدر وسز بیلورسز که
بن حق تعالینك رسولیم وسزه کلمشم پس صدقله مسلمان اولك انلر ایتدیلر
یامحمد بزسنك رسول خدا اولدیغکی بلمزز حضرت ایتدی سزك ایچکزده
عبدالله بن سلام نه مقوله کشیدر انلر ایتدیلر عبدالله بن سلام بزم سیدمز
وسیدمز اوغلیدر واعلمز واعلمز اوغلیدر حضرت ایتدی اکر عبدالله
مسلمان اولور ایسه نه دیرسز انلر ایتدیلر حاشا که عبدالله بن سلام
مسلمان اوله حق تعالی انی مسلمان او لمقدن صقلسون حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم اوچ نوبت بوسوزی سویلدی انلردخی
هرنوبتده بو جوابی ویردیلر حضرت ایتدی یا ابن سلام طشره
چیقوب کندوکی بونلره کوستر ابن سلام طشرة چیقوب
ایتدی (اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله) وای طائفهٔ
یهود الله تعالی دن قورقولك ومحمده ایمان کتورك سز البته بیلورسزکه
اول حقك رسولیدر انلر ایتدیلر یلان سویلرسن (و بر روایت دخی
اولدرکه ایتدیلر ابن سلام بزم شریرمز در وشریرمز اوغلیدر واجهلمز
واجهلمز اوغلیدر ابن سلام ایتدی یارسول الله بن اشته بوندن قورقار
ایدم پس حضرت انلری مجلسندن طشره آتدی (وهم هجرتك اولکی
سالنده اول حضرت مدینه ده مسجد بنا بیوردی اندن مقدم هرنه یرده که
وقت نماز ایرشوردی نمازی انده قیلردی (مرویدرکه مقدما
ذکر اولندیغی اوزره حضرتك دوه سنك چوکدوکی موضع درت
اطرافی دیواراو بر میدان ایدیکه سهل وسهیل نام ایکی یتیمك ملکاری
ایدی رافع بن عمروك اوغلاری ایدیلر واسعد بن زرارهنك تحت تربیه سنده
ایدیلر و بر روایتده معاذ بن عفرانك و بر روایتده ابوایوبك حجر و تربیه سنده
ایدیلر واصح قول اولدر (وایدرلر که سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
مدینه یه تشریف بیورمزدن مقدم اسعد بن زراره اول میدانده کندو
اصحابنه امامت ایدوب جمعه وجماعتی اقامت ایدردی اول سرور سؤال
ایتدیکه بو میدان کیمکدر اصحاب ایتدیلر یارسول الله ایکی یتیمك ملك

مشركلر يدر پيغمبر اول فضايى انلردن صاتون المغه طالب اولدى وبنى النجار ايتديلر يارسول الله بز اول ميدانى انلردن صاتون الوب سكا بغشلرز (و برروايت دخى اولدركه اول ايكى يتيم ايتديلر بزانك بهاسنى سندن المازز انى سكا مسلم طوتارز پيغمبر اول هبه‌يى قبول ايتميوب اون مثقال التونه اول ميدانى اشترا ايلدى وابو بكره بيورديكه انك بهاسنى ويره اول اراده مشركلرك مقبره‌لرى وارايدى وبرخرابه منزل ايدى وبرقاج خرما اغاجلرى وار ايدى اول مقبره لرى نبش ايدوب اول خرابه‌يى دوزلتديلر وخرما اغاجلرينى كسديلر چون زمين دوزلدى اول ارايه مسجدك اساسنى طرح ايدوب مسجدى ياپمغه مشغول اولديلر رسولك يارانى كربج چكرلردى واول سرور دخى انلر ايله بيله كربج چكردى وانلرى ترغيب ايچون دير ايدى (رجز) هذا الحمال لاحمال خيبر ❋ هذا ابر ربنا واطهر ❋ وبورجزى دخى اوقوردى ❋ اللهم لاخير الاخير الآخرة ❋ فارحم الانصار والمهاجرة ❋ ومها جر وانصاردن برجماعت چون كورديلركه اول حضرت كندو نفس نفيسيله كربج چكر جهد وجدايله جمله ايشه قويلوب بورجزى اوقوديلر (شعر) لئن قعدنا والنبى يعمل ❋ ذاك اذا للعمل المضلل ❋ وعلى كرم الله وجهه دخى ايش اشليوب بورجزى سويلردى (شعر) لايستوى من يعمر المساجدا ❋ يدأب فيها قائما وقاعدا * ومن يرى عن التراب حائدا ❋ عمار ابن ياسر بورجزى على مرتضانك اسانندن حفظ ايدوب كربج چكر ايكن اوقوردى صحابه‌دن بريسى كربج چكميوب اوطوردى والنده برعصا طوتاردى عمارك بواوقديغى رجزى كندويه تعريض اكليوب غضبه كلدى وايتدى اى عمار خاموش اول بوتعريض وكنايه‌يى قو والاسنى شوالده‌كى عصا ايله اورورم سيد المرسلين چون اشتديكه اول كشى عماره بوسوزى سويلدى بيورديكه عمار بنم ايكى كوزمدر هيچ كيمسه انى اورمغه قادر دكلدر (وصحيح بخاريده مرويدركه اول كون ياران كربجى برر برر چكرلردى عمار ايكيشر ايكيشر چكردى و برروايتده اول كربجلرك بربنى كندى ايچون و بربنى اول سرور ايچون چكردى واول سرور عمارك اوستندن و باشندن طوزوطپراغى مبارك اليله سلكردى و بيورردى (ويح عمار تقتله الفئة الباغية يدعوهم الى الجنة

و يدعونه الى النـار) وعمار ايتـدى (اعوذ بالله من الفتن) نقلدركه مسجدك ديوارى خام كرپچدن وسقفى خرما بدا قلرندن وسـتونلرى وقبله سى خرما اغاجلرندن ايدى ومسجدك قبله سنى بيت المقدس جانبنه طوغرى ايلدى ومسجده اوج قپو ايلدى اول قپولرك بريسى عمارتك نهايتنده ايديكه عامهٔ ياران مسجـده اول قپودن كيررلردى و برقپودن دخى كنديلرى تشريف بيورردى واول قپولرك برينه دخى باب الرحمه ديرلردى ومسجد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسـلم تاعمر بن الخطاب خلافتى زمانه دك اول هيئت اوزره ايدى عمر بن خطاب رضى الله تعالى عنه زمانـنده خلق چوغالمغـله اول خليفهٔ ثانى رضى الله تعـالى عنه مسجد رسول اللهى توسـيع وكشاده ايلدى لكن آلاتنك جنسنى تغيير ايتميوب كالاول بناسنى كرپچـدن واورتوسنى خرما اغاجنـدن ايتدى اندنصكره عثمان بن عفان رضى الله تعالى عنه اول بنايى تغيير ايدوب دخى زياده توسـيع ايلدى وديوارلرينى منقش طـاش وكرپچـدن وستونلرينى منقوش طاشلردن وسقفنى ساج اغاجندن ايلدى اندنصكره وليد بن عبد الملك عمر بن عبد العزيز يديله زمان امارتنده دخى زياده توسـيع ايتديروب ازواج مطهرهٔ رسول اللهك خانه لرينى دخى مسجده متصل اولمغله مسجده ادخال ايلدى اندنصكره خلفاء عباسـيه دن مهدى آنى عمارت ايلدى اندنصكره مأمون خليفه تجديد ايدوب دخى زياده توسـيع و بناسنى مستحكم قيلدى وبوزمانه دك موجود اولان بناء مأمونك بناسيدر (هم هجرتدن اولكى سـنه ده اول حضرتك مدينه يه تشريفنـدن برآى صكره حضر نمازلرينى زياده ايتـديلر اندن مقدم اخشـام نمازندن ماعدا سـائر نمازلرك دوكليسى ايكيشر ركعت فرض اولنمشـيدى اما اخشـام نمازى اوچ ركعت ايدى چون وقت مزبور داخل اولدى اويله نمازينه وايكندى نمازينه و يتسو نمازينه ايكيشر ركعت دخى زياده قيلديلر وصباح واخشـام نمازلرى تغيـير اولنميوب اولكى هيئت اوزره قالدى عايشـهٔ صديقه دن رضى الله تعالى عنها منقولدركه ايتدى (فرض الله الصلوة حين فرضهـا ركعتين ركعتين فى الحضر والسـفر فاقرت صلوة السـفر وزيدت فى الحضر (فائدة) معلوم اوله كه ائمهٔ حنفيه رضى الله تعالى عنهم سفرده قصرك واجب

اولدیغنه عایشه نك بو حدیثله استدلال ایدوب سفرده اتمام جائز دكلدر
دیمشلردر وائمهٔ شافعیه بونك خلافنه ذاهب اولوب قصر رخصتدر
اتمام جائزدر دیمشلر و بومدعالی بو حدیث شریفله استدلال ایتمشلردر
(هذه صدقة تصدق الله بها علیكم فلیس علیكم جناح ان تقصروا
من الصلوة) زیرا قصر لفظی انی اقتضا ایدر كه نماز سفر نماز حضر
كبی اوله یعنی درت ركعت فرض اولوب اندن ایكی ركعتی نقص
اولنمش اوله بو تقدیرجه رخصت مذكور رخصت تخفیف اولوب اتمامی
جائز اولور وحنفیه نك استدلالندن جواب ویررلر كه عایشه نك سفرده
نمازی اتمام ایتدیكی ثبوته ایرشمشدر پس معلوم اولور كه عایشه نك
رأینده اتمام جائزدر زیرا انك قاتنده قصر واجب اولیدی اتمام ایتمزدی
وقاعدهٔ اصول بودر كه هر كاه صحابینك رأیی روایتنه معارض اولسه
اعتبار انك رأینه در روایتنه دكلدر (وهم هجرتك اولكی سنه سنده
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم زید بن حارثه یی وابورافعیكه اول
سرورك آزادلوسیدر بشیوز درهم وایكی دوه ایله مكه یه كوندردی
تا واروب فاطمه یی وام كلثوم وسوده بنت زمعه یی واسامة بن زیدی وانك
اناسی ام ایمنی مدینه یه كتوره لر انلر فرمان رسول موجبیله مكه یه
واروب لوازم وتداركلرینی كوروب اول جماعتی مدینه یه كتوردیلر
عبدالله بن ابو بكر دخی باباسنك عیالنی مكه دن قالدیروب انلر ایله رفیق
اولوب مدینه یه كلدیلر وطلحه بن عبیدالله دخی موافقت ایدوب انلر ایله
بیله اول حضرتك ملازمت خدمتنه كلدی (ایدرلر كه سید عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم مسجدك دیوارینه متصل كندی ایچون برمنزل بناسنه
مباشرت بیورمشیدی اتمام اولندقده ابوایوبك منزلندن كوچوب
كندی منزلنه نقل بیوردی وهم اول سنه نك جمادی الاولیسنده سلمان
فارسی مسلمان اولدی وسلمانك اسلامه نه كیفیت ایله كلدیكینك شرح
وبیانی بو كتابدن مقصد ثالثده سلمان ترجمه سنده ذكر اولنسه كركدر
انشاءالله تعالی (وهم اول سنه ده اول حضرت یارانی میاننده عقد
مواخاة باغلیوب بر برینه آخرت قرنداشی ایلدی بو وجهله كه اول
سرور مدینه یه كلدكدنصكره بشنجی آیده یاسكزنجی آیده قرق بش
نفر مهاجردن وقرق بش نفر انصاردن وبرقولده اللی نفر مهاجردن

والی نفر انصاردن اختیار ایدوب مسجدده انلر دن هر ایکسنی
بر برینه قرنداش ایلدی مورخلر بیننده مشهور اولان بودر
وشیخ ابن حجر رحمه الله صحیح بخاری شرحنده ابن عبد البردن
نقل ایدوب ایدرکه بو مواخاتدن ماعدا بر مواخاة دخی واقع
اولدیکه مهاجرله مخصوص ایدی انصارك انده مدخلاری
یوغیدی وحاکم ابو عبدالله نیسابوری بر حدیث روایت ایدرکه ابن حجرك
دیدیکنه دلالت ایدر واول حدیث ابن عمر حدیثیدرکه ایتدی رسول
خدا صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکر ایله عمری وطلحه ایله زبیری وعثمان
ایله عبدالرحمن بن عوفی قرنداش ایلدی پس علی مرتضی ایتدی
یارسول الله یاران اراسنده عقد مواخاة بیوروب هر برینی برینه قرنداش
ایتدك بکا هیچ قرنداش تعیین بیورمدك بنم قرنداشم کیم اولاجقدر
حضرت ایتدی (انا اخوك) یعنی بن سنك قرنداشکم وبر روایتده
بیوردی (انت اخی فی الدنیا والاخرة) یعنی دنیاده وآخرتده سن بنم
قرنداشمسن (وبر روایت دخی اولدرکه حمزه بن عبدالمطلبی زید بن حارثه
ایله قرنداش ایلدی وبو ذکر اولنان جماعت جمله سی مهاجرلردندر
اما مهاجرین وانصار بیننده واقع اولان مواخاتك اصحابی اسامیسندن
بزم نظریمزه ایریشن بونلردرکه ذکر اولنور عثمان بن عفانی اوس بن ثابت
انصاری ایله قرنداش ایلدی وابو بکر صدیقی خارجة بن زید انصاری
ایله قرنداش ایلدی وابو عبیدة بن الجراحی سعد بن معاذ ایله که انصاردن
اوس قبیله سنك سیدی ایدی وزبیر بن عوامی سلمة بن سلامة انصاری
ایله وطلحة بن عبید اللهی کعب بن مالك انصاری ایله وعبد الرحمن
ابن عوفی سعد بن ربیع انصاری ایله وسلمان فارسی یی ابو الدردا ایله
قرنداش ایلدی وایدرلرکه اول وقتده بر برلرینه تمسك وبردیلرکه
بر برینه معاونت ومواسات قیله لر وبر برلرندن میراث یه لر ویاران
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم تا غزوهٔ بدره دك بو منوال اوزره
بر برلرندن میراث یدیلر بدر غزاسندن نصکره (واولو الارحام بعضهم
اولی ببعض) آیت کریمه سی نازل اولدقده عقد مواخاتله بر برینه میراث
دکمك منسوخ اولدی (وهم بو سنه نك شوالنده اول سرور عایشهٔ
ایله زفاف بیوردی عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها مرویدرکه

ایتدی چون مدینه یه کلدك محله سنخده بنی الحارث بن الخزرج
ایچنده ساکن اولمشیدق بر کون حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
بزم خانه مزه کلدی واول حضرتك اطرافنده انصارلرندن وخاتونلرندن
برجماعت جمع اولمشلر ایدی بن برچتال اغاج اوزرینه اوطورمشیدم
انام کلوب بنی اول چتال اغاجدن اشاغه ایندردی وصاچمی طارایوب
یوزومی یودی اندنصکره بنی چکوب حضرتك اوطوردیغی خانه نك
قپوسنه کتوردی قبه قبه صولور ایدم برلحظه انده توقف ایتدی
تا تسکین بولدم پس بنی ایچرو کوتوردی کوردمکه اول سرور خانه مز
ایچنده کی تختك اوزرینه اوطورمش وبنی اول سرورك قوجاغنده قیوب
ایتدی یا رسول الله بو سنك اهلکدر حق تعالی بونی سکا وسنی
بوکا مبارك ایلسون پس خانه ده کیم وارایسه طشره چیقوب کتدیلر
وحضرت بنمله زفاف ایلدی وهیچ دوه وقیون بوغازلمدیلر وبزم
دوکون طعاممز انجق برکاسه سود ایدیکه سعدبن عباده کوندرمشیدی
وبن او لکون طقوز یاشنده ایدم آسما بنت عمیسدن مرویدرکه ایتدی
بن عایشه نك زفافی کوننده حاضر ایدم والله که اولکون هیچ دوکون طعامی
یوغیدی الا برکاسه سود وارایدیکه حضرت اول سوددن برمقدار ایچوب
عایشه یه ویردی او تاتوب المادی بن ایتدم پیغمبرك ویردیکنی کیرو ردایتمه
الندن ال پس تمام شرم وحیا ایله اول قدحی الوب برمقدار ایچدی
اندنصکره حضرت بیوردی اول قدحی بکا ویره بز ایتدك یا رسول الله
استمزز حضرت ایتدی آجلغیله یالانی بر یرده جمع ایتمکز بن ایتدم
یا رسول الله بزدن بریمزك برطعامه رغبت واشتهاسی وارایکن استمزین
دیسه اول سوز یلاندن عد اولنورمی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی (ان الکذب یکتب کذبا حتی یکتب الکذیبة کذیبة) یعنی دفتر
اعمالده یالان یلان یازیلور یلانجق یلانجق یازیلور (نقلدر که مدینه نك
هواسی متعفن ایدی واول یرلرده وبا واقع اولوردی وزمان جاهلیتده
مدینه نك وباسی مشهور ایدی وایدرلرکه زمان جاهلیتده برکشی
مدینه یه کلوب مدینه ده وبادن سالم اولمق دیلسه ارکادیرلر ایدیکه اشك
آکیردیغی کبی آکیر اول کشی دخی اشك آکیردیغی کبی آکیرر ایدی تا وبادن
امین اولوردی (القصه مهاجرلره مدینه نك هواسی موافق کلیوب

اكثری خسته اولدیلر وضعف بدن انلره اویله تأثیر ایتدیکه اياق اوزره نماز قیلامز اولدیلر ابوبکره استه عارض اولوب بلال دخی اول بلا ایله مبتلی اولدی صدیق کاهی استه طوتاردی بو بیتی دیرایدی (شعر) کل امرئ مصبح فی اهله * والموت ادنی من شراك نعله * عائشهٔ صدیقه رضی الله عنها ایدرچون اشتدمکه پدرم بو بیتی اوقورایتدمکه والله بنم بابام افسانه سو یلیوب نه دیدیکنی بیلمز وبلال دخی چون استه سرکشته لکندن آیلوردی آواز بلند ایله اغلیوب بو بیتی اوقوردی (شعر) الالیت شعری هل ابیتن لیلة * بواد وحولی اذخر وخلیل * وهل اردن یوما میاه مجنة * وهل یبدون لی شامة وطفیل * ندنصکره ایدردی (اللهم العن عتبة بن ربیعه وشیبة بن ربیعه وامیة بن خلف کما اخرجونا الی ارض الوباء) یعنی انلری الهی رحمتك دائره سندن ایراق ایت انلر کبی که انلر بزی زمین مکه دن اخراج وایراغ ایدوب خطهٔ وبایه کرفتار قیلدیلر عایشه رضی الله تعالی عنها ایدر عامر بن فهیره دخی خسته اولدی انك باشی اوجنه واردم وبوقصه حجاب آیتی نزولندن مقدم ایدی هنوز احتجاب ایله مأمور اولمامشیدق وایتدمکه (کیف تجدك یاعامر) یعنی ای عامر کندیکی نه کیفیتده بولورسن ونه حالده سن عامر ایتدی (شعر) قد وجدت الموت قبل ذوقه * ان الجبان حتفه من فوقه * کل امرئ مجاهد بطوقه * کالثور یحمی جسمه بروقه * بن ایتدم یارسول الله بونلر هذیان سویلرلر واستهنك غایت شدتندن عقللری باشلرنده دکلدر حضرت ایتدی (اللهم حبب الینا المدینة کحبنا مکة او اشد حبا وصححها وبارك لنا فی صاعها ومدها وانقل حماها الی الجحفة) یعنی خدایا بزه مدینه یه محبت ایتدر مکه یه اولان محبتمز کبی یادخی زیاده وانك هواسنی لطیف ایله وبزم ایچون انك صاع ومدینه یعنی کیله سنه برکت ویرومدینه نك استه سنی جحفه موضعنه کوندر ایدرلرکه حق تعالی اول حضرتك دعاسنی قبول ایدوب مدینه نك هواسنی مهاجرلرك مزاجنه موافق ایلدی ومدینه نك وبا واستهسنی جحفه موضعنه نقل ایلدی شویلکه اول موضعه واران اکثر غربایی استه طوتاردی (وبوسالده ابتدا اذان اوقومق واقع اولدی واول واقعه نك کیفیتی اولدر که چون پیغمبر صلی الله علیه وسلم مدینه یه

كلوب صلوة جمعه وجماعتی اقامت بیوردی خلق وقت صلوتك دخولنی
بیلوب بر مسجده حاضر اولمغیچون برعلامته محتاج اولدیلر (وشاورهم
فی الامر) آیت کریمه سی مقتضاسنجه سید ابرار اکابر مهاجر وانصار ایله
بو بابده مشاوره بیوردی بعضیسی ایتدیلر یهودیلر ایتدیکی کبی بوری
چالنسون بوری اوازینی ایشتدکده وقت صلوتك دخولی هر کسك معلومی
اولسون حضرت صلی الله علیه وسلم اویله اولدیغی تقدیرجه یهودیلره
موافقت بولندیغی ایچون رأی مذکوری قبول ایتمدی وبرجماعت
دخی ایتدیلر که ناقوس چالنسون اول سرور ناقوس چالمق نصاری
قاعده سی اولدیغیچون انی دخی رد ایلدی وبریسی دخی ایتدی
آتش یاقلسون سید عالم ایتدی آتش یاقمق مجوس عادتیدر عمر بن
خطاب ایتدی یارسول الله نیچون برآدم تعیین بیورمز سز که ندا
ایدوب وقت نمازك دخولنی اعلام ایلیه پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلم بلاله امر ایتدیکه وقت نمازده ندا ایلیه وایدرلر که اذان نازل اولمازدن
مقدم الفاظ ندا (الصلوة جامعة) کلمه لری ایدی اندنصکره عبدالله
بن زید انصاری خزرجی رؤیاسنده کوردیکه برکشی یشل جامه لر
کیمش کچوب کتدی والنده برناقوس طوتاردی عبدالله اکا ایتدی
ناقوسی صتارمیسن اوکشی ایتدی الوب نیلرسن عبد الله ایتدی
خلقه وقت صلاتی ناقوس ایله اعلام ایتمك ایسترم اول کشی ایتدی
یاعبد الله بن سکا وقت صلاتی اعلام ایچون دخی ایوسنی تعلیم ایده یم
پس اذان اوقور کبی طوروب بالتمام کلمات اذانی سویلدی (و برروایت
دخی اولدر که برسقف اوزره چیقوب اذان اوقودی اندنصکره برلحظه
اوطوردی بعده قالقوب اقامت دخی ایلدی عبدالله بن زید اویقودن
اویاندقده رسول الله مجلسنه واردی وصورت واقعه یی اول سروره
عرض ایتدی حضرت ایتدی بو واقعه حق وصدقدر نماز دعوتنی
بوندن غیری ایله ایتمك لایق دکلدر (و برروایت دخی اولدر که
جبرائیل کلوب کلمات اذانی عبد الله بن زیدك واقعه سی طبقنجه اول
سروره تعلیم ایلدی پس بلاله بیوردیکه قالق واذان اوقی زیرا سنك
آوازك بلندوخوبدر بلال دخی اول امره مشغول اولدی (ایدرلر که عمر بن
خطاب رضی الله تعالی عنه عبد الله بن زیدك کوردیکی کبی برواقعه

کوردی چون بلالك آوازینی اشتدیکه اذان اوقور سرعتله خانه سندن
چیقوب حضرت قاتنه کلدی و کوردیکی رؤیایی اول حضرته عرض
ایتدی حضرت ایتدی (یاعمر قد سبقك الوحی) و ایدرلر که صحابه دن
یدی نفر کیسه لر اول واقعه نك مثلی واقعه لر کوردیلر وشرح قصهٔ
معراجده مرویدر روایت ایدرلرکه اول حضرت معراج کیجه سنده بر ملکدن
اذان کلماتی کبی کلمات اشتدی وبعضیلر اول روایتده طعن ایدوب دیرلرکه
اکر پیغمبر علیه السلام معراجده اذان کلماتنی اشتمش اولیدی اصحابله مشورته
محتاج اولمازدی بوطاعنه جواب اولدرکه حضرت بر ملکدن اشتدیکه
بوکلماتله حق تعالی بی ذکر ایدردی امابوکلمات اذان کلماتی اولدیغن بیلمزدی
والله اعلم (ابن ماجه سننده بیورر که برکون بلال صبح نمازی وقتنده
حضرتك حجره سی قپوسنه کلدی و ایتدی (الصلوة یارسول الله)
یعنی اول حضرتی صباح نمازینه دعوت ایلدی بلاله ایتدیلر حضرت
او یقوده در بلال صوت اعلی چکوب (الصلوة خیر من النوم الصلوة
خیر من النوم) دیدی اندنصکره صباح نمازینك اذاننده بوکلمه یی
ادخال ایدوب مقرر قیلدیلر (و برروایت دخی اولدرکه پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم اول کلمهٔ مقرر طوتدی وامام مالك رحمه الله کتاب
موطأ ده کندینك بلاغاتنده کتور مشدر که عمر بن خطاب زماننده
مؤذن انك قاتنه واروب صباح نمازینه دعوت ایتدکده عمری او یقوده
بولدی و ایتدی (الصلوة خیر من النوم) عمر او یقودن اویانوب
مؤذنه امر ایلدی تا اول کلمه یی صباح نمازنك اذاننه ادخال ایلدیلر والله اعلم
(وهم اول سنه ده قورد سویلدی نقلدر که مدینه طشره سنده برقورد
برقیون سروسنه کیروب برقیون قاپدی چوبان اول قوردك اردینه دوشوب
اول قیونی براقدردی قورد برده اوزرینه چیقوب قویروغنی
بوطی اراسنه صوقدی ومقعدی اوزرینه اوطوروب دیزلرین دکدی
یعنی بنی آدم کبی چوملوب اوطوردی و ایتدی ای چوبان حق تعالینك
بکاویردیکی رزقی بنم المدن الدك چوبان متحیر اولوب ایتدی الله
حقیچون بن بویله کون کورمدم که قورد سوزسویلیه قورد ایتدی
بن سوزسویلمکدن عجب رك اولدرکه مدینه شهرنده برکشی سنکستان
ونخلستان اراسنده اوطوروب کچمشلردن وکلجکلردن خبرویرر اول چوبان

برمرد يهودى ايدى چون اول حيو اندن اول سوزى اشتدى قيونى
براغوب حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه كلدى وقوردك حكايتنى
اول سرورە سويلدى حضرت انى تصديق ايدوب ايتدى بوقصه
قيامت نشانلرندن برنشاندر تيز اوله كه كشى خانه سندن طشره چيقوب
هنوز كيرو كلنجه اهلنك خانه سنده نه اشلدكلرينى نعلينى وقامچيسى كند ويه
خبرويره (وهم بوسالده سيدعالم صلى الله عليه وسلم يارانه امر ايتديكه
عاشوراكونى اوروج طوتەلر ابن عباس رضى الله عنهما دن مرويدر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم چون مدينه يه كلدى يهود طائفه سنى
كورديكه يوم عاشوراده اوروج طوتارلر انلردن سؤال ايتديكه بونه
اوروجيدر كه طوتارسز انلر ايتديلر بوكون غايت اولوكوندر حق تعالى
موسايى صلوات الله على نبينا وعليه بوكون فرعوندن وفرعونيلردن
خلاص ايدوب انلرى غرق ايلدى موسى حق تعالينك احسانه
شكرانه اولمغيچون اولكون صائم اولمشيدى بزدخى اكا متابعت ايدوب صائم
اولورز سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى (انا احق باحياء سنت
اخى موسى نديكم) پس اولكون اوروج طوتدى وخلقه امر ايلدى انلر
دخى صائم اولديلر چون صوم شهر رمضان فرض اولدى يوم عاشورانك
صومى بابنده اول مرتبه اهتمام ومبالغه قالمدى (فائده) معلوم اوله كه
علما اتفاق ايتمشلردركه شمدى دخى يوم عاشوراده صائم اولمق سنتدر زيرا
حضرت پيغمبر اولكونده صائم اولدى واصحابنه امر ايتدى انلردخى
صائم اولديلر حتى اطفاله بيله امر ايتديكه اولكونده صائم اولەلر
واولكونك صومى فضيلتنده بورديكه بريللق كناهلره كفارتدر
وعلما ديمشلر كه عاشورانك طقوزنجى كوننده صائم اولوب يوم عاشورا
صومنه ضم ايتمك مستحبدر زيرا صحتله ايرشمشدركه حضرت آخر عمرنده
بيورديكه اكركله جك سنه يه ايريشرسم عاشورانك طقوزنجى كونى صائم
اولايم ديدى لكن وفات ايدوب كله جك عاشورايه ايرشمدى غالبا
طقوزنجى كونى اونجى كونه ضم ايتمكده حكمت اولدركه تا يهودقومنه
تشبيه بولنميه كه انلر انجق اونجى كونى صائم اولورلر طقوزنجى كون
صائم اولمازلر (وبوسالده حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم براء بن
معرورك قبرى اوزره نماز قيلدى وبراء بن معروراول حضرت مدينه يه

كلمزدن برآی مقدم وفات ایتمشیدی حضرت چون مدینه یه کلدی یاراندن برجماعتله انك قبری اوزرینه واروب میت نمازی قیلدی وایتدی (اللهم اغفرله وارحمه وارض عنه وقد فعلت) ونقبای انصاردن ابتدا وفات ایدن اول ایدی واول سالده اسعد بن زراره که اول دخی نقبای انصاردن ایدی وفات ایدوب بقیع الغرقدده مدفون اولدی انصار ایتدیلر بقیعده ابتدا مدفون اولان اول ایدی ومهاجرلر ایتدیلر عثمان بن مظعون ایدی نقلدر که چون اسعد بن زراره فوت اولدی بنی النجار اول حضرته واروب ایتدیلر یارسول الله نقیبز فوت اولدی بزم میانمزده نقابته برکیمه یی تعیین بیور رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی (انا نقیبکم) یعنی بن سزك نقیبکزم (واول سالده کلثوم بن الهدم وفات ایتدی ومکه مشرکلرندن برجماعت دخی اول سنه ده وفات ایتدیلر اول جمله دن بریسی عاص بن وائل سهمی ایدی و بریسی دخی ولید ابن مغیره ایدی مرویدر که چون ولید بن مغیره حالت نزعه ایرشدی زیاده جزع وفزع کوستردی ابوجهل ایتدی ای بنم عمم نیچون بویله جزع ایدرسن ولید ایتدی والله بنم جزعم موتدن دکلدر ولکن اندن قورقارم که بنم فوتمدنصکره ابن ابی کبشه نك یعنی محمدك دینی مکه ده ظهور ایلیه ابو سفیان ایتدی قورقه بن ضامنم که انك دینی ظهور ایتمیه

هجرتدن ایکنجی سنه نك وقایعی بیان اولنور

بو سالده قبله تحویل اولندی اهل احادیث وسیر رحمهم الله کتورمشلردر که اول حضرت اوائل حالده مدینه یه کلدی اون التی آی یاخود اون یدی آی نمازی بیت المقدس جانبنه قیلدی واهل کتابك قلوبنی قبله ده انلره موافقت کوسترمکله اسلامه تألیف ایلدی پس مدینه یهودیلری اول بابده سوز سویلیوب ایتدیلر عجب حالدر که محمد دینده بزه مخالفدر اما قبله ده بزمله موافقدر بو سوز رسول اللهك مبارك سمع شریفنه ایرشدی بلدیکه انلر کند و طریقه نا پسندیده لرنده کما کان مصرلر وکمالی اوزره معاندلر در خاطر عاطری اکا متوجه اولدیکه قبله بیت المقدس جانبندن کعبه یه تحویل اوله زیرا کعبه پدری ابراهیمك علیه السلام قبله سی ایدی نتکه بعض تفاسیرده کورلمشدر که بر نوبت سید عالم

صلی الله علیه وسلم جبرائیله ایتدی دیلرمکه حق تعالی بنم قبله‌می کعبه
ایده زیرا بنم پدرم ابراهیمك قبله‌سی کعبه‌در جبرائیل ایتدی یامحمد بن
حق تعالینك قوللرندن برقولیم سنك کبی اللهکدن دیله تامرادك ویره
تحقیق بودرکه انك قاتنده سنك علومنزلتك وارد جبرائیل دونوب کیتدی
واول سرورك دائما نظری جانب آسمانه ایدیکه قچان اوله که خبر کلوب
قبله‌نك کعبه جانبنه تحویلی خبرینی کتوره دیرایدی هجرتك ایکنجی
سالنده ماه رجبك اوسطنده دوشنبه کونی ایدیکه جبرائیل کلوب تحویل
قبله آیتنی کتوردیکه بوآیتدر (قد نری تقلب وجهك فی السماء فلنولینك
قبلة ترضیها فول وجهك شطر المسجد الحرام) اهل سیرانك اوزرینه‌درلرکه
اول سرور بشر بن البراء بن معرورك اناسی خانه سنده ایدیکه اویله
نمازینك وقتی داخل اولدی حضرت اول محله نك مسجدینه کیروب
قاتنده اولان اصحابدن رجا عله اویله نمازینی قیلدیلر ایکنجی
رکعتك رکوعنده ایدیکه حضرت کعبه جانبنه دوندی وحضرتك
اردنده اولان اصحاب دخی کعبه جانبنه دوندیلر ونمازینی تمام ایتدیلر
واول مسجده مسجد ذی القبلتین دیدیلر وقرطبی رحمه الله کندی تفسیرنده
ابو سعید بن المعلی دن رضی الله تعالی عنه بر حدیث روایت ایدرکه
اول حدیث دلالت ایدر انك اوزرینه که تحویل قبله آیتی نمازدن
مقدم نازل اولمش اوله وقرطبی اکثر علما بونك اوزرینه در دیرلکن
اول حدیث وهمدن خالی دکلدر زیرا اول حدیثده حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم منبر اوزرنده قصهٔ تحویل قبله‌یی بیان
بیوروب (قدنری تقلب وجهك فی السماء) آیت کریمه‌سنی اوقودی دیر
وحالبوکه اهل سیر اتفاق ایتمشلردر که اول سنه ده منبر یوغیدی بلکه
منبر اتخاذی بر مدتدنصکره واقع اولدی نتکه محلنده ذکر اولنسه
کرکدر ان شاء الله تعالی اما صحیح بخاریده براء ابن عازبدن روایت ایدوب
حضرتك کعبه جانبنه ابتدا قیلدیغی نمازایکندی نمازی ایدی
دیدیکی ظاهرا ارباب سیرك ذکراولنان روایتلرینه مخالف ومنافیدر
لکن احتمالی واردر که براء ابن عازبك مرادی علی وجه التمام والکمال
کعبه جانبنه قیلنسان نمازلرك ابتداسی ایکندی نمازی ایدی دیمك اوله
(نقلدرکه چون تحویل قبله خبری خاق عالمه ایرشدی هر طائفه

بر سوز سویلد یلر منافقلر ایتدیلر نه اولدیکه قبله لرینی ترك ایدوب آخر
قبله اتخاذ ایتدیلر و یهوددن بعضیلری ایتدیلر محمد کندی وطن
اصلیسی طرفنه مشتاق اولوب کندی شهری جانبنه دوندی و مشرکلر
ایتدیلر محمد دینی خصوصنده متحیر در نه ایده جکنی بیلمز و یهودك
رئیسلری ایتدیلر محمد بزم قبله مزی ترك ایتمدی الا حسددن ترك ایلدی
نتکه بو آیت کریمه اول حالدن خبر ویرر قال الله تعالی (سیقول السفهاء
من الناس ما ولیهم عن قبلتهم التی کانوا علیها قل لله المشرق و المغرب
یهدی من یشاء الی صراط مستقیم) مرویدر که حیی بن اخطب وانك
اتباعی مسلمانلره ایتدیلر بزه خبر ویرك که بوندن مقدم بیت المقدس
جانبنه قیلدیغکز نمازلر هدایت قبیلندنمیدی یوخسه ضلالت جمله سندنمی
ایدی اکر هدایت قبیلندن ایسه پس شمدی هدایتدن دونمش اولدیکز
اکر ضلالت ایسه پس سز اول زمان ضلالتده ایمشسز و ضلالتده ایکن حق
تعالی یه تقرب طلب ایدرمشسز مسلمانلر انلره جواب ویروب ایتدیلر که
(انما الهدی ما امر الله به والضلالة ما نهی الله عنه) یهود ایتدیلر بزم
قبله مزه نماز قیلدیغکز وقتده فوت اولنلریکز حقنده نه دیرسز انلر سعیدلرمیدر
یوخسه شقیلرمیدر و حال بوکه تحویل قبله دن مقدم نیجه مسلمانلر
فوت اولمشلر ایدی اسعد بن زراره کبی و براء بن معرور کبی و کلثوم بن
الهدم کبی پس بو فوت اولانلر کیمسه لرك عشائر و قبائلی حضرت
قاتنه واروب ایتدیلر یا رسول الله بزه قرنداشلریمزدن بر جماعت
اولکی قبله اوزرینه فوت اولدیلر شمدی قبله ابراهیم قبله سنه تحویل
اولندی اول اولکی قبله اوزرینه فوت اولان قرنداشلریمزك نمازلرینك
حالی نیجه اولور حق تعالی آیت کوندردیکه (وما کان الله لیضیع
ایمانکم) یعنی صلوتکم الی بیت المقدس (وامام الثقلین نجم الدین عمر نسفی
رحمه الله کندی تفسیرنده مسطور مشدر که حضرت حق جل جلاله
بو آیت کریمه ده نمازدن ایمانله تعبیر بیوردی زیرا ایمان کبی مؤمنلره
واجبدر و مؤمنلردن مقبوللدر (فائده) معلوم اولسون که ائمهٔ سلف
رحمهم الله اختلاف ایتمشلردر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه
هجرتدن مقدم نمازی قنغی جانبنه قیلارلردی (ابن عباس و بر جماعت
دخی دیمشلردرکه بیت المقدس جانبنه قیلرلردی لکن کعبه یی بالتمام

قفاسنه یعنی آردینه کتورمز دی بلکه نمازه شویله طورردیکه کعبه انك برطرفنه واقع اولوردی واصحی بودر (وابن عباس رضی الله عنهدن بور وایت مرتبهٔ صحته ایرشمشدر و برروایت دخی اولدر که نمازی کعبه جانبنه قیلاردی وچون مدینه یه کلدی اوائل حالده یهودك خاطرلرینی تألیف ایچون وانلری دین اسلامه ترغیب ایچون بیت المقدس جانبنه قیلدی شیخ ابن حجر بیورر که بوقول قول ضعیفدر بو قولدن ایکی کره نسخ دعواسی لازم کلور والله اعلم (نقلدر که چون قبله تحویل اولندی پیغمبر صلی الله علیه وسلم مسجد قبایه تشریف بیوروب اول مسجدك دیوارینی تغییر وقبله سنی کعبه جانبنه طوغر اتدی وانك تملنی کندی مبارك الیله قودی وحضرت کندی نفس نفیسیله و یارانی طاش چکوب بنا ایلدیلر وصحته ایرشمشدر که هر جمعه ایرتسی کونی حضرت اول مسجده کیدردی کاه پیاده وکاه سوار اولوردی واول مسجدك فضیلتنده بیوردیکه هر کیمکه کامل آبدستله انده نماز قیلورسه عمره ثوابنه نائل اولوردیردی (وهم بوسالده یعنی هجرتك ایکنجی ییلنده ماه رجبده یاخود ماه صفرده نکاح علی مرتضی وفاطمهٔ زهراء رضی الله تعالی عنهما واقع اولدی وزفاف دخی اول آیده واقع اولدی وبرقولده اندنصکره واقع اولدی (ایدرلرکه فاطمه اول کون اون سکز یاشنده ایدی مرویدر که ابو بکر صدیق پیغمبردن فاطمه یی دیلمش ایدی بیوردیکه فاطمه نك تزویجی بابنده وحی الهی انتظار ندهیم صدیق صورتحالی عمر بن خطابه تقریر ایتدکده عمر بن خطاب ایتدی یاابابکر حضرت سنك دیلککی ردایتدی فاطمه یی سکاویرمز برقاج کوند نصکره ابو بکر عمره ایتدی یاعمر چون حضرت فاطمه یی بکاویرمدی باری سن دیله کوره لم نه ظهورایدر پس عمر بن خطاب حضرت مجلسنه واروب فاطمه یی دیلدی اکا دخی ابو بکره ویردیکی جوابی ویردی عمر ابو بکر قاتنه کلوب بوحکایتی بیلدردی ابو بکرایتدی یاعمر حضرت سنك خطبه کی دخی ردایتدی فاطمه یی سکادخی ویرمز برقاج وقتد نصکره علی مرتضانك یارانلری اکا ایتدیلر فاطمه یی سن دخی دیله علی ایتدی ابو بکر وعمر فاطمه یی استدیلر انلره ویرمیجك بکاویررمی یارانی ایتدیلرسنك اول سرورایله

اولان خصوصیتك غیریلر ایچون یوقدر یعنی سنك اول سرور ایله
قرابت قریبه ك واردر جائزکه سنك دیلککی قبول بیوره و بر روایت
دخی اولدر که علی مرتضی ایتدی فاطمه یی دیلمك مراد ایدوب
کندو کندمله فکر ایتدم و بو امرك توجهله عهده سندن کلمکه
قادر اولامغم بیلدم کیرو اول حضرتله قرابتمی وصلهٔ رحمی ملاحظه
ایدوب اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واروب سلام ویردم
وهیچ سویلمدم اول حضرت سلاممه جواب ویروب ایتدی یاعلی نه
حاجتك واردر بن ایتدم فاطمه یی دیلمکه کلدم پیغمبر بیوردیکه
(مرحبا واهلا) وغیری هیچ نسنه سویلمدی پس اول سرورك مجلسندن
طشره چیقدم انصاردن برجماعت بکا ملاقی اولوب ایتدیلر حضرتدن
قیز دیلدك ویردیمی یوخسه ویرمدیمی بن ایتدم ویروب ویرمیه جکنی
بیلمزم انجق بوقدروار که (مرحبا واهلا) دیدی انلر ایتدیلر یاعلی
حضرتك بوقدر بیوردیغی سکا تزویجمی هم سکا اهل ویردی وهم خوشلق
وراحت حواله ایلدی ایدرلر که اول حضرت فاطمه یه ایتدی
یافاطمه علی سنی نکاحله استر فاطمه هیچ سویلمیوب سکوت ایتدی
پس حضرت انی علی یه نکاح ایلدی اشته بو اجلدن فقهای دین
دیمشلردر که کبیره قزی اره ویرمك دیلسه لر وانسنه مستحبدر که
اندن استیذان ایده و بکرك سکوتی اذنی منزله سنده در (نقلدر که چون
علی فاطمه یی دیلدی حضرت ایتدی انك کابینی نه قیلرسن علی ایتدی
یارسول الله انك کابینی اولمغه لایق الده برنسنه م یوقدر حضرت
ایتدی سنده زره حطیبه واردر انی صاتوب بهاسن کابین ایله (و بر روایت
دخی اولدر که حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم علی یه سؤال ایتدیکه
الکده هیچ برشیئك وارمیدر علی ایتدی برآتم و برزرهم واردر حضرت
ایتدی یاعلی آت سکا مهم ضروریدر ولکن زرهی صات و بهاسنی
بنم قاتمه کتور پس علی مرتضی حضرتك مجلسندن قالقوب زرهی
بیع ایچون بازاره چیقاردی عثمان بن عفان اول زرهی درتیوز درهمه
اشترا ایدوب علی مرتضی مبلغ مزبوری قبض ورداسنك کوشه سنه بغلیوب
پیغمبر قاتنه کلدی ومبلغ مذکوری حضرتك نظرنده یره قودی
حضرت بیوردیکه قاج درهمدر علی سکوت ایدوب طنمدی

حضرت برقبضه الوب بلاله ویردی تافاطمه ایچون خوش قوقولر اله اند نصکره ام سلیمه ایتدی بو بقیه یی فاطمه نك جهازینه صرف ایدوب انك تدارکنی کور ام سلیم دخی بقیهٔ مبلغی الوب صایدی ایکیوزدرهم ایدی (وبرروایت دخی اولدر که مبلغ مزبورك ثلثی ایله خوش بوی الدیلر وثلثانی ثیاب ومتاع واثاث بیته صرف ایدوب ایکی جامهٔ بردوایکی کومش بازوبندو برقطیفه که بدنی تمام اورتردی وبرتکیه و برقدح وبرالدکرمنی و براللك وایکی دستی و برصوقویه جق مشك وبرمشربه وکتان اسطبردن ایکی نهالی که برینك حشوی خرمالیفندن وبرینك حشوی سختیان تراشه سندن ایدی ودرت یاصدقکه ایکیسی خرمالیفیله وایکیسی یوکله طولشیدی بواشیاء مذکوره یی فاطمه نك جهازی اولمق ایچون ترتیب ایتدیلر شیخ زرندی رحمه الله نظم دررالسمطین نام کتابنده انس بن مالکدن رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که ایتدی بن رسول الله ك قاتنده اوطورمشیدم که آثار وحی بشرهٔ مبارکنده ظاهر اولدی وحی منجلی اولدقده بکا ایتدی یاانس هیچ بیلورمیسنکه خدای ذی العرش قاتندن جبرائیل بکا نه خبری کتوردی بن ایتدم یارسول الله انام بابام سکافدا اولسون نه خبر کتوردی حضرت ایتدی بوخبری کتوردیکه (ان الله تعالی یأمرك ان تزوج فاطمة من علی) یعنی تحقیق حق تعالی سکابیورر که فاطمه یی حلاللیغه علی یه ویره سن ای انس ابوبکر وعمر وعثمان وطلحه وزبیره وانصاردن برجماعته ایتکه خدانك رسولی سزی استر انس ایدر فرمان رسول موجبی ایله واردم اول کروهی دعوت ایتدم چون جمله سی کلوب جمع اولدیلر علی دخی حاضر اولدی حضرت برخطبهٔ بلیغه اوقودیکه حمد وثناء حق تعالی یی مشتمل وترغیب نکاحی متضمن ایدی اندنصکره بیوردیکه حق تعالی بکا امر ایتمشدر که فاطمه یی حلاللغه علی یه ویرم پس انی حلاللغه علی یه ویردم درتیوز مثقال نقره مهر اوزرینه راضی اولدکمی یاعلی پس علی مرتضی ایتدی راضی اولدم یارسول الله (وبرروایت دخی اولدر که علی یه بیوردی تابرخطبه اوقویه علی اوقودی پس اول حضرت علی وفاطمه حقنده خیردعا ایدوب ایتدی (جمع الله شملکما واسعد جدکما وبارك علیکما واخرج

منكما كثيرا طيبا) اند نصكره برطبق خرما كتورد بلر وامر ايتدى
تاهر كس اول خرمايى قاپدیلر ايشته بوندندركه فقهاء دين بيورمشلركه
(لابأس بنثر السكر واللوز فى الضيافة وعقد النكاح) وعلمادن بعضيلرى
انك استحبابنه قائل اولمشلردر (نقلدركه حضرت رسالت صلى الله
تعالى عليه وسلم ام سليمه ايتدى يا ام سليم بنم قيزيمى عليك منزلنه
كوتوروب اكا تسليم ايت وعلى يه ديكه تعجيل ايتمسون تا بن واروب
ايكسنى بربريله كورم وچون حضرت يانسو نمازينى قيلدى النه برمطهره
صوالوب انلرك قاتنه واردى ومبارك اغزى يارندن اول مطهره يه القا
ايلدى واوزرينه معوذتين وسائر ادعيه اوقودى اندنصكره ايتدى ياعلى
بوصودن ايچ وآبدست ال ويا فاطمه سن دخى ايچ وآبدست ال (وبر
روايت دخى اولدركه اول صودن برمقدارينى فاطمه نك باشنه وممه لرينك
اراسنه صاچدى وايتدى (اللهم انى اعيذها بك وذريتها
من الشيطان الرجيم) اندنصكره اول صودن برمقدارينى دخى عليك
باشنه وايكى ياغرينك اورتاسنه سرپدى وايتدى (اللهم انى اعيذه بك
وذريته من الشيطان الرجيم) وبر روايت دخى اولدركه ايتدى (اللهم
انهما منى وانا منهما اللهم كما اذهبت عنى الرجس وطهرتنى فطهرهما)
اندنصكره بيورديكه قالقك فراشكزده ياتك كه حق تعالى سزك ميانكزده
الفت ويره ونسلكزه بركت ويره وكندو دخى قالقدى تاچيقوب كيده
اول وقتده فاطمه اغلمغه باشلدى پيغمبر صلى الله عليه وسلم اى قيزجغزم
نى اغلادن نه نسنه در نيچون اغلارسن على التحقيق بن سنى بركشى يه
ويردمكه انك اسلامى دوكلیدن مقدمدر وحلمى دوكلیدن چوق وخلق
دوكلیدن يكركدر وحق تعالى يه عرفانى جمله دن زياده در (وبرروايت
دخى اولدركه اول سروره ظن وكمان واقع اولديكه فاطمه نك اغلاديغى
علينك مالى اولماديغى ايچوندر پس بيورديكه اى جان پدرسنك
حقكده تقصير ايتمدم وسنى بركشى يه تزويج ايتدمكه اهل بيتمك يكركيدر
(وايم الله الذى نفسى بيده لقد زوجتك سيدا فى الدنيا وانه فى الآخرة
لمن الصالحين) وفى رواية (زوجتك سيدا فى الدنيا والآخرة) ايدرلركه
خواجۀ كائنات عليه افضل الصلوات وليمه ايچون برمقدار خرما
وقرو اوزم انعام بيوردى وسعد برقوچ كتوردى وانصاردن برقاج

کیسه‌لر رقاج اولجـك طـاری کتوروب دوکون طعـامی پشوردیلر فاطمهٔ زهرانك دوکون طعـامی بوایدی (مرویدرکه حضرت تعیین ومقرر بیوردیکه اوایچنـده اولان خدمتلری مثـلا اتمك پشورمك کبی واوسپورمك کبی وال دکرمنده آرپه اوکوتمك کبی فاطمهٔ زهرا تعهد وادا ایلیه وطشره خدمتـلرینه که دوه‌یی صوارمق وبازاردن برنسنه الوب کتورمکـدر علی مرتضی یاخود اناسی فاطمه بنت اسد قیـام ایلیه وصحـاح احادیثده ثبوته ایرشمشدرکه برکون عـلی ابن ابی طـالب کرم الله وجهه فاطمهٔ زهرایه ایتدی قیودن صوچکه چکه یورلدم وطـارلدم فاطمهٔ زهراء ایتـدی بن دخی الدکرمنی ایله ارپه اوکوده اوکوده ملول اولدم وطـارلدم واللرم ایری اولوب قبـاردی (وبرروایت دخی اولدرکه علی مرتضی ایتـدی رسول اللهك قیزی فاطمه بنم خانه‌مـده قراقوللق اشلیوب یعـنی آتش کنـارنده اتمك پشورمکـدن وال دکرمنی ایله ارپه اوکوتمدن واوسوپورمکدن رنك رویی متغیر اولوب اللری قبارمش ولباسی کیرلنمشیدی برکون اکا ایتدم یافاطمه اصحـاب رسول الله غزادن برقاج اسـیر کتور دیلر پس پیغمبر صلی الله تعـالی علیه وسلم قاتنه وارسـك وکیفیت حالکی اول حضرته اعلام ایدوب خدمت ایچون برجاریه طلب ایتسـك معقول اولوردیدی فاطمـه دخی اشبو رأیی استحسان ایدوب رسولك سعـادت خانه‌سنه واردی واول سروری خانه‌ده بولامیـوب صورت احوالـنی عایشهٔ صدیقـه‌یه سویلدی وچون اخشـام اولوب اول حضرت سعـادت خانه‌سنه تشریف بیوردی عایشهٔ صدیقه فاطمهٔ زهرانك کلوب خادم رجاسنده اولدیغنی اول حضرته عرض ایلدی اول حضرت صلی الله تعـالی علیه وسلم همـان اول کیجه علی وفاطمه‌نك منزلرینـه واردی انلر جامه خوابه کیروب یاتمشـلر ایدی حضرتك کلـدیکنی کوروب دوشکدن قالقمق ایستدیلر حضرت امرایتـدیکه یریکزدن قلدامکز وکندی حالکزده اولکز پس انلرك باشلری اوجندن کلوب یصدقلری اوزرینه اوطوردی ومبارك ایاقلرینی انلرك اورته‌یرینه قودی شویله‌که علی مرتضـادن منقولدرکه اول حضرتك اباغنك خوشلغنی وراحتی اثرینی کوکسمده حس ایتدم اندنصکره اول حضرت مبـارك یوزینی

فاطمه جانبنه توجه ایدوب ایتدی یافاطمه سن خادم طلبی ایله بزم
خانه مزه کلشسن علی مرتضی ایتدی یارسول الله انی بن کوندرمشیدم
زیرا خدمت چوقلغندن فاطمه یه زیاده محنت ومشقت ایرشمشدر اول
حضرت ایتدی بن سزه برنسنه تعلیم ایده یمکه خادمدن ایو اوله جامه
خوابه کیردیککز وقتده اوتوز اوج نوبت الله اکبر واوتوز اوج نوبت
الحمد لله واوتوز اوج نوبت سبحان الله دیکز که بویله دیمك سزه خادمدن
یکرك اولسه کرکدر علی مرتضی کرم الله وجهه ایدر فی الحال اول
تسبیحه مشغول اولوب اندنصکره هرکز اول وردی ترك ایتمدم علی
مرتضایه ایتدیلر اول وردی حرب صفین کیجه سنده بیله ترك ایتمدکمی
علی ایتدی حرب صفین کیجه سنده بیله ترك ایتمدم (و برروایت دخی
اولدر که ایتدی حرب صفین کیجه سنك اولنده فراموش ایتمشم کیجه نك
آخرنده تدارك ایدوب اوقودم (واول سنه ده یعنی هجرتك ایکنجی
سنه سنده صوم رمضان فرض اولوب اول آیی اوروج طوتدیلر (وهم
اول سالده بیرام نمازی قیلدیلر وصدقهٔ فطر واجب اولدی وهم اول
سنه ده ابتدا جهاد واقع اولوب بو آیت کریمه نازل اولدی (اذن للذین
یقاتلون بانهم ظلموا وان الله علی نصرهم لقدیر) ومخفی اولمیه که
اصطلاح اهل سیر وحدیث اول طریق اوزره جریان بولمشدر که هر لشکر که
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم نفس نفیسیله اول لشکرده حاضر اولمش
اوله اکا غزا وغزوه دیرلر وهر لشکر که حضرت کندیلری اول لشکرده
حاضر وموجود اولمیه اکا بعث وسریه دیرلر واول سرورك مجموع غزواتی
بعض اهل سیر قاتنده اون طقوز در و برقولده یکرمی برو برقولده
یکرمی درت و برقولده یکرمی یدیدر وغالبا منشأ اختلاف اولدر که بعض
غزواتی برراوی ضبط ایتیوب کندی بیلدیککی خبر ویرمشدر ویاخود
بعض غزواتك بعض غزواته قربی ومناسبتی اولدیغیچون بعضیسنی
بعضیسنده داخل طوتوب برغزوه حکمن ویرمشلردر طائف وحنین
کبی واحزاب وبنو قریضه کبی وبو کتابده اول که اشهر وصوابه اقربدر
انلر ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی وبو غزواتدن طقوز غزوه ده
کفار ایله مقاتله واقع اولمشدر که بونلر در بدر واحد واحزاب و بنی
قریضه وبنی المصطلق وخیبر وفتح مکه وحنین وطائف ودشمن اوزرینه

الى التی سریه کوندرمشدر وبوندن ارتق واکسك دخی روایت اولنمشدر (وعلماء سیر رحمهم الله تعالى ابتدا قنغی غزوه واقع اولمشدر انده اختلاف ایتمشلردر محمد بن اسحق وبرجماعت دخی انك اوزرینه ذاهب اولمشلردر که ابتدا غزوهٔ ابوا اندنصکره غزوهٔ بواط اندنصکره عشیره در وبعضیلرا کا ذاهب اولمشلردر که ابتدا غزوهٔ عشیره واقع اولمشدر ولکن شیخ ابن حجرك شرح صحیح بخاریده سوزلرندن قول اول ترجیح اولنمق معلوم اولور (پس هجرتدن اول سنهٔ ثانیه ده یاخود اولکی سنه نك آخرنده پیغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم سعد بن عباده یی مدینه ده خلیفه قویوب کتدیلر اصحابدن برجمله قریش قصدینه وقبیلهٔ بنی ضمره قصدینه مدینه دن طشره چیقدی چون ابوا دیدکاری منزله ایرشدی بنی ضمره قبیله سنك سیدی ومقتداسی اولان مخشی بن عمرو الضمری صلح ایچون قارشو کلوب حضرت انکله صلح بیوردی اندنصکره کیرو دونوب مدینه یه کلدی واول غزوه ده دشمن ایله جنك واقع اولمدی (نقلدر که ابوا قوناغنده وبرقولده مدینه یه کلدکدنصکره وبرقولده ابوا سفرندن مقدم عبیدة بن الحارثی مهاجرلردن التمش نفر کشی ایله قریشدن برکروه اوزرینه کوندردیکه اول کروه برمصلحت ایچون مکه دن طشره چیقمشلر ایدی پس حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم انلر ایچون برپاض علم ترتیب ایلدی ومسطح بن اثاثه عبیده نك علمداری اولدی وابتدا علم که لشکر اسلام ایچون ترتیب اولندی اکثر اهل سیر قولی اوزره اول علم ایدی وبو لشکر کتدیلر قریشدن ذکر اولنان جماعته ایرشدیلر وابو سفیان بن حرب انلرك سرداری ایدی وبرقولده عکرمة ابن ابوجهل وبرقولده مکرز بن حفص ابن الاحنف سردارلری ایدی وبربرلرینه اوق آتشدیلر وسعد بن ابی وقاص لشکر اسلامده ایدی وابتدا کفاره اوق آتان اول ایدی واول ایکی اشکرك ارالرنده قلیچ جنکی واقع اولمدی کفارك تصورلری اول ایدیکه عسکر اسلام عقبنده دخی عسکر اوله پس قورقدیلر وفرار اختیار ایتدیلر ومسلمانلر انلرك اردینه دوشمدیلر وقوغمدیلر زیرا کفار ایکی یوزه یقین ار ایدی ومسلمانلر قلیل ایدیلر اندن دونوب مدینه یه کلدیلر ومقداد بن الاسود وعقبة بن غزوان تجارت ایچون ذکر اولنان کفار عسکری ایله مکه دن بیله چیقمشلر ایدی

لشكر اسلامه مقابل اولد قلرنده انلرك ايكيسى دخى اهل اسلامه ملحق
اولديلر ﴿ ودخى عبيده مدينه دن چيقوب كتديكى اثنالرده مدينه يه
خبر كلديكه قريش تجارتدن دونوب بر جماعتله شامدن چيقمشلر
مكه جانبنه كله يورلر حضرت چون بو حاله واقف اولدى حمزة بن
عبد المطلبى مهاجردن اوتوز نفر كشيلر ايله اول كاروانك قصدينه
كوندردى وانلر ايچون بر بياض علم ترتيب بيوروب ابو مرثد غنوى اول
لشكرده علمدار اولدى وبعض اهل سير قولنده لشكر اسلام ايچون
ابتدا ترتيب اولنان علم حمزه لشكرينك علمى ايدى مسلمانلر حمزه ايله
كيدوب تا دريا ساحلنه قريب برده لشكر كفاره ايرشديلر وانلر اوچ وزه
قريب نفر ايديلر وابو جهل انلر ايله بيله ايدى ايكى جانبدن قتاله
حاضر اولديلر مجدى بن عمرو جهنيكه ايكى طرفك حليفى ايدى يعنى ايكى
طرفه دخى خصومت اتمامكه عهد ايتمشيديكه مانع اوله پس ايكى لشكرك
اراسنه كيروب واردى وكلدى وجنك وقتال ايتمكه قومادى پس
ابو جهل قافله اهليله مكه يه كيدوب حمزه رضى الله تعالى عنه اصحابله
كيرو دونوب مدينه يه كلدى ﴿ وبو سالده سعد بن ابى وقاصى يكرمى
نفر مهاجر ايله قريشدن بر غيرى كاروانك قصدينه ارسال بيوردى
وبياض علم ويروب مقداد بن الاسودى اول لشكره علمدار ايلدى وسعده
بيورديكه خرار ديدكلرى موضعدن اوته تجاوز ايتميه جون لشكر اسلام
اول موضعه ايرشديلر خبر آلديلركه قافلهٔ قريش بر كون مقدم كچوب
كتمشلر بالضروره دونوب مدينه يه كلديلر ﴿ وهم هجرتدن ايكنجى
سالده غزوهٔ بواط ﴾ واقع اولدى حضرت صلى الله عليه وسلم
بر بياض علم ترتيب بيوروب سعد بن ابى وقاصه ويردى وسائب بن عثمان
ابن مظعونى برقولده سعد بن معاذى مدينه ده خليفه قويوب اصحابدن
ايكيوز نفر كيمسه ايله قريشدن بر كاروان قصدينه مدينه دن طشره
چيقدى وامية بن خلف جمحى قريشدن يوزه قريب ار ايله اول
كارواننده ايدى وايكى بيك بشيوز دوه لرى وار ايدى پس بواط ديدكلرى
موضعه دككه رضوى ناحيه سنه قريبدر كتديلر وهيچ بر دشمنه
ملاقى اولميوب كيرو مدينه يه دونوب كلديلر ﴿ وهم بو سالده
غزوهٔ ذى العشيره ﴾ واقع اولدى واول غزوه نك سببى اول ايديكه

اول حضرتك سمع شريفنه ايرشديكه ابوسفيان قريشدن برجماعتله
شام تجارتنه كتدى پس برعلم ترتيب ايدوب حمزة بن عبدالمطلبه وردى
وابوسلمة بن عبد الاسد مخزومى يى مدينه ده خليفه قويوب يوز الى نفر
وبر روايتده ايكيوز قدر اصحابله اول كاروانك قصدينه مدينه دن
طشره چيقدى وتاعشيره ديدكارى موضعه دك كتديلر وبرقاچ كون
اول اراده توقف ايتديلر چون تحقيق بيلديلركه كاروان كچوب كتدى
بنى مدلجدن برجماعتله وانلرك خليفلريله كه عشيره نواحيسنده منزل
طوتمشلر ايدى صلح ومهادنه ايدوب كيرو مدينه يه كلديلر واول
سفرده پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم على مرتضايه ابوتراب ديو كنيت
وضع ايلدى عمار بن ياسر رضى الله تعالى عنهما ايدرعشيره غزوه سنده
بن وعلى بن ابى طالب برخرما اغاجنك دبنده خوابه وارمش ايدك
برقوملو يرايدى حضرت بزم قاتمزه كلوب بزى اويقودن اويار دى
وعلى يه ايتدى (قم ياابا تراب) وبر روايتده (اجلس ياابا تراب)
ديدى وبرروايتده (مالك ياابا تراب) ديدى پس ابوتراب اول سروره
كنيت اولوب قالدى اندنصكره اول حضرت ايتدى ياعلى خلايقك
بدبختى ويرامزركى كيمدر سكا خبرويره يمى على ايتدى خبرويريارسول الله
حضرت ايتدى خلايقك بدبخت ركى ايكى كيسه لردر بريسى اولدركه
صالح پيغمبرك ناقه سنى سكرلدى وبرى دخى اولدركه سنك وجهكى
ودخى محاسنكى قانكله رنكين ايلدى حضرت بو سوزى سويليوب مبارك
اليله على مرتضانك باشنى ويوزينى صغادى ✻ وهم بوسالده كرز بن
جابر فهرى اول حضرتك مدينه نواحيسنده اولان دوه لرينى سوروب
كوتوردى چون بوخبر حضرته معلوم اولدى برلوا ترتيب بيوروب
على مرتضايه وردى ومدينه ده زيد بن حارثه يى خلافته تعيين بيوروب
ياراندن برجمله طشره چيقدى تاسفوان ديدكارى وادى يه ايرشديكه
بدر نواحيسندندر انكيچون اول غزوه يه غزوهٔ بدر الاولى ديرلرچون اول
موضعه ايرشدى خبر محقق اولديكه كرز كچوب كتمش پس اورادن مدينه يه
مراجعت قيلديلر ✻ وهم اول سالده حضرتك خاله سى اوغلى عبدالله ابن
جحش اسدى يى اكابر اصحابدن سكز نفر وبرروايتده اون ايكى نفر كشى ايله
سعد ابن ابى وقاص وعكاشة بن محصن اسدى وعتبة بن غزوان وابو حذيفة

ابن عتبة بن ربيعه وسهل بن بيضا وعامر بن ربيعه وواقد بن عبد الله
وخالد بن بكير اول جمله دن ايديلر رئيس سريه ايلدی واول سريه ده
عبدالله بن جحش اميرالمؤمنين ايله مسمی اولدی وحضرت صلی الله
عليه وسلم بر مكتوب يازوب اكا ويردی وامر ايتديكه بومكتوبی
ايكی كونه دك آچميه واوقوميه ومضمونی نه ايديكنه اصلا واقف
اولميه ايكی كوند نصكره اول مكتوبی آچوب اوقويه و مفهومی ايله
عمل ايده لر عبد الله مدينه دن چيقوب كيدوب ايكی كوند نصكره اول
مكتوبی اچوب اوقودی يازلمشكه (بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد
ای عبدالله حق تعالينك اسمنه وبركتنه ملابس ومقارن اولديغك
حالده اصحابكله يوری تا اول زمانه دك كه بطن نخله يه وارهسن
اول موضعده اينوب قريش كاروانني كوزليه سن اوله كه اول كارواندن
برنسنه يه نائل اوله سن وكركدركه يانكده اولان اصحابدن هيچ كيمسه يه
سنكله كتمكه جبر واكراه ايتميه سن استين سنكله بيله كتسون استين
دنوب مدينه يه كلسون) چون عبدالله مضمون مكتوبه واقف اولدی
سمعا وطاعة ديوب فرمان موجبيله بطن نخله يه متوجه اولدی وسعد بن
ابی وقاص له عتبة بن غزوان نوبت ايله ايكيسی بردوه يه بنشلر ايدی
دوه لرينی ياوه قيلوب دوه ارامق عذری ايله عبد اللهدن استيذان
ايدوب اول لشكردن تخلف ايتديلر وعبدالله چون بطن نخله يه ايرشدی
وقريش كاروانته منتظر ايدی ناكاه قريش قافله سی طائف جانبندن
اول ارايه ايرشديلر بوكاری قرواوزم وطائف سختيانی ايدی وطائف
متاعندن غيری نسنه لری دخی وارايدی وعمرو بن الحضرمی وحكم
ابن كيسان وعثمان بن عبد الله بن مغيره وقرنداشی نوفل بن عبد الله
مخزومی اول قافله ده ايديلر چون قافله خلقی اصحاب رسولی كورديلر
خوف ايدوب بر برينه ايتديلر بوارادهچوق اكلنمك اولماز همان تيز كوچوب
كيده لم شايد بوقومدن بزه برمضرت ايريشه ديديلر لشكر اسلامدن
عكاشة بن محصن اسدی برحيله تدبير ايدوب باشنی تراش ايلدی ومسلمانلر
دخی شويله كوستر ديلر كه عمره اداايتمكه كيدرلر قافله اهلی انی كوروب
خاطرلرين جمع ايتديلر وبوقوم عمره ايتمكه كيدرلرديو دوه لرينی صحرايه
صالوب طعام پشورمكه مشغول اولديلر واول كون ماه رجبك

ابتداسی ایدی مسلمانلر تردد ایدوب عجبا رجبك اولیمیدر یوخسه جمادی الاخرك آخریمیدر دیدیلر پس ناگاه اهل قافله اوزرینه هجوم ایتدیلر اهل اسلام جانبندن واقد بن عبدالله تمیمی عمرو بن حضرمی یی اوق ایله اوروب اهلاك ایلدی وعثمان بن عبداللهی وحکم بن کیسانی اسیر ایتدیلر نوفل فرار ایدوب اول قافله نك مالری بالتمام مسلمانلره غنیمت اولادی اول مالری واسیرلری الوب حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کتوردیلر قریش اول حاله واقف اولدقلرنده محمد شهر حرامی یعنی ماه رجبی حلال ایتدی واول کاروانی بوزان مسلمانلری تعبیر وتعییب ایتدیلر که یهود قومی تفأل ایتدیلر شمد نصکره محمد ایله قریش اراسنده آتش حرب وقتال اشتعال ایتسه کرکدر زیرا واقد عمروی قتل ایلدی وقودلغنده آتش یاقغه دیرلر پس واقد لفظی (وقد الحرب) معناسنی اشعار ایدر ولفظ عمرو (عمرت الحرب) معناسنی ولفظ حضرمی (حضرت الحرب) معناسنه دلالت ایدر دیوب بونوعدن نیجه هذیانلر سویلدیلر (نقلدر که عبدالله ابن جحش چون مدینه قربنه ایرشدی اول مالك خمسنی حضرت رسول الله ایچون چیقاردی واول وقتده مال غنیمتك بیت المال ایچون خمسی هنوز فرض اولمامشیدی و باقیسنی کندی اصحابنه قسمت ایلدی واسلامده مال غنیمتدن ابتدا تفریق اولنان خمس اول خمس ایدی پس عبد الله اصحابیله مدینه یه کلوب صورت حالی اول حضرته عرض ایتدیلر واول سر ورسابقا ذکر اولندیغی اوزره کفارك طعنی ویهودك سوزلرینی ایشتمشیدی عبدالله بن جحشه خطاب ایدوب بن سزه شهر حرامده یعنی ماه رجبده جنك ایدك دیمدم دیدی واول مالره التفات ایتمدی وهیچ کیمسه یه دخل وتصرف ایتدرمیوب اول مالك واسیرلرك حکمنده توقف ایلدی واصحاب دخی انلره سرزنش وتوبیخلر ایتدیلر شویلکه اهل سریه نك هر بریسی ملول اولوب ایتدکاری ایشه پشیمان اولدیلر وظن ایتدیلر که حق تعالی انلره غضب ایده اول اثناده بوآیت کریمه نازل اولدی (یسئلونك عن الشهر الحرام قتال فیه قل قتال فیه کبیر وصد عن سبیل الله و کفر به والمسجد الحرام واخراج اهله منه اکبر عند الله والفتنة اکبر من القتل)پس عبد الله بن جحش ویارانی غم وغصه دن خلاص وخوش دل اولدیلر ورسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم اول مالك خمسنی قبول بیوروب باقیسنی عبدالله‌ك
قسمت ایتدیکی اوزره مسلم ومقرر طوتدی (بر روایت دخی اولدر که
اول مال موقوف قالوب تابدر غزاسی غنایمی ایله بیله قسمت اولندی
(روایتده کتورمشلردر که مکیلر اول ایکی اسیری یعنی حکم وعثمانی
تخلیص ایچون هدیه کوندردیلر حضرت بیوردیکه صبر ایدك
تا اول ایکی یارانمز یعنی سعد بن ابی وقاص وعتبة بن غزوانکه یاوو
قیلدقلری دوه‌یی ارامغه مشغوللردر سلامتله مدینه‌یه کلدکلرنده بزدخی
بو اسیرلری سزه ویره‌لم واکر انلر سلامتله مدینه‌یه کلمزلرسه بزدخی اول مقابله‌ده
بونلری قتل ایده‌رز دیدی وحالوکه اهل سریه مدینه‌یه کلدکلرنده
سعد ایله عتبه کلمامشلرایدی چون انلردخی مدینه‌یه کلوب داخل اولدیلر
حضرت حکمی اسلامه دعوت ایتدکده مسلمان اولوب بئرمعونه
وقعه‌سنده شهید اولدی اما عثمان اسلامه کلیوب دونوب کتدی
وکفری حالنده مرد اولدی

﴿ وهم هجرتك ایکنجی سالنده غزوهٔ بدر کبری واقع اولدی ﴾

واکا بدر قتال دخی دیرلر اول واقعه‌نك سببی اول ایدیکه چون سید عالم صلی الله
علیه وسلم قریش کاروانك شامدن چیقوب مکه‌یه روان اولدقلرندن
خبردار اولدی وقریشدن برجماعتله ابو سفیان اول کاروانده ایدی
وانلر مقدما شامه کتدکلرنده حضرت انلرك قصدینه مدینه‌دن چیقوب
تاعشیره دیدکلری موضعه دك واروب انلره ایرشمامشیدی (وایدرلر که
اول کافرلرك شامدن چیقوب مکه جانبنه روان اولدقلرینی جبرائیل
علیه السلام کلوب اول حضرته خبر ویردی پس اول حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم طلحة بن عبیدالله‌ی وسعید بن زیدی
کوندردیکه تاواروب اول قافله‌نك اخبارینی تفحص وتجسس قیله‌لر
انلر دخی روان اولوب تجبار دیدکلری موضعده کشد جهنی نام
برکیمسه‌نك منزلنده مهمان اولدیلر کشد انلری مهمانلغه قبول ایدوب
پنهان طوتدی تا کاربان اول موضعه ایرشدیلر وکچوب کتدیلر
اندنصکره طلحة وسعید طشره چیقوب مدینه‌یه متوجه اولدیلر
وکشد انلر ایله بیله چیقوب انلره رفیق اولدی وخطر اویرلردن
کچوروب سلامتله چقنجه انلردن آیرلمادی (و بر روایت دخی اولدر که

طلحه وسعيد كاروانك كله جكى كونك كيجه سى ايشتديلركه برجاريه برآخرجاريه يه (انما العيرغدا او بعد غد) ديرايدى يعنى كاروان يارين ياخود اوبركون كلور ديمك اولور طلحه وسعيد بو صدايى ايشتدكلرنده همان اول كيجه قالقوب مدينه يه كتديلر وچون ابوسفيان بدره ايرشدى اول موضعده ساكن اولانلردن صوردى كه هيچ محمديلردن ومحمدك جاسوسلرندن خبر بيلور ميسز انلر ايتديلر بيلمزز وكورمدك لكن دوه يه سوار اولمش ايكى كيمسه لر فلان محله نازل اولمشلر ايدى بنه طورميوب قالقديلر كتديلر ابو سفيان اول ديدكلرى محله واردى وطلحه وسعيدك دوه لرينك فضلاتنه باقدى واول فضلاتى ياروب ايچلرينه نظر ايتدكده اول فضلاتدن خرما چكردكى خرده لرى بولدى وايتدى والله بو دوه لر علفى يثربده يعنى مدينه ده يمشلردر وغالبا محمدك جاسوسلريدر وانلر بو يقين يرده اولمق وار پس يولدن دونوب وبدرى صول جانبنده قيوب ساحل يولندن مكه يه توجه ايلدى وغايت خوفندن تعجيل تمامله كتدى طلحه وسعيد مدينه يه كلديلر وكاروانك خبرينى اول حضرته عرض ايتديلر اول سرور انلرمدينه يه ايرشمزدن اول عمرو بن ام مكتومى مدينه ده خليفه قيوب مهاجر وانصاردن برجماعتله كاروانه ايرشمك قصدينه مدينه دن طشره چيقمشلر ايدى وابتداء غزوه كه انصار اول حضرتك ملازمتنده ايديلر بو غزوه ايدى واصحابدن جماعت كثيره مدينه ده قالديلر واول قالانلرك هيچ برينه برملامت واقع اولمادى زيرا مدينه دن چيقملرى كفار ايله قتال قصدينه دكل ايدى واول حضرتك مدينه دن طشره چيقديغى ماه رمضانك اون ايكنجى كونى ايدى وبر روايتده اوچنجى كونى دوشنبه كونى ايدى طلحه وسعيدى كوندرديكى كوندن اوتنجى كون تمامنده مدينه يه بر ميل بعد مسافه سى اولان ابى عنبه قيوسنك باشنده لشكركاه قورديلر واول اراده عرض لشكر ايتديلر چون حضرت لشكرينى كوردى انلرك قلت ابهت وعدتنى ملاحظه بيوروب ايتدى (اللهم انهم حفاة فاحملهم وجياع فاشبعهم وعراة فاكسهم وعالة فاغنهم من فضلك) يعنى الهى بونلر يالن ايقاولر در بونلرى دوه لره وآتلره بندر وبونلر آچلر در طويور وچيلاقلر در بونلرى كيور وفقيرلر در بونلره فضلكدن

غنیمت ویرپس اول سرورك دعاسی بركاتیله اول سفردن هیچ بر كیمسه
كیرو دونمدی الا بردوه وایكی دوه ایله دونوب اللرینه لباسلر وطعاملر
وچوق ماللر كیردی (پس اول مقامدن یعنی ابی عنبه قپوسندن
كندیلرایله بله اولان اطفال صحابه یی كیرومدینه یه دوندردی عبدالله
ابن عمر كبی وزیدبن ثابت وبراءبن عازب وغیریلری كبی واول غزوه ده اول
حضرتك ركابنده ملازمت ایدنلر اوچیوز بش نفس كشی ایدی یتمشه قریبی
مهاجردن باقیسی انصاردن ایدی (وسكز نفر كیمسه لر هر بری بر عذره
بناءمعركهٔ بدردن تخلف ایتمشلر ایدی حضرت غنیمتدن انلره دخی حصه
وردی واهل سیر اول سكز نفر كیمسه یی دخی اهل بدرعدادنده صیارلر
اوج نفری مهاجرلردن بشی انصاردن ایدی اما مهاجرلرك بریسی عثمان
ابن عفان ایدیكه زوجه سی رقیه بنت رسول الله خسته اولمغله انك خدمتنه
قیام ایتمك ایچون اول حضرتك امری ایله تخلف ایتدی بریسی
دخی طلحه و بریسی دخی سعید ایدیكه انلر جاسوسلغه كتمشلر ایدی
اما انصاردن بریسی ابولبابه ایدیكه حضرت انی ابن ام مكتومك یرینه
مدینه ده خلافت یچون یولدن كیرودوندردی ایكنجیسی عاصم
ابن عدی العجلانی ایدیكه حضرت انی اهل عالیه سی اوزره خلیفه قیلدی
اوچنجیسی عاصم بن حاطب ایدیكه انی روحاقوناغنده برمهم ایچون بنی
عمرو بن عوفه كوندردی دردنجیسی و بشنجیسی حارث بن الصمه
وخوات بن جبیر ایدیكه هر بری دوه دن دوشوب مجروح اولدیلر انلری
دخی كیرودوندروب كندیسی بدره روانه اولدی ولشكر اسلامده
یتمش دوه وایكی آت یاخود اوچ آت وار ایدی بریسی مقدادك واخری
ابی مرثد بن ابی مرثدك یاخود زبیرك ایدی والتی زره وسكز قلیج
وار ایدی وهر ایكی نفره واوج نفره سوار اولمغیچون بردوه دوشمشیدی
نوبتله بنرلردی واول سفرده متصل سید عالمك صلی الله تعالی علیه وسلم
دوه یه بنمكده شریكی علی مرتضی ایدی نوبتله كاه اول حضرت
وكاه علی مرتضی سوار اولوردی واوائل حالده واقع اولان سفرلرده
اول حضرتك شریكی ابولبابه ایدی وآخر حالده زیدبن حارثه ایدی
(واحادیثده ثبوته ارشمدر كه یایان یورومك نوبتی اول حضرته كلدكده
علی مرتضی وابولبابه دیرلرایدیكه یارسول الله بزسنك ایچون یایان

بورو یه لم سن کل ینه سوار اول اول حضرت بوردیکه (ما انتما باقوى منى
وما انا باغنى من الاجر منکما) روایتده کتورمشلردرکه قافلهٔ شام مشرکلرینه
پیغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم انتظارده اولوب انلرك شامدن مکه
طرفنه رجوعلرینه مترقب اولدیغی هنوز شامده ایکن معلوم اولمشیدی
چون شامدن چیقدیلر ضمضم بن عمرو غفاری نام کیسه یی تعجیل
تمامله کندیلردن مقدم مکه یه کوندردیلرکه محمد بزم قصدیمزده در اکر سزه
اموال وارزاق کرك ایسه على التعجیل کندیکزی قافله یه ایرشدیره سز
و بزه معین وظهیر اولوب قافله ده اولان مالارکزی حفظ ایده سز
وحمایت ایلیه سز وضمضمك مکه یه وصولندن اوچ کون مقدم
عبد المطلبك قزی عاتکه واقعه سنده کوردیکه بردوه اوزرنده بر کیسه
ابطح دیدکاری موضعه کلوب طوردی وآواز بلند ایله ایتدی
ای جماعت قریش تیز اولك کندی اولومکزه یتندکالك پس دوه سنی
مسجد الحرامه سوردی وخلق انك باشنه یوملدیلرناکاه شویله
کوردیکه اول کیسه کعبه طامنك اوزرنده در وهمان ینه اول ندایی
ایدوب یاقوم قریش تیز اولك اولومکزیرینه کالك دیرایدی اندنصکره
اول کیسه ابو قبیس طاغنك اوزرینه چیقوب همان ینه اول ندایی
تکرار ایتدکدنصکره ابو قبیس طاغندن بر بیوك طاش یوارلدی
اول طاش کلوب طاغ اتکنه ایتدکده پاره پاره اولوب هر پاره سی
مکه خانه لرندن برخانه یه دوشدی ومکه ده برخانه قالمدیکه اول طاشك
بر پاره سی اول خانه یه دوشمامش اوله ایرتسی کون بو صورت واقعه یی
قرنداشی عباس بن عبد المطلبه حکایت ایلدی واکا تنبیه وتأکید ایلدیکه
بو واقعه یی هیچ کیسه یه سویلیه عباس دخی قبول ایدوب سویلیه جك
اولمشیکن ینه صبر ایده میوب احبابندن ولید بن عتبه یه سویلدی ولید
دخی پدرینه سویلدی (القصه اول واقعه خبری مکه شهرنده فاش
اولدی واولکون ابو جهل عباسه ملاقی اولوب ایتدی یا ابا الفضل سزك
اراکزده بو خاتون نه زمان پیغمبر اولدی عباس ایتدی قنغی خاتون ابو جهل
ایتدی عاتکه که شویله بر دوش کورمش عباس بو احوالی منکر اولدی
ابو جهل ایتدی ارلریکزك نبوت دعواسی ایتدیکنه قانع اولمدیکز شمدی
خاتونلریکز دخی نبوت دعواسی ایتمکه باشلدی اوچ کون صبر ایده رز

اكر بو واقعه نك براثری ظهور ایتمز سه بنی هاشمك یعنی سزك اكذب عرب اولد یغكزی یازوب اطراف واكنافه قبائل عربه اعلام وافشا ایدرز عباس ایدر عاتكه هیچ بویله دوش كورمدی دیو انكار ایدوب ابو جهلدن چون آیریلوب منزله كتدم اول كیجه بنی عبد المطلب عورتلرندن برعورت قالمدی الا جمله سی كلوب بنم قاتمده جمع اولدیلر وایتدیلر كه بو خبیث فاسق یعنی ابو جهلی اشبو غایتده دك كندی حالنه قودیكز كه ارلریكزه طعن ایتدكه قناعت ایتمیوب شمدی عورتلریكزه طعن ایتمكه باشلدی ای عباس اول سوزلری اندن ایشتدك و هیچ طمدك سنك غیرتك یوغمیش انی منع ایتمدك بن ایتدم والله اكا شمد نصكره تعرض ایدر ین اكر بر نوبت دخی برسوز سویلیه انك شرینی كفایت ایتدك نتیجه اول اوچنجی كون صباح اولدی ابو جهل قصه سنی تدارك قصد یله خشمناك منزلدن طشره چیقدم چون مسجد الحرام قپوسنه كلدم واچرو كیردم كوردمكه ابو جهل بغایت تعجیل ایله مسجد قپوسندن طشره سكردوب كیدر كوكلمدن فكر ایدوب نه اولدی اول ملعونه یوخسه مشاتمه می ایدر دیو بندن قورقدیغندن می قچاردیدم اول خود مكر ضمضم بن عمرو غفارینك آوازینی ایشتمش ایدی وفریاد ایدوب دیردیكه ای قوم قریش كاروانكزك تدار كنی كوركه محمد یارانیله كاروانكزه قصد ایتمشدر وسز اكا یتشه بیلجككزه هیچ امیدم یوقدر وحال بوكه ضمضم دخی بورنی وقولاغی كسلمش دوه یه سوار اولوب یاقه سنی یرتمش طورمیوب خلقی كاروانه ایرشمكه ترغیب ویندا ایلردی (القصه بو حال بنی ابی جهلدن وابی جهلی بندن مشغول ایتدی پس خلق كندی یراقلرینی كورمكه هجوم واستعجال ایتدیلر وابو جهل ایتدی محمدك واصحابنك تصورلری اولدر كه بو كاروان مقدما بوزدقلری عمرو بن الحضرمی كاروانی كبی اوله بو كاروان انك كبی دكل ایدیكنی بیلسه لر خداحقیچون بویله حركت ایتمزلردی وجمله سی مقرر قیلدیلر كه مكه شهرنده ایشه یرارلردن هر ایكی آدمك بریسی كاروان امدادینه كیده ویاخود كندو یه بدل بر كشی كوندره واشراف قریشدن مكه شهرنده ابو لهبدن غیری كیمسه قالمدی واول دخی كندو یرینه عاص بن هشام بن مغیره یی

بدل کوندردی وامیة بن خلف جمحی مکه دن طشره چقمق استمدی
انك ایچونکه حضرتك انك حقنده بنم یارانم انی قتل ایدسه لر کرکدر
دیو بیوردیغنی سعدبن معاذدن اشتمش ایدی و بو سوزی استماع
ایدلیدنبرو زیاده خوف وخشیت اوزره ایدی پس قوجه‌لغنی وضعیفلکنی
بهانه ایدوب مکه دن طشره چیقمدی ابوجهل انك قاتنه واروب
ایتدی ای ابوصفوان سن وادی اهلك سیدی سن خلق سنك بوسفردن
تخلفکی کوریجك جمله سی تخلف ایدرلر و بزم مصلحتمز منتظم
اولماز دیوب اولقدر وسوسه و یردیکه انی طشره چیقمغه راضی قیلدی
(و بر روایت دخی او ادر که امیه نك تخلفندن عقبة بن ابی معیط
خبردار اولدقده برمجمره به بوی خوش وآتش قویوب انك قاتنه کتوردی
و بو معنایی تعریض واشعار ایتدیکه اررلر کبی معرکهٔ حرب وقتاله
چیقمز ایسك عورتلر کبی منزلکده اوطوروب کندیکی خوش
بوی ایله تطیب ایله امیه بوحالی کوروب ایتدی (یاعقبه قبحك الله
وقبح ماجئت به) پس اندنصکره سفر یراغنی کوردی چون مکه دن
طشره چیقدیلر بنی کنانه ایله کندولرك مابینلرنده اولان عداوتی
تذکر ایدوب ایتدیلر قورقارز که بنی کنانه آردیمزدن کلوب بزه ضرر
ایرشدیره لر ناکاه شیطان بنی کنانه اشرافندن سراقة بن مالك بن جعشم
صورتنده کلوب انلره ظاهر اولوب ایتدی غم یمکز والم چکمکز که
بن سزه امان و یردم پس تشویشدن امین اولوب کتدیلر وآلات طرب
ومغنیه عورتلر بیله کوتورمشلر ایدی و کندولر طقوز یوزاللی
مرد محارب ایدیلر و یوز آتلری و یدی یوزدوه لری وار ایدی (وحضرت
پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم وادی الصفرا دیدکاری موضعده
قریشك کاروانلرینی حمایت ایچون مکه دن چیقدقلری خبری کلوب
واصل اولدی وایدرلر که اول حضرته جبرائیل کلوب اول قصه دن
خبردار ایلدی پس اصحابنی جمع ایدوب مشورت طریقی ایله بیوردیکه
قریش مکه دن چیقوب کلیورلر ایش احتمالدر که بزم انلر ایله ایشمز قتاله
منجر اوله و بو بابده نه معقول کورورسز ابو بکر رضی الله عنه ایو سوزلر
سویلیوب اندنصکره عمر قالقوب خوب حکایتلر عرض ایتدی حضرت انلرك
ایکیسنه دخی خیردعالر ایلدی اندنصکره مقداد بن اسود قالقوب ایتدی

یارسول الله هرنه كه حق تعالی سكا امر ایتمشدر انكله عمل ایله خدا حقیچون بزسكابنی اسرائیلك موسایه دیدكاری كبی دیمزز انلر دیمشلر ایدیكه قال الله تعالی (اذهب انت وربك فقاتلا انا ههنا قاعدون) ولكن بزدیرز كه (اذهب انت وربك فقاتلا انا معكم) شول خدا حقیچو نكه سنی حقله خلقه ارسال ایلدی اكر بزی حبشه ولایتی اولان برك الغماد شهرینه دخی کوتورر ایسك بزسنكله كیدرز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اكا دخی خیردعا ایلدی اندنصكره ایتدی (یاقوم اشیروا علی) ای كروه مردان معقول ومناسب كوردیككزی بكا سویلك و بو خطابدن حضرتك مقصودی انصارك دخی مزاجلرینی ومرادلرینی معلوم ایدنمك ایدی زیرا انلر ایله لیلهٔ عقبه‌ده بیعت ایتدكلرنده دیمشلر ایدیكه مدینه‌یه تشریف بیوردیغكده بزسكا حمایت ایدرز یعنی حضرتك خاطر شریفنه خطور ایدر دیكه شاید انصار مدینه نك خارجی ایله داخلی بیننده تفرقه كوستروب مدینه‌نك طشره‌سنده اولانلر معاونت عقد بیعتده داخل دكلدر دیه‌لر پس سعد ابن معاذ رضی الله عنه ایاغه قالقوب ایتدی یارسول الله كو یابویله بیورمقدن مرادك بزی یعنی انصاری امتزاج واستخبار ایتمك استرسن حضرت ایتدی نعم مرادم اولدر سعد ایتدی بزسكا ایمان كتوردك وسنك نبوتكی تصدیق ایتدك وسنك كتوردیكك نسه‌لرك حق وصدق اولدیغنه شهادت ایتدك وحالا سنكله ایتدیكمز عهد اوزرینه ثابت قدمز هرقنده بیورر ایسك توجه ایله والله اكر بزی دریایه دخی كتورر ایسك كیدرزو بزه دشمنه وارمق كوچ كلمز تحقیق بودر كه بز حرب وقتاله صابرلرز شاید كه حق تعالی بزم یوزیمزدن سكا برنسنه كوستره كه اول نسنه‌ایله سنك چشمك روشن اوله همان حق تعالینك بركتی ایله یوری كیده‌لم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعدك بوسوزندن زیاده خوش وقت اولوب همان روان اولدی و بیوردیكه بشارت اولسون سزه كه حق تعالی سزه بوایكی نسنه‌نك برینی وعده ایلدی یاكاروان قریش ویاقوم قریش خدا حقیچون انلرك هر برینك قتل اولنه جق یرلری كویا بنم كوزم اوكنده‌در كورورم دیدی وچون بدر قربنده برموضعه نازل اولدیلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم سوار اولدی واصحابدن

بر كشى يانجه بيله ايدى خبر آلمق ايچون اول حواليده كشت وكذار ايلدى ناكاه بربيردن سؤال ايتديكه هيچ قريشدن ومحمددن واصحابندن خبر بيلورميسن بير ايتدى تاسزك كيم اولدوغكزى بز بلدرمدكجه سويلمزم حضرت ايتدى تاسن كيم اولديغك بزه بلدرمدكجه بزدخى كيم اولد يغمزى سكا بلدرمزز بير ايتدى البته بواكا موقوف ميدر حضرت ايتدى بلى موقوفدر بير ايتدى بنم اشتديكيم بودر كه محمد واصحابى فلان كون مدينه دن چيقديلر اكر واقع ايسه انلر بو كون فلان موضعده در فى الواقع پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم لشكرى اول ديديكى موضعه قونمشلر ايدى ودخى اشتديكم بودركه فلان كون قريش مكه دن چيقديلر اكر واقع ايسه بو كون انلر فلان موضعده در اندنصكره بير ايتدى سزقنغى يردنسز سويلك حضرت ايتدى (نحن من ماء) يعنى بز نطفه دن مخلوقز وحضرتك اول نوع تعبيردن مرادى اول ايديكه اهل عراقه عرب قومى اهل الماء ديرلردى پس حضرت نحن من ماء ديمكله بير خيال ايليه كه اهل عراقدندر اندنصكره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دونوب منزله كلدى كيجه اولدقده على مرتضايى وزبيربن العوامى وسعدبن ابى وقاصى ياراندن برجمله قريشك كيفيت حالندن خبر المغه كوندردى انلردخى كتديلر واروب قريشك صوچكن دوه لرينه ايرشديلر واول دوه لرك يانندهِ برجماعت وارايدى اكثرى فرار ايتديلر وانلردن ايكى غلام طوتديلر برينك آدى اسلم ايدى بنى الحجاجك غلامى ايدى وبرينك آدى عريض ايدى بنى العاص ابن سعيدك غلامى ايدى واول فرار ايدنلردن عجير نام برشخص جمله دن مقدم كفاره ايرشوب رسول اللهك خبرينى قريشه ايرشدردى وايتدى ياآل غالب ابو كبشه اوغلنك اوغلى يعنى محمد جمله يارانيله كلوب وصوچكن غلاملريكزدن ايكى غلام طوتديلر پس بو سوزدن لشكر كفارك قلوبنه تمام اضطراب دوشدى وچون اسيراولان غلاملرى حضرت قاتنه كتورديلر حضرت نمازه مشغول ايدى يارانى اول غلاملردن صوروديلر كه سز كيمك غلاملريسز اصحابك مقصودلرى اول ايديكه ابوسفيانك غلاملرى اولالر انلر ايتديلر بزقريشك سقالريوزانلره تازيانه اوروب عذاب ايتديلر

غلاملر دخی تازیانه خوفندن بزابو سفیانك غلاملری بوز دیدیلر اصحاب
انلردن ال چکدی حضرت دخی نمازدن فارغ اولمشیدی بیور دیکه
غلاملرك اولکی سوزلری طوغری ایدی سزتازیانه اوردیکز آخر یالان
سویلدیلر انلردن ال چکك والله که انلر قریشك غلاملریدر اندنصکره
خواجهٔ کائنات غلاملره یوزطوتوب ایتدی قریش قندهدر انلرایتدیلر
ایشته بو کور دیکك دپه آرد نده کی دره نك کنار نده اولان قوم
دپهدهدر حضرت ایتدی نه مقدار کشیلردر غلاملر ایتدیلر بزعلی
التحقیق عددلر ینی بلمزز اما چوق کشیلردر حضرت ایتدی کونده
قاچ دوه بوغازلرلر غلاملرایتدیلر برکون طقوز وبرکون اون دوه بوغازلرلر
حضرت ایتدی انلر بیکدن نقصان وطقوز یوزدن زیاده درحضرت
ینه سؤال بیور دیکه بولشکرك ایچنده اشراف قریشدن کیملر واردر
غلاملر ایتدیلرر بیعه اوغلاری عتبه وشیبه وابو البختری وحکیم بن خزام
وحارث بن عامر وطعیمة بن عدی ونضر بن الحارث وزمعة بن الاسود
وابوجهل وامیة بن خلف وحجاج اوغلاری نبیه ومنبه وسهیل بن عمرو
وعمرو بن عبدود پس حضرت صلی الله علیه وسلم اصحابه توجه ایدوب
ایتدی مکه جکر کوشهلر ینی هب سزك اوکو کوزه اندی (نقلدر که
چون قریش جحفه منزلنه نزول ایتدیلر جهیم بن الصلت بن مخرمة بن
المطلب بن عبد مناف رؤیاسنده کوردیکه برکشی آته سوار اولمش
وانکله بردوهوار اول کشی کلوب ایتدی عتبه وشیبه وابوالحکم وامیه وفلان
وفلان مقتول اولدیلر اندنصکره اول کشی بچاق چیقروب اول دوهنك
بوغازینی بچاغله !وروب صالیو یردی اول دوه قریش خیمهلرینی طواف
ایدوب هیچ برخیمه قالمدی الاکه اول دوهنك قانندن برر مقدار اول
خیمهلره سوربلوب بولاشدی بو واقعه قصهسی ابوجهله ایرشدکده
ایتدی غالبا بنی المطلبدن بر پیغمبر دخی ظهور ایتمك استر تیز اوله که
بر بریمزه ایرشدیکمزده مقتول کیم اولاجغن بیلهلر (وایدرلر که ابوسفیان
کاروانی خطر محلندن کچوردکده قریش قاتنه برکیسه کوندردی
وایتدیکه سز کاروانکزی محافظه ایچون مکهدن طشره چیقمشسز
شمدیکی حالده کاروانکز خلاص اولدی محمده تعرض ایتمیوب کیرو
مکهیه کیدهسز ابوجهل ایتدی خدا حقیچون بز بدره واروب انده

اوج کون اوطوروب دوه‌لر قربان ایدوب طعام ایتمدیکچه دونوب کتمزز پس بدره واروب و بو دیدکلر یمزی ایدوب شرب خمره مشغول اولورز ومغنیه‌لر یمزتغنی ایدرلر اندنصکره آوازهٔ عظمت وشو کتمز اطراف قبائل عربه منتشر اولور وشعد نصکره هر کس دائما بزدن قورقر دیدی وحالبوکه بدر دیدکلری موضع عرب موسملرندن برموسم ایدیکه هر ییلده برکره اول ارایه عرب جمع اولورلردی وبازارلر قوروب بیع وشرا وذوق وصفا ایدرلردی اخنس بن شریق ایتدی ای بنی زهره حق تعالی که سزك کاروانکزه ومالکزه خلاصلق احسان ایلدی دونکز کیده‌لم وابو جهلك بو سوزینی دیکلمیه‌لم پس قوم بنی زهره دوکلی دونوب کتدیلر وابو جهلك اول سوزی ابو سفیانه ایرشدکده تأسف ایدوب (واقوماه هذا عمل عمرو بن هشام) دیدی و بونکله بیله بنه مشرکاره ملحق اولوب بدر محلنه انلرایله بیله کتدی وجنك کوننده متعدد زخملر ییوب مکه‌یه قاچدی (مرویدر که اول کیجه که حضرت بدره یقین برموضعده نزول ایتدی کفار صویه یقین واقع اولوب مسلمانلر صودن ایراق دوشمشلر ایدی وانلرك بعضیسنه احتلام واقع اولوب بعضیسی دخی وضویه محتاج ایدیلر اول فرصتده شیطان وسوسه‌یه مجال بولوب خاطرلرینه کتوردیکه سز مؤمنلر ایکن و پیغمبر رفیقلری ایکن وسزه فتح وظفر وعده‌سی ویررایکن ینه سز حدث اکبر واصغره یعنی جنابت وابدست سزلیکه مبتلا اولوب نمازدن محروم اولمشسز دیو کوکللرینه نیجه بونك کبی وسوسه کتوردی وحال بو که برقوملو یره قونمشلر ایدیکه هر کس دیزلرینه دکین باتارلر ایدی وصوسزلق دخی انلره غلبه ایدوب اول جهتدن مسلمانلرك قلوبنه زیاده خوف ورعب مستولی اولدی حق تعالی انلره یغمور کوندردی تا مسلمانلر غسل ایدوب آبدست الدیلر وتمام صودن ایچوب قاندیلر و یرلر بکشوب دیزلرینه دك قومه باطمز اولدیلر وکفارك قوندقلری یرلر چامورلق اولدی وباتاقلق اولدیکه اوزرینه اوغرامق متعسر ایدی نتکه بوآیت کریمه اول حالدن خبرویرر (اذیغشیکم النعاس امنة منه وینزل علیکم من السماء ماء لیطهرکم به ویذهب عنکم رجز الشیطان ولیربط علی قلوبکم و یثبت به الاقدام) مسلمانلره اول سیله تمام اطمینان حاصل اولوب قلبلرندن رعب وخوف زائل اولدی

وایدرلر که چون بدر منزلنه ارشدیلر حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایتدی تابدرك اوالکی قیوسنه نازل اولدیلر حباب بن المنذر ایتدی یارسول الله بومنزله نزول بیوردیغکز حق تعالینك امری ایله میدر یوخسه کندی رأیکز ایله میدر حضرت ایتدی کندی رأیمز ایله در حباب ابن المنذر ایتدی بومنزل مناسب دکلدر بورادن کوچك کرك تااوته کی قیونك باشنه نازل اولوب بوقیولری طپراغله طولدره وز و برحوض دوزوب صوایله مملوقیله وزکه دشمنله مقاتله ایتدیکمزده بزم صویمز موجود ومستوفا اوله ودشمنك صویی اولمیه دیدی پس جبرائیل نازل اولوب حبابك رأیی رأی حسندر دیدی پس حضرت بیوردی اول ارادن کوچوب حبابك دیدیکی کبی ایتدیلر اندنصکره قالقوب یاراندن برجماعتله صحرای بدری کزوب تماشا قیلدیلر ومبارك بارمغیله یر یر اشارت ایدوب (هذا مصرع فلان وهذا مصرع فلان) دیوب قریش اشرافنك هر برینك قتل اولنه جق یرلرین یارانه کوستردی راوی ایدر والله اول سرور هرکیمك که قتل اولنه جق یرینی تعیین ایلمشیدی اول شخص اول موضعی تجاوز ایتمیوب همان اول موضعده قتل اولندی (نقلدر که سعد بن معاذ ایتدی یارسول الله سنك ایچون خرما داللرندن برسایبان پیدا ایدهلم که سن اول سایبانده راحت اوزره اولاسن وسنك بوکاربکی ودوه لریکی یانکده حاضر ومهیا قیله یوز و بز جنکه مشغول اولایوز اکر خداوند تعالی بزه غلبه ویررسه نه کوزل مقصودیمز حاصل اولمش اولور واکر برغیری صورت واقع اولور سه دوه لریکه سوار اولوب مدینه ده قالان یارانکه ملحق اولاسن زیرا انلر دخی میل ومحبتده بزدن اکسك دکللردر اکر انلر بوقصه نك عاقبتی بویله حرب وقتاله واره جغنی بیله لردی هرکزسندن ایرلمازلردی و بوکونده کمال اخلاص وهوادارلغی برینه کتورورلردی حضرت سعده خیردعا ایلدی پس اول سرور ایچون سایبان دوزدیلر اندنصکره کفار کلوب ظاهر اولدی حضرت چون انلری کوردی ایتدی ای معبود بالحق ایشته قریش قومی تکبر وعظمتله کلدیلر سنکله جنك ایتمك استرلر وسنك رسولکی تکذیب ایدرلر الهی بکا وعده بیوردیغك نصرته منتظرم چون کفار قریش کلوب قوندیلر انلردن اشکر اسلامك یایدقلری

حوضدن صوالمق قصديله لشكر اسلام طرفنه توجه ايتديلر وحكيم بن
خرام انلر ايله بيله ايدی مسلمانلر ديلديلر كه انلری صودن منع ايده لر
حضرت بيورديكه قوك مانع اولمك پس انلر دخی كلوب اول حوضدن
صوايچديلر (راوی ايدر اولكون اول حوضدن صوايچن كفاردن برفرد
خلاص اولمادی بعضيسی مقتول وبعضيسی اسير اولدی انجق حكيم
بن خرام آتنه سوار اولوب قاچدی وقورتلدی اول دخی صكره مسلمان
اولدی وبرخصوص ايچون يمين ايتملو اولسه اول خدا حقيچون كه بوم
بدرده بكا نجاة ويردی ديو يمين ايدردی (ايدرلر كه قوم كفاردن اسود
ابن عبد الاسد مخزومی ايتدی والله بن مسلمانلرك حوضندن صوايچرم
واول حوضی خراب ايدرم اگرچه اول عزيمتده مقتول دخی اولورسم
پس بوسوزی سويليوب لشكر كفاردن چيقدی وحوضه متوجه اولدی
حمزة بن عبدالمطلب اكا قارشو واروب قليچ ايله اياغنی چالدی وارقسی
اوزرينه زمينه دوشوردی اسودك اياغندن قان روان اولوب ديلديكه
كوكسی اوزره زمينه سورينه رك حوضه واروب صوايچه ويمينی يرين
بوله حمزه اردندن ايريشوب برضرب دخی اوروب ايشنی تمام ايلدی
چون لشكر قريش تمام قونديلر وعمير بن وهب جمحی بی كوندرديلر كه
واروب لشكر اسلامی تخمين ايليه پس عمير آتنه سوار اولوب مسلمانلرك
اطرافنی دولاشدی كيرو كلوب ايتدی تخميناً اوچيوز اردر چوق
آرتق واكسك دكلدر ولكن بكا مهلت ويرك برخوشجه احتياط وتجسس
ايده يم شايدكه پوصيده دخی لشكرلری اوله ديدی پس آتنه اوكجه ايدوب
اوصحرانك جوانب واطرافنی طولاشدی هيچ كيمسه كورمدی كيرو
كلوب ايتدی بونلردن غيری نسنه كورمدم اما ای كروه قريش
(قدرأيت الزمالا تحمل المنايا نواضح يثرب تحمل السم الناقع) يعنی
علی التحقيق بوجماعتك دوه لرينی اولوم يوكی يوكلنمش كوردم ويثربك
دوه لری زهر قاتلی يوكلنمشدر يعنی اول دوه لره برقوم سوار اولمشكه
انلرك قليچلرندن غيری هيچ پناهلری وامید واستنادلری يوقدر خدا
حقيچون انلردن بركيمسه مقتول اولماسه كركدر مادامكه مقابله سنده
سزدن بريكز مقتول اولميه وينه عمير ايتدی چون سز بربريكزی قتل
ايده سز اندنصكره سزك صاغ قالانلريكزنه ديرلك ايسه لر كركدر

حکیم بن حزام بو سوزی ایشیدوب عتبه قاتنه واروب ایتدی ای ابو الولید سن قریش قومنك اولوسی ومقتداسی سن دیلرمیسنکه سنك ذکر خیرك قیامته دك باقی قاله عتبه ایتدی ای حکیم یانه ایتمك کرك حکیم ایتدی بو قومی قتالدن کیرو دوندر وعمرو بن الحضرمی مینك دیتنی قبول ایله عتبه ایتدی قبول ایتدم انك دیتنی ویرەیم لکن سن ابن الحنظله یعنی ابو جهل قاتنه واروب بنم جانبمدن ایتکه قادرمیسن بو جنکدن فراغ ایدوب وخلقی دوندروب کندی عمك اوغلی ایله جنك ایتمیه سن حکیم بن حزام ایدر چون ابو جهلك قاتنه واردم کوردمکه برجماعت انك اطرافنده طورمشلر وعامر بن الحضرمی انك باشی اوجنده طورردی وابو جهل دیر ایدیکه بنی عبد شمسك عقدینی فسخ ایدوب بنی مخزومله عقد باغلدم بو اثناده عتبەنك خبرینی ابو جهله ایرشدردم ابو جهل بکا عتاب ایدوب ایتدی عتبه بکا خبر کوندرمکه سندن غیری کیمسه بولمدیمی پس کیرودونوب عتبەنك قاتنه کلدم عتبه اول وقتده ایماء بن رخصه یه طیانمشیدی ومشرکاره بوغازلق ایچون اون دوه کوندردی ناکاه ابو جهل ظاهر اولدی اما برحالده کـه غضب آتشی یوزنده یالکلنمشیدی کلوب عتبه یه ایتدی (انتفخ سحرك) یعنی سنك قزل جکرك یلاندی وعرب بو کلامی قورقاق وبی دل اولان کیمسه‌لره سویلرلردی (و بر روایت دخی بودرکه حکیم ایتدی ابو جهل قاتنه واردم کوردمکه اوکنه بززه قومش جنك ایچون حاضر انور چون عتبەنك خبرینی ایرشدردم غضبه کلوب ایتدی (انتفخ سحره) خدا حقیچون حق تعالی ارامزده حکم ایدنجیه دك بز بو معرکەدن کیرودونمزز وعتبەنك بو سویلدیکی سوز انکیچوندرکه محمدك عسکرینی قلیل کوردی وکندینك اوغلی ابو حذیفه محمد ایله بیله در خوف ایدرکه انلر ایله اوغلی دخی هلاك اوله پس سزی قورقودر محمدك اصحابیله مقاتله ایتمکدن منع ایدر عتبه بو سوزی ابو جهلدن استماع ایتدکده ایتدی یقین زمانده معلوم اولورکه کیمك جکری یللنمشدر (وبرروایت دخی اولدرکه عتبه اکا ایتدی ای کوتی قنالی بکا عیب وعار اسناد ایدوب کندی عیب وعارکی بیلزسن عتبەنك بو سوزدن مرادی اول ایدیکه ابو جهلك مقعدنده برص مرضی اولمغله کاهیجه مقعدینی زعفران ایله بویاردی

بو يله ديمكله اول معنايه تعريض ايلدى ابوجهل بوسوزدن بغايت قهر وغضبه كلوب قليج چكدى وآتنك آرقه سنى قليج ايله اوردى ايماء بن رخصه ايتدى بو بر بدفالدر كوره لم صوكى نيجه اولور واندنصكره ابوجهل عامر بن حضرمى يى قاتنه دعوت ايدوب سنك حليفك يعنى هرحالده معاونت ومظاهرته عهد ايلديكك عتبه خلق محمدك اصحابيله جنكدن منع ايتمك استر وبن ديلرمكه سنك قرنداشكك قاننى طلب ايدم قالق ياعامر قرنداشكك مقتلنى ذكر ايله واشكر ايچنده فرياد وفغان ايله پس عامر بن الحضرمى باشنى آچوب لشكر ايچنده واعمرواه واعمرواه ديو فرياد ايدرك آتش حربى اشتعال ايلدى (نقلدركه لشكر اسلامده اوچ علم وار ايدى بريسى مهاجرلرك علم اعظمى ايدى حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم انى مصعب بن عميره ويرمشيدى (بريسى دخى لواء الخزرج ايدى حضرت پيغمبر انى حباب بن المنذره ويرمشيدى (بريسى دخى لواء اوس ايدى حضرت پيغمبر انى سعد بن معاذه ويرمشيدى ومهاجرلرك شعارى يعنى علامتلرى يابنى عبدالرحمن ايدى وخزرجيلرك شعارى يابنى عبدالله ايدى واوسيلرك شعارى يابنى عبيدالله ايدى حضرت بومنوال اوزره تعيين ايلدى وبرروايتده جملهنك شعارى (يامنصور امت امت) ايدى امت ديمك اقتل ديمكدر ومشركلرك دخى اوچ علملرى وار ايدى بريسى طلحه بن ابى طلحه علمى وبريسى ابوعزيز ابن عمير علمى وبرى دخى نضر بن الحارث علمى ايدى (مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم كندى اصحابنك صفوفنى دوزلتدى والنده برچوماق طوتاردى صف ايچنده سواد بن عزيه راست كلدى سوادى صفدن طشره كوريجك كوكسنى چوماغيله اوروب ايتدى استو ياسواد پس سواد ايتدى يارسول الله بنى چوماغله اوروب بك انجتدك حق سنى حقله كوندرمشدر سندن قصاص طلب ايدرم حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم جامه سنى رفع ايدوب مبارك كوكسنى آچدى وقصاص ايت ديدى سواد يوزينى اول سرورك سينهٔ سكينه سنه سوروب مبارك كوكسنى اوپدى حضرت ايتدى نيچون بويله ايتدك سواد ايتدى يارسول الله حالمى كوره يورسن صف قتالده يم ومقتول اولمقدن امين دكيلم ديلدمكه آخر كارده بدنم سنك مبارك بدنكه ملاقى اوله حضرت

اكا خير دعا ايلدي واندن بيور ديكه بن حمله ايدك ديمدكجه كفاره حمله
قيلماك اكر كفار سزه يقين اولورسه تير باران ايدك لكن تدريجله آتكز
تاكه اوقيكز تمام اولميه اندنصكره سايبانه كلدي وابو بكر انكله بيله ايدي
وسعد بن معاذ انصاردن برجماعتله سايبانك طشره سنده طوروب
اول حضرتي حراست ومحافظه ايدرلردي (ايدرلر كه لشكر
كفاردن ابتدا ميدانه كيرن ربيعه نك اوغللري عتبه وشيبه وعتبه نك
اوغلي وليد ايدي بونلر ميدانه كيروب مبارز طلب ايتديلر انصار
جوانلرندن اوچ نفر كيمسه كه حارث اوغللري عوف ومعوذ وعبد الله
ابن رواحه ايديلر انلرك ميدانه كيردبلر كفار صورديلر كه سز كيملرسز
انلر ايتديلر بز انصاريلرز كفار ايتديلر بزم سزلر ايله ايشيمز يوقدر بز كندي
اعمامزاوغللريني استرز وايچلرندن بريسي ندا ايتديكه يا محمد بزه بزم
كفولريمزي كوندر حضرت پيغمبر بيوردي كه يا حمزه ويا عبيده ويا علي
ميدانه كيرك انلردخي ميدانه كيرديلر اول اوچ كافر ايتديلر سزلر بزلره
ايو كفولرسز پس عبيده انلرك اسن واكبري ايدي عتبه يه غنيم اولدي
وحمزه شيبه يه غنيم اولدي وبر روايتده بونك عكسي واقع اولدي
واهل سير قاتنده مشهور اولان روايت اوزره علي وليده غنيم اولدي
واهل حديث قاتنده اصح اولان روايت اوزره علي شيبه يه غنيم
اولدي وعبيده وليده غنيم اولدي وحمزه عتبه يه غنيم اولدي حمزه
وعلي كندي خصملريني اولدرديلر عبيده وانك غنيمي بر بريني مجروح
قيلديلر بعده حمزه وعلي عبيده نك مددينه ايريشوب انك غنيمي
دخي قتل ايتديلر صحنه ايرشمشدر كه (هذان خصمان اختصموا
في ربهم) آيت كريمه سي بو اوچ كشينك حقنده نازل اولمشدر
(نقلدر كه عبيده نك اينجكنه برمحكم زخم ايريشوب اينجكي كوكنك
ايليكي دوكولدي اوحالده اني حضرت پيغمبر قاتنه ايلتديلر ايتديكه
يا رسول الله بن شهيد دكلميم حضرت ايتدي بلي شهيدسن بعده
بدر غزاسندن دوندكلرنده وادئ صفراده ياخود روحاده وفات ايدوب
اني اول موضعده دفن ايتديلر (احاديث صحيحه ده عبد الرحمن بن عوفدن
رضي الله تعالى عنه ثبوته ايرشمشدر كه ايتدي بن يوم بدرده صف
قتالده انصاردن ايكي جوانك اراسنده واقع اولمشيدم وخاطريمه

کلدیکه نوایدی بوبله جنك کوننده جنك کررمش ایکی کشینك
اراسنده اولیدم ناکاه کوردم اول ایکی جوانك بریسی بنی چکدی
وآهسته آهسته ایتدی ای عم ابوجهلی بیلور میسن بن ایتدم بیلورم
اماسنك انکله نه کارك وار اول جوان ایتدی اشتدمکه حضرت رسوله
صلی الله تعالی علیه و سلم زیاده جفا وایذا ایدرایمش عهد ایتدمکه
انی کوردکده اندن آیرلیم تاایکیمزدن بریمز مقتول اولمادقجه چون اول
جوان بوسوزدن فارغ اولدی اول برجانبده اولان جوان دخی
بنی چکوب اولکی جوانك سوزی مثلاوسو یلدی انلرك بوسوزلرندن خوش
وقت اوایب قلبم قوت بولدی برلحظه دنصکره کوردمکه ابوجهل پیدا
اولدی دوه سنه سواراولمش خلق اراسنده جولان ایدراول جوانلره ایتدم
اشته سزك مطلوبکز یعنی ابوجهل بودر دیدم چون ابوجهلی کوردیلر
ایکی شاهین کبی یرلرندن قوپوب ضرب شمشیرایله اوروب یقدیلر وانك اپاغنی
قلموار قطع ایتدیلر انلر عفرانك اوغللری ایدی برینك نامی معاذ برینك
معوذ ایدی معاذ ایدر ابوجهله برضرب اوردم اپاغی بدنندن جدا اولدی
ابوجهلك اوغلی عکرمه دخی بکا برضرب اوردیکه اوموزم باشندن
قواومی آیردی شو یلکه قوالوم کوکسم اوستنده صالنوب قالدی بوحال
ایله جنك ایتدم آخر کوردمکه قولمك صالندیغی خوشمه کلمیوب بکا
زحمت ویره یور هماندم اپاغم التنه الوب قولمی چکدم قوپاردم (ایدرلرکه
اندنصکره عفرانك آخر اوغلی دخی ابوجهله برضرب اوروب دوه دن
زمینه دوشوردی هنوز انده حیاتدن بررمق باقی قالشیدی (نقلدرکه
انلرك ایکیسی دخی حضرت پیغمبر قاتنه کلوب ابوجهلك قتلی خبرینی
ایرشدردیلر حضرت ایتدی ابوجهلی قنغیکز اولدردی ایکیسی
دخی ادعا ایتدیلرکه بن اولدردم حضرت بیوردیکه قلیجلریکزی
پاك ایتدیکزمی انلر ایتدیلر یوق ایتمدك پس انلرك قلیجلرینه نظر ایدوب
بیوردیکه ایکیکز دخی اولدرمشسزوانك سلبنی یعنی صو یغونی معاذه
حکم ایلدی (مورخان واهل سیر کتور مشلردرکه معاذ اول زخم ایله
تاعثمان بن عفانك خلافتی زماننه دك حیاتده ایدی ومعوذ بدر
کوننده شهید اولنجیه دك جنك ایلدی رضی الله تعالی عنهما
(مرویدرکه حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بدر کوننده

چون کفار لشکرینك کثرتنی وکندی اصحابنك قلتنی کوردی سایبان ایچنه کیردی ویوزینی قبله یه توجیه واللرینی دعایه قالدیروب ایتدیلر (اللهم انجز ما وعدتنی اللهم انجز ما وعدتنی اللهم انجز ما وعدتنی اللهم ان تهلك هذه العصابة من اهل الاسلام لاتعبد فی الارض ابدا) ودعا ونیازده اولقدر مبالغه کوستردیکه مبارك اوموزندن رداسی دوشدی ابوبکر انك رداء شریفنی مبارك اوموزینه قودی واول سرورك بازولرینی قوجاقلیوب ایتدی یارسول الله پروردکارکدن بترطاب ایتدك عن قریب سکا ایتدیکی وعدەلره انجازایدر (روایتده کتور مشلردرکه اول کون اول سروره برنوم خفیف عارض اولدی وبرلحظه دنصکره بیدار اولوب ایتدی یاابابکر حق تعالینك نصرتی ایرشدی ایشته جبرائیل کلدی آتنك عنانن طوتمش وانك دیشلری اوزره غبار واقع اولمش اندنصکره سایباندن طشره چیقدی وخلقی جنکه تحریص ایدوب ایتدی هرکیم کافر اولدررسه سلبی انکدر وشول خدا حقیچونکه محمدك نفسی انك یدقدرتنده در برکشی که کفار ایله جنك ایدوب انلری قتل ایده حال بوکه دشمندن یوز دوندرمامش اوله وطالب ثواب ورضای حق اوله اول کشی یه اولماز الاجنت ایدی انکیچون اواور پس عمیر بن الحمام رضی الله عنه النده برقاج خرما وارایدی اکل ایده یوردی چون اول سروردن بوسوزی ایشتدی وایتدی خوش خوش بنم له بنم جنته کیرمکیم ارا سنده واسطه اولمیه الابو جماعتك بنی قتل ایتمسی اوله نه خوبدر ونه آساندر دیوب الندن خرمالری آتدی والنی قلیجه اوروب کفار ایله جنك ایلدی آخر شهید اولدی (وبرروایت دخی اولدرکه حضرت سایباندن طشره چیقدی وایتدی (سیهزم الجمع ویولون الدبر) ویردن برقبضه خرده طاش الوب دشمن لشکری جانبنه صاچدی ویارانته دشمنه حمله ایدك بك چالیشك دیدی حکیم بن خرامدن منقولدرکه ایتدی یوم بدرده اشتدمکه کوکدن براواز کلور کویا اول اواز لکن ایچنه خرده طاشلر آتلق صداسی ایدی علی مرتضادن کرم الله وجهه مرویدر ایتدی بدر کوننده کفار ایله برزمان مقاتله ایلدم اندنصکره حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم قاتنه کلدم که اندن برخبر

الام کوردمکه اول حضرت سجده ده در ایدرکه (یاحی یاقیوم برحمتك استغیث) کیرو جنك برینه واردم و بر زمان دخی مقاتله ایلدم و کیرو حضرت قاتنه کلدمکه برخبر الام اول حضرت هنوز سجده ده اول دعایی اوقوردی کیرو جنك برینه واردم و برزمان دخی مقاتله ایلدم کیرو اول حضرت قاتنه کلدم کوردم ینه همان اول حاله مشغول ایدی پس حق تعالی فتح ونصرت کوندردی وینه امیرالمؤمنین علی مرتضادن منقولدرکه بیوردی بدر کوننده بریل اسمکه باشلدیکه اول شدتده هرگز یل اسدوکنی کورمدم اندنصکره انك کبی بریل دخی اسدی اندنصکره انك کبی بریل دخی اسمکه باشلدی اولکیسی جبرائیل ایدی ملائکه دن بیك نفر ایله کلدی ایکنجیسی میکائیل ایدی اول دخی بیك نفر ملائکه ایله کلدی اوچنجیسی اسرافیل ایدی اولدخی بیك نفر ایله کلدی واولکون ملائکه نك سیماسی قزل ویشل وصاری صارقلر صارنمشلر ایدی وابلق آتلره سوار اولمشلر ایدیکه اول آتلرك انلرنده بوکدن نشانلر وار ایدی ومشرکلر اول آتلرك طاوشتی سنی ایشدرلردی اما آتلری کورمزلردی وچون برمسلمان برکافرك باشنی کسمکیچون آردینه دوشوب قوار ایدی اول مسلمان هنوز واروب جاتمدین کافرك کله سی یره دوشردی ابن عباس ایدر انصاردن برکشی برکافرك عقبنه دوشدی ناکاه برقامجی ضربی آوازی اشتدی و برسوار آوازی اشتدیکه (اقدم حیزوم) دیرایدی نظر ایدوب کوردیکه اوکنده قرغدیغی کافر دوشمش باشی یارلمش و بورنی قیرلمش هلاك اولمش اول کشی حضرت قاتنه واروب اول مشاهده ایتدیکی حالی اول سروره تقریر ایتدکده حضرت ایتدی راست سویلرسن اول سنك کوردکك اوچنجی قات کوکدن مدد کلان ملائکه دن ایدی مصنف کتاب ایدر (حیزوم) جبرائیلك آتنك اسمیدر وحرف ندا محذوف تقدیر کلام (اقدم یاحیزوم) یعنی ای حیزوم ایلری واردیمکدر واحادیث صحیحه ده ثبوته ایرشمشدر که بدر کونی لشکر کفار منهزم اولدقدنصکره خواجهٔ کائنات بیوردیکه کیم اوله که واروب ابو جهلدن بزه خبر کتوره عبد الله بن مسعود یارسول الله بن واره یم دیوب فی الحال روان اولدی ومقتوللر ارasında واردی ابوجهلی کوردی ایاغی کسلمش دوشمش مجروح یاتور وانده حیاتدن بررمق

باقی ایدی ابن مسعود انك كوكسی اوزرینه اوطوروب وصقالن النه
الوب ایتدی ای ابوجهل ایشته بوخوارلغله یاتان سنسن (اخزاك الله)
ای اللهك دشمنی دیدی وحالبو كه ابوجهل مكه ده عبد اللهه چوق
جفاواذا ایتمشیدی ابوجهل كوزینی آچوب بنم حالم وحكایتم بركشی بی
قومی اولدر دیلر دیمكدن زیاده دكلدردیدی ابن مسعودك خاطری
انی بو حالده كورمكله خوش اولدی (و برروایت دخی اولدركه
(قال ابوجهل اوغیراكار قتلنی) دیدی یعنی بنی اولدرن كیمسه اكنجی نك
غیری اولیدی وابوجهلك بوسوزی انصاره تعریض ایدیكه
زیرا انصار اهل زراعت ایدیلر اندنصكره ابوجهل ابن مسعوده ایتدی
بكاخبر ویر فتح ونصرت كیمه اولدی عبد الله ایتدی ای اللهك دشمنی
كیمه اولسه كرك خدا و رسولنه اولدی عبد الله ایدرانی قلیجمله
اوردم تأثیر ایتمدی آخر كندی قلیجنی چیقاروب كندی قلیجیله
باشنی تندن جداقیلدم وخاك مذلته چكوب حضرت رسول قاتنه كلدم
ویارسول الله ابوجهلك باشی بودر دیو زمینه بوارلادم حضرت
بیوردیكه كرچك انك باشیدر بن ایتدم والله انك باشیدر حضرت
قالقدی انك باشی یاننه كلوب احتیاطله باقدی اندنصكره ایتدی
(الحمد لله الذی اخزاك یاعدو الله) و برروایت دخی اولدر كه ایتدی
(الحمد الذی نصر عبده واعز دینه) و بیوردیكه بوشخص یعنی
ابوجهل بوامتك فرعونیدر (و برروایت دخی اولدركه سجدهٔ شكر ایلدی
انكایچون فقهای دین بیورمشلردر كه بر بلیه بركشینك اوزرندن مندفع
اولدیغی وقتده اول كشی یه سجدهٔ شكر ایتمك مستحبدر (نقلدركه
اول كون یتمش كافر مقتول اولدی و یتمش كافر اسیر اولدی ومسلمانلردن
اون درت كشی شهید اولدیلر التیسی مهاجرلردن سكزی انصاردن
وایدرلر كه سعد بن معاذ پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم سایبانی
قپوسنده ایدی كوردیكه مسلمانلر كافرلری اسیر ایدرلر اول حال سعده
خوش كلمدی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم سعدك بشره سندن
قلبنده حاصل اولان كراهتی اكلایوب ایتدی یاسعد مكر بو كفارك
اسیر اولدقلرندن سكا كراهتمی كلور سعد ایتدی نعم یارسول الله
حق سبحانه وتعالی بونكتی كه مشركاره ایرشدردی انلری اسیر ایتمكله

وجودلرینی ابقا ایتمکدن انلری قتل ایدوب وجودلرینی افنا قیلمق
بکا خوشرك کلور دیدی (روایتده کتورمشلردر که عبدالرحمن
ابن عوف رضی الله تعالی عنه بدر کوننده برقاچ زرهلر غنیمت بولمشیدی
اولکون اهل مکه اسیرلرندن امیه بن خلف جمحی یه واوغلونه
راست کلدی وحال بو که مکه ده ایکن عبد الرحمن ایله انلرك اراسنده
تمام دوستلقلری وارایدی انلرایتدیلر یاعبد الرحمن بزسکا بوزرهلردن
یکرکز بزه حمایت ایله تامقتول اولمیه وزعبد الرحمن زرهلری براغوب
انلرك النی الوب کلوردی ناکاه بلال حبشی یه راست کلدی چون
بلال انلری کوردی فریاد ایلدیکه ای خدا ورسولك یارد مجیلری
ایشته مشرکلرك باشبوغی امیه بن خلف بودر (لا نجوت ان نجا)
بو قورتلمق اولورسه بن قورتلمزین یعنی بو مقتول اولماز ایسه
بن غمدن هلاك اولورم دیمك اولور پس مسلمانلرانك باشنه جمع اولدیلر
وعبدالرحمن هرچند که دیلك ایلدی وحمایت قیلدی مفید اولمیوب
مسلمانلر قلیج اوشوروب امیه یی واوغلی علی یی پاره پاره ایلدیلر شرح
صحیح بخاریده شیخ ابن حجر واقدیدن نقل ایتمشدر که انی یعنی امیه
ابن خلفی خبیب بن یساف انصاری قتل ایلدی عبدالرحمن اول
واقعه دنصکره ایتیدی خدا بلاله رحمت ایلسونکه بنم زرهلریمی
ضایع ایلدی واسیرلریمی قتل ایتدردی (نقلدر که ابوالیسر انصاری
عباسی اسیرایلدی وحال بو که ابوالیسر برصغیرالجثه کشی ایدی وعباس
برمرد عظیم وجسیم ایدی حضرت ابوالیسره سؤال ایتدیکه عباسی
نیجه اسیرایتدك ایتدی اول خصوصده بکا برکشی یاردم ایتدیکه هرگز
اول کشی یی کورمش دکل ایدم عجیب صلابت وهیبت صاحبی کشی
ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی اول برملك کریم
ایدیکه سکا اعانت ایلدی وایدرلر که یوم بدرده حضرت یارانه ایتدی
بن بنی هاشمدن وغیریدن نیجه کیمسه لر بیلور مکه انلر مکه دن کندی
اختیارلری ایله چیقمدیلر بلکه انلری جبر واکراه ایله چیقاردیلر اگر سزدن
بریکز بنی هاشمدن برکیمسه یی خصوصا عباسی بولورسه کزکر کدر که
قتل ایتمیه سز عتبه بن ربیعه نك اوغلی ابوحذیفه ایتدی بز بابالریمزی
وقرنداشلریمزی قتل ایده بز وعباسی شویله حالی اوزره قویه یز

نه احتمال والله كه اكر بن عباسى بولورسم انك چهره سنى قليجله اوررم ابو حذيفه نك بو سوزى حضرتك سمع شريفنه ايرشدكده عمر ابن خطابه خطاب ايدوب ايتدى يا اباحفص ابو حذيفه نك قليجله رسول اللهك عمنك يوزينى چلارم ديديكنى اشيدرميسن عمر ايدر اول وقتده دك حضرتك بكا كنيت ايله خطاب ايدوب يا اباحفص ديديكى بوغيدى پس عمر ايتدى يارسول الله قوبنى تا ابو حذيفه نك بوينى اوره زيرا كه اول منافق اولمش ابو حذيفه ايدر بو سويلديكيم سوزدن پشيمان اولوب دائما قورقار ايدم وكندى كنديمه ايدردم كه بوكناهك هيچ برنسنه ايله كفارتنى ايتمك ممكن دكلدر مكر حق تعالينك يولنده شهيد اولام فى الواقع ابو حذيفه يمامه كونى شهيد اولدى (نقلدر كه مسلمانلر بدر اسيرلرينى باغلديلر چون كيجه داخل اولدى عباسك بندى زياده آغر اولمغله عباس ناله ايدوب ايكلدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم انك ناله سى آوازينى ايشيدوب مبارك كوزينه اويقو كلمدى اكا ايتديلر يارسول الله نيچون اويومزسن بيورديكه عمم عباسك ناله سندن كوزيمه اويقو كلمز پس بركشى واروب عباسك بندينى تخفيف ايلدى عباسك بندى تخفيف اولنجق راحت بولوب اويودى حضرت ايتدى نيچه اولديكه عمم عباسك ناله سنى وايكلديسنى اشتمز اولدم اولكشى ايتدى يارسول الله انك بندينى برمقدار تخفيف ايتدم انكيچون راحت بولوب اويقويه واردى حضرت ايتدى پس جمله اسيرلرك دخى بندينى تخفيف ايدك و صحته ايرشمشدر كه صناديد قريشدن يكرمى درت نفر كشى مقتول اولمشلر ايدى حضرت بيوردى جمله سنى بدر قيولرندن برقيويه آتديلر امية بن خلفى دخى اول قيويه آتمق استديلر زرهنك ايچنده ششمش ايدى تحريك ايتدكلرنده اعضاسى بربرندن جدا اولوب آخره نقلى ممكن اولمامغله اولديغى يرده برقيرقازوب ايچنده قوديلر واوزرينه طاش وطپراق آتديلر سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلمك عادت شريفى بوايديكه بردشمنه برمحلده غالب اولسه اول محلده اوچكون توقف بيورردى چون اوچكون تمام اولدى امر ايتدى تاراحله سنى مهيا قيلديلر وسوار اولدى وخواص اصحابدن برجماعت انكله بيله ايديلر صناديد قريشى آتدقلرى قيونك اوزرينه واروب

هر برینه اسم ونسبی ایله خطاب ایدوب ایتدی سزجر کین خصملر ایدیکز حق تعالینك پیغمبرینه خصم اولمیان اجنبیلر انی تصدیق ایتدیلر سز تکذیب ایتدیکز بز حق تعالینك بزه وعده بیوردقلرینی بولدق سزدخی سزه وعده ایتدکلرینی بولدیکزمی دیدی عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه ایتدی یارسول الله ارواحی اولمیان اجساده سوز سویلرمیسن حضرت ایتدی اول خدا حقیچونکه محمدك نفسی انك یدقدرتنده در بو بنم سویلدیکم سوزلری انلر سزدن زیاده ایشیدرلر قتاده که بو حدیثك راویلرینك بریدر برکه حق تعالی پیغمبرینك کلامنی انلره ایشتدرمك ایچون اول وقتده انلری دیرلتدی تا پیغمبرینك سوزلرینی ایشیدوب اول جماعتك توبیخ وندامت وحسرتلری زیاده اوله (روایتده کتورمشلردرکه چون حضرت اول لاشه لری قیویه آتمق امر ایلدی اصحاب عتبه بن ربیعه نك جیفه سنی الوب سورویه رك قیویه آتدیلر اوغلی ابو حذیفه باباسنی اول حالده کوریجك اکا مکروه وناخوش کلدی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ابو حذیفه نك یوزینه باقوب کوردیکه چهره سی متغیر وملول ومحزوندر ایتدی یا ابو حذیفه باباکی بو حالده کوردیککدن غالبا خاطریکه برنسنه کلدی ابو حذیفه ایتدی یارسول الله خدا حقیچون اسلامده شك وشبهه خاطریمه کلمامشدر لکن بنم پدرم برمرد صاحب رأی ایدی وحلم وفضل وآداب واخلاق حسنه صاحبی ایدی امیدوار ایدمکه انی اول اخلاق حسنه ایمانه کتوره ایدی شمدی کوردمکه بو دولتدن محروم اولدی انکیچون محزون اولدم پس حضرت اکا خیر دعا ایلدی (عبادة بن الصامت ایدریوم بدرده لشکر اسلام اوچ قسم ایدیلر برقسمی دشمنله مقاتله ایتدیلر وبرقسمی اسیرلری اخذ واموال وامتعه واسلحه ومراکبی جمع وحفظ ایتدیلر وبرقسمی اول حضرتك سایبانی حوالیسنده طوروب اول حضرتی حفظ وحراستده مشغول اولدیلر بو اوچ طائفه نك هر برینك مدعالری بو ایدیکه غنیمت انجق کندیلره قسمت اوله حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم وادیٔ صفرا منزلنده بردیه نك اوزرینه نازل اولوب غنیمتی بدرده حاضر اولنلرك جمله سنه ومقدما ذکر اولنان سکز نفر کیمسه لره که هر بریسی پیغمبرك

اذنیله وبرعذر ایله تخلف ایتمشلرایدی بوجهله یه علی السویه قسمت
بیوردی وذوالفقاریکه حجاج اوغلی منبهك قلیجی ایدی وابوجهلك خاص
قاطرینی کندی نفس نفیسی ایچون اختیار بیوردی اندنصکره ذوالفقاری
علی مرتضایه باغشلدی (روایتده کتور مشلردر که اول فتح ماه
رمضان مبارکك اون یدنجی کونی جمعه کون واقع اولدی سیدرسل
صلی الله علیه وسلم عبدالله بن رواحه یی مدینه عوالیسی اهلنه وزیدبن
حارثه یی مدینه یه ومدینه نك سوافلی اهلنه کوندردی تافتح خبرلرینی
انلره ایرشدیره لر اسامة بن زیددن مرویدرکه ایتدی شول زمانکه پدرم
فتح مژده سنی مدینه یه کتوردی بز رسول اللهك قزی رقیه یی
دفن ایتمشیدك مدینه خلقی انك باشنه جمع اولوب خبرصوردیلر اول
ایتدی ربیعه اوغللری عتبه وشیبه وابو جهل بن هشام وزمعة
ابن الاسود وابوالبختری وامیه بن خلف وحجاج اوغللری نبیه ومنبه فلان
وفلان جمله مقتول اولدیلر اسامه ایدر بن ایتدم ای پدرم کرچمکی
سویلرسن اول ایتدی والله کرچك سویلرم (وبرروایت دخی اولدرکه
اسامه ایتدی بابام زید اول غزاده اولان مقتوللری واسیرلری صایاردی
وایدردیکه فلان وفلانی باغلو کتوره بورلر ومدینه خلقی تعجب
ایدرلر دیکه ابابو دیدیکی نسنه لر نیجه ممکندر اول کونکه سیدعالم
صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه کلدی خلق اول حضرته استقباله
چیقدیلر کوردیلر که صنادید قریشك کیمینك بوغازنده زنجیرو کیمینك
ایاغنده بوقاغو کتوره بورلر دوکلی خلقه یقین حاصل اولدیکه بابام
زید طوغری سویلمش ومدینه اهالیسی سیدعالمه صلی الله علیه وسلم
واصحاب بدره تهنیه ایلدیلر اصحابدن بریسی ایتدی ای اهل مدینه
بزه نه ایچون تهنیه ایدرسزکه بوفتح بزم زور بازومز ایله دکل ایدی
اندن سؤال ایتدیلرکه یانیجه اولدی اول کشی ایتدی کافرلری کوردککه
باشلری تنلرندن جدا اولوردی وانلره قلیجی کیملر اوردیغنی کیمسه
کورمزدی وکافرلر بختی دوه لر کبی اللری وایاقلری باغلو دوشرلردی
بزواروب باشلرین کسردك بوسوز خواجهٔ کائناتك سمعنه ایرشدکده
ایتدی بوایشلری ملائکه ایدرلردی ومدینه یه مراجعت بیوردقده
امرایتدی اسیرلردن ایکی کشی یی قتل ایتدیلر بریسی نضر بن الحارثکه

همیشه پیغمبری مکه‌ده رنجیده ایدردی و بریسی دخی عقبة بن ابی معیط ایدیکـه اول دخی زیاده اذا ورنجیده ایدر دی اول حضرت مسجـد الحرامده نماز قیلور ایکن دوه مشیمه‌سی جیفه‌سنی اول حضرتك ارقاسنه وضع ایدن اول مردار ایدی نتکه یوقاروده ذکری مرور ایلدی وقتل اولندیغی وقتـده ایتدی یا محمد بنم اولاد صغـاریمه کیم کفیـل اولور حضرت ایتدی آتش جهنم (منقولدر که کفاردن برشخص قاچوب مکه‌یه واردی اهل مکه اندن صوردیلر که قریش اولولرندن نه خبر کتوردك اول شخص ایتـدی عتبه وشیبه وابوالحکم وامیة بن خلف وزمعة بن الاسود وابوالبخـتری ونبیه ومنبه وطعیمة بن العـدی وفلان وفـلانی دیه‌الدیلر اول شخص بوخـبری و یردکده امیة بن خلفك اوغلی صفوان حجرده اوطورمشیدی ایتـدی والله بو شخصك عقلنه آفت ایرشمشدر صورك اکا که صفوان بن امیه نیجه اولدی پس اول شخصه صوردیلر که صفوان بن امیه نیجه اولدی اول شخص ایتدی ایشته قارشومده اوطورر لکن برادرینی وباباسنی کوردم قتل ایتدیلرناکاه ابو لهب پیـدا اولدی و بو حکایتلری ایشیدوب متحیر قالدی وانلر بو حالده ایدیلر که ابوسفیان ابن حارث بن عبد المطلب بدر معرکه سنـدن قاچوب کلـدی ابولهب ایتدی ای بنم قرنداشم اوغلی کل که سنده تحقیق خبروار در ابو سفیان ایتدی ای عمم بزچون محمدك اصحابنه ایرشدك همان یرلو یریمزده قورودق قالـدق انجق انی کوردك که بزم سـلاحلریمزی چوز دیلر واللریمزی آرقه‌مزدن باغلدیلر ویرایله کوك اراسنـده آق جامه‌لوارلر کوردك که ابلق آتلره سوار اولمشـلر ایدی وهیچ بر کیمسه انلره برنسنه ایتمکه قادر دکلدی عبـاسك غلامی ابورافع ایدر بن ایتدم والله انلر ملائکه ایدیلر پس ابو لهب غیظ وغضبندن بنم یوزیمـه بر یومرق اوردی وبنی یره اوروب کو کسـم اوزره چیقوب دو کمکه باشـلادی وبن ضعیف کشی ایدم انکله مقـاومته قادر اولمیادم بوحالدن عبـاسك زوجه‌سی ام الفضل خـبر دار اولوب النـه برچوماق الش کلـدی وابو لهبك باشنه اوروب شکست ایلـدی وایتدی عبـاس غائب اولدیغی سببدن غلامنه بویله ایدرسن ابولهب خوار وذلیل دونوب خانه‌سنه کیتدی ویدی کوندنصکره حق تعالی اکا عدسه زحمتنی حواله ایلـدی تا اول

زحمتدن مرد اولدی واول مرضك سرايتی خوفندن ميتك يانه اوچ
كونه دك كيمسه وارمدی عاقبت اجرتله حماللر طوتوب ميتنی مكه دن طشره
چيقارديلر و برچقور قازوب ايچنه براقديلر واقرباسی ايراقدن باقوب
طورورلردی طاش آتوب اول چقوری طاشله طولدرديلر (روايتده
كتورمشلردركه سيدعالم صلی الله عليه وسلم بدراسيرلری شاننده خواص
اصحابيله مشاوره ايدوب ايتدی بواسيرلردن فديه يعنی مال آلوب
صاليو يرمك می يكرك يوخسه بونلری قتل ايتمك می يكرك ابو بكر صديق
ايتدی يارسول الله بونلر سنك قوم وعشيرتكدر اكر بونلردن فديه آلوب
صاليو يرايسك معقولدر زيرا جائزدركه وقتی كلدكده بونلر مسلمان
اوله لر ياخود بونلرك نسلندن برمؤمن پيدا اوله وانلردن فديه آلمغله سنك
اصحابكه برقوت وغنا حاصل اوله عمر بن الخطاب ايتدی يارسول الله
حكم بيورجمله سنك بونلربنی اورسونلر زيرا انلر اهل كفرك پيشوالريدر
ومقتدالريدر وتحقيق بودركه حق تعالی بوجماعتك مالندن وفديه سندن
سنی بی نياز ايتمشدر همان فلان كيمسه لر بنم خصممدر بكاويربونی
اورايم وعقيلی علی يه وير وعباسی حمزه يه ويربونلربنی اورسونلر
تابزم قلبمزده كفاره اصلا مرحمت ومحبت اولمديغی جمله نك معلومی
اولسون وكفارك شوكتی شكست بولسون حضرت ابو بكرك سوزينه
ميل ايدوب بيورديكه حق تعالی خلقدن برجماعتك كوكللرينی نرم ايلمشدر
برمرتبه ده كه صاغ اياغندن يومشق ركدر وبرجماعتك كوكللرينی
قتی ايلمشدر تابرمرتبه ده كه طاشدن پكدر ای ابوبكرسنك مثلك ابراهيمك
مثليدركه ديمشدر (فمن تبعنی فانه منی ومن عصانی فانك غفوررحيم)
وای عمرسنك مثلك نوحك مثليدركه ديمشدر (رب لاتذرعلی الارض
من الكافرين ديارا) پس اصحابنی بوايكی امرده مخير قيلدی انلرفديه
اختيار ايتديلر (و بر روايت دخی اولدركه حضرت بيورديكه ای بنم
يارانم سزك فقيرلر يكزواردر هيچ بواسيرلرك بريسنی فديه آلمدقجه
صاليو يرميه سز وياخود بيونلرين اوره سز اول مجلسده عبدالله بن
مسعود رضی الله تعالی عنه ايتدی يارسول الله الاسهيل بن بيضاء يعنی
سهيل بن بيضاء قتل وياخود فديه حكمندن مستثنی اولسون زيرا بن انی
مكه ده اظهار اسلام ايدر كوردم حضرت سكوت ايدوب جواب ويرمدی

ابن مسعود ایدر حضرت بنم سوزیمه جواب ویرمیوب سکوت ایتدیکندن بکا اول مرتبه انفعال واستحیا عارض اولدیکه هرکز اندن شدیدرك برحال باشمه کلمش دکل ایدی آسمان طرفنه نظر ایدردم اولمیه که باشمه طاش یاغه دیرایدم زیرا رسول خدانك حضور شریفنده بویله سوز سویلیوب کستاخلق وبی ادبلك ایتدم اندنصکره اول سرور باش قالدیروب (الا سهیل بن بیضاء) دیدی پس حضرتك بویله بیوروب سهیل بن بیضایی فدیه دن وقتلدن استثنا ایتدیکنه اول مرتبه مسرور اولدمکه مدت عمرمده هرکز انجلاین مسرور اولمامشیدم (نقلدر که حضرت یارانه اسیرلری حقنده ایلك ایتملر بنی سپارش بیورر ایدی اندنصکره انلرك قصه سی فدیه ده قرار ایلدی وانلردن مفلس اولوب هیچ نفع متصور اولمیانلری آزاد ایتدیلر ابوعزه شاعر اول جمله دن ایدی وانلردن عهد ومیثاق آلدیلرکه بردخی مسلمانلرك جنکنه کلمیه لر واول اسیرلردن درهم ودیناری اولمیوب صنعت کتابت بلنلرك هر برینه انصار اوغلاندن اون نفر طفل ویروب کتابت تعلیم ایتمکی مقرر بیوردیلر ومال وقدرتی اولنلردن هر برینك قدرت واستعدادینه کوره برمقدار فدیه آلوب صالیوردیلر وانلرك فدیه سنك اکثری درت بیك درهم واقلی بیك درهم ایدی (روایتده کتورمشلردرکه عباسك اوزرینه فدیه تقرر ایتدکارنده عباس ایتدی بن مسلمانم بنی مکه دن اکراه ایله چیقاردیلر حضرت ایتدی سنك اسلامکی حق تعالی بیلور اما بحسب الظاهر بزمله جنك ایتدك سن درت فدیه ویرمك کرکسن کندی نفسك ایچون وایکی قرنداشك اوغلاری عقیل بن ابی طالب ونوفل بن الحارث ایچون وحلیفك عتبة بن جحدم ایچون عباس ایتدی برنسنه یه مالك دکلم ندن ویره یم (بر روایت دخی اولدرکه عباس ایتدی یارسول الله دیلرمیسنکه عمك ایلره ال آچوب جرایله حضرت ایتدی مکه دن چیقدیغکده اول التونلریکه زوجه ك ام الفضله ویروب اکر بو سفرده بکا برحال واقع اولورسه بو التونلرك نقداربنی سن الور ایسك الی باقیسنی اوغلانجقلریکه ویردیمشیدك اول التونلر نیجه اولدی نه کوزل دیمشدر بو شعری سویلین (بیت) دینار ودرهم برمیان بندی وکوبی بی زرم * خواهی که اسلامت بودر وقطع این زنار کن * عباس

ایتدی یا محمد سن بو قصه‌یی ندن بیلدك حضرت ایتدی بکا ربم بیلدردی عباس ایتدی شهادت ایدر ینکه راست سویلرسن و بن اول التونی زوجه‌م ام الفضله و یردیکم زمان اول حاله حق تعالیدن غیری برکیسه مطلع دکل ایدی (اشهدان لااله الاالله وانك رسول الله) دیدی (وبعض روایاتده وارد اولمشدر که اول جنکده عباسك یاننده یکرمی وقیه التون وار ایدی واول التونی انکیچون کتورمشیدیکه اول معرکه‌ده لشکر ایچون نوبتله کونده اوندروه بوغازلمغه التزام وتعهد ایدن اون کشیلرك یاخود اون اوچ کشیلرك بری عباس ایدی هنوز دوه بوغازلمق نوبتی عباسه کلمدین لشکرلری بوزیلوب اسیر اولمشلر ایدی وهنوز اول التون عباسك یاننده ایدی اول التونی غنیمته ادخال ایتدیلر عباس فدیه التزام ایتدکده اول کندودن الینوب غنیمته ادخال ایتد کاری یکرمی وقیه التونی بزم فدیه‌مزه محسوب ایله دیدی حضرت ایتدی سن اول التونی بزمله جنك ایدن کفاره امداده کتورمشیدك شمدیکی حالده اول التون مسلمانلره غنیمت اولدی فدیه که حساب ایتمك اولمازدیدی (نقلدرکه چون اصحاب رسول الله بدر اسیرلرندن فدیه المغه مشغول اولدیلر جبرائیل کلوب بو آیتی کتوردی (ماکان لنبی ان یکون له اسری حتی یثخن فی الارض یریدون عرض الدنیا والله یرید الآخرة والله عزیزحکیم) یعنی هیچ برپیغمبره لایق دکلدرکه انك کفاردن اسیرلری اوله اندنصکره انلردن فدیه اله تاشول زمانه دککه کفارایله حرب وقتالده زیاده سعی وکفاری قتلده مبالغه قیله تااهل کفر ذلیل وقوم قلیل اولوب عزت اسلام واستیلاء اهل دین ظاهر اوله سزانلرك فدیه سنی المغه میل کوستردیککز رغبتده حطام دنیوی دیلدیکز وحق تعالی سزك ایچون ثواب آخرت واعزازدین دیلر وکندی دوستلرینی دشمنلرینه غالب ایدن خدادر وهرکسك حالنه لایق اولانی اول بیلور و بو آیت دلیلدرکه انبیایه اجتهاد ایتمك جائزدر ودخی دلیلدر انك اوزرینه که انلرك اجتهادی کاه اولورکه خطا واقع اولور لکن انلری اول خطا اوزره قومازلر بلکه صواب اوزره دلالت وتنبیه ایدرلر عمر بن خطاب رضی الله عنه ایدر ایرتسی کون حضرت قاتنه واردم اول حضرتی ابو بکر ایله اوطورمش اغلر کوردم بن ایتدم یارسول الله بکاخبر و یرنیچون اغلارسن اکر

اغلیه جغم کاورسه بن دخی اغلیه یم اکر کلزسه تکلف ایدوب اغلرجلزیم
حضرت ایتدی اغلادیغم انکیچوندرکه فدیه یه راضی اولمشیدق علی
التحقیق انك عذابنی بکا بو اغاجدن یقینرك عرض ایتدیلر واشارت ایتدی
براغاجه که اول یقینلرده ایدی نتکه بو آیت کریمه بو معنایه اشارتدر
(لولا کتاب من الله سبق لمسکم فیما اخذتم عذاب عظیم) یعنی اکر
لوح محفوظده حق تعالیدن برحکم سبق اولمیدی بو اسیرلرك فدیه سنی
المقده البته سزه برعذاب عظیم ایریشردی (مفسرلر بو حکمدن
مراد نه ایدیکنده اختلاف ایتدیلر برقولده مراد اولدرکه اجتهادنده
خطا ایدن معاتب اولماز برقولده مراد اولدرکه اهل بدر معذب اولمازلر
ورقولده مراد اولدرکه برامردن نهی صریح اولنمایجق اول امری
ایدنلره ایتدکاری ایچون عذاب ایتمزلر (وقیل ان المراد ان الفدیة التی
اخذوها ستحل لهم) مرویدرکه حضرت بیوردیکه اکر فدیه آلدیغی
ایچون عذاب نازل اولیدی اول عذابدن عمر بن خطابك وسعد بن معاذك
غیری هیچ برکیمسه خلاص اولمزدی (وایدرلرکه یوم احدده مسلمانلره
واقع اولان کسر ومصیبت انلرك بدر اسیرلرینك فدیه لرینه میل
ایتدکاری ایچون ایدی (شیخ ابن حجر رحمه الله صحیح بخاری شرحنده
کتورمشدرکه ترمذی ونسائی وابن حبان وحاکم اسناد صحیح ایله علی
مرتضادن کرم الله وجهه روایت ایتمشلردرکه جبرائیل علیه السلام
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کلوب ایتدی یامحمد اصحابکی بدر
اسیرلرینی قتل ایله فدیه لرینی الق بیننده مخیر قیل اول شرطله که کله جك
سنه بدر اسیرلری عددنجه مسلمانلر مقتول اوله لر پس حضرت انلری اول
عنوان اوزره مخیر قیلدی انلر فدیه اختیار ایتدیلر احادیث صحیحه ده ثبوته
ایرشمشدرکه برکون جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی یامحمد اراکزده
اهل بدری نه نوعدن صایرسز حضرت ایتدی مسلمانلرك جمله دن
فاضلرکی صایه رز یاخود بومثللو برسوز سویلدی جبرائیل جواب ویروب
ملائکه دن بدر غزاسنده بولنان کیمسه لر ملائکه نك افضلیدر دیدی
واهل بدرك جمله فضائلندن درکه حضرت بیوردی (ان الله قد اطلع
علی اهل بدر فقال اعملوا ماشئتم فقد غفرت لکم) وفی روایة (فقد
وجبت لکم الجنة) وحسن بصریدن منقولدرکه غزوهٔ بدر حقنده

دیمشدر (طوبی لجیش امیرهم رسول الله ومبارزهم اسدالله وجهادهم طاعة الله ومددهم ملائکة الله وثوابهم رضوان الله) وهم هجرتك ایکنجی سالنده عمیر بن عدی بن خرشه یی کوندردی تا عصما بنت مروان یهودیه یی که دائما مسلمانلری تعییب وایذا ایدردی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی هجو ایدر دی قتل ایلیه پس عمیر فرمان موجبیله عصمانك منزلنه واردی وانك یاننده برقاج خرده اولادی وار ایدی (و بریسی هنوز سود امر دی اول اطفالی انك یانندن کیدروب کوکسنه برخنجر اوردی خنجرك اوجی ارقه سندن چیقدی وصباح نمازینی پیغمبرك آردنده جماعتله قیلدی حضرت انی کورد کده ایتدی مروان قزینی اولدردکمی عمیر ایتدی بلی یارسول الله حضرت ایتدی (لا ینتطح فیها عنزان) و بو کلام ابتدا پیغمبردن اشیدلدی ❊ وهم اول سالده غزوۀ بنی قینقاع واقع اولدی ❊ واول غزوه نك سببی بو ایدیکه چون حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم مکه دن مدینه یه تشریف بیوردی یهود بنی قینقاعله عهد ایتدیکه انلره تعرض ایتمیه اول شرطله که انلر اول حضرتك دشمنلرینه همراهلق واعانت ایتمیه لر واکر بردشمن هجوم ایدرسه اول حضرته مدد ونصرت قیله لر چون حضرت بدر غزاسندن مراجعت بیوردی یهود بنی قینقاع حسد وبغی اظهار ایلدیلر وایتدیلرکه محمدك جنك ایتدیکی جماعت علم محاربه یی ایو بلمزلردی اکر بزمله جنك ایدرسه برجنك کوره که غیریلرك جنکنه بکزمیه و پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایله ایتدکاری عهدو پیمانی نقض ایتدیلر و یهودن اول سرور ایله ابتدا نقض عهد ایدن انلر ایدی اهل سیر ایدرلر که انلرك نقض عهدلرینه سبب اول ایدیکه بنی قینقاع بازارنده برمهم ایچون برقویمجینك دکانی اوکنده مسلمانلردن برخاتون اوطورمشیدی اول خاتونك خبری یوغیکن آردندن بر یهودی کلوب جامه سنك اتکنی طوتوب بردوکم دوکملدی وعربك عادتی اول ایدیکه جامه یی اوزون کیوب اتکارینی ایاقلری التنده جمع ایتمزلردی (و بروایت دخی اولدرکه انك جامه سنی قفاسندن یرتدی چون اول خاتون قالقدی اتکی آچیلوب اودیری ظاهر اولدی خاتون بو حالدن منفعل اولوب فریاد ایتدی مسلمانلردن بریسی اول اراده طور مشیدی قلیج چکوب

اول یهودی یی قتل ایلدی و یهودینك قومی جمع اولوب اول مسلمانی قتل ایتدیلر حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم چون اول حاله واقف اولدی انلرك اشرافنی جمع ایدوب ایتدی صاقنك وخدادن قورقك كه قریشه ایریشن سزه دخی ایرشیه ومسلمان اولك كه بنم حق پیغمبرایدیكمی بیلورسز انلر ایتدیلر یا محمد صانورمیسك كه بزقریش كبی اوله یز صقین مغرور اولمه سن بر كروه ایله محاربه ایتدكیكه انلرجنك قولاینی بیلمزلردی بوسوزی سویلیوب حضرتك قاتندن قالقوب كتدیلر پس جبرائیل كلوب بو آیتی كتوردی (واما تخافن من قوم خیانة فانبذ الیهم علی سواء) پس سید رسل صلی الله تعالی علیه وسلم سفرتداركی كوروب ابولبابه یی یرینه خلیفه قودی و برعلم ترتیب ایدوب حمزه یه ویردی ومدینه دن طشره چیقوب اول قومك جانبنه متوجه اولدی اول جماعت كندی حصارلرینه تحصن ایتمشلر ایدی اون بش كون محاصره دن صكره صقیلوب خداورسولك حكمنه راضی اولوب حصارلرندن آشغه ایندیلر حضرت انلری قتل ایتمك داعیه سنده ایدی منذر بن قدامهٔ سلمی یه امر ایتدی تا انلرك اللرینی باغلدی عبدالله بن سلول منافق انك اوزرینه واروب دیلدیكه یهودیلرك اللرینی چوزه وحالبوكه اول طائفهٔ من بورعبداللهك حلفاسی ایدیلر یعنی محلفنده بربرلرینه معین وظهیر اولمغه معاهده ایلمشلر ایدی منذر ایتدی رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایدوب باغلادیغی طائفه یی سن چوزمكمی استرسن والله اول ایشی ایتمك دیلین كشینك بوینی اورورم دیدی ابن سلول حضرت قاتنه كلدی اول قومی دیلك ایدوب ایتدی یا محمد بنم حلیفلرم یعنی عهد داشلرم حقنده احسان بیور اول سرور اعراض ایلدی ابن سلول بو كلامی تكرار ایلیوب حضرتدن هیچ جواب اشتمدی پس ابن سلول حضرتك یقاسنه یاپشوب ایتدی یارسول الله بنم یمین داشلرم حقنده احسان بیور سیدعالم غضبه كلوب رنك روی مباركی متغیر اولدی وایتدی (ویحك یا ابن سلول) بنم یقامی قیو ویر ابن سلول ایتدی یوق تابنم یمین داشلرم حقنده احسانك اولمادقجه یقاكی الدن قومازین بنم عرب و عجمدن اوچیوز زرهلو ودرتیوز زره سز كوزجیلرم ومعاونجیلرم

وارایکن قومازینکه بنم یمین داشلریمك جمله سنی بر کونده قتـل ایده سن ابن سلول چون مبالغه بی حددن آشوردی حضرت ایتدی (خلوهم لعنهم الله ولعنه ومعهم) یعـنی صالیویرك اول یهودیلری ی الله تعالی انلره وانلرایله بیـله ابن سلوله لعنت ایلسون واول یهودیلرك قانلرندن کچدی اماحکم بیوردی بودیارده طور میوب چیقـوب کیده لر چون بومنوال اوزره حکم بیورلدیغی خبری اول طائفه یه ایرشـدی ملول اولوب ترك دیار ایتمکی ایستمدیلر ابن سلول انلرك رئیسلر بنی کتوروب دیلدیکه اول حضرته بولشدیره وجلای وطن ایتمـاملری ایچون دخی حضرتدن دیلك ایلیه اول وقتده عویم بن سـاعدهٔ عمروی حضرتك قپو سنـده طورردی ابن سلول دیلدیکه حضرتك خانه سنـه کیره عویم مانع اولوب حضرتدن اذن اولمادقچه سنی ایچرو یه قوماز بن دیدی ابن سلو ل ممنـون اولمیـوب کیرمك استـد کده عویم انی اتی ویردی شویله که یوزی دیواره طوقنو ب یار لدی وقان روان اولدی قینقاع یهودیلری انی کورو ب ایتدیلر ای ابوالحبـاب قوفراغت ایت بزاول دیارده طورمق استمزز که برشخص سنك یوزیکی بوشکله قویه و بزانك دفعنه قادراولمیه وز پس ناامیداولوب دوندیلرکندیلر (حضرت صلی الله تعـالی علیه وسـلم عبادة بن صـامته بیوردی تا اول قومی ولایتـدن سوروب چیقـاره قوم یهود عباده دن مهلت ایستـدیلر اوچ کون مهلت و یردی وایتـدی سزه بو اوچ کون مهلت و یر دیکیم رسولك فرمانیله در یوخسه بکاقالسه سزه بر کون مهلت و یرمزایدم پس عبـاده انلری منزللرندن چیقاروب سوردی وتاز باب دید کلری موضعه دك واردیلر اراضئ شامدن ایدی وانده چوق زمان کچمیوب هلاك اولدیلر انلرك اموال واسلحه سی مسلمانلره غنیمت اولدی و پیغمبر صلی الله تعـالی علیه وسـلم اول غنیمتدن کند و یه خاصه اولمغیچو ن اوچ یای اختیارایلـدی برینـه کتوم دیرلر دی یوم احدده قیرلدی و برینـه دخی روحاو برینه دخی بیضـاد یرلر دی واول غنیمتدن ایکی زره اختیار بیور دی برینـه صغدیه و برینه رافضه دیرلردی واوچ قلیچ اختیار بیوردی برینـه قلعی و برینه تبار و برینه حتف دیرلردی واوج نیزه

دخی اختیار بیوردی وحکم ایتدی تا اول مالرك خمسنی آیردیلر
وحضرتك ابتدا امریله اخراج اولنان خمس اول خمس ایدی واول
خمسك زرهلرندن برینی محمد بن مسلمه یه و برین دخی سعد بن معاذه
باغشلدیکه اکا سحل دیرلردی و باقی غنایمی اصحابه قسمت ایلدی
(روایتده کثور مشلردر که چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بنی قینقاع غزوه سندن مدینه یه کلدی بیرام نمازینی قیلوب قربان ایلدی
﴿وهم بو سالده غزوهٔ سویق واقع اولدی﴾ واول واقعه نك سببی
اول ایدیکه ابوسفیان بن حرب بدر جنکدن فرار ایدوب مکه یه کلدکده
یمین ایتمشیدیکه تا محمددن انتقام الدقجه یاغ سورونمیه وعورتیله جماع
ایتمیه پس ایکیوز آتلو ایله (و برروایتده قرق آتلو ایله مکه دن چیقوب
بر کیجه وقتنده ایدیکه بنی النضیر یهودیلرینك منزللرینه کلدیلر
ابوسفیان اول یهودیلردن حیی بن اخطبك منزلنه واردی تااندن
خبر صوروب حضرت رسالتك صلی الله تعالی علیه وسلم واصحابنك
احوالنی معلوم ایدینه حیی انی قبول ایتمیوب منزلنه قومادی اندن دونوب
سلام بن مشکمك منزلنه واردی ابن مشکم قپو آچوب قونقلغه قبول
ایتدی شراب ایچدیلرو بیله یکی احوالدن ابوسفیانی خبردار ایلدی
چون صباح اولدی ابو سفیان اول ارادن کوچوب مدینه یه اوچ میل
اولان ناحیهٔ عریضه کلدی انده انصاردن برکشی خدمتکاری ایله چفت
سوررددی انلرك ایکیسنی دخی قتل ایلدی واول اراده برقاچ خانه لر
و برقاچ خرما اغاجلری یاقدی وانك زعم فاسدی اول ایدیکه یومینه ایله
پیغمبردن انتقام المش اولوب یمینی برین بولمش اوله اندنصکره فرار یولنی
طوتوب قاچدی وچون اول خبر پیغمبره ایرشدی ابولبابه یی مدینه ده
یرینه خلیفه قویوب مهاجر وانصاردن ایکیوز ارایله چیقوب ابوسفیانك
عقبنه دوشدی ابوسفیان لشکرینه حضرتك عقبلرنجه کلدیکی معلوم
اولدقده بوکارین یکنلدوب کندی ارزاقلری اولمغیچون کنوردکاری
قاوت حلوالرینی یولده دوکوب کتدیلر مسلمانلر اکا راست کلوب
اول حلوالری الدیلر انکیچون اول غزوه یه غزوة السویق دیدیلر لغت
عربده سویق قاوت حلواسنه دیرلر (حضرت صلی الله علیه وسلم
ابوسفیانك اردنجه قرقرة الکدردیدکاری منزله دك کتدیلر ایشه میوب

دوندیلر ومدینه یه کلدیلر واول سفرلری بش کون ایچنده تمام اولدی (وبعض اهل سیر بوغزوة السویق وقعه سنی هجرتدن اوچنجی سالك وقایعنده یازمشلردر ﴾ وهم بوسالده غزوهٔ قرقرة الکدر واقع اولمشدر ﴾ وبوغزوه نك سببی اولدرکه پیغمبر صلی الله علیه وسلمه عرض ایتدیلرکه بنی سلیم وغطفاندن برجماعت کاوب اول موضعده جمع اولمشلردر پس براواترتیب بیوروب علی مرتضایه ویردی ومدینه‌ده عبدالله بن ام مکتومی یرینه خلیفه قویوب اصحابدن ایکیوز ار ایله طشره چیقدیلر وقرقرة الکدر جانبنه متوجه اولدیلر چون اول موضعه ایرشدیلر انده هیچ کیمسه کورمدیلر پس حضرت احتیاط ایچون یاراندن برقاج کیمسه‌لری اول وادینك اعلی واسفلنی تجسس ایتدیروب کندیلری بطن وادی‌یه روان اولدیلر بو انده برقاج چوبان کوردیلر اول چوبانلرك ایچنده یسار نام برغلام وار ایدی حضرت یساردن سؤال ایلدیکه بنی سلیم وغطفان جماعتی نره‌ده درلر غلام بیلمزین دیدی پس انلرك دوه‌لرینی وچوبانلرینی سوروب مدینه‌یه متوجه اولدیلر و یولده مدینه‌یه اوج میل مسافه‌سی اولان ضرار نام موضعه نزول ایدوب اول غنیمتك خمسنی اخراج ایتدکدنصکره باقیسنی اصحابه قسمت بیوردی مجموعی بشیوز دوه ایدی هر کشی‌یه ایکشر دوه دوشدی ویسار حضرتك سهمنه دوشدکده آزاد ایلدی زیرا انی نماز قیلرکن کورمش ایدی اون بش کونده اول سفر تمام اولدی وبعض اهل سیر قاتنده بوغزوه هجرتدن اوچنجی سالده واقع اولدی

﴿ هجرتدن اوچنجی سنه نك وقایعی بیان اولنور ﴾

هجرتك اوچنجی سالنده غزوهٔ بنی غطفان واقع اولمشدر واول غزوه‌یه غزوهٔ ذی امر وغزوهٔ انمار دخی دیرلر واول غزوه نك سببی اول ایدیکه حضرت پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم خبر ایرشدیکه بنی ثعلب ومحاربدن برجماعت نجد ولایتندن ذی امر نام موضعده جمع اولوب مدینه حوالیسندن برنسنه قاپمق قصدینی طوتمشلر واول جماعتی جمع ایدن نه دعثور بن الحارث دیرلر ایدی (وروایت صحیحه اولدر که اول کیمسه نك نامی غورث ایدی حضرت پیغمبر یارانه بیوردی تا سفر یراغنی

كوردیلر مدینه‌ده عثمان بن عفانی خلیفه قویوب درتیوز اللی ار ایله طشره چیقدی وسوروب تاذی القصه دیدکلری موضعه ارشدی اول اراده جبار نام بر کشی طوتوب رسول قاتنه کتور دیلر حضرت اندن دشمن خبرینی سؤال بیوردی اول کشی ایتدی انلر سنکله ملاقات ومقاتله ایتمك دیلرلر اکرسنك کلدیککدن خبردار اولهلردی طاغلر باشنه چیقوب ضرب برله انجا یدرلردی حضرت اول کشی‌یی اسلامه دعوت ایلدی مسلمان اولدی حضرت انی بلاله مصاحب ایتدی واول سفرده دشمنله جنك ایتمدیلر لکن انلری اراقدن طاغ باشلر ینه متحصن اولمش کوردیلر اول کون حضرتك ویارانك اوزرلرینه یغمور یاغمشیدی اول سرور البسه لرینی چیقاروب بر اغاجه آصدی وقور تدی واستراحت طریقی ایله اول اغاجك دبنده تکیه لنوب یاتدی واعراب قومی انلری طاغ باشدن کوردیلر وکندی رئیسلری وبهادرلری اولان دعثوره ایتدیلر محمد شول اغاجك دبنده تنها یاتمشدر اصحابی کندودن ایرا قدر قادر میسنکه واروب محمده برال قویه سن دعثور قلیجنی الوب اول حضرتك باشی اوجنه کلوب طوردی وایتدیکه (من یمنعك الیوم منی) یعنی سنی بو کون بنم الدن کیم قورتارر حضرت ایتدی حق تعالی قوتارر فی الحال جبرائیل دعثورك کوکسنه اوردی شویله که قلیج الندن دوشدی (سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اول قلیجی قابوب دعثورك اوزرینه واردی وایتدیکه (من یمنعك الیوم منی) اول کشی (اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله) خدا حقیچون بردخی سنك اوزریکه جنك ایتمکیچون جمعیت ایتمیه یم دیدی حضرت انك قلیجنی کیرو الته ویردی اول کشی (والله لانت خیر منی) دیوب کندی قومی قاتنه کلدی ایتدیلر که نه حال اولدیکه محمدك باشی اوجنه وارمشیدك واکا قلیج چکمشیدك وبرما نع یوغیدی ینه برایش کورمدن دونوب کلدك دعثور ایتدی محمدك یاننده براوزون بویلو آق کشی کوردمکه کوکسمه اوردی شویله که صرتم اوزرینه زمینه دوشدم بلدمکه اول کشی ملکدر ومحمد خدانك رسولیدر پس مسلمان اولدم سزدخی مسلمان اولك دیو انلری دینه دعوت ایلدی

و بو آیت کریمه اول بابده نازل اولدی (یاایها الذین آمنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذ هم قوم ان یبسطوا الیکم ایدیهم فکف ایدیهم عنکم) پس اول سرور مدینه یه رجوع ایدوب اول سفرلری اون برکونده حاصل اولدی ﴿ وهم اول سالده قرده سریه سی واقع اولدی ﴾ واول قصه نك شرحی اولدر که سیدر سلك صلی الله تعالی علیه وسلم سمع شریفنه ایرشدیکه قریش کاروانی عراق یولندن شامه کیدرلر زیرا بدر وقعه سندنصکره انلر حضرتك و یارانك خوفندن حجاز یولنه کیدوب کلمکه اقتدارلری یوغیدی وکومشدن والتوندن وسائر اموال تجارتدن اول کارونده چوق مال وارایدی وصفوان بن امیه وخویطب ابن عبدالعزی وعبدالله بن ابی ربیعه اول کاروانله بیله ایدیلر اول حضرت زید بن حارثه یی یوز نفر سوارایله انلرك اوزرینه کوندردی واول سریه زیدك ابتدا امیراولدیغی سریه ایدی زید اصحابیله کیدوب کاروانه ایرشدیلر وکاروانك اعیانی قاچروب سائر کاروانی اوکلرینه قاتوب مدینه یه اول حضرتك قاتنه کتوردیلر حضرت بوردی خمسنی آیردیلر خمسی یکرمی بیك درهمه مساوی اولدی و باقیسنی اهل سریه یه قسمت ایلدی اول وقتده اول حضرت زید بن حارثه حقنده بیوردیکه (خیرامراء السرایا زید بن حارثة اعدلهم فی الرعیة واقسمهم بالسویة) ﴿ وهم اول سالده کعب بن اشرف یهودینك قتلی قصه سی واقع اولدی ﴾ کعب برشاعر کشی ایدی دائما پیغمبرك ومسلمانلرك هجوینه مشغول اولوب انلری دائما ایذا ایدردی وایدرلرکه فتح بدردن خبردار اولوب صنادید قریشك مقتول اولدقلرینی اشتدکده زیاده خوار وذلیل وملول اولدی وحسدآمیز سوزلرسویلوب قریشك احوالی صورمغه مکه یه کتدی و بدرده مقتول اولانلر ایچون اغلقلر کوستروب اول بابده شعرلر سویلدی واول ضمنده کفاری حضرت پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم جنکنه تحریض ایلدی و کیرو مدینه یه کلدی چون حضرت بو معنایه واقف اولدی و بیوردی (اللهم اکفنی ابن الاشرف بما شئت فی اعلانه الشر و قوله الاشعار) و یارانه ایتدی کیم اول که ابن اشرفك شرینی بزدن دفع ایلیه زیرا که بزه چوق جفا ایدوب بزه عداوتی اظهار ایدیجی اولمشدر محمد بن مسلمه ایتدی یارسول الله خاطر شریفك دیلرمیکه انی قتل ایدم حضرت ایتدی بلی همان الکدن کلورسه

تقصیر کوسترمـه محمد بن مسلمه ایتـدی یارسول الله بکا اذن و یر تا ابن
اشرفه ملاقی اولدیغمـده نه دیلرسم سویلیه یم حضرت ایتـدی نه
دیلرایسـك سویله سـکا اذن ویردیدی (و برروایت دخی اولدر که
حضرت ایتـدی یا محمد بوایشده تعجیـل ایتمه وارسعـد بن معاذ ایله
مشورت ایله پس محمد بن مسلمه فرمان رسول موجبجه سعد قاتنه واروب
مشـاوره ایتدکده سعـد اکا ایتدی بو کارك طریق اسهـلی اولدر که
سن کعب بن اشرفك قاتنـه واررسن و فقرایله احتیاجکدن شـکایت
ایدرسن واندن برمقدار بغدای استقراض ایدرسن اول بهـانه ایله
انی کند وحصـارندن طشره چیقاررسن بعـده ایشنی کوررسن
پس محمد بن مسلمه وابونائله وعبـاد بن بشر وحارث بن اوس وابو عبس
ابن جبر اتفاق ایدوب کعبك منزلنه متوجه اولدیلر وحالبوکه ابو نائله
انك سود قرنداشی ایدی (و برروایتده محمد بن مسلمه ایله دخی سود قرنداش
ایدی (و برروایت دخی اولدر که مقـدما ابو نائله یی کوندردیلر که
تاواروب انکله سویلشوب انی ملایم قیله ابو نائله کعبـك قاتنه واردی
کعب انی قونقلغله الوب صحبت ایتمکه باشـلدیلر وشعر اوقوشـدیلر
اندنصکره ابو نائله ایتـدی بو کشینـك یعنی محمدك بودیاره کلدیکی
بزم اوزریمزه بربیوك بلا اولدیکه قوم عرب جمله بزه دشمنـلك صددنده
اولدیلر وجمـله سی اتفاق ایدوب اوقی بریایدن اتارلر وتجارت یوللری
قپـاندی هرکس کلوب کتمه دن قالدی و بزکنـدی بوغازیمزه ییجـك
بولمز ایکن اول بزدن صدقه استر محصل کلام بزی اولقدر رنج ومشقته
براقشـدر که تعبیر اولنمز کعب ایتـدی یاابو نائله دخی نه اولدیکز هـله
صوکونی کورك والله ملول اولسه کز کرکدر (و برروایت دخی اولدر که
ابونائله یه ایتدی بکا خبرویردونکده اولان نسنه دنکه اهـل مدینه
بو کشی حقنده نه ملاحظه ایدرلر ابو نائله ایتدی بنم اکلادیغم اولدر که
غالبا اهل مدینه بو کشینك حمایتنـدن ال چکوب اندن ایراغ اولسه لر
کرکدر لکن بو قدر وار که برسوز سویلمش اولدیلر واکا متابعت قلیدیلر
واول سوزدن علی الفور دونمیـه لم دیرلر اول ملعون بوسوزدن زیاده
شـادمان اولدی اندنصکره ابو نائله ایتـدی بنم قومم جمـاعتندن
فلان وفـلان بنم ایله بیله اولوب انلرك رأیلری دخی بنم رأیمه موافقدر

لكن بزه احتياج واقع اولمغله سزدن برمقدار بغدای قرض رجا ایدرز ونه مقوله رهن استرايسهك ويرز كعب ايتدى عورتلريكزى بكا رهين ويرك ابو نائله ايتدى عورتلريمزى سكا نيجه رهن ويره لم كه سن بر خوب صورت قوم عربك اجملى واحسنيسن كعب ايتدى عورتلريكز اولمازسه اوغللريكزى ويرك ابو نائله ايتدى اوغللريمزى دخى نيجه رهن ويره لم كه خلق برجزئى طعام ايچون سزى رهن قوديلر ديو انلره توبيخ وسرزنش ايدرلر وسبب عيب وعار بمزاولور ولكن سلاحلريمزى كيجه وقتنده سكا كتوروب رهن قويالم كعب قبول ايدوب ايتدى هرنه وقت ديلرسه كز كتورك ابو نائله كعبك منزلندن طشره چيقوب كعب ايله اولان ماجرايى يارانه خبر ويردى اتفاقله حضرت رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واردیلر وصورت حالى اول سروره عرض ايتديلر چون كيجه ايرشدى حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم نا بقيع غرقده دك انلر ايله بيله چيقوب (انطلقوا بسم الله اللهم اعنهم) ديدى وانلرى يوللايوب كندى سعادت خانه سنه كيرو دوندى واول كيجه آيك اون دردنجى كيجه سى ايدى آيك ايدنلغى همان كوندز كبى ايدى پس اول بش رفيق كيتديلر كعبك حصارى قپوسنه كلديلر واواز ايتديلر كعب قالقديكه اشاغه اينه وحال بوكه يكى اولنمش ايدى كعبك عورتى ايتدى بو ساعتده نره يه كيدرسن كعب ايتدى محمد بن مسلمه وقرنداشم ابو نائله كلديلر انلره كيدرم عورتى ايتدى كتمه بن انلردن بر آواز اشتدمكه صانكه اول آوازدن قان طاملر كعب انلردن غيرى كيمسه يوقدر ديدى عورت كعبك اتكنى طوتوب ايتدى والله بن بو آوازده قان قزللغى كوره يورم كعب ايتدى اول كلان بنم قرنداشم ابو نائله بنى اويقوده كورسه اويارمغه قيامز عورت ايتدى الله حقيچون بن بو آوازدن شر قوقوسى اشيده يورم كتمه كعب ايتدى (ان الكريم اذا دعى الى طعن لاجاب) يعنى كريم اولان كشى يى مزراغله در تمكه چاغرسه لر اجابت ايدر محمد بن مسلمه كندى ايله اولان درت رفيقلرينه ايتدى كعب كلدكده قوقولامق بهانه سيله انك صاچنه ال آتسم كركدرسز شول وقتكه انك صاچنى اليمه محكم طولاديغمى كوره سز همان قليج اوشوره سز كعب حصارى قپوسندن طشره چيقدى واندن رائحهٔ طيبه كلوردى محمد بن مسلمه ايله برساعت محادثه ومحاوره

ایتدیلر واول سوزلر که ابونائله ایله ارالرنده واقع اولمشیدی اورتایه کتوروب تکرار سویلشدیلر اندنصکره اکا ایتدیلر یاکعب هیچ خاطرک دیلرمیکه بوکیجه شوماهتابده سیر وطواف ایدرک شعب عجوزه دک واره یوز وانده صباحه دک صحبت ایده یوز کعب ایتدی پک معقول اندر ایده لم پس روان اولوب چون برساعت کتدیلر محمد بن مسلمه بر روایتده ابونائله ایتدی ای کعب سندن عجب خوش قوقو کلور عمرمده سنک قوقو کدن خوشبورک نسنه کورمدم کعب ایتدی نساء عربک اعطروا جملی بنم تحت نکاحمده در ابونائله ایتدی دستور ویر میسنکه سنک صاچکی قوقلایم کعب ایتدی استدوکک قدر قوقوله پس ابونائله انک صاچنه یاپشوب قوقدی ویارانسنه دخی قوقدردی ویر نوبت صالیویردی بر کره دخی اندن بو تمنایی ایتدی دستور ویردکده انک صاچنی محکم النه طولادی وایتدی اورک خدانک دشمنی انلردخی قلیچ صالدیلر لکن راست کتوره مدیلر واول کندوبی ابونائله نک اوزرینه دوشوردی محمد بن مسلمه ایدر یانمده برقولتق کورده سی وار ایدی انی چیقاروب قارننه صوقدم وتاقاصغنه وارنجه یرتدم شدت ایله فریاد ایلدی شویلکه اول نواحیده اولان حصارلرده انک فریادینی اشتمدک کیمسه قالمادی اول سبب ایله اول حصارلرده آتشلر یاقدیلر وحارث بن اوسه یارانسنک قلیچی طوقنوب زخمدار اولدی نقلدرکه اول ملعونک باشنی بدنندن جدا ایدوب مدینه یه کتوردیلر وکعبک حصارنده اولانلر کعبک عقبنجه طشره چیقدیلر لکن برغیری بوله دوشوب رسول اللهک صلی الله تعالی علیه وسلم یارانی کورمدیلر محمد ابن مسلمه رفیقلری ایله چون بقیع غرقد دیدکاری موضعه ایرشدیلر تکبیر ایتدیلر حضرت نمازده ایدی چون انلرک تکبیری اوازینی ایشتدی بلدیکه انی قتل ایتمشلر در همان یاران اول حضرتک مجلسنه ایرشدکارنده اول حضرت (افلحت الوجوه) دیدی انلر ایتدیلر (ووجهک یارسول الله) واول پلیدک باشنی اول سرورک مقابلنده یره براقدیلر حضرت شکر خدایی برینه کتوردی ومبارک اغزی یارندن حارث ابن اوسک یاره سنه سوردی فی الحال شفا بولوب یاره سی اوکلدی ویبور دیکه یهود دن ظفر بولد یغکزی قتل ایدک (نقلدر که ایرتسی

کون کعبك قومی سید عالمك صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کلوب
ایتدیلرکه بزم رئیس ومقتدامزی بی جرم وجنایت ناکاه قتل ایتدیلر
حضرت ایتدی اول بزی هجو ومسلمانلره ایذا ایلدی ومشرکاری بزم
جنکمزه تحریض ایتمکله انلره قوت ویردی بو سوزدن کعبك قومی
قورقدیلر غیری بو بابده سوز سویلمدیلر ﴿ وهم بو سالده ابو رافع
تاجر حجازی قتل اولندی ﴾ وبر قولده انك قتلی دردنجی سالده
وبر قولده بشنجی سالده وبر قولده التنجی سالده واقع اولدی ﴿ ایدرلر که
انك نامی عبد الله ایدی وبر قولده سلام بن ابی الحقیق ایدی وانك
قصه‌سنك شرحی بودرکه چون اوسیلر یعنی محمد بن مسلمه ورفقاسی
حق رسولك دشمنلرینك ریسی اولان کعب بن اشرفی قتل ایتدیلر
خزرجیلر دخی غیرته کلوب دیلدیلرکه اول حضرتك دشمنلرندن کعبك
عدیلی بر دشمنی قتل ایده‌لر تا انلره دخی اوسیلرك فضیلتی کبی بر فضلیت
حاصل اوله بر بریله اول بابده مشاوره ایتدیلر رأیلری انك اوزرینه
قرار ایتدیکه حضرته ومسلمانلره ایذا ایتمکه مشغول اولان ومشرکاره
مال ویرمك ایله اعانت ایدوب انلری پیغمبرك جنکنه تحریض ایدن
ابو رافعی قتل ایده‌لر وابو رافع کنانة بن ابی الحقیقك قرنداشی ایدیکه
ابو الحقیق صفیه‌نك زوجیدر ارض حجازده خیبره قریب محلده بر حصاری
وارایدی اول حصارده ساکن اولوردی پس عبدالله بن عتیك وعبدالله
ابن انیس وعبدالله بن عتبه وابو قتاده وبر کشی دخی رسول اللهدن
اذن الوب ابو رافعك قتلی قصدینه خیبره متوجه اولدیلر حضرت
عبد الله بن عتیکی انلره امیر قیلدی اصحابك ابو رافعك حصاری
نواحیسنه ایرشدکاری غروب شمس وقتی ایدی واهل حصارك
حیواناتی مرعادن دونوب حصاره کیدرلردی عبدالله بن عتیك رفیقلرینه
ایتدی سز بونده طورك بن واروب حصارك قپوجیسنه تلطف ایده‌یم
اوله که قبول ایدوب بنی حصار ایچره قویه دیوب روانه اولدی چون
حصار قپوسنه واروب باقلشدی قضاء حاجت ایدر کبی اوطوروب
اتکنی چره دی واول وقتده خلق حصار قپوسندن ایچرو کیررلردی
حصار قپوجیسی ندا ایتدیکه ای الله قولی اکر حصاره کیره‌جك ایسك
تیز کلکه قپوبی قپایق استرم عبدالله ایدر قالقدم وحصاره کیروب

بر كوشه‌ده كيزلندم چون خلق تمام كلوب حصاره كيرديلر قپوجى قپويى قپايوب مفتاحلرينى برميخه آصدى چون اويقويه واردى وخلق ساكن اولديلر پس قالقدم ومفتاحلرى الوب حصار قپوسنى آچدم انكيچونكه اكر اهل حصار بندن خبردار اولورلرسه آسانلغله طشره قاچم وابو رافع كندى خانه‌لرينك بوقارى طبقه سنده ايدى مجلسنده قصه خوان قصه اوقوردى توقف ايتدم تاقصه آخراولدى ابو رافع ياتوب اويودى اندن صكره فوقانى خانه‌لرك قپولرينى آچدم وآردلرندن قپادم تا برخانه‌يه ايرشدمكه ابو رافع انده ايدى ايچرو كيردم وابو رافع اهل وعيالنك اورته‌يرلرنده ياتمشيدى واول خانه قرا كواق ايدى ايچرو كيردم انك ياتديغى يرى بيلمدم صدا ايدوب ياابارافع ديدم پس اويانوب من هذا يعنى كيمدر ديدى بن دخى قليجى صدا كلان جانبه صالدم واكا برضرب اوردم بكا دهشت غلبه ايتدى بيلدمكه اول اوردېغم ضرب اثر ايتمدى پس خانه دن طشره چيقدم وبرلحظه توقف ايدوب كيرو كلدم وآوازمى تغيير ايدوب (ماهذا الصوت ياابا رافع) ديدم اول ايتدى (لامك الويل) خانه ايچنده براجنبى آدم وار حتى برلحظه مقدم بنى قليجله اوردى ديدى (وبرروايت دخى اولدركه انك زوجه‌سى اويقودن اويانوب ايتدى ياابا رافع بوآواز عبدالله بن عتيكك اواز يدر اول ايتدى انانك سنى ياوه قيلسون عبدالله ابن عتيك بونده نيلر بونوبت قليجى انك اوازى سمتنه صالدم وبيلدمكه بونوبت دخى تمام ايش بتمدى اوزرينه واروب قليجى قارننه صوقدم وقوت ايتدم شويلكه ارقه سندن چيقدى پس طشره چيقوب قپولرى برر برر اچدم اشاغيكى طبقه‌يه ايرشدم آى آيدينكى ايدى زمينه ايرشدم صاندم ودوشدم اياغم مجروح اولدى دستارم ايله اياغمى باغلدم وبراياق ايله حصارقپوسندن چيقوب يارانم قاتنه كلدم اول اراده اولقدر توقف ايتدككه صباح اولدى واهل حصاردن اشدككه اواز بلند ايله ابو رافع تاجر حجازى يى اولدر ديلر ديرلردى پس دونوب حضرتك ملازمتنه ايرشوب ايتدك يارسول الله بشارت اولسون سكا كه ابو رافع قتل اولندى حضرت صلى الله عليه وسلم مبارك الينى ابن عتيكك اياغنك يارەسنه سوردى فى الحال شفابولدى ابورافعك قتلنده

بوروايت صحيح بخاريده مسطوردر اما اكثر كتب سيرده انك قتلى برغيرى طريقله روايت اولنمشدر لكن صحيحده اولانى ايرادوذكرايتمك اوليدر والله اعلم ﴿ وبوسالده نورديدهٔ مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم حسن مجتبى فاطمهٔ زهرادن رضى الله تعالى عنهما تولد ايتمشدر وانك ولادتى شرحى بوكتابدن ايكنجى مقصدده كلسه كركدر انشاءالله تعالى ﴿ وهم بوسالده حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم قزى ام كلثومى حلاللغه عثمان بن عفانه وردى ﴿ وهم بوسالده عمر بن خطابك قزى حفصه يى وحزيمه نك قزى زينبى كندى تحت نكاحنه كتوردى و بو اوج نكاحلرك شرحى بوكتابده محلنده ذكر اولنسه كركدر ان شاءالله تعالى

﴿ وهم بوسالده احدغزوه سى واقع اولدى ﴾

اول واقعه نك سببى اول ايديكه چون قريش مشركلرى بدردن مكه يه مراجعت ايتديلر وابوسفيانك شامدن كتورديكى كاروانك مالى دارالندوه ده محبوس ايدى انكيچونكه اول مالك صاحبلرندن بعضيلرى هلاك ايديلر پس اعيان قريش ابوسفيان قاتنه واروب ايتديلر بومالك ربحنى لشكره خرج ايدوب محمدك جنكنه واره لم ابوسفيان ايتدى جمله كز بوكا راضيلر ميسز انلر ايتديلر راضيلرز ابوسفيان ايتدى بومصلحته جمله كزدن مقدم اجابت ايدن بنم وعبد مناف اوغللرى بوبابده بنم ايله متفقلردر پس تجارت متاعنى صاتديلر بوزدوه يوكى مال ايدى واللى بيك التون سرمايه سى وار ايدى برينه برفائده ايدوب اللى بيك التون ربح حاصل اولدى رأس مالى صاحبلرينه ويرديلرور بحلرى لشكر تجهيزينه صرف ايتديلر و بو آيت انلرك شاننده نازل اولدى (ان الذين كفروا ينفقون اموالهم ليصدوا عن سبيل الله فسينفقونها ثم تكون عليهم حسرة ثم يغلبون) واطراف وجوانبه رسوللر كوندروب خلقى نصرت واعانتلرينه دعوت قيلديلر وانلرك اراسنده عورتلرينى بيله كوتوروب كوتورمك بابنده اختلاف واقع اولدى عاقبت الامر بعضيلرى بيله كوتورمكى ترجيح ايتديلر وعورتلرى بيله كوتورمكدن غرضلرى بوايديكه حرب وقتال وقتنده رجزلر و يليه لر و بدرك مقتوللرينى ذكر ايده لر تا داعيهٔ حرب وقتال مشتد ومتأكد اوله (نقلدر كه

عباس بن عبد المطلب رضی الله عنه اول وقت مکه ده ایدی بونی
ایشتدی بنی غفاردن برکشی بی اجرت ایله طوتدی اول شرطله که
اوچ کون اوچ کیجه ده مدینه یه واروب بومکتوبی حضرت رسالته
صلی الله تعالی علیه وسلم ویره واول مکتوبده کفارک جنکنه واره جقلرینی
وسائر کیفیت احواللرینی یازدی ومهرلیوب النه ویردی اول مرد غفاری
مکتوبله مدینه یه کلوب حضرتی مدینه ده بولمادی سؤال ایتدکده
قبایه کتدی دیدیلر اول کشی قبا محله سنه متوجه اولدی چون مسجد
قبا قپوسنه ایرشدی هنوز اول سرور دخی مرکبنه سوار اولمشیدی
مکتوبی مبارک النه ویردی حضرت اول مکتوبی الوب ابی بن کعبه
ویردی تا اوقیوب مضموننه واقف اوله لر پس اوقیوب مضموننه واقف
اولدیلر ابی بن کعبه بیوردیکه بومکتوبک مضمونی اخفا ایدوب هیچ
کیمسه یه بلدرمیه پس سعد بن ابی ربیعه نک منزلنه تشریف بیوروب
منزلکده کیمسه وارمیدر دیدی سعد ایتدی بو قدر یارسول الله هرنه
سویلیه جک ایسک بیور دیدی حضرت انی اول قصه دن خبردار
ایلدی سعد ایتدی والله یارسول الله بن امید طوتارمکه بوایشده سکا خیر
اوله حضرت اول ارادن دونوب مدینه یه کلدی وسعده تنبیه بیوردیکه
بوخبری کیمسه یه اظهار ایتمیه چون پیغمبر صلی الله علیه وسلم سعدک
منزلندن چیقوب کتدی سعدک زوجه سی کلوب حضرت سکانه
سویلدی دیدی سعد ایتدی حضرتک بکا نه سویلدیکی سوزده سنک
نه ایشک وار واول سنکنکه برار عورت بن حضرتک سکا دیدکلرینی
ایشتدم دیوب سعده تقریر ایلدی سعد ایتدی (انا لله وانا الیه راجعون)
بن سنک اول سوزی دکلر ایدیکک کورمدم وحضرت پیغمبره
نه سویلیه جک ایسک سویله کیمسه یوقدر دیمش اولدم پس عورتک
بوغازینه یاپشوب خانه دن طشره چیقاردی وانی سوروب تا حضرت
رسولک مجلسنه کتوردی شویله که عورتک نفسی طارالوب یورومکه
قدرتی قالمدی وایتدی یارسول الله بوعورت بکا سنک بیوردیغک
سوزلردن سؤال ایلدی بن اخفا ایتدم بوایتدی حضرتک سکا
سویلدیکی سوزلری بن ایشتدم شمدی یکیحالده یارسول الله قورقرمکه
بوسوزلرک بعضیسی خلق ایچنده شایع اوله وسن ظن ایده سنکه سنک

شریکی بن افشا ایتمش اولم حضرت ایتدی قوشونی پس سعد عورتك بوغازندن ال چکدی اندنصکره مدینه ایچنده کفت وکو اوادی منافقلر ویهودیلر ایتدیلر مکه دن کلان مرد غفاری محمده شادمانلق خبری کتورمدی (القصه اول خبر خلق ایچنده فاش اولدی وکفار مکه دن چقدیلر ابو عامر راهب کندی قومندن اللی نفر کشی ایله انلره ملحق اولدی عرض عسکر ایتدیلر جمله سی اوچ بیك ار ایدیلر اول جمله دن یدیوزی زره پوشلر ایدی وایکیوز آت اوچ بیك دوه لری وانلرك ایچنده اون بش هودج وار ایدی تمام اعیان قریش اول لشکرده ایدیلر ابو سفیان کبی واسود بن مطلب وجبیر بن مطعم وصفوان بن امیه وعکرمة بن ابی جهل وحارث بن هشام وعبدالله بن ربیعه وخویطب بن عبد العزی وخالد بن ولید وابو عزهٔ جمحیٔ شاعر وانلرك اقرانی اول لشکرده حاضر ایدیلر واول لشکرك سرداراغی ابو سفیانده قرار ایتمشیدی ایدرلر که ابو عزهٔ شاعر که بدر جنکنده مسلمانلره اسیر اولمشیدی و مفلس اولوب زیاده تضرع وزاری ایتدکده سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انی آزاد ایتمشیدی اول شرطله که بردخی مسلمانلرك جنکنه کلیه چون کفار قریش مکه دن طشره چیقدیلر ابو عزه مکه ده قالوب انلرایله همراه اولمادی صفوان بن امیه انك قاتنه کلوب ایتدی سن دخی بزمله کل ولسانکله بزه یاردم ایله اول ایتدی ای صفوان دخی دون ایدیکه محمد بنم اوزریمه منت قویوب بنی آزاد ایلدی بوکون نیجه بن انلرك جنکنه واره یم صفوان ایتدی قالق بزمله کیده لم بوسفردن دونشدده سکا اول قدر مال ویره یزکه هرکز فقیر اولمیه سن واکر بر واقعه یه اوغرایوب مقتول اولور ایسك سنك اولادیکی کندی اولادیمه شریك قیلم صفوان اولقدر وسوسه ویردیکه ابو عزه بولدن چیقدی ونقض عهد ایدوب حضرتك جنکنه کلدی پس کفار مدینه یه متوجه اولوب ذاذوالحلیفه یه کلدیلر واول اراده اوچکون اوطوراق ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فضال اوغلاری انس ومونسی انلره جاسوسلغه کوندردی انلر واروب کیرو کلدیلر ومشرکلرك خبرینی کتوردیلر که دوه لرینی وآتلرینی عریضك اکینلرینه صالمشلر واول اراده بریشل یپراق قالماسه کرکدر دیدیلر

اندنصكره حضرت حباب بن المنذرى كوندردى تاانلردن برتحقيق
خبر كتوره پس حباب انلرك لشكرينه واروب تقدير وتخمين ايدوب
كلدى واول لشكرك كيفيتندن ومقدارندن اول حضرته خبر ويردى
حبابك سوزى عباسك كوندرديكى مكتوبك مضموننه موافق ايدى
حضرت ايتدى (حسبنا الله ونعم الوكيل اللهم بك احول وبك اصول)
نقلدركه اول جنك واقع اولديغى جمعه ايرتسى كونى ايدى سعدبن
معاذ وسعدبن عباده واسيدبن حضير صحابه دلاورلرندن برجماعتله
سلاح قوشانوب اول حضرتك صباحه دك قپوسنى بكليوب
اويومديلر وامر ايتديلر تااول كيجه مدينه يى بكلديلر واول كيجه
حضرت واقعه سنده كورديكه بر محكم زره كيمش وانك ذوالفقار نده
رقاج كدكلر پيدا اولمش وبر صغرى اولدرديلر وانك عقبنجه برقوج
بوغازلديلر ايرتسى كون بوواقعه يى يارانه سويليوب انكله تعبير ايتديكه زره
مدينه در وذوالفقارده كدك برمصيبتدر بكا ايرشه كركدر وصغرك
قتل اولنديغى بنم صحابه مك بعضيسى شهيد اولسه كركدر وقوج
قريش لشكريدر كه خداى تعالى انلرى قتله كتورسه كركدر
(ايدرلركه رسول اكرمك رأيى اول ايديكه مدينه دن طشره چيقميه
واول بابده اصحابيله مشاوره ايلدى اكثر اكابر مهاجر وانصار وعبدالله بن
سلول اول بابده حضرته موافقت ايلديلر ايتديلر يارسول الله بز تجربه
ايتمشزدركه هركاه كه بزم اوزريمزه بردشمن كلسه وبز مدينه دن
طشره چيقميه وظفر بزم اولوردى اكرمدينه دن طشره چيقار ايسك
ظفر دشمنك اولوردى حضرت ايتدى بنم رأيم دخى بودرسز مدينه ده
ثابت اولك وا طفال وزنانى حصارلره كوندرك ديدى اما
انصار جوانلرندن برجماعتكه انلر بدرده حاضر دكللر ايدى حضرته
عرض ايدوب طشره چيقمق كرك ديديلر وشهيد اولمغه
رغبت كوستر ديلر (وبرروايت دخى اولدركه حمزة بن عبد المطلب
وسعد بن عباده ونعمان بن مالك واوس وخزرجدن انلرك غيرى
نيجه كيمسه لر ايتديلر يارسول الله بزاندن قورقريزكه مدينه دن
چيقمديغمز تقديرجه دشمن لشكرى قوت قلب پيدا ايدوب بزم لشكريمزدن
قورقديلر انكيچون مدينه دن چيقمغه قادر اولماديلر ديه لر وبوملاحظه

بزم اوزیمزه انلرك جرأت وجسارتلرینه سبب اوله (القصه اولقدر مبالغه والحاح ایتدیلرکه حضرتی طشره چیقمغه میل ایتدردیلر امانه حضرت طشره چیقمغه کاره ایدی (روایتده کتورمشلردرکه جمعه کونی ایدیکه حضرت خطبه اوقویوب خلقه اول خطبه ده خوب نصیحتلر ومرغوب موعظه‌لری بیوردی وانلره بو مقاتله اوزره جد واجتهاد ایله امر ایتدی وانلره خبر ویردیکه سزمادامکه صبر وثبات قدم اوزره اوله سز نصرت سزك اولسه کرکدر دیدی وبیوردیکه تا لشکر سلاحلنمغه مشغول اوله‌لر واول جماعتکه طشره چیقمغه حریص ایدیلر شادی کوستردیلر وچون ایکندی نمازینی قیلدیلر حضرت حجرسنه کتدی وابوبکر وعمر انکله بیله ایدیلر اول حضرتك باشنه دستار وآرقه سنه جنك لباسی کیوردیلر وخلق خانه نك طشره سنده صف چکوب سید عالمك صلی الله علیه وسلم طشره چیقمه سنه انتظارده ایدیلر سعد بن معاذ واسید بن حضیر خلقه ایتدیلر سز مدینه دن طشره چیقمغه مبالغه ایدرسز حضرت بو معنایی مکروه طوتار وحال بوکه امر الٰهی آسماندن نازل اولور یکرك اولدرکه اول حضرتی کندی حالنه قویه سز نیجه بیلورسه اویله ایده پس خواجهٔ کائنات علیه افضل الصلوات خانه سندن مسلح طشره چیقدی زره کیمش وسختیاندن بلنه برقوشاق قوشانمش ومبارك باشنه دستار قومش وقلیجی حمائل کوسترمش وسپری آرقه سنه آتمش ونیزه سنی الینه المش چون یاران حضرتی اول هیئتده کوردیلر طشره چیقمق داعیه سندن پشیمان اولدیلر وایتدیلر یارسول الله کیمسه نك سوزینه باقه مبارك خاطرك نه دیلرسه انی ایشله بزه یراشمزکه سنك رضاکك خلافنی ایده یز حضرت ایتدی اول سزه دیدم دیکلمدیکز پیغمبرلره لایق دکلدرکه سلاحلرینی کیدکدنصکره صویونه‌لر تا دشمنله سرانجام حاللرینه حکم خدا ظاهر اولمادقجه شمدنصکره هرنه دیرسم ونه امر ایدرسم انی طوتوك حق تعالینك اسمی ایله یورك یوله کیرك اکر صبر وثبات قدم اوزره اولورسه کز فرصت ونصرت سزکدر دیدی اندن اوچ نیزه طلب ایلدی واوچ لواء عقد بیوردی لواء اوسی اسید بن حضیره ولواء خزرجی حباب بن المنذره وبر قولده سعد بن عباده یه ولواء مهاجرینی که حضرتك لواء خاصی ایدی علی بن ابی طالبه

وبرقولده مصعب بن عميره ويردى وعبدالله بن ام مكتومى مدينه ده برينه خليفه قودى وآتنه سوار اولوب احد جانبنه متوجه اولدى ومسلمانلر مسلح ومكمل اول حضرتله بيله روان اولديلر ايچلرنده بوز زره پوش وارايدى وسعدلرك ايكسى بيله زرهلر كيوب حضرتك او كنجه كتديلر (نقلدر كه جمال بن سراة وبرقولده جعيل بن سراقهٔ ضميرى حضرتك او كنه كلوب ايتدى يارسول الله تحقيق بكا واقعه مده ديديلر كه يارين سن مقتول اولسك كركدر وبو سوزى حضرته سويلديكى وقتده رآه حزنى چكدى حضرت مبارك النى كو كسى اوزره قويوب (اليس الدهر كله غدا) ديدى يعنى دنيانك كلجك كونلرى هب يارين در قيامت كوننه بيله يارين ديرلر ديمك اولور (چون شيخين منزلنه ايرشديلر حضرت نظر ايتدى لشكردن بر كروهى خشونت وفرياد ايدرلر كوردى سؤال ايتديكه بونلر نه كشيلردر ايتديلر كه يارسول الله يهود طائفه سندن عبدالله بن ابينك حليفلرى يعنى يمين داشلريدر حضرت ايتدى (لا تستنصروا باهل الشرك على اهل الشرك) واول منزلده عرض لشكر ايتدى وصحابه نك كوچك اوغلانلردن برجماعتى كه عبدالله بن عمر بن الخطاب وزيد بن ثابت كبى واسامة بن زيد وزيد بن ارقم وبراء بن عازب واسيد بن ظهير وعرابه بن اوس وابو سعيد خدرى وسمرة بن جندب ورافع ابن خديج بو جمله بى هنوز اطفال اولدقلرى ايچون كيرو مدينه يه كوندردى ظهير ايتدى يارسول الله رافع اوق آتيجيدر ورافع اول محلده كندونى يوقارى چكوب بيوك كوستردى طشره كتمكه زياده ميل واشتياقى اولدقندن اوله كه حضرت بكا رخصت ويره ديرايدى حضرت اكا بيله كتمكه رخصت وردى رافع لشكر ايله بيله كتمكه مجاز اولدقده سمرة بن جندب اوكى باباسى مرى بن سنانه ايتدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم رافع بن خديجه لشكر ايله بيله كتمكى تجويز بيوروب بنى كيرو مدينه يه دوندردى حال بوكه بن رافعى ييره اورورم يعنى كورشده انى بصارم مرى بن سنان بو قصه بى حضرت پيغمبره صلى الله تعالى عليه وسلم نقل ايلدى حضرت بيورديكه بربريله كورش طوتسونلر چون كورش طوتديلر سمره رافعى باصدى سيد رسل اكا دخى لشكر ايله كتمكه اذن ويردى وچون كون باتدى بلال اخشام اذانى

اوقودی ونمازی جماعتله قیلدیلر واول کیجه اول منزلده قالدیلر
وحضرت بنی النجاره نازل اولمشیدی ومحمد بن مسلمه یه بیوردی تا لشکره
قراول اولوب اللی نفر کشی ایله اول کیجه لشکری بکلدی مشرکلر
یقین برده ایدیلر لشکر اسلامك نه ایتدیکنی کوروب انلردخی عکرمة
ابن ابی جهلی لشکرلرینه قراول تعیین ایتدیلر (مرویدرکه اول کیجه
یاتسو نمازینی قیلدقدنصکره حضرت ایتدی کیمدرکه بو کیجه بزی
محافظه وحراست ایلیه برکشی ایتدی یارسول الله بن ایدرم حضرت
ایتدی سن کیمسك اول ایتدی ذکوان حضرت ایتدی اجلس
اندنصکره حضرت ایتدی کیمدرکه بو کیجه بزی حراست ومحافظه
ایلیه برکشی قالقوب ایتدی بن ایدرم حضرت ایتدی سن کیمسن اول
ایتدی ابو سبع حضرت ایتدی سن اوطور حضرت ینه بیور دیکه
کیمدرکه بزی بو کیجه محافظه ایده برکشی قالقوب ایتدی بن محافظه ایدرم
حضرت ایتدی سن کیمسن اول کشی ایتدی عبد قیس حضرت ایتدی
سن اوطور حضرت برلحظه توقفدنصکره اکا ایتدی قنی اول ایکی
رفیقلرك ذکوان ایتدی یارسول الله همان جمله بن ایدمکه اوج نوبتده
سکا جواب ویردم حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (فاذهب
حفظك الله) یعنی واراشکری محافظه ایله الله سنی حفظ ایلسون پس
اول کشی زرهنی ارقه سنه کیوب سپرینی اوموزینه الوب بتون کیجه
لشکرك اطرافنده دور ایلدی وپیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم
چادرینی حراست ایدوب حضرت حضور ایله اویقو اویودی وچون
صباح اولدی اویقودن اویانوب بردلیل طلب ایتدی تا برمناسب یولدن
دشمن لشکرینه ایلته ابو خیثمهٔ حارثی اول خدمتی قبول ایلدی پس
سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم آتنه سوار اولدی خیثمه دلیل طریق
اولوب اول سروری احد دیدکاری موضعه ایرشدردی وبواده
کیدر ایکن بنی حارثه قبیله سندن ضرورت حسبیله لشکر اسلامك
مروری مربع بن قنطی نام بر کوزی کور منافقك تارلاسنه واقع اولدی
چون بوحالدن اول منافق خبردار اولدی قالقوب لشکر اسلامك یوزینه
طپراق صاچدی وایتدی اکر سن خدانك رسولی او ایسهدك بو لشکر
بنم تارلامه اوغرامزدی سعد ابن زید اشهلی انك باشنه الندهکی یای ایله

اوردی اول منافقك باشی یارلوب قانی روان اولدی حضرت ایتدی (دعه فانه الاعمی اعمی القلب) یعنی قوانی رنجیده ایلمه تحقیقا اول کور قلبی کوردر بیوردی وبنی حارثه قبیله سندن بعض کیمسه لرکه رأیلری اول منافق مثللو ایدی مربع اعمالك حمایتنه قیام ایدوب ایتدیلر ای عبد اشهل اوغللری بوایتدیککز ایشك بزه اولان قدیمی عداوتك نتیجه سیدر هرکز اول عداوتی ترك ایتمدیکز اسید بن حضیر ایتدی لا والله بو بزم سزه عداوتمزك نتیجه سی دکلدر ولکن سزك نفاقلریکزك نتیجه سیدر خدا حقیچون اکر پیغمبر اشارت بیوره ایدی سنك وسن رأیده اولانلرك قلیجله بیونلرینی اوروردم دیدی اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اسیده خاموش اول دیو اشارت ایدوب انلری لطفله تسکین ایلدی (نقلدرکه چون احده ایرشدیلر صباح نمازینك وقتی داخل اولمشیدی بلاله امر ایتدی تا اذان اوقیوب واقامت ایدوب وتسویهٔ صفوف ایدوب صباح نمازینی جماعتله قیلدیلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مقدم بززره کیمشیدی اوزرینه بر زره دخی کیدی ومبارك باشنه مغفرینی کیدی (ایدرلرکه ابن ابی سلول منافقکه یاننده تخمینا اوچیوز اتباعی وارایدی اول معزلدن و بر روایتده مقدمکی معزلدن اتباعیله دونوب مدینه یه کتدیلر عبد الله بن عمرو بن حرام انلرك عقبنه دوشوب اول جماعته اولقدر نصیحتلر ایتدی وپیغمبردن آیرلمك دیو چوق سوزلر سویلدی مفید اولمدی ابن ابی ایتدی محمد بزم سوزیمزی دکلمدی و بزانك حقنده حق مشورتی یرینه کتوردك عامل اولیوب اوغلان واوشاغك رأیلرینی اختیار ایتدی عبد الله بن عمرو بن حرام اول منافقلردن ایرلیوب مدینه اسواقنه داخل اولدی واسواقه داخل اولنجه نصیحتدن منقطع اولمادی چون منافقلر مدینه اسواقنه داخل اولدیلر عبدالله ایتدی حق تعالی سزی عن قریب هلاك ایلیه کورزسزکه حق تعالی کندی رسولنی ومؤمنلری سزك نصرتکزدن بی نیاز ایلر پس دونوب لشکر اسلامه ملحق اولدی (وحضرت اصحابنه بیوردی صفلر چکدیلر وکندیلری طوروب تسویهٔ صفوف ایلدی وشویله طور دیلرکه احد طاغی قفالرینه وشهر مدینه قارشولرینه وعینین طاغی صول جانبلرینه واقع اولدی وعینین طاغنك برکدیکی وارایدی

محل خطر ایدیکه دشمنلر اول کدکده یوصویه کیروب لشکر اسلام اوزره
هجوم ایتمك احتمالی وارایدی اول خطر احتمالنی دفع ایچون حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم عبدالله بن جبیره بیوردی تااللی نفرتیراندازایله
اول کدیکی بکلیه لر وکفاراول طرفدن لشکرك اوزرینه هجوم ایدرلرسه
اوق سپوب منع ایده لر وانلره تنبیه بیوردیکه سز هیچ برحالده یریکزدن
ایرلمیه سز بزکرك غالب اولالم وکرك مغلوب اولم همان سز یریکزده
ثابت قدم اوله ك اکر بز غنیمت بولور ایسه ك مال اخذ وجمع ایتمکده
بزامدا داتمیه سز وجنك ایدر ایسه ك سز جنك یرینه کلمیه سز دیدی
وعکاشة بن محصن اسدی بی میمنه یه وابوسلمة بن عبدالاسد مخزومی بی
میسره یه وابوعبیدة بن الجراحی وسعد بن ابی وقاصی مقدمه یه ومقداد
ابن عمروی ساقه یه تعیین بیوردی مشرکلردخی کندی صفلرینی
تسویه ایدوب خالد بن ولیدی میمنه یه وعکرمة بن ابی جهلی میسره یه
تعیین ایتدیلر وصفوان بن امیه ایله عمرو بن العاصی آتلو سرداری
وعبدالله بن ربیعه یی تیراندازلر سرداری ایتدیلر ولشکر کفارده
یوز تیرانداز وارایدی وعلمی طلحة بن ابی طلحه یه ویردیلر حضرت
پیغمبر سؤال ایتدیکه مشرکلرك علمی کیمك الندهدر ایتدیلرکه
عبدالدار اوغلارندهدر حضرت بیوردیکه (نحن احق بالوفاء منهم)
مصعب بن عمیر قنده در اول ایتدی ایشته بونده یم یارسول الله حضرت
ایتدی (خذ اللواء) پس مصعب بن عمیر لوایی الوب رسول خدانك
اوکنجه کیدردی (نقلدرکه لشکر کفاردن لشکر اسلامه ابتدا اوق
آتان ابوعامر فاسق ایدی کندی قومندن اللی نفر کیمسه ایله پیدا
اولوب ندا ایتدیکه بنم ابوعامر مسلمانلر ایتدیلر (لامرحبابك ولا اهلا
یافاسق) پس کندی قومی ایله اوق آتمغه باشلدیلر وانکله بیله قریشدن
برقاچ غلاملر وارایدی انلر طاش آتارلردی مسلمانلر دخی اول جماعته
اوق وطاش آتدیلر تاابو عامر فاسق ویاننده اولانلر فرار ایتدیلر
ومشرکلرك عورتلری دفلر چالوب خلقی جنکه تحریض ایدرلردی
وبدر مقتوللرینی ذکر ایدوب رجزلر سویلرلردی اول رجزلرك بریسی
بوایدی (شعر) نحن بنات طارق ❊ نمشی علی النمارق ❊ ان تقبلوا نعانق ❊
اوتدبروانفارق ❊ فراق غیروامق ❊ واهل اسلامك تیراندازلری غلبه

ايدوب مشركلرك اتلوارى اوزره اولقدر اوق آتديلر كه مشركلر اشكرلرندن هوازن جماعتى آرقه و يروب يوز دوندرديلر طلحة بن ابى طلحه قريش علمدارى ايدى نعره اوروب مبارز طلب ايلدى على بن ابى طالب رضى الله تعالى عنه انك ميدانه كيردى ايكى صفك اراسنده بربرينه قارشـديلر على مبادرت ايدوب باشنه برقليج اوردى تامغفرى ايكى پاره اولدى (و برروايت دخى اولدر كه انك اياغنى قطع ايتدى و طلحه زمينه دوشوب عورت يرى ظاهر اولدى و يمين و يرديكه بجه كيده جناب ولايت مآبدن سؤال ايتديلر كه طلحه‌نك اياغنى قطع ايدوب يره دوشوردكدنصكره نيچون انك كارينى تمام ايتمدك بيورديكه يره دوشنجك عورت يرى آچلدى و بكا يمين و يرديكه ترك ايدم پس حيا ايدوب غيرى اكا تعرض ايتمدم (و بعض روايتده وارد اولمشدر كه انى مصعب بن عمير قتل ايدى (وايدرلر كه حضرت پيغمبرك واقعه سنده كورديكى كبش كشنه يعنى قوچكه بوغازلمشلر ايدى طلحـۀ مذكور ايدى حضرت انك مقتول اولديغندن شادلق كوستروب تكبير ايلدى و مسلمانلر دخى تكبير ايدوب حمله قيلديلر و كفارك صفلر بنى حركت و اضطرابه كتورديلر اندنصكره علم كفارك عثمان بن ابى طلحه‌يه و يرديلر حمزة بن عبد المطلب انك ياغرينه برقليج اوردى كوركندن برقولنى دوشوروب جكرى كورندى حمزه كبرودنوب ايتدى (انا ابن ساقى الحجيج) اندنصكره كفارك علمنى ابوسعيد بن ابى طلحه‌يه و يرديلر سعد بن ابى وقاص اكا براوق آتدى بوغازينه راست كلوب كلب كبى دبلى اغزندن برقارش طشره چيقدى اندنصكره علم كفارى مسافع بن طلحة ابن ابى طلحه الدى عاصم بن ثابت بن ابى الافلح اكا براوق آتدى كوكسنه اصابت ايدوب انى هلاك صددنه ايرشدردى انى طوتوب اناسى سلافه بنت سعد قاتنه كتورديلر سلافه ايتدى اى جكر كوشم سكا بواوقى كيم آتدى مسافع ايتدى كيم آتديغنى بيلمزين ولكن ايشتدمكه (خذها وانا ابن ابى الافلح) ديدى سلافه اول كون نذر ايتديكه عاصمك كاسۀ سرندن يعنى قفاسى كمو كندن شراب ايچه وانك كاسۀ سرينى اكا هر كيم كتوررسه يوز دوه و يره پس مسافع بن طلحه جان و يروب جهنمه كتدى اندنصكره علم كفارى حارث بن طلحه بن ابى طلحه الدى

عاصم مذکور انی دخی بر تیر زخمی ایله جهنمه کوندر دی اندنصکره
کلاب بن طلحة بن ابی طلحه علمدار اولشکر کفار اولدی زبیر بن العوام
انی قتل ایلدی پس انك یرینه جلاس بن طلحة بن ابی طلحه علمدار
اولدی طلحة بن عبید الله انی قتل ایلدی اندنصکره ارطاط
ابن شرجیل علمدار اولدی علی مرتضی انی قتل ایلدی اندنصکره
شریح بن قارظ علمدار اولدی اول دخی مقتول اولدی راوی ایدر
بیلمزین انی کیم قتل ایلدی اندنصکره بنی عبد الداردن صواب
نام برغلام علمدار اولدی انی برقولده سعد بن ابی وقاص و برقولده
علی بن ابی طالب قتل ایلدی و بر قولده انی قزمان اولدردی وهو اثبت
الاقوال چون قریشك علمدارلری قومی بربرلری اردنجه مقتول اولدیلر
و بنی عبد الداردن کیمسه قالمادیکه علمدار اوله پس کفارك علمی سرنکون
اولوب انلره هزیمت واقع اولدی و برر وایتده اول غلامدنصکره علقمهٔ
حارثیه نك قزی عمره قریشك علمداری اولدی (وایدرلر که یوم
احدده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك النده برقلج طوتاردی
وایدرلر که اول قلیجك بریانده بو بیت یازلمشیدی (بیت) فی الجبن عار
وفی الاقبال مکرمة ❋ والمرء بالجبن لاینجو من القدر ❋ حضرت ایتدی
کیمدر که بو قلیجی بنم الدن الوب حقنی یرینه کتوره یاراندن برجماعت
دیلدیلر که اول خدمته قیام ایده لر خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم اول
قلیجی انلره ویرمدی پس ابودجانهٔ انصاری ایتدی یارسول الله اول
قلیجك حقی ندر حضرت ایتدی حقی اولدر که انی دشمن یوزنده
استعمال وانکله دشمنی استیصال ایده لر ابودجانه ایتدی بکا ویر یارسول الله
وحالبوکه ابودجانه بغایت بهادر پهلوان کشی ایدی وکاهی باشنه
قزل عصابه باغلردی بیلورلردیکه ایو جنك ایتسه کرکدر پس اول
قزل عصابه سنی باغلدی وحضرتك الندن اول قلیجی الوب تبختر
وجولان ایدرك میدانه کیردی حضرت ایتدی (انها مشیة یبغضها الله
الا فی هذ الموطن) یعنی تحقیقا بو نوع یورویش بر یورویشدر که حق
تعالینك مبغوضیدر اما بو محلده دکل یعنی دشمنان دین ایله جنك صفنده
بو یورویش مبغوض دکلدر بلکه مقبولدر ابودجانه کفاردن هرقنغی
کروهه حمله قیلدی ایسه بر برینه قاتدی تاطاغك دوز یرنده ابوسفیانك

زوجه‌سی هندك اولدیغی یر کلدی هند اول اراده عورتلردن بر جماعتله طوروب دفلر چالارلردی ورجزلر اوقورلردی ابو دجانه قلیج قالدردیکه هندی اوره ینه النی کیرو چکوب ایتدی لایق دکلدر که پیغمبر حضرتنك قلیجنی شویله بر عورتك قانیله آلوده ایلیم (القصه مسلمانلر بر اوغوردن حمله قیلدیلر و کفاری قلیجه طوتوب تا لشکرکاهلرندن سوروب چیقاردیلر وکفارك عورتلری فریاد وواویلا ایدوب دفلری اللرندن براقدیلر واتکلر بنی قالدروب طاغ جانبنه قاچدیلر شویلکه طوبقلری وخلخاللری کورینوردی مسلمانلر کفارك عقبندن دونوب غارته مشغول اولدیلر وغنیمته سکرتدیلر خالد بن ولید مشرکلردن بر جماعتله دیلدیکه اول طاغك کدیکندن لشکر اسلامك آردینی آله حضرتك اول ارایه تعیین بیوردیغی تیراندازلر اوق سپوب انلری کیرو دوندردیلر خالد بر قاچ نوبت بو عزیمتی ایتدی لکن قادر اولمیوب کیرو دوندی و بو صویه کیروب فرصت وقتنی کوزلردی کدك باشنی بکلاین مسلمانلر کوردیلرکه لشکر کفار قاچدی و مسلمانلر غنیمت الوب نهب وغارت ایده‌یورلر انلر ایتدیلر بز بو مقامده نیچون توقف ایده‌رز ایشته لشکر کفار بوزیلوب قاچدی عبد الله بن جبیر که انلرك امیری ایدی انلره اولقدر که نصیحت ایلدی وحضرتك تنبیهنی خاطرلرینه کتوردی مفید اولمیوب حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم مرادی سنك دیدیککدکلدر دیدیلر واکثری عبد الله بن جبیر قاتندن کیدوب غارته مشغول اولدیلر وعبد الله بر جماعت معدوده ایله که جمله‌سی اون عدد اولمازدی اول موضعده ثابت قدم اولوب طوردیلر خالد بن ولید کوردیکه عینین کدیکنده معدود بر قاچ کیمسه‌دن غیری یوقدر کیرو دونوب عکرمة بن ابی جهلی الدی وکفاردن بر جمع دخی انلره موافقت ایدوب عبد الله بن جبیرك ویارانینك اوزرینه هجوم ایتدیلر ودو کلیسنی قتل ایدوب مسلمانلرك عقبندن کیرشدیلر پس مسلمانلرك کاری ادباره واروب صبایلی اسرایکن باد دبور اسمکه باشلدی و پیغمبرك صلی الله علیه وسلم بیوروغنی صید قلری شأمتی حسبیله وغنیمته سکردوب حطام دنیایه میل وطمعلری سببی ایله لشکر اسلامه شکست واقع اولدی وشیطان جعالة بن سراقه صورتنه متمثل اولوب ندا ایتدیکه اکاه اولك که

محمد تحقیق قتل اولندی مسلمانلر بو صدایی اشتدکارنده سراسیمه اولوب
کمال دهشت و پریشانلقلرندن بر بریله مقاتله ومضاربه یه باشلدیلر
نه ایده جکلرین بیلیوب بی شعار و بی شعور اولدیلر شویلکه اول کون
اسید بن حضیره مسلمانلردن ایکی زخم ایرشدی بریسی ابو برده بن نیاردن
ومسلمانلر جماعتی بن سراقه نك باشنه اوشدیلر وانی دپه لك استدیلر
انکیچونکه شیطان انك صورتنه متمثل اولوب پیغمبر صلی الله علیه وسلم
قتل اولندی دیو ندا ایتمشیدی وخوات بن جبیر و ابو برده شهادت
ایتدیلر که اول ندا مسموع اولدقده جماله بزم یانمزده ایدی وندایی برغیری
کیمسه دن اشتدك دیدیلر (ایدرلر که انصاردن بر کشی دخی ابو برده یی
بیلیوب اکا ایکی ضرب اوردی ابو برده ایتدی نه اشلدك یاانصاری
اول ایتدی سنی بیلدم وسندخی بیلمزلك ایله اسید بن حضیری مجروح
قیلدك بو جراحتلر دخی فی سبیل الله کشی یه ایریشن جراحتلر حکمنده در
دیدی بو احوالی حضرته عرض ایتدیلر حضرت دخی اول سوزی تصدیق
ایدوب (هو فی سبیل الله) دیدی (مرویدر که حذیفه نك باباسی یمانه مسلمانلر
قلیج اوشوردیلر اولقدر که حذیفه فریاد ایدوب بابامدر اورماڭ دیدی سوزینی
دکلمدیلر وانی قتل ایتدیلر حذیفه ایتدی (یغفر الله لکم وهو
ارحم الراحمین ماصنعتم بابی) وچون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
اول قصه یه واقف اولدی بیوردی تا انك دیتنی ویردیلر حذیفه
اول دیتی الوب مسلمانلره تصدق ایلدی (روایتده کتورمشلر که
مصعب بن عمیر که مسلمانلرك علمداری ایدی مقتول اولدی حق تعالی
مصعب صورتنده بر ملك کوندروب مسلمانلرك علمنی حفظ ایتدردی
چون اخشام اولدی جنکدن فراغ ایتدکلرنده حضرت صلی الله
علیه وسلم کل یامصعب دیدی اول ایتدی بن مصعب دکیلم پس
اول حضرت بیلدیکه اول بر ملکدر که حق تعالی انی علمدار اغه
کوندرمشدر اندنصکره مصعبك برادری ابو الروم اول علمی الوب
حضرتك او کنجه مدینه یه کتوردی (ایدرلر که اول کون کفارك
شعار وعلامتی یاللعزی و یاللهبل ایدی و بو لفظله بر برلرینه ندا ایدوب
محاربه ایدرلردی ومسلمانلردن چوق کیمسه شهید اولدی واهل
اسلامك اکثری فرار ایتدی ولکن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

یرده ثابت قدم ایدی وجنکده مصابرت ایدوب کماندن اوق آتاردی
حتی کمانی پاره پاره اولدی وطاش ایله دخی دشمنلری کندیدن
دفع ایدردی وملائکه اول کون حاضر ایدیلر اماعموم اوزره جنك ایتمدیلر
وجبرائیل ومیکائیل ایکی بیاض جامه‌اولرلر صورتنده پیغمبرك صلی الله
تعالی علیه وسلم صاغ وصولنده طوررلردی اول سروری محافظه
ایدوب کفار ایله جنك ایدرلردی (تلخیص مغازی صاحبی تلخیصنده
کتورمشدر که حضرتك قاتنده اصحابدن اون درت کشی قالدیلر یدیسی
مهاجریندن ویدیسی انصاردن امامهاجرلر ابو بکر صدیق وعلی
مرتضی وعبد الرحمن بن عوف وسعد بن ابی وقاص وطلحة بن
عبید الله وابوعبیدة بن الجراح وزبیر بن العوام اما انصاریلردن
حباب بن المنذر وابودجانه وعاصم بن ثابت وسهل بن حنیف واسیدبن
حضیر وسعدبن معاذ وحارث بن صمه وایدرلر که محمدبن مسلمه دخی
اول جمله دندر واول اون درت کشیلردن سکز کشی اول کون
موت اوزرینه اول حضرته مبایعه ایلدیلر اوچی مهاجردن بشی
انصاردن ایدی وایدرلر که یاران رسول اللهدن اوتوز کیمسه حضرتك
اوکنده جنك ایدرلردی وانلرك هر بریسی دیرلردی (وجهی دون
وجهك ونفسی دون نفسك وعلیك السلام غیرمودع) علی مرتضی
کرم الله وجهه دن مرویدر که ایتدی چون کفار مسلمانلره غلبه ایتدیلر
حضرت نظرمدن غائب اولدی مقتوللر اراسنه واروب تجسس ایتدم
سیدی عالمی صلی الله تعالی علیه وسلم کورمدم کندیمه ایتدم حضرت
اول قبیلدن دکلدر که کافرلرك جنکندن فرار ایده ومقتوللر اراسنده
دخی یوق بنم کمانم اولدر که بزم فعلمز واسطه سیله حق تعالی بزه غضب
ایدوب پیغمبرینی آسمانه رفع ایتمش اوله هیچ اندن یکرکی اولمازکه
تااولنجه مقاتله ایدم قلیجمی چکوب مشرکلر کروهنه حمله ایلدم
بریردن ایریلوب پریشان اولدیلرناکاه حضرتی کوردم اول ارالقده که
سلامتده دریلدمکه حق تعالی انی ملائکهٔ کرام ایله محافظه ایتمشدر
(مرویدر که یوم احدده چون مسلمانلر هزیمته یوز طوتوب پریشان
اولدیلر ورسول خدایی صلی الله تعالی علیه وسلم یالکز قویوب کتدیلر
حضرت غضبه کلدی اول حالتده نظر ایتدی علی بن ابی طالبی

کور دیکه یانـنـده طورر وایتدی یاعلی نه اولدیکه سند نخی برادرلر یکه ملحق اولمادك علی مرتضی ایتـدی (یارسول الله ان لی بك اسـوة) یعـنی تحقیـق بنم اقتدا م واتبا عم سکا در ناکاه کفار دن برجمع اول حضرته متوجه اولدیلر علی فی الحال اول قومه متوجه اولدی برقاچنی جهنمه کوندروب باقیسنی پریشان ایلدی برجماعت دخی پیدا اولدیلر نبی ولی یه اشارت ایتـدی انلرك دخی حقلرندن کلدی اول حالتده جبرائیل اول حضرته ایتدی علی مرتضی کمال مرتبـه مواساة ومواخاة شرا ئطنی یرینه کتوردی اول حضرت ایتـدی (انه منی وانا منه) یعـنی علی بندندر و بن انکدنم جبرائیل ایتـدی (وانا منکما) یعـنی بن دخی سزلر دنم واول وقتده ایشتدیلرو برهاتف غیبی دیرایدی (لافتی الا علی لا سیـف الا ذوالفقـار) اکابر محدثینـدن بعضیسی اهـل سیر کتابلرنده بو حدیثی بوطریقه ایله کتور مشلر درولکن ذهبیکه محك رجالدر میزان الاعتـدال نام کتابنـده انك راویسنی تکذیب وتضعیف ایتمشدروالله اعلم (روایتده کتورمشلردرکه کفار قریشدن درت کیمسـه بربریله معاهده ایتدیلر که حضرت رسول صـلی الله تعالی علیه وسلمی قتل ایده لرواول کیمسـه لر بونلردر عبـدالله بن شهاب زهری وسعـد بن ابی وقاصك قرنداشی عتبة بن ابی وقاص و ابن قمیه وابی بن خلف و برروایتده عبدالله بن حمید اسدی دخی اول جمله دندر ابن قمیـه اول حضرته طاش آتدی شویلکـه اول حضرتك مبارك یکاقلرینی مجروح وخون آلوده قیلدی وباشنده کی توغلغه نك حلقه لری اوکو نشدن انور یوزینه باتدی وجبههٔ نورانیسی مجروح اولوب مبارك صقالنك اوزرینه قان روان اولدی حضرت اول اقان قانی ردای مطهریله سیلرایدی ودیرایدی (کیف یفلح قوم فعلـوا هـذا بنبیـهم و هو یدعوهم الی الله) یعـنی نه وجهـله فـلاح و سعـادت بولور شـول قومکـه کندی پیغمبرلرینـه بونك کبی ایش ایدرلر وحالبوکه اول انلری خدای تعـالی یه دعـوت ایدرو جبرائیل کلـوب بوآیتی کتوردی (لیس لك من الامر شیٔ او یتوب علیهم او یعذبهم فانهم ظـالمون) و برروایتـده وارد اولمشـدرکه چون حضرت

يوم احدده مجروح اولدی اينه برنسنه الوب اول قانی سيلدی و ايتدی اكر بوقان يره دوشرسه آسماندن اهل زمينه عذاب نازل اولور واندنصكره بيوردی (اللهم اغفر لقومی فانهم لايعلمون) وبرروايت دخی اولدر كه حضرت بيوردی (اشتد غضب الله علی قوم فعلوا بنبيهم يشير الی رباعيته اشتد غضب الله علی رجل يقتله رسول الله فی سبيل الله اشتد غضب الله علی قوم دموا وجه نبی الله) وايدرلركه عتبة بن ابی وقاص اول حضرته طاش آتدی اول طاش حضرتك اب ودندانته طوقنوب آلت طوداغی مجروح وخون آلوده اولدی وانك اشغی طرفندن دندان رباعيه سی شكست اولدی وعبدالله بن شهاب اول حضرتك دیرسكنی طاش ايله اوروب مجروح ايلدی (شيخ ابن حجر رحمه الله صحيح بخاری شرحنده كتور مشدر كه عبد الرزاق معمردن معمر دخی زهريدن روايت ايدركه حضرتك يوزينه يتمش قليج ضربی اوردیلر حق تعالی انی دوكليسنك شرندن امين ايلدی ابن حجر اندنصكره ايدر احتمالی وار دركه يتمش ايله مراد حقيقت سبعين اوله ياخود مراد كثرتده مبالغه اوله (وايدرلركه ابن قميه ياخود عتبة بن ابی وقاص اول حضرتك اوزرينه قليج حواله ايلدی واول حضرتك قربنده برچوقور واردی واول كون حضرت ايكی زره كيمشيدی اول زرهلرك آغرلغندن واول ملعونك ضربنك شدتندن حضرت صلی الله تعالی عليه وسلم اول چقوره دوشدی شويلكه خلقك نظرندن غائب اولدی ومبارك دیزلرينك دريسی صيرلدی طلحة بن ابی عبيد الله كلوب اول سرورك قولتوغنه كيردی تااول چقوردن چيقدی (وايدرلر كه طلحه كندی الينی اول حضرته سپر ايدوب ابن قميه نك قليجنی اول سروردن رد ايلدی واول سببله طلحه نك الی چولاق اولوب عملدن قالدی (مرويدركه طلحه دن صوردیلر كه ای ابو محمد سنك اليكك پارمقلرينه نه اولديكه عملدن قالدی طلحه ايتدی يوم احدده مالك بن زهير جشمی حضرتك قصدينه براوق آتمشيدی وحالبوكه انك اوقی خطا ايتمزدی بن اليمی اول سروره سپر ايتمشيدم اول اوق بنم صرچه پارمغمه اصابت ايتمكله عملدن قالدی وثبوته ايرشمشدر كه اول كون پيغمبر صلی الله تعالی عليه وسلم بيوردیكه طلحه بوكون وسعنده اولانی يرينه كتوردی دیدر (وايدرلر كه اول كون

مشر كاردن بر كيمسه طلحه‌يه اريشوب باشنه ايكى ضرب شمشير اوردى
وطلحه‌نك باشندن ويوزندن قان روان اولدى وغايت المندن دوشوب
بيهوش اولدى وابو بكر صديقدن رضى الله تعالى عنه منقولدر كه
ايتدى حضرتك قاتنه يوم احدده برمقدار صوايلتدم حضرت ايتديكه
طلحه‌يه ايلت اوصوبى طلحه قاتنه ايلتدم كوردمكه كنديدن كچمش
بيهوش ياتور وجراحتلرندن قان اقار انك يوزينه صوسپلدم تاكا برخفت
حاصل اولوب عقلى باشنه كلدى وصوردیكه رسولك حالى ندر بن ايتدم
انك حالى خوشدر بنى سكاكوندردى اول ايتدى الحمد لله بوندنصكره هرنه
مصيبتكه واقع اوله آساندر (مرويدر كه ابن قميه چون اول ضربى
سيد عالمه صلى الله تعالى عليه وسلم اوردى واول حضرت چوقوره
دوشدى اول ملعون لشكر ايچنده ندا ايتديكه بن محمدى اولدردم
(وايدرلركه شيطان اول حضرتك قتلى آوازه‌سنى اندن الوب اطراف
لشكره منتشر ايتمشيدى ومدينه‌يه واروب اول صدايى صالمشيدى
وقچانلردن برجماعت دخى بوخبر ناخوشى واروب مدينه‌يه ايلتمشلرايدى
شويلكه اهل مدينه ارلردن وعورتلردن اول جماعته سرزنش ايدوب
(اتفرون عن رسول الله) ديديلر (منقولدر كه انس بن مالكك
عمى انس بن النضر رضى الله تعالى عنهما بعض اصحابدن اول سروك
قتلى اوازه‌سنى ايشتدكده ايتدى لايقميدركه سز صاغ اوله سز وانى
اولدره‌لر پس مذكور انس قليج چكوب دشمنلره متوجه اولدى اتفاق
سعد بن ابى وقاصه اريشوب ايتدى الله حقيچون بن احد جانبندن
جنت ققوسنى استشمام ايده‌يورم وكندوبى لشكر كفارك قلبنه اوروب
محاربه ايلدى عاقبت شهيد اولدى صحتده ايرشمشدركه انس مذكور
رضى الله تعالى عنه اول معركه‌ده يتمشدن زياده زخم يبوب جثه‌سى
شويله اولديكه تميز اولنمقدن قالدى صكره قز قرنداشى كلوب مقتوللر
اراسنده جثه‌سى معلوم اولماغله پارمغنده بربكى وارايدى اول بكدن
بيلدى (روايتده كتور مشلردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
اول بش كيمسه‌نك حقنده كه اول سرورى قتله معاهده
قلمشلرايدى دعا ايلديكه ييلى آشميه‌لر انلرك بعضيسى همان اولكون
مقتول اولوب باقى قلانلرى دخى اول سنه‌ده اقبح وجوه ايله هلاك اولوب
جان جهنمه اصمرلديلر اما عبدالله بن حميد اسدى كورديكه اول حضرت

جراحتلری بوالدی هماندم آتی لشکر ایچنه چاپدروب ایتدی بکا محمدی کوسترك الله حقیچون بن محمدی اولدوریرم یا کندم اولورم ابودجانهٔ انصاری انك یولنی الوب ضرب شمشیرایله جانی جهنمه کوندردی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (اللهم ارض عن ابن خرشة کما انا راض عنه) اما ابن قمیه چون اول حضرتی قلیجله اوردی سید رسل ایتدی (اقمأك الله واذلك) ایدرلر که اول سنه ایچنده بر طاغك باشنده برقیون سور وسنه قریب یرده یاتوب ابومش ایدی حق تعالی اکا برقوچ کوندردی اول قوچ کلوب بوینوزینی ابن قمیه نك قارننه صوقوب بوغازینه وارنجه یرتدی واما ابی بن خلف بدر اسیرلرنده داخل ایدی وچون فدیه قبول ایدوب خلاص اولدی ومقرر قیلدیکه مکه یه واروب فدیه سنی ادا ایلیه ایتدیکه یا محمد برآتم وار در اول آته کونده شومقدار طاروویریرم تااول آت تمام سمردکد نصکره اکا سوار اولوب سنك جنککه کلورم وسنی اولدوریرم اول حضرت بلکه بن سنی اولدوریرم اول آته سوار اولدیغك حالده ان شاء الله تعالی دیدی واول حضرتك عادتی اول ایدیکه جنکده اوکندن غیری یره باقمز ایدی یوم احد ده یارانینه ایتدی ابی بن خلفدن امین دکلم مباداکه عقبمدن کلوب برضرر ایرشدرمك قصدنده اوله اکرانی کوررسه کز بکا اعلام ایدك دیدی پس جنك آخر اولدقده حضرت احد طاغنك شعبنه دخول ایتمك مراد ایتمشیدی اول وقتده ناکاه ابی بن خلف اتنه بنمش کلوردی اول حضرتی کوردکده بیلوب اوازبلندایله فریاد ایتدیکه یا محمد ابی بن خلف نجات بولمازاکر بوکون سن انك الندن خلاص اولورایسك دیوب اول حضرتك یوزینه لایق اولمیان سوزلری سویلدی صحابه ایتدیلر یارسول الله ایشنه ابی کلیور اکانه ایتملو ایسه دریغ بیورمه واکر مبارك خاطرك دیلرسه اکا حمله ایدهلم اول حضرت یوق دیدی وصبر ایتدی تاابی یقین کلدی زبیر بن العوام حضرتك قارشوسنده طور مشیدی والنده برحربه وارایدی حضرت اول حربه یی انك الندن الوب ابی جانبنه آتدی اول ملعونك کردننه اصابت ایلدی ابی بن خلف هماندم اتنی یلدیروب تاکندی قومنه ایرشدی وکندوبی آتدن اشاغه

آتوب صغر صنداسی مثالنده صوت کریه ایله فریادایلدی قومی ایتدیلر
بو نجه فزع وفریادی نیچون ایدرسن اول آتدیغی حربه بوغازیکی
طرملیوب بچمش کتمش اولقدر زخم بزدن بریمزك کوزنده اولسه بیله
کوجلك اولمیه جقدر اول ایتدی هیچ بیلور میسز که بوزخمی بکا کیم
اوردی لات وعزایه یمین ایدرمکه بوبنم یالکز بیدیکم زخم اکر تمام
اهل ذی المجاز ده اولیدی دوکلیسی براوغوردن هلاك اولورلردی
(الیس محمد قدقال لاقتلنك) یعنی محمد بکا سنی البته اولدریرم دیمدیمی
بن بوزخمدن جان قورتارمق احتمالم یوقدر پس انی یرندن قالدروب
بر کوشه ده یاتوردیلر وطورمز فریاد ایدوب بن بوزخمدن جان قورتارمزن
دیردی عاقبة الامر مکه یه دنوب کیدرکن یولده مرد اولدی واول
بش کیسه لرك باقی قلانلری دخی بیلنی نجاوز ایتیوب جانلرینی جهنم
مالکنه اصمر ادیلر (مرویدرکه وحشیدن صوردیلر که بزه حمزه نك
قتلندن خبرویرجواب ویردیکه بنم افندم جبیربن مطعمك عمیسی اولان
طعیمة بن عدی بن الخیاری بدرغزاسنده حمزه اولدرمشیدی بو نوبت
مکه دن احدجنکنه کلور ایکن افندم جبیر بکا ایتدی ای وحشی اکر
حمزه یی اولدیره بیلورایسك مالمدن ازاد اول (وبر روایت دخی اولدرکه
یولده کلورکن هربارکه هند وحشی یه اریشوردی انی اول امره یعنی
حمزه نك قتلنه تحریض ایدردی وایدردیکه ای وحشی مردانه
اول تابزم خاطریمزی اله کتوره سن وسکا دخی ازاداق میسر اوله
وبن دخی سکا احسان ورعایت ایدرمکه زیرا بنم بابام عتبه یی بدر
کوننده حمزه اولدرمشدر (وبر روایت دخی اولدرکه حارث بن عامر
ابن نوفلك قزی وحشی یه ایتدیکه اکرسن بو اوچ کشیدن بر بنی که محمد
وعلی وحمزه در اولدوررایسك بن شویله ایدرمکه سن ازاد اولهسن
زیرا بنم بابام بدرکونی مقتول اولمشدر وبن بوقومك ایچنده بواوچندن
غیری هیچ بر کیسه یی بابام حارثك کفوی بیلمزین دیدی وحشی ایتدی
محمدی اولدرمکه قادر دکلم اما حمزه یی الله حقیچون او یقوده بولسم
اویارمزین اما علی یه ممکندرکه برحربه اتابیلم پس جنك کونی اولدی
خلق ارا سنده علی یی ارادم ناکاه علی ظاهر اولدی کوردم انیکه علم
محاربه ده بغایت مهارتی وار وجوانب اربعه ده دشمن پوصوسندن

اختیار واحترازی مقرر بیلمدیکه اکا آل ایرشدر مزین وانك حربهنی دکیلم ناکاه حمزه‌یی کوردم اسرلك دوه کبی خلقلك اراسنده کیرمش قفاسنده دشمن کیمسه‌دن خبری یوق لشکر قریشی بربرینه اورر اول وقتده سباع بن عبد العزای خزاعی لشکر کفاردن طشره چیقوب مبارز طلب ایلدی حمزه انك یولنی الوب ایتدی ای سباع وای عورتلرك فرجنی ختان ایدیجی انمار قاریسنك اوغلی خدا ورسولیله جنك ایتمکمی استرسن دیوب فی الحال اوروب انی قتل ایتدی بن دخی بر طاشك اردنده پوصویه کیروب طورمشیدم وابو حربه اتاردم شویلکه اندیغم حربه خطا ایتمزدی چون حمزه بکا یقین ایرشدی اکا حربه‌یی اتدم واروب قاصغنه اصابت ایدوب اوته یوزندن چیقدی بنی کوروب اوزریمه هجوم ایلدی بن فرار ایتدم بنی قوار ایکن زبون اولوب دوشدی یارانندن برجماعت کلوب باشنه اوشدیلر یا ابا عماره دیدیلر جواب ویرمدی بیلدمکه ایشی تمام اولدی صبر ایتدم تا خلق باشندن طاغلدیلر یاننه واردم و حربه‌می چکوب الدم وقارننی یاروب جکرینی چیقاردم و هنده قاتنه ایلتوب ایشته باباکی قتل ایدن حمزه‌نك جکری دیدم هند حمزه‌نك جکرینی الدن الوب اغزینه قویوب برمقدار چکنهدی اندنصکره اغزندن طشره براقدی واکنده اولان لباسنی وسائر حلیلرینی وزینتلرینی بکا ویردی ومکه‌یه وارد یغمزده سکا اون دینار سرخ ویره‌یم دیدی اندنصکره حمزه‌نك اوزینی بکا کوستردیدی انی حمزه‌نك دوشدیکی محله ایلتدم کوردکده حمزه‌نك بورننی وقولاغنی کسوب الدی و بیله سنجه‌یه مکه کتوروب کتدی (نقلدر که مشرکاردن برجماعت لشکر اسلام جانبنه اوق آتدیلر اول سببدن مسلمانلره زیاده پریشانلق واقع اولدی حبان بن العرقه وابو اسامهٔ جشمی اول اوق اتانلردن ایدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول مقابله‌ده سعد بن ابی وقاصه بیوردی تا تیر اندازلق ایلیه وایتدی (یا سعدارم فداك ابی وامی) ایدرلر که حبان بن العرقه براوق آتمشیدی اول وقتده ام ایمن لشکر ارسنده مجروح اولان مسلمانلره صوویرمکه مشغول اولمشیدی اتفاق اول اوق کلوب ام ایمنك جامه‌سنك اتکنه اصابت ایدیجك ام ایمنك اتکی آچیلوب عورت یری منکشف اولمشیدی ابن عرقه اول حاله

افراطله کولمشیدی وانك اول وجهله کولمسی حضرت رسوله صلی الله تعالی علیه وسلم زیاده کران کلمشیدی پس سعدك انه اول حضرت بر بالکسز اوق ویروب بونی ابن عرقه جانبنه آت دیدی سعدده اول اوقی حضرتك النــدن الوب ابن عرقه جانبنه اتدی اول اوق واروب ابن عرقه نك کوکسنه راست کلوب ارقه سندن چیقدی اولحالده ابن عرقه ارقه سی اوستنه دوشوب عورت یری اچلدی سعد ایدر کوردم حضرتیکه بو حاله تبسم بیوردی شویله که اول حضرتك نواجذی یعنی یان دیشلری کورندی (استقادلها سعد) دیدی یعنی سعد اما اینك ابن عرقه دن قصاصنی یعنی انتقامنی الیویردی اندنصکره حضرت سعد حقنده خیردعا ایلدی (اجاب الله دعوتك وسدد رمیتك) دیدی پس اول حضرتك دعاسی برکتیله سعد مستجاب الدعوه اولوب خلق اندن تبرکا دعاء خیر التماس ایدرلر دی (روایتده کتورمشلردر که ابوطلحه انصاری رضی الله تعالی عنه یوم احدده پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم اوکنه طوروب کندویی اول حضرته سپرایتمشدی وتیرکشنده اللی اوقی وار ایدی یره دوکدی وحال بو که ابوطلحه خوب تیرانداز وبلند آوازلو کشی ایدی هر بر اوقی اتدقجه برنعره اوروب ایدر دیکه (یارسول الله نفسی دون نفسك وجعلنی الله فداك) ابوطلحه جمله اوقلرینی برر براتدی وحضرت انك قفاسنده طوروب اوقلرینك واردیغی یرلره احتیاطله نظر ایدردی تاانك اوقلری تمام اولدی غیری اوق قالمجق حضرت یردن برچبوق الوب (ارم یاابا طلحه) دیر ایدی اول دخی الوب خانهٔ کمانه کتوردکده برخوب اوق اولوردی ودشمن جانبنه آتاردی واولکون پیغمبر صلی الله علیه وسلم انك حقنده ابوطلحه نك لشکرده آوازی قرق مردن یکرکدر دیدی وصحیحنده وارد اولمشدر که اول کون حضرتك یانندن برتیرکشلی کشی کچسه وتیرکشنده اوقی اولسه حضرت (انثرها لابی طلحة) دیرایدی یعنی ای کشی ابی طلحه یه ویراو قلری آتسون دیمك اولور (ابو بکر صدیقدن رضی الله عنه مرویدر که ایتدی چون حضرتك صلی الله علیه وسلم مبارك یوزینی مجروح قیلدیلر وتوغلغه نك حلقه لری مبارك یوزینه باتدی بن تعجیل نمامله اول حضرتك قاتنه واردم کوردمکه برجانیدن

بر کشی تمام سرعتله کلور شویلکه کویاقوش کبی اوچار کندو کندومه
ایتدم الله اعلم بو کشی طلحه در انکله قوشواوب حضرتک ملازمتنه
وارلم دیدم چون یقین کلدی کوردمکه ابوعبیده بن الجراحدر پس
قائمه کلوب ایتدی یاابابکر سکا خدایه بین ویر رمکه بنی قویه سن تااول
سرورک مبارک یوزینه بتان حلقه‌لری چیقارم بن دخی چیقاردیدم
پس ابوعبیده اوک دیشیله اول حلقه‌لرک برینی چیقاردی شویلکه
اول دیشی چیقوب ساقط اولدی وحلقه نک برینی دخی بردیشیله طوتوب
چیقاردی اول دیشی دخی چیقوب دوشدی اول جهتدن اکا هتم
دیرلردی لغت عربده اوک دیشی قرلمش اولان کشی یه اهتم دیرلر
(ابوسعید خدری رضی الله عنه روایت ایدرکه چون اول حلقه‌لری
چکوب چیقاردیلر سید ابرارک رخسار پرانورندن قان روان اولدی
بابام مالک بن سنان اول یاره‌لری اغزیله اموب قانی آلوردی ویونارایدی
بابامه ایتدیلر ای مالک قان ایچلورمی بابام ایتدی بلی رسول الله
صلی الله علیه وسلم قانی شربت کبی ایچرم اول وقتده حضرت ایتدی
(من احب ان ینظر الی من خالط دمه بدمی فلینظر الی مالک بن سنان
ومن مس دمه دمی لم تصبه النار) روایتده کتورمشلر درکه چون
حضرت اول جوقوره دوشدی اوستنده اولان سلاحلرک آغرلغندن
واول زخملردن بدن شریفنه طاری اولان ضعف سببندن قوتی یوق
ایدیکه اول چقوردن طشره چیقه اول حالتده علی ابن ابی طالب
وطلحة بن عبید الله رضی الله عنهما حاضر ایدیلر طلحه اشاغه
اینوب اوطوردی تااول حضرت مبارک ایاغنی طلحه نک اموزینه
وضع ایلدی وعلی مرتضی یوقارودن مبارک النی طوتوب امداد ایلدی
تاسیدعالم اول جوقوردن طشره چیقدی (پس اشکر اسلام منهزم
اولوب اصحاب اول حضرتک قاتندن متفرق ومنتشر اولدقلرنده
ابتدا اول حضرتی بیلوب بولان کعب بن مالک انصاری ایدی نتکه
روایت اولنمشدر ایتدی انک مبارک کوزلرینه نظر ایتدم کوردمکه
تو غلغه سنک التندن یلدز کبی ایلدرردی دیلدمکه سائر اصحابه
خبرویرم (وبرروایت دخی اولدر که اول وقتده ایتدم (هذا رسول الله
حیا سویا) خواجهٔ عالم بکا اشارت ایتدیکه خاموش اول طمه چون
مسلمانلر بیلدیلرکه حضرت صاغدر هرکوشه‌دن کلوب قاتنه جمع

اولدیلر سید رسل صلی الله تعالی علیه وسلم اول جماعتله احد طاغنك
قولتوغنه متوجه اولدی تا اول اراده کندوبی متحصن قیله هند وسائر
قریش عورتلری چون میـد انی خالی بولدیلر اهل اسلامك مقتوللرینك
اوزرینه کلوب نیجه سنـك قرنلرنی یارد یلر و بورنلرینی ودخی قولاقلرینی
ایپلره دیزوب جواهر دیزیسی کبی قوللرینه و بیونلرینه طاقدیلر وهند
حمزه بی دخی او یله ایتدی نتکه سابقا ذکر اولندی (ونقلدرکه چون
پیغمبر صـلی الله تعالی علیه وسـلم یارانندن اول جماعتله طاغك دبنه
وارد یلر ابوسفیـان مشرکاردن برجماعتله دیلـدیلرکه بر آخر
طرفدن اول طـاغك اوزرینه حواله اوله لر و مسلمانلری طاغك قولتوغنه
تحصن ایتمکـه قومیه لر حضرت ال دعایه قالدروب ایتـدی (اللهم
ایس لهم ان یعلونا) یعنی ای بارخدا انلر بزم اوزریمزه حواله اولمق
یراشمز حق تعـالی انلرك یورکارینه قورقو دوشوردیکه یرلرندن قالقوب
ایلرو کتمکه قادر اولمـادیلر (وبر روایت دخی اولدرکه عمربن خطـاب
رضی الله عنه اصحـابدن برجماعتله انلرك یوللرینی آلوب ایلرو کچمکه
قومادی سیدعالم صلی الله تعالی علیه وسلم غایت ضعفندن اولکون اویله
نمازینی اوطوردیغی یردن قیلدی اندنصکره دیلدیکه طاغك اوزرینه
چیقه یول اوزرنده بر بیوك طـاش واقع اولمغله حضرت اول طـاشك
اوسنه چیقماغـه قادر اولمجق طلحه اوطوروب اول سرور مبـارك
اباغنی طلحه نك اوموزینه باصوب طـاشك اوستنه چیقدی اندنصکره
ایتـدی (اوجب طلحة) یعنی طلحه جنتی کندویه واجب قیلـدی
وابوسفیانه لشکری ایله مکه یه دونمك داعیه سی ظهور ایلدی دیلدیلرکه
حضرت صـاغمیدر دکلمیدر بیـله لر اندنصکره دونوب کیـده لر پس
ابوسفیـان ایلروکلوب ندا ایلدیکـه (افی القوم محمد) یعنی یاقوم محمد
سزك ایچیکزده میدر حضرت اصحـابنه ایتـدی جواب ویرمکز تکرار
ابوسفیان ندا ایتدیکه (افی القوم ابن ابی قحافه وابن الخطاب) حضرت
ایتدی جواب ویرمکز ابوسفیان بوایتـدیکی سؤاللرك جوابنی اشتمیجك
دونوب قومنه ایتـدی تحقیق محمد وابوبکر وعمر مقتول اولمشـلردر اکر
صاغ اوله لردی جواب ویررلردی عمربن خطـابك سکوته طاقتی قالمدی
وحیقروب ایتدی ای خدانك دشمنی یلان سویلدك حق تعالی انلری سنك

جانك ایچون صاغ قومشدر اندنصکره ابوسفیان کندو پوتلرینی مدح وثنایه کیردی وایتدی (اعل هبل) حضرت پیغمبر ایتدی جواب ویرك انلر ایتدیلر نه دیه‌لم بیوردیکه (الله اعلی واجل) دیکر ابو سفیان ایتدی (العزی لنا ولاعزی لکم) حضرت ایتدی جواب ویرك انلر ایتدیلر نه دیه‌لم بیوردیکه (الله مولانا ولامولی لکم) دیکز ابوسفیان ایتدی اشبو کون بدر کوننه مقابل اولدی جنك ایشی نوبتله‌در کاه فرصت سزك کاه بزم اولور ومقتوللر اراسنده مثله‌لر یعنی بورنی وقولاغی کسلمشلر بولاسه کز کرکدر انلری بن ایدك یعنی بورنلرینی وقولاقلرینی قطع ایدك دیمدم لکن اوبله ایتدکاری دخی بکا قبیح کلدی پس عمر بن خطاب ابوسفیانه جواب ویروب ایتدی بوکون اولکونه برابر کلدر زیرا بزم مقتوللر بز جنتده وسزك مقتوللریکز جهنمده در اندنصکره ابوسفیان ایتدی بزم سزکله وعدکا هر زکاه جك یلدر صحرای بدرده سزکله کورشه‌لم حضرت ایتدی اوبله اولسون دیکز چون اکا جواب ویردیلر ابوسفیان دونوب لشکرینه بیوردی تادونوب مکه جانبنه روان اولدیلر خائف ومنکوب اولدقری حالده پس پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابنه اول دغدغه پیدا اولدیکه مبادا انلر مدینه‌یه واروب مدینه‌یی غارت ایده‌لر اول حضرت صلی الله علیه وسلم علی مرتضایه وبروایتده سعد بن ابی وقاصه بیوردیکه انلرك آرد نجه کیدوب تجسس وصحیح خبر کتوره وحضرت بیوردیکه اکر انلر دوه‌لرینه سوار اولوب آتلرینی یدك ایتمشلر ایسه مکه‌یه کیدرلر واکر آتلرینه بنوب دوه‌لرینی یدك ایتمشلر ایسه مدینه‌یه کیدرلر واکر مدینه‌یه کیدرلر ایسه خدا حقیچون انلرك آردلرندن ایریشوب انلردن انتقام آلام پس علی اختلاف القولین انلردن بریسی وياعلی تقدیر الجمع ایکیسی دخی کیدوب اول حضرته تحقیق خبر کتوردیلر وایتدیلر که یارسول الله انلر مکه‌یه کتدیلر بو خبردن اول سرورك خاطر شریفی آسوده اولدی (روایتده کتورمشلردر که اول سرور قتل اولندی دیو خبر مدینه‌یه ایرشدی اهل بیتدن وغیریدن اون درت نفر خاتونلر اتفاق ایدوب مدینه‌دن چیقدیلر وتمام استعجال الله جنك یرینه ایرشدیلر فاطمه اول حضرته ایریشوب پدرینی اوحالده کوردی واول سروره صارلوب اغلادی سیدعالم صلی الله تعالی

علیه وسلم وافر رقت کوستردی فاطمه اول سرورك مبارك باشندن
ویوزندن قانی پاك ایلدی وعلی مرتضی کرم الله وجهه قلقانیله
صو کتوروب فاطمه اول سرورك قانی یودی واولقدر جهد ایتدیکه
اول حضرتك جراحتندن قانی منقطع اوله اولمادی پس برحصیر پاره سی
بولوب یاقدی وکولنی اوزرینه اکوب قانی دیکدردی اندنصکره اول
حضرت کمك چورکی ایله جراحتنه دوا ایلدی تا اثری باقی قالمادی
(مرویدرکه کفار دونوب کیتدکدنصکره مسلمانلر جنك یرینه کلوب
مقتول ومجروحلری یوقلادیلر حضرت ایتدی (مافعل عمی حمزه
مافعل حمزه) یعنی حمزه نك حالی ندرکه کورنمز حارث بن الصمه اول
حضرتك قاتندن قالقوب کیتدیکه حمزه دن برخبر کتوره کیدوب
کلدی علی مرتضی انك اردنجه کیدوب حارثی حمزه نك باشی اوجنده
بولدی حمزه یی اول حالده کوروب اغلادی وکلوب اول وقعه دن
حضرته خبرویردی سید عالم نفس نفیسیله حمزه نك باشی اوجنه کلوب
وعمی اول حالده کوروب زیاده غمناك اولدی واغلادی زیرا حمزه
حضرتك هم عمی وهم سود قرنداشی ایدی وبغایت انی سوردی
(وبرروایت دخی اولدرکه بیوردی (ماوقفت موقفا قط اغیظ لی
من هذا) یعنی هرگز بو مقامدن زیاده بنی خشمه کتوریجی برمقامده
طورمدم اندنصکره ایتدی والله اکر قادر اولورسم قوم قریشدن
اوتوز کشینك وبرروایتده یتمش کشینك بورنی وقولاغنی کسرم پس
جبرائیل نازل اولوب بوآیتی کتوردی (وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ماعوقبتم
به ولئن صبرتم لهو خیر للصابرین) پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بوآیت
نزولنده اول داعیه دن کچوب بن صبر ایدرم دیدی وانك عوضی ایچون
حمزه یه یتمش کره استغفار ایلدی اندنصکره اول یمینك کفارتنی ادا ایلدی
اول اثناده حمزه نك قزقرنداشی صفیه ایراقدن پیدا اولدی پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم صفیه نك اوغلی زبیره ایتدی وارانی کیرودوندر
تاکلوب قرنداشی بوحالده کورمیه مبادا که طاقت کتوره میه زبیر واروب
اناسنه ایتدی نره یه کیدرسن رسول اللهك خاطری انی دیلرکه کیرودونه سن
صفیه ایتدی ای اوغول ایشتدم قرنداشم حمزه یی شهید ایدوب بورنی
وقولاغنی کسمشلر وبیلورمکه بوبلا ومحنت اکا حق تعالینك رضاسی

طلبنده ورضاسی یولنده اصابت ایتمشدر امید طوتارمکه حق تعالی
بکادخی صبرویره و بر روایت دخی اولدر که ایتدی حق تعالینك رضاسی
یولنده اکا بو ایریشن بلالر چوق نسنه دکلدر زبیر کیرو اول حضرت
قاتنه کلوب انانك سویلدیکی سوزلری خبر ویردی پس حضرت
اکا دستور ویردی تاکلوب قرنداشنی اول حالده کوردی استرجاع
ایدوب انکیچون حق تعالیدن مغفرت طلب ایلدی لکن کندوبی ضبطه
قادر اولمیوب اغلدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
دخی انك اغلادیغندن کندوبی ضبط ایدهمیوب اغلادی فاطمهٔ زهرا
دخی اغلدی حضرت ایتدی (ای عمی لن اصاب بمثلك ابدا) یعنی
هرکز سنك مثلکه مصیبت زده اولمسم کرکدر وصفیه وفاطمه یه ایتدی
بشارت اولسون سزه که جبرائیل کلوب ایتدی حمزة بن عبدالمطلب
ایچون یدی قات کوکلرده اسدالله واسد رسوله دیو یازدیلر (و بر روایت
دخی اولدر که ایتدی اکر صفیه یه وسائر اهل بیت خاتونلرینه کوچ کلمك
ملاحظه سی وشمدنصکره کلنلره برسنت اولوب خلق اتباع ایتمك
غائله سی اولمیدی حمزه یی دفن ایتمیوب بوحالی اوزره قوردم تاروز
قیامتده حق تعالی انی سباع وطیورك قارنلرندن حشر ایلیدی پس
بیوردی انکیچون برقبر قازوب دفن ایتدیلر (ارباب احادیث وسیرك
اتفاقلری انك اوزرینه درکه احد شهیدلرینی غسل ایتمدی و بیوردی
تااول قانلو لباسلری ایله دفن ایتدیلر وبیوردیکه قیامت کوننده انلر حشر
اولدقلرنده قبرلرندن قانلرین آقیده رق قالقهلر (وبرروایت دخی اولدرکه
بیوردی (زملوهم فی ثیابهم ودمائهم فانه لیس فی کلم کلم فی الله الاوهو
یأتی یوم القیمة اللون لون الدم والریح ریح المسك) وائمهٔ حدیث قاتنده
صحیح اولان اولدرکه احد شهداسی اوزرلرینه نماز قلنمدی وائمهٔ
شافعیه بوروایتی ترجیح ایدوب شهید اوزرینه نماز قیلمق یوقدر دیرلر
واهل حدیث وسیردن بعضیلرینك روایتلری اولدرکه حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم احد شهداسی اوزره نمازقیلدی اول حمزه نك
نمازینی قیلدی اندنصکره هر کیمك جنازه سنی کتور دیلرسه حمزه نك
اوکنه قویوب نماز قیلدی تااول کون حمزه نك اوزرینه یتمش نمازقیلدی
وائمهٔ حنفیه بوروایتی ترجیح ایدوب شهید اوزرینه نمازقیلمق کرکدر

دیدیلر وحضرت بیوردیکه اول شهیدلرن دنیاده بر بریله الفت ومحبتی اولنلری بر قبرده دفن ایتدیلر اول جمله دن حمزه یی عبدالله بن جحش ایله بر قبرده دفن ایتدیلر زیرا عبدالله حمزه نك قزقرنداشی اوغلی ایدی وعبدالله بن عمرو بن الخزاعی بی عمرو ابن الجموح ایله بر قبره دفن ایتدیلر وخارجة بن زیدی سعد بن ربیعله بر قبرده دفن ایتدیلر ونعمان بن مالکی وعبدة بن الحشحاشی ومجذر بن زیادی بواوچنی بر قبرده دفن ایتدیلر وحضرت بیوردیکه بو شهدادن هر کیم قرآنی زیاده رك اوقومش ایسه انی لحده قریبرك قودیلر وامر ایتدیکه جمله شهدایی اول اراده دفن ایدوب هیچ بر کیمسه مقتولنی آخر یره ایلتمدی و برجماعتکه اول حضرتك بو امرینه واقف اولمقسزین مقتوللرینی آخر محله ایلتمشلر ایدی جابر بن عبدالله انصاری کبی باباسنی مدینه یه نقل ایتمشیدی حکم بیوردی تا اول شهیدلری کیرو احده ایلتوب انده دفن ایتدیلر پس اندن آخر نهارده مدینه یه مراجعت بیوردی وبوالده هر قبیله یه که ایرشدی اول قبیله نك ارلری وعورتلری قارشو چیقوب رسول خدانك صحت وسلامتنه حمد وشکرلر ایلدیلر باوجودکه انلرك اکثری مصیبت زده اولمشیکن هر مصیبتکه سنك مصیبتك اولمیه سهلدر یارسول الله دیرلردی چون بنی عبدالاشهل قبیله سنه کلدیلر کبشه بنت رافعکه سعد بن معاذك اناسی ایدی طشره چیقوب رسول الله جانبنه شتاب ایتدی واول حضرت آت اوستنده طورردی سعد بن معاذ حضرتك آتنك عناننه یاپشوب ایتدی یارسول الله بو کلان خاتون بنم انامدرکه حضرتکه ملازمته کلور حضرت ایتدی مرحبا بها پس کبشه اول سرورك یقیننه کلوب مبارك دیداری ایله مشرفه اولدی وایتدی یارسول الله چون سنی سلامتده کوردم هر مصیبتکه اوله انی نوش ایتمك اولور سیدرسل صلی الله تعالی علیه وسلم شهید اولان آخر اوغلی عمرو بن معاذ ایچون اکا تعزیت ایلدی واندن صکره ایتدی یاام سعد سکا بشارت اولسون واهل بیتکه بشارت ویرکه انلرك مقتوللری بربرینه رفیق اولوب جنت منزللرنده سیران ایدرلر وانلرك اهل بیتلری حقلرنده شفاعتلری مقبول اولمشدر اول ضعیفه ایتدی بز انلرك اولدقلری حاله راضی اولدق شمدنصکره انلر ایچون کیم اغلار اندن صکره ینه

کیبشــه ایندی یارسول الله اول شهیدلرك آردلرینه قلانلرینه دخی دعاء خیری تقدیمه ارشــدر حضرت ایتدی (اللهــهم اذهب حزن قلوبهم واجبر مصیبتهم) وسعده ایتدی یاسعد سنك محله‌ك اهالیســنده یاره‌لو چو قدر مجروح اوانلر بزمله مدینه‌یه کتمك لازم دکل همسان بورادن اولرینه کیتسونلر یاره‌لرینه تیمار ایتسونلر پس ســعد ندا ایتدیکه (لایتبع رسول الله جریح من بنی عبــد الاشهل) ســعد چون ندا ایدوب اول حضرتك بووجهله امری معلوم اولدقده بنی عبدالاشهل مجروحلری جمــله سی خانه‌لرینه کیدوب جراحتلرینی تیمار ایتمکه مشغــول اولدیلر وانلردن اوتوز نفره قریب کیمســه‌لر مجروح اولمشــلردی ســعد اول حضرتله همراه اولوب تامدینه‌ده ســعادت خانه ســنه ایصالدنصکره دونوب کندی منزلنه کتدی وچون اول سرور مدینه‌یه کلدی خانه‌لرك اکثرندن اغلیان عورتلرك آوازینی ایشــیدوب انجق حمزه‌نك خانه‌سندن بکا آواز اشتمیجك اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم حمزه‌نك کیمســه‌سی اولما دیغنه محزون اولمق صورتنده ایتدی (ولکن حمزة لابواکی له ههنا) یعنی حمزه غریب الدیار اولغــله بوشهرده انك آردنجه اغلر کیمسه‌سی یوقدر دیمك اولور پس انصار کندی خانه‌لرینه واروب عورتلرینی کوندردیلرکه ابتــدا واروب عم رسول خدا حمزه‌یاصحابنك خانه سنده اغلیوب بعده کندی خانه‌لرینه کندی مقتوللرینه اغلیه‌لر پس انصار خاتونلری اخشاملهین‌ـو اراســنده دوکلیسی حمزه رضی الله تعالی عنهك خانه‌ســنه کلوب تانصف اللیله دك حمزه ایچون اغلیوب نالان اولدیلر ســیدعالم خوابه وارمشــیدی اویانوب حمزه‌نك خانه ســنده خاتونلرك اغلایش صدالرینی اشــتدکده سؤال ایتدیکه بوآواز نه آوزدر ایتدیلرانصار خاتونلریدرکه عمك حمزه‌یه اغلرلر حضرت ایتــدی (رضی الله عنکن وعن اولاد کن وعن اولاد اولاد کن)وبر روایت دخی اولدرکه حضرت بیوردیکه بنم مقصودم اول دکل ایدیکه خاتونلر کلــه‌لر حمزه ایچون اغلیه‌لر دیوب نوحه قیلمقدن نهی ایدوب اول بابده مبالغه وتاکیدی یرینه کتوردی واول کیجه اصحاب دلاورلرندن برجماعت کلوب مسجد قپوسنه محافظه ایتدیلر مبادا که قریش کفاری کیرو دونوب اول حضرته برمضرت ارشــدیره دیدیلر مرویدرکه

حضرت يوم احدده جنك ومقاتله صاولدقدنصكره ايتدى بردخى
كفار قريش ابدى بزه ظفر بولماسه‌لر كركدر ومكه فتحى بزه ميسر اولسه
كركدر وشهداء احد حقنده بيورديكه انلر اول عالمه انتقال ايتدكارنده
حق تعالى انلرك ارواحنى يشل قوش صورتنده بر جسده قودى هر كون
اول يشل قوشلر جنت بكارلرينك كنارلرينه صواچمكه كاورلر
وجنت ميوه لرندن يرلر وتمام جنتك باغ و بستان ومراحل ومنازلنده
طيران وتفرج ايدرلر اندنصكره عرش الرحمانك سايه سنده التوندن
قنديللرده قرار ايدرلر وچون اول شهيدلرك روحلرى اول عالمه واروب
منوال مذكور اوزره يمكلرينك وايچه جكلرينك و ياتاجقلرى مكانك
طيب ولطافتنى كوريجك ديه‌لركه كيمدركه بزدن دنياده اولان
قرنداشلريمزه بوخبريمزى ايرشديره كه بزحاليا جنتده يوز حضور قلب
وجمعيت تمام ايله يرز وايچه‌رز وتفرج ايدرز تاانلردخى دنياده فرصتى
غنيمت بيلوب غزا وجهاده بذل مجهود ايده‌لر و برحالله اعداى دينله
مجاهده‌دن كيرو قالميه‌لر پس حق تعالى انلره اى شهدا قوللرم بن سزك
بوخبريكزى دنياده اولان قرنداشلريكزه ايرشدرهيم ديوب بوآيتى ارسال
ايلدى (ولا تحسبن الذين قتلوا فى سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم
يرزقون فرحين بما آتاهم الله من فضله) الآية (و برروايت دخى اولدركه
بيوردى حق تعالى انلره تجلى ايدوب ديه كه اى شهدا اولان قوللرم
بندن هرنه ديلرسه‌كز طلب ايدك دريغ دكلدر انلرديه‌لركه اى بزم
پروردكاريمز بز سندن نه طلب ايده‌لم حالبوكه جنتده بوز وهرنه
ديلرايسك بزم ايچون ميسردر چون ارواح شهدايه معلوم اوله كه انلر
حق تعالى‌دن برنسنه طلب ايتمدكجه انلرى كندى حاللرينه قوماسه‌لر
كركدر يعنى بالضروره برمراد طلبى اقتضا ايديجك ديه‌لركه اى بزم
پروردكارمز سندن ديلكمز بودركه بزى ينه اجساديمزه رد ايدوب دنيايه
كونده‌ره سن تاسنك رضاك يولنده برنوبت دخى شهيد اوله يوز پس انلر
بوندن غيرى برمراد طلب ايتميجك انلرى كندى حاللرينه قويه‌لر
وجابر بن عبد الله انصارى رضى الله تعالى عنهمادن مرويدركه
ايتدى رسول خدا صلى الله تعالى عليه وسلم بنم يوزيمه باقوب ايتدى
ياجابر نه حالدركه سنى محزون كوردم بن ايتدم يارسول الله بابام شهيد

اولوب بورجی وعیالی قالدی حضرت ایتدی بیل وآکاه اولکه حق تعالی احد شهداسندن هیچ برکیمسه یه تکلم ایتمدی الاوراء حجابدن ایلدی اما سنك باباکه بی حجاب تکلم ایدوب ایتدی (یاعبدی سلنی اعطك) یعنی ای بنم قولم استه بندن تاسکا ویره یم سنك پدرك ایتدی ای بنم پروردکارم سندن انی دیلرمکه بنی دنیایه کوندره سن تاسنك یولکده بردخی شهید اولم حق تعالی اکا خطاب ایدوب ایتدی (انه قدسبق منی فانهم الیها لایرجعون) سنك پدرك ایتدی پس الهی بنم بوعالمده اولان حسن حال وطیب معاشمی دنیاده اولان یارانمه خبر کوندرکه بیلسونلر ومسرور اولسونلر حق تعالی بو آیتی کوندر دی (ولاتحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا) وطلحة بن عبیدالله دن مرویدرکه چون حضرت احد جنکندن فارغ اولدی برخطبه اوقیوب لوازم حمد وثنایی تقدیم ایتدکدنصکره مسلمانلری تعزیت بیوردی وحق تعالی انلر ایچون مقرر بیوردیغی اجر وثوابدن انلری خبردار ایلدی اندنصکره بوآیتی اوقودی (من المؤمنین رجال صدقوا ماعاهدوا الله علیه فنهم من قضی نحبه ومنهم من ینتظر) وابی بن فروه دن رضی الله تعالی عنه منقولدرکه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم احد شهداسنك قبرلرینی زیارت ایدوب ایتدی ای معبود بالحق تحقیقا سنك قولك ورسولك شاهددرکه بوجماعت سنك رضاك یولنده شهید اولمشلردر و بیوردی هرکسکه انلری زیارت ایدوب انلره سلام ویره انلر روز قیامته دك ردسلام ایتسه لرکرکدر (وعطاف بن خالد مخزومی کندی خاله سندن روایت ایدرکه ایتدی احد شهداسی زیارتنه واردم وبنمله ایکی غلامدن غیری کیمسه یوغیدیکه انلر حیوانلری کوزه درلردی وبن حضرت رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتمشیدم بیورمش ایدیکه انلره سلام ویرکه انلر دریلردر وردسلام ایدرلر پس انلره سلام ویردم وجواب اشتدم انلر دیدیلرکه تحقیقا بز سزی بیلورزنتکه بربریزی بیلورز پس شهدادن بوسوزی اشتدکده هیبتدن اندامملرزه دوشدی همان سوار اولوب روان اولدم (مرویدرکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هریل شهدای احدی زیارته کیدردی وایدردی (السلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار) حضرتدنصکره

ابو بكر وعمر رضى الله تعالى عنهما دخى بوطر بقى مسلوك طوتوب
هر ييل زيارت ايدرلردى وفاطمهٔ خزاعيه ايدر بركون صحراى
احده اوغرادم وايتدم (السلام عليكم ياعم رسول الله) برآواز اشتدمكه
(وعليك السلام ورحمة الله) ديرايدى (وعمر بن الخطابدن رضى الله
عنه مرويدر كه ايتدى چون احد جنكى واقع اولدى مسلمانلر
معاقب اولديلر اول فديه لرسببى ايله كه بدر جنكنده كفاردن آلمشلرايدى
پس مسلمانلردن يتمش كشى شهيد اولوب ويتمش كشى مجروح اولديلر
وپيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم يارانى فرار ايتديلر واول حضرتك
رديشى شكست اولوب توغلغه سنك حلقه لرى مبارك بكاغنده باتدى
ومبارك يوزنه وصقالنه قانى اقدى حق تعالى بو آيتى كوندر ديكه
(اولما اصابتكم مصيبة قد اصبتم مثليها قلتم انى هذا قل هو من
عند انفسكم) يعنى چون سزه بو مصيبت ايرشدى يعنى قتل وجرحكه
يوم احد ده مسلمانلره ايرشدى تحقيقا سز دشمنه ايكى اوقدر بنى
ايرشدرديكز بو كلام اكا اشارتدر كه مسلمانلر بدر كوننده يتمش كشى
دپه لديلر ويتمش كشى اسير ايتديلر ومع هذا احد معركه سنده دخى
مسلمانلر كفاردن اوتوز نفره قريب كيمسه لرى دپه لديلر واى مسلمانلر
سز ديرسز كه بو مصيبت بزه نره دن اولدى يا محمد سن انلره ايتكه
بو سزك كندو نفسلريكزدندر اندن صكره بيان بيوروب ايتدى
اول سزه ايريشن جراحت وهزيمت وقتل حق تعالينك قضاسى
ايله ايدى (وما اصابكم يوم التقى الجمعان فباذن الله) ومؤمن اولان
كشى چون بيله كه كندويه هرنه اصابت ايدرسه حق تعالينك
قضاسيدر وانى دفع ايتمك ممكن دكلدر پس اول مؤمنه تسليهٔ تمام
حاصل اولور خبرده وارد اولمشدر كه حق تعالينك قدرينه اينانمق
غم وغصه يى ازاله ايدر والله الموفق (اهل سير رحمهم الله كتورمشلردر كه
چون ابو سفيان بن حرب واشكر قريش احد حربندن دونوب كتديلر
يولده كيدرلر ايكى دونوب كتدكلرندن پشيمان اولديلر وكندولرينه
ملامت ايتديلر كه بو بزم ايتديكمز ايش نه ايش ايديكه بو قدر
زحمت چكدك ومحمدك لشكرينه بويله بر رخنهٔ عظيمه ايرشدردك وانك
اصحابنك كزيده لرندن نيجه سن قتل ايتدك وانك ايشنى تمام بتورمدين

دونوب کلدك بغايت خطا ايتدك شمديكی حالده محمدك قوت وشوكت تحصيل ايتمزدن مقدم همان دونوب محمدی واصحابنی استيصال ايتمك كركدر ديو بو عزم اوزينه جازم اولديلر صفوان ابن اميه ايتدی ای ياران دونميه لم زيرا محمد وياراني انلره اير يشن مصيبت جهتندن زياده غمنا كلردر و بزه حددن افزون غيظ وغضبلری واردر پس اكر اول قومك كيرو اوزرلرينه واره بوزشايدكه احددر بندن تخلف ايدن اوس وخزرج قومی جمع اولوب بزه ال قويه لر حالا غلبه بزده در مبادا كه عكسی ظهور ايده وابو سفيان وكفار قريشك بو عزيمتنده اولدقلری خبری اول حضرته ايرشدكده حضرت صلی الله تعالی عليه وسلم ديلديكه دشمنك قلبنه برخوف القا ايده ولشكر اسلامده باقی قوت وار ايدوكنی دشمنه بيلديره پس احد واقعه سندن ايكنجی كونده حكم بيوردی تا مناديلر ندا قيلديلركه خدای تعالينك فرمانی انك اوزرينه دركه انجق احد غزاسنده حاضر اولان مسلمانلر دشمن طلبيله چيقه لر ودشمنك عقبنه دوشه لر اصحاب چون بوندايی ايشتديلر فی الحال امتثال ايدوب ياره لرينی اوكولتمغه مشغول اولميوب همان اول جراحتلرله طشره چيقديلر وحضرت رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم سلاح كيوب آته سوار اولدی و بول باشنده طوردی تا جمله يارانی اكا ملحق اولديلر حق تعالی انلرك حقنده آيت كريمه كوندردی (الذين استجابوا لله والرسول من بعد ما اصابهم القرح للذين احسنوا منهم واتقوا اجر عظيم) جابر بن عبد الله انصاری رضی الله تعالی عنهما ايدر حضرت رسول قاتنه واروب ايتدم يارسول الله بن كچن كون پدرم عيالنه متعهد اولديغم جهتدن احد غزاسندن محروم اولدم بو كون رجا ايدرمكه بكا اذن ويره سن تا حضرتكه ملازم اولوب بوغزايه بيله كيدم حضرت ايتدی سكا اذن ويردم اما هيچ اندن غيری كيمسه يه اذن ويرمدی وابن ام مكتومی مدينه ده خليفه قويوب وعلی علی بن ابی طالبه وبرروايتده ابو بكر صديقه ويروب مدينه دن طشره چيقديلر وتا حمراء اسد ديدكلری موضعه ايرشديلر حضرت بيوردی تا اول موضعده بشيوز يرده آتشلر ياقديلر واول اثناده معبد بن

ابی معبد خزاعی مکه یه کیده یوردی اتفاقا اول حضرته ملاقی اولوب
تعزیت و تسلیت ویردی و مسلمانلره احدده واقع اولان انکسار دن
تأسف اظهار ایلدی واول هنوز مسلمان اولمامشیدی اما خزاعه
قبیله سندن اولوب پیغمبرك صلی الله علیه وسلم یمین داشلرندن اولمغله
کرك کفری حالنده و کرك اسلامی حالنده دائما اول حضرته
موافقت وهوادارلق کوستردی اندنصکره اول حضرته وداع ایدوب
مکه جانبنه روان اولدی یولده ابوسفیانه و یارانه ایرشدی وحال بوکه
انلر دخی دونوب حضرت رسولك اوزرینه وارمغه عزیمتی محکم
ایتمشلر ایدی ابوسفیان معبدی کوردکده محمددن نه خبرك واردر دیدی
معبد جواب ویردیکه محمد احددن تخلف ایدن برعظیم جماعتله سزدن
انتقام المق قصدینه چیقوب عظیم لشکر آراسته قلمشلردر و بن انلری
حمراء اسد منزلنده قودم دیدی انلر ایتدیلر ای معبد سن نه سویلرسن
معبد ایتدی والله طوغری سویلرم بنم کمانم بودر که سز هنوز
بوقونا قدن قالقمدین انلرك آتلرینك باشلرینی کورورسز صفوان
بن امیه ایتدی بن سزه دیدمی اشته بنم اندیشه ایتدیکم نسنه ظهوره کلدی
قالقك کوچه لم حالیا دولت بزه اال ویرمشیکن اولمیه که عکسی ظاهر اوله
پس قریشك قاوبنه بر خوف وتزلزل دوشوب اول منزلدن قالقدیلر
و تعجیل تمام ایله مکه طرفنه کتدیلر معبد فی الحال حضرتك قاتنه
بر کیسه کوندروب قریش قومیله واقع اولان سؤال وجواب
وبالجمله کلمات صفوانی ومکه جانبنه رجوع ایتدکارینی اول سروره
اعلام ایلدی خواجهٔ کائنات بوخبری استماع ایتدکده بیوردی
(ارشدهم صفوان وما کان برشید) یعنی صفوان انلره صواب یولی
کوستردی حال بوکه کندی صواب یولنده دکل ایدی (نقلدر که
ابوسفیان یولده کیدر ایکن عبد القیس قبیله سندن مدینه یه کیدر
برجماعته راست کلدی اول جماعتله حضرته خبر کوندردیکه بزم عزیمتز
انك اوزرینه در که بردفعه دخی سنك اوزریکه واروب سنی استیصال
ایده یوز اول جماعت کاوب حمراء اسد دیدکاری موضعده سیدعالمه
ایرشوب ابوسفیانك بوخبرینی طپشوردیلر مسلمانلر بوخبری اشتدکده

(حسبنا الله ونعم الوكيل) ديديلر حق تعالى بو آيتى كوندردى (الذين قال لهم الناس ان الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم فزادهم ايمانا وقالوا حسبنا الله ونعم الوكيل) ايدرلر كه حمراء اسد منزلنده مسلمانلر كفار قريشدن ايكى كيمسه طوتوب سيدعالم حضورينه كتوردیلر بريسى معاوية بن مغيرة بن اميه وبريسى دخى ابوعزه شاعر ايديكه بدر غزاسنده مسلمانلره اسير اولوب حضرتك انك اوزرينه منت قويوب آزاد ايتمشيدى وبردخى مسلمانلرك جنكنه كلمامك اوزره اندن عهدوميثاق المشيدى اول بدبخت نقض عهد ايدوب احد جنكنده حاضر اولمشيدى وعثمان بن عفان رضى الله تعالى عنه معاوية بن مغيره ايچون حضرتدن امان رجا ايلدى حضرت دخى عثمانك خاطرى ايچون اكا امان وردى لكن اول شرطله كه مدينه ده اوچكوندن زياده طورميه اكر اوچكوندنصكره انى مدينه ده بولورلرسه قتل ايده لر اتفاق اوچكون كچدى معاويه مدينه دن چيقوب كتميه قادر اولميوب بريرده پنهان اولدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم زيد بن حارثه يه وعمار بن ياسره امر ايتديكه واروب ابن مغيره بى فلان محلده طلب ايده لر انلر دخى واروب اول محلده معاويه يى بولوب قتل ايتديلر اما ابوعزه شاعر چون انى حضرتك قاتنه كتورديلر زياده تضرع وزارى ايدوب بركره دخى عفو اولنمسنى رجا ايلدى مفيد اولمادى اول سرور ايتدى (لايلدغ المؤمن من جحر مرتين يعنى مؤمن كندوبى بردلكدن ايكى كره صوقدرمز وبيوردى انجلاين ايتمزين كه سن مكه يه صاغ واروب حجرده اوطوره سن محمدى ايكى كره الداتدم ديوب الكله صقا لكى طوته سن ديدى وامر بيوروب قتل ايتديلر ❋ وهم بوسالك اواخرنده وبرقولده هجرتدن دردنجى ييلك اوائلنده رجيع سريه سى واقع اولدى ❋ رجيع ديدكارى هذيل مملكتى صولرندن برصودركه وقعهٔ مذكوره اول صويه قريب يرده واقع اولمغله اكا سريهٔ رجيع ديمشلردر (ارباب سير رحمهم الله تعالى كتورمشلردركه چون قريش كفارى احددن دونوب مكه يه كتديلر سفيان بن خالد هذلى قبيلهٔ عضل وقاره دن بركروه ايله مكه يه كلديلر وانلره احدده واقع اولان فتح صورتى ايچون تهنيت ايتديلر وبنى عبدالدار محله سندن آواز نوحه وزارى ايشتديلر سببندن صوروب

معلوم ایدندیلرکه یوم احدده انلردن برجماعتی مؤمنلر قتل ایتمشلر پس اول جماعت طلحة بن ابی طلحه نك زوجه‌سی سلافه بنت سعد قاتنه وار دیلرکه سلافهٔ مزبوره یوم احدده کفار قریشك علمداری ایدی وحال بوکه اول جنکده انك زوجی واوغوللری مقتول اولمشلر ایدی وسلافه نك حال وخاطرین صوروب تعزیت وتسلیت ایتدیلر واول عورت کندی صاچنی کسوب یمین ایتمشدیکه نامقتوللرینك قصاص وانتقامنی المدقجه باشنه روغن طیب سورنمیه وشرط ایتمشیدیکه هر کیمکه اوغللرینك قاتللرندن برینك باشنی کتوره اکا یوز رأس خوب دوه ویره اول جماعت سلافه‌دن سؤال ایدوب ایتدیلرکه سنك اوغلاریکی کیملر قتل ایلدی سلافه ایتدی بنم درت اوغلاریمی قتل ایتدیلر ایکیسنی عاصم بن ثابت قتل ایلدی وبرینی طلحة بن عبدالله وبرینی دخی زبیر ابن العوام قتل ایلدی سفیان بن خالد بوسوزی اشتدکده طمع طمرلری حرکته کلوب کندی قومنه ایتدی هیچ بوندن یکرك اولمازکه بوعورتك مقصودی حاصل اولمق بابنده برفکر ایدوب هم منتفع اوله‌سز وهم دشمنلریکزدن برقاچنی کرفتار ایتمش اوله‌سز انلر ایتدیلر نیجه ایتمك کرك سفیان بن خالد ایتدی همان مدینه‌ده محمد حضورینه واررسز وعرض اسلام ایدوب قبیله کزاهالیسنه تعلیم شرایع واحکام ایچون اصحابندن برقاچ کیمسه‌لر طلب ایدرسز شایدکه سلافه نك مطلوبی اولان اوج کشیلردن بعضیسنی بیله الوب قبیله کزه کتوره بیله‌سز قبیله سی اهالیسی بورأیی معقول کوروب همان دیدیکی کبی ایدوب پس عضل وقاره قبیله لرندن یدی کشی مدینه‌یه کلوب ایتدیلر یارسول الله بز مسلمان اولدق وبزم قبیله‌لریمزدن قتی چوق کشیلر مسلمان اولمشلر در کندی یارانکدن بزه برجماعت ویرتا بزمله کیدوب قبائلمزده بزه احکام شریعتی تعلیم ایده ومدینه‌یه کلدکلرنده عاصم بن ثابت بن الا فلحك منزلنه نازللر اولوب سلافه نك مطلوبی اولان عاصم ایله اختلاط ودوستلق بنیادینی اوردیلر صباح عاصم ایله منزلندن چیقوب اخشام بنه عاصم ایله منزلنه واروب اصلا عاصمدن منفك اولمازلردی وعاصمه دیرلردیکه امید طوتارزکه حضرت سنی دخی بزمله معاقبا ثلمزه کوندره زیرا سن اصحاب رسولك ایو کشیلر ندنسن سندن بك محظوظز

عاصم ایتدی بنم دخی امیدم اولدر که حضرت بنی دخی سزکله کوندره رقاج کونصکره سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم صحابه دن اون نفر کیمسه اختیار بیوردیکه انلردن یدی کشیلرك اسامیسی کتب احادیث وسیرده مسطور درکه بودر عاصم بن ثابت ومرثد بن ابی مرثد وخبیب ابن عدی وزید بن الدثنه وعبدالله بن طارق وخالد بن ابی البکر ومعتب بن عبید وغالبا اول باقی قلان اوچ کشیلر اعیان صحابه دن دکللر ایدی انك ایچون انلرك اسملری ضبطنده اهتمام اولنمدی اول جمله دن قول صحیح اوزره عاصمی وبر قولده مرثدی انلرك امیری ایدوب عضل وقاره اهالیسیله معا کوندردی تا اول قبیله اهالیسنه واروب قرآن تعلیم ایدوب احکام شریعتی اوکره ده لر وقریشك احوالندن هرنه معلوم ایدینورلر ایسه اول حضرته اعلام ایده لر انلر سلاحلرینی کیوب مدینه دن طشره چیقدیلر اول قبیله کروهی انلره ایتدیلر سزلره سلاح کیمك هیچ حاجت دکلدر زیرا سز دشمندن امینسز وبر قومك ایچنه واره یورسزکه جمله اهل سلاحلردر انلر ایتدیلر شاید که یوللرده برنسنه ظهور ایدوب سلاح لازم اوله پس مکه یولنه روان اولدیلر کوندز کیزلنوب کیجه یول یوررلردی وجماعتله نمازی عاصمك امامتیله قیلورلردی تا عسفانله مکه ارالغنده هده دیدکلری موضعه ایرشدیلر وایدرلرکه اول ارادن عسفانه دکین یدی میل یولدر اول موضعه کلوب ایرشدکلرنده قبیله اهالیسندن اول یدی کشینك ری بونلردن آیریلوب سفیان بن خالد قاتنه واردی وانی عاصمك کلدیکندن خبردار ایتدکه بنو لحیان قبیله سندن ایکیوز نفر مسلح کافرلرکه انلردن یوز نفری تیرانداز ایدی مسلمانلرك طلبنه طشره چقمشلر ایدی برصباح وقتنده که عاصم کندی اصحابیله رجیع دیدکلری موضعه نزول ایتمشلر ایدی ومدینه دن الوب کتوردکلری خرمادن یروب طاغه متوجه اولمشلر ایدی بنو لحیان قبیله سندن برعورت که اول نواحیده قیون کوتمکه مشغول ایدی رجیع صوینك باشنه کلدی اول موضعده کوردیکه بغایت خرده خرما چکردکلری دوکلمش عورت ایتدی والله بو چکردك مدینه خرماسی چکردکیدر وفریاد ایتدیکه یاقوم سزلك مطلوبکز بونده کیجه لمشلر پس کفار ایزلرین طوتوب ناکاه مسلمانلره ایرشدیلر اول برکشیکه یولده بونلردن آیرلمشیدی کافرلرك اوکلرینجه

کاوردی خالدبن ابی بکیر عاصمه ایتدی ای ابو سلیمان کوردکی بزم
قونوقلریمز بزه مکر وفریب ایتدیلر عاصم ایتدی بلی کعبه تکریسی حقیچون
اویله ایتدیلر اند نصکره عاصم ایتدی ای یاران خوش شها دتدر که
حق تعالی سزی انکیچون بورایه کتوردی زیرا سزه کرامت دیلدی
بونجلاین دولته هر زمان ایرشمك اولماز غنیمت بیلوب اولنجه حق یولنده
دوکوشه لم چون اول قوم اصحابك دوکوشمك صددنده اولدقلرینی
کوردیلر مسلمانلره ایتدیلر سز بزمله مقاومته قادر اولمیاز سز بیهوده
یره کندی نفسکزی تلف ایتدرمك عاصم ایتدی بز اولمکدن قورقمازز
زیراکه دینمز ده بصیرت اوزره یز سفیان بن خالد ایتدی ای عاصم
دیکله سوزیمی کندی نفسکی ویارانکی هلاك ایتدرمه سکا امان
ویره یم عاصم ایتدی بن مشرکك امانی قبول ایتمزین ومشرکك النی
طوتوب مدد استمزین و بونك اوزرینه نذر ایتمشمدر وخدای تعالی بنی
بوخصوصه شاهد طوتمشمدر دیوب مشرکلر اوزرینه اوق آتمغه بنیاد
ویردی واو لقدر آتدیکه اوقری تمام اولدی اند نصکره نیزه سنی
چیقاروب نیزه ایله جنك ایلدی تا نیزه سی شکست اولدی پس النه قلیج
الوب ایتدی الهی بن اول کونمده سنك دینکی حمایت ایلدم
بو کونکی آخر کونمدر خدایا بنم جسمی دشمن شرندن سن حفظ
ایله زیراکه عاصم کندی کاسه سرندن خمر ایچمکه سلافه بنت سعدك
نذر ایتدیکنی اشتمشیدی القصه اولقدر جنك ایتدیکه مقتول اولدی
کفار قصد ایتدیلرکه انك باشنی تننـدن آیروب سلافه قاتنه کتوره لر
وکندیلره نذر ایتدیکی یوز دوه یی سلافه دن آله لر حق تعالی
آری لشکرندن برعظیم لشکر کوندردیکه اول آریلر کلوب عاصمك
بدننه اوشدیلر شویلکه عاصمك بدنی آریدن کونمز اولدی یاننه هرکیم
واردی ایسه آریلر صوقوب هلاکه قریب اولوردی هیچ بر کیمسه عاصمك
بدنی دائره سنه اوغرامغه قادر اولمادی ایتدیلرکه قوك کیجه اولسون
اول آریلر طاغیلوب کیدرلر اواوقتده عاصمك باشنی کسوب الالم
دیو تأخیر ایتدیلر چون کیجه اولدی حق جل وعلا برعظیم سیل
کوندردی تا اول سیل کلوب عاصمك بدننی کوتوردی کندی مشرکلره
بروجهله اکا وصول میسر اولمادی واول اون نفر اصحابدن التی نفری دخی

عاصمه اقتدا ایدوب دوکوشه دوکوشه شهید اولدیلروانلردن اوج نفر یکه
خبیب بن عـدی وزید بن الدثنه وعبدالله بن طارق ایدی کفارك امانته
راضی اولوب طـاغدن اشاغه ایندیلر اول بدبختلر عهده وفا ایتمیوب
انلرك اللرینی یایلرینك کرشلری ایله باغلدیلر عبدالله بن طارق ایتدی
(هذا اول الغدر) خدا حقیچون بن سزکله کتمزین واواقدر که چکدیلر
امتناع ایدوب انلر ایله کتمـدی وبرروایت دخی اولدرکه اللرینی
بنددن خلاص ایدوب قلیج قبضه سنه یاپشدی وکافرلره حمله قیلدی
کـافرلراندن اراغ اولوب اطرافنـدن طـاش اوشـور دیلر
تاشهید اولدی اما خبیب ایله زیدی مکه یه کوتوردیلر وخبیبی صاتدیلر
حارث بن عامرك قزی انی یوزدوه یه صاتون الدی (وایدرلرکه حجیر بن
ابی اهاب تمیمیکـه بنی نوفلك یمین داشـلری ایدی وحارث بن عامرك
انابر قرنداشی ایدی خبیبی صاتون آلدی انکیچونکه بدرده قرنداشی مذکور
حارثی خبیب قتل ایتمشیدی انك یرینه قتل ایلیه (وایدرلر که خبیبی اون
سیاه قوله صاتمشلر ایدی (وایدرلر که بنی هذیلدن مکه ده ایکی اسیروار
ایدی خبیبی اول ایکی اسـیر ایله دکشدیلر واکر بوروایتلرك جـمله سی
صحیح ایسـه بونلرك بیننی توفیق ممکندر والله اعلم اما زید بن الدثنه یی
صفوان بن امیه اللی دوه یه صـاتون آلدی تا بوم بدرده مقتول اولان
باباسنك یرینه انی قتل ایلیه وایدرلر که انی برجماعت اشتراك اوزره صاتون
الدیلر وانلری مکه یه کتوردکاری ماه ذی القعده ده ایدی پس ایکیسنی
دخی باشقه باشقه حبس ایتدیلر تااشهر حرم یعنی ذی الحجه ومحرم تمام
اولدقدنصکره انلری تنعیم دیدکاری موضعه کتوردیلر وبوردیلرتااول
ارایه برداراغاجی دیکدیلر واهل مکه نك اکثری انده جمع اولمشلر ایدی
وخبیب وزیدی حبس اولدقلری یردن چیقاروب داراغاجنه کتوررایکن
یولده بربرلرینه راست کلدیلر بربریله قوچشدیلروحال وخاطرصورشدیلر
ودین یولنده کندیلره ایریشه جك بلا ومصیبتلره صبرایتمك اوزره بربرینه
وصیتلر ایتدیلر صحته ایرشمشدرکه چون خبیبی دار دبنه کتوردیلر خبیب
ایتدی ای قوم بنی حالمه قوك ایکی رکعت نماز قیلایم انلردخی کندی حالنه
قودیلر پس ایکی رکعت نمـاز قیلدی ابوهریره رضی الله تعـالی عنه

ایتدی (کان اول من سن الرکعتین عندالقتل خبیب بن عدی) یعنی قتل اولنمق وقتنده ایکی رکعت نماز قیلمغی ابتدا سنت وعادت ایدن خبیب ایدی اندنصکره خبیب ایتدی والله که اکر خلقك خبیب اولومدن قورقدی دیملری خوفی اولمیدی نمازی دخی زیاده قیلر ایدم واولوقتده برقاچ بیت اوقودیکه بعضیسی بونلردر (بیت) فلست أبالی حین اقتل مسلما ٭ علی ای شق کان لله مصرعی ٭ وذلك فی ذات الاله وان یشأ ٭ یبارك علی اوصال شلوممزعی ٭ پس اول جماعته بددعایه بشلیوب ایتدی (اللهم احصهم عدداواقتلهم بدداولا تغادرمنهم احدا) معاویة بن ابی سفیان ایدر بن اول واقعه ده حاضر ایدم اول دعانك خوف وهیبتندن بابام بنی یره یاتوردی انکیچونکه عرب میاننده شویله مشهور ایدیکه برکشی بددعا ایدرکن برکشی مضطجع اولوب یره یاتمش اولسه اول بددعا تأثیر ایتمز دیرلر دی وخویطب بن عبد العزا دن منقولدرکه ایتدی اواوقتدهکه خبیب بددعا ایدر دی ایکی پارمقلرمی قولاغمه طقدم واول ارادن قاچدم انك بددعاسندن قورقدیغمدن وحکیم بن خرام ایتدی بن اولکون اول بددعانك هیبتندن براغاجك آردینه کیزلندم محمد بن اسحق ایدر حق تعالی انك دعاسنی قبول ایلدی وانك قتلنده حاضر اولنلرك اکثری برر بلایه مبتلا اولدیلر (منقولدرکه عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه خلافتی زماننده سعید بن عامری حمص ولایتنه امیر نصب ایتمشیدی واکاکاه کاه برغشی یعنی برنوع جنون عارض اولوردی عمر اندن سؤال ایتدیکه مکرسنك برمرضك یاخود جنونکمی واردرکه کاه کاه بویله مغشی و بیهوش اولورسن سعید ایتدی یاامیر المؤمنین بنم اصلا سودا وجنونم یوقدر ولکن خبیبك قتلی کوننده حاضر ایدم وانك دعاسنی اشتدم هرکاه که خاطریمه خطور ایدر بیهوش اولورم القصه خبیبی دار اغاجنه بردار ایتدیلر شویلهکه انك یوزی مدینه طرفنه ایدی کعبه جانبنه دکل ایدی خبیب ایتدی بنم یوزیمی کعبهدن دوندردیککز ایچون هیچ بکا ضرری یوقدر زیرا حق تعالی بیورمشدرکه (اینما تولوا فثم وجه الله) پس کفار اکا ایتدیلر دین اسلامدن رجوع ایت تاسنی صالیوریهلم خبیب ایتدی خدا حقیچون استمزینکه دین اسلامدن دونم وبتون

بر یوزنده اولانلر بنم ملکم اوله اکا ایتدیلر استرمیدککه محمد سنك یریکه بو بلالره مبتلا اولوب سن سلامتله کندی منزلکده اوطوره ایدك اول ایتدی والله استرمکه محمدك اباغنه بر دیکن باته ده بن کندی منزلمده سلامتله اوطورم اکا ایتدیلر محمدك دیننددن دون اول ایتدی هرکز دونمزم اکا ایتدیلر اکر محمدك دیننددن دونمز ایسك لات وعزی حقیچون سنی قتل ایدرز اول ایتدی (ان قتلی فی الله اقلیل) اندنصکره ایتدی ای بار خدا دشمنلردن غیری برکیمسه کورمزین بو اراده هیچ بر دوست یوقکه بنم سلامم سنك دوستکه ورسولکه ایرشدیره خدایا بنم سلامی اکا سن ایرشدر زید بن اسلم رضی الله تعالی عنه ایدر بز برجماعتله رسولك مجلس شریفنده ایدك ناکاه اول حضرته اثر وحی ظاهر اولدی اندنصکره ایتدی وعلیه السلام ورحمة الله قریش خبیبی قتل ایتدیلر جبرائیل کلوب بکا خبر ویردی و بکا خبیبك سلامنی کتوردی دیدی (القصه کفار بدر غزاسنده انلردن مقتول اولنلرك اوغلارینی طلب وجمع ایتدیلر قرق اوغلان جمع اولدی اول اوغلنلرك اللرینه بر نیزه ویروب ایتدیلر سزك بابالریکزی اشته بو کشی اولدرمشدر اوغلنلر اول نیزه لری خبیبه اوردیلر اما خفیف اوروب تأثیر ایتدیره مدیلر وخبیب اول نیزه لرك تعاقبندن دارده مضطرب ومنقلب اولوب یوزی کعبه جانبنه کلدکده ایتدی (الحمد لله الذی جعل وجهی نحو قبلته التی رضی لنفسه ولنبیه وللمؤمنین) اندنصکره کافرلردن بریسی انك سینه سنه بر نیزه اوردی آرقه سندن چیقدی اول لحظه ده توحید خدایه اقرار ونبوت محمده شهادت ایدوب جوار حضرت ارحم الراحمینه ملحق اولدی رضی الله تعالی عنه خبیب حبس اولندقده اندن ظهوره کلان کرامت ومروت بو کتابدن ایکنجی مقصدده کلسه کرکدر (واما زیدك احوالی چون انی دار دبنه کتوردیلر اول دخی خبیبه اقتدا ایدوب ایکی رکعت نماز قیلدی وخبیبه ایتدکلری اذیتی ودین محمددن رجوع تکلیفنی زیده دخی ایتدیلر اندن دخی همان خبیبدن اشتدکلری جوابی اشتدیلر ابو سفیان چون زیدك جوابنی اشتدی ایتدیکه محمدك اصحابنك محمده اولان محبتنی هیچ کیمسه نك اصحابنده کورمدم پس صفوان بن امیه نك غلامی نسطاس انی شهید ایلدی رضی الله تعالی عنه (روایتده

كتورمشلردر كه لحيانيلر سلافه بنت سعد قاتنه واروب عاصمك قتلى اوزرينه نذر وشرط ايتديكى يوزدوه يى استديلر سلافه ايتدى بنم شرطم انك اوزرينه ايديكه بنم اوغللريمك قاتللرندن بريني يامحبوس ويامقتول اولديغى حالده كاسهٔ سريني بكا كتوره سز وبندن يوزدوه اله سز سزخودنه مطلوبمى ونه كاسهٔ سرينى كتورديكز سزه برنسنه ويرمك بنم اوزريمه لازم دكلدر ديدكده اول جماعتك حقنده (خسر الدنيا والآخرة) مضمونى محقق اولدى (نقلدر كه چون مدينه منافقلرى عاصمك ورفيقلرينك احوالندن خبردار اولديلر طعن وتشنيعه دل اوزادوب ايتديلر اكر بيچاره لر ادبلرى ايله اولرنده اوطوروب بوفضوللغى ايتميه لردى انلرك باشلرينه بومصيبت كلمزدى حق تعالى اول بابده آيت كوندروب بيوردى (ومن الناس من يعجبك قوله فى الحيوة الدنيا ويشهدالله على مافى قلبه وهوالدالخصام) الى قوله (والله رؤف بالعباد) ايدرلر كه كفار خبيبى دارده حالى اوزره قوديلر تاكلان وكيدن كوروب اول خبرى اطراف وجوانبه منتشر قيله لر چون اول خبر سيد عالمه ايرشدى حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم اصحابنه ايتدى سزدن كيم اوله كه مكه يه واروب خبيبى داردن ايندیره وجنت انك اوله زبير بن العوام ايتدى يارسول الله بن وبنم دوستم مقداد بن اسود ايكيمز واروب بوايشى بتورهلم پس ايكيسى بله مدينه دن چيقوب كوندز پنهان اولوب كيجه يورويلر تاركيجه تنعيمه يعنى داراغاجى اولديغى موضعه ايرشديلر كورديلر كه دارك حواليسنده مشركلردن قرق نفرمست كافرلر ياتمش اويورلر پس آهسته خبيبى داردن ايندرديلر خبيب برداراولالى قرق كون اولمشيدى هنوزتروتازه واللريني جراحتلرينك اوزرينه قومش واندن هنوز قان اقاردى ومسك قوخوسى كاورديكه زبيرانى آتنه يوكلدوب روان اولديلر مشركلر چون اويقودن اويانوب خبيبى دارده كورمديلر قريشى بوقصه دن خبردار قيلديلر پس يتمش كشى اتلانوب اردلرينه دوشديلر وزبير ومقداده ايرشديلر زبير خبيبى يره قودى بامرالله تعالى انى يريوتدى اول سببدن خبيبه (بليع الارض) ديو لقب قوديلر پس زبير كافرلره متوجه اولوب ايتدى اى قريش سزى بزم اوزريمزه نه نسنه دلير قلدى وهماندم دستاريني باشندن چيقاروب ايتدى بن زبير

ابن العوام و بنم انام صفیه بنت عبد المطلبدر و بو مصاحبم مقداد
ابن الاسوددر ایکی ارسلانز که کندی یتا غمزه کیدەرز و بوللرده اولان
موانعی یواومز اوزرندن دفع ایدەرز اکر دیلرسه کرسز کلەاوق
آنیشەلم واکر دیلرسه کز پیاده اواوب جنك ایدەلم واکر دیلرسه کز
دونوب کلدیککز یره کیدك کفار دونوب مکه یه کیتدیلر وزبیر
ومقداد حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم حضورینه کلدیلر (روایتده
کتورمشلردر که اول زمان جبرائیل علیه السلام پیغمبرك صلی الله
تعالی علیه وسلم قاتنده ایدی ایتدی یا محمد تحقیقا سنك یارانکدن
بو ایکی مرد ایله ملائکه مباهاة ایدرلر ❋ و بو سالك اواخرنده
یاخود هجرتدن دردنجی سالك اوائلنده ابو سلمة بن عبد الاسد مخزومی یی
بنی اسد قبیله سنه کوندردی اکا باعث اول ایدیکه سید عالمه صلی الله
تعالی علیه وسلم خبر ویردیلر که خویلد اوغللری طلیحه وسلمه کندی
اقوام ومتابعلرندن برجماعتی حضرتکله جنکه تحریض ایدرلر
ومدینه حوالیسنه کلوب حضرتکك بعض چارپالرینی غارت
ایتمك استرلر (و برروایت دخی اولدر که برلشکر جمع ایدوب مدینه یه
متوجه اولمشلر ایدی یولده کلور ایکن پشیمان اولوب کیرومنزللرینه
مراجعت ایتدیلر پس حضرت رسول ابو سلمه یی طلب ایدوب انکیچون
برلوا ترتیب بیوروب مهاجر وانصاردن یوزاللی کشی یی انکله همراه
ایتدیکه ابو عبیدة بن الجراح وسعد بن ابی وقاص واسید بن حضیر
وابو نائله وابو سبرة بن ابی زنیم غفاری وعبد الله بن سهیل بن عمرو
وارقم بن ابی الارقم اول جملەدن ایدیلر ابو سلمه یه بیوردیکه سنك
بنی اسد دیارینه داخل اولدیغکدن انلر خبردار اولوب لشکر جمع ایتمزدن
مقدم وسنك اوزریکه کلمزدن مقدم سن واروب انلری یغما ایدەسن
پس ابو سلمه مدینەدن طشره چیقدی وولید بن زهیر طائی یی دلیل راه
ایتمشیدی ولید براوغورن یولدن کیدوب تاقطن دیدکلری صویه
ایرشدیلر که بنی اسد صولرندن بر صوایدی وانلرك اول موضعده
اولان بعض حیواناتنی واوچ نفر عبد مملوك چوبانلرینی سوردیلر
باقیسی قاچوب قوملرینه واروب ابو سلمه نك کلدیکنی خبر ویردیلر
وابو سلمه نك لشکرینك کثرت و شوکتندن انلری قورتدیلر قوم

بنی اسد قورقوب هر بریسی بر کوشه یه فرار ایتدیلر وابو سلمه چون انلرك
منزللرینه واروب انده هیچ کیمسه کورمیوب انده نازل اولدی ولشکرینی
اوچ بولك ایتدی بر بولکنی کندی محافظه سنه تعیین بیوردی وایکی
قسمی دخی اخذ وجمع مال وغارت حیواناته مشغول اولدیلر واول حوالیده
بولدقلری قیونلردن ودوه دن سوروب ابو سلمه قاتنه کتوردیلر
ودشمنلردن هیچ کیمسه یه ملاقی اولمادیلر پس مدینه یه مراجعت قیلدیلر
واول تحصیل ایتدکاری غنیمتلردن دلیل طائینك خاطرینی خوش
ایتدیلر واول حضرت ایچون بر قول اختیار ایدوب اندنصکره خمسنی
اخراج ایدوب اول غنایمی قسمت ایتدیلر هر برینك حصه سنه یدیشر دوه
وبر قاچ قیون دوشدی واول سفرك تمام مدتی اون کون ایدی
* وهم بو ساللك اواخرنده یاخود هجرتدن دردنجی سالك اوائلنده
عبدالله بن انیسی کوندردی تا عرنه ده ساکن اولان سفیان بن خالد که
نبیح هذلی اوغلیدر قتل ایده وبو امره باعث اول ایدیکه مذکور
سفیان رجیع وقعه سنه وعاصم بن ثابتك ویارانك قتلنه سبب اولمشیدی
وانکله دخی اکتفا ایتمیوب حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
اوزرینه کلمکه لشکر جمع ایتمشیدی چون بو خبر حضرته ایرشدی
عبد الله بن انیسه ایتدیکه یوری وار سفیان بن خالدك شرینی بزدن
دفع ایله عبد الله بن انیس ایتدی یارسول الله اول شخصك اوصافنی
بیان بیور که کوردکده اوصافیله بیلم حضرت تمام انك شکل
وشمائلنی بیان بیوروب ایتدی اول شخصی کوردیککده اندن قورقه سن
واول دمده شیطان خاطریکه کلور عبد الله بن انیس ایدر سفیانك
تمام اوصافنی معلوم ایدندکدنصکره دستور دیلدمکه اکا ملاقی
اولدیغمده اقتضاسنه کوره هرنه دیلرسم سویلیم حضرت اذن
ویردی پس قلیجمی آلوب مدینه دن طشره چیقدم وکندیمی قبیلهٔ
بنی خزاعه یه منسوب قیلدم وچون بطن عرنه دیدکاری موضعه
ایرشدم مطلوبم اولان شخصی کوردم برجماعتله کیدرانی مشاهده دن
کوکلمده بر هیبت پیدا اولدی رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم
وصفندن بلدمکه سفیان بن خالددر وکندی کندیمه ایتدم صدق الله
ورسوله سفیان بنی کوروب ایتدی بو کشی کیمدر بن ایتدم قبیلهٔ

خزاعه دن بركشي يم اشتدمكه اشكر جمع ايدوب جنك ايچون محمدك
اوزرينه وارمق ديلرمشسن بن دخي كلدم سنكله كيدم سفيان ايتدي
بلي اشكر جمع ايتدم محمدك اوزرينه وارسم كركدر پس اكا رفيق
اولدم وخاطرينه خوش كلجك سوزلر سويلدم تا سفيانك خيمه سنه
وارد قچون كيجه اولدي مجلسنده جمع اولان يارانى طاغلدي
صبر ايتدم تا خلق قرار وآرام طوتوب اويقويه وارديلر پس قليچمي
چكوب انك باشنى اوجنه واردم في الحال انى قتل ايدوب باشنى بدنندن
جدا قلدم و باشنى آلوب مدينه جانبنه روان اولدم يولده برمغاره يه
كلوب انده پنهان اولدم حق تعالى براورمجك كوندردي كلوب اول
مغارهنك اغزينه آغ كروب يووه يابدي چون قومي سفيانك قتل اولنديغنه
واقف اولديلر اردمجه دوشوب كلديلر اول قدر كه بنى طلب ايدوب
آراديلر بولميوب خائب وخاسر دونوب كتديلر پس بن اول غاردن
چيقوب كيجه كيدر ايدم كوندز كيزلنوردم تا اون سكزنجى كون
كلوب مدينه يه ايرشدم حضرتى مسجدده بولدم چون مبارك كوزى
بكا دوش اولدي (افلح الوجه) ديدى بن دخي (افلح وجهك يارسول الله)
ديوب اول ملعونك باشنى حضرتك اوكنده قودم وكيفيت حالى
اول حضرته عرض ايتدم بكا برعصا ويروب ايتدي (تختصر بهذه
في الجنة) يعنى جنتده بو عصايه طيان (روايتده كتورمشلر دركه
عبدالله اول عصايى عمرى اولدنجه حفظ ايتدي تا موت ايرشدكده اهلنه
وصيت ايلديكه اول عصايى كفنى ايچنه قويوب بيله دفن ايتديلر

﴿ هجرتدن دردنجى ييلك وقايعى بيان اولنور ﴾

هجرتدن دردنجى ييلك اوائلنده بئرمعونه قصه سى واقع اولدي اهل
سير رحمهم الله كتورمشلر كه نجد قبيله سندن وبنى عامردن ابو براء
عامر بن مالك كه ملاعب الاسنه ديمكله مشهور در مدينه يه كلوب
سيد عالمك صلى الله تعالى عليه وسلم مجلس شريفيله مشرف اولدي
حضرت انى اسلامه دعوت ايلدي اگرچه مسلمان اولمادي ولكن
بو دعوتدن خارج دكيدي وايتدي يا محمد بن سنك آيينوديننكى
شريف بيلورم وبنم قومم چوقدر اكر يارانكدن برجماعتى بنمله قوشوب
نجد قبيله سنه وبنى عامره كوندر رايسك اميدم بودركه سنك دعوتكه

اجابت ایدوب امرینکه تابع اوله‌لر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی نجد قومندن امین دکیلم قورقارمکه اصحابمه سوء قصد ایده‌لر
عامر ایتدی خاطر شریفکه دغدغه کتورمه بن انلری کندی جوارمه
آلورم وقومم بنکه بر کیمسه انلره ضرر ایرشدیره پس حضرت صحابه‌دن
برقوللده قرق کشی واصح واکثر روایت اوزره یتمش کشی تعیین
بیوروب عامر ایله بیله کوندردی واول جماعته قراء صحابه دیرلردی
وانلرک اکثری انصاردن وبعضیسی مهاجرلردن ایدی وانلرک اسامیسندن
کتب احادیث وسیرده منظوردر اولان بونلردر منذر بن عمرو وملحان اوغللری
خرام وسلیم وحارث بن صمه وعامر بن فهیره وحکم بن کیسان ونافع
ابن بدیل وعروه بن الصلت وعطیه بن عبدعمرو ومالک بن ثابت وسفیان
ابن ثابت وعمرو بن امیه ضمیری وکعب بن زید (وایدرلر که بو یتمش کشینک
کاری کوندزین حضرت پیغمبرک حجره‌سنه اوطون چکرلردی وبر روایتده
اول اوطونک بهاسنی ارباب صفه‌نک نفقه‌لرینه صرف ایدرلردی
(وبر روایتده اول کشیلرک کوندزین کارلری حضرت ایچون طاتلو
صو چکرلردی وکیجه‌لرده برکوشه‌ده اوطوروب قرآن دراستنه اشتغال
کوسترلردی (وایدرلر که حضرت صلی الله علیه وسلم منذر بن عمرو
ساعدی‌یی اول سریه‌یه امیر نصب ایلدی ونجد وعامر اولورینه مکتوبلر
یازوب انلره ویردی بر روایت دخی اولدر که عامر مدینه‌یه کندی کلیوب
بلکه قرنداشی اوغلو لبید بن ربیعه‌یدیله اول حضرته ایکی آت وایکی دوه
هدیه کوندردی لبید کلوب اول هدیه‌لری سید عالم صلی الله علیه وسلم
حضورینه عرض ایتدکده اول حضرت ایتدی بن مشرکلرک هدیه‌سنی
قبول ایتمزین لبید ایتدی بنی مضردن هیچ براحددن کمان طوتمزینکه
ابو برانک یعنی عامرک هدیه‌سنی رد ایتمش اوله حضرت ایتدی اکر
بر مشرکک هدیه‌سنی قبول ایتمش اولیدم ابو برانک هدیه‌سنی الوردم
لبید ایتدی ابو براء یعنی عامر دبیله مرضنه مبتلادر سندن شفا اوموب
اول هدیه‌لری کوندرمشدر اول سرور یردن ایکی کسک پاره‌سی الوب
اول کسکلره مبارک آغزی یارندن سوردی وبیوردیکه یالبید بو کسک
پاره‌لرینی عامره ایلت واصلادوب برمقدار صوده حل ایدوب عامره
ویرابید اول حضرتک بیوردیغی کبی ایتدی باذن الله تعالی عامر

شفابولدی (القصه اول یتمش ارمدینه‌دن چیقوب کتدیلر تابئر معونه دیدکاری موضعه ایرشدیلر ودوه لرینی عمرو بن امیهٔ ضمیری ایله حارث ابن صمه‌یه تسلیم ایدوب مرعایه کوندردیلر وحضرتك مکتوبنی حرام ابن ملحانه ویردیلر تاعامرك برادر زاده سی دیکرعامر بن طفیل بن مالك قاتنه ایلته حرام حضرتك مکتوبنی وبانجه ایکی رفیق الوب کتدیلر تااول قومه قریب برموضعه ایرشدیلر حرام اول رفیقلرینه ایتدی سز بوراده برمقدارتوقف ایدك تابن بوقومه کیره‌یم اکر بکا امان ویررلر ایسه سزدخی کیره‌سز اکربنی اولدررلر ایسه سز اصحاب قاتنه قاچك پس حرام انلرك قاتنه واردی وایراقدن طوروب ایتدی بکاامان ویرمیسز که تارسول خدانك صلی الله تعالی علیه وسلم رسالتی خدمتن برینه کتورم اول قوم برشخصه اشارت ایتدیلر وحرامك اردندن برنیزه اوردی شویله که‌اوبرباندن چیقدی حرام ایتدی (فزت ورب الکعبة) پس ابن طفیل بنی عامردن مدد ایستدی تاکه اصحاب رسول الله ایله جنك ایلیه وحال بوکه عامر بن مالك حرامك ابن طفیل قاتنه وصولندن مقدم بنی عامر قومنه کلوب اصحاب محمدی جوارینه الدیغنی اعلام ایدوب انلره تعرض ایتمکز دیمشیدی چون ابن طفیل اول یتمش کشی ایله جنك ایتمك ایچون بنی عامردن مدد ایستدی انلر ایتدیلر بزعامر بن مالکك جوارینی نقض ایتمزز پس ابن طفیله بووجهله قطعی جواب ویروب تمام بنی عامر اول امردن اباوامتناع ایتدیلر ابن طفیل سلیم وعصیه ورعل وذکوان قبیله لرینه واروب انلردن استعانت ایلدی انلر ابن طفیل ایله متفق اولوب بئر معونه‌یه متوجه اولدیلر بوطرفدن منذربن عمرو ساعدی یارانه ایتدی حرام بن ملحان کیده‌لی چوق زمان اولدی کلمدی قالقك اردنجه وارالم دیو انلر بوفکرده ایکن ابن طفیل بروافر لشکر ایله ایریشوب اطراف اربعه دن احاطه ایتدیلر اصحاب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم چون کوردیلر که حال بومنوال اوزره در ایتدیلر ای بار خدا هیچ برکیمسه کورمزز که بزم سلامزی سنك پیغمبریکه ایرشدیره الهی بزم سلامزی اکا سن ایرشدر دیدیلر (پس اول جماعت مظلومانك سلاملرینی اول سروره اول زمان جبرائیل ایرشدردی حضرت وعلیهم السلام دیدی

(و بر روایت دخی اولدر که انلر ایتدیلر (ربنا اخبر عنا اخواننا بما رضینا
عنك ورضيت عنا) و بر روایت دخی اولدر که انلرك شاننده بو آیت
نازل اولدی (بلغوا عنا قومنا انا قد لقينا ربنا فرضی عنا وارضانا)
و بو آیتی نجه زمان آیات قرآنی اراسنده اوقورلردی صکره تلاوتی
منسوخ اولدی القصه مسلمانلر کفار ایله جنکه کیرشدیلر وتاجمله سی
شهید اولنجه مقاتله ایلدیلر انجق منذر بن عمرو قالدی اکا ایتدیلر اکر
دیلرایسك سکا امان ویره لم اول ایتدی حرام بن ملحانك قتل اولندیغی
یره دك امانکزی قبول ایدرین اندنصکره قبول ایتمزین پس منذر بن عمروی
کندی حالنه قودیلر تا حرامك شهید اولدیغی یره کلدی اندنصکره کفار ایله
مقاتله یه باشلدی واولقدر جنك ایلدیکه تا انی دخی شهید ایتدیلر فی الجمله یتمش
کشیدن شهید اولمادق ایکی کشی قالدی بریسی عمرو بن امیهٔ ضمیری وبری
دخی حارث بن صمه ایدیکه انلر آخر موضعده دوه کوتمکه مشغول ایدیلر
انلر دخی دیلدیلر که اشکر کاهه کله لر ارا قدن کوردیلر که قوشلر
اشکر کاهك اطرافنی آلمشلر وهوا بو زنده برغبار وار بو احوالدن
کوکللرینه برشك واقع اولدی پس بربو کسك یره چیقوب احتیاط ایتدیلر
کوردیلرکه اصحاب جمله مقتول اولمشلر واتلولر لشکر کاهده طوررلر
بربرلرینه ایتدیلر نجه ایتمك کرکز مصلحت اولدرکه حضرت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واره یوز وانی بو حالدن خبردار ایده یوز
حارث ایتدی بن منذر بن عمروی شهید ایتدکلری یردن یوز دوندورب
کتمزین همان بونی دیوب قوم جانبنه روان اولدی وانلر ایله مقاتله
ایدوب مشرکلردن ایکی کشی قتل ایتدی اندنصکره انلرك ایکیسنی دخی
طوتوب اسیر ایتدیلر وحارثه ایتدیلر بزدن نه دیلر ایسك مساعده ایدلم
بزم مرادیمزسنی اولدرمك دکلدر دیدیلر حارث ایتدی بنی همان منذر
ابن عمروك وحرام بن ملحانك شهید اولدقلری موضعه ایلتك اندنصکره
نجه بیلورسه کز اویله ایدك پس کفار حارثك دیدیکی کبی ایدوب انی منذر
وحرامك قتل اولدیغی یره ایلتدیلر و کندی حالنه قودیلر وحارث
ینه انلر ایله مقاتله ایدوب انلردن ایکی کشی یی دخی جهنمه کوندردی
انی دخی شهید ایتدیلر (نقلدر که چون عمرو بن امیه یی اسیر ایتدیلر ابن
طفیل اکا ایتدی یارانکك جمله سنی بیلورمیسن اول ایتدی بیلورم
ابن طفیل قالقوب مقتوللرك ارالرینه واردی وعمرودن جمله سنك اسم

ونسبنی صوروب معلوم ایدندی وایتدیکه یارانکدن مقتوللر ایچنده کورمدیکك دخی هیچ کیمسه وارمیدر عمرو ایتدی بلی واردر عامر بن فهیره که ابو بکر صدیقك رضی الله تعالی عنه مولاسیدر انی مقتوللر ایچنده کورمدم ابن طفیل سؤال ایتدیکه اول کشی سزك بیکزده نه مقوله کشی ایدی عمرو جواب ویردیکه بزم افضلمز ایدی و پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابنك متقدملرندن ایدی ابن طفیل ایتدی انی قتل ایتدکلرنده کوردمکه آسمانه چکدیلر ایدرلر که عامر بن فهیره بنی کلابدن بر کشی قتل ایتدیکه اکا جبار بن سلمی دیرلردی اندن منقولدر که ایتدی چون نیزه می اکا اوردم نیزه اول بریانندن چیقدی اشتدمکه اول وقتده (فزت والله) دیدی و کوردمکه انی آسمانه ایلتدیلر کندی کندیمه فکر ایتدمکه انك بو سوزی یعنی (فزت والله) دیمکدن مرادی نه اوله ضحاك بن سفیان کلابی قاتنه واردم اول حالدن خبردار ایلدم اول ایتدی انك مقصودی (فزت والله بالجنة) دیمك ایدی وضحاك بکا اسلام عرض ایلدی پس مسلمان اولدم واول حالکه عامر شهیدن مشاهده قیلدم بنم اسلاممه باعث اولدی (نقلدر که مذکور ضحاك برمکتوب یازوب بو ماجرایی یعنی جبار بن سلمی نك عامر بن فهیره حقنده آسمانه ایلتدیلر دیو اخباربنی اول حضرته اعلام ایلدی اول حضرت ایتدی تحقیقا ملائکه انك جثه سنی دفن ایدوب روحنی اعلاء علیینه ایلتدیلر (روایتده کتور مشلردر که جبرائیل علیه السلام اول جماعتك قتلی خبر بنی اول حضرته ایرشدردکده حضرت زیاده ملول اولدی و برآی تمامنه دك و بر روایتده تمام قرق کون صباح نمازینك قنوتنده رعل وذکوان وعصیه قبیله لرینه وسائرینه بددعا ایدوب درایدی (اللهم اشدد وطأتك علی مضر اللهم اجعل علیهم سنین کسنی یوسف اللهم علیك یعنی لحیان وعضل وقار) ایدرلر که ابو براء یعنی عامر بن مالك قرنداشی اوغلی ابن طفیلك یاران رسول اللهه بو ایتدیکی غدردن بغایت متألم اولوب تأسف چکردی واول غم والم ایله چوق زمان کچمیوب آخرته انتقال ایلدی (و برروایت دخی اولدر که عامر بن مالك قرنداشی اوغلی ابن طفیلك هلاکنه قصد ایدوب اکا برنیزه اوروب هلاك مرتبه سنه ایرشدردی

ابن طفیل ایتدی اکر بوزخمدن اولمزسم عم اوغلنك فکر بنی کورم واکر اولورسم قانم عمکدر نیجه دیلرسه اوله اوسون لکن ابن طفیل اول زخمدن خلاص اولدی انده صکره سلول قبیله سندن برعورتك خانه سنده دوه طاعونی کبی برطاعون چیقاروب ایتدی (غدة کغدة البعیر والموت فی بیت سلولیة) پس آتنی کتوروب سوار اولدی وآت ارقاسنده ایکن جانی چیقوب کتدی وایدرلر که حضرت انك حقنده (اللهم اکفنی عامرا) دیو بددعا ایتمشدر ویدرکه عمرو بن امیه یی طوتوب ابن طفیل قاتنه کتوردیلر ابن طفیلك اناسی برقول آزاد ایتملو ایدی ابن طفیل انی اولدر مبوب اناسنك آزاد ایده جکی قول یرینه آزاد ایلدی وصاچنی کسوب صالیویردی پس عمرو خلاص اولوب مدینه یه متوجه اولدی یولده بنی عامردن ایکی کافره ارشدیکه انلر پیغمبرك صلی الله علیه وسلم اماننده ایدیلر عمرو انلرك امان رسول اللهده اولدقلرینه واقف دکلیدی صبر ایلدی تا انلر اویودیلر بعده کاوب باشلرینی کسدی وانك کمانی اول ایدیکه بئرمعونه اصحابندن فی الجمله انتقام المش اوله چون مدینه یه کلدی کیفیت واقعه یی اول حضرته عرض ایلدی واول ایکی شخص عامری یی قتل ایتدیکنی دخی سویلدی حضرت بیوردیکه قبیح ایش ایتمشسن بزم امانمزده اولان ایکی کشی یی اولدرمشسن پس انلرك دیتلرینی ویرمك فکرنده اولدی ❊ وهم اول سالده سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم خواص اصحابندن برجماعتی ابوبکر وعمر وعلی وزبیر وطلحه وسعد بن معاذ واسید بن حضیر وسعد بن عباده کبی بیله سنجه الوب بنی النضیر یهودیلری منازلنه تشریف بیوردی تا عمروك قتل ایتدیکی اول ایکی مرد عامرینك دیتلری خصوصنده انلردن استعانت ایلیه زیرا انلر حضرتك عهد وپیماننده ایدیلر و بنی عامر ایله دخی یمین داشلکلری وار ایدی اول سرور انلره حالی افاده بیوروب یاردم طلب ایلدی انلر ایتدیلر ای ابو القاسم هرنه بیورر ایسك اویله ایده لم لکن برلحظه توقف بیور که سکا واصحابکه برقونقلق تدارکی کوره لم سید عالم انلرك التماسنی قبول ایلدی پس اول قوم خلوتلرنده جمع اولوب اول حضرته مکر وغدر بابنده مشورت ایتدیلر واول وقتده

سیـد عالم صلی الله تعالی علیه وسلم یهود خانه‌لرندن برینك دیواری
دبنده ارقه سنی دیواره ویروب اوطورمشیدی حی بن اخطب ایتدی
ای معشر یهود محمد سزك قاتکزه برجماعت قلیله ایله کلمشدر هرکزانی
سز بوتنها لقدن ایوتنهـا بولیمزسز هیچ اندن یکرك اولماز که بریکز
محمـدك یصد اندیغی دیوارك طامی اوزرینه چیقـوب باشنه برطاش
یوارلیه سزنا النـدن خلاص اوله یوز پس عمرو بن جحاش بن کعب
اول طـام اوزرینه چیقوب محمدك باشنه طاشی بن اتایم دیدی ایچلرندن
سلام بن مشکم یهـودی ایتـدی ای قوم کلك بو نوبت بنم فرمانمی
طوتوب باقی تمام عمریکزده بکا مخالفت ایدك اکرسز بو ایشی ایدرسه کز
آسمانـدن اکا خبر ویررلر بو ایش باشه چیقمز انجق همـان ارالیغمزده
اولان عهدك نقضنـه سبب اولور سـلام یهودی بو سـوزی انلره
سویلرکن عمرو بن جحاش حضرتك باشنه براقغه برطاش مهیا قیلدیکه
یوارلیه فی الحال جبرائیل کلوب اول حضرتی طائفهٔ یهودك فکرایلدکاری
سوء قصددن خبر دارا یلدی حضرت سرعتله اول مجلسدن قالقوب
برحاجته کیدر کبی انلرك ایچلرندن چیقوب مدینـه یه متوجه اولدی
اصحاب چون کوردیلرکه حضرت کلمدی اکلدی انلردخی اول ارادن
قالقوب عقبنـه دوشوب اول سروره مدینـه ده ایرشدیلر وایتدیلر
یارسول الله مجلسدن قالقدك کیرو کلمدك بزانك سببنی بیله مدك سید عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی یهود بنم حقمده غدر قصد ایتشلر
ایدی حق تعالی بنی اندن خبردار ایلدی انکیچون کلوب کتدم دیدی
پس محمد بن مسلمه‌یی طلب ایدوب انلرك قاتنه کوندردیکه بنم دیارمدن
چیقوب کتسونلر زیرا بنم حقمده غدر فکربنی قیلدیلر انلره اون کون
مهلت ویردم اکر اون کوندنصکره بریسی بودیارده بولنور ایسـه
امر ایدوب بوینی اوردریرم دیدی پس طـائفهٔ یهود سفر یراقلربنی
کورمکه مشـغول اولوب صحرالردن دوه‌لرینی کتوروب کرا ایله
دوه‌لر طوتوب حاضرلندیلر که اول ارادن چیقوب کیده‌لر عبد الله بن
ابی سلول منـافق انلره خبر کوندردیکه نیچـون ترك دیار ایدرسـکز
همان قلعه‌لریکزه کیروب متحصن اولك که بن کندو قومـمدن ایکی
بیـك ارایله سزه معاونت ایدرم و بنی قریظه یهودیلری وغطفـان

مشركاردن انلرك يمين داشلرى دخى البته سزه امداد ومعاونت ايده جكلرى مقرردر ديدى حيى بن اخطب يهودى ابن ابى منافقك بو سوزينه مغرور اولوب حضرت قاتنه خبر كوندرديكه بن وسائرلرى كندو ديارمزدن چيقوب كتمزز هرنه يه قادر ايسك دريغ ايتمه اول سرور صوت اعلى ايله تكبير ايدوب يارانى دخى آواز بلند ايله تكبير ايتديلر ولشكر تجهيزى تدارك نه قيام كوستردي لر پس اول حضرت مدينه ده ابن ام مكتومى يرينه خليفه قويوب سنجاغ نصرت انجامى على مرتضانك الته و يروب مدينه دن طشره چيقدى شويلكه ايكندى نمازين بنى النضير صحراسنده قيلدى انلر كندو حصارلرينه كيروب اوقلر وطاشلر حاضر ايدلر حضرت اون بش كون اون بش كيجه انلرى محاصره ايلدى يورديكه تا انلرك خرما انواعندن عجوه ديدكلرى خرمادن ماعدا خرما اغاجلرينى قطع ايده لر ياران اول اغاجلرى كسمكه مشغول اولدقلرنده طائفهٔ يهود ايتديلر سز لر مسلمانلر سز حلال دكلدر كه خرما اغاجلرينى قطع ايده سز پس مسلمانلر قورقوب قطعده اختلاف ايتديلر بعضيلرى كسه لم و بعضيلرى كسميه لم ديديلر ايدرلر كه اول حضرت عبدالله بن سلامه وابوليلئ مازنى يه بيورمشديكه اول قومك خرما اغاجلرينى سز قطع ايدك پس خرما انواعنك الطفى اولان عجوه ديدكلرى نوعك قطع اولنمسى طائفهٔ يهوده زياده كوج كاور ملاحظه سيله ابوليلى عجوه ديدكلرى نوعى قطع ايلدى وعبدالله بن سلام خرما انواعنك بى اعتبارلرينى كه اكا اون ديرلردى انلرى قطع ايلدى وايدرديكه بيلورمكه حق تعالى عن قريب بو اغاجلرى مسلمانلره نصيب ايتسه كرك پس خرمانك ايولرى مسلمانلره قالسون ديرايدى پس حق تعالى بوآيتى كوندردى (ماقطعتم من لينة اوتركتموها قائمة على اصولها فباذن الله وليخزى الفاسقين) القصه بنو النضيرك فريادينه هيچ كيمسه ايرشمدى وابن ابى منافق انلره بروجهله امداد ومعاونت ايتمكه قادر اولمادى وبنو النضير طائفه سى بغايت صيقلديلر وحق تعالى انلرك قلبلرينه برخوف ورعب دوشوردى خبر كوندرديلر كه بزى كندو حالمزه قوناسنك ديارك دن چيقوب كيدهلم حضرت ابتدى بوسوزى قبول

ایمزز مکر که سلاحلری یکزی قویه کیده سز وماللر یکزدن دوه‌لریکز
کوتوره بیلدیکی قدر ایله قناعت ایده سز یهود بنی النضیر بالضروره
اکا راضی اولدیلر وخانه‌لرینی کندو اللری ایله خراب ایتدیلر نتکه
بوآیت کریمه اکا دلالت ایدر (هو الذی اخرج الذین کفروا من اهل الکتاب
من دیارهم لاول الحشر ماظننتم ان یخرجوا وظنوا انهم مانعتهم
حصونهم من الله فاتاهم الله من حیث لم یحتسبوا وقذف فی قلوبهم
الرعب یخربون بیوتهم بایدیهم وایدی المؤمنین فاعتبروا یااولی الابصار)
نقلدر که حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم محمد بن مسلمه‌یی انلرك اوزرلرینه
موکل قیلدی تاانلری اول دیاردن کوچوره پس اول طائفه براقلنوب
التیوز دوه یوکلندیلر که کندیلرینی تزیین ایدوب دفلر چاله‌رق
واریلرایدی‌رق مدینه بازاری ایچندن چوب کتدیلر و بویله ایتکه
کویامسلمانلره جلادت عرض ایتدیلر انلرك بعضیلری شام جانبنه
و بعضیلری خیبر طرفنه کیتدیلر وانلردن برطائفه دخی اذرعات ناحیه سنه
توجه ایتدیلر انلرك اموال وعقاری فیء اولوب بالتمام خاصهٔ پیغمبر
اولدی وروایاتك اکثری اکا ناظردر که اول مال تخمیس اولنمدی نتکه
امام اعظم ابوحنیفهٔ کوفینك رحمه الله مذهبی اولدر که فیء تخمیس
اولنمز و بوروایاتك بعضیسنده وارد اولمشدر که اول سرور صلی الله
تعالی علیه وسلم فیءدن خمسی چیقاردی وامام همام شافعی مطلبی
بومذهبه ذاهب اولمشدر (نقلدر که بنی النضیرك سلاحلری اللی زره
واللی توغلغه واوچیوز قرق قلیچ ایدی واول امتعه‌دن هرنسنه‌یی
اول حضرت دیلدیکنه و یردی واول عقارك بعضیسنی بعض
اصحابنه باغشلدی و بعضیسنك محصولندن اهل وعیالنك بریللق
نفقه‌سنی و یروب باقیسنی مسلمانلرك نوائب وحوایجی ایچون صاقلدی
وثبوته بالغ اولمشدر که چون حضرت مدینه‌یه تشریف یوردی اول
وقتده انصاردن هرکس مهاجرلردن برکشینك معاشنه متعهد اولوب
خانه سنده ساکن قلمشیدی وانك اسباب معیشتنی قاروب مهیا ایدرلردی
تابرمرتبه‌یه ایرشدیکه برمهاجر پیدا اولسه اول بلده انصار قرعه
اتارلردی قرعه کیمك نامنه کاورسه اول مهاجری اول کیمسه خانه سنه
کوتورردی ومعاش ومهماتنی و یردی تاشول زمانه دك که بنی النضیرك

ماللربنی حق تعالی رسولنه ارزانی قیلدی اندنصکره اول سرور امر ایتدی تاانصارانك قاتنه جمع اولدیلر اول حضرت حمدوثناء حضرت پروردکارد نصکره لسان دربار بنی ثناء انصارده جاری قیلوب انلرك مهاجرینی حقنده ایتدکاری اعانت وامداد واحسان واسعادی ذکر ایلدی اندنصکره ایتدی ای کروه انصار حق تعالینك بزه ویردیکی بنی النضیر مالربنی استرسه کز جمله سنی سزه تقسیم ایدهیم وطائفهٔ مهاجرینه قرار سابق اوزره سزك منزللریکزده ساکن اولسونلر واکر دیلرسه کز بواموالی خصوص اوزره مهاجرلره ویره یم وانلر سزك منزللریکزدن چیقوب باشقه منازل پیدا ایدوب کندی امور معاشلری تحصیلنه مشغول اولسونلر سعدبن معاذ وسعد ابن عباده رضی الله تعالی عنهما ایتدیلر یارسول الله بزم خاطرمزانی دیلرکه اول مالی فقراء مهاجرینه قسمت بیوره سن زیرا انلردینی محبتی ایچون کندی خانمانلرندن قطع علاقه ایدوب چیقمشلر در وسنك مصاحبت وملازمتك ایچون هرنه مالکلر ایسه قویوب کتمشلردر ورجا ایده رزکه انلرینه کما کان بزم خانه لریمزده اوطورسونلر وبزم مفارقتمزی اختیار ایتمسونلر زیرابزم خانه لریمزك شنلکی وبرکتی انلردندر چون ایکی سعدلر بوسوزی حضرته عرض ایلدیلر سائر انصار اول ایکی مرد بختیاره اقتدا ایدوب یارسول الله بزدخی بوطریقه یه راضی یوز دیدیلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انصارك بوسوزلرندن خوش وقت اولوب ایتدی (اللهم ارحم الانصار وابناء الانصار وابناء ابناء الانصار) اندنصکره اموال بنی النضیری مهاجرینه قسمت بیوردی ومصلحت حسبیله ابوبکر وعمر وعبدالرحمن بن عوف وصهیب وابوسلمة بن عبدالاسد مخزومی یه معروف ضیعه لر وحقلکلر تعیین بیوردی وانصاردن سهل بن حنیف وابودجانه بغایت محتاجلر اولمغله انلره دخی بواموالدن برنسنه ویردی وایدرلر که بنی النضیر سلاحلرندن ابی الحقیقك قلیجی که جودتله معروف ومشهور ایدی اول قلیجی سعد بن معاذه ویردی

❊ وهم بو سالده رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم سبطی یعنی قزینك اوغلی عبدالله بن عثمان وفات ایتدی ایدرلر که عبدالله التی یاشنده ایدیکه خروس منقاری ایله انك کوزینه اوروب سبب

مرض موتی اولدی حضرت انك نمازینی قیلوب بابالسی عثمان بن عفان قبره اینوب انی دفن ایلدی (ورسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم زوجه سی زینب بنت خزیمه‌نك فوتی وام سلمه‌نك زوجی ابو سلمة بن عبد الاسد مخزومینك فوتی وامیر المؤمنین علی مرتضانك اناسی فاطمه‌نك فوتی بوسالده واقع اولمشدر ❊ وهم بوسالده ریحانهٔ رسول ونور دیدهٔ بتول حسین بن علی رضی الله تعالی عنهما تولد ایتمشدر

❊ وهم بوسالده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ام سلمه‌یی رضی الله تعالی عنها کندی عقد نکاحنه کتورمشدر وبو قصه‌لرك هر برینك شرحی بو کتابدن محلنده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی ❊ وهم بوسالده بدر موعود غزوه‌سی واقع اولمشدر اکا بدر صغری دخی دیرلر بو واقعه‌نك سببی اول ایدیکه ابوسفیان احد معرکه‌سندن دوندکده مسلمانلره دیمش ایدیکه سزکله بزم ارامزده کلجك ییل بو موسمده جنك وعده‌کاهی صحرای بدردر و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم عمر بن خطابه خطاب ایدوب ان شاء الله اوله اولسون دی دیو بیورمشیدی وعده یقین اولدقده ابوسفیان جنك اسبابی تدارکنده مشغول اولمشیدی وظاهرده اهل مکه‌یی اول قتال اوزره تحریض ایدردی ولکن حقیقتده مکه‌دن طشره چیقمق دیله مزدی زیرا اول سنه مکه ده ونواحیسنده قحط وتنکلك وارایدی وخلف وعدانك جانبندن ظهور ایتمکی دخی دیلمزدی واول وجهله تجلد اظهار ایدوب مکه‌دن طشره چیقمق صورتلری کوسترمکدن مقصودی بوایدیکه ابوسفیانك طشره چیقمق مهماتی تدارکنده اولدیغنی شوکت وابهتنی برکشی مدینه ده مسلمانلره اعلام ایلیه انلردخی قورقوب چیقمیه‌لر پس خلف وعد مسلمانلر جانبندن اولمش اوله وابو سفیانك برقورقوسی دخی اول ایدیکه لشکر اسلام وعدهٔ مذکوره موجبله بدر صحراسنه کله‌لر وانلرك صیت وصدالری اطراف وجوانبه منتشر اوله اول اثناده نعیم بن مسعود اشجعی مدینه‌دن مکه‌یه کلدی ابوسفیان اندن استعانت ایلیوب ایتدی ای نعیم بن یوم احدده محمده و یارانه وعده و یرمشیدم مکه فلان وقتده بدر صحراسنده حاضر اولوب انلرایله محاربه ایده‌بز شمدیکی سالده وقت کلوب یاقلاشدی وحالا لشکر یراغنده مشغولز ولکن بو سنه قحط سنه سیدر

صحراده حيوانات ايچون علف يوقدر اكرسن مدينه يه واروب
محمدى واصحابنى قورقودوب شويله ايدەسنكه بو ييل بزمله جنك ايچون
مدينه دن چيقميه لر وخلف وعدا نلرك جانبندن متحقق اوله بو مقابله ده
سكا اوچر ياشنده يكرمى رأس دوه واجب الادادينم اولسون ديدى وسهل
ابن عمرو دخى وعد محرر اوزره ابوسفيانك يكرمى دوه بورجنه كفيل وضمين
اولدى نعيم ايتدى بن خود مدينه شهرندن مكه يه انكيچون كلمشمكه سزلره
اعلام ايدەمكه محمد ترتيب سلاح وجمع لشكره مشغولدر واوس وخزرج يمين
داشلرندن امدادلرينه اولقدر لشكر كلوب جمع اولمشدر كه مدينه ايچى
پرمانه كبى طولمشدر (القصه نعيم مدينه يه وارمغى وابوسفيانك مرادى
اوزره پيغمبرى واصحابنى حركتدن منع وتخويف ايتمكى قبول وتعهد
ايلدى پس باشنى تراش ايدوب مدينه يه كلدى وشويله كوستردى كه
مكه يه عمره اداسيچون كتمش اوله چون مسلمانلر نعيمك مكه دن كلديكنى بيلديلر
ابو سفيانك حالندن خبر صورديلر نعيم ايتدى ابو سفيان قتى چوق لشكر
جمع ايتمشدر وقبائل عربك اكثرى انكله اتفاق ايدوب سزكله محاربه
قصدينه طشره چيقديلر سز صاقنڭ يريكزدن حركت ايتمككه اكر
واروب انلر ايله مقاتله ايدرسه كز بنم كمانم بودر كه بريكز سلامتله
چيقه مز سز مكر فرار ايده سزه نعيم اهتمام ايدوب حضرت
رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم يارانندن هر برينه على حدة بو سوزى
سويليوب انلرى قورقتدى شويلكه هر بريسى اول سوزه اينانوب مدينه دن
طشره چيقمغى مكروه طوتار اولديلر ومدينه منافقلرى شادلقلر
ايدوب جهودلر خوش وقت اولديلر وبو خبر حضرتك سمع شريفنه
ايرشدكده اصحابنك خوفى معلومى اولوب شويله كمان ايتديكه كندى
مدينه دن طشره چيقدقده هيچ كيمسه موافقت ايتميه پس ابوبكر وعمر
اول حضرتك خدمتنه كلوب ايتديلر يارسول الله تحقيق بودر كه
حق تعالى كندى دينى اظهار وپيغمبرينى اعزاز ايتسه كركدر وبو دخى
مقرردر كه بز دشمنلره مقاتله يه وعده ويردك واسترز كه بز انلردن كيرو
قاله يز وكنديمزه جبان ديديره يز همان موعد يرينه كيدەرز خدا
حقيچون بو سفرده بزه حيات تازه اولسه كركدر اول حضرت
بو سوزلردن زياده خوش وقت اولوب ايتدى اول خدا حقيچو نكه

محمدك نفسى انك يدقدرتنده در سفر موعود قصد ينه مدينه دن طشره چيقارم اكربنله بركيمسه دخى چيقمز ايسه ده چون حضرت بو سوزى سويلدى مسلمانلر دلير اولوب قلبلرندن شيطانك القا ايتديكى خوف وحشيت زائل اولدى پس اول سرور كندى لواء اعظمنى على مرتضايه ويردى وعبد الله بن رواحه يى مدينه ده يرينه خليفه قويوب بيك بشيوز ارايله مدينه دن چيقدى واول لشكرده اون آت وارايدى ومسلمانلر اول سفرده چوق مال تجارت بيله الوب كتديلر وماه ذى القعده نك اولكى كيجه سى صحراى بدره ايريشوب قوندبلر ويدى كون يدى كيجه اول مقامده طوروب بيع وشرا ايتديلر بيله كوتورديكلرى اموال وبضايعى صاتوب چوق فائده لر حاصل ايتديلر شويلكه عثمان بن عفاندن منقولدركه اول سفرده بردينارم برديناره فائده ايتدى ابو سفيان دخى ايكى بيك ارايله مكه دن طشره چيقدى وايچلرنده اللى آت وارايدى ومجنه دبدكلرى موضعه دك كلديلر اندنصكره كندى يارانينه ايتدى ى مصلحت اولدركه كيرو دونه يز زيرا بو ييل قحط ييليدر ويريوزنده هيچ حيوان ييكوسى يوقدر ودواب ومواشينك سودى چكلمشدر پس اول موضعدن كيرو مكه يه دونوب كتديلر واهل مكه اول لشكره جيش السويق ديو تسميه ايتديلر زيرا انلر اول لشكرده سويق ايچرلردى يعنى قاورلمش اونى صوايله قرشديروب ايچرلردى ولشكر اسلامك كثرت وشوكتى وصحراى بدرده وعده موجبله يدى كون يدى كيجه اوطوردقلرى واكثر اهل موسم انلر اولدقنى خبرلرى ابو سفيانه وسائر قريشه ايرشدكده صفوان بن اميه ابو سفيانه ايتدى انلرايله مقاتله يه وعده ايتمشيدك وعده يه وفا ايتمكه قادر اولمدق انلر بزم اوزريمزه دلير اولديلر بارى حاضرلنوب عظيم لشكر ايله اوزرلرينه وارەلم ديو مستعد ومهيا اولوب خندق مقاتله سيچون لشكر جمعنه مشغول اولديلر (وحضرت صلى الله تعالى عليه وسلم وبالجمله صحابهٔ كرام جمعيت خاطر ورفاهيتله بدردن مراجعت بيوردقلرنده بعض مفسرين قولى اوزره بو آيت كريمه نازل اولدى (فانقلبوا بنعمة من الله وفضل لم يمسسهم سوء واتبعوا رضوان الله

والله ذوفضل عظيم ﴿ وهم بوسالده حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم
بيوردي براري و بر يهوديه عورتي رجم ايتديلر يهود طائفه سي ديلديلر كه
اول خصوصده حضرتي بر حيله ايله الدايه لر وايتديلر بزم شرعمزده
زنانك حكمي اولدركه زنا ايدن ار اولسون عورت اولسون يوزلرينه
قره سوره لر وترس دوه يه بندروب شهر و بازار ايچنده تشهير ايده لر عبدالله
ابن سلامكه احبار يهوددن ايكن شرف اسلامله مشرف اولمشيدي
اول حضرته عرض ايتديكه يارسول الله بونلر يلان سويلرلر توراتده
زنانك حكمي رجمدر ديدي حضرت بيوردي تا بر تورات كتوروب
آچديلر بر يهودي الني رجم آيتنك اوزرينه قيوب توراتي اوقودي
ابن سلام ايتدي الكي چك چون اول يهودي الني چكدي رجم آيتي
ظاهر اولدي وابن سلام پيغمبره اول آيتي اوقيوب اول زاني وزانيه يي
رجم ايتديلر يعني طاشه طوتديلر ﴿ وهم بوسالده بيوردي زيد بن
ثابته تا توراتي تعلم ايده انكيچونكه مبادا يهوديلردن توراتده بر تحريف
وتبديل واقع اوله زيد بن ثابت اون بش كونده تمام توراتي اوكرندي
﴿ وهم بوسالده طعمة بن ابيرق اوسي نام بر كيمسه قتادة بن نعمان
انصارينك رضي الله تعالى عنه خانه سندن بر زره اوغرليوب براون
طغارجغنك ايچنه قودي بعده اول طغارجغي ابن السمين نام بر يهودينك
خانه سنه كوتوروب اول يهودي يه تسليم ايلدي حالبوكه اول طغارجغك
دلكاري وارايدي اول دلكاردن ره اون دوكلوردي (و بر روايت دخي
اولدركه طعمه اول زرهي اوغرليوب براون طغارجغنه قيوب طامه
چيقدي صيچرايوب كونورر ايكن كورديكه اول طغارجقدن اون
دوكليور بو حال ظاهر اوله ديو قورقوب اول طغارجغي ابن السمين
نام بر يهودينك خانه سنه القا ايتدي ابن سمين اول حاله مطلع اولوب طامه
چيقدي وايز طوتدي كورديكه كندي خانه سنه كلمش ايرتسي كون اول
دوكلن اوني ايزلديلر اول يهودينك خانه سنه ايلنديلر اول زرهي
واول طغارجغي انده بولديلر ابن سمين ايتدي بوايش طعمه نك كاريدر
بنم بونده اصلا كناهم يوقدر ديدي قتاده وابن سمين طعمه قاتنه
وارديلر وصورت حالي اكاسو يلديلر طعمه منكر اولوب اول ايشي
ايتمديكنه يمين ايلدي دوكايسي حضرت رسالت قاتنه كلوب كيفيت

واقعه‌یی عرض ایتدیلر ویهود طائفه‌سی ابن سمینك حسن حالنه و براءت ذمتنه شهادت ایلدیلر وطعمه نك قومی بنی ظفر بیلورلر دیکه بو ایشی طعمه ایتمشدر زیرا ایام جاهلیتده دخی بیجه سرقه‌سی وتهمت سابقه‌سی واقع اولمشیدی ولکن دیلدیلر که انی اول تهمتدن خلاص ایده‌لر کیجه صباحه دك اویومیوب اول بابده فکر وتدبیر ایلدیلر عاقبت رأیلری انك اوزرینه قرار طوتدیکه ابن سمین یهودینك اوغریلدیغنه شهادت ایده‌لر وبو خصوصده طعمه‌یی بی گناهدر دیه‌لر حضرت قاتنه کلوب منوال مشروح اوزره شهادت ایتدیلر اول سرور دخی قصد ایتدیکه ابن سمینی معاقب قیله جبرائیل علیه السلام کلوب آیت انزال ایتدیکه (انا انزلنا الیك الکتاب بالحق لتحکم بین الناس بما اریك الله ولا تکن للخائنین خصیما) پیغمبره یقین حاصل اولدیکه اول ایش طعمه‌دن ظاهر اولدی حکم بیوردی تاالنی قطع ایده‌لر طعمه قاچوب مکه‌یه کتدی مکه‌ده دخی بر اوغریلق ایلدی خلق واقف اولوب انی قتل ایتدیلر (وبر روایت دخی اولدر که مکه‌دن دخی قاچدی بر سفینه‌یه کیروب انده دخی بر کیسه اوغریلدی پس انی طوتوب دریایه آتدیلر اوغریلغی قصه‌سنده وانك عاقبت کار وموت وقتلی کیفیتنده برقاچ روایتلر دخی کورلمشدر لکن بو کتابك انلری ذکره تحملی یوقدر)

قول مشهور اوزره بو سالده وبر قواده التنجی سالده وبر قواده سکزنجی سالده شراب حرام اولمشدر شیخ ابن حجر رحمه الله تعالی صحیح بخاری شرحنده قول اخیری ترجیح ایتمشدر ارباب سیر رحمهم الله تعالی کتور مشلردر که حق تعالی حضرتلرینك خمر بابنده اول کوندردیکی آیت بو ایدی (ومن ثمرات النخیل والاعناب تتخذون منه سکرا ورزقا حسنا) مسلمانلر اکا اشتغال ایدرلردی واول زمانده خمر سائر مباحات کبی ایدی ولکن صحابه‌دن برجمع که کمال عقل ووفور رأی صاحبلری ایدیلر انلر خمره مترتب اولان مفاسدی ملاحظه ایدوب دائما اول حضرتدن خمرك حکمنی استفسار ایدرلردی تا بو آیت کریمه نازل اولدی (یسئلونك عن الخمر والمیسر قل فیهما اثم کبیر ومنافع للناس) پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بو آیتی یارانه اوقیوب بیوردیکه بو آیت مقدمهٔ تحریم خمردر وچون بو آیتی عمر بن خطابه اوقودیلر عمر بن خطاب ایتدی

(اللهم بين لنا بيانا شافيا فى الخمر) عقلاى صحابه دن برجماعت برنسنه كه انده كناه عظيم اوله انك تركى اوليدرديوب بردخى انك شربنه اقدام ايتمديلر و برجماعت ومنافع للناس ملاحظه سى ايله اكا اشتغال كوستردىلر تا بركون عبدالرحمن بن عوف بعض يارانه ضيافت ايتمشيدى اول مجلسده شراب ايچديلر اولقدر ايچديلركه حدسكره ايرشديلر اخشام نمازينك وقتى داخل اولدى يارانندن بريسى امامت ايدوب نمازده (قل ياايها الكافرون) سوره سنى قراءت ايلدى لكن لاكلهلرينى طرح ايلدى حق تعالى آيتكه نذر ديكه (ولا تقربوا الصلوة وانتم سكارى حتى تعلموا ماتقولون) وصحابه دن برطائفه دخى برنسنه كه ترك صلوته مؤدى اوله انسب اولان انى اتمامكدرديوب اول كاردن كيرو چكلديلر و برجماعت دخى اوقات صلوانده سرخوش بولنميه جق مرتبه ندريجله استعمال ايدر اولديلر تا اول زمانه دككه عتبان ابن مالك انصارى صحابه دن برجماعتى ضيافته دعوت ايدوب انلر ايچون بردوه كله سى بريان ايتمشيدى چون طعام ييوب شراب ايچديلر وسرخوش اولوب بربرينه تفاخر ايتمكه باشلديلر وتفاخر ومدح وذمه متعلق اولان ابيات واشعاردن اوقوديلر سعد بن ابى وقاص رضى الله تعالى عنه برقصيده انشاد ايلديكه اول قصيده انصارك هجوينى وكندى قومنك فخرينى ومدحنى متضمن ايدى انصاردن بركشى اول بريان دوه كله سنك چكه سنى قاپوب سعد ابن ابى وقاصك باشنه اوردى سعدك باشى يارلدى وحضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واروب اول انصاريدن شكايت ايلدى عمر بن خطاب چون اول حاله واقف اولدى دعايه ال قالديروب (اللهم بين لنا بيانا شافيا فى الخمر) ديدى پس حق تعالى آيت كوندرديكه ياايها الذين آمنوا انما الخمر والميسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشيطان فاجتنبوه لعلكم تفلحون انما يريد الشيطان ان يوقع بينكم العداوة والبغضاء فى الخمر والميسر ويصدكم عن ذكر الله وعن الصلوة فهل انتم منتهون) عمر بن خطا چون بو آيتى اشتدى (انتهينا يارب) ديدى و برروايتده (انتهينا انتهينا انها تذهب المال وتذهب العقل) ديدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردى

مدینه نك بازارنده ندا ایدیلر که (الا ان الخمر قد حرمت) یعنی تحقیق بیلك وآگاه اولك که خمر حرام اولمشدر وبوندنی اشیدن کیمسه‌لردن شراب ایچمکه مشغول اولانلر همسان اول ساعت اللرینی واغزلرینی بویوب ترك ایتدیلر واولرنده اولان شرابلری دوکدیلر که مدینه‌نك بازارلرنده شراب سیل صوبی کبی آقوب روان اولدی (شیخ نجم الدین عمر نسفی رحمة الله علیه کتاب شرح اربعینده کتورمشدر که بو آیت کریمه‌ده خمرك حرمتنه اون دلیل واردر (اولکیسی اولدر که حق تعالی خمری قماره قرین ایدوب (انما الخمر والمیسر) دیدی یعنی قمار حرامدر پس انك قرینی دخی حرامدر (ایکنجیسی اولدر که خمری پوت پرستلکه قرین قلیوب (والانصاب) دیدی پوت پرستلك ایسه دکلی حراملرك باشبوغیدر انك قرینی اولان خمر دخی حرامدر (اوچنجیسی اولدر که حق تعالی خمر رجسدر دیدی یعنی نجس ومرداردر دیدی پس هر نجس ومردار اولان نسنه حرامدر (دردنجیسی اولدر که حق تعالی اکا عمل شیطاندر دیدی پس هر عمل شیطان حرامدر (بشنجیسی اولدر که (فاجتنبوه) دیدی یعنی اندن ایراغ اولك دیو امر ایتدی وهر نسنه که اندن ایراغ اولمق فرض اوله حرامدر (التنجیسی حق تعالی فلاحی اندن اجتنابه منوط قلیدی یعنی (لعلکم تفلحون) دیدی پس هر نسنه که فلاح وصلاح اندن اجتنابه مربوط وموقوف اوله حرامدر (یدنجیسی اولدر که سبب عداوت وبغضادر نتکه حق تعالی بیورر (انما یرید الشیطان ان یوقع بینکم العداوة والبغضاء فی الخمر والمیسر) پس هر نسنه که مسلمانلر اراسنده دشمنلکه سبب اوله حرامدر (سکزنجیسی اولدر که خمر ایچمك حق تعالینك ذکرندن کیرو قالمغی موجبدر نتکه بیورر (ویصدکم عن ذکر الله) وبویله اولمق علامت حرمتدر (طقوزنجیسی اولدر که خمر نمازدن کیرو قالمغی موجبدر واویله اولمق دخی نشانهٔ حرمتدر (اونجیسی اولدر که حق تعالی (فهل انتم منتهون) دیدی ای فانتهوا یعنی سز اندن کیرو طورك وانی ترك ایدك دیمك اولور وهر نسنه که انی ترك ایتمك فرض اوله حرامدر (وانك حرمتی بابنده وشاربنه اولان وعید خصوصنده پیغمبردن صلی الله تعالی وعلیه وسلم

نیچه احادیث کثیره وارد وثابت اولمشدر اول جمله دن بری اولدر که
عبد الله بن عمر رضی الله تعالی عنهما روایت ایدر که حضرت
بیوردی هر سرخوش ایدیجی نسنه خمردر وهر سرخوش ایدیجی نسنه
حرامدر وهر کیمکه دنیاده شراب ایچوب اکا مداومت ایده وهنوز توبه
ایتمدین فوت اوله اول کیمسه جنت شرابلرندن ایچمسه کرکدر
وبری دخی جابر بن عبدالله انصاری رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که
پیغمبر خدا صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه علی التحقیق حق تعالی
عهد ایتمشدر که هر کیمکه دنیاده سرخوش ایدیجی نسنه ایچه حق
تعالی قیامت کوننده اکا طینهٔ خبال ایچوره اصحاب ایتدیلر یارسول الله
طینهٔ خبال ندر اول حضرت ایتدی اهل جهنمك عرقیدر (وابن عمردن
رضی الله تعالی عنهما مرویدر که ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیکه هر کیمکه خمر ایچه حق تعالی قرق صباح انك نمازینی
قبول ایتمیه پس اکر توبه ایدرسه توبه سنی قبول بیوره اکر ینه اول
کناهی ایدرسه ینه قرق صباح نمازینی قبول ایتمیه اکر توبه ایدرسه
توبه سنی قبول ایده واکر اول کناهی ینه ایدرسه ینه قرق صباح
نمازینی قبول ایتمیه اکر توبه ایدرسه توبه سنی قبول ایده واکر اول
کیمسه اوچ نوبت توبه سنی بوزوب دردنجی نوبت ینه اول معصیتی
ارتکاب ایدرسه حق تعالی ینه قرق صباح انك نمازینی قبول ایتمیه وینه
توبه ایدرسه توبه سنی دخی قبول ایتمیوب روز قیامتده اکا نهر
خبالدن ایچوره بو حدیث وبونك امثالی حدیثلر علماقاتنده تهدید بلیغه
محموللردر یاخود مأوللردر (طارق بن سوید حضرتدن سؤال ایتدیکه
یارسول الله خمر ایچه یمی اول سرور انی نهی بیوردی طارق ایتدی
یارسول الله غیری نسنه ایچون دکل انجق دوا ایچون ایچمك استرم
حضرت ایتدی خمر دوا دکلدر بلکه درددر (وعن انس انه قال لعن
فی الخمر عشرة عاصرها ومعتصرها وشاربها وحاملها والمحمولة الیه
وساقیها وبایعها وآکل ثمنها والمشتری لها والمشتری له) وابن عباس
روایت ایدر که حضرت بیوردی (مدمن الخمر کعابد وثن)

﴿ هجرتدن بشنجی سالك وقایعی بیان اولنور ﴾

بو سالده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم زینب بنت جحشی عقد

نكاحنه كتوردی وانك زفافی كوننده حجاب آیتی نازل اولدی اكثر اهل سیر قولنجه نتكه اول قصه‌نك شرحی بو كتابدن محلی كلدكده ذكر اولنسه كركدر ان شاء الله تعالی ❁ وبو سالده مريسيع غزوه‌سی واقع اولدی مريسيع خزاعه قبيله‌سنده برصونك اسمدر واكا غزوهٔ بنی المصطلق دخی دیرلر واول قومك رئيس وپيشواری حارث بن ابی ضرار ايدی دائما مشركاری اول حضرتك حرب وقتالنه دعوت ايدردی وانك اوزرينه برجماعت مجتمع اولوب ترتيب اشكر ايتديلر كه اول حضرتك اوزرينه واره‌لر اول جمعيتك خبری مدينه‌يه ايرشدكده اول حضرت بريدة بن الحصيب اسلمی يی كوندرديكه انلره واروب خبر صحيحله كله پس بريده يورق موجبجه كيدوب بنی المصطلق قومی ارالرينه واردی وانلره ايتدی شويله اشتدمكه محمد ايله جنك ايتمك مراد ايتمشسز كلدمكه تحقيقنه ايرشوب اكر واقع ايسه بن دخی سزكله بيله كيدمكه شمدی يكيحال واروب كندی قوممك يراغنی كوروب كيرو كلوب سزكله اتفاق ايدوب محمدك جنكنه كيده يوز ديدی اول جماعت بريده‌يه تعظيم وترحيب ايلديلر وايتديلر فی الواقع محمدك جنكنه كتسك كرك همان بيله كيده لم بريده چون خبرك تحقيقنی الدی لشكر جمع ايتمك بهانه سيله انلرك ارالرندن چيقوب مدينه‌يه معاودت واول حضرتی اول واقعه دن خبردار ايلدی سيد عالم صلی الله تعالی عليه وسلم لشكر يراغی كوروب مدينه دن طشره چيقدی وزيد بن حارثه يی يرنده خليفه قودی ومهاجرلر علمنی علی مرتضايه وبرقولده ابو بكر صديقه ويردی وانصار علمنی سعد بن عباده‌يه ويردی وعمر بن خطابی مقدمهٔ لشكره تعيين بيوردی واول لشكرده اوتوز آت مهاجرلرده ويكرمی آت انصارده وار ايدی واول سفرده منافقلردن چوق كيمسه‌لر وار ايدی اول حضرت ايله بيله چيقديلر جهاده رغبتلری اولديغندن دكل بلكه مال غنيمتدن انلره دنيوی برنصيب ايرشمك ملاحظه سنده اولديلر بوالده كيدر ايكن دشمن لشكرندن برجاسوس طوتوب انلرك خبرينی استفسار ايتديلر جاسوس ايتدی بيلمزين عمر بن خطاب اكا تهديد كوستردیكه طوغری سويله اكر سويلمز ايسك بوينكی اوررم ديدی جاسوس

ایتدی بن بنی المصطلق قومندن حارث بن ابی ضرارك اشکرندن کلورم سزك اوزریکزه کلمك قصدینده اشکر جمع ایدوب بنی سزدن خبر کتورمکیچون کوندردیلر دیدی عمر اول جاسوسی رسول قاتنده کتوروب کیفیت احوالی حضرته عرض ایلدی حضرت صلی الله علیه وسلم انی اسلامه دعوت ایدوب کلمهٔ توحید عرض ایتدی جاسوس مسلمان اولمیوب ایتدی بن قومك عاقبت حالنه منتظرم اکر انلر مسلمان اولورلرسه بندخی مسلمان اولورم اکر اولمازلرسه بندخی انلرك بریسی یم عمر اول سروردن اذن الوب اول کافری قتل ایلدی وچون اول کافرك قتل اولندیغی خبری بنی المصطلق قومنه ایرشدی اول سببدن کوکلرینه زیاده قورقو دوشوب ایچلرندن برجماعت چیقوب متفرق اولدیلر اندنصکره رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم مریسیع دیدکاری موضعه نزول بیوردی واول سفرده مطهرات حجرات شرف وسعادت عایشه وام سلمه رضی الله تعالی عنهما اول سروره همراه اولمشلر ایدی چون دوست ودشمن بربرینه مقابل اولدیلر سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم عمر بن خطابه امر ایتدی تامشرکاره ندا ایتدیکه کلمهٔ طیبهٔ (لااله الا الله محمد رسول اللهی) تکلم ایدککه تانفسلریکز ومالریکز مصون ومحفوظ قاله مشرکلر دن هیچ بریسی بوسوزی اصغا واستماع ایتمیجك مسلمانلر اول جمله ده کفار اوزرینه اوق آتدیلر اندنصکره حضرت امر ایتدی دشمن جانبنه براوغوردن چابدیلر کفار اشکرینه شکست واقع اولوب انلردن اون نفری مقتول وباقی قلانلری اسیر اولدیلر مسلمانلردن انجق برکشی شهید دوشدی ایدرلرکه بوجنکدنصکره بنی المصطلق قومندن برکشی شرف اسلامله مشرف اولوب ایتدیکه بزاشکر اسلام ایچنده ابلق اتلره سوار اولمش بیاض جامه او کشیلر کوردککه انلرك مثلنی هرکز کورمشیدك (حارث بن ابی ضرارك قزی جویریه دن نقلدرکه ایتدی چون اشکر اسلام ظاهر اولدی بزم کوزلریمزه زیاده شوکت وعظمت وبی نهایه آت وسلاحله کوردیلر وچون شرف اسلامله مشرف اولدم وحضرت نبی دیلدی انلری ملاحظه ایتدم اشکرك شوکت وعظمتی کوزیمه اولکی کون کوردیکی کبی کورنمدی پس بلدمکه اول رعب وخوف ایدیکه حق تعالی

مشركلرك قلبلرينه القا بيورمشيدى (عايشهٔ صديقه دن منقولدركه ايتدى حارث بن ابى ضرارك قزى جويريه زياده شيرين ومليحه خاتون ايديكه انى كورن البته اكا عاشق اولوردى اول غزوه ده فتح ونصرت وقسمت غنايم واسرا دنصكره برصوككنارنده اول سرور ايله اوطورمشيدق كوردم جويريه اول ارايه كلدى خدا حقيچون انى كوردكده زياده ملول اولدم وبلدمكه حضرت اكا زياده ميل ايتسه كركدر جويريه ايتدى يارسول الله حضور شريفكه مسلمان اولديغم حالده كلدم (لااله الا الله وانك رسوله) وبن حارث بن ابى ضرارك قزى يمكه قبيله مزك سيد و پيشواسى ايدى شمدى بزى غارت ايدوب اسير قيلديلر وبن ثابت بن قيس ايله عمى اوغلنك مشترك حصه لرينه دوشمش ايدم ثابت مدينه ده اولان برقاج خرما اغاجلرينى عمى اوغلنه ويروب اول مقابله ده بندن حصه سنى اشترا وبنى استخلاص ايدوب كتابته كسدى برمقدار مال مقابله سنده كه بن انك عهده سندن كلرين شمديكى حالده جنا بكدن اميد طوتارمكه بنم نجم كتابتمده بكا امداد ومعاونت بيوره سن حضرت ايتدى اوله ايدملم وسنك حقكده بوندن خيرلو برايش دخى وجوده كتوره لم جويريه ايتدى يارسول الله بنم حقمده بوندن خيرلو وجوده كتوره جكك ايش نه در حضرت ايتدى سنك دين كتابتكى تمام ادا ايتدكدنصكره سنى عقد نكاحه كتورم جويريه ايتدى نوله يارسول الله اكر بنى قبول بيوره سن اندن ايو دولت وسعادت نه اوله پس رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ثابت بن قيسه آدم كوندروب انى حضور شريفنه احضار ايلدى وجويره يى ثابتدن ديليوب بالتمام نجم كتابتنى ويردى وانى آزاد ايدوب عقد نكاحنه كتوردى خلق بوخبرى اشتدكارنده ايتديلر كه لايق دكلدركه رسول خدانك صلى الله تعالى عليه وسلم حرم محترمنك قوم واقرباسى بزم اسيرلريمز اولوب قوللق مذلتنه مبتلى اوله لر پس اول جنكده الدقلرى اسيرلرى آزاد ايتديلر عايشهٔ صديقه رضى الله تعالى عنها ايدر عورتلر ايچنده اقربا ومتعلقاتنه جويريه دن زياده خير وبركتى ايرشمش كيمسه بيلمزين (جويريه دن منقولدركه ايتدى سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بزم قبيله مزه كلزدن اوچ كيجه مقدم واقعه ده كوردمكه كويا يثرب

جانبندن یعنی مدینه دن ماهتاب طلوع و حرکت ایدوب کلدی قوینمه
کیردی و بو واقعه یی هیچ کیمسه یه سویلمدم تا حضرت کلوب بزی سبی
واسیر ایتدیلر وبن اول واقعه سبی ایله خواجهٔ کائناتك فراشی ایله
مشرف اولاجغمه امید وار ایدم و خدا حقیچون قوم و قبیله مك آزاد
اولملری بابنده اول حضرته سوز سویلمدم بلکه مسلمانلر انلرك جمله سنی
آزاد ایتمشلر بنم خبرم یوغیدی بو احوالی عمم قزلرندن بر قزجغز کلوب
بکا خبر ویردی پس شکر حقی برینه کتوردم وایدرلر که حضرت انك کابیننی
دوکلی بنی المصطلق اسیرلرینك و بر وایتده انلردن یتمش کشینك آزاد
اولملری او زره عقد ایلدی (ابو سعید خدریدن رضی الله عنه
مرویدر که ایتدی رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم ایله بنی المصطلق
غزاسنه بیله کتمش ایدك چون عورتلرینی اسیر ایتدك ونیجه کونلردن بری
اهل وازواجدن جدا دوشوب ارکنلکیمز ممتد اولمغله شهوت
بزه غلبه ایتمشیدی ملك یمین طریقی ایله جاریه لریمزه تصرف ایتدك
لکن عزل ایدوب منیلریمزی طشره القا ایدردك بن کندی کندومه ایتدم
نه غریبدر که بز جاریه لریمزدن عزل ایده یوز و رسول خدا بزم میانمزده اوله
وبز بو مسئله یی اول سروردن سؤال ایتمیه یوز پس حضرت قاتنه
واروب سؤال ایتدك که یا رسول الله مملوکه جاریه دن عزل ایتمك جائزمیدر
دکلمیدر و عزلك فائده سی وارمیدر یوقمیدر اول حضرت جواب بیوروب
ایتدی (لا علیکم ان لا تفعلوا ما من نسمة الی یوم القیمة الا وهی کائنة)
ائمهٔ دیندن عزلی تجویز ایدنلر بو حدیث شریفده اولان لانك معناسی
لا بأس علیکم ان تفعلوا دیمکدر دیدیلر و عزلی تجویز ایتمینلر لا نفی ایچوندر
دیدیلر والله اعلم (و بو سفردن دونوشنده سنان بن وبر جهنی ایله سعید بن
جهجاه بن سعید غفاری اراسنده قیودن صو آلورلرکن منازعت
ومخاصمت واقع اولدی و حالبوکه سنان خزرج قبیله سندن بنی عمرو بن
عوفك حلیفی یعنی یمین داشی ایدی و جهجاه عمر بن خطابك اجرتلو
سقاسی ایدی و کیفیت واقعه بو وجه اوزره ایدیکه سنان و جهجاه
ایکسی دخی قوغا ر بنی قیویه صالدیلر انلرك قوغالری بر برینه بکزر ایدی
پس اول ایکی قوغانك بریسی طشره چیقدی فی الحقیقه سنانك قوغاسی
ایدی قوغا بنمدر دیدی و جهجاه دخی بو قوغا بنمدر دیدی پس انلرك

میانه‌ده خصومت ونزاع دوشوب شول مرتبه‌یه واردیکه جهجاه سنانك یوزینه بر یومرق اوروب یوزندن قان روان اولیجق سنان انصاره فریاد ایتدیکه یاللانصار یاللخزرج وجهجاه مهاجرینه چاغردیکه یاللکنانه یاللقریش دیدی مهاجر وانصاردن برجماعت سرعتله انلرك یانته واروب سلاحلر چکدیلر آزقالدیکه برفتنهٔ عظیمه واقع اوله مهاجردن برگروه سنان قاتنه واروب یاسنان جهجاهدن عفو ایدوب حقکدن کچ تافتنه تسکین بولسون دیو التماس ایتدیلر وانك حلیفلری اولان بنی عمرو بن عوفدن دخی التماس ایتدیلر تاانلر سناندن عفو استدعا ایدوب حقندن کچوردیلر عبدالله بن ابی سلول منافق مجلسنده موافق ومنافقدن برجماعتله اوطورمشیدی وزید بن ارقم رضی الله تعالی عنه دخی اول مجلسده حاضر ایدی حالبوکه مذکور زید بن ارقم حد بلوغه قریب برجوان ایدی چون جهجاهك فریادی آوازی ابن ابیك قولاغنه ایرشدی وکیفیت احوالی معلوم ایتدکده قهر وغضبه کلوب ایتدی بو مهاجر طائفه‌سی بزم سببمز ایله قوت وشهرت بولدیلر شمدی بزم ایله بویله معامله ایدر اولدیلر والله که بزم مثلمز ایله انلرك مثلی بزدن اوکدین کلنلرك دیدیکی کبیدر که دیمشلردر (سمن کلبك یأكلك) اگر ینه مدینه‌یه واررسم عزیزرك اولان خواررك اولانی مدینه‌دن سوره چیقاره عزیزرك دیدیکندن مرادی کندی نفس خسیسی وخواررك دیدیکندن مقصدی ذات شریف محمدی ایدی صلی الله علیه وسلم اندنصکره اول ملعون یوزینی کندی قومنه یوندوروب ایتدی سز بو ایشی کندی کندیکزه ایلدیکز که انلری کندی شهریکزه کتوروب یر ویردیکز کندی اموال وارزاقکزده شریك ایتدیکز که شمدیکیحالده سزکله بونوع معامله ایدرلر زید بن ارقم اول ارادن حضرت خیرالانامك مجلس شریفنه واردی وابن ابی سلول منافقك سویلدیکی سوزلری بالتمام اول حضرته عرض ایلدی واول حضرت قاتنده اکابر صحابه‌دن ابو بکر صدیق کبی وعثمان بن عفان وسعد بن ابی وقاص ومحمد بن مسلمه واوس بن خولی وعباد بن بشر کبی نیجه کیمسه‌لر وارایدی چون زید اول حکایتی تمام ایتدی حضرت اول سوزی مکروه طوتوب وجه انورینك رنکی متغیر اولدی وبیوردیکه یازید شاید که

سن بو سوزی اكا غيظ وغضبك اولديغندن سويلمش اوله سن زيد ايتدی
لا والله خدا حقيچون بو سوزی بن اندن اشتشم حضرت ايتدی جائزكه
سنك قولاغك خطا ايدوب ياكلش اكلامش اوله سن زيد ايتدی يوق
يارسول الله خدا حقيچون اندن اشتدم وتحقيق اوزره ايشيدوب هيچ
خطا ايتمدم واشكر اسلام اراسنده اول منافقك سويلديكی اول سوزلر
فاش اولدی وانصاردن برجماعت زيده توبيخ وسرزنش ايدوب
ايتديلركه كندی قومكك سيدينه يالان اسناد ايدوب قطع رحم ايتدك
زيد ايتدی خدا بيلوركه بن بو سوزی اندن اشتدم واميدم بودركه
حق تعالی بو بابده پيغمبرينه وحی كوندروب بيله سزكه بن يلانمی
سويلرم يوخسه طوغريمی سويلرم وايتدی (اللهم انزل علی نبيك
مايصدق حديثی) وبعض رواياتده وارد اولمشدركه زيد بو خبری
حضرته ايرشدردكده عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه اول مجلسده
حاضر ايدی يارسول الله قويزی شو منافقك بوينی اورهلم حضرت
ايتدی ياعمر اكرانك قتلنی تجويز ايدرسم مدينه ساداتنك چوغنك
اندامنه لرزه دوشر عمر ايتدی يارسول الله امر ايت محمد بن مسلمه يه
ياعباد بن بشره وياسعد بن معاذه تا انی فی الحال قتل ايدهلر حضرت
ايتدی ياعمر استمزبن كه خلق عالم محمد اصحابنی اولدرمكه باشلمش ديهلر
وفی الحال امر ايتدی اول منزلدن كوچديلر وهوا بغايت اسيجاق ايدی
وانجلاين اسيجاقده كوچك اول حضرتك عادتی دكل ايدی انجق
كوچمكدن غرضی بو ايديكه خلق كندی حالنه مشغول اولوب اول
منافقك حقنده سوز سويلمكه مجال بولميهلر وسوز سويلميهلر (ايدرلركه
اسيد بن حضير اول حضرتك قاتنه واروب ايتدی يارسول الله نه باعث
اولديكه عادتكه مخالف بو انجلاين اسی هواده كوچ بيوردك حضرت
ايتدی صاحبكزك ديديكی سوزلری سن اشتمدكمی اسيد ايتدی
يارسول الله قنغی صاحبمزك حضرت ايتدی ابن سلول ديمشكه
اكر مدينه يه واررسم شويله ايدمكه عزيزلك اولان خوارلك اولانی
مدينه دن سوروب چيقاره اسيد ايتدی يارسول الله اكر ديلرايسك
انی مدينه دن سورچيقار زيرا ذليلك وخوارلك اولدروسن اعز واكرم
خلايقسن وعزت خدا ايچون ورسولی ايچون ومؤمنلر ايچوندر

اندنصکره ایتدی یارسول الله اکا رفق ومدارا بیور زیرا خدا حقیچونکه
جنابک مدینه یه تشریف بیورمزدن مقدم قومی انی مدینه یه امیر
وملك ایتمك ایچون جواهر و یواقیت ایله مکلل برتاج تدارك ایتدیلر
انجق اول تاجك برجوهر نقصانی قالمشیدی واول جوهر مدینه ده
یوشع نام بریهودیدن غیری کیمسه ده بولنمدی واول یهودی اول جوهره
اهل مدینه نك شدت احتیاجلرینی بیلدیکندن اهل مدینه دکر
بهاسنه استدیلر وبرمیوب زیاده بها طلب ایتمشیدی اول اثناده جناب
حق سنك قدوم شریفکله بودیاری مشرف قیلدقده انك امیر قوم
اولوب تاج امارتی کیمسی متروك وملغی اولدی وکندی مهجور قالدی
شمدی یکی حالده یارسول الله ابن سلول منافق کندیدن ملك وامارتك
سلب اولندیغنی انجق سندن بیلور لاجرم حسدو بی طاقتلك اکا بونك
امثالی سوزلر سویلدر (و بر روایت دخی اولدرکه چون زید اول منافقك
حکایتلرینی حضرته عرض ایتدی اول سرورك مجلس شریفنده اولان
بعض انصار ابن سلول قاتنه واروب انی بواحوالدن خبردار ایدوب ایتدیلر
حضرتك عز حضورنده سندن شو مقوله سوزلر سویلدیلر اکر واقع
ایسه اول حضرتك قاتنه واروب توبه قیل تاسنك ایچون استغفار ایلیه
وانکار ایتمه مبادا که شانکده قرآن نازل اولوب سنی تکذیب ایلیه
واکر بوسوزلردن خبرك یوغیسه وار اول حضرته عذر دیلیوب
بوسوزلری دیمدیککه یمین ایتکله اول حضرتی اینانْدر دیدیلر پس ابن
سلول بوسوزلری سویلمدیکنه کندی همان اول وقتده یمین ایلدی
و سید عالمك صلی الله تعالی علیه وسلم مجلسنه واروب یلان ره یمین
ایتدیکه زیدك سزه عرض ایتدیکی سوزلرك هیچ برندن بنم خبرم یوقدر
وزید یلان سویلمشدر دیدی پس ابن سلولك بوایمان غلاظنه بعض
کیمسه لر اینانوب طوغری سویلر دیو زیدی کذبه منسوب قیلدیلر
وبعضیلر زیدك خطا وغلطنه حمل ایتدیلر وزیدك بعض اقرباسی زیدی
ملامت ایدوب ای زید بوایشده هیچ خیر یوغیدیکه سن ایتدك رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم سنی تکذیب ایدوب منافقی تصدیق ایلدی
وخلق سنی انك ایچون دشمن اتخاذ ایتدیلر دیدی زیددن منقولدرکه
ایتدی بواحوالدن زیاده ملول اولدم وبر کیمه سوار اولوب غایت حزن
وملاله کیده یوردم ناکاه کوردم سید کائنات علیه افضل الصلوات

كلدى وقولاغمى بوروب تبسم ايدرك يوزومه باقدى وايتدى بشارت
اولسون سكا اى زيدكه حق تعالى سنى تصديق ايدوب منافقى تكذيب
ايلدى وسورة المنافقينى بوآيتـه كلنجه اوقودى (هم الذين يقولون
لاتنفقوا على من عند رسول الله حتى ينفضوا) وبوآيتى دخى اوقودى
(يقولون لئن رجعنا الى المدينة ليخرجن الاعز منها الاذل ولله العزة
ولرسوله وللمؤمنين ولكن المنافقين لايعلمون) مرويدركه عبدالله
ابن ابى سلولك براوغلى وارايدى انك دخى ادى عبدالله ايدى بغايت
مخلص وموحد وموافق كشى ايدى چون عمر بن خطابك
حضرته خطاب ايدوب يارسول الله محمد بن مسلمه يه ويا بر غيريسنه بيور
تا ابن سلول منافقك باشنى كسسونلر ديديكى كلام مذكور عبداللهه
ايرشدى همان دم حضرتك قاتنه واروب ايتدى يارسول الله اكر بنم بابامى
قتل ايتمك ديلرايسك بكا بيوركه سن بو مجلسدن قالقمدين بن واروب انك
باشنى حضور شريفكه كتوره يم خدا حقيچون خزرج قبيله سى اهاليسى
بيلورلركه بابامه زياده شفقت ومرحمتم واردر چوق زماندركه پدرم
طعام وشرابى بنم المدن يروايچر قورقوم اولدركه انك قتلنى برآخر
كيمسه يه سپارش بيوره سن بن انى كوردكده نفسمده بربغض وعداوت
حاصل اولوب اول كيمسه دن انتقام المق قصدنده اولام پس دخول
جهنمه مستحق اولام ولكن سنك عفو وامتنانك افضل واعظمدر
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى ياعبدالله بن ابى قتل ايتمك
مراد ايتمدم وانك قتلنى كيمسه يه بيورمدم مادامكه سنك پدرك بزم
ارامزده اوله اكا همیشه ايلك ايتمسم كركدر (نقلدركه اول حضرت مدينه
جانبنه دونوب وادى العقيق نام موضعه كلدكلرنده مذكور عبدالله
ايلرو واروب يول اوزرنده طوردى وبولدن كچن چوب باباسى
عبدالله بن سلول ايرشدكده آتندن اينوب باباسنك سوار اولديغى دوه يى
ايخروب طورغوردى ودوه نك ديزينى اياغيله محكم باصدى باباسى ايتدى
نه ديلرسن ياعبدالله عبدالله ايتدى خدا حقيچون سنى مدينه يه كتمكه
قومزين پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اذن ويرمدكجه وبيله سنكه
اعز اولدر اذل واخس سنسن پس يولدن كچوب بو حالى كورنلر تعجب
ايدرلردى تا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اول محله كلوب ايرشدى
واول حالى كوروب بونك اصلى نه در ديو سؤال ايلدى ايتديلر

یارسول الله عبدالله باباسی ابن سلولی مدینه یولنه کتمکه قوماز تاسندن اذن اولمدقجه پس حضرت انلرك قاتنـه واروب کوردی عبـد الله بابا سنـك دوه سنی ایخروب اباغیـله دوه نك دیزینی باصمش قومازکه مدینـه یولنـه کیده وپدری دخی وردزبان ایدوب (لانا اذل من الصبیان وانا اذل من النسوان) دیریعنی بن البته صبیلردن وعورتلردن زیاده خوار و حقیرم پس حضرت اوغلی عبدالله یوردی باباسی ابن سلولدن ال چکوب یوللرینـه کتدیلر (وایدرلرکه عبادة بن صامت رضی الله تعالی عنه ابن سلوله ایتـدی یابا عبدالله حضرتك قاتنـه واروب استغفار طلب ایله اول منـافق بدبخت یوزینی چویروب اول سوزدن اعراض ایتدی عباده ایتدی خدا حقیچون سنك اعراض ایدوب یوزچوردیکك شانـنـده قرآن نازل اولوب نمازلرده اوقنـه کرکدر نتکیم سورهٔ منافقینده بوآیت اولحالی بیـان ایدر (واذا قیـل لهم تعـالوا یستغفر لکم رسـول الله لووا رؤسهم ورأیتـهم یصدون وهم مستکبرون) ❊ وهم بوغزوه ده قصهٔ پرغصهٔ افك واقـع اولدی ❊ عایشهٔ صدیقـه دن رضی الله تعـالی عنهـا صحته ارشمشدرکه ایتـدی پیغمبر صلی الله تعـالی علیه وسلم هر بار سفره کتدکده ازواج مطهراتی میـانـنـده قرعه آتوب قرعه هرکیمك نامنـه چیقـارسـه اول سفره انی کندی ایله بیـله کتورردی پس بنی المصطلق غزوه سنده قرعه بنم ناممه چیقوب اول سفره بنی بیـله کوتوردی بنی راحله یه بنـدرمشلر ایدی آیت حجـاب نازل اولمغـله راحله دن ایندیروب محفه یه بندردیلر وچون اول غزوه ده جنکدن فارغ اولوب کیرو دوندك تامدینه یه قریب برموضعده قوندق اول کیجه سحر وقتنده کوچ ندا سی ایتـدیلر بن کوچ نداسنی اشید وب قضای حاجت ایچون لشکر کاهـدن طشره چیقدم چون کیرو منزله کلوب سینه مه الچالدم کوردم جزع ظفاردن برسیته بنـدم وارایدی قیریلوب بویندن دوشمش درحال دونوب کیرو قضاء حاجت ایتدیکم یره واردم وسینه بندیمی ارادم کیج قالمیشم اول کشیلرکه بنم محفه می یوکلدرلردی بنی محفه ایچنـده ظن ایدوب محفه یی یوکلتمشلر اول زمانك عورتلری اریق وینـی اولوب طعـامی سدرمقدن زیاده تناول ایتمـد کلرندن

انلرده چوقلق لحم وشحم اولمازدی خصوصا بن صغیر السن وضعیف
البدن اولدیغمدن هودجم یوکلدنلر هودجده اولوب اولمادیغمی
تمییز ایتمامشلر عایشه رضی الله عنها ایدر چون سینه بندیمی بولدم
وکیرو منزل یرینه کلدم کوردمکه لشکر کوچوب کتمشلر اصلا بر کیمسه
قالمامش کندی کندیمه ایتدم شمدی بنم غائب اولدیغمی بیلوب بنی
ارامغه کلورلر پس منزل یرنده بولنایم دیو اول اراده اوطوردم بکا اویقو
غلبه ایدوب کندیمی لباسمه صاروب برمقدار یاتدم وصفوان بن معطل
سلمی ذکوانی لشکرك آردینه قالمش ایمش و بر روایتده حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم انی لشکر آردینه قالوب منزلکاهده دوشوب
ویا فراموش اولنوب قلان اشیایی الوب اصحابنه اولشدرمغیچون
تعیین بیورمشیدی انکیچون صفوان لشکردن کیرو قالوب لشکر یوکلرینی
تحمیل ایدرلر ایکن صفوان نمازه مشغول ایدی (القصه عایشه ایدر
صفوان صباح وقتنده بنم یاتدیغم یره ایریشوب بنی کوردکده بو یتان
برار کشیدر ظن ایدوب قالق یاتام لشکر کتدی دیدی و برروایت دخی
اولدرکه بنی کوردکده بیلدی زیرا حجاب آیتی نزولندن مقدم بنی کورمش
ایدی وایتدی (انا لله وانا الیه راجعون) بندخی صفوانك صداسندن
اویاندم وکندیمی اورتدم پس صفوان دوه سنی یاتروب ایندی وایراقدن
طوروب بکا رحمك الله دوه یه سوار اول دیدی بندخی واروب دوه یه سوار
اولدم واول دوه نك مهارینی طوتوب چکدی لشکره تا شول زمانده ایرشدککه
کون قیزوب قونمشلر ایدی پس اصحاب افك دل اوزاتدیلر ودخی
استدکاری سوزلری سویلدیلر وابتدا بوسوزه متصدی اولان عبدالله
ابن سلول منافق ایدی (عروة بن الزبیر روایت ایدرکه مسلمانلردن برقاچ
کیمسه لر بو خصوصده ابن سلوله موافقت ایتدیلر حسان بن ثابت کبی
ومسطح بن اثاثه وحمنه بنت جحش وغیریلری کبی و بروایت دخی اولدرکه
زید بن رفاعه دخی اول جمله دن ایدی عایشه رضی الله تعالی عنها
ایدر مدینه یه ایرشدك خسته اولدم واهل افكك سوزلری خلق اراسنده
شیوع بولوب فاش اولمشیدی و برروایت دخی اولدرکه عایشه ایتدی
انام وبابام وپیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اهل افکك بو مقوله سوزلرینی
اشتمشلر ایدی اما بو قصه دن بنم هیچ خبر وآکاهلغم یوغیدی وحضرتك

مزاجنی کندیمه نسبت متغیر بولدم زیرا غیری زمانلرده ایده کلدیکی
لطف ومرحمتی بو خسته لکمده ایتمدی یانمدن کچسه اهل بیته خسته کز
نیجه‌در دیو صورردی قاتمه کلوب اوطورمزدی وغیری
خسته لکلرمده اولدیغی کبی حال وخاطرم صورمغه تقید بیورمزدی
اول برودتک وعدم التفاتک سببنی هیچ بیلمدم تا برمقدار مرضم خفت
بولوب ایولکه دوندم بر کیجه مسطحک اناسی ایله مدینه‌ده قضای
حاجت ایچون مهیا اولان صحرایه چیقدمکه هنوز اوو قتده مدینه‌نک
خانه‌لرنده مستراح دوزمشلر ایدی بزم عادتمز اول ایدیکه هر کیجه اول
فضایه قضای حاجت ایتمکه کیدردک بولده ام مسطحک ایاغی اتکنه
طولاشوب یوزی اوستنه دوشدی (تعس مسطح) دیدی یعنی مسطح
هلاک اولسون دیمک اولور عایشه ایدر بن ایتدم یا ام مسطح بدر غزاسنده
حاضر اولان کشی‌یه یعنی مسطحه نیچون سوکوب دشنام ایدرسن
و برروایتده مهاجرین اولیندن اولان اوغلکه نیچون دشنام ایدرسن
(القصه اوچ نوبت بو منوال اوزره ام مسطحک ایاغی اتکنه
طولاشوب یوزی اوزرینه دوشدی وهر دوشدکجه اوغلی مسطحه
بددعا ایدردی وهر بددعا ایتدکجه عایشه دخی اوغلکه نیچون بددعا
ایدرسن دیو بو سوزلری سویلردی اوچنجی نوبتده ام مسطح ایتدی
ای عایشه اشتمدکمی که مسطح نه‌لرسویلمشدر بن ایتدم نه‌سویلمشدر
ام مسطح تمام اهل افکک سوزلرینی بکا خبرو یردی اول سوزلری اشیدوب
دخی بترخسته اولدم (و برروایت دخی اولدر که عایشه ایتدی
ام مسطحدن بو سوزلری اشتدکده قضاء حاجت مهمی خاطرمدن کیدوب
اول ارایه نیجه کلدم ایسه کیرویه اویله دوندم (و برروایت دخی اولدر که
دماغمه بر بخار صعود ایدوب بره دوشوب بیهوش اولدم (و برروایت
دخی اولدر که بوخبری اشتدیکمده دیلدمکه برقیو باشنه واروب کندیمی
قیویه اتام چون کیرویتا غمه کلدم بغایت اندوه وملالده ایدم پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم کلوب سلام ویروب ایتدی خسته کز نیجه‌در
بن ایتدم بکا دستور ویررمیسنکه انام بابام اوینه کیدم و بوسوزدن
مرادم بو خبری انلردن تفحص وتحقیق ایتمک ایدی پس حضرت بکا
اذن و یردی انام بابام قاتنه واردم وانامه ایتدم بونه سوزلردر که خلق

بنم حقمده سویلرلر انام ایتدی ای عایشه غم یمه کوکلکی کیك طوت خدا
حقیچون برعورتکه خوب روی وصاحب منزلت اوله وزوجی انی
زیاده سووب محبت ایده وزوجنك برقاج عورتلری دخی اوله البته
اول عورتك عیب جویلری چوق اولوب حسد یوزندن انك حقنده
بونك امثالی سوزلری سویلرلر بن ایتدم سبحان الله خلق بو سوزی
سویلمشلرمیدر و بوسوز حضرت رسوله وپدرم ابوبکره ایرشمشمیدر
(وبرروایت دخی اولدرکه ایتدی ای انا حق تعالی سنی یارلغیه روامیدرکه
خلق اراسنده بومقوله سوزلر فاش اوله وسن بنی خبردار ایتمیه سن
دیوب اغلمغه باشلدم پدرم خانه‌نك یوقاروسنده قرآن اوقور ایدی
بنم اوازم ایشیدوب انامدن صوردیکه اکا نوادی نیچون اغلر انام ایتدی
خلق عالمك افك سوزلرینی اشتمامشیدی شمدی اشتدی اکا اغلر بابام
ابوبکر دخی برساعت اغلیوب اندنصکره بکا تسکین ویروب ایتدی
ای جکر کوشم فزعی ترك ایدوب صبر ایله تا حق تعالی نه حکم بیورر
کوره‌لم عایشه ایدر بنم کوزمدن یاش دیکمدی وکوزیمه اویقو کیرمدی
عایشه‌نك اناسی ام روماندن مرویدرکه ایتدی عایشه بیهوش اولوب
عقلی باشنه کلمدی الا استه طوتوب دتردی وبن خانه‌ده بولنان اثوابی
انك اوزرینه اورترایدم عایشه رضی الله تعالی عنها ایدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم علی مرتضی واسامة بن زیدی طلب ایلدی
وانلر ایله بنم شانمده مشورت بیوردی واول سرور اهل وعیالنه متعلق
اولان اموردە مشاوره ایتملو اولسه غالبا علی واسامه ایله مشورت
ایدردی غیری‌یه تجاوز ایتمزدی (وبرروایت دخی اولدرکه بوخصوصده
آسامه‌نك والده‌سی ام ایمنله مشورت ایدردی غیری‌یه تجاوز ایتمزدی
(وبرروایت دخی بودرکه بوخصوصده اسامه‌نك والده‌سی ام ایمنله دخی
مشورت بیوردی (وبرروایت دخی اولدرکه عایشه ایتدی بوبابده زینب
بنت جحشله دخی مشورت بیوردی زینب جوابنده دیدیکه یارسول الله
بومقوله نسنه‌لردن بن کوزیمی وقولاغمی حفظ وحمایت ایدرم عایشه
ایدر بنم حقمده ایتدیکی ورع واحتیاطی سببیله حق تعالی زینبی افك
ورطه سندن حفظ ایلدی ولکن زینبك قزقرنداشی تعصب
ایدوب بوسوزلرده منافق ایله موافق ایدی اما اسامة بن زید ایتدی

يارسول الله بن سنك اهلكدن خيرو ايلكك غيري نسنه بلمز بن واما علي ايتدي (يارسول الله لم يضيق الله عليك والنساء سواها كثيرة) يعني خدا سنك اوزريكه ايشي كوج بيورمدي وحال بوكه دنياده اندن غيري عورت چوقدر ويارسول الله انك جاريه سي بريده دن صوركه اول كيجه وكوندز عايشه يه خدمت ايدر وهرنه خبر بيلورسه سكا طوغري سويلر (وبعض كتب سيرده كورلمشدر كه حضرت رسالت اول ايامده اكثر اوقات خانه سندن طشره چقميوب ملول ومحزون اوطوروردي بركون عمر بن خطاب رضي الله تعالى عنه انك قاتنه واردي حضرت ايتدي اي عمر بوواقعه ده سن نه ديرسن عمر ايتدي يارسول الله بن يقين بلورمكه بوسوزي يلاندر منافق سوزيدر حضرت ايتدي بوسوزيكه هيچ دليلك وارميدر عمر ايتدي بلي واردر دليلم بودركه حق تعالى روا كورمزكه سنك اندامكه سكك قونه انكيچونكه سكك نجاسات ومستقذرات اوزرينه قونوب اياقلري ناپاك نسنه ايله آلوده اولور حق تعالى سنك بدنكي اندن حفظ ايدوب اوزريكه سكك قوندرمز پس حق تعالى سني اقبح اشيا ايله آلوده اولان كشيدن نيچون حفظ ايتمز خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بوتقريرخوش كلوب منبسط اولدي اندنصكره اول حضرت عثمان بن عفان ايله بوبابده سوز سويلشدي عثمان ايتدي يارسول الله بنم جزمم بودركه بوسوز منافقلرك يلانيدر حضرت ايتدي نه دليل ايله ديرسن عثمان ايتدي دليلم بودركه حق تعالى روا كورمزكه سنك كولكك يره دوشه انكيچونكه حق تعالى سنك كولكك دوشديكي موضعه كيمسه نك وضع قدم ايتديكنه وياخود كولكك برناپاك يره دوشديكنه راضي اولماز حق تعالى سنك سايه كي چونكه بومثابه ده صيانت ايليه پس سنك حرم محترمكي نوجهله صيانت وحفظ ايتميه اندنصكره علي مرتضادن كرم الله وجهه سؤال ايتديكه ياعلي سن بوبابده نه ديرسن علي ايتدي يارسول الله بوسوزك اصلي يوقدر منافقلرك مفتريانندر وبونك اوزرينه دليلم واردر حضرت ايتدي دليلك ندر علي مرتضي ايتدي دليلم بودركه بركون سنك اردكده نماز قيلاردك اثناء نمازده نعلينكي اياغكدن چيقاردك بزدخي جمله مز سكا موافقت ايچون اياقلريمزدن نعلينلريمزي چيقاردق چون نمازي تمام

ایتدك بوردك كه نعلینلر یكزی نیچون چیقاردیكز ایتدك یارسول الله
سكا موافقت ایچون چیقاردق سن ایتدك بن انكیچون چیقاردمكه
جبرائیل كلوب اباغمده كی نعلین طاهر دكلدر دیو بكا خبرویردی چون
حضرت باری تعالی نعلینك ناپاكدر اباغمدن چیقاردیو سكا وحی ایلیه
پس اكر بو امر مقرر اولیدی حق تعالی سكا خبر ویردی یارسول الله
خاطریكی خوش طوتكه حقیقت حال عن قریب جلال احدیتدن سكا ظاهر
اولسه كركدر حضرت عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها ایدر علی مرتضی
اول حضرته بو احوالی عایشه نك خدمتكاری بریده دن صوردیكه
حضرت بریده یی قاتنه كتوروب ایتدی ای بریده هیچ خاطركده برشك
وشبهه حاصل اوله جق مرتبه عایشه دن برنسنه مشاهده ایتدیكمی
بریده ایتدی یوق یارسول الله خدا حقیچونكه سنی حقله كوندرمشدر
عایشه نك خدمتنه بل باغلیالدنبرو عایشه دن موجب عیب اوله جق
برنسنه كورمدم شوقدر واركه كاه كاه خمیر یوغورردم وعایشه یه
بو خمیری كوزت دیرایدم وبن آتش یاقمغه كیدردمكه اتمك پشورم
عایشه غفلت ایدوب یاخود اویورایدی پس قیون كلوب اول خمیری یرایدی
(وبر روایت دخی اولدر كه بریده ایتدی بن عایشه دن بنی عیبلكدن
وپاكلكدن غیری هیچ نسنه بیلمزین نته كه خالص قزل التونی اریدن كشی
عیبدن خلوصندن غیری هیچ برنسنه بیلمز (وبر روایت دخی اولدر كه
بریده ایتدی والله عایشه طلای خالصدن یعنی قزل التوندن پاكیزه
ركدر اكر خلقك دیدیكی ایشی اول ایتمش اولیدی حق تعالی سكا
خبر ویردی عایشه رضی الله تعالی عنها ایدر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم بریده دن كیفیت حالی سؤال ایتدكدنصكره مسجده كلدی
وبر خطبه اوقودی اول خطبه ده خدای تعالی یه حمد وثنادنصكره
ایتدی ای كروه مسلمین (من یعذرنی من رجل فقد بلغنی اذاؤه فی اهلی)
یعنی كیمدر كه بكا نصرت واعانت قیله وبن انتقام آلام اول كیمسه دنكه
بنم اهل بیتم حقنده انك ایذا وجفاسی تحقق بكا ایرشمشدر خدا
حقیچونكه بن اهلمده ایلكدن غیری نسنه بیلمزین وعلی التحقیق بر كشی
ذكر ایتدیلر كه بن اول كشیدن ایلكك غیری نسنه بیلمزین سعد بن
معاذ اباغه قالقوب ایتدی یارسول الله بن سكا انتقام المقده نصرت

ایدرم اکر اول کشی اوس قبیله سندن ایسه امر بیور تا بو یننی اورایم اکر قرنداشلریمز اولان خزرج قبیله سندن ایسه همان بنه امر بیور بزسنك امریکی تنفیذ واجرا ایدەرز پس سعد بن عباده که خزرج قبیله سنك مقتداسی ایدی ایاغه قالقدی عایشه ایدر حالبو که سعد بن عباده بو واقعه دن مقدم برصالح کشی ایدی ولکن اولکون انی غیرت وحمیت طوتوب ایتدی یاسعد بن معاذ یلان سویلدك اکر خزرجدن ایسه سن انی اولدرمکه قادر دکلسك واکر کندی قومکدن ایسه ده انی اولدرمك سکا مناسب دکلدر وسن بو سوزی انکیچون سویلدك ککه بیلورسنکه بو یلانی سویلینلر خزرج قومندندر پس اسید بن حضیر که سعد بن معاذك عمی اوغلی ایدی ایاغه قالقوب سعد بن عبادەیه ایتدی سن یلان سویلرسن خدا حقیچون اول سوزی سویلیان هرکیم اولورسه اولسون اولدر یرز وتحقیق بودرکه سن منافقسن ومنافقلر طرفندن سوز سویلرسن وانلرك جانبندن مجادله ایدرسن پس اوسیلر وخزرجیلر میاننده جنك وجدال واقع اولدی حضرت اول جماعته تسکین ویروب خاموش قیلدی واول سوزدن کچدی عایشه رضی الله تعالی عنها ایدر بن اول وقتده بابام ابو بکرك خانه‌سنده ایدم و بو حکایتلری ایشدررلردی ایکی کون وایکی کیجه‌یه قریب کوزومه اویقو کیرمدی وکوزومك یاشی طور میوب دیکلمدی قورقار ایدمکه اغلمقدن جکرم مجروح اوله وانام بابام دخی یاننده اوطورمشلر ایدی انصاردن برخاتون اذن استیوب ایچرو کیردی وکلوب او کومده اوطوروب بنمله بیله اغلدی بز اول حالده ایکن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قپودن ایچرو کیروب سلام ویردی واوطوردی وبو سوز بنم حقمده سویلنه‌لی حضرت بنم قاتمده اوطورمامشیدی ورآی ایدیکه حضرته بنم شانمده وحی کلمامشیدی وعایشه‌نك اناسی امرومادن برروایت دخی اولدر که حضرت کلوب عایشه‌نك قاتنده اوطوردقده عایشه اسمه دترەمه سنده ایدی اول سرور صورد یکه بوکا نه اولدی ام رومان ایتدی اسمه‌دن دتر حضرت ایتدی غالبا بو سو یلانن سوزلری اشتمشدر ام رومان ایتدی نعم یارسول الله اشتدی اند نصکره عایشه قالقوب برمقدار اوطوردی واول سرور حق تعالینك حمد وثناسنی وشهادتنی

ذکر ایتدکدنصکره ایتدی (امابعد یاعایشه بکا سنکیچون شویله شویله
دیدیلر اول ایشلردن اکر بی کناه ایسهك تیز اوله که حق تعالی سنك
بی کناه اولدیغکی اظهار ایلیه واکر خلاف عاده سندن برکناه صادر
اولدی ایسه پس خدایه رجوع ایدوب مغفرت طلب ایله وتوبه قیل
تحقیق بودر که چون قول کندی ایتدیکی کناهه اعتراف ایدوب
اول کناهدن توبه قیله وحق تعالینك درکاهنه رجوع ایده حضرت
جلال احدیت انك توبه سنی قبول بیوره عایشه ایدر چون رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم سوزلرینی تمام ایتدی بنم کوزیمك یاشی دیکلدی
وپدر ومادریمه ایتدم حضرته جواب ویرك انلر ایتدیلر بزنه دیه جکمزی
بیلمزز پس حضرته جواب ویرمکه بن حاضرلندم وحالبوکه کوچك
قزایدم وقرآندن چوق نسنه اوقومامشیدم ایتدمکه والله بیلورمکه
بنم شانمده بو سویلنن سوزلر سزك قولاغکزه ایریشوب کوکللریکزه
یرایتمشدر وسز اکا ربط قلب ایدوب اینانمشسزدر اکر بن بی کناهم دیسم
تصدیق ایتمزسز وحق تعالی بیکناه اولدیغمی بیلوب طورر ایکن
اول کناهی ایتدم دیو اعتراف ایلسم اعترافمه اینانورسز خدا حقیچون
بنمله سزك ارالغمزده اولان حال وشانه برمثال بولمیزین الا که یوسفك
باباسی بولورمکه اول زمان دیمشدیکه (فصبر جمیل والله المستعان
علی ماتصفون) واولقدر که یعقوبك نامنی خاطریمه کتورمك استدم
خاطریمه کلمدی پس بونی دیدم ویوزیمی دوندروب طایاندم وبی کناه
اولدیغمدن بیلور ایدمکه حق تعالی بنم براءت وطهارتمی ظاهر قیلسه
کرکدر وامیدم اول ایدیکه اول حضرت بنم براءت وطهارتمه دلالت
ایدر بردوش کورر دیرایدم لکن هیچ خاطریمه کلمز ایدیکه حق تعالی
بنم حقمده تکلم بیوره وکندیمی اندن حقیررك بیلوردمکه بنم حقمده
وحی متلو یعنی آیت کریمه کوندره که قیامته دك مسجدلرده ومحرابلرده
اوقونه عایشهٔ صدیقه ایدر والله که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
هنوز اول مجلسدن قالقمغه قصد ایتمامشیدی واول خانه ده اولانلردن
هیچ برکیمسه طشره چیقمق واقع اولمامشیدیکه ناکاه اول حضرتده
وحی نزولی آثاری ظاهر اولدی وهرکاه که اول حضرته وحی کللواولسه
یانندە اولانلر وجه شریفندن بیلورلر دیکه اکا وحی کلسه کرکدر پس

انام سجنیاندن دوزلمش برپاصه دیغی اول سرورك باشی آننه قودی واوزرینه بردیدکاری لباسی اورتدی چون اول حالت اول سروردن منجلی اولوب یوزندن لباسی کیدروب رخسار پر انوارندن اینجو دانه‌لری کبی ترلر دوکلوب تبسم ایدرك ابتدا کلامی بو اولدیکه بشارت اولسون سکا ای عایشه که حق تعالی سنی مبرا قیلوب پاکلکوکه شهادت ایلدی بابام ایتدی قالق اول سرورك قاتنه واروب مراسم شکری یرینه کتورن ایتدم بوواقعه‌ده حق تعالیدن غیری برکیمسه‌دن منندار دکیلم انجق انك حمدو ثناسنی ایدرم که آسماندن بنم براءتمی کوندردی (وبرروایت دخی اولدرکه عایشه ایتدی حضرت بنم الیمه یاپشدی بن خشمله الیمی چکوب آلدم بابام ابوبکر بکا حیقروب نیچون بویله خشونت ایدرسن دیدی پس سیدعالم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (اعوذ بالله السمیع العلیم من الشیطان الرجیم ان الذین جاؤا بالافك عصبة منکم لاتحسبوه شرالکم بل هو خیرلکم) تاسورهٔ نوردن اون آیت اوقودی (وبرروایت دخی اولدرکه عایشه ایتدی چون بنم براءتم نازل اولدی بابام ابوبکر قالقوب بنم باشمی اوپدی اندنصکره حضرت طشره چیقوب مسجده کلدی ویارانی جمع ایدوب برخطبه اوقودی اندنصکره بوبابده نازل اولان آیاتی اصحابه قراءت بیوردی (مرویدرکه ابوبکرك خاله‌سی قزینك اوغلی مسطح بن اثاثه‌نك باباسی فوت اولوب مذکور مسطح صغیر ویتیم قالمغله ابوبکر انك فقر وقرابتی سببیله کفالت ایدوب کسوه ونفقه سنی ویرردی ومذکور مسطح قصهٔ افکده منافقه موافقت ایتدیکی ایچون ابوبکرصدیق عایشه‌یه براءت آیتی نازل اولدیغی کون یمین ایتدیکه شمدنصکره مسطحه هرکزنفقه وکسوه ویرمیه حق تعالی آیت کوندردیکه (ولایأتل اولوا الفضل منکم والسعة ان یؤتوا اولی القربی والمساکین والمهاجرین فی سبیل الله ولیعفوا ولیصفحوا الاتحبون ان یغفرالله لکم والله غفوررحیم) صدیق بوآیت کریمه‌یی استماع ایتدکده ایتدی بلی خدا حقیچون سورمکه حق تعالی بنی یارلغیه پس عادت معهوده سی اوزره مسطحه نفقه ویروب یمیننه کفارت ویردی وایتدی شمدنصکره هرکزنفقه‌یی اندن منع ایتمیه‌یم امام مسلم نیسابوری صحیحنده عبدالله بن مبارك مروزیدن

نقل ایتمشدر که قرآن آیتلرندن اك امید واراوله جق آیت اشبو
(الا تحبون ان یغفر الله لکم) آیتیدر ایدرلر که عایشه نك براءتی نازل
اولمازدن مقدم ابو ایوب انصاری یه زوجه سی ایتدی اشتدکمی
خلق عایشه حقنده شویله شویله دیرلر ابوایوب ایتدی خدا حقیچون
اول سوزلر یلاندر وای ام ایوب هیچ سن روا کوررمیسنکه بنم اوزریمه
برآخر کیسه ایله باش قوشه سن ام ایوب ایتدی یوق والله ابوایوب
ایتدی خدا حقیچون عایشه سندن یکر کدر پس پیغمبرك اوزرینه
بومقوله امری نیجه روا کورر (و برروایت دخی اولدرکه ابو ایوب
ایتدی (مایکون لنا ان نتکلم بهذا سبحانك هذا بهتان عظیم)
حق تعالی اول مرد صالحدن بوسوزی قبول ایدوب بو سوزك خلافنی
سویلینلره عایشه نك براءتی آیتنده عتاب ایلدی نته کیم بیوردی
(لو لا اذ سمعتموه ظن المؤمنون والمؤمنات بانفسهم خیرا و قالوا
هذا افك مبین) و بر محلده دخی بیورمشدرکه (ولولا اذ سمعتموه قلتم
مایکون لنا ان نتکلم بهذ اسبحانك هذا بهتان عظیم) وکتب احادیثده
وسیرك بعضیسنده بوحکایت ابی بن کعبك اولمق اوزره و بعضیسنده
اسامه نك اولمق اوزره دخی روایت اولنمشدر اکرد وکلیسی صحته
ایرایشورسه توارده حملدن هیچ مانع یوقدر (نقلدرکه چون عایشهٔ
صدیقه نك براءتی آیتلری نازل اولدی حضرت اول آیتلری خلقه
قراءت ایدوب قاذفلری یعنی بوسوزی سویلیلری کتوردوب انلره
حد قذف اجرا بیوردی و بلمك کرکدرکه عایشهٔ صدیقه نك
رضی الله تعالی عنها بوسفرده و یاخود برغیری سفرده برنوبت
دخی سینه بندی ضایع اولمشیدی مدینه یه قریب صلصل نام
بر موضعده ایدرلرکه حضرت اول سینه بندی بولدرمق ایچون توقف
بیوردی واول منزلده صو بولنمزدی واشکرك صولری یوق ایدی
خلق ابو بکر قاتنه واروب عایشه دن شکایت ایدوب ایتدیلر انك سینه
بندی ایچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم شویله برصوسز منزلده
توقف ایلدی صو بولنماز ونمازلر فوت اولور صدیق رضی الله تعالی
عنه عایشه نك منزلنه متوجه اولدی کوردیکه اول سرور مبارك
باشنی عایشه نك کوکسنه قیوب اویقویه وارمش عایشهٔ صدیقه

رضی الله تعالی عنها ایدر ابو بکر بکا عتاب ایدوب قاتی سوزلر سویلیکه باشلیوب یومروغنی نیزه کبی سورادوب بوش بوکریمه اوردی بن سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلمی اویقودن اویانسون دیو صبر ایدوب یرمدن قلده مدم پس اول حضرت اویقودن اویاندی وصو بولمدی پس حق تعالی تیمم آیتنی کوندردی اسید بن حضیر ایتدی (ماهی باول برکتکم یا آل ابی بکر) عایشه ایدر چون بنم سوار اولدیغم دوه یی یرندن قالدردیلر مکر سینه سی آلتنده دوه نک آلتنده ایمش

﴿ وهم بو سالده اکثر اهل سیر قولی اوزره خندق غزوه سی واقع اولدی ﴾

واکا غزوهٔ احزاب دخی دیرلر ارباب سیر رحمهم الله کتور مشلردر که چون فخر عالم صلی علیه وسلم بنی النضیر یهودلرینی مدینه حوالیسندن سوروب چیقاردی اول قوم اطراف بلاده منتشر اولوب هر طائفه بر کوشه ده منزل طوتدیلر اول جمله دن حیی بن اخطب وسلام ابن ابی الحقیق وکنانة بن الربیع وانلره متابع اولانلر خیبر نواحیسنده متوطن اولدیلر اندنصکره انلرک اشرافندن بر جماعت حیی کبی وکنانه وعامر زاهب فاسق وهوذة بن القیس وائلی کبی وغیریلرندن بکرمی به قریب کیمسه لر مکه یه کتدیلر تا کفار قریشی سید عالمک صلی الله علیه وسلم جنک وحربنه تحریص ایده لر وانلر ایله بوخصوصده معاهده سلسله سنه استحکام ویره لر ابوسفیان چون انلرک کلدکلرینه واقف اولدی انلره ملاقات ایدوب نه مصلحت ایچون کلدیکز دیدی انلر ایتدیلر کالدک که سزکله محمدک عداوتنه معاهده ایدوب محمدی ارالقدن قالدیروب استیصال ایده یوز ابوسفیان ایتدی (مرحبا بکم واهلا) خلقک بزه اک سوکلوسی اول کیمسه در که محمدک عداوتنده بزه یاردم ایلیه انلر ایتدیلر ای ابوسفیان بطون قریشدن اللی کشی اختیار قیل سن دخی انلر ایله بیله اول تا جمله مز بیت کعبه یه وارهلم وکعبه اورتوسنک آلتنه کیره لم شویله که کوکسمز کعبه دیوارینه متصل اوله اندنصکره یمین ایده لم که محمدک عداوتنده متفق اوله یز وجمله مزک بو بابده سوزی براوله ومادام مکه یزدن بر عرق صاغ اوله انک جنکندن ال چکمیه یوز پس دیدکلری کبی ایدوب اول منوال اوزره عهد ومیثاق باغلدیلر قریشدن بعضیسی بعضیسنه ایتدیلر اهل کتابک ربئسلری یعنی یهودسزک

قاتكزه كلوب انلردن سؤال ايدنكه بزم طريقه مزمى هدايته اقربدر
يوخسه محمدك طريقه سيمى هدايته اقربدر پس ابوسفيان انلره ايتدى
اى طائفهٔ يهود سز اهل كتابسز وعلماء احبارسز دنسز بزم ديمزمى
يكركدريوخسه محمدك دينمى بز برقومزكه بيت كعبه نك تعميرينه
سعى ايدەرز وقوجه اوركجلى دوەلرى بوغازليوب حاجيلره اطعام ايدەرز
وانلره شراب ويررز و پوطه طپارزكه آباء واجدادمزك طريقه سيدر
ومحمد يكى دين كتورمشدر ويكى آيين احداث ايتمشدر
جحود عنود دينلر بنى دنيايه صاتوب ايتديلر محمدك دينندن سزك
دينكز حقه قريبركدر وحق تعالى آيت كوندرديكه (الم تر الى الذين
اوتوا نصيبا من الكتاب يؤمنون بالجبت والطاغوت ويقولون للذين
كفروا هؤلاء اهدى من الذين آمنوا سبيلا اولئك الذين لعنهم الله ومن
يلعن الله فلن تجد له نصيرا) الى قوله تعالى (وكفى بجهنم سعيرا)
ايدرلركه چون يهود قريش طائفه سى ايله بومصلحتلرى تمام كوروب
فراغ خاطر تحصيل ايتدكلرندنصكره بنى غطفان قبيله سنه وارديلر
وانلرى دخى اول حضرتك جنك وقتالنه تحريض ايتديلر ووعد
ايتديلركه خيبرك تمام بريللق خرما محصولى و برروايتده نصف
محصولى انلرك اوله عيينة بن حصين فزاريكه اول قومك رئيس
ومقتداسى ايدى يهود قومنك سوزينى خيبرك بريللق خرماسى
و برروايتده نصفى كنديلرك اولمق شرطيله اجابت ايلدى وبنى اسددن
حلفاسنه يعنى يميندا شلرينه مكتوب يازوب انلرى دخى قتالنه احضار ايلدى
پس ابوسفيان قريش لشكرينى جمع ايدوب درت بيك ار اولديلر و براوا
ترتيب ايدوب عثمان بن طلحة بن ابى طلحه يه ويرديلر وانلرك لشكرنده
اوچيوز آت وبيك دوه وار ايدى مكه دن طشره مر الظهران نام
موضعده قبيلهٔ اسلم واشجع وبنى مره وكنانه وفزاره وغطفان
هر بريسى برجمع كثير ايله كلوب انلره ملحق اولديلر شويله كه اون بيك
لشكر جمع اولدى وجمله سى اتفاقله مدينه جانبنه توجه ايتديلر
و بوسببدن بوغزوه يه احزاب ديرلر ايدى چون اول كروهك مدينه يه
توجهلرى خبرى سمع شريف نبوى يه ارشدى اشراف مهاجر
وانصارى جمع ايدوب احزاب خصوصنده انلر ايله مشورت بيوردى

(سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه ایتدی یارسول الله بزم ولایتمزده
قاعده او بله درکه برلشکر عظیم برشهره قصد ایتدکده اول شهر خلقنك
اول لشکر ایله مقاومته قدرتلری اولماسه شهرك اطرافنه خندق قازرلر
پس رسول واصحابنه سلمانك بوسوزی مقبول ومرغوب کوروب
امر ایتدی تا لشکر براغی کوردیلر وعبد الله بن ام مکتومی مدینه ده
یرینه خلیفه قویوب لواء مهاجرینی زید بن حارثه یه ولواء انصاری
سعد بن عباده یه ویروب اوچ بیك ارایله مدینه دن طشره چیقدی
وصحابه اوغللرندن برطائفه کیرو مدینه یه دوندیروب انلردن برکروهنه
عبد الله بن عمر و زید بن ثابت وابو سعید خدری وبرا بن عازب کبی
حربه اذن ویردی وانلر اون بشر یاشنده کیرمشلر ایدی پس حضرت
خندق قازمغه مناسب برموضع طلب ایلدی تأمل ایدوب کوردیلر که
مدینه نك برطرفی عمارات وقلعه دیواری وسائرایله مسدود اولوب
خندقه احتیاج یوغیدی وآخر طرفی جبل سلع دیدکاری برکشاده
صحرا ایدی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم خندق اول اراده
اولمغی اختیار بیوردی شویلکه جبل سلع لشکرك آردینه واقع اولوب
خندق لشکرك اوکنده واقع اولدی ولشکرکاه جبل سلعك دبنده
قرار داده اولدی واول سرور ایچون قزل سختیاندن برخیمه قوردیلر
وابتدا خندق یرینه خط چکوب هرقرق آرشون یری اون کشی یه
قسمت بیوردی (وبر روایتده هراون کشی یه اون آرشون یر تعیین بیوردی
وبنی قریظه یهودندن خندق قازمق ایچون عاریت چاپه
وکورك وبل وزنبیل الدیلر وحالبوکه انلر ایله اول زمانده پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم ماینده صلح ومعاهده وار ایدی وقریشك
مدینه یه کلدکارینی استمزلردی پس خندق قازمغه مشغول
اولدیلر وحضرت طپراق چکمکده وخندق قازمقده یارانه امداد
ایدردی تا انلر کوکل خوشلغیله ونشاط تمام ایله اشلیوب سعی بلیغ
ایده لر (نقلدر که خواجهٔ کائنات علیه افضل الصلوات مهاجرینه
قازه جقلری یری وانصاره قازه جقلری موضعی معین ومقرر قلمشیدی
واصحاب سلمان فارسی ایچون بربرلرینه مناقشه ایدوب مهاجرلر
ایدرلردیکه سلمان بزدندر وانصار ایدرلردیکه سلمان بزدندر وبزاکا

مهاجرلردن احق واولی یوزوحال بوکه سلمان بغایت مرد قوی ایدی وخندق قازمق علمنی ایو بیلوردی ومهاجر وانصارك سلمان بابنده مناقشه‌لرینی سیدعالم صلی الله تعالی علیه وسلم استماع ایتدکده بیوردی (سلمان رجل منا اهل البیت) ایدرلرکه سلمان خندق قازمقده اون کشینك اشلدیکی قدر ایش اشلردی (وبر روایت دخی اولدرکه کونده بش آرشون خندق قازر ایدیکه دریکلیکی دخی بش آرشون ایدی برکون قیس بن ابی صعصعه‌نك اکا نظری اصابت ایلدی همان مصروع اولوب دوشدی وایشدن کیرو قالدی اول واقعه‌یی حضرته عرض ایتدیلر حضرت ایتدی ابی صعصعه سلمان ایچون آبدست آلسون وآبدست الدیغی صویی برقابه قویوب اول صوایله سلمانی یوسونلر واول صو قودقلری قابی سلمانك آردنده باشی اشاغی قپاسونلر صحت بوله پس حضرتك بیوردیغی کبی ایتدیلر سلمان فی الحال خلاص بولدی (وصحته ایرشمشدرکه اول کونلرده هوا بغایت صوغوق ایدی ومدینه‌ده عسرت وقحط وار ایدی شویلکه اکثریاران آجلغله کون کچروب ایشلرلردی سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایش اوزرینه کلوب کوردیکه یاران اول شدید صوغوقده قارنلری آج اولدیغی حالده ایش اشلرلر وزحمت ومشقت چکرلر وخندق ایچندن طپراغی آرقه‌لریله طشره چیقاررلر حضرت دخی نفس نفیسیله طپراق چکدی شویلکه اول سرورك اوستی باشی طپراق اولدی ویارانه دلداراق ایدردی وفتح وظفر وعده‌سی وروب درایدی ✽ اللهم ان العیش عیش الآخرة ✽ فاغفر للانصار والمهاجرة ✽ واصحابدن دخی نیچه کیمسه‌لر درلرایدی (شعر) نحن الذین بایعوا محمدا ✽ علی الجهاد مابقینا ابدا (وبرروایت دخی اولدرکه حضرت طپراق چکرایدی ودرایدی (رجز) والله لولا الله مااهتدینا ✽ ولا تصدقنا ولاصلینا ✽ فانزلن سکینة علینا ✽ وثبت الاقدام ان لاقینا ✽ ان الاولی قدبغوا علینا ✽ اذاارادوا فتنة ابینا ✽ وآخر کلمه‌یه کلدکده رفع صوت ایدوب اول کلمه‌یی مکرر بیورردی (مرویدرکه براءبن عازبدن وجابر بن عبدالله انصاریدن رضی الله عنهم که انلرایتدیلر چون رسول خدا صلی الله علیه وسلم بزه خندق قازمق امرایلدی بزدخی قازمغه مشغول اولدق برکون قازدیغمز

بردن برطاش چیقدی بغایت صرب طاش ایدی شویلکه چاپه و کولنك
اکا کار ایتمزدی وانی قیرمقدن عاجز اولوب کیفیت حالی اول حضرته
عرض ایتدك جابرك روایتی اولدرکه حضرت ایتدی بن کندم قالقوب
انی کوره یم پس قالقوب کلدی وحالبوکه آجلغندن مبارك قارننه
طاش باغلمشیدی وبزدخی اوچ کوندن بری طعام طتمامش ایدك پس
پیغمبر صلی الله علیه وسلم کوانکی النه الوب (بسم الله) دیدی واول
طاشه بر کوانك اوردیکه اول طاشك ایکی دانکی قیرلدی ویوردیکه
(الله اکبر) شامك مفتاحلرینی بکاویردیلر خدا حقیچونکه بن بوساعتده
شامك قزل کوشکلرینی کوره یورم واندنصکره اول طاشه برضرب
دخی اوردی انك ایکی دانکی دخی شکست اولدی ویوردیکه
(الله اکبر) فارس مملکتنك مفتاحلرینی بکا ویردیلر خدا حقیچون که بن
بوساعتده مداین شهرینك آق کوشکلرینی کوره یورم اندنصکره برضرب
دخی اوردی اول طاش تمام قیرلدی ویوردیکه (الله اکبر) یمن ولایتنك
مفتاحلرینی بکا ویردیلر بن بوساعتده بورادن صنعا شهرینك قپولرینی
کوره یورم (وبرروایت دخی اولدرکه اول طاشه هر برضربه اوردقجه
اول طاشدن بربرق ظهور ایتدی واول حضرت تکبیر ایلدی مسلمانلر
دخی موافقت ایدوب تکبیر ایتدیلر اندنصکره ایتدی اول طاشدن چیقان
آیدنلقلری بن کوردم سز دخی کوردیکزمی اصحاب ایتدیلر کوردك
یارسول الله حضرت ایتدی اولکی آیدنلقده شام کوشکلرینی ایکنجیده
یمن قصرلرینی اوچنجیده مداینده کسرا انك قصرا بیضنی مشاهده
ایلدم اندنصکره اول حضرت طوروب سلمانه اول مداینده اولان
کوشکك اوصافنی تقریر ایلدی سلمان ایتدی اول خدا حقیچونکه سنی
بعث ایلدی اول مداینده اولان قصرا بیض وصف ایتدیکك کبیدر
و بن شهادت ایدرین سن خدانك رسولیسن اندنصکره یارانه خبر
ویردیکه بنم امتمك ملکی تا اول ارالره بالغ اولسه کرکدر و بندنصکره
مسلمانلر اول ممالکی فتح ایتسه لر کرکدر وقیصر و کسرانك خزینه لرینی
حق یولنده انفاق ایتسه لر کرکدر سلمان ایدر الله حقیچونکه بن اول
حضرتك خبر ویردیکی نسنه لرك جمله سنی کوردم واول زمانلره ایرشدم
وایام خندقده جابر وسائرك ضیافتی قصه سی ان شاء الله تعالی بو کتابدن

معجزات فصلنده ذكر اولنور (القصه) مسلمانلر جد تمام وسعی واهتمام ایله ایشلرلردی وتعجیل ایدرلردیکه دشمن لشکری ایرشمزدن مقدم اول کاردن فراغ حاصل اوله صحته ایرشمشدر که التی کون تمامنده خندق مصلحتی تمام اولدی ومسلمانلر عورتلرینی واوغلانلرینی واموال وامتعه لرینی مدینه حصارلرنده محفوظ ومضبوط قیلدیلر (منقولدر که بنی قریظه یهودیلری پیغمبر ایله صلی الله تعالی علیه وسلم عهد ایتمشلر ایدیکه اول حضرتك دشمنلری ایله متفق اولمیه لر اول شرطله که مادامکه انلر بوعهدده ثابت قدم اوله حضرت دخی انلره تعرض ایتمیه ابوسفیان یولده کلور ایکن حیی بن اخطبدن التماس ایتدیکه بنی قریظه یهودیلرینه واروب انلرك اول حضرته اولان عهدلرینی بر طریقله نقض ایتدیروب انلری دخی کندی لشکرلرندن قیله پس حیی یهودی ابوسفیانك امریله بنی قریظه قومنه واروب اول قومك رئیس ومقتدالری اولان کعب بن اسد یهودینك حصاری قپوسنه کلوب دق باب ایلدی کعب بیلدیکه قپویی دق ایدن حیی یهودیدر خبر کوندرمیوب (ماصنع بدخول حیی علی رجل مشؤم وهو الآن یدعونی الی نقض العهد) دیدی یعنی حییك بکا کلدیکنی بیلیم براوغورسز کیسه در وحالا بکا نقض عهد تکلیف ایتمکه کلمشدر حیی ینه قپویی چالوب ایتدی بن حیی یهودییم قپویی آچ کعب جواب ویردیکه سن برشوم وبدبخت کیسه سن کندی قومك بنی النضیری هلاك ایتدردك شمدی کلمش سنکه شأمتکی بزه دخی القا ایده سن وبزی دخی برباد ایدوب استیصال ایتدیره سن وار کیرو کیت که بز محمد ایله معاهده ومعاقده ایتمشزدر وبز محمددن ایلك وطوغرولقدن غیری برنسنه کورممشزدر هرکز اندن بزم عهدیمزی نقض وبزم سریمزی هتك صادر اولمامشدر وبزم قوکشولغمزده بغایت حسن زندکانی اوزره در پس بز دخی انك عهدینی نقض ایتمزز حیی ایتدی ای کعب قپویی آچکه سکا عزت ابدی ودولت سرمدی کتورمشمدر قریشك اشراف ومقتدالری وقبیلهٔ کنانه وغطفان برلشکر عظیم اولوب اون بیکه قریب ارایله کلیورلر وایچلرنده بیك آتلو واردر وبربریله عهد ایتمشلردر که تا محمدك کوکنی قازمدقجه کیرو دونمیه لر کعب ایتدی بزم ایچون ذل ابدی ونکبت سرمدی کتوردك

وبزه بربوات كتوردككه ايچنده رعد وبرقدن غيري نسنه يوقدر كيرو
دون ياحيي كه سنك كتورديكك نسنه‌لره بزم هيچ حاجتمز يوقدر حيي
ابن اخطب برتزو برايدوب ايتدي بكاقپويي آچمديغك انكيچوندركه
بكا ضيافت ايتمكدن قاچوب اتمككي بندن صاقنورسن و بوسوزلري
عذر و بهانه ايدرسن يعني بخيل وبي مروت سن كعبه بوسوز قتي
كلوب غضبه كلدي وغضبندن قپويي آچدي حيي ملعون ايچرو كيروب
اولقدر وسوسه ويرديكه كعبي الدايوب يولدن چيقاردي پس كعبك
كوكلي نرم اولوب ايتدي ياحيي بوايشكه بني دعوت قيلورسن مكروه
طوتارم وقورقارمكه محمدي اولدوره‌ميه‌لر وقريش كندي ديارلرينه كيدوب
سن دخي كندي ولايتكه كيده سن وبن محمدك النده قالم پس بني و بنمله
اولانلري قتل ايده حيي بن اخطب توراته يمين ايتديكه اكر محمد بوجنكده
قتل اولنميه بن سنكله اتفاق ايدوب سنك حصاركده سنكله بيله اولم وسكا
هرنه بلاومصيبت ايريشورسه بكا دخي ايريشه ديدي و بونوعدن نيچه
كلمات سويلديكه كعب مغرور اولوب پيغمبرك عهدني نقض
ايلدي وحضرتك كعبه ويرديكي عهدنامه يي كعبدن الوب پاره پاره
قليدي واولطرفدن خاطريني جمع ايدوب قريش جانبنه واردي
و بوخبرلري انلره ايرشدردي اندنصكره كعب كندي قومي رئيسلرندن
رقاج كيمسه لري زبيرباطا ونباش بن قيس وعقبة بن زيد كبي
قاتنه دعوت ايدوب بوخبرلري انلره اعلام ايلدي انلر اني ملامت
ايتديلر اول مهمي مكروه طوتوب ايتديلركه سن حيك مشؤم و بدبخت
اولديغني بيلزمدك واولقدر سويلديلركه كعب پشيمان اولدي
ولكن ايش الدن كتمشيدي فائده ويرمدي وتقدير ازليده بني قريظه
يهوديلرينك هلاكلريني بوفعللري مقتضي ايدي (منقولدركه چون
اول خبر حضرت رسالته ايرشدي حضرته زياده كوچ كلدي
ويوردي كيم اولا كه بني قريظه يهوديلرينه واره و بوخبرك صدق
وكذبني تحقيق ييلوب بزه خبر كتوره زبير ايتدي بن كيده‌يم يارسول الله
پس كيدوب اول قومك ارلرينه واردي وانلرك اطوارني ملاحظه
ايدوب كيرو كلدي وايتدي يارسول الله كوردمكه انلر قلعه لريني
تعمير واصلاح ايده يورلر دشمن كله جك يوللري محفوظ ومسدود

طوته بورلر وجله دواب ومواشیلرینی جمع ایتمشلرسید کائنات علیه افضل الصلوات بیوردی (ان لکل نبی حواریا وحواری الزبیر) اندنصکره سعدبن معاذی وسعدبن عباده یی واسیدبن حضیری و برروایتده عبدالله بن رواحه یی وخوات بن جبیری قاتنه دعوت ایدوب ایتدی بنی قریظه یهودیلرینه وارك اکر بوامر مقرر ومحقق ایسه انلره نصیحت ایدك انلر دخی کتدیلر واروب کعب بن اسد ایله ملاقات ایتدیلر ابتدا پند ونصیحت یواندن کیروب انی صلحه ارشاد ایتدیلر مفید اولمادی وعاقبتی سفاهته منجر اولوب کعب اول حضرت واصحابی شاننده ناسزا سویلدی سعدبن عباده جوابه متصدی اولمش ایدی سعدبن معاذ قومیوب اکا تسکین و یردی دونوب کلدیلر واول سروره خبر کتوردیلر حضرت ایتدی (حسبناالله ونعم الوکیل) و برروایت دخی اولدر که تکبیر ایتدی مجلس شریفنده حاضر اولانلر دخی موافقت ایدوب تکبیر ایتدیلر حضرت ایتدی ای کروه مسلمین بشارت اولسون سزه که حق تعالینك عون ونصرتی سزه ایرشسه کرکدر و بنی قریظه قومنك نقض عهدلری خبری اهل اسلام ارا سنده فاش اولدقده خوفلری مشتد وبلالری عظیم اولدی واول حالده دشمن اشکری پیدا اولوب بنی اسد وغطفان وفزاره کروهی ویهود طائفه سی مدینه نك جانب شرقیسنده اولان دره نك اوستندن کلوب کیردیلر وانلرك قائدلری مالك بن عوف وعیینة بن حصین فزاری ایدی وقریش و کنانه اشکری اول دره نك آخر طرفندن کلدیلر وانلرك قائدلری ابو سفیان بن حرب ایدی وکفارك کثرت وشوکتی هیبتندن ضعفای اهل اسلامك یورکاری اغزینه کلوب غایت رعب و هراسدن کوزلری خیره لندی نتکه حق تعالی بیورر (اذ جاؤکم من فوقکم ومن اسفل منکم واذزاغت الابصار و بلغت القلوب الحناجر وتظنون بالله الظنونا هنالك ابتلی المؤمنون وزلزلوا زلزالا شدیدا) وچون جیوش احزاب وجنود اعراب خندق کنارینه ایرشدیلر خندقی کوروب اول حالدن تعجب ایتدیلر زیرا عربده انك کبی نسنه کورلمش دکلدی پس یکرمی کون یاخود یکرمی درت کون و یایکرمی یدی کون علی اختلاف الاقوال مدینه نك طشره سنده

توقف ایدوب مسلمانلری محاصره ایتدیلر شویله که مسلمانلرك کاری
تنك اولدی منافقلردن برطائفه نیجه قبیح سوز سویلدیلر (منقولدرکه
منافقلردن معتب بن قشیر ایتدی محمد بزه کسری وقیصرك خزینه لرینی
وعده ویرر حال بوکه بزدن بریمز اول قدر امین دکلکه قضاء حاجته
واروب کیروکله همان حق تعالی ورسولی بزی الداوب بیهوده فریب
وغرور ویره یورنتکه بوخصوصده حق تعالی بیوردی (واذ یقول
المنافقون و الذین فی قلوبهم مرض ماوعدنا الله ورسوله الاغرورا)
و بنوقریظه قریشدن مدد طلب ایتدیلر تامدینه یی شبیخون قیله لر
سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اول حاله واقف اولوب سلمة بن اسلمی
ایکیوزنفر ایله وزیدبن حارثه یی اوچیوز ار ایله کوندردی تامدینه نك محلات
وحصارلرینی محافظه قیلدیلر ومنافقلردن برکروه دخی ابن اوس
قبطی وانك منابعلری کبی مسلمانلره تنفیر کوستردیلر وایتدیلر که
محمده متابعتی قوبوب وارك مدینه ده کندی منازل ومحلاتکزی حفظه
مشغول اولك و بوسوز ایله برجماعت پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم
اذن استدیلر واول بهانه یی ایتدیلرکه بزم محله مز خالیدر ومحافظه سنی
ایدر کیمسه یوقدر قورقارز که دشمن لشکری اول طرفدن ظفر بولوب
مدینه یی یغماو غارت ایده لر دیدیلرنتکه بوآیت کریمه اول حالدن خبرویرر
(واذ قالت طائفة منهم یااهل یثرب لامقام لکم فارجعوا و یستأذن
فریق منهم النبی یقولون ان بیوتنا عورة وماهی بعورة ان یریدون الافرارا)
نقلدرکه محاصره ایامنده هرکیجه عبادبن بشر رضی الله تعالی عنه
یارانندن برجماعتله پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خیمه سنی حراست
ایدردی ومشرکلر نوبتله جنکه کلوب اول حضرتك خیمه سنه قصد
ایدرلردی لکن حق تعالی انلره فرصت ویرمدیکه خندقدن کچه لر
زیرا صحابه نك دلاورلری اوق ایله وطاشله منع ایدرلردی واول حضرت
کندی نفس نفیسیله کیجه لرده خندقك بعض یرلرینی محافظه
ایدردی نتکه مرویدر عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها که
ایتدی خندق کونلرنده حضرت پیغمبر ایچون سعد بن ابی وقاص
برایش ایتمشدرکه اول کوندنبرو سعد بن ابی وقاصه محبت ایدرم
خندقده برموضع وارایدیکه مسلمانلر تعجیلدن اول موضعی کرکی کبی

اصلاح ایده مامشلرایدی وخوف اولنور دیکه دشمن اول موضعدن
هجوم ایدوب ایچرو کیره لر وحضرت هر کیجه کندی واروب
اول موضعی حراست ایدردی واوشیوب کروکلدکده بن اول حضرتی
ایشیدرایدم وکیرواول موضعه واروب حراست ایدردی و بیوردیکه
اشکر کفار بو خندقك هیچ بر یرندن کچه جکلرندن خوف ایتمزین
الاشو موضعدن دیرایدی برنوبت دخی اول حضرت اوشویوب
خیمه یه کلشیدی و بن انی ایشتمشیدم اول حالده بیور دیکه نولیدی
برکشی اولیدیکه اول موضعی بو کیجه حفظ وحراست ایدیدی
تابن برمقدار راحت اولوب اویقویه واره ایدم ناکاه انك قولاغنه
برسلاح صداسی کلدی بیوردیکه اول کلان کیمدر ایتدیلر سعد بن ابی
وقاصدر حضرت ایتدی یاسعد بو کیجه سن اول موضعی حفظ
وحراست ایله سعداول خدمتی التزام وقبول ایدوب اول مصلحته کندی
حضرت راحت اولوب اویقویه واردی شویله که انك نفسی صداسنی
اشیدر ایدم ام سلمه دن رضی الله تعالی عنها منقولدر که ایتدی خندق
حربنده اول سرور کیجه لرجه بالذات حفظ وحراسته قیام بیورر دی
وهوا بغایت صوغوق ایدی بر کیجه کندی خیمه سنده نماز قیلوردی
وخیمه دن طشره چیقوب احتیاط ایدردی واشتدم بیوردیکه بوخندق
کنارنده طولاشانلر مشرکلر آتلولریدر اندنصکره ندا ایتدیکه یاعباد
ابن بشر عباد دخی جواب ویروب لبیك دیدی حضرت ایتدی یانکده
هیچ کیمسه وارمیدر عباد ایتدی بلی یارسول الله یانمده کندی اتباعمدن
برجماعت واردرکه سنك چادریکی حراست ایدرلر حضرت ایتدی
امدی جماعتکله خندق کنارینه وارکه اول ارایه مشرکلردن
برقاچ آتلو کلمشلر در بزی شبخون ایدوب بزدن برنسنه قاپق استرلر
وبیوردیکه (اللهم ادفع عنا شرهم وانصرنا علیهم) عباد بن بشر
کندی یارانیله روان اولوب خندق کنارینه واردی کوردیکه
ابوسفیان برجماعتله کلوب خندقك ایچنه کیرمشلر ومسلمانلردن
برکروه انلره طاش واوق اتارلر بزدخی اول طائفه یه موافقت ایدوب
اوق وطاش آتمغه باشلدق تا کفار قاچدیلر بزدخی کیرو دونوب
کوردك که اول حضرت نمازقیلارچون نمازی تمام ایتدی اول احوالدن

حضرتی خبردار ایتدك ام سلمه ایدر حضرت اول خبری استماع ایتدکده
اویقویه واروب اویودی شویلکه انك نفسی آوازینی اشتدم پس
صباحه دك اویاتدی تابلال صلات صبح اذاننی اوقودقده اویانوب
طشره چیقوب صلات صبحی جماعتله قیلدی ام سلمه بو حدیثی روایت
ایتدکده ایتدی (اللهم ارحم عباد بن بشر) یعنی الهی رحمت قیل
عباد بن بشره که زیرا عباد رسولك خیمه سنی اصحابك جمله سندن زیاده
ملازمت وحراست ایلدی وهم ام سلمه دن رضی الله تعالی عنها مرویدرکه
ایتدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم بر کیجه کندی خیمه سنده استرا حته
مشغول ایدی کیجه نك نصفنده برعظیم غوغا پیدا اولدی واشتدمکه
برکشی ندا ایدوب یاخیل الله آتلریکزه سوار اولك دیرایدی وحضرت
اول غزوه ده مهاجرلرك شعارینی (خیل الله) وضع ایتمشیدی وبر روایت
دخی اولدرکه حضرت اول غزوه ده اصحابه بیوردمشدیکه چون کفار
سزی شبخون قصد ایده لر سزك شعاریکز (حم لاینصرون) اولسون
پس اول ایکی روایتك ماینینی جمع وتوفیقك طریقی اولدرکه بو شعار
انصارك شعاری اولمش اوله پس اول سرور بوغوغایی اشتدکده
اویانوب خیمه دن طشره چیقدی خیمه یی حراست ایدن جماعتدنده
حاضر ایدیلر انلردن سؤال بیوردیکه بوغوغانك اصلی ندر عباد ایتدی
یارسول الله بوآواز عمرك آوازیدر وبوکیجه انك نوبتی کیجه سیدر سید عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم عباده ایتدی وارکور نه نسنه واقع اولمشدر
عباد اول طرفه روان اولوب حضرت خیمه نك طشره سنده طورمشیدی
وعبادك خبرینه انتظارده ایدی برزماندنصکره عباد کیروکلوب
ایتدی یارسول الله عمرو بن عبدود مشرکاردن برکروه ایله خندق کنارینه
کلمش مسلمانلر ایله طاش واوق جنکی ایدرلر پس حضرت خیمه یه
کیروب کندی یی مسلح قیلدی وطشره چیقوب آته سوار اولدی
واصحابدن برجماعت دخی رکابنجه بیله کتدیلر تااول موضعه ایرشوب
برساعتدنصکره کیروکلدیلر حضرت شادمان اولوب حق تعالی انلرك
شرینی بزدن دفع ایلدی ایو یاره لر ایله دونوب قاچدیلر دیدی
واندنصکره یاتوب اویودی شویلکه نفسنك آوازینی اشیدردم اندنصکره
برغوغادخی ظهوره رایلدی حضرت اویقودن اویانوب ایتدی یاعباد

کور که بوغوغانه غوغادرعباد کیدوب برزماندنصکره کیرو کلوب ایتدی
یارسول‌الله ضرار بن الخطاب مشرکلردن برجماعتله خندق کنارینه
کلوب مسلمانلر ایله اوق وطاش جنکی ایدرلر اول سرورینه کندوبی
مسلح ایدوب اول طرفه توجه بیوردی تاصباح اونجه انلره مشغول
اولدی پس کفار کیرو دونوب قاچدیلر وچوق زخملر یدیلر ام سلمه
رضی الله تعالی عنها ایدر بن رسول خدا ایله صلی الله علیه وسلم برقاچ
غزوه‌لرده بیله بولندم مریسیع وخیبروحدیبیه وحنین کبی اول غزوه لردن
هیچ بری اول حضرته خندق غزوه‌سی کبی دکلدی زیرا خندق غزوه‌سنده
اول سروره چوق زحمت ومشقت ایرشدی ونیجه مسلمانلر مجروح
اولدیلر وهوا بغایت صوغوق ایدی واول کونلری عسرتله کچوردیلر
ایدرلر که خواجهٔ کائنات علیه افضل الصلوات شویله مصلحت کوردیکه
مدینه یمشلرندن درت بخشك بر بخشنی غطفان وفزاره لشکرینه
ویره تاکه انلر دونوب کیده وقریش یالکز قاله پس عیینة بن حصین
فزاری وحارث بن عوف که غطفان وفزاره قومنك رئیس ومقتدالری
ایدیلر حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انلره خبر کوندردیکه
مدینه یمشلرینك ربعنی سزه ویریرم اکر لشکریکز واتباع واشیاعکز ایله
دونوب کیدوب قریشی یالکز قورسه کز انلر ایتدیلر اکر محمد مدینه
یمشلرینك نصفنی بزه ویررسه دیدیکی کبی ایدهلم حضرت نصفنی قبول
ایتمیوب انلر ثلثه راضی اولدیلر (وبرروایت دخی اولدر که عیینه وحارث
کندو قوملرندن برقاچ نفرایله اول حضرتك قاتنه کلدیلر که بومصالحه
مهمنه فیصل ویرهلر سیدرسل صلی الله تعالی علیه وسلم عثمان بن عفانی
طلب ایلدی اول مجلسده صلح نامه یازدی وحضرت دیلدیکه اول صلح
نامه‌یی اصحابدن برجماعتك شهادتلری ایله مسجل قیله اول حالده
اسیدبن حضیر کلوب ایرشدی وکوردیکه عیینة بن حصین فزاری
اول حضرتك مجلسنده ایاقلرینی اوزاتمش کبر وعظمتله اوطورونه
مصلحت ایچون کلدیکنی دخی معلوم ایدندکدنصکره عیینه‌یه توجه
ایدوب ایتدی یاعین الهجرس یعنی ای تلکی یاوروسی کوزلو ایاغکی
چك وادبکله اوطور اکررسولك مجلس شریفی حرمتی اولمیدی بن سنك
بوکریکی بونیزه ایله دلردم اندنصکره حضرته متوجه اولوب ایتدی

يارسول الله اكر الله تعالى جانبندن بو صلحه مأمور اولدك ايسه امر خدايى يرينه كتور واكر امر خدا اولمقسزين البته صلح مراد ايدرسه كز اكا دخى هيچ سوزيمز يوقدر امريكه مطيعز واكر بوايكيدن غيرى بشقه يرنسنه ايچون ايسه خدا حقيچون بزانلره قليچدن غيرى نسنه ويرمزز انلر بزدن قنغى كون بوطمعه دوشديلر كه شمدى دوشه لر اول سرور هيچ طنيوب سعد بن معاذ و سعد بن عباده يى طلب ايلدى وانلر ايله بو بابده مشورت بيوردى انلردخى اسيد بن حضيرك سوزينى سويلديلر وسعد بن معاذ صلح نامه يى عثمانك الندن الدى حضرت ايتدى چون تمام قبائل عربك متفق اولوب سزك اوزريكزه اوقى بر كماندن آتدقلرينى كوردم پس ديلدمكه انلرك بعضيلرينك خاطرلرينى اله الوب خوش ايليم تاكفارك اراسنه تفرقه دوشوب شوكتلرينك انتقاضنه مؤدى اوله ديدم ايكى سعدلر ايتديلر يارسول الله ايام جاهليتده غطفان وفزاره قومنك مدينه دن برخرما آله بلدكلرى يوقدر مكر صاتون الهلر وياخود قونق اولوب يه لر شمدى يكيجا لده كه حق تعالى سنك وجود شريفكله بزه تأييد وتقويت ويردى و بزى دولت وعزت اسلامله مشرف قيلدى بو الحقانى نيچون قبول ايدرز حضرت بو سوزى استماع ايتدكده سعد بن معاذه بيورديكه صلح نامه يى پارده وانلرايله بزم ارامزى قليچ فصل ايدر ديدى عيينه وعوف خائب وخاسر دونوب كتديلر ويلديلركه انصارك اول حضرت ايله يكدل ويك جهتلكلرى بو مرتبه ده اولنجق مدينه يه بروجهله ظفر بولماسه لر كركدر واندنصكره انلرك احوالنده بردرلو فتور وتزلزل پيدا اولدى (روايتده كتورمشلردركه بركون كفارجنك ديليوب قريش پهلوانلرندن برجماعت خندق كنارينه كلمشلرايدى عمرو بن عبدود كبى ونوفل بن عبدالله كبى وضرار بن الخطاب وهبيرة بن ابى وهب وعكرمة بن ابى جهل وبنى محاربدن مرداس نام بركيمسه دخى برقولايلو بولوب خندقدن بوطرفه كچديلر ابو سفيان وخالد بن الوليد وقريش وكنانه وغطفاندن برجماعت دخى خندقك اوته يقاسنده صف چكوب طور مشلرايدى عمرو ابو سفيانه ايتدى سز بوطرفه نيچون كچمزسز ابو سفيان ايتدى اقتضا ايدر ايسه

بزدخی کچرز پس عمرو بن عبدود که عرب پهلوانلرینك مشهور لرندن
ایدی شویلکه انی بیك اره برابر طوتارلر ایدی میدانه کیروب جولان
کوستروب مبارز طلب ایلدی اصحاب رسول جمله قار شوسنده
طور مشلرایدی لکن عمروك شجاعت ودلاور لکنی بیلدکلری ایچون
کیمسه مقاومتنه جرأت ایتیوب هیچ سویلمزلردی (وبرروایت دخی
اولدرکه حضرت ایتدی بر دوست یوقمیدر که بو دشمنك شرینی
بزدن دفع ایده علی مرتضی کرم الله وجهه ایتدی یا رسول الله
بن چیقوب جنك ایده یم اول سرور هیچ طنمدی عمرو تکرار حایقروب
مبارز طلب ایلدی علی مرتضی ینه اذن طلب ایلدی حضرت
اذن ویرمدی عمرو ینه حایقروب ایتدی سزك ایچکزده هیچ کیمسه
یوقمیدرکه کلوب بنمله مبارزت قیله علی مرتضی ایتدی یارسول الله
بکا دستور ویر واروب انکله محاربه قیلم پس حضرت کندو ذو الفقار
نام قلیجنی اکاویروب زرهنی وکندودستارینی اکا کیدردی (و برروایتده
انکیچون برآخر عمامه صاردی وایتدی (اللهم اعنه علیه) یعنی
ای بارخدا علی یه یاریلق ویرتاعمرو بن عبدود اوزره غالب اوله
(وبرروایت دخی اولدرکه آسمان طرفنه ال قالدیروب ایتدی (الهی
یوم بدرده عبیده‌یی بندن الدك ویوم احدده بنی حمزه دن آیردك
وبو علیدرکه بنم عمم اوغلیدر الهی انی بکا باغشله (فلاتذرنی فردا
وانت خیرالوارثین) پس علی پیاده اولوب ایلرو واردی وعمروك
یولن الدی وایتدی یاعمرو ایشتدم سن دیرایمش سنکه هرکیم بندن
اوچ نسنه نك برینی دیلیه بن البته انی قبول ایدرم عمرو ایتدی بلی
اویله‌در علی ایتدی ایمدی بن سنی دعوت قیلارین شول نسنه یه که
شهادت کتوره سن خدانك برلکنه ومحمدك پیغمبرلکنه منقاد
اولاسن شول خدایه که دوکلی عالمك پرورد کاریدر عمرو ایتدی
بودیلدیکك نسنه‌یی بندن توقع ایتمه علی ایتدی یاعمرو دونوب دیاریکه
کیت بزمله محاربه‌یی ترك ایله اکر محمد صلی الله تعالی علیه وسلم نظام ورونق
بولوب اعداسی اوزره غالب ومظفر اوله‌جق اولورسه سن اکا اسعاد
ایتمش اولورسن والاانکله جنك وجدال ایتمکسزین سنك مقصودك

حاصل اولمش اواور عمرو ايتدى ياعلى بوسوزى قريشك عورتلرى بيله سويلمزلر زيرا شمديكى حالده بن نذريمى يرينه كتورمكه قوت وقدرت بولمش اولام وهنوز نذريمه وفا ايتمدين دونوب كيدم بو اولاجق ايش دكلدر ديدى وحال بوكه عمرو بدر جنكنده زخم يوب قاچمش ايدى ونذر ايتمشيدى يكه تامحمد دن انتقام المدقجه ياغ سورنميه (القصه اميرالمؤمنين على ايتدى كل ايمدى سنكله مقاتله ايدهلم عمرو قهقهه ايله كولوب ايتدى عرب بهادرلرندن برفردك بندن بوامیدده اولاجغنه عقلم شهادت ايتمز پس ياعلى سن نه سنكه بندن بوامیدده اولاسن يعنى بنمله مقاتله ديليه سن سنك هنوز بها درلر ميداننده جولان ايده جك وقتك دكلدر وحال بوكه سنك بابك ابو طالبله بنم مصادقتم ودوستلغم وارايدى استمزين كه سنك قانك بنم اله دوكوله على ايتدى بن سنى جنكه دعوت ايدرم واسترمكه حق تعالينك رضاسى يولنده سنك قانكى دوكم پس عمروى حميت جاهليت اخذ ايدوب آتندن يره ايندى وآتنى سكرليوب يالك قليجله علينك اوزرينه واردى جابربن عبدالله انصارى رضى الله عنهما ايدر چون انلر برلرينه ياقلشدى توزلر قالقدى شو بلكه بزانلرى توزدن كورمدك اندنصكره تكبير آوازينى اشتدك پس بيلدك كه على انى اولدردى (وبرروايت دخى اولدركه عمرو قليچ چكوب غضبله عليه حمله ايلدى على باشنه سپرچكدى عمروك قليجى سپرى قطع ايدوب علينك باشنده برمقدار اثرايلدى اميرالمؤمنين فى الحال ذوالفقارى عمروك شاه طمرينه اويله اورديكه عمروك باشى قايوب كتدى وصوت بلندايله تكبير ايلدى وانك تكبيرى آوازى سمع شريف النبويه ايرشدكده اول سرور بيلديكه على عمروى قتل ايلدى پس ضرار بن الخطاب وهبيرة ابن ابى وهب على اوزرينه حمله قيلديلر على دخى انلره متوجه اولدى ضرارك كوزى علينك يوزينى كوريجك دونوب فرار ايلدى اندنصكره ضراردن صور ديلر كه نه سببدن قاچدك ضرار ايتدى كوزيمه موت صورتى كورندى اماهبيره برزمان علينك قارشوسنده ثبات قدم كوستروب تاعلينك قليجى زخمنى بيلدكده قورقوسندن زرهنى علينك طرفنه آتوب كتدى فرارايلدى (وبرروايت دخى اولدركه زبيربن العوام وعمربن الخطاب رضى الله تعالى عنهما علينك اول كارى ايتديكنى

کوریجك ایکیسی دخی عمروك اتباعنه هجوم ایتدیلر ضراربن خطاب قاچوب عمر بن الخطاب انك اردینه دوشدی ضراردونوب عمره برنیزه حواله ایتمشیکن بشـه نیزه بی الیقیوب ایتدی یاعمر بو احسانی وبو نعمت مشکوره یی که سکا ایتدم اونتمه سن ونوفل بن عبدالله فرار ایکن آتی انی خندقه دوشوردی مسلمانلر انی طاشه طوتدیلر فریاد ایلدیکه بوندن ایوشیئله بنی اولدورك پس علی مرتضی واروب انك بلنه برقلیج اوروب ایکی پاره ایلدی وچون عکرمه وهبیره ومرداس ابوسفیان قاتنه کلوب عمرو ونوفلك مقتول اولد قـلرندن اکا خـبر و بردیلر ابو سفیـان دخی فرار ایدوب عقیق منزلنه وارنجه بر یرده قرار طوتمدی وغطفانیلر دخی فرار ایتدیلر (ایدرلر که مشر کلر عمرو ونو فلك جسدلرینی مسلمانلردن صاتون المق استدیلر حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بزم انلرك بدنلرینك ثمن خبیثنه یعنی بهاسنه حاجتمز یوقدر قولك السونلر پس کفار اول جیفه لری الوب کتدیلر (مرویدر که چون امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه عمروی اولدردی اصلا انك لباس وسلاحنه التفات ایتمدی عمروك قزقرنداشی مینك اوزرینه کلوب اوطوروب عمروك لباس وسلاحی حالی اوزره اولدیغن کورد کده ایتدی (ماقتله الا کفو کریم) یعنی انی کنـدی اقرانی بر کریم کشی اولدردی اندنصکره صوردیکه انك قاتلی کیمدر ایتـدیلر علی بن ابی طـالبدر پس بوایکی بیتی سو یلدی (شعر) لوکان قاتل عمرو غـیر قاتله ❊ لکنت ابکی علیه آخر الابد ❊ لکن قاتله من لایعـاب به ❊ من کان یدعی قدیما بیضة البلد ❊ القصه اولکون علی مرتضانك عمروبن عبدود ایله مبارزتی سببی ایله مسلمانلره فتح عظیم واقع اولدی واخبـارده وارد اولمشدر که (لمبـارزة علی بن ابی طالب یوم الخندق افضل من اعمـال امتی الی یوم القیمة) وایدرلر که همـان او لکون ویا خود ایرتـسی کون دوکلی کفار اتفـاق ایدوب راوغوردن خندقك جوانب واطرا فندن جنکه اولاشدیلر واولکون تاکیجه یه دك مقاتله قیلدیلر شویله که اویله وایکنـدی واخشام نمازلری حضرتدن صلی الله تعـالی علیه وسلم وصحابدن فوت اولدی حرب تمام اولدقـده بلاله بیوردی تااذان اوقیوب اقامت ایتـدی واویله نمازینی قضـا ایتدیلر اندنصکره هر نماز ایچون باشقه باشقه اقامت اولنوب

ترتیب اوزره نمازلری قضا ایتدیلر جابر بن عبدالله انصار یدن رضی الله
تعالی عنه صحاح احادیثده ثبوته ایرشمشدر که ایتدی خندق کونی
عمر رضی الله تعالی عنه کونش باتدقدن صکره حضرت قاتنه کلوب کفار
قریشه شتم ایدوب ایتدی یارسول الله بن ایکندی نمازینی شول وقتده
قیلدمکه کونش غروبه قریب اولمشیدی اول حضرت ایتدی الله حقیچون
بن ایکندی نمازینی قیلمادم پس بطحان دیدکاری موضعه اینه‌دك
وآبدست الوب ایکندی نمازینی اول حضرت ایله جماعت اولوب
قضا ایتدك وامیرالمؤمنین علیدن رضی الله تعالی عنه صحته ایرشمشدرکه
ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خندق کوننده بوردیکه
(ملأ الله علیهم بیوتهم وقبورهم نارا کما شغلونا عن الصلوة الوسطی
صلوة العصر حتی غابت الشمس) عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی
عنهما مرویدرکه ایتدی خندق ایامنده برکون حضرتك خیمه‌سنك
قارشوسنده مشرکلر جنکه طورمشلر ایدی واول حضرت زرهنی کیوب
طورمشیدی ور روایتده آتنه سوار اولمشیدی عایشه رضی الله تعالی
عنها ایدر بن اول کون سعد بن معاذك اناسیله مدینه حصنلرندن
برحصنده ایدمکه سعد بن معاذ اول ارادن کچدی کوردك که برطارزره
کیمشکه اللرینی وایاقلرینی اورتمامش وجانب بوکه سعد براوزون بوبلو کشی
ایدی ام سعد اکا خطاب ایدوب ایتدی ای اوغول تیز یوری
خدانك رسولی قاتنه وار اکا ملحق اول بن ایتدم ای ام سعد نولیدی
اوغلاك سعد دخی واسعجه برزره کیمش اولیدی زیرا اللری آچقدر اللرینه
برآفت اصابتندن قورقرم ام سعد ایتدی (یقضی الله ماهو قاض)
یعنی حق تعالی حکم ایده جکلرینی ایدر وازل آزالده اول حکمی ایتمش اوله
اوق زخمی ایله شهید ایدهلر چون سعد خندق کنارینه کلدی حیان
ابن العرقه صف کفاردن براوق آتوب ایتدی (خذها واناابن العرقه)
واول اوق کلوب سعد بن معاذك اکحل دیدکاری طمارینه راست کلدی
واکحل دیدکاری طمر انسانك النده برطمردرکه قچان اول طمر منقطع
اولسه قانی دیکیلیوب جمله بدنده موجود اولان قان آقوب کتمکله
اول کشی هلاك اولور واول وقتده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
ابن العرقه یه ایتدی که (عرق الله وجهك فی النار) وبر روایت دخی

اولدر كه بو سوزى سعد سويلدى وبر روايتده سعدك اناسى سويلدى
چون سعد مجروح اولدى واول مشكل يارەدن جان قورتارميه جغنى
بيلدى ايتدى اى بارخدا اكر رسولك قريشله شمدنصكره برجنك دخى
ايدەجك ايسه بنى اولدرمه كه تا انلر ايله مقاتله ايدم زيرا سائر قوم ايله
قتالدن انلر ايله قتال ايتمك بكا خوش كلور انكيچونكه انلر سنك رسولكى
تكذيب ايتديلر وحرم مكه دن چيقارديلر اكر شمدنصكره رسولك
قريش ايله جنك ايدەجك دكلسه بو يارەيى بنم سبب شهادتم قيل ولكن
بكا شوقدر مهلت وير كه بنى قريظەنك منكوب ومخذول اولدقلرينى
كورەيم پس فى الحال سعدك يارەسنك قانى ديكوب آقمز اولدى
(محمد بن اسحق رحمه الله تعالى ايدر مشركلر عسكرينك مدينەدن
قالقوب كتملرينه سبب اول ايديكه نعيم بن مسعود اشجعى غطفانى
بركيجه حضرت پيغمبرك قاتنه واروب مسلمان اولوب ايتدى يارسول الله
بحمدالله تعالى مؤمن ومسلمان اولدم وكفاردن هيچ كيمسه بنم مسلمان
اولدېغمدن خبردار دكلدر بن انلره هرنه سويلسم اينانديررم ونه استسم
ايدەرم شمدېكى حالده هرنه بيوررايسەك يرينه كتورەيم حضرت ايتدى
يانعيم انلرك اراسنه هيچ تفرقه وپريشانلق براقغه قادرميسن نعيم ايتدى
بلى قادرم لكن بكا اذن وير كه نەديلرسم سويليم حضرت ايتدى (فان
الحرب خدعة) هرنه سويلرايسەك سويله پس نعيم بنى قريظه قاتنه واردى
وحال بوكه ايام جاهليتده انلرك نديمى ايدى انلره ايتدى بيلورميسزكه بنم
سزه نه مرتبه خلوصله دوستلغم وميل ومحبتم واردر انلر ايتديلر بلى بيلورز
اويله در نعيم ايتدى بيلك وآكاه اولك كه قريش وغطفان محمدك جنكنه
كلمشلردر وسز انلره ياردم ايدرسز قورقازميسزكه انلر بو ايشه بجرمدين
ملول ونادم اولوب كندى ديارلرينه دونوب كيدەلر وسزى محمدك
واصحابنك النده قويەلر وسزك محمد ايله مقاومته قوت وقدرتكز
اولميوب سزى استيصال ايدوب سزك كوككزى قازه انلر ايتديلر يانعيم
بو دردك چارەسى وبو مشكلك تدبيرى ندر طوغرى سويله وحق نصيحتى
يرينه كتور نعيم ايتدى سز انلر ايچون محمد ايله جنك ايتمك تا انلر سزه
اشراف قريشدن برقاچ كيمسه لرى رهن ويرمدكجه زيرا انلر دونوب
ولايتلرينه كيدوب محمد سزك اوزريكزه كلدكده اول رهن قودقلرى
كيمسه لرك ملاحظه سيله البتده سزه امداد ومعاونت ايتملو اولورلر

انلر ایتدیلر معقول سویلدك اویله ایدملم پس نعیم اندن قریش قاتنه
واروب ابوسفیان وسائر اشراف قریشله كوروشوب ایتدی بیلورسزكه
بن سزك دوستكز وخیرخواهكزم ومحمدك واصحابنك دشمنیم بنی قریظه
یهودیلرندن برخبرم وار دوستلق وخیرخواهلق یوزندن اول خبری
سزه اعلام ایدهیم اماز نهار كه انلره طویورمیه سز انلر ایتدیلر سویله
كوره لم ندر وهیچ كیمسه یه طویورمیالم نعیم ایتدی بیلك وآكاه اولك كه
بنی قریظه یهودیلری محمدایله نقض عهد ایتدكلرینه پشیمان اولوب
محمده تجدید عهد ایچون آدم كوندرمشلر ودیمشلركه بز رهن بهانه سیله
قریش وغطفان اولولرندن برقاچ كشیلر آلوب سكا كوندرسك كركدر
همان واردقده انلرك بیونلرین اور تاكه بزدن خوشنود اول
اندنصكره سنكله اتفاق ایدوب انلر ایله محاربه ومقاتله ایده لم محمد دخی
اول سوزه راضی اولمش بنوقریظه نك محمده كوندردكلری آدم واروب
كلدكده بن اول مجلسده حاضر ایدمكه محمددن انلره بوخبری كتوردی
پس اكر جهودلر سزه آدم كوندروب رهن طلب ایدرلرسه ویرمكز كه
شویله برغدر ایتمك استرلر اندنصكره نعیم غطفانه واروب ایتدی
سزلر بنم دوستلرم واقربالرم سز وسزك خیرخواهكز اولدیغمی بیلورسز
دیوب قریشه سویلدیكی سوزلری انلره دخی بالتمام سویلدی
وبوقصه ماه شوالدن جمعه كونی واقع اولدی پس ابوسفیان اول
كون عكرمة بن ابی جهلی قریش وغطفاندن برجماعتله بنی قریظه
یهودیلری قاتنه كوندر دیكه بز بواریه كله لی چوق زمان اولدی
وچوق آتلریمز ودوه لریمز هلاك اولدی ایمدی بوكیجه یراق كور یكزیارین
دوكلیمز اتفاق ایله جنك ایده لم اوله كه برایش كوره بیله ایدك دیدی
جهودلر ایتدیلر یارین جمعه ایرته سیدر بز اول كون برایش اشلرز وجمعه
ایرتسی اولما دیغی تقدیرجه دخی سزك اشرافكزدن برقاچ كیمسه لری
رهن آلمادقجه محمدایله جنك ایتمزز زیرا اشرافكزدن برقاچ كیمسه لر بزم
الیمزده مادامكه رهن اولدقجه محمد بزم دیاریمزه كلورسه سز بالضروره
بزم امدادیمزه كلورسز انكیچون البته اشرافكزدن برقاچ كیمسه لری
بزه رهن ویرك دیدیلر چون عكرمه وسائرلری كیرو كلوب جهودلرك
بوخبرلرینی قریش وغطفانه ایرشدردیلر ابو سفیان وسائرلری ایتدیلر

نعیمك سوزی كرچك ایمش و كیرو بنی قریظه جهودلر بنه خبر كوندردیلر كه
بز سزه رهن و یرمزز استرسه كز چیقوب محمد ایله دوكو شكز استرسه كز
دوكشمكز بو خبر جهودلره ایرشدكده ایتدیلر بزه نعیمك ایتدیكی نصیحت
حق و صدق ایمش شمدنصكره بز محمد ایله بهر حال جنك ایتمزز دیدیلر
اول سببله انلرك ارالرینه مخالفت دوشوب متزلزل اولدیلر (و صحیحه
ایرشمشدر كه حضرت خندق كوننده لشكر احزابه بو طریقه ایله
بددعا ایتمشدر (اللهم منزل الكتاب سریع الحساب اهزم الاحزاب
اللهم اهزمهم وزلزلهم وانصرنا علیهم) وجابر بن عبدالله انصاریدن
رضی الله تعالی عنهما مرویدر كه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
خندق حربنك اواخرنده اوچكون متصل فتح مسجدنده احزابه
بددعا ایلدی و ایدرلر كه اول مهمه اشتغال بیوردیغی دوشنبه و سه شنبه
وچهارشنبه كونلری ایدی چهارشنبه كون اویله نمازی ایله اكندی
نمازینك ارالغی ایدیكه حضرتك دعاسی مستجاب اولوب سرور و فرح
اثرلری اول سرورك مبارك یوزنده ظاهری اولدی اندنصكره حق تعالی
بادصبایی كوندردی تا لشكر كفاره زلزله صالدی و مطبخلرنده قاینیان
چولمكلرین سرنكون ایدوب خیمه لرینی باشلرینه ییقدی (و بر روایت
دخی اولدر كه ملائكه دن بر جماعت كوندردی تا خیمه لرینك طنابلرینی
كسدیلر و میخلرینی قوپردیلر و آتشلرینی سوندردیلر كفارك قلبلرنده
خوف و رعب پیدا اولوب قاچمقدن غیری چاره بولمادیلر نته كه
حق تعالی قرآنده بو حالدن خبر وروب بیورر (یا ایها الذین آمنوا اذكروا
نعمة الله علیكم اذ جاءتكم جنود فارسلنا علیهم ریحا وجنودا لم تروها
وكان الله بما تعملون بصیرا) و بر غیری آیتده دخی بیورر (ورد الله الذین
كفروا بغیظهم لم ینالوا خیرا وكفی الله المؤمنین القتال وكان الله قویا عزیزا)
شیخ عماد الدین بن كثیر رحمه الله تفسیرنده كتورمشدر كه حق تعالی
اكر محمدی صلی الله تعالی علیه وسلم رحمت عالمیان ایتمش اولمیایدی
اول كون اول یل كفارك اوزرینه قوم عاده مسلط اولان بادعقیمدن
زیاده واشد اولوردی (وابن مردویه كندی تفسیرنده ابن عباسدن
رضی الله تعالی عنهما روایت ایدر كه ایتدی لیلهٔ احزابده بادصبا
بادشماله ایتدی كل سنكله وارهلم محمده یاردم ایدهلم بادشمال اجابت ایتمیوب

(ان الحرأ لا تهب بالليل) ديدی و برروايتده (ان الحرة لا تسير بالليل)
ديدی انكچون حق تعالی بادشماله غضب ايدوب انی عقيم ايلدی
پس اول كيجه رسول خدايه صلی الله تعالی عليه وسلم نصرت ايدن
باد صبا ايدی انكچون اول حضرت بيورديكه (نصرت بالصبا
واهلكت عاد بالدبور) بو معنايی اشعار ايدر شاعرك بو شعری (بيت)
باد صبا بدست ميان نصرت را ✵ ديدی چراغ را كه دهد باد ياوری ✵
حذيفة بن اليمان رضی الله عنه روايت ايدر اول كيجه كه كفار
فرار ايتديلر بغايت صغوق كيجه ايدی وزياده شديد يللر اسر ايدی
وهو ابو اوتلو ايدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم اول
كيجه دن برمقدارينی نماز قيلوب كچوردكدنصكره اصحاب جانبنه
ملتفت اولوب ايتدی كيم اوله كه قالقوب بو كيجه دشمن لشكرندن
برخبر كتوره بو مقابله ده حق تعالی انی روز قيامتده حضرت ابراهيمه
رفيق قيله راوی ايدر خدا حقيچون هيچ كيمسه قالقمدی حضرت
ايكنجی نوبتده بيورديكه هر كيم قالقوب دشمن لشكرندن برخبر كتوره
حق تعالی روز قيامتده انی بنمله رفيق قيله ينه هيچ كيمسه قالقمادی
زيرا هوا بغايت صغوق ايدی واجلقدن هر كس ضعيف و بی مجال
اولمشيدی وهر كسك كوكلنه دشمندن زياده خوف وخشيت مستولی
اولمشيدی اندنصكره حضرت صلی الله عليه وسلم بنی دعوت ايدوب ايتدی
ياحذيفه بن دخی قاتنه واروب لبيك يارسول الله ديدم قارشو سنده
صغوقدن دترر ايدم حضرت ايتدی غالبا بنم سوزيمی اشتمدك بن ايتدم
يارسول الله سوزيكی اشتدم لكن هوانك برودتی وآجلق شدتی
جانمزه اولقدر اثر ايتمشكه وجودلريمزده قوت قالمامش پس مبارك
الني باشمه ويوزيمه سوروب ايتدی وار دشمن لشكرينی كور نه حالده
اولدقلرندن بزه برخبر كتور وهيچ كيمسه يه تعرض ايتمه چون بنم نامی
تعيين بيوروب دشمن لشكرينه وارخبر كتورديدی امرينه امتثالدن غيری
چاره بولمدم وايتدمكه يارسول الله قورقارمكه بنی اسير ايده لر حضرت
سن اسير اولمازسن ديوب بو دعايی اوقودی (اللهم احفظه من بين يديه ومن
خلفه وعن يمينه وعن شماله ومن فوقه ومن تحته) خدا حقيچون حضرتك
بو دعاسندنصكره وجودمده اصلا اجلق المی وخوف اثری قالمادی همان

سلاحمی قوشنوب خندقدن چقوب کتدم شویله ایستدمکه کویا حمامه کیرمش ایدم قریش لشکرکاهنه ایرشدم کوردم انلرك ارالرینه بر یل وطوفان پیدا اولمشکه ساج اياق اوزرنده بر چولمك قومامش وخیمه‌لرینی سرنکون ایتمش وآتشلرینی طاغتمش (و بر روایتده آنلری بو شانوب لشکرکاهلرنده جولان ایدرلر ایدی وانلرك منزللرینه طاشلر دوشردیکه اول طاشلرك آوازینی ایشیدردم وکوردم ابوسفیان چادرندن طشره چیقوب آتشه ایصنوردی براوق کزایوب دیلدمکه اکا براوق پرتاب ایدم حضرت پیغمبرك انلره هیچ تعرض ایتمه دیو بیورد یغی خاطریمه کلوب فراغت ایدوب اوقی ینه تیرکشمه قودم (و بر روایت دخی اولدرکه حذیفه ایتدی بهادراق ایدوب انلرك ارالرینه کیردم و بر کیمسه نك یاننده اوطوردم ابوسفیان ایتدی هرکس یاننده اولنلری احتیاط ایتمك کرکدر زیرا جاسوس اکسك دکلدر حذیفه ایدر بن مبادرت ایدوب یانمده اولان کیمسه‌یه نه کشیسن دیدم فلان اوغلی فلانم دیدی هوازن قبیله سندن برکشی ایدی اندنصکره ابوسفیان ایتدی ای یاران یوکلر یکزی یوکلدك دیارلریمزه کیده لم زیرا بو ارایه کله‌لی چوق زمان اولدی حیوانلریمز قیرلدی وسلاحلریمز چونکه‌لندی وجهودلر دخی بزه مخالفت ایتدیلر وهیچ برایش بشارتمدق وبو طوفان کبی اسن یلی کوررسز که بزه نه ایشلدی ایشته بن کتدم دیوب دوه‌سی قاتنه کلدی دوه سنك دیزی باغلو ایدی غایت تعجیل وفزعندن دوه‌نك دیزینی چوزمدین اوزرینه سوار اولدی دوه اوچ اياغیله قالقدی اندنصکره دوه ارقه‌سندن باش اشاغه ایدوب دوه‌نك دیزینی چوزدی انی کوروب قریش قالقوب یوکلرینی یوکلتمکه مشغول اولدیلر بن کیرودونوب یول یاروسنده یکرمی قدر سوار کوردمکه بیاض صارقلر صارنمشلر بکا ایتدیلر وارصاحبکه یعنی محمده خبرو بر که حق تعالی دشمن لشکرینك شرینی انك اوزرندن دفع ایلدی چون حضرتك قاتنه کلدم حضرت نمازده ایدی وهرکاه که اکا بو یله بر واقعه ظهور ایتسه نمازه مشغول اولوردی بنی کوروب ایلرو کل دیو مبارك الیله اشارت ایلدی بنده قاتنه واروب بشارت خبرینی ویردم (و بر روایت دخی اولدرکه حذیفه ایتدی چون اول حضرتی بو احوالدن خبردار ایتدم تبسم بیوردی شویلکه مبارك دیشلری ارالرندن برنور برق اوردی

و بن تا اول زمانه دك اوشومامش ایدم اندنصکره صوغوق بکا تأثیر ایدوب اوشودم اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بنی یاننه یاتوروب جامه سنك كناريني بنم اوزريمه اورتدی ومبارك اياغنی كوكسم اوزرينه قودی راحت بولوب تاصباح نمازی وقتنه دك ایودم اندنصکره اول حضرت بنی او یاندیروب ایتدی قم یانوام یعنی قالق یاچوق اویوجی کشی (مرویدر که چون لشکر احزاب فرار ایتدیلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی انلر بردخی بزم جنکمزه کلزلر شمدنصکره بز انلرك جنکنه واررز وواقعده اویله اولدی اندنصکره کفارقریش اهل اسلام اوزره لشکر چکمکه فرصت بولمدیلر شول زمانه دککه حضرت لشکر چکوب مکه یی فتح ایلدی ❊ وهم اول کون بنی قریظه غزوه سی واقع اولدی ❊ عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها ایدر حضرت چون احزاب غزوه سندن مدینه یه مراجعت بیوردی اکندن سلاحنی چیقاروب غسل ایتدی ناکاه طشره دن برکیمسه کلوب خانه نك طشره سندن سلام ویردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تعجیل ایله قالقوب طشره چیقدی بندخی خانه قپوسنه دك اردنجه بیله کتدم کوردمکه کلوب سلام ویرن دحیهٔ کلبی ایدی انك یوزینه غبار قونمش ایدی (وبرروایتده اولر یشلر ینه غبار واقع اولمش ایدی حضرت کندی رداسی ایله انك اوستندن وباشندن غباری سلکوب پاك ایلدی دحیه پس اول حضرته سویلیه جکنی سویلدکدنصکره حضرت دونوب خانه یه کلدکده بوکلان جبرائیلدر بنی قریظه جانبنه توجهه بکا امر ایلدی دیدی وابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما مرویدر که ایتدی حضرت چون بویله برغزادن و برسفردن کلسه عادتی اول ایدیکه فاطمهٔ زهرانك قاتنه وارردی وانك باشنی قوقلیوب انواع لطف ونوازش ایدردی وچون احزاب غزاسندن کیرو کلدی عادت مألوفه سی اوزره فاطمه نك خانه سنه کلوب پاك غسل ایدوب مبارك بدننی توز وطپرا قدن آسوده قیلدی واویله نمازینی ادا ایلدی ومجمر استیوب کندینی مطهر ومطیب قیلدی اندنصکره جبرائیل علیه السلام استبرقدن باشنه برصارق صارنمش وبردوه یه سوار اولمش اولدیغی حالده کلوب اول حضرته ایرشدی وایتدی یامحمد حق تعالی سنی یارلغیه که سلاحکی تیز چیقارمشسن

وحال بوكه هنوز ملائكه سلاحلرينى چيقارمديلر يامحمد تيز سلاحكى
كيوب بنوقريظه جانبنه توجه قيل خدا حقيچون بن كيدرم وانلرك
حصارلرينى يقارم وخورد وخشخاش ايدوب طاشه اورلمش يومورطه يه
دوندريرم پس حضرت بلالى طلب ايدوب بيورديكه ندا ايدوب
ياخيل الله سوار اولك ديه (و برروايتده بيورديكه يابلال ندا ايت هركيم
سميع ومطيع اوله كركدر كه بوكون ايكندى نمازينى بنى قريظه ده قيله
وعلى مرتضى كرم الله وجهه يى دعوت ايدوب انه برعلم ويردى
وكنديدن مقدم انى كوندردى وكنديسى مبارك بدننه زره كيوب
باشنه توغلغه اوردى وقليجنى باغليوب سپرينى آرقه سنه قويوب نيزه سنى
النه آلدى ولحيف نامنده اولان آتنه سوار اولوب يانجه ايكى يدك
چكلدى وعبد الله بن ام مكتومى مدينه ده يرينه قيوب لشكرك عقبنجه
روان اولدى اصحاب دخى تداركاوب شهردن طشره چيقديلر اوچ يكه
قريب ارايديلر واتوز التى آتلرى وارايدى يولده بنى النجار قبيله سنه
اوغراديلر حضرت كورديكه انلر سلاح كيوب صاف چكمشلر حاضر
ومهيا طوررلر حضرت انلردن سؤال ايتديكه سزه كيم بيوردى حاضر
ومهيا اولديكز انلر ايتديلر دحيه بزه امر ايلدى حضرت رسالت
صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى اول جبرائيل ايديكه بنى قريظه نك
حصارلرينه زلزله براقمغه كتمشيدى پس اخشام نمازى ايله ياتسو نمازينك
اراالغنده لشكر اسلام واروب بنوقريظه يه ايرشديلر واصحابدن بعضيسى
وقته رعايت ايچون ايكندى نمازينى يولده قيلديلر و پيغمبرك اول نهيينى
تعجيل ومبالغه يه حمله ايتديلر و بعضيلر ظاهرينه حمل ايدوب ايكندى
نمازينى بنى قريظه يه واردقده قضا ايتديلر پيغمبر صلى الله تعالى عليه
وسلم بونماز خصوصنده هرايكى طائفه يه دخى زجر وتعنيف بيورمدى
(على بن ابى طالب كرم الله وجهه بنى قريظه حصارينه قريب يرده
علم ديكدى يهودلر حصار اوستندن سب وشتم بنيادينى اورديلر حضرت
رسوله صلى الله تعالى عليه وسلم ناسزا سويلديلر امير المؤمنين على مرتضى
ابو قتادهٔ انصارى يى علم يانده نكهبان ايدوب كندى دونوب يول
اوستنده اول حضرته ملاقى اولوب ايتدى يارسول الله بوخبيث يهودلرك
حصارينه يقين وارمامكز معقولدر حضرت ايتدى ياعلى بنم حقمده

غالبا جهودلردن برنسنه اشتمشسن علی ایتدی بلی ناسزا سوزلر سویلدیلر حضرت ایتدی انلر چون بنی کوره لر اول مقوله سوز سویلمکه قادر اولماسه لر کرکدر پس حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم حصارك دبنه تشریف ایدوب (یا اخوة القردة والخنازیر) حق تعالی نك ورسولنك حکمنه اشنغی اینك یعنی حصاردن طشره چقك (وبرروایت دخی اولدرکه حضرت بیوردی (اخسؤا اخسأکم الله) یعنی ایراق اولك حق تعالی سزی کندی رحمتندن ایراغ ایلیه جهودلر ایتدیلر یا ابا القاسم (ما کنت جهولا ولا فحاشا) یعنی یا محمد سن هرکز جهل اسی وزیاده شتم ایدیجی دکل ایدك سکا بوکون نه اولدیکه بویله شتم وسب ایدیجی اولدك ایدرلرکه چون حضرت جهودلردن بوسوزی ایشتدی انلره دیدیکی اول سوزلر دن کمال حیا ایتدیکندن النده طوتدیغی نیم نیزه الندن دوشدی ومبارك اموزندن رداسی ساقط اولوب کیروکیرو کتدی اسید بن حضیر ایتدی ای تکری دشمنلری بز بورادن کتمزز تا سزی آجلقدن اولدرمدکجه سزشول تلکویه بکزرسز که ایننده سکمش اوله اندنصکره حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم سعد بن ابی وقاصه بیوردی تابر ساعت مقداری انلره اوق آتدی اندنصکره دونوب لشکر کاهه کلدی وهرکون حصارك اطراف وجوانبندن جنك ایدرلردی وبربرلرینه طاش واوق اتارلردی اون بش کون اون بش کیجه وبرروایتده یکرمی بش کون یکرمی بش کیجه اول منوال اوزره کچدی اندنصکره حق تعالی انلرك کوکللرینه خوف ورعب القا ایلدیکه جنکدن ال چکدیلر ونباش بن قیس حصاردن چیقاروب ایلچی کوندردیلر اول حضرت قاتنه کلوب پیغاملرینی ایرشدردیکه بنی النضیر یهودیلری کبی بزه اجازت ویرتا اولادو عیاللریمزی آلوب بودیاردن چیقوب کیده وز وامـوال واسلحه وامتعه ومواشیمز سزك اولسون دیدی حضرت بوخبری اشتدکده قبول ایتیوب حصاردن طشره چیقك تا دیلدیکم حکمی سزك اوزریکزه اجرا قیلم نباش کیرو دونوب بوخبری قومه ایرشدردی کعب بن اسد اشراف بنی قریظه یی جمع ایدوب وحیی بن اخطب دخی انلر ایله بیله ایدی مقدما ایتدیکی وعده موجبیله یولدن کیرودونوب انلرك حصارینه کیرمش ایدی کعب ایتدی ای بنی قریظه طائفه سی اشته

كوردیكز كه باشكزه بو بجلین بر واقعه كلدی پس بن سزه اوچ نسنه
عرض ایدرم هرقنغیسن دیلرسه كز قبول ایده سز انلر ایتدیلر عرض
ایده جكك ندر كعب ایتدی اولكیسی اولدر كه محمده متابعت
ایده سز خدا حقیچون انك حق پیغمبر اولدیغی سزه ظاهر اولمشدر
وتوارتده نعت وصفتنی اوقیوب بیلدیككز اولدر وابن جواسكه اخبار
وعلماء توارتك بریسیدر بو دیاره كلدیكی زمان سزه انك بو قریه‌ده
وجود وظهورندن خبر ویروب واكا ایمان كتورمشیدی واكا متابعت ایدك
دیو سزه وصیت ایتمشیدی اكا متابعت ایدك وانك جملهٔ احباب واصحابندن
اولك ومذكور ابن جواس سزه دیمش ایدیكه اكر بن انك زمانه ایرشمز
ایسم بنم سلامی اكا تبلیغ ایدك شمدیكیحالده عناد ومكابره‌یی حددن
آشرمكز واكا ایمان كتوروب جانلریكزی ومالریكزی وعورتلریكزی
واوغلانلریكزی امین وآسوده قیله سز انلر ایتدیلر بز هركز توراتك
اوزرینه برآخر كتاب اختیار ایده مزز وكندی دینمزدن دونه مزز
كعب ایتدی ایمدی كلك عورتلریمزی كندی اللریمز ایله قتل ایده لم
وحصاردن چیقوب محمد ایله مقاتله ومقابله قیلالم اكر مقتول اولور ایسك
اولاد وعیالمز خورلق ومذلت كورمیه اكر ظفر بولور ایسك برغیری
اولاد وعیال پیدا ایده لم انلر ایتدیلر بونی دخی ایده مززاولنی كناهلری
اولدرمك نیجه ممكندر ویوركاریمز تحمل ایدرمیكه بوایشی ایده وز
اندنصكره بزده نه دیرلك قاور كعب ایتدی چون بونی دخی ایتمز سزیارین
جمعه ایرتسی كون اولمغله انلر بزدن امینلر وغافللردر حصاردن چیقوب
انلر ایله جنك واوزرلرینه هجوم ایده لم شاید كه برایش كوره بیله وز
انلر ایتدیلر جمعه ایرتسی كونی نیجه ابطال والغا ایده لم وحالبوكه بزدن
مقدم برجماعت جمعه ایرتسنی ابطال ایدوب اول كونده اشلیه جك
ایشلری اشلدكلری ایچون حق تعالی انلری مسخ ایدوب مایمون
وخنزیر صورتنه قودی اندنصكره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
قاتنه آدم كوندروب بوخصوصده مشورت ایچون كندی حلیفلرینی
یعنی یمین داشلری اولان ابو لبابة بن عبد المنذر اوسینك كندیلره
ارسال بیورلمسنی رجا ایتدیلر حضرت ابو لبابه‌یی انلرك قاتنه
كوندردی چون ابولبابه حصاره داخل اولدی یهودانی استقبال

ایتدیلر وعورت واو غلاری ابولبابه نك قاتنده جمع اولوب محاصره شدتندن وسائر احوال پریشانلرندن اغلمغه باشلادیلر شویله که ابولبابه‌یه رقت قلب پیدا اولوب انلره رحم ایلدی انلر ایتدیلر یا ابا لبابه بزم حقمزده نه تدبیر ایدرسن ونه دیرسن محمدك حكمنه راضی اولوب حصاردن طشره چقالمی ابولبابه ایتدی بلی چیقك ولکن ایکی الیله بوغازینه اشارت ایدوب طشره چیقارسه کز سزی اولدررلر دیمکی اشعار ایلدی ابولبابه ایدر خدا حقیچون هنوز اول موضعدن رفع قدم ایتمدین خدا ورسولی حقنده خیانت ایتدیکمی بیلدم اندنصکره ابولبابه حصاردن آشغی اینوب کمال خجالتندن پیغمبر قاتنه واره‌یوب طوغری مدینه‌یه روانه اولدی مولاسنه خیانت ایدن اسیرلرکبی کندوبی مسجد رسول اللهك برستوننه باغلدی وامر ایتدیکه هیچ بر کیمسه وقت نمازدن غیری بروقتده کندوبی اول بنددن خلاص ایتمیه‌لر تا توبه‌سی قبول اولنجه اوحال اوزره باغلو طوره حضرت اول قصه‌بی معلوم ایدنجه نصکره بیوردیکه اکر ابولبابه بنم قاتمه طوغری کلیدی انکیچون استغفار ایدردم شمدیکیحالده انك بندینی آچق اولماز تا حق تعالی انك توبه‌سنی قبول ایدنجه اول حال اوزره باغلو طورسون دیدی (ایدرلر که اون بش کون اون بش کیجه اوحال اوزره باغلو طوردی کاه کاه قزی کلوب اغزینه خرما طوتو ویردی ابولبابه اول خرمایی ییرایدی اندنصکره اون التنجی کون سحر وقتی ایدیکه توبه‌سی قبولی ایچون وحی نازل اولدی ام سلمه رضی الله تعالی عنها ایدر اول کون سحر وقتنده رسول خدایی کوردمکه مسرور وخندان اولمش اکا ایتدم (اضحك الله سنك) یعنی حق تعالی دائما یوزیکی کولدرسون وسنی مسرور وخندان ایتسون بو بشارت وسرور کلك سببی ندر یارسول الله دیدم اول حضرت ایتدی جبرائیل ابولبابه نك قبول توبه‌سی خبرینی کتوردی بن ایتدم یارسول الله ابولبابه‌یه مژده ایده‌یمی حضرت ایتدی سن بیلورسن حجره‌مدن تا مسجد قپوسنه واروب ایتدم یا ابا لبابه بشارت اولسون سکا که حق تعالی سنك توبه‌کی قبول ایلدی بنم بوسوزمله مسجدده اولان جماعت دیلدیلر که انك بندینی چوزه‌لر ابولبابه ایتدی قوڭبنی تا بنم بندیمی حضرت کلوب

مبارك ايله چوزسون حضرت صباح نمازينه چيقدى انك بندينه
كشاد ويردى (القصه چون بنو قريظه ابولبابه ايله مشورت
ايدوب ابولبابه ايله بوغازينه اشارت ايدوب سزى قتل ايدرلر
معناسنى اشعار ايتدى انلر ايتديلر پس سعد بن معاذك حكمنه
راضى اولوب حصاردن اينه‌لم (وبر روايت دخى اولدركه چون
محاصره‌دن زياده صقلديلر بالضروره رسول خدانك حكمنه اينمكه راضى
اولديلر پس اوسيلر هجوم ايدوب حضرتك ملازمتنه كلوب ايتديلر
يارسول الله بنى قينقاع يهوديلرينى خزرجيلره باغشلادك بنى قريظه
يهودلرينى دخى بزه باغشله حضرت ايتدى راضى دكلميسز اكا كه
سزدن بركشى بى انلرك حقنده حكم قيلە انلر ايتديلر راضى يوز
حضرت ايتدى سعد بن معاذ انلرك حكمليدر انلرك حقنده سعد هرنه
حكم ايدرسه انى اجرا ايدرز پس بنو قريظه حصاردن چيقوب كلديلر
اول حضرت محمد بن مسلمه‌يه بيوردى تا انلرك اللرينى قفالرينه باغلدى
وعبدالله بن سلامه بيوردى تا انلرك عورتلرين واوغلانلرين حصاردن
طشره چيقاردى وانلرك امتعه واقمشه وسلاحلرينى جمع ايلدى ايدرلركه اول
حصارده بيك بشيوز قليج واوچيوز زره وايكيبيك نيزه وبيك بشيوز قلقان
وار ايدى وبو قدر اثاث وامتعهٔ كثيره وبو قدر نوا ضح ومواشئ
بى شمار مسلمانلرك النه دوشدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
برموضعده اوطوروب سعد بن معاذى كتورمك ايچون مدينه‌يه آدم
كوندردى وحال بوكه سعد غزوهٔ خندقده مجروح اولمغله بوغزوه‌دن
تخلف ايتمشيدى سعدى حضرت قاتنه كتورمك ايچون برمركبه
سوار ايتديلر سعد كلوب بنى قريظه نوا حيسنه ايرشدكده اوسيلردن
برجماعت انى قارشوليوب ايتديلر اى سعد رسول خدا صلى الله تعالى
عليه وسلم بنو قريظه نك حكمنى سكا تفويض ايتمشدر كركدركه انلرك
حقنده احسان ايده سن وانلرسنك حليفلرك يعنى يمين داشلر كدر
بغاث جنكنده وسائر مواطنده سكا مدد كارلق ايتمشلردر ابن ابى سلولى
كورمدكمى كه كندى حليفلرينى يعنى بنى قينقاع يهودلرينى خلاص
ايلدى بوكون بوجماعت دخى سندن احسان ومرحمت اميدينى طوتارلر
ديوب بومقوله كلماتى سويلديلر سعد خاموش اولوب هيچ سويلمدى

اوسیلر چون بو مقرله کلماتی حددن آشور دیلر سعد ایتدی ای یاران
بکا سعد دیرلر (وبر روایت دخی بودر که ایتدی ای یاران سعد ایچون
اول وقت یوقدر که حق یولنده ملامت ایدیجیلرك ملامتلری اندہ اثر قیله
او سیلر سعدك بوسوزندن نا امید اولوب بیلدیلر که اول طائفه نك
قتلنه حکم ایتسه گرکدر چون سعد مجلس رسول اللهه قریب اولدی
حضرت اوس قبیله سی طائفه سنه خطاب ایدوب ایتدی (قوموا السیدکم)
یعنی سیدیکزه تعظیم ایچون قیام ایدك پس اوسیلردن برجماعت اياغه
قالقوب سعدی مرکبدن ایندردیلر چون سعد کلوب مجلس
رسولده اوطوردی اوسیلردن برجماعت اکا ایتدیلر پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم بنی قریظه شاننده سنی حکم قلمشدر سعد ایتدی بنم حکممه
راضی اولوب حکممدن تجاوز ایتمیه جککزه حق تعالینك عهدی
اوزریکزه اولسون می انلر ایتدیلر اولسون واندن صکره یوزینی رسول
جانبنه طوتدی ولکن کمال تعظیم واجلالندن اول حضرتی مخاطب
ایتمیوب انجق ایتدیکه بوجانبده هرکیم وار ایسه بنم حکممه راضیلردر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه یاسعد سن بنم
طرفمدن انلرك اوزرینه حاکمسن انلرك اوزرینه حکم همان سنك
ایده جکك حکمدر (سعد ایتدی چونکه بویله در حکم ایتدمکه انلرك
ارلری مقتول اولهلر وعورتلری واوغلانلری اسیر اولهلر ومالری مسلمانلره
قسمت اولنه) حضرت ایتدی یاسعد برحکم ایتدککه خدای تعالی یدی
قات آسمانك بالاسنده همان اول حکمی ایتمشدر (وبر روایت
دخی اولدر که بو حکملردن صکره برحکم دخی ایتدیکه بنی قریظه نك
سرایلری یالکز مهاجرلرك اوله انصار اول حکممده اکا ملامت ایتدیلر
سعد ایتدی بو حکمله دیلدمکه انلر یعنی مهاجرلر سزك خانه لریکزدن
مستغنی اولهلر (القصه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایلدیکه
اول حال اوزره انلری باغلو وجکرلری داغلو مدینه یه کتوردیلر
تا ضعفای اهل اسلام انلرك خوارلغندن دین وشریعتك عزتنی وقوتنی
کوره لر پس بنو قریظه یی ایکی سرایده حبس ایلدیلر اول سرایلرك
بریسی فلانه بنت الحارثك وبریسی دخی اسامة بن زیدك سرایی ایدی
حضرت بیوردی تا خندق قازدیلر وانلری بربر اول سرایدن

چیقاروب بیونلرین اوردیلر شویلکه قانلری اول خندقه اقاردی وانلر دریوز یااتیوز ویایدیوز و یاطقوز یوز کشی ایدیلر (روایتده کتورمشلردر که بنی قریظه یهودیلرندن بر پیر کشی وارایدی نامی زبیر بن باطا ایدی اول کشی ثابت بن قیس بن شماسه بغاث حربنده امداد ایدوب اوزرنده بر حق عظیم ثابت قیلمشیدی ثابت دیلدیکه اول حق مقابله سنده زبیره مکافات ایده پس حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واروب زبیر یهودینک قانی دیلك ایلدی اول سرور اجابت بیوروب زبیرك قانی ثابته باغشلدی زبیرایتدی ای ثابت بر پیرکه عورتندن واوغلانندن آیریلوب جدا دوشه صاغلق انك نه ایشیدر ثابت ینه اول سروره واروب زبیرك عورت واوغلاننی دخی دیلك ایدوب کندویه باغشلتدی زبیرایتدی مال اولمدقدنصکره عورت واوغلاندن نه لذت حاصل اولور خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ثابتك اوچنجی دیلکنده زبیرك مالنی دخی باغشلدی بو مقاصد جمله حصوله قرین اولدقدنصکره زبیر ایتدی ای ثابت اخطب نره یه کتدی ثابت ایتدی قتل اولندی زبیر ایتدی کعب بن اسد نیجه اولدی ثابت جواب ویروب قتل اولندی دیدی زبیرجمله اکابرواشراف بنی قریظه یی سؤال ایلدی ثابت جواب ویردیکه انلردن کیمسه صاغ قالمدی زبیر ایتدی ای ثابت سنك اوستوکده ثابت قلدیغم حق حقیچون بنی دخی انلره ایرشدر ثابت قهر وغضبه کلوب فی الحال زبیرك بوینی اوردی وزبیرك مال واهلی اکا قالدی (عروة بن الزبیر عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها روایت ایدر که بنی قریظه عورتلرندن بر عورتی اولدردیلر واول عورت بنم قاتمده ایدی نشاط وسرور عرض ایدوب کولردی ناکاه طشره دن بر ندا کلدیکه فلان عورت قنده در اول عورت ایتدی بونده یم اول ندا ایدن کشی ایتدی طشره چیق اول عورت کوله رك ایتدی بنی طلب ایترلر الا اولدرمك ایچون طلب ایدرلر بن ایتدم عورتلره اولوم بو قدر سنی نه سببدن اولدررلر اول عورت ایتدی بن بنی قریظه دن بر کشینك عورتی ایدم وبربریمزی غایتسووب محبت ایدردك امر محاصره مشتد اولدقده بن ارینه ایتدم دریغ که ایام وصال تمام اولوب هنگام مودت فراقه مبدل اولسه کرکدر بکا سنسز

صاغلق کرکز دیدم محمد بزه ظفر بولدقده البته اول بزی قتل وعورت
واولادلریمزی اسیر ایدنسه کرکدر اکر بو سویلدیکك سوزده صادق ایسك
زبیر بن باطانك حصاری سایه سنده مسلمانلردن برجماعت اوطوره یورلر
انلرك اوزرینه بر دکرمن طاشی بواره شاید که انلردن بربنی قتل ایده سن
چون بزه ظفر بولوب قتل ایده لر البته سنی دخی قصاص ایچون اولدررلر
بن دخی اریمك دیدیکی کبی اول مسلمانلرك اوزرینه طاش بواردم
اول جماعت قاچوب بواراديغم اول طاش خلاد بن سویده راست کلوب
اولدردی شمدی یکیده بنی طالب ایدرلر که قصاص ایده لر عائشه
رضی الله عنها ایدر اول عورتك کولوب خوش وقتلك کوستردیکنی
دخی اونتمازین که یقینا قتل اولاجغنی بلمش ایکن ینه اول مرتبه نشاط
وسرور کوستردی (القصه چون بنی قریظه نك قتلندن فارغ اولدیلر
انلرك مالارینی قسمت ایتدیلر برآته ایکی سهم وبر مرده برسهم ویردیلر
شویله که برآتلویه اوچ سهم اصابت ایلدی ایکسی آتی ایچون بریسی
کندوایچون اول مالك خمسنی آیردیلر (واسیرلردن سید عالم صلی الله
علیه وسلم ریحانه بنت عمروی کندوبه خاصه اولمغیچون الیقودی
وملك یمین ایله اکا تصرف بیوردی ودیلدیکه انی آزاد ایدوب خاتونلغه
قبول ایده ریحانه ایتدی یارسول الله اویله ایتمه که سکا وبکا آسانرك اوله
(نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنی قریظه اسیرلرینك
برمقدار بنی نجد قبیله سنه وبرمقداربنی شامه کوندردی تا صاتوب
بهالری ایله آت وسلاح الوب حضرت حضورینه کتوردیلر
(وبر روایت دخی اولدرکه اول طائفه نك بعضیسنی عثمان بن عفانه
وعبدالرحمن بن عوفه فروخت ایلدی وبنوقریظه واقعه سند نصکره
سعد بن معاذ وفات ایلدی نتکه انك شرح وبیانی بو کتابده ایکنجی
مقصدده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی ﴿ وبو سالده آی طوتلدی
ومدینه ده یهودلری طاسلر چالوب آیه سحر ایتدیلر دیدیلر وحضرت
خسوف نمازی قیلدی تا آی منجلی اولدی ﴿ وبو سالده بلال بن حارث
مزنی قبیله مزینه دن درتیوز نفر کشی ایله سید عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم خدمتنه کلوب شرف اسلام ایله مشرف اولدیلر حضرت انلره
ایتدی یرلو یریکزه کیدك سز هر قنده اولورسه کز مهاجرلرده داخل

اولورسز پس اول قوم فرمان رسول موجبله دونوب کندو ولایتلرینه
کتدیلر (واکابر اهل سیردن برجمع کثیر دیمشلردرکه قبیلهٔ بنی سعد بن
بکردن ضمامك اول حضرت خدمتنه ارشمسی بو سالده ایدی لکن
شیخ شهاب الدین ابن حجر رحمة الله علیه شرح صحیح بخاریده
بیورمشدر که قول صحیح اولدر که بوواقعه یعنی ضمامك خدمت رسوله
کلمسی هجرتدن طقوزنجی سنه‌ده ایدی نتکه محمد بن اسحق وغیریلردخی
بوکا ذاهب اولوب بوقولی اختیار ایدوب بومدعانك اوزرینه دلیللر
ایراد ایتمشلردر شیخ مذکورك ظاهر کلامی اکا ناظردرکه عبدالقیس
جماعتنك اول حضرتك خدمتنه کلدکاری هجرتدن بشنجی سالك
اواخرنده و یاخود التنجی سالك اوائلنده واقع اولمش اوله اما جمهور
اهل سیر اکا ذاهب اولمشلردر که هجرتدن سکزنجی سالده واقع اولمشدر
وبو ایکی قصه‌نك شرح وبیانی سکزنجی وطقوزنجی سنه‌لرك وقایعنده
ذکر اولنه‌جق کرکدر ان شاء الله تعالی ﴿ وبو سالده دومة الجندل
غزوه‌سی واقع اولمشدر ﴾ وانك سببی بو ایدیکه اول حضرتك
سمع شریفنه ایرشدیکه اول یرلرده طوائف کثیره جمع اولوب یولجی‌یه
ومسافره ظلم وتعدی ایدرلر ایمش پس رسول الله صلی الله علیه وسلم
اول جماعته عزم ایدوب بیك نفر ایله مدینه‌دن چیقوب سباع بن عرفطه‌یی
شهرده خلیفه قودی چون اول قومك دیارینه ایرشدی دوکلسی
قاچدیلر لشکر اسلام انلرك دواب ومواشیلرین سوروب مدینه‌یه کتوردیلر
وحضرت اول غزوه‌دن هنوز مدینه‌یه کلمدین سعد بن عباده‌نك اناسی
وفات ایتمشیدی حضرت کلوب انك قبری اوزرنده نمازینی قیلدی
سعد ایتدی یارسول الله بنم انام فجأة وفات ایتدی وبنم کمانم اولدرکه
اکر سوز سویلمکه مجال بولیدی کندو مالندن برشی تصدق ایدردی
شمدیکی حالده اکر بن انکیچون برنسنه تصدق ایلسم انك صدقه‌سی
یرینه قائم اولورمی حضرت ایتدی بلی اولور سعد ایتدی صدقه‌لرك
افضلی ندر حضرت ایتدی قیو قازمقدر پس سعد بن عباده بر قیو قازدیروب
وقف وتسبیل ایلدی بو صدقه سعدك اناسنك صدقه‌سیدر دیدی

﴿ هجرتدن التنجی یلك وقایعی بیان اولنور ﴾

جمهور اهل سیر قولی اوزره بو سالده حج بیت کعبه فرض اولندی

وعلمادن برجمع انك اوزرينه در كه فرضيت بيت كعبه هجرتدن طقوزنجى ساله مقرر اولمشدر طائفهٔ اولى ديرلركه (واتموا الحج والعمرة لله) آيت كريمه سنك نزولى التنجى سنه ده ايدى واتمامدن مراد اقامت حج وعمره در اكماللرى دكلدر علقمه ومسروق وابراهيم نخعينك (واقيموا الحج والعمرة لله) لفظيله قراءتلرى قرينه در كه مراد اتمام حج وعمره در اكماللرى دكلدر وحضرت رسالتك صلى الله تعالى عليه وسلم اداء فريضهٔ حجده تأخير بيورد قلرنده حكمت اولدر كه اول امرده معلوم اوله كه فرض مذكور عمريدر ووقتى موسعدر وفرضيتى استطاعته موقوفدر واستطاعتك بريسى دخى امن طريقدر وكفار اول زمانلرده مسلمانلرى حج ايتمكه قومبوب مانع اولورلردى وبرحكمتى دخى اولدر كه كفارنجى تأخير ايتمكله موسم حج تغير بولدى حضرت تأخير بيوردىكه تاموسم حج ماه ذى الحجه يه ايريشه وطائفهٔ ثانيه ايدرلر كه مكه نك فتحى هجرتدن سكزنجى سنه نك رمضاننده واقع اولدى اكر حج اول زمانده فرض اولمش اوليدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم البته اول سنه ده حج ايدوب فريضهٔ حجى يرينه كتورردى ياخود اول سنه ده حج ايتمكيچون اصحابنه امر ايدردى وحال بوكه اول سنه ده حج ايتمدى وحج ايدك ديو اصحابنه دخى امر ايتمدى وچون طقوزنجى سنه داخل اولدى ابو بكره امر ايدوب حج ايتدردى واوننجى سنه ده بالذات كندو كلوب حج ايتدى پس معلوم اولديكه حج هجرتدن طقوزنجى سنه ده فرض اولدى اما (واتموا الحج والعمرة لله) آيت كريمه سى حجك فرضيتنه دلالت ايتمز بلكه شروع اولندقدنصكره اتمامنه امردر والله اعلم ✻ وبو سالده غزوهٔ ذات الرقاع واقع اولمشدر ✻ بو غزوه نك سببى اولدر كه مدينه يه برشخص كلوب اصحاب رسوله خبر ويرديكه انمار وثعلبه جماعتى لشكر جمع ايدوب مدينه اوزرينه كلمك قصد ايتمشلردر اصحاب بو خبرى اول حضرته عرض ايتدكلرنده عثمان بن عفانى مدينه ده يرينه خليفه قويوب درتيوز وياخود يدى يوز نفر كيمسه ايله مدينه دن طشره چيقدى چون اول قومك ديارينه ايرشدى اول جماعت سيد عالمك صلى الله تعالى عليه وسلم اوزرلرينه كلدكندن خبردار اولوب طاغلره قاچشلر ايدى (وبرروايت دخى اولدر كه اول طائفه نك عورتلرندن

بعضیلری منزللرنده قالمشـلرایدی اول عورتلری اسیر ایتـدیلر وچون
وقت نماز داخل اولدی مسلمانلر نمازه مشغول ایکن مشرکلرك قصدندن
خوف ایدوب صلـوة خوف قیلـدیلر ابتد اصلوة خوف که قلنـدی
اول نماز ایدی صکره کیرو مدینه یه رجوع ایتـدیلر اول اثناده بر کیجه
اول سرور جابر بن عبدالله انصاری یه ایرشدی کوردیکه جابر بر ضعیف
و یورومز دوه یه سوار اولمش تعجیل ایله کیدر سیـد عالم صلی الله تعـالی
علیه وسلم النده اولان نیزه ایله یاخود چوکان ایله اول دوه یه اوردی
فی الحال دوه قوت بولوب یورومکه باشلدی واول دوه ده بغایت مرغوب
یورویش پیـدا اولدی سؤال بیوردیکه یاجابر نیچون بویله عجله ایله
کیدرسن جابر ایتدی یارسول الله انکیچون تعجیل ایدرمکه یکی اولیم
حضرت ایتدی قزمی الدك یوخسـه قاریمی الدك جابر ایتـدی قاری
الدم حضرت ایتدی یانیچون قز آلمد ککه سن انکله او بنا ایلدك واول
سنکله او بنا ایدی جابر ایتدی پدرم احد جنکنده شهید اولدقده طقوز نفر
و یایدی نفر قز یتیملری قالشیدی اول ضعیفه لره تیمار ایدوب تربیه لرینه
تعهد وقیـام ایتسون ایچون قاری آلدم اندن صکره حضرت ایتـدی
یاجابر دوه کی صتارمیسن جابر ایتدی بلی صتارم پس اول دوه یی جابردن
قرق درهمه اشترا ایتـدی اول شرطـله که مدینه یه وارنجه جابر اول
دوه یه سوار اولوب دوه یی مدینه ده حضرته تسلیم ایدوب بهـاسنی
حضرتدن اخذ ایده (و برروایت دخی اولدرکه جابره سؤال بیور دیکه
پدرك نه مقدار دین قودی جابر دخی بابا سندن قلان دینـك مقداربنی
اول حضرته بیلـدردی حضرت دخی اول دینك اداسنده جابره امداد
ایتمکه وعده بیوردی واول کیجه یکرمی بش نوبت و برروایتده یتمش
نوبت جابر ایچون استغفـار ایدوب مغفرت طلب ایلدی ومدینـه یه
واصـل اولدقد نصکره جابره دوه نك بهـاسنی و یروب ودوه یی دخی
جابره باغشلـدی و بیوردیغی وعده موجبـله جابره امداد واسعـاد
ایدوب جابری دینـدن خلاص قیلـدی واول قضیه ده اول سروردن
معجزات ظهوره کلـدی (فائده) معلوم اوله که صحیح بخاریده وارد
اولمشدر که پیغمبر صلی الله تعـالی علیه وسلم اول غزوه ده براغاج سایه
سنـده خوابه وارمشیدی براعرابی اول سرورك باشی او جنه کلوب

قليج چكدی حضرت او يقودن او يانوب اول حالی كورد كده اعرابی ايتدی (من يمنعك منی) يعنی سنی بنم الدن كيم قورتارر اول حضرت ايتدی حق تعالی قورتارر پس اول حضرت قالقدی واعرابی اوطوردی وحق تعالی پيغمبرينی انك شرندن خلاص ايلدی (وهجرتدن اوچنجی ييلك وقايعنده غزوهٔ انمارده بو قصه‌نك مثلی واقع اولمشدرنتكه سابقا ذكر اولندی ايمدی بو ايكی قصه‌نك ظاهرلری متعارضدر پس روايت صحيح ترجيح اولنمق كرك وياخود بو واقعه‌نك ايكی كره وقوعنه قائل اولنمق كرك (فائدهٔ ثانيه) امام بخاری رحمة الله تعالی عليه كندی صحيحنده كتورمشدر كه غزوهٔ ذات الرقاع خيبر فتحندنصكره واقع اولدی زيرا ابو موسی الاشعريدن مرويدر كه ايتدی بن يارانمدن برقاچ كيسه‌لر ايله اول سفرده پياده ايدم اياقلريمز قباروب مجروح اولدی اياقلريمزه رقعه‌لر وصله‌لر باغلادق اول جهتدن اول غزوه‌يه ذات الرقاع ديديلر وبودخی مرتبهٔ صحته بالغ اولمشدر كه ابو موسی الاشعرينك حبشه مهاجرلريله اول حضرتك ملازمتنه كلديكی خيبر فتحندنصكره درو امام بخاری بواسندلالدنصكره كندی صحيحنده بوغزوه خندق غزوه سندنصكره وخيبرغزوه سندن مقدم اولمق اوزره ايراد ايتمشدر ومعلوم دكلدركه بخارينك راويلرندنمی واقع اولمش اوله يوخسه بخارينك كنديدنمی اوله كنديدن واقع اولديغی تقديرجه سهو طريقيله می واقع اولمشدر اكرعمد طريقيله واقع اولدی ايسه اشارت ايتمش اولور بوغزوهٔ ذات الرقاعك تعدد دوقوعی احتماله يعنی بريسی خيبردن مقدم واقع اولوب بريسی دخی خيبردنصكره واقع اولمش اوله والله اعلم ✻ وبو سالده غزوهٔ بنولحيان واقع اولدی ✻ اهل سير رحهم الله كتورمشلردركه عاصم ابن ثابت وخبيب بن عدی واقعه سندن واهل هذيل اصحاب رسولدن برجماعتی تعليم دين وشريعت ايچون قبيله‌لرينه ايلتوب غدرايله قتل ايتدكلريله حضرت زياده ملول اولوب اول جماعتدن انتقام المق ديلردی پس لشكر تداركنه مشغول اولدی لكن خلقه ايهام وتوريه ايدوب شويله كوستردیكه توجهی شام طرفنه‌در تا انلری اغفال ايدوب اكسوزدن اخذ انتقام ايده وعبد الله

ابن ام مكتومى يرينه خليفه قويوب ايكيوز ار ايله مدينه دن طشره چيقدى
واول لشكرده يكرمى آت وار ايدى وسرعت يوروب تا عاصمك
وجماعت مسلمينك شهيد واسير اولدقلرى موضعه ايريشوب انلر ايچون
استغفار وخير دعا قيلدى بنولحيان حضرتك قصدندن خبردار اولوب
فرار ايتمشلر ايدى وطاغلره متحصن اولمشلر ايدى پيغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم برايكى كون اول موضعده اقامت يوروب اول اطراف
ونواحى يه آتلولر كوندردى اندنصكره عسفان ديدكلرى موضعه
حركت يوروب ابو بكر صديقى اون نفر سوار ايله غميم طرفنه كوندردى
تا لشكر اسلامك قدومى آوازه سى قريشه ايريشوب قلبلرينه خوف
وخشيت طارى اوله ابو بكر صديق اول طرفه كيدوب هيچ دشمنه
ملاقى اولميوب كيرو حضرت قاتنه كلديلر واول سرور ايله مدينه يه
مراجعت قيلديلر واول سفرك مدتى اون درت كون واون درت كيجه
ايدى ❋ وبوسالده محمد بن مسلمه يى اوتوز عدد سوار ايله ضريه
ديدكلرى موضعده بنى بكر بن كلابدن برجماعتك اوزرينه كوندروب
شويله امر ايتديكه اول طائفه نك اوزرينه اكسوزدن واروب
حقلرندن كله محمد بن مسلمه دخى كوندزين پنهان اولوب كيجه كيدردى
تا حضرتك يورديغى كبى اول قومك اوزرينه اكسوزدن هجوم ايلدى
كفاردن برقاچنى قتل ايدوب باقيسى قاچدى پس اول جماعتك
قيونلرندن ودوه لرندن بعضيسنى سوروب مدينه يه كتورديلر حضرت
اول غنيمتك خمسنى چيقاروب باقيسنى يارانته قسمت ايلدى (ايدرلر كه
اول سفردن يوز اللى دوه واوچ بيك قيون كتورديلر واول سفرك
مدتى اون طقوز كون ايدى ❋ وهم اول سالده ذى قرد غزوه سى
وقوع اولدى ❋ وكاغابه غزوه سى دخى ديرلر بو غزوه نك سببى
اول ايديكه عيينة بن حصين فزارى قرق سوار ايله كلوب مدينه
حواليسندن اول حضرتك يكرمى يه قريب سودلو دوه لرينى غارت ايتديلر
ابوذر غفارى اول دوه لرى كودنلر ايله ايدى انك اوغلنى قتل ايتديلر
ايدرلركه ابو ذر رضى الله تعالى عنه پيغمبردن صلى الله تعالى عليه وسلم
اذن استديكه واروب حضرتك خاصه دوه لرينك مرعاسى اولان
غابه ديدكلرى موضعده برقاچ كون اكلنه حضرت دستور ويرميوب

ایتدی بنی غطفان قبیله سندن امین دکیلم مبادا که اوزر یکزه کلوب برضرر ایرشدره لرابوذر ینه الحاح ومبالغه ایدوب دستور دیلدی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی کو یاشو یله کورورمکه انلر کلوب سنك اوغلکی اولدر دیلر ابو ذر ایدر بکا عجب کاور کلدی حالبوکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اویله دیمشیکن بن ینه ابرام ومبالغه ایدوب دستور دیلدم آخر کار حضرتك دیدیکی اولدی صحاح احادیثده ثبوته ایرشمشدرکه سلمة بن الاکوع عدن رضی الله تعالی عنه ایتدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم غلامی رباحله ایکیمز مدینه دن طشره چیقدق و بن ابوطلحهٔ انصاری نك آتنه سوار اولمشیدم ناکاه صبح صادق طلوعی وقتنده عیینة بن حصینك اوغلی عبدالرحمن کلوب حضرتك سود لو دوه لرینی سوروب کتوردی ودوه چوبانی اولدردی بن رباحه ایتدم ای رباح بو آته سوار اولوب وار ابو طلحه یه ایرشدر ورسولی صلی الله تعالی علیه وسلم بو واقعه دن خبردار قیل پس رباح اول آته بنوب مدینه یه کتدی بن دپه اوزرینه چیقوب واصباحاه دیو اوچ نوبت فریاد ایتدم اندنصکره کفارك آردینه دوشدم قلیجم واوقم ویایم یانمده ایدی کفاره اوق آتوب نیجه سنی مجروح ایتدم واول صحراده اغاجلر چوق ایدی چنانکه کفار آتلولرندن بریسی بکا قصد ایدوب اوزریمه یورویه ایدی بر اغاجك اردینه اوطوروب زخم تیرایله دشمنی اوزرمدن دفع ایدردم وهر اوق آتدقجه (خذها وانا ابن الاکوع والیوم یوم الوضع) دیر ایدم یعنی آل بندن بو یادکاری وحالبوکه بن اکوع اوغلویم وبو کون لئیملرك هلاکی کونیدر وکاهی کفار غلبه ایتدکجه طاغك صرب یرینه چیقوب کفاره طاش واوق اتاردم برمدت کفار ایله حالم بومنوال اوزره کچدی تابنم الدن کفارك جانلرینه کچوب حضرتك دوه لرینی قیوب کتدیلر واول دوه لری مدینه جانبنه سوروب ینه کفارك عقبنه دوشدم واوق زخمیله اول جاعتی مضطرب ایدوب جانلرینه کچوردم انلر نیزه ولباسلر اتارلردی تا بن اکا مشغول اولوب ایشمدن کیرو قالم وانلر مجال بولوب مسافه قطع ایده لر بن اول اتدقلری نسنه یه مقید اولمیوب اوزرلرینه برطاش قوردم تا اوتوم نیزه واوتوز لباس اوزره طاش قودم وانلردن کیرو قالمادم

کونش دخی مرتفع اولوب هوا بغایت قزدی ناکاه انی کوردم عیینة
ابن حصین فزاری کفاردن برجمع ایله اول قومك امدادینه ایرشدی
وانلرك احوالندن سؤال ایلدی اول قوم ایتدیلر بوشخصك الندن
چکدیکمزی سؤال ایتمه صباحدن برو آردیمزه دوشوب نه مز وار ایسه
الیمزدن الدی وهنوز بزدن النی چکمز عیینه ایتدی اردندن امداد
کله جکنی بیلور انکیچون سزدن النی چکمز همان اوزرینه هجوم ایدك
پس انلردن برقاچ نفر بنم اوزریمه یورو دیلر ناکاه کوردمکه پیغمبرك
صلی الله تعالی علیه وسلم آتلولری اغاچلق اراسندن پیدا اولدیلر انلرك
مقدمی احزم اسدی ایدی انك آردنجه فارس رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم ابو قتاده وانك اردنجه مقداد بن اسود کندی ایدی کفار
آتلولری کورد یلر قاچمغه یوز طوتدیلر احزم اول قومك عقبنجه روان
اولدی بن طاغدن اینوب کندیمی اکا ایرشدردم ومرکبنك عنانی
طوتوب ایتدم ای احزم صبر ایله تا پیغمبر واصحابی ایرشونلر مباداکه
سکا برزیان ایریشه اول ایتدی ای سلمه خدایه وروز جزایه ایمانك
وار ایسه وجنت وجهنم حق ایدیکنی بیلور ایسك بکا شهادت اراسنه
مانع اولمه پس انك عنانی المدن قودم فی الحال کندی بی عیینة بن
حصینك اوغلی عبدالرحمانه ایرشدردی ونیزه ایله اوروب عبدالرحمانی
مجروح ایلدی واول دخی احزمه برنیزه اوروب شهید ایدوب آتنه سوار
اولدی ابو قتاده رضی الله تعالی عنه عبدالرحمانه ایریشوب اکا برنیزه
اوروب جان خبیثنی جهنمه کوندر دی واحزمك آتنه سوار اولدی
وکفارك عقبنه دوشدك اولقدر کتدککه رسولك صلی الله تعالی علیه
وسلم لشکرینك غبارینی کورمدك حضرتك لشکری طاغ دبنده
ذی قرد نامنده برچشمه وار ایدی اول چشمه دن صو ایچمك دیلدیلر
کوردیلرکه کفار یقیندر صوبی قیوب کفار طرفنه کتدیلر بن دخی
کفارك عقبنه دوشدم تا کون غروبه قریب اولنجه کتدم کفاردن ایکی
آت دخی الدم وکیرودونوب چون ذی قرد چشمه سنه ایرشدم کوردم
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابندن بشیوزه قریب لشکر ایله
اول چشمه نك اوزرینه نزول ایتمشلر وبنم کفاردن براقدردیغم دوه لرك
بربنی بلال بوغازلیوب جکرینی واورکجنی اول حضرت ایچون کباب

ایمکه مشغول اولمش اول حضرتك قاتنه واروب ایتدم یارسول الله بکا دستور ویر تا اصحابکدن یوزنفر کشی انتخاب ایدوب کفارك اردندن ایریشهیم وانلرك بریسنی صاغ قومیهیم حضرت ایتدی دیدیکك کبی ایدرمیسن بن ایتدم ایدرم یارسول الله شول خدا حقیچونکه سنی عزیز ایلدی اول سرور تبسم بیوردی شو یلکه آتش آیدنلغندن مبارك یان دیشلری کورندی اندنصکره ایتدی شمدی انلری قبیلهٔ غطفانده قونقلغه المشلردر (و برروایت دخی اولدرکه حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (یاابن الاکوع اذاملکت فاسمح) یعنی ای اکوع اوغلی چون دشمنه غالب ومالك اولدك مسامحه ومساهله ایله معامله قیل اندنصکره غطفاندن برکشی کلوب بویله خبر کتوردیکه فرار ایدن جماعت کفار واروب قبیلهٔ غطفاندن برکشینك منزلنه قوندیلر اول کشی انلر ایچون بردوه بوغازلدیکه قونقلق ایده دوهنك دریسنی یوزدیلر ناکاه برغبار قالقدی لشکر رسولك خیولی غبار یدرظن ایدوب همساندم قاچوب کتدیلر چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول مقامده صباحلدی و بیوردیکه (خیرفرساننا الیوم ابوقتادة وخیر رجالتنا سلمة) وحضرت بکا پیاده وسوارسهمی ویروب بنی دوهسنك آردینه الدی دونوب مدینه یه یاقلشدیغمزده برکشی ندا ایدوب ایتدیکه کیم اوله که بنمله مسابقت ایدوب تامدینه یه وارنجه سکرده وقنغمز کچر کوریله بن حضرتدن اذن طلب ایلدم ودوهدن اینوب اول کشی ایله سکردشدك و بن انی کچدم (وکتب سیرك بعضیسنده مسطوردرکه حضرت بوغزوهده دخی صلوة خوف قیلدی (وایدرلرکه بوغزوهده اول حضرت اتدن دوشوب مبارك انجکی ویاخود اویلوغی مجروح اولدی انکیچون مدینه یه کلدکده برقاج وقت نمازی اوطورد یغی یردن قیلدی ویاران اياق اوزرنده اکا اقتدا ایلدیلر ویارانه امر ایدوب سزدخی اوطورك دیدی وایتدیکه (انماجعل الامام لیؤتم فاذارکع فارکعوا واذاسجد فاسجدوا واذا جلس فاجلسوا) لکن بعض علما قاتنده بوحدیث شریف منسوخدر زیرا صحته ایرشمشدرکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم مرض موتنده نمازی اوطوروب قیلاردی ویارانی اکا اياق اوزره اقتدا ایدرلردی واول حضرت انی مقرر طوتمشیدی ❊ وهم

بو سالده عکاشة بن محصن اسدی بی قرق ارایله اغمر نام بر موضعده
بنی اسددن بر قوم اوزرینه کوندردی عکاشه اول جانبه متوجه اولوب
چون اول دیارك نواحیسنه ایرشدیلر اول قوم عکاشه نك كلدیکندن
خبردار اولوب فرار اختیار ایتدیلر و منزللرینی خالی قودیلر عکاشه
چون انلرك نشانه كلدی هیچ کیمسه کورمدی شجاع بن وهبی
کوندردی تا اطرافی طولاشوب نه وار نه یوق کوره شجاع کیدوب اول
قومدن بر آدم طوتوب کتوردی مسلمانلر اکا امان و یردیلر اول آدم
انلرك بعضی مواشی و حیوانانلری اولدیغی موضعی مسلمانلره دلالت
ایلدی واروب انلردن ایکیوز دوه سوروب مدینه یه کتوردیلر ❋ وهم
بو سالده محمد بن مسلمه بی اون نفر ایله ذی القصه نام موضعده بنی
ثعلبه دن بعضی کیمسه لر اوزرینه کوندردی کیجه وقتنده محمد بن مسلمه
انلرك اوزرینه واردی انلر یوز نفره قریب کیمسه لر ایدیلر دوکلیسی جمع
اولوب بر لحظه ایکی طرفدن اوق آتدیلر آخر الامر کفار بر اوغوردن
مسلمانلره حمله قیلدیلر و نیزه جنکنه کیردیلر و یاران رسول رضی الله
تعالی عنهم شهید اولدیلر محمد بن مسلمه مقتوللر اراسنده مجروح یاتور
ایدی مسلمانلردن بر کشی اوزرینه اوغرایوب وانی اوموزینه الوب
تا مدینه یه کتوردی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ابو عبیدة بن
الجراحی قرق نفر کشی ایله انلرك قتل اولندقلری موضعه کوندردی
تا واروب انلردن انتقام اله لر کتدیلر چون اول دیاره ایرشدیلر اول قوم
فرار ایدوب کورنمدیلر پس بر قاج دوه لرینی و قیونلرینی سوروب مدینه یه
کتوردیلر ❋ و بو سالده زید بن حارثه بی بر جماعتله بطن نخله یه
قریب جود دید کاری موضعده بنی سلیم اوزرینه کوندردی تا واروب
چار پالرینی غارت وانلردن بر جماعتی اسیر ایدوب دونوب مدینه یه
کلدیلر ❋ و بو سالده زید بن حارثه بی بر نوبت دخی شامدن کلان قریش
کاروانی ایچون عیص دید کاری موضعه کوندردی زید یارانی ایله
اول ارایه واروب قریش کاروانینی بولوب اول قافله ده هر نه وار ایسه
قبض ایتدیلر و قریشدن بر طائفه یی اسیر ایدوب دونوب مدینه یه کلدیلر
رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم قزی زینبك زوجی ابو العاص بن الربیع
اول اسیر اولان طائفه دن ایدی ابو العاص زینبدن التماس ایتدیکه

کندوبی جوارینه الوب تخلیص ایده زینب انك التماسنی قبول ایدوب اکا امان و یردی چون حضرت صبح نمازندن فارغ اولدی زینب ندا ایتدیکه (انی قداجرت اباالعاص) اول وقتده حضرت ایتدی بنم بوندن یعنی ابوالعاصه امان و یردیککدن خبرم یوغیدی اندنصکره ایتدی یازینب سن هر کیمه امان و یردك ایسه بن دخی ویردم وحکم بیوردیکه ابوالعاصدن الدقلرینی کیرو ویردیلر ✻ وهم اشبوسالده عبدالرحمن بن عوفی دومة الجندل دیدکاری موضعده بنی کلب قبیله سی اوزرینه کوندردی اهل سیر رحمهم الله کتور مشلردر که حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم عبدالرحمانی کتوردوب قارشوسنه اوطورتدی وکندو مبارك الیله انك صاریغنی صار یوردی و بیوردی (اغز کذا بسم الله وفی سبیل الله فقاتل کفر بالله ولاتغل ولاتغدر ولاتقتل ولیدا) یعنی تکرینك آدی ایله وتکرینك یولنده غزا قیل پس مقاتله ایت شول کیمسه ایله که خدای تعالی یه کافراولمشدر وغنیمته خیانت و کیمسه یه غدر وطفلی قتل ایلمه و بونصایحدن نصکره آنی بنی کلبه کوندردی ودخی بیوردیکه انلری ابتدا اسلامه دعوت ایله اکر اجابت ایدرلر ایسه انلرك بکلرینك قزینی دیله پس عبدالرحمن فرمان موجبیله روان اولدی تادومة الجندله ایرشدی واوچ کون انلرك اراسنده توقف ایلدی وانلری اسلامه دعوت ایلدی اصبغ بن عمروکلبیء نصرانی که انلرك رئیسلری ایدی عبدالرحمانك الندە مسلمان اولدی وچوق کیمسه لر اکا متابعت ایدوب شرف اسلامله مشرف اولدیلر وشرف اسلام بولمیانلری دخی جزیه قبول ایتدیلر وعبدالرحمن اصبغك تماضرنام قزینی الوب مدینه یه مراجعت ایلدی و ابوسلمه که فقهای سبعه دن واکا برتابعیندن ایدی اول قزدن وجوده کلدی ✻ وهم بوسالده علی بن ابی طالب کرم الله وجهه فدك دیدکاری موضعده بنی سعید ابن بکر قبیله سی اوزرلرینه کوندردی واول واقعه نك سببی اول ایدیکه پیغمبره صلی الله علیه وسلم خبر کلدیکه بنی سعد بن بکر لشکر جمع ایدوب خیبر یهودینه امداد وانلرك اتفاقیله مدینه اوزرینه هجوم ایتمك استرلر پس علی مرتضایی یوز نفر ایله اول جانبه کوندردی جناب ولایت مآب کیجه کیدوب کوندز پنهان اولوردی تاهیچ

دید کاری موضعده ایرشدیلر انده برشخصه ملاقی اولوب دشمن
احوالندن تفتیش وتفحص ایتدیلر اول شخص ایتدی سزی انلرك
اوزرینه ایلتهیم اول شرطله که بکا امان ویره‌سز اکا امان ویردیلر
مسلمانلری اکسوزدن اول جماعتك اوزرینه ایلتدی تاغارت ایتدیلر
بنی سعد هزیمت بولوب بشیوز دوه وایکی بیك قیون اللرینه کیردی
علی بن ابی طالب برقاج کوزل دوه‌لری برکذار طریقیله خاصهٔ
رسول الله اولمغیچون اول غنیمتدن جدا قیلوب باقی اموالی اهل
سریه یه قسمت ومدینه‌یه مراجعت قیلدی * وبوسالده زیدبن
حارثه بنی برجماعتله وادی القرایه کوندردی * وبو واقعه‌نك
سببی اول ایدیکه زید تجارت طریقیله شامه کیدوب اصحاب رسول الله
صلی الله علیه وسلم تجارت ایچون زیده برمقدار مال ویرمشلر ایدی
چون زید وادی القرا دید کاری موضعك یقینلرینه ایرشدی فزاره
قبیله سندن بنی بدردن برکروه چیقوب انلرك یوللرینی الدیلرو برلرله
محاربه ومقاتله ایلدیلر اول قوم چوق ومسلمانلر آز ایدی کفار غالب
اولوب اهل اسلامك مالرینی غارت قیلدیلر زیدفرار ایدوب مدینه یه
کلدی وکیفیت واقعه‌یی اول حضرته عرض ایلدی اول سرور
برآخر جماعتی اکا رفیق ایدوب بنی بکردیارینه واردیلر وانتقام الوب
بعضیسنی قتل وعورتلرندن برطائفه‌یی اسیر ایلدیلر وباقیلری فرار
ایلدی * وهم بوسالده عکل وعرینه قصه سی واقع اولدی
واول قصه‌نك شرح وبیانی اولدر که عکل وعرینه قبیله سندن
برجماعت رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کلوب
مسلمان اولدیلر مدینه شهرینك هواسی انلرك مزاجنه موافق
کلیوب مریض اولدیلر واول سروره عرض ایتدیلر که بو ارالقده
خسته‌لك چوقدر وهواسی بزه موافق اولمادی اول حضرت دخی
قباتوابعندن ذی الجدر ناحیه سنده که عیرطاغنه یقیندر انلر ایچون
برموضعی مکان تعیین ایدوب اول ارایه کوندردیکه تا واروب
حضرتك اول اراده اولان سودلو دوه‌لرینك سودینی وبولنی ایچوب
صحت بولهلر انلر نیچه زمان اول موضعده اکلنوب اول دوه‌لرك سودینی
وبولنی ایچدیلر مرضلری صحته مبدل اولدی اندنصکره غدر طریقنه

سالك اولوب بر بريله اتفاق ايدوب برصبح وقتنده حضرتك
اول خاصه دوه لرندن اون بش دوه سوروب كتديلر رسولك
مولاسى يعنى قولى يسار بو واقعه دن خبردار اولوب برقاچ نفركيمسه لرايله
انلرك آردنجه كيدوب انلره ايرشدى بربرله مقاتله ايدوب يسارى
طوتديلر وانك الى واياغنى كسديلر وانك اغزينه وكوزينه ديكن
قوديلر تا شهيد اولدى حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم چون
بواشدن خبردار اولدى كرزبن جابرفهرى يى يكرمى سوار ايله انلرك
اردلرنجه كوندردى كرز تعجيل تمامله انلره ايريشوب سوردكلرى
دوه لرك برينى اولدرمشلر ايدى باقيسنى اللرندن الوب وكتدكلرينى
دو كلى طوتوب اللرينى باغليوب بوغازلرينه ايپ طاقوب مدينه يه
كتوردى حضرت اول وقتده غابه سفرنده ايدى كرز انلرى غابه يه
ايلتدى يولده مجمع السيول نام موضعده حضرته ايرشدى پس
اول واقعه ده نازل اولان (انما جزاء الذين يحاربون الله ورسوله و يسعون
فى الارض فسادا ان يقتلوا او يصلبوا او تقطع ايديهم وارجلهم من خلاف
او ينفوا من الارض) آيت كريمه سى مقتضاسيله قصاصا انلرك اللرينى
واياقلرينى قطع ايدوب وكوزلرينه ميل چكديلر اندنصكره انلرى
صلب ايلديلر (وبر روايت دخى اولدر كه بو آيتك نزولى اول طائفه يه
اول امور واقع اولدقدنصكره ايدى پس سيد عالم اندنصكره
هيچ كيمسه نك كوزينه ميل چكمدى ﴿وهم بو سالده يغمور طلبيچون
دعا بيوردى اهل سير رحمهم الله تعالى كتورمشلردر كه هجرتدن
التنجى يلك رمضاننده خلق يغمور ياغمد يغندن وقحطدن سيد
عالمدن صلى الله تعالى عليه وسلم استسقا دعاسى رجا ايلديلر حضرت
بركون تعيين ايدوب اول كون طشره چيقدك تا صحرايه كيده لم
ورب العالميندن يغمور طلب ايده لم ديدى و اول كون اسكى لباسلر
كيوب تواضع وتضرع وخشوع ايله طشره چيقوب مصلايه تشريف
بيوردى واذان واقامت سز ايكى ركعت نماز قيلدى (و بر روايت
دخى اولدر كه اولكى ركعتده يدى تكبير وايكنجى ركعتده بش تكبير
ايلدى نتكيم امام شافعى رضى الله تعالى عنه مذهبنده صلوة عيدده
دخى اويله در (و برروايت دخى اولدر كه اول نمازده سورة الاعلى
وسورة الغاشيه يى قراءت بيوردى اندنصكره برخطبهٔ بليغه اوقودى

ودعا ایلـدی وحین دعاده قبله یه مستقبل اولدی و مبـارك رداسنی قلب وتحویل بیـوردی راوی ایدر خلق هنـوز مكانندن منتقـل اولمدین آسماندن بولوتلر پیـدا اولوب یغمور یاغمغه باشلادی و برقاچ كونلر منقطع اولمیوب یاغدی احادیث صحیحه ده ثبوته ایرشمشدر كه حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم مدینه مسجـدنده خطبه اوقوز دی برمرد اعرابی منبرك قپـوسی قارشوسنـده اولان قپودن مسجد ایچنه كیروب ایتـدی (هلكت المواشی وجاع العیـال وانقطع السبل واحمرت الشجر) یعـنی صوسزلقـدن چارپالر هلاك اولدیلر وعیالمر آچلق بلیه سنه كرفتارلردر ویولجیلر یولدن كسلـدیلر وآغاچـلر قرودی دعا ایله كه ناحق تعـالی بزه یغمـور كوندره حضرت اللرین قالـدیروب ایتـدی (اللهم اسقنـا اللهم اسقنا اللهم اسقنا) راوی ایدر خدا حقیچون بز كوكده اصلا هیچ بربولوت كورمز ایدك ویغمور علامتـلرندن هیچ برعلامت یوغیـدی بلكه آسمان شیشهٔ صافی كبی ایدی ناكاه كوك كنارندن بربولوت پاره سی پیـدا اولدی وچون وسط آسمـانه ایرشدی منتشر اولـدی ویغمور یاغمغه باشلدی وهنوز حضرت منبردن نزول ایتمامش ایدیكه مسجدك سقفندن مبارك صقـالنك اوزرینه طامله لر نازل اولـدی تا كلجـك جمعه كوننـه قـدر بلوت اچلیوب یغمور یاغـدی تااول كشی ویاخود برآخر كشی ینه اول قپودن مسجد ایچنه كیردی وحال بوكه حضرت ینه خطبه اوقوردی اول كشی بونوبت یغمورك كثرتی سبیله مالمرك هلا كنـدن ویوللرك منقطع اولدیغنـدن شكایت ایلدی وایتـدیكه یارسول الله ینه دعا بیوركه ناحق تعالی یغموری یاغدرمیه وبزه كونشلی كون ویره سیدعالم صلی الله تعالی علیه وسلم تبسم بیوردی بنی آدمك یغموردن تیز اوصاندیغندن پس مبـارك اللرین دعایه قالقدیروب ایتدی (اللهم حوالینا لا علینـا اللهم عـلی الاكام والضراب وبطون الاودیة ومنابت الشجر) پس فی الحـال بولوت یاریلوب مدینه شهرینه كون طوغدی ویغمور نواحی واطرافه وطـاغلره ودره لره یاغدی نتكیم احد قرینـده بردره وار ایدیكـه اكا وادیٔ قنـاة دیرلردی اول دره نك برآی مقداری صوبی روان اولدی (تنبیه) معلوم اوله كه كتب معتبرهٔ احادیثدن صریحـا معلوم اولمازكه بوخطبه اثنـاسنده اولان استسقا

قدنجی سنه ده واقع اولدی لکن شیخ بن حجر رحمه الله تعالی صحیح بخاری شرحنده بیهقینك دلائل النبوه نام کتابندن برحدیث نقل ایتمشدر که اول حدیث بو قصه نك حضرت تبوك سفرندن مراجعت بیوردقدنصکره ظهوره کلمه سنی اشعار ایدر واول قصه نك التنجی ییل وقایعنده ایراد اولندیغی علی سبیل الاستطراد واقع اولمشدر (ومعلوم اوله که اول حضرتدن دعاء استسقانك کیفیتنده روایات متنوعهٔ متعدده وارد اولمشدر و بو کتاب اول روایاتك تفصیلنه متحمل دکلدر وانلرك تحقیقی کتب مبسوطهٔ احادیثدن طلب اولنمق کرکدر والله اعلم

﴿ بو سالك ماه ذی القعده سنده حدیبیه قصه سی واقع اولمشدر وحدیبیه حرم مکه نواحیسنده برقیونك آدیدر که اول مواضع اول قیو نك اسمی ایله معروف اولمشدر واول قضیه نك سببی اولدر که حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم واقعه سنده کوردیکه یارانیله کعبهٔ معظمه زیارتنه کتمش وعمره ادا ایتمش و بیت کعبه نك مفتاحنی الدالمش ویارانك بعضیسی باشلرینی تراش ایدوب وبعضیسی قیللرینی قرقدیلر واول سرور بو واقعه یی صحابه نه تقریر ایتدکده اصحاب مسرور اولدیلر بو واقعه نك تعبیری همان بوسنه ده ظهوره کله جکنه امیدلندیلر سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم یول یراغنه مشغول اولوب یارانه خبرویردیکه عمره یه کیدرم انلر دخی حاضر وآماده اولدیلر پس حضرت غسل ایدوب ایکی جامه کیدی وقصوی نامنده اولان دوه سنه سوار اولوب ماه ذی القعده نك اوایکی کونی دوشنبه کون مدینه دن طشره چیقدی وعبدالله بن ام مکتومی شهرده یرینه خلیفه قودی واصحابك اکثری رضی الله تعالی عنهم سلاح قوشانمیوب الایانلرینه بر قلیج الدیلر وهدی ایچون یله سنجه یتمش دوه کتوردی و بدر غزاسنده غنیمت النان ابوجهلك دوه سی دخی اول دوه لر ایله بیله ایدی واول دوه لرك تربیت وتعهدی خصوصنی ناجیة بن جندب اسلمی یه سپارش بیوردی واصحابدن قدرتی اولانلر دخی یانلرنجه برهدی کتوردیلر پس خواجهٔ کائنات علیه افضل الصلوات ظهر نمازینی ذوالحلیفه دیدکاری موضعده قیلدی اندنصکره بیوردی تاهدی دوه لرینی چوللدیلر وانلردن بعضیسنی کندی مبارك الیله اشعار

وتقليد ايدوب باقيسنى امر ايتدى ناجيه اشعار وتقليد ايلدى اندنصكره
حضرت عمره يه احرام باغلوب بو منوال اوزره تلبيه ايلـدى (اللهم
لبيك لبيك لاشريك لك لبيك ان الحمد والنعمة لك والملك لاشريك لك)
واكثر اصحـاب اول حضرته موافقت ايدوب اول موضعـدن احرامه
كيرديلر وبعضيسى دخى جحفه منزلنده محرم اولديلر وحضرت صلى الله
عليه وسلم ناجية بن جنـدب اسلمى يى او كنجـه دوه‌لر ايله كوندروب
كندى ناجيه‌نك عقبنجه روان اولدى وعبادبن بشرى مهاجر وانصاردن
يكرمى سوار ايله مقدمهٔ لشكر نصب ايلدى واول سفرده بيـك درتيوز
كشى ايديلر وبرروايتده بيك التيوز وبرروايتده بيـك بشيوز يكرمى نفر
ايديلر وزوجات مطهراتدن ام سلمه يى رضى الله تعـالى عنها اول سفرده
بانجه بيله كتورمشيدى وچون اول سرورك مكه جانبنه توجهى خبرى مكه
مشركارينه ايرشدى بربريله مشورت ايدوب رأى وتدبيرلرى انك اوزرينه
قرار ايتديكه حضرتى بيت كعبه يى زيارتدن منع ايده‌لر قبائل اطرافندن
وجماعت احابيشدن امـداد واعانت طلب ايتـديلر انلر دخى موافقت
واتفـاق ايدوب مكه دن طشره چيقديلر وبلـدح ديدكلرى موضعده
لشكرگاه قوروب اوطورديلر وخالدبن وليـد ايله عكرمة بن ابى جهـلى
مقدمهٔ لشكر اولمغيچون معـين قيلديلر (وسيد كائنـات عليه افضل
الصلوات ذوالحليفه منزلنده ايكن خزاعه قبيله سندن بشربن سفيان
نام بركشى يى مكـه يه كوندرمشـدى تاواروب احوال قريشى معلوم
ايدينوب اول سروره خـبر كتوره بشر فرمان رسول موجبنجه مكه يه
واروب احوال قريشى معلوم ايدندى وكيرو دنوب عسفان نواحيسنده
اول حضرته ايرشـدى واخبـار قريشى اول حضرته عرض ايلدى
اول سرور چون قريشك كندويى بيت كعبه زيارتندن منع صددنده
اولدقلرينـه واقف اولدى اعيان صحـابه ايله مشـاوره بيوردقده
انلر بزاكسوزدن قريشك امدادينه كلان جماعتك اهل وعياللرى اوزرينه
چاپوب غارت ايتسك اول جماعت منكسر ومضطرب اولجق شايدكه
قريشى قيوب كندى اهل وعياللرى محافظه سيچون متفرق وپريشان
اوله‌لر وقريش تنها قالدقده انلركله جنك ومحـاربه بزه آسان وجهله
ممكن اوله ديديلر ابو بكر صديق رضى الله تعالى عنه ايتدى يارسول الله

بوكاشده حضرتك انجق بيت كعبه‌يى زيارت ايچون كلدك بركيمسه ايله
مقاتله قصدينه كلمدك ينه اول عزيمتده ثابت قدم اول اكرقريش سنى
بيت كعبه‌يى زيارتدن منع ايدرلرسه اول زمان مقاتله ايده‌رز حضرت
ابوبكرك رأيني صواب كوروب حق تعالينك اسمى ايله يولكزه كيدك
ديدى و بيورديكه خالدبن وليد غميم ديدكلرى موضعده اوطورر سز
بولك صاغ جانبندن كيدك تاانلر خبردار اولمسونلر اوزرلرينه
وارەسز راوى ايدر خدا حقيچون خالد لشكر اسلامك غبارنى
كورمدكجه كلدكلرندن واقف اولمادى چونكه لشكرك توزينى كوردى
فى الحال فرار ايدوب واردى قريشه خبر ويردى و پيغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم مر كبنى سوردى ثانية المرار نام موضعه ايرشدى
اول ارايه واردقده حضرتك خاصه دوه‌سى چوكدى اولقدر زجر
ايدوب حقبر ديلر قالقمدى ايتديلر (خلأت القصوى) يعنى حضرتك
قصوى نامنده اولان دوه‌سى يوريلوب يورومكدن قالدى حضرت
ايتدى قصوى يورولوب قالمدى وقالمق قصوانك عادتى دكل ايدى لكن
اول تكرى تعالى كه حرم كعبه‌يه دخولدن اصحاب فيلى منع ايلدى قصوايى
دخى منع ايلدى اندن صكره ايتدى اول خدا حقيچونكه محمدك نفسى انك
يدقدرتنده‌در قريش تعظيم حرم بابنده بندن هرنه ديلرلرسه اجابت ايدرم
كركدر اندن صكره دوه‌يه زجر بيوردى پس دوه قالقدى و يولدن منحرف
اولوب حديبيه‌نك نهايتنده برقيونك باشنده منزل طوتدى اول قيونك
صويى آزايدى خلق اول قيودن صو آلوب اززمانده صويى دوكندى
خلق حضرت قاتنه واروب صوسزلقدن شكايت ايلديلر اول سرور
تيركشندن براوق چيقاروب ويردى و بيورديكه اول اوقى قيويه آتديلر
راوى ايدر خدا حقيچون اول قيوده صو اولقدر چوغالديكه قيودن
طاشمغه باشلدى ياران دوكلى ايچوب قانديلر (وثبوته ايرشمشدر كه
حديبيه منزلنده اصحاب صوسزلقدن اول حضرته شكايت ايلديلر
خواجهٔ كائنات دعا بيوروب يغمورلر ياغدى تاجمله‌سى قانديلر وزيدبن
خالد جهنيدن صحته ايرشمشدر كه ايتدى حديبيه موضعنده كه بركيجه
يغمور ياغدى صباح پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم صبح نمازندن
فارغ اولدقده نصكره يارانه ايتدى هيچ بيلور ميسز كه سزك

پروردكار بكزنه ديدی اصحاب ايتديلر الله ورسولی اعلمدر حضرت ايتدی (قال الله تعالى اصبح من عبادی مؤمن بی و كافر فاما من قال مطرنا بفضل الله ورحمته فذلك مؤمن بی كافر بالكوكب واما من قال مطرنا بنوء كذا وكذا فذلك كافر بی مؤمن بالكوكب) روايتده كتورمشلردركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم حديبيه منزلنده ايكن ناكاه قريش جانبندن بديل بن ورقاء خزاعی كندی قومندن برقاچ نفر كيمسه لرايله حضرت قاتنه كلدی وحالبوكه انلر اول حضرتك خالص دوستلری وصاحب سر مخلصلری ايدی بديل اول سروره ايتدی قريش اكثر قبائل عربله اتفاق ايدوب حديبيه صولرينك اوزرلرينه قونمشلردر وسنی مكه يه دخولدن منع صددنده اولمشلردر حضرت ايتدی بز انلر ايله جنك ايچون كلمدك بلكه عمره قصدی ايله كلدك تحقيق بودركه قريش جنكه فتی مائلر درلر اما اول معنی انلره البته ضرر ايرشدرسه كركدر انلر ايله ارامزه برمدت قويالكه اول مدت ايچنده بر بريمزايله جنك ايتميه لم انلر بنی سائر كفار ايله قوسونلر اكر سائر كفاره مقاومت ايده ميوب مغلوب اولورسم بی زحمت قريشك مقصودی حاصل اولمش اولور واكر بن غالب اولورسم انلر ايسه سائر خلق كبی بكا اطاعت ايدنلر اطاعت ايتمزلرسه دخی هله باری مدت صلحده ايكی طرفه استراحت متحقق اولمش اولور اكرشويله كه انلر بوعرض ايتديكيم امردن اباوامتناع ايدوب سركشلك كوسترلرسه شول خدا حقيچون كه محمدك نفسی انك يد قدرتنده در مأمور اولديغم امری اجراده انلر ايله تا اولنجه مقاتله ايدرم و البته حق تعالى انزال ايتديكی دينه نصرت ايتسه كركدر وكندی امرينی انفاذ واجرا قيلسه كركدر پس بديل ايتدی يا محمد بن سنك بوسوزلريكی بوساعت قريشه ايرشدريرم پس كيروب دونوب قريش قاتنه واروب ايتدی بن محمددن برسوز اشتدم اكر ديلرسه كز اول سوزی سزه سويليه يم عكرمة ابن ابی جهل وحكم بن ابی العاص كبی انلرك بعض سفهاسی ايتديلر سويله انك سوزينی بزم قاتمزده سويلمك هيچ حاجت دكلدر اما قريشك عقلا واصحاب رأيلری ايتديلر يا بديل محمددن هرنه اشتدك ايسه سويله بديل ايتدی سويليه يم واول حضرتك بيورديغی سوزلری انلره نقل ايلدی

واندی ای قریش سز محمد ایله جنك ایتمكه تعجیل ایدر سز ومحمدك سزكله جنك داعیه سی یوقدر انجق بیت كعبه یی زیارته كلمشدر اول جماعت انك سوزینه تصدیق واعتماد ایتمیوب مكر وخدعه یه حمل ایتدیلرز یرا بیلورلردیكه بدیل خزاعه قبیله سندندر واول قبیله قدیم الایامدن كرك جاهلیتده وكرك اسلامده اول حضرتك خیرخواهلرندن ایدیلرنتكه سابقا بومعنایه اشارت اولنمشیدی ومكه ده واقع اولان هر حالی اول سروره اعلام ایدرلردی پس عروة بن مسعود ثقفی ایاغه قالقوب ایتدی ای جماعت قریش سز بنم بابام یرینه دكلمیسز وبن سزك اوغلكز مثابه سنده دكلیم انلر ایتدیلر اویله در عروه ایتدی اماسزلك حقكزده سویلسم بنی متهم طوتارمیسز انلر ایتدیلر یوق متهم طوتمزز پس عروه قریش اوزرینه ثابت قیلدیغی حقوق قدیمه یی تذكار وتعداد ایتدكدنصكره ایتدی بیلك وآكاه اولك كه بو كشی یعنی محمد انصاف وصلاحدن ناشی بغایت معقول نسنه یی سزه عرض ایلدی انی قبول ایدك وبنی كوندرك تانك قاتنه وار وب سوزسویلشه یم انلر ایتدیلر وار كیت پس عروه اول حضرت خدمتنه كلوب سوز سویلشمكه اغاز ایتدی پیغمبر صلی الله علیه و سلم بدیله بیوردیغی سوزلری عروه یه ده تقریرایلدی عروه ایتدی یامحمد بكا جواب ویركه اكر كندی قومكی استیصال ایدوب اوجاقلرینی سویندررایسك نه اشلمش اولورسن عربده سندن مقدم كلنلردن كندی قومنی اهلاك ایتمش واوجاقلرینی سویندرمش كیمی كوردك وكیمی اشتدك اكر انلره مغلوب اولور ایسك خود بیلور سنكه حال نه منوال اوزره اولسه كركدر تحقیق بودر كه كوره یورم برآلای دیرمه ودیوشرمه جماعت اوباش قاتكه جمع اولمش چون باشكه برحال كله سنی تنها قویوب قچارلر ابوبكر صدیق رضی الله تعالی عنه اول مجلسده حاضر ایدی چون عروه دن بوسوزی اشتدی عروه یه خطاب ایدوب ایتدی (امصص بظر اللات) یعنی لات دید كاری بوتك فرجنك دلجكنی ام یعنی ای نادان بزقچار میوز وانی تنها براغر میوز عروه ایتدی بو كشی كیمدر ایتدیلر ابو بكر درعروه ایتدی ای ابوبكر اكر بنم اوزرمده سنك حقك ثابت اولدیغی اولمیدی شمدی بن سكا جواب ویرمكه مشغول اولوردم اوزرمده

حقك ثابتدر ديديكى اول ايديكه زمان جاهليتده عروه بردينه مبتلى
اولمشيدى ابو بكر رضى الله تعالى عنه اول قضيه ده اكابر ايو اعانت ايتمشيدى
و برروايتده عروه يه اون رأس كيجه دوه و يرمشيدى (القصه عروه
اول حضرتله سوزسو يلشدى واثناى كلامده الني اول حضرتك
مبارك صقالنه اوزادوب مس ايدردى ومغيرة بن شعبه اول حضرتك
يانده قليجنى حمائل ايدوب وتوغلغه سنى باشنه قويوب طورمشيدى
وهر كاه كه عروه اول حضرتك مبارك صقالنه ال دكردكده مغيره
قليجنك ديبجكى ايله انك الني اورردى وايدر ديكه رسول خدانك
صلى الله تعالى عليه وسلم مبارك صقالندن اليكى چك عروه صورديكه
بو كيمدر (وبرروايتدخى اولدركه مغيره قليجنك ديبجكى ايله نجه كره
عروه نك النه اوردقدن عروه غضبه كلوب ايتدى يا محمد بو كيمدركه
سنك اصحابك اراسنده بنى ايذا وتخفيف ايدر خدا حقيچون سزك ايچكزده
اندن اثيمرك وچركينرك كيمسه بوله جغنه كمان ايتمزين پس رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم تبسم بيوروب ايتدى اى عروه بو سنك قرنداشك
اوغلى مغيرة بن شعبه در پس عروه يوزينى مغيره يه دوندروب ايتدى اى
غدار بن سنك غدريكك اصلاحنه سعى ايدرم وسن بكا بونك كبى معامله
قيلورسن عروه نك مغيره يه غدار ديمكنك اصلى بو ايديكه جاهليت زماننده
مغيره ثقيف قبيله سندن بنى مالكدن اون اوچ نفر كيمسه ايله مصر
سلطانى مقوقس قاتنه كيتمشلر ايدى مصره واروب مقوقسه ملاقى
اولدقلرنده مقوقس انلرى خدمته قبول وهر برينه حاللرينه لايق انعاملر
واحسانلر ايدوب انجق مغيره يه برنسنه ويرمدى بو جهتدن
مغيره انلره غيظ وحسد ايدوب صكره دونوب مصردن مدينه يه كيدرلر
ايكن بر منزلده شراب ايچمكه مشغول اولمشلر ايدى هر برى
مست خراب اولوب اويقويه ياتدقلرنده مغيره قالقوب تمام اون
اوچنك دخى باشلرين كسوب مقوقسك ويرديكى ماللرى
الوب مدينه يه كلوب مسلمان اولمشيدى اول زمان پيغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم مغيره يه ايتدى يا مغيره اسلامك مقبولدر اما مصردن
الوب كتورديكك مال مقبول دكلدر پس بنى مالك اول حاله واقف
اولوب مغيره نك قومى ايله خصومت وجنكه باشلمشلر ايدى عروه

ابن مسعود ثقفی اول خصومت آتشنی سوندرمکه سعی بلیغ ایدوب
بنی مالکه اون اوچ دیت ویرمکه تعهد و قبول ایدوب صلح اولمشلر ایدی
غدار دیمکله مرادی بوقصه یه اشارت ایتمك ایدی پس عروه
ابن مسعود کوز قویریغی ایله اصحاب رسول اللهه باقوب ملاحظه
ایتدی و اصحابك اول حضرته کمال تعظیم واحترام لرندن تعجب
ایلدی شویلکه بونده اندن منقولدر ایتدی خدا حقیچون محمد بریره
توکورسه اصحابندن بریسی اول توکریکی الیله قاپوب یوزینه سوررلر دی
و بر ایش بیورسه ایشی بربرندن قاپشورلر دی ابدست السه استعمال ایتدیکی
صویی بربرندن صاقنوب اول صونك اوزرینه مقاتله ایدرلر ایدی و حضورنده
سوز سویلسه لر صوتلری ایشدلمزدی وغایت تعظیمدن یوزینه طوغرو
باقمزلر دی (و برروایت دخی اولدر که انك صاچندن وصقالندن
برقیل دوشسه تبرکا اول قیلی الوب عزت واحترام ایله صاقلرلر ایدی
(القصه عروة بن مسعود دونوب قریش قاتنه واردی ایتدی ای قوم
قریش خدا حقیچون بن قیصر و کسری و نجاشی قاتلرینه واردم
محمد حقنده اصحابندن ظهوره کلان تعظیم واحترامی اول پادشاهلردن
بریسنده کورمدم واول حضرتدن سائر مشاهده ایدوب معلوم ایندیکی
حالاتی تفصیل اوزره انلره تقریر ایدوب ایتدی انك سزه تکلیف
ایتدیکی صلحی قبول ایدککه سزه خیر وصلاح اولان انی قبول ایتمکدر
خدا حقیچون انك یانده برلشکر کوردمکه تاجمله سی شهید اولمادقجه
و یاخود سزه غالب اولمادقجه سزدن یوزدوندرمزلر پس بنی کنانه دن
بر کشی که آدینه حلیس و برروایتده علقمه دیرلردی احابیش قومنك
رئیسلرندن ایدی ایتدی یکمه بکادستور ویرك تامحمدك قاتنه واروب
نه کیفیتده در کورهیم اکا دستور ویردیلر تاحضرت جانبنه روان اولدی
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم انی ایراقدن کوروب ایتدی بوکلان کشی
قربان دوه لرینه تعظیم ایدن قومدندر پس قربان دوه لرینه تعظیم
ایدوب قالدرك تااول کشی کوروب مشاهده قیله پس اصحاب
حضرتك دیدیکی کبی ایلدیلر وانی (لبیك اللهم لبیك) دیه رك استقبال
ایتدیلر اول کشی بوحالی مشاهده ایدوب ایتدی (سبحان الله) لایق

دكلدركه بونك كبی قومی بیت كعبه زیارتندن منع ایده‌لر (و بر روایت دخی اولدركه اول كشی یه بر رقت قلب پیدا اولوب كوزلرینك یاشی روان اولوب ایتدی (هلكت قریش ورب الكعبة) بو قوم كلمدیلر الا عمره ادا ایتمكه كلدیلر ودونوب قریش قاتنه واروب ایتدی ای یاران واروب بر قوم كوردمكه قربان دوه‌لرینی تقلید واشعار ایدوب كعبه‌یی زیارت ایتمك دیلرلر بنم رأیم اولدركه انلری كعبه زیارتندن منع ایتمیه‌سز انلر ایتدیلر ای حلیس سن ساكن اول كه براعرابی كشیسن وبو مقوله اموری بلمزسن حلیس غضبه كلوب ایتدی ای طائفهٔ قریش والله كه كعبه‌یی زیارت ایدوب تعظیم ایتمك استین كیمسه‌لری منع ایتمكده بن سزكله موافقت ایتمزم شول خدا حقیچونكه حلیسك نفسی انك ید قدرتنده‌در محمدی قوكه كلوب بیت كعبه‌یی زیارت ایتسون والا بن جمله احابیش قومیله سزدن یوز چویررم پس قریش حلیسه تلطف ومدارا ایدوب تسكین ایتدیلر و بزی كندی حالمزه قوكه محمد ایله مرادیمز اوزره صلح ایده‌لم دیدیلر (نقلدركه قریش اللی آتلو كوندرمشلر ایدیكه واروب سید عالمك اشكرینی تخمین وقیاس ایده‌لر مسلمانلر انلره ایریشوب جمله‌سنی طوتوب حضرت قاتنه كتوردیلر اول سرور انلره لطف ایدوب جمله‌سنی مكه جانبنه كوندردی (روایتده كتورمشلردركه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم چون حدیبیه‌ده منزل طوتدی ابتدا مكه‌یه كوندردیكی خراش بن امیهٔ كعبی ایدی تا واروب انلری حضرتك مقصود ومدعاسندن خبردار ایلیه قریش انی طوتدیلر اولدرمك دیلدیلر انك مكه ده اولان قوم وقبیله‌سی حمایت ایدوب انی خلاص ایلدیلر پس سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم عمر خطابی رضی الله تعالی عنه دعوت ایدوب ایتدی یا عمر سن مكه‌یه كیت وبزم كعبه زیارتنه كلوب انلرایله جنك داعیه‌مز اولمدیغنی انلره خبر ویر عمر ایتدی یا رسول الله قریشك بنمله نه مرتبه عداوتده اولدقلری ضمیر منیركده روشندر یقین بیلورمكه اكر فرصت بولورلرسه بنی دیری قومازلر ومكه ده بنی عدی قبیله‌سندن كیمسه یوقكه بكا حمایت قیله اكر عثمان بن عفانی كوندررسه‌كز معقولدركه زیرا عثمان قریش قاتنده بغایت عزیزدر پس حضرت عثمانی طلب ایدوب مكه‌یه كوندردی تا واروب حضرتك كعبه زیارتنه كلوب مقاتله

داعیه‌سی اولمسا دیغنی انلره خبر ویره و عثمانه امر ایتدیکه مکه ده اولان
مؤمنلره دیه که فرج و نصرت زمانی یقین کلمشدر عثمان مکه یه متوجه
اولوب بولده کیدرایکن ابان بن سعد بن العاصه راست کلدی ابان چون
معلوم ایندیکه عثمان اول حضرت طرفندن مکه یه رسالتده کیدر
اداء رسالت زمانـنه دک عثمانی کندی امانـنه الوب کندی دوه سنه
بندردی و کندی عثمانك اردینه بنوب ردیف اولدی عثمان رضی الله
تعالی عنه اشراف قریشله ملاقات ایدوب رسول خدانك صلی الله
تعالی علیه وسلم پیغامنی انلره ایرشدردی ودیلدیکه کیرو دونوب
حضرت جانبنه کله اکا ایتدیلر یا عثمان اکر دیلرایسك بیت کعبه یی
طواف ایت عثمان ایتدی بن طوافی پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایله
ایتسم کرکدر قریش بوسوزدن عثمانه قهر ایدوب انی مکه ده الیقودیلر
ودونوب حضرت قاتـنه کتمکه قومادیلر چون عثمان اکانوب کلدی
مسلمانلر ایتدیلرنه سعادت عثمانه که مکه یه داخل اولوب بالکزجه
طوافه مشغول اولدی حضرت ایتدی بنم عثماندن ظن وکانم اولدرکه
بزسز طواف ایتمزواول اثناده مکه ده عثمانی قتل ایتدیلر دیو حضرته
خبرویردیلر وایدرلرکه شیطان لشکر اسلام ارا سنه کیروب صوت اعلی
ایله چیقردیکه بیلك وآکاه اولك که عثمانی مکه ده اولدردیلر دیدی
حضرت اول خبرك استماعندن زیاده ملول اولدی وایتدی قریشه
ایده جکم ایشلری ایتمدکجه بورادن کتمزین واول موضعده برصنت
اغاجی وار ایدی اول اغاجك دبنده اوطوروب اصحابنی دعوت ایلدی
وانلرایله ثابت قدم اولوب جنك اولورسه یوزچورمامغه اوزره تجدید
بیعت ایلدی وبو بیعته بیعة الرضوان دیدیلر زیرا حضرت حق جل
وعلا سورهٔ فتحده مؤمنلردن بو بیعت صادر اولنلری بوطریقه ایله
ذکرایلدی (لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونك تحت الشجرة) وچون
بیعت مهمندن فارغ اولدیلر خبرکلدیکه عثمانی اولدرمدیلر مرویدرکه
خواجهٔ کائنات علیه افضل التسلیمات بیوردیکه عثمان حالا بو مجلسدن
غائبدر وخدا ورسولی مصلحتـنه کتمشدر مناسب دکلدرکه بو بیعتك
فضیلتندن محروم اوله پس مبارك صاغ النه اشارت ایدوب ایتدی بوال
عثمانك الیدر وصول النه اشارت ایدوب بوال بنم الدر پس صول الی

صاغ النك اوزرينه قويوب عثمان طرفندن كندي يه بيعت ايلدي
(منقولدر كه چون قريش اول بيعتدن خبردار اولديلر انلرك قلبلرنده
بروهم وخوف پيدا اولدي سهيل بن عمروي دعوت ايدوب
وار معقول كور ديكك وجه او زره محمد ايله بزي صلح ايله ديديلر
(روايتده كتورمشلردركه حليس كيرو دونوب قريشه بوجماعتي بيت
كعبه زيارتندن منع ايتمك لايق دكلدر ديدكده نصكره مكرز بن حفص
قريشدن دستور ديليوب اشكر اسلامه كلدي حضرت ايتدي بوكلن مكرز
ابن حفصدر كه برفاجر كشيدر وبر روايتده برغدار كشيدر سز انكله
سوز سو يلشمكه مقيد اولمالك ديوب كندي سو يلشمكه باشلادي
اول اثناده سهيل بن عمرو قريشدن برجماعتله كلوب حضرتك قاتنه
ايرشدي حضرت ايتدي (سهل امرنا) يعني بزم ايشيمز آسان اولدي
پس سهيل ايتدي يا محمد قريش سنكله صلح ايتمك استرلر اول شرطله كه
بو يل عمره ادا ايتميوب كله جك يل كلوب قضاء ايده سن اكر بومعنا يه
راضي اولور ايسك كل بو منوال اوزره صلح نامه يازهلم پيغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم ايتدي نولا يازهلم وعلى مرتضايي دعوت ايدوب
ايتدي يازكه (بسم الله الرحمن الرحيم) سهيل ايتدي والله بن رحمانى
بلمزين همان اولدن يازيله كلديكي اوزره باسمك اللهم ياز ديدي مسلمانلر
ايتديلر (بسم الله الرحمن الرحيم) دن غيريسني يازدرمزز حضرت ايتدي
يا على سهيلك ديديكي كبي (باسمك اللهم) ياز پس على مرتضى دخي
حضرتك امري وفقنجه (باسمك اللهم) يازدي اندنصكره حضرت
ايتدي يا على ياز كه (هذا ما قضى عليه محمد رسول الله) على
دخي حضرتك ديديكني يازدي سهيل ايتدي سنك رسالتكه بزم اقرار يمز
يو قدر اكر سنك رسول خدا ايديككي بلسهدك سني زيارت كعبه دن
منع ايتمزدك ايمدي (محمد رسول الله) يرينه (محمد بن عبد الله) يازديدي
حضرت ايتدي (والله اني لرسول الله وان كذبتموني) وعلي يه ايتدي
محمد رسول اللهي محو ايدوب يرينه محمد بن عبد الله ياز على مرتضى
رضي الله عنه ايتدي يارسول الله يوق والله بن هركز سنك وصف رسالتكي
محو ايتمزين پس رسول الله صلى الله عليه وسلم هركز يازي يازمش دكل
ايكن صلح نامه يي على مرتضانك النه دن الوب كندي مبارك اليله
رسول الله لفظني محو ايدوب يرينه محمد بن عبد الله يازدي بعض احاديث

صحیحه نك ظاهری بوذکر اولنان معنایه دلالت ایدر وبعض احادیث
صحیحه نك ظاهری اکا دلالت ایدرکه حضرت مبارك ایله رسول الله
لفظنی محو ایدوب علی مرتضی انك یرینه ابن عبد الله یازمش اوله
وعلمادن برطائفه بوروایتی ترجیح ایدوب ایتدیلر که روایت اولی
(وما کنت تتلو من قبله من کتاب ولا تخطه بیمینك اذا لارتاب المبطلون)
آیت کریمه سنك ظاهرینه مخالفدر وعلمادن برطائفه دخی اولکی روایتك
ظاهریله تمسك ایدوب ایتدیلر که اول حضرت ابن عبد الله لفظنی
کندی مبارك ایله یازدی وذکر اولنان آیت کریمه دن جواب ویرد لر که
حضرتك اول لفظی کندی ایله یازمسی آیت کریمه یه مخالف دکلدر
بلکه بو معنایی مفهوم قرآندن دخی استخراج ایتمك ممکندر زیرا آیت
کریمه ده مصرح اولان نفی کتابت قرآن نزولندن مقدم اولان زمان ایله
مقیددر یعنی اول حضرتك امیلکی مقرر ومحقق اولوب وانك معجزه سی
اول سبیله ظاهر واول خصوصده ریب وشکدن امن حاصل
اولدقدنصکره اول حضرته صنعت کتابت حاصل اولمسندن هیچ مانع
یوقدر بلکه بو معنی اول حضرته بر معجزه دخی اولمش اولور وبو طائفه نك
مذهبنه تقویت ویرنجه احادیث صحیحه وارد اولمشدر اول احادیثدن بریسی
اولدر که ابن ابی شیبه تصنیف ایتدیکی کتابده عون بن عبد الله طریقندن
روایت ایدر که رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم دنیادن کتدیکی وقتلرده
اوقوردی ویازاردی اما طائفهٔ اولی نك مذهبی صوابه اقربدر والله اعلم
وبعض اهل سیر کتورمشلردر که اول زمانکه صلح نامه تبدیل اولنوب
رسول الله یرینه ابن عبد الله یازلدی حضرت مبارك یوزینی علی جانبنه
دوندروب ایتدی یاعلی بوواقعه نك مثلی ضرورت حسبیله سنك باشکه
دخی کلسه کرکدر وحضرتك اول سوزی اکا اشارت ایتدیکه حرب
صفینده امیرالمؤمنین علی مرتضی ایله حاکم شام اراقنده صلح نامه
یازلدقده یازان کاتب بوصلح نامه امیرالمؤمنین ایله حاکم شامك
مصالحه سی کتابیدر دیو یازدی حاکم شام ایتدی امیرالمؤمنین یازمه که
اکر بزانك امیرالمؤمنین ایدیکنی بلیدك انکله مقاتله ایتمیوب متابعت
ایدردك اول وقتده حضرت امیرالمؤمنین کرم الله وجهه صدق رسول الله
دیوب امیرالمؤمنینی محو ایدوب یرینه علی ابن ابی طالب یازدردی

(القصة صلح حديبيه كونى سهيل هرشرط كه ايتدى حضرت قبول
ايدوب مخالفت بيورمدى وعلى مرتضى يازدى وصلح نامه نك مضموننك
حاصلى اول ايديكه (مسلمانلر ايله كفار قريش ما بينده ايكى سنه تمامنه دك
محاربه اولميه و بر برلرينك ولايتلرينه كلهلر كيدهلر وبومدتده كيزلو
وآشكاره نفسلرينه ومالارينه تعرض ايتميهلر وكفاردن محمدك عهدينه
كانلره قريشدن هيچ برفرد مانع ومزاحم اولميه وقريشك عهدينه
داخل اولمق استينلره دخى مسلمانلردن كيمسه مانع ومزاحم اولميه
وبربرلرينك حليفلرينه يعنى يمين داشلرينه تعرض ايتميهلر ومسلمانلر بوسنه
زيارت بيت كعبه يى ترك ايدوب كله جك سنه كلوب قضا ايدهلر اما اون
شرطله كه مكه ده اوچكوندن زياده طورميهلر ومكه يه داخل اولدقلرنده
انلرك سلاحلرى غلافنده اوله وقريشدن هركيم وليسى اذنسز محمد
قاتنه كلورسه انى قبول ايتميوب كيرو قريشه كوندرهلر ومسلمانلردن
هركيم قريش قاتنه واررسه كيرو محمده كوندرميهلر (مسلمانلر بوشرطدن
تعجب ايدوب ايتديلر يارسول الله نيجه كيرو كوندرهلم شول كشى يى كه
مسلمان اولوب كلمش اوله (وبرروايت دخى اولدر كه سهيل بوشروطى ذكر
ايتدكده حضرت اويله اولسون ديدى عمر ايتدى يارسول الله بوصكره كى
شرطه راضى اولورميسن حضرت تبسم ايدوب ايتدى هركيمكه
انلردن مسلمان اولوب بزم قاتمزه كله و بزانى كيرو كوندره يوز حق تعالى
اكا برفرج ومخرج روزى قيلوب اول حالده قالمسه كركدر وهركيمكه
بزدن اعراض ايدوب مشركلره واره اول مقوله كيمسه ايله بزم كاريمز
يوقدر بلكه اول مقوله كيمسهلر كفار صحبتنه لايقدر ديدى وبونلر
بوسوزده ايكن سهيلك اوغلى ابوجندل اياغى باغى ايله اول مجلسه
كلدى وحال بوكه مسلمان اولمشيدى وباباسى سهيل انى باغليوب حبس
ايتمشيدى اول كون فرصت بولوب مكه نك آشغى يى يولندن اياغنك
باغى ايله كندوبى لشكر اسلامه ايرشدردى سهيل انى كوروب ايتدى
اشته بوامر صلح انك اوزرينه واقع اولان امورك ابتداسيدر ايدى يا محمد
بونى يعنى ابو جندلى كيرو كوندر حضرت ايتدى بزهنوز كتاب صلحى
يازوب تمام ايتمدك سهيل ايتدى پس بز صلحى فسخ وابطال ايدهرز پيغمبر
صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى بونى بنم خاطرم ايچون مستثنى قيلوب

بزه قوق سهیل ایتدی قومازز حضرت اولقدر که ابو جندلی التماس
ایلدی سهیل قبول ایتمدی حضرت ایتدی باری اکا تعذیب وایذا ایتمه
دیدی پس مکرز بن حفص اکا تعذیب وایذا اولنمامغه کفیل اولدی
ابو جندل ایتدی ای مسلمانلر بن مسلمان اولوب کلشمدر بنی مشرکاره
ویرمیسز بیلزمیسز که بکانه ایشلر ایتشلردر حال بو که مسلمان اولدیغیچون
ابو جندله مبالغه ایله عذابلر ایتشلر ایدی (خواجهٔ کائنات علیه افضل
الصلوات ایتدی ای ابو جندل صبر ایله وصبرک مقابله سنده حق تعالی دن
طلب ثوابده اول البته خداوند تعالی سکا بر فرج ومخرج احسان ایدر
عمر رضی الله تعالی عنه اباغ اوزره قالقوب ابو جندلک یاننه واروب صبر
ایله بونلر مشرکلردر و بونلرک قانلری کلب قانی کبی هدردر دیدی
وقلیجنک قبضه سنی ابو جندل جانبنه طوتوب تعریض وکنایتله بو قلیجی
الوب باباسنی قتل ایتمکه وصلحی بوزمغه اشارت ایلدی نتکه عمردن
منقولدر که ایتدی زیاده امید طوتار ایدمکه اول کون ابو جندل بنم
قلیجمی الوب باباسنک بوینی اوره ایدی لکن باباسنی اولدرمکه بخیللک
ایلدی (و بر روایت دخی اولدر که ابو جندل ایتدی یا عمر سهیلی سن نیچون
اولدرمزسن عمر ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انی قتلدن
بنی نهی ایلدی ابو جندل ایتدی حضرتک امرینه اطاعته سن بندن
احق دکلسن چونکه قتلدن نهی بیورمش بن دخی قتل ایتمزین پس
سهیل قالقوب اول اغاجک داللرندن بر دال قوپاروب ابو جندلک
یوزینه چارپدی شویلکه مسلمانلره اندن رقت حاصل اولوب اغلمغه
باشلدیلر حضرت ایتدی ابو جندلی باباسنه تسلیم ایدک اکر صدق
واخلاصی وارایسه حق تعالی انی انلرک الندن خلاص ایدر (نقلدر که
مسلمانلر اول صلحدن زیاده ملول ومحزون اولدیلر زیرا انلرک مدعالری
اول ایدیکه پیغمبرک صلی الله تعالی علیه وسلم کوردیکی واقعه نک
تعبیری کلوب ظهور ایده وهم اول سنه ده مکه یه داخل اولوب عمره
ادا ایده لر ومکه فتح اوله عمر خطابدن رضی الله تعالی عنه مرویدر که
ایتدی اولکون بنم قلبمده بر امر عظیم پیدا اولدی وحضرت قاتنه
بردر لو مراجعت ایتدم شویلکه اول حضرتنه اول مثلاو مراجعت
ایتمش دکل ایدم (و بر روایت دخی اولدر که عمر ایتدی رسول الله صلی الله

تعالى عليه وسلم قاتنه واردم وايتدم مكه سن حق پيغمبر دكلميسن اول
حضرت بلى حق پيغمبرم بن ايتدم بز حق دين اوزره دكلميوز ودشمنلريمز
باطل دين اوزره دكلرميدر حضرت ايتدى بلى اويله در وبنه ايتدم بزم
مقتوللريمز جنته كيرمزلرمى وانلرك مقتوللرى جهنمه كيرمزلرمى
حضرت ايتدى بلى كيررلر بن ايتدم پس نه سببدن بو مذلت وخوارلغى
قبول ايدوب بومقوله صلحله دونوب كيده رز حضرت ايتدى اى خطاب
اوغلى بن حق تعالى پيغمبريم اول بنى البته ضايع قومسه كركدر
(وبر روايت دخى اولدر كه حضرت بيورديكه بن خدانك رسوليم انك
امرينى خلافنه ايش ايتمزبن واول بكا ياردم ايديجيدر (وبو روايت انى
اشعار ايدر كه اول صلح وحى ايله يعنى امر حقله واقع اولوب اول حضرتك
كندو رأى واجتهادى ايله اولمش اولميه عمر بن خطاب رضى الله عنه
ايدر اول حضرته ايتدم يا رسول الله سن بزه عن قريب بيت كعبه يى
زيارت وطواف ايده رز ديمدكمى حضرت ايتدى بلى ديدم لكن يا عمر
بو يل ايده رز ديدمى بن ايتدم يوق بو يل ايده رز ديمدك حضرت
ايتدى يا عمر غم يمه كه عن قريب بيت كعبه يى زيارته كتمك كركدر
وطواف ايتمك كركدر عمر ايدر اول حزن وملال ايله حضرتك مجلسندن
قالقدم ابو بكر قاتنه واردم حضرته عرض ايتديكم حكايانى اكا
سويلدم همان ابو بكردن دخى حضرتدن اشتديكم جوابى اشتدم
(وبر روايت دخى اولدر كه ابو بكر ايتدى يا عمر وار اول حضرتك
ركابنه ياپش وهيچ اكا اعتراض ايتمه كه اول حقك رسوليدر هرنه ايشلر
ايسه وحى الهى ايله ايشلر وخير ومصلحت اندهدر عمردن منقولدر كه
ايتدى اول بندن صادر اولان جرأت وكستاخلغه كفارت اولسون
ايچون نماز وصوم وتصدق واعتاقدن چوق اعمال صالحه ايتدم
(القصه چون صلح نامه كتابتى آخره ايرشدى اعيان صحابه دن برجمعى
انك اوزرينه شاهد يازديلر صديق كبى وفاروق كبى وعبد الرحمن بن
عوف وسعد بن ابى وقاص وابو عبيدة الجراح ومحمد بن مسلمه كبى
ومشركلردن دخى بعضيسنك اول صلح نامه ده خطى ثبت اولندى
خويطب بن عبد العزى ومكرز بن حفص كبى وصحته ايرشمشدر كه
چون صلح نامه يازمق مهمندن فارغ اولديلر پيغمبر صلى الله تعالى عليه

وسلم يارانه ايتدى قالقك قربان دوه‌لر يكزى بوغازلك و باشلريكزى
تراش ايدك راوى ايدر خدا حقيچون هيچ بركيسه قالقمدى
تا بر حده‌دك كه حضرت اول معنايه اوچ كره امر ايلدى هيچ بريسى
امتثال ايتمديلر اول سرور ام سلمه قاتنه واروب كيفيت واقعه‌يى اكا
سويلدى وياراندن شكايت ايلدى ام سلمه رضى الله عنها ايتدى يارسول الله
بوخصوصده يارانكى معذور طوت زيرا انلرك باشنه برامر عظيم واقع
اولدى قريش هرنه ديديلر ايسه ونه دعوى طوتديلر ايسه صلح نامه‌ده
قبول ايتدك وحالبوكه ياران مكه‌نك فتحنه اميدلنورلردى شمديكيجه انده
فتح اولمقسزين بوحزن وملالتله دونوب كتمه او اولديلر اكر يارانك
بوامره قيام ايتملرينى ديلر ايسك همان طشره چيقوب هيچ كيمسه‌يه
سوزسويلمكسزين كندى هدايكى قربان ايله‌و بربر كتوردوب مبارك
باشكى تراش ايتدر چونكه سن بويله ايده‌سن يارانكه سكا متابعتدن غيرى
چاره قالمز البته انلردخى سكا متابعت ايدرلر حضرت ام سلمه‌نك خيمه‌سندن
طشره چيقوب ام سلمه ديديكى كبى هيچ كيمسه‌يه تكلم ايتميوب واردى
كندو هدى دوه‌لرينى قربان ايلدى و بربر كتوردوب مبارك باشنى
تراش ايلدى وايدرلر كه اول كون اول سرورك باشنى تراش ايدن
خراش بن اميه بن فضل خزاعى ايدى اصحاب چون كورديلركه سيد عالم
صلى الله تعالى عليه وسلم نحر و حلق ايلدى انلر دخى نحرو حلقه
شروع ايدوب هديلرينى قربان و باشلرينى تراش ايتديلر و بعضيلرى
دخى باشلرينك قللرينى قرقديلرولكن زياده ملول ومحزون ايديلرشويلكه
يقين اولمشيديكه غم وغصه‌دن هلاك اوله‌لر (و برروايت دخى اولدركه
يقين اولديكه كثرت غم وغصه‌دن بربرلرينى هلاك ايده‌لروصحته بالغ اولمشدركه
سيد كائنات عليه افضل الصلوات اول كون دير ايدى (اللهم اغفر
للمحلقين) اصحاب ايتديلريارسول الله وللمقصرين حضرت ايتدى (اللهم
اغفر للمحلقين (اصحاب ايتديلر وللمقصرين حضرت اوچنجى
دفعه‌ده‌يادردنجيده (اللهم اغفر للمحلقين والمقصرين) ديدى اصحاب ايتديلر
يارسول الله نه سببدن ايديكه باشنى تراش ايدنلره مكرر دعا قيلدك وصاچلرينى
قرقانلره بركره دعا ايتدك حضرت ايدى انكيچونكه تراش ايدنلر شك
كتورمديلر (نقلدر كه حديبيه ده ابوجهلك دوه‌سى قاچوب مكه‌يه
واردى وابوجهلك خانه‌سنه كيردى حضرتك سار بانلرى دوه‌نك
اردنجه ايرشديلر سفهاى قريش اول دووه‌يى ساربانلره ويرمك

ایستدیلر سهیل بن عمرو که صلحك مهدی ومباشری ایدی انلری منع
ایدوب ایتدی اکر بودوه حاجتکز ایسه یرینه محمده یوزدوه بدل کوندرك
قبول ایدر ایسه بو دوه یی الیقوك والا بو دوه یی ویرك کتسون انلردخی
سهیلك امری موجبنجه عمل ایدوب حضرته یوز دوه عرض ایلدیلر
حضرت ایتدی اکر هدی ایچون مسمی اولیدی یوزدوه یی قبول ایدوب
اول دوه یی انلره ویردم پس ابوجهلك دوه سنی کیرو کتوردوب
قربان ایلدیلر واول دوه لرك لحومنی حدیبیه ده حاضر اولان فقراء
ومساکینه قسمت ایتدیلر ومسلمانلر کندی قربانلرینك لحومندن تناول
ایتدیلر (وبر روایت دخی اولدر که حضرت اول دوه لرك سکزینی
ناجیه ایله مکه یه کوندردی تامروه ده قربان ایدوب اول طرفك
مساکینه بخش ایتدیلر وایدرلر که ابو جهلك دوه سی اول سکز دوه نك
بریسی ایدی (کتب احادیثده ثبوته ایرشمشدر که ابو جهلك
دوه سنی هدی دوه لرینه ادخالدن اول حضرتك مقصودی اول
ایدیکه اول سبیله کفارك قلوبنی شکسته ومحزون اوله (روایتده
کتورمشلردر که چون قربان وتراش وصاچ قرقق مهملری تمام اولدی
حق تعالی برقتی یل کوندردی تا مسلمانلرك صاچی قیللرینی کوتوروب
حرمه براقدی واول قیللر حرم کعبه ده منتشر اولدی (وکتب سیرك
بعضیسنده مرویدر که حضرت چون مبارك باشنی تراش ایلدی
باشنك مطهر قیللرینی قربنده اولان سمره اغاجنك اوزرینه آتدی
خلق انی کوردکلرنده تبرك وجهی اوزره اول قیللری بربرندن
قاپشدیلر ام عثمان رضی الله تعالی عنها ایدر بن چوق سعی ایدوب
اول قیللرك برقاچنی اله کتوردم وحفظ ایدوب خسته لره یویوب
صوینی ایچررایدم شفا بولوردی (وایدرلر که حضرت هنوز
حدیبیه ده ایدیکه مؤمنه عورتلردن برجماعت مکه دن هجرت ایدوب
سید المرسلینك صلی الله تعالی علیه وسلم ملازمتنه کلدیلر وعقبة
ابن ابی معیطك قزی ام کلثوم اول جمله دن ایدی کفار دیلدیلر که
انی الیقویوب مکه یه ایلته لر جبرائیل کلوب فرمان کتوردیکه مؤمنه
عورتلری کافرلره کوندرمیه لر واسلام شرفی ایچون هیچ زن مؤمنهٔ
مهاجره کافر نکاحنده اولمیه وهیچ مرد مؤمن زن کافره یی کندی

نكاحنده طونيه وبو آيت كريمه نازل اولوب (يا ايها الذين آمنوا
اذا جاءكم المؤمنات مهاجرات فامتحنوهن الله اعلم بايمانهن فان
علمتموهن مؤمنات فلا ترجعوهن الى الكفار) الى آخر الاية جبرائيل
بو آيتي اول حضرته اوقودى پس اصحاب رضى الله تعالى عنهم
تحت نكاحلرنده اولان كافره عورتلرى تطليق ايتديلر اول جمله دن
عمر بن خطابك رضى الله تعالى عنه مكه ده ايكى مشركه عورتى واريدى
اول كون ايكيسنى دخى تطليق ايلدى اهل سير كتورمشلردر كه
حديبيه ده يكرمى كونه قريب توقف واقع اولدى (وصحنه ايرشمشدركه
چون پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم حديبيه دن مدينه جانبنه توجه
بيوردى كيجه لردن بركيجه عمر بن خطاب يولده ضجنان منزلنده
اول حضرته رفيق اولمشيدى اول حضرتدن اوچ نوبت برنسنه
سؤال ايلدى حضرت هيچ جواب ويرمدى عمردن مرويدركه ايتدى
كنديمه خطاب ايتدمكه (ثكلتك امك يا عمر) برسؤال ايچون
حضرته اوچ نوبت الحاح ومبالغه ايلدك سكا هيچ جواب ويرمدى
پس دوهمى سوروب اشكرك اوكنه چكدم وقورقر ايدمكه مبادا بنم
حقمده قرآن نازل اوله برلحظه دنصكره اشتدمكه برشخص فريادايدوب
بنى دعوت ايدركه يا عمر سنى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم طلب
ايدر پس خوفم زياده اولدى ودونوب اول سرور قاتنه واروب سلام
ويردم رد سلام ايدوب ايتدى يا عمر بكا برسوز سويلمشيدك سكا جواب
ويرمدم زيراكه بكا وحى كلمشيدى وحيه مشغول ايدم بو كيجه بكا
برسوره نازل اولدى بكه دنياده اوزرينه كون طوغان نسنه لردن
اول سوره بكا محبتلودر كدر اندنصكره انا فتحنا سورهٔ كريمه سنى
اوقيوويردى واصحابه تهنيت ايلدى اصحاب دخى اكا فوج فوج تهنيت
ايلديلر وبعض مفسرلر قاتنده فتح مبيندن مراد صلح حديبيه در وبعض
اخبارده وارداولمشدركه (انا فتحنا لك فتحا مبينا) آيت كريمه سنى
اصحاب استماع ايدوب (افتح هو) ديديلر يعنى بو حديبيه صلحى
فتحميدر ديدكلرنده اول حضرتك نعم بيوردیغى ذكر اولنسان
بعض مفسرينك بو قوللرينى مؤيددر وصلح حديبيه يه فتح ديديلرزيرا
فتوح كثيره يه مقدمه اولمشدر ومكه ده اولان جماعت مؤمنينكه

ایمانلرینی کیزلو طوتوب آشکاره ایده مزلردی اول صلح سببیله ایمانلرینی
اظهار ایتدیلر و کفار ایله آشکاره اسلام اوزره مناظره ایتمکه
باشلادیلر وانلره قرآن اوقودیلر واول سببله کفاردن چوق کیمسه لر
اسلامه کلدیلر نتکه بعض ثقات سیر و کتب سیرده تصریح اولنمشدر که
اول ایکی سنه ده که صلح انلرک آرالرنده باقی ایدی کفاردن اول قدر
کیمسه لر مسلمان اولدیلر که ابتداء اسلامدن اول صلح سنه سنه کلنجه
نقدر کیمسه لر مسلمان اولدیسه اول ایکی صلح سنه لرنده دخی اول قدر
کیمسه لر اسلامه داخل اولدی ومفسرین بندن بر جمع آخر اکا ذاهب
اولدیلر که فتح مبیندن مراد فتح مکه ویاخود فتح خیبردر که حق تعالی
پیغمبرینه وعده بیورمشدر اول جهتدن صیغهٔ ماضی ایله مؤدی
اولمشدر که حق تعالینک وعده سی همان حاضر وموجود منزله سنده در
والله اعلم (روایتده کتورمشلردر که چون سید عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم اول سفردن مدینه یه مراجعت بیوردی ابو بصیر
عتبه بن اسید بن حارثهٔ ثقفی مسلمان اولوب مکه دن قاچوب حضرت
قاتنه کلدی کفار قریش انی دوندروب مکه یه کتورمکیچون ایکی آدم
کوندردیلر حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم صلحده ایتدیکی عهده
بناء ابو بصیری اول آدملره تسلیم ایدوب مکه یه کونده ردی وابو بصیره
ایتدی یا ابا بصیر بیلورسنکه بو قوم بزمله نه منوال اوزره مصالحه ایتمشلردر
و بز نقض عهد وغدر ایتمزز سن وارکندی قومکه ملحق اول
ابو بصیر ایتدی یا رسول الله بنی مشرکلره کوندررمیسن تا بکا دینم ایچون
ایذا وعذاب ایده لر حضرت ایتدی ایذالرینه صبر ایله وطلب ثواب
اول حق تعالی سکا البته بر فرج ومخرج پیدا ایلسه کرکدر پس ابو بصیر
اول ایکی آدمک اتفاقیله مکه یه کتدیلر ذوالحلیفه نام موضعه
وارد قلرنده اول آرایه قوندیلر ابو بصیر مسجدده واروب ایکی رکعت نماز
قیلدی اندنصکره قوشلق طعامی یمکه مباشرت ایتدکده رفیقلرینی
طعامه دعوت ایتدی انلر دخی زواده سفره لرینی چیقاروب هرنه لری
وارایسه یمکه مشغول اولدیلر پس ابو بصیر اول ایکی رفیقک برینه ایتدی
والله کوزل قلیجک وار اول رفیق دخی قلیجنی غلافندن
چیقاردی وخوب قلیجدر بن بو قلیجله چوق تجربه لر ایتدم وبونی

چوق یرلرده قوللاندم دیو قلیجنی ابو بصیرك الىنه ویردی ابو بصیر فی الحال اول قلیجله اول کافری اوروب جهنمه کوندردی اول برفیقی انی کوروب قاچدی تامدینه یه کلدی و هیچ بریرده قرار ایتمیوب حضرتك مجلسنه ایرشدی اول سرور انی قارشودن کوروب بیوردیکه تحقیق بو کشینك کلیشی قاچقون کلیشیدر وچون حضرتك قاتنه ایرشدی فریاد ایدوب رفیقمی اولدردیلر بن دخی معرض هلاکدیم دیدی پس ابو بصیر دخی انك عقبندن ایرشدی وایتدی یارسول الله سن عهد یکه وفا ایدوب بنی انلره تسلیم ایتدك حق تعالی بنی انلرك اللرندن خلاص ایلدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم (ویل امه مسعر حرب اوکان له احد) یعنی بو کشی عجب جنك آتشنی یالکلندر یجیدر اکر اکا برمدد ایرشدیر رویاردم ایدر کیمسه اولیدی وبوسوزده ابو بصیره قاچ کیت دیو برایما واشارت وارایدی ومکه ده اولان مؤمنلرك ابو بصیره ملحق اولوب بربرلرینه معاونت ومظاهرت اوزره اولملرینه رمز بیورلمشیدی ابو بصیر بوسوزی حضرتدن اشتدی و بورمز واشارتی طویدی وبیلدیکه کندو یی کیرو قریشه تسلیم ایده جکلردر همان مسجددن چیقوب قاچقه یوزطوتدی تادریا ساحلنده عیص دیدکاری موضعه واردی واول موضع قریش کاربانك تجارت ایچون شامه کیدرلر ایکن یوللری اوغراغی ایدی البته اول ارادن کچرلر ایدی سهیل اوغلی ابو جندل دخی چون بو خبری اشتدی باباسندن فرار ایدوب واروب اول موضعده ابو بصیره ملحق اولدی اندنصکره اهل مکه دن مسلمان اولنلر واروب انلره اولاشوب تابرجمع کثیر اولدیلر برروایتده یتمش کشی و برروایتده اوچیوز کشی جمع اولدیلر وقریشدن شامه کیدن هرکاروانی اوروب اهل قافله یی قتل ومالرینی الورلردی شویلکه قریش بومعنادن مضطر اولوب ابو سفیان بن حربی حضرت قاتنه کوندردیلر وخدای تعالی یه وصله ٔ رحمه یمین ویروب اول جماعتی قانکه کتور مضرتلری بزدن رفع اولسون عهدنامه ده اولان اول شرط معهودی بز ابطال والغا ایتدك شمدنصکره بزدن مسلمان اولنلر محمدك یانـنه وارسون بزدن یکانـسام بزدن انلره ضرر یوقدر دیدیلر خواجه ٔ کائنات علیه افضل التسلیمات انلره آدم کوندروب مدینه یه

کتورتدی (وبر روایت دخی اولدر که ابو بصیره مکتوب یازوب
جماعتکله مدینه یه کل دیدی چون حضرتك مکتوبی اکا ایرشدی
اول وقتده ابو بصیر حالت نزعده ایدی رسولك صلی الله تعالی علیه
وسلم نامه سنی الوب جانی حقه تسلیم ایلدی ابوجندل انی غسل وتکفین
ونمازین قیلوب دفن ایلدی وقبری قربنده بر مسجد دوزوب یانده اولان
یارانیله مدینه یه کلدی (وصحیح بخاری روایتلرینك بعضیسنك ظاهری
(وهو الذی کف ایدیهم عنکم وایدیکم عنهم) آیت کریمه سی
بوذکر اولنان ابو بصیر قصه سنده نازل اولدیغنه دلالت ایدر

بو سالده بعض اهل سیر قاتنده قول اظهر اوزره ملوك اطرافه رسوللر کوندرمشدر

واهل سیردن برجماعت اکا ذاهب اولمشلردر که بو قصه یعنی ملوك
اطرافه رسوللر کوندرمك هجرتدن یدنجی سنه نك محرمنده واقع اولمشدر
وحضرت استاد مخدوم سعیدم قدس سره درج الدرر نام کتابنده
بو ایکی قولك ماینینی اول وجه اوزره جمع وتوفیق ایتمشدر که رسوللر
کوندرمك التنجی سنه ده واقع اولمش اوله واول رسوللرك اول ملکلره
وصولی مسافهٔ بعیده اولمغله یدنجی سنه ده متحقق اولمش اوله والله اعلم
(فقیر یعنی مصنف کتاب جمال الحسینی رحمه الله ایدر محتملدر که
اول رسوللری ارسال مراد بیورد قلری التنجی سنه نك آخرنده واقع
اولوب حقیقتده ارسال بیورد قلری یدنجی سنه نك اولنده واقع
اولمش اوله ویاخود اول رسوللرك بعضیسی التنجی سنه اواخرنده
وبعضیسی یدنجی سنه نك اوائلنده ارسال بیوریلوب بو معنی علمانك
اختلافنه سبب اولمش اوله والله اعلم (احادیث صحیحه ده ثبوته
ایرشمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دیلدیکه عجم پادشاهلرینه
نامه کوندروب انلری دین اسلامه دعوت ایده اول حضرته عرض
ایتدیلر که شاهان عجم مهرسز اولان مکتوبی اوقومزلر پس حضرت
بیوردیکه کندی ایچون التوندن بر خاتم دوزدیلر وصحابه دن قدرتی
اولانلر دخی التوندن بر خاتم ایتدیلر چون حضرت اول خاتمی مبارك
پارماغنه طاقندی اصحاب دخی طاقندیلر ایرتسی کون جبرائیل
علیه السلام کلوب پیغام کتوردیکه سنك امتکك ارلرینه التون یوزك

طاقمق حرامدر پس فی الحال حضرت اول خاتمی پارمغندن چیقاروب آتدی اصحاب دخی اکا متابعت ایچون خاتملرینی چیقاروب آتدیلر اندنصکره بیوردی کندی ایچون برکومش خاتم دوزدیلر که انك حلقه‌سی وقاشی کومشدن ایدی وبیوردی تا اول خاتمه محمد رسول اللهی اوچ سطر اوزره نقش ایتدیلر اولکی سطر (الله) ایکنجی سطر (رسول) اوچنجی سطر (محمد) وغیریلری کندی خاتملرینه محمد رسول الله یازمقدن نهی ایلدی پس یاران دخی موافقت ایدوب کومشدن خاتم ایدندیلر اندنصکره کاتبلری طلب ایدوب التی پادشاهه التی نامه یازدردیکه بونلردر بریسی حبشه ملکی نجاشی بریسی دخی هرقل روم بریسی دخی مداین ملکی کسری بریسی دخی اسکندریه پادشاهی مقوقس بریسی دخی دمشق والیسی حارث بن ابی شمر غسانی بریسی دخی یمامه رئیسی هوذة بن علی حنفی واصحابدن التی نفر کشی اختیار ایدوب هربرینه برمکتوب ویروب بر پادشاهه کوندردی پس عمرو بن امیهٔ ضمری یی نجاشی یه کوندردی ودحیهٔ ابن خلیفهٔ کلبی یی هرقله وعبدالله بن حذافهٔ سهمی یی کسری یه وحاطب بن ابی بلتعهٔ لخمی یی مقوقسه وشجاع بن وهب اسدی یی حارث بن ابی شمر غسانی یه وسلیط بن عمرو عامری یی هوذهٔ حنفی یه کوندردی (اما عمرو بن امیهٔ ضمری حبشه یه متوجه اولوب حضرتك نامه‌سنی نجاشی یه ایرشدردی واول پادشاه ارچند ملك سعادتمند پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمه احترام ایدوب تختندن آشغه ایندی وتواضع زمینه اوطوروب نامه یی تعظیم تمامله النه الدی واوپوب کوزلرینه سوردی وبیوردی تا اول سرورك مکتوبنی اوقودیلر واول مکتوبك حاصل مضمونی بوایدیکه (بسم الله الرحمن الرحیم بو مکتوب محمد رسول اللهدن حبشه ملکی نجاشی یه یازلمشدر تحقیق بودرکه بن سنك جانبکه حمد وثنا کوندردم شول پادشاه برحق وبی نیاز مطلقه که جمیع نقایص وعیوبدن پاك ودوکلی آفات ولغوبدن سالمدر وآیات معجزاتله کندی پیغمبرلرینی مصدق وقوللرینه فزع قیامتدن امان ویریجیدر وانلری درجاته ایرشدر یجیدر وجمیع اشیایه تمام غالب ومتکبر وجبار ودانادر وشهادت ایدرمکه عیسی روح اللهدر وکلمة اللهدر القا بیورمشدر

اول كلمه‌يى دنيادن واردن كسلمش اولان طيبه وحصينه مريم خاتونه
واول سيله مريم عيسايه يوكلو اولمشدر پس خداوند تعالى عيسايى
كندى روحندن يراتمشدر واكا نفخ روح ايتمشدر نتكه آدمى كندى
يديله يرادوب كندى لطفندن اكا نفخ روح ايتدى وتحقيق بودر كه
بن سنى دعوت ايدرم خداى تعالى‌يه ومقدما دخى سنك قاتكه كوندرمشيدم
عمم اوغلى جعفرى وانكله بيله اولان مسلمانلرى پس كركدر كه تكبر
وتجبرى قويوب بنم نصيحتمى معرض قبوله كتوره سن والسلام
على من اتبع الهدى) فى الحال نجاشى بى توقف ونجاشى كلمهٔ شهادتى
لسانه كتوروب محمد المصطفانك صلى الله تعالى عليه وسلم رسالتنه
اقرار واعتراف ايلدى وايتدى اكر بن قادر ايمشيدم اول حضرتك
ملازمتنه واروب كنديمى اول دولتله مشرف ايدردم وبو طريقه
اوزره پيغمبره صلى الله تعالى عليه وسلم جواب نامه يازديكه (محمد
رسول اللهه يازلمشدر بومكتوبكه خداوند تعالينك سلامى ورحمت
وبركاتى سنك اوزريكه اولسون اى تكرى تعالينك پيغمبرى شول تكريكه
هيچ اندن غيرى الوهيته لايق برتكرى دخى يوقدر وبنى دين اسلامه
هدايت ايدن اولدر امابعد تحقيق بودر كه سنك نامهٔ شريفك
بكا واصل اولدى اول عيسانك حقنده ذكر ايتديكك نسنه‌لر زمين
وآسمان تكريسى حقيچونكه عيسانك هيچ انك اوزرينه زياده‌ايكى
يوقدر وتحقيق بودر كه بزه كتورديكك شريعتك حق ايديكنى
بز بيلدك وسنك عمك اوغلى جعفرى وانك اصحابنى عزيز
طوتدق وشهادت ايدرمكه سن حق تعالينك رسولى سن
وطوغرى سويلرسن وكچن پيغمبرلر وكتب سالفه دوكلسى سنى تصديق
ايتمشلردر وبن سكا بيعت ايلدم وعمك اوغلنه بيعت ايلدم وانك الندە
مسلمان اولدم واوغلوم اولان ارمى بن اصحمه‌يى سنك خدمتكه كوندردم
اكر بيورر ايسك يارسول الله كندم دخى خدمتكه وارەيم وشهادت
ايدرمكه سن هرنه دير ايسك حق وصدقدر والسلام عليك يارسول الله)
وايدرلركه اوغلنى التى نفر كيمسه ايله دريادن كوندردى دريانك
اورتاسنه وارد قلرنده غرق اولديلر (منقولدركه سيد رسل صلى الله
تعالى عليه وسلم نجاشى‌يه برمكتوب دخى كوندرمشيدى مضمونى

اول ایدیکه ابوسفیان قزی ام حبیبه که حبشه مهاجرلرندن ایدی
انی کندویه الیوروب مدینه یه کوندره وحبشه ده اولان سائر مهاجرین
مسلمینی دخی مدینه یه کوندره پس نجاشی ام حبیبه یی اول حضرت
ایچون دیلیو یردی ام حبیبه قبول ایدوب خالدبن سعید العاصی
وکیل ایلدی خالد ام حبیبه یی حضرته خاتونلغه الیوروب نجاشی
انك مهرینی درت یوز مثقال التون تسمیه ایلدی وحبشه مهاجرلرینك
یول راغنی کوروب ایکی سفینه ایله عمرو بن امیهٔ ضمری ایله جمله سنی
مدینه یه کوندردی (روایتده کتورمشلردر که نجاشی عاجدن دوزلمش
برحقه کتوروب پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم اول ایکی مکتوبلرینی
اول حقه ایچنه قیوب ضبط وحفظ ایلدی وایتدیکه مادامکه
بو ایکی مکتوب حبشه قومنك ایچنده اوله اول قومك اراسنده همیشه
خیرو برکت اوله وصاحب اعلام کتابنده کتورمشدر که حبشه
پادشاهلرینك النده حضرتك اول ایکی مکتوبی تا بو زمانه دك باقیدر
واکا تعظیم واحترام ایدرلر ❊ اما دحیهٔ کلبی اول حضرتك
مکتوبنی الوب بصرای شامه متوجه اولدی زیرا حضرت بیورمشیدیکه
هرقلك مکتوبنی بصرانك حاکمنه ایلت تا بصرانك حاکمی یانکه
برآدم قوشوب سنی هرقله ایرشدیره چون دحیه بصرایه ایرشدی
بصرانك بکی حمصده ایدی وهرقل بیت المقدس زیارتنه کتمشیدی
زیرا نذر ایتمشیدیکه اکرحق تعالی رومیلری اهل فارس اوزرینه
غالب قیلر ایسه قسطنطینیه دن یالن ایاق قدسه واروب انده نماز قیله
پس یوللره بساطلر دوشیوب اول بساطلرك اوزرینه هرقلك
ایاقلری آزرده اولماسی ایچون ریحانلر دوشه دیلر هرقل اول ریحانلرك
اوزرندن یورویوب بیت المقدسه واروب نذرینه وفا ایتمشیدی واول
ایامده بیت المقدسده متمکن ایدی برکون حالی پریشان وهیئتی
منکر وشکلی مکدر تختنده اوطورمشیدی ارکان مملکتندن وخواص
دولتندن بعض ندماسی اندن سؤال ایدوب بشره کزده ملامت
اثری کوره یور سببی ندر دیدیلر وحال بوکه هرقل استاد منجم ایدیکه
آثار اجرام علویه دن احکام اجسام سفلیه یی قواعد نجومیه مقتضاسنجه
استخراج ایدردی چون موجب ملامتی کندودن استفسار ایتدیلر

جواب ویروب ایتدی بو کیجه نجومه نظر ایتدم بکا شویله ظاهر اولدیکه
سنتلولردن برجماعتك بکی ظهور ایدوب یقین زمانده بودیارلره
استیلا ایده وکیده رك آفتاب دولتی مرتفع اولوب اکثر ممالك دنیایی ضبط
وتسخیر قیله عجبا بوعصرده سنتلولر کیملردر وقنغی طائفه دردیدی
ندماسی ایتدیلر بوعصرده قوم یهوددن غیری ختانه قیام ایدر
برطائفه یوقدر بوخصوص ایچون ملول ومحزون اوله همان طرف
طرف حکام ممالکه امرلر کوندر ولایتلرنده اولان یهود طائفه سنه
امان ویرمیوب قتل ایتسونلر بو قیغودن خلاص اول دیدیلر انلر
بو اندیشه ده ایکن ناکاه بصری حاکمی حارث بن ابی شمر قاندن
آدم کلوب یانجه برشخص عربی کتوردیکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلمك خبری اول شخصده ایدی چون هرقل اول شخص عربیدن
احوالی سؤال ایلدی اول شخص ایتدی بزم آرامزده پیغمبرلك
دعواسیله برکشی پیدا اولدی خلقی کندو دیننه دعوت ایدر خلقك
برمقداری انی تصدیق ایدوب متابعت ایتدیلر وبرمقداری دخی
تکذیب ایتدیلر ومخالفت وعداوت طرفنده اولدیلر وانلرك ارالرنده حرب
وقتال واقع اولدی بن انلری اول حالده قودم شمدیکیحالده نیجه
اولدقلرینی بیلمزین دیدی هرقل ایتدی بو شخصی برتنهایره کوتوروب
سنتلومیدر سنتسزمیدر باقك کورك پس اول شخصی تنهایره کوتوروب
باقدیلر سنتلودر دیدیلر هرقل اول شخصدن سؤال ایتدیکه اول نبینك
طائفه سی سنتلولرمیدر اول شخص ایتدی بلی سنتلولردر اندنصکره
هرقل ایتدی اشته اول بنم کوردیکم جماعتك بکی درکه ظهور ایتمشدر
(روایتده کتورمشلردرکه هرقل هنوز بیت المقدسده ایکن بصرا حاکمی
حارث بن عدی بن حاتم نام برآدمنی دحیهٔ کلبینك یاننه رفیق قوشوب هرقل
جانبنه کوندردی چون دحیه هرقلك بارکاهی قپوسنه کلدی ندمادن
بریسی دحیه یه ایتدی ملکك عزحضورینه کردیککده البته ملکه سجده
ایتملوسن اکر سجده ایتمز ایسك نامه کی قبول ایتمز دحیه ایتدی بن هرکز
خدادن غیری یه سجده ایتمزین دحیه یی هرقلك مجلسنه ایلتدیلر نامه یی
هرقلك النه ویردی عنوان نامه عربی اولمغله ترجمان کلوب مکتوبی

اوقودی مضمون مکتوب بو ایدیکه (بسم الله الرحمن الرحیم)
بو مکتوب محمد رسول الله جانبندن روم مملکتنك عظیمی اولان
هرقله یازلمشدر رسول کیمسه یه سلام اولسونکه طوغری یوله
اوله اما بعد بن سنی دعوت ایدرم کلمهٔ اسلامه یعنی لا اله الا الله
محمد رسول الله کلمه سنی دیوب مسلمان اول تا سلامتده اولاسن
نکال دنیادن ووبال عقبادن خلاص اولوب حق تعالی سکا ایکی
مژده ویره اکر بو سوزدن اعراض ایدوب بنم دینمی قبول ایتمزایسك
تحقیق بودرکه مملکتکك جمله رعایا وبرایاسنك کناهلری سنك
بوینوکه اولسه کرکدر) وآخرنامه یی بو آیتله ختم ایتمشدی
(یا اهل الکتاب تعالوا الی کلمة سواء بیننا وبینکم الا نعبد الا الله ولا نشرك به
شیئا ولا یتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقولوا اشهدوا
بانا مسلمون) وصحنده ایرشمشدرکه چونکه هرقل اول سرورك
مکتوبنك مضموننی معلوم ایدندی ایتدیکه کورك بو دیارده اول
پیغمبرك قومندن هیچ کیمسه وارمیدر تا اندن انك احوالنی استفسار
واستعلام ایدهلم (ابن عباس رضی الله عنهما دن ثبوته ایرشمشدرکه
ایتدی بکا ابو سفیان خبرویروب ایتدی بن اول ایامده قریشدن
برجمله شام تجارتنه کتمشیدم یولیمز اوغراغی اولمغله غزه یه واردق
کوردککه هرقل قاتندن بزی طلب ایچون برآدم کلوب بزی بیت
المقدسه کوتوردی برکون هرقل تخت سلطنته جلوس ایدوب
باشنه تاج حکومت کیمشیدی وروم مملکتنك اشراف وعظماسی
وسائر خواص وندماسی وجمله قسیسلر ورهبانلر مجلسنده حاضر ایدیلر
بزی هرقلك مجلسنه ایلتدیلر پس ترجمان کتوردوب ایتدی صور
بونلره که اول پیغمبرلك دعواسنی ایدن کیمسه یه بونلرك قنغیسی یقینزکدر
ابو سفیان ایتدی بن ایتدم بن محمده نسب جهتندن بونلردن اقربم
سؤال ایتدیکه اکا قرابتك نوجهله درن ایتدم اول بنم عمم اوغلیدر
پس هرقل ایتدی بو کشی یی بکا یقین کتورك ورفیقلر بنی کیرو قوك اکر
بو یلان سویلرسه رفیقلری بونك یوزندن اوطانمیوب بونی تکذیب ایتسونلر
اندنصکره ترجمانه ایتدی بو جماعته ایت که بن ابو سفیاندن اولا پیغمبرم

دیو ادعا ایدن کیمسه نك احوالندن برقاچ نسنه لر سؤال ایتسم کرکدر اکر
ابو سفیان جوابنده یلان سویلرسه انلر تکذیب ایلسونلر ابو سفیان ایتدی
خدا حقیچون رفیقلرم بنی تکذیب ایده جکلرندن خوف وحیا ایتمیدم البته
اول مجلسده اول حضرتك اوزرینه کاذب بستهلر پیدا ایدردم پس هرقل
سؤال ایتدیکه سزك اراکزده انك نسبی نیجه در بن ایتدم بزم ارامزده
انك نسبی عظیم وشریفدر ایکنجی سؤالده ایتدی قریشدن وسائر
اعرابدن اندن مقدم هیچ برکیمسه بودعوایی ایتدیمی بن ایتدم
یوق ایتدی اوچنجی سؤالده ایتدیکه انك آباء واجدادنده پادشاه
اولمش کیمسه وارمیدر بن ایتدم یوقدر دردنجیده ایتدی اکا اتباع
واقتدا ایدنلر خلقك اشراف واغنیاسیمیدر یوخسه ضعفا وفقراسیمیدر
بن ایتدم ضعفا وفقراسیدر بشنجیده ایتدی اکا اطاعت ایدنلر کوندن
کونه زیاده اولمقده میدر یوخسه دکلمیدر بن ایتدم زیاده اولمقده در
التنجی سؤالده ایتدی انك دیننده استکراه ایدوب ونفرت ایدوب
مرتد اولمش هیچ کیمسه وارمیدر بن ایتدم یوقدر یدنجی سؤالده
ایتدی بودعوایی ایتمزدن مقدم کذب ایله متهم میدی بن ایتدم
دکل ایدی سکزنجیده ایتدی غدر ایدرمی یعنی نقض عهد ایدرمی
بن ایتدم شمدی یه دك نقض عهد ایتدیککی یوقدر لکن بو یقینلرده
بزم ایله انك ما بیننده برصلح واقع اولوب ارالقده عهد وپیمان اولندی
شمدنصکره اول عهد وپیمانه وفا ایدرمی ایتمزمی بیلمزم ابو سفیان ایدر
بوقدر سوزلك اراسنده اول حضرته برعیب ومنقصت ایراث ایده جك
بوندن غیری برسوز بولمیدم خدا حقیچون هرقل بوسوزه دخی اصلا
اعتبار والتفات ایتمدی طقوزنجی سؤالده ایتدی اراکزده هیچ مقاتله
واقع اولدیمی بن ایتدم بلی واقع اولدی اول ایتدی قنغی طرف غالب
اولدی بن ایتدم کاهی اول بزه وکاهی بز اکا یعنی بدرده اول بزه غالب
اولدی احدده بز اکا غالب اولدق اوننجی سؤالده ایتدی سزه نه نسنه
امر ایدر بن ایتدم خدای یکتای بی همتایه طاپك واکا هیچ شریك
قوشمك دیو وبابالریکزك ووده لریکزك طاپدقلری نسنه لری ترك ایدك
دیرو بزه نماز وصدقه وصدق وعفاف وصلهٔ رحم امر ایدر پس هرقل

ترجمانه ایندی اکا بنی ابوسفیانه ابت که سکانك نسبنی سؤال ایتدیکمده
بزم ارامزده نسب عظیم وشریف صاحبیدر دیدك مقدما مبعوث
اولان انبیادخی هپ اویله ایدیلر یعنی قوم وقبیله لری ارا سنده نسب
شریفلری وار ایدی تاکه انلره متابعتدن کیمسه یه عار وعیب طاری
اولمیه واندن مقدم قریشده بودعوایی ایتمش کیمسه وارمیدر دیدیکمده
یوقدر دیدك اکر قریشده اندن مقدم بودعوایی ایتمش کیمسه اولیدی
کندیدن مقدم بودعوایی ایدنلرك سوزلرینه تقلید ایتمش دیرایدك وانك
بابالرنده پادشاه اولمش کیمسه وارمیدر دیدیکمده یوقدر دیدك اکر
اولیدی ملك موروثنی طلب ایدر دیرایدك واکا اقتدا وطاعت ایدنلر
اشراف واقویامیدر یوخسه فقرا وضعفامیدر دیدیکمده فقرا وضعفادر
دیدك پس اکثریا انبیایه تابع اولانلر فقرا وضعفادر واکا تابع اولانلر کون
بکون زیاده اولمقده میدر دیدیکمده زیاده اولمقده در دیدك ایمانك حالی
تاکمال بولنجه اویله درو انك دیننده ن نفرت وکراهت ایدوب رجوع ایتمش
وارمیدر دیدیکمده یوقدر دیدك پس ایمانك حلاوتی قلبلره داخل
اولنجق حالی اول منوال اوزره در ویلان سویلکله ارا کزده متهم میدر
دیدیکمده دکلدر دیدك پس خلق حقنده یلانی ترك ایدن کشی حق تعالی
حقنده یلان سویلیه جك دکلدر وغدر ایدرمی دیدیکمده ایتمز دیدك فی الواقع
اویله در پیغمبرلر غدر ایتمزلر زیرا غدری حظ دنیایه طالب اولانلر ایدر انلر
حظ دنیایه طالب دکللردر وارا کزده مقاتله نوجهله واقع اولدی دیدیکمده
کاه اول بزه غالب اولدی وکاه بز اکا غالب اولدق دیدك انبیانك حالی
اویله در کاهی غلبهٔ دشمنه مبتلا اولورلر اماعاقبة الامر دولت ونصرت
انلرکدر وسزه نه نسنه امر ایدر دیدیکمده حق تعالی حضرتلرینك
عبادتنی واکا شریك قوشمامغی امر ایدر ونماز وصدقه وصدق وعفاف
وصلهٔ رحم امر ایدر دیدك اول ذکر ایتدیکك شیلر دوکلی پیغمبرلرك
صفات حمیده واخلاق پسندیده لرندندر اکر بودیدیکك واقعه مطابق
ایسه تیز اوله که اول کشی بو بزم دیارلریزه مالك اولوب تحت تصرفنه
کتوره وتحقیق بیلور مکه اول دیدیکك کبی بر پیغمبر مبعوث اولسه
کرکدر لکن سزك قومیکزدن اوله جغنه کمان ایتمزدم واکر اول مبعوث

اوله چوق پیغمبره ایرشه جکم بیلیدم لابد سعی ایدوب کندیمی
انك ملازمتنه ایرشدیردم واکر انك خدمتنده اولایدم تمام قوللغنی
برینه کتورردم وانك ایاقلرینی یورایدم وابو سفیاندن برروایت دخی
اولدرکه اکا ایتدم ای ملك اکراذن ویرایسك انك محالات وکذافنی
دخی دیه یم تاانك کذبی ملکه ظاهر اوله هرقل ایتدی اول دیه جکك نه مقوله
نسنه در بن ایتدم اول کشی ایدرکه برکیجه ده بن مکه دن بیت المقدسه
واردم وصباح اولمازدن مقدم کیرو مکه یه کلدم دیر ابوسفیان ایدر
بن بوسوزی سویلدیکمده بیت المقدس خادملرندن بریسی هرقلك یاننده
طورمشیدی فی الحال اول خادم ایتدی بن اول کیجه یی بیلورم
واول کیجه مشاهده ایتدیکمز علامتلردن بریسی اول ایدیکه عادتمز
اوزره هرکیجه اویقویه یاتمزدن مقدم بیت المقدس قپولرینی قپارایدك
اول کیجه قپونك برینی قپامغه قادر اولهمدق دوکلی اهل ولایتی
جمع ایتدك اول قپویی تحریك ایده مدیلر اولدیغی حال اوزره اول قپویی
آچق قودق کتدك چون صباح اولدی اول قپونك قربنده آت باغلنمق
اثرینی کوردك هرقل امر ایتدی تارسولك صلی الله تعالی علیه وسلم
دحیه ایله کوندردیکی مکتوبی کتوروب اوقودیلر چون قرائتدن
فارغ اولدیلر اول مکتوبك هیبتندن کوردم هرقلك الندن قطره
قطره درلر دوکلدی ومجلسنه فریاد وفغانلر دوشدی وبزی اول مجلسدن
طشره چیقاردیلر پس ابوسفیان ایدر بن یارانمه ایتدم (لقد امر
امر ابن ابی کبشه انه یخافه ملك بنی الاصفر) یعنی تحقیق ابو کبشه
اوغلنك یعنی محمدك ایشی بیودی وکاری عظیم اولدی بدرستیکه
اندن بنی الاصفر پادشاهی یعنی قیصر قورقایور پس اواکوندنبرو
بکا یقین حاصل اولدیکه تیزاوله که اول حضرت بزه غالب اولوب
کاری تمام رونق وظهور بوله (وبرروایت دخی اولدرکه هرقل
اول حضرتك مکتوبنی تنهاده اوقویوب دحیه یه ایتدی والله بن
بیلورم اول حضرت پیغمبر مرسل ونبی مکملدر بزاکا منتظر ایدك
وکتب آسمانیه ده انك وصف ونعتنی اوقومشیدك اکر رومیلرك بنم
هلاکمه قصد ایتملری خوفی اولمیدی بن اکا متابعت ایدردم پس

يادحيه سن روميه شهرينه واروانده ضغاطر نام بركشى واردركه نصارانك
اولوسى وداننشمندى وعلم وهنرده بنم نظيرمدر و بوحالى اكا اعلام ايله
(و برروايت دخى اولدركه هرقل اول بابده برمكتوب يازوب دحيه يه
ايتدى روميه مملكتنده ضغاطر بندن اعظمدر وخلق انك سوزينه
بندن زياده اعتقاد واعتماد ايدرلر بنم بو مكتوبمله اكا وار كورنه دير
پس دحيه كلبى روميه شهرينه كلدى وهرقلك مكتوبنى ضغاطره
اولاشدردى ومحمد مصطفانك احوال واوصافندن انى خبردار ايلدى
ضغاطر ايتدى خدا حقيچون اول حق پيغمبردر و بزانى سنك ديديكك
صفاتله كتابزده بولمشز وانك نامنى توراة وانجيلده اوقومشز در
پس ضغاطر كندى خانه سنه كيردى وارقه سنده كى سياه لباسلرى
چيقاروب بياض جامه كيمش وعصاسنى النه الوب كنيسه يه كتدى
شول وقتده كه اشراف روم اول كنيسه ده جمع اولمشلر ايدى ايتديكه
اى معشر روم بيلك وآكاه اولك كه احمد عربيدن بزه مكتوب كلديكه
اول مكتوبده بزى حقه دعوت ايلمش و بن شهادت ايدرمكه الله بردر
واحد رسولى و بنده سيدر روميلر چون بوسوزى اندن ايشتديلر
دوكليسى براوغوردن يرلرندن قالقوب ضغاطرى اورديلر شهيد ايلديلر
پس دحيه دونوب بواحوالى هرقله اعلام ايلدى هرقل ايتدى بن سكا
ديمدمى بن روميلردن قورقارم والله ضغاطر قرمى قاتنده بندن اولورق
ايدى وانك سوزينه بنم سوزمدن زياده استماع واعتقاد ايدرلر دى
(وبعض اهل سيرك قوللرى اودركه دحيه نك هرقله بوكتورديكى
مكتوب حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم حديبيه سنه سنده يازديغى
مكتوب دكل ايدى بلكه حضرتك تبوك سنه سنده يازديغى مكتوب ايديكه
دحيه اول مكتوبى هرقله ايصال ايلدى وبو بعضك كلامنه تقويت
ويرر اثناء قصهٔ هرقلده احاديث صحيحه دن مروى اولان بوحديثكه
ذكر اولنور (ثم دعا هرقل بكتاب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم الذى
بعث به دحية الى عظيم بصرى فدفعه عظيم بصرى الى هرقل)
و بوحديثك آخرنده مذكوردركه هرقل روميه شهرنده اولان
صاحبنه برمكتوب يازوب بورجل عربينك حقنده نه ديرسن ديدى

وحمصده اول مكتوبك جوابى كندى يه كلديكه اول كشى حق پيغمبردر ومحدثلرك بعض متأخرلرى ايتديلر محتملدر كه هرقل پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم خصوصنده ضغاطره ايكى نوبت مكتوب يازمش اوله برى حديبيه سنه سنده واقع اولوب بونوبتده ضغاطر مسلمان اولميوب لكن حق پيغمبر در ديو هرقلك مكتوبنه جواب يازمش اوله بريسى دخى تبوك سنه سنده اولمش اوله وبودفعه ضغاطر مسلمان اولوب شهيد اولمش اوله والله اعلم (وصحته ايرشمشدركه چون ضغاطرك خبرى هرقله ايرشدى اول وقتده هرقل بيت مقدسدن قالقوب دار السلطنتى اولان حمص شهرينه كلمشيدى وحمصده برقصر عظيمى وارايدى عظماى رومى دعوت ايلدى تا اول قصره كلوب جمع اولديلر اندنصكره بيوردى تا طشره قپولرينى قپاديلر اندنصكره هرقل اول قصرك غرفه لرندن برغرفه يه چيقوب ايتدى اى كروه روم هيچ فلاح وخلاص وطوغرو يول بولمغه وملك ودولت سزده ثابت ومستدام اولمغه رغبتكز وارميدر اكر رغبتكز وار ايسه بو پيغمبره متابعت ايدك قوم روم چون بوسوزى هرقلدن اشتديلر متنفرا واوب جمله سى اوركوب قاچديلر وطشره قپوجانبنه متوجه اولديلر كورديلر قپو باغلو هرقل چون انلرك اول نفرتلرينى كوروب وانلرك ايمانه كلمسندن مأيوس اولوب انلرى كيرودوندردى چون كيرودونديلر انلره ايتدى بن بوسوزى سيزه سزك كندى دينكزده متانت وصلابتكزى امتحان ايچون سويلمشيدم كوردم و بلدم مكه دينكزده ثابت قدمسز پس دوكليسى بوسوزدن محظوظ اولوب هرقله سجده ايتديلر وراضى اولديلر (و برروايت دخى اولدر كه هرقل عظماى رومى جمع ايدوب انلره ايتدى خدا حقيچون بوكشى يعنى محمد حق پيغمبردر و بزانى اندن نقل ايتدكارى وصف ونعت اوزره كتب سماويده بوادق كلك اكا متابعت ايده لم تا دنيا وآخرتمز سالم اوله انلر ايتديلر بز عربك تحت حكومتنه كيرمزز حالبوكه بزم بادشاهمز اعظم اوله وخلقمز چوق اوله ودياريمز انلرك ديارندن افضل اوله هرقل ايتدى ايمدى اكا متابعت ومبايعت ايتمزسه كز بارى هريل اكا جزيه و يره لم تا بزدن شوكتى منقطع اولوب محاربه سندن

خلاص اولهلم انلر ايتديلر بزعربه برنسنه ويرمزز وكنديمزی انلرك نظرنده
خور وذليل قيلمزز بزانلره برنسنه ويرايسك هرسنه بزم ديار يمزه كلورلر
وبزدن مال الورلر وحال بوكه بزم كثرت وشوكتمز انلردن زياده در هرقل
ايتدی ايمدی كلك انكله صلح اولالم وبدل صلح زمين سوربه يني اكاويرهلم
انلر ايتديلر سن كندك بيلورسنكه سوربه زميني ولايت روم زمينلر ينك
بكر كيدر پس اني اكاويرمك اولماز هرقل ايتدی اول خدا حقيچونكه
بنم جانم انك يدقدرتنده در محمد بزم اليمزده اولان ممالكه مالك اولسه
كركدر كلك ای قوم روم محمدك دعوتنه اجابت ايدهلم زيرا كتب الهيده
شويله كورمشمدركه چون بر پيغمبر برقومي دعوت ايدوب اول قوم انك
دعوتنه اجابت ايتيه لر اول پيغمبر حق تعاليدن اول قوم حقنده هرنه ديلرسه
قبول اولور قوم روم اباوامتناع ايدوب هرقلك نصيحتني قبول ايتمديلر
هرقل ايتدی والله بنم اعتقادم بودركه چون قبول ايتمديكز چوق زمان
كچميوب سز بوولايتلري انلره قويوب كيدرسز وقسطنطينيه يه پناه
ايدوب كندی باشلر يكز قيغوسنه دوشسه كزكركدر (تنبيه) هرقلك
مسلمان اولوب اولمادیغنده علما اختلاف ايتمشلردر بعضيلری
ديمشلردركه دنيايي عقبي اوزرينه ترجيح واختيار ايدوب شرف
اسلامله مشرف اولمادی زيرا اول تاريخدن ايكي يل صكره
مؤته غزوه سنده مسلمانلر ايله جنك ايدوب اول غزوه ده مسلمانلردن
چوق كيمسه لر شهيد اوادیلر نتكه اول قصه نك شرحی ذكر اولنسه
كركدر ان شاء الله تعالى (وعلمادن برجمع ايتديلر محتملدركه كيزلو ايمان
كتوروب تلف نفسی وزوال ملكي خوفندن بومعاصيلری ارتكاب
ايتمش اوله الكن امام احمد بن حنبل مسندنده روايت اولنديغي
اوزره هرقل تبوكده حضرته مكتوب كوندروب بن مسلمانم
ديدكده اول سرور يلان سويلر مسلمان دكلدر بلكه نصرانيت
اوزره دردبو بيورديغي اول كلامي ردايدر والله اعلم ❊ واما
عبدالله بن حذافة سهمي حضرتك مكتوبني كسرايه ايرشدردی
واصح اقوال اوزره اولوقتده كسری يعني پادشاه عجم پرويزبن
هرمز بن انوشيروان ايدی وبعضيلر انوشيروان ايدی ديديلر الكن

بو قول ضعیفدر و مکتوبك مضمونی بو ایدیکه (بسم الله الرحمن الرحیم)
بو مکتوب محمد رسول اللهدن فارس مملکتنك عظیمی اولان کسری
جانبنه یازلمشدر سلام شول کیمسه نك اوزرینه اولسونکه هدایته
وطریق مستقیمه اتباع ایده و تکری تعالی یه عبادت ایلیه و شهادت
قیله که تکری بردر و محمد انك قولی و رسولیدر و سنی کلمهٔ اسلامه
دعوت ایدرم تحقیق حق تعالینك کافهٔ ناسه رسولیم جمله عباد اللهی
قورقودوب انذار ایدرم کافرلرك اوزرینه حجت الزام قیلورم سن
مسلمان اول تا سلامتده اوله سن و اکر امتناع و سرکشلك ایدر ایسك
تحقیق بودر که جمله مجوسك وبالی سنك بوینکه اوله کرکدر
چون نامه یی انك یوزینه اوقودیلر نامه یی الوب شق ایلدی محمد بنم
مملکتمده رعیتم ایکن بکا بویله نامه یازردی و حضرتك مکتوبنه
جواب یازمدی مرویدر که کسرانك بو ایتدیکینی ادبلکی
سید عالمه صلی الله تعالی علیه وسلم نقل و اخبار ایتدکلرنده اول حضرت
بیوردی (مزق کتابی مزق الله ملکه) و بر روایتده بیوردی
(اللهم مزق ملکه) یعنی کسری بنم مکتوبمی پاره لدی حق تعالی
انك ملکنی پاره لیه و یاخود ای بار خدا انك ملکنی پاره له اندنصکره
کسری کندی طرفندن یمن ملکی اولان باذانه مکتوب یازوب شویله
امر ایتدیکه طرفکدن مکه یه ایکی آدم کوندروب اول نبوت دعواسی ایدن
کشی یی قید و بند ایله حضوریمه کوندره سك پس باذان کندی
قهرمانیکه فرس قومنك عقلا و شجعاسندن ایدی و کاتب و محاسب ایدی
نامنه بانویه دیرلردی فرسدن خرخسره نام بر کشی ایله بانویه یی
پیغمبره کوندردی و اول حضرته نامه یازدیکه کسری سنی طلب ایدر
واران آدملر ایله رفیق اولوب کسری حضورینه واره سن و بانویه یه
تنبیه ایتدیکه محمدك احوالنی کرکنجه تحقیق ایدوب بکا خبر کتوردیدی
پس اول ایکی رسول یمندن مدینه جانبنه توجه ایدوب چون طائف
دیارینه ایرشدیلر اشراف قریشدن ابو سفیان کبی و صفوان
ابن امیه کبی بر طائفه ده ایدیلر انلره ملاقی اولوب پیغمبرك صلی الله
تعالی علیه وسلم احوالنی استخبار ایتدیلر انلر ایتدیلر اول کشی یعنی

محمد بنز بده در وچون ابو سفیان وصفوان اول قصه دن خبردار اولدیلر یعنی باذانك مكتوبنك مضموننددن وكسرانك خبرندن خبردار اولدیلر اظهار فرح وسرور ایدوب كسری كبی برعظیم الشان پادشاهانك خصومتنه قالقدی شمد نصكره انك ایشی تمام اولدی دیدیلر (وایدرلر كه باذانك بوایكی رسوللرینك بریسی بنی ثقیفدن بركشی یه سؤال ایتدیكه محمد خلقی نه نسنه یه دعوت ایدر وانك اوصاف ونعوتی وحال وشانی نیجه در اول كشی حضرتنك بعضی اوامر ونواهیسندن واوصاف وعلاماتندن برشمه واقعه مطابق وجه اوزره انلره بیان ایلدی بانویه وخرخسره ایتدیلر اكر بوایش حق تعالی جانبندن ایسه انكله كیم مقاومت ایده بیلور (القصه اول ایكی رسول مدینه یه واصل اولدقد نصكره سید رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم مجلسنه داخل اولدیلر بانویه سوزه باشلیوب ایتدی شاهنشاه كسری یمن ملكنه مكتوب یازوب اویله امر ایتدیكه سكا آدم كوندروب سنی كندی حضورینه احضار ایده باذان بزی سكا انكیچون كوندردی اكر اجابت ایدوب بزمله معا باذانه كیدر ایسك باذان ملك الملوك جانبنده سكا نافع بر مكتوب یازوب سنی عفو ایتدرمك مأمولدر اكراباوامتناع ایدوب بزمله كتمز ایسك كسرانك خود نه مقوله كیمسه اولدیغنی بیلورسن سنی وسنك قومكی هلاك وولایتكی خراب ایدر دیدی وباذانك مكتوبنی حضرتنه ویردی چون حضرت مكتوبك مضموننه واقف اولوب انلرك حكایات مزخرفه لرینی اشتدی تبسم بیوروب انلری اسلامه دعوت ایلدی (وبرروایت دخی اولدر كه بانویه وخرخسره نك قوللرنده التون بلزكلری وارایدی ودیبالبا سلر كیمشلرایدی وبللرینه كومش قوشاقلر قوشانمشلر ایدی وصقاللرینی تراش ایدوب بیقلرینی قیو ویرمشلر ایدی شویلكه بیقلری آغزلرینی اورتمش ایدی حضرت چون انلری اول هیئت وقیافتده كوردی مكروه طوتوب ایتدی (ویلكما من امركما بهذا) یعنی بو شكل وشمائل ایله عذاب جهنمه عجب لا یقمسز سزه بو قلیغه كیرك دبو كیم امر ایتدی یعنی سزه كیم دیدیكه صقالكزی تراش ایدوب بیقلریكزی

قیوویره سز انلر ایتدیلر پرویز کاریز یعنی کسری اول حضرت ایتدی بنم پرورده کارم بکا امر ایتدیکه یقلریمی قرقوب صقالیمی قیوویره یم پس بیوردی اوطور دیلر ودیزچوکدیلر اول سرور انلری اسلامه دعوت ایدوب ثواب وعقاب وترغیب وترهیب کوستردی انلر ایتدیلر یامحمد قانق ملك الملوك درکاهنه کیده لم والاالبته عرب طائفه سندن بریسنی صاغ قومز وباخود دیارلرندن سورر چیقاررز وبو کلان ایکی رسوللر ایسه دلیرانه سوزلر سویلرلردی امانه رسول اللهك مجلسی مهابتندن شویله قورقشلر ایدیکه وجودلری خزان یپراغی کبی دترر ایدی پس حضرتدن التماس ایتدیلر که چون بزمله کتمز ایسك باری باذانك مکتوبنه جواب یاز خواجهٔ کائنات علیه افضل الصلوات بیوردیکه بوکون کیدوب بریرده قرار ایدك یارین کلك کوره لم مصلحت ندر اول ایکی رسول مجلسدن قالقوب کتدیلر بربرینه ایتدیلر اکر بو کشینك مجلسنده برمقدار دخی اوطورمق واقع اولیدی قورقولور ایدیکه هلاك اولیدم اول بریسی ایتدی بکا دخی مدت عمرمده هرکز بونك کبی خوف واقع اولمامشدر معلوم اولدیکه انك کاری الله قاتندندر ایرتسی کون چون حضرتك قاتنه کلدیلر حضرت بیوردیکه صاحبکزه یعنی باذانه خبر ایلتك که بنم پروردکارم بو کیجه کسرایی هلاك ایلدی کیجه‌دن یدی ساعت کچمشیدیکه انك اوغلی شیرویهی اکا مسلط ایلدی تاقارننی پاره لدی واول کیجه هجرتك یدنجی سنه سنده جمادی الاولینك اونجی کیجه‌سی صالی کیجه‌سی ایدی وینه حضرت انلره ایتدی سز کندی صاحبکز قاتنه کیدك وبو خبری اکا ایرشدرك واکا ایدك که تیز اوله که بنم دینم سزك مملکتکزده ظاهر اوله واکر باذان مسلمان اولورسه انك تحت تصرفنده اولان ملکی اکا مسلم قیلوروانی بعض ابناء فارس اوزره دخی حاکم ایده رم دیدی وحضرتك برالتونلی کومشلی قوشاغی وارایدیکه بعض پادشاهلردن اکا هدیه کلمشیدی اول قوشاغی خرخسره ویردی پس انلریمن طرفنه مراجعت ایتدیلر باذانك مجلسنده اول حضرتدن اشتدکاری خبرلری ومشاهده ایتدکاری

احوالی عرض ایتدیلر باذان ایتدی والله بو سوزلر ملوك سوزینه بکزه من کاهن اولدر که اول کشی حق پیغمبر در بزه کوندردیکی خبره منتظرز اکر واقعه مطابق اولورسه انك نبوتنده هیچ قال وقیل یوقدر وخدا حقیچون اکا ایمان کتورمکده ملوکدن بنی سبقت ایدر کیمسه اولمیه یعنی جملهدن مقدم اکا ایمان کتورم پس یقین زمانده شیرویهدن باذانه مکتوب کلدیکه بن کسرایی اولدردم انکیچونکه اشراف واکابر فارسی اولدر مشیدی وانلرك قانلرینی مباح بیلمشیدی اول سبیدن خلق متفرق اولدیلر چون مکتوبم سکا واصل اوله یمن اهلندن وسائر فرمان اطاعتك اولان ممالکدن بنم ایچون بیعت الهسن وانلری بکا مطیع ومنقاد ایدهسن واول نبوت دعواسنده اولان کیمسهیه متعرض اولمیهسن تاانك حقنده بنم جانبمدن فرمان وارد اولنجه باذان چون بو حاله مطلع اولدی فی الحال رقبهسنی ربقهٔ اسلامه کتوروب مسلمان اولدی وکلمهٔ شهادتی تکلم ایتدی واهل یمن وابناء فارسدن یننده بولنانلر باجمعهم مسلمان اولدیلر (منقولدر که اهل یمن خرخسرهیه یعنی حضرتك قوشاق صطا) بوردیغی کیمسهیه ذوالمفخره دیر اولدیلر مفخره لغت حبرده قوشاغه دیرلر وایدرلر که حالا یمن ولایتنده اول کشینك اولادنه واولاد اولادینه ذو المفخره دیرلر ❊ واما خاطب بن ابی بلتعه حضرتك نامهسنی اسکندریه ملکی مقوقسه ایلتدی اول نامهنك مضمونی هرقله یازدیغی نامهنك مضمونته قریب ایدی پس خاطب مقدما مقوقسك حاجبنه ملاقی اولوب شرح حالی اکا سویلدی حاجب خاطبه تعظیم واحترام ایدوب بی توقف مقوقسك مجلسنه ادخال ایلدی چون حضرتك مکتوبنی اکا اوقیوویردیلر هیچ نامزا سوز سویلمدی بلکه خبرلو کلاملر تکلم ایلدی واول سرورك مکتوبنی عزیز ومحترم طوتدی ولکن ایمان کتورمدی وحضرتك حضورینه تحف وهدایا کوندردی (ایدرلر که انك هدیهسی ایکی جاریهٔ قبطیه ایدی برینك نامی ماریه وانك قرقرنداشنك آدی سیرین ایدی واول باقی قلان ایکی جاریهلرك اسملری معلوم دکلدر وبرخواجه سرای یعنی خادم کوندردی وبربیاض قاتر کوندردیکه اکادلدل دیرلردی وبرحمار

كوندردیکه اکا عفیر ویاخود یعفور دیرلردی و برنیره ویکرمی طونلق لباس و بیك مثقال آلتون کوندردی وخاطبه دخی یوز مثقال آلتون وبش طونلق جامه انعام ایلدی (و بر روایت دخی اولدرکه تنهاده حضرتك احوال واوصافنی سؤال ایلدی خاطب چون سؤاللرینه جواب و یردی مقوقس ایتدی بوذکر ایتدیکك اوصاف شول پیغمبرك صفتلریدر که عیسی بن مریم علیه السلام انك قدومیله بشارت قیلمشدر واول پیغمبر شمدنصکره ظاهر اولسه کرکدر وانك اصحابی بزم دیاریمزه نزول ایتسه کرکدر وخاطب بش کون اسکندریه ده توقف ایدوب اندنصکره کیرو کتمکه مأذون اولدی ومقوقس حضرته برمکتوب یازدی بو اسلوب اوزره که (بومکتوب محمد بن عبد اللهه یازلمشدر قبط عظیمی مقوقس جانبندن بعدالسلام پوشیده دکلدرکه سنك مکتوبکی اوقودم واول مکتوبده ذکر اولنان معنالری فهم ایتدم و بیلورم که برپیغمبر باقی قالمشدر ظهور ایتسه کرکدر وخاتم المرسلین اولسه کرکدر ولکن بنم کمانم اولدرکه اول پیغمبرشامدن ظهورایدر وبن سنك رسولکه اکرام ایتدم) وکوندردیکی هدیه لری مکتوبنده تفصیل ایلدی خاطب چون مدینه یه کلدی مقوقسك مکتوبنی اول حضرته عرض ایلدی وانك تحف وهدایاسنی تسلیم ایتدی سیدعالم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه خبیث کندی ملکنه بخیللك ایلدی وانك کندی ملکنك بقاسی اولماسه کرکدر پس مقوقس عمر بن خطابك خلافتی کوننده فوت اولدی وحضرتك هدیه سنی قبول بیوردی واول جمله دن ماریهٔ قبطیه یی مسلمان اولدقدنصکره تسری بیوروب ملك یمین ایله اکا تصرف ایلدی واندن اوغلی ابراهیم متولد اولدی وقرنداشی سیرینی حصان بن ثابته باغشلدی واول حماره که هیچ سوار اولوردی تاحجة الوداع سفرنده هلاك اولدی ودلدلی کندی سوار اولمغیچون اختیار ایلدی اول حضرتدنصکره علی مرتضی کرم الله وجهه اکا سوار اولوردی ❊ اما شجاع بن وهب اول حضرتك مکتوبنی حارث بن ابی شمر غسانینك حکومتکاهنه ایلتدی اول حینده حارث غوطهٔ دمشقده ایدی وهرقل بیت المقدسه متوجه اولمغله اکا پشکش وهدایا ترتیبنه مشغول ایدی شجاع ایکی کون

انك سرایی قپوسنده توقف ایتدی ملاقات میسر اولمادی تاآخرالامر
انك حاجبی قاتنـه واروب ایتـدی بن پیغمبر خـدانك رسولیم سزك
پاشاهکزه انك مکتوبنی کتورمشم حاجب ایتدی سن اکافلان کونه‌دك
ملاقی اوله‌مزسن وحالبوکه اول حاجب نصرانی ایدی شجاعدن پیغمبر
صلی الله تعـالی علیه وسلمك احوال واطوارینی تفحص واستخبار ایتمکله
شجاع اول حضرتك حالاتنی اکاتقریر ایلدی حاجب انی استماع ایدیجك
رقت کلوب اغلدی و بن انی انجیلده اوقودم وانك نعت ووصفنی سنك
دیدیکك کبی بولدم شمدی بن اکا ایمان کتوروروم وانی تصدیق ایدرم
لکن حارثدن قورقارمکه بنی قتل ایده دیدی وشجـاعه ضیافت ایدوب
اعزاز واکرام کوستردی تارکون حارث طشره چیقوب تخت حکومتنه
اوطور دی وباشنـه تاج کیدی حاجب اذن الوب شجـاعی حارثك
حضورینه کتوردی وچون شجـاع حارثك النه حضرتك مکتوبنی
ویردی ومکتوبی اوقودی حارث غضبه کلـوب مکتوبی یره اوردی
وکیدرکه بنم ملکمی المدن آله‌دیدی و بومقوله بیهوده سوزلرسویلدی
پس مجلسدن قالقوب بیور دیکـه آتلرینی نعلبه‌لر اول داعیـه ایله که
حضرتك صلی الله تعـالی علیه وسلم اوزرینه واره وهرقـله برمکتوب
یازدیکه مدینـه‌ده برشخصدن بکا مکتوب کلـدی نبوت دعواسی
ایدرایمش شمدی بن انك اوزرینه وارمق استرم هرقلدن اکا جواب نامه
کلدیکـه بوداعیـه‌یی ترك ایدوب بنم قاتمـه کل کورملم مصلحت ندر
هرقلك بو جواب نامـه‌سی حارثه وصول بولدقده شجـاعی مجلسنه
کتوردوب ایتدی صاحبکه‌نه زمان کیدرسن شجـاع ایتدی یارین
کیدرم پس شجاعه بوز مثقال التون ویردی وحاجب دخی شجـاعه
برقاج جامه و برمقدار طعام و یروب بنم سلامی پیغمبر خدایه تبلیغ ایله
دیدی پس شجـاع مدینه‌یه کلوب حضرته حارثك حالندن اعـلام
ایلدی حضرت ایتـدی (بادملکه) یعنی انك ملکی هـلاك اولسون
ومکه‌نك فتحی سنه سنده حارث هـلاك اولوب مملکتی جبـلة بن ایهم
غسانی‌یه انتقـال ایلدی (واهل سیرك بعضیسی دیمشـلردرکه حارث
مسلمان اولدی ولـکن کتم ایتدیکه اکر اسلامی اظهار ایدرسم قورقرمکه

قیصر بنی هلاك ایده ❁ واما سلیط بن عمرو عامری اول حضرتك
نامهٔ نامیسنی هوذة بن علی حنفی یه ایرشدردی هوذه چون حضرتك
نامه سنی اوقودی سلیطه عزت واکرام ایلدی وزیبا منزله نزول
ایتدردی واکا احسان وانعام ایلدی واندنصکره حضرت پیغمبره
صلی الله تعالی علیه وسلم مکتوب یازدیکه نه کوزل طریقه در که
خلقی اکا دعوت ایدرسن و بن قومك خطیب وشاعری یم وعرب بندن
قورقارلر و بنم هیبتم انلرك قلوبنده متمکن اولمشدر بنی بوامرده کندیکه
شریك قیل یعنی بن دخی پیغمبر اوله یم وولایتلرك بر مقدار بنی بکا فارغ
اول بن دخی سکا پیرولك ایده یم وسلیطه ولایتنده بولنان جامه لردن
کیدیروب وافر انعام ایدوب کیرو کوندردی سلیط مدینه یه کلوب
هوذه نك نامه و پیغام وانعاماتنی حضرته عرض ایلدی حضرت
انك سؤالندن ایتدی (لو سألنی سیابة من الارض مافعلت) یعنی اکر بندن
بر خرما قوروغی قدر بر ایسته سه ویرمزین هلاك اولسون کندی
دخی ملکی دیدی وچون حضرت مکه فتحندن معاودت بیوردی
جبرائیل کلوب اول حضرته هوذه نك فوتی خبرینی کتوردی
حضرت ایتدی شمدنصکره یمامه ده بر یلانجی ظهور ایده که نبوت
دعواسی قیله و بندنصکره قتل اولنه حضرت بوسوزده مسیلمهٔ کذاب
قصه سنه اشارت بیوردی واول قصه نك شرحی محلنده ذکر اولنسه
کرکدر ان شاء الله تعالی ❁ و بو سالده خوله بنت ثعلبة بن قیس بن مالك
ابن الخزرجله زوجی اوس بن الصامت بن قیس بن الاحزم الانصاری
ارالرنده ظهار واقع اولدی (روایتده کتورمشلردر که خوله نك تنی
واندامی بغایت خوب ایدی بر کون نماز قیلوب سجده ایدر ایکن
زوجی اوسك کوزی خوله نك مقعدینه دوش اولوب اوسك کوکلنده
بر میل پیدا اولدی چون خوله نمازدن فارغ اولدی اوس انی دعوت
ایلدی تاکه قضاء شهوت ایده خوله امتناع ایدوب اوسك یاننه وارمدی
وحال بوکه اوسك مزاجنده بر مقدار خفت وسرعت غضب اولوب
نوعا جنوندن خالی دکلیدی فی الحال غضبه کلوب خوله یه ایتدی
(انت علی کظهر امی) پس ارالرنده ظهار واقع اولدی واول ظهار

اسلامده ایشـدی اوقع اولان ظهـارایدی وجاهلیتده ظهـار طلاق حکمنده ایدی (القصه اوس چون بو کلامی سویلدی پشیمان اولدی خوله یه ایتدی کمان بودرکه بکا حرام اولمش اوله سن خوله ایتدی بوسوزی سویلمه وار حضرتدن سؤال ایله اوس ایتدی بومسئله یی حضرتدن سؤال ایتمکه اوتانورم خوله ایتدی سن طور بن واروب سؤال ایده یم اوس سن بیلورسن دیدی پس خوله پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واردی شول حالده که عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها اول حضرتك مبارك باشنی یویوب طرامغه مشغول ایدی خوله صورت واقعه یی اول حضرته عرض ایلدی (و برروایت دخی اولدرکه خوله ایتدی یارسول الله بر کنج ومالدار عورت ایدم و برجماعت بکا خدمت ایدرلردی اوس بنی تزوج ایدوب الدی وتمام مالمی اکل ایلدی و کنجلکم قوجه لغه مبدل اولدی واندن اولادم ظهوره کلدی وتوابع وخدمتکارلرم بندن ایریلوب کتدیلر وبکا فقروفاقه مستولی اولدی شمدیکی حالده بکا ظهار ایلدی و هیچ طلاق ذکر ایتمدی وحال بوکه اول بنم اولادم باباسیدر و بکا خلقك سوکلوراکیدر بو بابده نه بیوررسن حکم شرعی ندر حضرت ایتدی کمان ایتمزم الاکه اندن بوش اولمشسن (و برروایت دخی اولدرکه بیوردی سن اوسه اوسك دیدیکی کبی اولمشسن وبرروایت دخی اولدرکه بیوردی یاخوله بن سکا بو بابده برنسنه ایله امر ایتمزین زیرا جاهلیتده طلاق ایدی وبنم شریعتمده بو بابده برحکم نازل اولمادی خوله ایتدی یارسول الله بویله بیورمه که بنم حالم بغایت مشکلدر حضرتینه اولکی جوابی ویردی خوله دخی نکرار جزع وفزع ایدوب حالنك مشکل اولدیغنی عرض ایدوب حضرتدن ینه اولکی جوابی اشتدی پس اغلمغه باشلیوب ایتدی بنم اندن اولاد صغارم وار اگر اکا قورکیدر ایسم یتیم وبیچاره اولورلر واگر کندم قبول ایدرسم اجلقلرندن اولورلر بیلم نه چاره قیلایم هیچ اندن ایوسی یوق که حالی برملالی حضرت قاضی الحاجاته عرض ایده یم وباشنی سجده یه قویوب ایتدی (اللهم الیك اشکو وحدتی ووحشتی وفراق زوجی ووجدی به) هنوز خوله

بومناجانده ایدیکه اول حضرتك مبارك رخسار پرانوارنده آثار وحی
ظاهر اولدی وجبرائیل کلوب بو آیاتی کتوردی (قدسمع الله قول التی
تجادلك فی زوجها وتشتکی الی الله والله یسمع تحاورکما) الآیة
عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها مرویدر که ایتدی شکرو سپاس
اول خدا ونده که انك سمع ازلی وابدیسی قاتنده دوکلی اصوات کرك
پست وکرك بلند مساویدر اول عورت بنم کوشهٔ منزلمده سوز سویلردی
وبن حاضرایدم انك سوزلرینك بعضیسنی اشتمزدم حق تعالی سمع
قدیمیله انك سوزلرینی اشتدی وانك دردینه درمان کوندردی (روایتده
کتورمشلردر که هرکاه اول عورت عمر بن خطابك خانه سنه وارد غه
عمر اکا اکرام ایدردی وحق تعالی بونك سوزینی اشتدی دیرایدی
(مرویدر که عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه خلافتی ایامنده اشراف
قریشدن وغیریدن برجماعتله یولده کیده یوردی اکا برعورت ایریشوب
طوریاعمر سندن برحاجتم واردر عمر انك قاتنه واردی وباشنی اکا یقین
طوتدی وشفقتله النی اول ضعیفه نك اوموزینه قودی وتوقف ایلدی
اول عورت حاجتی هرنه ایسه تمام عرض ایتدی وجوابنی الوب کتدی
عمر دخی کیرو رفقاسی قاتنه کلدی رفقاسندن بریسی ایتدی
یاامیرالمؤمنین برعجوزه قاری ایچون اشراف قریشدن برجماعتی وافر
زمان اباغ اوزره طورغوردك عمر ایتدی ای مسکین هیچ بیلورمیسنکه
بوخاتون کیمدر اول کشی ایتدی یوق بیلزین عمر ایتدی بو عورت
برعورتدر که حق تعالی انك شکایتنی یدی قات کوکدن دیکلدی بوعورت
قدسمع الله آیت کریمه سنك سبب نزولی اولان خوله در خدا حقیچون که
اکر بنی کندی احوالنی عرض ایتمك ایچون اخشامه دك اباغ اوزره
طورغوره ایدی اخشامه دك اباغ اوزره طورر ایدم مکر نماز وقتی داخل
اولوب نمازه کیده ایدم نمازی قیلدقدنصکره کیرو انك قاتنه کلوب
حاجتنی قضا ایدردم (القصه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
اوسی مجلسنه کتوردوب انزال اولنان آیتلری اکا اوقویو ویردی
وبیوردیکه یااوس برقول آزاد ایله اندنصکره خوله یه یقین اول اوس
ایتدی یارسول الله قول آزاد ایتمکه قادر دکیلم حضرت ایتدی پس

بیابی ایکی آی اورج طوت اوس ایتدی یارسول الله بنم حالم اویله درکه
اکر کونده ایکی کره و یا اوج کره طعام یمزسم کوزم قرارر حضرت
ایتدی پس وارایمدی التمش نفر مسکینه طعام و یراوس ایتدی
یارسول الله اول یور دیفک قدر طعام یوقدر مکر بکا اعانت بیوره سن
پس حضرت اکا صدقه دن اون بش صاع طعام و یردی
اوس اول طعامی الوب کفارت ظهاری مهینه صرف ایلدی
✻ وبوسالده حضرت مسابقه یعنی آت ودوه قوشوسنه
رخصت بیوردی و معلم اولان آتلرك و معلم اولمیان آتلرك هر برینه نره دن
نره یه دك سکرتمه سنه میدان و مسافه تعیین ایلدی و صحته ایرشمشدر که
پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم بر دوه سی وار ایدی اول دوه یه
عضبا دیرلردی و هیچ بر دوه مسابقه ده آنی کچمش دکلیدی بر کون
براعرابی کلدی بر ضعیف دوه سی وارایدی مسابقت ایدوب عضبایی
کچدی بو معنی مسلمانلره پك کوج کلدی حضرت انلره تسکین خاطر
وتسلیت و یروب ایتدی (حق علی الله ان لا یرفع شیئا الا وضعه)
✻ وبوسالده عایشهٔ صدیقه نك اناسی ام رومان رضی الله عنهما وفات
ایتدی حضرت انك قبری اوزرینه حاضر اولدی و برروایت دخی
اولدر که انی قبره ایندردکاری زمان حضرت بیوردیکه (من اراد
ان ینظر الی امرأة من الحور العین فلینظر الی هذه) وبوسنه
آخرنده وبرقوالده یدنجی سنه نك اوائلنده ابوهریره

دوسی مسلمان اولدی وانك شرح اسلامی
وسائر احوالی بوکتابدن مقصد
ثالثده ذکر اولنسه کرکدر
ان شاء الله تعالی

تم الجلد الاول ویلیه الجلد الثانی
ان شاء الله تعالی

م م
م

فهرست الجلد الثانى من ترجمة روضة الاحباب

٠٢ هجرتدن يدنجى سنه نك وقايعى وخيبر غزوه سنك وقوعى
٣١ عمرة القضاء واقعه سى
٣٩ هجرتدن سكزنجى سنه نك وقايعى
٥٦ فتح مكهٔ مكرمه
٩٨ غزوهٔ حنين
١٣٢ هجرتدن طقوزنجى سنه نك وقايعى
١٤٩ غزوهٔ تبوك
١٧١ واقعهٔ مسجد ضرار
١٧٤ حكايهٔ كعب بن مالك
١٩٦ ابو بكر صديقك امير حج اولديغى
١٩٩ هجرتدن اونجى سنه نك وقايعى
٢١١ حجة الوداع
٢٢٧ هجرتدن اون برنجى سنه نك وقايعى واول حضرتك مرض موتى
٠٠٠ ودار بقايه تشريفلرى و بوكا متعلق امورك بيانى
٢٧٣ فصل اول حضرتك صلى الله عليه وسلم قبر زيارتنه مترتب
٠٠٠ اولان فضائل بيانى
٢٧٥ خاتمهٔ باب ثانى صلوتك معناسى وصلوته ترغيب وانك كيفيتى
٠٠٠ وصلواتك صيغه لرينك افضلى وفضائلى بياننده در
٢٨١ باب ثالث اول حضرتك سير واحوالنك تمات ومكملاتنى فصل اول
٠٠٠ اول حضرتك عدد ازواج وسرار يسنك شرح حاللرى بياننده در
٣٣٣ ايكنجى فصل اول حضرتك اولادى بياننده در
٣٣٥ اوچنجى فصل اول سرورك فضائلنى وتعداد معجزاتنى بيان ايدر
٣٧٦ فصل رابع سيد عالمك اوصافى وفضائلى بياننده در
٣٨٧ بشنجى فصل اول سرورك عبادتى بياننده در
٤٠٧ التنجى فصل سيد الساداتك عاداتى بياننده در
٤٤٤ يدنجى فصل اول حضرتك مخصوصاتى بياننده در
٤٥٤ سكزنجى فصل اول سرورك خادملرى ومواليسى ومرضعه لرى
٠٠٠ وعامللرى وكاتبلرى ورسوللرى ومؤذنلرى وشعراءو حارسلرى وامتعه
٠٠٠ واسلحه واثاث بيتى ومراكب ودوابى وانلره متعلق نسنه لر بياننده در
٤٦٩ مناجات مؤلف كتاب عليه رحمة التواب

مغنیساوی
بکلی زاده مرحومك
ترجمه سنه موفق اولدقلری
روضة الاحباب نام
تاریخ لطیفك جلد
ثانیسدر

BP
75
.26
.J35 T8
1871
v.2

روضة الاحباب
جلد ثانی

بسم الله الرحمن الرحيم

هجرتدن یدنجی سنه نك وقایعی بیان اولنور

ارباب سیر رحمهم الله تعالی کتورمشلردر که سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حدیبیه سفرندن کیرودونوب مدینه یه کلورایکن یولده سورهٔ فتح نازل اولدی (وعدكم الله مغانم كثيرة تأخذونها فعجل لكم هذه) آیت کریمه سیله حق تعالی علی طریق الاشارة کندو پیغمبرینه خیبرك فتحنه وعده بیورمشیدی اول وعدهٔ الهی یه بناء حضرت مدینه ده یکرمی کونه قریب توقف بیوردقدنصکره یارانینه لشکر تدارکی کورك خیبره کیده رز دیدی و بیوردیکه بوسفره بزمله کتمسون الا شول کیمسه که فی سبیل الله جهاده راغب اولوب غرضی حطام دنیا اولمیه (و برروایت دخی اولدر که عبدالله بن ابی سلول منافق حضرتدن بوسفرده بیله کتمکه اذن استدکده حضرت بوسوزی سویلدی پس مدینه ده اولان یهود ومنافقلر بوخیبر سفری عزیمتنه واقف اولدیلر بومعنی انلره بغایت کوچ کلدی زیرا بیلورلر دیکه اکر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انلره ظفر بولور ایسه بنی قریظه وبنی نضیر یهودیلری کبی انلری یا اهلاك یاخود نفی ایتسه کرکدر وکمال غیظ وغضبلرندن مسلمانلرده الاجغی اولانلر مدیونلری اولان مسلمانلری تضییق ایدوب تحصیل ایچون اوزرلرینه بر محصل حواله ایتدیلر تتکه

ولایتدر

روایتده کلدیکه ابوشحم یهودینك عبدالله بن ابی حدرد اسمیده بش اقچه
الاجغی وارایدی عبداللهه ملازمت ایدوب یاننده ن آیرلمادی وزیاده
تقاضا ایلدی عبدالله ایتدی حق تعالی بزه وعده و یردیکه خیبر قلعه سی
فتح اولنوب اهل اسلامه غنیمت اوله یاابا شحم فتح خیبره دك بکا
مهلت و یرتا الیمه غنیمت مالی کیروب ابتدا سکا اولان دینمی ادایده یم
ابوشحم ایتدی سز خیبرك قتالنی سائر حروبه قیاس ایتمکز تورات حقیچون
اون بیك مرد دلاور حالا خیبرده موجود در عبدالله ایتدی یاعدوالله
بزی کمندو دشمانمز دنمی قورقودرسن حال بوکه بزم امانمز پناهنده سین
عبدالله ایدر اول جهودایله بزم مخاصمه مز و مجادله مز سیدالانامك صلی الله
تعالی علیه وسلم مجلس حکومتنه ایرشدی اول جهودك سوزینی حضرته
عرض ایتدم اول جهوده هیچ نسنه سویلیوب لکن کوردمکه مبارك
طودقلری حرکته کلوب آهسته برسوز سویلدی شویله که نه دیدیکنی
ایشیده مدم یهودی ایتدی یاابا القاسم بوکشی بنم حقمی ویرمز امساك
و مماطله ایدر حضرت بکا ایتدی حقنی ویر عبدالله ایدر حضرت ادایه
تنبیه بیوردقده فی الحال طشره چیقوب ایکی لباسم وارایدی اوج
درهمه صاتدم وایکی درهم دخی بولوب اکا ضم ایدوب یهودیه ویردم
سلمة بن اسلم بکا برجامه باغشلدی خیبر غزاسنده اول جامه ایله کتدم
حق تعالی اول سفرده بزه چوق نعمت وغنیمت بیوردی وابوشحمك
اقربالرندن برعورت غنیمتدن بنم نصیبمه دوشدی چون مدینه یه کلدم
اول یهودینك چوق مالن الوب اول جاریه یی اکا صاتدم (القصه
حضرت رسالت پناه صلی الله تعالی علیه وسلم تدارك کوروب بیك
درتیوز ارایله مدینه دن طشره چیقدی وسباع بن عرفطهٔ غفاری یی
مدینه ده یرینه خلیفه قودی وامهات مؤمنیندن ام سلمه یی بیله کتوردی
ومریضلره ومجروحلره تیمار ایتمك ایچون و پشرمك و دیکمك ایچون مسلماتدن
یکرمی خاتون دخی اول سفرده ملازم اولدیلر وغرض ثواب وجهاد
ایچون دکل بلکه طمع حطام دنیا ایچون اون نفر منافق دخی اول
سفرده همراه اولدیلر وعکاشة بن محصن اسدی مقدمهٔ لشکره مخصوص
اولدی ومیمنه عمر بن خطاب عهده سنده و میسره اصحابدن برینك
عهده سنده قیلندی وکتب سیرك بعضیسنده میسره یه علی مرتضایی

تعيين بيوردى ديمش لكن بو سوزك اصلى بوقدر زيرا روايات صحيحه‌نك دلالتى اوزره ابتداعلى اول لشكرده يوغيدى صكره كاوب اول لشكره ملحق اولدقده حضرت اكا علم ويروب اميرلشكر قيلدى وفتح انك اليله واقع اولدى نتكه معلوم اولسه كركدر ان شاء الله تعالى واول لشكرده ايكيوز آت وارايدى اول جمله دن اوچى حضرت رسولك صلى الله عليه وسلم خاصه آتلرندن ايدى واول لشكرده دوه قاتى چوق ايدى واشجع قبيله سندن ايكى كشى يى قولاغوز كوتورمشلر ايدى ايدرلر كه ابن ابى سلول منافق خيبر يهودينه خبر كوندرديكه مسلمانلر سزه قصد ايتمشلردر زنهار كه حزم واحتياطه رعايت ايده سز وخبردار اوله سز وحصارلره كيره يوب بلكه طشرده جنك وحربه مهيا اوله سز سزلرده آلات حرب چوقدر واشكريكز بى شماردر ومحمدك قومى قليلدر وآلات حربلرى نادردر خيبر يهوديلرى بومعنايه واقف اولديلر كنانه بن ابى الحقيق وهوذة بن قيس وائلى يى كندو حليفلرى يعنى يمين داشلرى غطفان قبيله سنه كوندروب امداده كلملرينى التماس ايتديلر اول شرطله كه اكرانلرك امداديله دشمنى اوزرلرندن دفع ايدرلرسه خيبرك بوسنه محصوللرينك نصفى انلرك اوله اول جماعت اهل اسلام خوفندن التماسلرينى قبول ايتيوب (كلديلر وبرروايت دخى اوادركه چون حضرت رجيع ديدكلرى موضعه كه اول موضعدن بنى غطفان قبيله سى بركون وبركيجه‌لك مسافه‌دز اول موضعه نزول بيوردى بنى غطفان حاضرانوب يهوده امداد قصديله خيبره متوجه اولديلر بوالده كلورلر ايكن ارتلرندن برحس وحركت آوزى اشتديلر ظن ايتديلر كه مسلمانلر انلرك اهل وعيالنى غارت ايتمكه كيدرلر پس كيرودونوب اهل خيبرى مخذول قلديلر واول اثناده انلرك يعنى بنى غطفانك رئيسلرى اولان سلام بن مشكم زياده خسته اولمسيدى خيبردن كلن اعيان يهود انك منزلنه واروب انكله مشاوره ايتديلر حصاره متحصن اولالمى يوخسه طشره ده مى جنك ايده لم ديديلر سلام انلرى طشره چيقوب جنك ايتمكه تحريص ايلدى (وبرروايت دخى اولدركه سلام ايتدى رأى صواب عبدالله بن سلولك رأيى دركه طشره ده جنك ايدك ديو سزه خبر كوندرمشدر هرچندكه عبدالله بن سلول مبارك ورشيد الامر كشى دكلدر فاما تورات حقيچون

بوخصوصده رأی صوابی کوسترمشدر زیرا نهارروز طشره چیقوب
کندیلری حصارده محصور ایتمیه سز اما چون تقدیر ربانی دکل ایدی
کندیلرینی حصارلرده محصور قیلمدیلر وفرصت بولمادیلر که طشره
چیقه‌لر سلمة بن الاکوعدن مرویدر که ایتدی بز پیغمبرك صلی الله علیه
وسلم خدمتنده مدینه دن چیقوب خیبر جانبنه متوجه اولدق کیجه‌لردن
بر کیجه بولده کیدر ایکن اصحابدن بر کشی عامر بن سنان اکوعه ایتدی
خاطرکده اولان ابیات واشعاردن برنسنه اوقی عامر دخی ابن رواحه‌نك
بورجزینی اوقومغه باشلدی (شعر) اللهم لولا انت ما اهتدینا) تاکه
آخرینه دك بورجزی حدی طریقی اوزره صوت حسن ایله اوقودی یاران
خوش وقت اولوب دوه لرزیاده سرعتله رفتاره کلدیلر سید عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم سؤال بیوردیکه بو حدی اوقویان کیمدر اصحاب ایتدیلر
اکوعك اوغلی عامردر حضرت ایتدی (یرحمه الله) (وبر روایتده (غفرلك
ربك) دیدی راوی ایدر قاعده انك اوزرینه ایدیکه هر کیمکه حضرت
انك حقنده بوطریقه اوزره مخصوص دعا قلسه البته اول کیمسه یی
شهید ایدرلردی اول محلده عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه ایتدی
یارسول الله اکا یعنی عامره شهادت واجب اولدی زیراسن اکا الله
رحمت ایلسون دیدك یارسول الله نچون اکا عمراوزنلغی ایله دعا ایتمدك
که بزانك طیب الحانندن متمتع اولیدق پس عامر خیبرده شهید اولدی
نتکه انك شرحی عن قریب ذکر اولنسه کرکدر (وبعض کتب سیرده
ایراد اولنمشدر که مذکور عامر حدی سویلکدن فارغ اولدقدنصکره
حضرت عبدالله بن رواحه یه خطاب ایدوب سن دخی عامر کبی
حدی سویلکله دوه لریمزی شوقله رفتاره کتورمزمیسن دیدکده عبدالله
دخی حدی اوقومغه باشلیوب عامرك اوقودیغی ابیاتی بالجمله اوقودی
و بر بیت دخی زیاده اوقودی سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم (اللهم
ارحمه) دیدی پس عبداللهی دخی غزوهٔ مؤته‌ده شهید ایتدیلر نتکه
شرح وبیانی محلنده کلسه کرکدر ان شاالله تعالی (نقلدرکه اول سرور
صهبا دیدکلری منزله ایرشدی ایکندی نمازینی قلدقدنصکره بیوردی
طعامدن نه بولنورسه حاضر ایده‌لر سویق وخرمادن غیری هیچ برنسنه
کوتورمامشلر ایدی اصحابله اول سویق وخرمایی تناول بیوردیلر وایکندی

نمازینك ابدستی ایله اخشام نمازینی دخی جـا عتله قیلدی اندنصکره
یاتسو نمازینی دخی قیلوب قولاغوزلری طلب ایتدی وانلره ایتدی بزی
برایو یولدن کوتور که لشکر کاهمز غطفان قبیله لریله خیبرك ارالغنده
واقع اولوب انلرك خیبر یهودینه امداده کلمجك حاللری اولمیه اول ایکی
قولاغوزك برینك نامنه حسیل دیرلردی ایتدی یارسول الله بیوردیغکز
کبی اولسون پس یوله روان اولوب کتدیلر وبرموضعه ایرشدیلر که
برقاچ یوللرك بربرینه قاوشدیغی محـل ایدی حسیل ایتدی یارسول الله
بو یوللر برقاچ یوللردر که هرقنغیسنه کتسه کز محـل مقصوده واررسز
حضرت ایتدی اول یوللرك آدلرینی بکا بربرسـو یله بن هرقنغیسنی اختیار
ایدرسم اکا کیده لم حسیل ایتدی بو یولك برینـه حزن دیرلر حضرت
ایتـدی یوق بزی اول یولدن کتورمه حسیل ایتدی بو یوله شـاش
دیرلر حضرت ایتدی یوق بزی شـاشـدن دخی کتورمه حسیـل
ایتـدی بو یوله حاطـب دیرلر حضرت ایتدی یوق بزی بوندن دخی
کتورمه عمر بن خطـابدن منقولدر که ایتدی حسیل اولکیجه هرقنغی
یولك که آدینی سویلدی قبیح ایدی اسمـلرنده اصلا برخـیره دلالت
ایدری یوغیدی بوحاله تعجب ایدوب حیران قالدق پس حسیل جـمله
یوللرك اسملرینی ذکر ایتدی الا بر یول قالـدی عمر ایتدی بو یولك آدی ندر
حسیل ایتدی بو کامرحب دیرلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی
یاحسیل اشته بزی بو یولدن کوتور عمر ایتدی ای حسیل یانیچون ابتدادن
بو یولی سویلمدك پس اول یوله کیروب خیبر جانبنه توجه ایلدی وعبـاد
ابن بشری برقاچ آتلو ایله طلیعه رسمنده یعـنی چرخه جی اولمق اوزره
مقدم ارسال ایلدی عبـاد اول کیجه کیدوب یهود قومی جاسوسلرندن
برینی طوتدی وسـؤال ایتدیکه نه کشیسن اول ایتدی دوه جی بم دوه می
ضایع ایتدم انی ارارم عبـاد ایتدی خیبر یهودیلرندن نه خبر بیلورسن
اول کشی ایتـدی هوذة بن قیسی و کنانة بن ابی الحقیق کندی یمین
داشلری اولان غطفانه کوندروب انلردن مدد طلب ایتدیلر انلر دخی
اجابت ایدوب عینة بن بدر بر جـمع کثیر ایله انلرك امدادینه کلـوب
خیبر قلعه لرینه داخل اولدیلر شمدیکیحالده انده مکمل ومسلح اون بیك
مرد مقاتل جمع اولوب محمد ایله و یارانیله جنك وحربه منتظرلردر عباد

غالباسن انلرك جاسوسيسن ديوب انى ضرب وتأديب ايتدى واكر بلان سويلر ايسك سنى قتل ايدرم ديدى جاسوس ايتدى بكاامان ويرناكه طوغرونى سويليم پس اكاامان ويردى جاسوس ايتدى بيلمش اولك كه خيبر يهوديلرى سزدن بغايت قورقشلردر و بنى قريظه و بنى نضير يهوديلرينه ايتدوككز معامله دن انلرك قلوبنه خوف عظيم مستولى اولمشدر ومدينه منافقلرى انلره خبر كوندرمشلردر كه محمد سزه قصد ايتمشدر زنيهار خاطريكزى خوش طوتوب دغدغه وتشويشده اولميه سزوانكله جنك ومحاربه ده مساهله كوسترميه سزكه سزك لشكريكزه نسبت انلر قليلدر وشمدى خيبر قومى بنى كوندرديلركه تاواروب لشكريكزك مقداربنى معلوم ايدنوب انلره خبر ويرم عباد جاسوسى حضرت قاتنه ايلتوب اندن استخبار ومعلوم ايدنديكى احوالى عرض ايلدى عمر بن خطاب رضى الله تعالى عنه ايتدى انك بوينى اورلق كرك عباد ايتدى بن اكا امان ويردم خواجهٔ كائنات عليه افضل الصلوات ايتدى اى عبادانى بكرك حفظ ايله تا عاقبتى نيجه اولور كوره لم اول وقتده كه حضرت خيبره داخل اولدى اول جاسوس مسلمان اولدى (روايتده كتورمشلر دركه اول حضرت حرضه دره‌سى بولندن خيبرك قلعه لرى اراسنه داخل اولدى وچون مبارك كوزى اول دياره دوش اولدى شهرلر وقريه‌لرى كورمك دعاسنى اوقيوب ايتدى (اللهم رب السموات السبع وماأظللن ورب الارضين السبع وماأقللن ورب الشياطين وماأضللن ورب الرياح وماذرين اسئلك خيرهذه القرية وخيرمافيها واعوذبك من شرها وشرمافيها) وبرروايت دخى اولدركه چون خيبرى قارشو سنده كوردى يارانى طورغوروب بودعانى اوقيوك ديدى انلردخى اوقوديلر اندنصكره ايتدى (ادخلواعلى بركة الله) پس واروب منزله ديدكارى موضعه ايرشديلر اول موضعه نزول بيوروب برموضعى مسجد اولمغيچون تعيين ايدوب اول مقامده تهجد نمازى قيلدى (وبروايت دخى اولدركه منزله ده برساعت ياتوب اويودى پس حضرتك خاصه دوه‌سى قالقوب مهارينى سوريه رك واروب اول موضعه يقين بريرده چوكدى پس لشكرگاهى اول اراده يصاديلراول محلده برمسجد دخى معين ومقرر قلديلروصباح نمازينى الآنجه قراكولقده ادا ايتديلر

واول كيجه اهل خيبره خواب غفلت مستولى اولوب اول سرورك كلديكندن خبردار اولمادیلر وحالبوكه اول حضرتك كلجكندن خبردار اولدقلرندن مقدم نيجه كيجه لرده اویومیوب هر كيجه آتلنوب تجسس وتفحص ايدرلردی اما اول كيجه انلردن هيچ بركيسه حركت ایتمدی حتى خروسلری بیله اوتمدی وحیوانلری دخی صیت وصدا ایتمدی كون طوغمه قریب اولمشدیكه اويقودن اویاندیلر وغم وغصه ایله بیللرین وزنبیللرین اللرينه الوب طشره ده اولان مزرعه لرينه چيقدیلر چون پیغمبرك لشكرينى كورديلر جمله سى قاچوب ایتدیلر (والله محمد والخميس) پس حضرت اول حالى كوردی (الله اكبر خربت خيبر انا اذا نزلنا بساحة قوم فساء صباح المنذرين) كويا اول سرور اول قومك اللرنده اولان بل وزنبيللرى كوروب خيبرك فتح اولنه جغنه تفاؤل ايلدى ومحتملدركه خيبرك خراب اولاجغى اكا وحى طريقيله معلوم اولمش اوله پس يهود طائفه سى حصارلره كيرديلر وسلام بن مشكمه خبر كوندرديلركه محمد كلدى سلام ایتدی چون بنم سوزيمى ديكلمديكز بارى انكله محاربه ده تقصير كوسترمكز زيرا جنكده قتل اولنمق اسير اولمقدن يكركدر پس خيبريلر كوكللرينى مقاتله يه محكم ايدوب اهل وعياللرينى كتيبه قلعه سنه ايلتديلر وطعام وذخيره لرينى ناعم حصارنده وحصن صعبده مضبوط قيلديلر واهل حرب اولنلرى حصار نطاتده جمع اولديلر وسلام بن مشكم خسته لكى حاليله غطفاندن كلوب اول قلعه ده خلقى حربه ترغيب ايدردى واول قلعه ده مرداولوب جهنمه كندى وچون اول سروره معلوم اولديكه خيبر يهوديلرى جنك ايده جكلردر يارانه موعظت ونصيحت ايدوب جهاده تحريص وثوابه ترغيب بيوردى ومژده ويرديكه اكر صبر ايدرسكز ظفر وغنيمت بولورسز (مرويدركه حباب بن المنذر رضى الله تعالى عنه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واروب ايتدى يارسول الله بومنزله نازل اولديغكز امر الهى ايله ايسه نه ديه لم اكا سوز يوقدر واكر كندى رأى واختياريكزله نازل اولديكز ايسه بوبابده بنم خاطريمه برنسنه خطور ايلدى اكر اجازت اولورسه عرض ايده يم حضرت ايتدى كندى رأى واختيارمله نزول ايتدم حباب ايتدى بومنزل نطاة حصارينه يقيندر وخيبرك جمله جنك ارلرى بوحصارده درلر

انلر بزم حالمزه واقفلردر بزانلرك حالنه واقف دكلز وانلرك اوقلری بزه ایریشور بزم اوقلرمز انلره ایرشمز وشبیخون ایتملرندن دخی امین دكلز وبری دخی اولدر كه بوموضع خرمالق اراسیدر وچوقورده واقع اولمشدر وهواسی ثقلت اوزره دراكرامر ایدر ایسك لشكری بومحذوراتدن خالی براخر موضعه نقل ایده لم حضرت ایتدی معقولدر ورأی صواب بودیدیككدر اندنصكره محمدبن سلمه یی دعوت ایدوب بیوردیكه حبابك دیدیكی كبی برایو منزلگاه بوله ابن سلمه دخی امر موجبنجه اول اطرافی كشت وكذار ایدوب تارجیع دیدكاری موضعه ایرشدی واول منزلی لشكر كاه اولمغه قابل بولدی كیرودونوب حضرتنه خبرایرشدردیكه لشكر كاه اولمغه لایق برایو منزل بولدم حضرت ایتدی بو كیجه اول ارایه كوچه لم واولكون اول منزلده نطاة حصاری اهالیسی ایله جنكه اغاز ایتدیلر یهود حصاردن اوقلر اتارلردی اول اوقلركلوب لشكر اسلام اراسنه دوشردی ومسلمانلر ینه اول اوقلری الوب كفاره اتارلردی واول كون هوا بغایت اسیجاق ایدی محمدبن سلمه نك قرنداشی محمود اولكون چوق جنك ایتدی اسیجاقدن وسلاح ثقلتندن یورولوب ناعم حصارینك سایه سنده اویقویه واردی اول تصور ایله كه اول اراده هیچ كیمسه اولمیه من حب یهودی وبر روایتده كنانة بن ابی الحقیق محمودی كوروب اوزرینه بردكرمن طاشی براقدی اول طاش كلوب محمودك باشنه طوقندی محمودك باشنده اولان توغلغه باشنه یرلشوب مجروح ایتدی والنك دریسی صیریلوب یوزی اوزرینه كالدی مسلمانلر انی اول حالله حضرتك قاتنه كتوردیلر حضرت مبارك الیله النك دریسنی صغایوب یرینه كتوردی وباشنی برخرقه ایله باغلدی وهمان اول غزاده محمود اول زخمدن وفات ایتدی (منقولدركه حباب بن المنذر رضی الله تعالی عنه سید عالمه صلی الله تعالی علیه وسلم عرض ایتدیكه بوخرما اغاجلری خیبر یهودیلرینه اولادلرندن سوكلوركدر امر بیورتاجله سنی قطع ایتسونلر كه كفارك حسرتی زیاده اوله اول سرور بیوردی خرما اغاجلرینی قطع ایده لر پس اصحاب اول ایشه مشغول اولدیلر ابو بكر صدیق رضی الله تعالی عنه چون اول ایشدن خبردار اولدی حضرت قاتنه كلوب ایتدی یارسول الله حق تعالی خیبرك فتحنه بزه وعده ویرمشدر والبته وعده سنه وفا ایتسه كركدر پس بو نخیلاتك قطع اولنمسی معقول

ومناسب دكلدر اكر بو اغاجلرى قطعدن ال چكمكه فرمان بيورر ايسك
يكركدر ابو بكرك بو سوزى ايله حضرت امر ايلدى تا اول خرما
اغاجلرينى كسمكدن ال چكديلر ايدرلر كه اولكون درتيوز خرما اغاجى
قطع اولندى و نطاة حصارندن غيريده خرما اغاجى كسلمك واقع
اولمادى وچون كيجه ايرشدى رجيع منزلنه كوچديلر وعثمان بن عفانى
منزل خلافته تعيين ومقرر بيورروب هركون قلعه يقيننه كلوب جنك
ايدرلردى اول غزوه ده حضرت ايكى علم ترتيب بيورمشدى بريسى
سياه كه اكا عقاب ديرلردى وايدرلركه اول علم عايشهٔ صديقه نك خانه سنده
بر پرده دن ايدى واول علملرك برى دخى بياض ايدى و بو ايكى علمدن
ماعدا دخى برقاچ بيراقلر وار ايدى ومسلمانلرك شعارى (يا منصور امت
امت) ديمك ايدى واول ايامده مسلمانلردن اللى كشى مجروح اولديلر
روايتده كتورمشلردر شول وقتده كه خيبره داخل اولديلر هوا بغايت
ايسيجاق وثقيل ايدى وخرما هنوز يشل اولوب كمالن بولمامشيدى پس
ياران رسول الله اول هواده اول خام خرمادن تناول ايتمكله اكثر بنى
سته طوتوب اولحالدن اول طبيب الهى يه يعنى حضرت رسالت پناهى يه
شكايت ايتديلر او لحضرت ايتدى مشكلر يكزك صولرينى صوغودك
پس نماز وقتى اولدقده اذان و اقامت اراسنده اول صويى خسته
لر يكزك اوزرينه دوكك وحق تعاليك اسمنى ذكر ايدك اصحاب اويله
ايتديلر بامر الله تعالى خسته لر شفا بولدى (نقلدر كه اهل حصاردن
بر كشينك كه اكا عامر يهودى ديرلر ايدى بر حبشى غلامى وار ايديكه
عامرك قيونلرينى كودردى حضرت هنوز اول حصاره كلوب مقاتله
ايتمزدن مقدم اول غلام كورديكه دوكليسى پرسلاح اولوب جنك
وقتاله آماده اولمشلر انلردن سؤال ايتديكه سزه نه حال واقع اولدى
انلر ايتديلر بو پيغمبرلك دعواسنى ايدن كيمسه ايله مقاتله ايتملويز اول سوزدن
غلامك كوكلنده برحالت پيدا اولدى بركون كه مسلمانلر كفار ايله جنك
ايدرلردى اول غلام حبشى قيونلرى اوكنه قاتوب حضرت قاتنه كلدى
وايتدى يا محمد خلقى نه نسنه يه دعوت ايدرسن حضرت ايتدى اسلامه
دعوت ايدرين سندخى (اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله) دى
ديدى غلام ايتدى بن بو يله ديمكله بكا نه حاصل اولور حضرت ايتدى جنت

حاصل اولور اکر بونك اوزرینه ثابت قدم اولور ایسك غلام فی الحال
مسلمان اولدی وایتدیکه یارسول الله بو قیونلربنم المده امانتدر دیلرمکه
صاحبنه واصل اوله حضرت ایتدی بو قیونلری لشکردن طشره چیقار
وانلره حیقر وانلرك آردندن برقاج اوفاق طاش آت تحقیق بودرکه
حق تعالی سنك جانبکدن بو امانتی صاحبنه ادا ایدر غلام حضرتك
دیدیکی کبی ایتدی قیونلر کیدوب غلامك خواجه سی منزلنه داخل
اولدیلر خواجه سی اولان یهودی بیلدیکه غلامی مسلمان اولدی
اندنصکره اول غلام حبشی سلاح قوشانوب صف قتاله روانه اولدی
تادرجهٔ شهادته ایرشدی مسلمانلر انی قالدروب لشکر کاهده بر خیمه ایچنه
قودیلر و پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم انك حالندن خبر و بردیلر اول
حضرت ایتدی (عمل قلیلا واجر کثیرا) یعنی آز عمل ایتدی وچوق
مزد بولدی و روایت دخی اولدرکه کندو نفس نفیسله اول خیمه یه
واردی ومبارك باشنی اول خیمه نك ایچنه ایلتوب ایتدی حق تعالی بو بندهٔ
حبشی یه اکرام ایلدی وانی جنت درجاتنه ایلتدی وکوردمکه ایکی حور
العین انك باشی اوجنده اوتورمشلر ایدی (وایدرلر که رجیع منزلنده
ساکن اولدقلرنجه هر کیجه لشکرك حفظ وحراستی ایچون اصحابدن
بریسنی تعیین بیورردی کیجه لردن برنده عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه اول
خدمته قیام ایتمشیدی یهوددن بر کشی طوتدیلر وعمر قاتنه ایلتدیلر عمر انی
حضرت قاتنه کوندردی یهودی کلوب سلام و یردی حضرت ایتدی
نه خبر کتوردك یهودی ایتدی یا اباالقاسم اکر بکا امان و یرر ایسك سکا
طوغروسنی سویلیه یم حضرت ایتدی امان و یردم یهود ایتدی بن نطاة
قلعه سندن چیقوب کلورم بر حالده که انلرك امورینك هیچ نظامی
یوقدر وسندن زیاده خوف اوزره لردر وانلرك قلبلری اضطرابده در
وکمانم اولدرکه بو کیجه نطاة قلعه سندن فرار ایدرلر شق قلعه سنه
کیدرلر وشق قلعه سی بر قلعه درکه انلرك سلاحی وآلات وادواتی اندەدر
چون یارین بزقلعه یه کیره یوز سن دخی کیره سن حضرت ایتدی
ان شاء الله تعالی یهودی ایتدی بن سزی انلره دلالت ایدرم (القصه
ایرتسی کون نطاة حصارینی فتح ایتدیلر اندنصکره شق حصاری
دخی فتح اولدی (تلخیص مغازیده وبعض کتب سیرده بویله مسطوردرکه

خیبر قلعه لرندن ابتدا نطاة حصاری فتح اولدی لکن محمد بن اسحق
ایدر خیبر حصارلرینك اولی حصن ناعم ایدی وابتدا اول حصار فتح
اولندی والله اعلم (روایتده کتورمشلردر که بر کون صعب بن معاذ ك
حصننده جنك ایدرلر ایدی مرحب یهودی طشره چیقدی ومبارزت
کوستردی عامر بن الاکوع رضی الله عنه اکا قارشو واردی مرحب آکا
قلیج حواله ایلدی عامر باشنه سپر چکوب منع ایلدی عامر دخی مرحبه
قلیج حواله ایلدی عامر قصیر القامه اولمغله کندو قلیجی کندو دیزلرینه
طوقنوب زخمدار ایلدی واول زخمدن دار بقایه انتقال ایتدی وانی
رجیعده محمود بن سلمه ایله ایکسنی برغارده دفن ایتدیلر سلمه بن الاکوع
عامرك قرنداشی اوغلی ایدی حکایت ایدوب ایتدی خیبردن مراجعت
ایتدیکمزده یولده کورابکن پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنی ملول ومحزون
کورب سؤال بیوردیکه یاسلمه سبب ملالك ندر وسلمه دن برروایت دخی
اولدر که ایتدی اغلیه رق اول حضرتك قاتنه واروب سلام ویردم
وایتدم یارسول الله اسید بن حضیر ودخی سنك یارانکدن برجماعت
دیه یورلر که عامرك عملی باطل اولدی زیرا کندو قلیجنك زخمیله مقتولدر
حضرت ایتدی یلان سویلمشلر وخطا ایتمشلر تحقیق بودر که انك ایچون ایکی
مژده واردر وحضرت بوسوزی سویلرکن ایکی پارمغنی بربره کتوردی
وبیوردیکه (انه جاهد مجاهد) وبروایت دخی اولدر که بیوردی
(وانه لیعوم فی الجنة عوم الدعموص) یعنی جنتده دیلدوکی یره وارر
کیرر چیقار کیمسه انی منع ایده مز ایدرلر که خیبر حصارلرینی محاصره
ایامنده یاران رسول اللهك صلی الله علیه وسلم زاد وذخیره لری آز
ایدی اول جهتدن خیلی قاتیلق وکوچلك چکدیلر بر کون صعب بن
معاذك حصارندن یکرمی قیون چیقوب حصارك اطرافنده کزرلردی
حضرت ایتدی اصحابمدن کیم اوله که واروب شوقیونلردن برنسنه اله
کتوره که بوکون بزم طعممز اوله ابو الیسر بن کعب بن عمرو انصاری
ایدرلر حضرتك قاتنه واروب یارسول الله بن بوایشی ایدرم پس اتکلریمی
بلیمه صوقوب آهو کبی برتاب ایتدم چون اول حضرت بنم سکردشمی
کوردی ایتدی (اللهم متعنا به) یعنی ای بار خدا بزی انکله متمتع
وبرخوردار قیل پس ایرشدم اوحالده که اول قیونلرك ایلروده اولانلری

حصار قپوسنه کیره یورردی آردنده اولانلردن ایکی قیون قاپدم وقلتوغمه الوب حضرت قاتنه کتوردم پس بیوردی اول قیونلری بوغازلدیلر وطعام بشردیلر واول اشکرده اول طعامدن ییمدك هیچ کیمسه قالمادی (محمدبن اسحق رحمه الله تعالی ایدر ابو الیسر اول سرورك دعاسی برکاتندن عمرطویل سوردی وانك الندن ابو ایشلر کلدی وانك سببی ایله مسلمانلر چوق راحتلر ابرشدی تلخیص لمغازیده کتورمشدرکه صعب بن معاذك حصارینی محاصره ایتدکلری ایامده یکرمی یاخود اوتوز حمار حصاردن طشره چیقمشلر ایدی مسلمانلردن برجماعت انلرك آردینه دوشوب طوتدیلر وبوغازلیوب چولمکلره قیوب قایناتدیلر که تناول ایده لر زیرا زیاده قتلق چکمشلر ایدی پس اوحالتده سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انلرك اوزرینه اوغرایوب سؤال ایتدیکه بو چولمکلرده قایناین نه نسنه در انلر ایتدیلر حمار در حضرت بیوردی تمامادی ندا ایتدیکه اوحماری یعنی حمار اهلی وهرحیوانکه ناب ومخلبی اوله ونکاح متعه حرامدر (وهم اول کتابده مسطوردر که معتب بن قشیر اسلمیدن مرویدر ایتدی نطاة حصارینك محاصره سی ایامنده بزم حالمز یعنی اهل اسلامك حالی مخمصه یه یعنی اضطراره ایرشدی حضرت قاتنه خبر کوندردك که ضعفدن واچلقدن بزم حالمزم خراب اولدی بزه دعا قیل که تا فتح حاصل اولوب ایمزه طعام کیره پس اول سرور بیوردیکه والله بنم قاتمده برنسنه یوقدر که انلره کوندرم تا یيوب دفع جوع ایده لر وایتدیکه ای بارخدا بو حصارلرك الك بیوکنی که انده طعام چوق اوله مسلمانلره فتح ایدیویر اندنصکره لشکری جمع ایدوب علی حباب بن المنذر النه ویردی و بیوردیکه براوغردن حمله قیلالم مسلمانلر دخی حمله قیلدیلر وابتدا کروه که کندیلرینی صعبك حصاری قپوسنه ایرشدردیلر اسلم طائفه سی ایدی وجنك ایتدیلر تا اول حصار فتح اولدی ومسلمانلرك النه اقمشه واطعمۀ کثیره دن چوق غنیمت کیردی (ومرویدر که خمر ایله طلومشکلر وقرابه لر چیقاردیلر خمری دوکدیلر واهل اسلامدن برکشی که اکا عبد الله بن خمار دیرلردی اول خمردن برمقدار ایچمشیدی انی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه ایلتدیلر اوحضرت انی مکروه طوتوب مبارك نعلینی ایله انی تأدیب ایتدی و حاضر اولان یارانه امر

ایتدی نعلین ایله انی اوردیلر وحال بوکه اول کشی شرابسز اوله میوب نیجه نوبت انی شراب ایچدیکی ایچون ضرب وتأدیب ایتمشلر ایدی وبو ایشدن هنوز فراغت ایتمامش ایدی عمر بن الخطاب انی کوروب ایتدی (اللهم العنه) نه عجبدرکه بو شخصه بو مرداری یعنی شرابی ایچدیکی ایچون بوقدر زجر وتأدیب ایدرلر ینه طورمز ایچر اول سرور ایتدی ای عمر اویله دیمه یعنی اکا لعن ایتمه که اول کشی اللهی ورسولنی سور روایتده کتور مشلردر که شول وقتکه قوس حصارینی محاصره ایتمشلر ایدی پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم باش اغریسی طاری اولدی وحال بوکه اول قلعه بغایت محکم ایدی وحضرت باش اغریسی سببی ایله بالذات کندیلری محاربه یه حاضر اولمیوب هر کون علمی اصحابدن برینه ویروب جنکه کوندرردی احادیث صحیحه ده ثبوته ایرشمشدرکه اول کونلرك برنده ابو بکر علم رسول اللهی الوب قلعه دبنه ایرشوب مقاتلهٔ شدیده کوستردی وقلعه یی فتح ایده میوب کیرو دوندی ایکنجی کون علم رسول اللهی عمر الوب مقاتله ایلدی وعمرك مقاتله سی دونکی کوندن اشد ایدی اکا دخی فتح میسر اولمادی و برروایت دخی اولدرکه اولکی کون عمر جنك ایلدی ایکنجی کون عمر جنك ایتمیوب ابو بکر جنك ایلدی اوچنجی کون ینه عمر جنکه کتدی حصار فتح اولمدی اول کیجه حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (لاعطین الرایة غدا رجلا کرارا غیر فرار یحب الله ورسوله ویحبه الله ورسوله یفتح الله علی یدیه) یعنی یارین البته علمی برکشی یه ویرمکه جنکه دونوب دونوب ینه وار یجیدر قاچیجی دکلدر خدایی ورسولنی سور خدا ورسولی دخی انی سورلر حق تعالی خیبری انك الیله فتح ایده و برروایت دخی اولدرکه بیوردی بشارت اولسون سکا ای محمد بن سلمه که یارین سنك قرنداشك قاتلی مقتول اولسه کرکدر سهل بن سعد الساعدی رضی الله تعالی عنه ایدر حضرت چون بو سوزی لسانه کتوردی یاران اول کیجه اندیشه واظطرابده ایدیلرکه عجبا یارین حضرت سنجاغی قنغیمزه ویره و بریده الحصیب ایدر حضرت اول کیجه بو سوزی سویلدکده اول حضرتك قاتنده قرب منزلتی اولنلر بزدن هیچ برکسنه یوغیدیکه حضرتك یارین سنجاغی کندی یه ویره جکنه امید وار اولمیه بلکه هر بریمز حضرت

سنجاغی یارین بکاو یرر امیدنده ایدك (و بر روایت دخی اولدر که قریشدن برجماعت بربرلرینه ایتدیلر حضرتك سنجاغی یارین علی ابن ابی طالبه ویرمك مرادی دکلدر زیرا علینك بغایت شدت ایله کوزلری آغرر شویله که دنیایی کورمز (منقولدر که چون امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه حضرتك بویله دیدیکنی اشتدی ایتدیکه (اللهم لامانع لما اعطیت ولامعطی لما منعت) و ایدرلر که جناب ولایت مأب علی مرتضی کوز آغریسی سببی‌له اول سفردن تخلف ایدوب مدینه ده قالمشدی وغایتله شدید کوز آغریسنه مبتلا اولمشدی شویله که کوزلری کورمکدن قالمشدی کندی کندینه ایتدی بنم رسول اللهدن صلی الله تعالی علیه وسلم تخلف ایتدیکم معقول ومناسب دکلدر پس تدارك کوروب مدینه دن طشره چیقدی واثناء طریقده یاخود خیبره وارد قده اولحضرته قاوشدی ایاس بن سلمة بن الاکوع باباسندن روایت ایدر که چون صباح اولدی یاران جمله حضرتك خیمه‌سی قپوسنه کلدیلر وهر کس منتظر ومتوقع که اول دولته فائز اوله یعنی علم رسول الله کندو به ویریله وسعد بن ابی وقاصدن منقولدر که ایتدی حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم کوزی قارشوسنده دیزچوکوب اوتوردم اندنصکره ینه قالقوب اياغ اوزره طوردم اول امید ایله که حضرت سنجاغی بکاویره وابو هریره رضی الله تعالی عنه عمر بن الخطابدن روایت ایدر که عمر ایتدی هرکز بك اولمغه یعنی رئیس قوم اولمغه میل ومحبت ایتمدم الا اولکون که علم رسول اللهك بکاویرلمسنه مشتاق ایدم (القصه حضرت خیمه‌دن طشره چیقدی و بیوردیکه علی ابن ابی طالب قنده‌در اصحاب ایتدیلر کوزی اغرر حضرت ایتدی انی کتورلك پس سلمة بن الاکوع واروب علینك النی طوتدی ویدرك حضرتك حضورینه کتوردی علی مرتضادن منقولدر که ایتدی حضرتك حضورینه واردم حضرت بنم باشمی طوتوب سینه سنه چکدی ومبارك اغزی یارینی بنم کوزیمه القا ایلدی و بروایتده اغزی یارینی الی اياسنه قیوب کوزیمه سوردی اولحضرتك لعابی برکاتیله کوزمك اغریسی زائل اولوب شفاء کلی بولدم واولکوندنبری کوز اغریسنی کورمدم (و برروایت دخی اولدر که علی ایتدی حضرت بنم ایچون دعاء خیر ایدوب (اللهم اذهب عنه الحر والقر) دیدی یعنی

ای یارخدا علیدن حرارت و برودتی کیدر علی ایدراندنصکره هر کز ایسیجاق وصغوق زحمتی کورمدم منقولدر که علی مرتضی زیاده اسیجق کونلرده پنبه لو جامه و پك صغوقلرده یکتا جامه کیردی هیچ برندن متضرر اولمازدی (و روایت دخی اولدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم کندی زرهنی علی یه کیدردی و ذوالفقاری علینك بلنه باغلدی و علی آتك النه ویردی وجنك یرینه کوندردی علی مرتضی کرم الله وجهه ایتدی یارسول الله انلرتا بزم کبی اولنجه یعنی مسلمان اولنجه انلرایله مقاتله ایده رم حضرت ایتدی یاعلی قتاله تعجیل ایتمه و اراانلریك میداننده کیر اندن صکره انلری اسلامه دعوت ایله و مسلمانلقده انلرك اوزرینه واجب اولان حقوق اللهدن انلری خبردار قیل (فوالله لان یهدی الله بك رجلا واحدا خیر لك من ان یکون لك حمر النعم) یعنی خدا حقیچون حق تعالینك سنك سببکله بر کشی یه هدایت قیلمسی یکرکدر آندنکه سنك قزل تویلودوه لرك اوله واول دوه لری حق یولنده تصدق ایده سن پس علی علم رسول اللهی النه آلوب روان اولدی تاقوس حصارینك قربنه ایرشدی واول اراده براوفاق طاشلو یروار ایدی علی اول موضعه دیکدی حصاربرجندن آنی بر یهودی کوروب ایتدی سن کیمسن جواب ویردیکه علی ابن ابی طالبم یهودی فریاد ایتدیکه ای اهل خیبر مغلوب اولدیکز (و روایت دخی اولدر که یهودی ایتدی توراتی موسایه کوندرن تکری حقیچون بو کشی بو حصاری فتح ایتمدکجه کیرو دونمسه کرکدر روایتده کثیر مثلردر که اول کون ابتدا قلعه دن چیقان مرحب یهودینك قرنداشی حارث یهودی ایدی کندی اتباعیله چیقوب جنکه باشلدی واهل اسلامدن ایکی کشی شهید ایلدی امیرالمؤمنین انك اوزرینه واروب برضربله انی جهنمه کوندردی مرحب چون قرنداشنك مقتول اولدیغنی کوردی فی الحال کندی کروهی ایله قلعه دن طشره چیقدی و بورجزی اوقودی (شعر) قد علم خیبرانی مرحب ❊ شاکی السلاح بطل مجرب ❊ اضرب احیانا وحینا اضرب ❊ اذالحروب اقبلت تلهب ❊ان حمای تحتمی لایقرب ❊ وایدرلر که اهل خیبر ایچنده اندن بهادر کیمسه یوغیدی اولکون ایکی زره کیوب ایکی قلیج قوشانمشیدی و باشنه ایکی عمامه باغلیوب اوزرینه برتوغلغه کیمشدی و برنیزه سی وارایدیکه انك دمرنی اوج بطمان چکردی اهل اسلامدن انك محاربه سی میدانه وارمغه کیمسه قادر اولمادی علی مرتضی کرم الله وجهه

اكافر شوواروب بورجزی اوقودی (شعر) انا الذی سمتنی امی حیدره ❊ ضرغام آجام وليث قسوره ❊ عبل الذراعين غليظ القصره ❊ اوفاهم بالصاع كيل السندره ❊ وايدرلركه مرحب واقعه سنده كورمشيدیكه برآرسلان كندوبی پاره ايدی پس علی مرتضی نك بورجزی اوقوديغندن حكمت اول اولمق ممكندر كه اول واقعه يی مرحبك خاطرينه كتورمكله مرحبه ضعف وفتور حاصل اوله (القصه چون بربرينه يقين اولديلر مرحب ديلديكه قليج حواله ايليه امير المؤمنين تيزدستلك ايدوب ذوالفقاری چكدی ومرحبك ديه سندن اوروب توغلغه دن ودستاردن كچوروب بوغازينه دك وبرروايتده تاپرقاشنه دك ايكی پاره ايلدی روايت صحيح اولدر كه مرحبك قاتلی علی اوله (وبعض كتب سيرده مسطوردر كه مرحبك قاتلی محمد بن سلمه اوله اول روايت ضعيفدر اول روايته اعتبار يوقدر بعض شعراء عربك نظمه كتوروب (شعر) علی حمی الاسلام من قتل مرحب ❊ غداة اعتلاه بالحسام المصمم ❊ ديديكی قول اصحی مؤيددر والله اعلم پس اهل اسلام حمله ايدوب يهودلری اولدرديلر وامير المؤمنين اولكون يهودلرك رئيسلرندن ودخی بهادرلرندن يدی كشی قتل ايلدی ودوكلی قلعه يه فرار ايلديلر امير المؤمنين انلرك عقبلرنجه كتدی اول حالتده بريهودی انك النه برضرب اوردی شويلكه قلقانی الندن دوشدی برآخر يهودی دخی كلوب اول قلقانی الوب قاچدی امير المؤمنين اندن زياده غضبه كلوب حمله ايتدی تا كندوبی حصار قپوسنه ايرشدردی وقلعه نك دمور قپوسنی چكوب قوپروب الندە قلقان ايلدی قوص قلعه سنك قومی وسائر خيبر قلعه لرينك اهاليسی اول زور بازوبی كوروب امان ديلديلر امير المؤمنين حضرتدن صلی الله تعالی عليه وسلم اجازت الدقدنصكره انلره امان و يردی اول شرط ايله كه نقود واسلحه لری اهل اسلامك اوله وهيچ نقود واسلحه لرندن برنسنه پنهان ايتميه لر اكر پنهان ايدرلرسه پنهان ايدنلرك حقنده امان اولميه ودخی اول شرط ايله كه انلردن هركس بر دوه يوكی بغدای الوب اول دياردن چيقوب كيده لر (نقلدر كه اول جنك آخر اولدقدنصكره علی مرتضی رضی الله تعالی عنه اول قپويی باشی اوستندن سكسان قارش يره آتدی و يدی كشی اتفاق ايدوب

دیلدیلر که اول قپونك التنی اوستنه دوندره‌لر قادر اولمادیلر وشاعر بو بابده دیمشدر (شعر) علی رمی باب المدینة خیبر * ثمانین شبرا وافیا لم یثلم * حضرت رسالته صلی الله تعالی علیه وسلم خبر و یردیلر که خیبر قلعه‌لری بالتمام علی مرتضی یدیله ذکر اولنان کیفیت اوزره فتح اولندی اول سرور زیاده شاذلق کوستردی چون امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه اول حضرتك قاتنه واردی حضرت انی استقبال ایدوب خیمه قپوسندن طشره چیقدی ومبارك سینه‌سنه چکوب ایکی کوزلرین اوپدی و بیوردیکه (قد بلغنی نبأك المشکور وصنیعك المذکور) یعنی یا علی تحقیق سنك سعی مشکور وعمل مذکورك خبری کلوب بکا واصل اولدی (و بر روایت دخی اولدر که حضرت ایتدی یا علی بن سندن راضی یم پس علی به رقت کلوب اغلدی حضرت ایتدی یا علی بو اغلمق فرح وسرور اغلمغیمیدر یوخسه غم وغصه اغلمغیمیدر علی ایتدی یا رسول الله فرح وسرور اغلمغیدر فرح وسروردن نیجه اغلمیم که سن بندن راضی اوله‌سن سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی سندن راضی اولان یالکز بن دکلم بلکه خدای تعالی وملائکه وجبرائیل ومیکائیل دخی سندن راضی اولمشلردر اندن صکره حضرت حصار قرصه تشریف بیوردی کنانة بن ابی الحقیقکه خیبر یهودیسی رئیسلرندن ایدی کبار یهوددن برقاچ کیمسه‌لر ایله حضرتك قاتنه کتوردیلر حضرت سؤال ایتدیکه ابی الحقیقك دفینه سی قنده در وحالبوکه انك برقوزی دریسی طلوسی زرو زیوزی وعقوددر وجواهری وارایدیکه اهل مکه دوکونلری و بیراملری اولدقده ابو الحقیقه رهن کوندروب کندیلره لازم اولان حلی وجواهردن عاریت الورلردی (وایدرلر که اوائل حالده اول جواهر برقوزی دریسی ایدی چون ابی الحقیقك مال وثروتی زیاده اولدی اول جواهری آرتوردی اوقدر که برقیون دریسنه صغمز اولدی وصغر دریسی طلوسی جواهر جمع ایتمشیدی چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول خزینه دن سؤال بیوردی یهود طائفه سی ایتدیلر یا ابا القاسم اول مالی امور حربه ونوائب روزکاره صرف ایتدك اندن برنسنه قالمادی و بونك اوزرینه یمین ایتدیلر حضرت ایتدی اکر بو سوزیکزك خلافی ظاهر اولورسه قانکز مباح اولسون می

وسزه ویردیکم امان فسخ اولسونمی انلر ایندیلر اولسون اول سرور بو قضیه نك
اوزرینه ابو بکر صدیق و عمر فاروق و علی مرتضایی رضی الله عنهم و یهوددن
اون نفر کشی یی شاهد طوتدی بر یهودی قالقوب کنانه یه ایتدی اکر
محمدك طلب ایتدیکی نسنه الکده ایسه و یاخود قنده ایدیکنی بیلور ایسك اکا
بیلدر تاامان وسلامته قاله سن والا انکری حقیچون اول مالك مکاننی حق تعالی
اکا بیلدررسن فضیحت ایله هلاك اولور سن کنانه اول یهودی یه زجر
ایدوب سوزینی دکلمدی حق تعالی اول دفینه نك مکاننی پیغمبره بیلدردی
پس اول حضرت کنانه یی احضار ایدوب خبر آسمانی ایله یلان چیقدك
دیدی و بروایت دخی اولدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
سلام بن ابی الحقیقك اوغلی ثعلبه دن سؤال ایتدیکه هیچ اول خزینه دن
خبرك وارمیدر ثعلبه ایتدی بنم اندن هیچ خبرم یوقدر لکن کنانه یی
نیجه کره کورر ایدمکه صباح وقتلرنده فلان ویرانه یه وارر کاوردی
اکر برنسنه دفن ایتمش ایسه اول خرابه ده اولمق احتمالی واردر پس
سید رسل صلی الله تعالی علیه وسلم زبیر بن العوامی مسلمانلردن برجماعتله
اول خرابه یه کوندردی واروب قازدیلر ودفینه یی چیقاردیلر چون
اول طائفه نك غدری وخیانتی ظاهر اولدی پس امانلری فسخ اولوب
قانلری مباح اولدی واول حضرت کنانه یی محمد بن سلمه یه تسلیم
ایلدی تاقرنداشنك قاننه بدل انی قتل ایلدی وآخر الامر حضرت
اهل خیبر اوزرینه منت قیوب انلرك قانلرندن کچوب عورتلرینی اسیر
ومالل رینی غنیمت ایلدی وفروة بن عمرو بیاضی یه بیوردی تاخیبر حصارلرینك
اموالنی نطاة حصارنده جمع ایده فروه امر موجبنجه اول خدمته قیام
ایدوب اقمشه وامتعه و اسلحه واطعمهٔ کثیره و بی شمار دوه وقیون اول
حصارده جمع ایلدی واول اراده توراتدن صحائف متعدده وار ایدی
یهودانلری طلب ایتدیلر حضرت امر ایتدیکه اول صحائفی اول طائفه یه
ردایلدیلر رسول اللهك منادیسی غنائم جمعی کونلرنده بوندایی ایتدیکه (ادوا
الخیاط و المخیط فان الغلول عار وشنار ونار یوم القیمة) یعنی برایپ
پاره سی و برایکنه مقداری اولان نسنه لری غنیمت امیرینه تسلیم ایدك
وکزلیوب صاقلمق تحقیقا غنیمتده خیانت ایتمك عیب وعاردر وروزقیامتده
موجب ناردر (وصحته ایرشمشدر که برغلام سیاه وار ایدیکه پیغمبرك

صلی الله تعالی علیه وسلم سفره متعلق اولان متاعی اموری اول غلامك عهدسنده تفویض اولنمشیدی وروایت دخی اولدرکه اول غلام وقت مقاتله ده اول حضرتك سوار اولدیغی دابه نك عنانی طوتاردی آدینه کرکره دیرلردی اول ایامده اول غلام وفات ایلدی حضرتك حقنده ایتدی جهنم آتشنده در اصحاب انك اثواب و اثقالنی تفحص ایتدیلر اثوابنك اراسنده بر بوکدن کلیم بولدیلر که مال غنیمتدن ایدی قسمت اولنمزدن مقدم المشیدی (مرویدرکه خیبر کوننده اصحابدن بری وفات ایتدی یارانی کلوب وفاتنی حضرته بیلدردیلر حضرت ایتدی انك اوزرینه نماز قیلك بو سوزدن یارانك بکرلری متغیر اولدی حضرت ایتدی اول کیسه غنیمته خیانت ایتمشدر راوی ایدر یارانی کلوب انك متروکاتنی تفتیش ایتدیلر متروکاتی اچنده یهود بوجقلرندن برقاچ بونجق بولدیلر که جمله سی ایکی اقچه دکزدی وغنائمی جمع واسیرلری اخذ ایتدکلری کون حضرت بیوردیکه هر کیمکه حق تعالی یه وروز جزایه ایمان کتوره کرکدرکه مالك اولدیغی جاریه نك عدتی تمام اولمادقچه اکا جماع ایتمیه وقسمت اولنمدین مال غنیمتدن برنسنه صاتمیه چون غنائمك جمعی مصلحتی تمام اولدی زید بن ثابت حضرتك امری ایله واروب لشکری صایدی بیك درتیوز ارایدیلر مال غنائمك خمسنی اخراجدن صکره لشکره قسمت ایتدیلر براره برسهم وبرآتلویه ایکی سهم ویردی واهل لشکره خدمت ومریض ومجروحلره دوا ایتمکیچون کتوردکاری عورتلره دخی مال غنیمتدن برمقدار نسنه عطا بیوردی لکن تمام سهم ویرمدی وبعض کتب سیرده انلره دخی تمام سهم ویرلدیکی تصریح اولنمشدر وخمسدن بنی هاشمه وبنی عبدالمطلبه نصیب کامل ارزانی بیوردی نتکه جبیر بن مطعمدن رضی الله تعالی عنه دن مرویدرکه چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خیبر غنائمدن ذوی القربی سهمنی بنی هاشمله بنی المطلبه ویردی بن وعثمان بن عفان حضرته قاتنه واروب ایتدك یارسول الله بز بنی هاشم قرنداشلر یمزك بزم اوزریمزه فضل ومزیتلرینی انکار ایتمزز اما حضرتکه بنی المطلبك قرابتلری ایله بزم قرابتمز یکسان ومساویدر پس نیچون سهم ذوی القربایی انلره ویروب بزی محروم بیوردك حضرت جواب ویروب ایتدی بنی هاشم و بنی مطلب دکلدر الاشئ واحد کبیدر حضرت بو سوزی سویلدکده ایکی پارمقلرینی بر برینه ضم وتشبیك ایدوب اشته بونجلیندر دیو مبارك

بارمقلرینی کوستردی (و بر روایتده دخی اولدرکه ایتدی بز و بنی المطلب
بر برمزدن ایرلمادق کرك جاهلیتده و کرك اسلامده و ثبوته ایرشمشدرکه
اول غنائمدن خیبر معرکه سنده حاضر اولمینلره برنسنه ویرمدی لکن حبشه
مهاجرلرندن بر جماعت در بابوانندن فتح کونی کلوب ایرشمشلر ایدی
جعفر بن ابی طالب واسما بنت عمیس مثلاو واشعر یلردن التی نفرکه
ابوموسی الاشعری انلرك بریسی ایدی انلره عطا بیوروب مال غنائمدن
حصه دار ایلدی ومرویدرکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
جعفری کوردکده ایتدی بیلمزنکه بوایکی امرك قنغیسنه‌یك شادمان اوله‌یم
جعفرك حبشدن کلدیکنه می یوخسه خیبرك فتح اولندیغنه‌می (منتخب
طرازالمغازیده کتورمشکه حضرت صلی الله تعالی علیه و سلم جابر بن
عبد الله انصاری یه دخی سهم ویردی وحال بوکه جابر معرکه خیبرده
حاضر دکلیدی لکن حدیبیه ده حاضر ایدی اکا بناء اکا دخی سهم ویردی
(روایتده کتورمشلردرکه حضرت امر ایلدی فروة بن عمروه که تا خیبر
غنائمنی بیع ایده واول غنائمك اوزرینه برکت دعاسنی اوقیوب ایتدی
(اللهم الق علیها النفاق) یعنی ای بارخدا بوغنائمك اوزرینه رواج القا ایله
فروه ایدر اول سرورك دعاسی برکتیله اول غنائمی بیعه عرض ایتدیکمده
خلق اول مالاری المغه تمام رغبت کوستردیلر وایکی کونده صاتلدی بن
کمان ایدردمکه نیجه کونلرمتداوله زیرا مال غنائم قاتی چوق ایدی (وصحاح
اخبارده وارد اولمشدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قموص حصارینه
داخل اولدقدنصکره مرحبك قرنداشی اوغلی حارث یهودینك قزی
وسلام بن مشکمك عورتی زینب بیلدیکه اول حضرت قیونك اوك قولی
اتنه و یاغرین کورکی اتنه مائلدر پس برکون براوغلاق بریان ایدوب
اول بریانی زهرایله آلوده قیلدی خصوصا اول بریانك اوك قوللرینه ویاغرین
کورکی اتلرینه زیاده زهر القا ایلدی وهدیه رسمیله اخشام نمازی اوك
وقتنده اول حضرتك قاتنه کتوردی یاراندن برجماعت حضرتك
مجلسنده ایدیلر حضرت ایتدی کلك اخشام طعامی یه‌لم پس اوغلاقی
پاره ایدیلر سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انك اوك قولندن برلقمه الوب
مبارك اغزینه قویوب چکندی ناکاه یارانه ایتدی ال چکك که بولقمه
بکا زهر قاتدیلر دیه بورانك ایچونکه اول حضرتك مدحنده شاعر دیمشدر

(شعر بزغالهٔ زهر خورده کفته ✲ کز من مخورای شکر عبارت ✲
بشر بن البراء اندن بر لقمه تناول ایتمشیدی ایتدی یارسول الله بن بو لقمه یی
چکندیکمده کندمده بر نوع کراهت و نفرت بولمشیدم واول لقمه یی
اغزمدن طشره اتمغی دیلدم مباداکه سکا طعامدن بر کراهت کله دیدم
پس بشر اول سفره دن هنوز قالقمدین اونی متغیر اولوب بر ییل مقداری
مریض اولدی بعده وفات ایلدی (و بر روایت دخی اولدر که همان
اول ساعت وفات ایلدی حضرت بیوردی تا زینبی و یهود رئیسلرینی
احضار ایتدیلر اندنصکره ایتدی بن سزدن بر نسنه سؤال ایتمك استرم
بکا طوغریسنی سویلرمسیکز ایتدیلر بلی طوغری سویلرز حضرت ایتدی
باباکز کیمدر انلر ایتدیلر فلان وفلان حضرت ایتدی یلان سویلدیکز بلکه سزك
بابا کز بکرك آدی فلان وفلاندر انلر ایتدیلر راست بیوردك اویله در
اندنصکره اول سرور ایتدی سزدن بر نسنه دخی سؤال ایدرم طوغری
سویلرمسیز ایتدیلر سویلرز زیرا یلان سویلسك یلانمز سکا معلوم
اولور نته که بوندن مقدم دخی معلوم اولدی حضرت ایتدی بو بریانه
هیچ زهر قاتدیکزمی زینب ایتدی بلی بن زهر قاتدم حضرت سؤال
ایتدیکه یا بو فعله باعث نه ایدی زینب ایتدی پیغمبرمدیو بابامی و برادرمی
وعممی وار یمی قتل ایتدك بن دخی زهر قاتدمکه اکر بو دعواده کاذب ایسك
زهری ییوب هلاك اوله سك خلق سندن خلاص اوله و اکر صادق ایسك
حق تعالی سنی طعامده اولان زهره مطلع قیلور و سکا اندن هیچ ضرر
ایرشمز (و بر روایت دخی اولدر که زینب ایتدی شمدی بیلدم که
حق پیغمبرسن و کلمه شهادتی ذکر ایلدی مصنف کتاب ایدر بو محلده
ایکی روایت کورلمشدر بری اولدر که زینبی عفو بیوردی و هیچ طمندی
و برروایت دخی اولدر که انی قتل ایتدردی و قتلدنصکره امر ایتدی
صلب ایلدیلر علماء حدیثدن برجمع عفو روایتنی ترجیح ایلدیلر و برجماعت
دخی قتل روایتنی ترجیح ایلدیلر و برطائفه دخی بو ایکی روایتك بیننی
توفیق ایدوب ایتدیلر محتملدر که کندیدن اوتوری قتل ایتمیوب عفو
بیورمش اوله زیرا اول حضرتك دأب وعادتی کندی نفسی ایچون انتقامی
ترك ایدردی لکن چون بشر بن البراء اول سببایله هلاك اولدی انك
ایچون قصاص بیورمش اوله و بو حدیث ائمهٔ شافعیه دن رحمهم الله

تعالی بعضیلرینك مذهبلرینه دلیلدرکه انلر ایتدیلر اکر بر کیمسه طعامه زهر قیوب برعاقل و بالغه ویرسه واول عاقل و بالغ اول طعامی یيوب هلاك اولسه قصاص واجب اولور (فاما ائمهٔ حنفیه وجمهور شافعیه قائلرندن رحمهم الله تعالی صورت مذکوره‌ده قصاص یوقدر پس انلرك مذهبلرینه کوره اکر قتل روایتی صحته ایریشورسه سیاسته محمول اولور وقتل قصه‌سنده واقع اولان صلب روایتی بو توجیهی تؤیید ر والله اعلم (روایتده کتورمشلردرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه و سلم اول زهرك ضرر ینی دفع ایچون مبارك اوموزلرندن حجامت بیوردی وایدرلرکه اولکون او حضرتی حجامت ایدن ابوهند ایدی و یاراندن اوچ کیمسه دخی اول ر یاندن اغزلرینه قیوب چکمشلر ایدی لکن یوتمامشلر ایدی حضرت انلره دخی بیوردی تا باشلرینك اورته یرندن حجامت ایتدیلر اندنصکره بیوردی اول ریانی برچقوره قیوب آتشه یاقدیلر واوزرینه طپراق طورددیلر (نقلدرکه حیی بن اخطبك قزی صفیه غنائمدن دحیهٔ کلبینك سهمنه دوشمشیدی (و برروایت دخی اولدرکه حضرت دحیهٔ کلبی یه وعد بیورمشیدی خیبر غنائمندن اکا برجاریه ویره دحیه حضرت قاتنه واروب ایتدی وقت اول وقتدرکه وعده‌یه وفا بیوره‌سن حضرت ایتدی یوری وار اسیرلردن هرقنغی جاریه‌یی دیلرایسك ال دحیه واروب صفیه‌یی اختیار ایلدی سید عالمه صلی الله تعالی علیه وسلم عرض ایتدیلرکه صفیه برجیله عورتدر و قریظه ونضیر قبیله‌سنك سیده‌سیدر وموسی علیه الصلوة والسلامك برادری هارونك نسلندندر وسندن غیری‌یه لایق دکلدر دیدیلر حضرت بیوردی صفیه‌یی کتوردیلر اکا نظر ایدوب دحیه‌یه ایتدی سن بونك عوضی برغیریسنی ال و برروایت دخی اولدرکه صفیه‌نك عمی قزینی اکا عوض و یردی و برروایت دخی اولدرکه صفیه مقابله‌سنده دحیه‌یه یدی جاریه و یردی صفیه‌یی دحیه‌دن الدی وآزاد ایلدی و انك آزادلغنی کابینی قیلدی و مدت استبراسی تمام اولنجه صبر ایلدی بعده دونشده صهباء خیبر منزلنده انکله زفاف بیوردی وصفیه‌نك زفافی قصه‌سنك تفصیلی وسائر فضائلی بو کتابدن محلنده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی (ارباب سیر رحمهم الله تعالی کتورمشلردرکه خیبر جنکنده مسلمانلردن اون بش کشی

شهيد اولدى وطقسان اوج نفر يهوددن قتل اولندى (منقولدر كه چون خيبر يهوديسنك غدرى ظاهر اولدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ترك قتلله انلره وضع منت بيوردى پس امر ايتديكه زمين خيبردن چيقوب كيدهلر چونكه زياده تضرع وزارى ايدوب ايتديلر مسلمانلره البته بو باغ وبستانلره تيمار ايتمكيچون ارغاد وخدمتكار لازمدر پس بزى اجرتله طوتسونلر تا خدمتلرينه قيام ايدهلم واصل ملكده اصلا مدخلمز اولماسون حضرت انلره وضع منت ايدوب اول خدمته تعيين بيوردى وايتدى بزمادامكه ديلرزسز بو خدمتلرى ايدوب هرنه حاصل اولور ايسه نصفنى اجرتكزه طوته اليقويوب نصف آخرينى بيت المالة تسليم ايدهسز وهرسنه سرور عبدالله بن رواحه يى كوندرردى تا واروب انلرك نصف حاصلاربنى اخذ ايدردى (روايتده كتورمشلردر كه اول اثناده حجاج بن علاط سلمى كندو قبيله سندن تجارت رسميله چيقمشيدى چون ايشتديكه پيغمبر صلى الله تعالى عليه و سلم خيبرده در حضرتك ملازمتنه كلوب شرف اسلامله مشرف اولدى وحالبوكه حجاجك چوق مالى وارايدى و بنى سليم قبيله سنده اولان التون معدنلرى انك تحت تصرفنده ايدى حجاج ايتدى يارسول الله بنم مكهده عورتم قاتنده وذمم ناسده چوق مالم واردر بكا دستور ويركه تا واروب مالمى اله كتورم وبن مالمى تحصيل ايدنجه لابده غير واقع برقاچ سوز سويلمكه محتاجم اكر بنم مسلمان اولديغمى قريش بيلورلر ايسه اولماللريمى بكا ويرمهلر كركدر اول سرور ايتدى يورى وارهرنه ديلر ايسك سويله پس حجاج مكهيه واروب ايتدى اى قوم قريش سزه بشارت اولسونكه خيبرلر محمده ظفر بولدبلر انى ويارانى اسير ايدوب مالاربنى تاراج قيلديلر وايتديلر كه محمدى بز بونده اولدرمزز بلكه مكهيه ايلتوب انده قريشك مقتولرينه وكندى مقتوللرزه عوض اولدرسك كركدر شمدى بن بونده كلدم بو خبرى سزه ايرشدردم وبونده هركسك ذمتنده اولان مالاريمى جمع ايدم بعده خيبره وارم خيبرلر محمديلردن الدقلرى اموال وغنائمى بيع ايتمك صددنده ايديلر تجار بوقضيه يى طويوب مشترى چوق اولمازدن مقدم بن واروب برمقدار نسنه آلام وسزدن مطلوبم اولدركه بوخصوصده بكا معاونت قيلهسز حجاج ايدرقريش بو بشارتدن خوش وقت اولديلر وجمله سى

معاونت ایدوب خلق ذمتلرنده اولان مالل‌ریمی تحصیل ایدیویردیلر عورتم یدنده اولان مالمی دخی بو بهانه ایله الدم و بو خبر مکه ده فاش اولدی ومکه ده اولان مسلمانلر خاطر شکسته اولدیلر وخانه لرنده ملول ومحزون اوتوروب قالدیلر (وعباس بن عبد المطلب اول خبرك استماعندن شویله اولدیکه یوروسکه مجالی قالمدی وقورقدیکه اکر کفار اول حاله واقف اولورلر ایسه کندویه شماتت ایدرلر پس قپوسنك ایکی قنادینی آچدیروب اوغلی قثمه امر ایتدیکه صوت رفیعله رجزلر وشعرلر اوقیوب اظهار سرور ایلدی مسلمانلر چون عباسك سرایندن اول آوازی ایشتدیلر دوکلیسی اول ارایه کلدیلر عباسی اول حالده کوروب خاطرلری فی الجمله تسکین بولدی وایدرلر که عباس کندی غلامنی حجاج قاتنه کوندردیکه بو کتوردیکك خبر موحش نه مقوله خبردر حق تعالینك وعده سی سنك خبرکدن یکرکدر حجاج ایتدی عباسه بندن سلام ایله وایتکه خانه سنی خلوت ایلسون ظهر وقتنده بن اول ارایه وارسم کرك وسنزی شادمان ایده جك خبرلر سویلسم کرکدر زنهار که بو خبری کزلوطوته سن غلام کلوب بو بشارتی خواجه سنه ایرشدردی وعباس شاد اولوب اول غلامی آزاد ایلدی وایتدیکه نذرم اولسونکه برغلام دخی آزاد ایده یم وچون ظهر وقتی اولدی حجاج وعده سی موجبی ایله عباس قاتنه کلدی وابتدا اکا یمین ویردیکه سکا بودیه جکم سوزی بن مکه دن کتدکدنصکره اوج کونه دك اهل مکه دن هیچ برکیمسه یه دیمیه سن اندنصکره ایتدی بیل وآکاه اولکه بن مسلمان اولمشم و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خیبر یلره غالب اولدی وانلرك اموالنی غنیمت الدی وعورتلرینی اسیر ایتدی وصفیه بنت حیی بن اخطبی کندو ایچون الیقودی وآزاد ایتدی وعتقنی صفیه یه مهر قیلدی وبن بو موحش خبری انکیچون سویلدمکه ذمم ناسده اولان مالل‌ریمی اله کتورم وحضرتدن بکا دیلدیکیمی سویلمکه دستور دخی ویردی وبن بو کیجه مکه دن چیقوب کیدرم سن بنم مکه دن کتدیکمدن اوچکون صکره بو خبری هرکیمه دیلر ایسك سویله حجاج بو سوزی سویلیوب خانه سنه کتدی وسفرندارکنی کوروب کیجه وقتنده مدینه طرفنه روانه اولدی عباس اوچکوندنصکره حجاجك خانه سنه واردی قاپوسنی قاقوب ایتدی حجاج قنده در حجاجك عورتی ایتدی بو کون تمام

اوچکوندرکه خیبره کندی تا محمدك ویارانڭ مالّرینی اشترا ایده وای ابوالفضل سن انڭ دیدیکی خبردن نه حالده سن عباس جواب ویردیکه بحمدالله خبر بزم مرادیمزه اوزره در وحجاجك کندو یه خلوتده سویلدیکی قصه لری تمام حکایت ایلدی وایتدی اکر زوجکی دیلرایسك مسلمان اول وانڭ اردنجه مدینه یه کیت وبونی دیوب مسجد الحرامه کلدی وتمام فرح وسرور ایله بیت کعبه یی طواف ایلدی کفّارانی چون اول فرح ایله کوردیلر بربرلرینه کوزقپدیلر وایتدیلرکه عجب تجلد وسرور کوسترر وعباس طوافدن فارغ اولوب انلرك قاتنه واردی وحجاجك حکایتلرینی انلره تقریر ایلدی کفّار قریش منکوب ومخذول ومحزون اولدیلر ومکه ده اولان مسلمانلر سرور وشادمانلق بولدیلر والحمد لله علی ذلك پس بش کون نصکره قریشه عباسك دیدیکی خبر کلدی (اهل سیر رحمهم الله کتورمشلردر که چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خیبر حوالیسنه کلدی محیصة بن مسعود حارثی یی فدك ولایتنه کوندردی تا اول ولایتك قومنی اسلامه دعوت ایلدی ایتدیکه اکر اسلامی قبول ایتمزسه کز پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خیبر فتحندن نصکره سزك اوزریکزه کلجکدر انلر ایتدیلر عامر یهودی وحارث ویهود قومنڭ اولوسی مرحب خیبرده ساکنلردر اون بیك مقداری کزیده لشکرلری واردر هیچ اومرزکه محمد انلر یله مقاومت ایده بیله پس محیصه انلرك دیارنده برایکی کون توقف ایلدی کوردیکه انلر صلح وصلاح اوله جق دکللردر دیلدیکه کیرو دونوب کیده انلر ایتدیلر صبر ایله تا بیوکلریمز ایله مشورت ایده لم وسنکله محمده برجماعت کوندره لم تا صلح وصلاحه قرار ویره لر بو اثناده ناعم حصارینك اهلی قتل اولندقلری خبری کلدی اول خبرك استماعندن عظیم خوفه دوشدیلر وایتدیلر یا محیصه سکا سویلدیکمز سوزلری مستور طوت کیسه یه سویلمه تا سکا شو مقدار مال ومتاع ویره لم محیصه ایتدی بن پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم سوز صاقلمغه قادر دکلم وکیفیت واقعه یی اول حضرته اعلام ایلدی اندنصکره اول طائفه کندو رئیسلرندن برینی فدك یهودندن برجماعتله پیغمبر قاتنه کوندردیلر تا صلح امری استحکام بوله اراقده نیجه قال وقیلدن نصکره امر صلح انده قرار ایتدیکه

فدك ولايتنك نصف محصولنی رسول اللهه و يره لر ونصفی كنديلرك اوله
حضرت اول سوزه راضی اولوب اول منوال اوزرينه صلح اولدی تا عمر
ابن خطابك خلافتی زماننه دك اولی اوسلوب اوزره عمل اولندی اندنصكره
امير المؤمنين عمر انلرك فدك ولايتندن چيقوب كتملرينی صواب كورمكله
فدك ولايتندن انلره متعلق اولان نصفی اللی بيك اقچه يه بيت المال ايچون
صاتون آلوب مبلغ مزبوری بيت المالدن ادا ايلدی واول قومی شامه
كوندردی واهل خيبری دخی خيبردن اخراج ايلدی خيبر يهودلری ايتديلر يا عمر
سن ابو القاسمك يعنی محمدك قرارداده ايتديكی صلحك خلافنی ايدرميسن
عمر ايتدی سز خيبر فتحنده اول حضرتله صلح اولديغكز كون بنی اول مجلسده
حاضر دكلمی ايدی ظن ايدرسز بن اول صلح مجلسنده حاضر ايدم پيغمبر
صلی الله تعالی عليه وسلم استديكمز زمانه دك خيبرده ساكن اولك
ومحصولنك نصفی اوجرتكز اولمق اوزره باغ و بوستانلرك تربيه سنه
قيام ايدك ديمديمی پس شمدی يه دك استدك شمدی استمزز (نقلدركه
سيد عالم صلی الله تعالی عليه وسلم خيبردن دوندكده وادی القری
طرفنه ميل كوستردی و يولده صهبای خيبره ايرشوب اول منزلده
صفيه ايله زفاف بيوردی وهم اول منزلده ايديكه حضرت ايكندی
نمازی وقتنده مبارك باشنی علينك سينه سنه قودی او لحضرته
آثار وحی ظاهر اولمشيدی وعلی مرتضی ايكندی نمازينی قلمامشيدی
وزمان وحی اولقدر ممتد اولديكه كون طولندی وعليدن ايكندی نمازی
فوت اولدی وچون وحی منجلی اولدی حضرت ايتدی يا علی ايكندی
نمازينی قيلدكمی علی ايتدی يوق يارسول الله اول سرور ايتدی الهی
اكر علی سنك طاعتكده وسنك رسولكك طاعتنده ايسه كونشی كيرو
دوندر تا ايكندی نمازينی قيله اسماء بنت عميس ايدر كونش غروب ايتدكدن
صكره كوردمكه كيرو طلوع ايلدی وطاغ وصحرايی نوريله طولدردی
شويله كه هر كس كورديلر وعلی ايكندی نمازينی قيلدی (وايدرلركه
طحاويكه اكابر علماء حنفيه دندر شرح آثار كتابنده ديمشدركه بو حديثك
راويلری ثقاتدر واحمد بن صالحدن نقل ايتمشدركه اهل علمه لايق
دكلدركه بو حديثك حفظندن تغافل ايدهلر زيرا كه نبوت علامتلرندندر
وقاضی عياض يحصبی مالكی شفا نام كتابنده بو سوزی طحاويدن نقل
وتزييف ايتمشدر وعلماء شافعيه دن شيخ سعيد كازرونی دخی منتقی

نام کتابنده بوحدیثی ایراد ایتمشدر لکن ذهبی میزان الاعتدالده بوحدیثی تضعیف ایتمشدر انکچونکه بوحدیثك رواتندن اولان عمار بن مطره رهاوی یی بعض اهل حدیث تضعیف ایتمشلردر ودخی ابوهریره دن مرویدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (لا تردالشمس الالی یوشع بن نون) وبوفقیر یعنی مؤلف کتاب عطاء جمال الحسینی عفی الله عنه ایدر عمار بن مطری اهل حدیثدن بعضیلری دخی توثیق ایتمشلردر وبعضیلری دخی حفظله وصف ایتمشلردر نتکه ذهبینك کلامندن دخی معلوم اولور پس انك ضعفی مطلقا حدیثی زد اولنه جق مرتبه ده اولمامش اولور باخصوصکه ائمهٔ مذکوره کندی کتابلرنده انك حدیثنی نقل ایتمش اوله لر اما ابوهریره دن نقل اولنان حدیث محتملدرکه حضرتك اندن مرادی انبیاء ماتقدمدن ردشمس یوشعك غیری یه واقع اولمادی دیمك اوله یاخود اول سروردن اول حدیثك صدوری علی مرتضی ایچون ردشمس اولدیغندن مقدم واقع اولمش اوله واوهریره نك بوحدیثی ردشمسك فی الجمله تجویزینه دلالت ایدر والله اعلم (ایدرلرکه چون وادی القری اهلی اول حضرتك كه جکنه واقف اولدیلر جنکنه حاضر وآماده اولوب طشره چیقدیلر حضرت دخی قتال ایچون اصحابنك صفنی آرسته قیلدی وعلمی سعد بن عباده یه وردی وبرروایتده حباب بن المنذره وبرروایتده عباد بن بشره وردی اندنصکره وادی القری یهودنی اسلامه دعوت بیوردی وانلره اعلام ایتدیکه اکر مسلمان اولورسه کزمالاریکز ودملریکز مصون ومحفوظ اولور وحسابکز روزقیامتده حق تعالی یه قالور انلر اول سرورك سوزینی قبول ایتمدیلر وجنکه کیردیلر اولکون اخشامه دك محاربه ایتدیلر اولکون اون نفر یهود قتل اولندی ایکنجی کون فتح واقع اولوب اموال کثیره واثاث بیت وامتعهٔ بی حسابلری مسلمانلره غنیمت اولدی وحضرت وادی القری یهودنه وضع منت بیوروب انلرك اراضی وباغاتنی انلرك النده قودی تاایشلیوب اجرتلرینی آلهلر وچون بوخبرلر تیما یهودنه ایرشوب خیبرك ووادی القرانك بوکیفیتله فتح اولندیغنی بیلدیلر باب صلحدن کلوب جزیه قبول ایتدیلر (وصحته ایرشمشدرکه مدینه یه مراجعت بیوردیغی اثنالرده اصحاب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بروادی یه ایرشدیلر

ورفع صوت ایدوب تکبیر ایتدیلر حضرت ایتدی تکبیری آهسته ایدك
تحقیق بودر که سزك فریاد ایدوب دعا ایتدیککز ذاتك قولاغی صاغر
دکلدر وسزدن ایراق دکلدر بلکه ایشیدیجیدر وسزه یقیندر ابوموسی
الاشعری رضی الله تعالی عنه ایدر حضرت بوسوزی سو یلدکده
بن انك آردنده ایدم بنم (لاحول ولاقوة الابالله دیدیکمی ایشیدوب ایتدی
یاعبدالله بن قیس سکا دلالت ایده یمی برکلمه یی که اول جنت خزینه لرندن
بر خزینه در بن ایتدم بلی یارسول الله انام بابام سکا فدا اولسون حضرت
بیوردی کلمه ٔ (لا حول و لاقوة الا بالله العلی العظیم در) و هم
اثناء مراجعتده لیلة التعریس قصدسی واقع اولمشدر تعریس لغت
عربیده کیجه آخرنده نوم واستراحت ایتمکه دیرلر ابوهریره رضی الله
تعالی عنه روایت ایدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خیبردن
مراجعت بیوردقده برکیجه یوله کیدرایکن کیجه آخرنده اول حضرته
او یقو غلبه ایدوب برمقدار او یومق ایچون نزول بیوردی وایتدی یابلال
سن او یومه وصباح نمازینی کوزت و بر روایت دخی اولدر که ایتدی
برصالح کشی اولسه بو کیجه او یویوب صباح نمازینك وقتی اولدقده
بزی او یارسه تاصبح نمازینی قیلسق بلال ایتدی یارسول الله بن بوخدمته
قیام ایده یم پس سید رسل صلی الله تعالی علیه وسلم وابو بکر صدیق
ویاراندن برجمع اول حضرته موافقت ایدوب او یقو یه وار دیلر ابو بکر
ایتدی ای بلال کوزلر یکی او یقودن صاقن پس بلال نماز قلمغه مشغول
اولوب مقتدر اولدیغی قدر نمازی قیلدی اندنصکره ارقه سنی راحله سنه
و یروب کوزینی مطلع صبحه دیکدی ناکاه کوزلرینه او یقو غلبه ایلدی
و بر روایت دخی بلالدن اولدر که ایتدی دستاریمی چیقاروب انکله
محبتی اولسه دم یعنی یاتوب او یوما مقیچون کره بند کبردم و صبحك
طلوعنه منتظر اولدم ناکاه زمینه دوشمشم ونیجه دشدیکمی بلدم تاشول
زمانه دك او یومشم که خلق او یانوب صباح نمازینك فوتنه تأسف
ایدوب (انا لله وانا الیه راجعون) دیرلر ایدی انلرك استرجاعی اوازیله
وکونشك حراتی تأثیریله او یاندم و بر روایت دخی اولدر که جمله دن
مقدم حضرت او یاندی وای بلال دیوندا بیوردی بلال فی الحال قالقوب
ایتدی یارسول الله سکا غالب اولان نسنه بکا دخی غالب اولدی بلال

ایدر خلق بکاملامت ایتمکه باشلدیلر خصوصا ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه پس خواجهٔ کائنات علیه افضل الصلوات امر ایتدیکه بومنزلدن کوچ ایدك و بروایت دخی اولدرکه بیوردی بو بر وادیدرکه بونده برشیطان واردر پس بوکاری بوکلدوب برمقدار یول یوریدیلر اندنصکره ایندیلر وآبدست الدیلر و بلاله امر ایتدی تا اقامت ایلدی و بر روایتده اذان دخی اوقودی ونمازی جماعتله قضا ایتدیلرچون نمازدنصکره حضرت یارانی مضطرب کوردی بیوردیکه ای کشیلر تحقیق بودرکه حق تعالی بزم روحمزی قبض ایلدی اکر دیلیدی روحلریمزی بز بوزمانك غیری زمانده ردایدردی چون سزدن بریکز اویویوب یاخود اونودوب نماز اندن فوت اولورسه همانکه او یقودن اویانه وباخود اونوتدیغی خاطرینه کله فوت اولان نمازینی قضا ایتسون اندنصکره مبارك یوزینی ابوبکره دوندروب ایتدی تحقیق بودرکه شیطان بلال قاتنه کلدی و بلال اباغ اوزره طوروب نماز قیلاردی بلالی طاندردی واو یقویی انك کوزینه تزیین ایلدی واکا ارام و یردی نتکه دایه لر اطفالی اویوددرلر اندنصکره اول حضرت بلالی چاغروب کیفیت واقعه یی سؤال ایلدی بلال حضرتك ابوبکره تقریر ایتدیکی کبی تقریر ایلدی صدیق ایتدی (شهد انك لرسول الله) روایتده کتورمشلردرکه حضرت چون مدینه یه یقین ایرشدی و مبارك کوزی احد طاغنی کوردی بیوردیکه (هذا جبل یحبنا ونحبه اللهم انی احرم مابین لابتیها یعنی احد طاغی برطاغدرکه بزی سور و بزنی سورزای بارخدا بن حرام ایلدم مدینه نك ایکی سنکستاننك اراسنی ❊ وهم بوسالده ابوبکر صدیق رضی الله عنه نجده قریب ضربه ناحیه سنده منزل طوتان بنی کلابدن برجماعت اوزرینه کوندردی و سلمة بن الاکوعی و اصحابدن برجماعتی دخی انکله رفیق ایلدی پس کتدیلر واول قوم ایله جنك ایتدیلر وانلرك شعاری (امت امت) ایدی اواهل نجددن برکروهی قتل و بر طائفه یی اسیر ایتدیلر سلمة بن الاکوع ایدر اول کون برجماعت کوردمکه اهل وعیاللریله قاچوب طاغه کیدرلردی انلره یقین واروب اوقه ال اوردم طوردیلر انلرك ایچنده فزاره قبیله سندن برعورت واول عورتك برقزی وارایدی عربك احسنی ایدی اول وجماعتی سوروب ابوبکر قاتنه

کتوردم ابو بکر اول کوزل قزی بکا باغشلدی واول قز بنم یانمده ایدی تامدینه یه کلدك وحال بوکه اول قزه ال دکرمامشیدم ومدینه یه واردیغمز کیجه دخی بنم یانمده ایدی ایرتسی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه بازارنده بکا قاوشوب ایتدی یاسلمه اول جاریه یی بکا باغشله بن ایتدم یارسول الله سنك اولسون همان دمانی اول حضرته کوندردم واول جاریه دن هیچ بر وجهله تمتع ایتمامشیدم حضرت اول قزی مکه یه کوندردی ومکه ده اسیر اولان مسلمانلره فدا ایدوب اول مسلمانلری خلاص ایتدی ✻ وهم اول سنه ده بشر بن سعد انصاری یی اوتوز نفر ایله فدکه قریب موضعده منزل طوتان بنی مره جماعتندن برجماعت اوزرینه کوندردی بشر اول موضعه واروب اول قومك چوبانه ایرشدی وانلردن خبر صوردی چوبان ایتدی انلر برد ره ده در پس بشر انلرك دواب وحیواناتنی سوروب مدینه یه متوجه اولدی اول قوم چون خبردار اولدیلر برجمع کثیر اولوب مسلمانلرك اردینه دوشدیلر کیجه وقتنده کلوب ایرشدیلر اهل اسلام اوقه ال ایتدیلر وترکشلرنده اولان اوقلری آتدیلر اوقلری تمام اولدقده کفار مسلمانلره حمله قیلدیلر مقاتلهٔ عظیمه واقع اولدی بشرك اصحابنك اکثری شهید اولدیلر بشر دخی مجروح اولوب مقتوللر اراسنده قالدی وبشری مقتول اولدی صاندیلر ودونوب منزللرینه کتدیلر وبشر نه حال ایسه کندیی فدك قومنه ایرشدردی وبرقاچ کون انده ساکن اولوب جراحتی خوش اولدی اندنصکره مدینه یه کلوب کیفیت حالی حضرته عرض ایلدی وایدرلر که بشر کلمزدن مقدم حضرت اول قصه دن خبردار اولمشیدی وسکزنجی سالده اصحابدن برجماعتی اول طائفه اوزره کوندروب انتقام الدیلر نتکه یقینده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی ✻ وهم بوسالده غالب بن عبدالله لیثی یی یوز اوتوز ار ایله بنی عوال وبنی عبد ثعلبه دن میفعه دیدیکلری موضعده ساکن برجماعت اوزرینه کوندردی کتدیلر واول کروه ایله مقاتله ایتدیلر انلرك بعضیسنی قتل ایدوب وقیون ودوه لرندن چوق غنیمت الوب مدینه یه کتوردیلر وبوسالده اطرافه نیجه متعدد لشکرلر کوندردیکه انلرك تفاصیلنه بو کتاب متحمل اولماز ✻ وبوسالده عمرة القضاء واقع اولدی اکا عمرة القصاص وعمرة القضیة وعمرة الصلح دخی دیرلر اهل

سیر رحمهم الله کتور مشلردر که چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
خیبردن مراجعت ایدوب مکه و مدینه نواحیسنده ساکن اولنلره
لشکر کوندردی اندنصکره هجرتدن یدنجی سنه‌نك ذی القعده سنده
یارانه امر ایدوب حاضر ومهیا اوله‌سز تا مکه‌یه واروب عمرهٔ حدیبیه‌یی
قضا ایده‌لم وبیوردیکه حدیبیه ده حاضر اولان یاران جمله کیدوب
بوسفردن تخلف ایتمیه‌لر پس حدیبیه اصحابندن برکیمسه تخلف ایتمدی
مکرکه شهید اولمش ویاخود فوت اولمش اوله وحدیبیه اصحابندن
اولیوب عمره ادا ایتمك استینلردن دخی برجماعت همراه اولدیلر شویلکه
بوسفرده ایکی بیك اراول حضرته ملازم اولدیلر پس ابودهم غفاری‌یی
مدینه ده خلیفه قویوب مبارکلکله شهردن طشره چیقدی والتمش
یاخود یتمش دوه هدی ایچون وسلاح مقوله سندن توغلغه وزره
وقلیج ویوزیدك آت بیله کوتوردی چون ذوالحلیفه منزلنه ایرشدیلر
هدی دوه‌لرینك تعهدینه ناجیهٔ اسلمی‌یی وآتلرك محافظه سنه محمد بن
سلمه‌یی تعیین بیوردی و جبه خانه‌یی بشر بن سعدك عهده سنده
قیلدی وبونلردن هر برینی برجماعتله اوکجه کوندردی حضرته ایتدیلر
یارسول الله مکه‌یه سلاح کتوره یورسن حالبوکه حین صلحده شرط
اولنمشدیکه مکه‌یه سلاح کتورمیه‌سن الاغلاف ایچنده کوتوره‌سن
حضرت ایتدی اول سلاحی مکه‌یه کوتورمیوب خارج حرمده براقسم
کرك لکن احتیاط ایچون کتوررمکه اکر قریش نقض عهد ایدوب
عمره دن بزی منع ایدرلر ایسه حربه احتیاج واقع اولور سلاح یقینمزده
بولنسون (القصه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ذوالحلیفه مسجدی
قپوسندن عمره‌یه احرام باغلنوب تلبیه‌یه آغاز ایتدی یاران موافقتله تلبیه
ایدوب کتدیلر چون محمد بن سلمه و بشر بن سعد مر الظاهران منزلنه
ایرشد کلرنده قریشدن برجماعت انده ایدیلر انلر ایله اولان یدك آتلرك
وجبه خانه‌یی کورر دیلر محمد بن سلمه دن احوالی صوردیلر ابن سلمه
ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم یارین صباح بو منزلده بولنسه
کرکدر بوخبردن اول قومه اضطراب دوشدی مکه‌یه واروب بوخبری
قریشه ایرشدردیلر قریش طاغ قله‌لرینه کیدوب مکرز بن حفص
کوندردیلر که واروب اول حضرتك یولی اوزرنده طوره واول

حضرتدن شرط صلحه مخالف بله سنجه سلاح کتورد یکنك سببنی صوره مکرز یول اوستنده حضرته ملاقی اولوب سؤال ایتدکده حضرت ایتدی بز ایتدیکمز صلح اوزره ثابت ایز و بو سلاحلری مکه یه کتورمزز ولکن احتیاط ایچون کتورمشز در مکرز کیرودونوب بو خبری قریشه بیلدردکده خاطرلری مطمئن اولدی پس حضرت امر ایتدی تاهدی دوه لر ینی مقدم ایلتوب ذی طوی منزلنه کتوردیلر وامر ایتدی تا اسلحه ینی بطن یاجه ایندردیلر ویاراندن برجماعت انك حفظ وحراستنه مشغول اولدیلر وحضرت کندوسی ناقهٔ قصوایه سوار اولدی مسلمانلر اول حضرتك اطرافنی آلوب بعضیسی سوار وبعضیسی پیاده دوکلیسی غلافلو قلنجلرینی حمایل ایدوب روان اولدیلر وتلبیه ایدرك چون کدیکندن مکه یه کیردیلر وعبد الله بن رواحه اول سرورك دوه سی مهارینی طوتاردی وسوار اولدیغی حالده مسجد الحرامه تشریف بیوردی وتلبیه ایدوب حجر الاسوده مبارك الندهاولان چوکا ئیله استلام ایلدی واول حالده اضطباع ایتمشیدی وسوار اولدیغی حالده طواف ایلدی واضطباعدن مراد کشی ثوبنك وسطندن طوتوب نصفنی صاغ قولتوغی التنه الوب و ایکی طرفلرینی اوکندن واردندن صول اوموزی اوزینه آتمقدر ویارانه امر ایلدی تا انلر دخی اضطباع ایدوب طواف ایلدیلر واوچ شوط اولدقده رمل ایتدیلر یعنی شتابله یورودیلر باقی قلان درت شوطده حال معهود اوزره یورودیلر وبونوعله یورمکدن مقصود اول ایدیکه مکه یه داخل اولدقده مکه مشرکلری دیدیلرکه محمد ایله کلن جماعتی یثربك استمه سی وانك عفونت هواسی ضعیف ایتمش وبورومکه قوتلری قالمامش پس حضرت اصحابه بیوردیکه طوافده قوت وجلادتلرینی مشرکلره کوسترهلر وحال بوکه مکه مشرکلری قعیقعان طاغی اوزرینه چیقوب مسلمانلرك احوالنی تماشا ایدرلردی واول طاغ بیت کعبه دن ایکی رکن شامی اوزره مشرف ایدی وایدرلرکه جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی شول وقتده که بیت کعبه دن ایکی رکن یمانی ارا سنده طواف ایده سز مشرکلر سزی کورمزلر پس آهسته طواف ایدك تا یورلمیه سز (نقللر که چون مشرکلر اهل

اسلامدن بوقوت وجلادتی مشاهده ایتدیلر بر برلرینه سزیثربك حماسی بوجماعتی ضعیف ایتمش دیرسکز امابونلرك قوت وجلادتلری کالنده در دیدیلر وعبدالله بن رواحه بورجزی اوقوردی (شعر) خلوابنی الکفار عن سبیله * قدانزل الرحمن فی تنزیله * فی صحف تتلی علی رسوله * بان خیرالقتل فی سبیله * نحن ضربناکم علی تأویله * کما ضربناکم علی تنزیله * ضربا یزیل الهام عن مقیله * و یذهل الخلیل عن خلیله * یارب انی مؤمن بقیله * انی رأیت الحق فی قبوله * پس بوحالده عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه ایتدی یا ابن رواحه رسولك حضورنده وحق تعالینك حرمنده شعرمی اوقورسن حضرت ایتدی ای عمر استماع ایده یورم و برروایت دخی اولدر که بیوردی ای عمر انی کندو حالنه قوکه انك اوقودیغی شعر کفارك دورننه اوقدن زیاده کچر اندنصکره ایتدی یا ابن رواحه بوذکری اوقو (لااله الاالله وحده نصر عبده واعزجنده وهزم الاحزاب وحده) ابن رواحه دخی اول ذکری اوقدی و یاران دخی اکا موافقت ایدوب جمله سی اول ذکری اوقودیلر پس مسجددن طشره چیقوب بنه سوار اولدیلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم سوار اولدیغی حالده صفا ایله مروه اراسنده سعی بیوردی وامر ایتدی تاهدی قربانلرینی مروه یه یقین کتوردیلر و بیوردیکه قربان یری اشته بودر ومکه نك دوکلی اسواقنده دخی قربان ایتمك جائز اولور پس بیوردی هدی دوه لرینی مروه ده قربان ایتدیلر و معمر بن عبدالله عدوی یی طلب ایتدیلر تا کلوب مبارك باشنی تراش ایلدی اصحاب دخی متابعت ایدوب تراش اولدیلر اندنصکره بیوردی اصحابدن افعال عمره یی ادا ایدوب تمام یرینه کتورنلردن برجماعت بطن یاججه واروب جبه خانه یی حفظ و حراست ایتدیلر ومقدما جبه خانه حفظنه مأمور اولوب بطن یاججده اولنلر کلوب عمره افعالنی یرینه کتوردیلر و حضرت کندوسی بیت کعبه یه کیروب ظهر نمازی وقتنه دك بیت ایچنده ایدی و برروایت دخی اولدرکه عمرهٔ قضاده حضرت بیت کعبه یه داخل اولمادی وایدرلرکه اول سرور بیت کعبه یه دخول بابنده قریشه خبر کوندردی پس قریش تجویز ایتمدیلر وصلح کونده بومقوله نسنه ذکر اولنمدی دیدیلر پس حضرت بلاله امر ایدوب تا کعبه نك طامی اوزرینه

چیقوب برنوبت اذان اوقودی بو روایتی واقدی ترجیح ایتمشدر والله اعلم (ومرویدر که حضرت کعبه یه داخل اولدقده هنوز محرم ایدی روایت مرجوح اوزره اما روایت راجح اولدر که احرامدن چیقمشیدی وجعفر بن ابی طالبی کوندردی میمونه بنت حارث هلالیه یی کندویه حلاللغه دیلیو ویره جعفر واروب دیلدکده میمونه بو امری عباس ابن عبد المطلبه تفویض ایلدی زیرا میمونه نك قز قرنداشی ام الفضل عباسك زوجه سی ایدی پس عباس انی حضرته عقد نکاح ایلدی حین احرامده وایدرلر که میمونه اول میمونه در که نفسنی حضرت پیغمبره باغشلمشدر (نقلدر که چون حضرتك مکه یه دخولندن اوچ کون کچدی قریشدن برجماعت علی قاتنه واروب ایتدیلر یاعلی صاحبکه سویله مکه دن چیقسون کتسون علی بو خبری حضرته عرض ایتدکده حضرت قبول ایدوب اویله ایده لم دیدی (وبروایت دخی اولدر که چون دردنجی کون اولدی سهیل بن عمرو که حدیبیه کونی صلحه اول سبب اولوب صلحی اول ترتیب ایتمشیدی خویطب بن عبد العزی ایله حضرت قاتنه واردیلر وایتدیلر یامحمد مدت موعوده کچوب کتدی شمدنصکره کتمك کرکسن اولحضرت ایتدی بنی قوسه کز میمونه نك دوکوننی بونده ایتسم وسزلك ایچون بردوکون طعامی پیشورسم نه اولور سهیل بزم سنك طعامكه حاجتمز یوقدر همان شهرمزدن چیق کیت دیدی وبو بابده چوق ابرام ایلدی سعید بن عباده اول مجلسده حاضر ایدی انلرك بو مقوله بارد سوزلر بنی ایشیدوب تحمل ایده میوب ایتدی (یاسهیل کذبت لاام لك) یعنی یلان سویلدك اناسی یوق مکه نك زمینی سنك وباباكك ملکی دکلدر بز استدیکمز قدر بونده اوتورمادقجه کتمزز حضرت تبسم بیوروب سعدی تسکین ایلدی وندا ایتدردیکه بو کیجه اصحابمدن مکه ده هیچ کیمسه قالمیه ومیمونه یی مدینه یه کتور مکیچون کندی مولاسی یعنی قولی ابورافعی یی مکه ده قیوب عزت وسعادتله مکه دن طشره چیقدی (وصحته ایرشمشدر که حمزة بن عبد المطلبك قزی عماره یاعم دیو فریاد ایدرك اول حضرتك اردنجه روان اولدی وبرروایت دخی اولدر که علی مرتضی ایتدی یارسول الله عمز حمزه نك قزی عماره یی مشرکلر اراسنده نیچون قورکیده رز انی دخی الوب بله کوتوروز

اول سرور هیچ طنمدی علی عماره یی فاطمه‌نك هودجنه قیوب یا فاطمه
عمك قزینی یله کوتوردیدی چون مدینه یه ایرشدیلر علی مرتضی وجعفر
وزید بن حارثه آرالرنده نزاع اولوب هر بریسی عماره‌یی بن آلورین آخر و بر
مزین دیو مخاصمه ایلدیلر وایدرلر که بو مخاصمه ده شویله رفع صوت ایتدیلر که
حضرت اویورایدی بونلرك غوغاسندن اویاندی وبونلرك هر بریسی بردلیله
تمسك ایتمشیدی زید ایتدی انك حفظ وحراستنه بن غیریلردن احق واولی‌یم
زیرا بنم قرنداشم قزیدر انکیچونکه بن حمزه‌نك وصیسی‌یم وحضرت مهاجرین
بیننده عقد مواخاة ایتدکده بنی حمزه‌یه قرنداش ایتمشیدی جعفر ایتدی انك
تکفلنه بن غیریلردن احقم زیرا بنم عمم قزیدر وانك خاله سی بنم منزلمده در
علی ایتدی عماره بنم عمم قزیدر وحالا بنم منزلمده در وانی مکه دن چیقارمغه
بن سبب اولدم وحضرتك قزی بنم منزلمده در عماره‌نك تربیتنه
سائرلردن اول احقدر حضرت ایتدی بن سزك آرالرکزده حکم ایدهیم
پس ابتدا انلردن هر برینك خاطرلرینی تطییب وهر برینی برفضیلتله
ممتاز ایدوب علی یه ایتدی (یاعلی انت منی وانا منك) جعفره ایتدی
(اشبهت خلقی وخلقی) زیده ایتدی (انت اخونا ومولانا) اندنصکره
جعفره ایتدی عماره‌نك حفظ وحراستنه سن احقسن زیرا انك خاله سی
سنك منزلکده در وکشینك خاله سی اناسی کبیدر و بیوردی (لا تنکح
المرأة علی عمتها وخالتها) پس جعفر مسرور وخوش وقت اولدی
(و برروایت دخی اولدر که کمال فرح وسرورندن قالقوب بر ایاق اوزره
حضرتك درت یانی طولاشدی حضرت اندن سؤال ایتدیکه بوندر
جعفر جواب ویردیکه یارسول الله اهل حبشده کوردمکه حال سرورده
پادشاهلرینك اطرافنی بر ایاق اوزره طولاشورلر و برروایتده ایتدی
حبشه پادشاهی نجاشی برکشی‌یی کندیدن خوشنود ایلسه اول کشی
قالقوب بویله دور ایدردی وعلی حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلمه ایتدیلر یارسول الله عماره یی حلاللغه نیچون آلماسن حضرت
ایتدی اول بنم رضاعا قرنداشم قزیدر یعنی حمزه رضاعا اول حضرتك
قرنداشی ایدی وایدرلر که عماره یی حضرتك ربیبی اولان سلمة ابن ابی
سلمه یه عقد نکاح ایتدیلر ﴿ وبو سالده خیبردن مدینه یه مراجعتدن
صکره ام حبیبه ایله وعمرهٔ قضادن کلدکدنصکره میمونه ایله زفاف

بیوردی وعقد زفاف قصه سنك شرح و بیانی وانلرك هر برینك فضائلی بو کتابده محلنده کلسه کرکدر ان شاالله تعالی ❊ وهم بو سالده سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم غسان ملکی جبلة بن ایهمه مکتوب یازوب انی اسلامه دعوت ایلدی چون مکتوب اکا یرشدی مسلمان اولدی واول حضرته جواب نامه یازوب اعلام ایتدیکه مسلمان اولدم وحضرته هدیه کوندردی واسلام اوزره ثابت اولدی تا عمر بن خطابك رضی الله تعالی عنه خلافتی زماننه دك واول ایامده برنوبت حجه کلمشیدی طواف ایدر ایکن فزاره قبیله سندن برکشی انك ازاربنی اباغیله باصوب ازاری اچلدی پس جبله غضبه کلوب اول کشینك یوزینه برطپانجه اوردی شویله که اول کشینك دشی شکست اولدی اول کشی عمر قاتنه واروب شکایت ودعوی ایلدی عمر بن خطاب جبله یی مجلسنه احضار ایدوب ایتدی یاو کشی یی ارضا ایدوب ترك دعوی ایتدیررسن و یاخود قصاصه حکم ایدوب سنك دخی دیشکی قیردریرم جبله ایتدی بن پادشاه ایکن واول کشی اهل سوق ایکن انکیچون بکا قصاص ایدر میسن عمر فاروق ایتدی اسلام سزی مساوی قلمشدر سن پادشاه اولمغله انك اوزرینه هیچ فضیلتك یوقدر مکر مسلمك مسلم اوزره فضیلتی تقوی ایله اوله جبله ایتدی چون بودینده بویله در بن نصرانی اولورم عمر ایتدی اکر نصرانی اولور ایسك سنك بوینکی اوروزم جبله ایتدی بو کیجه بکا مهلت و یر تأمل ایدوب نه ده قرار ایدرسم یار بن سکا خبر و یره یم عمر اکا مهلت و یردی پس کیجه اولدقده فرار ایدوب قسطنطینیه یه کتدی ونصرانی اولوب ارتداد اوزره مرد اولدی نعوذ بالله من درك الشقاء ومن سوء الخاتمة وبعض اهل سیر بنه اسلامه معاودت ایدوب دنیادن اسلامله کتدی دیمشلر شیخ زرندی کتاب اعلامده جبله قصه سنی بوذکر اولنان طریقه ایله ایراد ایتمشدر (واما محمد بن سعد کاتب واقدی طبقات نام کتابنده بوطریقه ایله ایراد ایتمشدر که عمرك خلافتی زماننده جبله دمشق بازارنده کیدر ایکن مزینه قبیله سندن برکشی یی اباغیله باصدی اول کشی قالقوب جبله نك یوزینه برطبانجه اوردی اول کشی یی طوتوب دمشق والیسی ابو عبیده نك حضورینه ایلتدیلر وایتدیلر که بو کشی غسان پادشاهی جبله نك یوزینه برطبانجه اوردی ابو عبیده

ایتدی بو کشی بی جبله قاننه کوتورك تاکا اوردیغی مثللو اول دخی بونك یوزینه برطبانجه اورسون ابوعبیده یه ایتدیلر بوندن اوتوری اول کشی یه قتل لازم کلزمی ابوعبیده ایتدی یوق اکا ایتدیلر النی کسمك لازم کلزمی ابوعبیده ایتدی لازم کلز حق تعالی بونده قصاصك غیری برنسه امر ایتمدی چون جبله بوسوزی ایشیدوب ایتدی کمان ایتمکزکه بن یوزیمی بنم کو یلرندن کلمش براوغلانك یوزی ایله برابر طوتم یعنی اول مزنی کشی بی تحقیرا بچون اوغلانه تشبیه ایلدی پس بودین بد دیندر دیو نصرانیت اختیار ایدوب مرتد اولدی نعوذ بالله من ذلك وجبله نك بو ابیاتی ارتداد دن پشیمان اولوب اسلامه عودت ایتدیکنه دلالت ایتدیکندن ماعدا اعلام روایتنی مؤیدر (شعر) تنصرت بعدالدین من عاراطمة * وماکان فیها لواردت لهاضرر * فیالیت امی لم تلدنی و یالیتنی * ثو یت اسیرا فی ربیعة اومضر * و یالیت لی بالشام ادنی معیشة * اجالس قومی ذاهب السمع والبصر * و یالیتنی ارعی المخاض بقفرة * ولم انکر القول الذی قاله عمر * ❊ و بوسالده پادشاه روم طرفندن ارض بلقاده عمان عاملی اولان فروة بن عمرو جذامی مسلمان اولوب پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمه مکتوب یازدی کندو یارانندن مسعود بن سعدنام کیمسه ایله حضرتك ملازمتنه کوندردی و بر بیاض قاطرکه اکافضه دیرلر دی و برآت و برمرکب و برقاچ حریر جامه و ورزرباف سندس جامه هدیه ارسال ایلدی چون فروه نك مکتوبی حضرت رسالته ایرشدی مهراو ایدی مهر بنی آچدیلر واوقودیلر مضمونی بو ایدیکه (محمد رسول الله فروهٔ جذامی جانبندن یازلمشدر بومکتوب اعلام اولنورکه بن مسلمان اولدم وحق تعالینك وحدانیتنه وسنك رسالتکه اقرار ایتدم و بیلورم سن اول رسولسنکه عیسی بن مریم سنك قدومکله بشارت و یرمشدر والسلام علیك یارسول الله) حضرت انك کوندردیکی کیمسه یه اکرام ایتدی بلاله امر ایتدی انی خانه سنه کوتوروب ضیافت ایلیه وانك هدیه لرینی قبول بیوردی وحریر جامه لرینی خاتونلرینه قسمت ایلدی وقاطرینی ابو بکر صدیقه وقبای سندسی مخرمة بن نوفله باغشلدی وآت ومرکبی ابواسید ساعدی یه و یردی تامحافظت ایلیه وفروه نك مکتوبنه جواب یازدی بوطریقه ایله که (بسم الله الرحمن الرحیم محمد

رسول اللهدن یازلمشدر بو مکتوب فروة بن عمروه اما بعد تحقیق
بودر که سنك كوندردیكك کیسه بزه واصل اولدی و ارسال ایتدیکك
نسنه‌لری دخی بزه ایصال ایتدی بدر سنیکه حق تعالی سکا طوغرو یول
کوسترمشدر اکر ایلك ایدرایسك خدا ورسولنك اطاعتنی یرینه کتورر
ایسك ونمازی اقامت ومالكك زكاتنی ادا ایدرایسك روز جزاده مکافات
اولنورسن) و بلاله امر ایتدی تا اون ایکی وقیه ونشکه بشیوز
درهمدن عبارتدر مسعودبن سعده و یردی (نقلدرکه فروه‌نك اسلامی
خبری روم پادشاهنه ایرشدکده فروه یی احضار ایدوب ایتدی محمدك
دیننده دون اکر دونرایسك سکا مملکتلر و یره یم فروه ایتدی دونمزم
زیرا یقین بیلورمکه حق پیغمبردر وسن دخی بیلوروارز وایدرسنکه
عیسی انك مقدمیله بشارت و یردیكی پیغمبر اولدر الكن سن کندی
ملککه حست ایدرسن پس هرقل انی حبس ایدوب صکره
حبسدن چیقاروب اولدردی و بردار ایلدی (تنبیه) محمد بن
سعد کاتب و اقدینك ایراد ایتدیکی کلامك ظاهری انی مشعردر جبله
وفروه قصه‌لرینك تاریخی معلوم اولمیه وچون اکابر اهل سیردن
بعضیسی بو ایکی قصه یی یدنجی سالك وقایعی اثناسنده ذکر ایتدیلر
بو کتابده دخی اول طریقه اوزره ایراد اولندی اماظن غالب اولدر که
حضرتك جبله یه مکتوب کوندردیکی هجرتدن سکزنجی سنه‌ده یاخود
طقوزنجی و یادخی صکره واقع اوله زیرا ایدرلرکه انك حکومتی حارث بن
ابی شمره غسانیدن صکره‌در حارث ایسه سکزنجی سنه‌ده وفات ایلدی والله اعلم

﴾ هجرتدن سکزنجی سالك وقایعی بیان اولنور ﴿

بوسالده جهور اهل سیر قولنجه عمرو بن عاص وخالدبن ولید وعثمان بن
طلحهٔ عبدری حجبی مسلمان اولدیلر و بعضیلر قاتنده انلرك اسلامی
یدنجی سنه‌نك اواخرنده واقع اولدی عمروبن العاصدن مرویدرکه
ایتدی چون احزاب حربندن دوندك مکه‌یه کلدك بن یارانه ایتدم شویله
ظن ایدرمکه محمدك کاری بلند اولسه کرکدر مصلحت انی کوریرمکه
نجاشی قاتنه واره‌یوز اکر محمد قومزه غالب اولورسه بزنجاشی قاتنده بولنه
یوز واکر قومز محمده غالب اولورسه صفای خاطر ایله وطن مألوفه
مراجعت ایده‌وز یارانم بورأیی صواب کوروب بعضیسی بکارفیق اولدیلر

پس تدارك ايدوب نجاشی يه تحفه ايلتمك ايچون وافر طائف سختيانی ايله حبشه يه واردم وانده اكلندم تا اول زمانه دك كه حضرت قاتندن رسالتله عمرو بن اميهٔ ضميری نجاشی يه كلدی عمرو ابن عاص ايدر نجاشی قاتنه واردم واكا عمرو بن اميه يی بكا ويرانی اولدوره يم تا قريش قاتنده بر آب روی تحصيل ايده يم ديدم نجاشی چون بندن بو سوزی اشتدی كندی اليله يوزينه بر طبانجه اوردی يعنی بنم سوزمی رد واستبعاد ايدوب طارلدی بن ايتدم ای ملك سكا بويله كوجنه جكنی بليدم هر كز بو سوزی سويلمزدم نجاشی ايتدی سكا بر كشينك رسولنی نيجه تسليم ايده يمكه اكا ناموس اكبر كلور وانكله سوز سويلشور بن ايتدم ای ملك واقعده بو ايله ميدر وسنك اعتقادك بويله ميدر نجاشی ايتدی ای مسكين عمرو بو قدر نسنه يی بيلمزمسين پس بيل واكاه اول كه محمد حق پيغمبردر بنم سوزمی قبول ايت واكا متابعت ايله وبيلكه اول جميع مخالفلرينه غالب اولسه كركدر نتكه موسی فرعونه غالب اولدی پس نجاشينك النده مسلمان اولدم ونجاشينك مجلسندن چيقوب كتدم وبو حالی يعنی مسلمان اولديغمی يارانمدن كيزلو طوتوب مدينه يه متوجه اولدم خالد بن وليد يولده بكا اير شدی اكا سؤال ايتدمكه نره يه كيدرسن ايتدی خدا حقيچون صراط مستقيم تمام ظاهر وهويدا اولدی بو كشی حق پيغمبردر دينه كيروب مسلمان اولمغه كيدرم بن ايتدم بن دخی اول مصلحت ايچون كيدرم پس مدينه يه كلوب اول حضرتك ملازمته واردق اول حالده كلمهٔ توحيدی عرض ايلدی اندنصكره بن اول سرورك اوكونه واروب ايتدم صاغ اليكی آچ تا سكا بيعت ايده م مبارك صاغ النی آچدی بن اليمی كيرو چكدم حضرت ايتدی سكا نه اولدی يا عمرو بن ايتدم ديلرمكه شرط ايليم بيورديكه نه نسنه شرط ايدرسن بن ايتدم اول شرطله بيعت ايدرمكه بنم كناهلرم يارلغنمش اوله حضرت ايتدی (ما علمت يا عمرو ان الاسلام يهدم ما كان قبله وان الهجرة تهدم ما كان قبلها وان الحج يهدم ما كان قبله) يعنی بيلمزميسنكه يا عمر واسلام مقدم اولان كناهلری محو ايدر ودار كفردن دار اسلامه هجرت وبيت كعبه يی زيارت بونلرك هر بريسی معاصی كذشته خانه سنی يقر (خالد بن وليددن مرويدركه ايتدی چون حق تعالينك ارادت قديمه سی بنم مسلمان اولمغمه متعلق اولدی كوكلمه اسلام محبتی

دوشدی خصوصا اولکونکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حدیبیه
سفرنده عسفانده صلوة خوف قیلدی اولقدر که دیلدم اول حضرته
برال ایرشدردم قادر اولمادم بیلدم که لطف الهی انك حافظ ونکهبانیدر
و چوق زمان کچمزکه اول بزه غالب اولور و چون انکله بزم ارامزده
صلح واقع اولدی کندی کندیمه ایتدم قریشك قوت وشوکتی قالمادی
نجاشی قاتنه دخی وارمزم زیراکه نجاشی محمده تابع اولمشدر پس مراد
ایتدمکه هرقل قاتنه واروب نصرانی و یاخود یهودی اولم کبر وکندیمه
ایتدم وطنمده طوره یم کوره یم نه ظهورایدر بو افکارایله تردد اوزره ایدمکه
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم عمرهٔ قضا ایچون مکه یه کلدی بن مکه دن
چیقوب کتدم چون حضرت کلوب عمره یی ادا ایتدی قرنداشم
ولید بن الولیددن بنم احوالمی سؤال بیوردمش پس قرنداشم بکا
مکتوب یازوب ایتدی (ای برادر سنك مسلمان اولمادیغك بکا عجب
کلور معلومك اولسونکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سنی سؤال
بیوروب خالد قنده در دیدی بندخی جوابنده حق تعالی انی کتورر
دیدم اول حضرت ایتدی خالد اول قبیلدن دکلدر که دین اسلامك
حق اولدیغی اکا مخفی اوله اکر مسلمانلرك اتفاقیله کندیده اولان شجاعتی
مشرکلره اظهار ایلسه البته اکا نافع اولوردی و بزانك قدربنی بیلوب
غیریلر اوزره تقدیم ایدردك دیدی ای برادر تیز اول و بو دولتی الدن
چیقارمه که خیر کثیری فوت ایتمش اولورسن والسلام) چون ولیدك
بو مکتوبنك مضموننه واقف اولدم خوش وقت اولوب اسلامه رغبتم
زیاده اولدی وحضرتك بو کلاملری بنی شادمان ایلدی پس مکه یه
کلوب سفر تدارکی کوروب مدینه یه متوجه اولدم و بنم دوستم عثمان بن
طلحهٔ عبدری بنمله موافقت ایلدی چون هده دیدکلری موضعه
ایرشدك عمرو بن العاصی کوردك که مسلمان اولمغه کیده یور پس اتفاقله
مدینه یه کلدك حضرت بزم کلدیکمزدن خبردار اولدقده اصحابنه
ایتمش تحقیقا مکه جکر کوشه لرینی سزك اوزریکزه آتدی خالد ایدر
سفرلباسنی چیقاروب پاك جامه لر کیدم واول سرورك ملازمتی قصدینی ایلدم
یوله برادرم ولید بکا قاوشوب ایتدی تیز اولکه سنك کلدیکك خبری اول
حضرته ایرشدی وسنك کلدیککدن شادمان اولوب سکا منتظردر پس

تعجیل ایدوب اول حضرتك قاتنه واردم بنی کوروب تبسم بیوردی (السلام علیك یارسول الله) دیدم احسن وجهله سلامم آلدی بن ایتدم اشهد ان لااله الاالله وانك رسول الله) حضرت ایتدی (الحمدلله الذی هداك الی الاسلام) ای خالد بیلورمکه سنك عقل ورشدك واردر وامیدم اول ایدیکه عقل ورشدك سنی طریقهٔ خیر وسعادته هدایت ایلیه بن ایتدم یارسول الله کوردککه کفر وضلالتده نه مقدار عناد واصرار ایدوب حقی قبول ایتمدم دعا قیلکه حق تعالی بنم کناهلریمی عفو ایلیه و بنی یارلغه یه بیوردیکه ای خالد اسلام مقدم اولان کناهلری محو ایدر بن ایتدم یارسول الله انك برله بکا دعا ایله حضرت ایتدی ای بارخدا خالدك کچمش کناهلرینی یارلغه بندنصکره عمرو و عثمان بن طلحه دخی شرف اسلامله مشرف اولدیلر وخدا حقیچون مسلمان اولدیغم کوندنبرو اول حضرت ظهور رایدن مهملرده یارانندن هیچ کیمسه بی بنمله برابر طوتمزدی ﴿ وبو سالده غالب بن عبدالله اثنی بی برجماعتله بنی الملوح طاغنده کدید دیدیلر موضعه کوندردی جندب بن مکیسدن مرویدر که ایتدی بن اول لشکرده ایدم واردق کدید دیدکاری موضعه ایرشدك کونش طولندیغی وقت بردره ده کیرلندك تاشول وقته دك که اول قومك حیواناتی مرعادن دونوب منزلنه واردی سودلرینی صاغوب ساکن اولدیلر اول زمان اول قومك اوزرینه شبخون ایتدك دوه لرینی سوردك انلر دخی تجمع ایدوب وافر قوم اولوب آردیمزجه کلدیلر چون صباح اولدی کوردك که بزه ایرشدیلر شویله که بزمله انلرك اراسنده برچای قالدی و بزم انلر ایله مقاومته قدرتمز یوغیدی حق تعالی برسیل کوندروب اول چایی طولدردی شویله که هیچ کیمسه یه اندن مرور وعبور ممکن دکل ایدی وخدا حقیچون هیچ بولوت ویغمور یوغیدی سلامتله کلوب مدینه یه داخل اولدق ﴿ وهم بو سالده مذکور ابن عبداللهی فدکه کوندردی تاواروب اول یرك کفارندن مقدما بشر بن سعد ایله واروب شهید اولان مسلمانلرك انتقامنی آله مرویدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برلوا ترتیب بیوردی وزبیر بن العوامی ایکیوزاره امیر ایدوب ایتدی کرکدرکه بشر بن سعد اصحابدن شهید اولان مسلمانلرك شهید اولدقلری موضعه وارهسن اکر ظفر بولور ایسك اول قومك بریسنی

صباغ قومیه سن بو اثناده غالب بن عبدالله کدیدن کلوب فتح خبری
کتوردی حضرت زبیره ایتدی سن بونده قال تا سنك بریکه ابن عبدالله
واروب بونهمه قیام ایتسون پس غالبی اول ایکیوز ارایله فدکه کوندردی
وابومسعود عقبة بن عمرو انصاری بدری یی وکعب بن عجره وسامه بن
زید اول لشکرده ایدیلر پس روان اولدیلر بی خبر دشمن اوزرینه واردیلر
ومقاتلهٔ عظیمه ایتدیلر وکفاردن چوق کیمسه لر قیردیلر ودوه وقیون
ووافر اسیر کتوردیلر (مرویدرکه اول غزاده اسامة بن زید نهیك بن
مرداس نام بر کافرك عقبنه دوشدی واکا ایرشوب قلیج چکدکده
نهیك (لا اله الا الله) دیدی اسامه انك ایمانه ایمان یأس حکمی ویروب
اعتبار ایتمدی وانی قلیجله اوروب اولدردی چون جنك آخر اولدی اسامه
کورنمزدی بر زماندنصکره اسامه کلدی غالب اندن سؤال ایتدیکه قنده
ایدك اسامه صورت حالی تقریر ایلدی غالب اکا ملامت ایدوب کلمهٔ توحیدی
ذکر ایدن کشی یی نیچون اولدردك دیدی اسامه ایدر بکا انی قتلدن
برندامت حاصل اولدیکه غمدن طعام یمه مز اولدم چون دونوب مدینه یه
کلدك اول حضرتك ملازمتنه واردم حضرت بنی طوتوب اپتمی او پدی
وغزا خبرلرینی بکا سویله دیدی بن دخی طوروب کیفیت احوالی اول
حضرته عرض ایتدم تا نهیك قصه سنه ایرشدم حضرت اول قصه یی
استماع ایدوب ایتدی یا اسامه (لا اله الا الله) دیان کشی یی نیچون اولدردك
بن ایتدم یا رسول الله انك کلمهٔ شهادت سویلمسی قلیج خوفندن ایدی
صدق واخلاصدن دکل ایدی وکندویی اولومدن قورتارمغیچون ایدی
حضرت ایتدی (افلا شققت قلبه فتعلم اصادق هو ام کاذب) اسامه
ایتدی بوندنصکره (لا اله الا الله) دیان کیمسه ایله مقاتله ایتمزین (تنبیه)
تلخیص المغازیده وکتب سیرك بعضیسنده دخی اسامه حدیثنك ذکری
بو سریه ده واقع اولمشدر اما محمد بن سعد کاتب واقدینك کتاب طبقاتنده
بو قصه یی غالب بن عبدالله سریه سنده ایراد ایتمشدر که سکزنجی سالده
میفعه غزاسنده درنتکه سابقا ذکر اولندی ✻ و بو سالده مؤته
غزوه سی واقع اولمشدر مؤته ارض شامده بلقایه قریب بر موضعك
اسمیدر که اندن بیت المقدسه ایکی منزل مسافه دردیرلر اهل سیر رحمهم
الله تعالی کتورمشلردر که بو لشکری ارسال ایتمنك سببی اول ایدیکه سید عالمه

صلى الله تعالى وعليه سلم حاكم بصرايه بر مكتوب يازوب حارث بن عمير
ازدیء ايبى ايله كوندردى حارث كيدوب چون مؤته يه ايرشدى امراء
قيصردن شرجيل بن عمرو غسانى اكا راست كلوب صورديكه نره يه كيدر
سن حارث ايتدى شامه كيدرم شرجيل ايتدى غالبا سن محمدك رسوليسن
حارث ايتدى بلى رسول خدانك رسوليم پس شرجيل امر ايتدى انى
طوتديلر واولدرديلر وحضرت رسولك رسوللرندن حارثدن غيرى مقتول
اولمش يوقدر بو خبر اول حضرته ايرشدى مبارك خاطرينه زياده كوچ
كلدى وخلقى جنكه دعوت ايتدى وحارثك قتل اولنديغندن وقاتلندن
خبردار ايلدى و بيورديكه مدينه دن طشره چيقوب جرف ديدكلرى
موضعده جمع اوله لر اصحاب امر موجبنجه اول موضعده جمع اولوب
اوچ بيك اراولديلر اندن صكره حضرت اويله نمازينى قيلوب اوتوردى
ياران دخى اطرافنده اوتورديلر پس بيورديكه زيد بن حارثه بى سزه امير
قلدم اكر اول شهيد اولورسه جعفر بن ابى طالب امير اولسون جعفر
دخى مقتول اولورسه عبد الله بن رواحه امير اولسون واكر اول دخى
شهيد اولورسه مسلمانلر ايچلرندن بر بينى امير ايتسونلر (نقلدركه چون جعفر
بو سوزى ايشتدى ايتدى يارسول الله بن بونى سندن اومزدم كه زيدى
بنم اوزريمه امير ايدرسن اول حضرت ايتدى اى جعفر يورى وار خدانك
رسولى سوزينى برينه كتورسن بلمزسنكه سكا خيرلو اولان نه نسنه در
ايدرلركه يهوددن بر كشى اول مجلسده حاضر ايدى حضرت لشكر ايچون
تعيين امرا بيوردقده ايتدى اى ابا القاسم اكر سن پيغمبر ايسك امرا
تعيين ايدوب اسملرينى ذكر ايتديكك كيمسه لر بو جنكده مقتول اولورلر
زيرا انبياء بنى اسرائيل بويله لشكر كوندردكلرنده سر عسكر تعيين
ايدوب بو مقتول اولورسه يرينه فلان اولسون ديدكلرى كيمسه لر جمله
مقتول اولوب اكر يوز كشى دخى اولورسه بريسى دخى صاغ كلمزدى
اندن صكره اول يهودى زيده خطاب ايدوب ايتدى اى زيد محمده وداع
واهل عيالكه وصيت ايله كه اكر محمد پيغمبر ايسه بو جنكدن صاغ كلمزسن
زيد ايتدى شهادت ايدرمكه اول ايوايشلو وطوغرو سوزلو پيغمبر در
(القصه) حضرت بر بياض لوا ترتيب ايدوب زيده ويردى وانلرى
ثنية الوداع ديدكلرى موضعه دك كوندردى و بيله كتدى ونصيحتلر

ووصیتلر بیوردی وایتدی حارثك قتل اولندیغی یره وارك اول قومی اسلامه
دعوت ایدك اكر قبول ایدرلر ایسه نه كوزل والا انلرایله مقاتله ایدك روایتده
كتورمشلردر كه چون زید مدینه دن طشره چیقدی روم كفارینه
بوخبر ایرشدی پس شرجیل حاضر ومهیا اولوب برعظیم اشكر جمع
ایلدی واو كیجه چرخه جیلر كوندردی مسلمانلر وادی القرایه نزول ایتمشلر
ایدیكه شرجیل كندو قرنداشی سدوسی اللی نفر كیمسه ایله ایلرو
كوندردی تا لشكر اسلامی تفحص ایده لر مسلمانلر انلره ایریشوب مقاتله
ایتدیلر سدس مقتول اولوب یارانی قاچدیلر شرجیل بو حاله واقف اولدقده
قورقوب قلعه یه كیردی وآخر قرنداشی هرقل قاتنه كوندروب اندن مدد
ایستدی هرقل دخی انك مددینه برجمع كثیر كوندردی ولخم وجذام ووائل
وبهرا قبیله لرندن جماعت كثیره دخی امداده كلدیلر شویله كه یوز
بیكدن زیاده اولدیلر چون بوخبر مسلمانلره ایرشدی ایكی كیجه معان
منزلنده توقف ایدوب تأمل ومشورت ایتدیلر كه نیجه ایده لم بعضیسی
ایتدیلر بزدخی حضرت قاتنه آدم كوندروب كیفیت حالی اعلام ایده لم
یا بزی كیرو دوندرسون یاخود امداد بزه اشكر كوندرسون عبدالله بن
رواحه مسلمانلره دلدارلق ایدوب ایتدی ای مسلمانلر تحقیق بودركه سز
كندو منزللریكزدن اول قورقدیغكز نسنه یی ارایوب بولمق ایچون
چیقمشسزدر یعنی اولومدن قورقارسز وحالبوكه شهادت بولمق ایچون
چیقدیكز وخدا حقیچون بز بوآنه دك كثرت اشكر ووفرت سلاح وآت
واستر ایله كفاره غالب اولمادق بلكه بودین قوتیله غالب اولدق حق تعالی
اول دین ایله بزی عزیز ایتمشدر یورویك كیده لم كه حال ایكیدن خالی
دكلدر یا كافره غالب اولورز ویادرجهٔ شهادته ایرویشوب جنتده
برادرلریمزه قاوشورز جمله یاران ابن رواحه یی تصدیق وتصویب ایدوب
جنكه عازم اولدیلر ودشمان جانبنه آقوب كتدیلر ابوهریره رضی الله تعالی
عنه ایدر مؤته غزاسنده بن حاضر ایدم چون كفار اشكرینه واروب
ملاقی اولدق اولقدر مسلح خلق وآتلر ودیباج وحریرلر كوردمكه كوزم
قماشوب حیران اولدم (نقلدركه چون دوست ودشمن صفلری
بربرینه قارشو طوردیلر زید علمی طوتوب جنكه كیردی تازخم نیزه ایله انی
شهید ایتدیلر اندنصكره علمی جعفر آلوب آتندن اینیدی وآتنی سكرلدی

واسلامده ابتدا آت سکرلمك اول غزاده واقع اولدی وجنکه کیردی صاغ
الی قلجله اوروب دوشور دیلر علی صول النه آلدی وجنك ایلدی
صول الی دخی دوشوردیلر علی قولتوغی ایله ضبط ایلدی اهل رومدن
بر کافر اوروب ایکی پاره قیلدی عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنه ایدر
بن اول جنکده حاضر ایدم جنك صاولدقدنصکره مقتوللر ایچنده جعفری
ارایوب بولدق بدننده طقساندن زیاده نیزه واوق یارلری وار ایدی و برروایت
دخی اولدر که ابتدی بدنندن بندن بکا اولان طرفنده اللی زخمنی
صایدم ﴿القصه﴾ جعفر شهید اولدقدنصکره عبدالله بن رواحه علی
النه آلوب بورجزی اوقودی (شعر) اقسمت یانفس لتنزلنه * کارهة
اولتطاوعنه * مالی اراك تکرهین الجنة * وبعض کتب سیرده مسطوردر که
عبدالله بن رواحه اوچ کوندنبرو طعام طامشیدی عمی زاده سی اکا
بر مقدار ات ویردی اول اتی آلوب اغزینه قودقده جعفرك شهادتی
خبری اکا ایرشدی فی الحال اول اتی اغزندن طشره آتوب ایتدی
ای نفس جعفر دنیادن کتدی سن هنوز دنیا طعامنه مشغولسن پس
علی النه آلوب جنکه کیردی الك الی بارمقلرندن برینه زخم اوردیلر همان
اتندن اینوب اول زخم ایرشن برمغی ایاغی التنه آلوب چکوب
قوپاردی و بوشعری سویلدی (شعر) * هل انت الا اصبع دمیت *
وفی سبیل الله مالقیت * اندنصکره کندو نفسنه خطاب ایتدیکه ای
نفس سن برعورتدن اوتوری کندیکی صاقنور سن بن اول عورتی
بوشادم و اکر غلاملره چکنور ایسك بن انلری آزاد ایتدم وا کرباغ
و بوستانلردن آیریلهمز ایسك بن انلری رسولالله باغشلدم شمدیکی حالده
دنیاده هیچ برشیئك قالمدی شهادتدن نیچون قاچرسن دیوب معرکه
میدانته کیروب محاربه ایلدی تا شهید اولدی اندن ثابت بن اقرم
انصاری مبادرت ایدوب علی النه الدی وایتدی ای مسلمانلر اتفاق
ایدوب ایچیکزدن برینی امیر نصب ایدك انلر ایتدیلر سن امیر اول ثابت
امارتی قبول ایتمدی پس مسلمانلر خالدبن ولیدی اختیار ایتدیلر علی
خالده تسلیم ایلدی خالد ایتدی ای ثابت بوامره سن بندن الیقسن
زیرا که معرکهٔ بدرده حاضر ایدك وسن جهتندن دخی بندن بیوك
سین ثابت ایتدی شجاعت و پهلوانلق سنك کارکدر بن علی سنك

ایچون طوتدم ابوهریره رضی الله تعالی عنهدن مرویدر که ایتدی چون ابن رواحه یی شهید ایتدیلر مسلمانلر منهزم اولدی خالد اولقدر که انلری فراردن منع ایدوب تقویت ویردی مفید اولمادی قطبة بن عامر فریاد ایدوب ایتدی ای قوم کشی یه دوکوشه دوکوشه اولمك فرار حالنده اولمکدن یکدر مسلمانلر بو سوزدن متأثر اولوب کیرو دوندیلر و خالد حمله ایلدی ومقاتلهٔ عظیمه کوستردی ایدرلر که اخشام اولدی ایکی فریق جنکدن کیرو چکلدیلر چون صباح اولدی خالد بن ولید علی الله الدی صفلری چکدکدنصکره صفوفی تغییر ایدوب ساقهٔ لشکری مقدمیه ومیمنه یی میسره یه کتوردی مشرکلر خالدك بو صنعنی کوریجك ظن ایتدیلر که مسلمانلره امداد کلدی پس قلبلرینه خوف ورعب دوشوب قاچدیلر خالد لشکر یله کفارك عقبندن روان اولدی وهر نره یه که دیلدیلر قلیج ایرشدردیلر وصحته ایرشمشدر که خالددن ایتدی اولکون بنم المده طقوز قلیج قیریلوب الیمده انجق بر صحیفهٔ یمانی قالدی وایدرلر که اهل اسلام کفارك بعض امتعه سنی غنیمت الدیلر (وخالد کیرو دونوب لشکر یله مدینه طرفنه متوجه اولدی یولده کلور ایکن بر شهره ایرشدیلر که انده بر قلعه وار ایدی وکیدشده اول قلعه نك قومی مسلمانلردن برکشی اولدرمشلر ایدی اول قلعه یی محاصره وفتح ایلدیلر وخالد انلردن چوق کیمسه قتل ایلدی صحاح اخبارده وارد اولمشدر که حق تعالی پیغمبرینه مؤته نك احوالنی بیلدردی وایدرلر که حق تعالی زمینی مرفوع ایلدی تا حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم انلرك محاربه سنی مشاهده ایدوب کوردی واهل مؤته احوالندن یارانه خبر ویردی و بیوردیکه (اخذ الرایة زید فاصیب ثم اخذها جعفر فاصیب ثم اصاب ابن رواحه فاصیب) یعنی علمی زید الدی شهید اولدی اندنصکره جعفر اخذ ایتدی مرتبهٔ شهادت بولدی اندنصکره علمی ابن رواحه قاپدی جرعهٔ شهادت ایچدی وحضرت بو سوزی سویلردی ونرکس کوزلرندن یاش روان اولوب آقاردی وایتدیکه تا صکره حق تعالینك قلیجلرندن بر قلیج یعنی خالد علمی النه الوب وفتح انك الیله حاصل اولدی و بر روایت دخی اولدر که بیوردی ای بارخدا خالد سنك قلیجلرکدن بر قلیجدر اکا نصرت ویر اول زماندن برو خالده سیف الله دیدیلر (تلخیص المغازیده کتورمشدر که چون مسلمانلر وکافرلر مؤته غزاسنده بر برینه ایرشدیلر

اولحالتده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه مسجدنده اوتورمشیدی
واهل مؤته نك حالنی اكا ظاهر قلمشلر ایدی شویلكه الرك جنك میدانی
كوردی پس بیوردیكه زید بن حارثه علی الله الدقده شیطان انك قاتنه
واروب انك نظرنده حیاتی تزیین ایلدی ودیلدیكه اول مخلده حیات
محبتنی انك قلبنده مستحكم قیله وموتی مكروه كوستره زید ایتدی
ای شیطان بو برونتدركه كامل مؤمنلرك قلبنده ایمان ثابت وراسخ
اوله سن كلشسنكه دنیایی بكا دوست ومحبوب قیله سن دیوب كفاره
هجوم ایدوب جنك ایلدی تاشهید اولدی وحضرت اكا خیر دعا
ایلدی ویارانه بیوردیكه انكیچون استغفار ایدك علی التحقیق اول جنته
داخل اولدی جنت بوستانلرنده سیران ایتمكده دروزیدد نصكره علی
جعفر الدی وشیطان انك قاتنه كلوب وسوسه ویردیكه دیرلك اولمكدن
یكدر ودنیا آرزولرینی انك نظرنده تزیین ایلدی اول دخی شیطانك
سوزینه التفات ایتیوب معركهٔ جنكه كیردی وشهید اولدی وحضرت
اكا دخی خیردعا ایلدی ویارانه بیوردی انكیچون دخی استغفار ایدك
و بیوردیكه جعفر جنته داخل اولدی وحق تعالی اكا دوشن ایكی
اللرندن عوض قزل یاقوتدن ایكی قنادآرزانی بیوردی هرنه یه دیلرسه
طیران ایدر علمادن بعضیسی بوقولی ظاهرینه حمل ایدر و بعضیلری
دیرلر كه قنا ددن مراد صفت ملكیه وقوت روحانیه دركه جعفره و یرلمشدر
وقرآنده قولدن یعنی بازودن قناد ایله تعبیر اولنمشدر حیث قال الله
تعالی فی قصة موسی (واضمم یدك الی جناحك) صحیح بخاریده عبدالله
ابن عمردن روایت اولنمشدركه حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
جعفرك اوغلنه تحیت واكرام ایدر اولدقده (السلام علیك یا ابن
ذی الجناحین) دیرایدی وایدرلركه جعفری واقعه ده كوردیلر جنتده
جنت قوشلری ایله هرنه یه دیلر ایسه پرواز ایدر اول جهتدن اكا جعفر
طیار دیدیلر (منقولدركه حضرت ایتدی جعفردن صكره علی عبد الله
ابن رواحه الدی اول دخی شهید اولوب جنته كیردی و بر روایت دخی
اولدركه بیوردی زید وجعفر وابن رواحه دن هر برینی برار التون تخت
اوزرنده كوردم ابن رواحه نك تختی انلردن اكجرك ایدی سبیندن
سؤال ایتدم دیدیلر علی الوب جنكه كیردكده نفسی تردد ایتمشیدی

وعلی بن ابی طالبدن کرم الله وجهه منقولدرکه ایتدی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه جعفری جنتده کوردم برملك مثالنده طیران ایدر درجه ده بغایت بلند ایدی وزیدی اندن اشاغی بردرجه ده کوردم کندو کندومه ایتدم بنم کمانم اول دکلیدیکه زید درجه ده جعفردن اشاغی اوله جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدیکه حق تعالی جعفره زید اوزرینه فضیلت وزیاده لکی جعفرك سکا شرف قرابتی سببی ایله ویرمشدر (روایتده کتورمشلردرکه یعلی بن امیه اهل موته خبرینی حضرته کتوردکده یعلی اول خبرلری حضرته تقریر ایتمزدن مقدم اول سرور ایتدی استرایسك اهل موته خبرینی بن سکا سویلیم پس بسط کلام بیوروب اهل موته نك احوالنی بیان ایلدی یعلی بن امیه ایتدی اول خدا حقیچونکه سنی صدقله کوندرمشدر انلرك احواللرندن برحرف قومیوب جمله سنی بیان بیوردك (جعفرك زوجه سی اسما بنت عمیسدن منقولدر ایتدی جعفرك موتی خبری اول حضرته ارشدکده اول حضرت بنم خانه مه کلوب سؤال بیوردیکه جعفرك یتیملری قنده در پس انلری حضرت قاتنه ایلتدم انلری مبارك سینه سنه چکوب اوپدی وقوقولادی ومبارك کوزلرندن یاش روان اولدی بن ایتدم یارسول الله صنورمکه جعفرك احوالندن برنسنه اشیدك بیوردیکه بلی انی شهید ایتدیلر قالقدم کندومی ضبط ایده میوب فریاد ایلدم عورتلر بنم باشمه جمع اولدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی ای اسما فریاد ایتمه ولایق اولمیان سوزی سویلمه وکوکسکی دوکمه بویله دیوب قالقدی ومبارك کوزلرینك یاشنی آقیده رق فاطمهٔ زهرانك رضی الله عنها منزله کتدی کوردیکه فاطمهٔ زهرا رضی الله عنها واعماه دیوب اغلر بیوردیکه (علی مثل جعفر فلتبك الباکیة) اندنصکره ایتدی جعفرك عیال واولادی ایچون طعام ترتیب ایدك که انلره مصیبت واقع اولمغله طعام پشورمك پرواسنده دکللردر وعبدالله بن جعفردن مرویدرکه ایتدی بنم خاطرمده درکه اول سرور بزم خانه مزه کلدی وتعزیت ایدوب مبارك الینی بنم باشمه و قرنداشمك باشنه قودی وکوزندن یاش آقارایدی برحیثیتله که مبارك صقالنك اوزرینه قطره لر دوکلوردی وایدردیکه ای بار خدا جعفره

ثوابلرك يكركنه ايرشدى خلفلرك يكركى ايله سن انك ذريتنده خليفه سى اول صحيح بخاريده عايشهٔ صديقه دن رضى الله عنهـا مرويدر كه ايتدى اهل مؤته نك خبرى اولحضرته ايرشدكده ملول ومحزون مسجدده اوتورر دى بن قپو يار يغندن كوردم بركشى كلوب ايتدى يارسول الله جعفرك خاتونلرى اغليورلر ونوحه وزارى ايده يورلر حضرت اول كشى يه امر ايتديكه تاواره انلرى اول حالدن منع ونهى ايده اول كشى كيدوب ينـه كلدى وايتدى يارسول الله ممنوع اولماديلر حضرت ايتدى انلرك اغزلر ينه طپراق صاچ (تنبيه) جعفرك خبرموتيله رسولك صلى الله عليه وسلم اغليوب ملول ومحزون اولد يغندن معلوم اولور كه كشى يه برمصيبت ايرشدكده مجرد اغليوب محزون اولمسيله حق تعالينك قضاسنه صابرلر وراضيلر دائره سندن چيقمش اولميه مادامكه انك قلبى قضاء الهى يه مطمئن اوله زيرا اول اغلمق ومحزون اولمق حق تعالينك مؤمن قوانك قلبنده ايجاد بيورديغى رحمت ورقتك آثارندندر بلكه دنك ممكندر كه بركشى يه مصيبت ايرشدكده متأثر اولوب صبرورضاسيله نفسنه معالجه ايدرسه انك درجه سى ارفع اولورشول كشيدنكه اكا مصيبت ايرشدكده اول مصيبتدن هيچ متأثر ومتألم اولميه زيرا مصيبتدن متألم ومحزون اولمـاق قساوت قلب علامتيدر والله اعلم (روايتده كتورمشلردركه حضرت آل جعفرى اوچكون تعزيه ايتمكه قودى اند نصكره انلرك خانه سنه واروب ايتدى شمد نصكره قرنداشم جعفره اغلامك وجعفرك اوغلار ينى اوغشـايوب دلدارلق كوستردى وبربر كتوردوب باشلرينى تراش ايتديردى وبيورديكه جعفرك اوغلى محمد بنم عمم ابى طالبه بكزراما محمدك قرنداشى عبدالله صورت وسيرتده بكا بكزر پس آنلره دعاء خير ايدوب كتدى (روايتده كتورمشلردر كه چون لشكر اسلام مؤته غزاسندن دونوب مدينه يه كلديلر مدينه خلقى انلرى استقباله چيقديلر وسزفرارايتديكز ديو انلرى تعييب وتشنيع ايتديلر وبرروايت دخى اولدركه اهل مدينه دن بعضيلرى انلرك يوزلرينه طپراق صاچديلر وسرزنش ايتديلر تاشول حده دككه لشكر خلقندن نيجه كيمسه لرخانه لرينه واروب قپولرى قاقدقلرنده اهل وعيـالرى قپويه كلوب نيچون يارانكله ايلرو واروب جنك ايدوب شـهيد اولمادك تاشهادت ثوابنى بوليدك ديرلردى وايدرلركه اول سفرده

موجود اولان اکابر صحابه نیجـه زمان خلقك طعن وتشـنیعندن خانه لرندن طشره چیقـه مدیلر حضرت انلری سـؤال ایتدکده دیدیلرکه یارسـول الله انلر خانه لرندن نیجه طشره چیقسونلرکه خلق انلره سز قاچقونلرسز دیو تعییب وتوبیخ ایدرلر حضرت ایتدی (حاشا که انلر قاچقون اوله لر انلر فرار دکلردر بلکه کرارلردر) یعنی دونه دونه جنك ایدنلردندر که انلردن بویله فتح عظیم وجـوده کلدی کرکـرکه اول جابده اولیوب خانه لرندن طشره چیقه لر ❊ وبوسالده ذات السلاسل غزوه سی واقع اولدی سـلاسل جذام قبیله سنده برصویك آدیدر اهل سـیر رحمهم الله کـتورمشلردرکه بلی وقضاعه وبنی القـین قبیله لرندن برجماعتك اتفاقلریله برعظیم لشکر جمع اولوب مدینه نك اطرافنی کلوب غارت ایتمك اسـترلر دیو پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمه خبر ایرشدکده اول حضرت عمرو بن العـاصی طلب ایدوب بیور دیکـه مسلح ومکمل حاضر اولنکه سنی برغزایه کوندرسم کرکدرکه غنیمته نائل اوله سن عمرو ایتدی یارسـول الله بن دنیا مالی ایچون مسلمان اولمادم حضرت ایتدی (نعم المـال الصالح للرجل الصالح) پس بربیـاض لوا ترتیب ایدوب عمروك النه ویردی وبرسیاه سنجاق دخی یله قوشـوب اعیان مهـاجر وانصاردن اوچیوز نفر اری عمروه همراه ایلدی سـعد بن زید بن عمرو ابن نفل وسعد بن ابی وقاص وعامر بن ربیعه وصهیب بن سـنان رومی واسید بن حضیر وسعد بن عباده وعباد بن بشر وبونلرك امثالی نیجه اولو کیمسـه لر اول لشکرده ایدیلر محمد بن اسحاق ایدر عمرو بن العـاصی بولشکره امیر نصب بیورمقده حکمت اول ایدیکه عمروك اناطرفندن بلی قبیله سی قومیله قرابتی وار ایدی حضرت دیلدیکه اول قوم عمرو واسطه سیله اسـلامه میل ایدوب مسلمان اوله لر پس مدینـه دن چیقوب کوندزین مختفی اولوب کیجه لرده یورودیلر انلرك ایچنده اوتوز آت وار ایدی چون کفار دیارینه یقین واردیلر خبر آلدیلرکه انلرك کثرتی برمرتبه ده درکه بومقدار لشکر ایله انلره مقاومت ممکن دکل عمرو یولده توقف ایدوب رافع ابن مکیث جهنی یی حضرت قاتنه کوندروب مدد ایستدی اول سرور براواعقد بیوروب ابو عبیده بن الجراحه ویردی وانی ایکیوز اره امیر ایدوب عمروه امداده کوندردی وابو بکر صدیق وعمر فاروق اول امداد

اشکری ایله بیله ایدیلر وابوعبیده یه بیوردیکه واروب اشکره ملحق
اولدقده عمرو ایله مخالفتده اولمیوب جمیع امورده بربرلری ایله متفق اولهلر
پس واروب عمرو لشکرینه ملحق اولدیلر چون نمازك وقتی داخل اولدی
ابوعبیده دیلدیکه امامت ایده عمرو بن العاص ایتدی ای ابوعبیده سن
بکا امداده گلدك لایق دکلدر که بنم یریمه امامت ایده سن حالبوکه بن
امیر اشکر اولدم مهاجرلر ایتدیلر حاشا که سن ابوعبیده نك اوزرینه امیر
اوله سن بلکه اول کندی لشکرینك امیریدر وسن کندی جماعتنك
امیریسن عمرو ایتدی قضیه اویله دکلدر حضرت سزی بکا امداده
کوندرمشدر امیر بنم ابوعبیده کوردیکه اختلاف پیدا اوله یور و پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم اختلاف ایتمکز دیو وصیت بیورمشدی ونفس
الامرده ابوعبیده اخلاق حسنه صاحبی کشی ایدی ایتدی یا عمرو ساکن
اول غضبه گلمه که حضرتك بکا اصکره ایتدیکی وصیت بو ایدیکه بربریکزه
قاوشدقده بربریکزه مخالفت ایتمه سز اگر سن طریقهٔ خلافه گیدر ایسك
بن گیتمزم (نقلدر که چون دشمنه یقین ایرشدیلر بر گیجه برمنزله نزول
ایتمشلر ایدی وهوا بغایت صغوغق ایدی مسلمانلر اوطون جمع ایتدیلر تا آتش
یاقوب ایصنهلر عمرو بن العاص انلری اول ایشدن منع ایلدی یاران
بو معنادن طاریلوب ابوبکر صدیقه شکایت ایتدیلر که عمرو بزی آتش
یاقوب ایصنمغه قومازابوبکر عمروه سویلدکده عمرو ایتدی هر کیم که آتش
یاقرایسه انی یاقدیغی آتشه آتارم و بر روایت دخی اولدر که عمر فاروق عمروك
بو ایشنی استحسان ایتمیوب عمروه ایری سوزلر سویلدی عمرو ایتدی ای عمر
بنم سوزیمی دکلیوب امریمه اطاعت ایتمکه مأمور دکلمیسن عمر ایتدی
بلی مأمورم عمرو ایتدی پس ایمدی اول امره اطاعت وامتثال ایت ابوبکر
ایتدی یا عمر انی کندی حالنه قو که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انی
حرب احوالنی بیلدیکی ایچون بزم اوزریمزه امیر نصب ایلدی معارضه
ایتمه نیجه بیلورسه اویله ایتسون دیدی پس اتفاقله دشمن جانبنه روان
اولدیلر و بلی وعذره قبیله لرندن هر قنغی قبیلهیه واردیلرسه اول قبیله
اهالیسی منزللرینی خالی قیوب قاچش بولدیلر تا اول جماعتك ولایتلرینك
نهایتنه دك واردیلر کفاردن برجمعه ملاقی اولوب محاربه ایدوب غالب

اولدیلر کفارك جمله سی قاچوب متفرق و پریشان اولدیلر عمرو انده برقاچ
کون توقف ایدوب اطرافه آتلولر کوندردی دوه و قیون سوروب کتوردیلر
و بوغازلیوب یدیلر و بوسفرده بوندن زیاده قابل قسمت اولاجق غنیمت
اله کیرمدی اندنصکره دونوب مدینه یه کلدیلر (وثبونه ایرشمشدر که
دونشده کلورایکن عمروه برکیجه احتلام واقع اولدی وهوا
بغایت صوغوق ایدی اصحابنه ایتدی احتلام اولمشم اکر غسل ایدرسم
هلاك اولورم پس برمقدار صو طلب ایلدی واستنجا ووضوء ایدوب
تیمم ایلدی وصباح نمازینی قومه امام اولوب قلیو بردی ایدرلر که عمرو عوف
ابن مالکی کندیدن مقدم مدینه یه کوندردیکه تاسلامت خبرینی حضرته
ایرشدیره عوف ایدر رسول قاتنه واردم وواقع اولان احوالی اول
حضرته شرح و بیان ایلدم چون عمروك ابوعبیده ایله کچن ماجراسنه
کلدم وابوعبیده نك عمروه اطاعت ایتدیکنی سویلدم حضرت ایتدی
(یرحم الله اباعبیدة) وحضرته عرض ایتدمکه عمرو صو موجود ایکن
جنابتدن تیمم ایدوب خلقه امامت ایلدی حضرت هیچ طنمدی اندنصکره
عمرو حضرتك مجلسنه کلدی حضرت سؤال ایتدیکه یا عمرو نیچون
جنابتله نماز قیلدك عمرو ایتدی یارسول الله اول خدا حقیچون که سنی
راستلغله بعث ایلدی اول کیجه بغایت صغوق ایدی اکر غسل ایدیدم
هلاك اولوردم حالبوکه حق تعالی بیوردی (ولاتلقوا بایدیکم الی التهلکة)
وینه بیوردی (ولاتقتلوا انفسکم ان الله کان بکم رحیما) اول سرور تبسم
بیوروب هیچ سویلمدی وایدرلر که یاران حضرته شکایت ایتدیلر که عمرو
بزی ایصنغه آتش یاقدرمدی ودشمن فرار ایتدکده بزی آردلرنجه
قوغدرمدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم عمرودن سؤال ایتدیکه
بوایکی نسنه دن قومی منعه سبب نه ایدی عمرو ایتدی یارسول الله اکر
آتشی یاقدیره ایدم مشرکلر بزم آزلغمزه واقف اولورلردی واکر آردلرنجه
قوغدیره ایدم محتملدرکه انلره امداد ایریشوب کیرو دوکوشمك لازم
کلیدی پس لشکر طاغلمسون ایچون منع ایتدم اول حضرت عمروك
بوسوزینی استحسان ایلدی (عمرو بن العاصدن مرویدرکه ایتدی چون
ذات السلاسل سفرندن کیرودوندك کندی کندیمه ایتدم حضرت
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایچنده ابوبکر وعمر موجود اولان

جماعته بنی امیر ایتدی الاول حضرتك قاتنده بنم زیاده فضیلتم و قرب منزلتم
اولدیغیچون ایتدی پس بو معنایی تحقیق بیلمك ایچون اول حضرت قاتنه
واردم وقارشوسنده اوتوردم وایتدمکه یارسول الله آدمیلردن پك زیاده
سودیکك کیمدر حضرت ایتدی عایشه بن ایتدم ارلردن پك سودیکك کیمدر
حضرت ایتدی عایشه نك باباسی بن ایتدم اندنصکره کیمدر حضرت ایتدی
عمر پس بو منوال اوزره برقاچ کره سؤال ایلدم حضرت دخی برقاچ کیمسه لرك
اساميلرینی ذکر ایتدی اندنصکره مبادا که بنی جمله دنصکره ذکر ایده
دیو غیری سؤال ایتیوب سکوت ایتدم غالبا حضرت نور نبوتله مقصودینی
معلوم ایدنمکله انك اعتقادنه مناسب جواب باصواب ویردی وبو قصه نك
نظیر یدرکه صحیح بخاریده محمد حنیفه دن مرویدرکه ایتدی بابامدن
یعنی علی المرتضادن کرم الله وجهه سؤال ایتدمکه پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلمدنصکره آدمیلرك قنغیسی یکرکدر بابام ایتدی ابو بکر
بن ایتدم اندنصکره کیم یکرکدر اول ایتدی عمر اندنصکره قورقدمکه
بردخی سؤال ایدرسم عثمان دیه پس مبادرت ایدوب ایتدم اندنصکره
سنسن اول ایتدی (ماانا الارجل من المسلمین) یعنی بن دکلم الامسلمانلردن
برکشییم بو سوزی امیر المؤمنینك کمال تواضع وانصافنه دلالت ایدر (وبو سالده
ابو عبیده بن الجراحی مهاجر وانصاردن اوچیوز نفره امیر نصب ایدوب
جهینه قبیله سی طرفنه کوندردی و عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه
اول جمله دن ایدی جابر بن عبدالله انصاری رضی الله عنه ایدر بن اول
غزوه ده حاضر ایدم پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بزه زواده اولمق
ایچون برطغارجق خرما ویردی واندن غیری برنسنه دخی یوق ایدیکه
بزه ویره مدینه دن چیقوب کتدکتا حضرتك اول ویردیکی خرما تمام
اولوب اندن نسنه قالمادی پس ابو عبیده امر ایتدی تا اهل لشکر
مخصوص کندیلر ایچون کتوردکلری زواده لری بربره
کتوروب جمع ایتدیلر ایکی طغارجق طلوسی خرما اولدی ابو عبیده امر
ایتدی اول خرمایی ضبط ایدوب هر کون هر کسه برمقدارجق
و یررلردی آخر الامر برمرتبه یه ایرشدیکه هر کسه کونده بر خرما دکز
اولدی جابره سؤال ایتدیلر که کونده بر خرماسزه نیجه کفایت ایدردی
جابر ایتدی اول بر خرمانك قدرینی اولکون بیلدککه اول کون هیچ خرما

بوغیدی (جابردن برروایت دخی اولدرکه جابره سؤال ایتدیلرکه کونده برخرمایی نیلر دیکز جابر ایتدی اوزرینه صوصو ایچوب معصوملرمه امر کبی امردك واولکونی بوحالله اخشامه ایرشدررد ك (نقلدرکه اول لشکرك ایچنده قحط وضرورت برمرتبه‌واردیکه مسلمانلر عصالری ایله اغاج یپراغی سلکوب وصوده ایصلدوب یرلردی شویلکه انلرك طوداقلری دوه طوداقلری کبی اولدی واغزلرینك ودیشلرینك اتلری جراحت اولدی وایدرلرکه واول قحط ایامنده سعدك اوغلی قیس مدینه ده بهاسنی وبرمك اوزره بش وسق خرمایه براعرابیدن بش عدد دوه اخذ واشترا ایلدی اعرابی ایتدی مدینه ده بکابش وسق خرما ویره جککه برجماعتی شاهد طوت پس قیس اول منوال اوزره شاهد طوتوب عمر بن خطابه شهادت تکلیف اولندقده عمر شاهد اولمادی وایتدیکه قیسك کندی مالی یوقدر اعرابی ایتدی قیسك باباسی سعد اول کشی دکلدرکه بش وسق خرمادن اوتوری اوغلنی مدیون قویه ایدرلرکه بوسوز مدینه ده سعده ایرشدکده سعد زیاده غضبه کلدی واوغلنه درت نخلستان باغشلدیکه الك ادناسندن اللی وسق خرما حاصل اولوردی (القصه) قیس هرکون اهل اسلام ایچون بردوه بوغازلردی تاآخر کار عمر بن خطاب وابوعبیده انی منع ایتدیلر وقومدیلرکه غیری دوه بوغازلیه وچون مدینه‌یه کلدیلر قیسك قصه‌سنی حضرته عرض ایتدیلر حضرت ایتدی جود وسخا اول خاندان اهلنك عادتلرندندر (جابردن منقولدرکه اول غزاده دریاکنار ینه ایرشدك دریاکنارینه بر بالق چیقمشیدیکه بر کوچك طاغ مثالنده‌و برروایتده بر بیوك دپه مثالنده‌ایدی اول نوع بالغه عنبر دیرلردی تمام لشکر برآی مقداری اول بالقدن یدیلر هنوز اول بالغك بعض اجزاسی باقی ایدی ابوعبیده امر ایتدی تا اول بالغك ایکی ایکوسنی بره دیکدیلر اهل لشکردن اوزون بویلو کشی بر پالانلو دوه‌نك اوزرینه سوار اولوب اول ایکی ایکونك التندن کچدی والك باشی اول کوکه ایرشمدی وامام مسلمك صحیحنده وامام احمدك مسندنده روایت اولنمشدرکه ابوعبیده بیوردی برقاج کشی اول بالغك کاسهٔ چشمنه کیروب یعنی کوزونك ایچنه کیروب اوتوره‌لر پس اون اوچ نفر کشی اول بالغك کوزینه کیروب اوتوردیلر

یریمز طاردر دیدیلر اول سفرده هیچ دشمنه قاوشمق واقع اولمادی پس دونوب مدینه‌یه کلدیلر (وصحته ایرشمشدرکه‌چون مدینه‌یه کلدیلر اول بالغك حکایتنی پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم سویلدیلر حضرت بیوردی بیك شول رزقیکه حق تعالی سزك ایچون دریادن چیقارمشدر واکر اندن سزده بزم نصیبمز وار ایسه و یرك اصحابدن برنده اول بالغك اتندن بر مقدار باقی قالمشیدی اول سروره و یردی واول حضرت انی تناول بیوردی (فائده) شیخ شهاب الدین بن حجر رحمه الله شرح صحیح بخاریده کتورمشدرکه محمد بن سعد کاتب واقدی واهل سیردن غیریلری دیمشلردرکه حضرتك بوسریه‌یی کوندردیکی هجرتدن سکزنجی سنه‌ده واقع اولمشدر وانلرك بوسوزی مقبول دکلدر زیرا صحیح بخاریده عبدالله بن جابر انصاریدن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول سریه‌یی قریش کروانی اورمق ایچون کوندردی و بومعنی هجرتدن سکزنجی سنه‌ده واقع اولمق احتمالی یوقدر زیرا اول ایامده قریشله صلح ایتمشیدی پس بوروایت صحیحه انی اقتضا ایدرکه حضرتك بوسریه‌یی ارسال بیوردیغی حدیبیه صلحندن مقدم واقع اولمش اوله بوندنصکره اهل سیر رحمهم الله محمد بن سعد کاتب واقدینك بوسوزینی توجیه ایدوب دیرلرکه محتملدرکه حضرتك اول اشکری کوندردیکی قریش کاروانی قبیلهٔ جهینه‌دن محافظه ایچون اولمش اوله و بوحدیثك طریقلرندن هیچ برطریقده اول لشکرك اول سفرده هیچ کیمسه ایله محاربه ایتدکلری وارد اولمادیغی بوتوجیهی مؤیددر بوفقیر یعنی مصنف کتاب روضة الاحباب جمال حسینی ایدر محتملدرکه حضرتك بولشکری کوندردیکی سکزنجی سنه‌ده اوله لکن قریشك نقض عهدندنصکره و کعبه فتحندن مقدم اولمش اوله بوتقدیرجه توجیه مذکور یعنی قریش کاروانی اوزره لشکر کوندرلدیکی ظاهرندن صرفه محتاج اولمز

وبوسالده غزوهٔ فتح مکه واقع اولدی

اهل سیر رحهم الله کتورمشلردرکه بوغزوه‌یه باعث اول ایدیکه حدیبیه صلحنده مقرر اولمش ایدیکه هرکسك اختیاری النده اولوب استین قریشك عهدنده اوله واستین رسوللهك عهد وپیمانه داخل اولوب

کیمسه مانع ومزاحم اولمیه وشروطك بری دخی اول ایدیکه ایکی طرف
بر برینك حلیفلرینه یعنی یمین داشلرینه تعرض ایتمیه لر وبنی بکر قریشك
عهده سنده ایدی وخزاعه قبیله سی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم
عهده سنه داخل اولمشلر ایدی وبو ایکی قومك اراسنده قدیم الایامدن
برو عداوت وار ایدی وایام جاهلیتده انلرك اراسنده نیجه محاربه لر
ومقاتله لر واقع اولمشیدی چون اسلام ظاهر اولدی ایکی طرف
دخی رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم قصه سنه اولقدر مشغول
اولدیلر که کندو نزاع وخصومتلرینه اللری دکمدی تا حدیبیه صلحی
زمانی ایر یشوب اول سرور ایله مقاتله اندیشه سندن کندولره فراغ
حاصل اولدی پس عداوت قدیمه لری حرکته کلدی ایدرلر که بنی بکر
طائفه سندن دیل اوغلنلرندن بر کشی بر کون سید عالمی هجو ایلدی خزاعه
قبیله سندن بر غلام انی اشیدوب منع ایتدی اول بدبخت ممنوع اولمادی
پس غلام خزاعی غضبه کلوب انك باشنی و یوزینی مجروح قیلدی اول
بدبخت مرد دیلی بنی بکره واروب فریاد واستغاثه ایلدی بنی بکردن بنی
نفاثه قومی خزاعه ایله محاربه یه حاضر ومهیا اولوب کفار قریشدن
استعانت ایلدیلر انلر دخی بنی بکره سلاح ایله اعانت ایتدیلر واعیان
قریشدن بر جماعت دخی عکرمة بن ابی جهل وصفوان بن امیة وسهیل
ابن عمرو وخویطب بن عبد العزی ومکرز بن حفص کبی نیجه کیمسه لر
کیجه اوجه یوزلرینه نقابلر بغلیوب کندو اتباع واشیاعلری ایله انلرك
امددینه کندیلر ووتیر نامنده بر صویك کنارنده خزاعه قومی اوزرینه
شبخون قیلدیلر ارالرنده مقاتلهٔ عظیمه واقع اولدی شویله که جنك
ایدرك تا حرم زمیننه ایرشدیلر وخزاعه دن یکرمی کشی مقتول اولدی
تا آخر الامر خزاعیلر فریاد ایتدیلر وبنی بکر قبیله سنك امیری اولان
نوفل بن معاویه یه ایتدیلر یا نوفل تکریدن قورق وحرم حرمتنی صقله
نوفل ایتدی بو سوز یوقسوزدر لکن بنم ایچون بو کون تکریدن قورقق
پرواسی یوقدر پس خزاعیلر کندولری بدیل بن ورقانك سراینه دوشوردیلر
وبنو بکر وقریش رئیسلری اولو اولرینه کیردیلر وانلرك زعملری اول
ایدیکه هیچ کیمسه کندیلری اکلامامش وبیلمه مش اوله (عایشهٔ
صدیقه دن منقولدر که ایتدی بر کیجه که اول کیجه نك صباحنده خزعه

و بنی بکر واقعه‌سی ظهور ایلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بکا ایتدی ای عائشه خزاعه‌ده بر واقعه ظهور ایلدی بن ایتدم یا رسول الله ظن ایدر میسنکه قریش نقض عهد ایده لر وحال بو که قلیج انلری فانی وزبون ایتمشدر حضرت ایتدی عهدی نقض ایتدیلر بر ایش ایچون که حق تعالی انك وجوده کلمسنی دیله‌مشدر بن ایتدم اول ایش خیر میدر شر میدر حضرت ایتدی خیر اولسه کرکدر و میمونه‌دن رضی الله تعالی عنها مرویدر که ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طهارتخانه‌دن طشره چیقدی ایشتدم که (نصرت نصرت) دیر ایدی یعنی یاردم اولنمش اولدکز دیر ایدی (و روایت دخی اولدر که حضرت اوج نوبت (لبیك) دیدی یا رسول الله کیمه دیرسنك حضرت ایتدی بوکلن خزاعه‌دن بنی کعبك راجز یدر بندن نصرت طلب ایدر وقریش بنی بکره اعانت ایدوب بزم اوزریمزه شبیخون ایتدیلر دیر اوچ کوندنصکره عمرو بن سالم خزاعی خزاعه‌دن قرق نفر کشیله مدینه‌یه کلدی و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابیله مسجدده اوتور مشلر ایدی عمرو ایچرو کیروب حضرتك قارشوسنده طوردی و خزاعه‌نك حالنی وبنی بکرك وقریشك انلره جفاسنی بر قصیده ضمننده اول حضرته عرض ایلدی وبو بیتلر اول قصیده‌دندر (شعر) یارب انی ناشدا محمدا ❊ حلف ابینا وابیه الاتلدا ❊ ان قریشا اخلفوك الموعدا ❊ ونقضوا میثاقك المؤکدا ❊ هم بیتونا بالوتیر هجدا ❊ وقتلونا رکعا وسجدا ❊ رسول صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (حسبك یا عمرو) یعنی یتر اوقودك دیدی وقالقدی مبارك رداسنی زمینه یایوب ایتدی منصور اولمیایم اکر بنی کعبه نصرت ایتمزسم کندو نفسمه نصرت ایتدیکم کبی اول وقتده کوکك یوزنده بر بلوط وار ایدی حضرت ایتدی (ان هذا السحاب لیستهل بنصر بنی کعب) اندنصکره انلره ایتدی سزوار یکز کندی دیاریکزه کیدیکز واصحابه ایتدی کویا کوریرم که ابو سفیان کلوب تجدید عهده طالب اولوب مدت صلحی زیاده قیلق دیلر وحال بو که خائب وخاسر دونوب مکه‌یه کیتسه کرکدر (روایتده کتورمشلردر که چون اهل مکه‌دن بو حرکت شنیعه صادر اولدی بیلدیلر که بد ایش ایتدیلر و پشیمان اولدیلر وحارث بن هشام وعبدالله بن ابی ربیعه ابو سفیان بن حرب قاتنه کلدیلر وایتدیلر

بر بیوك فساد در حاصل اولدی انك اسلاحی مهماتندندر والا محمد
اصحابیله بزم اوزریمزه کلوب بزدن حلیفلرینك انتقامنی آلسه کرکدر
ابو سفیان ایتدی بنم زوجم هند دخی بر واقعه کورمش که اول واقعه دن
زیاده خوف اوزره یم سؤال ایتدیلر که نه مقوله واقعه کورمش ابو سفیان
ایتدی واقعه کورمشکه حجون طرفندن قان زوان اولوب آقدی وچون
خندمه دیدکلری موضعه ایرشدی برمقدار طوروب اندنصکره نابدید
اولدی قریش قومی بو واقعه دن قورقدیلر اندنصکره ابو سفیان ایتدی
والله بو ایش بنم مشورتمله اولمامشدر و بن اکا راضی دکل ایدم بو ایشی
بندن بیلسه لر کرکدر بحسب الضروره بکا مدینه یه کتمك لازم اولدیکه
بو خبر محمده ایرشمزدن مقدم واروب محمد ایله تجدید عهد و میثاق ایدم
ومدت صلحی زیاده قیلم وانك کانی اول ایدیکه مکه دن مدینه یه هنوز
کیمسه کتمامش اوله پس یول حاضرلغی کوروب مکه دن چیقدی مدینه یه
کلدی ومدینه ده کندی قزی ام حبیبه نك خانه سنه واردی که حضرتك
زوجه سی ایدی وحضرت رسولك فراشی اوزره اوتورمق دیلدی
ام حبیبه منع ایدوب اول فراشی دوردی ابو سفیان ایتدی ای قزم بو فراشی
بندنمی صاقنورسن یوخسه بنی بو فراشدنمی صاقنورسن ام حبیبه ایتدی
بو فراش بهتر پاکان یعنی سیدانس وجانك فراشیدر وسن مشرك نجس
سن قومزم که اول فراشك اوزرینه اوتوره سن ابو سفیان ایتدی ای قز
بندن کیده لی سکا بر شر ایرشوب خویك متغیر اولمش ام حبیبه ایتدی
حق تعالی بکا اسلامله هدایت ایتمشدر وسن ای بابا قومکك سیدی
واولوسی اوله سن وفراست وکیاست دعواسنده اولوبده اسلامه کلمزسن
بر طاشه طپارسن که ایشتمز کورمز ابو سفیان ایتدی عجب که بکا بو تحقیر
وبی حرمتلکی ایتدیککدنصکره بو ایشی دخی بیوررسن بابامك ودده مك
طاپدیغی دینی ترك ایدوب محمدك دیننه متابعتمی ایده یم دیو خشمله قزینك
قاتندن قالقوب حضرت قاتنه کلدی واوقدر که تجدید عهد خصوصنده
سوزلر سویلدی هیچ جواب ایشتمدی پس اول سروردن نا امید اولوب
ابو بکر الصدیق قاتنه واردی واندن دخی تجدید عهد التماسنی ایتدی
وبنی جواریکه آل دیدی حضرت صدیق جواب ویردیکه بنم ایچون
اختیار یوقدر و بنم جوارم خدا ورسولك جوارنده در پس اول اراد ن

قالقوب عمر بن خطاب قاتنه واردی اول التماسی اندنخی ایتدی وابو بکرك
جوابی مثللو جواب ایشتدی و برروایت دخی اولدر که عمرا کا غلظت
ایدوب ایتدی سن بندن اول امیدده میسن خدا حقیچون که اکر فرضا
بولداشلغه برقرنجه جقدر غیری بر کیمسه بولمسم دخی سنکله مجاهده
ایتسم کرکدر پس اندن صکره فاطمة الزهرا رضی الله تعالی عنهانك قپوسنه
واروب ایتدی سندن التماس ایده رمکه بنی جواریکه آله سن فاطمه ایتدی
بن برخاتون کشی یم بنم جوار وامانمك اولقدر اعتباری یوقدر ابو سفیان
ایتدی قزقرنداشك زینب ابو العاصه امان ویردکده باباك محمد انك امانی
تجویز وقبول ایتمشیدی فاطمه ایتدی و ابو العاص خصوصی بردرلو دخی
ایدی بو خصوص رسول اللهه متعلق برایشدر بونده آخر کیمسه نك
مدخلی واختیاری یوقدر ابو سفیان ایتدی پس اوغلانلرك حسن وحسیندن
برینه سویله تا چیقوب خلق ایچنده بکا امان ویرسون و بنی جوارینه
آلسون تا قریش قبائلنه وضع منت ایتمش اولسون والی الابد دیللرده
ثناسی سویلنسون وقاعدهٔ عرب انك اوزرینه ایدیکه براولو کشی یاخود
براولو کشینك اوغلی برقومه امان ویروب کندو جوارینه آلسه کیمسه
اول قومه تعرضه قادر اولمزایدی دشمن دیارنده دخی اولسه واسلام
بو قاعده یی مقرر ومؤکد قیلدی نتکم علی بن ابی طالبدن مرویدر که ایتدی
حضرت بیوردیکه (المسلمون تتکافی دماؤهم ویسعی بذمتهم ادناهم
ویرد علیهم اقصاهم وهم علی ید من سواهم الا لایقتل مسلم بکافر
ولا ذو عهد فی عهده) القصه فاطمه ابو سفیانه جواب ویردی که بنم
اوغلانلرم صبیلردر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اذنسز برایش
ایتمکه قادر دکللردر پس ابو سفیان مأیوس اولوب علی مرتضی قاتنه
واردی وایتدی یا ابا الحسن بزی کندی جواریکه آل و محمددن شفاعت
ایت که تا بزم مدت صلحمزی زیاده ایده علی مرتضی ایتدی ای مسکین
ابو سفیان ایش الدن کتدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بر عزیمتی که مصمم ایتدی انك خلاف مرضیسی اولان نسنه لرده اکا
سوز سویلمکه کیمسه قادر دکلدر ابو سفیان ایتدی یا علی بنم ایشم پك
مشکل اولدی و کندی مهممك چاره سنی بیله مدم بکا برصواب یول
کوستر علی مرتضی ایتدی سن قومك اولوسیسن هیچ اندن یکرکی اولمز که

همان قاقارسن وآواز بلند ایله چاغروب درسنکه بن ایکی جانبدن حلیفلری
امان وجواریمه آلدم ابوسفیان ایتدی بویله دیمکله بنم دردیمه درمان
اولورمی علی ایتدی صانورمکه اولور بوندن غیری برچاره دخی بیلم پس
ابوسفیان قالقوب ندا ایتدیکه بیلك وآگاه اولوککه هر ایکی جانبك
حلیفلرینی امان وجواریمه الدم وامیدم بودرکه محمد بنم جواریمی رد ایتمیه
اندنصکره مسجد رسول اللهه واروب ایتدی یا محمد سندن اومازین که
بنم جواریمی رد ایدهسن حضرت ایتدی ای اباسفیان سن بوسوزی
سویلرسن پس ابوسفیان مکه یه کتدی چون مدت سفری طویل اولدی
قریش کمانه دوشدیکه ابوسفیان دیندن دونوب محمده متابعت
ایتمش اوله ایدرلرکه چون ابوسفیان کیجه وقتی ایدیکه مکه یه کلدی
وخانه سنه کیردی زوجه سی هند ایتدی عجب کیج کلدك قوم سنی محمدك
دیننه کیردی دیو کمانه دوشدیلر بونك برله ضمننده فائده اوله جق
بر مصلحت کوردك ایسه کیدوب اکلندیککه دکر ابوسفیان کچن حکایتلری
علی التفصیل سویلدی هند اکا رسوللرك چرکنی سن سین دیو قولا
وفعلا خورلقلر کوستردی چون صباح اولدی ابوسفیان قریش ایله ملاقات
ایتدیکده اندن سؤال ایتدیلرکه نه مصلحت کوردك اولدخی تمام کچن
احواللری تقریر ایلدی قریش ایتدیلر هیچ برایش کورمامشسن نه جنك
خبری کتوردك که حاضر وآماده اوله یزونه صلح خبری کتوردککه فارغ
وآزاده اولهیز وعلی سنی هزل ایتمشکه ایکی طرفك حلیفنی جوار یکه
آلدیمش سنك جواریکی نقض ایتمك انلره آساندر (نقلدرکه ابوسفیان
مکه یه کتدکدنصکره اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم سفر حاضرلغنه
مشغول اولدی وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها یه اسباب سفری مخفیجه
حاضر ومهیا ایت دیو بیوردی حضرت عایشه دخی اول خدمته قیام ایتدی
ابو بکر الصدیق رضی الله عنه کلوب کوردیکه عایشه اسباب سفر تدارک ایدهدر
عایشهدن صوردیکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمك سفر نیتی
واردر عایشه بیلمزم دیدی ابو بکر ایتدی اکراویله برنیتی وارایسه سویله
بردخی تدارک ایده اولالم عایشه بنده بیلمزین دیدی صدیق بوسوزده ایکن
اول حضرت طشره ده ایدی کلوب ایچرو کیردی ابو بکرانك قاتنه واروب
ایتدی یا رسول الله سفر داعیه سیمی ظهور ایتدی حضرت ایتدی بلی ابو بکر

ایتدی قریش اوزرینه می کیدرز حضرت ایتدی بلی قریش اوزرینه کیدرم لکن بوسوزی مخفی طوت دیدی وایتدی (اللهم خذ علی ابصارهم فلا یرونی الا بغتة) وسائر اصحابه دخی بیوردی تا سفر تدکی کوروب سلاحلرینی تکمیل وتدارك ایدهلر پس خلق سفره حاضر اولوب لکن اول حضرتك عزمی نه جانبه در یقینا بیلمزلردی (وایدرلر که سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم یوللری ضبط ایتدیردی تا مکه یه کیمسه کیتمیه ومدینه اطراف ونواحیسنده اولان قبائل عربه خبرلر کوندردیکه خدایه وروز جزایه ایمان کتورنلر ماه رمضانك اولنده مکمل ومسلح مدینه یه داخل اوله لر تمام قبائل عرب غفار ومزینه وجهینه واشجع کبی وقت موعودده مدینه یه کلوب اول سرورك خدمتنه ایرشدیلر الا بنی سلیم که انلر بوادی قدید منزلنده کلوب لشکره ملحق اولدیلر وصحته ایرشمشدر که چون خواجهٔ کائنات علیه افضل الصلوات مکه عزیمتنی مصمم قیلدی حاطب بن ابی بلتعه قریشه برمکتوب یازدی مضمونی بوکه (یامعشر القریش ان رسول الله جاءکم بجیش کاللیل یسیر کالسیل خدا حقیچون اکر مکه یه یالکز وارسه حق تعالی اکا نصرت ویره ووعده سنه انجاز قیله کندی مصلحتکزده بر تدبیر ایده سز والسلام) برروایت دخی اولدر که مضمون مکتوب بوایدیکه بومکتوب حاطب بن ابی بلتعه دن سهیل بن عمرو وصفوان بن امیه یه وعکرمة بن ابی جهله یازلمشدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برلشکر تجهیز ایدوب قبائله غزایه کیده رز دیوندا ایتدرمشدر کمان ایترینکه مکه دن غیری یره کیده سزکه بزم ارامزده حقوق واردر دیلد مکه سزی خبردار ایدم والسلام واول مکتوبی مزینه قبیله سندن برعورته که عمروك مولاتی یعنی آزادلو قولی ایدی آدینه ام ساره وبرروایتده کنود دیرلردی اکا ویردیکه قریشه ایرشدیره واکا اجرت قدم اون قزل التون وبربرد ویردی اول عورت حاطبك مکتوبنی الوب صاچنك اور کوسی ایچنده پنهان ایدوب مکه یه روان اولدی واول حالی طرف آسماندن حضرته خبرویردیلر پس علی مرتضایی وزبیر بن العوامی وابو مرثد غنوی یی وبروایتده ابو مرثد یرینه مقداد بن اسود کندی یی وبرروایتده عمار بن یاسری طلب ایدوب بیوردیکه طور مکز روضهٔ خاخ دیدکاری موضعه ایریشکز انده برعورت بولورسز اول عورتده برمکتوب واردر اول مکتوبی

آلوب کتورك علی مرتضی یارانیله امر موجبنجه یوله روانه اولدیلر روضهٔ
خاخده اول عورته ایرشدیلر واندن مکتوبی استدیلر انکار ایلدی انك
اثواب واثقالنی تمام اهتمامله ارادیلر مکتوبی بولمدیلر کیرو دونمك قصدین
ایلدیلر علی ایتدی خدا حقیچون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بزه
یلان سویلمدی واکا کوکدن یلان خبر کتورمدیلر وقلیج چکوب اول
عورتك اوزرینه حواله اولدی و ایتدی یا مکتوبی چیقاررسن
ویاخود سنی عریان ایدرین وبر روایتده دخی بیوردی یا مکتوبی چیقاررسن
ویاخود باشکی بو یولده قورسن عورت کوردیکه علی ایشنده جددر
صاچنك ایچندن مکتوبی چیقاروب علی یه تسلیم ایلدی علی اول مکتوبی
الوب حضرتك قاتنه کتوردی اول سرور حاطبی حضورینه کتوردوب
ایتدی بو ایشی ایتمکه سکا نسنه باعث اولدی حاطب ایتدی یارسول الله
تعجیل بیورمه خدا حقیچون بن مؤمنم ودینمی تبدیل وتغییر ایتمامشمدر
ونفاق وارتداد یولنه کتمامشمدر قریشدن وقریشك حلیفلرندن
دکیلم لکن مکه ده اهل وعیالمی ومالمی حمایت ایدر هیچ بر کیمسم یوقدر
اما سائر مهاجرین اصحابدن هر برینك اقربالری واردر که اول طرفده
اولان اهل ومالارینی حفظ وحمایت ایدرلر دیلدمکه بو مکتوبی قریشه
کوندرمکله اوزرلرنده بر حق اثبات ایتمش اولمکه اول ملاحظه ایله مکه ده
بنم اهل وعیالمی ومالمی محافظه ایدهلر بندن بو صادر اولان فعله بوندن غیری
باعث یوقدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بیلك واکاه اولك که
حاطب طوغری سویلر عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه حاطبه
ایتدی قاتلك الله بیلمزمیسنکه پیغمبر علیه السلام مکه یه توجهی فاش
اولمامغیچون نیجه یوللره سالك اولدیسن قریشه مکتوب یازوب انلری
خبردار ایدرسن قوبنی یارسول الله شو منافقك بوینی اورایم حضرت
ایتدی صبر ایله یاعمر تندلك کوسترمه تحقیقا اول کشی بدر غزوه سنده
حاضر اولمشدر و (ان الله قد اطلع علی اهل بدر فقال اعملوا ما شئتم فقد
غفرت لکم) و بر روایتده (فقد وجبت لکم الجنة) و بر روایتده (فساغفر
لکم) بیورمشدر وایدرلر که چون حضرت بو سوزی سویلدی عمرك
کوزلرندن قطره قطره یاشلر روان اولدی وایتدی خدا ورسولی اعلمدر
و بو آیت کریمه اول قصه ده نازل اولدی (یا ایها الذین آمنوا لاتتخذوا

عدوی وعدوکم اولیاء) وایدرلر که خلفادن بریسی بر یهودی یی وزیر ایدندی ایرتسی کون انك امامی نمازده بو آیتی اوقودی وخاموش طودی خلیفه فی الحال متنبه اولوب معزول ایتدم دیدی اندنصکره امام دخی قراءته باشلیوب نمازی تمام ایلدی (روایتده کتور مشلردر که حضرت مکه جانبنه روان اولمازدن مقدم هجرتدن سکزنجی ییلك ماه رمضانی غره سنده ابو قتادهٔ انصاری یی سکزبوزکشی ایله اضم قبیله سنه کوندردی تاخلق او لکانه دوشه لر که حضرتك مرادی اول جماعت اوزره کتمکدر ومحلم بن جثامهٔ لیثی اول لشکر اهلندن ایدی یولده عامر ابن الاضبط اشجعی اولنلره ایرشدی واهل اسلام طریقه سی اوزره انلره تحیت ایلدی قوم اول مقدار ایله انك اسلامنه حکم ایدوب اکا تعرض ایتمدیلر اکن محکم بن جثامه نك زمان جاهلیتده نبرو اکا عداوتی اولمغله بومعنایی یعنی طریقهٔ اهل اسلام اوزره تحیت ایتدیکنی قورقوسندن اولمغله حمل ایدوب انك اوزرینه حمله قلدی وانی اولدردی وانك لباسنی ودوه سنی ومتاعنی الدی واول لشکر قومی تامراد ایتدکاری یره دك کتدیلر دشمنه قارشمقسزین کیرودوندیلر وچون ذی خشب دیدکاری موضعه ایرشدیلر اشتدیلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مکه جانبنه توجه ایتمش پس حضرتك آردنجه روان اولدیلر وسقیا دیدکاری منزلده اول سرورك خدمتنه ایرشدیلر و بو آیت محلم ابن جثامه شاننده نازل اولدی (یاایها الذین آمنوا اذا ضربتم فی سبیل الله فتبینوا ولاتقولوا لمن القی الیکم السلام لست مؤمنا تبتغون عرض الحیواة الدنیا فعندالله مغانم کثیرة) نقلدر که محلم کلدی واول سرورك قارشوسنده دیزی اوزره اوتوردی والتماس ایتدیکه اول سرور انکیچون استغفار ایلیه رسول الله صلی الله علیه وسلم انك عامری قتل ایتدیکنی استماع ایتمکله کامبارك خاطری منکسر اولمشیدی بیوردیکه (لاغفرالله لك) محلم اغلیه رق حضرتك مجلسندن قالقوب کتدی وکوزینك یاشنی سیلوب تأسف ایتدی ایدرلر که محلم یدی کوندنصکره دنیادن آخرته نقل ایلدی وچون دفن ایتدیلر زمین انی قبول ایتمیوب طشره آتدی بو خبری اول حضرته ایرشدردیلر یعنی محلمی یرقبول ایتمدی دیدیلر حضرت ایتدی زمین محلمدن بترنیجه جماعتی قبول

ایتمشدر ولکن حق تعالی دیلدیکه سزی متعظ قیله ومؤمن قوانك سزه احترامنی بیلدیره و بر روایت دخی اولدرکه بوردیکه حق تعالی دیلرکه مؤمن قوانك قتلنده سزه برآیت و برنشان کوستره انکیچون احادیثده وارد اولمشدرکه (قال النبی علیه السلام لزوال الدنیا اهون علی الله من سفك دم امرئ مسلم بغیر حق) القصه محلك میتنی برطاغه چقاروب براقدیلر واطرافنه طاش دیزدیلر وبو آیتك سبب نزولنده بعض مفسرین آخر وجهلر دخی یازمشلردر والله اعلم (ارباب سیر رحمهم الله تعالی کتورمشلردرکه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ابودهم غفاری یی و بر روایتده ابن ام مکتومی مدینه ده یرینه خلیفه قویوب ماه رمضانك اونجی کونی چهارشنبه کون و برقولده ماه رمضانك ایکنجی کونی مدینه دن طشره چیقدی وزوجات مطهراتدن ام سلمه یی بیله کتوردی و بیوردیکه ابوعنبه قیوسنده لشکرکاه دوزدیلر واول موضعده عرض لشکر ایتدیلر مهاجرلردن یدیوزار واوچیوز آت وانصاردن درت بیك ار وبشیوز آت ومزینه قبیله سندن بیك کشی کلمشلرایدی وانلرك ایچنده یوزنفر زره پوش و یوز رأس آت وارایدی واسلم قبیله سندن درت یوز ار واوتوز آت و بنی کعب ابن عمرودن بشیوز ار کذلك سائر قبیله لردن دخی بواولك نیجه جماعتلر کلشیدی وانلرك تعیین عددلری معلوم اولمادی چون صلاصل منزلنه ایرشدیلر حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم زبیر بن العوامی ایکیوز ارایله اوکجه طلیعه رسمی ایله کوندردی وقدید منزلنده علملر وسنجاقلر ترتیب ایدوب مهاجرین وانصار وسائر قبائله تسلیم ایلدی وبنی سلیم قبیله سی حضرته اول منزلده ایرشدیلر وبیکه قریب ارایدیلر وجمله سنك نیزه لری وارایدی واکثری آتلوایدی (ومکه اهالیسندن بعضیلری مدینه یه هجرت قصدیله مکه دن چیقوب کلورلر ایدی یولده اول حضرته قاوشدیلر اول جمله دن بری عباس بن عبدالمطلب ایدی اهل وعیالیله کلور ایکن ذوالحلیفه ده سقیا منزلنده اول حضرته ایرشدی خواجهٔ کائنات عباسی کوردکده خوش وقت ومسرور اولدی واکا امر ایتدیکه متاعنی مدینه یه کوندروب کندیسی اول حضرته همراه اوله و بریسی دخی ابن عم رسول الله سفیان بن الحارث بن عبدالمطلب

ایدی وبریسی دخی ابن عمهٔ رسول الله عبدالله بن ابی امیة بن المغیرة المخزومی ایدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول ملاقاتده انلره التفات ایتمدی زیرا اول سروره چوق جفا وایذا وچوق حرمتسزلکلر ایتمشلر ایدی آخر کار ام سلمه انلری اول حضرتدن شفاعت ایلدی پس اول سرورك مجلسنه یول بولوب شرف اسلامله مشرف اولدیلر (نقلدرکه چون مدینه دن چیقدیلر حضرت منادیه ندا ایتدردیکه ایستین صائم اولسون وایستین افطار ایتسون وبرروایت دخی اولدرکه مدینه دن کدید دیدکاری موضعه دك صائم اولدیلر اندنصکره افطار ایتدیلر ابن عباسدن مرویدرکه چون عسفان منزلنه نزول ایتدیلر حضرت برقدح صواستدی واول قدحی النه الوب یوقارو قالدردی شویلکه هرکس انی کوردیلر پس اول قدحدن صوایچوب افطار ایتدی وتامکه یه وارنجه صائم اولمادی وجابردن مرویدرکه حضرت اولکونده اول صویی ایچوب افطار ایتدکدنصکره اول حضرته عرض ایتدیلرکه بعض کیمسه لر افطار ایتیوب صائم اولیورلر حضرت ایتدی (هم العصاة هم العصاة) روایتده کتورمشلردرکه چون مر الظهران منزلنه که اندن مکه یه وارنجه درت فرسنك یولدر ایرشدیلر اول موضعده نزول ایتدیلر اولوقتده حضرتك لشکرنده اون بیك ار (وبرروایتده اون ایکی بیك ار جمع اولمشیدی حضرت بیوردی تا هرکس اول کیجه قوناقلرنده آتشلر یاقدیلر وتا اول وقته دك قریش پیغمبرك احوالندن خبردار دکلر ایدی ولکن خوف اوزره ایدیلر زیرا بیلورلر دیکه اول حضرت البته مکه یه قصد ایتسه کرکدر ابوسفیانه ایتدیلر سن طشره چیقوب نه خبرواردر تفحص ایله واکر محمده قاویشر ایسك بزه امان دیلیو ویر پس ابوسفیان بن حرب وحکیم بن خرام وبدیل بن ورقا مکه دن چیقوب تا مر الظهران تپه سنه ایرشدیلر کوردیلرکه اول وادی یی تمام آتش طوتمش ابوسفیان ایتدی بو آتشلرندر والله که عرفه کیجه سی آتشلرینه بکزر بدیل بن ورقا ایتدی بو آتش خزاعه قومی آتشیدر ابوسفیان ایتدی والله که خزاعه قومی اقل واذلدر بو آتش چوق آتشدر انلر دکلدر وبرروایت دخی اولدرکه چون خیمه لری کوردیلر واتلرك صهیلی آوازینی اشتدیلر قورقدیلر وایتدیلرکه بو نلر بنی

كعبدر خزاعه قومنى جمع ايدوب جنك آتشنى ياقلشلر ديمشلردر بريسى
دخى ايتدى بونلر خزاعه دن زياده در خدا حقيچون بز بونجلين
آتش كورمدك مكر عرفه كيجه سى حاجيلرك ياقديغى آتش اوله عباس
ابن عبدالمطلبدن رضى الله تعالى عنه مرويدركه ايتدى چون اول
كيجه مرالظهرانده اول آتشلرى كوردم كندى كنديمه ايتدم اكر
پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم قريش كلوب كنديدن امان طلب
ايتمزدن مقدم بو لشكر ايله مكه يه كيررسه انلرك حاللرى مشكل اولور
وكوكلرى قازيلور پس اول حضرتك مخصوص قاطرينه سوار اولوب
سوردم تاكه اراك موضعنه ايرشدم مقصودم بوكه شايدكه براوطونجيه
وياخود برسودجيه وياخود مكه يه كيدر براهل حاجته قاوشوب صورت
احوالى اكا سويليم تامكه يه واروب خبر ايرشدره انلردخى برفكر ايدوب
باشلرينه برچاره كوره لر ناكاه ابوسفيان وبديلك آوزلرينى ايشيدوب
انلر ايديكنى بيلدم وندا ايدوب يا ابا حنظله ديدم انلردخى بنى آوازمدن
بيلوب ابو الفضل ميدر شوندا ايدن ديديلر بن ايتدم بلى ابو الفضلدر
انلر ايتديلر بونلرندر بن ايتدم واى سكا كه خدانك رسوليدر اون بيك ارايله
اوزريكزه كلمشدر ابوسفيان ايتدى يابزه چاره نه در بن ايتدم بو قاطرك
اردينه سوار اول تاسنى حضرت قاتنه ايلده يم وسنك ايچون امان
ديليه يم ابوسفيان قاطرك آردينه سوار اولدى وبديل وحكيم دونوب
مكه يه كتديلر (و برروايت دخى اولدركه بديل وحكيم دخى ابوسفيان ايله
همراه اولديلر پس رسول اللهك مجلسنه كلديلر ومسلمان اولديلر (القصه)
عباس ايدر ابوسفيانى قاطرك اردينه آلوب لشكرگاهك اورتاسنه كلدم وهرقنغى
آتشك اوزرينه اوغرادم ايسه اول قوم اياغه قالقوب بو كيمدركه بو وقتده
اوزريمزه كلدى ديرلر ايدى صكره بنم پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلمك
قاطرى اوزره سوار اولديغمى كوروب ينه يرلرينه اوتورورلر ايدى وپيغمبرك
عميدر قاطرينه سوار اولمش كچوب كيدر ديرلر ايدى وهيچ بكا تعرض
ايتمزلر ايدى تا عمر بن خطابك خيمه سنه ايرشدم انك آتشى زياده بيوك
آتش ايدى ابتدا بنى كوردكده هيچ طمعدى چون آردمده ابوسفيانى
كوردى همان يرندن صچرايوب ايتدى بو عباسك اردنده كى الله دشمنى
ابوسفياندر الحمد لله كه اليمه كيردى انك نه امانى واردر نه ايمانى واردر

دیوب قلیچ چکدی وآردیمزدن حضرتك مجلسنه روان اولدیکه بزدن مقدم اول حضرتك قاتنه واروب ابو سفیانك قتلنه اذن اله بندخی قاتره اوکچه ایدوب اندن مقدم کندیمی حضرتك خیمه سنه ایرشدردم وفی الحال عمر آردمدن ایریشوب ایتدی یارسول الله بوشخص اللهك دشمنی ابوسفیاندر حق تعالی انك اوزرینه بزه ظفر احسان أیلدی ایمان وامانی اولمادیغی حالده فرمان بیورتا بوینی اورایم عباس ایدر بن ایتدم یارسول الله بن اکا امان و یردم وجوار یمه آلدم عمر طورمزانی اولدرمك استر حضرت ایتدی ای ابوسفیان مسلمان اول تاسلامتده اوله سن ابوسفیان ایتدی یالات وعزانی نیجه ایدیم عمر بوسوزی ایشیدوب ایتدی اکر خیمه نك طشره سنده اولیدم بوسوزی بردخی سویلیه مزدك یعنی حضرتك مجلسی حرمتی اولمیدی سنی اولدرردم بن ایتدم ای عمر ابوسفیانك سنك قاتکده بنی عبد منافدن اولدیغندن غیری هیچ برعذر وبهانه سی یوقدر اکر بنی عدیدن اولیدی انك قتلنده بوقدر مبالغه ایتمزدك عمر ایتدی ای عباس اویله دیمه سنك اسلامه کلدیکك بکا اولقدر خوش کلدیکه اکر بابام حیاتده اولوب اسلامه کلسه ایدی اولقدر خوش کلمیه ایدی زیرا بیلورمکه سنك اسلامك پیغمبره زیاده خوش کلدی پس حضرت بزی تسکین ایدوب ایتدی ای عباس بوکیجه ابوسفیانی کندی چادرکده حفظ ایدوب صباح بنه کتور عباس ایدر انی چادریمه کوتوردم ایرتسی صباح اولدقده سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلمك خیمه سنه واردق حضرت ایتدی وای سکا ای ابوسفیان وقتی کلمدیمی که الله تعالیدن غیری الوهیته لایق برمعبود یوق ایدیکنی بیله سن ابوسفیان ایتدی انام بابام سکا فدا اولسون عجب کریم سن وعجب حلیم سن واقربایه مرحمت واحسان ایدیجیسن بن سکا بوقدر جفالر ایتمشیکن سن بکا بویله لطف بیوررسن بیلدمکه اللهدن غیری خدا یوقدر اکر اللهدن غیری خدا اولیدی بوکون بزه مدد ایرشدیردی حضرت ایتدی ای ابوسفیان وقتی کلمدیمیکه بن اللهك رسولی اولدیغمی بیله سن ابوسفیان ایتدی شمدی یه دك شك اوزره ایدم عباس ایدر بن ایتدم ویلك یا اباسفیان نیجه برسوزی اوزادرسن تیز اول ایمان کتور

والاشهدی عمرکلور بو ینکی اورر ابوسفیان ایتدی (اشهد ان لا اله الاالله وان محمدارسول الله) عباس ایدر بن ایتدم یارسول الله ابوسفیان فخر وشرف وجاهه محبتلو برکشیدر اکا برمرتبه احسان بیورکه مکه اهالیسی اراسنده معزز ومکرم اوله حضرت ایتدی (من دخل دار ابی سفیان فهوآمن ومن القی السلاح فهوآمن ومن اغلق بابه فهوآمن) پس ابوسفیان حضرتدن دستور دیلدی ومکه یه کتمکه مأذون اولدی چون ابوسفیان کتدی عباس ایتدی یارسول الله بن ابوسفیاندن امین دکلم چون مکه یه واره ینه عناد طریقنه سالك اولوب مرتد اوله انی بونده حبس ایله تالشکر اسلامی بوکوکبه وشوکتله کوره وانلرك هیبتی قلبنده متمکن اوله حضرت ایتدی وارسن انی محافظه قیلوب برتنك محلده طورغور تا الله تعالینك لشکرینی کورسون عباس ابوسفیانك آردندن ایریشوب باباحنظله دیوندا ایتدی ابوسفیان قورقوب ایتدی ای بنی هاشم بکا غدرمی ایتمك استرسز عباس ایتدی یوق اهل نبوتده غدر اولماز لکن دیلدمکه برمحلده توقف ایدوب مشرکلر ایچون مرتب ومهیا اولمش سلاحلریله حق تعالینك جنودینی کوره سن پس عباس ابوسفیانی برطاربول اوغراغی محلده طورغوردی تاکروه کروه لشکر اسلام کچوب کتدیلر وهر کروهی عباسدن صورار دی عباس دخی تعریف و تعیین ایدر ابوسفیان درایدیکه بونلری نیلیدیم بونلر بنم مهمم دکل پس رسول اللهك خاص جماعتی پیدا اولدی ابوسفیان کوردیکه حضرت ناقهٔ قصوایه سوار اولمش برطرفده ابوبکر و برطرفنده اسید بن حضیر وانلرایله حضرت مصاحبت ایدروسائر اکابر مهاجر واعیان انصار کیمی پیاده و کیمی سوارجمله سی مکمل ومسلح تکبیر ایدرك کچوب کتدیلر ابوسفیان لشکر اسلامی چون اول عظمت وهیبت ایله کوردی کوزلری خیره اولوب ایتدی ای عباس قرنداشك اوغلنك ملکی وسلطنتی زیاده عظیم اولمش عباس ایتدی ای مسکین ابوسفیان سن هنوز بوکاملك دیرسن بوملك وسلطنت دکلدر بلکه نبوت ورسالتدر روایدرلرکه اول کون سعد بن عبادهنك علم انصار النده ایدی بیك نفرایله کچوب کیدر ایکن ایتدی بوکون باش کسمك وقان دکمك کونیدر و بوکون برکوندرکه اهل حرمه حرمت ایتمزلر وقریشی خور وذلیل ایدرلر اندنصکره یوزینی انصاره

دوندروب ایتدی ای کروه اوس وخزرج بوکون یوم احدك انتقامنی آلسه کرکرکدر ابوسفیان عباسه ایتدی (هذا یوم الدمار) چون اول حضرت واول حضرتك خاصه آلایی ابوسفیانك برابرینه ایرشدیلر ابوسفیان فریاد ایدوب یارسول الله قومکی قیروب هلاك ایتمکه امرمی ایتدك حضرت ایتدی یوق پس ابوسفیان سعدك سویلدیکی سوزلری اول حضرته عرض ایلدی وایتدی الله حقیچون وقریشله اولان قرابتك حقیچون انلری عفو بیوروب قانلرندن کچ و حقلرنده احسان وعاطفت قیل زیرا سن خلقك یکرکی واقربایه مرحمت ایدیجیرکیسن اول سرور ایتدی ای ابوسفیان سعد خطا ایتمشدر بوکون مرحمت کونیدر بوکون حق تعالینك قریشی عزیز ایتدیکی کوندرو بوکون حق تعالینك بیتی کعبه یه تعظیمی زیاده وله جق کوندرو بیتنه لباس کیدردیکی کوندر وعلی مرتضایه ایتدی وار سعدك الندن علمی آل ورفق ورأفتله مکه یه داخل اول و برروایت دخی اولدرکه اول حضرت سعددن علمی آلوب سعدك اوغلی قیسه ویردی و برروایتده علمی اندن آلوب زبیربن العوامه ویردی حضرتك لواء خاصه سی دخی زبیرده ایدی شویلکه ایکی لوا ایله مکه یه داخل اولدی و بوروایتلرك جمع توفیقی اول وجهله ممکندرکه علی مرتضا علمی سعددن الوب مکه یه کیرمش اوله صکره سعدك خاطرینی تطییب ایچون اول علم سعدك اوغلی قیسه ویرلمش بیورلمش اوله بعده سعد مبادا که اوغلندن برنامرضی حرکت صادر اوله دیو حضرتدن التماس ایدوب علمی قیسدن الدیروب زبیره ویردرمش اوله ورروایات صحیحه نك بعضیسنی بوجمع وتوفیق تأیید ایدر (لشکر اسلام چون ذی طوی دیدکلری موضعه ایرشدیلر حضرت اول ارایه کلنجه یه دك توقف ایتدیلر و اولکون اول لشکردن شویله غبار قالقدیکه طاغلرك باشنه ایرشدی وقریشك اول حضرتك کلدیکندن خبرلری یوغیدی چون ابوسفیانی ایراقدن کوردیلرکه تعجیل ایله کلورانی استقبال ایتدیلر وایتدیلرکه آرد کجه کلان کیمدر و بو قالقان غباره سبب ندر ابوسفیان ایتدی وای سزه محمد آهن و پولاده غرق اولمش برلشکر عظیمله کلوب ایرشدی وانك اکثر آتلولری دلاورلردر انلر ایله مقاومته کیمسه نك طاقتی یوقدر و محمد ایتدی هر کیم سنك منزلکه داخل

اواورایسه امانده اوله وهر کیمکه سلاحنی براغه امانده اوله و هر کیمکه
خانه سنه کیروب قاپوسنی قپایه امانده اوله وهر کیمکه مسجد حرامه کیره
امانده اوله انلر ایتدیلر قبحك الله بونه خبردر که بزه کتوردك وابو سفیانك
زوجه سی هند استقباله چیقمشیدی اندن بو نوع کلماتی اشتدکده صبر
وتحمل ایده میوب کلوب ابوسفیانك صقالنه یاپشدی واکا خوارلقلر
ایلدی وایتدی ای آل غالب بو احمق قوجه یی اولدرك تا بویله سوزلر
سویلمیه ابوسفیان ایتدی بنی خورلیه بلدیکك قدر خورله وتحقیر ایله خدا
حقیچون اکر مسلمان اولمازایسه‌ك بو یوکی اوررلر طورمه وار منزلکده
اوتوروب قپویی اوزر یکه باغله (منقولدر که چون حضرت ذی طوی
دیدکاری موضعه ایرشدی وحق تعالینك انکله کندویه تعظیم
واحترام بیوردیغی آراسته لشکری کوردی بو معنایی ملاحظه ایلدیکه
حق تعالی مکه دن کندویی پنهان وتنها چیقاردی وشمدی آشکاره
نیچه بیك سوار ایله وشوکت وعظمت بی شمار ایله ایلتور تواضعا لله تعالی
مبارك باشنی اشاغه اکدی شویله که لحیه سنك اوجی سوار اولدیغی
دوه‌نك پالانی اغاجنه ایرشدی (و برروایت دخی اولدر که اول حال
اوزره سجدهٔ شکر ایلدی وز بیره بیوردیکه مهاجرین طائفه‌سیله
مکه نك یوقاروطرفندن کدا یولندن کیره وحضرتك خاصه سنجاغنی
حجونه دیکه واندن ایلرو کتمیه تا حضرت اکا ایرشنجه وعبادهٔیه دخی
بیوردیکه لشکر انصار ایله ثنیهٔ مدینه‌یه دیدکاری کدکدن کیره
وخالدبن الولیده حکم بیوردیکه اسلم وغفار وجهینه ومزینه وسائر
قبائل عرب لشکری ایله مکه نك اشاغی طرفندن ایط یولندن کیره
وسنجاغی بیوتك طشره سنه دیکه وخالدك حضرت قبلندن ابتدا
بکلکی اول بکلك ایدی وابوعبیدة بن الجراحی سلاحی اولمیان
جماعتله بطن رادی یولندن کوندردی وکندوسی اذاخر یولندن
روان اولدی وجمله طوائفه تنبیه بیوردیکه کندولره حمله
وهجوم ایتمین کیمسه ایله محاربه ومقاتله ایتمیه‌لر و بیوردیکه
کندی خیمه سنی حجون دیدکاری موضعه قوره‌لر ایدرلر که عکرمة بن
ابی جهل وصفوان بن امیه وسهیل بن عمرو و بنی بکردن و بنی الحارث
ابن عبد منافدن وهذیل واحابیشدن برجماعتله خندمه دیدکاری موضعده

خالدك يولنى باغلوب محاربه يه باشلديلر خالد بالضروره انلرايله مقاتله
ايدوب جنك عظيم واقع اولدى شويله كه مسجد الحرام قپوسنه
قريب خروره ديدكلرى موضعده ايرشديلر يكرمى كشى بنى بكردن اوچ
وياخود درت كشى هذيلدن اولدرديلر واهل اسلامدن ايكى كشى
قتل اولندى بريسى جيش بن الاشقر وبريسى كرز بن جابرايدى و پيغمبر
صلى الله تعالى عليه وسلم ايراقدن سنكو وقليج شعاعنى كوروب سؤال
بيورديكه بوندربن بونلرى مقاتله دن نهى ايتدممى ديدى اصحاب ايتديلر
ظنمز بودركه برجماعت خالدايله جنكه چيقمشلردر وبالضروره خالده انلر
ايله جنك ايتمك لازم كلمش اوله وچون اول فتنه ساكن اولدى اول حضرت
خالده ايتدى بن سزى مقاتله دن نهى ايتدممى نيچون جنك ايتدك خالد
ايتدى يارسول الله انلر بزمله قتاله ابتدا ايتديلر بالضروره انلرى دفع
لازم اولدى حضرت ايتدى (قضاء الله خير) وطبرانى ابن عباسدن
روايت ايدركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم چون مكه يه داخل اولدى
اكا ايتديلر يارسول الله خالد بن وليد قليج چكمش اهل مكه يى قتل
ايده يور اول سرور اصحابدن بربنى كوندردى تا خالده ديه (ارفع عنهم
السيف) يعنى انلردن قليجى قالدر واهل مكه يى اولدرمه ديه پس اول
كشى خالدك قاتنه كلوب ايتدى حضرت سكا (ضع السيف فيهم)
ديدى يعنى انلره قليج اور والكه چكنى اولدر ديدى پس خالد اول كون
اهل مكه دن يتمش كشى اولدردى وحضرت صلى الله تعالى عليه وسلم اكا
عتاب ايدوب ايتدى يا خالد بن سكا خبر كوندروب الكى چك ديدكدن
صكره سن نيچون امره خلاف ايتدك خالد ايتدى يارسول الله سنك
كوندرديكك كيمسه بكا كلوب بيورديغك كبى ديمدى بلكه (ضع السيف
فيهم) ديدى حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اول كشى يى
احضار ايدوب بيورديكه بن سكا نه ديدم اول كشى ايتدى) يارسول الله
ارفع السيف عنهم) ديو بيورمشيدك لكن بن سنك خبريكى خالده
اولاشدرمق اوزره ايكن كوردم بركشى باشى كوكده اياقلرى يرده بنم
كوكسمه برحربه طيايوب ضع السيف فيهم دى اكر ديمز ايسك بوحربه
ايله سنى هلاك ايدرم ديدى حضرت ايتدى (صدق الله وصدق رسوله)
عمم حمزه يى قتل ايتدكلرى كون بن ديمشيدم مكه اكرلم يتشور ايسه قريشدن

یتمش کشی هلاک ایده یم اول کون حق تعالی بنی نهی ایتمشیدی ولکن
بو کون دیلدیکه پیغمبرینك لساندن چیقان سوزك حکمنی و یره پس
بو معنی انکیچون ظهور ایلدی (و برروایت دخی اولدرکه چون مکه یه
داخل اولدی اول حضرته عرض ایتدیلر که مکه لولرندن برجماعت
ضبط اولنیوب مقاتله ایده یورلر اول سرور ابوهریره یه بیوردی تاآواز
بلند ایله انصاری قاتنه دعوت ایلدی انصار او حضرت قاتنه کلدکلرندن
صکره حضرت بیوردی که مکه نك سقاط واوباشلرینی اولدرك ومبارك
النی اول برالی اوزره قیوب (احصدوهم حصدا) بیوردی پس امر
موجبنجه قلیچ چکوب اوباش واولرینی قتل ایتدیلر ابوسفیان اول
حضرت قاتنه کلوب ایتدی یا محمد قریش هلاك اولدیلر خواجهٔ کائنات
علیه افضل الصلوات ترحم بیوروب امر ایتدیکه آیرق قریشی قرمیهلر
و برروایت دخی اولدرکه بیوردی شمدن کیرو قیلیچلر یکزی غلافنه قوك
و برکیمسه یی اولدرمك الا خزاعه قبیله سیکه انلر تاظهر وقتنه دك
بنی بکردن ظفر بولدقلرینی اولدرمه که مجازلردر وبوجهتدن ائمهٔ اسلام
مکه نك عنوة فتح اولنوب یاخود صلح طریقله آنند یفنده اختلاف ایتدیلر
ائمهٔ حنفیه رحمهم الله تعالی اکا ذاهب اولدیلرکه مکه قهر وغلبه ایله
فتح اولندی زیرا حضرت قتاله امر ایتدی وقتال واقع اولدی واهل
مکه دن نیجه کیمسه لر قتل اولندی وائمهٔ شافعیه رحمهم الله تعالی اکا ذاهب
اولدیلرکه صلح طریقی ایله فتح اولندی زیرا حضرت اولبلدهٔ شریفه یه
دخولدن مقدم انلره امان و یردی ودارلری انلره اضافت ایدوب (من دخل
داره واغلق بابه فهو آمن) دیدی واراضیٔ مکه یی غانمینه قسمت بیوردمدی
اما قتاله امر ایدوب قتاله مباشرت اولندیغی برجماعته مخصوص ایدیکه
عناد ومقاتله صددنده اولوب انك اوزرینه اصرار ایتدیلر والله اعلم
(نقلدرکه چون عکرمه وصفوان وسائر اوباش قریش خالدك ضرب
دستنی کوروب واول مقتوللری کوردیلر اقبح وجهله فراره یوزطوتوب
قاچدیلر شویله که آردلرینه باقمدیلر (ایدرلرکه عکرمه فریاد ایدوب
خلقی خالدك جنکنه تحریص ودعوت ایدرکده کفار مکه دن جماس
ابن قیس عکرمه نك آوازینی اشدیجك سلاحنی قوشنوب طشره کتدی

عورتی اکا ایتدی نره یه کیدرسن منزلکدن طشره چقمه جماس ایتدی واروب اصحابی محمد ایله جنك ایده یم انلردن اسیر آلوب سکا کتوره یم بونی دیوب طشره کتدی بر لحظه دنصکره کفاره هزیمت واقع اولوب فرار ایتدکلرنده جماس خانه سنه کلدی و عورتنه ایتدی قپویی قپه که هر کیم که خانه سنده اوتوروب قپوسنی قپار ایسه اکا امان ویرلمشدر عورتی ایتدی سن کیدلیدنبرو خادم کتورردیو انتظارده یم کتوردیکك خادم قنی جماس عورتنه جواب ویرمکیچون بو شعری سویلدی بو ابیات اول شعردندر (شعر) وانت لوشهدتنا بالخندمه ❊ اذ فر صفوان وفر عکرمه ❊ وابو یزید قائم کالمؤتمه ❊ واستقبلتنا بالسیوف المسلمه ❊ یقطعن کل ساعد وجمجمه ❊ ضربا ولا تسمع الا غمغمه ❊ لهم نهیب خلفنا وهمهمه ❊ لم تنطق فی اللوم ادنی کلمه ❊ روایتده کتورمشلردر که چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حجون موضعنه ایرشدی نزول بیوروب کندو ایچون قوریلان چادره دخول ایتدی والنی و یوزینی غباردن یوبوب اندنصکره غسل ایلدی و حضرت غسله مشغول ایکن علی بن ابی طالبك قزقرنداشی امهانی کلوب حضرتك خیمه سنه کیردی و فاطمه رضی الله تعالی عنها غسلخانه پرده سنی کوزه درایدی امهانی ایتدی یارسول الله انامك اوغلی یعنی علی بنم امان ویردیکم ابن هبیری و برروایتده زوجمك اقرباسندن ایکی کیمسه یی اولدرمك استر حضرت ایتدی مرحبا یا امهانی سنك امان ویردیککه بن دخی امان ویردم وغسلدن نصکره سکز رکعت خفیف قوشلق نمازی قیلدی و برروایت دخی اولدر که بوذکر اولنان امور امهانینك خانه سنده کورلدی و امهانینك خانه سی اول محله قریب ایدی و بعض کتب سیرده مسطوردر که حضرت اولکون امهانینك خانه سنه واروب طعامه متعلق برنسنه ك وارمیدر دیدی امهانی ایتدی قرواتمکله سرکه دن غیری برنسنه م یوقدر حضرت ایتدی (هاتی ما اقفر بیت من ادم فیه خل) یعنی کتورانی بیه لم برخانه ده که سرکه موجود اوله اول خانه قاتقدن هیچ خالی اولماز وفن سیرمتأخرلرندن بعضیلری اقفر لفظنی تصحیف ایدوب فانك قاف اوزرینه تقدیمیله افقر اوقودیلر و بویله ترجمه ایلدیلر که سرکه اولان خانه یه فقر یول بولماز لکن بو معنی روایة ودرایة مقبول دکلدر والله اعلم (القصه چون حضرت غسلدن فارغ اولدی ارقه سنه

سلاح ویاشنه توغلغه کیدی وجحوندن تاخندمه دیدکلری موضعه دك
آتلولر صف چکوب حضرتنه منتظر اولدیلر پس اول سرور کندی راحله
سنه سوار اولوب صاغ طرفنده ابو بکر صدیق وصول طرفنده اسید
ابن حضیر روان اولدیلر وبلال بن رباح وعثمان بن طلحة حجبی حضرتك
رکابنجه کتدیلر واول سرور سوره انا فتحنا بی قرأت ایدوب ترجیعله
اوقوردی وبی احرام حرمه کلدی پس حجر الاسودی النده اولان
چوکانیله استلام وتکبیر ایتدی مسلمانلرده موافقت ایدوب تکبیر ایتدیلر
شویلکه تکبیر غلغله سندن مکه یه لرزه دوشدی ومشرکلر طاغ باشلرنده
اول حاللری کوردیلر وایشتدیلر وطواف ایتدکدنصکره بیوردی کعبه
حوالیسنده اوچیوز التمش پوت وار ایدی وبر روایتده اول پتلرك ایاقلرینی
قلای ایله یره مستحکم قیلمشلر ایدی حضرت النده طوتدیغی نیم نیزه
ایله ویاخود بر چوماق ایله اول پوتلرك دیبلرینی اشدی وایدر دیکه
(جاء الحق وزهق الباطل جاء الحق ومایبدئ الباطل ومایعید) واول
پوتلر باوجود که زمینده ثابت ومستحکم ایدیلر آرقه لری اوزره زمینه
دوشدیلر وبر روایتده یوزلری اوزرینه قپاندیلر وابن هشامك سیرنده
ابن عباسدن مرویدر که ابن عباس ایتدی اول سرورك یوزی طرفنه
اشارت ایتدیکی پوتلر قفالری اوستنه دوشدیلر وقفالری طرفنه اشارت
ایتدیکی پوتلر یوزلری اوستنه دوشدیلر واول ایکی روایت سابقك بینلرینی
جمع وتوفیق ابن هشامك بو روایتندن معلوم اولور وبر روایت دخی
اولدر که کافرك قولاقلرینی اول پوتلرك کوزلرینه صوقدی اول پوتلری
واکا عبادت ایدنلری تحقیر ایچون ودخی انکیچونکه کفاره معلوم اوله که
اول پوتلر نفع وضرره قادر دکللردر وکندیلردن هیچ بر مکر وهی دفع
ایده مزلر وهبل واساف ونائله نامنده اولان بیوك پوتلری پاره لدیلر وکتب
سیرك بعضیسنده مسطوردر که بر یوکسك یرده برقاج بیوك پوتلر وار ایدی
شویلکه انلره ال ایرمز ایدی علی مرتضی کرم الله وجهه عرض ایتدیکه
یارسول الله بنم اوموزیمه باصوب شو پوتلری ایندرسك اولمازمی
حضرت ایتدی یاعلی سن بنده اولان نبوت آغرلنه تحمله طاقت
کتورهمزسین سن بنم اوزیمه باصوب بو ایشی ایت دیدی علی مرتضی
امره امتثال ایچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اوموزینه

باصوب اول پوتلری اشاغی براقدی واول حالتده حضرت اندن سؤال ایتدیکه یاعلی کندیکی نیجه کوررسین حضرت علی ایتدی یارسول الله شویله کوردمکه حجب بلر کشف اولندی و کویا بنم باشم ساق عرشه ایرشدی وهرنیه که ال اوزادیرم الیه کلور سید عالم صلی الله تعالی علیه ایتدی ای علی خوشا سنك حالك که کارحق ایدرسین وحبذا بنم حالم که بارحق چکرم و برروایت دخی اولدرکه اول حضرت ایتدی یاعلی استدیککه ایرشدك علی ایتدی نعم یارسول الله اول خدا حقیچونکه سنی راستلغله خلقه کوندردی کندیمی شویله کوردمکه اکر دیلسم آسمانه ال ایرشدرردم پس پوتلری یره آتوب پاره پاره ایلدی واول حضرته شفقت وادب رعایتی ایچون میزاب کعبه جانبندن کندوبی یره آتدی وچون یره اندی برتبسم بیوردی حضرت ایتدی یاعلی نیچون کولرسن علی ایتدی اکاکولرمکه شویله یوکسکدن کندیمی یره براقدم وهیچ بکاضرر والم ایرشمدی اول سرور ایتدی یاعلی سکانجه ضرر ایریشه که سنی طوتن محمد وآشغی ایندیرن جبرائیل ایدی (وایدرلر که شعراء عربدن بری بوابیاتده بوقصه یه اشارت ایلدی (شعر) قیل لی قل فی علی مدحا ❊ ذکرها یخمد نارا مؤصده ❊ قلت لااقدم فی مدح امرئ ❊ ظل ذواللب الی ان عبده ❊ والنبی المصطفی قال لنا ❊ لیلة المعراج لما صعده ❊ وضع الله بنظری یده ❊ فاحس القلب ان قد برده ❊ وعلی واضع اقدامه ❊ فی محل وضع الله یده ❊ مرویدرکه زبیر بن العوام ابوسفیانه ایتدی سنك یوم احدده ناز واغترار ایتدیکك هبل پاره پاره اولدی ابوسفیان ایتدی قوبنی سرزنش ایتمه اکر محمدك خداسندن غیری برخدا دخی اولیدی البته بوندن غیری برصورت دخی واقع اولوردی (وایدرلر که سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم مسجد الحرامك برکوشه سنده اوتوروب بلالی کوندردیکه تاعثمان بن طلحه حجبیه سویلیه که بیت کعبه نك مفتاحنی کتوره وکعبه نك مفتاحی عثمانك اناسی سلافه بنت سعد قاتنده ایدی عثمان اناسی قاتنه کتدی تاواروب مفتاحی آله وکیج کلدی وحضرت انتظار چکردی ورخسار پرانوارندن قطره قطره درلردوکردی وعثمان نیچون کیج کلور دیرایدی وسلافه مفتاحی ویرمیوب ایتدی مفتاحی سزدن الدقلرندنصکره غیری سزه ویرمزلر عثمان ایتدی ای انا مفتاحی ویر تارسول الله قاتنه

ایلتهیم والا بر غیریسی کلوب بو مفتاحی سندن قوماز لر البته الورلر
انلر بو سوزده ایدیلر که ابو بکر صدیق و عمر فاروق سلافه نك خانه سی
قپوسنه کلوب عمر صوت اعلی ایله ایتدی ای عثمان طشره کلکه
خدانك رسولی سکا انتظار چکمه ده در سلافه ایتدی ای اوغلسن
مفتاحی ال وانلره ایلت تحقیقا مفتاحی بندن سنك الدیغك تیم وعدینك
الدقلرندن یکرکدر تیمدن مرادی ابو بکر وعدیدن مرادی عمر ایدی
عثمان اناسندن مفتاحی الوب حضرت قاتنه ایلتدی اولحضرت مبارك
النی اوزاتدیکه اله عباس اایاغه قالقوب ایتدی یارسول الله انام بابام سکا
فدا اولسون نتکه سقایهٔ زمزمی بکا تفویض بیوردك بیت کعبه نك
حجابتنی دخی بکا عطا بیور عثمان چون بو سوزی ایشتدی النی کیرو چکدی
حضرت ایتدی ای عثمان مفتاحی بکاویر عثمان النی اوزاتدیکه مفتاحی
ویره عباس ینه همان اول سوزی سویلدی عثمان ینه النی چکدی
حضرت ایتدی یا عثمان اکر خدای تعالی یه وروز جزایه ایمان کتوردك
ایسه مفتاحی بکاویر عثمان ایتدی یارسول الله آل مفتاحی سنده الله
امانتی اولسون پس سید عالم مفتاحی الدی (ایدرلر که اول حضرت
عمر ایله عثمان بن طلحه یی کوندردیکه واروب کعبه دیوارندن کفارك
نقش ایتدکلری ملائکه وانبیا صورتلرینی وغیریلری محو ایلیه لر عمر امر
موجبجه بیت کعبه یه کیروب تمام صورتلری محو ایلدی الا که ابرهیم
واسمعیلك علیهما السلام صورتلرینی محو ایتمیوب حالی اوزره قودی
اندنصکره اول سرور بیته داخل اولوب بیله سنجه بلال واسامة
ابن زید وعثمان بن طلحه دخی داخل اولدیلر وبیوردی بیتك قپوسنی
قپادیلر تا که ازدحام اولمیه حضرت چون ایچرو کیردی ابراهیم
اوسمعیلك صورتلرینی کوردی ایتدی ای عمر بن سکا صورتلری
محو ایله دیدمی عمر ایتدی یارسول الله ابراهیم واسمعیلك صورتلرینی
محوه جرأت ایده مدم حضرت ایتدی انلری دخی محو ایله حق تعالینك
لعنتی شول قومك اوزرینه اولسونکه کندیلری براتمدقلری نسنه لری
تصویر ایده لر و برروایت دخی اولدرکه ابراهیم واسمعیلك اللرنده
قمار اوقی تصویر اولنمشیدی حضرت انی کوروب ایتدی قاتلهم الله
بو جماعت بو پیغمبرلرك هرکز قمار اوینامدقلرینی بیلورلر ایکن ینه اللرنده

برقضا راوقی تصویرایتمشلر پس برمقدار زعفران طلب ایدوب اول
صورتلری زعفرانله محوایلدی و برروایتده صوکتوردوب اول صورتلری
صوایله یویوب محوایلدی و برزمان بیت کعبه ده اکلندی ونماز قیلدی
ابن عمردن مرویدرکه چون طشره چیقدی ایلروواروب بلالدن
صوردمکه حضرت بیت کعبه ایچنده نه کیفیتله عمل بیوردی بلال
ایتدی ایکی درکی صاغ جانبنه و بردرکی صول جانبنه واوچ درکی
اردینه الوب نمازقیلدی واول زمانده بیت کعبه نك التی درکی وار
ایدی ابن عمرایتدی حضرتك قاچ رکعت نماز قیلدیغنی بلالدن
صورمغه غفلت ایتمشم اماابن عمرك غیرندن آخر روایتلرده کلمشدرکه
ایکی رکعت نماز قیلدی و بوروایته بناء علماء اسلام بیت کعبه ده نافله
نماز قیلمق جائزدر دیمشلر اما فریضه ده اختلاف ایتدیلر جمهور علماء
اکا ذاهب اولدیلرکه فریضه نمازقیلمق دخی جائزدراماصحیح بخاریده
ابن عباسدن وصحیح مسلمده ابن عباسك اسامه دن روایت ایتدیکی
حدیث که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیت کعبه یه داخل اولدقده
هرجانبده دعا ایدوب نمازقیلیوب تاطشره چیقوب بیتك قپوسی برابرنده
نماز قیلوب (هذه القبلة) دیو بیوردیغی علماء حدیث قاتنده معمول به
دکلدر زیراکه ابن عمرمثبتدر واسامه نافیدر وقول مثبت علماء حدیث
قاتنده نافی اوزره مقدمدر نتکه اوصولده مقرردر ومحتملدرکه اسامه
برمهم ایچون طشره چیقمش اوله حضرت اول طشره ده ایکن
ایکی رکعت نماز قیلمش اوله یاخود اسامه حضرتك دعایه مشغول
اولدیغنی کوروب کندی دخی برآخر کوشه ده دعایه مشغول اولمش
اوله وحضرت اول قیلدیغی ایکی رکعتی تخفیف اوزره قیلوب واسامه
دعایه زیاده مشغول ومستغرق اولدیغندن اول سرورك نماز قیلدیغی
کورمامش اوله والله اعلم (القصه بیت کعبه قپوسنی آچدیلر اول
سرور کلوب قپو ایشکنده طوردی وقپونك ایکی سوولرینی ایکی
اللریله طوتدی وخالد بن ولید خلقك ازدحامنی قپودن منع ودفع
ایدردی واول حالده کعبه نك مفتاحی اول حضرتك الندهایدی علی
مرتضی کرم الله وجهه ایلرو واروب ایتدی یارسول الله بیتك حجابتی
منصبنی یعنی مفتاح کعبه یی کندی اهل بیتکه ارزانی بیورنتکه

سقایهٔ زمزمی انلره احسان بیورمشیدك اول سرور عثمان بن طلحه یی طلب ایدوب یاعثمان مفتاحی ال بوكون ایلك ایتمك ووفاقیلق كونیدر دیدی و برروایت دخی اولدر كه بیوردی (خذوهـاایابنی طلحة خالدة تالدة لاینزعهـا منكم الاظـالم) وایدرلر كه (ان الله یأمركم ان تؤدوا الامانات الی اهلها) آیت كریمه سی بوقصه ده نازل اولدی اندنصكره علی یه ایتدی یاعلی بن سزه برایش تفویض ایدرمكه اول ایشدن خلقه سزك نفعكز ایریشه و اول ایشی سزه تفویض ایتمزین كه انده سزه خلقدن نفع ایرشمك مظنه سی اوله پس عثمان حضرتك خدمتی ملازمتی اختیارایدوب مفتاح كعبه یی قرنداشی شیبه یه تسلیم ایتدی تابوزمانه دك مفتاح كعبه اول قومك الارنده باقی قالدی (تنبیه) صاحب كشاف ومفسرلردن غیریسی و بعض اهل سیر نقل ایتمشلردر كه بوآیت كریمه كعبه نك سادنی یعنی خادمی اولان عثمان بن طلحة بن عبدالدار حقنده نازل اولمشدر وانك قصه سی بووجهه اولمشدر كه چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مكه نك فتحی كونی دیلدیكه بیت كعبه ایچنه كیره مذكور عثمان قپویی قپایوب كندیسی كعبه طامی اوزرینه چیقدی وكعبه نك مفتاحنی حضرته ویرمكدن ابا وامتناع ایلدی وایتدیكه انك پیغمبر اولدیغنی بلیدم مفتاحی اكا ویررایدم پس علی مرتضی كرم الله وجهه انك الندن مفتاحی زورایله چكوب الدی وقپویی آچدی تا حضرت بیت كعبه ایچنه كیردی وچون طشره چیقدی مذكور عثمان حضرتدن بیت كعبه خادملكنی التماس ایلدی و بوآیت نازل اولدی اول سرور علی یه بیوردی تاعلی واروب مفتاحی عثمانه تسلیم ایلدی وعذر دیلدی عثمان بن طلحه علی مرتضایه ایتدی مفتاحی الدن الدیغكده زوروجبرایله الدك شمدی رفق وعذر خواهلغه كتوردك بونك سری وسببی ندر علی ایتدی حق تعالی سنك شانكده قرآن كوندردی وآیت منزله یی عثمانه اوقیو ویردی عثمان ایتدی (اشهد ان لااله الاالله وان محمدا رسول الله) وشرف اسلامله مشرف اولدی بوفقیر ایدر بن بوسوزده جمهور اهل سیره مخالفت واردر زیرا عثمانله مراد عبدالدارك اوغلنك اوغلی عثمان ایسه انك باباسی طلحه دكلدر بلكه ابوطلحه در كه اهل سیرك اتفاقیله یوم احدده مشركلرك

علمداری ایدی واولکون قتل اولندی واکر مراد عبدالدارك اوغلی ابی طلحه‌نك اوغلی طلحه نك اوغلی عثمان ایسه که عثمان بن ابی طلحه ابن عبدالدارك قرنداشی اوغلیدر اول عثمان مکه فتحندن مقدم مسلمان اولدی نتکه سابقا ذکری مرور ایلدی والله اعلم (نقلدر که اول زمانده حضرت کعبه قپوسنك سوودلرینه یاپشدی و بیوردیکه (لااله الاالله وحده لاشریك له صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده) ودوکلی خلق طورمشلرایدی اول سرور اهل مکه‌یه نه معامله ایدسه کرکدر ونه دیه جکدر دیو انتظار چکرلردی اندنصکره اهل مکه‌یه خطاب ایدوب ایتدی کندی حقکزده بندن نه کمان ایدرسز ونه دیرسز انلر ایتدیلر (نقول خیرا ونظن خیرا) سنك شانکده یعنی خیردیرز وسندن خیراومارز کریم قرنداشمزسن وکریم قرنداشمز اوغلی سنکه بزم اوزریمزه قدرت وفرصت بولمشسن وانلر اول سوزده حضرت یوسف ایله قرنداشلری قصه سنه ایماواشارت ایتدیلر لاجرم حضرت ایتدی چونکه سزك بنم حقمده ظنکز بودر پس بندخی سزه یوسفك قرنداشلرینه دیدیکی کبی (لاتثریب علیکم الیوم یغفرالله لکم وهوارحم الراحمین) دیرم و برروایت دخی اولدرکه بیوردی (اذهبوا فانتم الطلقاء) و برخطبهٔ بلیغه اوقودی وخلقه نصایح ومواعظ بیوردی وجاهلیتك عادات ورسومنی خصوصا ربانی نهی ومنع ایلدی واحکام قصاص ودیات مغلظه ومخففه‌یی وشبه عمدوخطایی بیان ایلدی وجاهلیت دعوالرینك بطلاننه حکم ایلدی و بیوردیکه ای قریش حق تعالی اراغ ایلدی سزدن یابالر ایکزایله جاهلیت فخری ایتمکی وخلقه باباریکز واسطه‌سیله تکبر وتعظم قیلمغی یعنی دوکلی اومقوله فعللری ترك ایدك زیرا جمله بنی آدم آدمك اوغلاریدر وآدم طپراقدن خلق اولنمشدر بر برلرینك اوزرینه فضل وزیاده لکلری یوقدرمکر تقوی ایله اوله و بوآیتی اوقودی (یاایها الناس اناخلقناکم من ذکر وانثی وجعلنا کم شعوبا وقبائل لتعارفوا ان اکرمکم عندالله اتقیکم ان الله علیم خبیر) وثبوته بالغ اولمشدرکه چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اهل مکه‌یی قتلدن عفو بیوردی اول تلطف واحسانکه انلره ایتدی انصار بربرلرینه ایتدیلر بوکشی یعنی پیغمبر قبیله وعشیرته میل ومحبت وکندی شهرینه

رغبت ایتدی چون بو سوزی انصار سـو یلشـدیلر اول حضرتـه آثار
وحی ظـاهر اولوب چون تجلی اولدی بوردیکه ای انصـار شو یله
شو یله دیمش سزانلر ایتدیلر بلی یارسول الله دیدك حضرت ایتدی کلا
وحاشـا که بن او یله ایدم بن حق تعـالینك قولی ورسولیم خدایه وسزه
هجرت ایتمشدر بنم حیاتم سزك حیاتکزله درومماتم سزك مماتکزایله در
انصـار اغلمغه باشلدیلر وعرض ایتدیلرکه والله بز بوسوزی خدا ورسوله
ضنتمزدن سو یلدك حضرت ایتدی خدا ورسولی سزی اشبو سـوزده
تصدیق ایدرلر ومعذور طوتارلر(وایدرلرکه چون او یله نمـازینك وقتی
داخل اولدی بلاله بوردی تاکعبه طامنك اوزرندن اذان اوقودی اول
وقتده کفـارك بعضیسی طاغلرده و بعضیسی مسجد الحرامده ایدیلر
چون بلالك اذانی اشتدیلر انلردن بر جماعت نامزا سوزلر سو یلدیلر
و جبرائیل اول حضرتی اندن خبردار ایلدی و حضرت اول جماعتی
کتوردوب هر برینه سن نه دیدك دیدی انلرشرمنده اولوب بحساب ایتدیلر
اول قصه برجماعتك سبب اسلامی اولدی، حارث بن هشـام وعتاب بن
اسـید کبی (روایتده کتورمشـلردر که فتحك ایکنجی کوننده جندب بن
الادلع هذلی مکه یه کلدی خراش بن امیهٔ کعبی انك قارنی قلیجله اوروب
شق ایلدی شو یلکه بغارسقلر طشره چیقدی وجندب ارقه سنی بردیواره
و یروب و بغارسقلرینه باقر ایدی وخانهٔ چشمنده کوزلری دونوب ایتدی
ای خزاعه قومی بکا بوایشی ایتمکه قادر اولدیکز اندنصکره دوشـوب
جان و یردی وانك قتلی خبری حضرته ایرشدی حضرت قالقوب برخطبه
او قدی واول خطبه نك مضمونی اول ایدیکه تحقیقا خدای تعالی حرام
ایتمشـدرمکه یی شـول کوندنبرو که یری وکوکی وآیی وکونشی براتدی
وتاروز قیامته دك حرام اولسه کرکدر حق تعـالی یه وروزجزایه ایمان
کتورن هیچ برمؤمنه حلال دکلدرکه مکه ده قان دوکه ومکه ده بولدیغی
نسنه یی قالدیره مکرکه تعریف ایلیه وهیچ برمؤمنه جائز دکلدرکه مکه
اغاجلرینی کسـه واوتلرینی یولوب کتوره واکر برکیمسه دیرسه که مکه ده
قان دوکمك جائزدر زیرا رسول الله حرمده قان دوکدی و قتال ایتدی
سز اکا دیك که بندن غیری برکشی یه دخی حلال اولماز و بندنصکره دخی
برکشی یه حلال اولماسه کرکدر وتحقیقا بکادخی حلال دکلیدی الاکونك

برساعتده بکا حلال اولدی واول ساعتدنصکره حرمت یرینه کلدی
نتکه اولده حرام ایدی ای خزاعه قومی الکزی قتلدن چکك واول
کشی بی یعنی جندبی قتل ایتدیکز دیتنی سرك اوزر بکزه حکم ایتدم ویرکز
واکر بوندنصکره برکیمسه بی دخی اولدررسه کز مقتولك دیتنی المیوب
وابلربنی مخیر قیلرم استرلرایسه قصاص ایدرلر واسترلرایسه دیت آلورلر
سعد بن المسیبدن مروی بدرکه اول سرور بنی کعب جماعتنه امر ایتدی
تا اول کشینك دیتی ایچون یوزدوه ویردیلر (مخفی دکلدر که خواجهٔ
کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم مکه یه داخل اولمازدن مقدم حکم بیورمشیدیکه
اون برار والتی عورتی کرك حلده وکرك حرمده هرنره ده بولورلرایسه
اولدوره لر اماارلردن بریسی عبدالعزی بن خطل ایدی اول کشی مکه
فتحندن مقدم مدینه یه کلمش ایدی ومسلمان اولمشیدی و حضرت انك
آدینی عبدالله قومشیدی وخزاعه دن برکشی ایله انی برقبیله نك زکاتنی
آلمغه کوندرمشیدی اول مرد خزاعی اکا خدمت ایدر ایدی وبرروایتده
بررومی کشی ایدیکه اکا خدمت ایدرایدی عبد العزی اکا ایتدی بکا طعام
حاضرله قوشلق اویقوسندن قالقدیغمده تناول قیلم بونی دیوب اویقویه
واردی اول مرد خزاعی و یاخود رومی طعام بشورمکدن تساهل
واهمال ایدوب اولدخی اویقویه واردی عبدالعزی اویقودن اویانوب
رفیقنی اویور وطعامی حاضر دکل کورنجه غضبه کلوب رفیقنی
اولدردی وکندی کندینه ایتدی اکر بن مدینه یه واررسم محمد
بومقتولك برینه بنی اولدرر پس نعوذبالله مرتد اولدی وصدقه حیواناتنی
سوروب مکه یه کتوردی ومکه اهالیسی اکا سؤال ایتدیلر نه باعث
اولدیکه بنه دونوب بزه کلدك اول ایتدی سزك دینکزدن یکرك دین
بولمدم پس مکه نك فتحی کونی بیت کعبه یه پناه ایدوب کعبه او رتوسی
التنه صاقلندی شول زمانکه حضرت طواف ایدرایدی اصحابدن بریسی انی
کوروب ایتدی یارسول الله اشته ابن خطل کعبه نك استار ینه صارلمش طورر
حضرت انی اولدورك دیدی پس امر موجبنجه همان اولمقامده انی قتل
ایتدیلر وانك قاتلی کیم اولدیغنده اختلاف اولندی صحیح روایت بودرکه
انی ابو بردهٔ اسلمی رضی الله عنه قتل ایلدی (ایکنجیسی عبدالله بن سعد ابن
ابی السرح ایدی مذکور عبد الله عثمان بن عفانك رضاعا قرنداشی ایدی

اوائل حالده مسلمان اولوب حضرت انی کاتب وحی ایتمشیدی چون حضرت یازدرمق ایچون اکا قرآن اوقور ایدی عبد الله عزیز حکیم یرینه علیم حکیم یازر ایدی وبونك امثالی خیانتلر ایدر ایدی آخر کارا کا منجر اولدیکه محمد نه دیدیکنی بیلمز و بن هر نه دیلر ایسم انی یازرم بلکه اکا وحی نازل اولدیغی کبی بکا دخی وحی نازل اولور یازدقلریمی وحی مقتضاسیله یازرم دیمك کبی وبونك امثالی اندن نیجه کفر سوزلر ظاهر اولدی چون اول سرورك یاننده خیانتی متحقق اولدی مدینه ده طورمیوب مکه یه قاچدی وفتح مکه کونی عثمانه صغندی وایتدی ای برادر سنی اختیار ایدوب کلوب سکا پناه ایتدم بنی صقله ورسول اللهدن بکا امان آلیویر اکر اول حضرتك کوزی بنی کوررسه بلا تأخیر قتلمه فرمان ایدر زیرا بنم جرمم قتی عظیمدر و بن شمدی اول ایتدکلرمدن پشیمان اولوب توبه ایتدم عثمان برقاچ کون انی منزلنده صقلدی چون اول حضرتك کمال عاطفتندن خلقه نوع اطمینان حاصل اولدی وعثمانك انکله علاقهٔ اخوتی وار ایدی اکا ایتدی یا عبد الله کل سنی اول حضرتك قاتنه کوتورهیم ان شاء الله اول سنی اولدرمز پس عبد اللهك النی طوتوب خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلمك حضورینه کتوردی وایتدی یا رسول الله ضمیر منیر کده روشن وظاهردر که بو بنم سود قرنداشمدر وبونك اناسی بنی اوموزنده کوتوروب بونی پیاده یوریدر ایدی و بنی امزیروب انی سوددن محروم ایدر ایدی و بکا تلطف ایدوب انی ترك ایدر ایدی بنم اوزرمده انك چوق حقی واردر سنك کرم عمیم وخلق جسیمکدن امیدم اولدر که اکا امان ویرهسن حضرت اعراض ایدوب هیچ سویلمدی عثمان اول حضرتك قارشوسنه کچوب ینه اول سوزلری تکرار سویلدی حضرت ینه اعراض ایدوب هیچ طنمدی عثمان برقاچ نوبت اویله ایتدی حضرتدن جواب ایشتمدی اندنصکره عثمان اول حضرته یقین واروب مبارك باشنی اوپدی وچوق مبالغه وزاریلق کوستروب ایتدی یا رسول الله عبد اللهه امان ویردکمی اول سرور ایتدی ویردم چون انکله مجلسدن قالقوب کتدیلر حضرت مجلسنده حاضر اولانلره ایتدی سزه نه نسنه مانع اولدیکه قالقوب شو کلبی یعنی ابن ابی السرحی اولدرمدیکز عباد بن بشر ایتدی یا رسول الله اول خدا حقیچون که سنی رسالتله کوندردی سنك کوز اوجیله

راشارتكه منتظرايدم اكرادنى اشارت بيوره ايدك بن انك بوينى اوردم حضرت ايتدى هيچ بر پيغمبره لايق دكلدركه انك خائنة عينى يعنى كوز اوجيله اشارتى اوله راوى ايدر حضرت عبدالله بن سعد بن ابى السرحه امان و يردى واول اندنصكره مسلمان اولدى لكن اوتانديغندن هرقنده كه اول سرورى كوررايدى فرارايدوب قارشوسنده كورنمزايدى عثمان بن عفان ايتدى يارسول الله بنم سود قرنداشم عبدالله سنى كوردكجه فجار حضرت تبسم ايدوب ايتدى بن اكا بيعت وامان ويرمدممى عثمان ايتدى بلى و يردك ولكن انك جرم عظيمى خاطرينه كلوب شرمنده وخجيل اولور اول جهتدن مبارك نظركه تحمل ايده مز اول سرور ايتدى (الاسلام يجب ماكان قبله) عثمان بو سوزى ابى السرحه سويلدى اندنصكره خلق حضرتك خدمتنه كلدكلرنده اولدخى ايچلرينه قاريشوب كلور وسلام و يرراولدى (اوجنجيسى عكرمه بن ابى جهلدر وانك اول سروره ايتديكى اذا واضرارك قصه سى مشهوردر چون مكه فتح اولندى حضرت انك قانى هدرايتمكله مكه ده طورمغه قادر اولمدى قاچوب ساحل طرفنه كتدى وايدرلركه مكه نك فتحى كونى صحابه دن بريسى عكرمه نك النده شهيد اولدى اول يارك شهادتى خبرى سيد ابرارك سمع شريفنه ايرشدكده تبسم بيوردى مجلسنده حاضراولنلر تعجب ايدوب ايتديلر يارسول الله بويله محلده تبسم بيوردبغكز حكمتدن خالى دكلدر تبسمك اصلى ندر بزه بيان بيورك ديديلر حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى موجب تبسم اولدركه عالم غيبدن بكاخبركلديكه اول يارمقتول قاتلى عكرمه ايله روزقيامتده ال اله ويروب جنته كرسه لركركدر فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلمك بو سوزندن اصحابك تعجبى زياده اولدى زيرا عكرمه هنوز كافرايدى وانك اسلامه كله جكى انلرك قاتنده امر بعيدايدى چون عكرمه ساحله واردى ويمن سفرى قصدى ايله سفينه يه كيرى ودريا تموج ايدوب اهل سفينه حياتدن مأيوس اولديلر جناب حق دركاهنه تمام تضرع ونياز ايله دعا ايتديلر (روايت اولنوركه كميجى عكرمه نك اوكنه كلوب ايتدى اخلاص اوزره اول عكرمه سؤال ايتديكه نه ديه يم كميجى ايتدى (لااله الاالله) دى زيرا بو برمحلدركه حق تعالى دن غيرى هيچ كيمسه فريادرس اولمز عكرمه ايتدى

سنك ديديكك محمدك بزى دعوت ايتديكى خدا ايسه بن اول سوزى اسامه
كتورمك ايچون ترك ديار وفرار اختيار ايتدم وايدرلر كه عكرمه كمينك
دره كينه باقوب كورديكه آنده يازلمش (وكذب به قومك وهو الحق) عكرمه نك
برقلم تراشى وارايدى ديلدى كه انكله اول حروفى قازيوب محو ايده اولقدر كه
سعى ايتدى ممكن اولمادى بيلديكه كلام حقدر پس انك درونده بر تغير پيدا
اولدى بوطرفده زوجه سى مسلمان اولوب حضرتدن اكا امان ديليو
ويردى اول سرور دخى اكا امان ويردى پس اول ضعيفه ارينك آردينه
دوشوب كتديكه امان خبرينى اكا تبليغ ايده بوحالتده دريا كنارينه
يتشدى وباشندن معجرينى چيقاروب براغاجه بغلايوب كمى خلقنه صاللادى
وانكله اشارت ايلدى كمى خلقى دخى لنكر برقديلر اول ضعيفه برقايغه بنوب
عكرمه يه يقين واروب ايتدى اى عكرمه واى بنم عم اوغلى خلقك عنايتلو
سندن وشفقتلوسندن كلورم سنكيچون اندن امان ديليو ويردم اول
سرور التماسمى قبول بيوروب سكا امان ويردى عكرمه ايتدى بويله مى ايتدك
واول سرور بندن بوقدر جفالر وايذالر كورمشيكن بكا امان ويرديمى زوجه سى
ايتدى بلى امان ويردى اول حضرت اول مرتبه كريم ركدركه
وصفه كلمز ياعكرمه تيز كل وكنديكى هلاك ايتمه پس عكرمه زوجه سيله
كيرو دونوب كلدى (وايدرلر كه يولده كلورلر ايكن عكرمه شهوت
تقاضاسى ظهور ايلدى عورت اركى طوراتوب قومادىكه كندويه يقين
اوله وايتديكه بن مسلمانم سن كافرسن مسلمان اولمادقچه سنى قومازين كه
بندن تمتع ايده سن وچون مكه حواليسنه ايرشديلر پيغمبر عليه السلام
نور نبوتله عكرمه نك كلجكنى معلوم ايدينوب يارانه ايتدى عكرمه مؤمن
ومهاجر اولديغى حالده كله يور صاقك انك باباسنه سب وشتم ايتمكز
زيرا سب وشتم ميته اولقدر ضرر ويرمز اما اولاد واقرباسى متأذى اولورلر
پس عكرمه زوجه سيله اول حضرتك خيمه سى قپوسنه كلدى عورتى
يوزينه نقاب آصمشيدى استيذان ايدوب ايچرو كيردى وايتدى يارسول الله
عكرمه يى كتوردم حضرت بوسوزدن زياده خوش وقت اولدى عكرمه
نك كلديكنه كمال فرحندن يرندن صچرايوب قالقدى شويله كه اول حضرتك
اوموزندن رداسى دوشدى واول عورته بيوردىكه انى ايچرو كتوره

عورت امر موجبی ایله شوهری عکرمه یی ایچرو کتوردی او لحضرت عکرمه یی کورد کده ایتدی (مرحبا بالراکب المهاجر) اندنصکره اول حضرت یرینه اوتوروب عکرمه کاوب قارشوسنده طوردی وایتدی یامحمد بنم بوعورتم سنی بکا امان وردی دیرحضرت ایتدی کرچك سویلرسن بنم امانمده سن عکرمه فی الحال ایتدی (اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له وانك عبدالله ورسوله) اندنصکره بغایت حیاوشرمنده لکندن باشنی اشاغه ایدوب ایتدی یارسول الله تحقیقا سن خلقك ایو ایشلورکی وطوغری سوزلورکی سن و وفالورکی سن پیغمبر علیه السلام ایتدی ای عکرمه بنم قدرتم یتدیکی نسنه‌لردن بندن هرنه که دیلیه‌سن بن البته انی سکا اعطا ایدیجیم عکرمه ایتدی سندن انی دیلرم که حق تعالیدن دیلك ایده سنکه سکادشمنلك بولندمشر که تقویت ویرمکیچور هرنقدر که اایاق باصمیشم وهر بی ادبلك که سنك یوزیکه قارشو ایتمشم وسنك غیبتکده حال وکا ایکه لایق اولمیان هرسوزیکه سویلمشم بندن عفو بیوره و بنی بارلغیه حضرت ال قالدیروب ایتدی (اللهم اغفر لعکرمة کل عداوة عادانیها اومنطق تکلم به اومرکب اوضع فیه یرید ان یصد عن سبیلك) عکرمه ایتدی یارسول الله کفرزماننده حق یولندن منع ایچون صرف ایتدیکم دینارك شمدی دیلرمکه ایکی اولقدرینی دین یولنده صرف ایدم واهل اسلامله جنك ایتدیکمك ایکی اولقدری کفارایله جنك ومحاربه قیلم پس جهاده مداومت ایدوب تا ابو بکر صدیقك خلافتی زماننده اجنادین غزوه‌سنده شهید اولدی (ودردنجیسی حویرث بن نقید ایدی مذکور حویرث رسول علیه السلامی چوق هجوایتمشیدی ومکه فتح اولندیغی کون چونکه کندونك دمی هدر اولدیغنی اشتدی قاپوسنی قپایوب خانه‌سنده پنهان اولدی علی بن ابی طالب انك قپوسنه کاوب انك قنده اولدیغندن سؤال ایتدکده بادیه‌یه کتدی دیدیلر حویرث چون بلدیکه کندویی طلب ایده یورلر صبر ایلدی تاعلی کیدوب ایراقلشدقده برآخر یرده صاقلنمق قصدیله خانه‌سندن چیقدی علی مرتضی اتفاقی برآخر زقاقده اکا راست کاوب بوینی اوردی (بشنجیسی مقیس بن ضبابه ایدی وانك جرمی اول ایدیکه انك قرنداشی هشام بن ضبابه مدینه‌یه کاوب مسلمان اولدی

ومريسيع غزاسنده حضرتله بله ايدى بنى عمرو بن عوفدن بر انصارى
انى مشركك ظن ايدوب قتل ايلدى مقيس مدينه يه كلوب انك قاتلنى دعوى
ايلدى خطا ايله قتل اولنمغله حضرت ديت حكم ايلدى تا انصاريدن
مقيسه قرنداشى هشامك ديتنى الويرديلر ومقيس مسلمان اولدى وانصاريدن
ديت الدقدنصكره فرصت بولوب اول انصارى يى قتل ايلدى ومرتد
اولوب مكه يه فرار ايتدى ومكه فتح اولنديغى كون مشركلردن برجماعتله
بر كوشه ده اوتوروب شراب ايچمكه مشغول اولمشلر ايدى نميلة بن عبدالله
ليثى انك حالندن خبردار اولوب اوزرينه واردى وانى قتل ايلدى
(التجيسى هبار بن الاسود ايدى ايدرلر كه پيغمبره صلى الله عليه وسلم اندن
قتى چوق ايذا واضرار ايرشمشيدى وكفرى حالنده اندن صدور ايدن
حركات ناپسنديده نك بريسى اول ايديكه حضرتك قزى زينبك زوجى
ابو العاص بن الربيعى بدر غزاسنده مسلمانلر اسير ايتمشلر ايدى حضرت
انى مكه يه واردقده قزى زينبى مدينه يه كوندرمك شرطيله آزاد ايتمشيدى
وحضرت كندو مولاسى يعنى قولى ابو رافعى وسلمة بن اسلمى مكه يه
كوندرمشيديكه تا واروب زينبى مدينه يه كتوره لر انلر مكه يه واروب
سفر تداركى كوروب زينبى هودجه بندرديلر ابو العاص دخى كندو
متعلقاتندن بعض كيمه لرى انلره رفيق ايدوب مدينه جانبنه كوندرمشيدى
هبار بن الاسود بوندن خبردار اولوب قريش اوباشلرندن برقاچ
نكبتلر ايله انلرك يولنى الوب جنك ايتديلر وزينب حامله ايدى هبار زينبه
برنيزه اوروب هودجندن دوشوردى وحملى ساقط اولدى ومريض اولدى
اول مرضدن افاقت بولميوب وفات ايتدى حضرتك اكا بغايت غضبى
اولمغله دمنى هدر قيلدى وبر نوبت مكه اطرافنه لشكر كوندروب اول
لشكره سپارش بيورمشيديكه اكر هبارى اله كتوررسه كز آتشه ياقك
اندنصكره ايتدى (انما يعذب بالنار رب النار) يعنى انى آتشه ياقق انجق
اللرينى واياقلرينى قطع ايدك اندنصكره اولدورك ديدى مكه فتح
اولدقده انى بوله مديلر وقتنده اولديغى بيله مديلر چون حضرت
فتحدنصكره مدينه يه كلدى بر كون اصحابله اوتورركن هبار چيقه كلدى
وفرياد ايتديكه بن اسلامه مقر اولدم وبوندن مقدم مخذول وكمراه
ايدم شمديكى حالده حق تعالى بكا نصرت ويروب اسلامه هدايت ايلدى

شهادت ايدرين كه الله بردر ومحمد انك بنده سی ورسوليدر و يارسول الله
سنك نظر كده كنهكار وشرمسارم حضرت مبارك باشنی اشاغه ايدوب
انك اعتذارندن اكا عتاب ايتمكه شرم وحيا ايلدی بس انك اسلامنی
قبول ايلدی وايتدی ای هبار سنی عفو ايتدم واسلام سنك مقدم كچن
جرائم ومعاصيكك بنيادينی قطع ايدر وايدرلر كه هبار مسلمان
اولدقدنصكره كفری حالنده اندن صادر اولان افعال شنيعه سببی ايله
اصحاب رسولك صلى الله عليه وسلم بعضيلری اكا سب وشتم ايدرلردی
اول هيچ طنيوب تحمل ايدردی انك حلم وتحملی حضرتك سمع
شريفنه ايرشدكده بيورديكه ای هبار سكا شتم ايدنلره سن دخی شتم
ايت (يدنجيسی صفوان بن اميه ايدی صفوان مكه فتح اولنديغی
كوندمنك هدر اولنديغی معلومی اولدقده يسار نام برغلاميله فرار
ايدوب سفينه يه كيرمك مراد ايلدی عمير بن وهب جمحی حضرت
قاتنده كلوب ايتدی يارسول الله بنم قومك اولوسی صفوان قاچوب
كندويی دريايه آتمق استرايش پدر ومادرم سكا فدا اولسون اكا امان
ويرسك اولمزمی حضرت ايتدی اكا امان ويوردم ايكی آيه دك پس
عمير صفوانك آردنجه كيدوب يولده اكا ايرشدی وامان خبرينی اكا
ارلاشدردی صفوان ايتدی متعجب اولديغی حالده يا عمير محمد بكا امان
ويردمی عمير ايتدی بلی ويردی صفوان ايتدی خدا حقيچون بن يالكز
بوسوز ايله كيرو دونمزم ماد مكه محمددن بكا برنشان كتورمديكجه عمير
كيرو دونوب صفوانك بوسوزينی اول حضرته عرض ايلدی اول
سرور عمامه سنی وبروايتده رداسنی نشانه ويردی صفوان كوروب
اول نشانه يی بيلدی زيرا فتح مكه كونی اول حضرتك اكنده انی
كورمشيدی عميره ايتدی ای صفوان قالق محمدك قاتنه واره لم محمد
خلقك يكركی ومرحمت وشفقتلوسيدر وانك عزتی سنك عزتكدر وسنی
اسلامه دعوت ايدر اكر مسلمان اولور ايسك دولت ابدی وسعادت
سرمدی بولورسن والا سكا ايكی آی مهلت ويردی ايكی آی انك
امانده اولوب بعده هر نره يه ديلر ايسك كيدرسين صفوان دونوب
عمير ايله مكه يه كلديلر وحضرت قاتنه كلوب ايتدی عمير بن وهب ايدر كه
بكا ايكی آی امان ويرمشسن واقعميدر حضرت ايتدی ای صفوان

سکادرت آی امان و یردم چون حضرت هوازن جنکی قصدی ایله مکه‌دن چیقوب کندی صفوان کفری ایله بیله‌ینه حضرته ملازم ایدی حضرت اندن آلات آت وادوات ایله یوززره الدی صفوان ایتدی (اغصبا یامحمد) یعنی یوززره‌لری بندن غصبله می الدك حضرت ایتدی (بل عاریة مضمونة) یعنی غصبله آلادم بلکه عاریت وضایع اولنه ضمانله الدم وچون سید عالم صلی الله وسلم حنین وطائفدن مراجعت بیوروب جعرانه دیدکاری موضعه ایرشدی وایکی طاغك قیصغنده کیدرلردی اول ایکی طاغك اراسی غنیمت قیونلریله ودوه‌لریله وسائر چارپالریله طولمشیدی وصفوان صیق صیق اول غنائمه با قوب کوزینی انلردن آیرمزدی وحضرت کوز قویروغی ایله صفوانك اول حالنی ملاحظه ایدردی و بیوردیکه یاصفوان غنائم سنی عجبه می کتورر صفوان ایتدی بلی حضرت ایتدی جمله سنی سکا باغشلدم صفوان تمام اول غنائمه مالك اولوب قبض وتصرف ایلدی وایتدی که (ماطابت نفس احد بمثل هذا الانفس نبی) یعنی نبی اولمیان کشینك نفسی بوقدر احسان ایتمکه مطاوعت ایتمز پس همان اول اراده مسلمان اولدی (سکزنجیسی حارث بن طلاطله ایدی اوحضرته ایذا ایدنلرك بریسی دخی اول ایدی فتح مکه کونی علی مرتضی اکاظفر بولوب قتل ایتدی (طقوزنجیسی کعب بن زهیرایدی سید عالمی هجوایدردی مکه فتح اولندیغی کون قاچدی اندنصکره قرنداشی بجیر بن زهیرایله دونوب اول حضرتك ملازمتنه متوجه اولدی یولده کلور ایکن اوکجه قرنداشنی کوندردیکه حضرت انك اسلامنی قبول ایدرمی ونه قاندن کچرمی ر کوزه بجیر کلوب شرف اسلامله مشرف اولدی وکعبه کل مسلمان اول کناهکدن کچلمشدر دیو خبر کوندردی پس کعب علی التعجیل کندوینی حضرتك ملازمتنه ایرشدردی واول سرور مسجدده اوتورمشیدی کعب کلوب مسلمان اولدی و بوقصیده‌یی انشا ایلدی (شعر) بانت سعادفقلبی الیوم متبول ✵ تا بو بیته ایرشدیکه ان الرسول لسیف یستضاءبه ✵ مهند من سیوف الله مسلول ✵ انبئت ان رسول الله اوعدنی ✵ والعفو عند رسول الله مأمول ✵ اول حضرت اصحابه اشارت بیوردیکه دیکلکز نه سویلر واندرلرکه اول سرور خوش وقت اولوب جائزه طریقیله اکابر

برده كيدردى وانك اسلامى هجرتدن طقوزنجى سالده ايدى (اونجيسى حمزه نك قاتلى وحشى ايدى مسلمانلرانك قتلنه پك حريص ايديلرفتح كونى قاچوب طائف طرفنه كتدى واول اراده اكلندى تا شول وقته دك كه طائفك جماعتى خواجهٔ كائنات قاتنه كتديلرانلرايله رفيق اولوب اول سرورك مجلسنه داخل اولدى وايتدى (اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله) حضرت ايتدى سن وحشى دكلمسن اول ايتدى نعم يارسول الله وحشى يم حضرت ايتدى اوتورغم حمزه يى نيجه قتل ايتدك بكا خبروير پس وحشى دخى كيفيت قتل حمزه يى اول حضرته خبرو يردى حضرت ايتدى بنم قارشومه كلمه وحشى ايدرهركاه كه اول حضرته راست كلوردم اندن چرايدم وابو بكرك خلافتى زماننده مسلمانلردن برجماعت مسيلمهٔ كذابك جنكنه كتديلر بن دخى بيله كتدم حضرت حمزه يى شهيد ايتديكم حربه يى صاقلرايدم تاكه خيرالناسى قتل ايتديكم جريمه مه كفارت اولور برايش كورمديرايدم پس مسيلمه يى ترصد ايدوب اول حربه يى اكا آتدم كوكسنه راست كلوب آرقه سندن چيقدى درعقب برانصارى كلوب اكا برقليج اوردى بلمزينكه بنم حربم ايله مى مقتول اولدى يوخسه اول انصارينك قليجى ايله مى ولكن اشتدم كه برطام باشندن برعورت برقاره قول مسيلمهٔ اولدردى ديدى (وحشى دن منقولدركه ايتدى (قتلت خيرالناس وقتلت شرالناس) وبعض كتب سيرده وحشينك اسلامنى برآخر طريقله ايراد ايتمشلردر واول طريق ابن عباسدن مرويدركه ايتدى وحشى پيغمبرقاتنه كلدى وايتدى حضوريكه كلدم كه بكا امان ويره سن تا حقك كلامنى دكليم حضرت ايتدى ايستردم كه طالب امان اولمقسزين كوزم سكا دوش اوله ولكن امان ديلدك سكا امان ويردم تا حق تعالينك كلامنى ايشيده سن وحشى ايتدى بن بوقدر زمان شركده عمر كچوردم وناحق يره قانلر دوكدم وعورتلرايله اشتغال ايتدم عجبا بو حالتلرايله حق تعالى بنم توبه مى قبول ايدرمى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خاموش اولدى وهيچ سويلمدى تابوآيت نازل اولدى (الذين لا يدعون مع الله الها آخر الى قوله غفورا رحيما) حضرت بوآيتى وحشى يه اوقودى وحشى ايتدى بو آيتده شرط بيورلمشكه كاهى يارلغنمق شول كمسه ايچون اولور كه توبه دنصكره عمل صالح ايده شايدكه بندن عمل صالح وجوده كلميه

يارسـول الله ناحق كلامنى ايشيد نجيه دك بن سنك جوار كده يم اند نصكره
بو آيت نازل اولدى (ان الله لا يغفر ان يشرك به و يغفر ما دون ذلك لمن يشاء)
اول سرور و حشى يه كوندردى بو آيتى اوقيو و يردى و حشى ايتدى
جائزكه بن خداوندك غفرانى متعلق اولان جمله دن اولميم زيرا بندن
شرك صـادر اولدى تا بو آيت ايشيدمكه انده هيچ برقيد اولميه اندنصكره
بو آيت نازل اولدى (قل يا عبـادى الذين اسرفوا على انفسهم لا تقنطوا
من رحمة الله ان يغفر الذنوب جميعا انه هو الغفور الرحيم) وحشى ايتدى
اشته شمدى هيچ قيد وشرط بيورلمادى پس فى الحـال مسلمان اولدى
(وان برنجيسى عبدالله بن زبعرى ايدى مذكور عبدالله شعراء عربدن
ايدى و ياران رسولى هجو ايدوب مشركلرى مسلمانلرك حربنه تحريص
ايدردى فتح مكه كوننـده كندونك دمى هدر اولنـديغنى اشتدكده
قاچوب نجران طرفنه كتدى ونيجه زمان اوطرفلرده اكلندكدنصكره
پشيمان اولوب كوكلنه اسلام محبتى دوشدى پس سيد المرسلين ملازمتنه
متوجه اولدى و چون حضرت ايراقدن انى كوردى بيوردىكه اشتـه
ابن زبعرى كله يور بر يوزايله كه انده نور اسـلام وار ابن زبعرى يقين
كلوب ايتدى السلام عليك يارسول الله شهادت ايدرمكه خدا بردر وسن
انك رسوليسن شكر وسپـاس اول خدايه كى بنى اسلامه هدايت ايلدى
يارسول الله سكا نسبت چوق بولسوزلق ايتدم وشمـدى دوكليسندن
پشيمان اولدم حكم سنكدر حضرت ايتـدى (الحمد لله الـذى هداك الى
الاسـلام) معلومك اولسون يا عبدالله كى اسـلام كچمش كناهـلرى
محـو ايدر (اما اول عورتلركه مكه فتح اولنـدقده انلرك قتلنـه حكم
بيـورلمشيـدى بريسى ابو سفيـانك عورتى هند بنت عتبه ايدى وانك
پيغمبره ايذالرى قصـه سى مشهوردر يوم احـدده حمزه نك بورنى
وقولاغنى كسوب وجكرينى چيقـاروب چينمش ايدى فتحدنصكره اول
زمانده كه عورتلر اول حضرته بيعت ايتمشـلر ايدى انلرايله كلوب يوزينه
نقـاب باغليوب كندويى بيلدرمكسزين مسلمـان اولـدى هنددن
مرويدركه ايتدى مسلمـان اولديغمدنصكره يوزمدن نقـابى كيدردم
وهنـد بنم ديدم حضرت ايتـدى چون مسلمان اولدك خوش كلدك
هند ايتـدى خدا حقيچون يارسـول الله بوندن اوكدين اهلنك

مقهور اولمسنی ایستدیکم خیمه کدن اوزکه روی زمینده بر خیمه یوغیدی شمدیکی حالده اهلنك عزیز و محترم اولدیغنی ایستدیکم سنك خیمه کدن غیری روی زمینده بر خیمه یوقدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بومعنی سنده دخی زیاده اولسه کرکدر اندنصکره انلره قرآن اوقیوب ویردی هند ایتدی یارسول الله دیلرزکه بیعت وقتنده اللریمزی سنك مبارك الیکه ارشدیره وز حضرت ایتدی بن عورتلره مصافحه ایتزین و بنم بوزعورته سوزم برعورته سوزم کبیدر (صاحب تلخیص المغازی کتورمشدر که بوروایت اثبتدر اول روایتدنکه دیمشلردر حضرت النك اوزرینه بر ثوب قودی تاعورتلر اول ثوب اوستندن النك النه مس ایتدیلر ودخی اثبتدر اندنکه دیدلر برقدح صو کتوردیلر حضرت النی اول صویه صوقدی بعده اول قدحی عورتلره ویردی تا انلر دخی اللرینی اول صویه صوقدیلر و بوطریقله بیعت ایتدیلر والله اعلم (عورتلره بیعت وقتنده او لحضرت بیوردیکه بیعت ایدك بکا انك اوزرینه که برنسنه یی حق حق تعالی یه شریك قوشمیه سز و اولادیکزی دخی اولدرمیه سز و اوغرولق و زنالك ایتمیه سز اول مجلسده هند ایتدی عجبا حره عورت زنا و اوغرولق ایدرمی) وایدلر که هند چون کندی منزلنه واردی منزلنده اولان پوتلرك جمله سنی شکست ایتدی وایتدی بزسزی برشی ظن ایدردك وسزدن مغرور ومغبون اولمشیدق واول حضرته هدیه رسمیله ایکی اوغلاق کوندردی وعذر خواهلق ایدوب ایتدی قیونلریمز آزدر زیرا آز طغوررلر واول سرور انلرك قیونلرینه برکت ایله دعا بیوردی اندنصکره قیونلری چوغالدی وهند ایتدی (هذا من برکة رسول الله) صلی الله تعالی علیه وسلم (ایکنجیسی واوچنجیسی ابن خطلك مملوکه لری قریبه وقرتنا نامنده ایکی مغنیه جاریه لر ایدیلر که تغنی وقتنده اول حضرتی هجو ایدرلردی قریبه مقتول اولدی وقرتنا قاچدی انکیچون امان دیلیوب ویردیلر سید عالم صلی الله تعالی علیه اکا امان ویردی پس کلوب مسلمان اولدی (دردنجیسی ابن خطلك ازادلو جاریه سی ارنب ایدی اولکون قتل اولندی (بشنجیسی بنی المطلبك مولاتی ساره ایدی واهل سیردن بعضیلری قواننجه حاطبك مکتوبی قریشه کتورن مذکور ساره ایدی کامل التواریخ صاحبی دیمشدر که اول عورت فتح مکه کونی علی مرتضانك الندن

مقتول اولدی ولکن ابن هشـام وصـاحب عیون الاثر دیمشـلردر که انکیچون امان دیلیو و یردیلر و اکا امان ویردی وعمر بن خطابك خلافتی زماننده ابطح دیدکاری موضعده برآتلو کشی انك اوزرینه آت سوروب اول سبب ایله هلاك اولدی وابن حجر شرحنده انکیچون مسلمان اولدی دیشدر وحمیده دن برقولده انك مقتول اولدیغنی نقل ایتمشدر (التجیسی ام سـعد درانی دخی قتل ایتدیلر (وایدر که مکه فتحی ماه رمضـانك اون اوچنجی کونی واقع اولدی و برجماعت اکا ذاهب اولمشـلردر که ماه مذکورك یکرمنجی کونده واقع اولدی سید عالم صلی الله تعالی علیه علیه وسـلم اول رمضانك بقیه سنی مکه ده ایتدکدنصکره ماه شـوالك التنجی کوننه دك انده توقف بیوردی واول ایامده صلوتی قصر ایدوب مسافر نمـازی قیلدی (ومکه ده توقفی کونلرنده نیچه قضایا ظهور ایتدی اندن بریسی اول ایدیکه ابو سلمة ابن عبد الاسد مخزومینك برادرزاده سی اسود بن عبد الاسدك قزی فاطمه نام برعورتکه بنی مخزوم قبیله سنك اشرافندن ایدی انی اغرولقده طوتوب حضرتك حضورینه کتوروب اوغرولیغی اثبات اولندنصکره اول عورتك قطع یدینه حکم بیورلدی اول عورتك قوم وقبیله سی فکره واروب برشفیع شفاعتیله اول عورتك الني کسدرمامك سوداسنه دیشدیلر خواص اصحابدن نیچه لر بره مراجعت ایدوب بوامره جرأت ایده بیلور هیچ کیمسه بوله دیلر اندنصکره اول سرورك دوستی اوغلی اولان اسامة بن زیده مراجعت ایتدیلر زیرا بیورلردیکه حضرت سائر نیچه خصوصلرده انك شفاعتنی قبول ایتمشیدی واسامه یه ابرام والحـاح ایتدیلر اسامه دخی انلرك مبـالغه واضطرابنه تحمل ایده میوب خواجهٔ کائنـات علیه افضل الصلوات قاتنه واردی واول خصوصی شفـاعت ایلدی اول حضرتك رنك روی مبـارکی متغیر اولوب استفهام انکاری طریقیله ایتدی ای اسامه حدود اللهدن برحدده شفـاعتمی ایدرسن اسـامه حضرتك تغیر وغضبنی کورجك ایتدی یارسـول الله بنم ایچون استغفار ایدیور اندنصکره سید رسـل صلی الله تعالی علیه وسلم مجمع ناسده برخطبه اوقودی حمد وثناء خدای تعالادنصکره مضمونی بوایدیکه ای آدم اوغلنلری بیلك وآکاه اولك که حق تعـالی امم سالفه بی هلاك ایتدیکنك سببی اول ایدیکه چون انلرك

ایچنده اشراف قومدن بریسی اوغورلق ایدردی انك خاطرینی صایوب اوزرینه اجراء حد ایتمزلردی وایچلرندن برضعیف کشی اول جنایته مبتلا اولسه اوزرینه حدشرعی بلا توقف اجرا ایدرلردی اول خدا حقیچونکه محمدك نفسی انك ید قدرتنده در اکر محمدك قزی فاطمه دخی اوغورلق ایده النی قطع ایدرم وامر ایتدی تا اول سارقه عورتك النی کسدیلر عائشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها ایدر اندنصکره اول عورتك هربار برحاجتی واقع اولسه بکا کلوب سویلردی بن دخی حضرته سویلیوب حاجتی روا اولوردی (وبرروایت دخی اولدر که اندنصکره حضرت اکا رحم ایدوب انعام واحسان بیوردی ومروی در که اول عورت ایتدی یارسول الله بنم توبه‌م مقبول اولدمی حضرت ایتدی شمدی سن کناهکدن انادن طوغمش کبی اولدك (تنبیه) معلوم اوله که بوقصه حدود اللهده شفاعتك حرمتنه دلالت ایدر ولکن علماقاتنده بوحرمت مطلق دکلدر بلکه سلطانه وصولیله مقیدر یعنی سلطان حضورنده ثابت اولدیسه شفاعت حرمدر دلیلی اولدرکه واقعهٔ مذکوره نك طریقلرندن برطریقده وارد اولمش که اسامه حضرتدن شفاعت ایتدکده حضرت (لاتشفع فی حدفان الحدود اذا انتهت الی فلیس لها مترك) بیورمش و بردلیلی دخی بوحدیثدر که بیورمشدر (تعفوا الحدود بینکم فمابلغنی من حد فقد وجب) فاما سلطانه بلوغدن مقدم اکثرعلما شفاعتی تجویز ایتمشلردر اکرشفاعت اولنان کیمسه شریر ومؤذی دکل ایسه اما حدی موجب اولمیوب انجق تعزیری موجب اولان اموردهشفاعت ایتمك وشفاعت قبول ایتمك مطلقا جائزدر کرك اول معصیت سلطانه ایرشمش اولسون کرك اولماسون و بعض علما قتنده تعزیرلرده شفاعت مستحبدر شول کیمسه نك حقنده که شریر ومؤذی اولمیه وبومعنایه بوحدیث شریف دلیلدر (قال علیه السلام اقیلوا ذوی الهیئات عثراتهم الا فی الحدود (واول قضایانك بریسی دخی اول ایدی که سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم نهی بیوردی خمروخنزیر ومیته وبوت بهالرندن یعنی ذکر اولنان اشیانی بیع ایدوب بهاسنی اکلدن ودخی نهی بیوردی کاهنلره کهانتی ایچون اجرت ویرمکدن جابر ابن عبدالله انصاریدن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه ایتدی فتح مکه اثناسنده حضرتدن

سؤال

سؤال ایتدیلر که اولمش حیوانا تك ایچ یاغنی صاتمق و بهاسنی اکل ایتمك حلالمید که انکله سفینه لری ومشك قرابه لرینی یاغلرلر حضرت ایتدی (قاتل الله الیهود حرمت علیهم الشحوم فباعوها واکلوا اثمانها (واول قضایانك بریسی دخی اول ایدیکه برکشی حضرت قاتنه کلوب ایتدی یارسول الله نذر ایتمشیدمکه اکرحق تعالی مکه فتحنی سکا میسر ایدرسه بیت المقدسده نماز قیلم حضرت ایتدی همان بونده قیل اول کشی اوچ نوبت بو سؤالی ایتدی و بو جوابی ایشتدی اندنصکره حضرت ایتدی (والذی نفسی بیده لصلوة ههنا افضل من الف صلوات فیما سواه من البلدان (واول قضایانك بریسی دخی اول ایدیکه خالدبن ولیدی اوتوز آتلو ایله نخله دیدیکلری موضعده پوتخانهٔ عزایی خراب ایتمکه کوندردی خالد واروب اول پوتخانه یی خراب ایدوب کیرو مکه یه کلدی حضرت ایتدی اول پوتخانه یی خراب ایدوب یقدیکمی خالد ایتدی بلی یقدم حضرت ایتدی اول اراده هیچ برنسنه کوردکمی خالد ایتدی یوق کورمدم حضرت ایتدی ایمدی سن عزایی خراب ایتمامشسن خالد کیرو دونوب خشمناك اول موضعه واردی وقهر وغضبله قلیچ چکوب اول موضعی زیاده تفحص ایلدی کوردیکه برقره عریان عورت اکا ظاهر اولدی خالد قلیچ چکدی وانك اوزرینه یوریوب ایتدی (کفرانك لاسبحانك انی رأیت الله قد اهانك) واکا برقلیچ اوردی ایکی پاره ایلدی وکیرو کلوب حضرته خبر ویردی حضرت ایتدی عزی اول عورت ایدی شمدن صکره سزك ولایتکزده عزایه طاپمزلر) ایدرلرکه عزی دیدکلدی پوت قریشك معبودی وجمیع بنی کنانه نك معبودی ایدی و پوطلرینك اولوسی ایدی واول بوطلرك سادنلری یعنی خدمتکارلری قبیلهٔ بنی سلیمدن بنو شیبان قبیله سی ایدی (واول قضایادن بریسی دخی اول ایدی که عمرو ابن العاصی هذیل قبیله سنك پوطلری اولان سواع پوتخانه سنی تخریب ایتمکه کوندردی عمرو بن العاصدن مرویدرکه ایتدی چون اول موضعه واردم اول پوتخانه نك خادمی بکا ایتدی نه مصلحته کلدك ایتدم رسول خدا امریله پوتخانه یی ییقمغه کلدم خادم ایتدی ایده مزسن بن ایتدم نیچون خادم ایتدی ممنوع اولورسن بن ایتدم تابوزمانه دك بطالت اوزره ایدی عجبا بو پوت بوکون کوررمی وایشیدرمی یعنی بو پوت چون کورمیه

واشتمیه بنی کندیدن نیجه منع ایده عمرو ایدراندنصکره ایلرو واروب بوتی پاره ادم و یارانه امر ایتدم تا انك خزینه خانه سنی یقوب و بران ایتدیلر انده هیچ برنسنه بولمادیلر پس اول خادمه ایتدم نیجه کوررسن خادم ایتدی اسلمت لله (اول قضانك بریسی دخی اون ایدیکه اوحضرت سعد بن زید اشهلی بی یکرمی آتو ایله مناة دید کاری موضعده پوتخانهٔ مناتی خراب ایتمکه کوندردی واول منات دید کاری پوت جاهلیتده اوس وخزرج وغسان قبیله لرینك معبودی ایدی پس سعد اول پوتخانه یه واردقده خادمی ایتدی نه مصلحته کلدك سعد ایتدی بو پوتخانه بی یقمغه کلدم خادم ایتدی سن بیلورسن واول بیلور پس سعدیلر اوواروب کوردیکه برقره عریان عورت صاچلرین طاغتمش کوکسنی دوکه رك ونوحه وزاری ایدرك اول پوتخانه دن طشره چیقدی سعد اکا برضرب اوروب جهنمه کوندردی واول پوتخانه یی یقوب خراب ایلدی ودونوب حضرت قاتنه کلدی (واول قضالك بریسی دخی اول ایدیکه خالد بن ولیدی پوتخانهٔ عزایی تخریب ایدوب کلدکدنصکره مهاجر وانصارو بنی سلیمدن اوچیوز اللی مردنامدار ایله یلملم ناحیه سنده بنی جذیمه قبیله سنی اسلامه دعوت ایتمکه کوندردی مقاتله ایچون دکل وحالبوکه اول قبیله نك خلقی جاهلیتده عبدالرحمن بن عوفك باباسی عوفی وخالدك عمی فاکه بن المغیره بی اولدرمشلر ایدی چون خالد اول قبیله یه یقین واردی انلر خالدك کلدیکندن خبردار اولوب احتیاطا سلاحلرین قوشانوب طشره چیقدیلر خالد انلردن سؤال ایتدیکه سزکیملرسز انلر ایتدیلر بز مسلمانلرز نماز قیلرز ومحمدك نبوتنه تصدیق ایده رز و میدانلریزده مسجدلر یاپوب اقامت واذان اوقورز خالد ایتدی یا نیچون سلاحلندیکز انلر ایتدیلر بزمله عربدن برقومك عداوتلری واردر قورقدق که سز انلراوله سز اول جهتدن احتیاط ایدوب سلاح قوشاندق خالد انلرك عذرلرینی استماع ایتیوب ایتدی سلاحلریکزی چیقارك انلردخی انقیاد ایدوب چیقاردیلر پس امر ایتدی بربر انلرك اللرینی قفالرینه بندایتدیلر وانلردن هر براسیری یاراندن برینه تسلیم ایلدی ایدرلرکه کیجه لردن برکیجه سحروقتنده خالد ندا ایتدی که هرکس اسیرلرینی قتل ایتسنلر و بنوسلیم کندی اسیرلرینی قتل ایتدیلر اما مهاجر وانصار قتل ایتمدیلر اول

اسيرلرك بريسي مكه يه كلوب خالدك اول جماعته ايتديكني حضرته عرض ايلدى حضرت ايكى وياخود اوج كره (اللهم انى ابرأ اليك مما صنع خالد) ديدى وعلى بن ابى طالبه وافر مال ويردى على واروب انلرك مقتوللرينك ديتلرينى وتلف اولان مالرينك عوضنى انلره ويروب خاطرلرينى خوش ايده پس على مرتضى اول حضرتك امرى موجبى ايله اول قبيله يه واروب انلرك مهماتنى كفايت وخاطرلرينى خوش ايدوب ايتدى مقتوللر يكزك ديتلرندن وضايع اولان مالر يكزك بهاسندن ويرلميوب قالمشى وارميدر انلرايتديلر يوقدر الحق برنسنه قالمدى هب الدق على مرتضى ايتدى كتورديكم مالدن برمقدار نسنه باقى قالدى احتياطا انى دخى سزه تسليم ايدرم ديو اول باقى قلان مالى دخى اول خصوص ايچون انلره ويردى وكيرو دونوب حضرت قاتنه كلدى (وايدرلركه سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم برقاج كونلر خالده غضب اوزره اولدى تانى خذيمه نك خوشنودلقلرى خبرى اول حضرته كلوب واصل اولمدقجه وبعض اصحاب خالدى شفاعت ايتمدكجه اول سرور خالده منبسط اولمدى (فائده) معلوم اوله كه اهل سير بوقصهٔ خالد وبنى جذيمه يى بوذكر اولنان طريقه اوزره ايراد ايتمشلردر لكن كتب احاديثده عبدالله بن عمر رضى الله تعالى عنهما طريقندن صحته ايرشمشدركه ايتدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم خالدى اول قبيله يه كوندروب اسلامه دعوت ايتدى وانلر كندى اسلاملرينى خوب ادا ايتميوب اسلمنا ديمديلر بلكه (صبأنا صبأنا) ديديلر انكيچون خالد انلرى قتل ايلدى واسير ايلدى وشراح حديث ديمشلردركه محتملدركه خالد انلرك اسلاملرينه بولفظ ايله اكتفا ايتميوب بلكى لفظ اسلامك صريحنى ديلمش اوله ومحتملدركه انلرك لفظ اسلامدن عدوللرندن كانه دوشمش اوله كه انلر بولفظى اسلامدن امتناع ايتدكلرى ايچون سويلديلر ودين اسلامه حقيقتده انقياد ايتمديلر پس تأويل ايله انلرى قتل واسير ايتمش اوله والله اعلم (عبدالله بن ابى حدرد اسلميدن مرويدركه ايتدى بن خالدك لشكرنده ايدم اسيرلردن برالى باغلو جوان بنم حبس وقيدمده ايدى بكا ايتدى اى جوان هيچ اولورميكه بنى فلان خيمه نك قربنده اولان عورتلرك قاتنه ايلته سن

انلرایله حاجتمی کوردم اندنصکره بنی کیرو کتوروب هرنه دیلرایسك ایده سن
اول عورتلر جماعتنی اشارتله بکا کوستردی بن ایتدم نوله بو آسان
ایشدر پس اول جوانی قید و بندایله اول عورتلرك قاتنه ایلتدم انلرك
بریسیله برمقدار مکالمه ایتدی و برقاج بیت اوقودی عورت دخی اکا
جواب ویردی چون اول جوانی کیرو چادریه کتوردم انی قتل
ایتدیلر اول عورت کلوب انك اوزرینه دوشدی و برایکی کره نعره
اوروب جان ویردی ایدرلر که اشکر دونوب حضرته ملاقی اولدقلرنده
بوقصه یی اول حضرته عرض ایتدیلر اول حضرت ایتدی (اماکان
فیکم رجل رحیم) ﴿ ارباب سیر رحمهم الله تعالی
کتورمشلردر که چون سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم مکه یی فتح
بیوردی جمیع قبائل عرب اطاعت وانقیاد صدده اولدیلر الا ایکی
قبیله که هوازن وثقیفدر انلر کردنکش طائفه ومبارز قوم اولمغله
اطاعت ایتمدیلر پس بوایکی قبیله نك اشرافی بریره کلوب ایتدیلر محمدك
جنك ایتدیکی جماعتك علم محاربه ده مهارتلری یوغیدی انك ایچون
محمد انلره غالب اولدی وشمدیکی حالده شاید که محمد بزه قصد ایدر
همان یکرکی اولدر که انلر بزه قصد ایتمزدن مقدم بز انلرك اوزرینه
واره یوز وهوازن قبیله سنك امیری مالك بن عوف نضری ایدی وثقیفك
مقتداسی عبدیالیل ثقفی و برقولده قارب الاسود ایدی پس بونلر
حاضر اولوب اول حضرت ایله مقاتله قصدینه طشره چیقدیلر وقبائل عربدن
بوایکی قبیله یه قرب جواری اولانلر قبیلهٔ نضر وجشم وسعد بن بکر کبی
وبنی هلالدن دخی برجمع قلیل انلره ملحق اولدیلر هوازندن کعب
وکلاب قومی انلره موافقت ایتمدیلر پس بونلر لشکر ترتیب ایدوب اموال
واولاد ونسا وحیواناتلری ایله طشره چیقدیلر وایدرلر که درت بیك
ار ایدیلر ودرید بن الصمه جشم قبیله سنده ایدی مذکور درید چوق
عمر کورمش وتجربهٔ روزکار ایتمش وکوزلری اعمی اولمش برکشی ایدی
ایدرلر که یوز یکرمی یاشنده ایدی و برروایتده یوز اللتمش یاشنده ایدی
وانی همان تبرك ایچون ورأی وتدبیرندن استعانت ایچون بیله کتورمشلر
ایدی چونکه اوطاس دیدکاری منزله کلدیلر درید اطفال اغلمه سی
آوزینی وعورتلر اصواتنی وحیوانات صداسنی اشتدی سؤال ایتدیکه

بو ایشیدیلن آوازلرندر ایتدیلر مالك بن عوف نضر یدرکه هوازن
قبیله سنك جمله عورتلرینی واوغلانلرینی ومالربنی ودواب ومواشیلربنی
بیله کتورمشدر پس درید مالکی قاتنه دعوت ایدوب اهل وعیال
واموالی بیله کتوردیکنك سببندن سؤال ایلدی مالك ایتدی انکیچون
کتوردمکه خلق جنکه تمام کوکل بغلیه لر و بالضروره کندی اهل
وعیال ومالرینك اوزرینه صواشوب قاچمق احتمالنی قطع ایده لردرید
ایتدی بورأی صواب دکلدر زیرا کشی قاچمغی مقتضی اوله جق محلده
اولیجق انی برنسنه الیقویه من یعنی اهل وعیاله باقمز واکر دولت سنك
ایسه نیزه و شمشیر استعمالنه قادر اولان ارنلردن غیری هیچ برکیسه
ایش کورمسه کرکدر اکر سکا نکبت مقدر ایسه اهل وعیالك قاتنده
زیاده رسوای وفضیحت اولسك کرکدر اندنصکره ایتدی کعب وکلاب
قبیله لری قنده در مالك ایتدی انلر بزه موافقت ایدوب کلمدیلر درید
ایتدی سزك سعیکزنه یه منجر اوله جغی غایبدر اکر بوکون سزك رفعت
وعلوکز کونی اولیدی کعب وکلاب سزدن تخلف ایتمزایدی کاشکی
ای مالك سن دخی بوسفردن تخلف ایتمش اولیدك ای مالك معقول
ومناسب اولان اولدرکه اهل وعیال واموالی بر محکم یرده مضبوط
قیله سین وکندك سبکبا رسوارلرایله جنکه قیام ایده سین مالك بوسوزی
قبول ایتمیوب ایتدی سن قوجامشسین عقلکه خفت کلمش نه دیدیککی
بیلمز اولمشسین درید ایتدی ای هوازن قومی زینهار وزنهار مالکك
سوزیله عمل ایتمیه سز بن کوره یورمکه اول سزی دشمن النده قیوب
کندی قاچمق استر هوزان قومنه دریدك بوسوزندن تزلزل پیدا اولدی
مالك بونی کوروب ای هوازن قومی سز بو بونامش قوجه نك سوزینه
باقمك سز بکا اطاعت ایدك والا قلیجمه دوشوب کندیمی هلاك
ایدرم دیدی هوازن قومی چون کوردیلرکه مالك کندی داعیه سنده
مصردر اکر مخالفت ایدرلرایسه کندوبی هلاك ایدوب سردارسز
قالورلر بالضروره جمله سی اطاعت ایدوب حنین جانبنه توجه ایتدیلر
(القصه چون طوائف مذکوره نك اجتماع واتفاقلری خبری اول حضرته
ایرشدی عبدالله بن ابی حدرد اسلمی یی کوندردی تا ایچلرینه کیروب اول
جماعتك احوالندن تمام تجسس ایلیه وحکم بیوردیکه جمله لشکر

حاضرانه‌لر وعتاب بن اسیدی حکومت ایچون ومعاذ بن جبلی تعلیم
فقه واحکام شرایع ایچون مکه‌ده قویب کندیسی اون ایکی بیك ارایله
و برروایتده اون التی بیك ارایله طشره چیقدی ومقدما ذکر اولندیغی
اوزره صفواندن آلات وادواتیله یوززره عاریت آلمشیدی واول زرهلرك
بوسفرده کتورمه‌سی مؤنتنی دخی صفوانه تکلیف ایدوب صفوان دخی قبول
ایلدی ودوه‌لرینه یوکلدوب اول حضرتك رکابنه ملازم اولدی پس
کندیلر یولده کیدرایکن دشمن اشکرینه جاسوسلغه کیدن عبدالله بن
حدرده قاوشدیلر عبدالله اول جماعتك کیفیت احوالندن اول سروره
خبرویردی حضرت تبسم بیوروب ایتدی امیدیمز اولدرکه اول مالارك
جمله‌سی مسلمانلره غنیمت اوله (وایدرلرکه مالك بن عوف دخی جاسوسلغه
اوچ کشی کوندرمشیدی تاواروب لشکر اسلامدن خبر کتوره‌لر اول
جاسوسلر واروب مالك بن عوف قاتنه کلدیلر وانلرك جمیع اعضالری
دترر ایدی مالك انلره ایتدی سزه نه واقعه حادث اولدیکه بویله
دتررسز انلر ایتدیلر اشکر اسلامده ارلر کوردك بیاضلر کیمشلر وابلق آتلره
سوار اولمشلرکه هیچ انلرك مثلنی کورمش دکل ایدك خدا حقیچونکه
اکر انلر بزه قاوشه‌لر بزم انلرایله مقاومت ایده جك حالمز یوقدر زیرا انلر
یرمخلوقاتندن دکللردر بلکه کوك خلقندندرلر اکر بزم سوزیمز طوتار
ایسك قومکله کیرودون زیرا بزم قومز انلری کوردکده بزه واقع اولان
حال انلره دخی واقع اولوب دترمکه باشلرلر مالك ایتدی یوزیکز قاره
اولسون قاتی قورقاق و بددل کشیلرایمشسز وانلری کندی قاتنده طوتوب
کیمسه‌یه کوسترمدی انکیچونکه بوخوف وخشیت خبری اشکرده فاش
اولمیه ومالك امرایتدی اشکرنده بهادر اهله مشهور بر کیمسه بولوب
حضورینه کتوردیلر اول کشی یی اشکر اسلامه جاسوسلغه کوندردی
اول کشی دخی واروب مقدم کلان جاسوسلر نه حالله کلدیلر ایسه
بودخی اول حالله کلدی مالك بوآیات وعلاماتی مشاهده ایتمشیکن ینه
کندی هزیمتندن رجوع وفراغ ایتمدی (مرویدرکه ابو بکر صدیق
دشمن اشکرینك قلتنه واقف اولدقده لشکر اسلامك کثرتی ملاحظه
ایدوب اول حضرته ایتدی یارسول‌الله بز بوکون قلت جهتندن مغلوب
اولمایق کرکدر و برروایتده بوسوزی صدیق سلمة بن سلامة بن وقشه

سو بلدی و برروایتده بوسوزی سو یلین سلمه ایدی حضرته بوسوزدن
کراهت کلدی حق تعالی انلردن بوعجب وغروره راضی اولمیوب اول
امرده اشکر اسلامه واقع اولان انکسار وهزیمته سبب اول ایدی تا بیله لرکه
فتح ونصرت کثرت عدد ایله دکلدر بلکه حق تعالی جانبندندر کرک
اشکر قلیل اولسون کرك کثیر و بوآیت کریمه ده (لقد نصركم الله فی مواطن
كثيرة و یوم حنین اذ اعجبتكم كثرتكم فلم تغن عنكم شيئا) اول معنایه
اشارت واردر و بعض کتب تفاسیرو سیرده واردر که پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم اشکر اسلامك كثرتنی ملاحظه ایدوب بیوردیکه (لن نغلب
اليوم من قلة) وغالبا بو رسهودر که اول بعضدن واقع اولمشدر زیرا کثرت
اشکر ایله تعجب ایتمك اول حضرتك منصبنه مناسب دکلدر وسابقا ذکر اولنان
روایتلر که بوسوزی سویلین آخر کشی اولوب واول سرور بونی استماع
ایتدکده مکروه طوتمشدر بو بعضك سوزینه منافیدر وغالبا بوسهوك
منشائی اولدر که مفسرلردن بعضیسی آیت مذکوره نك تفسیرنده واهل
سیردن برجماعت غزوهٔ حنینی ذکرو بیان اثناسنده مناسبتله واستطراد
وجهیله ابن عباسك رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایتدیکی
(خير الصحابة اربعة وخير السرايا اربعمائة وخير الجيوش اربعة آلاف
ولن يغلب اثنا عشر الفا من قلة) بو حدیث شریفی ایراد ایتدکلریدر
و بو حدیثی ابوداود وترمذی وغیریلری کندی کتابلرنده کتورمشلردر
وترمذی انی تحسین وتغریب ایتمشدر لکن انك سبب ورودی قصهٔ حنین
دکلدر والله اعلم بالصواب (وابو واقد لیثیدن منقولدر که ایتدی
رسول خدا ایله صلی الله تعالی علیه وسلم غزوهٔ حنینه مکه دن بیله
چیقمشیدق یولده کیدرایکن برقتی یشل یپراقلو اغاج کوردك وسالبوکه
زمان جاهلیته اولان احواله قریب العهد ایدك وکفار قریشك
وغیریلرینك ذات الانواط نام بویله برعظیم یشل یپراقلو اغاجلری
وار ایدیکه ییلده برنوبت اول اغاجه کلورلر ایدی وسلاحلرینی اکا صارلرلر
ایدی واول اغاجك دیبنده قربانلر کسرلر ایدی و برکون اول اراده
اکلنورلر ایدی بز ایتدك یارسول الله بو اغاجی بزه ذات الانواط اولمق اوزره
مقرر بیوروب بزه دستور و یرکه قریشك ذات الانواطلرینه ایتدکلری کبی
بزدخی کاهیجه کلوب بو اغاجك سایه سنده ذوق وصحبت ایده لم حضرت

بزدن بو سوزی ایشیدوب ایتدی الله اکبر خدا حقیچون سز بکا بر سوز سو یلدیکز که موسایه قومی انك مثللو سوزی سو یلمشلر ایدی یعنی موسایه قومی ایتدیلر که (اجعل لنا الهـا کما لهم آلهة) موسی انلره جواب و یردیکه تحقیقا سز برنادان واحمق طائفه سز وایدرلر که چون حضرت یوسوزی سو یلدی اول جماعت بو سو یلدکاری سوزه پشیمان اولوب توبه واستغفار ایتدیلر (نقلدر که چون حنین وادیسنه یقین وارد یلر مالك بن عوف مسلمانلردن مقدم اول مقامه کیجه ایچنده کلوب اشکرینی کتورمشیدی وانلری حربه تحریض وترغیب ایدوب یوصولره پنهان اولك ومحمدك لشکری ظاهر اولدقده بر اوغوردن حمله ایدك دیمشیدی پس سحر وقتی ایدیکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اشکر اسلامی تعبیه وترتیب ایدوب سنجاقلری و بیراقلری اصحابنه و یرمشیدی مهاجرلر ایچون برلوا عمر بن الخطابه و برلوا علی بن ابی طالبه و یرمشیدی و برروایتده سعد بن ابی وقاصه و یردی وارس لواسنی اسید بن حضیره و یردی وخزرج لواسنی حباب بن المنذره و بر بنی دخی سعد بن عباده یه و یردی وایدرلر که اول غزوه ده اوس وخزرجدن هر بطنك برلوالری وارایدی وادیٔ حنینـه که برچوقور یرده واقع اولوب طلوع صبح وقتنده اشاغی یولدن کلوب کیردیلر واول وادی یه کیره جك یوللر تنك وطار اولمغله جمله لشکر بر یولدن کیرمك ممکن اولمیوب بالضروره بولك بولك اولدیلر وهر بری بر یولدن کیردیلر خالد بن ولید بنی سلیم قبیله سیله مقدمهٔ لشکر اسلام ایدی وهوازن قومی یوصویه کیرمشـلر ایدی واول قوم زیاده تیرانداز ایدیلر وانلرك یوصوده اولـدقلرندن مسلمانلرك خبرلری یوغیدی همان براوغوردن یوصودن چیقوب حمله قلدیلر واوق یاغدردیلر ابتدا خالدك لشکری فرار ایتدیلر انکیچونکه اکثرینك سلاحی یوغیدی وکفار قریشدن برجماعتکه اول اشکرده ایدیلر ومسلمانلردن جاهلیته قریب العهد اولنلر خالدك اشکری اردنجه قاچدیلر اندنصکره بقیهٔ اصحاب دخی (الفرار مما لا یطاق من سنن المرسلین) حکمیله هزیمت کوستردیلر واول کون سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم فروهٔ جذامینك هدیه کوندردیکی استر بیضایه سوار اولمشیدی و برروایتده دلدله سوار اولمشیدی یارانك عقبنجه کیدردی (و یا انصار الله وانصار

رسوله بن خدانك بنده سی ورسولیم) دیرایدی و برروایتده (الی این ایها الناس) دیرایدی اصحاب اول قدر فراره مشغول اولمشلرایدیکه انلردن هیچ کیمسه دونوب آردینه باقمزدی وکفار قریشدن برجماعت یکی مسلمان اولوب ساحهٔ سینه لری هنوز چرك حقد وحسددن خالی اولمینلر ناملایم سوزلر سویلدیلر انلردن بریسی ایتدی اصحاب محمد شویله قچارلر که تادرنیاکارینه وارمدقجه برمحلده توقف ایدیجی دکللردر وکلدة بن حسل که صفوان بن امیه نك انابر قرنداشی ایدی ایتدی بوکون اولکوندرکه سحر باطل اوله و بریسی دخی صفوانه ایتدی مژده اولسون سکاکه محمد واصحابی قاچدیلر صفوان هر برینك جوابنده ایتدی (فضل الله فاك لان یربنی رجل من قریش خیر من ان یربنی من هوازن) اندنصکره حضرت لشکرگاه ایچنده طوردی و برقاچ کیمسه لر دخی اول معرکده حضرتله طوروب ثبات کوستردیلر واول حضرتله ثابت قدم اولان کیمسه لرك کیملر اولدیغنده وقاچ کشی ایدکلرنده روایات متعدده کورلمشدر برروایت اولدرکه جمله سی یوز عدده ایرشمزدی و برروایتده سکسان کشی ایدیلر و برروایتده اون ایکی و برروایتده اون کشی ایدیلر و برروایتده اول حضرت ایله درت نفر کشیلردن غیری برکیمسه قالمادی اوچی بنی هاشمدن و بریسی غیریدنکه بونلردر علی وعباس وابوسفیان بن الحارث وعبد الله بن مسعود واول سرورك اوك طرفنی علی وعباس محافظه ایتدیلر وابوسفیان بن الحارث اول سرورك سوار اولدیغی قاترك عنانینی حفظ ایلدی و عبد الله ابن مسعود صول طرفنی کوزه درایدی ودشمنلردن هرکیمکه اول حضرت طرفنه توجه ایدردی البته مقتول اولوردی (و برروایت دخی اولدرکه اول حضرت اولشکرده یالکز قالدی وغالبا بوروایت غایت قلتدن کنایه اولمق کرك ویاخود ابتداء حالده یالکز قالوب صکره جمع اولدقلرینه محمولدر و بعض روایاتده کورلدیکی اوزره رفقاء اربعهٔ مذکوره دن ماعدا اول حضرتك قاتنده بولنان جماعتك اسامیسی بونلردر عباسك اوغللری فضل وقثم وابوسفیان بن الحارثك اوغلی جعفر و قرنداشی ربیعة بن الحارث واسامة بن زید وانك لام قرنداشی ایمن بن ایمن وعبدالله ابن الزبیر وعقیل بن ابی طالب و برروایت دخی اولدرکه حضرت چونکوردیکه یاران پریشان اولوب کتدیلر سوار اولدیغی قاتری

ايلروسوردیکه کفاره قارشوواروب حمله قیله ابوسفیان بن الحارث قاترك
عنانی طوتوب وعباس رکابنی و برروایتده حارث رکابنی وعباس عنانی
طوتوب و برروایتده عباس صاغ رکابنی وابوسفیان صول رکابنی
طوتوب قومدیلر که دشمن ایچنه کیروب حمله ایلیه واول سرور اول
حالده (انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب) دیرایدی و بواحوال اول
حضرتك کمال شجاعت وتمام دلاورلکنه دلالت ایدر زیرا بو محلده
بر کونده قاتره سوار اولوب وقاترك آت کبی کره وفره صلاحیتی یوغیکن
یالکز دشمن لشکرینه توجه بیوروب کندینك صفت ونسبنی اخفا ایتمدی
و بوجمله احوال دکادر الا اول حضرتك خداوند ذو الجلاله تمام
وثوقندن وکمال توکلندندر و یقین بیلشدرکه حق تعالی اکا نصرت
ایدوب سائرادیان اوزرینه انك دینی غالب قلسه کرکدر انکیچون حق
تعالی قرآن مجیدده اول حضرتك بوغزوه‌ده ظهورایدن ثبات قدمنه
اشارت بیوروب دیمشدر (ثم انزل الله سکینته علی رسوله وعلی المؤمنین فانزل
جنودا لم تروها) منقولدرکه اول حضرت عباسه بیوردیکه یارانه
صوت اعلی ایله چاغروب دعوت ایلیه بوعبارتله که (یا معشر الانصار
یا اصحاب السمرة یا اصحاب سورة البقرة) وحالبوکه عباسك آوازی بغایت بلند
ایدی پس عباس امر موجبنجه ندا ایدوب خلقی دعوت ایلدی چون
یاران عباسك آوازینی اشتدیلر لبیك لبیك دیدیلر وزنبورعسل بکارینك
باشنه یوموادقلری کبی هرطرفدن عباسك آوازی طرفنه استعجال ایتدیلر
ایچلرنده آدم وار ایدیکه دوه‌سنی عباسك آوازی جانبنه کیرو دوندرمك
دیلدی دوه‌سی مساعده ایتمیوب سرکشلك ایدیجك همان دوه‌دن اینوب
زرهنی دوه‌نك بوینه اوردوب قلیجنی وسپرینی الوب دوه‌سنی برنده
قیوب عباسك آوازی طرفنه یونلدی تا یوز کشی‌یه یقین اصحاب اول
سرورك قاتنه جمع اولدیلر و کفار ایله جنکه کیرشدیلر اول سرور ایتدی
(آلان حمی الوطیس) وایدرلرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم سوار
اولدیغی قاتردن یره اینوب ومبارك النه برآوج طپراق الوب دشمن
طرفنه صاچدی و (شاهت الوجوه) دیوب ینه سوار اولدی وهوازن
لشکردن بردشمن قالمادیکه اول طپراقدن کوزی واغزی طولمامش اوله
وبر روایت دخی اولدرکه قاتردن یره اینیوب حضرت علیدن و برروایتده

عباسدن برآوج طپراق طلب ایدوب دشمن جانبنه صاچدی وایتدی
(انهزموا ورب محمد) و برروایت دخی اولدرکه بیوردی (اللهم انشدك
وعدك لاینبغی لهم ان یظهرونا) و برروایت دخی اولدرکه ایتدی
(اللهم انجزلی ماوعدتنی) و برروایت دخی اولدرکه ایتدی (اللهم لك
الحمد والیك المشتکی وانت المستعان) وجبرائیل اول سروره ایتدی
یامحمد بوکون سکا تلقین ایتدیلر شول کلماتی که بنی اسرائیل ایچون دریا
یارلدیغی کون موسایه تلقین ایتمشلرایدی (و برروایت دخی اولدرکه
حضرت بیوردی (حم لاینصرون) وقرآن مجیدده اول رمیدن
تعبیر بوطریق ایله واقع اولمشدر (ومارمیت اذرمیت ولكن الله رمی
ولیبلی المؤمنین منه بلاء حسنا) نقلدرکه چون بوزکشی حضرت قاتنه
جمع اولدیلر وجنك ایتمکه باشلادیلر هوازن لشکری بردوه سودی صاغمق
مقداری زمان طورمیوب پریشان اولدیلر جبیر بن مطعمدن مرویدرکه
ایتدی اول زمانکه مسلمانلر قلیج چکوب کفار اوزرینه یورودیلر کوردم
آسماندن برسیاه کلیم شکلنده برنسنه پیدا اولوب بزمله اول قوم اراسنه
دوشدی اکانظر ایتدم سیاه قرنجه لر ایدیکه اول صحرایه منتشر اولدی
وتمام اول وادی قرنجه ایله طولدی وانلرك ملائکه اولدقلرنده شکم
قالمادی اندنصکره هوازن لشکری منهزم اولدیلر جابر بن عبدالله
انصاریدن منقولدرکه ایتدی رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم آتدیغی
خرده طاشلرك صداسی شو بله کوریوردیکه کویا کوکدن برلکن ایچنه
طاش ایندی وجمله دشمن لشکری هزیمت اولدی (وسعید بن جبیردن
روایت اولنمشدرکه ایتدی حق تعالی اولکون پیغمبرینه بش بیك
ملکله مدد ایلدی واول جنك تمام اولدقدنصکره دشمن لشکرندن برکشی
ایتدی قنده کتدی اول ابلق اتلره سوار اولوب بیاض لباسلر کین کشیلر
و بزی کیسه قتل ایتمدی الا انلر قتل ایتدی بوسوزی حضرته عرض
ایتدیلر حضرت ایتدی انلر ملائکه ایدی (روایتده کتورمشلردرکه مالك
ابن اویس ایتدی بنم قوممدن معرکهٔ حنینده حاضر اولان برقاج کشیلر
حکایت ایتدیلرکه چون رسول خدا اول برآوج طپراغیکه بزم جانبمزه
آتدی بزدن هیچ برکیسه قالمادیکه کوزینه قوم وطپراق طولمامش اوله
و بزم کوکلرمزده برخفقان واضطراب پیدا اولدی واولکون کوردك

بیاض لباسلو اولر ابلق آتلره سوار اولمشلر بر ایله کوك اراسنده طورورلر
انلرك اوزرلرنده قزل دستارلر وار ایدی وایکی او موزلری اراسنده
علاقه‌لر قومشلر ایدی و بزکال خوف ورعبدن انلره ابوجه تأمل ایتمکه
قادر اولمیدق { وشیبة بن عثمان حجبیدن منقولدر که ایتدی اول وقتده که
قریشدن برجماعت حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایله حنین
جانبنه طشره چیقمشلر ایدی بن انلر ایله رفیق اولدم اول طمعله که چون
ایکی لشکر بربرینه قاریشه‌لر شاید که محمده ظفر بولام وانی یوم احدده
مقتول اولان پدرم و برادرلرم وسائر قریش عوضنه قتل ایدم و بنم
نیتم اول ایدیکه اکر جمیع عرب وعجم محمده تابع ومنقاد اولور ایسه بن اولمایم
واول سفرده اول داعیه‌نك فرصتنی کوزه‌در ایدم وکوندن کونه بنم
درونمده بو آرزو ونشو ونما بولور ایدی چون جنك قوبرلدی و محمدك
یارانی منهزم اولدی کوردمکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
قاطرندن اشاغه اینمدی قلیج چکوب صاغ جانبندن اوزرینه یوریدم
عباس بن عبدالمطلبی کوردمکه طورمش و برکومش کبی بیاض زره
کیمش انك اوزرندن غبار سلکر ایدی کندی کندیمه ایتدم بو طرفدن
برابش کوره مزسن زیرا محمدك عمیدر انی محافظه ایدر پس صول
طرفندن کلدم ابن عمی ابوسفیان بن الحارثی کوردم طورمش و کندیمه
ایتدم بو طرفدن دخی برایش کوره مزسن آرد طرفندن واردم و دیلدمکه
بر قلیج صالام ناکاه کوردمکه یلدرم کبی بر آتش یالیکی انکله بنم ارالغمده
پیدا اولدی وآزقالدیکه بنی یاقوب هلاك ایده پس غایت خوفدن
کوزیمی رسول جانبندن ایلتوب باقدم بکا التفات ایلیوب ایتدی یاشیبه
یقین کل قاتنه واردم مبارك الیله بنم سینه‌می صغادی و ایتدی الهی
انی شیطان شرندن کندی حفظکده طوت پس حق تعالی اول فکر
ووسوسه‌لری بنم خاطرمدن چیقاردی خدا حقیچون اول ساعتده
اول حضرت بکا کوزمدن وقولاغمدن سوکلورك اولدی اندنصکره
بکا بیورد یکه وار کفار ایله مقاتله قیل پس ایلرو واروب کفار ایله قلیج
جنکی ایلدم خدا بیلور اول حضرته اولقدر محبت ایتدمکه
دیلردمکه کندی وجودیمی هر نسنه‌دن اکا سپر قیلام اکر اول وقتده کفار ایچنده
بابام صاغ اولیدی بابامی قلیج ایله اوروردم پس اول حضرتك قاطرینی

اوكنه چكيو يرديلر سوار اولوب دشمن طرفنه توجه بيوردی وانلر منهزم اولوب پريشان اولدی وحضرت صلى الله تعالى عليه وسلم كندی خيمه سنه مراجعت بيوردی بن دخی خيمه يه كيردم تا انك مبارك يوزينی كوردم وخيمه يه داخل اولمقدن مقصودم انجق مبارك جمالی مطالعه سيله مشرف اولمق ايدی غيری دكل ايدی اول سرور بكا ايتدی يا شيبه حق تعالينك سكا ديلديكی نسنه سنك كندی نفسكده ديلديككدن يكرك ايدی واول سرور بنم كوكلمده اولوب هركز كيمسه يه اظهار ايتمديكم نسنه لری جمله بكا سويلدی بن ايتدم (اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) اندنصكره ايتدم يا رسول الله بنم ايچون استغفار ايديور اول سرور ايتدی (غفر الله لك) نقلدر كه چون كفار لشكری منهزم اولديلر اوچ بلوك اولوب بر بلوكی طائفه كتديلر ومالك بن عوف انلر ايله بيله ايدی و بر بلوكی دخی اوطاسه كتديلر و بر كروهی دخی بطن نخله يه توجه ايتديلر ابو قتادهٔ انصاريدن روايت اولنمشدر كه ايتدی حنين كوننده كوردمكه مشركلرن بريسی مسلمانلردن بريسنی يقمش وكوكسی اوزرينه چيقمش اردندن ايريشوب بوينه بر قليج اوردم اول مسلمانك كوكسی اوزرندن قالقوب بكا توجه ايتدی و بنی قوجاقلايوب شويله صيقديكه آز قالديكه هلاك اولم اندنصكره دوشوب جان ويردی حضرت جنكدن فارغ اولدقدنصكره بيورديكه قتل اولنان كافرلرك سلبی قاتللرينك اولسون بن دخی بو خبری ايشيدوب قالقدم وايتدم كيم اوله كه بنم اول كافری قتل ايتديكمه شهادت ايليه هيچ كيمسه برنسنه سويلمدی بنه اوتوردم بر لحظه دنصكره ينه قالقوب اول سوزی تكرار سويلدم هيچ بر كيمسه بر سوز سويلمدی حضرت ايتدی ای ابو قتاده سكا نولدی بن دخی صورت حالی اول سروره سويلدم اول وقتده بر كشی ايتدی يا رسول الله ابو قتاده طوغری سويلر اول كافری اول اولدردی لكن سلب وثيابنی بن الدم انی بندن خوشنود ايله يعنی حقنی بكا اسقاط ايدوب اول كافرك سلبی بنم اولسون ابو بكر صديق رضی الله تعالى عنه اول مجلسده حاضر ايدی ايتدی يوق اول سنك ديديكك اولمازخدا حقيچون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حق يولنده ورسولی يولنده مقاتله ايدن خدا ارسلانلرينی محروم ايتمز وانك حقی اولان سلبی سكا ويرمز حضرت

ایتدی ابو بکر طوغری سویلر قتاده نك مقتولنك سلبنی اكا ویر ابو قتاده
ایدر اول کشی سلبی بكا ویردی اول سلب ایچنده برزره وار ایدی اول
زرهی صاتدم بهاسیله بنی سلیم قبیله سندن بر بوستان الدم وابتدا
اسلامده الیمه کیرن مال اول ایدیکه انی سرمایه ایدندم (وانسدن
مرویدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (من قتل قتیلا وله
علیه بینة فله سلبه) ابو طلحه اول جنکده یکرمی کافر دپه لدی وانلرك
سلبلرینی الدی (روایتده کتورمشلردر که اول کون حضرت بر عورتك
اوزرینه اوغرادیکه قتل اولنمشیدی وخلق انك باشنه اوشمشلر ایدی حضرت
ایتدی بوندر اصحاب ایتدیلر کفاردن بر عورتدر که خالد بن الولید انی
اولدرمشدر حضرت خالد قاتنه بر کیمسه کوندروب خالده سویله هرکز
عورتی ونا بالغ صبیانی واجرتله طوتیلان اجیری اولدرمسون دیو نهی
بیوردی وایدرلر که حنین کوننده مسلمانلردن درت کشی شهید اولوب
کفاردن یتمش کشی مقتول اولدی ﴿ منقولدر که رسول الله صلی الله
علیه وسلم حنین واقعه سندنصکره بر لواء عقد بیوردی واول لوایی
ابو عامر اشعری یه ویردی وانی اصحابدن بر جماعته امیر ایدوب انلری
حنین قاچغونلرندن اوطاس جانبنه کیدن کروهك آردنجه کوندردی
ابو موسی الاشعری وسلمة بن الاکوع انلر ایله بیله ایدی ابو عامر چون
اول قومه ایرشدی انلر محاربه صددنده اولدیلر ودرید بن الصمه که
اول جماعتك سروری ایدی ابن الدغنه نك النده وبر روایتده زبیر بن
العوامك النده جنك ایدر ایکن مقتول اولدی وابو عمرك قرنداشی اوغلی
اولان ابو موسی الاشعریدن صحته ایرشمشدر که ایتدی حضرت ابو عامری
اوطاسه کوندردی وبنی انکله بیله قوشدی چون دشمن لشکرینه
ایرشدك وجنکه قویلدق جنك اثناسنده بنی جشم قبیله سندن بر کشی
اوقله ابو عامرك دیزندن اوردی شویله که اوق دیزنده صاپلنوب
قالدی بن ایلرو واروب ایتدم ای عم بو زخمی سکا کیم اوردی اول ایتدی
فلان کشی واول کشی بنی بکا کوستردی انك اردنجه واردم اول قچار ایدی
بن ایتدم اوتانزمیسنکه قچارسن وطورمزسنکه بر بریمز ایله جنك ایده یوز
پس طوردی وبر بریمزه قلیچ چکدك وبن آنی قتل ایدوب ابو عامر
قاتنه کلدم وکا ایتدم خدای تعالی سکا زخم اورانی قتل ایلدی وابو عامر

بکا امر ایتدی تا اول اوقی دیزندن چکوب چیقاردم انك یاره سندن قان چشمه کبی روان اولدی چون حالی اول منوال اوزره کوردی کندی حیاتندن امیدی قطع ایلدی و ایتدی ای بنم قرنداشم اوغلی پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم بنم سلامیمی ایرشدر واول حضرتدن استدعا قیل که تا حق تعالیدن بنم ایچون مغفرت طلب ایده لشکرك بکا کنی بکا تفویض ایلدی و فتح بنم المدن حاصل اولدی اندنصکره ابو عامر آز زمانده دنیادن نقل ایلدی چون کیرودونوب حضرتك قاتنه کلدم واول سرورك خانه سنه داخل اولدم اول حضرت خرما لیفندن اورلمش بر سریر اوستنده ایدی اول لیف مبارك پهلو سنده اثر ایتمشیدی قصهٔ لشکری وخبر ابو عامری وانك مغفرت طلبنی عرض ایتدم اول سرور صو طلب ایدوب آبدست الدی و بر روایتده ایکی رکعت نماز قیلدی اندنصکره مبارك اللرینی قالدردی شویله که اول حضرتك قولتوغی التنده اولان بیاضلغی کوردم وایتدی (اللهم اغفر لعبید ابی عامر اللهم اجعله یوم القیمة فوق کثیر من خلقك و بر روایت دخی اولدر که (اللهم اغفر لابی عامر واجعله من اعلی امتی فی الجنة) بن ایتدم یارسول الله بنم ایچون دخی مغفرت طلب ایدیور حضرت ایتدی (اللهم اغفر لعبد الله بن القیس ذنبه وادخله یوم القیامة مدخلا کریما) واوطاس حربنده قبیلهٔ بنی ربابدن مسلمانلردن چوق کیمسه لر مقتول اولدیلر ابو موسی ایتدی) یارسول الله هلکت بنوا رباب) حضرت ایتدی (اللهم اجبر مصیبتهم (تنبیه) محمد بن اسحاق واصحاب سیردن انك غیریلری کتور مشلردر که ابو عامر حرب اوطاسده مشرکلردن اون کشی که قرنداشلر ایدیلر بر بر قتل ایلدی تا نوبت اونجی قرنداشه کلدکده اوزرینه حمله ایدوب انی اسلامه دعوت ایلدی وایتدی (اللهم اشهد علیه) اول کشی ایتدی (اللهم لاتشهد علی ابو عامر) اندن النی کیرو چکدی اول ظن ایله که مسلمان اولدی واول کشی ابو عامری قتل ایلدی واندنصکره اول کشی مسلمان وحسن الاسلام اولدی وحضرت اکا مشهد ابو عامر دیرایدی و بو حکایت ظاهرده سابقا مذکور اولان روایت صحیحه یه مخالفدر اول جهتدنکه روایت صحیحه دن معلوم اولان بودر که ابو موسی ابو عامرك قاتلنی قتل ایلدی واول قاتل شرف اسلام بولمادی مکردیرز که اول حکایت صحیح اوله بغی تقدیرجه بینهماده وجه توفیق بوطریقله

ممكندر كه محمدبن اسحاقڭ ديديكى كشى ابوعامرك قاتل حقيقيسى اولميه بلكه انى قتلده شريك اوله والله اعلم (نقلدركه سيدعالم صلى الله تعالى عليه وسلم امر ايتديكه حنينڭ غنائمنى جعرانه ديدكارى موضعده جمع ايدوب تاقسمته فرصت بولدقلرى وقته دك انده مضبوط ومحفوظ قيله لر وبرروايت دخى اولدركه مناديه ندا ايتدرديكه (من كان يؤمن بالله واليوم الاخر فلا يغل) پس بونداندنصكره اصحابدن هركيمكه غنيمتدن برنسنه المش ايدى كيرو يرينه قودى حتى عقيل ابن ابى طالب كه برايكنه الوب زوجهسى فاطمه بنت الوليده ويرمش ايديكه تاكه اول ايكنه ايله سوككلرينى ديكه چون بوندايى اشتدى اول ايكنه يى فاطمهدن كيرو آلوب جمله غنائمه ادخال ايلدى (وايدرلركه عبادبن بشر انصارى يى امير غنايم قيلمشيدى برعريان كشى عباده كلوب ايتدى بوالباسلردن بربنى بكا ويرتاكيوب دفع احتياج ايدهيم عباد ايتدى حنين جنكنده بولنان دوكلى مسلمانلرڭ اول جامه لرده حقلرى تعلق ايتمشدر لايقدكلدركه بن انلرڭ برينى سكا ويرم اسيد بن حضير ايتدى اكابرجامه ويرسترعورت ايتسونكه عريانلقده نماز قلمز اكربوبابده كيمسه اعتراض ايدرايسه اكاويرديككه بنم سهممه محسوب اولسون وهم شمدى بن پيغمبره صلى الله تعالى عليه وسلم واروب بومعنايى سويلرم پس عباد دخى اول كشى يه برجامه ويردى اسيدبن حضير اول حضرته واروب بوخصوصى سويلزدن مقدم بومعنايى اول حضرته عرض ايدوب عباد مال غنيمتدن بركشى يه برجامه ويردى ديديلر اول سرور عبادى احضار ايدوب نيچون بويله ايتدڭ ديدى عباد ايتدى يارسول الله بن اول جامهيى اول كشى يه ويردم تا اسيد كلوب ضامن اولوب ويرديدى وبن حضرته سويلرم ديدى پس بن دخى ويردم حضرت ايتدى (انتم الشعار والناس الدثار) واسيدبن حضير حاضر اولوب ايتدى يارسول الله اول ويرديكى جامهيى بنم حصهمدن محسوب بيورڭ ومسلمانلر يوم حنينده عورتلر اسير ايتمشلر ايدى واول عورتلرڭ ارلرى اولمغله انلرايله مجامعت ايتمكى مكروه طوتارلر ايدى بوخصوصده اول حضرتدن استفسار ايتديلر بوآيت نازل اولديكه (والمحصنات من النساء الا ماملكت ايمانكم) اوسرور سبايابابنده يعنى اسيراولان

عورتلر حقنده بويله بيوردیکه (لاتوطأ حامل من السبي حتى تضع حملها ولاغير ذات حمل حتى تحيض حيضة) واصحاب اول حضرته عزلدن سؤال ايتديلر حضرت ايتدی پس (من كل الماء يكون الولد واذا اراد الله ان يخلق شيئا لم يمنعه شيء) نقلدر كه شيما بنت الحارث بن عبد العزى حنين غزاسی اسيرلرندن ايدی حنين اسيرلرينی سوردكلری حينده اكا عنف وشدت ايلديلر اول ايتدی بكا عنف وشدت ايلمك بن سزك صاحبكزك رضاعا قرنداشيم يعنی پيغمبرك سود قرنداشيم اصحاب اكا اينمديلر تا انی حضرت قاتنه كتورديلر ايتدی يارسول الله بن سنك سود قرنداشكم اول حضرت ايتدی هيچ بو خصوصه نشانك وارميدر شيما ايتدی بلی واردر بن سنی ديزم اوزرینه الديغمده بردندانكله بنم باش پارماغمدن طوتمشيدك حضرت اول نشانی بيلوب ايتدی طوغری سويلر و قالقوب مبارك رداسنی يايوب شيمايی رداسی اوزره اوتورتدی واكا مرحبا ايدوب تعظيم ايلدی ومبارك كوزلرندن ياش روان اولدی و باباسی وانا سی حليمه نك احوالندن سؤال ايلدی جواب ويرديكه انلر دنيادن نقل ايتديلر اندنصكره حضرت ايتدی ای شيما اكر ديلر ايسك بنم يانمده اول معزز ومكرم اولورسك واكر ديلر ايسك سكا انعام واحسان ايديم كندو دياريكه كيت شيما اشق ثانی يی اختيار ايلدی حضرت اكا برغلام و برروايتده اوچ غلام و برجاريه وايكی دوه و برقاج قيون ويردی وايتديكه سنك نامك حذافه اولسون وشيما انك لقبی اولدی

﴾ اهل سير رحمهم الله كتورمشلردر كه پيغمبر صلى الله عليه وسلم هجرتدن سكزنجی سنه نك ماه شوالنده حنين معركه سنده هوازن وثقيف قومندن فرار ايدوب واروب طائف حصارنده متحصن اولان جماعت قصديله طائف طرفنه متوجه اولدی وخالد بن الوليدی بيك ارايله مقدمهٔ لشكر ايلدی و يولده كيدر ايكن مالك بن عوف نضرينك قصری اولان ليه ديدكلری موضعه ايرشدی وحال بوكه مالك اول قصری بوشالدوب كندی وطائف حصارينه كلمشيدی اول حضرت بيوردی تا انك قصرينی يقوب ويران ايتديلر وياقديلر وحضرت كندوسی طائفه توجهدن مقدم طفيل بن عمرو دوسی يی ذی الكفين بتخانه سنه كوندردی تا اول بتخانه يی يقوب خراب ايليه واكا بيورديكه

کندو قومندن استمداد ایدوب طائفه ده اول حضرته ملحق اوله پس طفیل تعجیل تماماً واروب اول بتخانه یی یقدی وذی الکفین دیدکاری بتی آتشه یاقدی و بو ابیاتی دیدی (شعر) یاذا الکفین لست من عبادکا * میلادنا اقدم من میلادکا * انی حششت النار فی فؤادکا * اندنصکره کندو قومنه کلوب استمداد ایلدی قومندن درت یوز کشی اکا موافقت ایدوب بیله چیقدیلر حضرت طائفه که کلدکدن درت کونصکره اول حضرته ملحق اولدیلر وحصاری یقوب دلمکیچون منجنیق و دبابه دیدکاری آلتلری بیله کتوردیلر وحال بو که حضرت طائفه کلمزدن مقدم ثقفیلر حصارلرینی مرمت ایتمشلرایدی وآتلولرینی وتیرانداز جنکاورلرینی حاضر قلمشلرایدی ومنجنیقلر ترتیب ایتمشلرایدی و بر ییللق ذخیره لرینی حصاره قیوب قتاله مستعد اولمشلرایدی چون حضرت اول موضعه ایرشدی طائف حصارینه قریب یره نزول بیوردی اهل حصار عظیم اوق یاغدردیلر و یاران رسولدن چوق کشی یی مجروح ایدوب نیجه سنی درجهٔ شهادته ایرشدردیلر پس اول سرور اول موضعدن کوچ ایلدی و بیوردی تاشمدی مسجد طائف اولان دپه ده لشکرکاه قوردیلر واول غزاده امهات مؤمنین یعنی زوجات مطهراتدن زینب وام سلمه بیله ایدیلر وانلر ایچون ایکی خیمه قوردیلر ونمازی جماعتله اول ایکی خیمه نک ما بینده قیلرلردی وکیجه سیله اون سکز کون و برروایتده اوتوز و برروایتده قرق کون طائفی محاصره ایتدیلر واول کونلرده عظیم جنکلر اولدی واصحابدن جمع کثیر مجروح اولدیلر واون ایکی کشی شهید اولدیلر بری قبیلهٔ لیثدن ودردی انصاردن و یدیسی قریشدن اول جمله دن عبدالله بن ابی بکر ایدیکه اکا راوق اوردیلر مجروح اولوب جراحتی اندمال واردی اندنصکره جراحتی آچغه باشلدی پس حضرتک وفاتندنصکره اول زخمندن وفات ایلدی (نقلدر که حضرت امر ایتدی تا اول قومک خرما اغاجلرینی وباغلرینی کسمکه باشلدیلر چون اهل طائف بو حاله واقف اولدیلر حضرتدن دیلک ایتدیلر الله ایچون ورحم رعایتی ایچون اول اغاجلری قطع ایتمیه لر اول سرور ایتدی (انی ادعها لله وللرحم) وام سلمه دن رضی الله تعالی عنها صحیحه ایرشمشدرکه ایتدی طائف حصارینک

محاصره سی ایاننده حضرت بنم خیمه مه کلدی و بنیم قرنداشم عبدالله
ابن امیه بنم قاتمده ایدی و بر مخنث حاضر ایدی اول مخنث قرنداشمه
ایتدی اکر حق تعالی طائفی سزك الکزده فتح ایدرسه زنهار غافل اولمه
غیلانك قزینی اله کتوره سنکه اول قز چون اقبال کوستره قارننده درت
چین طوتار وچون ادبار کوستره سکز اولور چون حضرت بو سوزی
اول مخنثدن اشتدی بیوردیکه کرکدر که بو جماعتك مثلی سزك قاتکزه
کلمیه لر وثبوته ایرشمشدر که محاصره کونلرینك برنده حضرتك امری
ایله برمنادی ندا ایتدیکه بو حصارده اولان قوللرندن هر کیم بزم قاتمزه
کلورسه آزاد اوله پس یکرمی یه قریب قول حصاردن اینوب اهل
اسلامه ملحق اولدیلر (ونفیع بن الحارث اول جمله دن ایدی حصاردن
بکره ایله یعنی مقره ایله ایندی اول سببدن ابو البکره لقبی ایله ملقب اولدی
حضرت اول غلاملری آزاد ایلدی وهر برینی بر کیمسه یه ویردی تا انلرك
نفقه ومؤنتلرینه قیام ایده لر وبرمدندن صکره چون اهل طائف
اسلامه کلدیلر اول حضرته ایتدیلر یارسول الله اول قوللر بزی بنه
بزه ویر حضرت ایتدی (اولئك عتقاء الله) یعنی انلر حق تعالینك آزادلولریدر
هر کز سزه قول اولمازلر (جابر بن عبد الله انصاری رضی الله تعالی عنهما
روایت ایدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طائفی محاصره
ایتدیکی ایامده علی بن ابی طالبی مجلسنه احضار ایدوب اکا کیزلونجه
سوزلر سویلیوب فسلده دی واول حضرتك علی یه فسلدیسی خیلی ممتد
اولدی اصحاب ایتدیلر عجب اوزون اوزادی اسرار که حضرت عمی
زاده سنه سویلدی حضرت ایتدی (ما انتجیته ولکن الله انتجاه)
یعنی حق تعالی بکا امر ایتدیکه علی یه دور ودراز کشف راز ایتم (ایدرلر که
پیغمبر صلی الله علیه وسلم طائفی محاصره ایدر ایکن بر کیجه بر واقعه
کوردیکه سوایله طولو بر روایتده تره یاغیله طولو بر بیوك قدحی اول حضرتك
اوکنه قودیلر اول حضرت هنوز اکا تناول بیورمدین برخورس کلوب
منقاری ایله اول قدحی اوروب سرنکون ایلدی واچنده اولان نسنه
دوکلدی ایرتسی کون حضرت بورؤیایی ابو بکر صدیقه حکایت ایلدی
وابو بکرك واقعه تعبیرنده تمام شهرتی وار ایدی ابو بکر ایتدی یارسول
الله بو واقعه اکا دلالت ایدر که طائفی بو سنه فتح ایتمکه دستور ویرمدیلر

حضرت ایتدی کرچك سویلدك بن دخی بو واقعه یی بویله تعبیر ایتمشیدم (وایدرلر که سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم طائف محاصره سی خصوصنده نوفل بن معاویهٔ دیلی ایله مشورت بیوردی نوفل ایتدی یارسول الله بو جماعت اینه کیرمش دلکو کبیدر اکراین افزنی بکلرایسك البته اله کتوررسن اکر بکلمیوب قورکیدر ایسك سکا ضرر ایرشدرمکه قادردکلر پس حضرت قیوب کتمکه میل ایلدی ومروی در که اهل حصاردن ابو محجن بن حبیب ثقفی نام برکشی حصارك برجی اوزرینه چیقوب ندا ایلدیکه ای محمد قوللری سز بزدن غیری سزکله ایوجه جنك ایده بیلور بر کیسه یه مقارن اولمادیغکز نه قدر محاصره ایدرسه کز سزه هیچ فائده بو قدر ودنوب کیدرسه کز مقصود بکزه ایرمدینی کیدرسز عمر بن الخطاب حیقروب ایتدی ای ابن حبیب خدا حقیچون اسباب معاشکزی قطع ایده وزتا اینکزدن طشره چیقمسز زیرا مقرردرکه سز اینه کیرمش تلکی کبی سز سزه چقمقدن غیری چاره یوقدر ابو محجن ایتدی اکرسز بزم خرما واوزم اغاجلریمزی قطع ایدرسه کز آب و خاکده اوالقدر خاصیت واردرکه اول اغاجلری ینه بتورر عمر ایتدی طشره چقمغه قادردکل سز پس آب وخاکده نیجه عمل ایده بیلورسزکه تا اول اغاجلری بتوره بزابسه بورادن کتمزز تاسز آچلقدن هلاك اولمادقچه ابو بکر صدیق ایتدی اویله دیمه یا عمر رسول الله صلی تعالی علیه وسلم بوسنه فتح طائفه مأذون دکلدر عمر ایتدی حضرت بویله دیدیمی ابو بکر ایتدی دیدی (وایدرلر که حکیم بن امیه نك قزی خوله که عثمان بن مظعونك زوجه سی ایدی سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واروب ایتدی یارسول الله چون طائف حصارینی فتح بیوره سن غیلان قزی بادیه نك ویاخود عقیل قزی فارغه نك مال وزبورنی بکا ویر وحال بو که انلر ایکی عورتلر ایدی ثقیف قبیله سنك اجل نسوانی ایدیلر واولقدر زروزیورلری وار ایدیکه ثقیفده هیچ بر کیمسه نك اولقدر زر وزیوری یوغیدی حضرت ایتدی یا خوله طائفك فتحنه مأذون اولمجق اول زر وزیوری سکا نیجه ویره یم خوله طشره چیقوب عمر بن الخطابه بوسوزی سویلدی عمر اول سرورك مجلسنه کلوب ایتدی یارسول الله حصار طائف خصوصنده خوله نك

بكاسويلديكى سوزلرى سن سويلدكمى حضرت ايتدى بلى سويلدم
عمر ايتدى طائف حصارينى فتحه البته سكا اذن ويرمديلرمى حضرت
ايتدى اذن ويرمديلر عمر ايتدى كوچ نداسى ايده يممى حضرت ايتدى
ايت پس عمر طشره چيقوب كوچ نداسى ايتدى خلق بو معنادن ملول اولوب
ايتديلر حصارى فتح ايتمدين نيجه كيرو دونه لم حضرت ايتدى جنك
ايدك تا فتح ايده سز ايرتسى صباح وقتنده جنكه مشغول اولديلر انلردن
چوق كشى ياره لندى حضرت ايتدى (انا قافلون غدا ان شاء الله تعالى)
يعنى تحقيقا بز يارين كوچ ايدوب مدينه يه كيده يجى يزان شاء الله تعالى
ياران خوش وقت اولوب ايرتسى كون كوچ ايتديلر حضرت صلى الله
تعالى الله عليه وسلم اصحابى كورديكه يوك يوكلدرلر تبسم بيوروب ايتدى
(لا اله الا الله وحده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده) ديكر چونكه
يوكلرينى يوكلدوب يوله كيرديلر حضرت ايتلرى (آئبون تائبون لربنا
حامدون) ديكر انلر دخى اويله ديديلر (نقلدر كه ياران ايتديلر يارسول الله
ثقيفك اوقلرى بزى ياقدى انلره بد دعا قيل حضرت ايتدى (اللهم
اهد ثقيفا وأت بهم) روايتده كتورمشلردر كه حضرت طائفدن
قالقوب جعرانه ديد كارى موضعه كلدى وحنين غنائمى انده جمع ايتمشلر
ايدى اندنصكره اوطاس وطائفدن اله كيرنلرى وجمله غنائمى قسمت
بيوردى واول غنائم التى بيك اسيركرمى دردت بيك دوه ودردت بيك
وقيه خالص كومش وقرق بيكدن زياده قيون ايدى وبر روايتده قيونك چوقلغى
برمرتبه ده ايديكه حدوحسابه كلمزدى ابو موسى الاشعرى رضى الله تعالى
عنهدن صحاحده كلمشدر كه ايتدى جعرانه قوناغنده حضرتك قاتنده ايدم
وبلال دخى انده حاضر ايدى براعرابى كلوب حضرته ايتدى بكا وعده
ايتديككك نسنه يه يعنى حنين غنائمندن بكا عطيه طريقيله ويرجككك نسنه يه
وفا ايدرميسن حضرت ايتدى (ابشر) اعرابى ايتدى سن بو سوزى
بكا چوق سويلدك پس حضرت غضبناك صورتنده مبارك يوزينى بزدن
يكا دوندروب ايتدى بو اعرابى بشارتى رد ايلدى سز قبول
ايدك بز ايتدك قبول ايتدك اندنصكره برقدح صو كتوردوب اول صودة
مبارك اللى ويوزينى يودى واغزى يارندن اول صويه قودى وايتدى
بو صوبى اچكز ويوزيكزه وكوكسكزه سوريكز وسزه بشارت اولسون بز دخى

حضرتك ديديكي كبي ايتدك ام سلمه چادر ايچنده وپرده آردندن ندا ايتديكه اول صودن برمقدار بني انام ايچون اليقولك پس برمقدار بني القيودق (وايدر كه اول حضرت زيدبن ثابته بيوردي تا اشكر خلقني صايدي اندنصكره دوه وقيوني دخي صايدي و اول غنائمي خلقه قسمت بيوردي هر پيادهيه دورت دوه ايله قرق قيوز دوشدي وهرسواره اون ايكي دوه و يوزيكرمي قيون دوشدي و برآتدن زيادهيه سهم ويرمدي (وثبوته ايرشمشدر كه پيغمبر صلي الله تعالى عليه وسلم اول اموالدن ابتدا قريشدن مؤلفة القلوبه كامل عطالر ويردي (وايدركه اول غنائمي حضرتك قاتنه كتوردكلرنده ابوسفيان بن الحرب كلوب ايتدي يارسول الله بوكون قريشده سندن مالدارلق كيمسه يوقدر حضرت تبسم بيوردي ابوسفيان ايتدي بو مالدن بني حصهمند ايله حضرت بلاله امر ايلدي تا ابوسفيانه قرق وقيه نقره و يوزدوه ويردي ابوسفيان ايتدي اوغلوم يزيده دخي عطا بيور حضرت امر ايتدي تاقرق وقيه نقره و يوزدوه دخي يزيد ايچون ويرديلر ابوسفيان ايتدي اول بر اوغلوم معاويهنك دخي نصيبني احسان بيور حضرت امر ايتدي قرق وقيه نقره و يوزدوه دخي معاويه ايچون ويرديلر ابوسفيان ايتدي يارسول الله انام بابام سكا فدا اولسون خدا حقيچون من عجب كريمسن هم جنك زماننده وهم صلح كوننده بغايت كرم ومروت كوستردك حق تعالى سكا جزاي خير ويره وحكيم بن حزامه يوزدوه دخي ويردي مذكور حكيم يوزدوه دخي تمني ايلدي حضرت امر ايتدي يوزدوه دخي ويرديلر ونضير بن الحارث واسيد بن جاريهٔ ثقفي وابوجهلك قرنداشي حارث بن هشام وصفوان بن اميه و قيس بن عدي وسهيل بن عمرو وخويطب بن عبد العزى واقرع بن جابس تميمي وعيينة بن حصين فزاري بونلردن هر برينه يوزردوه احسان بيوردي وجاريهٔ ثقفي ومخرمة بن نوفل وسعيد بن يربوع وعثمان بن نوفل وهشام بن عمرو عامري بونلردن هر برينه اللیشردوه ويردي (وعلما اختلاف ايتديلر كه بوعطايا جملهٔ مجموع غنائمدنمي ايدي يوخسه خمسدنمي ايدي واقدي وصاحب عيون الاثر و طبقات صاحبي واهل سيردن غيريلري اكا ذاهب اولديلر كه خمسدن ايدي وقرطبي بوقولي ترجيح ايلديكه اول حضرتك اكثرعطاياسي خمسدن

ایدی واهل سیردن برآخر جماعت اول عطایا مجموع غنائمدن ایدی دیدیلر و شیخ ابن حجر شرح صحیح بخاریده بوقولی ترجیح ایتمشدر و بعض احادیث صحیحه‌نك ظاهری بو قولی مؤیددر بوتقدیراوزره قصهٔ مذکوره حنین وقعه‌سنه مخصوص اولمش اولور والله اعلم (ورافع ابن خدیجدن صحته ایرشمشدر که ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابوسفیان مثلاوا وصفوان وعلقمه وعیینه واقرع مثلاوا مؤلفة القلوبه یوزر دوه وردی وعباس بن مرداس اسلمی یه یوزدن اکسك وردی عباس خشمه کلوب اول بابده ابیات سویلدی بو بیتلر اول ابیاتدندر (شعر) اتجعل نهبی ونهب العبید * بین عیینة والاقرع وماکان حصین ولاحابس * یفوقان مرداس فی المجمع * وماکنت دون امرئ منهما * ومن تضع الیوم لایرفع * پس اکا دخی یوز دوه‌یی تکمیل بیوردی (و برروایت دخی اولدرکه چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حنین غنائمنی قسمت بیوردی اول جماعته یوزر دوه وروب عباس بن مرداسه درت دوه انعام بیوردی مذکور عباس قالقوب اول ابیاتده ذکر اولندیغی اوزره شکایت ایتمکه باشلدی چون اول ابیات حضرتك مبارك سمعنه ایرشدی (اقطعوا عنی لسانه) دیدی یعنی بندن انك دیلنی قطع ایدك ابو بکرصدیق انی دوه طوقادینه ایلتوب یوزدوه وردی عباس تمام خشنود وراضی اولدیغی حالده اول حضرتك مجلسنه واردی اول سرورا کا ایتدی یاعباس بنم حقمده شعرمی سویلدك عباس اعتذار ایدوب ایتدی انام بابام سکا فدا اولسون یارسول الله تحقیق بودرکه بنم شعرم دلمك اوجنده قرنجه قپردارکبی قپردار وقرنجه ایصررکبی دلیمك اوجنی ایصرر اول شعری سویلمکدن غیری چاره بولمازین وسویلمکدن کیجه اولمازین بوخصوصده اختیارم المده دکلدر حضرت تبسم بیوروب ایتدی اویله درعرب قومی شعر سویلمدکجه اولمازلر تاکه دوه باغرمدقجه اولماز (و بعض کتب سیرده مسطوردرکه چون انك شعری حضرتك سمعنه ایرشدی حضرت ایتدی یاعباس سن (اتجعل نهبی ونهب العبید بین الاقرع والعیینة) می دیدك یعنی اول سرور مصراع مذکورك نظمنی تغییر ایدوب کلماتنی تقدیم و تأخیر بیوردی ابو بکر ایتدی یارسول الله بین عیینة والاقرع دی اول سرور

ایتدی کرك اوله اولسون کرك و بله اولسون ایکیسی دخی بر معنایی مؤیددر ابو بکر ایتدی شهادت ایدر ینکه یارسول الله سن شاعردکلسن و شاعرلك سکا لایق دکلدر نتکه حق تعالی بیوردی (وما علمناه الشعر وماینبغی له) پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول ساعت علی بن ابی طالبه قالق شونك دلنی بندن کس دیدی علی مرتضی قالقدی عباسك النه یاپشوب کوتوردی عباس ایدر علی یه ایتدم بنم دلمی کسمکمی استرسن علی ایتدی حضرت نه بیوردی ایسه اویله ایتمك استرم پس بنی دوه طوقادینه کوتوروب بو دوه لردن اول درت دوه او زرینه یوزه دك یکندیککی آل بن ایتدم انا م بابام سزه فدا اولسون عجب کریم و حلیملرسز و عجب کوکجك خویلو علیملرسز اندنصکره علی مرتضی بکا ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم سنی مهاجرین و انصار زمره سندن طوتوب انلره دور در دوه و یردیکی کبی سکا دخی درت دوه و یرمشیدی اکرسن مهاجر وانصار زمره سنه داخل اولمق استرایسك همان مقدما سکا و یردیکی درت دوه یه قناعت ایله واکر اول دوات واول شرفدن محروم اولوب مؤلفة القلوب جمله سندن اولمغه راضی اولور ایسك یوزدوه یی آل بن ایتدم یاعلی سنکله بو بابده مشاوره ایدرم قنغیسنی ایتسم علی مرتضی ایتدی اکر دنیا مالنه فریفته اولمیوب خدا ورسولنك و یردیکنه قانع اولور ایسك سکا یکر کدر (مرویدر چون حنین غنائمنده اول حضرتدن اول عطیه لر واقع اولدی یاراندن بریسی ایتدی یارسول الله عیینة بن حصینله اقرع بن الحابسة یوزردوه و یردك وجعیل بن سراقة ضمری یه هیچ نسنه و یرمدك اول سرور ایتدی اول خدا حقیچونکه بنم نفسم انك یدقدرتنده در یوزی طو بطلو عیینه واقرع اولسه بکا جعیل بن سراقه انلردن یکر کدر لکن مال سببی ایله انلرك قلوبنی اسلامه جذب وتألیف ایلدم وجعیلك اسلامنه اعتمادم وار در انی دنیا مالیله اسلامه جذب وتألیفه حاجت یوقدر انکیچون انی اسلامله قودم (وصحیحده ایرشمشدرکه عبدالله بن مسعوددن رضی الله تعالی عنه ایتدی چون حنینك غنائمی ذکر اولندیغی کبی قسمت اولندی انصاردن برکشی وایدرلر که معتب بن قشیره ایدی ومنافقلغله اشتهار بولمشیدی ایتدی حضرتك بو قسمتله مرادی حق تعالینك رضاسی وخوشنودلغی

دكلیدی عبدالله بن مسعود ایدر چون اول كشیدن بو سوزی اشتدم كوجه
كلوب ملول اولدم و بو سوزی اول حضرته عرض ایلدم اول سرور
بو سوزی ایشتدكده مبارك بشره سنك رنكی متغیر اولدی بر مرتبه ده كه
بو سوزی اكا سویلدیكمه پشیمان اولدم اندنصكره اول حضرت ایتدی
(رحم الله موسی لقد اوذی باكثر من هذا فصبر) و صحاحده وارد
اولمشدر كه چون سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم قریش وسائر قبائل
عربه انك كبی بخششلر ویروب انصار حقنده انك مثلی ظهور
ایتمامكله انصار طار یلوب ملول اولدیلر وایتدیلر كه بونجه عطایایی
سائر قبائله ویروب بزی ترك ایتدی وحالبوكه بو كافرلرك قانلری بزم
قلیجمزدن طاملر انصارك بو سوزلری حضرتك مبارك سمعنه ایرشدی
و برروایتده كلمشدر كه سعد بن عباده حضرتك مجلسنه واروب
ایتدی یارسول الله بو قدر كرم ومواساتك قریش وسائر قبائل عرب
حقنده مبذول اولوب انصاری محروم بیورد یغكدن انلر بغایت غم
وغصه یه دوشمشلردر حضرت ایتدی ای سعد بو بابده سن نیجه سن
سعد ایتدی قومم نیجه ایسه بن دخی انلرمثلویم اكرچه بو دغدغه یی
لسانمه كتورمامشم لكن البته خاطریمه كلورپس حضرت همان آدم
كوندروب انصاری دعوت ایدوب سختیاندن مصنوع اولان خیمه سنده
انلری جمع ایلدی واول خیمه یه انصاردن غیری هیچ كیمسه قومادی
اندنصكره حق تعالینك حمد وثناسنی كركی كبی یرینه كتوروب ایتدی
ای كروه انصار بونه سوزدركه سزك جانبكزدن بكا ایرشمشدر سزه
بو سوزی سو یلدیكزمی انلر ایتدیلر یا رسول الله بزم اشراف رؤسامز
هیچ بو مقوله سوز سو یلمدیلر امادلی قانلولر بز یعنی كنجلر بز بونك كبی
نسنه سو یلدیلر راوی ایدر انصارك عادتلری طوغری سو یلمك ایدی
انلرده یلان سوز اولمازایدی حضرت ایتدی ای انصار بن سزی ضلالتده
بولمادممی یعنی كفرایله موصوف ایدیكز حق تعالی بنم سببمله سزی ایمانه
كتوروب توفیق و هدایت ایتمدیمی و بن سزك ایچكزه كلوب داخل
اولمازدن مقدم سز بر بریكز ایله دشمنلر ایدیكز حضرت جلال احدیت
بنم سببمله سزی بر بریكزایله دوست ایتمدیمی وفقیر ایدیكز حق تعالی
بنم سببمله سزی غنی قلیدی وحضرت هرنه بیوردی ایسه انصار

(الله ورسوله امن) ديديلر سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم كندى
واسطه سيله حق تعالينك انصاره ارزانى قيلديغى نعمتلرى كوزل
ترتيب ايله ذكر بيوردى زيرا ابتدا ايمان نعمتنى ذكر ايتديكه امور
دنيويه دن هيچ اكا معادل بر نعمت يوقدر اندنصكره الفت ومحبت
نعمتنى ذكر ايتديكه اول نعمت مال نعمتندن اعظم والزمدر زيرا الفت
ومحبت تحصيلى ايچون مال بذل ايدرلر وكاه اولور كه الفت ومحبت
نعمتى مال بذل ايتمكله دخى اله كيرمز واول حضرت مدينه يه هجرت
ايتمزدن مقدم انصار بربرلرينه بغايت عداوت ومنافرت اوزره ايديلر
وانلرك ارالرنده نيجه حرب وقتال واقع اولمشيدى واول عداوت
ومنافرت دولت ايمان واسلامله ارالرندن قالقدى ودوستلغه مبدل
اولدى نتكه حق تعالى قرآن مجيدده اول معانى يه اشارت ايدوب
بيورر (لو انفقت مافى الارض جميعا ما الفت بين قلوبهم ولكن الله الف
بينهم) اندنصكره حضرت ايتدى اى انصار نيچون بكا جواب ويرمزسز
انلر ايتديلر نه جواب ويرهلم يارسول الله منت خدا ايچوندر ورسولى
ايچوندر حضرت ايتدى اكر ديرسه كز كه بزم قاتيمزه كلديككده سنى قومك
تكذيب ايتمشلر ايدى بز سنى تصديق ايتدك وكيمسه سنى قايرمز ايكن بز
سنى قايردق وسكا نصرت واعانت ايلدك وكندى دياركدن سنى قومك
چيقارمشلر ايدى بز سكا يوروب مكانلر تعيين ايلدك و يارانك فقير ايدى
بز سكا مروت ومواساة قيلدق خدا حقيچون اكر بويله ديهجك ايسه كز
اشبو سوزلرده صادق ومصدقسز بو سوزلر اول حضرتدن انصاف
وتواضع طريقيله واقع اولدى يوخسه حقيقتده بو امورك جملهسنده
اول سرورك انصار اوزره نعمت ظاهرهسى ومنت باهرهسى ثابت
ومحقق ايدى زيرا اول حضرت مدينه يه هجرت وانلرك ارالرنده توطن
واقامت بيورميه ايدى انلرك سائر خلقدن فرقى اولمزدى انكيچون
انصار جوابلرنده منت اللهك ورسولنكدر ديديلر وبر روايتده بز اللهدن
ورسولندن خوشنودز ديديلر اندنصكره اول سرور ايتدى قريش جاهليته
ومصيبته قريب العهد اولمغله بن ديلدم كه انلره مال وبرمكله مصيبتلرينى
جبر وتسكين وكوكللرينى خوش ايليم تاكه ايمانه مألوف واسلامه مأنوس
اولهلر سز استمزميسكز كه قريش وسائر قبائل عرب منازللرينه دونلر

ایله وقیونلر ایله کیده لر سز منزللریکزه حق تعالینك رسولی ایله کیده سز والله منزللریکزه سزك کتوردیککزك انلرکتوردکلرندن یکرکدر واکر جمیع خلق بروادی یه وبرشعبه سلوك ایدوب یالکز انصار بر وادی یه وبرشعبه سلوك ایتسه لر بن انصارك شعب ووادیسنه سالك اولورم انصار بنم ایچ قفتانمدر وسائر خلق طیش قفتانمدر اندنصکره ایتدی (انکم ستلقون بعدی اثرة فاصبروا حتی تلقونی علی الحوض) اخبار صحیحه ده ثبوته ایرشمشدر که جعرانه منزلنده هوازن قومندن اون درت کشی و برروایتده یکرمی درت کشی اول حضرتك قاتنه کلوب مسلمان اولدیلر وسائر قوملرینك دخی اسلامندن خبر و یردیلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك رضاعا عمی ابو برقان واول قومك مقتداسی ابوصرد زهیر بن صرد سعدی اول جمله دن ایدی اول سرورك مجلسنه داخل اولوب ایتدیلر یارسول الله سنك لطف وکرمکدن امیدمز اولدر که بزم سبی وغنیمت اولنان اسیرلرمزی ومماللرمزی کیرو بزه ویره سن زیرا بو اسیرلرك ایچنده سنك رضاعا عمه لرك وخاله لرك واردر و سنی حضانه سنده حفظ وتربیت ایدن خاتونلر واردر که طفولیتك هنکامنده سکا خدمتلر وکفالتلر ایتمشلردر اکر بز ابی شمر غسانی ونعمان بن المنذر کبی سائر پادشاهلرك و بکلرك کفالت وحضانتلرینی ایتمش اولیدق وسنکله اولان اختصاص وانتسابز انلرایله اولیدی حقمزده انلرك عنایت وعاطفتلرینی امید وار اولوردق سن خود جمله مکفوللرك وامیدکاهلرك یکرکیسن سندن رجا وامیدمز اولدر که بزم عورت واوغلانلرمزی ومماللرمزی بزه احسان بیوروب چاره ساز اولهسن (بیت) تو شاه کریمی ومن افتاده بدردم ❋ امید که ازلطف تومحروم نکردم ❋ ایدرلر که زهیر بن صرد اول بابده برقاچ ابیات دیمشیدی بو بیتلر اول ابیاتدندر (شعر) امنن علینا رسول الله فی کرم ❋ فانك المرأ نرجوه وننتظر ❋ امنن علی بیضة قد عاقها قدر ❋ مشتت شملها فی دهرها غیر ❋ امنن علی نسوة قد کنت ترضعها ❋ اذفوك تملاؤه من محضها الدرر ❋ سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انلره ایتدی بن سزك ایچون بوقدر زمان قسمت غنائمده تأخیر ایتدم و اکا منتظر ایدمکه سز بکا کلوب بو بابده سوز سویلیه سز سز کیج کلدیکز وکوررسز که بنم قاتمده

بو قدر خلق جمع اولمشلردر غنايمك قسمتنه منتظرلردر و بنم قاتمده سوزلرك صوكلوسي طوغروسيدر پس بو ايكي نسنه نك بريني اختيار ايدك يا ماللريكزي ياخود اسيرلريكزي قنغيسني ديلرسكز انلر ايتديلر يارسول الله بزي مال وحسب ميانده مخير قيلدك بزم قاتمزده حسب مالدن يكركدر بزعورت واوغلانلريمزي قيوب قيون ودوه ايچون سوز سويلمزز بز عورت واوغلانلريمزي استرز حضرت ايتدي سزك زن وفرزندلريكزدن بنم حصه مه و بني هاشمك حصه سنه دوشني ويردم وروايتده بني عبد المطلبك حصه سنه دوشنلري سزه ويردم وسزك ايچون خلقدن دخي اسيرلريكزي ديلك ايدهيم نصيب وحصه لرندن كچسونلر براويله نمازيني قيلدقدنصكره سز مجمع ناسده كلوب ديكه بز حق تعالى حضرتنك رسولني سزه شفيع قيلدق بزم عورت واوغلانلريمزي ويرك اندنصكره بندخي مسلمانلردن سزك ايچون ديلك ايدهيم پس اول قوم حضرتك بيورديغي كبي ايتديلر حضرت دخي مجمع ناسده قالقوب حق تعالى يه كركي كبي حمد وثنا ايتدكدنصكره بيورديكه اي قوم تحقيقا سزك قرنداشلريكز تائب ومسلمان اولدقلري حالده بنم قاتمه كلديلر و بنم رأيم اندهقرار ايلديكه انلرك اسيرلريني انلره ويرم پس صفاي خاطر وطيب نفسله استينلر انلرك اسيرلريني انلره ويرسونلر ونصيبني مفت ومجانا ويرمكه قيامينلره حق تعالينك ابتدا بزه ويره جكي مال غنيمتدن انلره عوضني ويرم خلق ايتديلر يارسول الله طيب نفس وصفاي خاطر ايله اول معنايي قبول ايدوب بلاعوض اول قومك اسيرلريني كنديلره ويره جك اولدق حضرت ايتدي بن سزك راضي اولنلريكزي واولمينلريكزي بيلمزين يعني شايدكه ايچكزدن بعضيلري راضي اولميه پس واروب عرفاكزي كتورك تا انلر ايله بو بابده سوز سويلشه يز خلق كيرودونوب هر قبيله كندي عرفا ورؤساي ايله سويلشديلر اندنصكره حضرت قاتنه كلوب جمله سي طيب نفسله راضي اولوب قبول ايتدكلريني خبر ويرديلر (روايت اولنوركه اول سرور مجمع ناسده بن حصه مي و بني هاشمك حصه لريني اول قومه ويردم ديدكده مهاجرين اياغه قالقوب بزم حصه مز دخي رسولكدر ديديلر انصار دخي بالجمله اويله ديديلر اقرع بن حابس تميمي اياغه قالقوب ايتدي

بن و بنی تمیم بو معنایه قائل دکیلوز وعیینة بن حصین فزاری دخی اویله دیدی یعنی بن و بنی فزاره قبیله سی دخی بو معنایه راضی دکیلوزدیدی عباس بن مرداس وبنی سلیم دخی بو معنایه قائل دکیلوزدیدی بنی سلیم یوق بزم نصیبمز رسولک ملکیدر مبارک خاطری کیمه دلرسه اکاویرسون دیدیلر حضرت ایتدی بعدالیوم حق تعالینك ابتدا بزه ارزانی بیوردیغی مال غنیمتدن بو معنایه راضی اولمینلر بکره اول اسیرلردن هر بری مقابله سنده التیشر دوه عوض ویریرم پس جمله یاران راضی اولوب تمام هوازن قومنك اسیرلر بنی انلره ویردیلر و بعض کتب سیرده مسطوردرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم هوازن اسیرلرینك هر برینه قبطیه دیدکاری کتان مصری دینلن لباسدن برجامه کیدردی (وایدرلرکه اول سرور هوازندن کلن جماعته سؤال ایتدیکه مالك بن عوف قنده درانلر ایتدیلر طائفده در حضرت ایتدی اکرمالك کلوب مسلمان اولورسه انك اهل وعیالنی وجمله مالنی اکاویررم و یوزدوه دخی عطا بیوررم بوخبری مالکه ایرشدردیلر فی الحال منزلندن قوپوب کلدی وجعرانه منزلنده اول حضرته ایرشوب مسلمان اولدی وموعوداولان اهل ومالنی ویوزدوه یی الدی ورسولك مدحنده برقصیده سویلدی بوابیات اول قصیده دندر (شعر) ماان رأیت ولاسمعت بمثله * فی الناس کلهم بمثل محمد * اوفی واعطی للجزیل اذا احتذی * ومتی تشاء یخبرك عمافی الغد* حضرت انی کندی قومنه وثماله وسلمه و بهم قبیله لری مثللو شرف اسلامله مشرف اولان برقاچ قبیله لره امیر قیلدی ومذکورمالك اول قبیله لرك امدادیله ثقیف قومنك اوزرلرینه مسلط اولوب هر بار انلرایله مقاتله ایدردی وکاروانلرینی اورردی تااول قوم اسلامه کلنجه حاللری بومنوال اوزره ایدی (اهل سیر رحمهم الله تعالی کتورمشلردرکه هجرتدن سکزنجی سنه نك ماه ذی القعده سندن اون ایکی کون باقی قالمش ایدیکه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم جعرانه منزلندن عمره یه احرام باغلنوب مکه یه کلدی و بیت کعبه یی طواف ایدوب عمره نك مناسك وارکاننه قیام ایلدی وعتاب بن اسیدی مکه ده حکومته تعیین بیوردی واهالی مکه یه تعلیم قرآن واحکام شرعیه اوکرتمك ایچون ابوموسی الاشعری یی ومعاذ بن

جبلی عتابله مكه‌ده قودی وایدرلر كه بیت المادن عتابه یومی بر درهم وظیفه تعیین ایلدی واندنصكره عتاب كاهی خطبه ده دیرایدیكه ایها الناس حق تعالی آجقدرسون شول كشینك قارننی كه كونده بر درهمله قناعت ایده میه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم كونده بكا بر درهم تعیین ایلدی بن انكله قناعت ایدوب كیمسه یه محتاج اولمادم (القصه ماه ذی القعده نك اواخری ویاخود ماه ذی الحجه نك اوائلی ایدیكه حضرت مكه‌دن مر الظهران منزلنه كلوب بقیهٔ غنایمی اول منزلده قسمت بیوردی ومدینه یه مراجعت ایلدی (واول سنه ده عربك جاهلیتده حج ایتدكاری كبی حج ایتدیلر وحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم عتاب بن اسیدی امیر حج ایتمكسزین عتاب مسلمانلر ایله حج ایلدی (وبر روایتده حضرت انی اول سنه امیر حج ایتمشیدی (واول سنه ده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم دیلدیكه سوده بنت زمعه یی تطلیق بیوره وبر روایتده تطلیق ایلدی پس سوده اول حضرتك یولی اوزرنده اوتوروب ایتدی یارسول الله بكا مراجعت بیور خدا حقیچون كوكلمده ار محبتی قالمامشدر ولكن دیلرمكه روز قیامتده بنی زوجات مطهراتك زمره سیله حشر ایده لر وبن نوبتمی عایشه یه باغشلادم بنم نوبتم انك اولسون حضرت سوده یه مرحمت بیوروب ینه تزوج ایلدی وحضرت انك نوبتی كونلرنده عایشه نك خانه سنده اولورایدی (وایدرلر كه بو آیت كریمه اول قصه‌ده نازل اولدی (وان امرأة خافت من بعلها نشوزا او اعراضا) وبو سالده ماریهٔ قبطیه دن اول سرورك بر اوغلی اولوب آدینی ابراهیم قودی وهم بو سالده اول سرورك قزی وابو العاص بن ربیعك زوجه‌سی حضرت زینب وفات ایلدی (وبو سالده اول سرور فاطمه بنت ضحاك كلابیه‌یی وملیكهٔ لیله‌یی كندویه عقد نكاح ایلدی وبو قضایانك بسط وبیانی بو كتابدن محلنده ذكر اولنسه كركدر ان شاء الله تعالی (وبو سالده مدینه‌ده طعام بهایه چیقدی انس بن مالكدن مرویدر كه چون نرخلر زیاده یه چیقدی قوم ایتدیلر یارسول الله طعامه نرخ ویركه قاتی آغر بهاایله صاتمسونلر حضرت ایتدی (ان الله هو المسعر القابض الباسط) یعنی تحقیقا هر نسنه یه نرخ ویریجی حق تعالیدر ارزاقی قبض وبسط ایتمك

انك يد قدرتنده در بنم اميدم اولدركه پروردكارم حضورينه وارديغمده هيچ بر كيمسه بندن بر مظلمه طلب ايتميه نه قان مظلمه سى ونه مال مظلمه سى (واكثر اهل سير قولى اوزره بو سالده و بر قولده يدنجى سنه‌ده منبر اتخاذى واقع اولدى و بو قضيه كرك بو سالده واقع اولمش اولسون و كرك يدنجى سنه‌ده ايكى وجهله اشكالدن خالى دكلدر اول ايكى اشكالك بريسى اولدركه عباس بن عبد المطلبك ذكرى وتميم داريك ذكرى منبر حديثنده واقع اولمشدر نتكه عن قريب ذكر اولنور وحال بوكه عباسك مدينه‌يه كلديكى سكزنجى يلك اواخرنده ايدى وتميمك كلديكى طقوزنجى سنه ايدى وايكنجى اشكال اولدركه صحيح بخاريده حديث افك اثناسنده واقع اولمشكه عايشهٔ صديقه رضى الله تعالى عنها ايتدى اول زمانده كه افك قصه سى واقع اولمشيدى حضرت خطبه‌يه چيقوب اول بهتانى ايدن جماعتك تأديبى بابنده يارندن نصرت ديلدى انصارك ايكى قبيله‌نك يعنى اوس وخزرجك اراسنده نزاع ومخالفت واقع اولوب آز قالديكه مقاتله‌يه منجر اوله پس رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم منبرده ايدى منبردن اينوب انلرى تسكين ايلدى وافك قصه سى هجرتك بشنجى سنه سى واقع اولمشيدى نتكه سابقا ذكر اولندى وشراح حديثدن بعضيلرى اهل سيرك بو قولى ايله حديث افكك بينى بو طريق ايله جمع وتوفيق ايتمشلردركه بعض كتب سيرده مسطور اولديغى اوزره حضرت ايچون منبر دوزلمزدن مقدم بالجقدن بر منبر دوزمشلرايدى شايدكه عايشه‌نك افك حديثنده ديديكى منبر اول بالجقدن دوزلمش منبر اوله لكن بو سوز مقبول دكلدر زيرا احاديث صحيحه‌ده ثبوته ايرشمشدركه منبر دوزلمزدن مقدم پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم خطبه اوقودقده اياغ اوزره طوروب مسجد ستوننه طيانوب اوقوردى وخلقه پند ونصيحت ايدردى نتكه عن قريب ذكر اولنسه كركدر و بعضيلرى دخى حديث افكده واقع اولان منبرى تجوزه حمل ايتديلر يعنى محل مرتفعدن عبارتدر ديديلر بو دخى خلاف ظاهردر والله اعلم (ومنبر دوزلمك سببنده وكيم دوزدوكنده برقاچ روايت مختلفه كورلمشدر بر روايت اولدركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم منبر دوزلمزدن مقدم مبارك آرقه سنى مسجد دركلرندن برينه طيايوب واياغ اوزره طوروب يارانه وعظ

ونصيحت ايدردى بركون ايتدى اياغ اوزره طورمق بكا دشوار كلور اولدى تميم دارى ايتدى يارسول الله اكر اذن و يررايسك سكا برمنبر دوزهيم نتكه شامده كورمشمدر كه دوزديلر حضرت يارانيله مشاوره ايدوب منبر دوزلمك اوزره قرار ويرلدى عباس بن عبد المطلب ايتدى يارسول الله بنم كلاب نامنده برغلامم واردر دولكرلك صنعتنده ماهر و بى نظيردر حضرت ايتدى اكا امر ايت تابنم ايچون برمنبر يابه (وبرروايت دخى اولدركه سهل بن سعدساعديدن سؤال ايتديلر كه رسولك منبرى نه دن دوزلشيدى سهل ايتدى خلق ايچنده بومسئله يى بندن يكرك بلور كيمسه يوقدر اول حضرتك منبرى كز اغاجندن ايدى وفلانه انصاريه نك آزادلوسى فلان يابدى (و برروايت دخى اولدركه سهل ايتدى اول سرور خطبه ونصيحت ايتدكده مسجددركلرندن برينه طيانوب ايدردى اصحاب ايتديلر يارسول الله خلق چوغالديلر اكر بيورر ايسك سنك ايچون خطبه اوقومغه برمرتفع مكان پيدا ايدهلر كه دوكلى اهل مسجد سنى كورهلر وسوزلريكى ايشدهلر حضرت ايتدى معقول كورديككزى ايدك سهل ايدر اول زمان مدينه ده بردلكردن غيرى دولكريوغيدى آدينه ميمون ديرلرايدى بن وميمون ايكيز كيتدك وطرفا اغاجنك كوكندن كتوردك اول كوكلردن ميمون برمنبردوزدى (وسهلدن برروايت دخى اولدركه انصاردن برعورته خبركوندروب ايتدى (مرى غلامك النجار يعمل لى اعوادا اجلس عليهن) بريده دن رضى الله عنه مرويدركه ايتدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اوائل حالده خطبه يى اياغ اوزره اوقوردى وخلقه نصيحت ايدردى و اياغ اوزره طورمقدن كندويه مشقت حاصل اواوب اصحابه اياق اغريسندن شكايت ايدردى پس خرما اغاجى كوكنى كتوروب مسجدك زميننده مستحكم قيلديلرتا خطبه وموعظه زمانلرنده اول اغاجك اوزرينه چيقوب خطبه اوقوردى وموعظت بيورردى ومدينه يه برغريب كشى كلوب و برروايتده برومى كشى كلوب اول حالى مشاهده قيلدقده اصحابك برينه ايتدى اكر محمد ديلرايسه اكا برنسنه دوزمكه خطبه وموعظه زماننده انك اوزرينه چيقه استرسه اوتوره واسترسه طوره بوسوز اول حضرتك سمع شريفنه ايرشدكده اول كشى يى حضورينه

كتوردوب يور ديكه اول نيد يكك نسنه يى دوز پس اول كشى منبر
دوزدى على اختلاف الروايات چون منبر ياپلدى منبرى كتوروب محراب
جانبنه قوديلر برجمعه كونى حضرت اول خرما كوكندن اكچوب منبره
چيقدى وخطبه اوقيوب نصيحت ايتمكه باشلدى چون اول خرما كوكى
حضرتك آوازينى اشتدى مبارك بدنني كندويه ملاصق كورميجك ناله
وفرياد ايتمكه باشلدى و برروايتده اول اغاج طورومنى يتورمش دوه كبى
يعنى آوازى كبى صدا ويردى و برروايتده اناسنى استين اطفال كبى صدا
و يردى و برروايتده برشخصه عاشق واله اولان كشنك حنين وزاريلغى
مثللو صدا ويرديكه اهل مسجدك اوزلرى كوندى و برروايتده اول مرتبه
فرياد ايلديكه يارلدى شويله كه خلق اندن قورقوب بعضيلرى اول
محلدن قالقوب قاجديلر و برروايتده دخى اولدركه حضرت انلره ايتدى
بوحاله تعجب ايتمكز پس دوكلى اصحاب اول اغاجك يقيننه واروب انك
فرياد وناله سنى دكلديلر وزياده اغلاشديلر واول اغاج كاكان ناله ايدردى
تاحضرت منبردن اينوب يانينه واروب مبارك النى انك اوزرينه قوما دخى
ناله سى منقطع اولمادى (و برروايتده حضرت انى قوجاقلدى وايتدى
اكر ديلرايسك سنى اولكى مكاننكه ديكه يم تاانده طراوت بولوب داللنه سن
واولكى كبى ميوه لر ويره سن واستر ايسك سنى جنت باغنه ديكه يمكه جنت
بيكارلرندن صوار يله سن وصلحا واولياء الله سنك ميوه كدن تناول ايده لر
پس اول اغاج آخرتى دنيا اوزره ترجيح واختيار ايلدى و برروايت دخى
اولدركه حضرت انى قوجاقلادقده (نعم قدفعلت نعم قدفعلت) ديرايدى
اصحاب سؤال ايتديلركه يارسول الله نه ديرسن حضرت ايتدى بواغاج آخرتده
جنت باغچه سنده غرس اولنمغى اختيار ايلدى و برروايت دخى اولدركه
اول حضرت مبارك باشنى اول اغاج اوزرينه قيوب سوزينى ديكلرديكه
بنى جنت باغچه سنده ديك تااولياء الله بنم ميوه مى تناول ايده لر وهركز
فانى اولميم ديرايدى واصحابدن بركشى يقين بولنوب حضرتك اكا جواب
ويروب نعم قد فعلت ديديكنى اشتديلر اندنصكره منبره چيقوب خلقه
توجه بيوروب ايتدى انى مخير قيلمشيدم دنياده غرس اولنمغله آخرتده
غرس اولنمق اراسنده تكه اشتديكز اول اغاج دارفنا اوزره دار بقايى
ترجيح ايلدى اكر بن انى تسكين ايتميدم روزقيامته دك بنم مفارقتمدن

ناله وفرياد ايدردى و برروايت دخى اولدر كه حضرت بيوردى (ان هذا بكالما فقد من الذكر) حسن بصريدن منقولدر كه بو حديث منبرى ذكر ايتدكده ديرايديكه اى مسلمانلر براغاج پاره سى رسول خدانك شوقندن ناله وفرياد ايدر پس سز دها لايقر كسز كه انك جمال ولقاسنه مشتاق اوله سز (روايتده كتورمشلردر كه عثمان بن عفان رضى الله تعالى عنه خلافتى زماننده مسجد رسول اللهى توسيع ايچون يقوب ياپديلر اول اثناده ابى بن كعب اول اغاجى اوينه كتوردى وانك قاننده ايدى تاكووه يبوب محو ومضمحل اولدى و برروايت دخى اولدر كه حضرت امر ايلدى اول اغاجى مسجدده اولديغى محلده دفن ايتديلر (جلال الدين رومى قدس سره مثنوئ معنوى سنده بوروايتى اختيار بيوروب ديمشدر (بيت) آن ستو نرا دفن كرد اندر زمين ❊ تا چو مردم حشر كردد يوم دين ❊ و بوايكى روايتك جمع وتوفيقى اول وجهله حاصل اولور محتملدر كه مقدما امر رسول موجبيله اول اغاجى دفن ايتمش اوله لر اندنصكره مسجد هدم اولندقده ابى بن كعب انى تبركا منزلنه كتورمش اوله والله اعلم (و بواغاجك حنين وناله سى قصه سنده اشارت وارد راكاكه حق تعالى وقت اولور كه بعضى جمادنده ادراك خلق ايدر نانى حيوانات مثلاو بلكه اشرف حيوانات مثلاو قيلرو ينه بوقصه بى مؤيدر اول جماعتك قولى كه (وان من شئ الا يسبح بحمده) آيت كريمه سنى ظاهرينه حمل ايتديلر لكن هر قولاغك اول تسبيحى ايشتمكه قوت وقدرتى يوقدر نتكه جناب مولوى مثنويسنده بيورر (مثنوى) انكه اورا نبود از اسرار داد ❊ كى كند تصديق اوناله جماد ❊ مرويدر كه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم جمعه كونلرى چون منبره چيقاردى خلقه سلام ويرردى وچون اوتورردى مؤذن اذان اوقوردى وياخود برحق عظيم اوزره بركشى يه يمين ويرمك ديلمه ايدى منبرك يانندهويرردى و بيورردىكه (من حلف على منبرى اوعند منبرى كاذبا ولوعلى سواك اراك فليتبوأ مقعده من النار) وصحتدا يرشمشدر كه بيوردى (بين قبرى ومنبرى روضة من رياض الجنة ومنبرى على حوضى) وايدرلر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم منبره چيقاردى ومبارك اياقلرينى منبرك اوچنجى پايه سنه قوردى چون خلافت ابو بكر صديقده قرار ايلدى ادبه رعايت ايچون

اوچنجی پایه یه چیقیوب ایکنجی پایه یه چیقـدی وچون نوبت خلافت
عمرفاروقه ایرشدی ایکنجی پایه یه چیقیوب اولکی پایه‌او زره طوردی
وقتـاکه عثمان ذوالنور ین خلیفه اولدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمك
یرینه یعنی اوچنجی پایه یه چیقدی وجناب مولوی کتاب مثنوی معنویده
عثمـانك بوحرکتی اوزره وارد اولان سـؤاله ویردیکی جواب باصوابه
اشارت ایدوب دیمشدر (بیت) پس سؤالش کرد شخصی بوالفضول ❊
کان رونشستند برجای رسول ❊ پس توچون جستی ازیشان برتری ❊
❊ چون به رتبت توازیشان کمتری ❊ کفت اکر پایهٔ یکم رابسپرم ❊ وهم
آید که مثال عمرم ❊ کردم پایه‌شوم من جای جو ❊ کویم مثل ابو بکرست او
❊ هست این بالامقـام مصطفا ❊ وهم مثلی نیسـت باآن شـه مرا ❊
ایدرلر که حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم منبری اوج پایه ایدی
تامعاویة بن ابی سـفیانك شـامده حکومتی زماننده کندی جانبندن
مدینه حاکمی اولان مروان بن الحکمه مکتوب کوندروب امر ایتدیکه قادر
اولدیغی مرتبه جهد ایدوب منبر رسول اللهی یرندن قالدیروب شـامه
معـاویه قاتنه کوندره پس مروان امر ایتدی منبر رسـول اللهی یرندن
قوپاردیلرناکاه مدینه‌یه برقرا کولق چوکوب ظلمات ایچنده قالدی وبرروایتده
کونش طوتولوب برمرتبه یه واردیکه کوکده ییلدزلر کورندی وخلق
ایچنه فتنهٔ عظیم دوشـدی مروان چون اوحالی کوردی خانه سندن
طشره چیقوب برخطبه اوقودی وایتدی بنم منبری یرندن قالدردیغم
انك ایچون ایدیکه معاویه بکا امر ایتمشیدیکه منبری اولکیدن یوکسك
قیلم پس نجار کتوروب اولکی اوج پایه‌اوزرینه التی پایه‌دخی زیاده‌ایلدی
وایتدی انکیچون بویله ایتدمکه جمله خلق خطیبی کوره‌لروسوزلرینی ایشیده‌لر
زیراخلق چوغالدی وایدرلر که منبر اوحـال اوزره ایدی واکا برقصور
وخلل واقع اولسـه همان اول هیئت اوزره اصلاح ومرمت ایدرلردی
تاهجرتدن التیوز اللی درت تاریخنده مسجد مدینه یه آتش دوشـوب
منبردخی یانوب نابودونا پیدا اولدی ❊ وبوسالده جعرانه منزلندن
مدینـه یه دونشوده علاء بن الحضرمی یی بحرین حاکمی اولان منذر
ابن سـاوی قاتنه کوندردی واکا مکتوب یازوب اسـلامه دعوت ایلدی
ومنذر چون نامه‌نك مضمو نـنـه واقف اولدی مسلمان اولدی حضرتنه

مكتوب یازدیکه یارسول الله حق تعالی بکا سنکك واسطه‌ك ایله اسلام نعمتنی نصیب ایلدی وسنك مکتوبکی هجر قومنه اوقودم بعضیلری شرف اسلامله مشرف اولدیلر و بعضیلری اول دولته نائل اولمادیلر وبنم مماکتمده یهود ومجوس چوقدر فرمان بیورتانلر ایله نه طریقه اوزره عمل ایده یم پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول مکتوبك جوابنده یازدیکه یهودیت ومجوسیت اوزره قلانلردن جزیه آل ومسلمانلر اول جماعت مجوس ایله مناکحه ایتمیه‌لر و بوغازلدقلری حیوانك اتنی یمیه‌لر وعلاء حضرمی یه دخی بر مکتوب یازوب اول مکتوبده دوه وصغر وقیون زکاتلرینك مقدارینی وزراعت ایتدکاری حبوبك محصولاتندن ومیوه‌دن واموال تجارتدن نصاب نه مقداردر انلری تعیین بیوردی وعلاء حضرمی اول مکتوبی خلقه اوقیوب زکوة صدقه‌لرینی اخذ ایلدی و برروایتده ابوهریره‌یی بوسفرده علاء الحضرمی‌یه رفیق ایتمشیدی (تنبیه) اکثر اهل سیر علاء حضرمی‌یی منذره ارسال بیورمق قصه‌سنی هجرتدن التنجی سنه ده یاخود یدنجی سنه‌ده ایراد ایتمشلردرکه اول سنه حضرت ملوك اطرافه نامه‌لر کوندرمشیدی اما صاحب طبقات تصریح ایتمشدرکه بوقصه جعرانه منزلندن مدینه‌یه دونشده واقع اولمشدر وکتب سیرك بعضیسنده علاء حضرمی‌یی ارسال حدیبیه دنصکره‌دردیمشدر و بوایکی قولك جمع وتوفیقی اولدرکه علاء حضرمی‌یی منذره کوندرمك ایکی نوبت واقع اولمق ممکندر اولکیسی حدیبیه‌دن مراجعتدنصکره ایکنجیسی جعرانه‌دن مراجعتدنصکره اوله ✻ وبوسالده کون طوتلدی وحضرت کسوف نمازی قیلدی اوله ✻ وبوسالده عبد القیس جماعتی سید رسالت صلی الله علیه وسلم ملازمتنه کلدیلر واول جماعت یکرمی کشی ایدی وانلرك رئیسلری عبدالله بن عوف اشج ویاخود منذر بن عائذ اشج ایدی نقلدرکه انلر مدینه‌یه کلمزدن برکون مقدم حضرت اصحابنه بیوردیکه مشرق طرفندن سزه برقاچ آتلوکله‌جك بورکه طوع ورضالری ایله مسلمان اولمشلردر وانلرك رئیسلرینك برعلامتی واردر (اللهم اغفر لعبد القیس) پس ایرتسی کون اول جماعت حضرتك بیوردیغی کبی کلوب حضرتك مجلسنه داخل اولدیلر الا انلرك رئیسلری اولان عبدالله اشج کلیوب منزلنده توقف ایلدی ویول لباسلرینی چیقاروب ویوکلرینی ودوه‌لرینی یرلشدروب پاك بونوب ولطیف جامه‌لر

کندکدنصکره مجلس عالیٔ خیر الانامه کلدی حضرت انلردن سؤال
ایتدیکه سز قنغی قبیله دن سز انلر ایتدیلر ربیعه قبیله سندن حضرت
ایتدی (مرحبا بالقوم او بالوفد غیر خزایا ولاندامی * و بر روایت
دخی اولدرکه انلردن سؤال ایتدیکه سزك اچیکزده عبدالله اشج
قنغیکزدر عبدالله ایتدی یارسول الله بو فقیردر وحالبوکه عبدالله حسن
صورت صاحبی اولمیوب کوزه خور بر کشی ایدی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم اکا نظر ایلدی عبدالله ایتدی یارسول الله بنی آدمك
پوستندن صو ایچلمز بلکه بنی آدمدن مطلوب اولان اسانَدر و کوکلدر
پس اول حضرت اکا التفات ایدوب یانته یقین اوتورتدی واندنصکره
بیوردی (تبایعون علی انفسکم وقومکم) یعنی بکا بیعت ایدك
کندی نفسلریکز اوزره وقومکز اوزره یعنی قومکزك ایمانه کلمه جکلرینه
ضامن اولك انلر ایتدیلر ضامن اولورز عبدالله اشج ایتدی کشی یی
دیندن دوندرمك خیلی مشکل ایشدر بز کندی نفسمز اوزرینه سکا
بیعت ایدرز وسن قومیزه برآدم کوندرکه انلری اسلامه دعوت ایتسون
انلردن هرکیمکه بزه اقتدا ایدوب مسلمان اولورسه بزدندر وهرکیمکه
سرکشلك ایدوب ایمانه کلمیه انکله مقاتله ایدرز حضرت ایتدی ای
عبدالله طوغروسو بلدك تحقیقا سنده حق تعالینك سودیکی ایکی خصلت
واردر بریسی حلم وبریسی تأنیدر عبدالله ایتدی یارسول الله بو خصلتلرینده
جبلی میدر یوخسه عارضی میدر حضرت ایتدی جبلیدر عبدالله ایتدی
(الحمد لله الذی خلقنی علی خلقین یحبهما (فائده) شراح حدیث
رحمهم الله ایتدیلر بو حدیثده حلمدن مراد عقلدر وعبد اللهك
قومنك ایمانی خصوصنده حضرته سویلدیکی سوزانك حلمنه یعنی صحت عقلنه
وعواقب اموره جودت نظرینه دلیلدر انکیچون دیمشلردر (رباعی)
خورشید سپهر امن و ایمان عقلست * نور بصر و بصیرت جان عقلست
* شمعی که بود خان جهان روشن ازو * در بارکه وجود انسان عقلست *
وانك تأنیسی اول ایدیکه کندی مصالحنه نظر ایلدی وقومی کبی تعجیل
ایتمیوب حضرتك مجلسنه تحصیل طهارت وتکمیل نظافتدنصکره
داخل اولدی صحته ایرشمشدرکه عبد القیس جماعتی ایتدیلر یارسول الله
برماه حرامدن غیری زمانلرده حضرتکك ملازمتنه کلمیز زیرا کفاردن
مضر قبیله سی سنکله بزم ارالغمزده حائللردر پس بزه برامر بیورکه

ظاهر وآشکاره اوله وحق وباطلی بربرندن آیره نامعلومز اولوب قبیله مزه واردقده قوممزدن برمله کلیانلری آگاه ایده لم وانکله عمل ایتمکله جنته کیره لم پس حضرت انلره ایمان ونمازوزکات وحج وصوم امر ایلدی وغنیمتك خمسنی و برك دیدی واول حضرتدن سؤال ایتدیلرکه صوایله خرمایی ویاخود قرو اوزمی نه مقوله قابلرده اصلدوب طاتلو قبله لم حضرت ایتدی یشل قوانوزده وقرو قبافده وزفت ایله صرلنمش قابده اصلا دیکز و خرما اغاجی کوکندن دوزیان قابده اصلتمه کز اندنصکره ایتدی بوجمله مفیده یی حفظ ایدوب قبیله کزه واردقده بوخبرلری انلره بلدیرك (نقلدرکه حضرت بیوردی تا اول جماعتی رمله بنت الحارثك منزلنه ایندردیلر وانلره ضیافت ایتدیلر مدینه ده اون کون طوروب تعلم قرآن واحکام شرعیه یه مشغول اولدیلر وحضرت انلرك هر برینه جائزه لر ویردی وعبدالله اشجه انلردن زیاده انعام واحسان بیوردی وایدرلرکه اکا ویردیکی جائزه اون ایکی وقیه وبرنش ایدیکه مجموعی بشیوزدرهم اولور وانلره جائزه احسان ایتدکدنصکره وطن مألوفلرینه مراجعته اجازت بیوردی

﴿هجرتدن طقوزنجی سنه نك وقایعی بیان اولنور﴾

ارباب سیر رحمهم الله کتورمشلردرکه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم هجرتدن طقوزنجی سنه نك ماه محرمی غره سندن صدقات عامللری تعیین بیوردی تا مسلمان اولان قبیله لره واروب مالللرینك زکاتلرینی الوب مدینه یه کتوره لر وبر روایتده کعب بن مالکی غفار واسلم قبیله لرینه وعباد بن بشری بنی اسلم ومزینه یه ورافع بن مکیثی جهینه یه وعمرو بن العاصی فزاره یه و ضحاك بن سفیانی بنی کلابه وبشر بن سفیانی بنی کعبه وعبدالله بن لیثیه یی بنی زبیانه کوندردی وحمید ساعدیدن رضی الله تعالی عنه صحته ایرشمشدرکه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ازد قبیله سندن برکشی یی که اکا ابن اللتبیه دیرلردی زکوة المغیجون برقبیله یه کوندردی اول کشی واروب اول قبیله نك زکاتنی الوب حضرت حضورینه کتوردی وایتدی بومالك شو مقداری سزکدر یعنی مال زکاتدر واول قبیله دن اخذ اولنمشدر وشو مقداری بنمدر واول قوم بکا

هدیه رسیله و یرمشلردر حضرت منبره چیقوب خدای تعالی یه حمد
وثنا ادنصکره بیوردیکه تحقیقا بن بعض کیمسه لری حق تعالینك بنی اكا
والی قیلدیغی اموردن بر عمله کوندردم پس انلردن بریسی بکا کلور
واید رکه بومالك شومقداری سنکدر وشومقداری بنمدر بکا هدیه
ویردیلردیر پس اول کشی نیچون اناسی واتاسی اونده اوتورماز تاکوره
که اکا هدیه کتوررلرمی کتورمزلرمی اول خدا حقیچونکه بنم نفسم
انك یدقدرتنده درهر کیمکه مال زکاتدن بووجه اوزره برنسنه الورسه
روز قیامتده البته انی کتوررلر شول حالده که الدیغی نسنه بی بوینته
یوکلتمشلر اکر اول بوینته یوکلندکاری نسنه دوه ایسه دوه کبی بوکوره رك
کله واکر صغر ایسه صغر کبی باغرارق کله اکر قیون ایسه قیون کبی
مله رك کله اندنصکره حضرت مبارك النی دعایه قالدروب ایتدی
(اللهم هل بلغت اللهم هل بلغت) ومرویدرکه حضرت صدقات
عامللرینه تنبیه بیوروب دیرایدیکه صداقتك خلقك کرایم اموالنی یعنی
مالارینك الك ایوسنی المیه سز ودخی زکاتلری مطلوب اولان خلقه دخی
دیرایدیکه (سیأتیکم رکیب مبغضون فاذا جاؤکم فرحبوا بهم وخلوا بینهم
و بین ما یبتغون فان عدلوا فلانفسهم وان ظلموا فعلیهم وارضوهم فان تمام
زکوتکم رضاءهم ولیدعوا لکم) ❊ وبو سالده عیینة بن حصین
فزاری بنی تمیم اوزرینه کوندردی و بوقضیه یه باعث اول ایدیکه سنهٔ
مذکوره نك محرمنده اول سرور بشر بن سفیانی نتکه سابقا ذکر
اولنمشیدی صدقات اخذی ایچون خزاعه دن بنی کعبه کوندرمشیدی
بشر واروب اول قومك نواحیسنه نزول ایتدی وحال بوکه بنی کعب
بنی تمیم ایله ذات الاشطاط دیدکاری صویك کنارینه قونمشلر ایدی
بشر بنی کعبه امر ایتدی تامواشیلری جمع ایتدیلر انلرك زکاتلرینی آلدی بنی
تمیم چون بو احوالی کوردی اول اموال انلرك کوزلرینه چوق کورندی کال
اثیم اکلرندن بنی کعبه ایتدیلر بوقدر مالکزی نیچون ویررسز که کوتوروب
کیده لر پس جمله سی بریره کاوب یایلرینی کیرشلدیلر وقلیجلرینی غلافدن
چیقاردیلر وقومدیلرکه عامل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انلرك
صدقاتلرینی الوب کیده لر بنی کعب ایتدیلر بزدین اسلامله متدین اولمشزدر
وبزم دینمزده زکاة ویرملك کرکدر بنی تمیم ایتدیلر خدا حقیچون انلر بوندن

بردوه آلوب کتمکه قادر دکللردر (و برروایت دخی اولـدرکه خزاعه‌دن بعضیلری و بنی العنبر قومی بنی تمیمه معاونت ایتدیلر عامل چون بو احوالی مشاهده قیلدی قاچوب مدینه‌یه کلدی و کیفیت واقعه‌یی اول حضرته عرض ایتدی حضرت ایتدی سزدن کیم اولکـه واروب بنی تمیمدن انتقـام الە عیینة بن حصین فزاری ایتدی خدا حقیچون انلر هرقنده کتسه‌لر آردلرندن ایریشورم وانلری سنك قاتکه کتورمدکجه کیرو دونمزم پس حضرت انی عربدن اللی سـوار ایله که انلرك ایچنـده مهـاجر وانصاردن کیمسه یوغیدی کوندردی پس عیینه عسـکری ایله کیجه کیدوب کوندز پنهـان اولدی تا انلرك دیارینه ایرشـدی اول قبیله‌نك اکثری منزللرنده یوق ایدیلر عیینه فرصتی غنیمت بیلوب انلرك اوزرینه چاپدی وانلرك عورت واوغلانلرندن برجماعتی اسیر ایلدی وارلرندن دخی بعضیسنی اسیر ایدوب مدینه‌یه ایرشـدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی تا اول اسـیرلری ضبط وحفظ ایتدیلر پس بنی تمیمدن برجماعت اسیرینی طلب ایچون مدینـه‌یه کلدیلر عطارد بن حاجب وزبرقان بن البـدر وقیس بن عاصم ونعیم بن سـعد وعمرو بن اهتم واقرع بن حابس کبی وخطیب وشاعرلرینی بیله کتوردیلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایله مفاخره ایده‌لر ابتدا کندی اسـیرلرینك قنده اولدیغنی بلدیلر وانلر ایله قاوشـدیلر اسیرلر چون کندو قبیله‌لری قومنی کوردیلر اغلاشـوب اضطراب کوستردیلر اندنصکره مسجد رسول اللهه کلدیلر اول سرور عایشـهٔ صدیقه‌نك حجره سنده اسـتراحته وقوشـلق اویقوسـنه مشغول ایدی انلر بیلمدیلر که اول سرور قنغی حجره‌ده در هر برحجره‌نك قپوسی اوکنه کلوب یا محمـد طشره چیق دیدیلر (و برروایت دخی اولدر که ایتـدیلر بزدن بر مخالفت ظهور ایتمکسزین نیچون بزم عورتلریمزی واوغلانلریمزی اسیر ایتدك بلال ایتدی ای کشیلر برلحظه آرام ایدك حضرت اویله نمازینه چیقسه کرکدر واهل مسجد رسول اللهده آواز بلند ایله چاغرمکن وآداب اوزره اولکز دیدیلر پس حضرت خانه‌دن طشره چیقوب ایتـدی بو قومه نولدیکـه بنی اویقودن اویاندردیلر ومبارك اللرینی کوزلرینه سورردی وچون اویله نمازینی جماعتله قلدیلر ینه حجرهٔ شریفه کـیردی پس بنی تمیم یول

اوزرلرینه کلوب بنه اول سوزلری سویلمکه باشلادیلر حضرت انلری کوروب هیچ طنبوب خانه سنه کیردی ونماز سنت قلمغه مشغول اولدی اندنصکره طشره چیقدی وصحن مسجده اوتوردی انلر ایتدیلر بز برجماعتز که بزم مدحمز کشی یه زین و یرروزممز شین کتورر حضرت ایتدی مدحی زین و یروب ذمی شین کتورن انجق خدای تعالیدر بوسوزدن سزك مقصودیکز ندر انلر ایتدیلر خطیب وشاعرلریمزی بیله کتوردك تاسنکله مفاخرت ایده یوز حضرت انلرك جوابنده ایتدی (مابالشعر بعثت ولابالفخار امرت) ولکن کتورك نه کز واردر کوره لم دیدی زبرقان ابن البدر ایچلرندن برجوانه ایتدی قالق برخطبه اوقو ایدرلرکه اول جوان عطارد بن حاجب ایدی پس قالقوب بنی تمیمك حمد وثناسی وذکر شرفنی مشتمل برخطبه اوقودی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ثابت بن قیس بن شماس انصاری یه بیوردی تاعطاردك خطبه سی جوابنده برخطبه اوقویه ثابت دخی قالقوب بالبداهه برخطبۀ فصیحۀ بلیغه اوقودیکه حمد وسپاس خالق جن وناسی وذکر شهادتینی وحسن خلق وخلقله مهاجرینك فضیلتنی ومتابعت وفضله انصارك نصرت ومعاونتنی مشتمل ایدی واندنصکره وحدانیت خدایه ورسولنك رسالتنه اقرار ایدنجیه دك کفار ایله مقاتله یه مأمور اولدقلرینی متضمن ایدی واندنصکره انلرك شاعرلری قالقدی وایدرلرکه شاعرلری زبرقان بن البدر ایدی برشعر اوقودی بعض ابیاتی بوبیتلر ایدی (شعر) نحن الکرام فلاحی یعادلنا * نحن الرؤس وفینا ینقسم الربع * ونطعم الناس عندالقحط کلهم * من السدیف اذالم یونس الفزع * اذا ابینا فلا یأبی لنا احد * انا کذلك عندالفخر نرتفع * سرور کائنات علیه افضل الصلوات حسان بن ثابتی طلب ایدوب بیوردیکه بونلره جواب ویره حسان انلرك جوابنده ابیات غراسویلدیکه بوبیتلر اندندر (شعر) ان الذوائب من فهر واخوتهم * قد بینوا سنة للناس تتبع * یرضی بها کل من کانت سریرته * تقوی الاله وکل الخیر یصطنع * اکرم بقوم رسول الله شیعته * اذا تفاوتت الاهواء والشیع * اهدی بهم مدحا فلا یوازره * فیما احب لسان حائك صنع * وایدرلرکه اقرع بن الحابس قالقدی و بوشعری اوقودی (شعر) اتیناك کیما یعرف الناس فضلنا * اذا اختلفوا عند

اذكار الكارم * وانا رؤس الناس من كل مشعر * وان ليس فى ارض الحجاز كدارم * وان لنا المرباع من كل غارة * تكون بنجد او بارض التهايم * حضرت بيورديكه اى حسان جواب ويرحسان ايتدى (شعر) بنى دارم لاتفخروا ان فخركم * يعود وبالا عند ذكر المكارم * هبلتم علينا تفخرون وانتم * لنا خول من بين ظئر وخادم * وافضل مانلتم من المجد والعلى * وفاد تنامن بعد ذكر المكارم * فان كنتم جئتم لحقن دمائكم * واموالكم ان تقسمو فى المقاسم * فلا تجعلوا لله ندا واسلموا * ولاتفخروا عند النبى بدارم * والاورب البيت مالت اكفنا * على رؤسكم بالمرهفات الصوارم * پس اقرع بن حابس ايتدى خدا حقيچون بوكشى يه يعنى محمده عالم غيبدن نصرت وتأييد ويريلوب اندن هيچ برنسه يى دريغ ايتما مشلردر خطيبى خطيبمزدن يكرك وشاعرى شاعرمزدن يكرك پس انصافه كلوب مسلمان اولديلرو حضرت انلرك اسيرلرينى وسبى اولنان حيواناتلرينى كيرو انلره ويروب هر برينه لايق جائزه لر وعطيه لر احسان ايلدى وايدرلركه بوآيت كريمه نك سبب نزولى بو قصه ايدى (ان الذين ينادونك من وراء الحجرات اكثرهم لايعقلون ولوانهم صبروا حتى تخرج اليهم لكان خيرالهم) * وبوسالده وليد بن عقبه يى بنى المصطلق قومى اوزرلرينه كوندردى حارث بن ابى ضراردن مرويدركه ايتدى كندى قبيله مدن يعنى بنى المصطلقدن مدينه يه كلوب رسول خدا صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واردم بنى اسلامه دعوت ايلدى مسلمان اولدم وصوم وصلوتدن احكام شرايعى بكا بيان ايلدى بن ايتدم يارسول الله قوم وقبيله مه واره يم وانلرى اسلامه دعوت ايده يم بنم دعوتمه اجابت ايدنلرك زكاتلرينى الوب جمع ايديم فلان وقتده اول طرفه بركشى كوندر كلوب جمع ايتديكم زكاتى الوب مدينه يه كتورسون پس حارث قبيلهٔ بنى المصطلقه كندى وخلقى اسلامه دعوت ايتدى اسلامى قبول ايدنلرك زكاتلرينى الوب جمع ايلدى چون وقت موعود ايرشدى حضرت جانبندن حارثه اول زكوتى قبض ايچون كيمسه كلمدى حارث شويله كمان ايلديكه خدا ورسولنك سخط وغضبنى ايجاب ايدركنديدن برنسنه صادر اولمش اوله پس قومنك اشرافنى قاتنه دعوت ايدوب صورت حالى انلره بيلدروب ايتدى پيغمبر صلى الله

تعالی علیه وسلم زکوة قبض ایتمك ایچون بوندن مقدم فلان وقتده برکشی کوندرسه کرکیدی کوندرمدی اول حضرتدن خلف وعد متحقق اولمق ممکن دکلدر البته اول سرور بزه غضب ایدوب برفعلمزدن رنجیده خاطر اولمشدر که وعدهسی تمامنده بزه برکیمسه کوندرمدی ایمدی کلك جمع اولان زکاتی الوب حضرت قاتنه ایلدهلم وحال بوکه اول حضرت ولید بن عقبهیی حارث طرفنده اول زکاتی اخذ ایچون کوندرمشیدی وزمان جاهلیتده ولیدك اول قومله عداوتی اولمغله اثناء طریقده ولیدك کوکلنه برخوف ووسوسه دوشوب مجرد اول وسوسه ایله دونوب حضرت قاتنه کلدی وایتدی یارسول الله حارث بکا زکوتی ویرمدی وبنی اولدرمك استدی وبرروایت دخی اولدر که اول قوم حضرت جانبدن ولیدك کلجکنی اشتدیلر وانکله اولان عداوت قدیمهلرینه اعتبار ایتیوب اول حضرتی تعظیم واحترام ایچون ولیده قارشو چیقوب استقبال ایتدیلر ولید چون اول جماعتی ایراقدن کوردی شیطان قلبنه وسوسه براقدی وظن ایتدیکه اول جماعت عداوت سابقهیه بناء کندویی قتل ایتمکه کلورلر پس یولدن دونوب مدینهیه کلدی وایتدی یارسول الله بنی المصطلق قومی مرتد اولوب لشکر جمع ایتمشلر وسنك اوزریکه جنکه کلورلر اول سرور قهر وغضبه کلوب دیلدیکه انلرك اوزرینه لشکر کوندره (وبرروایت دخی اولدر که خالد بن الولیدی برجمله انلرك اوزرینه کوندردی وخالده ایتدیکه یوردی وارتمام احتیاط اوزره اولوب تعجیل ایلمه خالد واروب اول قبیلهنك نواحیسنه نزول ایتدی کیجه وقتنده انلره برکشی کوندردی اول کشی واروب انلرك ارالرینه داخل اولدی انلرك ایچنده صوت اذان واقامت صلوة وبناء مسجد وسائر شعار اسلامیی مشاهده ایدوب خالدی اول معنالردن خبردار ایلدی خالد کیرو دونوب معلوم ایتدیکی نسنهلری اول حضرته عرض ایلدی (برروایت دخی اولدر که حارث بنی المصطلق قبیلهسی اشرافندن برجماعتله مدینهیه کلوب اول حضرته ملاقات وکندی حاللرینی عرض ایتدیلر وبوآیت کریمه انلرك قصهسنده نازل اولدی (یا ایها الذین آمنوا ان جاءکم فاسق بنبأ فتبینوا ان تصیبوا قوما بجهالة فتصبحوا علی مافعلتم نادمین) وحضرت اول بابده

بیوردی (التبین من الله والعجلة من الشیطان (مثنوی) تیغ حلم ازتیغ آهن تیزتر ❋ بل زصد لشکر ظفر انکیزتر ❋ این تأنی پرتواز رحمان بود ❋ وین شتاب ازهزهٔ شیطان بود ❋ نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول قومك خاطرلرینی تطییب ایچون نازل اولان بوآیت کریمه یی انلره اوقیوب ویردی وهر برینه نوازش ودلدارلق کوستردی وایتدیکه سزه قرآن واحکام شرعیه تعلیمی ایچون وصدقات المغیچون اصحابندن هر کیمی استرسه کز تعیین ایده یم انلردخی عباد بن بشر انصاری یی اختیار ایتدیلر وحضرت انی انلرك اول مهملرینه تعیین بیوردی ❋ و بوسالده قطبة بن عامر بن حدیده یی یکرمی نفر کشی یه امیر ایدوب خثعم قبیله سنه کوندردی انلر واروب اکسوزدن اول قبیله نك اوزرینه دوشدیلر ارالرنده مقاتلهٔ عظیمه واقع اولوب ایکی طرفدن چوق آدم یاره لندی آخرالامر اهل اسلام غالب اولوب دوه وقیون و برقاچ اسیر سوروب مدینه یه کتوردیلر وخمسنی اخراجدنصکره قسمت ایلدیلر هر برینه درت دوه دوشدی واون قیونی بردوه یرینه طوتدیلر ❋ وهم بوسالده علقمة بن مجزز مدلجی یی اوچیوز نفره امیر ایدوب اهل حبشه دن جده اوزرینه کلوب اول نواحیده خرابلق ایدن قومك اوزرینه کوندردی علقمه اول قومك ساکن اولدقلری جزیره یه دك کتدی اول قوم فرار ایدوب علقمه دونوب مدینه یه کلدی واول لشکردن برقوم تعجیل ایدوب علقمه دن تیزرك روان اولدیلر عبدالله بن حذافه انلر ایله بیله ایدی علقمه انی امیر مستعجلان ایلدی ومذکور عبداللهك طبیعتی هزل ومزاحه مائل ایدی یولده کلورایکن برمنزلده ایصنمق ایچون آتش یاقدیلر عبدالله اول جماعته کندیکزی آتشه اتك دیو یمین ویردی اول قومدن بعضلری اول یمینه بناء کندیلرینی آتشه آتمق استیوب آتشه آتلمغه حاضرلندیلر عبدالله انلره اوتورك بن سزه لطیفه ایتدم دیدی چون مدینه یه کلدیلر بوحکایتی اوحضرته عرض ایتدیلر حضرت ایتدی (من امرکم بمعصیة فلا تطیعوه (تنبیه) معلوم اوله که بو قصه صحیح بخاریده بونوعله ایراد اولنمشدر که علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ایتدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم برنوبت بریره لشکر کوندروب برکشی یی

اول لشکره امیرایلدی واول لشکره امر ایتدیکه امیرلرینه اطاعت اوزره
اولەلر پس اول لشکر کتدیلر برکون امیرلری انلره غضب ایدوب ایتدی پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم سزه امیریکزه اطاعت ایدك دیمه دیمی انلر
ایتدیلر بلی اویله دیدی پس امیرلری انلره امر ایتدی تا اودون جمع
ایدوب برآتش یاقدیلر پس امیرلری انلره امر ایتدیکه بوآتشه کیرك
انلر دخی قالقدیلر ودیدیلرکه آتشه کیرەلر و برروایتده بربرلرینه باقدیلر
و بربرلرینی آتشه کیرمدن منع ایتدیلر و برروایتده (فررنا الی النبی علیه السلام
دیدیلر بوحالده امیرلرینك غضبی ساکن اولوب اول آتشی سو یندزدی
چون مدینەیه کلوب حضرتی اول قصەدن خبردار ایتدیلر اول حضرت
ایتدی (اکرآتشه کیرمش اولەلر ایدی تاروز قیامتەدك و برروایتده
تا ابد آتشدن چیقمازلردی انما الطاعة فی المعروف) و بوقصەنك
ظاهری اهل سیرك ایراد ایتدکلرینه منافیدر مکر تعدده قائل اولنه
والاصحیندە اولان ترجیح اولنور ✻ وهم بوسالده علی بن ابی
ابی طالب کرم الله وجهه اللی آتلو و یوزدوه‌یه سوار اولمش ارایله
قبیلهٔ طیده قلیس پوتخانه‌سنی خراب ایتمکیچون کوندردی اول لشکر
کتدیلر و برصباح وقتنده اکسوزین اول قومك اوزرینه د وکلدیلر
غارت ایتدیلر واو پوتخانەیی یقدیلر و یاقدیلر وچوق اسیرودوه سوردیلر
وعدی بن حاتمکه اول قبیلەنك اولوسی ایدی قاچوب شامه کتدی
وقزقرنداشی سائراسیرلر ایله اهل اسلام النه دوشدی (وایدلرکه قلیس
بوتخانه‌سنك خزینه‌سنده اوچ زره واوچ قلیج بولدیلر برینه رسوب و برینه مخزم
و برینه دخی یمانی دیرلردی علی مرتضی رسوب ومخزم نامنه اولان قلیجلری
پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم صفی مغنم اولمغیچون باشقه قودی
اندنصکره غنائمك خمسنی چیقاروب باقیسنی قسمت قسمته ایتدیلر وآل
حاتمی ادخال ایتمیوب مدینه‌یه کتوردیلر مسجدك قربنده برسرای
وارایدی اسیرلری انده حفظ ایدرلردی آل حاتمی اول سرایه ایندریلر برکون
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اول سرایك قپوسی اوکندن کچدی
وحاتمك قزی اول ارادە اوتورمشیدی وحالبوکه اول عورت
جمیله وفصیحه کشی ایدی اياغ اوزره قالقوب ایتدی یا رسول الله
(هلك الوالد وغاب الوافد فامنن علی من الله علیك) اول سرور

ایتدی سنك وافدك کیمدر اول ایتدی قرنداشم عدی بن حاتمدر حضرت
اول کشی خدا ورسولنك قاچقونیدر دیوب کیچدی کندی حاتمك
قزندن منقولدر که ایتدی ایرتسی کون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بنه قپو اوکندن کیچدی و بن همان دونکی سوزلری سویلدم وحضرتدن
ینه همان اول جوابی اشتدم اوچنجی کون ینه حضرت اول ارادن
مرور ایلدی بن مأیوس اولوب دیلدمکه اول حضرته برسوز سویلیم
حضرتك اردندن برکشی بکا اشارت ایدوب قالق سوزیکی سویله دیدی
قالقوب ایتدم قبیله اولوسنك قزی یم پدرم وفات ایلدی و برادرم
قاچدی بنم اوزریمه منت وضع ایدوب بنی آزاد ایله حضرت ایتدی
اویله ایتدم و برقاچ کوندنصکره که انك قبیله سی قومندن دوستلری
مدینه یه کلمشلر ایدی حضرت اکا جامه کیدروب ومرکب ویول
خرجلغی انعام بیوروب انی قبیله سنه کوندردی اول عورت شامه قرنداشی
یانته کتدی و کیفیت واقعه یی اکا سویلدی عدی اندن سؤال ایتدیکه
بو کشنك یعنی محمدك حقنده سنك رأیك نیجه در انکله نیجه ایتمك کرکدر
قز قرنداشی ایتدی بنم رأیم اولدر که همان علی العجله انك خدمتنه
واروب ایریشه سن اکر نفس الامرده پیغمبر ایسه اکا خدمتك کچمش
اولمغله قاتنده فضل ومزیتك زیاده اولور واکر پادشاه ایسه اکا انتسابك
سببیله همیشه طی ولایتنده عزیز ومحترم اولورسن عدی ایتدی خدا
حقیچون ایودیدك رأی صواب بودر پس شامدن مدینه یه متوجه
اولدی وانك مدینه یه کلوب مسلمان اولدیغی قصه سی اونجی سنه نك
وقایعنده بیان اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی ﴿ وهم بو سالده
سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم زوجات مطهراتدن هجرت بیوردی
یمین ایتدیکه برآی انلره یقین اولمیه واول قصه نك سببنده کتب سیرده
درت قول معتبر کورلمشدر بریسی اولدر که حضرتك زوجه لری نفقه
وکسوه و برقاچ نسنه لردخی دیلدیلر که اول سرورك دست تصرفنده دکل
ایدی اول جهتدن ملول اولوب برآی انلردن هجرت ایلدی ایلا واقعه
سندنصکره تخییر آیتنك نزولی واول آیت کریمه نك سوقی بو قولی مؤیدر
وصحیح مسلمده برحدیث روایت اولندیکه بو معنی اوزره دلالت ایدر
اول حدیث اولدر که جابر بن عبدالله انصاری رضی الله تعالی عنهما

روایت ایدرکه ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه بر کون حضرت پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خانه‌سی قپوسی اوکنه کلوب ایچرو کیرمکه اذن استدی کوردیکه برقاج کشیلر استیذان ایتمشلر ایدی و هیچ برینه اذن ویرلمامشیدی ابو بکره اذن ویریلوب ایچرو کیردی اندنصکره عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه کلوب اذن ایستدی اکا دخی اذن ویریلوب ایچرو کیردی واول حضرتی زیاده حزین وغمناك اوتورر کوردی وغایت حزن وملالتدن هیچ کیمسه‌یه سوز سویلمزدی عمر ایدر کندی کندیمه ایتدم حضرته برسوز سویلیوب کولدیره‌یم پس عمر ایتدی یارسول الله کاشکه کوریدك که زوجم خارجه قزی بندن نفقه وکسوه طلب ایلدی بن قالقوب انك باشنی اوردم حضرت کولوب ایتدی بونلر یعنی زوجات مطهرات بنم اطرافمی الوب اوتورمشلردر نتکه کوررسن و بندن نفقه استرلر و برنسنه طلب ایدرلر که بنده بولنمز پس ابو بکر قالقوب عایشه‌نك کردنی اوردی وعمر قالقوب حفصه نك کردنی اوردی وهر بری قزلرینه خطاب ایتدیلر که حضرتك قاننده حاضر اولمیان نسنه‌یی اندن استرسز انلر ایتدیلر خدا حقیچون بردخی اول حضرتك اندن اولمیان نسنه‌یی ایستمیه‌لم پس اول حضرت خاتونلرندن برآی هجرت ایدوب اول اثناده تخییر آیتی نازل اولدی (ایکنجی اولدرکه زینب بنت جحشه بر طولم بال هدیه کتورمشلر ایدی وزینب اول بالی اول سرور ایچون صقلردیکه اول سرور بالی سوردی چون حضرت انك خانه‌سنه واردی اول بالدن برکاسه شربت ایدوب اول حضرته ویردی واکا بناءً که عسل کچ صواور اول عسل اریبوب صو اولنجه اولحضرت زینبك خانه‌سنده قدر معهوددن زیاده اوتورمق واقع اولوردی عایشه ایدر بن وحفصه موافقت ایدوب بر بریمزه دیدککه حضرت هر قنغمزك خانه‌سنه کلورسه یارسول الله سندن مغافر قوقوسی کلوردیه‌لم ومغافر دیدیکی مغفورك جمعیدر ومغفور عرفط اغاجك صمغیدرکه رایحهٔ کریهه‌سی واردر وحال بوکه حضرت بدقوقولو نسنه‌لردن احتراز وپرهیز ایدردی زیرا ملائکه ایله تکلم ایدرلردی و ملائکه بدقوقولردن بنی آدم متأذی اولدقلری کبی متأذی اولورلر (القصه حضرت انلردن برینك حجره‌سنه واردی

خانه صاحبه سی قول وقرار و یردکاری اوزره اول سوزی حضرتنه سویلدی حضرت ایتدی مغافر یمامیشم بلکه زینب بنت جحشك منزلنده بال شربتی ایچمشم خانه صاحبه سی ایتدی (جرست النحلة العرفط) یعنی اول بالك آروسی بالی عرفط اغاجندن المشدر حضرت ایتدی اویله اولدقدنصکره بردخی اول عسلك شربتنی ایچمزم و برروایت دخی اولدرکه حضرت یمین ایتدیکه بردخی اول بالك شربتنی ایچمیه لکن بوسوزی هیچ کیمسه یه سویلمه دیو خانه صاحبنه تنبیه بیوردی اول دخی بوسوزی کیمسه یه سویلمایجك اولدی واما قولنه وفا ایتمیوب اول برقولداشنه سویلدی پس جبرائیل کلوب آیت کتوردیکه (یاایها النبی لم تحرم مااحل الله لك تبتغی مرضات ازواجك) الی قوله (ان تتوبا الی الله فقدصغت قلوبکما) پس حضرت بوسببله یمین ایتدیکه برآیه دك زوجات مطهراتدن عزلت ایلیه (کتب معتبرده اولان حوادیث بوقولك صحتنه دلالت ایدر (اوچنجیسی اولدرکه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حفصه نك خانه سنده ایدی وحفصه اول سرورك اذنی ایله باباسی اوینه زیارته کیدوب خانه تنها قالدقده حضرت خبرکوندروب کندی جاریه سی ماریهٔ قبطیه یی اول ارایه کتوردوب انکله صحبت ایلدی چون حفصه باباسی زیارتندن کیروکلدی کوردیکه خانه سنك قپوسی قپانمش برلحظه توقف ایلدی پس اول سرور قپویی آچوب طشره چیقدی حفصه اغلیه باشلیوب اول حضرته معاتبه ایلدی و برروایتده ایتدی یارسول الله بنم منزلمده وبنم دوشکمده بوجاریه ایله صحبت ایدرسن (وبرروایت ایدرسن دخی اولدرکه ایتدی سائر عورتلرك اراسنده همان بو ایشی بکا نسبت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی راضی دکلمسنکه اول جاریه یی نفسمه حرام قیلم حفصه ایتدی راضی یم پس بیوردی شمدنکر وانی نفسمه حرام قیلدم حفصه ایتدی حق تعالینك سکا حلال ایتدیکی نسنه یی سن نیجه حرام ایدرسن حضر ایتدی خدا حقیچون بردخی اکا یقینلق ایتمیم لکن بوسوزمده امانت اولسون هیچ کیمسه یه افشا ایتمیه سن حفصه دخی قبول ایتدی وچون حضرت طشره کتدی عائشه ایله کندی منزلی اراغنده اولان دیواری الی ایله اوردی تاعایشه واقف اولوب کلدی وحفصه اول سوزی عایشه یه سویلدی و برروایتده حفصه عایشه نك منزلنه واروب ایتدی سکا مژده اولسون یا عایشه که حضرت جاریهٔ

قبطیه‌یی کندویه حرام ایلدی واندن خلاص اولدق عایشه اول سروره ملاقی اولدقده ایتدی یارسول الله بنم نوبتم کوننده کندی کنیزکک ماریه ایله صحبت طوت تاباقی قلان کونلرسائر زوجه‌لریکه مسلم اوله پس جبرائیل کلوب سورهٔ تحریم اوائلی آیاتنی کتوردی نتکه سابقا ذکر اولندی اول سرور حفصه‌یه کلوب ایتدی بن سکا اول سوزی هیچ کیمسه‌یه سویله دیمدیمی حفصه ایتدی یارسول الله سنی کیم خبردار ایلدی حضرت ایتدی خداوند علیم وبصیر نتکه (واذ اسر النبی الی بعض ازواجه حدیثا) آیت کریمه‌سی بو معنادن خبرویرر پس یمین ایتدیکه برآی خاتونلرندن هجرت ایلیه (دردنجی اولدر که پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم برهدیه کتورمشلر ایدی وبر روایت اولدرکه حضرت برقیون بوغازلمشیدی پس زوجاتندن هربرینه برمقدار نصیب کوندردی زینب بنت جحش کندویه کوندریلن نصیبی کیرو کوندری حضرت اول حصه‌نک اوزرینه برمقداردخی زیاده ایدوب زینبه کوندردی زینب ینه رد ایلدی عایشه ایتدی یارسول الله زینب سنی خورلیوب هدیه‌کی رد ایلدی پس حضرت یمین ایتدیکه برآیه دک خاتونلرینک یاننه وارمیه (فائده) بو اقوال مختلفه‌نک بینی جمع وتوفیق اول وجهله ممکن اولور که دیرزکه بو امور مذکوره‌نک جمله‌سی هربرندن واقع اولوب سبب ایلا اولمشدر زیرا اول حضرتک حلم وخلقنه مناسب اولان اولدرکه انک زوجات مطهره‌سندن جرایم متعدده ظهور ایتمدکجه انلرک حقنده بومثللو تأدیبی تجویز بیورمز اکرجانب ترجیحه میل اولنورسه قصهٔ عسل وقصهٔ ماریه مرجحه‌در زیرا بوایکی قصه بو آیت کریمه‌نک سیاقنده اولوب ایلا قصه‌سنده نازل اولان آیت کریمه‌یه اوفقدر زیرا صحیحده ایرشمشدر ابن عباسدنکه رضی الله تعالی عنهما ایتدی دیلدمکه امیرالمؤمنین عمردن رضی الله تعالی عنه برنسنه سؤال ایدم برسنه مقداری بو اندیشه‌ده ایدم وانک کمال هیبتندن سؤال ایتمکه قادر اولمادم تا بعض سفرده فرصت بولوب اندن سؤال ایتدمکه (وان تظاهرا علیه فان الله هو مولیه) آیتنده مذکور اولان ایکی خاتون کیملردر عمر ایتدی عایشه وحفصه‌در وبو ایکی قصه‌ده انلرک تظاهرلری بغایت ظاهردر وبو ایکی قصه‌دن قصهٔ شربت عسل اقوی وارجحدر زیرا صحیحینده وسائر کتب معتبرده

ثبوته ایرشمشدر والله اعلم (فائدهٔ ثانیه) صحیحینده بودخی وارد اولمشدرکه صاحب عسل حفصه ایدی و بعض کتب احادیث وسیرده سوده و بعض کتبده ام سلمه اولمق دخی تصریح اولنمشدر وصاحب عسل سوده وام سلمه اولمق روایتی ضعیف اولوب صحیحینده مذکور اولان زینب وحفصه روایتلرینه مقاومت ایده‌مز وزینب وحفصه روایتلرینک بینی جمع وتوفیق طریقی اولدرکه دیرز احتمال واردرکه عسل قصه سی ایکی نوبت واقع اولمش اوله بریسی حفصه‌نک خانه سنده اوله واول عسلده شویله بررایحه واردر دیدکلرنده حضرت انی ترک ایدوب بردخی ایچمامش اوله لکن تحریمه تصریح ایتمامش اوله وعایشه وحفصه نک کیدلرینه بناء برنوبت دخی زینب بنت جحش خانه سنده اول صورت ظهور ایتمش اوله اندنصکره حضرت انی کندویه حرام ایتمش اوله واکرطریق ترجیحه سالک اولورسق شربت عسلک صاحبی زینب اولمق مرجحدر اول جهتدنکه انلرک روایتلری اثبت واحفظدر وکذلك عایشهٔ صدیقه‌دن رضی الله تعالی عنها ثبوته ایرشمشدر پیغمبرک صلی الله تعالی علیه وسلم ازواجی ایکی کروه ایدی بن وصفیه وسوده وحفصه برکروه ایدك وزینب بنت جحش وام سلمه وسائر زوجات مطهرات برکروه ایدیلر دیدیکی قصهٔ زینبی مؤکدر زیرا اول جهتدنکه زینب عایشه کروهندن دکل ایدی انکیچون عایشه اندن غیرت اوزره ایدی والله اعلم وعلی اختلاف الاقوال اول حضرت زوجات مطهراتدن اعتزال واجتناب بیوروب مسجدك غرفه سنده واقع اولان علیه سنه که اول حضرتك خزینه خانه سی ایدی تشریف بیوروب انده ساکن اولدی ورباح نام برغلام سیاهی غرفه قپوسنده قودیکه بلااذن هیچ کیمسنه بی ایچرو قومیه مدینه شهرینه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم زوجات مطهراتنی تطلیق ایتمش دیه برآوازه دوشدی اصحابدن بوخبری ایشیدنلر مسجده کلدیلر عمر بن خطابدن رضی الله تعالی عنه صحته ایرشمشدر ایتدی اول حاله واقف اولدم مسجدی نبویه کیردم کوردمکه اصحابدن برجماعت اول معلی جنابك منبری قربنده اوتورمشلر اغلرلر انلر ایله برزمان اوتوردم بکاحزن وملال مستولی اولدی فالقدم غرفه قپوسنه متوجه اولدم رباحه ایتدم وارحضرتدن بکا دستور

اليوير حضورينه كيره يم رباح ايچرو كيردي برلحظه دنصكره طشره چقيدي حضرتدن سنك ايچون دستور ديلدم هيچ جواب ويرمدي كيرو ياران قاتنه كلوب اوتوردم وينه غم وغصه كوكلمه غالب اولوب ينه اول غلام قاتنه واروب بكا اذن اليوير ديدم غلام ايچرو كيروب چيقدى ينه اولكى جوابى وبردى (القصه اوج نوبت اذن طلب ايلدم دخول ميسر اولمادى وبرروايت دخى اولدركه اوچنجى نوبتده فرياد ايتدم مكه اى رباح بكا اذن اليوير حضرت بلكه بنى حفصه دن اوتورى كلدى صانور خدا حقيچون اكر امر ايدرسه حصفه نك بوينني اوروردم بوسوزى آوازبلند ايله سويليوب كيرودوندم ناكاه اشتدم مكه رباح بنى چاغرركه اى عمر دستور اولدى كل پس واروب حضرتك حضورينه داخل اولدم كوردم بلينه براحرام باغلنوب پهلوى مباركنى خرما ليفندن اورلمش برحصير اوزره قومش وخرما ليفندن طولمش بربصديغه طيانمش اول حصيرك اوستنده برآخر فراش اولمامغله اول حصير انك مبارك پهلوسنده اثر ايتمش اول حضرته سلام ويردم واياغ اوزره طوروب ايتدم يارسول الله خاتونلريكى تطليق ايتدكمى حضرت ايتدى يوق بن ايتدم (الله اكبر) ام سلمه دن منقولدركه ايتدى كندى منزلمده ايدم عمرك آوازبلند ايله اول ايتديكى تكبيرى اشتدم واندنصكره اول خبرى استماع ايتدك وبرروايت دخى اولدركه عمر ايتدى يارسول الله مسجده واردم انده مسلمانلرى بغايت پريشان وكريان كوردم انلر اول كمانه دوشمشلركه حضرتك زوجات مطهراتى تطليق ايتمش اوله سن طشره چيقوب ظن وكمانلرى غير واقع اولديغنى انلره خبرويره يم حضرت ايتدى استرايسك اويله ايله اندنصكره ايتدم يارسول الله اذن وارميدركه مبارك خاطريكى تفريح ايچون برقاچ سوز سويليم تا منبسط اوله سن حضرت ايتدى سويله بن ايتدم يارسول الله بزخاتونلر عزك اوزرينه غالب ايدك چون مدينه يه كلدك مدينه نك خاتونلرى ارلرينه غالب اولمغله بزم خاتونلر عزدخى انلردن خوى قاپوب غلبه طريقنى انلردن اوكرنديلر عمر ايتدى حضرت بومحلده تبسم بيوردى وايتدم مكه بركون خاتونمه حيقروب برسوز سويلدم اول دخى بكا حيقروب ردكلام ايلدى بكا انك بويوزدن معامله سى وبوحركتى بغايت ناخوش كلدى خاتون ايتدى

بنم بو مقوله حركتم سكا كوجى كلدى پيغمبرك صلى الله تعالى عليه سلم
خاتونلرى و بر روايتده سنك قزك حفصه اول حضرته رد كلام
ايدروكاه اولوركه انلرك بريسى اول حضرتدن هجرت ايدوب غضبه
كلور واخشامه دك اول حضرت ايله حسن معامله ايتمز بن ايتدم يارسول الله
ناميد وزيانكار اولسون حفصه كه بو فعل ناپسنديده نك
مصدرى اولنلرك بريسى دخى اولدر شمد يكيحالده حضرتكه كلدمكه
انك احوالنى تحقيق وتفحص قيلم انك حقنده او يله برسوز ايشتدم
اياواقعه مطابقمى اوله حضرت ايتدى او يله در يعنى واقعه مطابقدر
اندنصكره حفصه يه نصيحته اغاز ايدوب ايتدم اى حفصه سن اندن
ايمن ميسنكه حق تعالى كندى رسولك غضبى ايچون سكا غضب ايليه
هلاك اوله سن زنهار حضرتدن چوق نسنه طلب ايدوب اول
سرورى كندكدن رنجيده خاطر قيلمه ورد كلام ايتمه واول حضرته نشوز
وهجراندن احترازقيل وهرنه استرايسهك بندن استه اولحضرته باراولمه
و پيغمبرك عايشه يه محبتندن مغرورو كنديكى اكا قياس ايتمه سن انكله
برابر اولميز سن عمر ايتدى حضرت بو محلده ينه تبسم بيورى برروايت
دخى عمر ايتدى اندنصكره ام سلمه ايله قرابتم اولمغله اكا دخى واروب
نصيحته اغاز ايتدم ام سلمه ايتدى ياعمر عجب كلور بكا كه سن هر ايشه
قاريشورسن تابرمرتبه يه واردككه پيغمبر ايله خاتونلرى مابينه دخى
قارشمق استرسن حضرت بو محلده دخى تبسم ايلدى و بونك كبى نيجه
حكايتلر سو يليوب اول حضرته نديملك ايتدم شو يله كه مبارك بشره
سنده غضب اثرلرى قالمادى وخندان اولدى شويلكه نورانى ديشلرى كورندى
اندنصكره اوتوردم وكوز كزدردم اول حضرتك خانه سنده برساعه
قريب برمقدار آر په دن غيرى نسنه كورمدم واول مقدارده دخى قرظ
يعنى سلم بپراغى وارايديكه غرفه نك بركوشه سنه قومشلرايدى
و برقاج دباغت اولنمدق پوست وارايديكه آصه قومشلرايدى پس
كوزمدن ياش آقغه باشلدى حضرت ايتدى اى خطاب اوغلى
نيچون اغلرسن بن ايتدم يارسول الله نيچون اغلاميمكه بو حصيرى
كوردمكه مبارك پهلوكده يرايتمش و بوخانه سنك خزينهك خانه سيدر
خزينه خانه كده شول كوردكمدن غيرى نسنه كورمزين وقيصر
وكسرى وبرروايتده فارس وروم كفرليه يله عيش ونعمده وثمار

وانهـارده درلروسن حق تعالینك رسـولی وانك مختـاری سن دعاقیل حق تعالی سـكا وامتكه رزق وعیشی كشـاده ایلیه نتكه انلرك اوزرینه كشـاده ایلدی پس حضرت یاصـلدندیغی یردن قالقـوب طوغری اوتوردی و بیوریكه ای خطاب اوغلی سـن هنوز بومرتبه ده میسن تحقیقا انلر یعنی فارس وروم برقومدر كه طیبات انلره بوجهانده نقـدا وعاجلا ویرلمشدر یعنی دنیـا انلره اولیدر وآخرت بزم ایچوندر كو یا اول نور حدیقیة الولایه واول نور حدقة المعـارف والدرایه یعنی مولانا جامی قدس سره العزیز بو معایه اشارت بیو زوب دیمشـدر (بیت) بسـاط زركش شـاهی چه نقش مادا رد ❊ تن برهنهٔ ما نقش بوریا دارد ❊ بكش زنطـع امل پاكـ زین عمل عیسی ❊ ذكرد بالش خور شید منكادارد ❊ بهشت پازده جامی دو كون راوهنوز ❊ زفقر چشـم خجالت به پشت پادارد ❊ و برروایت دخی اولدر كه بیوردی یاعمر راضی دكلمسنكه دنیـاانلرك وآخرت بزم اوله یعنی بر كیمسه كه ناظری نعیم سرمدی و عیش او خرویٔ ابدی اوله دنیـا نعمت وعیشنك اردینه دوشرمیكه حقیقتده لهو ولعبدر نتكم (وما هذه الدنیا الا لعب ولهو وان الـدار الاخرة لهی الحیوان لوكا نو یعلمون) آیت كریمه سی بومعـادن خبرویرر (بیت) انكه خوكرده است باشادیٔ می ❊ این خوشیرا كه پسند دوخواجه هی ❊ انبیـازان زین خوشی بیرون شد ند ❊ كه سرشـتهٔ آن خوشی سرمدبد ند ❊ زنكه جانشان آن خوشیهادیده بود ❊ این خوشیهاپشیشان بازی نمود ❊ عمر ایدرعذرخوا هلق ایلدم وایتدم یارسـول الله خطـا ایتمشم بنم ایچون مغـفرت ایدیویر (و برروایت دخی اولدر كه ایتـدم (رضینا بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد صلی الله تعالی علیه وسلم رسولا) چون غرفه دن طشره چیقـدم مسجدك قپوسنه كلوب آوازبلند ایله ایتدم حضرت خاتونلر ینی تطلیق ایتمـامشدر پس برآی خاتونلرندن هجرت ایدوب اول غرفه ده یكندی واول آی یكرمی طقوز كونده تمـام اولدی وچون غرفه دن طشره چیقدی ابتـدا عایشه نك خانه سـنه واردی عایشهٔ صدیقه اول سروری استقبال ایدوب ایتدی یارسول الله یمین ایتمشسنكه برآی بزم قاتمزه كلمیه سن وحال بو كه بن صایمشم یكرمی طقوز كوندن زیاده یكمدی حضرت ایتدی آی كاهیجه یكرمی طقوز كونده تمـام اولور

وبو آی اول جمله دندر عایشه رضی الله تعالی عنها ایدر آیت تخییر نازل اولمشیدی یعنی بو آیت کریمه (یا ایها النبی قل لازواجك ان کنتن تردن الحیوة الدنیا وزینتها فتعالین امتعکن واسرحکن سراحا جمیلا وان کنتن تردن الله ورسوله والدار الآخرة فان الله اعد للمحسنات منکن اجرا عظیما) وصحیح ایرشمشدر که حضرت ایتدی یا عایشه سکا بر نسنه عرض ایدرم ودیلرمکه تیز جواب ویرمیه سن بلکه اناك وباباك ایله مشورت ایدوب اندنصکره جواب ویره سن عایشه ایتدی اول ندر یارسول الله حضرت ایتدی حق تعالی بکا بیورمشدر که عورتلریکه اینکه اکر دنیا دیرلیکی ودنیا زینتی دیلرسه کز کلوك کابینکزی ویریم وسزدن احسن وجه اوزره ایریلایم واکر خدا ورسولنی وسرای آخرتی دیلرسه کز پس تحقیقا که خدای تعالی سزدن ایو ایشلو خاتونلر ایچون عظیم اجرلر حاضر لمشدر عایشه ایتدی یارسول الله سنك بابکده مادر وپدر ایله مشاوره می ایدرم یعنی (مصراع) در امر خیر حاجت هیچ استخاره نیست ❋ بلکه بن خدا ورسولنی اختیار ایدرم عایشه ایدر یارسول الله سندن بر دیلکم واردر اول حضرت ایتدی ندر عایشه ایتدی بنم الهی ورسولنی اختیار ایتدیکمدن عورتلریکك هیچ بریسنی خبردار ایتمیه سن حضرت ایتدی عورتلرمدن بریسی عایشه نه اختیار ایلدی دیو بندن سؤال ایتمزلر الاکه بن انلری خبردار ایدرم (ان الله لم یبعثنی معنتا ولامتعنتا ولکن بعثنی معلما میسرا) ❋ وبو سالده غامدیه نك رجمی واقع اولمشدر روایتده کتور مشلردر که بو تاریخدن تقریبا اوچ سنه مقدم غامد قبیله سندن سبیعه نام بر عورت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کلوب زنایه اعتراف ایلدی وایتدی یارسول الله بنی کناهدن پاك ایله یعنی حد شرعی بی بنم حقمده اجرا قیل حضرت ایتدی وار کیت وخدای تعالیدن مغفرت طلب ایله وانك درکاهنه توبه وانابت کوستر سبیعه ایتدی یارسول الله ماعز بن مالکی کیرو دوندردیکك کبی بنی دخی کیرو دوندرمك استرسن تحقیقا که اول زنادن بو عورت بوکا ودر حضر ایتدی سن زنادن حامله میسن سبیعه ایتدی بلی زنادن حامله یم اول سرور بیوردیکه صبر ایله تا وضع حمل ایده سن انی انصاردن بریته ویروب معاشنه تعهد وکفالت ایتدردی تا اول

زمانه دك كه وضع حمل ايلدى انصارى حضرت قاتنه كلوب ايتدى
يارسول الله اول غامديه عورت وضع حمل ايلدى حضرت ايتدى شمدى
انى رجم ايدوب ولد صغيرينى بيكس قومق اولماز پس بونك اوزرينه
زمان كچوب اول عورت ولدينى ممه دن كسدى وانه برپارچه اتمك
ويروب حضرت قاتنه كتوردى وايتدى يارسول الله ولدمى ممه دن
كسدم وطعامى براولدى امر سنكدر حضرت اول صغيرى مسلمانلردن
برينه ويروب بيوردى تااول عورتك سينه سنه رابر چقور قازديلر
وعورتى اول چقوره قيوب خلقه امر ايلدى رجم ايتديلر وخالد بن
وليد اول جمله دن مقدم اول عورتك باشنه برطاش اوردى خالدك
يوزينه اول عورتدن برقاج قطره قان صچرادى خالد اكا شتم ايلدى
حضرت ايتدى اى خالد شتم ايله شول خدا حقيچونكه بنم نفسم انك
يدقورتنده در اول عورت برتوبه ايتمشدركه اكر طمغاجى يعنى زياده
كنهكار بركشى بومثللو توبه ايلسه البته مغفور اوله اندنصكره بيوردى
انى چيقاروب غسل وتكفين ايتديلر ونمازينى قلوب دفن ايتديلر
و بو سالده غزوهٔ تبوك واقع اولمشدر تبوك مدينه يه اون درت
مرحله بعد مسافه سى اولان برچشمه نك آديدر و بوغزا رسول اللهك
غزالرندن صوك غزاسيدر ارباب سير رحمهم الله كتورمشلردركه غزوهٔ
تبوكه باعث اول ايديكه اول سنه ده شامدن برقافله كلوب مدينه يه
زيت ياغى و بياض اون كتورديلر اهل مدينه يه ايتديلركه پادشاه
روم چوق لشكر جمع ايدوب وقبائل عربدن لخم وجذام وعامله
وغسان ومتنصرهٔ عربدن سائر قبيله لر انلر ايله موافقت ايدوب مدينه
قصدينه كليورلر واول لشكرك مقدمه سى بلقايه ايرشدى (و برروايت
دخى اولدركه نصاراى عرب هرقله مكتوب كوندروب عرض ايتديلركه
بودعواى نبوت ايدن كشى هلاك اولوب انك اصحابى ميانه قحط
وتنكلك دشمشدر وانلرك اموالى قاليوب ضعيف اولمشلردر سهولتله
اول مملكتى اله كتورمك ممكندر ديديلر پس هرقل عظماى رومدن قبادنام
بركيسه يى قرق بيك ارايله مدينه اوزرينه كوندرمشدر ديو خبر
اوحضرتك سمع شريفنه ايرشدى (و برروايت دخى اولدركه يهود
قومى ايتديلر يامحمد اكر پيغمبرلك دعواسنده صادق ايسك شامه وار

اول دیاری فتح وتسخیرایله که علی اختلاف الاقوال ارض شام ارض
محشردروزمین انبیادر حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم یارانه
امر ایتدیکه حرب رومه کیدرز سفرتدارکی کورك وشرف اسلامله
مشرف اولان اطراف قبائله خبرلر کوندردیکه حاضر وآماده اولوب
اول حضرته ملحق اولەلر واول سرورك عادتی اول ایدیکه هربار بر غزایه
متوجه اولسه توریه وایهام بیوروب صریحا فلان یره کیدرم دیمزدی
دشمن آگاه اولمغیچون الاغزوهٔ تبوك که مسافهٔ بعیده اولوب شدت
حر صیف وکثرت دشمن وقلت زاد ووقوع قحط خوفی ملاحظه سیله
تصریح بیوروب تبوك سفرینه کیدرم دیدی تا خلق بو اموری ملاحظه
ایدوب اکا کوره سفرتدارکی کورەلر انکیچون بو لشکره جیش العسره
تسمیه ایتدیلر حتی اهل سیر وتفاسیر وتواریخ بویله کتورمشلر ایدیکه اول
لشکرده عسرت بر مرتبه دە ایدیکه فقرای اصحابدن اون کشینك بر دوەلری
وار ایدی زیاده دکل ایدی هر بریسی اول دوه یه نوبتله سوار اولورلر ایدی
واهل لشکرك اکثری اول سفرده قوردالەمش خرمادن و بت یمکی
ارپه‌دن و قوقش چربدن غیری نسنه بولمزلردی وصواول مرتبه
عزیز وکمیاب ایدیکه اهل لشکر سوار اولمغه دوه بولمزلرایکن ناچار دوه
بوغازلرلر ایدی اول بوغازلدقلری دوەلرك قرننده و باغرساقلرنده اولان
رطوبتلرایله اغزلرینی ایصلدرلر ایدی وخلق اول وقتده مدینه دن
چقماغی بغایت مکروه طوتارلردی زیرا میوەلرینك ایرشدیکی زمان
ایدی استرلر ایدیکه اغاجلر سایه سنده اوتوروب میوەلردن متمتع ومحظوظ
اولەلر و بو آیت کریمه (یا ایها الذین آمنوا ما لکم اذا قیل لکم انفروا فی سبیل الله
اثاقلتم الی الارض ارضیتم بالحیوة الدنیا من الآخرة فما متاع الحیوة الدنیا
فی الآخرة الا قلیل) اول بابده نازل اولمشدر وانك ایچون پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم بیوردیکه آخرتك یاننده دنیا اکا بکزرکه سزلردن
بریکز بر برماغنی دریایه باطروب ینه چیقاره کوره که دریانك یاشلغندن انك
برماغنه نه مقدار یاشلق ایریشر وحضرت بو معنایه مبارك سبابه
برماغیله اشارت بیوردی (وابو عثمان نهدیدن مرویدرکه ایتدی
ابو هریره یه ایتدم بصره‌ده یاراندن ایشتدمکه پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم که (ان الله یجزی بالحسنة الف الف حسنة دیو بیوردی دیمشسن

ابوهریره ایتدی بلکه ایشتدمکه حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم الفی الف حسنة) دیدی اندنصکره بوآیت کریمه‌یی اوقودی فما متاع الحیوة الدنیا فی الآخرة الاقلیل (بیت) سوی دریا عزم کن زین آب کیر* بحرجووترك این کرداب کیر* روایتده کتورمشلردرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم یارانه مدینه دن طشره چقمغه وتصدق وانفاقه وتجهیز اشکرده اعانته وفی سبیل الله جهاده تحریص بیوردی پس یاران کندوقوت وهمتلری مقدارنجه اول لشکری تجهیزده امداد ومعاونت کوستروب بذل اموال ایلدیلر(نقلدرکه عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنه اول اثناده تجارت ایچون شامه کوندرمکیچون برقافله تجهیز ایتمشیدی تجارت سوداسندن کچوب حضرت قاتنه کلدی وایتدی یارسول الله اشته ایکیوزمکمل دوه وجمیع آلات واسبابیله حاضرومهیا وایکیوز وقیه نقره بونلری آلوب بولشکر مهماتنه صرف ایله اولحضرت ایتدی (لایضر عثمان ماعمل بعدهذا) و برروایت دخی اولدرکه عثمان اوچیوزمکمل دوه وبیك مثقال طلا یعنی خالص آلتون کتوروب اول حضرتك نظرنده قودی حضرت ایتدی (اللهم ارض عن عثمان فانی راض عنه) و برروایت دخی اولدرکه غزوهٔ تبوکده لشکراسلام اوتوز بیك ارایدیلروا ول اشکرك ایکی دانکینی عثمان تجهیز ایلدی لاجرم (من جهزجیش العسرة فله الجنة) حدیثنی روایت ایدن راوی فجهزها عثمان دیدی وعمر بن خطابدن رضی الله عنه مرویدرکه ایتدی چون تبوك اشکرینك تجهیزی بابنده اولقدر تحریصی که رسول اللهدن کوردم واول ایامده مالدارایدم کندوکندومه ایتدم اکرابو بکری کچه بیلورسم اشته بوکون کچه بیلورم پس مالمك نصفنی اولحضرت قاتنه ایلتوب تجهیز اشکره صرف ایت دیدم حضرت ایتدی یاعمر اهل وعیالك ایچون نه مقدار مال الیقودك بن ایتدم یارسول الله بربوقدردخی اهل وعیالم ایچون الیقودم اندنصکره ابو بکر کلدی وهرنسی وارایسه تمام کتوروب حضرتك نظرنده قودی حضرت ایتدی اهل وعیالك ایچون نه مقدار الیقودك ابو بکر ایتدی (ادخرت الله ورسوله) بن ایتدم یاابو بکرهیچ برنسنه ده سنی کچه مدم وایدلرکه برکون صدیق حضرت قاتنه کلوب صدقه کتوردی تاحق بوانده

صرف ایلیه واول صدقه‌یی اخفا ایدوب ایتدی (یارسول الله هذه صدقتی ولله عندی معاد) اندنصکره عمر بن خطاب کلوب صدقه کتوردی واول صدقه‌یی اظهار ایدوب ایتدی (یارسول الله هذه صدقتی ولی عندالله معاد) واول سرور ایتدی یاعمر (وترت قوسك بغیر وتر مابین صدقتیکما کما بین کلمتیکما) نقلدر که عبدالرحمن بن عوف قرق وقیه خالص آلتون کتوردی و برروایتده درت بیك درهم کتوردی وایتدی سکز بیك درهمم وار ایدی نصفنی پروردکاریمه قرض ویردم ونصفنی اهل وعیالم ایچون الیقودم حضرت ایتدی برکت اولسون ویردیککه والیقودیغکه راوی ایدر اول سرورك دعاسی برکاتیله حق تعالی عبدالرحمانك مالنه اولقدر برکت ویردیکه چون عبدالرحمن بن عوف دنیادن کیتدی درت زوجه‌سی وار ایدی زوجه‌لرینك بریسی که تماضر ایدی واول تماضری عبدالرحمن مرض موتنده تطلیق ایدوب عدتی تمام اولمادن فوت اولمغله تماضر ربع ثمن حصه‌سیچون سائر ورثه ایله سکسان بیك درهمه و برروایتده سکسان بیك مثقال آلتونه صلح اولدی وایدرلر که عباس بن عبدالمطلبدن وطلحة بن عبدالله وسعد بن عباده ومحمد بن مسلمه‌دن هر بریسی مالدن بر مبلغ کتوردیلر وعاصم بن عدی انصاری اول لشکرك تجهیزنده یوز وسق خرما انفاق ایتدی وابو عقیل انصاری نصف صاع خرما کتوردی و برروایت دخی اولدر که برصاع خرما کتوردی وایتدی بو کیجه صباحه دك خلقه اوجرت ایله قیودن صوچکدم اجرتم ایچون ایکی صاع خرما ویردیلر برینی اهل وعیالم ایچون الیقویوب برینی کتوردم (حضرت بیوردی تا اول خرمایی سائر اصحابك کتوردکاری صدقه خرمالرینك اوزرینه صاچدیلر منافقلر دل اوزادوب ایتدیلر عبدالرحمن وعاصم اولقدر مالی ریا ایچون ویردیلر وابوعقیلك دخی برصاع خرماسنه خدا ورسولنك احتیاجی یوغیدی ولکن ابوعقیلك مرادی کندویی اکدیروب صدقاتدن برنده المقدر پس بو آیت کریمه نازل اولدی (الذین یلمزون المطوعین من المؤمنین فی الصدقات والذین لایجدون الا جهدهم فیسخرون منهم سخر الله منهم ولهم عذاب الیم) ومسلماندن بعض خاتونلر دخی بعض حلی وامتعه‌لرینی او حضرته کوندردیلر تا تجهیز لشکره صرف ایده

حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم اول مالاری ارباب حاجاته و مستحقلره
ویردی تا انکله سفر تدارکی کوره لر و حضرت ایتدی نعلینی زیاده جه
کوتورك زیرا ایاقلرنده نعلینی اولان کشی سوار حکمنده در وصلحاء
اصحابدن برقاج کیمسه لر حضرت قاتنه کلدیلر وانلرك اسامیلری بونلردر
سالم بن عمیر وعلبة بن زید وابو لیلی وعبد الرحمن بن کعب مازنی
وعمرو بن غنمه وسلمة بن صخر وعرباض بن ساریه وعبد الله بن مغفل
وبر روایتده معقل بن یسار وبر روایتده مهدی بن عبد الرحمن
وبر روایتده عمرو بن الحمام بن الجموع وبر روایتده صخر بن خنسا ایتدیلر که
یا رسول الله بز پیاده قالدق مرکبمز یوق بزه مرکب و برسوار اولالم
وسنکله غزایه کیدلم حضرت ایتدی سزلك استدیککز بنده یوقدر
پس اول سرورك مجلسندن اغلیه رق کتدیلر وبو سبیله اول جماعت
بکائین یعنی اغلا یجیلر دینمکله ملقب اولدیلر نتکه بو آیت کریمه انلرك
حقیقت حاللرندن خبر ویرر (وعلی الذین اذا ما اتوك لتحملهم قلت
لا اجد ما احملکم علیه تولوا واعینهم تفیض من الدمع حزنا ان لا یجدوا
ماینفقون) پس ابن یامین بن عمیر بن کعب نضری ابولیلی ایله ابن
مغفله راست کلوب انلری کوردکده انلره بنمك ایچون بردوه وزوادە
اولمق ایچون ایکی صاع خرما ویردی وانلردن ایکیسنی دخی عباس
ابن عبد المطلب واوچنی دخی عثمان بن عفان تجهیز ایدوب مرکبلرینی
وسائر زواده لرینی مهیا قیلوب سفر تدارکنی کوردیلر واید رلر که
علبة بن زید بر کشیدر که فی سبیل الله کندی عرضنی وحق ناموسنی
تصدق ایتمشدر واول قصه نك اصلی اولدر که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم صدقه امر ایدوب یاراندن هر کس قادر اولدقلری مقداری
اول حضرته صدقه کتوردیلر علبه ایتدی یارسول الله حق تعالی کندی
قوللرندن صدقه دیلر وبنم مالم یوقدر که انك یولنده تصدق قیلم
ولکن فی سبیل الله کندی حق ناموسمی خلقه حلال ایتدم حضرت
ایتدی (قد قبل الله صدقتك) وابوموسی الاشعریدن صحته ایرشمشدر که
ایتدی بنم اصحابم یعنی اشعریلر طائفه سی بنی حضرت قاتنه کوندروب
سوار اولمغیچون دوه طلب ایتدیلر حضرت ایتدی (والله ما احملکم
علی شیء) یعنی خدا حقیچون بن سزی برمرکبه بندرمزین ابوموسی

ایدر بن بوسوزی حضرته سویلدیکمده حضر غضبناك ایش بیلدم وسو یلمش اولدم پس غمناك اولوب مجلس شریفدن قالقوب کتدم اول حضرتك منعندن ملول اولدم مبادا که بکا قهرایده دیو خوفناك ایدم صورت واقعه یی یارانمه سویلدم برلحظه دن صکره حضرت بکا آدم کوندروب دعوت بیورمش اول حضرتك قاتنه واردم بیوردیکه بوالتی دوه یی الوب یارانکه ایلت سوار اولسونلر اول التی دوه یی یارانه ایلتدم و کندی ذمتمی ابرا ایچون اول قومدن برقاچ نفر کیسه یی اول حضرت قاتنه کتوردم تا حضرتك مقدم منع ایدوب صکره انعام بیوردیغنی بیله لر و برروایت دخی اولدر که بن ایتدم یارسول الله بزه مرکب ویرمامکه یمین ایتمشیدك نه بیورر سنکه شمدی و یردك حضرت ایتدی سزه مرکبی حق تعالی و یردی و بکا امر ایتدیکه بر ایشی ایتمامکه بن یمین ایتسم وصکره بلسم که خیر اول ایشی ایتمکده در یمینمی صیوب کفارت ایدم (منقولدر که اهل نفاقدن یتمش ایکی کشی و برروایتده اوتوزطقوز کشی حضرت قاتنه واروب عذر و بهانه لرعرض ایتدیلر تا حضرت انلره بوسفردن تخلفه دستور و یره وایدرلر که اول عذر و بهانه ایدن طائفه بنی اسددن وغطفاندن ایدی حضرت قاتنه کلوب ایتدیلر یارسول الله بزم عیالمز چوقدر وفقرمز غالبدر بوغزادن تخلفه بزه اذن بیور وایدرلر که اول اعتذاری ایدنلر عامر بن طفیل طائفه سی ایدی حضرته کلوب ایتدیلر یارسول الله اکرسنکله بوغزایه کیدر ایسك طی قبیله سی عربلری بزم اهل وعیال ودواب مواشیمزی غارت ایتسه لر کرکدر حضرت ایتدی تیز اوله که حق تعالی بنی سزدن بی نیاز ومستغنی قیله و بو آیت کریمه انلرك شاننده نازل اولدی (وجاء المعذرون من الاعراب ليؤذن لهم وقعد الذين كذبوا الله ورسوله سيصيب الذين كفروا منهم عذاب اليم) ومنافقلردن برجماعت دخی حضرته واروب عذر ایتمکسزین تخلف ایتدیلر وانلکه قناعت ایتیوب خلقی اول غزادن منع ایدوب شدت حرارت هوا ایله خلقی تخویف ایتدیلرتنکه بوآیت کریمه انلرك شرح حالندن بیان ایدر(فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله وكرهوا ان يجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبيل الله وقالوا لاتنفروا فی الحر قل نارجهنم اشدحرا لوكانوا يفقهون) روایتده کتورمشلر که سید عالم

صلی الله تعالی علیه وسلم اول ایامده تبوك لشکرینك تدارکنی کوروب جد بن قیسه ایتدی بنی الاصفر غزاسنه بزمله کتمکه هیچ رغبتك وارمیدر جد ایتدی یارسول الله بکا دستور و یرتامدینه ده قالهیم زیرا بنم قومم بیلورلرکه بنم عورتلره زیاده میلم واردر اندن قورقارمکه چون بنی الاصفر عورتلرینی کورم صبر وارام ایده میوب برفتنه یه اوغرایم حضرت اذن ویردم سکا دیوب اندن اعراض ایلدی وحق تعالی انك شاننده بوآیتی کوندردی (ومنهم من یقول ائذن لی ولا تفتنی الا فی الفتنة سقطوا وان جهنم لمحیطة بالکافرین) وایدرکه بومذکور اولان جد بن قیس سلمه قبیله سندن ایدی چون رسول الله مدینه یه تشریف بیوردی بنی سلمه قومندن سؤال ایتدیکه سزك سیدیکز و مقتدا کز کیمدر انلر ایتدیلر جد بن قیسدر ولکن بخلله معروف وموصوفدر حضرت ایتدی (وای داء ادوأ من البخل) سزك سیدیکزك عمرو بن جموحدر و برروایتده ایتدی اول قورجق صاچلو جوان بشر بن البراء بن معرور سزك سیدیکزاولسون پس بخل سببی ایله جد بن قیس سیادت وسرور لکدن محروم اولدی (بیت) لب به بند وکف پرزر وکشا * بخل تن بکذا رو پیش آور سخا * این سخا شاخیست از باغ بهشت * وای اوکه ازکف چنین شاخی بهشت * نقلدرکه مدینه منافقلری سویلم یهودینك خانه سنده جمع اولوب خلقی غزایه کتمکدن منع ایدرلردی ونیجه تنفیر قلوب ایده جك سوزلر سویلر ایدی بو خبر اول حضرته ایرشدکده طلحة بن عبد اللهی اصحابدن برکوروه ایله انلرك اوزرینه کوندردی تاطلحه واروب اول جماعتی تأدیب وپریشان ایلدی (روایتده کتورمشلردرکه جلاس بن سوید ابن صامت کندی یاوکی اوغلی مصعبه و برروایتده کندی بحر وتربیه سنده اولان سعد یتیم ایله برمرکبه سوار اولوب قباجانبندن کلور ایکن خلقی لشکرایله سفره کتمکدن منع وتنفیر قصدی ایله جلاس اکر محمدك کتوردیکی حق ایسه بز بوسوار اولدیغمز اشکلردن بتراولالم دیدی مصعب ای خداد شمنی تکری حقیچون بو سو یلدیکك سوزدن اول حضرتی خبردار ایدهیم و برروایت اولدرکه ایتدی ای جلاس سن بنم قاتمده دوکلی خلقدن عزیزك ومحبوبرك ایدك والله برسوزسویلدککه اکربن اول سوزی حضرته سویلر ایسم سنی خلق ایچنده

فصيحت ايدر اكر سويلمزايسم بن هلاك اولورم ولكن هلاك اولمقدن
ديرلك يك ديوب اول سوزى كلوب حضرت پيغمبره سويلدى وايتدى
يارسول الله اكر بن دخى انكله بو كناهده شريك اولوب حقمده
آيت نازل اولمق خوفى اولميدى وياخود برآخر بلايه اوغرامق خوفى
اولميدى بن بوسوزى سكاسويلمزايدم پس اولحضرت جلاسى احضار
ايدوب ايتدى مصعبك نقل ايتديكى سوزى بنم حقمده سويلدكى
جلاس يمين ايتديكه سويلمدم وخبرم يوقدر مصعب حاضرايدى ايتدى
اى بارخدا رسولكه برآيت انزال ايتكه بنم كلاممك صادق اولديغى
اندن معلوم اوله حق تعالى بوآيتى كوندردى (يحلفون بالله ماقالواولقد
قالواكلمة الكفر وكفروا بعداسلامهم وهموابما لم ينالوا ومانقموا الا
ان غناهم الله ورسوله من فضله فان يتوبوا يك خيرالهم) جلاس چون
بوآيتى اشتدى ايتدى حق تعالى بكاتوبه عرض ايلدى پس اول ديديكى
سوزه اعتراف ايدوب صدقله توبه ايلدى ومصعبه اولدن ايده كلديكى
احسانى قطع ايتميوب زياده سيله احسان ايلدى وانك اول فعلنى توبه
سنك قبول اولديغنه علامت بيلديلر (نقلدركه حضرت رسالت
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورديكه لشكر مدينه دن طشره چيقوب
ثنية الوداع ديدكلرى موضعده جمع اوله لر وابو بكر صديق لشكركاهه
اميرنصب ايلدى تا لشكرخلقنه امامت ايليه وعبدالله بن سلول منافق
كندى كروهيله مدينه دن طشره چيقوب زباب مقابلنده نزول
ايتدى (وصحنه ايرشمشدركه چون پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم
طشره چيقمغه عزم ايلدى على بن ابى طالب كرم الله وجهه كندى
واهلى اوزرينه خليفه ايلدى على ايتدى يارسول الله بوآنه كلنجه
هيچ برغزادن تخلف ايتمدم پس نه باعث اولديكه شمدى بنى قيوب
كيدرسن حضرت ايتدى (اماترضى ان تكون عندى بمنزلة هارون
من موسى الا انه لانبى بعدى) يعنى ياعلى راضى دكلمسنكه بنم قاتمده
هارونك موسى قاتنده اولديغى مرتبه ده ومنزلتده اوله سن لكن شوقدر
فرق واركه هارون موسادنصكره نبوت مرتبه سى بولدى وبندنصكره
هيچ بركيمسه به نبوت مرتبه سى اولماسه كركدر پس زوجات مطهراتنه
دخى بيورديكه على بى سزك اوزريكزه خليفه قلدم كركدر كه انك سوزينى

استماع ایدوب بیوردیغنی طوته سز و بر روایت دخی اولدر که چون
علی بی مدینه ده قیوب کندی طشره چیقدی مدینه منافقلری ایتدیلر
علی بی انکیچون قودیکه اکا زیاده غیظ و برودتی وار ایدی ایستمدیکه
علی کندی ایله بیله اوله بوسوز چون علینك سمعنه ایرشدی سلاحنی
قوشانوب حضرتك اردنجه طشره چیقدی وجرف دیدکلری
موضعده اول حضرته ایریشوب ایتدی یارسول الله خلقك اغزینه
شویله برسوز دوشدی اکر خلقك مظنه سی برطرف اولمغیچون بنی بیله
کتورر ایسك امر سنکدر حضرت ایتدی خلق یلان سویلرلر بن
سنی انکیچون قودمکه تا بنم خلیفهم اولوب بنم اهلمك وکندی اهلك
فاطمه نك احوالنه تعهد قیله سن سن بوهارونیت مرتبه سنه قائل وراضی دکلمسز
(القصه اصح روایت اوزره محمدبن مسلمه یی و برروایتده سباع بن عرفطه یی
و برروایتده ابودهم غفاری یی و برروایتده علی بن ابی طالبی مدینه ده یرینه
خلیفه قیوب کندی مبارکلك ایله طشره چیقدی وثنیة الوداعده عقدالویه
ورایات ایلدی وعلم اعظمی ابو بکره و یردی وبرروایتده زبیر بن العوامه
و یردی ولواء اوسی اسیدبن حضیره و یردی ولواءخزرجی ابودجانه یه
ویردی وایدرلر که انصاردن هر بطنه امر ایلدی تابرر لواء عقد
ایلدیلر بنی مالك بن النجارك لواسنی عمارة بن حزمه ویردی واندنصکره
کیرو الوب زیدبن ثابته و یردی عماره ایتدی یارسول الله بکا غضبمی
بیوردك که لوانی بکا و یرمشیکن کیرو الدك حضرت ایتدی خدا
حقیچون یوق یعنی سکا غضب ایتمدم لکن حق تقدم اهل قرأنکدر
وزید قرأنی سندن زیاده اخذ ایتمشدر وقرأن کندی صاحبنی تقدیم
ایدیجیدر اکرچه قرأنك صاحبی بر قولاغی کسلمش عبد سیاه دخی
اولورسه وایدرلرکه اول منزلده لشکری عدایتدیلر اوتوز و برروایتده
قرق بیك ار ایدیلر خالدبن الولیدی مقدمهٔ لشکر وطلحة بن عبداللهی
میمنه یه وعبدالرحمن بن عوفی میسره یه امر ایلدی وچون اول
موضعدن یاخود جرف دیدکلری موضعدن کوچ ایتدیلر عبدالله بن سلول
کندی حواصیله تخلف ایدوب کیرو دوندی وایتدیکه بنم بنی اصفر
جنکنده ایشیم یوق و بوخلق صانورلرکه بنی الاصفرجنکی آسان اوله
والله عن قریب کوریرمکه بوخلق زنجیرله طاقمه لرکرکدر واسیر

ایدوب اطراف عالمه طاغتسه لر کرکدر چو اول منافقلرك تخلفی خبرینی
اول حضرته ایرشدردیلر حضرت ایتدی اکرانده برخیر اولیدی بزمله
همراه اولوردی میمون اولدی که اشرارك شرلرندن خلاص اولدیکز
ومنافقلردن برجماعت دخی غنیمت طمعی ایله همراه اولمشلر ایدی همیشه
انلرك اثار نفاقلری ظاهر اولوب مسلمانلری تخویف وتنفیر ایدرلر ایدی ولایق
اولمیان سوزلری سویلرلر ایدی انلر دخی عبدالله بن سلول ایله دونوب
کتدیلر (واثناء طریقده کیدر ایکن وکلور ایکن نیجه قضایای کلیه
ظهور ایدوب اول حضرتدن نیجه معجزات ظاهره وخوارق عادات
واقع اولدی اول جملهدن بریسی اولدرکه ودیعة بن ثابت اهل نفاقدن
برطائفه ایله اول حضرتدن ایلرو اوکجه کیدوب ایدرلر دیکه
کورك بوکشی یی یعنی محمدیکه شامك قصور وحصوننی فتح ایتمك
استر هیهات هیهات عجب باطل تصور وعجب محال فکره دوشمشدر
قبیلهٔ اشجعدن بنی سلمهنك حلیفی برکشیکه نامنه مخشی بن حمیر دیرلر ایدی
انلرك ارالرنده ایدی اول ایتدی نولیدی بو سوزمقابله سنده بزم
هر بریمزه یوزرتاز یانه اوره لر ایدی تك حقمزده قرآن نازل اولمیدی
سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم نور نبوتیله اول منافقلرك ظلمت اقوال
وقبح احواللرینه مطلع اولوب عمار بن یاسره ایتدی یوری شول قومه
ایرشکه آنشلره یاندیلر وانلردن سؤال ایتکه بر برلری ایله شمدی نه سویلشدیلر
اکر انکار ایدرلرسه انلره ایتکه سز شویله شویله دیدیکزمی عمار واروب
بوخبری انلره ایرشدردی اول قوم دونوب رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم قاتنه کلدیلر واعتذارلر ایتدیلر ودیعة بن ثابت ایتدی یارسول الله
بز اول سوزی لهوولعب طریقیله سویلشیدك حق تعالی آیت کوندروب
بیوردی (ولئن سألتهم لیقولن انما کنا نخوض ونلعب قل ابالله وآیاته
ورسوله کنتم تستهزؤن لا تعتذروا قد کفرتم بعد ایمانکم ان نعف عن طائفة
منکم نعذب طائفة بانهم کانوا مجرمین) مخشی بن حمیر اول طائفهدن ایدیکه
حق تعالی اندن عفو بیوردی ومذکور مخشی پروردکارندن دعا ودیلك
ایلدیکه فی سبیل الله شهید اولوب انك قبری معلوم اولمیه پس دعاسی
قبوله قرین اولوب یمامه کونی انی شهید ایلدیلر واندن براثر پیدا اولمادی
(بریسی دخی اولدرکه چون وادی القرایه ایرشدیلر پیغمبره صلی الله

تعالی علیه وسلم احبابدن برجماعتله برعورتك باغچه سنه مرور واقع اولدی حضرت ایتدیکه بو حدیقه یی اورانلیوب تخمین ایلیدلر یاراندن هر کس بر تخمین ایدوب حضرت دخی تخمین بیوردی وعورته ایتدی هر کسك تخمینی ابو حفظ ایله پس سفردن مراجعت بیوردقلرنده اول ارایه کلوب عورته سوءال ایتدیلر همان اول حضرتك فرض و تخمین ایتدیکی مقداری کلمش ایدی نه آرتق و نه اکسك وایدرلر که وادی القری منزلنده بنی عریض قومی قونقلق رسمیله اول حضرته هریسه کوندردیلر واول سرور انی تناول بیوروب اول مقابله ده اول قومه وادی القری مالندن هرسنه قرق وسق خرما انعام بیوردی (تلخیص المغازی صاحبی ایراد ایتمشدر که وادی القری عورتلرندن برعورت ایتدی حضرتك بو قومه ایتدیکی بو انعام انلره بابالرینك میراثلرندن یکرکدر زیرا بو انعام روز قیامته دك انلرك اوزرلرینه جاری اولسه کرکدر واقدیدن نقل ایدر که بو معروف واحسان الی غیر النهایه هیچ انلردن قطع اولماسه کرکدر (و بریسی دخی اولدر که چون حجر دیارینه ایرشدیلر حضرت ایتدی بو یرك صویندن ایچمکز وآبدست المه کز و اکر اول صو ایله خمیر یوغورمش ایسه کز اول خمیری یه کز و اول خمیری دوه لره ویریکز ودوه لرك دیزلرینی محکم باغله کز وکرکدر که بو کیجه هیچ برکیمسه یالکز چادرن طشره چقمیه مکر که یاننده برمصاحبی و مقارنی اوله جمله خلق حضرتك بیورغیله عمل ایتدیلر الا که بنی ساعده دن ایکی کشی بو قاعده اوزره عمل ایتمیوب بریسی قضاء حاجت ایچون یالکز طشره چیقدی اول کشی یی خناق طوتدی بریسی دخی ضایع اولان دوه سنی ارامغه چیقدی انی یل کتوروب کتدی بو خبری اول حضرته ایرشدردیلر حضر ایتدی بن سزی نهی ایتدممی نیچون بنم سوزیمی دکلدیکز خناق طوتان کشی یی اول حضرتك قاتنه ایلتدیلر اوزرینه دعا ایتدی شفا بولدی واول برکشی یی یل آلوب طی قبیله سی طاغنه اتمشیدی اول قبیله اهالیسی اول کشی یی حضرته مدینه یه کلدکدنصکره هدیه کتوردیلر (و بریسی دخی اولدر که صحتله ایرشمشدر که چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اشکر ایله حجر دیارینه داخل اولدی مبارك رداسنی باشنه اورتوب سوار اولدیغی دوه یی سرعتله یورتدی وعسکره

بیوردیکه ظلم ایدن جماعتك مسکنلرینه داخل اولمالك الا اغلیه رق داخل اولك مبادا که انلره ایریشن عذابدن سزه دخی ایریشه چون صباح اولدی لشکر خلق صوسز اقدن اول حضرته شکایت ایتدیلر راوی ایدر رسول الله خدایی کوردم یوزینی قبله یه دوندروب دعا قیلدی خدا حقیچون که کوك یوزنده هیچ بولوت یوغیدی فی الحال طرف طرف بولوتلر پیدا اولدی و بربرینه قاوشوب یغمور یاغدی شویلکه خلق قاندیلر واستدیکاری قدر قربه ومشکلرینی طولدردیلر واول سرور کمال فرحندن تکبیر ایلدی وهم اول ساعتده بولوت یار یلوب کون طوغدی حضرت ایتدی بن شهادت ایدرمکه بن خدانك رسولیم وایدرلرکه مسلمانلر مشهور منافقلردن برینه ایتدیلر اشبو معجزهٔ باهره یی کوردك شمدنکیرو هیچ عذر و بهانه قالمادی کل مسلمان اول اول منافق ایتدی اتفاقی بر بولوت کچردی یاغمور یاغدی (و بریسی دخی اولدرکه قوناقلرك برنده پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم دوه سی ضایع اولدی اصحاب اول دوه یی ارامغه هر طرفه روانه اولدیلر عمارة بن حزمکه اهل عقبه دن واهل بدردن برعزیز کشی ایدی حضرتك مجلسنده اوتورمشیدی ومذکور عماره نك قوناغنده قینقاع یهودیلردن زید بن الصلت نام بر منافق وار ایدی عماره حضرتك مجلسنده اولدیغی وقتده عماره نك قوناغنده اول منافق ایتدی محمد پیغمبرم دیو زعم ایدر وسزه آسماندن خبر ویرر پس دوه سنك قنده اولدیغنی نیچون بلمز سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم نور نبوتله بو معنایی فی الحال معلوم ایدینوب ایتدی یا عماره حالا سنك قوناغکده بر کشی شویله بر سوز سویلدی خدا حقیچون بن غائبی بلمزین مکرکه حق تعالی بکا نی بلدیره شمدی بکاحالده دوه نك قنده اولدیغنی حق تعالی بکا بلدردی بنم دوهم فلان یرده در یولاری بر اغاجه دولاشمشدر وارك خلاص ایدوب کتورك امر موجبنجه برقاچ کشیلر حضرتك بیوردیغی موضعه واردیلر واول دوه یی حضرتك دیدیکی کبی بولوب کتوردیلر عماره حضرتك مجلسندن قالقوب کندو قوناغنه کلدی واول منزلده اولنلره مجلس نبویده اولان قصه یی حکایت ایلدی انلردن بریسی ایتدی سن بورایه کلمزدن مقدم بحمه زید بن الصلت منافق بو دیدیکك سوزی سویلدی پس عماره قالقوب اول منافقك اکسه سنی

اوروب یاعبادالله بنم قوناغمده برداهیهٔ عظیمه و بغایت اولوشرواراءش
دیوب اول منافق منزلندن سوروب چیقاردی اند نصکره انکله آشنالق
ایتدی محمد بن اسحـا قدن منقولدر که ایتدی بعض کیمسـه لر اول
اعتقادده درکه مذکور زید اول وقعه دنصکره توبه ایدوب مسلمان
اولدی وبعضیلردخی ایتدیلرتا اولنجه نفاقله متهم ایدی)و بریسی دخی
اولدرکه اول سـفردن دونشـده بر کیجه بر عقبه یه کلدیلر حضرت
منادیه بیوردی تاندا ایتدیکه رسول خدا بوعقبه یه چیقوب اونه جانبه
کچمدکجـه هیچ برکیمسه بوعقبه یه چقمسـون پس اول سرور حذیفهٔ
ابن الیمـان وعمار بن یاسر ایله اول عقبه اوزره چیقـدیلر حذیفـه
حضرتنك دوهسنك یولارینی طوتمش یدرایدی وعمـار دوه یی آردندن
سـورردی حذیفه ایدر ناکاه اون ایکی سوارو برروایتده اون درت سوار
کورد مکه بزم جانبمزه توجه ایتـدیلر اوحضرته اول حالی بلدردم اول
سرور انلره برکره حیقردی دو کایسـی فرار ایدوب غائب اولـدیلر
و برروایت دخی اولدرکه عمـارایلرو واروب اول سوارلرك ودوه لرینك
یوزلرینی اوردی اول حضرت بوقومی بلـدیکزمی دیدی بزایتـدك
یارسول الله یوزلرینی باغلمشـلرایدی کیملر در بلمدك حضرت ایتدی بونلر
منافقلردر روزقیامته دك منافق اولسهلر کرکدر حضرت ایتدی مرادلری
نه اولدیغنی بیلدیکزمی بزایتدك یوق یارسـول الله حضرت ایتدی بونلر
دیلدیلرکه بوعقبـه ده بکا مزاحم اوله لر و بنم دوه می اورکـدوب بنی
دوه دن دوشـوره لر و بنی اولدیره لر بزایتدك یارسـول الله پس نیچون
بونلرك هر برینك عشیرت وقبیله لرینه خبرلرکوندرمدك که تا باشلرینی
کسوب حضوریکه کتوره لر اول سرور ایتدی اویله اینسم عرب دیرلر که
محمد برقومك مرافقتی ایله واروب دوشمنلریله مقـاتله ایدوب دشمنلرینه
ظفر بولدقدنصکر اول قومی قتـل ایلدی عربك بویله دیدیکلرینی
استمزین دیدی اندنصکره ایتدی ای بارخدا انلری دبیله زحمتیله مبتلا
قیل بزایتدك یارسول الله دبیله زحمتی ندر حضرت ایتـدی برآتش
شـعله سیدر که انلرك درونلرینه دوشـوب انلری هلاك ایلر اندنصکره
انلرك اسملرینی و بابالرینك اسملرینی حدیفـه یه سـویلدی عمار ایدر
حضرت بیوردیکه بوسری پنهان ایدوب اول منـافقلری خلقـه

رسوای ایتمیه لر بیهقی ایدر برقصه نك صدقنه شهادت ایدر اول نسنه که مسلم طریق ابو الطفیلدن انی روایت ایدوب دیدی که اهل عقبه دن برکشی ایله حذیفه ارا سنده برقال وقیل واقع اولدی اول کشی ایتدی سکا خدایه یمین ویریرمکه بو اصحاب عقبه قاچ کشی ایدیلر اصحاب مجلس ایتدیلر ای حذیفه چون سکا یمین ویررسو بله حذیفه ایتدی بزه خبرویردیلرکه انلر اون درت کشی ایدی اکر سن انلر ایله بیله ایدك ایسه اون بش کشی اولورلر اول کشی ایتدی خدا ورسوله یمین ایدرمکه اون ایکیسی دنیا وآخرتده خدا ورسولك دشمنلریدر اما اوچی اعتذار ایتدیلر وحضرتك اول وجهله ندا ایتدر دیکنی بز اشتمامش ایدك واول اون ایکی منافقك مراد ایتدیکی فساددن بزم خبریمز یوغیدی دیدیلر و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انلری معذور طوتدی وکذلك مسلم عمار بن یاسر طریقنده روایت ایتدیکی عمار ایتدی بکا حذیفه خبرویردیکه حضرت بیوردی بنم اصحابم ارا سنده اون ایکی منافق واردرکه انلر جنت یوزینی کورمسه لرکرکدر وجنت ققوسنی اشتمسه لرکرکدر تا شول وقته دك که دوه ایکنه دلوکندن کچه وانلردن سکز کشی دبیله زحمته کرفتار اولسه لرکرکدر وآتشك شعله سی انلرك ایکی یاغرنلری ارا سنده ظاهر اولوب انلرك سینه لرندن باش اوروب چیقه وبو جهتدن اصحاب رسول رضی الله تعالی عنهم حذیفه حقنده دیرلر ایدیکه (صاحب السر الذی لا یعلمه غیره) وحضرت کاهیجه که اصحابك فضائلنی بیان بیوررایدی حذیفه حقنده دیرایدیکه (اعلمهم بشان المنافقین حذیفة) وایدرلر که پیغمبردنصکره برجنازه حاضر اولدقده عمر بن خطاب حذیفه یه بقاردی اکر حذیفه اول جنازیه نماز قیلرسه عمر دخی قیلردی واکر حذیفه حاضر اولمسه ویاخود حاضر اولوب نمازینی قیلمزسه عمر دخی قیلمزدی (وبریسی دخی اودرکه سهیل بن بیضا ایدر تبوك غزاسنده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برکون بنی ردیف ایلدی یعنی دوه سنك اردینه بندردی پس آواز بلند ایله اوچ نوبت بکا خطاب ایدوب ایتدی (یا سهیل) بن دخی هر نوبتده رفع صوتله لبیك دیدم پس اصحاب فراستله طویدیلر که حضرت انلری مراد ایدر اطراف وجوانبدن کلوب حضرتك قاتنه جمع اولدیلر حضرت ایتدی (من شهد ان لا اله

الا الله وحده لاشريك له وان محمدا عبده ورسوله حرمه الله على النار)
اندنصكره بر بغايت بيوك ييلان يول اوزرنده پيدا اولدی شویله که
خلق قورقوب يولدن قاچديلر اول ييلان كلوب حضرتك قارشو
سنده وافر زمان طوردی خلق انی كوروب تعجب ايتديلر اندنصكره
آقوب كتدی واراقده بولك برطرفنده طوردی خلق ينه حضرتك
قاتنه جمع اولديلر حضرت ايتدی هيچ بيلور ميسز كه ييلان نه دیرانلر
ايتديلر خدا ورسولی اعلمدر حضرت ايتدی بومكه ده بنم قاتمه كلوب
قرآن استماع ايدن جنيلر نفری جمله سندندر وانك منزلی بونواحيده
درچون رسول خدا كندی مسكنه اوغرادی استقبال حقنی يرينه
كتورمك ايچون كلوب بزی قارشولادی وسلام ويرب نيجه مشكللری
وار ايدی سؤال ايدوب جوابنی الدی واول اراده طوروب سزه
سلام ايرشديرر اصحاب ايتديلر (عليه والسلام ورحمة الله
وبركاته) حضرت ايتدی (حيوا عباد الله من كانوا) يعنی
تحيتی يرينه كتورك خدا بنده لرينه كيم اولورلر ايسه (وخوارزمی ترجمهٔ
مستقصاده حيوا لفظنی تحريف وتصحيف ايدوب احبوا اوقومش
بويله ترجمه ايتمشكه خدا قوللرينی هركيم اولور ايسه دوست طوتك
لكن بومعنی رواية ودراية سديد دكلدر والله اعلم (وبريسی دخی
اولدركه بركون ايتدی يارين قوشلق وقتنده تبوك چشمه سنه وارسه كز
كركدر هركسكه بندن مقدم اول چشمه يه ايريشه بن وارنجه اول
چشمه يه صونيه لر معاذ بن جبل رضی الله تعالى عنه ايدر حضرت
بوسوزی سويلدكدنصكره اول چشمه يه ايرشدك ايكی كشی اول
چشمه يه مقدمجه وارمشلر ايدی واول چشمه نك صوبی قتی ضعيف
ايدی حضرت اول ايكی كشيلردن سؤال ايتديكه بوصويه ال دكردكزمی
انلر ايتديلر بلی دكردك حضرت انلره عتاب وقهر ايلدی اندنصكره
بيوردی تازار ازار اول صودن الوب برقاب ايچنده جمع ايلديلر حضرت
مبارك اللرينی واغزينی ويوزينی اول صودن يويوب اول صويی چشمهٔ
تبوكه دوكدی اول چشمه دن وافر صو قاينايوب آقمغه باشلادی اولقدر
آقديكم تمام لشكر اول صودن ايچديلر وايتدی ای معاذ تيز اوله كه
اكر عمرك مساعده ايدرسه سز بوراده قاتی چوق باغ وبوستان كوره سن

اول مرتبه ده که بووادینك ایکی جانبی باغ ایله طولو (روایتده کتورمشلردر که منزل تبوکده یکرمی کون توقف بیوردی اول توقف ایتدیکی ایامده نیجه قضایا ظهور ایدوب معجزه لر ظاهر اولدی (بریسی اولدرکه اصحابدن بش نفر کشی بلاعذر و بلاریب وشك اول غزادن تخلف ایدوب مدینه ده قالمشلر ایدیکه بونلردر ابوذر غفاری وابوخیثمهٔ سالمی وکعب بن مالك ومرارة بن الربیع عمروی وهلال بن امیهٔ واقفی اما اوج صکره کیلرك شرح قصه لری غزوهٔ تبوکدنصکره ذکر اولنسه کرکدر (اما ابوذر غفاری حضرتك اردنجه چیقوب کیدر ایکن دوه سی قالدی ناچار اولوب زادوزواده سنی وساٸر مهمتنی ارقه سنه یوکلنوب روان اولدی اول سرور تبوك منزلنده ایدیکه ابوذر ایراقدن نمایان اولدی اصحاب ایتدیلر یارسول الله یولدن بر یالکز پیاده کشی کله یور حضرت ایتدی ابوذردر چون یقین کلدی باقدیلر کوردیلر والله ابوذردر دیدیلر چون حضرتك مجلسنه داخل اولدی حضرت قالقوب اکرام حبا دیدی و بیوردی (رحمه الله اباذر یمشی وحده و یموت وحده و یبعث وحده) اندن سؤال ایتدیلر که نه حالده سن اولدنخی یولده دوه سی قالدیغنی عرض ایلدی حضرت ایتدی تحقیقا سن بنم بو غزادن تخلف ایدن احبابك اغزی جمله سندنسن بزم جانبمزه آتدیغك هر آدمك باشنه حق تعالی بر کناهکدن کچسون روایت ایدرلر که عثمان بن عفانك خلافتی زماننده ابوذری مصلحت وقت ایچون مدینه دن سوروب زبده دیدکاری ولایته کوندرمشلرایدی اول موضعده ساکن ایدی تاوفاتی وقتی ایرشدی اول وقتده انك قاتنده زوجه سندن وغلامندن غیری برکیمسه یوغیدی انلره وصیت ایتدیکه بنم جنازمی غسل ایتدیککزدنصکره کفنه صاروب یول اوزرینه قوك وابتدا دوه یه سوار اولدیغی حالده سزه کلوب ایریشن جماعته دیکزکه بورسول خدانك مصاحبی ابوذردر بونك دفننده بزه معاونت قیلك ابوذر چون وفات ایتدی زوجه سی وغلامی وصیتی موجبنجه عمل ایدوب دیدیکی کبی ایتدیلر ابتدا انلره کلوب ایریشن جماعت عبدالله ابن مسعود ایدی اهل عراقدن برکروه ایله عمره ادا ایتمکه کیدرلر ایدی یول اوزرنده برجنازه کوردیلر غلامی قالقوب انلره ایتدی بورسول خدانك صلی الله تعالی علیه وسلم

صاحبی ابوذر درانك دفننده بزه معاونت قيلك عبدالله صوت اعلی ايله
اغلغه باشليوب ايتدی (صدق رسول الله تمشی وحدك تموت وحدك
وتبعث وحدك) پس دوه‌لرندن اينوب انك نمازينی قيلوب دفن ايتديلر
(اما ابو خيثمه رسولك صلی الله تعالی عليه وسلم كتديكندن برقاچ
كونصكره كندی خانه سنه داخل اولدی و اولكون بغايت اصيجق
كون ايدی وانك ايكی خاتونی وارايدی وخاتونلری هر بريسی برعريشده
يعنی برسايبانده اوتوروب واول سايبانی سو پروب وصولايوب وصغوق
صو بردقلرينی حاضرليوب ونفيس طعام ترتيب ايتمشلرايدی ابو خيثمه
اول عريشك قپوسنده طوروب خاتونلرينی كوردی واول ترتيبی ملاحظه
ايدوب ايتدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم يابانلرده
وكونشك شدت حرارتنده اوله واصيجق صولر ايچه ابو خيثمه قويو
كولكه‌لرده صغوق صولر ايچه ونفيس طعاملر ييوب خوب خاتونلرايله
صحبت ومعاشرتده اوله بونسنه انصافدن بغايت بعيددر خدا حقيچون
بوايكی عريشك برينه داخل اولميم تااول زمانه‌دك كه پيغمبر صلی الله
تعالی عليه وسلمه ملحق اولم پس زواده‌دن برمقدار نسنه تدارك ايدوب
دوه‌سنی يوكلدوب يوله روانه اولدی اولقدر كه خاتونلری منع ايدوب
نيجه سوزلر سويلديلر هيچ برينه سو يلميوب حضرتك عقبنه دوشوب
اول سروره منزل تبوكده ملحق اولدی وكلديكنك سببنی اول سروره
عرض ايتدكده سيد عالم صلی الله تعالی عليه وسلم انك حقنده دعاء خير
بيوردی (وبريسی دخی عبدالله ذو البجادينك فوتی ايدی
وبو عبدالله مزينه قبيله‌سندن باباسندن يتيم قالمش بركشی ايدی ومال
ومنالدن برنسنه‌سی يوغيدی عمیسی انی بسليوب تربيت ايلدی
تابيويوب دوه‌لرو قيونلر وبرقاچ كوله‌لر پيدا ايتدی ومسلمان اولمازدن مقدم
انك اسمی عبدالعزی ايدی ومسلمان اولمغه بغايت آرزو چكوب لكن
عمیسنك قورقوسندن اول دولته فائز اوليمزدی تااول زمانه دك كه
رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم مكه فتحندن دوندی
عبدالله عمیسنه ايتدی ياعمی بن سنك مسلمان اولمكی كوزه دردم
تابو وقته دك سندن مسلمان اولمق ومحمده متابعت قيلمق رايحه‌سنی
استشمام ايتمدم وبوندنصكره عمريك بقاسنه اعتمادم يوقدر بكا دستور

و برواروب مسلمان اولم عيسى ايتدى اكرسن مسلمان اولور ايسك خدا
حقيچون مال ومتاعدن سكا ويرديكم نسنه‌لرى كيرو الوب الكده‌ر نسنه
قومزين تا كيديكك كوكلكى وطونى بيله الورم عبدالله ايتدى خدا حقيچون
بن مسلمان اولوب محمدك دينه كيرب پوت پرستلكدن فارغ اولسم كركدر
اشته الده دنيا مالندن هرنه وارايسه ال بن اندن بيزارم عاقبت
ضرورت حكمى ايله قيوب كيده جكم مالدن اوتورى دين محمدى ترك
ايتمكه قادر دكلم پس انده هرنسى وارايسه حتى ردا وازار بنى دخى
عميسنه ويروب تجريد وعريان اولديغى حالده اناسى خانه‌سنه كلدى
اناسى كيفيت احوالى اندن سؤال ايتدكده ايتدى پوت پرستلكدن و دنيا
مالندن كچدم ديلرمكه محمد قاتنه واروب مؤمن وموحد اولم بكا انجق
كيجك مقدارى نسنه وير پس اناسندن بركليم الوب ايكى پاره ايتدى
برپاره سنى ارقه‌سنه ردا ايدوب برپاره‌سنى بلنه ازار باغلادى واول سببله
ذو البجادين لقبى ايله ملقب اولديكه بجاد لغت عربده الاجه كليمه ديرلر
پس ملازمت حضرت رسالت پناهه متوجه اولدى (بيت) زهد
وتقوى راكزيدم دين وكيش * زانكه ميديدم اجل راپيش پيش *
چون باحر فرد خواهد ماندن * خونيا بدكرد بافرزند وزن * القصه
برصباح وقتى ايديكه عبدالله مدينه‌يه كلوب مسجد رسول اللهى
ياصدندى حضرت صباح نمازينى قيلدقدنصكره عادتى انك اوزرينه
جارى ايديكه خلق تفحص وتصفح ايدردى مبارك نظرى عبد اللهه
دوش اولوب انى برغريب كشى كوردى سؤال ايتديكه سن كيمسن
عبدالله عبدالعزايم ديوب كندى نام ونسبنى بيان ايلدى حضرت ايتدى
سنك نامك عبدالله ذو البجادين اولسون بزم يقينمزده منزل طوت پس
عبدالله اول حضرتك قونقلرى ايچنده ساكن ايدى وحضرتدن قرآن
اوكرندى اول زمانكه خلق لشكر تبوك تجهيزينه مشغول ايديلر
عبدالله مسجده آواز بلند ايله قرآن اوقوردى عمر بن خطاب ايتدى
يارسول الله كوررميسن شول اعرابى يى كه آواز بلند ايله قرآن اوقيوب
خلقك صلوة وقراءتلرينه مانع ومزاحم اولور حضرت ايتدى (دعه
ياعمر فانه خرج مهاجرا الى الله ورسوله) چون تبوك غزاسنه كتديلر
عبدالله حضرتك قاتنه كلوب ايتدى يارسول الله دعا قيل تا حق يوانده

شهيد اولم حضرت ايتدى براغاج قبوغى كتور عبدالله واروب سمره
اغاجنك قبوغندن برمقدار حضرت قاتنه كتوردى حضرت اول قبوغى
انك بازوسنه باغلدى وايتدى الهى بن بونك قاننى كفاره حرام
ايتدم عبدالله ايتدى يارسول الله بنم مقصودم بو دكلدى بلكه شهيد
اولمغه دعا بيورمق ايدى حضرت ايتدى چون فى سبيل الله غزانيتى ايله
چيقه سن وسنى اسمه طوته واول اسمه سببى ايله دنيادن كوچه سن
شهيدسن پس عبدالله اول غزاده حضرتك ملازمى ايدى چون تبوكه
ارشاد ديلر اول منزلده انى اسمه طوتوب وفات ايلدى (بلال بن حارث
مزنى ايدر بر كيجه وقتى ايديكه انى دفن ايلدك كوردم بلال حبشينك
النده برچراغ وسيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بيله سنجه انك قبرى
اوزرينه كلدى وابو بكر صديق وعمر فاروق رضى الله تعالى عنهما
انى قبره قوديلر واول حضرت ايتدى (ادنيا الى اخاكما) پس انى لحده
قوديلر وحضرت انك اوزرينه كرپچلر قيوب ايتدى خداوندا تحقيقا كه
بن اخشام ايتدم واندن راضى ايدم سن دخى اندن راضى اول ابن
مسعود رضى الله عنه ايتدى (ياليتنى كنت صاحب اللحد) وبريسى
دخى اولدر كه بنى سعد بن جزيمه دن بركشى ايتدى رسولك صلى الله
تعالى عليه وسلم قاتنه واردم واول حضرت تبوك واديسنده يارانندن
برجماعتله اوتورمشيدى اول جماعتك يدنجيسى ايدى اكا سلام
ويردم اوتورديدى بن ايتدم (يارسول الله اشهد ان لا اله الا الله وانك
رسول الله) حضرت ايتدى (افلح وجهك) اندنصكره ايتدى اى بلال
بزه طعام كتور بلال سفره يايدى وبر مقدار خرما كه ياغله
وقاوت ايله معجون اولمشيدى كتوروب اول سفره اوزره قودى حضرت
ايتدى ييك پس يدك اوقدر كه طويدق بن ايتدم يارسول الله اكر
بو طعامى بن يالكزيه ايدم طويمزايدم نه ندر كه شمدى جمله مز طويدق
حضرت ايتدى (الكافر يأكل فى سبعة امعاء والمؤمن يأكل فى معاء واحد)
ايرتسى كون قوشلق طعامى وقتنده ينه واردم تا كه بكا زياده اطمينان
حاصل اوله چوق برنسنه دخى كورم كوردم اون نفر كشى اول حضرتك
قاتنده اوتورمشلر ايدى پس حضرت ايتدى يا بلال بزه طعام وير بلال
خرما طغارجغندن براوج خرما الوب چيقاردى حضرت ايتدى

(اخرج ولاتخف من ذی العرش اقتارا) بلال طغارجغی کتوروب ایچنده اولان خرمالری سفره یه دوکدی اول خرمالك جمله سی بنم تخمینمده برایکی مدخرمایدی اول سرور مبارك النی اول خرمانك اوستنه قیوب (کلوا بسم الله) دیدی قوم یمکه مشغول اولدیلر و بن دخی انلرایله ایدم وخرمایه زیاده میلم اولوب چوق خرما برایدم اولقدر خرما یدمکه غیری یمجك حالم قالمدی واول سفره اوزرینه دوکلن مقداری خرماباقی قالدی وکویا بلا لك اول سفره اوزره دوکدیکی خرمادن برخرما یمامیشدر اوج کون اول منوال اوزره بو حالی اولحضرتدن مشاهده ایلدم (و بریسی دخی اولدر که تبوکده برکیجه برعظیم یل اسمکه باشلدی حضرت ایتدی بو یل برمنافقك موتی ایچون اسرچون مدینه یه کلدیلر بیلدیلرکه اهل نفاق مشهورلرینك بری اول کیجه فوت اولمش (و بریسی دخی اولدرکه تبوکده برکیجه حضرت قالقوب کندی ایله بم طور باسنی الوب ظرب نام برآته آرپه ویردی اول اتك ارقه سنی وصاغریسنی کندی رداسیله سلوب پاك ایلدی اصحاب ایتدیلر یارسول الله مبارك رداکز بوایشه نه لایقدر حضرت ایتدی شرنه بیلورسز شایدکه جبرائیل کاوب بوایشی بکا امر ایتمش اوله و بونکله دون کیجه تیمار ایتمك بابنده ملائکه بکاعتاب ایتدیلرومسلمانلردن هرکیمکه فی سبیل الله جهاد وغزانیته برآت باغلیه اولماز الا اول آته ویردیکی هردانه نك مقابله سنده حق تعالی اکا برحسنه یازروانده برکناه عفو ایدر اصحاب ایتدیلر یارسول الله اتلرك اصنافندن قنغی صنفی یکرکدر حضرت ایتدی (خیرالخیل الادهم الاقرح الارثم ثم الاقرح المحجل طلق الیمین فان لم یکن ادهم فکمیت علی هذه الشیة) یعنی آتلرك یکرکی اولدرکه انك رنکی بغایت سیاه اوله وانك انلنده ازاجق بیاضلق اوله وانك اوست طوداغی بیاض اوله واندنصکره یکرکی النی صقرومطلق الیمین اولاندروا کرسیاه اولمزسه ذکراولنان شکل ونشانله کمیت یعنی قوله اولاندر (وایدرلرکه پیغمبرك صلی الله علیه وسلم تبوکده اولدیغی ایامده هرقل تجسس ایچون غسانیلردن برکشی کوندردی تااول کشی کاوب اشکراسلامه داخل اولدی وحضرتك شکل وشمائل وصفات وعلامتنی کوردی وصدقه یمیوب هدیه قبول ایتدیکنی بیلدی هرقله

كاوب خبرو یردی هرقل مملکت رومك اشرافنی جمع ایدوب انلری
حضرت پیغمبری تصدیقه دعوت ایلدی انلرقبول ایتمیوب اباوامتناع
کوستردیلر اول مرتبه ده که هرقل ملکتك زوالندن قورقدی وایدرلرکه
هرقل مدینه قصدی ایله کندی دارسلطنتندن حرکت ایتمامشیدی
وتبوکده اهل اسلامك معلوملری اولدیکه هرقلك حرکتندن اول استماع
اولنان سوزلرك اصلی یوغیمش پس حضرت اشراف اصحابیله مشاوره
ایتدیکه کفار مملکتنه دخی ایلرو کیده لمی یوخسه بومقامدن کیرومدینه یه
دونه لمی عمربن خطاب ایتدی یارسول الله اکر دخی ایلرو کتمکه مأمور
ایسك یوری کیدملم جمله باشلر یمز سنك قدمه مکده درحضرت ایتدی
اکرمأمور اولیدم سزکله مشاوره ایتمزدم عمرایتدی یارسول الله رومك
لشکری چوقدر وهیبتی عظیمدر اهل اسلام انلرك دیارنده دکلدر وسن
بو یل انلره یقین کلدك وسنك آوزهٔ هیبت وابهتك انلره ایرشدی وانلرك
قلوبنه تمام خوف ورعب دوشدی اکر بونوبت کیرو دونوب برنوبتده
دخی رومٔ اوزرینه هجوم بیوررایسك اولی وانسبدر حضرت بوندنصکره
کیرودونمکه میل بیوردی (نقلدر تبوك منزلنده بحنة بن رو به که ایله
دیاربنك پادشاهی ایدی سیدعالم صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه
کلوب جزیه قبول ایلدی وانکله مصالحه واقع اولدی واول بابده
برکتاب یعنی صلح نامه یازدیلر واهل حربا واذرج دخی کلوب صلح قبول
ایتدیلر انلره دخی برصلح نامه و یردیلر واول صلح نامه اول قومك میاننده هنوز
باقیدر پس حضرت مدینه جانبنه توجه بیوردی (روایتده کتورمشلردرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تبوکده خالدبن الولیدی درت
یوز یکرمی اره امیرایدوب دومة الجندل ولایتنك حاکمی اولان اکیدر
ابن عبد الملك نصرانینك اوزرینه کوندردی خالد ایتدی یارسول الله
بنی برالای کلابك ولایتی ایچنه کوندررسن وجماعت قلیلی بکا همراه
ایدرسن حضرت ایتدی تیز اوله که واروب انی طاغ صغری آولارایکن
صید کاهده بولاسن ومحاربه ومقاتله ایتمکسزین طوتوب کتورهسن
پس خالد امرموجبنجه اکیدرجانبنه روان اولوب تا اکیدرك حصاری
قربنه ایرشدی شویلکه ایراقدن انك حصاری کوردی وکیجه وقتی
ایدی آی بغایت آیدنلق ایدی واکیدر کوشکنك طامی اوزرینه چیقوب

كندي عورتي رباب بنت انيفله شراب ايچردي ناكاه برطاغ صغري
كلوب بو بنوزي ايله اكيدرك حصني قپوسني اوردي اكيدرك عورتي
طام كنارينه كلوب اولحالي كوردي واكيدره اولحالدن خبرويردي
ايتدي هركز بويله كيجه كوردكمكه آي آيدين كوندزكبي اوله وبويله شكار
كندي اياغيله قبويه كله اكيدرايتدي كورمدم رباب ايتدي هيچ بويله
شكاري كيمسه الدن چيقاررمي اكيدرايتدي يوق بويله شكاري قاچرماق
اولمازحال بوكه اكيدر بغايت طاغ صغري اولامغه مائل ايدي اول
مرتبه كه كاه اولوردي كه صيد شكار ايچون آتني برآي قدر زمان تربيه
ايدردي كوشكدن اشاغي اينوب بيوردي تاآتني ايرلديلروقرنداشي
حسان وايكي نفرغلامي و برقاچ نفرسائرخدام ايله سوارا ولوب صيدك
شوقي ايله حصاردن طشره چيقديلر وخالد انلرك احوالني كورردي
واول صغر قاچوب اكيدرانك اردينه دوشدي تاخالدك شكاري اولدي
وخالدك اتباعي اني طوتوب باغلديلرقرنداشي حسان مقاتله ايتمك استدي
في الحال مقتول اولدي وانك سائرخدامي اولحالي كوروب حصاره
قاچديلر و پيغمبرصلى الله تعالى عليه وسلم خالده ديمشديكه اكراكيدره
ظفر بولورايسك اني اولدرميوب بنم قاتمه كتوره سن واكرابا وامتناع
ايدرسه اولدوره سن پس خالد اكيدره ايتدي نيجه سن استرميسنكه
سكا امان ويروب جواريمه الوب حضرت قاتنه كوندرم اول شرطله كه
امرايده سن حصارك قپوسن آچالر و بن حصاره كيرم اكيدرقبول
ايتدي اني حصار قپوسنه ايلتديلرانك مصادنامنده برقرنداشي دخي
وارايدي حصارك ضبطنه مشغول اولمشيدي اكيدراكاحصارقپوسني
آچ ديدي مصاد اولا امتناع صورتني كوستردي آخرخالدايله ايكي
بيك دوه سكز يوزاسيرو برروايتده سكز يوزآت ودرتيوز زره
ودرتيوز نيزه خالده ويروب حصارك حكومتي اكيدرك اولوب بعده
اكيدر و مصادي پيغمبرصلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه ايلتوب
انلرحقنده رأي نبوي نه ايسه نافذ اولمق اوزره صلح اولديغي مصادك
معلومي اولدقده حصارقپوسني اچدي خالد حصاره كيروب بدل
صلح اولان اشيايي اخذ وقبض ايتدكدنصكره اكيدرومصادايله حضرت
جانبنه متوجه اولديلر خالد كنديدن مقدم عمروبن اميهٔ ضمري بي

حضرت قاتنه كوندردى تاواروب دومة الجندل فتحنى واكيدرك اخذاولنوب قرنداشى حسانك مقتول اولديغنى اول حضرته ايرشدير، وحسانك سلبندن برزر بفت قباناشانه اولمغيچون عمرو بن اميه ايله اول حضرته كوندردى چون عمرو حضرت قاتنه كلدى ياران اول زربفت جامه يى اللرينه الوب انك خسنده و يومشقلغنه تعجب ايتديلر حضرت ايتدى (لمناديل سعد بن معاذ فى الجنة احسن والين من هذا) نقلدر كه خالد اكيدردن الديغى نسنه‌لردن برقاچنى اول سرور ايچون صفئ مغنم ناميله انتخاب وافراز ايتدكدنصكره خمسنى آيروب باقيسنى اصحابنه قسمت ايلدى و اكيدر و مصادى حضرت قاتنه ايلتوب حضرت انلر ايله بهرسنه شوقدرمال جزيه اوزرينه مصالحه بيوردى وانلرك قاتندن كچوب اللرينه كتاب امان ويردى جمهور اهل سير وتواريخك كتابلرنده ذكر ايتدكلرى بودر كه جزيه اوزرينه صلح واقع اولدى اما ترجمهٔ مستقصى صاحبى كتورمشدر كه انلر مدينه‌يه حضرتك صلى الله تعالى عليه و سلم قاتنه و اردقلرنده اسلامه كلديلر و بوكلام اكرچه جمهورك اتفاقلرينه مخالفدر لكن تلخيص المغازيده حضرت پيغمبرك اكيدره يازديغى نامه صورتيدر ديو ايراد ايتديكى صورت ترجمهٔ مكتوب مستقصى صاحبنك كلامنى مؤيددر (صورت نامهٔ رسول الله صلى الله تعالى عليه و سلم (بسم الله الرحمن الرحيم هذا كتاب محمد رسول الله لاكيدر حين اجاب الى الاسلام و خلع الانداد والاصنام) وآخر نامه‌ده ذكر ايتديكه (تقيمون الصلوة لوقتها وتؤتون الزكوة بحقها) و بودخى محتملدر كه اكيدرك اسلامى بونامه‌نك تحريرى انك جزيه اوزرينه صلحندنصكره واقع اولمش اوله و الله اعلم

❋ و بوسالده مسجد ضرارى خراب ايتديلر روايتده كتورمشلردر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مدينه‌يه كلمزدن مقدم ابو عامر راهب كه خزرج قبيله سنك اشرافندن ايدى ونصرانيت ديننى اختيار ايدوب انجيل وتورات علمنده مهارت تحصيل ايتمشيدى وعبادت وزهادت طريقه‌سنه سالك اولوب رياست داعيه‌سنى طوتارى ودائما آخر زمان پيغمبرينك اهل مدينه‌يه وصف ونعتنى سويليوب انك وصفنى انس وجندن اشتمشم ديو دعوى ايدردى چون اول حضرت مدينه‌يه كلدى واول ديارك مسلمانلرى اول حضرتك جمالنه و كمالنه اول مرتبه عاشق ومشتاق اولديلر كه غيرى كاملرى قارمز اولمديلر فكيف

برشخصی که تمام نقصانله متصف ایدی (بیت) باوجود اب جان بخش توای آب حیات ✻ حیفم آمد سخن از چشمهٔ حیوان کفتن ✻ اول سبب ایله ابوعامرك کارینه عظیم تزلزل واقع اولمشیدی واکا بناء انك کانون سینه سنده حسد آتشی شعله لنوب خلقی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم متابعتندن منع ایدردی وایدردیکه بو کشی اول دکلدر که بن سزه وصف ایدردم لکن اکا مشابهتی واردر و بنم دیدیکم آخرزمان پیغمبری شمدنصکره کلسه کرکدر و حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انی حضورینه کتوروب اسلامه دعوت ایلدی قبول ایتمیوب تمرد وعنادیوانه سالك اولدی نتکم بوآیت کریمه انك وامثالنك احوالنی تحقیق ایدر (فلما جاءهم کتاب من عندالله مصدق لما معهم وکانوامن قبل یستفتحون علی الذین کفروا فلما جاء هم ماعرفوا کفروا به فلعنة الله علی الکافرین (بیت) چون کنی برپی حسد مکر وحسد ✻ زان حسد دلرا سیاهیها رسد ✻ چون اهل اسلام بدرغزاسنده کفارقریشه غالب اولوب اسلام قوت بولدی ابوعامر مدینه دن قاچوب مکه یه واردی وکفارقریشی پیغمبرایله حرب وقتاله تحریص ایدردی واحد جنکنه حاضراولوب مسلمانلره ابتدا اوق آتان اول ایدی مسلمانلر اکا فاسق دیرلردی (و برروایت دخی اولدرکه حضرت اکافاسق دیو لقب قوشیدی واکا بدد عا ایدوب الهی انی طرید ووحید اولدردیرایدی ابوعامر احد جنکندن قاچوت رومه کتدی و برروایتده هرقل جانبنه کتدی واکا ملازم ومصاحب اولوب دیلدیکه هرقلدن براشکرالوب اول سرورك اوزرینه کله اول معنی کیج صورت بولیجق کندی قومندن مدینه منافقلرینه نامه یازوب مسجد قبامقابله سنده کندی محله کزده بنم ایچون برمسجد بنا ایده سزکه مدینه یه واردیغمده اول مسجدده افادهٔ علومه مشغول اولم واول مسجد بزم ایچون برمحل رصد اولوب خاطر یمزده طوتدیغمز فکری وقتی کلدیکچه اول مسجدده ظهوره کتوره یوز پس اول قوم برمسجد بنا ایتدیلروانك ترصیص واحکامنده سعی بلیغ قلدیلر واول حضرت غزوهٔ تبوکه کیتمزدن مقدم اول مسجدی اتمام ایتمشلرایدی چون اول سروراول غزا ایچون مدینه دن طشره چیقدی اول قوم حضرت قاتنه کلوب ایتدیلر یارسول الله

ضعيفلرو خسته لر ایچون و يغمورلو صغوق كونلر ایچون محله مزده بر مسجد بنا ايتدك سندن رجاونیازايدرزكه اول مسجده قدم رنجيده بيوروب نماز قلمغله مشرف ايده سز و مرادلرى اول ايديكه حضرت انده نماز قلمغله اول مسجدك حالى ثبات واستحكام بولمش اوله لاجرم انواع چرب زبانلقلر ايلديلر (بيت) مسجد واصحاب مسجدرا نواز ٭ تومهى ماشب دمى باماز بساز ٭ تاشود شب ازجمالت همچو روز ٭ اى جمالت آفتاب جان فروز ٭ پيغمبر صلى الله عليه وسلم اول منافقلره ايتدى شمديكيحالده غزايه كيده يورز اكر كيرو كلور ايسهك انشاءالله تعالى واروب اول اراده نمز قيله يوز حضرت چون تبوك سفرندن كيرو دونوب مدينه يه برساعتلك بعدى اولان ذى اوان ديدكلرى منزله ايرشدى اول منافقلر كلوب استدعا ايتديلركه وعده بيورمشدك شمدى وعده يه وفا بيورمغك وقتيدر پس جبرائيل كلوب بو آيتى كتوردى (والذين اتخذوا مسجدا ضرارا وكفرا وتفريقا بين المؤمنين وارصادا لمن حارب الله ورسوله من قبل وليحلفن ان اردنا الا الحسنى والله يشهد انهم لكاذبون لاتقم فيه ابدا) اندنصكره حق تعالى مسجد قبانك واهلنك وصفنى وانلرك نظافت و پاكلكلرينى بيان بيوروب ايتدى (لمسجد اسس على التقوى من اول يوم احق ان تقوم فيه فيه رجال يحبون ان يتطهروا والله يحب المتطهرين) پس اول حضرت مالك بن الدخشمى ومعن بن عدى يى و بر روايتده برادرى عامر بن عدى يى طلب ايدوب ايتدى وارك ظالملرك بنا ايتدكلرى اول مسجدى ياقك يقك انلر دخى امر موجبنجه روان اولديلر و يولده كيدر ايكن مالك بن الدخشمك محله سى اولان بنى سالم بن عوفه ايرشديلر مالك بن الدخشم معنه ايتدى برساعت صبر قيل تامنزلمه واروب آتش كتورم پس منزلنه واروب بر خرمادالنى آتشـده ياقدرردى كيرو دونوب تعجيلله كتديلر تا مسجد ضراره ايرشديلر واول مسجدك اهلى و بنا ايدنلرى جمله انده حاضر ايديلر اول مسجده آتش اوروب ياقديلر و يقديلر وايدرلركه اون ايكى منافق اول مسجدك بناسنده شريك ايديلر بنى عبيد بن زيددن خدام بن خالد و بنى امية بن زيددن ثعلب بن حاطب ومعتب بن قشير وابو حبيبة بن الازعر وجارية بن عامر وانك ايكى اوغللرى مجمع وزيد ونبتل بن الحارث و بحرج و بجاد بن عثمان بو سكز

كشيلر بنى ضبيعة بن زيددن ايديلر و بنى عمرو بن عوفدن عباد بن حنيف و بنى اميه دن وديعة بن ثابت ايدى (روايتده كتورمشلردر كه حضرت بيوردى هر قنده بر نجاست و ناپاك وار ايسه كتوروب اول يره براقديلر و تنده ريجله اول مسجدك برى اهل قباناك مزبله سى اولدى نتكه جناب مولوى مثنوى معنويسنده بيورر (بيت چون بديد آمد كه آن مسجد نبود ❋ خانهٔ حيلت بد و دام جهود ❋ پس نبى فرمود كان را بر كنيد ❋ مطرح خاشاكه و خاكستر كنيد ❋ ﴿ حديث كعب بن مالك ﴾ صحيحده ايرشمشدر كه كعب بن مالكدن كه ايتدى بدر و تبوك غزالرندن غيرى هيچ بر غزاده پيغمبردن صلى الله تعالى عليه وسلم تخلف ايتمدم و بدر غزاسندن تخلف ايدنلرك هيچ برى معاتب اولمدى زيرا اول حضرت بدر غزاسنه خروجده وردقده قريش كاروانى قصدينه چقمشيدى صكره بوله چيقدقده نصكره قصد محاربه ده قرار ايدوب دشمنله مقاتله بيوردى اندن مقدم اولقده حرب و قتال ميعادى يوغيدى و بن اگرچه اول غزاده حاضر دكل ايدم لكن ليلة العقبه ده يعنى مكه ده اول زمانكه اول حضرتله اسلام و جهاد اوزره معاهده و مبايعه قلدق انده حاضر ايدم و غزوهٔ بدر اگرچه خلق اراسنده مشهوررك اولمشدر لكن بنم قاتمده ليلة العقبه حضورينك فضيلتى يوم بدر حضورى فضيلتندن ناقص دكلدر كعب ايدر اول وقتده كه غزوهٔ تبوكه كتديلر بن سائر زمانلردن زياده اول وقتده قوى و مالدار ايدم خدا حقيچون هيچ بر غزاده بنم ايكى دوه م يوغيدى و سفر تبوك ايچون ايكى دوه المش ايدم و اول غزاده حضرت ايله همراه اولان مسلمانلر قتى چوق اولوب انلرك اساميلرى دفتر و ديوانده مضبوط اولمامغله اول غزادن تخلف ايدنلرك اميدلرى اول ايديكه انلك تخلفى اهل لشكره ظاهر اولميوب تخلفندن كيسه خبردار اوليه مكر انلك حقنده بر وحى نازل اوله پس ديلدمكه سفره تدارك كوروب اول حضرت ايله كيدم نصيب اولمادى و اولقدر اهمال و تسويف ايتمشمكه چون حضرت كتدى بن هنوز كتمك اوزره ايدم كندو كندومه ايتدم بن هر نه زمان اولور ايسه چيقوب حضرته ايرشمكه قادرم پس سفرى بوكوندن يارينه و يارندن اول بر كونه صالدم تا لشكر ايرايوب ارلقده بعد مسافه حاصل اولدى پس قصد ايتدمكه چيقوب كيدم و لشكره هر قنده ايرشه بيلور

ایسم ایریشم نولیدی او یله ایده بایدم لکن مقدر دکل ایدی تا اشکرك
ارقلغی برمرتبه یه وار دیکه انلره ایرشمك متعسر بلکه متعذر اولدی
وهروقتده که منزلمدن طشره چیقاردم ملول ومغموم اولوردم زیرا اول
غزادن تخلف ایدنلرده نفاقله متهم اولانلردن غیری وضعف وناتوانلق
عذری ایله حضرتدن اذنله قالمشلردن غیری بر کیمسه کورمزدم واول
غزوه ده حضرت بنم آدمی اکدی الا تبوکه واردقده بنم حالمدن سؤال
بیوردی عبدالله بن انیس ایتدی یارسول الله انی بوغزاده بولنمقدن اول
ایکی جامه سی بری الیقودی یعنی اول جامه لرك حسن ولطافتنه نکران
ومشغول اولوب قالدی معاذبن جبل انی قارشولیوب ایتدی یاعبدالله
ایو سوز سویلمدك خدا حقیچون یارسول الله بز اول کشیدن ایلکدن
غیری نسنه بلمزز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هیچ سویلمدی وچون
اشکرك تبوکدن دونوب مدینه یه کلمری خبری بکا ایرشدی بنم اوزریمه
غم واندوه مستولی اولدی کندو کندومه ایتدم حضرت کلدکده حضور
شریفنه واروب نه مقوله یلان سویلیم واو حضرتك غضبندن کندومی
نه حیله ایله خلاص ایدهیم بو خصوصده رأی وعقل صاحبلرندن
استعانت واستمداد ایتدمکه حضرت کلدکده نه سویلیم حتی کندو
خادمله دخی مشورت ایتدم شاید برسوز سویلیه که بنم خلاصمه سبب
اوله چون حضرت کلدی دیدیلر اول افکار باطله خاطرمدن محو اولدی
و بلدمکه یلان سو یلمکله بو امرك عهده سندن کله جکدکیلم پس عزم
وجزم ایتدمکه همان طوغری سویلیم و پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم
عادت وقاعده سی اول ایدیکه هر بار سفردن کلدکچه ابتدا مسجده
کلوب ایکی رکعت نماز قیلردی واوتورر ایدی تا خلق کلوب کورشورلر
ایدی اول نوبتده دخی کلوب مسجدده اوتوردقده اول غزادن تخلف
ایدنلردن برجماعت کلوب حضرتدن عذردیلدیلر ویمینلر ایتدیلر حضرت
دخی انلرك آشکاره عذرلرینی قبول وانلر ایچون استغفار ایدوب باطنلرنده
اولان احواللرینی حق تعالی یه حواله ایلدی پس بن دخی حضورینه واروب
سلام ویردم غضب یوزندن تبسم بیوردی اندنصکره بنی اوکنه دعوت
ایدوب بن دخی واروب قارشوسنده اوتوردم اندنصکره بیوردیکه
مسلمانلر ایله جهاده کیتمکدن سکا نه نسنه مانع اولدی سوارا ولاجق

دوه کمی بوغیدی بن ایتدم یارسول الله دوه اشترا ایتمشیدم خدا حقیچون
اکر سندن غیری بر کیمسه نک حضورنده اولیدم عذر ایدوب یالان سویلمکله
اول کیمسه نک غضب وسخطندن خلاص اولمقلغه امید طوتارم زیرا
فن جدلی ایو بیلورم ولکن والله یقینم واردر که سکا بر یالان سو یلیوب
اول یالانله سنی کندومدن راضی قیلسم البته حق تعالی یقین زمانده بکا
قهر وغضب ایده واکر طوغری سو یلرسم اکرچه شمدی بکا غضب
ایدرسن ولکن امید وارمکه طوغریلق سببی ایله حق تعالی بنی عفو
بیوره (بیت) راستی پیشه کیر در همه کار ❋ راستان رسته اند روز شمار ❋
❋ وایتدمکه یارسول الله خدا حقیچون عذرم یوغیدی قوت وقدرتم
ومالم اولکیدن زیاده ایدی اما بوکون یارین دیو اهمال وتسویف
ایدر ایکن زمانی کچوردم حضرت ایتدی اشبو کشی طوغرو سویلدی
وایتدی قالق کیت کوره لم حق تعالی سنک حقکده نه فرمان بیورر پس
قالقدم مسجدن طشره چیقدم بنی سلمه دن بر جماعت بنم قاتمه کلوب
ایتدیلر والله بز سنک حقکده بوندن مقدم بر کناه ایتدیککی بلمزز نیچون
حضرتدن عذر دیلمدک تا بویله شرمسارلق وخجالت واقع اولمیدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سنک کناهک ایچون استغفار
ایدیدی واول جماعت بکا اولقدر ملامت وسرزنش قلیدیلر که طوغرو
سو یلدیکمه پشیمان اولدوم و دیلدمکه کیرو حضرت قاتنه واروب
کندومی تکذیب ایدم معاذ بن جبل وابو قتادهٔ انصاری که عمم اوغلیدر
بکا ملاقی اولوب بنم واقعه مه واقف اولدقده ایتدیلر زنهار که بو جماعتک
سوزلر بنی دیکلمیه سن وصدق وراستلقده ثابت قدم اولاسن تیز اولکه
بو مصیبتدن حق تعالی سکا بر مخرج ومخلص احسان ایلیه و بو سفرده
تخلف ایدوب حضرتدن عذر دیلین قوم سوزلرنده صادق ایسه لر
حق جل وعلا عن قریب رسولنی انلرک صدقندن خبردار اینسه کرکدر
واکر کاذب ایسه لر حق تعالی انلری اقبح وجوه ایله مذمت قیلسه کرکدر
انلردن سؤال ایتدمکه بو خصوصده بکا موافقت ایتمش یعنی حضرت
قاتنده عذر دیلیوب طوغری سو یلمش بندن غیری کیمسه وارمیدر ایتدیلر
واردر ایکی کشی دخی دیدیکک کبی دیدیلر سؤال ایتدمکه انلر کیملردر
ایتدیلر بریسی هلال بن امیهٔ واقفی و بریسی دخی مرارة بن الربیع عمرو یدر

بن ایتدم انلر صالح کشیلردر انلره اقتدا ایتدیکم علامت خیردر پس کندو
منزلمه کلدم حضرت رسالت مسلمانلری بزمله سو یلشمکدن منع بیوردی پس
خلق بزدن اجتناب ایتدیلر و بزدن متغیر اولوب یوزصورت کوسترمدیلر
شویلکه مدینه شهری بزه دیارغربت کبی کورندی واول ایکی یاردخی
خانه‌لرینه واروب خلقدن عزلت اختیار ایتدیلر وطشره چیقمدیلر لکن
بن کنج یاشلو اولمغله خانه‌مده قرارایده میوب طشره چیقاردم وبازارلرده
کزردم واول حضرتله جماعت اولوب نماز قیلاردم ونمازدنصکره اول حضرته
سلام ویردم وکندی کندیمه خطاب ایدوب عجبا بنم سلاممه جوابله
اولحضرتك مبارك طوداقلری حرکته کلدیمی یوخسه کلمدیمی در ایدم
وکزلوجه اولحضرته باقار ایدم هر بار نمازه مشغول اولسم کوزقویرغی
ایله بکا نظر ایدر دی و بن انك جانبنه باقسم اعراض ایدوب آخرطرفه
باقاردی برکون عمم اوغلو اولوب زیاده سوکلودوستم اولان ابوقتاده‌نك
محوطه‌سنه یعنی بستاننه واروب سلام ویردم سلاممی آلمدی اکا ایتدم ای
ابوقتاده سکا یمین ویردم بیلورسنکه بن خداورسولنی سورم ابوقتاده هیچ
جواب ویرمدی اکا اوچ کره بویله یمین ویردم اوچنجی نوبتده ایتدی الله
ورسوله اعلم پس اغلمغه باشلدم اول ارادن دونوب مدینه بازارینه کلدم ناکاه
کوردمکه مدینه‌یه تجارت ایچون بغدای صاتمغه کلنلردن برنصرانی بنی
سؤال ایدوب کعب بن مالکی بکا کوستركدیر خلق بنی اکا کوستردیلر قاتمه کلوب
ملك غساندن بکا برمکتوب کتوردی اول مکتوبی آچدم اوقدم یازلمشکه
ای کعب اشتدکسنك صاحبك یعنی محمد سکا جفا ایدوب سنی مجلسندن
سوروب سکا بی عنایت اولمش وسن برکشیسنکه حق تعالی سنی ذلیل
وضایع قوماز اگر بزم قاتمزه کلورایسك سکا لطفلر ومواساتلر ایدرز
کندی کندیمه ایتدم بودخی برباشقه اختبار وابتلادر بنم حالم برمرتبه‌یه
ایرشدیکه کافرلر ایچون رسولك محبت وخدمتنی ترك ایدوب کندیلره
وارمغیمه کافرلرده طمع پیدا اولدی پس اول مکتوبی آتشه آتدم
تاپانوب نابدید اولدی و بوقصه کعبك قوت ایمان وکمال یقیننه
وانك خدا ورسولنه فرط محبتنه دلالت ایدرکه بو حدیث صحیحك
مقتضاسیله عمل ایتمشدر (قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

ثلث من كن فيه وجد بهن حلاوة الايمان من كان الله ورسوله احب اليه مما سواهما ومن احب عبدا لايحبه الالله ومن يكره ان يعود فى الكفر بعد ان انقذه الله كما يكره ان يلقى فى النار) خصوصا كه انى طالب اولوب دعوت ايدن پادشاهڭ انكله قرابتى وارايكن جادهٔ ايماندن اياغى سورچيوب اول بليه يه صبرايده واختبار وافتتان ماده سنى قطع ايچون اول پادشاهڭ مكتوبنى آتشلره ياقه وخوش وقتلق كوستروب لسان مقالدن اصدق اولان لسان حالله ديكه استانهٔ محمديدن هيچ بر يره كتمازم اكر بكا على رغم الاعداء يوز بونڭ كبى جفادخى ايدرسه فكيف كه بو جفانڭ ضمننده انواع مصلحت ووفا داردر (بيت) هرچه مارا رسد از لعل دلارام خوش است * كرسلامى نبود لذت دشنام خوش است * هرجفايش كرمى هرستمش انعامى * همه جا خاطر درويش بانعام خوش است * كعب ايدر راندنصكره بو منوال اوزره قرق كون كچدنصكره خزيمة ابن ثابت بزم قاتمزه كلوب ايتدى حكم نبوى شووجه اوزره صادر وجارى اولديكه عورتلر يكزدن ايراغ اوله سز بن ايتدم تطليق ايده لمى خزيمه ايتدى يوق تطليق ايتمكز لكن انلره يقين اولمكز فى الحال عورتمى خصملرى اوينه كوندردم هلال بن اميه نڭ عورتى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واروب ايتدى يارسول الله بنم ارم پير وضعيفدر واكا بندن غيرى خدمت ايدر كيمسه يوقدر بكا دستور ويرميسنكه اكا خدمت ايليم حضرت ايتدى دستور ويردم سن اكا خدمت ايت لكن اول سكا خدمت ايتمسون عورت ايتدى والله يارسول الله غم وغصه دن انده هيچ برنسنه يه حركته مجال قالمامشدر دائما اغلمقده وزارى قلمقده در كعب ايدر بنم اهل وعيالمڭ بعضيلرى بكا ايتديلرسن دخى عورتكڭ كنديكه خدمت ايتسنه حضرتدن دستور ديله سڭ اولمازمى بن ايتدم خدا حقيچون بن اول رجاده اولمزين زيرا دستور ويرمى ويرمزمى بلمزين وحال بوكه بن كنج يا شلو كشى يم كيمسه نڭ خدمتنه محتاج دكلم (القصه كعب ايتدى بو منوال اوزره اون كيجه دخى كچوب تمام اللى كيجه اولدى اللنجى كونڭ صباحى اولدقده كال پريشانلغمدن صباح نمازينى مسجده واروب جماعتله قيلمغه قادر اولميوب خانه مڭ طامى اوزرنده قيلدم ومتفكر ومحزون اوتورمشيدم وبكا اول حالده

اولومدن بکرك نسنه یوغیدی وجهان باشمه تنك و بدنم جانمه زندان اولوب حق تعالیدن غیری ملجأ و پناهم قالمامشیدی ناکاه اشتدمکه برکشی سلع طاغنك اوزرنه چیقوب ایدرکه یاکعب بن مالك بشارت اولسون سکا و برروایتده ابو بکرصدیق رضی الله تعالی عنه سلع طاغنك دپه سنه چیقوب ایتدی تحقیق حق تعالی کعب بن مالکك توبه سنی قبول ایلدی کعب ایدر بو بشارتی اشتدیکمده اغلیه رق یوزم اوزرینه دوشوب سجدهٔ شکرایتدم بیلدمکه بوغم ومصیبتم فرج وفرحه مبدل اولدی مکر پیغمبرصلی الله تعالی علیه وسلم صباح نمازینی قلدقدنصکره بزم توبه مزك قبول اولدیغنی خلقه اعلام بیورمش اول کیجه نك ثلث اخیرنده ام سلمه نك خانه سنده ایکن اول حضرته وحی کلمش بزم توبه مزك قبول اولدیغنی ام سلمه یه خبرویرمش ام سلمه اول وقتده بزه خبر کوندرمك استمش حضرت منع ایدوب ایتمشکه اکرخبرکوندررسك خلق مسجده کلورلر وازدحام ایدوب حضوروخواب وراحتمزه مانع اولورلر صبرایت صباح نمازی قلنسون پس صباح نمازی قلندقدنصکره حضرت اولحالدن خبرویرمش پس کوه سلعه چیقوب ابتدا بکاندایدن کیمسه سکردوب قائمه کلدی و بکابشارت ایلدی وایدرلرکه اول کشی عمرو بن حمزهٔ اسلمی ایدی بن دخی اکمنده اولان ایکی بردیمی یعنی ایکی لباسی چیقاروب اکا مژده کانی و یردم و برروایتده زبیر بن العوام آته سواراولوب چاپدیروب کلدی و بکا بوخبری مژده ایلدی واول ایکی یاره یعنی هلال بن امیه ومرارة بن الربیعه یه دخی هر طرفدن مژده جیلر روان اولدیلر مراره نك مژدجیسی سلکان بن سلامه یاخودسلمة بن سلامه ایدی وهلالك مژده جیسی سعیدبن زیدایدی سعیددن منقولدرکه ایتدی بنی واقفه واروب بو بشارتی هلاله مژده ایلدم هلالك یوزی اوستنه دوشوب سجدهٔ شکرایلدی واولقدرتضرع و بکا وزارلق قیلدیکه جانی بدنندن جدا اولدی ظن ایلدم وایدرلرکه هلال اول کونلرده از یرایدی وصویی آزایچردی وکاه اولوردیکه صوم وصال نیجه کونلرطوتارایدی ودائما قلبنك آتشندن آغلریدی وناله وزاری قیلارایدی لاجرم حق تعالی رحمت بیوروب انلرك توبه لرینی قبول ایلدی (بیت) داغ دل آورکه درمیدان درد*اهل دل ازداغ بشناسند

مرد * ای خنك چشمیكه او كریان اوست * وی همایون دلكه او بریان
اوست * كعب ایدر اول ایكی لباسدن غیریكه مژده كانی ویرمشیدم
خدا حقیچون اولكون غیری كیه جك لباسم یوغیدی عاریت ایكی
جامه الوب كیدم و حضرت قاتنه واردم خلق كروه كروه بكا استقباله
كلوب تهنیت ایدرلردی چون مسجده كیردم كوردم اول سرور اصحابیله
اوتورمش طلحة بن عبیدالله بنی كوردكده قالقوب بكا استقباله كلدی وبنمله
مصافحه ایدوب تهنیت ایلدی كعب ایتدی والله مهاجردن بر كیمسه
بكا انك ایتدیكی اكرامی ایتمدی وهركز اول ایلكی فراموش ایتمزین
و بعض كتب سیرده مسطوردركه طلحه نك كعبه سبب اكرامی اول ایدیكه
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب بیننده عقد مواخاة ایتدیكی
زمانده طلحه بی كعب ایله قرانداش ایتمشیدی اما جمهور اهل سیرك
اتفاقی انك اوزرینه دركه اول سرور زبیر بن العوامله كعب میاننده
عقد مواخاة باغلمشیدی لكن مهاجرلردن طلحه و زبیر اراسنده عقد
مواخاة متحقق اولمغله كعب طلحه نك برادرینك برادری اولمش اولور
اول مرتبه اكرامك سببی اول ایدی زیرا كشینك دوستنك دوستی
همان كندی دوستی كبیدر كعب ایدر چون اول حضرته سلام ویردم
كوردمكه اول سرورك مبارك یوزی كونش كبی نورانی ایدی واول
سرورك عادت وقاعده سی انك اوزرینه ایدیكه شادمان اولسه مبارك
یوزی درخشان اولوب كویا آی پاره سی كبی اولوردی وغایت سرورندن
ایتدی اناكدن طوغلیدنبرو كوردیكك كونلرك یكركی ایله سكا بشارت
اولسون بن ایتدم یارسول الله بو بشارت جنابكدنمیدر یوخسه حق تعالی
جانبندنمیدر حضرت ایتدی حق تعالی جانبندندر بن ایتدم یارسول الله
توبه مك قبولنه شكرانه اولمق ایچون متجرد اولوب جمیع مالمی فی سبیل الله
صدقه ایتمك استرم حضرت ایتدی بعضیسنی كندك ایچون الیقو اول
سكا یكركدر بن ایتدم خیبردن نصیبم اولان مالی كندم ایچون حفظ
ایده یم وكعبدن بر روایت دخی اولدركه ایتدی یارسول الله حق
یولنده جمیع مالمی صدقه ایتمك استرم حضرت ایتدی یوق اویله
ایتمه بن ایتدم نصفنی حضرت ایتدی یوق بن ایتدم ثلثنی حضرت
ایتدی بلی ثلث مالك صدقه ایچون كافیدر كعبدن منقولدركه ایتدی

خدا حقیچون اول کوندنبرو حق تعالینك طوغرولق واسطه سیله بکا
ایتدیکی انعام واحساندن یکرك بر مسلمانه انعام واحسان ایتدیکنی
کورمدم وتمام طوغرولغك قدر وقیمتنی بیلوب اند نصکره هرکز قصد ایله
یلان سو یلمدم وامیدم اولدرکه بقیهٔ عمرمده دخی حق تعالی بنی
یلان سو یلمکدن حفظ ایده وحضرت جلال احدیت اسلام نعمتندن
صکره بکا اندن اعظم واکبر نعمت احسان ایتمدیکه بکا رسولنك حضورنده
طوغری سو یلمکی توفیق ایلدی اکر یلان سو یلمش اولیدم هلاك
اولوردم نتکه اول قضیه ده یلان سو یلینلر هلاك اولدیلر وحق تعالی
انلر حقنده وحی کوندروب بیوردی (سیحلفون بالله لکم اذا انقلبتم الیهم
لتعرضوا عنهم فاعرضوا عنهم انهم رجس ومأویهم جهنم جزاء بما کانوا
یکسبون یحلفون لکم لترضوا عنهم فان ترضوا عنهم فان الله لا یرضی عن القوم
الفاسقین) وبنم توبه مك قبولنده بوآیت کریمه نازل اولدی (لقد تاب الله علی
النبی والمهاجرین والانصار الذین اتبعوه فی ساعة العسرة من بعد
ماکاد یزیغ قلوب فریق منهم ثم تاب علیهم انه بهم رؤف
رحیم وعلی الثلاثة الذین خلفوا حتی اذا ضاقت علیهم الارض
بما رحبت وضاقت علیهم انفسهم وظنوا ان لا ملجأ من الله الا الیه
ثم تاب علیهم لیتوبوا ان الله هو التواب الرحیم) ابو بکر وراقدن
رضی الله تعالی عنه سؤال ایتدیلر که توبهٔ نصوحك علامتی ندر
جواب ویروب ایتدی اولدرکه روی زمین بو وسعتیله تائبك باشنه طار
اوله وبدنی جاننه زندان اوله کعبك وایکی رفقلرینك توبه لری کبی
(بیت) می بباید آب وتابی توبه را ❋ شرط شد برق سحابی توبه را ❋
خواجه برتوبه نصوحی خوش بتن ❋ کوششی کن هم بجان وهم بتن ❋
لاجرم حضرت جلال احدیت انلرك توبه لرینی قبول بیوردقدنصکره
صادقلری مدح ومؤمنلری انلره موافقتله رمز بیوروب اول واسطه
ایله قدرلرینی زیاده ایلدی (یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وکونوا
مع الصادقین) مفسرلر ایتمشلردرکه بوآیت کریمه ده صادقلردن مراد
انلاردرکه نیت وقول وعمل جهتندن دینده صادق اوله لر وابن عباسندن
رضی الله عنه منقولدرکه بوآیتك معنی سی اولدرکه ای اهل کتاب
مؤمنلری مهاجر وانصار ایله اولکز وکندی کزی انلرك سلکنده منتظم

قیلمکز وانلرك صدقی کبی صدقه سعی ایدیکز ومفسرلرك بعضیلری دخی دیمشلرکه بوآیتده صادقلردن مراد اول اوج یاردرکه اول خصوصده منافقلرك خلافی اوزره طوغروسو یلمشلردر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انلری تصدیق بیوروب انلرك امرینی تأخیره قودی تا انلرك حقنده حق تعالی نك حکمی نازل اولدی پس بوآیت کریمه نك معناسی (کونوا مثل هؤلاء فی الصدق) دیمکدر وبرقول دخی اولدرکه بوآیتده صادقلردن مراد انلردرکه ایماندهورضاء حق یولنده بذل نفس وطاعت ایتمك اوزره خدا ایله ورسولیله ایتدکلری معاهدهده صادق اولانلردر نتکه بوآیت کریمهده دخی بیورر (رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه) انکیچون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه (علیکم بالصدق فان الصدق یهدی الی الجنة) واهل تحقیق انك اوزرینه درکه صدق نبوتك درجهٔ ثانیه سیدر اکرصدق اولمیدی اخبارغیبدن اخباره اطمینان ظهوره کلمزدی وحقیقت صدق براصلدرکه جمیع اخلاق انك فرعیدر شیخ جنیددن قدس سره سؤال ایتدیلرکه صدق واخلاص اراسنده فرق ندر جواب ویروب ایتدی (الصدق اصل وهو الاول والاخلاص فرع وهو التابع (بیت) صدق جان دادن بود بین سابقوا ❋ ❋ ازنبی برخوان رجال صدقوا ❋ درحدیث راست ارام دلست ❋ راستیها دانهٔ دام دلست ❋ تنبیه ❋ صاحب کشاف وسائرلری (وعلی الثلثة الذین خلفوا) آیت کریمه سنك تفسیرنده دیمشلردرکه ای خلفوا عن الغزو وتفسیر صحیح بخاریده کعب بن مالکدن روایت اولنوب آیت مذکورهده تخلیفدن مراد اول غزادن بزم تخلفمزدکلدر بلکه حضرت قاتنده اول قضیهده یمین ایدوب واعتذار ایتملریله حضرت انلرك عذرلرینی قبول ایتدیکی کیسه لردن بزم امریمز تخلیف وتأخیر اولندیغیدر دیدیکنه مخالف ومنافیدر والله اعلم (روایتده کتورمشلردرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تبوك سفرندن دونوب مدینهده حجرهٔ شریفنه تشریف بیوردقده ایتدی (الحمد لله علی مارزقنا فی سفرنا هذا من اجروحسنة ومن بعدنا شرکاؤنا فیه) عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها ایتدی یارسول الله سزسفرمشقتلری چکوب کیجهلرده اویقوسز قالدیکز وانلر یعنی مدینهده قلانلر کندی خانه لرنده اوتوروب زحمت ومشقت

چكمديلرانلرسزكله اجر وحسنه ده شريك اولورلرمى حضرت ايتدى
تحقيقا غزوهٔ تبوكدن تخلف ايدوب مدينه ده قالنلردن برجماعت
واردركه بزم هر بوردوكمز يوللرده وهر قوندغمز قوناقلرده انلر بزم ايله
بله ايدى معنى حسبيله ونيتلرى ايله وانلرى مدينه ده ايقويان عذر شرعيلرى
ايدى والا تخلف ايتمك احتماللرى يوغيدى وحق تعالى بيورمديكه
(ماكان المؤمنون لينفروا كافة) بزانلرك غازيلرى بوزوانلر بزم قاعدلريمزدر
اول خداحقيچونكه بنم نفسم انك يد قدرتنده در انلرك دعالرى اوقو
دشمنلره بزم سلاحلريمزدن زياده تأثير ايديجيدر (وايدرلركه تبوك سفرندن
كلدكلرنده مسلمانلرشمدنصكره جهاد منقطع اولدى ديوسلاحلرينى
صاتديلر بوخبر اول حضرتك سمع شريفنه ايريشوب آنلرى اول كاردن
منع ونهى بيوردى وايتديكه (لايزال عصابة من امتى يجاهدون على الحق
حتى يخرج الدجال) و برروايتده (لاينقطع الجهاد حتى ينزل عيسى
ابن مريم) و بوسالده اولحضرت تبوكدن مدينه يه مراجعتدنصكره بربرى
اردنجه نيچه قبائلدن مسلمان اولمغه نيچه جماعت كلديلر انكيچون بوساله سنة
الوفود ديديلر و بوسنه دن مقدم دخى اول حضرته هرطرفدن مسلمان اولمغه
نيچه جماعتلر كلشيدى انلردن بعضيلرينك شرح قدوملرى سنين سابقه
وقايعنده ذكر اولندى سيد عالمك صلى الله تعالى عليه وسلم عادت وقانونى انك
اوزرينه جارى ايديكه اطرافدن مسلمان اولمغه هربار بوبله جماعت كلديكى
وقتلرده فاخر لباسلر كير ايدى و يارانته دخى تجمل و تزين ايدك ديو
امرايدردى واول كلان جماعتى ابو مكمل منزللره قوندورلر ايدى
وضيافتلر ايدوب هر برينك حالنه مناسب جائزه لر واحسانلر ايدردى
واشبو طقوزنجى سنه ده كلن جماعتلر جمله سنك بريسى بنى اسيد بن
خزيمه جماعتى ايدى واول قومدن اون نفر كشى كلوب مسلمان اولديلر
واول حضرته امتنان ايدوب ايتديلرشو بله قحط ايامنده اوزون اوزادى
يوللر قطع ايلدك وكيجه لرده ايوميوب يورودك واوزريمزه لشكر تعيين
اولنمدين كندى طوع ورغبتمز ايله كلوب مسلمان اولدق پس بوآيت انلرك
شانلرنده نازل اولدى (يمنون عليك ان اسلموا قل لاتمنوا على اسلامكم
بل الله يمن عليكم ان هديكم للايمان ان كنتم صادقين) بريسى دخى
فزاره جماعتى ايدى يكرمى يه قريب كيمسه لركلوب اسلامى اظهار ايتديلر

خارجه بن حصين وحر بن قيس بن حصين فزاری انلرايله بيله ايدی
واول جماعتك دوهلری زياده آرق ايدی حضرت رسالت صلی الله
تعالی عليه وسلم انلرك بلادينك احوالندن سؤال بيوردی ايتديلركه
يارسول الله بزم بلاديمزده قحطلق وتنكلك واردر حيوانانمزك حالی خراب
واولادوعيالمز آجلقدن بغايت اضطرابده در بزم ايچون دعاقيل تاحق
تعالی يغمور كونده ره اول حضرت منبره چيقوب دعا ايلدی ويغمور كلوب
بر هفته ياغدی وحضرت ينه منبره چيقوب يغمور ياغسون ولكن طاغلرده
وطاشلرده ومحل زراعت واشجار اولان يرلره ياغسون مدينه شهرينه
ياغمسون ديودعا ايلدی فی الحال بولوت يار يلوب كونش ظاهر اولدی
وبوقصه التنجی ييلك وقايعنده اشعار اولنمشيدی (بريسی دخی بنی مره
جماعتی ايدی اون اوچ كشی كلوب مسلمان اولديلر رئيسلری حارث بن عوف
ايدی انلر ايتديلر يارسول الله لوی بن غالب كروهندن بزسنك قوم
وعشيرتكز حضرت تبسم بيوروب انلرك بلادی احوالندن سؤال
ايلدی اول جماعت دخی قحطلقدن فرياد ايدوب دعا التماس ايتديلر
حضرت ايتدی (اللهم اسقهم الغيث) وبلاله امر ايتدی تا انلرك
هر برينه اون وقيه نقره جائزه ويردی وحارثه اون ايكی وقيه نقره
انعام بيوردی اول جماعت دونوب منزللرينه كتديلر وتحقيق ايتديلركه
حضرت دعا ايتديكی كون ولايتلرينه يغمور ياغمش (بريسی دخی بنی البكاء
ايدی كلوب شرف اسلامله مشرف اولديلر ومعاويه بن ثور بن
عبادة بن البكاء وانك اوغلی بشر وفجيع بن عبدالله بن جندح بن البكاء
وعبد عمرو بن اصم انلرايله بيله ايدی (وايدرلركه معاويه بن ثور يوز
ياشنده برپير ايدی حضرتدن التماس ايتديكه اوغلم بشردن زياده
خشنودم بكا ايلك واحسان ايدر تيمنا وتبركا مبارك اليكی اوغلوم بشره
مسح بيور حضرت انك التماسنی قبول بيوروب مبارك اليله بشرك يوزينی
صغادی واكا برقاج كچی ويردی وانلره بركت دعاسی اوقودی راوی
ايدر هر بار بنی البكاء بلادنده برقحط واقع اولسه اول قومه قحط كلمزدی
ومروی در كه فجيعه امان نامه سی ويردی وعبد عمرونك آدينی عبدالرحمن
قودی وبلاد اراضيسندن اكا برمقدار يری اقطاع رسميله ويردی
وايدرلركه عبدالرحمن اصحاب صفه دن ايدی (وبريسی دخی كنانه

جماعتی ایدی کلوب مسلمان او ادیلر وانلرك رئیسی وائله بن الاسقع
ایتی ایدی (منقولدر که وائله کلدکده حضرت تبوك لشکری تدارکنه
مشغول ایدی اندن صوردیکه نه کشیسن و نه مصلحته کلدك وائله
ایتدی خدا ورسولنه ایمان کتورمکه کلدم بکا بیعت ویرامی ونهیك اوزرینه
اول سرورا کا مبایعت یوردی وائله کندی دیارینه کیدوب اول حالدن قومنی
آکاه ایلدی پدری اکا ایتدی والله شمدنصکره سنکله سویلشمزین ولکن قز
قرانداشی وائله نك سوزینی دکلیوب مسلمان اولدی وائله یه سفرنه ارکی
کوربوروب مدینه یه کوندردی وائله مدینه یه کلدکده حضرت تبوك سفرینه
کیدوب اصحاب اول حضرتك آردنجه کیده یورلردی وائله ایتدی
کیمدرکه بکا برمرکب ویره و بوغزاده الیمه کیره جك غنیمت انك اوله
کعب بن عجره ایتدی بن ویررم پس اکا بردوه ویردی وائله سوار اولوب
کتدیلر تا حضور پیغمبره ایرشدیلر حضرت انی تبوکدن خالدبن الولید
ایله اکیدر جنکنه کوندرمشیدی اول حربك غنیمتندن حصه سنه
التی دوه ودخی زیاده نسنه دوشدی اول حصه یی شرط موجبی ایله کعب
ابن عجره یه کتوردی کعب قبول ایتیوب ایتدی بن سنی الله ایچون سوار
ایتمشیدم دیلمزینکه خالص عمله برآخر غرضله خلل ویرم (بیت)
چون نباشد پاك اعمال ازریا ۞ هست بی حاصل چونقش بوریا ۞
هر کرا اندر عمل اخلاص نیست ۞ درجهان از بندکان خاص نیست ۞
بریسی دخی هلال بن عامر جماعتی ایدی وزیاد بن عبدالله بن مبارك
وعبدعوف بن اصرم وقبیصة بن مخارق انلر ایله بیله ایدی زیاد پیغمبرك
صلی الله تعالی علیه وسلم زوجه سی میمونه نك خانه سنه کلدی انکیچونکه میمونه
انك خاله سی ایدی اول وقتده حضرت میمونه نك خانه سنه کلوب زیادی انده
کوردکده غضبه کلدی ودونوب کتدی میمونه ایتدی یارسول الله اول بنم
قرقرنداشم اوغلیدر اول سرور کیرو دونوب اوتوردی اندنصکره مسجد
شریفه تشریف بیوردی وزیاد انکله بیله ایدی واوبله نمازینی جماعتله
قیلوب زیادی یاننه اوتورتدی واکا دعا ایدوب مبارك الیله باشنی صغادی
ومبارك الی زیادك یوزینه و بورننك اوجنه دك ایتدی بنی هلالدن
منقولدر که اندنصکره بزدائما زیادك یوزنده نورو برکت اثری مشاهده ایدردك
دیرلردی وشعرای عربدن بریسی زیادك اوغلی علی حقنده سویلدیکی

قصيده‌ده بو معنایی نظم ایتمشدر (شعر) یاابن الذی مسح النبی برأسه ❊ ودعا به بالخیر عند المسجد ❊ مازال ذاك النور فی عرنينه ❊ حتی یتواری بیته فی الملحد ❊ وایدرلر که حضرت عبد عوفك اسمنی تغییر ایدوب آدینی عبدالله قودی اندنصکره قبیصة بن مخارق ایتدی یارسول الله قومزدن برشخص برشخصی اولدروب ایکی قوم اراسنده جنك ومحاربه واقع اولمغله فتنه آتشنی تسکین ایچون بن استقراض ایدوب مقتولك دیتنی اودیاسنه ویرمشیدم حالا اول دین اوزرمده‌در اول دینك اداسنده بکا اعانت بیور حضرت ایتدی بر یردن زکاة کلدکده سنك دینکی ادا ایده‌یم اندنصکره بیوردیکه یاقبیصه تحقیق بودرکه سؤال ایتمك یعنی خلقدن برنسنه استمك اوچ کشیدن غیری‌یه حلال دکلدر اول اوچ کشینك بریسی اولدرکه بولك الته کیرمش اوله یعنی اصلاح ذات البین ایچون بورج ایدنمش اوله اول کشی‌یه حلالدر که خلقدن برنسنه دیلیوب دینی ادا ایده و بریسی دخی اولدرکه مالنه برآفت ایریشوب هلاك اولمش اوله اول کشی‌یه حلالدرکه حالی صلاحه کلنجیه دك خلقدن نسنه دیلیه و بریسی اولدرکه فقر وفاقه ایرشمش اوله وقومندن اوچ عاقل کشی انك فقر وفاقه سنه شهادت ایلیه اول کشی‌یه دخی حلالدرکه فقر وفاقه سی برطرف اولنجیه دك خلقدن نسنه دیلیه ای قبیصه بوذکر اولنان اوچ طائفه دن غیری‌یه سؤال یعنی دیلنمك حرامدر و بوطریقله مال تحصیل ایدوب اکل ایدن کشی حرام یمش اولور وصحته بالغ اولمشدرکه حضرت دائما سؤالك مذمتنده بیوردی (مازال الرجل یسأل الناس حتی یأتی یوم القیمة لیس فی وجهه مزعة لحم) (بیت) سائل ان باشدکه جان او کداخت ❊ قانع آن باشد که جسم خویش باخت ❊ من روم سوی قناعت دل قوی ❊ تو چرا سوی شناعت میروی ❊ (بریسی دخی عامر بن صعصعه جماعتی ایدی وعامر بن طفیل بن جعفر ابن کلاب واربد بن ربیعه انلر ایله بیله ایدی و بعض کتب سیرده اربد بن ربیعه یرینه اربد بن قیس دیو مسطور اولمشدر (نقلدرکه عامر بن الطفیل اربده ایتدی محمدی مصاحبته چکوب مشغول ایتسم کرکدر سن انك آردندن کلوب قلیجله اوروب ایشنی تمام ایت چون مدینه‌یه کلوب حضرتك مجلسنه داخل اولدیلر عامر ایتدی یامحمد اکر مسلمان اولورایسم بکا تشریف وترقیدن نه اولاجقدر حضرت ایتدی سائر مسلمانلره نه اولور

ایسه سکادخی اول اولورعامر ایتدی بنی کندنصکره خلیفه قیل حضرت ایتدی اول نسنه سکا وسنك قومکه اولیجی دکلدر عامر ایتدی خلیفه ایتمزایسك باری بنی صحرانشیلرك حاکمی قیل سکامدن وقری حکومتی کفایت ایدر حضرت ایتدی ایتمزین لکن سنی آتلولردن برجماعتك سرداری ایدهیم تا حق یولنده جهاد ایدهسن عامر ایتدی بن شمدی دخی سوارلردن برجماعتك سرداری یم خداحقیچون واریرم سوار و پیاده دن اشکرعظیم جمع ایدوب اوزریکه کلورم بونی دیوب اربدایله حضرتك مجلسندن قالقوب کتدی وار بده ایتدی سکا سپارش ایتدیکم ایشی نیچون ایتمدك اربد ایتدی خداحقیچون بن اول ایشك اوزرنده ایدم لکن هربارکه قلیج چکوب محمدی اورمق دیلرم سن انکله بنم ارامه کیروب حائل اولوردك ایدرلرکه چون عامر ایله اربد اول حضرتك مجلسندن قالقوب کتدیلرحضرایتدی (اللهم اکفنی عامرا) و برروایتده (اللهم اکفنیهمااللهم اعزالاسلام عن عامر) دیدی حق تعالی برصاعقه کوندروب اربدی یاقدی وعامرك بوغازینه برزحمت مستولی اولدی یولده کیدرایکن برسلولیه عورتك منزلنه اوغرادی و برلحظه انده ساکن اولوب کندوکندویه ایتدی (غدة کغدة البعیروالموت فی بیت سلولیة) و بوکلام اول زماندن برو مثل سائراولوب برکشی ایکی درلو بلایه اوغراسه (غدة کغدة البعیروالموت فی بیت سلولیة) دیرلر ایدی عامراول عورتك منزلندن سواراولوب برمقدار یول یورودی اندنصکره ملك الموت کلوب جاننی الدی (بریسی دخی بنی سعد قبیله سندن ضمام بن ثعلبه ایدی کلدی ودوهسنی مسجد نبوی قاپوسنده یاتیروب دیزینی بغلدی ومسجده کیردی حضرت اول وقتده یارانك ارا سنده سویکنوب اوتورمشیدی ضمام ایتدی سزدن محمد قنغیکزدر یاران ایتدیلر اشته بوسویکنوب اوتوران آق کشیدر پس ضمام ایتدی یاعبدالمطلب اوغلی تحقیقا سکا برقاج نسنه لرسؤال ایتسم کرکدر وهر برسؤالده مبالغه وتشدید قیلسم کرکدر دیلرمکه بکا غضب ایتمیه سن حضرت ایتدی هرنه دیلرایسك صور ضمام ایتدی سکا یمین و یررم پروردکاریکه وسندن ایتدی مقدم کلنلرك پروردکارینه که حق تعالی سنی بزه کوندردیمی حضرت کوندردی اندنصکره ایتدی ینه سکا یمین و یررمکه حق تعالی بزی کندیه

طایفه واکا شریك قوشماغه و بابالر بزك طپه كلدكاری پوتلردن
بیزار اولمغه امر ایتدیمی حضرت ایتدی امر ایتدی اندنصکره ضمام بو طریق
اوزره نماز وصوم وزکوة وحجدن سؤال ایدوب حضرت اکا جواب
و یردی تا سؤال ایده جك نسنه قالمیوب فارغ اولدی اندنصکره ایتدی
ایمان کتوردم سنك کتوردیکك نسنه لره و بن قوممك رسولیم بو دیدیکك
اموری جمله انلره تبلیغ ایتسم کرکدر ضمام بونی دیوب طشره چیقدی
ودوه سنه سوار اولوب قبیله سنه کتدی واهل قبیله سنك حضورنده
سو یلدیکی ابتدا سوز بو سوز ایدیکه (بئست لات وعزی و بئست منات
وهبل) قومی ایتدیلر ای ثعلبه خاموش اول بونه سوزدرکه سویلرسك
قورق اندنکه برص زحمتنه و یاخود جنون و یاخود جذام مرضنه مبتلا
اوله سن ضمام ایتدی ای مسکینلر بو پوتلر نفع وضرر ایرشدرمکه قادر دکللردر
تحقیق که حق تعالی رسول بعث ایدوب انکله بر کتاب کوندرمشدر
واول کتابله سزی بو کرفتار اولدیغکز جهالت و پوت پرستلکدن
خلاص ایتمك استر و بن شهادت ایدرین حق تعالینك برلکنه و محمد
المصطفی نك صلی الله تعالی علیه وسلم رسالتنه وانك جانبندن سزه نیجه
مأمورات ومنهیات کتورمشدر راوی ایدر خدا حقیچون بر کیجه
کچمدیکه اول قبیله قومنك جمله سی مسلمان اولدیلر اندنصکره بناء
مسجد واقامت صلوة واداء زکوته قیام کوستردیلر وانلره برشبهه عارض
اولوب بر نسنه ده اختلاف ایتسه لر ایدی ضمامدن سؤال ایدرلردی وجواب
شافی آلورلر ایدی (بریسی دخی بلی جماعتی ایدی رویفع بن ثابت
بلویدن منقولدرکه ایتدی بنم قوممك اول حضرتنه کلدکاری طقوزنجی
سنه نك شهر ربیع اولنده ایدی چون انلرك کلجکلرندن خبردار اولدم
انلری استقباله چیقدم و یولده انلره قاوشوب خانه مه دعوت ایتدم
انلر دخی اجابت ایدوب بنم منزلمه نزول ایدوب یوکلرینی ایندردیلر
و یول لباسلرینی چیقاروب فاخر لباسلر کیدیلر اندنصکره انلر ایله بیله
حضرت قاتنه واردق حضرت سؤال بیوردیکه ای رویفع بونلر
کیملردر بن ایتدم یا رسول الله بنم قوم وقبیله مندر حضرت ایتدی
(مرحبابك وبقومك) بن ایتدم یارسول الله بونلر اسلامه مقر اولوب
وسائر قوملرینك دخی اسلاملرینه کفیل اولوب کلمشلردر حضرت

ایتدی (من یرد الله له خیرا یهده الاسلام) بن ایتدم یارسول الله بونلری
کندو منزلمه ایندرمشمدر حضرت ایتدی ابو ایتمشسن اول قومك
ایچنده بر پیر وار ایدیکه اکا ابو الضبیب دیرلر ایدی واول پیر ایتدی یارسول
الله بز وحدانیت خدایی وسنك رسالتکی وکتوردیککدینی تصدیق
ایدوب بزدن مقدم کلان بابالر بزك طاپدقلری پوتلردن بیزار اولوب
کلمشزدر حضرت ایتدی شکر وسپاس اول خدایه که سزی اسلامه
هدایت ایلدی و بیلك که دنیادن دین اسلامك غیری دین ایله کیدنلر
وکیده جکلر بالجمله جهنمه کیدرلر اول پیر ایتدی یارسول الله بن بر کشی
یم که قونقلمغه وضیافت ایتمکه میل ورغبتم واردر اول فعلده بکا اجر
وثواب اوله می حضرت ایتدی بلی واردر هر ایلك وخیر که بر مسلمانه
ایدرسن کرك غنی وکرك فقیر اولسون صدقه یرینه قبول اولنور
اول ایتدی یارسول الله قونقلغك مدتی نه مقداردر حضرت ایتدی
اوچکوندر وقونغه حلال دکلدر که اوچکوندن زیاده سنك قاتکده
اقامت ایدوب سنی خرجه قویه اول ایتدی یارسول الله خبر و یریکا
قیون ضاله سندن یعنی یاوی قلمش قیونده حکم شرعی ندر حضرت
ایتدی اکر صاحبی چیقوب نشانلرینی بیان ایدرسه صاحبنه و یریلور
والا انتفاع اولنور ینه ایتدی یارسول الله یادوه ضاله سنده حکم ندر
حضرت ایتدی سنك دوه ضاله سنده نه ایشك واردر انی ترك ایت تا صاحبی
بولوب اله اول پیر ایتدی یارسول الله بز زمان جاهلیتده بر بریمزی غارت
ایدردك اول غارتله حاصل اولان مالدن المده بر مقدار نسنه واردر
وشمدیکیحالده مسلمان اولدم پس انده حکم شرعی ندر حضرت ایتدی
هر کیمکه مسلمان اولسه انك تصرفنده اولان مال انك ملکیدر بو سؤال
وجوابلری ردنصکره حضرتك مجلسندن قالقوب بنم منزلمه کلدیلر
حضرت انلر ایچون بر مقدار خرما کوندردی بن اول خرما ایله انلرك
ضیافتنه استعانت ایتدم و بر قاچ کوندنصکره حضرت انلره جائزه لر
و یروب قبیله لرینه مراجعته اجازت بیوردی (و بریسی دخی تجیب جماعتی
ایدی انلر اون اوچ کشی ایدیلر ومواشی واموال‌لرینك زکاتنی کتورمشدیلر
رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم انلرك کلملریله سرور وشادمانلق
اظهار بیوردی وانلره مرحبا ایتدی و بیوردی تا اول جماعتی برابو

منزله نزول ایتدردیلر انلر ایتدیلر یارسول الله مالاریمزك زكاتلرینی كتورمشزدر حضرت ایتدی اول زكاتی كیرو كوتوروب ولایتكز فقراسنه قسمت ایدك انلر ایتدیلر بز كتورمدك الافقرامزدن زیاده اولنی كتوردك ابو بكر صدیق رضی الله تعالی عنه ایتدی عرب جماعتلرندن بزه كلوب نزول ایدنلرده هیچ تجیب جماعتنه بكزری یوغیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی تحقیقا هدایت مفتاحی حق تعالی نك لطف وعنایتی یدنده در خیر مراد ایتدیكنك سینه سنی ایمانله منشرح قیلور (نقلدر كه اول جماعت فرائض وسنن وقرآندن سؤال ایتدیلر حضرتك اول جهتله انلره محبتی زیاده اولدی وانلرك اكرامنی آرتوردی و بلاله بیوردی تا انلره ایو ضیافتلر ایلدی ووداع ایدوب كتدكاری وقتده جائزه رسمیله سائر جماعتلره ویردیكندن زیاده انلره انعام بیوردی وانلردن سؤال ایتدیكه هیچ سزلردن جائزه سی ویرلدك كیسه قالدیمی انلر ایتدیلر بلی بزم كوچكمز بریكیت قالدی انی منزل بكلمكه قومش ایدك حضرت ایتدی انی بكا كوندرك اول قوم منزللرینه واردقده اول جوانی حضرت حضورینه كوندردیلر چون حضرتك مجلسنه داخل اولدی ایتدی یارسول الله بن شمدی حضورشریفكدن قالقوب كیدن جماعتدنم انلرك حاجتلرینی روا قیلدك بنم دخی حاجتمی روا قیل حضرت ایتدی سنك حاجتك ندر اول جوان ایتدی خدا حقیچون بن غیریلره انعام واحسان ایتدیكك كبی بكا دخی مال ومتاع انعام واحسان ایتسون دیو كلمدم (بیت) سیم وزررا بتنك دستان ده ❋ نقل وباده بمی پرستاده ❋ ما باین خرده سرفرو ناریم ❋ مازتو بیش ازین طمع داریم ❋ یارسول الله بن سنك دركاهكه انك ایچون كلشمدر كه حق تعالیدن دیلیه سنكه بنی یارلغیه و بنم قلبمی دنیا مالندن بی نیاز ایلیه و بكا غنای قلب ویره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم چون انك بو وجه اوزره طلب ورغبتنی وعلو همتنی مشاهده ایلدی اول جوانه اقبال كوستردی وایو توجه اولوب بیوردی (اللهم اغفر له وارحمه واجعل غناءه فی قلبه) اندنصكره بیوردی اول جماعتدن هر برینه انعام اولنان جائزه مقداری اكا دخی انعام ایتدیلر پس اول كروه دونوب قبیله لرینه كتدیلر كه جك سنه ده حجة الوداعده اول قومدن برجماعت منا ده كلوب اول حضرته قاوشدیلر

حضرت انلردن اول جوانك حالنی سؤال بیوردی انلر ایتدیلر حق تعالینك و یردیکنه قناعت ایدیجی انك مثلاو بر آدم دخی کورمدك واشتمدك وانك علو همتی بر مرتبه ده‌در که فقر وفاقه‌سی ظاهر ومقرر ایکن فی المثل بتون دنیایی قسمت اینسه‌لر نظر والتفات ایده جك حالده دکلدر (بیت) کرحوا جکان عصر بدرهم توانکرند * من درهمی ندارم وازدل توانکرم (بریسی دخی قبیلهٔ لخمدن دارم جماعتی ایدی وانلر اون کشی ایدیلر رئیسلری هانی بن خبیب ایدی اول سروره برقاچ آت و بر زر بفت خفتان و برمشك خمر یعنی شراب هدیه کتوردیلر حضرت اول آتلری وخفتانی قبول ایدوب خمر ایچمکی حق تعالی حرام ایتمشدر دیدی هانی ایتدی یارسول الله پس خمری صاتالم حضرت ایتدی خمرك شربنی حرام ایدن بیعنی دخی حرام ایتمشدر همان انی الك ویابانه دوکوك دیدی وایدرلر که حضرت اول خفتانی عباس بن عبد المطلبه و یردی عباس ایتدی یارسول الله بن بونی نیلیه‌یم که ارلره حرامدر حضرت ایتدی التونلرینی جدا ایدوب بعضیسنی عورتلریکه حلیه ایت و بعضیسنی مصارفکه صرف ایله ودیباجنی صاتوب بهاسیله منتفع اول پس عباس اول حضرتك بیوردیغیله عمل ایدوب اول خفتانی سکز بیك درهمه بر یهودی‌یه صاتدی وایدرلر که اول جماعت حضرتك وفاتی زمانه دك مدینه‌ده اکلنوب کتمدیلر واول سنه اطراف وآفاقدن نیجه جماعتلر دخی کلدی انلرك تفاصیلی کتب مبسوطه ده مذکوردر بو کتابه صغمز (و بو سالك شوالی اواخرنده عبد الله بن سلول منافق خسته اولدی وذی القعده‌ده فوت اولدی وایدرلر که انك مدت مرضی یکرمی کون ایدی وانك عبد الله نام براوغلی وار ایدی بغایت مسلمان ومخلص کشی ایدی اول سرور ابن سلولك وفات ایده جکی کون انك عبادتنه واروب باشی اوجنه اوتوردی و ابن سلول حالت نزعده ایدی اول سرور ایتدی سنی یهودیلره دوست اولمقدن منع ایدردم دیکلمزدك ابن سلول ایتدی اسعد بن زراره یهودیلری بغایت سومز ایدی یهودیلره عداوتی موتدن خلاص ایتمدی اندنصکره ایتدی یارسول الله بو وقت عتاب وسرزنش وقتی دکلدر اشته فانی جهاندن انتقال ایده‌یورم سندن دیلرمکه بن اولدکده بنم جنازه‌مه

حاضر اوله سن و کندی کوملککی و ره سنکه بکا کفن ایدوب بنی انکله
دفن ایده لر پیغمبر صلی الله علیه وسلم اول کون بر بری اوزرینه ایکی
کوملك کیشیدی اوست کوملکنی چیقاروب و یردی ابن سلول ایتدی
مبارك بدنکه ملاصق اولان ایچ کوملککی و یر حضرت اکا ایچ کوملکنی
و یردی (و بر روایتده اوغلی عبدالله باباسنك فوتندنصکره حضرتدن
صلی الله تعالی علیه وسلم دیلك ایلدیکه بدننه ملاصق اولان ایچ
کوملکنی و یره حضرت اکا ایچ کوملکنی و یردی اندنصکره ابن سلول
ایتدی یارسول الله بنم میت نمازینی قیل و بنم ایچون حق تعالیدن
مغفرت طلب ایدیو یر حضرت انك التماسنی قبول ایلدی وچون
انك میتنی غسل وتکفین ایتدیلر حضرت انده حاضر اولدی و اوغلی
عبد اللهه تعزیت ایلدی اندنصکره انی مقبره سنه ایلتدیلر حضرت
قالقدی تاانك جنازه سیله بیله کیدوب نمازینی قیله قدوهٔ اصحاب عمر بن
خطاب یرندن صیچرایوب ایتدی یارسول الله انك نمازینی قیلمق می
استرسن وحال بوکه فلان کون شویله شویله دیدی دیوابن
سلولك برقاچ مساویسنی صایی و یردی و بر روایت دخی اولدرکه
عمر حضرتك جامه سنه یاپشوب منع ایلدی حضرت تبسم بیوروب
ای عمر الیکی چك بندن قو بنی دیدی عمر بو بابده ابرام ومبالغه ایتدکده
حضرت ایتدی یاعمر انلر ایچون یتمش کره استغفار ایدوب ایتمامك ارانده
بنی مخیر قیلمشلردر اکر یتمش کره دن زیاده استغفار ایتمکله انك مغفور اوله
جغنی بیلیدم البته اوزرینه یتمش کره دن زیاده استغفار ایدردم واول
حضرتك بو کلامی بو آیت کریمه یه اشارت ایدی (استغفر لهم اولا
تستغفر لهم ان تستغفر لهم سبعین مرة فلن یغفر الله لهم) و بر روایت دخی
اولدر که ایتدی البته انك اوزرینه یتمش کره دن زیاده استغفار ایدسم
کرکدر (نقلدر که چون حضرت انك جنازه نمازینی قیلدی بو آیت
نازل اولدی (ولا تصل علی احد منهم مات ابدا ولا تقم علی قبره) وثبوته
ایرشمشدر که ابن سلولی قبره ایندردکلرندن صکره حضرت انك قبری
اوزرینه واروب بیوردی تاانی قبردن طشره چیقاردیلر حضرت
انك باشنی مبارك سینه سنه قیوب مبارك اغزی یارندن انك اغزینه قودی
(فائده) بو محلده نیجه کیمسه لرك خاطرلرینه خطور ایدر که پیغمبره

صلی الله تعالی علیه وسلم نیجه روا اولورکه مشهورالنفاق اولان
بر منافقی عیادت ایتمکله و کوملك کیدرمکله وجنازه سنه واروب نمازینی
قیلوب وانکیچون استغفار ایدوب بر مکله اکرام واحترام ایلیه انك جوابی
بودرکه بدر کوننده مسلمانلر عباسی طوتوب اسیر ایدوب صویوب عریان
ایتمشلر ایدی عباسك قامتی طویل اولوب هیچ بر کیمسه ده انك قامته
مناسب کوملك بولنمامغله ابن سلول اولکون اکا کوملکنی کیدرمشیدی
حضرت دیلدیکه انك اول منتی التنده قالمیه پس کندی کوملکنی اول
جهتدن اکا ویردی وانی نمازواستغفار ایله اکرام ایتدیکی انکیچون
ایدیکه حدیبیه کوننده کفار اکا دیدیلرکه محمدی مکه یه قومازز لکن
سکا اجازت ویررزکه مکه یه کلوب عمره ایده سن ابن سلول ایتدی محمد
بزم رئیسمزدر آنسز مکه یه کیرمزز چون ابن سلول بو حرمتی یرینه
کتوردی اکرچه بو حرمت نفاقله مخلوط ایدی حضرت اکا مکافات
ایچون انك اوزرینه نمازقیلوب انکیچون استغفار ایلدی اما انك خسته
لکنی کورمکه واردیغی اهل اسلامدن اولان اوغلی وسائر اقرباسی
خاطرلری ایچون ایدی تا خلق عالم بیله لرکه بابانك صلاحی اوغلی حقنده
مؤثر اولدیغی کبی اوغولك دخی صلاحی باباسی حقنده مؤثردر (شعر)
وکم اب قدعلا بابن له شرف ❊ کما علا برسول الله عدنان ❊ ودخی اول سروردن
اول لطف وکرمی بیکانه لر مشاهده ایدوب آشنا اولسونلر ودام اسلامه
دوشسونلر ایچون ایدی نتکه منقولدر عبدالله بن سلول منافقك وفاتی
کونی مدینه منافقلری چون کوردیلرکه کندی رئیسلری اولان کشی
آخرکار اول حضرتك نماز ودعاسنه محتاج اولدی واول سروردن
انك حقنده اول الطاف واکرامی مشاهده قیلدیلر پس بیك نفر منافق
کلوب نفاقدن توبه واستغفار ایدوب صدق واخلاصله مسلمان اولدیلر
لکن بو خصوصده بروجه آخردن اشکال وارد اولورکه اول اشکالك
دفعی صعوبتدن خالی دکلدر اول اشکال اولدرکه استغفار آیتنك آخرنده
انك وامثالنك عدم غفرانی کفرلری ایله معلل اولمشدر نتکه حق تعالی
بیوردی (ذلك بانهم کفروا بالله ورسوله والله لایهدی القوم الفاسقین)
پس حضرته انکیچون استغفار ایتمك نیجه جائز اولور زیرا ابن سلول آیت
حکمیله کافر ایدی وکافره مغفرت شرعا محالدر نتکه حق تعالی بیوردی

(ان الله لا يغفران يشرك به) وشرعا محال اولان نسنه يى طلب ايتمك پيغمبره لايق دكلدر خصوصا كه اول سرور بو معنادن نهى بيورلوب آيت كوندرلمشيدى نتكه حق تعالى بيورر (وما كان للنبى والذين آمنوا ان يستغفروا للمشركين ولو كانوا اولى قربى من بعد ما تبين لهم انهم اصحاب الجحيم) نتكه ابوطالبك وفاتى قصه سنده مرور ايلدى وائمهٔ تفسير وحديث بو اشكالدن نيجه جوابلر ديمشلردر اما انلرك جمله سى مزيف مدخولدر انجق صوابه اقرب اولان اولدر كه ديه لر محتملدر كه (انهم كفروا بالله ورسوله) آيت كريمه سنك نزولى ابن سلولك فوتندنصكره واقع اولمش اوله وشرك اوزره وفات ايدن كيمسه نك اوزرينه استغفاردن نهى بيورلمق اسلام اظهار ايدن كيمسه نك اوزرينه استغفارك نهينى موجب ومقتضى دكلدر زيرا احتمال واردركه آخر كارده باطنى ظاهرينه موافق اولوب اخلاص اوزره مسلمان اولمش اوله پس ممكندركه اول سرور بو احتماله بناء انكيچون استغفار ايتمش اوله خصوصا كه ابن سلولك عيادتنه وارد قدهاندن پشيمانلق آثارى ظاهر اولدى زيرا اول حضرتدن تبركا كفنى اولمغيچون كوملك استدى واول سرورك كندويه نماز واستغفارى ايله حق تعالينك مغفرتنه توسل ايلدى اندنصكره انك كفرى وحى نزولى ايله متحقق اولنجق حضرت دخى انكيچون استغفارى ترك ايلدى والله اعلم ❁ وهم بو سالده حبشه حاكمى نجاشى وفات ايلدى جابر بن عبدالله انصاريدن رضى الله تعالى عنه صحته ايرشمشدركه ايتدى اولكونكه نجاشى فوت اولدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم بيورديكه بوكون سزك برصالح قرنداشكز وفات ايلدى اى اصحابم قالقك انك اوزرينه نماز قيلك پس بزدخى قالقوب واول حضرتك آردنده صف باغليوب ميت نمازى قيلدق بن ايكنجى ياخود اوچنجى صفده ايدم حضرت درت تكبير ايلدى وبر روايت دخى اولدركه قرنداشكز ايچون اللهدن مغفرت طلب ايدك ديدى وبر روايت دخى اولدركه نجاشينك ميت نمازينى مدينه مصلاسنده قيلدى (فائده) بو حديثك ظاهرى امام شافعى واحمد وجمهور سلف رحمهم الله مذهبلرى اوزره غائبك اوزرينه ميت نمازى قيلمق جائز اولمغه دلالت ايدر فاما ائمهٔ حنفيه ومالكيه رحمهم الله اكا ذاهب اولمشلردركه غائب

اوزره میت نمازی قیلمق جائزاولمیه زیرا جنازه نمازینک میته تعلقی سائر جماعتله قیلنان نمازک امامه تعلقی کبیدر بویله اولدیغیچون میت نمازی قیلن کشینک میت اوزرینه تقدمی جائزدکلدر مقتدینک امام اوزرینه تقدمی جائز اولمدیغی کبی پس مقتدی ایله امام اراسنده اولقدر مسافه جائز اولمدیغی کبی میت ایله میت نمازی قیلن کشی بیننده دخی اولقدر مسافه اولمق جائزدکلدر وکذلك میت نمازینک صحتی شرائطنك بریسی دخی اولدر که میت امامك اوکنده اوله و امام قبله یه متوجه اولاوب میتك اوزرینه نماز قیله و میت غائب اولیجق بو شرطك وجودی یقینا معلوم اولماز پس غائب اولان میتك اوزرینه نماز قیلمق جائز اولماز وائمهٔ حنفیهٔ نجاشی قصه سندن بو وجه ایله جواب ویررلر که پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم نجاشی اوزره نماز قیلدیغی انکیچون ایدیکه نجاشینك میتی اکرچه جماعته نسبت غائب ایدی لکن اول حضرته نسبت حاضر ایدی زیرا زمین طی اولنوب نجاشینك میتی اول حضرته اظهار اولنمشیدی و بونك امثالی نسنه لر پیغمبره مخصوصدر سائرنده متحقق اولماز پس مطلقا میت غائب اوزرینه نمازك صحتنه انکله استدلال اولنمز وکویا بو تأویلده انلرك مستندی اولدر که واحدی رحمه الله اسباب نزولده روایت ایتمشدر ابن عباسدنکه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمه نجاشینك سریری کشف ایتدیلر حضرت انی کوردی واوزرینه نماز قیلدی وکذلك عمران بن حصیندن صحته ایرشمشدر که ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم نجاشی اوزرینه نماز قیلدی وصحابه نك کمانلری اول ایدیکه نجاشینك جنازه سنی اول حضرتك اوکنده کتوردیلر و بونا و بلی تأیید ایدر بعض کتب سیرده مسطور اولان اشبو روایتکه حضرت تبوکده ایکن برکون کونش اولکی کونلردن زیاده نور وضیا ایله طوغدی انس بن مالك رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که اول کون جبرائیل حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کلوب خبر ویردیکه بو کون کونشك بویله نور وضیا ایله طالع اولدیغی اول جهتدندر که سنك یارانکدن بریسیکه معاویة بن معاویة ایدیدر و بر روایتده معاویة بن معاویة مزنیدر فوت اولمشدر وحق تعالی یتمش بیك ملك کوندردی تا واروب

انك اوزرينه نماز قيلديلر حضرت ايتدى بومرتبه اول كشى يه قنغى
عمل ايله حاصل اولدى جبرائيل ايتدى (قل هو الله احد) سوره سنى چوق
اوقوردى كيجه ده وكوندزده واوطورر ايكن وطورر ايكن وكيدر ايكن
اول عملدن غافل اولمازدى وينه جبرائيل ايتدى يارسول الله اكر
خاطرك ديلر ايسه‌ك زمينى قبض ايده يم تا انك ميتى سكا آشكار
اولوب انك اوزرينه نماز قيله سن حضرت ايتدى بلى ديلرم (قال انس
فصلى عليه ثم رجع) وبرروايتده دخى اولدركه جبرائيل قنادينى يره
اوردى اراقده اولان هراغاج ودره ودپه مرتفع اولوب انك جنازه سى
ميتى ظاهر ونمايان اولدقده حضرت انك اوزرينه نماز قيلدى
﴿ وبوسالده رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم قزى ام كلثوم
وفات ايلدى وبوقصه‌نك شرحى بوكتابدن محلنده ذكر اولنسه كركدر
ان شاء الله تعالى ﴿ وبوسالده ابو بكر صديق رضى الله تعالى عنه
حج ايلدى ارباب سير رحمهم الله كتورمشلردركه بوسنه‌نك ماه ذى
القعده سى اواخرنده پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ديلديكه حجه كيده
اولحضرتك سمع شريفنه ايرشدرديلركه مشركلر جاهليت عادتى اوزره
كعبه‌يه كلوب چپلاق طواف ايدرلر اول سرور اول حالده انلر ايله بيله
اولمغى مكروه طوتوب حجه كتمكى تأخير بيوردى وامير المؤمنين ابو بكر
صديق رضى الله تعالى عنه اوچيوز كشى يه اميرايدوب حجه كوندردى
تاواروب مناسك حجى يرينه كتوره ومناسك حجى خلقه تعليم ايده
وبراءة سوره سنك اوائلندن اوتوز آيت يا قرق آيت خلقه اوقيويره وصحابه‌نك
متعينلرندن برجماعتى سعد بن ابى وقاص وعبدالرحمن بن عوف وجابر بن
عبدالله انصارى وغيريلرى كبى انكله همراه اولديلر وحضرت هدى
ايچون يكرمى دوه تعيين بيوردى واول دوه‌لرى مبارك اليله تقليد
واشعار بيوروب صدقه‌له بيله كوندردى واول دوه‌لرك حفظ وحراستنى
ناجية بن جندب اسلمى يه تفويض بيوردى وابو بكر دخى مخصوص
كندى ايچون بش رأس بدنه بيله كوتوردى وذو الحليفه مسجدندن
احرامه كيروب روان اولدى وجبرائيل عليه السلام حضرته نازل
اولوب ايتدى يورسالت وپيغامى كيسه ادا ايتمزالا كه سن ايدرسن
وياخود بركيمسه ادا ايده سنك اقرباكدن اوله اول سرور على مرتضايى

دعوت ایدوب کیفیت واقعه‌دن انی خبردار ایلدی و بور دیکه ابو بکرك
آردنجه کیت و براءة سوره‌سنك اوائلنی اندن الوب حج موسملرنده خلقه
اوقیوویر و بو درت کلمه‌یی خلقه تبلیغ ایله اول درت کلمه‌نك بریسی
بودرکه مؤمن اولمیان کشی جنته کیرمز بریسی دخی بو درکه چپلاق
کشی بیت کعبه‌یی طواف ایتمز و بریسی دخی بوکه بوسنه‌دنصکره هیچ
برمشرك کعبه‌یی طواف ایتمز بریسی دخی بوکه خدا ورسولدن موقت
عهدی اولان کافرلر تا مدتلری تمام اولنجه عهد وامانلری اوزره در واصلا
عهد وامانی اولمیانلر یاخود عهد وامانی اولوب لکن مدت عهدلری
تمام اولنلر درت آی تمامنه دك امانده درلر اکر درت آیدنصکره مسلمان
اولمازلر ایسه دملری هدر در وحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
عضبا نامنده اولان خاصه دوه سنی علی‌یه ویردی تا اول دوه‌یه سوار
اولوب امور مذکوره‌یی تنفیذ ایچون ابو بکرك آردنجه روان اولدی
وبولده ضجنان نام منزلده یاخود عرج نام منزلده ابو بکره ایرشدی
صدیق علیدن سؤال ایتدیکه بوکلمشك نه کیفیتله در یعنی امیرمیسن
مأمور میسن دیدی علی ایتدی امیردکیلم مأمورم لکن سوره‌یی بکا
ویرکه حکم بویله وارد اولمشدرکه خلقه سوره‌یی بن اوقویم و بودرت
کلمه‌یی انلره ایرشدرم ابو بکر فی الحال آیتلری علی‌یه تسلیم ایلدی وچون
مکه‌یه ایرشدیلر مناسك حجی یرینه کتوردیلر وابو بکر ایام حجده مقرر
ومعهود اولان خطبه‌لری اوقودی ومناسك حجی خلقه تعلیم ایلدی
وعلی‌یه ایتدی یا علی قالق رسول خدانك صلی الله تعالی علیه وسلم
رسالتنی یرینه کتور علی قالقوب خلقك مجمعنده سوره‌یی اوقیو ویردی
واول درت کلمه‌یی دخی خلقه ایرشدردی وخیمه‌لر اطرافنده ومجامع
ناسده سوره‌ٔ مذکوره‌یی وکلمات اربعه‌یی خلقه اوقیوویردی وابو بکر
صدیق دخی ابوهریره‌یی برجماعتله علی‌یه رفیق قوشدی تا اول امرده
اکا امداد ومعاونت ایده‌لر پس بومهماتی تمام یرینه کتوردکدنصکره
دونوب مدینه‌یه کلدیلر ابو بکر رضی الله تعالی عنه حضرتقاتنه واروب
ایتدی یارسول الله بندن نه صورت واقع اولدیکه سوره‌یی بندن کیرو الدك
وبر روایتده ابو بکر بولدن کیرو دونوب بوسوزی حضرته عرض ایلدی
اول سرور ایتدی ای ابو بکر هیچ سندن برصورت واقع اولمادی وهیچ

سنك حال وشانكه برقصور يول بولادي وسن بنم صاحب غارمسن وحوض كوثرك كنارنده دخي بنم صاحبم ورفيقم اولسك كركدر لكن جبرائيل كلوب بوامري سن ادا ايده سن ويا خود سنك اقرباكدن بركيسه ادا ايده ديدي اول جهتدن بويله ايتدم (وبوسالده اكثر اهل سير قولنجه عويمر بن الحارث عجلاني ايله زوجه سي خوله بنت قيس ارالرنده لعان واقع اولدي صحاح اخبارده وارد اولمشدر كه عويمر عجلاني عاصم بن عدي انصاري قاتنه كلديكه انك عميسي اوغلي ايدي وايتدي ياعاصم بكا خبر وير كه بر كشي عورتنك يانندده براجنبي كشي يي كوروب اولدرسه اني دخي قصاصا اولدررلرمي يوخسه نيجه ايدرلر پيغمبردن بكا برخبر اليور عاصم دخي بومسئله يي حضرتدن سؤال ايلدي اول سرور بومقوله سؤاللري مكروه طوتاردي وتعييب ايدردي بوسؤال حضرته خوش كلمدي شويله كه عاصمه زياده كوج كلوب حضرتك مجلسندن طشره چيقدي عويمره قاوشوب ايتدي ياعويمر بكا خير كتورمدك اول سرور اول سؤالدن استكراه ايدوب هيچ جواب ويرمدي عويمر ايتدي خدا حقيچون بن بوسوز ايله متسلي ومتقاعد اولمزين تاكادك كه حضرتدن سؤال ايدوب جوابني الام پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واروب خلق ايچنده اول مسئله يي حضرتدن سؤال ايلدي حضرت هيچ جواب ويرمدي و برروايتده (اللهم افتح) ديدي وطوروب دعايه مشغول اولدي عويمر اول سرورينه كلوب ايتدي يارسول الله سندن سؤال ايتديكم نسنه كندي باشمه كلش واقعه در شريك بن سحماني كندي عورتمله بولدم حضر ايتدي حق تعالى سنك وزوجهك حقنده آيت كوندردي يعني بو آيتي (والذين يرمون ازواجهم ولم يكن لهم شهداء الا انفسهم فشهادة احدهم اربع شهادات بالله) يوري وار عورتكي كتور ديدي راوي ايدر عويمر كيدوب عورتني احضار ايلدي جمعه كوني ايدي مسجد رسول اللهده ايكندي نمازي قيلنمشيدي حضرت انلره نصيحت بالغه بيوروب حق تعالينك عقابندن وآخرت فضيحتندن تخويف ايتد نصكره اروعورتدن هر بريني منبره چيقاروب فقهاي دين پناهك كتب فقهيه ده تفصيل ايتدكاري اوزره كلمات لعاني تكلم ايتدر دي اند نصكره ارالرنده حرمت مؤبده واقع

اولدی (تنبیه) معلوم اوله که قصهٔ لعان صحیحینده وکتب حدیث وسیردن غیریلرنده بوطریق اوزره واقع اولمشدر وانك ظاهری اکا دلالت ایدرکه آیت مذکوره نك سبب نزولی عویمر عجلانینك وزوجه سنك قصه سی اوله و برغیری حدیث دخی صحته ایرشمشدرکه بو آیتك سبب نزولی هلال بن امیهٔ واقفینك قصه سی اوله که زوجه سنی مذکور شریك ابن سحما ایله کورمشیدی ومسلمك بعض روایتنده هلال قصه سیچون اشبو لعان اسلامده ابتدا واقع اولان لعاندر دیو تصریح اولنمشدر لکن بو روایتلرك بیننی جمع وتوفیق اول طریقله ممکندرکه دیرز ابتدا عویمر حضرتدن اول سؤالی ایدوب حضرت جوابنده تا آیت مذکوره نازل اولنجه تأمل وتوقف بیورمش اوله وآیت نازل اولدقدنصکره ابتدا هلال ایله زوجه سی ما بیننده لعان واقع اولوب اندنصکره عویمرك زوجه سیله لعانی تحقق بولمش اوله پس بو ایکی قصه نك هر بریسی براعتبار ایله سبب نزول آیت اولمق ممکندر

﴿ هجرتدن اونبجی سنه نك وقایعی بیان اولنور ﴾

بو سالده اول حضرت خالد بن الولیدی برجماعتله بنی الحارث بن کعب اوزرینه کوندردی وخالده بیوردی که اول اوچ نوبت انلری اسلامه دعوت ایله اکر قبول ایدرلر ایسه انلرك ایچنده ساکن اولوب انلره قرآن وسنت تعلیم ایله اکر قبول ایتمزلر ایسه انلر ایله محاربه ومقاتله قیل پس خالد انلرك اوزرینه واروب امر موجبنجه عمل ایلدی انلر مسلمان اولدیلر وخالد انلرك ایچنده توقف ایدوب انلره قرآن واحکام شرعیه تعلیم ایلدی اندنصکره حضرته برنامه یازوب کیفیت احوالی اول حضرته اعلام ایلدی واول سرور نامه نك جوابنی یازدیکه اول طائفه یه بشارت ویر وتخویف ایله واول طائفه دن برجماعتی کندك ایله بوجانبه کتور چون جواب نامه خالده ایرشدی خالد اول قومدن برجماعتله مدینه یه کلدی اول قوم مجلس رسول اللهه کلوب سلام ویردیلر (اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) دیدیلر حضرت ایتدی بن دخی شهادت ایدرین خدانك وحدانیتنه وکندی رسالتمه وایچلرندن قیس بن حصین نام برشخصی اول قومه امیر ایلدی ووطن مألوفلرینه مراجعته اذن ویردی اندنصکره عمرو بن حزمی اوجانبه

کوندروب انلرك اوزرینه امیر نصب ایلدی وعمرو اول قومه واروب امیر اولدی تا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بو عالمدن انتقال ایدنجه انده امیر ایدی (و بو سالده اطرافدن دخی نیجه جماعتلر کلوب مسلمان اولدیلر اول جمله دن بریسی عدی بن حاتم طائی ایدی عدیدن منقولدر که ایتدی قز قرنداشمله پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خصوصنده مشاوره ایدوب اولدخی بکا اوحضرتك ملازمت خدمتنی دلالت ایتدکدنصکره انك آستانه سنه متوجه اولدم چون او حضرتك قاتنه واردم بکا ایتدی نه کشیسن بن ایتدم عدی بن حاتم اول سرور همان قالقوب کندی خانه سی جانبنه روان اولدی بن دخی بیله بیله ایدم یولده کیدرایکن بر نحیف وضعیف قوجه قاری حضرتك قاتنه کلوب بر ایکی سوز سویلدی حضرت اول خاتونك مصلحتی ایچون وافر زمان یول اوستنده طوروب اکلندی اول خاتون ایله سوز سویلشدی وانك حاجتنی رواقیلدی بن کندی کندیمه ایتدم هیچ بر پادشاه بر قوجه عورت ایچون یول اوزرنده بو قدر زمان دیکلیوب طوررمی بو خلق پیغمبرلر اخلاقندندر پس حضرت خانه سنه واروب لیف خرمادن طولمش وسختیاندن دیکلمش بر یصدق چیقاردی واول یصدیغی بکا دوشیه ویردی و بونك اوزرینه اوطوردیدی بن ایتدم یارسول الله یوق بن اوتورمزین سن اوطور حضرت مبالغه ایله ابرام ایدوب بنی اول یصدیغك اوزرینه اوطورتدی وکندی یر اوزرینه اوتوردی کندی کندیمه ایتدم بوامر ملوك عادتی وخوبی دکلدر بلکه انبیا ورسل صفتیدر اندنصکره بکا بیان بیوردیکه سن فلان مذهبی طوتار ایدك وفلان کاری ایدر ایدك واول کارسنك مذهبکده جائز دکل ایدی پس بیلدم که پیغمبر مرسلدر اندنصکره ایتدی ای عدی شاید که سنی دین اسلامدن منع ایدن مسلمانلرك قلت ماللری وکثرت احتیاجلری اوله خدا حقیچون تیز اوله که مال انلرك اراسنده کثیر وشایع اوله شول مرتبه ده که انی قبول ایدر کیمسه بولنمیه وشاید که اسلامه دخولدن سکا مانع اولان اعدانك کثرتی واصحابك قلتی اوله خدا حقیچون که اکر عمرك اوزون اولور ایسه کوره سن مسلمانلر اولقدر کثیر ودشمن دین اولقدر قلیل اوله که قادسیه شهرندن بر عورت دوه یه سوار اولوب بالکز بیت کعبی زیارته کله وهیچ کیمسه دن قورقیه مکر

حق تعالى دن قورقه وشايدكه سنك اسلامكه مانع اولان حكومت
وسلطنتك كافرلرده اولديغى اوله خدا حقيچون تيز اوله كه اشيده سن
ارض بابلك بياض كوشكلرى اهل اسلام النده فتح اوله عدى بن حاتم
ايدر شرف اسلامله مشرف اولدم وحضرتدن صكر اول بكا ديديكى
امورك ايكيسى واقع اولدى كوردم يعنى كوشكلرك فتح اولنديغى
وقادسيه دن بر عورت بيت كعبه يه يالكز زيارته كلديكنى كوردم واول برى
دخى البته واقع اولور (وعديدن برروايت دخى اولدركه پيغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم بنم بوينمده التوندن بر پوت كوروب بو آيتى اقودى
(اتخذوا احبارهم ورهبانهم اربابا من دون الله) (نقلدركه برنوبت
دخى طى قبيله سندن اون بر كشى كلديلر انلرك رئيسلرى زيد الخيل
المهلهل ايدى بنى نبهاندن حضرت انلره اسلام عرض ايتدى مسلمان
اولديلر زيد ايتدى شكر وسپاس اولسون اول خدايه كه سنك وجود پرجودكله
بزى تأييد وتقويت بيوردى وبزم دينمزى معصوم قيلدى وبن سنك
بزى دعوت ايتديكك اخلاقدن بكرك اخلاق بلمزين وتعجب ايدرين
كندو عقول واتباعمدن كه برطاشه طپاردق وكاهى اول طاشى ياوى
قيلوب انك طلبنده روزكار كچررردك رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم ايتدى اى زيد بوحالت سنده دخى زياده اولسه كركدر وانلردن
هر برسنه بشر وقيه نقره ويردى وزيده اون ايكى بچق وقيه انعام
بيوردى وطى ولايتنك بعض اراضيسنى اقطاع رسميله اكا ويردى
ومنوال محرر اوزره يدينه تمسك ويردى وزيد الخيل اسمنى تغيير ايدوب
زيد الخير ديدى وكيرو وطنلرينه كيتمكه اجازت ويردى (و برروايت
دخى اولدركه حضرت ايتدى بنم قاتمده عربدن هر كيمى كه فضل
وهنرايله ياد ايدرلردى صكره اول كشى يه ملاقى اولديغمده انى نفس
الامرده ديدكلرندن نقصان اوزره بولوردم الا زيد الخير بكه انك فضلنى
ديدكلرندن زياده بولدم ﴿ بريسى دخى خولان جماعتى ايدى وانلر
اون نفر ايديلر روايت ايديلر كه يا رسول الله بزسنك قاتكه كلدك حق تعالى يه
ايمان وسنك رسالتكه تصديق ايدجى اولديغمز حالده وطا شلووقوملو
بوللر قطع ايتدك انجق سنك زيارتك ايچون الحمد لله تعالى مبارك يوزكى
كوردك حضرت ايتدى طاشلووقوملو بوللر كه قطع ايتديكز

دوه‌لر یکرلکدین یولنده هر آتدیغی آدیم مقابله سنده سزلك ایچون برحسنه مقرر اولمشدر وخاصه بنم زیارتمه که کلد یکربلمش اوله که هر کیم که مدینه‌یه بنم زیارتمه‌دکله قیامت کوننده بنم جوارمده اوله‌سه کرکدر پس حضرتدن فرائض واحکام دین اوکرندیلر حضرت انلره عهده وفا وامانتی ادا وقوکشویه ایلك ایتمك اوزره امر ایلدی وظلمدن نهی ایدوب بیوردیکه (ان الظلم ظلمات یوم القیمة (شعر) چاه مظلم کشت ظلم ظالمان* اینچنین کفتند جمله عالمان* اندنصکره انلره جائزه‌لر انعام ایدوب ولایتلرینه مراجعته رخصت ویردی * وبریسی دخی بنی مدلجدن رهاوییّن جماعتی ایدی انلر اون بش سوار ایدیلر رملة بنت الحارثك سراینه قوندیلر حضرت اصحابدن برجماعتله انلرك خاطرلرین صورمغه واردی وبرزمان انلرایله مصاحبت ومحادثت بیوردی انلرکندولرده بولنان زواده‌دن برمقدار چیقاروب ضیافت رسمیله اول سرورك اوکنه کتوردیلر روایت ایدیلرکه یارسول الله مبارك الکی بوطعامه ایرشدروب تناول بیور حضرت ایتدی بن صائمم ویارانه امر ایتدی تا اول طعامدن یدیلر (نقلدرکه اول جماعت حضرت ایچون تحفه‌لر کتورمشلر ایدی اول جمله‌دن بری برآت ایدیکه اکا مرواح دیرلر ایدی حضرت امر ایتدی تابر کشی اکا سوار اولوب رفتارینی تجربه ایتدیلر حضرت تعجب ایدوب ایتدی بنم کمانم اول ایدیکه بو آت بغایت یورغه اوله اول قومدن بریسی ایتدی بو آت بحردر یعنی واسع الجری وبغایت یورغه در لکن اراق یوللردن کلمکله یورغوندر وبعض امراضدن دخی خالی دکلدر پس حضرت بیوردی انك تربیه واصلاحنه مشغول اولدیلر واول جماعت مدینه‌ده طوردیلر تا اول آت ایو اولنجه حضرت دیلدیکه اول آتی مسابقه ایده‌لر یعنی یوکروکه قوشه‌لر اول آتی حضرته اهدا ایدن کشی ایتدی یارسول الله بکا اذن ویر اول آته بن بنوب قوشایم حضرت اویله اولسون دیدی پس اول کشی اول آته بنوب مسابقه میدانه سوردی سائر آتلری کچدی حضرت اول آتی بکنوب ایتدی (ما اراه الا بحرا) واول آتك عوضی ایچون صاحبنه انعام ایلدی وغیریلرینه دخی جائزه‌لر ویردی پس اجازت الوب ولایتلرینه کتدیلر (وبریسی دخی غامد جماعتی ایدی انلر اون کشی ایدیلر کلوب بقیع غرقده قوندیلر وایچلرنده

جمله سندن کوچك برجوانی یوکلرینی بکلمکه قیوب کندولر حضرت
قاتنه کلدیلر وسلام و یردیلر واسلامه اقرار ایتدیلر اول سرور بیوردی
تا انلره بر مکتوب یازوب احکام شرایع واسلامی انده بیان قلدیلر
اندنصکره حضرت انلره سؤال ایتدیکه قوناغکز یرنده هیچ کیمسه
قودیکزمی انلر ایتدیلر بلی یا رسول الله جمله مزدن کوچك بر اوغلانی
متاعمزی حفظ ایچون قومشیدق حضرت ایتدی اول اوغلان خوابه
واردی و بر اوغری کلوب بریکزك جامه داننی اوغورلیوب کتوردی
اول قومدن بریسی ایتدی یا رسول الله بونلرك ایچنده بندن غیریسنك
جامه دانی یوقدر حضرت ایتدی اول اوغلان سنك جامه دانکی
بنه اله کتوروب ضبط ایلدی پس عجله ایله حضرتك مجلسندن قالقوب
قوناقلرینه کلدیلر واول جواندن احوالی سؤال ایتدیلر جوان ایتدی
ایومشیدم ناکاه اوغری کلوب جامه دانی کوتورمش او یقودن اویانوب
اوغرینك آردینه دوشدم کتدم کوردمکه بر چقوره کیردی وجامه دانی
انده صقلادی پس واروب انی چیقاروب کتوردم انلر ایتدیلر پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم بوامور دن بزه خبر و یردی و بزانك رسالتنك صدقنه
شهادت ایدرز پس حضرتك مجلسنه واروب کیفیت احوالی عرض ایتدیلر واول
جوان دخی کلوب ایمان کتوردی وایدرلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم ابی بن کعبه امر ایلدی تا اول قوم مدینه ده اولدقجه انلره تعلیم قرآن
ایلدی ﴿ و بریسی دخی جریر بن عبد الله بجلی ایدی کندو قبیله
سندن یوز اللی ار ایله کلدیلر وانلر مدینه یه داخل اولمازدن مقدم سید عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم صحابنه ایتدی شو یولدن سزه بر کشی کله یورر که
انك یوزنده ملك مسحه سی اثری واردر پس جریر بن عبد الله کندو
قومیله کلوب مسلمان اولوب بیعت ایتدیلر جریردن مرویدر که ایتدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك النی آچوب ایتدی خدانك
وحدانیتنه اقرار وبنم رسالتمه شهادت ایتمك اوزره ونمازی اقامت ایدوب
زکاتی و یرمك اوزره ورمضان اورجنی طوتمق اوزره وجمیع مسلمانلره
خیرخواه اولمق اوزره وسکا والی اولان کشینك امرینه اکر عبد
حبشی ایسه ده اطاعت ایتمك اوزره بکا بیعت ایدرمیسن جریر ایدر
بو جمله یه متابعت ایتدم وحضرت بکا مادامکه استطاعتم اولدقجه دی

دیو تلقین ایلدی (نقلدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم جریرك دیاری نواحیسنده اولان برقاچ قبائلك احواللرندن جریره سوءال بیوردی جریر ایتدی یارسول الله حق تعالی دین اسلامی انلرك ارا‌سنده ظاهر قیلدی مساجدده وصحراده اقامت واذان وصلوته قیام ایدرلر پوتخانه‌لری منهدم اولدی حضرت ایتدی ذوالخلصه پوتخانه‌سی نه حالده در جریر ایتدی اول اولکی حالی اوزرینه درهنوز منهدم اولمامشدر حضرت ایتدی ای جریر بنم خاطرمی ذوالخلصه خاطره سندن فارغ قلمزمیسن جریر ایتدی یارسول الله همیشه ارزو ایتدیکم بوایدیکه بوایش بنم المدن حاصل اوله اول پوتخانه‌یی بندن غیری کیمسه بقمیه حضرت ایتدی یوری وارانی خراب ایله جریر ایتدی یارسول الله بوارادن ذوالخلصه‌یه دك چوق ایراق یولدر اکردوه‌یه سوار اولورسم کچ واریرم و بنم ایچون برحالت واردرکه آته سوار اولمغه قادردکلم وسوار اولورسم آت بنی دوشورر جریر ایدر پس اول سرور مبارك النی کوکسم اوزرینه قودی شویلکه انك مبارك پارمقلرینك اثرینی کوکسمده کوردم وایتدی (اللهم ثبته واجعله هادیا مهدیا) پس حضرتك قاتندن قالقدم وشول خداحقیچون نکه انی راستلغله بعث ایلدی برسرکش آته سوار اولوب یوله کیردم اول آت بنم اویلوغم التنده شویله اولدیکه همان کویا برقیون ایدی حق تعالینك شکرینی یرینه کتوروب ذوالخلصه جانبنه چکلوب کیتدم آز مدتده اول ارایه ایریشوب اول پوتخانه‌یی یقدم وآتشلره یاقدم و بومنوال اوزره حضرته خبر کوندردم راوی ایدر اول خبرك وصولندن حضرت شادمان اولوب وجریرك خیلنه خیروبرکت دعاسی ایلدی وبرروایتده سجدهٔ شکری یرینه کتوردی ایدرلرکه ذوالخلصه اهالیسی اول پوتخانه یقلوب یاقلدقدنصکره مسلمان اولدیلر اول پوتخانه‌نك خزینه سندن چوق آقمشه وامتعه و بوی خوش بولوب جمله‌سنی مدینه‌یه کتوردیلر

﴿ و بوسالده نجران نصاراسی ایله مصالحه واقع اولدی اهل سیر رحمهم الله کتورمشلردرکه حضرت نجران نصاره‌سنه مکتوب کوندروب انلری اسلامه دعوت ایلدی اول قوم اول خصوصه مشاوره ایتدکلرندنصکره ایچلرندن اون درت آدم اختیار ایدوب مدینه‌یه

﴿ کوندردیلر ﴾

كوندردیلر تا رسولك صلى الله عليه وسلم احوالنی تحقیق ایدوب کندولره
خبر کتوره‌لر اول آدملرك رئیسلری بنی کنده‌دن عبد المسیح نام بر کیمسه
ایدی ولقبی عاقب ایدی و بریسی دخی ایهم نامنده ایدی لقبی سید
ایدی عبدالمسیح اول قومك امیری وصاحب رأی ومعتمدی ایدی وایهم
اول قومك ایکنجی امیری صاحب رحالی ایدی وایچلرنده ربیعه‌دن
علقمه نام بر کیمسه دخی وار ایدیکه او قومك رئیس العلماسی ایدی
منقولدر که اوجماعت مدینه‌یه کلوب ایرشدیلر سفر لباسنی چیقاروب حریر
حله‌لر کیدیلر والتون یوزکلر طاقنوب مسجد رسول اللهه کلدیلر و سلام
و یردیلر حضرت انلرك سلامنی الیوب انلردن اعراض بیوردی انلر دخی
مشرق جانبنه توجه ایدوب نماز قیلمغه مشغول اولدیلر اول سرور
اصحابنه بیوردیکه قوك مانع اولمك استدکاری کبی نمازلرینی قیلسونلر
چون نمازلرینی تمام ایتدیلر ینه حضرت قاتنه کلدیلر واو لقدر سوز
سویلدیلر که حضرتدن جوابنی اشتمدیلر مسجددن طشره چیقوب
عثمان بن عفان وعبد الرحمن بن عوفله سابقا معارفه‌لری اولمغله انلره
ملاقی اولوب ایتدیلرسزك پیغمبریکز مکتوب کوندروب بزی حضورینه
دعوت ایلدی بز دخی امرینه اطاعت ایدوب کلدك مجلسنه واردق
سلام و یردك سلاممزی المادی هرنقدر که سویلدك سکوتدن غیری
نسنه کورمدك شمدیکی حالده بو باده سزك رأیکزندر دونوب دیارمزه
کیده‌لمی یوخسه توقف ایده‌لمی نقلدر که اول جماعت بو سوزی
عثمان بن عفانه وعبدالرحمن بن عوفه سویلدکارنده علی بن ابی طالب
اول مجلسده حاضر ایدی عثمان وعبدالرحمن علی‌یه ایتدیلر یا ابا الحسن
بو جماعتك خصوصنده سنك رأیك ندر علی مرتضی ایتدی بنم رأیم اولدر که
و فاخر لباسلری والتون یوزکاری چیقاروب رهبانلر لباسی کیوب حضرت قاتنه
وارهلر اول جماعت دخی علینك دیدیکی کبی ایدوب حضرت قاتنه واروب
سلام و یردیلر حضرت انلرك سلامنی الوب ایتدی اول خدا حقیچونکه بنی
راستلغله بعث ایلدی بو جماعت بنم مجلسمه بوندن مقدم کلدکارنده شیطان
بونلرایله بیله ایدی اندنصکره سوزه باشلیوب حضرت انلری اسلامه دعوت
ایلدی امتناع ایدوب انکار وعنادلرینی زیاده ایلدیلر ونیجه پریشان
حکایتلر وبی پایان مجادله‌لر ایتدیلر آخر الامر انلرك سوزلری اکا منجر

اولدیکه عیسی حقنده نه دیرسن دیدیلر حضرت ایتدی بو کون سزه جواب ویرمزین توقف ایدك تا بو سؤالك جوابنی اشیده سز ایرتسی کون حق تعالی بو آیتلری کوندردی (ان مثل عیسی عند الله کمثل آدم خلقه من تراب ثم قال له کن فیکون الحق من ربك فلا تکونن من الممترین فمن حاجك فیه من بعد ماجاءك من العلم فقل تعالوا ندع ابناءنا وابناءکم ونساءنا ونساءکم وانفسنا وانفسکم ثم نبتهل فنجعل لعنة الله على الکاذبین) سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انلری دعوات ایدوب آیات منزله یی اوقودی آیتك مضموننه اقرار ایتمیوب کندی اعتقادلرنده مصر اولدیلر حضرت ایتدی چون ایتمزسکز کاك سزك ایله مباهله ایدهلم یعنی بری بریمزك حقنده بد دعا ایدهلم وحق تعالینك لعنتی یلانسویلیجیلرك اوزرینه اولسون دیه لم انلر ایتدیلر بزه مهلت ویر تا بو بابده بر تأمل ایدوب یارین ینه کلوب مباهله ایده لم پس منزللرینه کیدوب کندی رئیس وصاحب مشورتلری اولان عاقبه ایتدیلر بو بابده سنك رأی وتدبیرك نه درعاقب ایتدی ای کروه نصاری خداحقیچون سز تحقیق بیلورسز که محمد حق پیغمبردر وسزك صاحبکز عیسی حقنده بردلیل ظاهر کتورمشدر انکله مباهله ایتمك هیچ بر پیغمبر ایله مباهله ایدوب صاغ قالمش برقوم یوقدر اکر سز انکله مباهله ایدرسه کز البته هلاك اولسه کز کر کدر اکر کندی دینکز اوزره ثابت اولمق دیلرسه کز انکله مصالحه ایتمکدن یکرکی یوقدر پس جزیه قبول ایدوب کندی دیاریکزه کیدك ایرتسی کون علی الصباح اول حضرت قاتنه واردیلر شول حالده که حضرت حجره شریفدن چیقمشیدی وحسین بن علی یی قوجاغنه الوب وحسنك النی طوتمشیدی وفاطمه زهرا وعلی مرتضی اول حضرتك اردنجه کله یورلر ایدی وحضرت انلره بیوردیکه بن دعا ایتدیکمده سز آمین دیك نجران نصاراسی جماعتی چون اول بش ذوات کرامی اول حالده کوردیلر ودعا وآمین حدیثنی اشتدیلر ابو الحارثکه انلرك دانشمندلری ایدی ایتدی ای یاران تحقیقا بن بو نلرده بر قاچ یوز کوردمکه اکر حق تعالی طاغی یرندن آیرمق دیلسه انلرك سببی ایله آیره زنهار مباهله ایتمك که هلاك اولورسز ویریوزنده هیچ بر نصرانی قالمازهب هلاك اولورلر

بس اول قوم ایتدیلر یا اباالقاسم زسنکله مباهله ایتمزز حضرت ایتدی ایتمزسه
کز مسلمان اولك تا نفع وضرردن مسلمانلره هرنه اولورسه سزه دخی اویله
اوله انلر ایتدیلر بوایش بزدن کلمز حضرت ایتدی کلمزسه محاربه یه حاضر
اولك نلر ایتدیلر بزم عرب قومیله جنك ومحاربه یه طاقتمز یوقدر ولکن سنکله
مصالحه ایدەلم انك اوزرینه که هر ییل سکا ایکی بیك حله ویرەلم بیکنی ماه
صفرده و بیکنی ماه رجبده واول حله لرك هر برینك قیمتی قرق درهم اوله
وهر سنه ایکی نوبت کوندره چکك آدملر دیاریمزه کلسونلر عزتلر
وحرمتلر ایدەلم وضیافتلر یدەلم امااول شرطله که بزی کندی دینمزده
قویه سن و بزی کندی جوار وامانکده الوب بزم ایله محاربه
ایتمیه سن (و بر روایت دخی بودر که ایتدیلر اوتوز آت واوتوز دوه
واوتوز نیزه دخی ویرەلم (و بر روایت دخی اولدرکه حضرت ایتدی
اکر مسلمانلره برحال حادث اولوب اقتضا ایدرسه بو ویرجککز نسنه‌لردن
اوتوز عدد دخی عاریت طریقیله ویرك وکرکدرکه ربا یمیه سز وربا
ایله معامله ایتمیه سز پس ایکی طرفدن بوجمله اوزره مصالحه واقع
اولوب اوابابده صلح نامه یازدیلر واصحابدن برجماعتك اسامیسنی
شاهد اولمغیچون اول صلح نامه ده ثبت ایدوب صلح نامه یی انلرینه
و یردیلر مرویدرکه حضرت بیوردی اول خدا حقیچون که بنم نفسم
انك یدقدرتنده در اکر نجران نصاراسی بنمله مباهله و ملاعنه
ایده‌لردی هلاك اولوب حق تعالی انلرك صورتلرینی وخنزیریون صورتنه
مسخ ایدردی حتی اغاجلرده قوشلری بیله قالمیا یدی و بریله قالمیوب
تمام نصاری هلاك اوله‌لردی (نقلدر که دیارلرینه دونوب کیتدکاری
حینده ایتدیلر یامحمد کندی یارانکدن برامین کشی یی بزه همراه ایت
تابزم ایله کیدوب ارامزده براختلاف واقع اولورسه حق وعدل اوزره
حکم ایلیه حضرت ایتدی اویله وقتده نصکر کلك تابرقوی وامین کیمسه
بیکه حق امانتی برینه کتوره سزك ایله کونده‌ره یم عمر بن الخطاب
رضی الله عنه ایدر بودولت بکا حواله اولمق امیدیله اول کون اویله
نمازندن مقدم مسجد رسول الله‌ه واردم حضرت چون ظهر نمازندن
فارغ اولدی صاغنه وصولنه نظر ایدوب یارانی ملاحظه بیوردی بن
خلقك اراسندن کندیمی ایلری چکوب کوزه کوستردم تااوله که مبارك
کوزی بکا دوش اوله و بنی کونده‌ره دیدم اول حضرت ابو عبیده

ابن الجراحی کوروب قاتنده اوقودی وایتدی ای ابو عبیده نجران نصاراسیله همراه اولوب ولایتلرینه بیله کیت وانلرك ارالرنده خلاف واقع اولان نسنه لرده حق وعدل اوزره حکم ایت عمر رضی الله تعالی عنه ایدر اول مرتبهٔ عالیه بنم نصیبم دکل ایمش ابو عبیده انی قاپوب الدی اول جماعت دونوب ولایتلرینه کیتدیلر وچوق زمان نچمدین سید وعاقب کیرو مدینه یه کلوب مسلمان اولدیلر واول صلح نامه انلرك اراسنده قالدی وابو بکر صدیقك خلافتی زمانلرنده صلح نامه یازلدیغی اوزره عمل اولندی عمر بن الخطابك خلافتی زماننده مصلحت اقتضاسیله انلرك بعض امورینه تغیرطاری اولدی واندنصکره سائر خلفا وحکام زمانلرنده دخی نیجه تغیرات واقع اولدی وبو کتاب اول تفصیلارك محلی دکلدر ✻ وبو سالده بن حاکمی بازان فوت اولوب فوتی خبری اول حضرتك سمع شریفنه ایرشدکده بازانك مملکتنی قسمت بیوروب برمقدار بنی بازانك اوغلی شهر مسلم بیوردی وبرمقداربنی عامر ابن شهر همدانی یه ویردی وبرمقدارنی دخی ابو موسی الاشعری یه وبرناحیه سنی دخی یعلی بن امیه یه ویردی وبرمقدارنی دخی معاذ بن جبله ارزانی بیوردی ✻ وبو سالده سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم علی مرتضی کرم الله وجهه ایچون برلواعقد ایدوب وکندی مبارك الیله علینك باشنه برصارق صاردی وایدرلرکه اول صاریغك اوج کوری وایکی علاقه سی واریدی علاقه سنك بریسی اوکی جانبندن ایدی برذراعه قریب ایدی وبریسی دخی آردی جانبندن ایدی برقارشه قریب ایدی وعلی مرتضایه اوچیوز سوار قوشوب یمن جانبنه کوندردی وایتدی یاعلی یوری وارتا انلرك اراارینه کیر وانلرایله مقاتله ایتمه تاانلرسنك ایله مقاتله ایتمدکجه پس علی امر موجبنجه روان اولدی وبرروایت دخی اولدرکه اهل اسلامدن ابتدا اول ولایتلره واروب داخل اولان لشکرعلی مرتضانك لشکری ایدی وعلی مرتضادن برروایت دخی اولدکه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنی یمن جانبنه کوندردی بن ایتدم یارسول الله بنی اهل کتابدن برجماعت دیارینه کوندررسن وحال بوکه بن جوان یکیدم وعلم قضایی ابوجد بلمم حضرت مبارك النی بنم کوکسم اوزرینه قیوب ایتدی (اللهم ثبت لسانه

واهد قلبه) و بر روايت دخى اولدركه حضرت ايتدى تيز اوله كه
حق تعالى سكا كمال هدايت باغشليه وسنك لسانكى صدق اوزره ثابت
قيله و بيورد يكه اى على چون ايكى خصم سنك حضوركه كلوب مدعى
دعوى ايده سن انلرك اراسنده حكم ايله تا اول زمانه دك كه خصمك
كلامنى دخى دكليه سن زيرا حكم سكانه ايديكى ظاهر اولمغه بوطريق
خوب طريقدر على ايدر اندنصكره حكومت باينده هيچ بر قضيه ده
بكا شك واقع اولمادى لاجرم على مرتضى علم قضاده اول مرتبه ماهر
اولدى كه اول حضرتك زبان معجز بيانى انك وصفنده بيوردى (اقضاكم
على) وصحيحده ايرشمشدركه اول سرور خالد بن الوليدى يمنه كوندرمشيدى
اندنصكره على يى انك يرينه كوندردى بريده دن مرويدر كه ايتدى
بن اول لشكرده موجود ايدم وعلى يى سومز ايدم چون غنايمك خمسى
اخراج اولندى و اول اراده اسيرلر دخى وار ايدى على اول اسيرلردن
برجاريه يى كه جمله دن ممتاز وحسنا ايدى الوب انكله صحبت ايتدى
وعلى الصباح غسل ايدوب اثر اغتسال انك مبارك صاچ وصقالنده
ظاهر اولمشيدى خالده ايتدم كوررميسن شول كشى يى يعنى على يه نه اشلر
وعلى يه ايتدم يا ابا الحسن بو ايتديكك ايش ندر على ايتدى كورمزميسين
غنيمتدن برجاريه خمسه دوشمشيدى وخمسدن آل محمده دوشمش ايدى
واندنصكره آل علينك نصيبنه دوشدى پس اكا يقين اولدم واغتسال ايتدم
بريده ايدر چون حضرت قاتنه كلدك بو قضيه يى اول حضرته عرض
ايلدك حضرت ايتدى اى بريده مكر سن على يى سومزسن بن ايتدم
بلى يارسول الله سومزين حضرت ايتدى سن على يى سومك ايتمه اكر
انى سورسك اكا ميل ومحبتى دخى زياده ايله كه خمسدن انك نصيبى
اول جاريه دن زياده ايدى (و بريده دن بر روايت دخى اولدركه
اول حضرتك مبارك يكاقلرى قزاروب ايتدى اى بريده سن علينك
شاننده بدكمان ايتمه على بندندر بن على دنم وعلى بندنصكره سزلك
وليكزدر هركسكه بن انك وليسيم على دخى وليسيدر بريده ايدر ياران
ايچنده اندنصكره بكا على بن ابى طالبدن سوكلو بركيمسه اولماز اولدى
(براء بن عازبدن مرويدر كه ايتدى بن اول لشكرده على مرتضى ايله
بيله ايدم چون يمنه يقين واردق اهل يمن طشره چيقدبلر و على

ز ه امام اولوب جماعتله نماز قیلدق اندنصکره علی اسکرینك صفلرینی آراسته ایدوب میدان اورتاسنه کلدی ورسولك صلی الله تعالی علیه وسلم مکتوبنی اوقیو ویروب انلری اسلامه دعوت ایلدی اهل یمندن همدان قبیله‌سی براوغوردن مسلمان اولدیلر پس علی حضرت پیغمبره برمکتوب یازوب اول قبیله‌نك اسلامه کلدکلدیکنی اول سروره اعلام ایلدی روای ایدر چون اول حضرت علینك مکتوبنك مضموننه واقف اولدی خوش وقت اولوب سجدهٔ شکر ایلدی اندنصکره سجده‌دن باشنی قالدیروب (السلام علی همدان) دیدی (وصحیحده ایرشمشدرکه ابوسعید خدریدن رضی الله تعالی عنه که ایتدی علی بن ابی طالب یمندن حضرته برمقدار التون کوندردیکه معدن طپراغندن خالص اولمش دکلیدی اول حضرت انی درت کشی‌یه قسمت ایلدیکه بونلردر عیینة بن حصین فزاری و اقرع بن حابس وزیدالخیر بن مهلهل طائی پس علقمة بن علاثهٔ عامر یکه اصحاب رسولدن بر کشی ایدی ایتدی اول التونه بزانلردن احق و اولی ایدك بوسوز حضرتك سمع شریفنه ایرشدی (و برروایتده دخی اولدرکه برکشیکه کوزلری چوقور و یوزینك ایکی طرفندن کموکلری طشره چیقمش والنی یومرو وصقالی قبا و باشی تراش اولنمشیدی اباغ اوزره قالقوب ایتدی یارسول الله اللهدن قورق یعنی بوقسمتده عدالت ایتمدکدیدی حضرت ایتدی وای سکا عجبا اللهدن قورقمغه بن خلقك احق واولیمی دکلیم ابوسعید خدری ایدر چون اول کشی حضرتك مجلسندن قالقوب کیتدی خالد بن الولید ایتدی یارسول الله بکا اذن ویر اشبو شخصك بوینی اوره‌یم حضرت ایتدی یوق شاید که نماز قیلر اوله خالد ایتدی نماز قیلار چوق کیسه‌لر واردرکه اسانلری ایله دیدکلری نسنه قلبلرنده یوقدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بز خلقك قلبلرینی یاروب ایچنده اولان نسنه‌لری تفتیشه مأمور دکلز ابوسعید خدری ایدر پیغمبر صلی الله علیه وسلم اول شخصك آردندن باقوب ایتدی تحقیقا بوکشینك شاننده ندرکه اندن برنسل حاصل اوله که انلر قرآنی تازه وتر اوقویه‌لر لکن اوقودقلری قرآن انلرك بوغازلرندن اشاغه تجاوز ایتمیه یعنی انلرك قلبلری متأثر اولمیه یاخود اعمال صالحه‌یی آسمانه رفع ایدرلر انلرك قرآن اوقودقلرینی

آسمانه رفع ایتیه‌لر وانلر اسلامدن طشره چیقه‌لر نتکه اوق صیدن طشره چیقار اکر اول قومی بولیدم البته قتل ایدردم شو یلکه انلردن برینی دیری قومازدم (تنبیه) محمد بن سعد وارباب سیردن غیریلری اکا ذاهب اولمشلردرکه علینك یمن جانبنه ارسال اولندیغی ایکی نوبت ایدی بریسی اونیجی سنه‌ده ایدی و برسنه تاریخ تعیین ایتمدیلر محتملدر که اول دخی اونیجی سنه‌ده واقع اولمش اوله و یاخود دخی مقدم اوله روایتده کتورمشلر که حضرت علی یمنده ایکن پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حجه احرام باغلدی و علی یه خبر کوندردیکه کلوب بوالده کند و یه قاوشوب ملحق اوله

و بو سالده سرور کائنات حج ایلدی

اهل سیر کتورمشلردر که اول سرور همان بو بر حجی ایتدیکه بو حجه حجة الوداع دیدیلر انکیچون که ایام حجده اوقودیغی خطبه‌ده یارانه وداع ایدوب ایتدی (خذوا عنی مناسککم فانی لا احج بعد عامی هذا) و برروایتده (لعلی لا اراکم بعد عامی هذا) دیدی و ابن عباسدن مرویدر که حضرت اول ایتدیکی حجه حجة الوداع دیدکلر بنی مکروه طوتاردی وایدردیکه اول حج حجة الاسلامدر (منقولدرکه حضرت اول سنه‌ده اطرافده اولان قبائل عربه خبرلر کوندردیکه بوسنه حجه کیتمه مصمم اولمشدر کرکدر که حج مراد ایدنلر کلوب بزه ملحق اوله‌لر پس مدینه‌ده چوق خلق جمع اولدیلر ابتدادن اول سرور ایله همراه اولوب مناسك وآداب حجی اول حضرتدن اوکرنمك ایچون مدینه‌ده کلوب جمع اولدیلر وحق تعالی اول سرور ایله بیله حج ایتمسنی دیلدیکی کیمسه‌لری جدری و حصبه زحمتنه مبتلا ایدوب اول سرور ایله بیله حج ایتمك دولتندن محروم اولدیلر حضرت انلرك خاطرلرین تسکین ایچون بیوردیکه (ان عمرة فی رمضان تعدل حجة) پس ماه ذی القعده‌نك یکرمی بشنجی کونی جمعه ایرتسی کون اول سرور غسل ایدوب و مبارك باشنی طرایوب کندو بی تطییب قیلدی ودیکشلی لباسلرینی چیقاروب ازار باغلنوب و بردا اورتنوب خانه‌دن طشره چیقدی وخوش قوقولر مبارك بدنندن فایح و منتشر اولور ایدی واویله نمازینی مسجد مدینه‌ده دورت رکعت قیلوب اورته یولدن که اکا

طريق شجره دبرلر ايدى ذوالحليفه جانبنه توجه بيوردى وايكندى
نمازينى اول منزلده قصر ايله ايكى ركعت قيلدى وعائشهٔ صديقه
رضى الله تعالى عنها ايدر اول حضرت مكه يه وارنجه يوللرده نمازى
قصر ايله قيلدى وحالبوكه حق تعالى دن غير كيمسه دن خوف وخشيتى
يوغيدى وكندبله بيله هدى دوه لرى كوتوروب انلرى اشعار وتقليد
بيوردى واول دوه لرى ناجية بن جندب اسلمى يه تسليم ايلدى تاكه
كوروب كوزه ده ناجيه ايدر پيغمبردن صلى الله عليه وسلم سؤال
ايتدمكه اكر بو دوه لرك بريسى هلاك اولور ايسه نيجه ايده لم حضرت
ايتدى هلاكه قريب اولدقده انى ذبح ايله وقلاده سنى قانه بولاشدروب
اورتجنك صاغ يانته اور وانك اتندن سن وسنك رفيقلركدن هيچ كيمسه
يمسونلر وايدرلركه جندب پياده يورومكدن عاجز اولور ايسه هدى
دوه لرينه سوار اولماسنه او حضرت رخصت ويردى وفاطمهٔ زهرا
رضى الله عنها وجمله امهات مؤمنين يعنى زوجات مطهرات رضى الله
عنهن هودجلرده اوحضرت ايله بيله ايديلر وايكندى نمازينى ادادنصكره
اوحضرت ناقه سنه سوار اولوب سوردى اندنصكره نيت مطلقه ايله
احرام باغلاندى وافراد بالحج قصدينى طوتاردى اثناى طريقده
جبرائيلك تعليمى ايله قرانه نيت ايلدى نتكم صحيحده ايرشمشدركه ابرتسى كون
وادى العقيقه نزول بيوردقده ايتدى بو كيجه بكا پروردكارمدن بررسول
كلوب بووادى مباركده ايكى ركعت نماز قيلوب بكا (حجة فى عمرة)
دى ديدى واحرامه كيرديكى وقتده خلقه ايتدى ايستين قرانه يعنى
حج وعمره يه نيت ايتسون وايستين يالكزجه احرام باغلاسون وايستين
يالكز عمره يه محرم اولسون واول سفرده اولقدر خلق جمع اولمشلر ايديكه
عددينى حق تعاليدن غيرى كيمسه بيلمزدى (و برروايتده يوزاون درت بيك
كشى و برروايتده يوز يكرمى درت بيك كشى اول حضرته رفيق ايديلر
و بوطريقده تلبيه بيوردى (لبيك اللهم لبيك لبيك لاشريك لك لبيك
ان الحمد والنعمة لك والملك لاشريك لك) و برروايتده (لبيك اله الخلق)
دبرايدى وجبرائيل نازل اولوب خبر كتوردى يكه اصحابكه امر ايت تاآواز
بلندايله تلبيه ايده لر وابو بكر صديقك زوجه سى آسما بنت عميسدن براوغلان
طوغدى آدينى محمد بن ابى بكر قوديلر آسما اول بابده سيد عالمدن

استفتا ايتديكه احرامله نيجه ايده‌يم حضرت ايتدى غسل ايت وحجام
باغله واحرامكده ثابت اولوب تلبيه ايله ابو بكر صديقك قزى اسما
رضى الله تعالى عنهما روايت ايدركه ابو بكر مدينه‌ده اول حضرته عرض
ايتمشيديكه برزامله‌م وار يعنى زاد وطعام تحميل اولنه جق بر دوه‌م وار
ديلرم يارسول الله كه سنك زاده وطعامكى دخى اول زامله‌يه تحميل
ايده‌يم حضرت انك التماسنى قبول ايدوب بيوردى تازواده اولمق ايچون
دقيق وسويق وخرما ترتيب ايدوب اول دوه‌يه يوكلتديلر وابو بكر غلامنى
اول دوه‌يه سوار ايدوب مدينه‌دن طشره چيقديلر كيجه‌لردن بر كيجه
اول غلام دوه‌دن اينوب دوه‌يى ياتوردى وكندى دخى اويقويه مشغول
اولدى چون اويقودن اوياندى دوه‌يى يانندده كورمدى
ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عرج منزلنه نزول ايتمشيدى واويله
نمازينك وقتى ايدى غلام اول موضعه كلدى ابو بكر ايتدى زامله قندر
غلام ايتدى ضايع اولدى ابو بكر ايتدى واى سكا يالكز اول زامله‌ده
اكر بن اوليدم غم دكل ايدى لكن رسول خدا صلى الله تعالى عليه وسلم
واهل وعيالى بنمله بيله‌در وبزم زاد وزواده‌مز جمله اول دوه‌ده ايدى
بر روايت دخى اولدركه ابو بكر قالقوب غلامى تأديب ايدوب ايتدى
بر دوه‌يى محافظه‌يه قادر اولمادك حضرت تبسم بيوروب ايتدى
كورمزميسز كه بو محرم نه ايشلر يعنى ابو بكر احرامى حالنده غلامى
تأديب ايدر وايدرلركه بنى اسلمدن آل نضله خبر الديلركه رسول اللهك
صلى الله تعالى عليه وسلم زامله‌سى ضايع اولدى اول حضرته جنكال
خرمادن برقدح وقروت وروغن كتورديلر حضرت ايتدى اى ابو بكر
كل كه حق تعالى بزه بر طعام طيب كوندردى وابو بكر اول حالده غلامنه
قهر وزجر ايدردى حضرت ايتدى اى ابو بكر طارلمه كوكلكى
خوش طوت ايش غلامك النده وهيچ بريمزك النده دكلدر وغلامك
بو خصوصده هيچ كناهى يوقدر پس پيغمبر صلى الله عليه وسلم
واهل وعيالى وابو بكر واهلى ودخى حضرتله طعام يمكه مأذون
اولنلر اول طعامدن تناول ايتديلر واولقدر يديلركه طويديلر نقلدركه صفوان
ابن معطل سلمى كه لشكر رسول اللهك دمدارى ايدى ابو بكرك زامله‌سن
كتوروب خيمه‌سى اوكنه ياتوردى وابو بكره ايتدى كورك بو دوه‌ده

اولان اشیا کزدن ضـایع اولمش نسنه کزوارمیدر ابو بکر قالقوب تفحص
ایدوب ایندی هیچ برنسنه مز ضـایع اولمامش الا برقدح که اندن صو
ایچردك غلام ایندی اول قدح بنده در صدیق ایندی حق تعالی سنك
امانتکی ادایلـدی وایدرلر که اول محلده سعد بن عبـاده وانك اوغـلی
قیس بردوه یی که انلرك زواده سی اول دوه یه یوکلنمش ایدی رسـول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کتوردیلر سعد ایتدی یارسول الله شـویله
اشتـدمکه سـنك زامله ك ضایع اولمش بوزامله یی اکا بدل کتوردك
تاقبولی ایله اوزریمزه وضع منت بیورهسز حضرت ایتدی حق تعـالی
بزم زامله مزی بزه ایرشدیردی سزك زامله کزی کیرو کتورك حق تعالی سزه
برکت ویره وینـه حضرت ایتدی ای ابوثابت وابوثابت سعـدك کنیتی
ایدی یتمزمی اول قونقلقلر که بزه ایتـدك اول زماندنبرو که بزمدینه یه
کلوب هجرت ایتدك سعد ایتدی یارسول الله منت خدا ورسولی ایچوندر
بزم مالمزیمزدن سـنك الدیغك نسـنه بزم قالمزه‌دره فلان مالمزدن بزه
سوکلورکدر حضرت ایتدی طوغری سویلرسن بشارت سـکاکه فلاح
وفیروزلق بوله سن تحقیق بودرکه اخلاق حق تعـالینك یدقدرتنده در
هرکیمه که اخلاقدن برخلق ویرمك دیلیه حق تعالی انی اول خلقه موفق
ایدرای سعد حق تعالی سکا برابو صفت ارزانی قیلمشدر یعنی کرم ومروت سعد
ایتدی شکروسپاس اول خدایه که بکابو نعمتی ارزانی قیلدی ثابت بن قیس ایتدی
یارسول الله سعدك قبیله سی جاهلیتده بزم رئیسلریمزو سخیلریمز جمله سندن ایدیلر
حضرت ایتدی (الناس معـادن کمعادن الذهب والفضة خیـار هم
فی الجاهلیة خیـارهم فی الاسلام اذا فقهوا) ویولده منزللردن برنده
اوحضرت حجـامت بیوردی وابوامنزلـنده یاخود ودانده صعب بن
جثامه صید ایتدیکی حمار وحشی لحمندن برمقدار لحم هدیه رسمی ایله
اوحضرته کتوردی حضرت انی قبول ایتمیه جك صعب ملول اولدی
حضرت چون انده اثر ملالی مشـاهده بیوردی ایتدی صعب بزم
بوهدیه یی قبول ایتمدیکمز همان محرم اولدیغمزدندر وروحا منزلنده
خلقدن برجماعته ایریشـوب انلرك حالندن سؤال ایلدی انلربز مسلمانلرز
دیدیلر وانلردخی اول سرور دن سؤال ایدوب سن کیمسـین دیدیلر
حضرت ایتدی بن خدانك رسـولی یم پس انلردن برعورت برطفلی

صغیری حضرتك جانبنه طوتوب ایتدی (الهذا حج) حضرت ایشدی
(نعم ولك اجر) وسرف دید کلری موضعده عایشهٔ صدیقه رضی
الله تعالی عنهـا حائض اولدی وعایشه احرامی عمره ایچون باغلمشیدی
حضرت اکا بیورد یکه صاچنی طره یوب عمره یی ترك ایده ولکن عمره
احرامندن چیقمیه وعمره اوزرینه حج ایلیه وجمیع اعمال حجی یرینه
کتوره اما حیضدن پاك اولدقجه بیت کعبه یی طواف ایتمیه وسرف
موضعنده بیوردی که هدیی اولمیان کیمسه لرحجی عمره ایتمك استرلرسه
ایتسونلر وهدیی اولانلر حجنده ثابت قدم اولسونلر پس حضرتك
بونجو یزینه بناء هدیی اولمیانلرك بعضیسی حجدن چیقوب عمره یه احرام
باغلادیلر و بعضیسی حج نیتی اوزره ثابت اولدیلر و هدیی اولانلر حج
احرامنده باقی قالدیلر الاابو موسی الاشعری یمندن توجه ایدوب بطحاده
اول حضرته ملاقی اولدی وایتدیکه یارسول الله کندی نیتمی سنك
نیتکه متعلق قیلمشمدر اما قربانم یوقدر حضرت ایتدی سن دخی یارانك
طریقنه سالك اول یعنی مفرد بالحج و یاخود معتمر اول وماه ذی الحجه نك
دردنجی کونی یکشنبه کون حضرت ذی طوی منزلنه نزول بیوردی
و یکشنبه کونك صباح نمازینی اول موضعده قیلدی وطرف اعلا دن
ثنیهٔ کدادن مکه یه داخل اولدی وچون بنی شیبه قپوسنه ایرشدی
بیت کعبه یی کوردی یود عاپی اوقودی (اللهم زد هذا البیت تعظیما
وتشریفا وتکریما ومهابة وزد من عظمه ممن حجه واعتمره تشریفا
وتکریما) ومسجد الحرامه تشریف بیوردی و حجر الاسوده استلام
ایدوب بیت کعبه یی طواف ایلدی واوچ اولکی طوافده شتابله حرکت
ایدوب درت صکره کی طوافلرده سکون اوزره حرکت ایلدی وهر
طوافده حجر الاسودی استلام ورکن یمانی یی مس ایلدی و بوایکی
رکن یمانینك اراسنده دیرایدی (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة
وقنا عذاب النار) و یاران آمین دیرلردی وطوافی تمام ایتدکدنصکره مقام
ابراهیم علیه الصلوة والسلامه کلدی (واتخذوا من مقام ابراهیم مصلی)
آیت کریمه سنی اوقودی ومقامی کندی ایله بیت کعبه نك اراسنه
کتوردی وایکی رکعت نماز قیلدی رکعت اولی ده فاتحه دنصکره
(قل یاایها الکافرون) ورکعت ثانیه ده فاتحه دنصکره (قل هو الله احد

اوقودی اندنصکره ینه حجر الاسود قاتنه واروب استلام ایلدی
وباب صفادن چیقوب جبل صفا جانبنه روان اولدی (ان الصفا والمروة
من شعائر الله) آیتنی اوقودی وحق تعالینك ابتداء ذکر ایتدیکی ایله ابتدا
ایده یم دیوب صفادن مروه یه یدی کره سعی ایلدی اوج نوبتده خبب
باقیسنده مشی ایلدی وصفایه چیقدقچه یوزینی کعبه یه کتوروب تکبیر
وتوحید ایدوب دیرایدی (لااله الا الله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد
یحیی ویمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر لااله الا الله
وحده انجز وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده) ودعا ایلدی
ومروه ده دخی بویله ایدردی وچون سعیدن فارغ اولدی امر ایلدیکه
هدیی اولمیانلر احرامدن چیقه لر وحلال اوله لر وایرتسی کون منایه
توجه ایتدکلرنده حج ایچون احرامه کیره لر وهدیی اولانلر یوم نحره دك
احرامده باقی اوله لر وایتدی اکر بکا شمدی معلوم اولان نسنه مقدمدن
معلوم اولیدی یانمجه بیله هدیی کتورمیوب هدیی مکه ده صاتون الورایدم
واحرامیمی عمره یه منصرف قیلر ایدم وسز احرامدن چیقدیغکز کبی
بن دخی احرامدن چیقاردم ولکن چون یانمجه بیله هدی کتورمش
اولدم هدیی نحر ایتمدکجه احرامدن چیقه مزین (وصحتده ایرشمشدرکه
سراقة بن مالك ایاغ اوزره قالقوب ایتدی یارسول الله عجبا بوطریقه
یعنی حجی فسخ ایدوب عمره یه دوندرمك ویاخود حج وعمره میاننده
قران ایتمك جائز اولمق بوسنه یه می مخصوصدر یوخسه هرسنه
همیشه بویله می اولسه کرکدر حضرت ایتدی همیشه بویله اولسه
کرکدر ومبارك پارمقلرینی برینه تشبیك ایدوب ایتدی (دخلت
العمرة فی الحج الی یوم القیمة) وبوسوزده اهل جاهلیتك اشهر حجده
عمره ایتمك افجر فجور دندر دیدکلرینی ابطاله اشارت واردر وجمهور
علمانك اوزرینه درکه اکرچه حضرت بوسوزی هدی کتورمین
جماعتك خاطرلرینی تسلی ایچون دیمشدر والا پیغمبرك صلی الله تعالی علیه
وسلم مختاری اولان قران افضلدر وابوبکر صدیق وعمر الفاروق وطلحه
وزبیر واصحابدن برجماعت بیله لرنجه هدیی کتورمشلرایدی احراملری
اوزره باقی قالدیلر وفاطمة الزهرا وامهات المؤمنین کندیلرله بیله هدی
کتورمامشلر ایدی پس عایشه دن غیریسی احرامدن خالی اولدیلر

نتكه سـا بقاذ كراولندى و بو اثناده على المرتضى يمن جانبـندن كلوب ارشدى و پيغمبره صلى الله تعالى عليه وسلم هدى نيتنه برقاج دوه كتوردى حضرت اكا ايتدى نيه نيت ايتدك على ايتدى سـنك ايتديكك نيتى ايتدم يارسـول الله مكتو بكده نه نيت ايتديككى يازمامشسن انكيچون بندخى نيتمى سـنك نيتكه متعلق قيلوب ايتدم (اللهم اهلالا كاهلال نبيـك) حضرت ايتدى بن احرامى حجه باغلوب بيلمجه هدى كتو ر مشمدر ياعلى سن كندى احرامك اوزره ثابت اولوب هديده بنم شريكم اول على مرتضى فاطمه يى كورديكه مصبوغ لباس كيوب احرامدن چيقمش اكا انكار واعتراض ايدوب ايتدى نيچون احرامدن چيقدك فاطمه ايتدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسـلم بكابو يله امر ايلدى وحضرت دخى تصديق ايتدى روايتده كتور مشلردر كه سـيد عالم صلى الله تعالى عليه وسـلم يكشنبه كونى ودوشنبه كونى وسه شـنبه كونى وچهارشنبه كونى و پنجشنبه كيجه سى مكه ده توقف يوروب پنجشنبه كونى كه ماه ذى الحجه نك سـكز نجى كونى ايدى خلقله چيقوب منا يه كندى و ياراندن احرامدن چيقانلر اول كون حجه احرام باغلنديلر و حضرت اول كون منادہ او يله نمازينى وايكندى نمـازينى واخشام نمازينى ويانسـو نمازينى قيلوب اول موضعده كيجه ادى وبوم جمعه نك صباح نمازينى قيلوب كون طوغدقدن صكره عرفه يه متوجه اولدى وامرايتمشـديكه تاحضرتك خيمه سنى نمره ديديكلرى موضعده قورمشـلرايدى چون عرفاته كلدى اول خيمه يه نزول بيوردى تاكونش وسـط سمادن زائل اولدى بيوردى تادوه سنك اوزرينـه بررحل باغلديلر اكا سـوار اولوب بطن وادى يه كلـدى ودوه اوزرينـدن برخطبهٔ بليغه اوقودى واول خطبه ده بيـورديكه سزك قانلريكز وماللريكز وعرضـلريكز بر بريكز اراسـنده حرامدر بو بلده بوآيده بوكون حرام اولديغى مثلاوحرمتله و بوعبـارتده اشارت بلـكه دلالت واردر كه امور مذكوره نك كمال حرمتنه و بيـوردى كه بيلك وآكاه اولك كه زمان جاهليتك دوكلى اموربنى اياغم التنـده قودم وجاهليتده قانلر كه واقع اولمشـدر وانك اهل واقرباسى اولقان ايچون انتقـام صددنده درلر موضوع وباطلدر وابتدا اول قانلردن ابطال ايلديكم ربيعة بن الحارثك اوغلى قانيدر وزمان جاهليت ربالرينى دوكلى

ابطال ایتمشدر وابتدا ابطال ایتدیکم ربا عباس بن عبد المطلبك
رباسیدر وبیوردی که کندی عورتلریکز حقنده حق تعالیدن قورقك
انلری حق تعالینك کلمه سی ایله تحت نکاحکزه کتورمشسزدر وحق
تعالینك عهدیله انلری آلمشسزدر سزك انلرك اوزرنده حقکز
اولدر که سزك فراشکزه سزك استمدیککز کیمسه یی ایاق باصدرمیه لر
اکر اایاق باصدررلر ایسه سز انلری ضرب ایده سز شویله که اثر ضرب
انلرك اعضاسنده ظاهر اوله وانلرك قدر معروف نفقه وکسوه لری
سزك اوزریکزه در وتحقیق بودر که بن سزك اراکزده
بر نسنه قوسم کرکدر اکر اول نسنه یه یاپشورسه کز ضلال وکمراهلق
بولماسه کز کرکدر واول نسنه قرآندر وبیوردی که سز یوم قیامتده
بندن سؤال اولنسه کز کرکدر یعنی سزدن صورسه لر کرکدر که محمد
سزکله نه کونه زندکانی قیلدی ونه معامله ایلدی سز جوابده نه دیسه کز
کرکدر اصحاب ایتدیلر شهادت ایتسك کرکدر که رسالت وامانتی
ادا ایتدك واول که شرط ارشاد ونصیحتدر یرینه کتوردك حضرت
سبابه پارمغنی آسمان جانبنه قالدروب وزمین طرفنه ایندروب ایتدی
(اللهم اشهد اللهم اشهد اللهم اشهد) وبیوردی ای کروه اسلام بیلك واکاه
اولك که اوج نسنه سینه لری کینه لردن پاك قیلار انك بریسی عملده اخلاص
وبریسی دخی مسلم قرنداشلریکزه نیك خواهلق یعنی ایوصانمق وبریسی
دخی جماعت مسلمینه ملازمت ایتمك وشول حالده که عرفاتده
طورمشیدی عبد الله بن عباسك اناسی ام فضل بنت الحارث الهلالیه
رضی الله تعالی عنهم اول حضرته برقدح سود کوندردی حضرت اول
قدحی الوب سودینی ایچدی شویله که خلق کوردیلر وبیلدیلر که اول
سرور صائم دکلدر وچون اول خطبه یی تمام ایتدی بلاله بیوردی
تا اذان واقامت اوقودی اویله نمازینی قیلدی اندنصکره ینه امر ایتدی
بلال اقامت اوقودی ایکندی نمازینی دخی بر وقتده جمله وبر اذان
وایکی اقامتله قیلدی اندنصکره دوه یه سوار اولوب سوردی تا موقفه
واردی وقبله یه یونلوب دعایه مشغول اولدی ودعاده الحاح ومبالغه
کوستردی وثبوته ایرشمشدر که ایتدی (دعالرك یکرکی عرفه کونی
دعاسیدر وبنم وبندن مقدم کلن جمله پیغمبرلرك دیدیکلرینك افضلی

لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شئ قدير)
در و يوم عرفه نك فضيلتنده بيورمشدر كه هيچ حق تعالى اينك عرفه
كونندن زياده قوللرينى جهنمدن آزاد ايتديكى كون يوقدر تحقيق
بودر كه انك رحمت والطافى جمعهٔ عرفه كوننده اهل عرفاته قريب اولور
وانلرايله ملائكه اوزرينه مباهات ايدر وايدر كه بو جماعتك مقصود
ومرادلرى ندر يعنى هر نه ديلرلرسه انلره ارزانى طوتدم (مرويدر كه
پيغمبر صلى الله تعالى عليه و سلم بيوردى شيطان كندوبى يوم عرفه
خور وحقيررك ديكندن زياده هيچ بر كون حقيررك وخوررك
وخشمناكرك كورمشدر واول حال اكا انكيچوندركه حق تعالينك
قوللرينه نازل اولان رحمتنى كورر وانلرك بيوك كناهلرندن كچديكنى
كورر الايوم بدرده كه شيطان اولكون جبرائيلى كوردى كه ملائكه
صفندن اوكجه كاور وانلرك صفلرينى اراسته قيلور كفار قريشله
جنك ايتمكيچون (واولكون مسلمانلردن بركشيكه حجه احرام باغلمشيدى
دوه سندن دوشوب فوت اولدى حضرت بيوردى اكا همان اول
جامهٔ احرامى كفن ايديلر وانك كفننده حنوط و بوى خوش استعمالدن
نهى ايتدى وانك باشنى اورتدرمدى و بيورديكه بو كشى قيامت كوننده
لبيك لبيك ديه رك صاچى صقالنه قارشمش اولديغى حالده قبرندن
بعث اولنسه كركدر واولكون اهل نجددن بركشى مناسك حج تعليمنى
طلب ايلدى حضرت اكا مناسكك حجى تعليم ايلدى وخلقه بيورديكه
هرقوم ايام سابقه ده واقف اولدقلرى يرده واقف اولسونلر واولكون
(اليوم اكملت لكم دينكم واتممت عليكم نعمتى ورضيت لكم الاسلام دينا)
آيت كريمه سى نازل اولدى و پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اول فوايحك
ضمننده دارالوصاله انتقالى رايحه سنى استشمام ايلدى نتكه ديمشلردر
(شعر) اذاتم امر دنى نقصه * توقع زوالا اذا قيل تم * وعرفاتده
اولقدر طورديكه كونش غروب ايلدى اندنصكره اسامة بن زيدى
دوه سنك آردينه بندروب دوه سنك مهارينى شويله چكه رك طوتديكه
دوه نك باشى رحل كوشه سنه ياقلشمش ايدى بر يوقش يره كلدكده
دوه نك مهارينى صاليويردى تا آسانلغله چيقه و يولده برشعبه
يعنى برطاغ قولتغنه ايرشديكه انك صول جانبى يول ايدى اول شعبده

دوه‌دن اینوب نقض وضوء ایلدی و بر خفیف آبدست آلدی وسوار اولوب مزدلفه‌یه کلدی واخشام ویاتسو نمازلرینی یاتسو نمازی وقتنده برادان وایکی اقامتله قیلدی وجمعه ایرتسی کیجه‌سی مزدلفه‌ده کیجه‌لدی تا صبح طلوع ایلدی پس صباح نمازینی قرانکولیجقده انده قیلدی ومشعر الحرامه کلدی ویوزینی قبله‌یه دونوب طوردی ودعایه مشغول اولدی وتکبیر وتحمید وتوحید ایلدی واول‌قدر توقف ایلدیکه تمام صباح اغاردی عباس بن مرداس اسلمی روایت ایدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یوم عرفه‌نك آخرنده ویوم عید کیجه‌سنده امتی ایچون دعا ایلدی وحق تعالیدن مغفرت طلب ایلدی اول سروره خطاب کلدیکه انلرك کناهلرینی یارلغه‌دم الا مظالمینی یارلغه‌مد تحقیقا بن مظلوملرك دادینی ظالملردن الیورسم کرکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم درکاه خدایه نالش ایدوب ایتدی ای خدا اکر دیلر ایسه‌ك ظالملرك ظلمی مقابله‌سنده مظلوملره جنت ویروب انلری خوشنود قیلدقدنصکره ظالملری یارلغه حضرت اول‌قدرکه بونوعه دعاوزاری ایلدی اجابت اولمدی چون صبح طلوع ایلدی ینه دعایه مشغول اولدی والحاح ایلدی جبرائیل کلوب اجابت خبرینی کتوردی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خوش وقت اولوب تبسم بیوردی ابوبکر وعمر رضی الله تعالی عنهما اول حضرتك قاتنده ایدیلر ایتدیلر پدر ومادریمز سکافدا اولسون بوبر ساعتدرکه هرکز بوساعتده تبسم بیورماشیدك نه‌نسنه واقع اولدیکه تبسمه باعث اولدی حق تعالی سنك منور دیشلریکی همیشه خندان ایلسون اول سرور ایتدی تحقیقا خدانك دشمنی اولان ابلیس چون بیلدیکه حق تعالی امتم حقنده دعامی قبولی ایدوب وانلرك کناهلرینی یارلغه‌دی بدبخت باشنه طپراق صاچوب کندویه ویل وثبور ایله دعا ایلدی انك اول جزع وفزعی‌نی تبسمه کتوردی دیکه دیمشلردر (بیت) مه فشاند نور وسك عوعو کند * هر کسی بر خلقت خودمی زند * نقلدرکه اول سرور کون طوغمزدن مقدم مشعر الحرامدن روان اولدی وفضل بن العباس رضی الله تعالی عنهما دوه‌سنك آردینه بندردی وفضل اول وقتده بغایت جمیل اوغلانجق ایدی اولحالده خثعم قبیله‌سندن برعورت حضرتدن سؤال ایتدیکه بر پیرناتوان بابام واردر حجه کیتمکه قدرتی یوقدر اکر بن انکیچون

حج ایدیور بر سیم جائز اولورمی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی بلی جائز اولور وفضل اول محلده عورتلر جانبنه نظر ایدردی
اول سرور مبارك الیله فضلك یوزینی عورتلر جانبندن آخر طرفه
دوندرردی وچون بطن محسره ایرشدی حضرت دوه‌سنی برمقدار
زیاده‌جه سوردی اندنصکره جمرهٔ کبرایه کیدن اورته یوله کیروب
تا جمره‌یه ایرشدیکه شجره قربنده‌در وجمره آتمق سنتنه قیام بیوردی
وعبدالله بن عباسك اول حضرت ایچون دیوشیردیکی خرده طاشلرکه حصای
خذف کبی ایدی یدی طاش آتدی وهرطاش ایچون بر تکبیر ایدوب
تلبیه‌یی قطع ایلدی واول زمانده بلال واسامه اول حضرتك خدمتنده
ایدیلر انلرك بریسی اول سرورك دوه‌سنك لجامنی طوتوب بریسی لباسی
ایله اولحضرته کولکه ایدردی واولکون منـاده برخطبه اوقیوب یوم
عرفه خطبه سنده مقرر بیوردیغی اوزره تحریم دماء واموال وعراضی
ابلغ وجهله مکرر قیلدی وامر بیوردیکه سلطانك کلامنی استماع
وامرینه اطاعت ایدك مادامکه کتاب اللهه سزی دعوت ایلیه
وبیوردیکه مناسك حجی بندن ایوجه اوکرنکز شایدکه بوسنه‌دنصکره
حج ایده میم وخروج دجالدن وانك کیفیت وشکل وشمائلندن خلقه
خبر ویروب انذار ایلدی وبوخطبه‌ده بیوردیکه حق تعالی زمین
وآسمانی خلق ایتدیکی کون زمان نه هیئتده ایسه شمدی ینه اول هیئته
رجوع ایتمشدر بر ییل اون ایکی آیدر اول جمله‌دن بربرینی متوالی اوچ آیکه
ذی القعده وذی الحجه ومحرمدر اشهر حرمدر واشهر حرمدن منفرد برآی
دخی رجب مضردر جمادی الآخره ایله شعبانك اراسنده‌در وبیوردیکه
تیز اوله که سز پروردکاریکزه ایرشه‌سز وپروردکاریکز سزدن اعمالکزی
سؤال ایده‌جکدر پس کرکدرکه بندنصکره بربریکزایله مقاتله
وبربریکزك بوینی اورمغله ضلالت وکمراهلق یولنه کتمیه‌سز
(الاهل بلغت) اصحاب ایتدیلر بلی یارسول الله تمام تبلیغ
ایده‌جکاری بزه تبلیغ ایتدك حضرت ایتدی الهی شاهد اول وینه
ایتدی کرکدرکه بومجلسده حاضر اولانلریکز حاضر اولمیانلریکزه
بندن ایشتدیککز کلاملری نقل ایده‌لر زیرا محققدرکه بوسوزلری سزدن
ایشیدنلردن نیجه کیمسه‌لر اولورکه بوسوزلری بندن ایشیدنلردن زیاده

حفظ وضبط ایدرلراندنصکره حضرت قربان یرینه کلدی تاقربان
ایلیه حضرتك مدینه دن کتوردیکی دوه‌لرایله علی مرتضانك یمندن
کتوردیکی دوه‌لرك مجموعی یوزدوه‌ایدی اول دوه‌لرك آلتمش اوچنی حضرت
مبارك الیله بوغازلدی اول قربانلر کندی عمرنك سنه‌لری عددینه موافق
دوشدی واوتوز یدیسنی دخی علی‌یه امر ایلدی علی بوغازلدی ومبارك
باشنی تراش ایدوب موی مطهربنی قسمت ایلدی ومبارك باشنك نصفی
مقدارینك قیللربنی ابوطلحهٔ انصاریه ویردی وبرنصفنك قیللربنی
زوجات مطهراته ویردی وتمام یارانك هربرینه مرتبه‌لری مقدرانجه
برقیل وایکیشرقیل ویردی وایدرلرکه خالدبن الولید حضرتدن
استدعا ایلدیکه ناصیهٔ مبارکیکك قیللربنی بکاارزانی بیورتانی تبرك
ایدوب حرزجانم قیلم (بیت) زلف بریده راچوکنی تارتار بخش ❊
تاری بعاشقان سیه روزکار بخش ❊ اول سرورخالدك ملتمسنی مبذول
طوتوب ناصیه سنك قیلنی اکاویردی خالد دخی اول قیللری طاقیه سی
ایچره تعبیه ایدوب اندنصکره هردشمنه که حمله ایدردی مظفرومنصور
اواوردی ومنقولدرکه حضرت کندی خاتونلری ایچون بردوه قربان
ایلدی وایدرلرکه اولکون ایکی قیون دخی ذبح بیوردی واصحابك
بعضیسی باشلربنی تراش ایدوب بعضیسی قیللربنی قرقدیلرو باشلربنی
تراش ایدنلره اوچکره مغفرت ورحتله دعاایلدی وقرقانلره برکره دعا
ایلدی نتکم حدیبیه کوننده ایتمشیدی وامر ایتدی قربان ایتدیکی
دوه‌لرینك هربرندن برپاره کسوب برچوملکده پشردیلروانك اتندن
وشورباسندن علی مرتضی ایله تناول ایتدیلرچون هدیده علی‌بی
کندویه شریك قیلشیدی پس علی‌یه بیوردی تااول قربانلرك اتلربنی
ودریلربنی وچوللربنی خلقه قسمت ایلدی وقصابه اول نسنه‌لردن
هیچ ویرمدی بلکه غیری نسنه‌لردن اکا اجرتنی انعام بیوردی وخلقه
خبرویردیکه عرفاتك هریری موقفدر الابطن عرنه دکل ومزدلفه‌نك
هریری موقفدر الابطن محسردکل ومنانك هریری ومکه‌نك زقاقلری
دوکلی قربان یریدراندنصکره عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها
اول سروری مطیب قیلدی برطیب ایله که انده مسك وارایدی پس
احرامدن چیقوب حلال اولدی واندنصکره سوار اولوب اوله

نمازندن مقدم مكه‌یه داخل اولدی وسواراولدیغی حالده افاضه طوافی
ایلدی و بوطوافه طواف صدر دخی دیرلر وچاه زمزمه یقین واروب
ایتدی ای بنی عبدالمطلب چكوك چاه زمزمدن اكرخلقك اوزریكزه
ازدحامی خوفی اولمیایدی چاه زمزمدن بن دخی چكردم پس اوحضرتك
قاتنه بر قوغه صو كتوردیلر اول صودن ایچدی ونبیذ سقایه‌یه دخی
رغبت بیوردی وعایشهٔ صدیقه اولكون حیضدن طاهر اولوب بیت
كعبه‌یی طواف ایلدی واولكون حضرتدن سؤال ایتدیلركه حلقك یعنی
تراش اولمقك ذبح اوزره وذبحك رمی اوزره و طواف افاضه‌نك رمی
اوزره تقدمندن حضرت دوكلی بومسئله‌لرك جوابنده حرج واثم یوقدر
دیو جواب بیوردی پس جمعه ایرتسی كونك باقیسنده و یكشنبه
كیجه‌سنده و یكشنبه ودوشنبه كونلرنده وسه‌شنبه كیجه‌سنده وسه‌شنبه
كوننده منیده اقامت بیوردی و بواوچ كونلره ایام منی وایام تشریق
دیرلر و بواوچ كون ایچنده هركون وقت زوالدنصكره هرجمره ایچون
یدیشرطاش آتدی وابتدا مسجد خیفك یاننده اولان جمره‌یی آتدی
واول وقتده دعا ایتمك ایچون اول جمره یاننده توقف بیوردی وجمرهٔ
وسطایی دخی بوطریقه اوزره آتدی اندنصكره جمرة العقبه رمیته
قیام بیوردی واول جمره‌ده دعا ایچون توقف بیورمدی وهر جمره‌یی
آتدقجه برتكبیر ایلدی وایدرلركه عیدك ایكنجی كونی یكشنبه كونكه اكا
یوم الرؤس دیرلر اولكون حضرت برخطبه اوقودی وایرتسی كونكه
عیدك اوچنجی كونیدر اكا یوم الاكارع دیرلر برخطبه دخی اوقودی
واول خطبه‌ده ذوی الارحامه ایلك ایدك دیو خلقه وصیت بیوردی
وعباس بن عبدالمطلب رضی الله تعالی عنه سقایهٔ زمزم مصلحتی ایچون
مكه‌ده كیجه‌لمكه حضرتدن دستور دیلدی حضرت اذن ویردی و ایام
تشریقك آخری سه‌شنبه كونیكه اول كونه یوم النفر دیرلر حضرت
محصب دیدكاری موضعه كه اكا ابطح دخی دیرلر تشریف بیوردی
واول موضعه تشریفدن بركون مقدم اسامه‌یه بیورمشدیكه یارین
محصبده بنی كنانه خیفنك قربنده نزول بیورسم كركدر حضرتك
آزادلی قولی ابورافع كندویه امر اولنمقسزین اتفاقی خیمه‌یی حضرتك
اول دیدیكی موضعه قورمشیدی (القصه) چهارشنبه كیجه‌سی

محصبده کیجه‌لیوب خلقه امر ایتدیکه بیت کعبه‌یی طواف ایتمدکجه مکه‌دن چیقوب کیتمیه‌لر وچهارشنبه کون علی السحر سعادتله کندوسی مکه‌یه کلوب طلوع صبحدن مقدم طواف وداعی ایلدی و مکه‌نك اشاغی طرفندن کدا دیدکلری یولدن مدینه جانبنه توجه بیوردی وحجة الوداعده حضرت مکه‌ده اون کون اوتوردی واول کونلرده نمازی قصر ایلدی وهر قصر ایله قیلدیغی نمازدنصکره (اتموا صلوتکم یا اهل مکة فانا قوم سفر) دیر ایدی و اثناء مراجعتده نواحی جحفه‌دن غدیرخم قوناغنده اویله نمازینی اول وقتنده قلدقدنصکره یاران طرفنه توجه ایدوب (الست اولی بالمؤمنین من انفسهم) یعنی بن مؤمنلره کندونفسلرندن اولی دکلمیم دیدی و بر روایت دخی اولدرکه بیوردی کو یا بنی عالم بقایه دعوت ایتدیلر و بن دخی اجابت ایدوب عالم بقایه کیده‌جك اولدم بیلك وآکاه اولك که بن سزك اراکزده ایکی عظیم نسنه قودمکه بر برندن عظیم در بریسی قران و بریسی اهل بیتم پس بندنصکره کورك واحتیاط ایدك که اول ایکی امرده نه یوزدن سلوك ایده‌سه کز کرکدر وانلرك حقوقنه نه کیفیت ایله رعایت قیلسه‌کز کرکدر واول ایکی امر هرکز بر برندن جدا اولماسه کرکدر تا کوثر حوضنك کنارنده بکا ایرشنجه اندنصکره ایتدی تحقیقا که حق تعالی بنم مولامدر و بن جمیع مؤمنلرك مولاسیم اندنصکره علینك الینی طوتوب ایتدی (من کنت مولاه فعلی مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه واخذل من اخذله وانصر من نصره وادر الحق معه حیث کان) مرویدر که قدوهٔ اصحاب عمر بن خطاب ایتدی ای علی هر مؤمن ومؤمنه‌نك مولاسی اولدك (شعر) روا ز برای سردین خویش تاجی ساز ❊ زخاکپای جوانمرد وال من والاه ❊ زدل عداوت اودور دار تانه خوری ❊ زتیغ لفظ نبی زخم عاداه من عاداه ❊ روایتده کتورمشلردرکه حجة الوداعدن مراجعت بیوردقده بر کیجه ذوالحلیفه‌ده کیجه‌لدی ایرتسی کون معرس یولندن مدینه داخل اولدی مبارك کوزی مدینه‌نك سوادینی کوردکده دیدی (لا اله الا الله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد وهو علی کل شیٔ قدیر آیبون تائبون عابدون ساجدون لربنا حامدون صدق الله وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب

وحده (و بو سالده پيغمبر صلى الله عليه وسلم جرير بن عبد الله بجلى بى
نسل تبعه‌دن ذوالكلاع بن ناكور بن حبيبه كوندردیكه طائف بكارندن
بربك ايدى ومذكور ذوالكلاع تكبر يلق دعواسى ايدردى وچوق خلق
اكا اينانمشلر ومطيع اولمشلر ايدى نقدر جرير اكا واروب هنوز انك قاتنده ايكن
حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم وفات ايلدى وذوالكلاع تا عمر بن خطاب
رضى الله تعالى عنه زمانه‌دك كفراوزرينه مصر اولوب قالدى عمرك خلافتى
ايامنده مدينه يه كلدى وانك خدمتنده اون سكز بيك غلامى وار ايدى ذوالكلاع
جمله غلاملرى ايله براوغوردن مسلمان اولديلر واول جمله‌دن درت بيك
غلامى آزاد ايلدى عمر ايتدى اى ذوالكلاع باقى قلان غلاملريكى
بكا ويرانلرك بهالرينك ايكى دانكنى سكا نقد ويره‌يم وايكى دانكنى
دخى يمن عاملنه مكتوب يازه‌يم سكا ويرسون وايكى دانكنى شام حاكمى
ويرسون ذوالكلاع ايتدى بكا بوكون مهلت ويرتا فكر ايده‌يم چون
منزلنه كلدى باقى قلان غلاملرينى دخى آزاد ايلدى ايرتسى كون
امير المؤمنين عمرك مجلسنه كلدى عمراندن سؤال ايتديكه رأى وفكرك
نه ده قرار ايلدى ذوالكلاع ايتدى حق تعالى بكا وانلره بكرك اولانى
اختيار ايلدى عمر ايتدى نيجه ذوالكلاع ايتدى جمله سنى حق تعالينك
رضاسيچون آزاد ايلدم عمر فاروق كا تحسين ايدوب كوزل صواب ايتمش سن
ديدى اندنصكره ايتدى يا امير المؤمنين بنم بر عظيم كناهم وار دركان
ايتمزنكه حق تعالى انى عفو ايليه عمر ايتدى ديديكك قنغى كناهدر
ذوالكلاع ايتدى بر كون بكا عبادت ايدن جماعتدن اختفا ايتدم
اندنصكره بر يوكسك مكاندن كندومى انلره كوستردم چون بنى كورديلر
يوز بيكه قريب كشى بكا سجده ايتديلر عمر ايتدى اخلاصله توبه وحق
تعالينك دركاهنه انابت قيل اخلاصله توبه ايتمك وكوكلى كناهدن
قوپارمق حق تعالينك مغفرتنه اميد وارلغه سبب اوله بيلور كنا هنه
قدر عظيم وچوق اولور ايسه ده علوان بن داودر وايت ايدر كندو قومندن
بر كشيدن كه ايتدى ايام جاهليتده بنم قبيله م بنى اهلى هديه‌لر ايله ذوالكلاع
قاتنه كوندرديلر و بر ييل انك قصرى حواليسنده طولاشدم انكله ملاقات
ميسر اولمادى اندنصكره كوردم قصرى باشندن خلقه كوروندى انك
قومندن انى كوروب سجده ايتمدك كيمسه قالمادى جمله سى اكا سجده

ایتدیلر بر مدتدنصکره انی کوردمکه مسلمان اولمش وسلطنتی ترك ایتمش
وبردرهملك آت الوب آنبنك ترکبسنه آصمش وبو ابیاتی اوقویوب
کیدر (شعر) اف للدنیا اذا کانت کذا ❊ انا منها کل یوم فی اذا ❊ قد کنت
اذا قیل من ❊ انعم الناس معاشا قیل ذا ❊ ثم بدلت بعیشی شقوة ❊ حبذا
هذا شقاء حبذا ❊ وبوسالده پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم
اوغلی ابراهیم وفات ایلدی واولکون کون طوتلدی خلق ایتدیلر
کون ابراهیمك فوتی ایچون طوتلدی بوسوز حضرتك سمعنه ایرشدکده
منبره چیقوب خدای تعالی یه حمد وثنا ایتدکدنصکره ایتدی تحقیق
بودرکه آی وکونش حق تعالینك نشانه لرندن ایکی نشانه در برکیسه نك
حیاتی ایچون ومماتی ایچون طوتلمزلکن حق تعالینك قوللرینی قورقودرلر
پس چون کوره سزکه آی وکونش طوتلدی حق تعالی یی ذکر ایدوب
صدقه واعتاقه مشغول اوله سز وابراهیمك وفاتی قصه سنك شرحی
وحضرتك اکا اغلمه سی بوکتابدن محلنده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی
❊ وبوسالده جبرائیل علیه السلام بر کشی صورتنده که انك اباسلری
بغایت بیاض وقیللری بغایت سیاه وقوقوسی بغایت خوش وبوزی
بغایت خوب ایدی کلوب پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم مجلسنه
داخل اولدی شویلکه مجلسده حاضر اولنلر انی کوردیلر وانك حالندن
تعجب ایلدیلر زیرا انده علامت سفر یوغیدی که تامسافردر دیو حکم
ایده لر وانی کورنلردن هیچ برکیسه انك کیم ایدیکنی بلمدیکه تافلانیدر اودر
دیه لر چون یقین کلدی السلام علیك یا محمد دیوب شویله اوتوردیکه
دیزلری حضرتك دیزلرینه متصل ایدی حضرت انك سلامنی رد
ایتدکدنصکره اللرینی حضرتك او یلقلری اوزره قیوب ایمان واسلام
واحسان وقیامتك علامتلرندن سؤال ایتدی اول حضرت دخی
جمله سؤاللرینه جواب ویردکده مجلسندن قالقوب طشره کتدی سید
عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی وارك اول کشی یی کتورك یاران طشره
چیقوب اولقدر که آرادیلر بوله مدیلر حضرت ایتدی بو جبرائیلدر هر بارکه
بنم قاتمه کلوردی نه صورتده اولسه اکلایوب بیلوردم الا که بونوبت بیله مدم
وچون غائب اولدی بلدمکه جبرائیلدر وبر روایت دخی اولدر که
اوچکوندنصکره عمر بن خطابه ایتدی یا عمر اول بکا مسائل سؤال ایدن

كشي كيم ايدي بيلكي عمر ايدي الله ورسولي اعلمدر حضرت ايتدي جبرائيلدر سزه دين تعليم ايتمكه كلدي

﴿هجرتدن اون برنجي سنه نك وقايعي واول حضرتنك مرض موتي ووفاتي واكا متعلق اولان امور بيان اولنور﴾

ارباب سير رحمهم الله تعالى كتورمشلردر چون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حجة الوداعدن كيرو دونوب مدينه يه كلدي مرض موتدن غيري برخسته لك ايله مريض اولدي حضرتنك خسته لكي اطراف وجوانبده شايع اولوب بعضي كيمسه لرده نبوت داعيه سي ظاهر اولدي مسيلة بن ثمامه حنفيه كبي وطليحة بن خويلد اسدي واسود ابن كعب عنسي كبي وبر عورت دخي كه انك نامي سجاح بنت الحارث تميميه ايدي ومسيلمه يه رحمان يمامه ديرلردي زيرا مسيلمه ديرايديكه بكا وحي كتورن شخصك ادي رحماندر وانك قصه سي شرحي اولدركه هجرتدن اونجي سنه ده مسيلمه بني حنيفه جماعتيله مدينه يه كلدي وچون قومي حضرتنك مجلسنه داخل اولوب مسلمان اولديلر مسيلمه تخلف ايدوب منزلنده توقف ايلدي وايتدي اكر محمد كندندنصكره حكومت امريني بكا تفويض ايدرسه اكا متابعت ايدرم واول سرور ياراندن بعض كيمسه لرايله كه ثابت بن قيس بن شماس اول جمله دن ايدي قالقوب مسيلمه نك منزلنه وارديلر وحضرتنك مبارك النده برخرما دالي وار ايدي ومسيلمه قومي اراسنده اوتورمش ايدي سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم واروب مسيلمه نك باشي اوجنه طوردي وايتدي اكر بندن بو خرما دالني استه سك سكا ويرمزين وسن حق تعالينك سكا تقدير ايتديكي نسنه يي تجاوز ايده مزسن واكر بندنصكره صاغ قالور ايسك حق تعالى البته سني هلاك ايدر وبدرستي بن كمان ايدرمكه سن اول كيمسه سنكه اني وانك شاننده اوله جق نسنه لري بكا واقعه ده كوستردیلر وحالبوكه حضرت واقعه سنده كورمشيديكه اللرنده ايكي التون بلازك وار ايدي اوحالدن حضرت غمكين اولدي بنه اول واقعه ده حضرته الهام ايتديلركه اول بلازكلره اوفور راوي ايدر اول سرور ايتدي چون اول بلازكلرك اوزرينه اوفوردم همانده ايكيسي دخي نابديد اولدي واول واقعه يي تعبير ايتدم ايكي كذابله كه بريسي صاحب صنعا يعني اسود بريسي

دخی صاحب یمامه یعنی مسیله‌در (و بر روایت دخی اولدر که مسیله حضرته
ایمان کتوردی و استدعا قیلدیکه حضرت کندیدن صکره حکومت
امرینی اکا تفویض قیله حضرت التماسنی قبول ایتمدی پس ولایتنه
وارد قده مرتد اولوب دعوای نبوت ایلدی و پیغمبره صلی الله تعالی
علیه وسلم بر نامه یازدی بو اسلوب اوزره که خدانك رسولی مسیله
جانبندن یازلمشدر بو مکتوب محمد رسول اللهه امابعد زمینك نصفی
بنمدر ونصفی قریشکدر الکن قریش تعدی وتجاوز ایدرلر واول مکتوبی
ایکی کشینك النه ویروب او لحضرته کوندردی اول سرور چون
مکتوبك مضمونه واقف اولدی اول مکتوبی کتورن ایکی کشیدن سؤال
ایتدیکه بنم رسالتمه اعتقادیکز وارمیدر انلر ایتدیلر بلی واردر حضرت
ایتدی مسیله حقنده نه اعتقاددهسز انلر ایتدیلر مسیله نبوتده سنك
شریککدر حضرت تبسم بیوروب ایتدی اکر ایلچی دکل ایمشسه ایدیکز
بن سزك بوینکزی اوروردم پس امر ایتدی مسیله‌نك مکتوبنه جواب یازدیلر
بو طریقه اوزره که (بو مکتوب محمد رسول الله جانبندن یازلمشدر
مسیلهٔ کذابه امابعد تحقیق بودرکه زمین حق تعالیکدر دیلدیکنه
ویرر وخیر اوعاقبت پرهیزکارلرکدر اهل یمامه‌یی هلاك ایتدك حق تعالی
سنی وسکا تابع اولنلری هلاك ایلسون (نقلدر که مسیله کفری اوزره
مصر اولدی وچون حضرت دار دنیادن رحلت ایلدی انك کاری
بر مرتبه‌یه واردیکه یوز بیکدن زیاده کیمسه‌لر اکا ایمان کتوردیلر
وکلمات مموهه ومزخرفه‌یی بربره کتوروب کلام الله دردیو خلقه اوقوردی
ومعجزات نبویه‌نك عکسی خوارق عاداتی حق تعالی انك الندن اظهار
ایلدی اندن ظاهر اولان عجایب احوال استدراج و یاخود سحر وشعبده
ایدی وایدرلر که مسیله علم نیرنجاتی زیاده ایو بیلوردی وبعضیلر بویله
دیمشلردر که ابتدا اغزی طار شیشه‌یه یومورطه ادخال ایدن وقطع اولنمش
قوش قنادینی وصل ایدن مسیله ایدی ودعوی ایدردیکه سوداو
کیکلر طاغدن اینوب قاتمه کلورلر بن انلرك سودلرینی صغارم دیرایدی
منقولدرکه برعورت انك قاتنه واروب ایتدی حق تعالیدن دعا ایدیورکه
بزم صولریمزده وخرما اغاجلریمزده برکت پیدا اوله زیرا محمد کندی قومنه
دعا ایدردی وانك دعاسی سببی ایله انلرك قیولرینك صوبی زیاده اولوردی

مسیلمه ایتدی محمد نه کیفیتله دعا ایدردی عورت ایتدی قیودن
برقوغه صو چیقارایدی واول صوبك اوزرینه دعا اوقیوردی
واول صو ایله مضمضه ایدوب مضمضه ایتدیکی صوبی قیویه
دوکر ایدی اول قیونك صوبی چوق اولوردی مسیلمه دخی اویله
ایلدی مسیلمه نك دعا و مضمضه ایتدیکی صوبی هرقنغی قیویه دوکسه اول
قیونك صوبی قعر زمینه باتوب غائب اولوردی و برکشی مسیلمه قاتنه واروب
ایتدی بنم اوغلومه برکت ایله دعا قیلویر زیرا محمد اصحابنك اولادینه برکتله
دعا ایدردی مسیلمه اول اوغلانه دعا ایدوب باشنی صغادی اول اوغلانك
باشی کل اولدی و هرکوچك اوغلانجق که مسیلمه نك قاتنه کتوررلر ایدی
و مسیلمه نك باشنی ایله مسح ایدردی و یاخود پارماغنی اغزینه صوقارایدی
اول اوغلانجغك باشی کل اولوردی و یاخود دیلنده لکنت پیدا اولوردی
مسیلمه برنوبت بربوستاننده آبدست الدی وانك استعمال ایتدیکی
آبدست صوبنی اول بوستانه صاچدیلر بردخی اول بوستانده اوت بتمدی
سهیلی نقل ایدرکه بنی حنیفه قومندن برشاعر مسیلمه قتل اولندقده
انك مرثیه سنده دیمشدرکه (شعر) لهفی علیك ابا ثمامه * لهفی
علی رکنی یمامه * کم آیة لك فیهم * کالشمس تطلع من غمامه * سهیلی
ایدر بوشاعر یلان سویلمشدر زیرا انك آیاتی بالجمله منكوس و معكوس
ایدی برقومك قیوسنه تبرك ایچون انك نامبارك اغزی یارینی القا ایدرلر ایدی
اول قیونك طتلو صوبی آجی اولوردی و براوغلانجغك باشنه نامبارك النی
سورسه باشی کل اولوردی و برنوبت برکشی اکا ایتدی ایکی اوغلانجغم
واردر انلرك حقنده برکت دعاسی قیلویر مسیلمه دعا ایلدی اول کشی
منزلنه واروب کوردیکه اوغلانلرینك بربنی قورد یمش و بریسی قیویه
دوشوب هلاك اولمش و برکیمسه نك دخی کوزلری اغریوب مسیلمه دن واروب
شفا طلب ایلدی مسیلمه النی انك کوزلرینه سوردی فی الحال ایکی
کوزلری اغاروب اعمی اولدی (القصه ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه
کندی خلافتی زماننده خالد بن الولیدی یکرمی بیکه قریب لشکر ایله
مسیلمه نك اوزرینه کوندردی مسیلمه نك قرق بیك جنکاور لشکری
وار ایدی ایکی لشکر اراسنده مقاتلهٔ عظیمه واقع اولدی شویلکه
اون بیك ار مسیلمه نك لشکرندن و بیك ار خالدك لشکرندن مقتول

اولدی ابتدا هزیمت مسلمانلره واقع اولدی شو یله که مسیلمه نك لشکری خالدك
خیمه سنه کیروب ضبط ایتدیلر آخرکار (الاسلام یعلو ولا یعلی) مقتضاسیله
ثابت بن قیس بن شماسك وامیرالمؤمنین عمرك قرنداشی زید بن الخطابك
و انسك قرنداشی براء بن مالکك دلاورلکاری واسطه سیله آخر کفار
منهزم اولوب مسیلمه بر جماعتله قاچدی واروب بر بوستانه صغندی
اهل اسلامدن بر کروه انك اردینه دوشدیلر وحمزه نك قاتلی وحشی
اول کروهله بله ایدی مسیلمه یه بر حربه آتدی وانصاردن بر کشی دخی اکا
بر قلیج اوردی مسیلمه بو ایکی زخمدن مقتول اولدی وحشیدن منقولدر که اول
انصاری یه (ربك اعلم اینا قتله) دیدی ووحشیدن بر روایت دخی اولدر که
ایتدی کفرحالنده خلقك یکرکنی یعنی حمزه یی قتل ایتدم واسلام هنکامنده
خلقك بدترینی یعنی مسیلمه یی اولدردم وایدرلر که مسیلمه نك قومندن
بر عورت فریاد ایدوب ایتدی (وآه امیرالمؤمنیناه قد قتله العبد الاسود)
روایتده کتورمشلر که اول فتح جلیل خالده میسر اولدقدنصکره خالد
ابن ولید بنی حنیفه دن بر کوروهی خلیفهء رسول الله ابو بکر صدیق
حضورینه کوندردی ابو بکر انلردن سؤال ایتدیکه مسیله هیچ سزه
بر نسنه اوقورمیدی انلر ایتدیلر بلی بو کلماتی اوقورایدی (یا ضفدع نقی
نقی الی کم تنقین لاشراب تشربین ولا الماء تکدرین ولا الطین تفارقین
ولا العذوبة تمنعین لنا نصف الارض ولقریش نصف ولکن قریش
قوم یعتدون) وایدرلر که بر نوبت مسیلمه نك عندنده والذاریات سوره
سنك اوائلنی اوقودیلر انك مقابله سنده بو کلماتی جمع وتألیف ایلدی
(والذارعات زرعا والحاصدات حصدا فالذاریات قمحا فالطاحنات
طحنا فالخابزات خبزا فالثاردات ثردا فاللاقمات لقما اهالة وسمنا ولقد
فضلتم علی اهل الوبر وما سبقکم اهل المدر) ابو بکر صدیق بو کلمات
باطله دن تعجب ایدوب ایتدی مسیلمه بو نوع کلماتله سزی کمراه ایتمشیدی

❊ اما سجاح بنی تغلبده دعوای نبوت ایلدی بر قوم اکا طاپدیلر
مسیلمه قورقدیکه اکر سجاحه تعرض ایدرسه بر جماعت انکله اتفاق
ایدوب کندی یه غالب اولورلر پس سجاحك قاتنه هدیه ایله بر کیسه
کوندروب انی کورمکه دیلدی سجاح دخی انلرك دیلکنی قبول
ایدوب مسیلمه قاتنه کلوب وارلرنده عقد مناکحه واقع اولدی وانك کابینی

اولمغیچون صباح و یاقسونه زلرینی اسقاط ایلدی روایتده کتورمشلردرکه
سجاح مسیلمه دنصکره معاویه نك حکومتی زماننه دك تعیش ایدوب اول
زمانده مسلمان اولوب مقبول الاسلام اولدی ❊ واما اسود اکا ذا الخمار دیرلردی
خاء معجمه ایله یرایوزینی برخمار ایله ستر ایدردی و بعضیلر ایتدیلر ذو الخمار
شیطانك اسمیدر و بعض اهل سیر ذو الخمار کلمه سنی تصحیف ایدوب حاء
مهمله ایله ذا الحمار دردیدیلر ووجه تسمیه بودرکه مذکور ذو الحمار بکا
غائبدن ظاهر اولان شخص برحماره بنوب بزه کلوردیرایدی وایدرلرکه
مذکور ذا الحمار کاهن ایدی و بغایت مشعبد ایدی واندن امور عجیبه
ظاهر اولوردی وسوزلریله قلوب ناسی تسخیر ایدردی مرویدرکه انك
ایکی شیطانی وار ایدی برینه سحیق و برنه شقیق دیرلردی واول شیطانلر
خلق اراسنده ظهور ایده جك امور غیبدن اکا خبر ویررلردی بازانکه
پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم صنعاء یمنده عاملی ایدی وفات ایلدی
بازانك وفاتندن اسود خبردار اولدقده کندی اتباعیله خروج ایدوب
صنعا اهلنه غالب اولدی واول مملکتی حیطهٔ تصرفنه کتوری و بازانك
زوجه سی مرزبانه یی کندویه تزویج ایلدی فروة بن مسیك که مراد
قبیله سی اوزره حضرت رسولك عاملی ایدی اول حضرته برمکتوب یازوب
کیفیت واقعه یی اعلام ایلدی ومعاذ بن جبل که یمن نواحیسنده ایدی
قاچدی ومأربده ابوموسی الاشعری قاتنه واردی واسودك واقعه سندن
اکا خبر ویردی پس ایکیسی دخی اتفاق ایدوب کندیلرینی حضرموته
دوشوردیلر وچون بو خبر پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم ایرشدی اول
جماعته نامه یازوب بیوردیکه اتفاق ایدوب نه طریقله قادر اولورسه کز
اسودك شرینی دفع ایده سز امر موجبنجه اول جماعت برمحلده جمع
اولدیلر ومرزبانه یه خبر کوندردیلر که بو شخص یعنی اسود سنك باباکی
و زوجکی قتل ایتمشدر انکله نیجه زندکانی ایده بیلورسن وانکله دوستلق
ودشمنلکدن نه مقامده سن مرزبانه دخی انلره خبر کوندردیکه اسود بکا
ابغض خلق الله در یعنی دنیاده اندن بر ترد شمنم یوقدر ومرزبانه عمیسی
اوغلی فیروز دیلمی یه خبر کوندردی ودادویه نام برشخصه دخی خبر
کوندردی انلره وغیریلرینه دخی وعده ویردیکه سز فلان کیجه کلوب اسودك
خانه سی دیواربنی دلوب ایچرو کیره سز واسودی ایقوده ایکن اولدره سز

ن بو خصوصده سزكله متفقم چون دیدیكی كیجه اولدی مرزبانه اسوده تحملندن زیاده كسكین شراب ایچروب مست اولدی و بیهوش اولوب یاتدی وانك قپوسنده بیك كشی پاسبانلق ایدرلردی فیروز برجماعتله كلوب دیواری دلدیلر وایچرو كیروب اسودك باشنی بدنندن جدا قیلدیلر واو حالده اسود دن صغرآوازی كبی برمهیب آواز كلدی قپوده اولان پاسبانلر ایشیدوب نه حالدردیو ایچرو سكرتدیلر مرزبانه انلری قارشولیوب طشره چقدی وخاموش اولك كه پیغمبریكزه وحی كلدی دیدی وچون صبح صادق طلوع ایتدی مؤزن اولحاله واقف اولوب اذان اوقومغه قیام ایتدیكده (اشهد ان محمدا رسول الله) دنصكره (وان عبهلة كذاب) دیدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم عاملری اول سروره مكتوب كوندروب بو احوالی اعلام ایتدیلر وبو خبر مدینه یه حضرتك وفاتندنصكره ارشدی اما حضرته بو واقعه نك كیفیتی وفاتندن بركون مقدم وحی ایله معلوم اولمشیدی ویارانه اعلام ایدوب بوكیجه اسود قتل اولندی وانی اهل بیت مبارك دن برمبارك ارقتل ایلدی دیدی اولحضرتدن سؤال ایلدیلر كه اسودی قتل ایدن كشینك آدی ندر حضرت ایتدی فیروز فاز فیروز و برروایت دخی اولدكه رسولك صلی الله علیه وسلم عاملری براشكر جمع ایدوب حضرتك وفاتندنصكره ابو بكرن رضی الله عنه مدد طلب ایتدیلر ابو بكر دخی عكرمةبن ابو جهلی اهل اسلامدن بركروه ایله انلرك امدادینه كوندردی وعكرمه انلره واصل اولمازدن مقدم یمن عاملرندن زیاد بن لبید اسودك اوزرینه شبیخون ایلدی وانك اشكری عظماسندن نیجه كیمسه لری قتل ایلدی وبو فرصتده عكرمه ایرشدی ونجیر حصنی قربنده بربرلرینه مقابل اولدیلر چون صباح اولدی مقاتلهٔ شدیده ایتدیلر ومشركاره هزیمت واقع اولدی وفیروز اسودی قتل ایلدی ومحدثلردن واهل سیردن برجماعت بوروایتی تصحیح وترجیح ایتمشلردركه اسودك قتلی ابو بكرك خلافتی زماننده واقع اولمشدر واما اكثر محدثین واهل سیر سابقا ذكر اولنان روایتی تصحیح ایتمشلردر والله اعلم (واما طلیحه بنی اسد قبیله سنده ظهور ایلدی واكا پیغمبرك وفاتندنصكره برخروج ال ویردی وعیینة بن حصین فزاری فزاره قبیله سیله

مرتد اولوب زكاتی انكار ایلدیلر وطلیحه یه اینـاندیلر وطلیحه دعوی
ایدردیكه بكا جـبرائیل كلوروحی كتوررونمـازدن سجودی قالدردی
وابتـدا طلیحه دن خلقك ضلالتنه سبب اولان نسنه بو ایدیكه بركون
كندی قومیله برسفره كتمشیدی وانلرك صوبی یوغیدی وانلره صوسزلق
غالب اولدقده طلیحه ایتدی (اركبوا اعلالا واضربوا امیالا تجدوا بلالا)
یعنی بنم آتمـه سوار اولك و برقاج میل كدك صوبی بولاسز قوم دیدیكی
كبی ایتدیلر وصوبی بولدیلر اول سببله اعراب فتنه یه دوشدیلر وچون
بوخـبر ابوبكر صدیقه ایرشـدی براشكر عظیم تجهیز ایدوب خالد بن
الولیدی انلره امیرقیلدی وطلیحه جانبنه كوندردی خالد روان اولوب تاطی
قبیله سنه ایرشـدی وسلمی وآجا نام ایكی طـاغك اراسنـده لشكرگاه
دوزدی واول نواحیده مرتد اولمیوب اسـلام اوزره باقی قلان قبیله لر
كلوب اكا ملحق اولدیلر واتفاقله طلیحه نك اوزرینـه وارد یلر ارالرنده
محاربه واقع اولدی وایدرلركه اول محاربه وقتنده طلیحه بركوشه ده
اوتوروب باشنه برلباس بورینوب بكا وحی كلدی دیوافسـانه برقاج
سجعلرسـویلردی وانك سرعسـكری عیینـة بن حصین فزاری ایدی
عیینه برمقـدار جنك ایتدكدنصكره طلیحه نك قاتنـه كلوب ایتـدی
جبرائیـل كلدیمی طلیحه ایتدی كلدی عیینه ایتدی نه سویلدی طلیحه
ایتدی (ان لك رحا كرحاه وحدیثـا لاتنساه) دیدی عیینه ایتـدی كالم
بودركه عن قریب سنـك برحدیثك اوله كه انی اونتمیه سن ودونوب
قومی قاتنه واروب ایتـدی ای فزاره قومی كیرودونوب كندودیار یكزه
كیدك كه خدا حقیچون بوشخص یعنی طلیحه كذابدر پس فزاره قبیله سی
فرار اختیار ایدوب طلیحه نك لشكری بربرندن آیریلوب پریشان اولدیلر
طلیحه دخی قاچوب شامه واردی ومرتد اولان قبائل كیرو اسـلامه
كلدیلراندنصكره طلیحه دخی كلوب مسلمان اولدی ونهاوند حربنده
درجۀ شهـادته ایرشدی (وسنۀ مذكوره ماه صفرینك یكرمی التنجی
كونی حضرت صلی الله تعـالی علیه وسـلم امر ایتدیكه خلق
حاضرلنه لر واشكر جمع اولوب روم محاربه سنه كیده لرایرتسی كون اسامة بن
زیدی دعوت بیوروب ایتدی سنی بولشكره امیر قیلدم یوری تابنی نواحیسنده
باباكك قتل اولندیغی برده كفارك اوزرینه وارنلرك متاع ودیارلرینی آتشه

باقی ونیز کیت که تا بو خبر انلره واصل اولمازدن مقدم اول ارایه ایریشه سن
واکر حق تعالی سکا نصرت ویروب انلره ظفر بولور ایسك اول اراده
چوق اکلنمیوب کیرو دونه سن و کندکله قولاغوزلر وجاسوسلر کتور
واو ککجه چرخه جیلر کوندر وماه مذکورك یکرمی سکزنجی کونی
اول حضرته برمرض طاری اولدی وایرتسی کون مرضی مقرر ایکن
مبارك الیله براوا عقد ایدوب ایتدی (اغز بسم الله وفی سبیل الله فقاتل
من کفر بالله) پس اسامه لوایی الوب طشره چیقدی ولوایی بریدة
ابن الحصیبه ویروب انی سنجاقدار ایلدی وجرف دیدکلری محلده توقف
ایلدی لشکر جمع اولالر واعیان مهاجر وانصار ابو بکر صدیق کبی وعمر
فاروق وعثمان ذی النورین وسعد بن ابی وقاص وابو عبیدة بن الجراح
وسعد بن زید وقتادة بن النعمان وسلمة بن اسلم کبی اولولردوکلی اول
لشکرده اسامه یه رفیق اولمغه مأمور اولدیلر بو صورت خلقك بعضیسنه
کوچ کلوب طعن طریقیله بوغلامی یعنی اسامه یی پیغمبر صلی الله علیه
وسلم اشراف مهاجر وانصارك اوزرلرینه امیر ایلدی دیدیلر بو جماعتك
بو سوزلری حضرتك سمع شریفنه ایرشدکده حضرت زیاده غضبه
کلوب حمی وصداعی مقرر ایکن مبارك باشنه برعصابه باغلیوب خانه دن
طشره چیقدی پس منبره عروج ایدوب حق تعالی یه حمد وثنا ایتدکدنصکره
بیوردیکه ای کروه ناس بونه سوزدرکه اسامه یی لشکره امیر ایتدیکم
ایچون سزك بعضیلریکزدن بنم قولاغمه ایرشمشدر اکر سز بو کون
اسامه نك امیرلکنه طعن ایتدیکز ایسه بوندن مقدم مؤته غزاسنده امیر
اولان انك باباسی زیدك امیرلکنه البته طعن ایتمش سکزدر خدا
حقیچون زید امارته لایق کشی ایدی وانك اوغلی اسامه دخی امارته
لایق برکشیدر زید بکا خلقك سوکلوسی ایدی واوغلی اسامه دخی
خلق ایچنده سودکلریمك بریسیدر وایکیسی دخی مظنهٔ جمیع خیرات
وحسنات کیمسه لردر پس انك حقنده بنم وصیتمی خوشلوغله قبول
ایدك وانك حقنده ایولك مراسمنی یرینه کتورك اول سزك خیرلولریکزدندر
دیدی ومنبردن اشاغی اینوب سعادتله خانه سنه کتدی (وایدرلرکه بوامر
ماه ربیع اولك طقوزنجی کونی دوشنبه کونی ایدی واسامه ایله کیده جك
مسلمانلر کلوب حضرته وداع ایدوب لشکرکاهه کتدیلر ورسول الله

صلى الله عليه وسلم مرض آغرلغنده ایدی واسامه نك لشكر بنی كوندرك كتسونلر دیرایدی وپكشنبه كونی اولدقده حضرتك مرضی خیلی مشتد اولدی واسامه كندو لشكر كاهندن اول حضرته وداع ایتمك قصدی ایله كلوب سرفرو ایدوب اول سرورك مبارك باشنی والنی تقبیل ایتدی پیغمبر صلى الله علیه وسلم اول ساعتده اول قدر ضعیف ایدیكه سوز سویلمكه مجالی یوغیدی مبارك اللرینی طرف آسمانه قالدیروب اسامه اوزره چكدی اسامه ایدر بیلدمكه حضرت بكا دعا ایدراندنصكره اسامه طشره چیقدی واو كیجه لشكر كاهده كیجه ایدی ایرتسی دوشنبه كون ینه كلدی حضرته برمقدار افاقت حاصل اولمش بولدی حضرت اسامه یه وداع ایدوب ایتدی (اغزعلى بركة الله) چون اسامه لشكر كاهه كلدی خلقه كوچ امر ایدوب سوار اولمق ایستدی اسامه نك اناسی ام ایمندن خبر كلدیكه رسول الله صلى الله تعالى علیه وسلم حالت نزعده در اسامه بوخبری ایشدكده كیرو دوندی واكابر صحابه دخی كیرو دوندیلر سنجاقداری بریده بن الحصیب لوایی كتوروب حضرتك حجره سی قپوسنه دیكدی چون حضرتك صلى الله تعالى علیه وسلم دفنندن فارغ اولدیلر امر خلافت ابوبكر صدیقده قرار ایلدی ابوبكر بریده یه امر ایتدیكه لوایی الوب اسامه نك قپوسنه ایلته تا اسامه پیغمبر صلى الله تعالى علیه وسلمك مقرر بیوردیغی لشكر ایله امر ایتدیكی غزایه كیده پس اسامه مدینه دن طشره چیقوب جرف دیدكاری موضعده منزل طوتدی تا خلق جمع اوله لر اول اثناده مدینه یه خبر كلدیكه قبائل عربدن بعضیلری مرتد اولدیلر ابوبكره عرض ایتدیلر كه اهل ارتدا دغائله سندن فراغ خاطر حاصل اولنجیه دك اسامه توقف ایدوب سفره كتمامسی معقولدر مبادا كه اهل ارتداد مدینه دن برعظیم لشكر چیقدیغندن خبردار اولوب دلیر اوله لر وفرصتی غنیمت بیلوب مدینه اوزرینه هجوم ایده لر واهل مدینه یه زیان ایریشه دیدیلر ابوبكر بو سوزی قبول ایتمیوب ایتدی اگر اسامه لشكرینك مدینه دن چیقمه سی سببی ایله مدینه ایچنده برنجی جانورلر لقمه سی اوله جغم بلسم رسول اللهك امرینك خلافنی جائز كورمزین اما اسامه دن دیلك ایلدیكه عمر بن خطابه دستور وره تا عمر ابوبكر قاتنده قاله پس اسامه نك اذنی

عمر اول لشکردن تخلف ایدوب مدینه ده ابو بکرك ملازمتنده قالدی وچون ماه ربیع الآخر داخل اولدی اسامه لشکری ایله ابنی جانبنه توجه ایدوب اول ولایتك قومنه ظفر بولدی وانلردن چوق کیمسه قتل ایدوب انلرك بعضی اشجار وباغات وزراعات ومنازلنی یاقدی ویقدی وکندی پدرینی قتل ایدهنی اولدردی وغنائم کثیره ایله دونوب مدینه یه کلدی اهل سیر رحمهم الله تعالی کتور مشلردر که اول حضرتك آخر عمرنده معلوم اولدیکه بوسنه ایچنده بوعالم فانیدن جوار حضرت ذوالجلاله انتقال ایتسه کرکدر لاجرم حجة الوداعده اول معنایه اشارت بیوردی وصحته ایرشمشدر که حجة الوداعده منی کونلرنده (اذا جاء نصر الله والفتح) سورهٔ کریمه سی نازل اولدی اول سرور ایتدی یاجبرائیل کویا بوعالمدن بکا کتملو اولدیغمی بیلدیرر لر جبرائیل ایتدی (وللآخرة خیر لك من الاولی) وبر روایت دخی اولدر که چون بوسوره نازل اولدی اول سرور آخرت کارینه اولکیدن زیاده جد واجتهادی التزام ایدر اولدی وایدرلر که چون بوسوره نازل اولدی حضرت چوق چوق دیر ایدی (سبحانك اللهم وبحمدك اغفرلی انك انت التواب الرحیم) یاران ایتدیلر یارسول الله اصلی ندر که بوکلماتی چوق چوق سویلر اولدك حضرت ایتدی بیلك واکاه اولك که بنی عالم عقبایه دعوت ایتدیلر دیو اغلمغه باشلدی اصحاب ایتدیلر یارسول الله اولومدن اغلرمیسکنه حق تعالی سنك کچمشکی وکله جککی علی التحقیق یارلغامشدر حضرت ایتدی (فاین حول المطلع واین ضیق القبر وظلمة اللحد واین القیمة والاحوال) ابن عباسدن مرویدر که ایتدی (اذا جاء نصر الله والفتح) سوره سی حق تعالی قاتنه رسول اللهی دعوت ایدوبدر واول حضرته دنیادن وداعدر وعبدالله بن مسعوددن مرویدر که ایتدی بزم حبیبمز وپیغمبرمز یعنی محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم وفاتندن برای مقدم موتندن بزی خبردار ایلدی یعنی خواص اصحابی ام المؤمنین عایشهٔ صدیقه نك خانه سنه دعوت ایلدی چون حضورینه واردق مبارك کوزلری بزی کوردکده اغلمغه باشلدی وغالبا اول اغلمق اول حضرتك اصحابه کمال رحم وشفقتندن ایدی واول جماعتك فراقنی تصوردن ناشی ایدی (بیت) وداع یار ودیارم چو بکذرد بخیال ❋ شود منازلم

از آب دیده ما لامال ❊ میان آتش سوزنده ممکنست آرام ❊ ولی در آتش هجران قرار وصبر محال ❊ اندنصکره ایتدی (مرحبابکم وحیاکم الله بالسلام جمعکم الله رحمکم الله حفظکم الله جبرکم الله نصرکم الله رفعکم الله وفقکم الله وقبلکم الله هداکم الله آواکم الله وقاکم الله سلمکم الله رزقکم الله) وصیت ایدرم سزه تقوی ایله وخدای تعالیدن قورقق ایله وسزی حق تعالی یه اصمرلرم وحق تعالی بی سزه خلیفه م قیلرم وسزی حق تعالینک عقابندن قورقودرم وتحقیق بودر که بن سزه انک نذیر مبینی یم سزه کرکدر که حق تعالینک عباد وبلادی ایچنده خداوند تعالی یه علو وعتو وتکبر ایتمیه سز زیرا حق تعالی بکاوسزه بیورمشدر که (تلك الدار الآخرة نجعلها للذین لا یریدون علوا فی الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقین) وبیورمشدر که (الیس فی جهنم مثوی للمتکبرین) بن ایتدم یارسول الله سنك اجلك نه زمان تمام اوله جقدر حضرت ایتدی فراق وقتی یقین کلمشدر وخدای تعالی یه وسدرة المنتهایه وجنت المأوی یه ورفیق اعلایه رجوع ایتمك زمانی یاقلشمشدر بز ایتدك یارسول الله حضرتکی کیم غسل ایدر حضرت ایتدی اهل بیتمك ارلرندن بکا اقرب اولان کیمسه غسل ایدر بز ایتدك یارسول الله سکا نه نوع جامه دن کفن ایده بز حضرت ایتدی دیلرسه کز بوکیدیکم جامه لری کفن ایده سز ودیلرسه کز مصری جامه لری یاخود حلهٔ یمنی ویاخود بیاض جامه لری کفن ایده سز بز ایتدك یارسول الله سنك نمازیکی کیم قیلر بونی دیدك واغلمغه باشلدق حضرت دخی اغلدی اندنصکره ایتدی صبر ایدك جزع قیلمك حق تعالی سزه رحمت ایلسون وکاهلریکزی یارلغه سن وپیغمبریکز قبلندن سزه جزی خیرویرسون بنی غسل وتکفین ایدك وبوخانه ده قبریمك کنارینه قوك اندنصکره طشره کیدك وبرزمان بنی تنها قوك ابتدا بنم اوزریمه نماز قیلان دوستم جبرائیل اوله کرکدر اندنصکره میکائیل اندنصکره اسرافیل اندنصکره عزرائیل ملائکه دن بر کروه عظیم ایله وبرروایت دخی اولدر که بیوردی (اول من یصلی علی ربی) یعنی اول کیمسه که اول ساعتده بنم اوزریمه رحمت خاص نازل قیلور بنم پروردکارم اوله اندنصکره جبرائیل نماز قیله اندنصکره ذکر اولنان ترتیب

اوزره اوله اندنصکره کروه کروه سزکلك و بنم اوزریمه نمازقیلك و بنی
تزکیه وفریاد ونوحه ایله متأذی قیلك وکرکدرکه ابتدا بنم اوزریمه نمازی
اهل بیتمك ارلری قیلهلر اندنصکره اهل بیتك خاتونلری قیلهلر اندنصکره
سائراصحابم قیلهلر وبنم سلامی بندن غائب اولان یارانم جماعتنه ایرشدیره
سزودینمه اقتدا ایدنلره وقیامتهدك بنم سنتمه متابعت ایدنلره بنم سلامی
ایرشدیره سز (رباعی) روزیکه زتوسلام باشدمارا ✻ آن روزفلك
غلام باشد مارا ✻ ازتونکنم توقع پرسیدن ✻ اندیشهٔ توتمام باشدمارا ✻
بزاتدك یارسول الله مبارك جسدیکی قبره کیم ایندیررحضرت ایتدی
ملائکهدن برجمع کثیر ایلهاهل بیتم ایندیررلر اول ملائکه سزی کوررلر
سزانلری کورمزسز (وسنهٔ مذکورهنك ماه صفری اواخرنده مأمور
اولدیکه بقیع غرقدمزارستاننك اهلی ایچون استغفار ایده عایشهٔ
صدیقهدن مرویدرکه ایتدی برکیجه حضرت جامه خوابندن قالقوب
لباسلرینی کیدی وطشره کتدی خادمهم بریره یه امرایتدم تاحضرتك
آردنجه کیدوب نه ارایهواردیغنی کوره بریره کتدی وحضرتکلمزدن
مقدم کیرو کلدی وایتدی اول سرور بقیع مزارستانه کیردی و برمدت
انده طور دی اندنصکره کیرودوندی اشته کلهیور چون حضرت کیرو
کلدی اکاهیچ سویلمدم تاصباح اولدی اندنصکره ایتدم یارسول الله کیجه
نهارایه کتمش ایدك حضرت ایتدی بنی بقیع مزارستانی اهلنه کوندرمشلر
ایدی تاانلرایچون مغفرت طلب ایدیوردم (وعایشهٔ صدیقه دن برروایت
دخی اولدرکه برکیجه او یقودن اویاندم واولحضرتی فراشنده بولمادم
اول سرورك آردنجه طشره چیقدم کوردمکه بقیع مزارستاننه کیرمشیدی
ودیرایدی (السلام علیکم دارقوم المؤمنین انتم لنافرط واننابکم لاحقون اللهم
لاتحرمنااجرهم ولاتفتنابعدهم اللهم اغفر لاهل بقیع الفرقد) وعایشهدن
برروایت دخی اولدرکهایتدی برکیجه نصف اللیل ایدیکه اول حضرت
فراشندن قالقوب طشره روان اولدی بن ایتدم انام بابام سکا فدا
اولسون یارسول الله نره یه کیدرسن اول سرور ایتدی بقیع مزاراستانی
اهلی اوزرینه استغفار اتمکه مأمور اولدم انلره دعا واستغفار اتمکه
کیدرم وابو رافع برروایتده ابومویهب وبرروایتده ایکیسی دخی اول
سرورك آزاد لولری ایدیلرعلی اختلاف الروایتین انلرك برسنی ویاخود

ایکیسنی حضرت یاننده الوب طشره چیقدی ابو مویهب ایدراول حضرت بقیع مزارستاننه کلدی واهل مقبره ایچون برچوق زمان دعا ایلدی وانلرك اوزرینه اوقدر دعاء خیرایلدیکه بن آرزوایدوب ایتدم نولیدی بن دخی بومقبره اهلندن اولوب بودعانك شرفیله مشرف اولیدم اندنصکره ایتدی مبارك اولسون سزه که نعیده سز وخلقك مبتلا اوله جغی فتنه‌لردن آسوده وامینسز حق تعالی سزه نجات ویرمشدر شول فتنه لردنکه عن قریب خلقه ایرشه چکدر انجلاین فتنه لرکه قراکو کیجه ظلمتی کبی انك آخری اولنه متصلدر اندنصکره بکا توجه ایدوب ایتدی یا ابومویهبه دنیا خزائنی بکا عرض ایتدیلر ودنیاده باقی قالوب جنته دنیادن کتمکله وپروردکاریمه ملاقی اولوب اندن جنته کتمك میاننده بنی مخیرقیلدیلر بن ایتدم یارسول الله انام بابام سکافدا اولسون دنیاخزائنی ودنیاده باقی اولوب اندنصکره جنته کتمکی اختیار بیور حضرت ایتدی یوق بن پروردکاریمه ملاقی اولوب اندن جنته کیرمکی اختیار ایلدم وچون حضرت اول مزارستاندن دونوب کلدی همان خسته اولدی عطابن یساردن منقولدرکه ایتدی پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم بر کیجه دیدیلرکه قالق بقیع مزاراستاننه وار واهل قبور ایچون استغفار ایدیویر حضرت دخی واروب استغفار ایتدکد نصکره کلوب اویقویه واردی اکاینه ایتدیلرکه قالق بقیع مزارستاننده اهل قبورایچون مغفرت طلب ایله حضرت ینه اهل قبوره واروب مغفرت طلب ایدیویردی وکیروکلوب استراحته مشغول اولدی اکاینه ایتدیلر قالق احد شهداسی ایچون استغفارایله حضرت قالقوب احده واردی وانلرحقنده دعا خیری یرینه کتوردی احددن کیروکلدکده اول حضرته باش اغریسی طاری اولوب مبارك باشنی عصابه‌ایله باغلدی وعقبة بن عامر جهنیدن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم احدوقعه سندن سکزییل صکره شهدای احد اوزرینه نماز قیلدی یعنی انلره دعا خیرایلدی وانلر ایچون مغفرت طلب ایدیویردی شویلکه کویا دیریلره واولولره وداع ایدردی اندنصکره منبره چیقدی و بیوردی (انی بین ایدیکم فرط وعلیکم شهید وان موعدکم الحوض وانی لانظر الیه وانا فی مقامی هذا وانی لست اخشی علیکم ان تشرکوا ولکن

اخشى عليكم الدنيا ان تنافسوا فيها) عايشهٔ صديقه رضى الله عنها روايت ايدر كه اول حضرتك ابتدا مرضى ميمونه نك خانه سنده ايدى و انك نوبتى كونى ايدى اول ارادن بنم خانه مه كلدى بكا دخى بر باش آغريسى پيدا اولمشيدى بن ايتدم وارأساه يعنى واى باشم حضرت ايتدى نه ضرر اولور سكا كر بندن او كدين دنيادن كيدر ايسك سكا تجهيز و تكفين ايدردم وسنك اوزره نماز قيلرم عايشه ايدر غيرت يوزندن ايتدم سن اول معنايى يعنى بنم اولديكمى استرسن وكانم بودر كه همان بنى دفن ايتديكك كون بنم خانه مده بر آخر عورتله كلن كوبكو اولور سن حضرت تبسم ايدوب ايتدى (بل انا وارأساه) اى عايشه سنك باشك آغريسى كچر كيدر لكن باش آغريسى بنم باشم آغريسيدر كه اندن خلاص مشكلدر وحضرتك بو سوزى اول مرضك نبى ايله عالم دنيادن انتقال ايده جكنى اشعار ايدردى عايشه ايدر كيرو ميمونه نك خانه سنه كتدى و مرضى مشتد اولدى پس حضرتك زوجات مطهراتى ميمونه نك خانه سنده جمع اولديلر حضرت ايتدى (اين انا غدا) يعنى بن يارنكى كون قنغيكزك خانه سنه كتملو يم وحضرت بو سوزى برقاچ كره سو يلدى ومقصودى اول ايديكه مرضى ايامنده عايشه نك خانه سنده اوله امهات مؤمنين بو معنايى فهم ايدوب جمله سى راضى اولديلر كه حضرت مرضى كونلرنده عايشه نك خانه سنده ساكن اوله و جمله سى عايشه نك خانه سنه واروب اول سرورك خدمتنه قيام ايده لر (و بر روايت دخى اولدر كه حضرت صريحا خاتونلره ايتدى بو مرضم حالنده هر بريكز خانه سنه واروب قسمه رعايت ايتمكه قادر دكيلم اكر ديلرسه كز بكا اذن ويرك خسته لكم ايامنده عايشه نك خانه سنده اولوب سز بنى انده كوروب كوزه ده سز و بر روايت دخى اولدر كه فاطمهٔ زهرا رضى الله عنها زوجات مطهراته ايتدى پيغمبره صلى الله تعالى عليه وسلم بوخسته لكنده نوبت كوزه دوب هر كون سزلردن بريكزك خانه سنه وارمق كوچ درانلر دخى عايشه نك خانه سنه تشريفنه راضى اولديلر پس اول سرور ميمونه نك خانه سندن چيقدى ومبارك اللرى عباسك اوموزينه و بر روايتده عباسك اوغلى فضلك اوموزينه وضع ايلدى و براللرى دخى على بن ابى طالبك اوموزينه قيوب ومبارك اياقلرى يره ديكه رك عايشه خانه سنه كلدى و بر روايت

دخی اولدرکه حضرتی بردا ایچنده اوتوز دوب اول ردانك اطرافندن طوتوب قالدردیلر وجمله ازواج مطهراتك خانه لرینه ایلتدیلر بوطریقله عادت معهوده سی اوزره قسمه رعایت بیوردی اکر بو روایت صحیح اولورسه بو ایکی روایتك بینی جمع اول طریقله حاصل اولورکه دیرز ابتدا مرضنده طریق مذکور اوزره قسمه رعایت بیوردی وآخر مرضنده عایشهٔ صدیقه نك خانه سنده اولمق اوزره قرار ایلدی (وایدرلرکه ابوبکر صدیق حضرت قاتنه واروب ایتدی یارسول الله دیلرمکه خسته لغك کونلرنده سکا خدمتی بن ایدم وبیمارداراق شرائطنی بن برینه کتورم حضرت ایتدی یاابابکر بوخسته لکمده بن خدمتی وتیمار ومعالجه می قزلرمدن وخاتونلرمدن غیری یه بیوررسم انلر ملول ومحزون اولوب مصیبتلری زیاده عظیم اولور ومقرردرکه سنك اجروثوابك خداوند تعالینك اوزرینه در یعنی سن مجرد بونیتکله مثاب ومأجور اولورسن پس عایشه نك خانه سنده دوشك براقدیروب جمله خاتونلری اول حضرتك خدمتنه قیام ایتدیلر ومرضی کتدکجه شدت وصعوبت بولدی عایشهٔ صدیقه دن مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مرض موتنده چوق اضطراب وانقلاب کوستردی ودوشکنده قرار ایده میوب بر یانندن بریاننه دونردی بز ایتدك یارسول الله اکر بزدن بریمز خسته اولوب بومثللو اضطراب وانقلاب کوستره ایدك البته سن بزه غضب ایدردك حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی یا عایشه بنم مرضم بغایت صعبدر وتحقیق بودرکه حق تعالی صالحلره ومؤمنلره بلایی زیاده صعب وشدید کوندررو هیچ برمؤمنه بر بلا وایذا ایرشمز الاحق تعالی انك سبیله اول مؤمنك مرتبه سنی بردرجه بلند قلر وبرکناهنی محو ایدر اکرچه اول بلا ایاغنه بردیکن باتمغله اولورسه ده وعایشه دن برروایت دخی اولدرکه ایتدی بن هیچ برکیسه ده پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم مرضندن صعبرك وشدیدرك بر مرض کورمدم وعبدالله ابن مسعوددن رضی الله تعالی عنه ثبوته ایرشمشدرکه ایتدی رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واردم اول حضرتی اسیتمه طوتاردی الیمی اول حضرتك یوزی اوزرینه قودم شویله ایصیجق ایدیکه الیم انك حرارتنه تحمل ایتمدی وایتدم یا رسول الله عجب حرارتلی اسیتمه ك وار

حضرت ایتدی بلی تحقیق بودر که بنم اسـتمه مك شدتی سزلردن اسـتمه طوتمش ایکی کشینك اسـتمه سی شدتی قدر واردر بن ایتدم یارسول الله پس سکا ایکی اجر وثواب حاصل اولور حضرت ایتدی بلی او بله‌در واول خدا حقیچون که بنم نفسم انك یدقدرتنده‌در روی زمینده هیچ بر کیمسه بو قدر که اکا مرضدن و غیریدن برایذا ومشقت ایرشمش اوله الا که اول کشینك کناهلرینك دوکرا غاجلر یپراقلرینی دوکدکاری کبی وابو سعید خدریدن رضی الله تعالی عنه منقولدر که ایتدی حضرت حضورینه واردق برقطیفه اورتمش ایدی اول حضرتك حرارتنی اوقطیفه‌نك اوزرندن حس ایدرایدك و بز اول حضرتك شدت حرارتندن انك مبارك بدنینه ال دکرمکه قادراولمیادق و تعجب ایدوب ایتدك سبحان الله بونه حرراتدر حضرت ایتدی هیچ انبیادن زیاده بلا اوبر فرد یوقدر ونتکه انلرك بلالری مضاعفدر اجرلری دخی مضاعفدر حق تعالی انلرك بعضیسنی فقر وفاقه‌یه مبتلا ایدردی تا اول حده‌دك که کیجه‌ده وکوندزده کیوب واورتونه جك برعبادن غیری نسنه بولمزدی و بعضی انبیانك بلایه فرحی وسروری سزك عطایه فرحکزدن زیاده ایدی (رباعی)

من خار غمش بصد کلستان ندهم ❊ خاك قدمش بآب حیوان ندهم
❊ دردیکه مرادرغم اوحاصل شد ❊ آن درد بصد هزاردرمان ندهم ❊

بشربن براء بن معرورك اناسی ایدر رسول خدانك مرض موتنده قاتنه واردم بغایت حرارتلو استمه‌سی وارایدی بن ایتدم یارسول الله بن سنك استمانك کبی براستمه آخر کیشیلرده کورمدم حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی انکیچون بزم اجرلریمز سائرلرك اجرلرندن ایکی قاتدر ای ام بشر خلق بنم مرضم باننده نه سویلرلر بن ایتدم پیغمبرك ذات الجنبی واردر دیرلر حضرت ایتدی حق تعالینك لطف وکرمنه سزاوار دکلدر که اول اول مرضی کندی پیغمبرینه مسلط قیله اول سنك دیدیکك مرض همزات شیطاندندر و شیطانك بنم اوزریمه استیلاسی یوقدر بنم مرضم اول زهرلو اتك اثریدر که خیبرده سنك اوغلك ایله یمشیدك ونیجه و قتلر انك المی بنده تازه‌لنوردی اما شمدیکی وقت حیاتمك رینك منقطع اولدیغی وقتدر دیدی وکویا اول لحم زهر آلوده حکمت بوایدیکه پیغمبر ایچون مرتبهٔ شهادتدن برنصیب اوله صحاح احادیثده

وارد اولمشدر که عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بو کلماتله خسته لره تعویذ ایدردی (اذهب البأس رب الناس اشف انت الشافی لاشفاء الاشفاؤك اشف شفاء لایغادر سقما) برروایت دخی اولدرکه اول حضرت کندی مریض اولدقده کندو بی بو کلماتله تعویذ ایدوب مبارك النی بدن شریفنه سوررردی چون مرض موتله مریض اولوب آغرلق حاصل اولدی بن اول دعایی اوقودم دیلدمکه مبارك النی بدننه سورم بدندن چکدی (ورب غفرلی والحقنی بالرفیق الاعلی) دیدی برروایت دخی اولدرکه ایتدی (اللهم اعلی جنة الخلد) و برروایت دخی اولدرکه ایتدی بو تعویذ بوندن اول بکا نافع اولوردی شمدی هیچ فائده و برمز اولدی (بیت) فغان و نالهٔ زار و سرشك امل چه سود * چو دادنی همه دادند و بودنی همه بود * و ینه عایشه دن صحته ایرشمدرکه ایتدی ایام صحتنده پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتدمکه بیوردی هیچ برپیغمبر دنیادن آخرته کتمز الا مخیر قیلنور دنیا ایله آخرتدن بربنی اختیار ایتمك اراسنده یعنی دیلرسه دنیایی اختیار ایدر دیلرسه آخرتی چون حضرت مرض موتله مریض اولدی حضرتی براو کسورك طوتدی وایتدی (مع الذین انعمت علیهم من النبیین و الصدیقین و الشهداء و الصالحین و حسن اولئك رفیقا) اندنصکره ایتدی (مع الرفیق الاعلی و بر روایتده (مع الرفیق الاعلی الاسعد مع جبرائیل ومیکائیل واسرافیل) دیدی پس بیلدمکه انی مخیر قیلدیلر اول حضرت عالم آخرتی اختیار ایلدی (ومرویدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم دوکلی خسته لقلرنده حق تعالیدن عافیت وشفا دیلردی الا که مرض موتنده شفا ایچون دعا ایتدی وایدردیکه ای نفس سکا نولدیکه هر ملجأ وملاذه صغنورسن یعنی هرنسنه دن مدد اومارسن وایدررلرکه جبرائیل علیه الصلاة والسلام اول مرضده حق تعالی طرفندن کلوب ایتدی یا محمد تحقیقا سنك پرودکارك سکا سلام ایدرو بیوررکه اکر دیلرایسك سکا شفا ویره یم وسنی بو مرضدن خلاص ایده یم واکر دیلرایسك سنی اولدوروب یارلیغه یم حضرت جوابنده ایتدی یا جبرائیل بن کندی امریمی پروردکاریمه تفویض ایتمشمدر هرنه دیلرسه اویله ایتسون (بیت) هوای له حتم تعطف او جفا * ومشربه عذب تکدر او صفا * ووکلت الی المحبوب امری کله * فان شاء احیانی وان شاء اتلفا * واز باب سر اراسنده

اختلاف واردر که اول سرورك مرض موتی نه مقدار ایدی اکثر
اکا ذاهب اولمشلردر که اون اوچ کون ایدی و بعضلر قاتنده اون ایکی
کون ایدی و برطائفه دخی اون کوندر دیمشلردر واول ایامده نیجه
قضیه‌لر واقع اولمشدر (بریسی بودر که صحته ایرشمشدر عایشهٔ صدیقه
دنکه ایتدی بن حسن سیرت جهتندن واستقامت منظر وقیام
وقعودده سکینت ووقار جهتندن رسول خدایه فاطمهٔ زهرادن
مشابه‌رك برکیمسه دخی کورمدم وچون فاطمه اول سروره زیارته
کلیدی اول سرور قالقوب اکا متوجه اولوب استقبال ایدردی وانی
اوپردی وقوقورلردی وکندی یرینه اوطوردر ایدی وحضرت چون
انك خانه سنه واره ایدی اول دخی پدر بزرکوارینه اول طریقه‌یی مرعی
ومؤدی طوتاردی اول خسته لکده فاطمه‌یه خبر کوندروب حضورینه
دعوت ایلدی وایتدی (مرحبا یابنتی) وانی صاغ جانبنده وياخود
صول جانبنه اوطورتدی واکا فسلدی ایله برسوز سویلدی وفاطمه
اغلدی وینه فاطمه‌یه فسلدی ایله برسوز دخی سویلدی بونوبت فاطمه
مسرور وشادمان اولدی عایشه ایدر فاطمه‌یه ایتدمکه بن بوکونکی کون
کبی هیچ حزنه یقین فرح کیمسه‌ده کورمدم وفاطمه‌دن سؤال ایتدمکه
حضرت سکا نه سویلدی فاطمه ایتدی سر رسولی فاش ایتمزین واول
سوزی بکا سویلدی تا اول حضرت دنیادن کتدکدنصکره ینه اندن
سؤال ایتدمکه حضرت سکا نه سویلدی ایدی فاطمه ایتدی اولکی
سوزی بو ایدیکه ایتدی تحقیقا جبرائیل بکا ییلده برنوبت کلوب بنمله
قرآن درسی اوقوردی بوسنه ایکی نوبت اوقودی کمان ایتمزین الا انی
کمان ایدرین که اجلم یقین ایرشمشدر و بنم اهل بیتمدن جمله دن مقدم
بکا کلوب ملحق اوله چق سنسن پس بن دخی اغلدم وایکنجی سوزی
بوایدیکه ایتدی ای فاطمه راضی دکلیسن که اهل جنت خاتونلرینك
سیده سی اوله سن (و برروایت دخی اولدر که بیوردی ای فاطمه
جبرائیل کلوب بکا خبر ویردیکه مسلمانلر عورتلرندن هیچ برعورت
یوقدر که انك ذریتی سنك ذریتکدن اعظم اوله پس کرکدر که سنك
صبرك سائر عورتلرك صبرندن نقصان اوزره اولمیه وحضرتك بوسوزنده
فاطمه‌یه بر بشارت واردر که اول حضرتك مفارقتنده کرکدر که جزع

وفزع ایتمیوب صبرایلیه زیرا حضرت بیلو رد یکه کندیدن ایرلمق جمله
اصحابه خصوصا فاطمه یه بغایت کوج اولسه کرکدر (بیت) کفتی
دلی که فارغ وصابر بود کراست ❊ دردور دلبری چوتوانیها کرابود ❊
❊ بریسی دخی ابوسعید خدریدن رضی الله تعالی عنه ثبوته ایرشمشدرکه
ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مرضی ایامنده عایشه نك
منزلندن کلوب منبره چیقدی و برخطبه اوقودی وخلقه نصیحت ایلدی
واول نصیحت اثناسنده بیوردیکه حق تعالی برقولنی مخیر قلدی دنیاده
قالمغله قاتنده کلوب ثواب ونعیم ولقایله متنعم اولمق مابینده اول قول
حق تعالی قاتنده اولان ثواب ونعیم ولقایی اختیار ایلدی ابوبکر صدیق
رضی الله تعالی عنه بوسوزی ایشیدوب اغلدی بز ابوبکرك اغلدیغنه
تعجب ایدوب بوسوزدن نیچون اغلر دیدك وحالبوکه ابوبکر بزدن اعلم
ایدی اول دنیا ایله آخرت مابینده مخیر اولان قولدن مراد اول سرور
ایدیکنی ابوبکر بیلور ایمش انك ایچون اغلمش بز بلمز ایدك پس پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (ان من امن الناس علی فی صحبته
وماله ابوبکر بن قحافة) یعنی تحقیقا جمیع خلقدن بکا زیاده مسامحه
ایدیجی وبنم رضام بولنده جمله دن زیاده نفس ومالنی فدا قلیجی قحافه
اوغلو ابوبکردر وینه اول حضرت ایتدی اکر پروردکارمدن غیری
برخلیل اتخاذ ایدیدم ابوبکری اتخاذ ایدردم ولکن ابوبکر ایله اولان
اخوت اسلامیز بربیوك فضیلتدر اول فضیلت اکا کافیدر وینه اول
حضرت ایتدی کرکدر حجراتدن ابوبکرك حجرسندن غیری مسجده
اچیلان قپولری وپنجره لری قومیه لر یعنی سدایدوب قپایه لر واول
سرورك بوسوزدن مرادی عایشهٔ صدیقه نك حجرسندن اچیلان
قپو وپنجره علی حاله ابقا اولنوب قپانمسون دیمك ایدی وبعضی روایتلرده
وارد اولمشدر که بوقصه اول سرورك ناصکره اوقودیغی خطبه ده واقع
اولمشدر پس بونقدیرجه بوندنصکره ذکر اولنه جق مواعظ ونصایحده
داخل اولمش اولور (بریسی دخی صحاح احادیثده سعید بن جبیردن
روایت اولنمشدرکه ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایتدی پنجشنبه
کونی نه عجب کون ایدی اولکون که اول کونده امر غریب واقع اولدی
اندنصکره ابن عباس اولقدر اغلادیکه کوزلرینك یاشی انجودانه سی کبی

بوزیلك اوزرینه دوكلدی اندنصكره ایتدی پنجشنبه كونی ایدیكه
پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم مرضی مشتد اولوب یارانه ایتدی بنم
قاتمه كلك سزه برمكتوب یازوب قویایم و برروایت دخی اولدركه
بردوات و برصحیفه كتورك و برروایتده بردوات و برطراق كتورك تا سزه
برنسنه یازامكه انكله عامل اولوب بندنصكره ضلالته دشمیه سز پس
اصحاب اراسنده اختلاف واقع اولدی بعضیلری ایتدیلر دوات وصحیفه
كلمك كرك تا اولحضرت دیلدیكنی یازه و بعضیلری ایتدیلر مناسب دكلدر كه
بزاول سروری بوحالده كتابتله مشغول قیله یوز و بربرلریله منازعه یه
دوشوب حضرتك حضورنده اوآز بلند ایله مجادله قیلدیلر شویله كه
اول حضرت طاریلوب اول ایتدیكی امردن فارغ اولدی و برروایت
دخی اولدركه بعض اصحاب ایتدیلر حضرتك شانی نیجه در ونه حالده در
عجباانك بوسوزی محمومك حالری مشتد اولدقده سویلدكاری سوزلر
مثللو میدر یوخسه جد وحقیقت میدر حضرتدن ینه استفسار ایتدیلر
تا اولحضرتك مقصودی انلره برخوشجه معلوم اوله حضرت ایتدی بنی
كندی حالمه قوك بنم مشغول اولدیغم نسنه سزك بنی اشغال ایدجككز
نسنه دن یكركدر عمر بن الخطاب ایتدی اول حضرته اغری وآجی
غلبه ایتمشدر وقرآن سزك ایچكزده در (حسبنا كتاب الله) یعنی قرآن
بزه كفایت ایدر پس بومقوله سوزلر سویلشوب خصومت ومنازعت
ایتدیلر وچون لغو واختلافی حددن آشور دیلر حضرت ایتدی قالقك
بنم قاتمدن كیدك كه هیچ برپیغمبرك قاتنده منازعت ایتمك لایق دكلدر
و برروایتده بنم قاتمده منازعه لایق دكلدر دیدی وانلره اوچ وصیت ایلدی
اولكیسی مشركلری عرب جزیره سندن سورك چیقارك ایكنجیسی عرب
جماعتی كه سزك قاتكزه مسلمان اولمغه كله لر انلره بنم ویردیكم كبی جائزه لر
ویرك سلیمان احول كه بوحدیثك سعید بن جبیردن راویسیدر ایدركه
بلمزینكه سعید بن جبیر حضرتك اوچنجی وصیتنی سویلمكی مصلحت
ومعقول كورمیوب سویلمدیمی یوخسه سویلیوب بنم خاطرمدن كیتدیمی
عبدالله بن عباسدن مرویدركه ایتدی بیوك مصیبت ایدیكه رسول
خدایی قومدیلركه وصیت نامه یازه وبریسی دخی شوته ایرشمشدركه
چون اولحضرتك مرضی مشتد اولدی بیوردیكه یدی اغزی آچلمدق

مشکدن (وبرروایتده یدی اغزی آچلمدق مکشدن که یدی قپودن
طولدیرلمش اوله لر کتوروب اوزریمه صودوکوك شاید که برخفت
بولام وطشره چیقوب خلقه وصیت ایدم پس بیوردیغی منوال اوزره
صوومشکلری مهیا ومرتب قیلدق واول حضرتی طوجدن ویاخود
باقردن برتغار اوزرینه که اول طغار حفصه نك ایدی اوزرینه اوتوروب اول
مشکلری اول حضرتك اوزرینه دوکدك واوقدر دوکدك که مبارك الیله
اشارت ایدوب یتردیدی پس اول سروره برمقدار خفت حاصل اولوب طشره
چیقدی وخلقه نماز قیلوب خطبه اوقودی واول خطبه ده حق تعالی یه
حمدوثنا ایتدکدنصکره احدشهداسی ایچون استغفار ایلدی وبیوردیکه
انصاربنم عیبه م یعنی بنم خاصة جامه دانمدر ومحل سرمدر انلره کلوب
هجرت ایتدم بکایر ویردیلر انلرك ایولرینه اکرام ایدك وکلرینك
کناهلرندن کچك مکر که حدودالله دن برحد اوله (وبرروایت دخی اولدرکه
بیوردی ای کروه مهاجرین تحقیق بودرکه سز زیاده اولوب انصار
ازقاله جقلردر اول خداحقیچون که بنم نفسم انك ید قدرتنده در بن انصاری
سورم وانلر اوزرینه دوشنی ایتدیلر وحق مواساة وجوانمردلکی تمام یرینه
کتوردیلر وشمدیکیحالده انلرك حقی سزك اوزریکزده باقیدر پس انلرك
ایولرینه ایلك ایدك و یرامزلرینك یرامزلغندن کچك وبرروایت دخی اولدرکه
چون انصار کوردیلر که کوندن کونه حضرتك مرضی زیاده اولمقده در
کندوخانه لرنده قرار وصبروآرام ایده میوب حیران وسراسیمه مسجد
نبوینك اطرافنی دولاشورلردی وعباس بن عبدالمطلب رضی الله عنه
حضرتك قاتنه واروب انصارلك حالنی اول حضرته اعلام ایلدی
اندنصکره عباسك اوغلی فضل وانك آردنجه علی بن ابی طالب دخی
حضرتنه واروب انصارك حالنی عرض ایلدیلر حضرت مبارك الینی
قالدیروب هاه یعنی بنی قالدیرك دیدی یاران الینی طوتدیلر قالقوب
اوتوردی وانصارنه دیرلردیدی علی مرتضی ایتدی انلر دیرلرکه
قورقارز پیغمبر دنیادن نقل ایدر بلرزکه دنیادن نقل ایدرایسه حالمز نیجه
اولور پس سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم قالقدی برالنی علینك
اموزینه و برالنی فضلك اموزینه قودی واباقلری ره ذکرایدی
وعباس اول سرورك اوکنجه کیدرایدی تا مسجده کلوب منبرك اشاغی

پایه سنه اوتوردی ومبارك باشنه برعصابه باغلمشیدی خلق قاتنه جمع اولدیلر پس حق تعالی یه حمدوثنا ایدوب ایتدی ای کروه ناس بکا شویله اعلام اولدیکه سز بنم موتمدن قورقارایمشسز کویا موتی منکرسز ونه وجهله پیغمبر یکزك موتنی انکارایده بیلورسزکه بن سزی کندو موتمدن وسزك موتلریکزدن خبردار ایتدمی وغالبا حضرتك بوسوزی (انك میت وانهم میتون) آیت کریمه سنه اشارت ایدی و بیوردیکه هیچ برقومك پیغمبری ایچلرنده باقی قالدیمی تابن سزك ایچیکزده باقی قالام بیلك وآکاه اولك که بنم مرجع ومصیرم وسزك مرجع ومصیریکز یعنی جمله نك واروب واره جغی خداوند تعالی در وصیت ایدرم سزه که مهاجرین اولینه ایلك ایده سز ومهاجرینه دخی وصیت ایدرمکه بر برلرینه ایلك ایده لر حق تعالی بیورمشدر (والعصر ان الانسان لفی خسر) و بوسوره آخرینه دك اوقودی اندنصکره ایتدی امورك جریانی حق تعالینك امریله واذنیله درکرکدر که سزك رایشکزك صوکنی ملاحظه ایتدیککز سزك اول ایشه تعجیلکزه باعث اولمیه زیرا حق تعالی بر کیمسه نك بر ایشه تعجیلی ایچون هیچ برایشده تعجیل ایلمز وهر کیمسه که حق تعالینك قضاسنه غالب اولمق صددنده اوله اول کیمسه البته مغلوب اولور وحق تعالی ایله مخادعه ایده یم دین کیمسه مغبون ومنکوب اولور و بوآیت کریمه یی اوقودی (فهل عسیتم ان تولیتم ان تفسدوا فی الارض وتقطعوا ارحامکم) اندنصکره ایتدی ای کروه مهاجرین سزه وصیت ایدرمکه انصارك شاننده ایلك ایده سز انلر بر کیمسه لردرکه هجرت سرایی یعنی مدینه یی سزك ایچون حاضر وآماده قیلدیلر سز انلره هجرت قیلمزدن مقدم انلر ایمانه کلدیلر ودخی بوستانلرینك نصف میوه لرینی سزه و یردیلر وسزی کندی خانه لرنده اسکان ایتدیلر باوجود که انلردخی مسکنه محتاجلر ایدی سزی کندی نفسلری اوزره ترجیح وتقدیم ایتدیلر وسزدن هر کیمکه انلره حاکم اوله کرکدرکه انلرك ایولرینك ایلکنی قبول ایلیه و یرامزلرینك تقصیراتندن تجاوز قیله وانلرك اوزرینه کیمسه یی اختیار ایتمیه اندنصکره اول حضرت انصاره خطاب ایدوب ایتدی ای انصار بندنصکره برجماعتی سزك اوزریکزه ایثار وترجیح ایتسه لر کرکدر انصار ایتدیلر یارسول الله بزاول

وقتده انلره نه ایده لم ونه یوزدن معامله قیله لم حضرت ایتدی صبر ایدك تا شول زمانه دك که حوض کوثر کنارنده بکا ایریشه سز عباس ایتدی یا رسول الله قریش حقنده دخی خلقه وصیت بیور (حضرت ایتدی بو امری یعنی خلافتی قریشه وصیت ایدرم خلق قریشك پیرولریدر خلقك صالحلری قریشك صالحلرینه وفاجرلری فاجرلرینه تابعدرای قریش خلق حقنده ایلك ایتمکه بنم وصیتمی قبول ایدك وانلره ایلك ایتمك لوازمنی برینه کتورك ای خلق تحقیق بودرکه کناه ومعصیت نعمتلرك تغیرینه سببدر چون خلق صالح ونیکوکار اوله لر انلرك حاکم ووالیلری دخی ایلك ایدر وچون ظالم و بدکار اوله لر حاکم ووالیلری دخی ظالم و بدکار اولورلر وحق تعالی بیورمشدر (وکذلك نولی بعض الظالمین بعضا بما کانوا یکسبون) وفضل بن عباسدن رضی الله عنهما مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مرضی ایامنده برکون بنم الیمی طوتوب خانه دن طشره کلدی ومنبره چیقدی ومبارك باشنه عصابه باغلمشیدی و بلالی چاغروب ایتدی خلقه ندا ایله تاکلوب جمع اولسونلرکه انلره وصیت ایتمك استرم وانلره اینکه بو وصیت آخر وصیتدر پس بلال امر موجبجه اسواق مدینه ده ندا ایتدیکه ای خلق مسجد رسول الله ه جمع اولك خلق انی ایشیدوب اولرینك ودکانلرینك قپولرینی آچق قبوب بیوك وکوچك جمله کلوب مسجده جمع اولدیلر حتی باکره قزلر دخی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمك وصیتنی دکلیه لم دیو کلوب مسجده حاضر اولدیلر واوقدر خلق جمع اولدیکه مسجده صغمادی حضرت ایتدی (اوسعوا لمن وراءکم) یعنی اردیکزده اولانلره یرویرك اندنصکره برخطبهٔ بلیغهٔ طویله اوقودی و برروایت دخی اولدرکه حمد وثنادنصکره بیوردیکه ای کروه خلق تحقیق بودرکه بنم سزك ایچیکزدن چقماغم وقتی قریب اولدی پس سزدن بریکزی اورمش ایسم قالقسون بنی اوروب قصاص ایلسون واکرمالنی المش ایسم کلوب بنم مالمدن حقنی السون دیمسونکه اکر قصاص ایدرسم قورقارم رسول خدا بکا بعض وعداوت ایلیه بیلك واکاه اولك که بعض وعداوت بنم طبیعتمدن دکلدر و بنم طبیعتم اول نسنه لردن بعیددر و بکا خلقك سوکلسی اول کیمسه درکه بنده حقی وارایسه حقنی

بندن آله و یاخود حلال قیله تا حق تعالی به طیب النفس و پاك واصل
اولام وشو یله کان ایدرمکه بوسوزی سزه بر کره سویلمك کفایت ایتمز بن
بوسوزی سزه قات قات سویلسم کرك تا بنده حقی اولان کیمسه البته کلوب
حقنی بندن السو فضل ایدر حضرت منبره دن اینوب اویله نمازینی قیلدی ومنبره
چیقوب بوسوزی تکرار سویلدی برکشی ایاغه قالقوب ایتدی یارسول الله
بنم سنده اوج درهم واردر حضرت ایتدی بن بو خصوصده هیچ
کیمسه یی تکذیب ایتمزین و یمین ویرمزین لکن بو اوج درهمك بنم
اوزریمه نه طریقله کچدی اول کشی ایتدی یارسول الله بر کون سکا
بر فقیر کلدی بکا بیوردك اول فقیره اوج درهم ویردم حضرت ایتدی ای
فضل بوکشی یه اوج درهم ویرپس ایتدی ایها الناس هر کیمك اوزرنده
برکیمسه نك حقی وارایسه بوکون ویروب اول حقی ادا ایتسون وخلقدن
اوتانور ودنیا فضیحتلرندن قورقرم دیمسون بیلك وآکاه اولککه
دنیا فضیحتی آخرت فضیحتندن آسان وایسردر پس برکشی دخی
قالقوب ایتدی یارسول الله مال غنیمتدن اوچ درهم خیانت ایتمشیدم
حالا اوزرمده در حضرت ایتدی نیچون خیانت ایتدك اول کشی ایتدی
اومبلغه محتاج ایدم حضرت ایتدی ای فضل اندن اوج درهم آل
اندنصکره ایتدی ای کروه ناس هر کیمده که بر بد خصلت اوله اول
خصلتدن استکراه ایلیه ایاغه قالقسون اکا دعا ایدهیم برکشی ایاغه قالقوب
ایتدی یارسول الله بن کذابم وفحش سویلجیم وچوق اویقواویورم
حضرت ایتدی ای بار خدا اکا صدق میسر ایله واو یاتق اولمق دیلدکده
اویقویی اندن کیدر و برکشی دخی ایاغه قالقوب ایتدی یارسول الله
بن کذاب ومنافقم وهیچ برکلك یوقدر که اول بندن وجوده کلمیه قدوه٭
اصحاب عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه ایتدی ای کشی کندیکی
رسوای ایتدك حضرت ایتدی دنیانك رسوالغی آخرت رسوالغندن
اهوندر الهی اول کشی به صدق وراستلق وایمان روزی قیل وانك
قلبنی یرامزلقدن بعید ایدوب ابو لکه مائل ایله عمر برکلمه سویلدیکه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم اول کلمه دن تبسم و خنده یه کلوب ایتدی عمر بنمله
در و بن عمر ایله یم وعمر هرنه یرده ایسه حق عمر ایله در ٭ و بریسی دخی
حضرتك خسته لکی ایامنده چون نماز وقتی ایریشه ایدی بلال اول حضرته
وقت صلوتك دخولنی اعلام ایدردی تا طشره چیقوب خلقله نماز قیلردی

ومرضنك آخرنده اوچكون نمازه چيقه مدى و برروايت دخى اولدر كه اون بدى وقت نمازى جماعتله قيله مادى مرويدركه ياتسو نمازينك وقتى ايرشمشيديكه بلال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك حجره سى قپوسنه كلوب (الصلوة يارسول الله) ديدى حضرت زياده خسته ايدى طشره چيقمغه قادر اولميوب ايتدى نمازى خلقه ابو بكر قيلورسون عايشه ايتدى ابو بكر بر يوفقه يوركلو وچوق قيغولوكشيدرسنك مقامكده طوروب نيجه خلقه نماز قيله بلسون قراءته باشلدقده بكا غالب اولوب قرأن اوقومغه قادر اولماسه كركدر بو خصوصى عمره بيورسك نه اولور عايشه ايدر بنم بو سوزى سويلمكدن مرادم اول ايديكه حضرتك مقامنه كيمسه نك كچديكنى خلق استمزلر وتشاؤم ايدرلر ديو بو خدمتك ابو بكردن منع ودفع اولنمسنى ديله دم و برروايت دخى اولدركه عايشه حضرتنه بو سوزى ابو بكرك امرى ايله سويلمشيدى عايشه ايدر بوسوزى حضرته تكرار بردخى سويلدم بنه حضرتدن اولكى جوابى اشتدم آخركار حفصه يه ايتدم حضرتنه سن سويله نمازى عمر قيلسون حفصه دخى اول منوال اوزره حضرته سويلدى حضرت ايتدى (مه انكن لانتن صواحب يوسف مروا ابا بكر ان يصلى بالناس) حفصه عايشه يه ايتدى اى عايشه هرگز سندن خير كورمدم بكا بو سوزى ديديروب بو يله محلده پيغمبرك خاطرينى بكا اينجندردك (القصه برشخص بلال قاتنه واروب ايتدى حكم نبوى بو يله صادر اولديكه قومه ابو بكر امامت ايليه بلال اغليه رق كيرودونوب النى باشنه اوروب واغرثاه واانقطاع رجاه وانكسار ظهراه نوليدى انام بنى طوغورميه ايدى وچون طوغوردى بارى بو كونى كورميوب اولمك كرك ايدم پيغمبرى بوحالده كورميه ايدم ديدى (رباعى) ياما فلك ازجفا نكردى چه بدى ❊ وز يار خودم جدا نكردى چه بدى ❊ چون آخر كار بى تو مى بايد زيست ❊ اول بتو آشنا نكردى چه بدى ❊ بلال ابو بكر قاتنه كلوب حضرتك خلقه نمازى ابو بكر قيلورسون ديو امر ايتديكنى اعلام ايلدى ابو بكر قالقوب محراب طرفنه واروب محرابى اول حضرتك وجود شريفندن خالى وتهى كوريجك كندوبى امساكه قادر اولميوب اغلمغه باشلدى او يله اغلديكه دوشوب بيهوش اولدى و بر بر ياراندن

فریادلر وفیغانلر قوپدی (بیت) زان روز که قدتو بمحراب ندیدم ✽
✽ چهره بجز اشك چو خوناب ندیدم ✽ حضرت رسول الله فاطمهٔ زهرادن
سؤال ایتدیکه بو فریاد نه در فاطمه ایتدی یارسول الله سنك یارانك سنك
مفارقتك غمندن اغلیوب فریاد ایدرلر پس علی وعباسی چاغروب انلره
طیانوب طشره چیقدی ونمازی قیلوردی اندنصکره ایتدی ای مسلمانلر سزی
حق تعالینك حفظ وپناهنده سز وحق تعالی سزك اوزریکزه بنم خلیفه مدر
کرکدر که تقوایه والله تعالیدن قورقمغه ملازمت ایده سز وانك یوروغنی
یرینه کتوره سز تحقیق بودر که بن دنیادن مفارقت ایتملویم (وعایشهٔ
صدیقه دن برروایت دخی اولدر که ایتدی چون پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم مرضی آغرلشدی ویتسو نمازینك وقتی ایدیکه یاران اول حضرته
منتظر ایدیلر حضرت ایتدی عجبا خلق نمازی قیلدیلرمی بن ایتدم یارسول
الله سکا منتظرلردر پس طغاره صوقوك دیو بیوردی بزدخی اویله
ایتدك اول صویی کندویه دوکوب بدننی غسل ایلدی اندنصکره قالقمق
دیلدی ممکن اولمیوب بیهوش اولدی برزماندنصکره عقلی باشنه کلوب
ایتدی عجبا خلق نمازی قیلدیلرمی بز ایتدك یوق یارسول الله سکا منتظرلردر
پس طغاره صوقوك دیدی بزدخی طغاره صو قودق اول صویی
دوکندی ودیلدیکه قالقه ینه بیهوش اولدی تا اوچ نوبت بوصورت
متحقق اولدی وهر بار عقلی باشنه کلدکده خلق نمازی قیلدیلرمی دیو
سؤال ایدردی وبزدخی یوق یارسول الله سکا منتظرلر در دیرایدك
اوچنجی نوبتدنصکره ابو بکره نمازی قیلورسون دیو آدم کوندردی
اول کشی کلوب ابو بکره بو سوزی سویلیجك ابو بکر بر رقیق القلب
کشی ایدی عمره ایتدی خلقه نمازی سن قیلور عمر ایتدی یا ابو بکر بو امره
سن بندن احقسن پس ابو بکر خلقه نمازی قیلوردی اندنصکره اول
حضرتك مرضنه برخفت حاصل اولدی ایرتسی کون ابو بکر خلقه
اویله نمازی قیلورمك صددنده ایکن اول سرور ایکی عباسیلره طیانوب
طشره چیقدی وبنی ابو بکرك یاننه اوتوردك دیدی اویله ایتدیلر
چونکه ابو بکر بلدیکه رسول علیه السلام کلدی دیلدیکه کیرو چکله
حضرت اشارت ایدوب مقامکده ثابت اول دیدی پس اول سرور
اوتوروب نمازقیلدی وابو بکر اول حضرته اقتدا ایلدی وسائر خلق

ابو بكره اقتدا ايتديلر يعنى ابوبكرك تكبيرى واسطه سيله اول حضرتك
افعال وانتقالاتنه واقف اولديلر (و برروايت دخى اولدركه چون مؤذن
حضرته وقت نمازى اعلام ايلدى عبدالله بن زمعه اول حضرتك
قاتنده ايدى اكا بيوردىكه خلقه سويله نمازى قيلسونلر عبدالله بن زمعه طشره
چيقدى عمره راست كلوب خلقه نمازى قيلوبردىدى عمر دخى ايلرو محرابه
واروب نمازه طوردى وجهرايله قراءت ايلدى سيد عالم صلى الله تعالى
عليه وسلم حجره سندن عمرك آوازينى ايشيدوب ايتدى بو آواز عمرك آوازى
دكلميدر خدمتنده اولنلر ايتديلر بلى عمرك آوازيدر حضر ايتدى (يأبى
الله ذلك والمؤمنون) وحجره نك پنجره سندن مبارك باشنى طشره چيقاروب
ايتدى يوق يوق كركدركه خلقه نمازى ابو بكر قيله عمر محرابدن كيرو
چكلوب عبدالله بن زمعه يه ايتدى حضرت سكا خلقه نمازى عمر قيلوبرسون
ديمديمى عبدالله ايتدى هيچ بركيمسه بى تعيين بيورمدى لكن چون
ابو بكر اصحاب اراسنده كورمدم حاضر اولنلر ده خلقه نمازى
قيلوبرمكه سندن اولى كيمسه كورمكله سكا سويلدم عمر ايتدى بن بويله
اولديغنى بلمدم اكر بليدم خلقه امام اولمازدم (وصحيحه ايرشمشدركه
اول حضرتك آخر عمرى كونى ابو بكر صديق مسلمانلر ايله صباح نمازى
قيلرديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايكى كشى يه طيانوب
حجره قپوسنه كلدى وقپونك پرده سنى قالدروب يارانه وانلرك صفلرينى
ملاحظه بيوروب فرحناك اولوب تبسم بيوردى پس ابو بكر اول سرورى
نماز قلمغه محرابه كلور ظن ايدوب كيرو صفه چكلمك ديلدى حضرت
مبارك اليله اشارت ايدوب نمازكى تمام ايت ديدى ومبارك باشنى ايچرو
چكوب قپو پرده سنى صاليوردى وهمان اول كون وفات ايلدى (بريسى
دخى عبدالله بن عباس رضى الله تعالى عنهما روايت ايدركه پيغمبرك
صلى الله تعالى عليه وسلم مرضى ايامنده بركون على بن ابى طالب
اول حضرتك قاتندن طشره چيقدى خلق ايتديلر يا اباالحسن رسول الله
بوكون نيجه در على ايتدى بحمدالله بوكون ايوجه اولوب برمقدار
افاقت حاصل اولمشدر عباس عليك الى طوتدى واكا فسلديوب ايتدى
اوچكوندنصكره حضرت دنيادن نقل ايدروسن آخر كيمسه نك امرينه
مأمور اولسك كركدر زيرا بن عبدالمطلب اوغلانلرنده برعلامت

بیلورمکه مونلری یقین کلدکده ظاهر اولور واول علامتی بو کون اول
سرور یوزنده مشاهده ایلدم کل یا علی اول سرورک قاتنده وارالم
واندنصکره امر خلافت کیمک اولاجقدر اول حضرتدن سؤال ایدهلم
اکر خلافت بزم اولاجق ایسه بیلهلم واکر بزدن غیری برکیمسهنک اولاجق
ایسه معلوم ایدینوب اول حضرتدن التماس ایدهلم که بزی اول خلیفه
اولاجق کیمسهیه وصیت ایلیه علی ایتدی یا ابا الفضل خدا حقیچون
اکر اول حضرتدن خلافت خصوصنی سؤال ایتدیکمزده بزی خلافتدن
منع ایدرسه خلق انک وفاتندنصکره خلافتی ابدی بزه ویرمزلر محصل
کلام بن رسولدن صلی الله علیه وسلم بو سؤالی ایتمزین ودنیا طلبنده
اولمزین (بریسی دخی عایشه صدیقهدن وعبدالله بن عباسدن رضی الله
تعالی عنهم مرویدرکه ایتدیلر ام سلمه وام حبیبه اول حضرتک باشی اوجنده
اوتوررلردی وایتدیلر یارسول الله حبشه دیارنده برکنیسه کوردک بغایت
خوب ودیوارلرنده صورتلر نقش ایتمشلر واول کنیسهیه ماریه دیرلر
حضرت ایتدی اول جماعت برقومدرکه چون انلردن برصالح کشی
فوت اوله انک قبری اوزره مسجد بنا ایدوب دیوارلرینه اول صورتلری
یازارلر و انلر حق تعالی قاتنده خلقک بدترلریدر (و برروایت دخی
اولدرکه وفاتندن بش کون مقدم بیوردیکه بیلک وآکاه اولک که سزدن
مقدم برجماعت وارایدیلر که انبیا وصلحالرینک قبرلرینی مساجد قیلورلردی
کرکدرکه سز اویله ایتمیهسز و برروایت دخی اولدرکه مرضنک آخرلرنده
چون مرضی مشتد اولدی مبارک یوزینه برکلیم اورتنوب یاتمشیدی نفسی
طارالوب اول کلیمی یوزندن کیدردی ایتدی (لعنة الله علی الیهود
والنصاری اتخذوا قبور انبیائهم مساجد) واول حضرت بو سوزی بو فعلدن
یارانی منع وتحذیر ایچون سویلدی (و برروایت دخی اولدرکه ایتدی
ای بارخدا بندنصکره بنم قبریمی پوت کبی معبود ایلمه حق تعالینک
شدت غضبی اول قومک اوزرینهدرکه کندی پیغمبرلرینک قبرلرینی
مساجد اتخاذ ایدرلر تحقیق بودرکه بن سزی بو فعلدن نهی ایدرم
(الا هل بلغت اللهم اشهد اللهم اشهد) عایشهٔ صدیقه ایدر اکر بو
تأکیدات اولمیه ایدی البته حضرتک قبرینی ظاهر وهویدا ایدرلردی
وبریسی دخی صحتنه ایرشمشدرکه اول سروره بریردن برقاج دینار

كتورمشلردی اول دینارلری فقرایه قسمت ایلدی الا التی دینار یاخود
یدی یاسکز یاطقوز دینار قالوب انلری عایشه یه تسلیم بیوردی اندنصکره
اول مرضدن اول سروره برنوع بیخودلك حاصل اولدی و باشی
عایشه نك کوکسونه قومشیدی چون عقلی باشنه کلدی بیوردیکه
ای عایشه اول دینارلری نیجه ایتدك عایشه ایتدی بنده دراول سرورانی
فقرایه تصدق ایت دیوب ینه بیهوش اولدی و ینه عقلی باشنه کلدی
ایتدی اول دینارلری تصدق ایتدکمی یوخسه ایتمدکمی عایشه ایتدی
یارسول الله یوق هنوز دخی ایتمدم وغالبا عایشهٔ صدیقه نك اول دینارلری
تصدقده تأخیرینه سبب اول حضرتك خدمتنه مشغول اولدیغیچون
ایدی حضرت عایشه یه اول دینارلری کتورتدی مبارك النه الوب
صایدی واندنصکره ایتدی اکر محمد پروردکارینه بو دینارلرایله وارر
ایسه انك پروردکارینه نه کمانی اولور پس اول دینارلری علی بن
ابی طالبه کوندروب فقرایه قسمت ایتدردی واندنصکره ایتدیکه اشته
شمدی استراحت بولدم (بریسی دخی ثبوته ایرشمشدرکه پیغمبرك صلی الله
علیه وسلم بیهوشلکلرندن برنده امهات مؤمنین اول حضرتك مبارك
آغزینه بردوا آقتدیلر شویلکه اول حضرت اندن متأثر اولوب آقتمانك
دیو مبارك الیله اشارت ایلدی زوجات مطهرات اول حضرتك
امتناعنی اکا حمل ایتدیلرکه حضرت اول دوایی مکروه طوتمش اوله
نتکه سائر مریضلر مکروه طوتوب دوا مثللولردن حظ ایتمزلر چون
حضرت کندویه کلدی بیلدیکه مبارك اغزینه دوا آقتدیلر سؤال
بیوردیکه نه ایدی آقتدیغکز نسنه انلر ایتدیلر عود هندی و برمقدار ورس
و برقاج قطره زیت یاغی ایدی حضرت ایتدی سزه کیم بوعملی
ایدك دیدی انلر ایتدیلر اسما بنت عمیس حضرت ایتدی بو برطبدرکه
انی حبشه دیارنده اوکرنمشدر و بود وایی بکا قنغی مرضدن
قورقوب ایتدیکز انلر ایتدیلر ذات الجنبدن حضرت ایتدی
ذات الجنب مرضی شیطاندندر حق تعالی انی بنم اوزریمه مسلط
ایتمزایمدی بوخانه ده اولانلرك عباسدن غیری جمله سنك اغزینه
اول دوادن آقیدك پس اول خانه ده نه قدر خاتون وارایسه اول دوادن
اغزلرینه آقیدیلر حتی میمونه اولکون صائم ایدی امتثالا للامر انك دخی

آخرينه آتدیلر (بريسی دخی اول حضرتك وفاتندن اوچكون مقدم جبرائيل كلوب ايتدی پروردكارك سكا سلام ايدرو بنی سكا كوندردی سكا مخصوص اكرام وافضال ايچون وسندن برنسنه سؤال ايدركه اول نسنه يه كندواعلمدر انی سؤال ايدركه كنديكی نيجه بولورسن يعنی حالك نه درحضرت ايتدی ياامين الله كندومی مكروب ومغموم ودردناك بولورم جبرائيل ايكنجی واوچنجی كون دخی كلوب هر كون اولكی كون ايتديكی سؤالی ايدردی و اول جوابی اشيدردی واوچنجی كون ملك الموت كلوب انكله اسمعيل نام برملك كلديكه يتمش بيك ويرر وايندة يوز بيك ملكك حاكمی ايدی وحاكمی اولديغی ملكلرك هر بريسی دخی يتمش بيك ياخود يوز بيك ملكك حاكمی ايديلرو بوقدر بيك ملك اول اسمعيل ايله بيله كلشلر ايدی واولكون جبرائيل كلوب اول سرورك خاطرينی صوردقد نصكره ايتدی يامحمد بوكلان ملك الموتدر قپوده طورمشدر دخوله سندن اذن استر وشمدی يه دك دخوله كيمسه دن اذن طلب ايتمامشدر شمد نصكره دخی اذن طلب ايده جكی يوقدر حضرت ايتدی ای جبرائيل دستور ويركلسون ملك الموت دخوله اذن اولدقد نصكره ايچرو كيروب اول حضرته سلام ويردی وايتدی يامحمد حق تعالی بنی سكا كوندردی وامر ايتديكه سنك امريكه مطيع اولام اكر بيوررايسك روحكی قبض ايدوب عالم بالايه كوتورم ولا كيرو دونم اول سرور جبرائيل طرفنه نظر ايتدی يعنی نيجه ايده يم ديمك صورتنی كوستردی جبرائيل ايتدی يااحمد تحقيق بودركه خداوند تعالی سنك لقای شريفكه مشتاقدر اول حضرت ملك الموته ايتدی مأموراولديغك ايشه مشغول اول جبرائيل ايتدی يااحمد عليك السلام بن وحی كتورمكه بردخی زمينه اينمسم كركدراهل دنيادن بنم مرادم ومقصودم همان سن ايدك نه خوب ديمشدر بونی سويلين (شعر) مرالبان تو بايد شكرچه سودكند ❊ مرا ميان تو بايد كمرچه سودكند ❊ چو يوسفم تونباشی مرا بمصرچه كار ❊ چو همرهم تونباشی سفرچه سودكند ❊ ابن عباسدن منقولدركه ايتدی اول حضرتك وفاتی كونی حق تعالی ملك الموته امر بيورديكه زمينه اينوب حبيبم محمد قاتنه وار اما صقين اندنكه اذنسز انك اوزرينه داخل اوله سن وانك اذنی اولماد قجه انك روحنی قبض ايده سن پس ملك الموت كندواعوانندن

نیجه کره یوزبیك ملائکه ایله آبلق آتلره بنمشلر ایدی ودرو یاقوتله طوقنمش لباسلر کیمشلر ایدی اول حضرتك قپوسنه کلدیلر وانلرك الندە عالمك پرودکارندن برنامه وارایدی وقابض الارواح براعرابی صورتنده قپونك طشره سنده طوروب ایتدی السلام علیکم اهل بیت النبوة ومعدن الرساله ومختلف الملائکة بزه اذن ویرمیسزکه تا ایچروا کیره یوز حق تعالینك رحمتی سزك اوزریکزه اولسون فاطمه الزهراء اولحضرتك باشی اوجنده طورردی جواب ویردیکه پیغمبر کندو حالنه مشغولدر وشمدی ملاقات میسر دکلدر ملك الموت برنوبت دخی اذن طلب ایلدی ینه اول جوابی اشتدی اوچنجی نوبتده آواز بلند ایله اذن طلب ایلدی شویلکه اول خانه ده اولانلرانك آوازینك هیبتندن دتره دیلر حضرت کندویه کلوب کوزلرینی آچدی وسؤال ییوردیکه نه در صورت حالی اولسروره عرض ایلدیلر حضرت ایتدی ای فاطمه بیلدکمی کیمکله محاوره ومخاطبه ایدرسن فاطمه ایتدی الله تعالی ورسولی اعلمدر حضرت ایتدی اول قپویه کلان کشی ملك الموتدر لذتلری کسر ایدیجی وارزولری قطع ایدیجی واحبابی بربرندن آیریجی وزوجه لری طول ایدیجی واوغل وقزلری یتیم قلیجیدر فاطمه بوسوزی اشتدی (یامدینتاه خربت المدینة) دیدی حضرت فاطمه نك النی طوتوب سینهٔ بی کینه سنه چکدی وبرخیلی زمان کوزلرینی یومدی شویلکه روح شریفی بدن لطیفندن مفارقت ایتدی صاندیلر فاطمه باشنی ایلرو ایلتوب یاابتاه دیدی اول حضرتدن جواب کلدی اندنصکره ایتدی جانم سکا فدا اوسون بکا برنظر قیل وبرکلمه سویله اول سرور کوزینی آچوب ایتدی ای قزم اغلمه که حملهٔ عرش سنك اغلدیغکه آغلرلر ومبارك الیله فاطمه نك کوزی یاشنی سلدی واکا دلدارلقلر وبشارتلر ویردی وایتدی ای بارخدا اکا بنم مفارقتمه صبرواحسان ایله وفاطمه یه ایتدی بنم روحم قبض اولندقده (انالله وانا الیه راجعون) دی تحقیق بودرکه هرانسانك هر برمصیبتنه برعوض واردر فاطمه ایتدی یارسول الله سندن قنغی کشی ونه نسنه عوض اوله بیلور اندنصکره اول سرور ینه مبارك کوزلرینی یومدی فاطمه ایتدی یاکرب اباه حضرت ایتدی هیچ بوکوندنصکره سنك باباکه کرب واندوه یوقدر یعنی کرب واندوه وشدت

والم وصعوبت وجع سببی ایله ایدی بوکوندنصکره ایسه اول آغری وآجی قالماسه کرکدر یاخود کرب واندوه علائق جسمانی ولوازم بدن انسانی واسطه سیله ایدی شمدیکی حالده اول علاقه قطع اولنوب عالم وصال ملك متعاله انتقال وارتحال ایتسم کرکدر بکا اول عالمده هیچ حسرت واندوه قالماسه کرکدر (بعض محققین اکا ذاهب اولمشلردرکه برکیمسه نك نزع روحی وقتنده کوکلنده دنیاده قالمق وپایدار اولمق حسرتی قالماسه کرکدر مکرکه اعمال خیرده اندن واقع اولان تقصیراتی تدارك ایچون اوله (بیت) هیچ مرده نیست برحسرت زمرك ❊ حسرتش آنست کش کم بود برك ❊ اندنصکره عایشه اول حضرت قاتنه واروب ایتدی یارسول الله کوزیکی آج وبکا برنظر قیل وبروصیت بیور وبرکلمهٔ طیبه‌یی بنم ذخیرهٔ عمرم ایله (بیت) زان لب شیرین تکلم‌یك سخن کز بشنوم ❊ تاقیامت آن سخن ورد زبان من شود ❊ حضرت کوزینی آچوب ایتدی ای عایشه بکا یقین کل ای عایشه دونکی کون بن سکا وصیت ایتمشیدم بوکونکی وصیتم همان اولدرکه اول ایتدیکم وصیتله عمل ایدوب اول وصیتیك حفظ ایده سن عایشه قبول ایدوب بو بیتك مضموننی لسان حال ایله اول حضرته عرض ایلدی (بیت) هرکز نرود تا نظری دارم وسمعی ❊ رفتارتو از چشم وکفتارتو از کوش ❊ حفصه دخی ایلرو کلوب اول سرور عایشه ایله ایتدیکی مکالمه ومعامله‌یی انکله دخی ایتدی وبرروایت دخی اولدرکه تمام زوجات مطهراتك جمله سنه خطاب ایدوب ایتدی سزك اوزریکزه لازمدرکه خانه کزك کوشه سنی کوزه ده سز یعنی بلا ضرورت طشره چیقمیه سز ونامحرمه کورنمیه سزتکیم حق تعالی حقکزده (وقرن فی بیوتکن ولاتبرجن تبرج الجاهلیة الاولی) بیوردی بعده اول سرور فاطمه‌یه ایتدی اوغللریکی کتور فاطمه دخی حسن وحسینی اول حضرتك قاتنه کتوردی سلام ویروب جدبزرکوارلرینك قارشوسنده اوطوردیلر چون اول سروری اوحالده کوردیلر اغلمغه باشلدیلر وشویله اغلادیلرکه اول خانه نك ایچنده اغلمدق برکیمسه قالمادی (بیت) جانها در آن نشست که جانان همی رود ❊ سیلاب خون زدیدهٔ کریان همی رود ❊ یعقوب راز یوسف خود دور میکنند ❊ خاتم رون زدست سلیمان همی رود ❊ حسن

یوزینی اول سرورك مبارك یوزی اوزرینه قیوب حسینك باشنی اوحضرتك سینه سی اوزرینه قودی وحضرت مبارك كوزلرینی آچوب لطف وشفقت یوزندن انلره نظر ایدوب انلری اوپدی وقوقلدی وانلره تعظیم واحترام ومحبت ایدك دیو وصیتلر ایلدی و برروایت دخی اولدر كه خواص اصحابدن بعضیلری حضرتك حجره سی قپوسنده ایدیلر وحسن وحسینك اغلدقلرندن انلر دخی اغلاشدیلر شویلكه انلرك اغلمقلری آوازی اوحضرتك مبارك قولاغنه ایرشدی اول سرور دخی اغلدی ام سلمه ایتدی یارسول الله سنك كچمش وكله جك كناهلرك مغفورد كلیدر بواغلمغه موجب نه در حضرت ایتدی (انما بكیت رحمة لامتی) یعنی بنم اغلادیغم امتمه رحمت وشفقت ایچوندر كه عجبا بندنصكره انلرك حاللری نیجه اوله كركدر اندنصكره ایتدی قرنداشم علی یی چاغرك پس علی كلدی و باشی اوجنده اوطوردی حضرت دوشكدن مبارك باشنی قالدردی علی دخی اول سرورك قولتوغنه كیروب اوتورتدی ومبارك باشنی قولی اوزرینه الدی اول سرور ایتدی یاعلی فلان یهودینك بنم ذمتمده شوقدر مبلغی واردر اسامه اشكرینی تجهیز ایچون اندن قرض المشیدم زنهار كه انك حقنی بنم ذمتمدن ادا ایده سن ای علی حوض كوثر كنارنده جمله امتمدن اولكدن كلوب بكا ایرشن سن اولسك كركدر و بندن صكره سكا نیجه مكروه ایرشه جكدر كركدر كه طارلمیه سن وطریق مصابرته سالك اوله سن وچون كوره سنكه خلق دنیا اختیار ایدرلرسن آخرت اختیار ایده سن (و برروایت دخی اولدر كه ایتدی یاعلی دوات وكاغد كتور تا سكا بر وصیت نامه یازه یم علی ایدر قورقدمكه بن دوات وكاغد كتورنجه اول سرور دنیادن آخرته انتقال ایدوب نصیحتی دولتندن محروم قالم پس ایتدم یارسول الله هرنه وصیت دیلر ایسهك بیور كه بن انی خاطرمده طوتارم پس بیوردی (الصلوة وماملكت ایمانكم) و برروایت دخی اولدر كه بیوردی (الله الله فیما ملكت ایمانكم البسوا ظهورهم واشبعوا بطونهم والینوا لهم القول) وایدرلر كه حضرت مرض موتنده قرق قول آزاد ایلدی وجابر بن عبدالله انصاریدن (مرویدر كه ایتدی عمر بن خطابك خلافتی زماننده كعب الاحبار انك قاتنه كلوب ایتدی یا امیر المؤمنین حضرت

رسولك صلى الله عليه وسلم آخر عمرنده سويلديكى سوز نه ايدى عمر ايتدى
على بن ابى طالبدن سؤال ايت كعب عليدن سؤال ايلدى على ايتدى
اول حضرتى كوكسمه طيامشيدم باشنى بنم اوزريمه قيوب ايتدى الصلوة
الصلوة كعب ايتدى بنى انبيانك آخر وصيتلرى بو اولسه كركدر بوكا
مأمورلردر و بونك ايچون مبعوث اولورلر على ايدر حضرت بكا سوز
سويلر ايكن مبارك اغزينك صوبى اوزريمه آقوب اول حضرتك حالى متغير
اولدى خاتونلرى پرده اردندن بى طاقتلك ايدوب زار يلغه باشلديلر
بن دخى انى اول حالده كورمكه تحمل ايده ميوب ايتدم اى عباس بكا
امداد ايله عباس دخى كلوب ايكيز اول حضرتى ياتوردق ر وايتده
كتورمشلردر كه چون ملك الموت اعرابى صورتنده حجره قپوسنه كلوب
اذن طلب ايلدى حضرت واقف اولوب اهل بيتنى دخى خبردار
ايلديكه قپويه كلن ملك الموتدر و بيورديكه سويلك كلسون ملك الموت
ايچرو كيروب ايتدى (السلام عليك ايها النبى حق تعالى سكا سلام
ايدر و بكا بيوردى كه سنك اذنك اولمادقچه روحكى قبض ايتيم اول
سرور ايتدى ياملك الموت سنك قاتكده بنم برحاجتم واردر اول ايتدى
حاجتك ندر حضرت ايتدى بنم روحمى قبض ايتيه سن تا اول زمانه دك كه
جبرائيل بكا كله پس حق تعالى امر ايلدى مالك جهنمه كه حبيبم محمدك
روح مطهرينى كوكاره كتورسلر كركدر جهنمك آتشينى سوندره
ودخى بيوردى حور عينه كه محمدك روحى كلور كنديلرينى تزيين
ايده لر وملائكهٔ ملكوت وسكان صوامع جبروته خطاب كلديكه قالقك
صف صف طورك كه محمدك روحى كليور جبرائيله فرمان اولنديكه يره
اينوب حبيبم محمد قاتنه وارواكا سندسدن برمنديل كوتور پس جبرائيل
اغليه رق اول حضرت قاتنه كلدى اول سرور ايتدى اى بنم دوستم
بونجلاين حالده بنى تنهامى قودك جبرائيل ايتدى يا محمد سكا بشارت اولسون
تحقيقا سكا برنسنه كتورمشمدر كه اول نسنه سنك مقبول ومرغوبكدر
اول حضرت ايتدى نه بشارت كتوردك جبرائيل ايتدى (ان النيران
قد اخمدت والجنان قدزخرفت والحور العين قد تزينت والملائكة قد
صفت لقدوم روحك) حضرت ايتدى بونلر دوكلى خوب نسنه لردر
و لكن بكا برنسنه سويلكه نفسم انكله خوش حال اوله جبرائيل ايتدى

تحقیق بودرکه سن وامتك جنته کیرنجیه دك سائر انبیایه وامتلرینه جنت حرام اولسه کرکدر حضرت ایتدی بشارتمی زیاده قیل جبرائیل ایتدی یا محمد حق تعالی سکا برقاج نسنه لرازانی بیورمشدرکه انی سندن غیری بر پیغمبره ویرماشدر اولکه حوض کوثردر ومقام محمود ویوم قیامتده شفاعتدر وقیامتده امتکدن حق تعالی سکا اولقدر باغشلیه که خشنود وراضی اوله سن حضرت ایتدی اشته شمدی خوش وقت ومسرور اولدم وکوزلرم پرنوراولدی پس دونوب ملك الموته ایتدی کل ایمدی مأمور اولدیغك خدمته قیام قیل ملك الموت دخی روح اطهرینی قبضه مشغول اولدی (وایدرلرکه سکرات موت اول حضرته اولقدر شدتلو ومشقتلو اولدیکه کاهی قزارر وکاهی صرارر ایدی وکاهی صاغ النی وکاهی صول النی چکردی رخسار پرانوازی اجل درلری دوکرایدی واوکنه برقدح صوقیوب مبارك النی اول صویه قیوب اول صوایله یوزینی مسح ایدردی (اللهم اعنی علی سکرات الموت اللهم اعنی علی منکرات الموت دیرایدی وبرروایت دخی اولدرکه (لا اله الا الله ان الموت سکرات دیرایدی عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها ایدر حضرتك بونوعله شدتله جان ویردیکنی کوردکدنصکره آسانلغله جان ویرنلره هرکز غبطه ایتمدم زیرا اکر آسانلغله جان ویرمك بکرك اولیدی حق تعالی کندی پیغمبرینه انی اختیار بیوررردی وینه عایشهٔ صدیقه دن صحته ایرشمشدرکه ایتدی حالت نزعده اول حضرتك مبارك باشی بنم کوکسمده ایدی ابو بکرك اوغلی عبد الرحمن ایچرو کیردی وانك النده اراك اغاجندن بر یشل مسواك وارایدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول مسواکه نظر ایلدی شویلکه بن فهم ایلدمکه حضرت اول مسواکی استر پس ایتدم یارسول الله شو مسواکه رغبت بیوررمیسن حضرت باشیله اشارت ایدوب بلی دیدی پس اول مسواکی قرنداشم عبد الرحمانك الندن الوب اول مسواکی اغزمده یومشاتدم وحضرته ویردم حضرت اول مسواکی الندن آلوب تعجیل ایله استعمال ایلدی واول دولت بکا میسر اولدیکه حق تعالی اول مسواك سببی ایله آخر کارده بنم اغزمك لعابیله اول سرورك اغزی لعابنی جمع بیوردی وبنم نوبتم کوننده بنم سینهم ایله او بکنم ارهسنده

حق تعالی انك روحنی قبض ایلدی واول حالده خانه نك سقفنه باقوب والنی بوقاروقالدروب (الرفیق الاعلی) دیدی ناكاه الی اشاغی میل ایدوب عالم بقایه رحلت بیوردی (بیت) رفت آن طاوس عرش سوی عرش ❊ چون رسید ازهانفانش بوی عرش ❊ وچون روح بدندن مفارقت ایلدی اندن برخوش قوقو مشاهده قیلدمكه هرگز انك مثلنی كورمامشیدم پس حضرتی برد حیره ایله اورتدم وبعض روایتده وارد اولمشدر كه اول حضرتی ملائكه اورتدیلر وبر روایتده ملك الموت جبرائیلك حضورنده اول سرورك روحنی قبض ایدوب اعلاء علیینه كوتوردی وایتدی (واحمداه یارسول رب العالمین) وعلی بن ابی طالبدن منقولدر ایتدی بن آسمان طرفندن واحمداه صوتنی اشتدم وصحته ایرشمشدر كه چون اول سرور بوعالمدن انتقال بیوردی فاطمة الزهراء ندبه وزاری به بنیاد اوروب ایتدی (وا ابتاه اجاب ربا دعاه من جنة الفردوس مأواه یا ابتاه الی جبرائیل ننعاه) وایدرلر كه پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم وفاتندنصكره فاطمه یی هرگز كیمسه كولر كورمدی (مرویدر كه عایشهٔ صدیقه زار زار بلق ایدوب ایتدی دریغ اول پیغمبره كه غنا قبول ایتمیوب فقر وفاقه اختیار ایلدی ودریغ اول دین پرورهكه امتنك كناهلری غمندن هیچ بر كیجه تمام راحت دوشككنده استراحته مشغول اولمادی وهرگز صبر وتحمل میدانندهٔ نفس محاربه سندن فرار كوسترمدی وهرگز انك مبارك كوزلری منهیاته التفات ایتمدی وهرگز كفار واهل ضلالتك ایذا واضرارلرینك كثرتی سببی ایله مبارك یوزینه غبار ملال قونمدی وهیچ برفقیرك یوزینه انعام قپوسنی باغلمدی ودندان درمثالی دشمن طاشندن شكسته ومبارك باشی حوادث روزكاردن عصابه ایله بسته اولدی وریاضت وقناعتندن نیجه كونلر آرپه اتمكندن قارنی طویمزدی (نقلدر كه چون اول واقعهٔ هائله یوز كوستردی اهل بیتك رجالی ایچرو كیردیلر وارلر ایله خاتونلر اراسنه برپرده چكدیلر وخانه نك كوشه سندن برآواز اشتدیلر واول آواز كیمسنك آوازی ایدیكنی هیچ بیلمدیلر دیر ایدیكه (السلام علیكم اهل البیت ورحمة الله وبركاته كل نفس ذائقة الموت وانما توفون اجوركم یوم القیمة) یعنی ای اهل بیت بیلك وآكاه اولك كه حق تعالینك قاتنده

هر مصیبتك بر تسلیتی وهر فوت اولمشك برخلفی واردر پس خداوند تعالی یه واثق اولك واکا رجوع ایدوب جزع وفزع قیلمك حقیقتده مصیبتلو اول کیمسه درکه حق تعالینك ثوابندن محروم قالمش اوله (والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته) علی مرتضی ایتدی هیچ بیلدیکزمیکه بو سوزلری سویلین کیمدر اصحاب ایتدیلر بیلمزز علی ایتدی خضردرکه بزه تعزیه ایتمکه کلمشدر وروایتده کتورمشلردرکه اصحاب مسجدده ایدیلر چونکه اهل خانه نك فریاد وبکا وصیحه وزاریلرینی اشتدیلر انلرك دخی ارالرینه فغان واضطراب دوشوب سراسیمه وحیران اولدیلر کویا جسد بی روح ایدیلر وعقللری باشلرندن کتمشیدی بعضیلرینك نطقنه مجالی یوغیدی عثمان بن عفان کبی وبعضیلری یرلرنده قدید قالدیلر وبعضیلری خسته وبی طاقت اولدیلر عبدالله ابن انیس کبی وبعضیلری دخی بلا ومحنته کرفتار اولدیلر عمر بن خطاب کبی نتکه منقولدرکه عمر فریاد ایدوب آند ایچردیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم صاغدر اولمامشدر لکن اکا موسی پیغمبره واقع اولان کبی بر صعقه واقع اولمشدر وخدا حقیچون امیدم اولدرکه اول سرور دنیاده او قدر طوره که منافقلرك وکذابلرك دللرینی قطع ایده (وبر روایت دخی اولدرکه مدینه منافقلرندن برجماعت ایتدیلر اکر محمد پیغمبر اولایدی وفات ایتمزدی عمر ابن خطاب قلیجنی چکوب مسجد قپوسنده طوروب ایتدی هر کیمکه حضرت پیغمبری فوت اولدی دیرسه شو قلیجله بیلندن ایکی بچرم وایدرلرکه عمرك بو سوزی ایله خلق اول حضرتك موتنده شکه دوشدیلر پس اسماء بنت عمیس اول حضرتك باغرینی الیله یوقلیوب مهر نبوتی یرنده بولمادی وایتدی تحقیق اول سرور دنیادن انتقال ایلدی زیرا مهر نبوت یرنده یوقدر رفع اولنمشدر دیدی اسمانك بو سوزی ایله اول حضرتك موتنه بعض اصحابه علم یقین حاصل اولدی (نقلدرکه اول ساعتده ابو بکر صدیق سنح محله سنده کندی منزلنده ایدی اکا خبر کوندروب بو واقعهء هائله دن خبردار ایلدیلر وبر روایتده ابو بکر منزلندن برغلام کوندرمشدیکه تا اول حضرتدن برخبر کتوره غلام کلوب خلقدن مات محمد صداسنی اشتدم دیدی پس ابو بکر تعجیلله سوار اولوب (وامحمداه وانقطاع ظهراه) دیو اغلیه رق مسجد رسول اللهه کلدی

کوردیکه خلق متفرق الحال وسراسمه وحیران اولمشلر هیچ کیمسه یه التفات ایتمیوب عایشه نك خانه سنه واردی ورسول الله قننده در دیدی انلرایتدیلر اشته خانه نك کوشه سنده یاتور ابو بکر صدیق ایلرواروب اول سرورك وجه انورنده اولان ردایی قالدردی وانك مبارك النبی او پدی ووانبیاه دیدی اندنصکره باشنی قالدروب اغلادی بس برکره دخی اولحضرتك مبارك النی او پدی ووا اصفیاه دیدی اندنصکره باشنی قالدروب اغلدی وینه مبارك النی بردخی اوپدی وواخلیلاه دیدی اندنصکره اول حضرتك بازوسنی اوپوب اغلدی (وبابی انت وامی طبت حیا ومیتا) دیدی اندنصکره ایتدی حق تعالی سنده ایکی موت جمع ایلزاول موتکه مقدر ایدی بولدك وسنك موتکله منقطع اولدی هیچ برپیغمبرك موتیله منطقع اولمیان نسنه یعنی وحی الهی وسنك شانك اندن اولور کدر که سنی وصف ایدهلر واندن جایلر کدر که سکا اغلیه لر اکر اختیار بزم الیمزده اولیدی کندی نفسلریمزی سکا فدا ایدردك واکر میت اوزرینه اغلمقدن بزی نهی بیورمش اولیدك البته سنك اوزریکه اولقدر اغلر ایدك که کوزلریمزدن چشمه لر آقیدردق ای بارخدا بزدن اکا سلام ایرشدر ویا محمد بزی خداقاتنده یاد ایله اندنصکره قالقوب خانه دن طشره چیقدی کوردیکه عمر بر کروه خلقه طوروب سوز سویلر وایدرکه پیغمبر وفات ایتدی صدیق اوچ نوبت اکا اوتور دیدی عمر دیکلمدی ابو بکر ایتدی ای کشی تحقیق رسول الله وفات ایلدی اشتمدکمیکه حق تعالی قرآن مجیدده اکا خطاب ایدوب بیوردی (وماجعلنا لبشر من قبلك الخلد افان مت فهم الخالدون) اندنصکره رسولك منبری اوزرینه چیقدی خلق جمله عمری قیوب ابو بکره توجه ایلدیلر اندهبرخطبه اوقودی اول خطبه ده خدای تعالی یه حمد وثنا وروح محمد المصطفایه صلاة وسلام اهدا سندنصکره ایتدی (من کان یعبد محمدا فان محمدا قد مات ومن کان یعبد الله فان الله حی لایموت وما محمد الارسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم) آیت کریمه سنی اوقودی و(انك میت وانهم میتون) آیت کریمه سنی دخی اوقودی عمر ایدر بنم ایاقلرم تتریوب دوشدم وکویا بن بو آیتی اشتمامش ایدم ودوکلی خلق بو ایکی آیتی ابو بکردن اخذ ایدوب اوقودیلر وابن عمر ایدر کویا بزم یوزمزده بر پردهوار ایدی ابو بکرك خطبه سی اول پرده یی

رفع ایلدی پس اهل مدینه واصحاب رسول الله اول حضرتك فوتنی
یقینا بیلوب مطمئن قلب اولوب (انا لله وانا الیه راجعون) دیدیلر ابوبکر
صدیق رضی الله تعالی عنه اهل بیته تعزیه وتسلیه مراسمنی یرینه
کتوروب ایتدی اول حضرتك غسل وتجهیز وتکفینی سزه متعلق
ومفوضدر اندنصکره اکابر مهاجر وانصار ایله امر خلافته قرار
ویرمکیچون بنی ساعده سقیفه سنه کتدی اهل بیت غسل تدارکنی
کوردیلر ناکاه حجره طشره سندن برشخص ایتدی اول سرور طاهر
ومطهردر غسله حاجتی یوقدرانی یومالك اولمقدرکه بوسوزی سویلینی
اراديلر بولمیادیلر اندنصکره اشتدیلرکه بریسی دخی ایتدی اول
سروری غسل ایدك که بن خضرم ومقدمکی سویلین شیطان ایدی
پس بردیمایدن برپرده کردیلر علی وعباس واوغللری فضل وقثم واسامة
ابن زید وصالح حبشیکه حضرتك آزاداوسی ایدی لقبنه شقران دیرلردی
اول سروری طوتوب پرده آردینه کتوردیلر واختلاف ایتدیلرکه
حضرتی لباسی ایچنده می غسل ایدهلر یوخسه سائر میتلر کبی لباسنی
چیقاروب اندنصکره می غسل ایدهلر حق تعالی انلره برنوم خفیف
کوندردی شویلکه ذقنلر ینی سینه لری اوزره قودیلر اول وقتده خانه نك
کوشه سندن برصدا چیقدیکه اول سروری کوملکی ایچنده غسل ایدك
عریان ایتمك دیدی بیلدیلرکه بو صداعالم غیبدندر قالقوب اول حضرتی
یومغه مشغول اولدیلر عباس بیوردی تاخانه نك قپوسنی قپایوب
ایچروده اول ذکر اولنان کشیلردن غیری کیمسه قومادیلر و برروایت
دخی اولدرکه انصار طشره دن فریاد ایتدیلر بز دخی اول
حضرتك خاللری یوز یعنی اول حضرتك اناسنك قرنداشلری
واقرباسندن ایز واول حضرته حق قرابت وخدمتمز جمله نك معلومیدر
واسلامده صدق واخلاصمز کون کبی روشندر پس بزدن دخی برکشی
سزکله اولمق کرکدرکه تابزه دخی برشرف حاصل اولوب اول سرورك
تعهد وخدمتی دولتندن محروم اولمیه‌دق و برروایت دخی اولدرکه
اوس بن خولیٔ انصاریٔ خزرجی ایتدی ای علی بن ابی طالب سکا یمین
ویررم خدایه که تابکا اجازت ویره سن بن دخی ایچرو کیرم علی مرتضی
اکا دستور ویروب ایچرو کیردی اما حضرتك غسلنده هیچ مداخله
ایتمدی (و برروایت دخی واردرکه اوس بن خولی خیمه قپوسندن

صوچکوب کتوردی تا اهل بیت اول حضرتی غسل ایتدیلر بس
اول حضرتی نعش یعنی تابوت اوزرینه قودیلر انک مبارک باشنی
مشرق جانبنه ومبارک ایاقلرینی مغرب طرفنه ایلدیلر علی مرتضی
رضی الله تعالی عنه اول حضرتک غسلنه مباشرت ایدوب اول
سروری سینه سی اوزرینه طوتدی والنه بر بز دولایوب کوملک التندن
بدن اطهرینی غسل ایلدی وشقران صودوکرایدی وفضل اول سرورک
کوملکنی بدن اطهرندن جدا ایدوب یوقاری طوتاردی تا علی مرتضی
بدن اطهرینی آسانلقله غسل ایده وعباس وقثم اول حضرتی
برجانبندن برجانبه دوندرتکده علی‌یه امداد ومعاونت ایدرلردی واول
امرده عالم غیبدن دخی اعانت واقع اولدی شویلکه صانورلرایدیکه
اول حضرت برجانبندن برجانبه کندی دونرایدی (وبرروایت دخی
اولدرکه غائبدن بغایت لطیف آواز ایشتدیلرکه دیرایدی رسول خدایی
رفق ایله طوتک که سزه اعانت ایدرلر واول حضرتدن سائر امواتدن
واقع اولدیغی کبی هیچ برچرک وناپاک نسنه ظهور اولمادی وعلی اوحالده
دیرایدیکه انام وبابام سکا فدا اولسون حیاتکده ومماتکده نه خوش
قوقواوسن اول حضرتی سدر یپراغیله وخالص صو ایله اوچ نوبت
غسل ایلدیلر وغسل مهمی اتمامه ایرشدکدنصکره اول حضرتک کوشهٔ
چشمنده وکوبکی چوقورنده برقاج قطره صوقالمشیدی علی مرتضی
انی ایچدی واول قطره لری ایچدیکی انک علم وحفظنک زیاده لکنه
سبب اولدی اندنصکره سید عالمی اوچ بیاض ثوب سحولیده که انلردن
هیچ بریسی قمص وعمامه دکل ایدی کفنلدیلر وبرروایتده اول سرورک
کفنی ایکی بیاض جامه وبر ردیمانی ایدی وانک کفنی وسجده کاهی اوزره
مسک وحنوط صاچدیلر وایدرلرکه جبرائیل اول سرورک حنوطنی جنتدن
کتورمشیدی (منقولدرکه علی بن ابی طالب وفاتی وقتنده اوغللرینه
برمقدار مسک ویروب وصیت ایتدیکه بونی بنم کفنمه استعمال ایدک که
حضرتک حنوطندن ارتوب قالمشدر وچون امور مذکوره‌دن فارغ
اولدیلر اول حضرتی برسریر اوزره یاتوروب وصیتی اوزره خانه ایچنده
قویوب کندیلر طشره چیقدیلر علی ایدر انک وفاتی دوشنبه کون ایدی
صالی کون اشتدک که برهاتف جانب آسماندن ندا ایدوب دیرکه کالک

ای مسلمانلر پیغمبریکزك اوزرینه نماز قیلك پس بوترتیب ایله ابن مسعودك
خبرنده مقرر بیورمشیدی کروه کروه کلدیلر هر بریسی اول حضرتك
اوزرینه علی حدة نماز قیلدیلر وعلی مرتضی ایتدی هیچ کیمسه اول
سرورك اوزرینه امامت ایتمسونکه اول حضرت سزك امامکزدر
هم حیاتنده وهم مماتنده وبعض روایتده واردا ولمشدرکه حضرت
اول طریق اوزره وصیت بیورمشیدی اول سببله اول سرورك دفننده
تأخیر واقع اولدی زیرا دفندنصکره انك قبری اوزره نماز جائز دکلیدی
وایدرلرکه علی کرم الله وجهه اولحضرتك جنازه سنك باشی طرفنه
طوروب ایتدی (ای پیغمبرلرك کرامی وای دین پرورلرك بنامی حق
تعالینك سلام ورحمت وبراکاتی سنك اوزریکه اولسون ای بارخدا
بزشهادت ایدرز که پیغمبرك محمده انزال ایتدکلر یکی عباد که تبلیغ ایتدی
وامتنه شرط نصیحتی یرینه کتوردی وحق یولنده جهاد ایدوب
دین اسلامی عزیز ایلدی ای بارخدا بزی اول جمله دن قیل که اکا نازل
اولان قرآنه اقتدا ایدەوز وروز قیامتده بزی انکله جمع ایله) علی مرتضی
بودعایی قیلدی خلق جمله آمین دیدیلر واصحاب اختلاف ایلدیلر که
پیغمبری صلی الله تعالی علیه وسلم خانه سندەمی دفن ایدەلم یوخسه
مسجدندەمی یوخسه بقیع مزارستاننەمی کوتورەلم دیدیلر ابو بکر
صدیق ایتدی بن اولحضرتدن اشتدم بیوردیکه هیچ بر پیغمبر دفن اولنمز
الا روحی قبض اولندیغی یرده دفن اولنور و بر روایت دخی اولدر که
علی مرتضی ایتدی حق تعالی قاتندە روی زمینده انك پیغمبرینك روحی
قبض اولندیغی بقعەدن مبارك وعزیزرك بر بقعه دخی یوقدر پس
حضرتك دوشکنی قالدیروب قبرینی تعیین ایتدیلر ومدینەدە ایکی قبرقازیجی
وارایدی بری ابو عبیدة بن الجراح ایدی قبری شق طریقی اوزره قازار
ایدی و بریسی دخی ابو طلحهٔ انصاری ایدی لحد طریقی اوزره قازار ایدی
عباس ایکیسنه دخی آدم کوندروب دعوت ایلدی انلردن هرقنغیسی
مقدم کلورسه انك طریقنی اختیار ایدەجك اولدیلر عباس ایتدی
(اللهم اختر لنبیك) پس ابو طلحه که لحد طریقی اوزره قازار ایدی
مقدم کلدی وحضرتك قبرینی قازدی و چهارشنبه کیجەسنك نصفی
یا سحر وقتی ایدیکه اول حضرتی قبر کنارینه قودیلر و قبرك ایاق

طرفندن اول حضرتی قبره ایندردیلر علی و عباس وعقیل و اسامه
وشقران و برقولده فضل وقثم و برقولده عبد الرحمن بن عوف دخی
اوحضرتك قبرینه ندا ایدیلر وقطیفهٔ حمرا که اول حضرته خیبر غنیمتندن
ایرشمش ایدی اول قطیفهٔ حمرایی شقران قبره فراش ایدوب ایتدی
والله بو قطیفه‌یی سندنصکره کیمسه استعمال ایده‌مز پس اول قطیفه
اول منوال اوزره حضرتك قبرنده فراش اولوب قالدی و بعض علما
فراش مذکور اوحضرتك جملهٔ مخصوصاتندندر دیدیلر و بر روایت
دخی اولدرکه اول سرور اول منوال اوزره وصیت بیوروب بنم قطیفه‌می
قبریمه فراش ایدك دیمشیدی تحقیق بودرکه حق تعالی زمینی جسد
انبیایه مسلط ایتمز پس اول سرورك لحدینه یدی کرپیچ دیزدیلر و برروایت
دخی واردرکه کرپجلری دیزدکلرندن صکره اول قطیفه‌یی طشره
چیقاردیلر واول قبر منوردن اك صکره طشره چیقان قثم ایدی
و برروایتده علی ایدی ومغیرة بن شعبه خاتمنی قبره اتوب اول بهانه‌ایله
قبره کیروب اول حضرتك مبارك اياغنی مسح ایدوب اندنصکره قبردن چیقوب
اصحابه بن رسول خدایه سزدن قریب العهدم دیمسی روایتده کلمشدر
لکن اول روایت اهل حدیث محققلری قاتنده اولقدر معتبر دکلدر
و صحته ایرشممشدر و برروایت دخی اولدرکه مغیره خاتمنی قبره آتوب
اول بهانه‌ایله قبره کیرمك مراد ایتدکده علی مرتضی کرم الله وجهه
انی منع ایدوب قبره کندی کیروب مغیره‌نك خاتمنی چیقاریویرمشدر
والله اعلم اندنصکره اول سرورك قبرینی طپراقلادیلر و انك قبرینك
صورتی مسطح یعنی یصی ایدی و بروایتده مسنم یعنی اورکوچلی
ایدی وقبر مطهرینی یردن برقارش مقداری مرتفع قیلدیلر واوزرینه
صو دوکدیلر عایشهٔ صدیقه‌دن رضی الله تعالی عنها مرویدرکه
ایتدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم حیاتی زماننده واقعه‌ده کورمش
ایدمکه بنم خانه‌مه کوکدن اوچ آی ایندی بو واقعه‌یی پدرم ابو بکره
عرض ایلدم ابو بکر ان شاء الله خیر اوله دیدی اندنصکره ایتدی ای
قزم بو واقعه‌یی سن نیجه تعبیر ایتدك بن ایتدم اویله تعبیر ایتدمکه
رسولدن اوچ اوغلوم اوله ابو بکر هیچ سویلمدی وچون حضرتی بنم خانه‌مه
دفن ایلدیلر ابو بکر بکا ایتدی (هذا احد اقمارك وهو خیرها) یعنی ای

عايشه واقعه ده كورديككك اوچ آيلرك بريسي بودر بو اول آيلرك خبرلوسيدر (نقلدركه چون دفندن فارغ اولديلراولا فاطمهٔ زهرانك قپوسنه كلوب تعزيت وتسليت ايلديلر فاطمهٔ زهرا سؤال يوروب ايتدي پيغمبري دفن ايتديكزمي انلرايتديلر بلى دفن ايتدك فاطمه ايتدي اول سرورك اوزرينه طپراق آتمغه يورككز نيجه تحمل ايتدي اول سرورنبي الرحمه دكلمى ايدى انلرايتديلريابنة رسول الله اول جهتدن بزم خاطرلر عزدخي اندوهناك ايدي (بيت) درخاك نهاده چون توانم ديدن * انكس كه مرا زخاك برداشته است * ولكن حكم رباني يه چاره يوقدر (روايتده كتورمشلردركه اهل بيت واصحاب رضي الله تعالى عنهم سيد اصفيانك فراقندن زياده غمناك وحزين اولوب هر بري سوزوكدازندن مرثيه لر سويلديلر اول جمله دن عايشهٔ صديقه رضي الله تعالى عنها آغلردي و بو ابياتي انشا ايدردي (شعر) قدكنت لى جبلا الوذبركنه * امشى البراح وانت كنت جناحي * واليوم اخضع للضعيف واتقى * منه وادفع ظالمي بالراح * واذا دعت قرية شجنا لها * يوما على فنن بكيت صباحي * وايدرلركه فاطمهٔ زهراء رضي الله عنها پدر بزركوارينى زيارته واردي واول حضرتك طپراغندن برقبضه خاك الوب كوزي اوزرينه قودي وآغليوب ايتدي (شعر) ماذا على من شم تربة احمد * ان لايشم مدى الزمان غواليا * صبت على مصائب لوانها * صبت على الايام صرن لياليا * اهل سيردن بعضيلر ايتديلر بو شعر امير المؤمنين عليكدر فاطمه اول (شعرى) پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم قبر بني زيارت ايتدكده اوقودي ديديلر وبو بيتلردخي فاطمه يه منسوب اولان مرثيه لر جمله سندندر (شعر) نفسي على زفراتها محبوسة * ياليتها خرجت مع الزفرات * لاخير بعدك في الحياة وانما * ابكي مخافة ان تطول حياتي * وبو بيت دخي ابوبكر صديقك اول سرور ايچون ديديكي مرثيه لردندر (شعر) ليت القيمة قدقامت عند مهلكه * كيلا نرى بعده مالا ولا ولدا * وعمر بن خطاب دخي اول حضرت ايچون مرثيه لر ديمشدر (وثبوته ايرشمشدركه على مرتضى كرم الله وجهه رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم قبري اوزره واروب طوردي واغليوب ايتدي (بابي انت وامي يارسول الله ان الجزع لقبيح الاعليك وان الصبر لجميل الاعنك) يعنى انام بابام سكافدا اولسون يارسول الله جزع وفزع غايت قبيحدر الاسنك ايچون جزع اولمق

جیلدر وصبر بغایت جیلدر الا سندن صبر اولنمق قیجدر و بو ابیاتی سویلدی (شعر) ما فاض دمعی عندنا ئبة ❊ الا جعلتك سببا للبكاء ❊ حسان بن ثابت رضی الله تعالی عنه دخی نیجه مرثیه‌لر سویلدی انس ابن مالك ایتدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم هجرت ایدوب مدینه‌یه کیردیکی کوندن روشن ونورانیرك مدینه ده بر کون اولمادی واول حضرتك وفات ایتدیکی کوندن بتر مدینه ده غمناك بر کون اولمادی وهنوز اول حضرتك دفندن فارغ اولمدین قلبلریمز بریمزدن متنفر اولوب ارامزه فتنه‌لر وبرودتلر دوشدی (بیت) همان زمان که جهان نور چشم خودکم کرد ❊ هزار فتنه زهر کوشه رو بمردم کرد ❊ ومرویدر که عبد الله بن زید انصاری که مستجاب الدعوة بر کشی ایدی ایتدی آلهی رسوالكك جمالنی مطالعه ایتمین کوز بکا لازم دکل دیلرمکه بنم کوزمك نوربنی آلوب بنی اعمی قیله سن د رحال دعاسی مقبول اولوب اعمی اولدی (رباعی) دیده زفراق توزیان می بیند ❊ بر چهره زخون دل نشان می بیند ❊ با این همه من زدیده ناخوشنودم ❊ کو بی رخ توجهان چرا می بیند ❊ وبر جماعت دخی اول سرورك دیدارنسز مدینه ده طورمیوب غربت اختیار ایلدیلر اول جمله دن بلال حبشی شام طرفنه عزیمت ایلدی ابو بکر صدیق اکا ایتدی اکر بودیاردن کتمیوب اول حضرتك زمان حیاتنده متصدی اولدیغك مهمه اشتغال قیلسك یعنی کالاول مؤذن اهل اسلام اولسك اولی وانسب اولوردی بلال ایتدی اول سرورك وجودنسز بو دیارده طورمغه تحمل ایده مزبن اکر بنی دنیاده بندن سکا بر نفع ایرشمك ایچون ازاد ایتدك ایسه هر نه خدمت بیورر ایسك اکا قیام ایده یم واکر بنی رب الارباندن ثواب رجاسنه آزاد ایتدك ایسه بنی کندی حالمه قو ابو بکر بلالدن بو سوزی ایشیدیجك اغلیوب ایتدی بن سنی حق تعالی دن طلب ثواب ایدوب آزاد ایتمشمدر واول ثوابی دنیاده استمزم آخرتده استرم پس بلال شامه کتدی وشامه کتدکدنصکره برمدت شامده توقف ایلدی وحضرت پیغمبری واقعه سنده کوردی کندویه بیورر که یا بلال بزه جفا ایتدك وبزم جوارمزدن چیقوب کیتدك وبزم زیارتمزه کل بلالی اویقودن اویانوب مدینه‌یه متوجه اولدی اول اثناده فاطمه دنیادن کچمشیدی چون مدینه‌یه کلدی هر کیمه که راست کاوردی

اهل بيتك احوالنی سؤال ايدردی انلر دخی علی وحسن وحسين وازواج مطهره سلامتده در ديرلردی وفاطمه نك احوالنی سو يلمزلر ايدی تا بلال حسن وحسينه ايرشدی وسلام ويردی وتعظيم واحترا ملرينی يرينه كتوردی وفاطمه نك حالنی سؤال ايلدی انلر اغلمغه باشليوب (آجرك الله فی فاطمة) اول دنيادن كوچدی ديديلر بلال قتی چوق اغليوب ايتدی ای جكر كوشهٔ رسول الله پدر بزركوار يكه نه كونه ملحق اولدك وايدركه بلالك بعض دوستلری التماس ايلديلركه سنت اذانه قيام ايدوب ظهر وقتنك اذانی اوقويه وبومدعانك اوزرينه زياده الحاح وابرام ايتديلر بلال دخی التماسلرينی قبول ايدوب رسول اللهك مسجدی طامی اوزرينه چيقديكه اذان اوقويه اهل مدينه بلالی استماع ايتمكيچون مسجده جمع اولمشلر ايدی چون بلال (الله اكبر) ديدی تمام مدينه خانه لرندن فرياد وفغان قوپدی چون بلال (اشهدان محمدا رسول الله) محلنه ايرشدی مدينه ده اغلامدق وفرياد وفغان ايتمدك هيچ كيمسه قالمدی باكره قزلر خانه لرندن چيقوب اغلشديلر اول كون همان پيغمبرك صلی الله تعالی عليه وسلم وفاتی كوننه دوندی بلال اذانی تمام ايتدكده ای ياران سزه مژده اولسكو نكه حضرت رسالته صلی الله تعالی عليه وسلم اغلاين كوز جهنم آتشی كورمسه كركدر و پوشيده دكلدر كه بوفضيلت اول حضرتك زماننه مخصوص دكلدر بلكه اميد وارلق انك اوزرينه دركه قيامته دك جميع امت اجابت چون اول سرورك فوتندن متأثر ومتحسر اولوب انك دردو فراقندن اغليه بو حكمده داخل اوله زيرامقرردركه انك فوتی دوكلی امتك مصيبتيدر (ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن مرويدركه ايتدی رسولدن صلی الله تعالی عليه وسلم ايشتدمكه ديدی امتمدن هر كيمك كه ايكی فرطی اوله يعنی كنديدن مقدم ايكی والدی وفات ايتمش اوله حق تعالی اول فرطلر واسطه سيله اول كشی يی جنته قويه عايشه ايتدی يارسول الله برفرطی اولانك حالی نيجه درحضرت ايتدی اول دخی ايكی فرطی اولانلر حكمده در عايشه ايتدی ياهيچ فرطی اوليانلرك حالی نيجه اولور حضرت ايتدی (انافرط امتی) يعنی بن جميع امتمك فرطی يم كه بنم فوتم مصيبتی كبی انلره مصيبت ايرشمسه كركدر

(شعر) اصبر لكل مصيبة وتجلد ❊ واعلم بان المرء غير مخلد ❊ واذا اتصبك مصيبة تشجى بها ❊ فاذكر مصابك بالنبي محمد ❊ القصه بلال بنه شامه كيدوب يلده برنوبت مدينه يه كاوب اوحضرتى زيارت ايدردى واذان اوقوردى كيروشامه كيدردى تاشامده وفات ايلدى واصحابدن برجمع دخى مدينه ده قالمغى اختيار ايدوب اوحضرتك قبرينى زيارت ايتمكله كندولره تسليت ويررلردى وبر مشكل ايشلرى واقع اولدقچه اوحضرتك قبرى مقابلنه واروب طوررلردى واول مشكلرينك حلى جوابنى اوحضرتدن ايشيدرلردى بعضيسى باش قولاغيله وبعضيسى جان قولاغيله ايشيدرلردى واول سرورك قبرى غايت صفاده ونهايتده نوروضياده ايدى ظاهرده اوحضرتى كورميلرانك قبرمنوربنى كورسەلر بوقبرك صاحبى پيغمبر در ديو شهادت ايدرلردى شويله منقولدر براعرابى اول سرورك قبرى اوزرينه كلدى چون قبرمنوربنى كوردى همان دم (اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله) ديدى اكا سؤال ايتديلركه بوقبرك پيغمبر قبرى اولدبغنى نەدن بلدك اعرابى يمين ايتديكه بن اول قبرى كورمشيدم وكيمك قبرى اولديغنى بلمزايدم لكن بنم قلبمه الهام الهى ايرشدى اندنصكره اول اعرابى بو بيتلرى دخى ديدى (شعر) مررت على قبر النبي محمد ❊ فكلمني والقبر غير متكلم ❊ ❊ وبالقبر آثار النبوة قائم ❊ تصدع فيه قلب كل مسلم ❊ وانا لم اعهدك ياسيد الورى ❊ فقبرك ينبئ ان فيه مكرم ❊ وامير المؤمنين عليدن كرم الله وجهه مرويدركه ايتدى حضرت دفن اولندقدن اوچكو نصكره براعرابى كلوب كندوبى اول سرورك قبرى اوزرينه آتدى واول قبردن برآوج طپراق الوب باشنه صاچدى اندنصكره ايتدى يارسول الله ديمشيدك وسندن اشتمشيدك وسن حضرت حقدن اخذ ايتمش ايدك بزدخى سندن اخذ ايتمشيدك وسكا نازل اولنلردندر بوآيت كريمه كه (ولوانهم اذظلموا انفسهم جاؤك) الآيه وبن كندى نفسمه ظلم ايدوب كنهكار وآشفتهٔ روزكار اولديغم حالده سنك قاتكه كلمشمدركه تابنم ايچون جناب حقدن مغفرت طلب ايديويره سن پس اول حضرتك قبرندن سنى يارلغديلر ديو اوج نوبت آواز كلدى شيخ محمد بن عبدالله عتبى كه مفسرلرك اكابرندندر ديركه پيمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم قبرى قربنده اوتورمشيدم

براعرابی کلدی واول سروره سلام و یروب ایتدی (شعر) یا خیر من دفنت بالقاع اعظمه ❊ فطاب من طیبهن القاع والاکم ❊ نفسی الفداء لقبرانت ساکنه ❊ فیه العفاف وفیه الجود والکرم ❊ اندنصکره ایتدی ای یارخداسن قرآنده (ولوانهم اذظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله واستغفر لهم الرسول لوجدوا الله توابارحیما) بیوردك وسنك دیدیکك حقدر وحالبوکه بن کندی نفسمه ظلم ایدوب کناه ایتمشمدر وقپوکه کلوب حق تعالیدن مغفرت طلب ایدرم یارسول الله سندن دیلکم بودرکه حق تعالیدن دیلیو ویره سن تا بکا مغفرت ایلیه عتبی ایدر بن قبرمطهری زیارت ایدوب کیرودوندم و بکا او یقوغالب اولدی او یودم اول حضرتی واقعه ده کوردم ایتدیکه یا عتبی اول اعرابی بی بول ومژده ایلکه حق تعالی انی یارلغادی پس اعرابینك آردینه دوشوب انی بولدم واکا مژده وتبشیر ایتدم

❊فصل اول حضرتك صلی الله علیه وسلم قبر زیارتنه مترتب اولان فضائل بیان اولنور❊

معلوم اوله که اول حضرتك قبرینی زیارت ایتمك اعظم قربات و اجل طاعاتدندر وجمهور علمانك اوزرینه درکه قبر رسول اللهی زیارت رسنت مندوب الیه و بر فضیلت مرغوب فیهدر و بعض علمانك وجوبنه قائل اولوب (من لم یزرقبری فقد جفانی) حدیث شریفی ایله ودخی (ما من احد من امتی له سعة ثم لم یزرنی فلیس له عذر) حدیث شریفیله بو مدعایه استدلال ایتمشلردر و بالجمله او لحضرتك قبرینی زیارت ایتمکده چوق فضیلت وثواب واردر مرویدرکه حضرت بیورمشدر هر کیمکه بنم قبرمی زیارت ایده یوم قیامتده اکا شفاعتم واجب اولور و برروایت دخی اولدرکه هر کیم بنی یاخود قبرمی زیارت ایده بن یوم قیامتده اکا شفیع وشهید اولورم ودخی بیورمشدرکه هر کیمکه موتمدن صکره بنم قبرمی زیارت ایده همان حال حیاتمده بنی زیارت ایتمش کبی اولور صکره کی حدیث ضعفدن خالی دکلدر والله اعلم رزقنا الله تعالی زیارة قبره صلی الله تعالی علیه وسلم (فائده) جمهور اهل سیرانك اوزرینه درکه اول حضرتك موتی واقعه هائله سی ماه ربیع الاولك اون ایکنجی کونی واقع اولمش اوله لکن

بو معنی اشکالدن خالی دکلدر زیرا ائمهٔ تفسیر وحدیث وسیرك
اتفاقلری اوزره اول سنه‌نك عرفه‌سی جمعه کونی ایدی پس انك غرهٔ
ذی الحجه‌سی پنجشنبه کون اولمش اولور و بو تقدیرجه ماه ربیع الاولك
اون ایکنجی کونی یوم دوشنبه اولمق ممکن دکلدر کرك ارالقده اولان اوچ
آی یعنی ذی الحجه ومحرم وصفر اوتوزار کون اولمش اولسون وکرك بعضیسی
یکرمی طقوز و بعضیسی اوتوز کون اولمش اولسون بو اشکالك جوابی
اولدرکه دیه‌لر محتملدرکه اهل مکه ومدینه سنهٔ مزبوره ذی الحجه‌سی
غره‌سنده اختلاف ایتمش اوله‌لر اهل مکه غرهٔ ذی الحجه پنجشنبه
کونیدر دیمش اوله‌لر واهل مدینه جمعه کونیدر دیمش اوله‌لر و بو اختلافك
منشائی رؤیت هلاله مانع اوله‌جق برنسنه‌نك ظهوری سببیله
اولمش اوله بولوت کبی وغیریسی کبی ویاخود اختلاف مطالع سببیله
اولمش اوله وعرفاتده وقوف اهل مکه‌نك قوللری اوزره واقع اولمش
اوله ومدینه‌یه کلدکلرنده تاریخی اهل مدینه قوللری اوزره اعتبار
ایتمش اوله‌لر وشهور مذکوره یعنی ذی الحجه ومحرم وصفر تمام اوتوزار
کون واقع اولمش اوله پس ربیع الاولك غره‌سی پنجشنبه کونه دوشوب ربیع
الاولك اون ایکنجی کونی یوم دوشنبه اولمش اولور والله اعلم (و برقول
دخی اولدرکه اول حضرتك وفاتی ماه ربیع الاولك ایکنجی کونی واقع
اولدی وقول جمهور اوزره اشکال مذکور وارد اولدیغیچون محدثلرك
متأخرلرندن برجماعت بوقولی ترجیح ایتمشلردر فاما بوقول اوزره لازم
اولور که اول اوچ آی یعنی ذی الحجه ومحرم وصفردن هر بریسی یکرمی
طقوزار کون اولور (فائدهٔ ثانیة) پیغمبرك صلی الله تعالی علیه
وسلم سننده ارباب سیرك اقوال مختلفه‌لری واردر برقولده اولدرکه حضرتك
مدة عمری التمش اوچ یلدر و برقولده التمش بش و برقولده التمش و برقولده
التمش ایکی بچق یلدر اما التمش اوچ یل اولمق قولی ابن عباس قولندن
اخذ اولنمشدر صحته ایرشمشدر که ابن عباس ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم قرق یاشنده نبوتله مبعوث اولدی اندنصکره اون اوچ یل
مکه‌ده اقامت ایدوب اکا وحی کلوردی واون یل دخی مدینه‌ده معمر
اولدی پس التمش اوچ یاشنده ایکن وفات ایلدی وامام بخاری که
امام ائمهٔ حدیثدر دیمشدرکه اکثر رواة بونك اوزرینه‌در و امام احمد

بوروايتی تصحیح وترجیح ایتمشدر اما التمش بش یاشنده وفات ایتدی دینلرك
مأخذلری اولدر که ینه ابن عباسدن ثبوته ایرشمشدر که ایتدی
اول حضرت مکه ده اون بش سنه اقامت ایلدی اول اون بش سنه نك
یدی سنده آیدنلق کورردی واواز ایشدردی غیری نسنه کورمزدی
وسکزییل اکا وحی کلدی واون ییل مدینه ده اقامت بیوردی ومتوفی
اولدقده التمش بش یاشنده ایدی وابن عباسدن بو روایت اکثر راویلرك
روایتلرینه وسابقا ذکر اولندیغی اوزره کندیدن مروی اولان روایته
مخالفدر انکیچون اکثر ائمهٔ حدیث قاتنده بوقول معمول به دکلدر اما
اول حضرتك مدتٔ عمری التمش ییلدر دینلرك سندلری اودرکه
انسدن رضی الله تعالی عنه مرویدر که ایتدی اول حضرت قرق
یاشنده مبعوث اولدی واون ییل مکه ده واون ییل مدینه ده اقامت ایلدی
ومتوفی اولدوغنده التمش یاشنده ایدی غالبا انس بوروایتده عقود
عشراته اعتبار ایدوب کسری الغا ایلدی ویاخود اوج ییل دعوت
خفیه یه اعتبار ایتمدی ویاخود انسدن بوحدیثك راویلرینك بریسی
وهم ایلدی زیرا انسدن برروایت دخی اولدرکه اول سرورك عمری
التمش اوج سنه ایدی امااول حضرتك مدتٔ عمری التمش ایکی بچق سنه در
دینلرك دلیللری بودرکه برحدیث روایت اولنمشدرکه هر پیغمبرك
عمری کندیدن مقدم کلن پیغمبرك عمرینك نصفیدر یعنی زیاده ونقصان
اولماز اول حضرتدن مقدم کلن عیسی پیغمبرك علیه السلام عمری
یوزیکرمی بش ییل ایدی پس اول سرورك عمری التمش ایکی بچوق
اولور وبوحدیث ضعفدن خالی دکلدر والله تعالی اعلم بالصواب

❊ خاتمهٔ باب ثانی صلواتك معناسی وصلواته ترغیب وانك کیفیتی
وصلوات صیغه لرینك افضلی وانك فضیلت وثوابی بیانده در ❊

معلوم اوله که صلات حق تعالیدن رحمة وملائکه دن استغفار
ومؤمنلردن مدح وثنایه وتعظیم ودعایه دیرلر وبعض محققلر انك
اوزرینه درلرکه صلات حق تعالیدن رحمة وحق تعالینك غیریدن
طلب رحمة دیرلر امام غزالی دیمشدرکه صلاتك موضوعی قدر مشترك
ایچوندر وانك اعتنا واعتمادی مصلی علیه ده در وعلمادن برجمع انك
اوزرینه درلرکه (اللهم صل علی محمد) دیمه نك معناسی ای بارخدا

محمدی تعظیم ایله دنیاده دینی عالی قیلفله ودعوتنی اظهار ایتمکله وانك ذکرینی عظیم وشرعتنی دائم وباقی قیلفله وآخرتده امتی حقنده انك شفاعتنی مقبول وثوابنی تضعیف واولین وآخرینه انك فضلنی ظاهر قیلفله وشفاعتده ودخول جنتده وعلو درجه ده انی کافهٔ انبیاء ومرسلین اوزره تقدیم ایتمکله (معلوم اوله که حق تعالی قرآن مجیدنده بیورمشدر که (ان الله وملائکته یصلون علی النبی یاایها الذین آمنوا صلوا علیه وسلموا تسلیما) وجمهور علما انك اوزرینه درلر که بوآیت کریمه ده اول حضرت اوزرینه صلوات ایله امر وجوبه محمولدر لکن واجبك مقدارنده اختلاف ایتمشلردر اکثر ائمه اکا ذاهب اولمشلردر که بر نوبت صلات ایتمك واجب بردن زیاده سی مستحب ومندوبدر وبعض مواضعده استحبابی مؤکددر که اول مواضعك بریسی نمازده تشهد اولدقدنصکره شافعی قتنده وتشهد اخیردنصکره واجبدر ودخی قنوتده وبریسی دخی دعاده زیرا پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که دعا آسمانه وصولدن یعنی شرف قبولدن محجوب وممنوعدر وچونکه صلوات کوندرهلر اول دعا آسمانه چیقوب مقبول اولور وعمر بن خطابدن رضی الله تعالی عنه مرویدر که ایتدی نماز ودعا کوك ایله یر ارasنده معلقدر تا اول زمانه دککه پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم صلوات کوندرهلر وبریسی دخی مسجده دخول وقتنده در وبریسی دخی مؤذن اذاندن فارغ اولدیغی وقتده در وبریسی دخی اول حضرتك آدینی یازمق ویاخود ایشتمك وقتنده در وبعض ائمهٔ شافعیه وحنفیه قاتنده مذهب اولدر که هرکاه که اول حضرتك نامنی ذکر ایدهلر اول حضرته صلوات کوندرمك واجب اولور زیرا پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر (البخیل من ذکرت عنده فلم یصل علی) وبر روایتده بیورمشدر که (من ذکرت عنده فلم یصل علی فقد شقی) وابوهریره رضی الله تعالی عنه روایت ایدر اول سرور دنکه بیوردی جبرئیل بنم قاتمه کلوب ایتدیکه هرکیمکه سنك آدیکی ایشیدوب سکا صلوات ویرمیه حق تعالی کندی رحمتندن انی ایراق ایلسون آمین دی یا محمد دیدی بن دخی آمین دیدم ودخی بیورمشدر که (من الجفاء ان اذکر عند الرجل فلم یصل علی) وبو احادیث شریفه هرکاه که او حضرتك اسمی مذکور اولدقچه

صلواتك واجب اولمسنه دلالت ايدر واعدن بعضيلرى اكا ذاهب اولمشلردركه چون حضرتك نامنى ذكر ايدهلر و برنوبت صلوات كوندرمش اوله اكر اول مجلسده نام شريفى بردخى ذكر اولنورسه انكيچون بردخى صلوات ويرمك واجب اولمازو بعضيلر قاتنده برمجلسده نام شريفى ذكر اولندقچه اوچه دك صلوات كوندرمك اوجبدر اچدنصكره دكل وبريسى دخى جمعه كيجه سنده وجمعه كوننده ابوهريره رضى الله تعالى عنه دن مرويدركه ايتدى حضرت بيوردىكه بكا صلوات كوندرمك قيامت كوننده صراط كوپروسى اوزره نور وضيادرهركيمكه بكا جمعه كوننده صلوات كتوره انك يتمش يللق كناهلرى يتمش كره مغفور اوله وعمر بن خطابدن رضى الله تعالى عنه دن منقولدركه ايتدى رسول خدا صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدركه بكا جمعه كيجه سنده وجمعه كوننده چوق چوق صلات كتورك تحقيق بودركه سزك صلاتكز بكا عرض اولنور بن دخى سزك ايچون دعا ومغفرت طلب ايدرم وآيت كريمه ده لفظ صلاتك دوام واستمراره دلالت ايدن مضارع صيغه سيله مذكور اولديغى انك اوزرينه دلالت ايدركه حق تعالى وملائكهٔ كرام هميشه اول حضرته صلات كوندررلر پس مؤمنك حالنه لايق اولان اولدركه هميشه سيد كائناتك ذكر صلاتنى واداء تسليماتيله رطب اللسان اوله وجميع مهمات ومراداتنده انك روح مطهرينه توجه ايدوب انى حق تعالى قتنده شفيع ووسيله قيله تا اول مؤمنك مراداتى حاصل ومهماتى مكفى اوله (عثمان بن حنيفدن رضى الله عنه مرويدركه ايتدى بركون براعمى كلوب ايتدى يارسول الله ديلرمكه حق تعالى سنك وسيلهك ايله بنم كوزيمى بكاويره اول سرور ايتدى بورى وار آبدست ال وايكى ركعت نماز قيل واندنصكره ايتكه (اللهم انى اسئلك واتوجه اليك بنبيك محمد نبى الرحمة يامحمد انى اتوجه بك الى ربى وحاجتى هذه لتقضى لى اللهم فشفعه فى) عثمان بن حنيف ايدر اول كشى طشره چيقدى هنوز بز حضرت مجلسندن طاغلمامش ايدك وچوق زمان دخى كچمامش ايديكه اول كشى كيروكلدى وحال بوكه كويا انك كوزى اصلا هيچ آغرمامشيدى وابى بن كعبدن رضى الله تعالى عنه مرويدركه ايتدى بركون ايتدم يارسول الله بن سكا چوق صلات كتوريرم لكن اوقات دعامدن نه مقدار بنى سنك صلاتكه صرف ايده يم حضرت ايتدى نه قدر ديلرايسك بن ايتدم

دعا اوقاتمك ربعی نیجه درحضرت ایتدی نه قدر دیلرایسك اکرربعدن زیاده ایدر ایسك سکابکرکدر بن ایتدم نصفی نیجه در حضرت ایتدی نه قدر دیلرایسك اکرنصفدن زیاده ایدر ایسك سکا بکرکدر بن ایتدم ثلثانی نیجه در حضرت ایتدی نه قدر دیلرایسك واکرثلثاندن زیاده ایتسك سکا بکرکدر بن ایتدم یارسول الله بتون اوقات دعامی سنك صلاتکه مصروف قیله یم حضرت ایتدی (اذا تکفی همك و یغفرلك ذنبك) یعنی اشته شمدی مهمك کفایت وکناهك مغفور اولدی اما کیفیت صلاتده احادیث متنوعه صحیحه ایرشمشدر بریسی کعب بن عجره حدیثی درکه ایتدی حضرتدن سؤال ایتدك یارسول الله سکا سلام ویرمه نك کیفیتنی بیلورز اما سکا صلاتی نه کیفیت ایله کوندره لم یعنی تشهدنصکره نمازده و رقوالده انلرك مرادی مطلق صلوات ایدی نمازده اولسون نمازك غیریده اولسون حضرت ایتدی (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید اللهم بارك علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید) دیکز و بوروایت صحیحین روایتیدر وسنن ابی داود وترمذیده آل لفظنك حذفی ایله کما بارکت علی ابراهیم وارداولمشدر و بو طریقه اوزره صلات امام شافعینك وامام احمد بن حنبلك مختاریدر وابوحنیفهٔ کوفی دخی بوطریقه یی اختیارایتمشدر لکن فی العالمین لفظنی زیاده ایتمکله وامام مالك قتنده دخی مختاراولان بوطریقه در لکن صلاتده آل لفظنی حذف ایدوب برکنده اثبات ایتمکله یعنی (کما صلیت علی ابراهیم) وکما بارکت علی آل ابراهیم دیمکله و بو کیفیت اوزره صلوات کتورمك مذاهب مذکوره اوزره صلات کامله کتورمکدرانك اقلی اولدرکه (اللهم صل علی محمد یاخود (صلی الله علی محمد) یاخود (صلی الله علی النبی) دیه سن ولایق اولان اولدرکه صلات وسلامی جمع ایدوب یالکز صلاتله یاخود سلامله اقتصار ایتمیه سن (ایکنجی حدیث ابوسعید خدرینك حدیثیدرکه ایتدی حضرتدن سؤال ایتدمکه سکا نوجهله صلوات ویره لم اولحضرت بیور دیکه (اللهم صل علی محمد عبدك ورسولك کما صلیت علی آل ابراهیم وبارك علی محمد کما بارکت علی آل ابراهیم) دیکز (اوچنجی حدیث ابوحمید ساعدینك روایتیدرکه ایتدی صحابه ایتدیلر یارسول الله

سكانه كونه صلوات ويرملم اول حضرت ايتدى (اللهم صل على محمد وعلى ازواجه وذريته كما صليت على ابراهيم وبارك على محمد وعلى ازواجه وذريته كما باركت على ابراهيم انك حميد مجيد) ديكز وامام شافعى مطلبى قتنده افضل صيغ صلات بودر (اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كلما ذكره الذاكرون وغفل عن ذكره الغافلون) ومحققان اهل حديثدن بعضيسى ديمشلردر كه افضل اولدركه احاديث مذكوره نك طرقى ميانى جمع ايدوب تمام اول الفاظى كتوره لر و بويله ديه لر (اللهم صل على محمد عبدك ورسولك النبى الامى وعلى آل محمد وازواجه وذريته كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم فى العالمين انك حميد مجيد (فائدة) قاعدهٔ اهل عربيه اولدركه مشبه دن مشبه بهك رتبه سى اعلى اوله و بزم پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اشرف وافضل انبياء ومرسليندر پس نه كونه اكا صلوات ابراهيمه صلواته تشبيه اولنه علما بو شبهه دن برقاج جواب ديمشلردر اولكى جواب اولدركه محمدك صلواتى ابراهيمك وآلنك صلواتنه تشبيه اولنمامشدر بلكه آل محمدك صلواتى ابراهيمك وآلنك صلواتنه تشبيه اولنمشدر واللهم صل على محمد جمله سى تشبيه دن مقطوعدر ايكنجيسى اولدركه محتملدر كه حضرتدن بو صلواتك ورودى كنديلنك افضل اولاد آدم اولديغى معلوم سعادتلرى اولمازدن مقدم واقع اولمش اوله اوچنجيسى اولدركه كاه اولور كه تشبيه تشريك ومساوات ايچون اولور نتكه بو آيت كريمه ده واقع اولمشدر (انا اوحينا اليك كما اوحينا الى نوح والنبيين من بعده) پس بو كلامك معناسى اكا راجع اولور كه (اجعل لمحمد وآله صلوة منك كما جعلتها لابراهيم وآله) پس مسؤل اصل صلاتده مشاركتدر قدرنده دكل والله اعلم ❊ اما صلواتك فضيلتنده سيد ابراردن احاديث كثيره وسلف صالحين وائمهٔ كباردن آثار بى شمار ثبوته ايرشمشدر اول جمله دن بريسى اولدركه حضرت بيورمشدر تحقيقا خلقك بكا اقربى و بنم شفاعتمه احقى اول كيمسه دركه بكا چوق چوق صلوات كوندره و بر روايت دخى اولدركه بيورمشدر خلقك اهوال مواطن قيامتدن زياده قورتولمشى اول كشى كه بكا چوق چوق صلوات كوندره واول جمله دن ايكنجيسى حضرت بيورمشدر كه قيامت كوننده حوض كوثر كنارنده بر جماعت بكا

صلوات كتوررلر وحالبوكه بن انلری بیلرن الا انکه بیلورنکه دنیاده بکا صلوات کوندرمشلراولەلراوچنجیسی عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله تعالی عنهما ایدر رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتدمکه بیوردی هرکمکه بکا برکره صلوات کوندره حق تعالی انك مقابله سنده انك اوزرینه اون رحمت نازل قیله وانسك روایتی اوزره دفتر اعمالندن اون کناهنی دخی محو ایلیه وجنتده اون درجه مقامنی مرتفع قیله (دردنجیسی اولدرکه ابوطلحۀ انصاریدن رضی الله عنه مرویدرکه ایتدی برکون حضرت جهرۀ شریفندن طشره چیقدی وسرور وخرملك اثری انك بشرۀ پرنورنده ظاهر ونمایان ایدی بز ایتدك یارسول الله بوخرملکه سبب ندر حضرت ایتدی جبرائیل کلوب ایتدیکه یا محمد تحقیقا سنك پروردکارك بیوررکه محمد خوشنود اولمازمی انکه کها کا برکره صلوات کتورن کشی یه بن البته اون رحمت کوندریرم واکا برکره سلام کوندرن کشی یه بن البته اون سلام کوندریرم) بشنجی اولدرکه زید بن حبابدن مرویدرکه ایتدی اشتدم رسول خدادن صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی هرکیم (اللهم صل علی محمد وانزله المنزل المقرب عندك یوم القیمة) دیسه بنم شفاعتم اکا واجب اولور اما اسمعیل بن ابراهیم مزنیدن که امام شافعینك اکابر تلامیذندندر (منقولدرکه ایتدی امام شافعی یی موتندنصکره واقعه ده کوردم اندن سؤال ایتدمکه (مافعل الله بك یاسیدی) امام ایتدی حق تعالی بنم کناهلریمی یارلغەدی وبیوردی بنی تمام تعظیم واحترامله جنته ایلتدیلر وکردك خانەیه داماد کوتورر کبی باشمه صاچولر صاچدیلر حضرت پیغمبره کوندردیکم برصلوات مقابلهسنده بن ایتدم اول صلوات قنغی صلوتدر امام ایتدی (اللهم صل علی محمد کلما ذکره المذاکرون وکلما غفل عن ذکره الغافلون) وبعض سلفدن منقولدرکه ایتدی برجماعتله سفینەیه کیروب دریاده یوررکن ناکاه بریل چیقدیکه اکا اقلابیه دیرلردی وکمیجلرما بیننده اولیل شویله مشهور ایدیکه دکمه حال ایله اندن نجات وخلاص بولنمازدی اهل سفینەیه تزلزل واضطراب دوشوب برمرتبەیه واردیلرکه غرق خوفندن فریاد وفغانه کلوب بربرلرینه وداع ایتدیلر اول اثناده ناکاه بکا اویقو غلبه ایلدی کوزم یومدم برمقدار خوابه واردم پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمی کوردم ایتدیکه

اهل سفینه یه سویله تا بنك نو بت بو صلواتی بکا کوندره لر (اللهم صل علی سیدنا محمد وعلی آل سیدنا محمد صلوة تنجینا بها من جمیع الاهوال والآفات وتقضی لنا بها جمیع الحاجات وتطهرنا بها من جمیع السیئات وترفعنا بها عندك اعلی الدرجات وتبلغنا بها اقصی الغایات من جمیع الخیرات فی الحیوة وبعد الممات) پس اویانوب سفینه خلقنی بو واقعه دن خبردار ایتدم جمله سی اول صلواتی دیمکه مشغول اولدیلر هنوز صلوات اوچیوز ه وارمامشیدیکه یل سا کن اولوب ورطه هلاکدن خلاص بولدق وصلواتك جمله فوائدندن بری دخی اولدر که صلوات ویرن کشی یه اول دولت میسر اولور که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمی واقعه سنده کورر وهر کیم اول حضرتی واقعه سنده کوره همان او یانقلقده کورمش کبی اولور زیرا صحته ایرشمشدر که اول حضرت بیورمشدر (من رآنی فقد رآنی فان الشیطان لا یتمثل بی) وهر کیمکه اول حضرتی کوره امیددر که جهنم آتشینی کورمیه زیرا جابر بن عبدالله انصاریدن رضی الله تعالی عنهما مرویدر که ایتدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیوردیکه (لا تمس النار مسلما رآنی اورأی من رآنی) وایدرلر که مجالسده اول حضرت ایله ابو بکرك ارالغنده اوتورمغه هیچ برکیمسه یه دستور یوغیدی برکون برکشی کلدی حضرت انی کندو ایله ابو بکر اراسنده اوتورتدی اصحاب تعجب ایلدیلر اول کشی مجلسدن قالقوب کتدکدنصکره حضرت ایتدی بو کشی بکا بو صلواتی کوندررکه (اللهم صل علی محمد کما تحب وترضی له) وسلفدن منقولدر که هر کیمکه بو صلواتی بو صورتله یتمش کره دیه البته اول سروری واقعه سنده کوره واول صلوات بودر (اللهم صل علی روح محمد فی الارواح وعلی جسد محمد فی الاجساد وعلی قبره فی القبور) (بیت) نزدیك تو جه تحفه فرستیم مازدور ❊ دردست ماهمین صلوا تیست والسلام ❊

﴿ باب ثالث حضرتك سیر واحوالنك متممات ﴾
ومکملاتنی بیان ایدر واول سکز فصلدر ﴾

فصل اول اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم عدد ازواج وسراریسی یعنی جاریه لری وهر برینك شرح حالی بیانده در پیغبردن صلی الله تعالی علیه وسلم مرویدر که ایتدی بن هیچ عورت الدم

وهیچ بر کشی یه قرزم و یرمدم الا بکا جبرائیل کلوردی و بعـدن بکا امر کتورردی بن دخی اول امر عالی موجبنجـه عورت الوردم وقیز و یردم ارباب سیر رحمهم الله کتورمشـلردر که اول حضرتك اون ایکی عورتی وارایدیکه انلرایله زفاف واقع اولمشـیدی اول جمله دن اون بری متفق علیه در و برینك زوجه اواوب ویاخود جاریه اولدیغنده اختلاف اولنمشدر نتکه بوفصلده معلوم اولور انشاءالله تعـالی اول زوجات مطهراتك اولکیسی خدیجه بنت خویلدبن اسد بن عبد العزی بن قصی بن کلابدر وقصی ده انك نسبی پیغمبرك صلی الله تعـالی علیه و سلم نسبنه متصل اولوروخدیجه رضی الله تعالی عنها اول حضرته نسب جهتندن زوجات مطهراتك اقربیدر اولاد قصی دن اول حضرت انجق خدیجه یی وام حبیبه یی تزوج ایتمشدر وخدیجه نك کنیتی ام هنددر وانك اناسی فاطمه بنت زایدة بن الاصمدر و بنی عامر بن اوی دندر وخدیجه ابتدادن عائذ بن عبدالله مخزومینك زوجه سی ایدی واندن براوغلی و بر قزی اولـدی واندنصکره انی ابوهالة بن النباش بن زرارهٔ تمیمی تزوج ایلدی ابوهاله نك اسمی مالك و برقولده زراره و برقولده هنـد ایدی وخدیجـه نك اندن دخی ایکی ولدی اولدی بری هـاله وبری هند رسـول الله صلی الله علیه وسـلم خدیجـه یی تزوج ایتدکدنصکره هندی تربیه یور دی هنـددن منقولدرکه ایتـدی (انا اکرم اب وام واخ واخت ابی رسـول الله صلی الله علیه وسـلم وامی خدیجه واخی قاسم واختی فاطمه) خدیجه رضی الله تعالی عنها بر فاضله و عاقله وحازمه خاتون ایدی جاهلیتده اکا طـاهره دیرلر ایدی نسـب عالی ایله مالی وافری وار ایدی صنادید واشراف قریش ابوهـاله دنصکره انی تزوج ایتمك دیلدیلر خدیجه قبول ایتمدی ایدرلر که خدیجه نك انلری قبول ایتمدیکنك سببی اول ایدیکه هاله دنصکره واقعه سـنده کوردیکه کوکدن کونش اینوب خدیجه نك خانه سنه کلدی وانك نوری اول خانه دن منتشراولوب مکه ده برخانه قالمدیکه اول نورایله منوراولمیه چون اویقودن اویاندی بو واقعه یی عمیسی اوغلی ورقة بن نوفله عرض ایلدی ورقه بغایت علم تعبیرده ماهرایدی ایتدی ای خدیجه پیغمبرآخر الزمان سنك ارك اولسه کرکدر خدیجه ایتدی اول پیغمبرقنغی ولایتدن ظهور ایتسـه کرکدر

ورقه ایتدی مکه دن خدیجه ایتدی قنغی قبیله دن ورقه ایتدی قریشدن
خدیجه ایتدی قنغی بطندن ورقه ایتدی بنی هاشمدن خدیجه ایتدی
انك نامی ندر ورقه ایتدی محمددر پس خدیجه همیشه اول کونش
نره دن طوغسه کرکدر دیو اکا منتظر ایدی تا بر کون اول حضرت
ابوطالبك سفره سی اوزرنده طعام یر ایدی و ابوطالبك قرنداشی
عاتکه دخی اول مجلسده حاضر ایدی وابو طالب وعاتکه اول سرورك
حسن ادب واستقامت سیرتنه نظر ایدرلردی طعام آخر اولوب اول
سرور طشره چیقوب کیتدکدنصکره ابوطالب عاتکه یه ایتدی محمد
بر یتشمیش یکتدر وتأهل ایده جك وقتی کلمشدر ولکن هیچ بزه بو بابدن
سوز آچمز ای عاتکه بو خصوصده مصلحت ومعقول حرکت ندر
عاتکه ایتدی خدیجه بغایت مبارك وشرف وحسب ونسب صاحبه سی
خاتوندر و بو ایامده شامه کاروان کوندرمك استر هیچ بوندن یك
اولمز که محمده مضاربه طریقیله خدیجه دن بر مقدار مال آلیویره یوز
و محمد تجارته کیدوب حاصل اولان ربحی انك اولمسی مصارفنه صرف
ایده یوز وخدیجه یی آلیو یره یوز پس حضرت ایله بوامری مشورت
ایتدیلر حضرت تجویز بیوردی وعاتکه خدیجه قاتنه واروب صورت
حالی اکا عرض ایلدی خدیجه کندو کندی ایله اندیشه ایدوب ایتدی
غالبا بو بنم واقعه مك تعبیریدر زیراکه بو کشی عربیدر ومکی وقریشی
وهاشمی واسمی محمددر وکوزل یوزلو وکوزل خویلو صادق القول
وامین کشیدر کویا اول پیغمبر موعود بودر پس اول خطبه یی قبول ایدوب
شرف فراش سید المرسلین ایله مشرف اولدی واول حضرتك
مجلس عقدی وابوطالبك انده اوقودیغی خطبه واول سروره تزویجی
وتعیین مهری باب سابقده ذکر اولنمشیدی وحضرتك اول تزوج
ایتدیکی خاتون اول ایدی واول زمانده خدیجه قرق یاشنده وحضرت
یکرمی بش یاشنده ایدی واول حضرتك ارکك ودیشی جمله اولادی
خدیجه دن ایدی الا ابراهیم که ماریهٔ قبطیه دن حاصل اولدی
و سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم خدیجه نك خاطرینه رعایت
ایتدیکی جهتدن خدیجه نك اوزرینه عورت آلمادی وخدیجه نك مناقب
وفضائلی چوقدر جمله نك اتفاقی انك اوزرینه درکه ابتدا اشرف اسلامله

مشرف اولان وحضرتی تصدیق ایدن وانك رضاسی یولنه مالنی
صرف ایدن خدیجه ایدی علی بن ابی طالب کرم الله وجهه روایت
ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (خیر نسائها مریم
وخیر نسائها خدیجة) وابن عباسدن رضی الله تعالی عنهمادن مرویدر که
حضرت بیوری اهل جنتك افضل نسوانی مریم بنت عمران وخدیجه بنت
خویلد وفاطمه بنت محمد وفرعونك زوجهسی آسیه بنت مزاحم اولسه کرکدر
(و برروایت دخی اولدرکه بیوردی مریمدنصکره اهل جنت خاتونلرینك
سیده سی فاطمه وخدیجه وآسیه درو صحیحده ایرشمشدر که ابوهریره دن رضی الله
تعالی عنه که ایتدی جبرائیل اول حضرتك قاتنه کلوب ایتدی یارسول الله
خدیجه کله یور وسکا برطلو کاسه ادام و یا طعام کتوره یور سکا کلوب
ایرشدکده انك پروردکارندن و بندنا کا سلام ایرشدر ومژده و یر
اکا جنتده برخانه یی که برمجوف انجودندر واول خانه ده هیچ خصومت
ورنج یوقدر و برروایت دخی اولدرکه چون اول حضرت حق تعالینك
وجبرائیلك سلامنی خدیجه یه ایرشدردی خدیجه جواب و یروب
ایتدی (ان الله هو السلام ومنه السلام وعلی جبرائیل السلام وعلیك
یارسول الله ورحمة الله و برکاته وعلی من سمع السلام الا الشیطان)
علما دیمشلردرکه بوقصه ده دلالت واردر خدیجه نك وفور فقهنه وحدت
فهمنه اول جهتدنکه وعلی الله السلام دیمدی نتکه بعض صحابه
تشهدده وعلی الله السلام دیدکلرینی حضرت ایشیدوب انلری اول
سوزدن نهی ایتدی و بیوردیکه خدای تعالی سلامدر (التحیات لله
والصلوات والطیبات لله) دیکزدیدی پس خدیجه بوقصه ده جودت
فهمله بیلدی واکلادیکه مخلوقه سلام رد اولندیغی کبی خدای تعالی یه
سلام رد ایتمك اولماز زیرا سلام اسماء اللهدن براسمدر و یاسلامتیچون
دعادر و بوایکی معنانك برسیله اول صلاحیت یوقدرکه اول معنی اوزره
سلامی حق تعالی یه رد ایده لر زیرا سلامت حق تعالیدن مطلوبدر
واندن حاصل اولور و بوقصه اکا دلالت ایدرکه برکیمسه برکیمسه ایله
برشخصه سلام کوندرسه کرکدرکه اول شخص هم سلام کوندرن
کیمسه یه وهم سلام کتورن کیمسه یه سلام و یره والله اعلم (عایشه
صدیقه رضی الله تعالی عنها دن مرویدرکه ایتدی حضرتك زوجاتندن

خدیجه دن غیری یه غیرت وغبطه ایتمدم باوجود که بن حضرتك فراشیله مشرف اولدیغم وقتده خدیجه حیاتده دکل ایدی انك ایچونکه حضرت خدیجه یی چوق اکار ایدی کاه اولوردیکه برقیون بوغزلیوب فصله فصله ایدردی وخدیجه نك دوستلری اولان عورتلره بر فصله کوندررردی بن غیرتمدن حضرته ایدردم صانکه دنیاده خدیجه دن غیری هیچ عورت یوغیدی حضرت ایدر دیکه خدیجه نك چوق کوزل خوی وخصلتلری وارایدی واولادلرم اندن حاصل اولدی و برنوبت خدیجه نك قرقرنداشی هاله خانه قپوسنه کلوب استیذان طریقیله قپویی قاقدی حضرت خدیجه نك استیذانی یاد ایدوب مضطرب وفزعناك اولدی و برروایت دخی اولدر که حضرت فرحناك ومسرور اولوب ایتدی الهی بوقاپویی قاقان کشی اوله که هاله اوله حضرتك یوسوزندن بن غیرته کلوب ایتدم نیجه براکارسن قریش عجوزه لرندن برقوجه قاری یی که اغزنده دیشی قالمامش ایدی وتمام عمر سورمشیدی وحق تعالی سکا اندن یکرکن عوض ویردی حضرت بوسوزدن غضبه کلدی شویلکه مبارك النك قیللری اورپردی و بیوردیکه خدا حقیچون حق تعالی بکا اندن یکرك عورت ویرمدی بکا اول ایمان کتوردی شول وقتده که جمله خلق بکا کافر ایدیلر و بنی تصدیق ایلدی اول وقتکه دوکلی خلق بنی تکذیب ایتمشلر ایدی ومالی ایله بکا مواسات ومعاونت ایلدی اول وقتده که دوکلی خلق بنی محروم ایتمشلر ایدی حق تعالی بکا اولادی اندن ویردی عایشه ایدر کندی کندیمه ایتدم شمدنصکره بردخی هرکز خدیجه یی بدلکله یاد ایتمیه یم وایدرلرکه برکون ام وفر که خدیجه نك ماشطه سی یعنی دوزکوبجیسی ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کلدی اولحضرت اکا اعزاز واکرام ایدوب ایتدی بوبر خاتوندر که خدیجه نك زماننده بزم خانه مزه کلوردی وتحقیق بودرکه حسن عهد ایماندندر وبوقصه دلیلدر (من احب شیئا احب محبوباته ومایشبهه ومایتعلق به) حدیثنك صحتنه (بیت) روزی مجنون سکی دوان دید بدشت ❊ هیرامن سك بتارك سرمیکشت ❊ کفتم مجنون عشق سکست باری چیست ❊ کفتا روزی بکوی لیلی بکذشت ❊ اهل سیرك رحمهم الله خدیجه نك وفاتی تاریخنده اختلافی واردر اصحی اولدر که ظهور نبوتدن طقوزیجی سنه نك ماه رمضاننده

وفات ایلدی ومقبرهٔ حجونده مدفون اولدی وحضرت بالذات انك
قبرنه واروب اکا دعاء خیر ایلدی واول وقتده جنازه نمازی هنوز فرض
اولمامشیدی وحضرت انك فوتنه زیاده ملول ومحزون اولدی
وخدیجه وفات ایتدیکی کون التمش بش یاشنده ایدی ❊ ایکنجیسی
سوده بنت زمعة بن قیس بن عبد الشمس بن عبدود بن نضر بن مالك
ابن حسل بن عامر بن لوی القرشیة العامریه در انك نسبی حضرتك
نسبنه لویده متصل اولور وکنیتی ام اسود در انك اناسی شموس بنت
قیس بن عمرو بن زید بن لبید بن خداش ایدی وسوده مکه ده اوائل بعثده
مسلمان اولمشیدی وحضرتدن مقدم سوده عمیسی اوغلو سکران بن عمرك
زوجه سی ایدی واندن عبد الرحمن نام بر اوغلی اولمشیدی مذکور
عبد الرحمن جلولا جنکنده مقتول اولدی جلولا فارس قریه لرندن
بر کویك آدیدر که اول حرب انده واقع اولمشیدی وسکرانی صحابه دن
عد ایتمشلردر وسوده سکرانله حبشه یه هجرت ایدوب برمدت نصکره
کیرو مکه یه کلمشلردر وسوده واقعه سنده کوردیکه پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم کلوب ایاغنی انك بوینه قودی بو واقعه یی زوجی سکرانه
سویلدی سکران ایتدی اکر کرچك بو واقعه یی کورمش ایسك بن وفات
ایدوب محمد سنی تزوج ایتسه کرکدر اندنصکره سوده بر واقعه دخی
کوردیکه آسماندن ماه اینوب انك اوستنه دوشمش اول واقعه یی دخی
زوجی سکرانه سویلدی اول ایتدی اکر کرچکدن بویله کوردك ایسه
بن عن قریب وفات ایدوب سن اره وارسك کرکدر سکران همان اولکون
خسته اولدی برقاچ کوندنصکره وفات ایتدی سوده طول قالدی پس
نبوتدن اونجی سنه ده خدیجه نك وفاتندنصکره وعایشهٔ تزوجدن
مقدم قول صحیح اوزره حضرت سوده یی تزوج ایدوب درتیوز درهم مهر
اوزرینه عقد اولندی وچون سوده نك کبرسننه واقف اولوب هجرتدن
سکزنجی سنه ده تطلیق ایلدی بعضیلر قولی اوزره وقول صحیح اوزره
تطلیق ایتیوب لکن تطلیق ایتمك مراد ایلدی سوده بر کیجه اول حضرت
عایشه نك خانه سنده کیدرکن یولی اوزرینه طوروب ایتدی یارسول الله
بنی تطلیق ایتمه قول صحیح اوزره ویاخود بکا رجعت بیور قول اول اوزره

بنم سندن غیری طمعم یوقدر و بنده آرزوی شهوت قالما مشدر لکن دیلرمکه روزقیامتده سنك ازواجك زمره سنده حشر اولام وبنم نوبتمی سنك محبوبه لك عایشه یه باغشلدم پس حضرت انی تطلیق ایتمکدن فارغ اولدی یاخود اکا رجعت ایلدی وایدرلرکه سوده اولحضرته کاه کاه سوزلر سویلیوب اول سروری کولدرر ایدی بر کیجه اول سرورك آردنده نماز قیلوب صباح اولدقده اول حضرته ایتدی یارسول الله بو کیجه نمازده سنك عقبکده ایدم امارکوعی پك طویل ایتدك شویلکه طول رکوعدن بورنم قنه یه دیو قورقوب الله بورنمی طوتدم حضرت تبسم ایلدی ابوهریره دن مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حجة الوداعده زوجات مطهراتی جمله بیله کتورمشیدی مناسك حجی ادا ایدوب کیرو دونوب حین عودتلرنده خاتونلرینه ایتدی بو حجکه ایتدیکز حجة الاسلامدر وسزك رقبه لریکزدن فریضهٔ حج ساقط اولدی پس شمدنصکره سزه کرکدرکه حصیر یکز یوزونی عنیمت عدایدوب سفرعزمیله هیچ یره کتمیه سز ابوهریره ایدررسولك صلی الله تعالی علیه وسلم دوکلی خاتونلری حضرتدن نصکره حجه کتدیلر الاسوده وزینب کتمیوب ایتدیلر بزحضرتدنصکره دابه یه یعنی حیوانه بنمزز نتکه بزه بیورمشدر سوده نك مرویاتی کتب متداوله ده بش حدیثدر اول جمله دن بریسی بخاریده وباقیسی سنن اربعه ده مرویدر وفاتی عمر بن خطابك خلافتك اواخرنده ایدی ایدرلرکه سوده بغایت اوزون بویلو وجسامتلو خاتون ایدی عمرانك جنازه سنی کیجه قالدیرك دیدی اسما بنت عمیس ایتدی بن حبشه ده کوردمکه بونك امثالی خاتونلر ایچون نعش ترتیب ایدرلردی پس بر نعش دوزوب سوده یی اول نعش اوزرینه قودیلر وابتدا انکیچون نعش ترتیب اولنان سوده ایدی عمر بن خطاب چون انی کوردی اسما بنت عمیسه دعاء خیر ایدوب ایتدی (سترتها ستر هاالله) وبعضیلر ایتدیلر ابتدا نعشی زینب بنت جحش ایچون دوزدیلر وبرقول دخی اولدرکه سوده معاویه نك حکومتی زماننده دنیادن نقل ایتمشدر قول اول اشهردر واقدی قول ثانی یی ثبت وتصحیح ایتمشدر

❊ اوچنجیسی عایشهٔ صدیقه بنت ابی بکر رضی الله تعالی عنهما

وانك كنيتی ام عبد الله ایدی عایشـه دن مرویدر که ایتدی یارسول الله دوکلی خاتونلرك كنيتلری وار بنم كنيتم نه در حضرت ایتـدی سن دخی قزقرنداشـك اوغلی عبدالله بن زبيرك اسميله متكنی اول یعنی سنك دخی كنيتك ام عبد الله اولسـون عایشـه نك اناسی ام رومان بنت عمیر ابن عامر در وانك شرح تزوج وزفافی و بعض فضائلی باب سابقده مذكور اولمشـیدی و بو فصلده انك فضائل وكمالاتندن برنبذه دخی ذكراولنسه كركدر (پس عایشه رضی الله تعالی عنها صحابه نك مفتیلرندن وفقیه لرندن و علما و صلحا و فصحاسـندن ایدی بعض سلفدن منقولدر كه احكام شرعیه نك دردت بوالكده بر بلوكی عایشدن معلوم اولمشدر اخبارده وارد اولمشدرد كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسـلم عایشه نك حقنده (خذوا ثلثی دینكم عن هذه الحمیراء) دیو بیورمشدر وعروة بن زبیردن مرویدر كه ایتدی بن معانی قرآن واحكام حلال وحرمده وسائر فرائض وعلم شعر ونسبده عایشه دن اعلم برفرد كورمدم حضرتك مدحنده بوایكی بیت انك اشعارندندر (شعر) فلو سمعوا فی مصر اوصاف خده ❊ لما بذلوا فی سوم یوسف من نقد ❊ لوامی زلیخـا لو رأین جبینه ❊ لا ثرن بالقطع القلوب علی الایدی ❊ وعایشـه دن رضی الله تعـالی عنهـا منقولدر كه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم نعلینی عمار ایدی و بن اولحضرتك قارشوسنده چیقرق اكر ایدم اول سرورك یوزینه باقدمكه انك مبارك النی درلیوب بكاقلرندن قطره قطره عرقـلر دوكلور واول عرقلردن نورلر تابان اولمش انك جمالنه حیران اولوب قالمشم حضرت بنم جانبمه نظر ایدوب ایتدی نولدی سكا كه حیران اولمشسن بن ایتدم یارسول الله سنك بشره ٔ عرقنـالك پرانوار بكه باقوب خاطریمه كلدیكه اكر ابو كبیر هذلی سنی كورمش اولیدی شعرینه احق والیق اولدیغنی بیلوردی حضرت ایتدی قنغی شعردر اول شعر بن ایتدم (شعر) ومبر من كل غبر حیضة ❊ وفسـاد مرضعة وداء مغیل ❊ واذا نظرت الی اسرة وجهه برقت كبرق العارض المتهلل ❊ اول سرور نعلینی الندن براغوب بنم قاتمه كلدی وبنم ایكی كوزم اراسـنی اوپوب ایتدی (جزاك الله یا عایشـة خیرا ماسررت منی كسروری منك) وعایشه دن مرویدر كه ایتدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم سائر خاتونلری اوزره بنم اون نسنه ایله فضیلت

ومزیتم واردر (اولکیسی بودرکه اول حضرت بندن غیری باکره قز المامشدر (ایکنجیسی بودرکه بندن غیری بر خاتونك اناسی وباباسی حق یولنده هجرت ایتمامشدر (اوچنجیسی اولدرکه بنم برائت وعصمتم حقنده کوکدن آیت نازل اولمشدر (دردنجیسی اولدرکه حضرت نبی تزوج ایتمزدن مقدم جبرائیل برحریرپاره سنده بنم صورتمی اول حضرته کوستروب ایتدی بونی تزوج ایت پس حضرت نبی الدی (بشنجیسی اولدرکه بن حضرتله برظرفده غسل ایدر ایدك بودولت سائرخاتونلردن برینه میسر اولمادی (التنجیسی اولدرکه حضرت نماز قیلردی و بن انك نماز کاهی اوکنده مضطجع اولوب یاتوردم و بوحال بکا مخصوص ایدی (یدنجیسی اولدرکه سائرخاتونلرینك جامه خوابنده ایکن اول حضرته وحی کلمزدی انجق بنم جامه خوابمده کلوردی (سکزنجیسی اولدرکه انك روحنی غیری یرده قبض ایتمیوب بنم سینه‌م ایله جکرم اراسنده قبض ایتدیلر (طقوزنجیسی اولدرکه بنم نوبتم کوننده وفات ایتدی (اوننجیسی اولدرکه بنم خانه‌مده مدفون اولدی بو امورا کا دلالت ایدرکه سائرزوجاتندن زیاده اولحضرتك عایشهٔ صدیقه‌یه الفت ومحبتی وارایدی (وصحته ایرشمشدرکه رسول خدادن صلی الله تعالی علیه وسلم صوردیلرکه خلق ایچنده سکا زیاده سوکلو اولان کیمدر حضرت ایتدی عایشه وینه سؤال ایتدیلرکه ارلردن زیاده سودیکك کیمدر حضرت ایتدی انك باباسی ابوبکر وانس بن مالکدن رضی الله تعالی عنه روایت اولنمشدرکه ایتدی بردوستلقکه اسلامده پیدا اولدی حضرتك عایشه ایله دوستلغی ایدی صحاح اخبارده وارداولمشدرکه خلق فرصت کوزه‌درلردیکه هدیه‌لرینی اول حضرته عایشه‌نك نوبتی کوننده ویره‌لر بوندن مرادلری اول حضرتك رضاسنی طلب ایتمك ایدی (اول سرورك خاتونلری ایکی فرقه ایدیلر برفرقه‌سی عایشه وحفصه وسوده وصفیه و برکروهی دخی ام سلمه و سائرلری ایدی پس ام سلمه‌نك کروهی ام سلمه‌یه دیرلردیکه اول سرروه سویله که هدیه کتورنلر عایشه‌نك نوبتنی کوزتمیوب حضرت زوجات مطهراتدن هرقنغیسنك خانه سنده ایسه هدیه‌یی اول خانه‌یه کتوره‌لر ام سلمه حضرته اول بابده

سوز سـو یلیوب زوجات مطهراتك بو یله دیرلردیدی حضرت ایتدی
ای ام سلمه بکا عایشــه طرفندن ایذا ایلمه تحقیق بودر که خاتونلریمك
هیچ برینك جامه خوابنده بکا وحی کلمز الا عایشــه نك جامه خوابنده
کلور ام سلمه ایتدی یارســول الله بن سکا ایذا ایتمکدن حق تعــالی یه
توبه ایدەرم پس سائرخاتونلر ام سلمه دن مأیوس اولوب اول حضرته
فاطمهٔ زهرایی کوندردیلرنااول حضرت قاتنه واروب اولبــابده اول
سروره سوز سو یلدی حضرت ایتــدی ای بنم قزجغزم ســن بنم
ســودیکمی سومزمیسن بن ایتدم بلی یارســول الله سنك سود یکــکی
سورم حضرت ایتدی پس عایشه یی سورم (وعایشه دن ثبوته ایرشمشدر که
ایتدی ســؤال ایتدم رســول الله صلی الله تعــالی علیه وسلمه (کیف
حبك لی) یعنی بنی نه کیفیتله سورسن حضرت ایتدی (کعقدة الحبل)
یعنی ایپ دوکمی کبی پس کاه کاه حضرتدن سؤال ایدر دمکه (کیف
عقدة الحبل یارسول الله) حضرت جوابنده (علی حالها) دیر ایدی
یعنی سکا محبتم اولکی حال اوزره در تبدل وتغیر بولما مشدر (وعمــار بن
یاسردن رضی الله تعالی عنهما منقولدر که برکشیدن اشتدمکه احباب
عایشــهٔ صدیقه حقنده نامعقول سوز ســو یلرعمار اکا ایتدی (اسکت
مقبوحا منبوحا اتقع فی حبیبة رسول الله انها لزوجته فی الجنة) وایدرلر که
عمر بن خطاب رضی الله تعــالی عنه کندی خلا فتی زماننده هر کسه
وظائف تعیین ایتدیکنده پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسـلم خاتونلرینك
هر برینه اون ایك درهم تعیــین ایلدی وعایشه نك وظیفه ســی اون
ایکی بیك درهم قیلدی وایتدیکه عایشــه پیغمبر خدانك حبیبه ســی
ایدی (ومسروق که اکابر تابعیندندر شول وقتده کــه عایشه دن
برحدیث روایت ایدر دی دیر ایدیکه (حدثتنی الصدیقة بنت الصدیق
حبیبة رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم) برروایتده (حبیبة حبیب الله
المبرأة من السمــاء) دیرایدی وعایشه دن مرو یدر که ایتدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وســلم بکا عقد نکاح ایلدکده التی یاشــنده ایدم
و بنمله زفاف ایتدکده طقوز یاشنده ایدم وهنوز قزجغزلرایله او ینار دم
چون اول حضرت بنم یانمه کلوردی قزجغزلراول سروردن اوتانوب
قاچمدن کیدرلردی حضرت انلرك آردلرنجه واروب انلری کیرو بنم جانبمه

دوند رردی تابعله اویون اویناه‌لر وهم عایشه‌دن منقولدرکه ایتدی برکون حضرت بنم قاتمه کلدی و بن کندی لعبتلرمی یعنی بکلریمی صفه کنارنده قومشیدم وانلرك اوزرینه بر پرده چکمشیدم بریل اسمکه باشلدی پرده نك برکوشه سنی قالدیروب بکلری کوستردی حضرت ایتدی ای عایشه بونلرندر بن ایتدم قزلردر یعنی بنم بکلرمدر واول بکلرك ایچنده برآت شکلنده نسنه کوردیکه اول آتك رقعه لردن ایکی قنادلری وارایدی حضرت ایتدی انلرك ایچنده بوکوردوکم ندر بن ایتدم آتدر حضرت ایتدی یانندہ کیلر ندر بن ایتدم آتك قنادلریدر حضرت ایتدی یاآتك قنادی اولورمی بن ایتدم سلیمانك قنادلو آتلری وارایدیکنی اشتمدکمی حضرت تبسم بیوردی شویله‌که یان دیشلری کورندی (وهم عایشه‌دن منقولدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بکا ایتدی بن سنك بندن نچان خوشنود اولوب نچان بکا غضبناك اولدیغکی بیلورم بن ایتدم یارسول الله ندن بیلورسن حضرت ایتدی بندن خشنود اولدیغك وقتده یمین ایتملو اولسك (لاورب محمد) دیرسن و بکا خشمناك اولدیغك وقتده یمین ایتملو اولسك (لاورب ابراهیم) دیرسن بن ایتدم یارسول الله والله بیوردیغك کبیدر اویله‌در یارسول الله (ماهجرك الا اسمك) یعنی بن سنك هجرانکی دیلمزم وسنی ترك ایتمزم الا سنك اسمکی ترك ایدرم ولکن سکا میل ومحبتم متغیر اولمق احتمالی یوقدر (وینه عایشه دن منقولدرکه رسول الله صلی الله تعالی وسلم بکا ایتدی ای عایشه اکر بنم درجه‌مه ایریشوب بکا ملحق اولمق استرایسك دنیاده شویله کچین که برراکبك زادی مقداری نسنه سکا کفایت ایده و برلباسه اسکدردیمه تا اوزرینه یمه اورمدقچه واغنیا ایله قونوشمقدن حذر اوزره اول (وعایشه‌دن برروایت دخی اولدرکه ایتدی پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدم یارسول الله بکا دعا ایله تاحق تعالی جنتده دخی بنی سنك ازواجکدن ایلیه حضرت ایتدی اکر بومرتبه‌یی دیلرایسك هیچ یارنکی کون ایچون طعام ادخار ایلمه و برلباسه یمه اورمدقچه انی اکنکدن چیقرمه و کرکدرکه دنیادن سنك زادك همان بریالکز اتلونك زادی اوله لاجرم حضرتك نصیحتی برکتی ایله عایشه‌نك غنا اوزره فقری ترجیحده حالی برمرتبه‌یه ایرشدیکه هرکز

ذخيره صقلامز اولدى نتكم عروة بن زبيردن مرويدركه ايتدى
عايشه نك حق يولنده يتمش بيك درهم تصدق ايتديكنى كوردم وحال
بوكه كوكلكنك بركوشه سنى يماشيدى وايدرلر كه عبدالله بن زبير حكومتى
ايامنده بركون عايشه يه يوز بيك درهم كوندردى عايشه همان اول
مجلسده برطبق كتوردوب اول طبقى اولجوب جمله اول مبلغى اقارب
وفقرايه قسمت ايلدى واولكون صائم اولمشيدى چون قسمتدن فارغ اولوب
افطار وقتى ايرشدى جاريه سنه امر ايتديكه افطار ايچون طعام كتوره جاريه
دخى برمقدار خرما واتمك كتوردى اول مجلسده برضعيفه خاتون حاضر
ايدى ايتدى يا ام المؤمنين بونجه درهمى كه انفاق وتقسيم ايتدك بردرهمنى
انه ويروب ات لقمه سيله افطار ايتمكه قادر اولمادك عايشه ايتدى اكر
اول وقتده خاطريمه كتورمش اوليدكز اويله ايدردم لاجرم انك
فضل وكمالى برمرتبه يه ايرشديكه حضرت انك حقنده بيورمشدر
(فضل عائشة على النساء كفضل الثريد على سائر الطعام) ايدرلر كه
عايشه نك كابينى برمتاع ايديكه اللى درهم انجق ايدردى و برروايتده
انك كابينى بشيوز درهم ايدى وحضرت انى قرض الوب ويردى
عايشهٔ صديقه نك كتب معتبره ده مرويانى ايكى بيك ايكيوز اون
حديثدر اول جمله دن يوز يتمش درت حديثى متفق عليه در و بخارينك
منفرد اولديغى اللى درت و مسلمك منفرد اولديغى التمش سكز حديثدر وصحابه
وتابعيندن چوق خلق اندن روايت ايدرلر وايدرلر كه عايشه نك وفاتى
وقتى ايرشدكده ابن عباس رضى الله تعالى عنهما انك قاتنه كلوب ايتدى
بشارت اولسون سكا كه رسول خدانك زوجه سى ايدك واول سرور
سندن غيرى بكر قز المادى وسنك براءت ذمتكه كوكدن آيت نازل
اولدى ابن عباس اول مجلسدن قالوب كتدكدنصكره عبدالله بن زبير
كلدى عايشه ايتدى ابن عباس كلوب بكا ثنا ايتدى وحال بوكه بوكون بن
كيمسه نك كلوب ثنامى سويلديكندن حظ ايتمزين نوليدم بن بر كريج اوليدم
كاشكى بن شويله اوليدمكه كيمسه بنى لسانه كتورميه ايدى وكاشكى
بن مخلوق اولميدم (وايدرلر كه وفاتى وقتنده ايتدى چون بنى كفنه
صاره سز بنى قبره غلامم ذكوان قوسون وچونكه بنم قبرم دوزلده
آزاد اولسون روايتده كتورمشلردر كه چون عايشه دنيادن نقل ايلدى

خانه‌سندن فریاد قوبدی ام سلمه بر جاریه کوندردیکه واروب خبر کتوره جاریه کیرو کلوب انك وفاتی خبرین ابرشدردی ام سلمه اغلیوب ایتدی حق تعالینك رحمتی انك اوزرینه اولسونکه حضرت پیغمبره باباسی ابوبکردنصکره بنی آدمك سوکلوسی ایدی انك وفاتی ماه رمضانك اون یدنجی صالی کیجه‌سی ایدی هجرتك اللی سکزنجی سنده وعمرندن التمش التی ییل کچمشدی و همان اول کیجه انك جنازه‌سنی قالدردیلر واکثراهالی مدینه انك جنازه‌سنه حاضر اولدیلر انك نمازینی ابوهریره قیلوب بقیعده دفن ایتدیلروانك قبرینه قاسم بن محمدبن ابی بکر وعبدالله بن عبدالرحمن بن ابی بکر اینوب دفن ایتدیلر رضی الله تعالی عنهم اجمعین (وصدیقه‌نك سوزلرندندر که ایتدی (ینبغی للاخ ان یکون خیرا لاخیه منه لنفسه الاتری ان موسی سأل لهرون النبوة) روایتده کتورمشلردرکه برکشی اندن سؤال ایتدیکه (متی اعلم انی محسن) عایشه جوابنده ایتدی (لوعلمت انك مسیء) اول کشی ایتدی (متی اعلم انی مسیء) عایشه ایتدی (اذاعلمت انك محسن وعایشه ایتدی (ادیموا قرع باب الملك یفتح لکم قیل وکیف ندیمه قالت بالجوع والظماء) ودخی انك کلماتندندر که بیورمشدر (النکاح رق فلینظر احد کم این یضع عتیقته وایدرلرکه برنوبت قرآن درسی اوقوردی بوآیته ایرشدیکه (لقد انزلنا الیکم کتابا فیه ذکرکم افلاتعلمون) پس ایتدی خداحقیچون بن کندی ذکر وصفتمی قرأنده طلب ایدوب بولورم پس دائما ختم قرأندن منفك اولمادی وآیات قرآنك معنالرنده تأمل ایدردی تااول وقته دك که ایتدی تحقیقا حق تعالی قرأنده ذکرووصفمه بنی مطلع قیلدی اکا ایتدیلرسنك ذکر وصفك بیان ایدن آیت قنغیدر عایشه ایتدی اشبو آیتدرکه بیورمشدر (وآخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا وآخرسیئا عسی الله ان یتوب علیهم) دردنجیسی عمر بن خطابك قزی حفصهٔ قریشیهٔ عدویه‌در انك اناسی زینب بنت مظعون بن حبیب بن وهب بن حذافه‌در حفصه پیغمبردن مقدم خنیس بن حذافهٔ قیس سهمینك زوجه‌سی ایدی وبوخنیس حبشه مهاجرلرندندر وغزوهٔ بدرده حاضر اولانلردندر وبدرغزوه سندنصکره وبرقولده احد وقعه‌سندنصکره وفات ایلدی وحفصه‌نك عدتی تمام اولدقدنصکره

پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم هجرتدن اوچنجى ييلده و برقولده ايكنجى ييلده انى تزوج وعقد نكاح ايلدى ايدرلر كه چون حفصه نك ارى اولوب حفصه طول قالدى عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه انى عثمان بن عفانه عرض ايلدى وحال بوكه اول اثناده عثمانك زوجه سى رقيه بنت رسول الله وفات ايتمشيدى عثمان ايتدى بو بابده برتامل وتفكر ايدهيم اندنصكره عثمان عمره ملاقى اولوب ايتدى فكر ورأيم انى مقتضى اولديكه حفصه يى تزوج ايتميهيم عمر حضرت قاتنه واردى وعثماندن شكايت ايدوب ايتدى حفصه يى اكا تكليف ايتدم قبول ايتمدى حضرت ايتدى حق تعالى عثمانه سنك قزكدن يكركه برعورت ويره وسنك قزيكه عثماندن يكركه برار ويره وعاقبت او لحضرتك ديديكى كبى اولدى پس حفصه يى حضرت تزويج ايدوب عثمان اول حضرتك قزى ام كلثومى الدى (و برروايت دخى اولدركه عمر حفصه يى ابوبكره عرض ايتدى ابو بكر اعراض ايدوب هيچ جواب ويرمدى عمر اندن غضبه كلدى پس پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم حفصه يى تزوج ايتدكدنصكره ابو بكر عمره قاووشوب ايتدى ياعمر حفصه يى بكا تكليف ايتديكك كون جواب ويرمديكمدن شايدكه بكا خاطرك قالمش اوله عمر ايتدى بلى زياده خاطرم قالمشيدى ابوبكر ايتدى تحقيق بودركه بكا انى قبولدن برنسنه مانع اولمادى الا بيلورايدمكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انى كوكلندن كچيروب ذكر ايتمشيدى و بن اول حضرتك سر ينى افشا ايتماميچون اولكون سكا اظهار ايتمدم (منقولدركه سيد عالم صلى الله عليه وسلم اندنصكره حفصه يى تطليق ايلدى و چون اول خبر عمره ايرشدى عمر باشنه طپراق صاچوب ايتدى شمدنصكره حق تعالينك قاتنده عمرك نه وقع ومقدارى قالور ايرتسى كون جبرائيل عليه السلام نازل اولوب ايتدى يا محمد حق تعالى عمره رحمت ايچون سكا بيوررركه حفصه يه مراجعت ايدهسن (ومرويدركه چون حضرت انى بوشادى مظعونك اوغلارى قدامه وعثمان كه حفصه نك طايلرى ايدى حفصه نك قاتنه كلديلر حفصه انلرى كوردكده آغليوب ايتدى والله كه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم بنى بندن بيزار اولديغندن بوشامدى انلر بوسوزده ايكن حضرت ايچرى كيردى پس حفصه باشنه برچاراورتوندى حضرت بيوردى كه بكا جبرائيل كلوب (راجع حفصة فانها صوامة قوامة

وانهـا زوجتك فى الجنة) ديدى وانك ولادتى بعثتدن بش سنه مقدم
ايدى ومعـاويه بن ابى سفيانك حكومتى زماننده هجرتدن قرق بشنجى
سنه ده ياقرق سكزنجى ياالتنجى سنه ده وفات ايلـدى ومروان بن الحكم
اول وقتده معاويه طرفندن مدينه ده حاكم ايدى انك نمازينى قيلديردى
وانك جنازه سيله بيله كندى وجنازه سنى كوتوردى وبقيع مزارستاننده
تادفندن فارغ اولنجيه دك توقف ايلـدى وحفصه نك مـدت عمرى
التمش ييل ايدى ومرويانى كتب متداوله ده التمش حديثدر اول جمله دن دردى
متفق عليهدر ومسلم التى حديثنده انفراد ايدوب اللى حديثى دخى سائر
كتبده مرويدر ❊ بشنجيسى زينب بنت خزيمه بن الحارث بن عبدالله
ابن عمرو بن عبد منـاف بن هلال ابن عامر بن صعصعه درزينب اولا
طفيل بن الحارث بن عبد المطلبك زوجه سى ايدى طفيل زينبى تطليق
ايتدكدنصـكره طفيلك قرنداشى عبيدة بن الحارث انى تزوج ايلدى
وعبيده بدر غزاسـنده شهيد اولدقدنصكره برقولده انى عبـد الله
ابن جحش اسـدى تزوج ايلدى و بعض اهل سير بوقولى ترجيح ايتمشلردر
عبد الله دخى احد غزاسـنده درجهٔ شـهادته ايرشـدكدنصكره
هجرتك اوتنجى سنه سـنك ماه رمضاننده حضرت انى عقد نكاحه
كتوردى وسكز آى اول حضرتك خانه سنده اولوب هجرتدن دردنجى
سنه نك ماه ربيع الآخرنده وفات ايلدى و بعضيلرانك اوزرينه دركه
اول حضرتله اوچ آى دريلدى ومساكينه زياده رحمت وشفقت وانلره
احسـان وكثرت اطعام ايتديكيچون اكا ام المسـاكين ديرلردى
❊ التنجيسى ام سلمه در اسمى هند بنت ابى اميه در وابى اميه نك آدى
حذيفه در و برقولده سـهيل و برقولده هشـام بن مغيرهٔ مخزوميـدر
رسـولك عمته سى عاتكه بنت عبد المطلبـك قزيدر ام سلمه حضرتدن
مقدم ابوسلمه نك زوجه سى ايديكه آدى عبدالله بن عبد الاسد بن عبد
ياليلدر وحضرتك عمه سى بره بنت عبدالمطلبك اوغليدر وام سلمه نك اندن
درت اولادى اولمشـدر زينب وسلمه وعمر ودره در وانلر يعـنى ابوسلمه
وام سلمه ايكيسى دخى حبشـه جانبنه هجرت ايتمشلر درحبشـه دن كيرو
كلوب مدينه يه هجرت ايتلر ابوسلمه احد حربنده مجروح اولوب يارهسى
او كوالدكدنصكره حضرت انى برسفره كوندردى اول سـفردن كيرو

كلـ كده يارەسی تازه‌لنوب مشتد اولدی واول جراحتدن وفات ایلدی (روايت اولنمشدركه بركون ابوسلمه امسلمه‌یه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمدن برسوز ایشتدمكه اول سوز بنم قاتمده چوق نسنه‌دن سوكلودر بيوردیكه هر كيمه كه بر مصيبت ایرشدكده اول كشی (انا لله وانا اليه راجعون) دیدكدنصكره (اللهم عندك احتسب مصيبتی هذه اللهم اخلفنی فيها خيرا) دیسه حق تعالی البته اكا اول فوت اولان نسنه‌سندن يكركن بر عوض ويره ام سلمه ایدر چون ابوسلمه وفات ایلدی بن حضرتك بيوردیغی كبی اول دعايه مشغول اولدم و بنم نفسم (اللهم اخلفنی منها خيرا) دیمكه راضی اولمادی ابوسلمه دن يكركن كيم اوله جقدر دیرایدم زيرا ابوسلمه صفات حميده صاحبی اولمغله بنم ايله بغايت حسن زندكانی ایدردی لكن حضرت اويله بيور مغله مخالفت ایتميوب اول دعايه قيام واشتغال ایدردم (وام سلمه دن برروايت دخی اولدركه ایتدی زوجم ابوسلمه‌يه ایتدم بكا بويله خبر ويرديلر كه برعورتك اری وفات ایدوب اهل جنت اولسه واول عورت صبر ایدوب دنياده اندنصكره براره دخی وارمسه حق تعالی البته اول عورتی اری ايله جنتده جمع ایليه وكذلك عورت دخی وفات ایدب اهل جنت اولسه وانك اری صبر ایدوب دنياده اندنصكره برعورت دخی تزوج ایتمسه حال نه اول منوال اوزره اوله يعنی حق تعالی البته انی اول عورتله جنتده جمع ايليه ایمدی یاابوسلمه كل سنكله عهد ایدەلم اكرسن بندنصكره صاغ قالور ایسك آخر عورت تزوج ایتميه سن بن دخی سندن صكره صاغ قالور سم آخراره وارميه‌يم ابوسلمه ایدر بنم سوزيمی دكارميسن وهرنه دير ايسم انكله عمل ایدر ميسن بن ایتدم اكرسوزيكی دیكله‌مسم سنكله مشاوره ایتمزایدم ابوسلمه ایتدی اكر بن وفات ایدرسم زنهار كندوكه زحمت ومشقت ويرميوب براره واره سن اندنصكره ایتدی ای بارخدا بندنصكره امسلمه‌يه برار روزی قيلكه بندن يكركن اوله واكاجفا وایذا ایتميوب انی غمكين قلميه ام سلمه ایدر چون ابوسلمه وفات ایلدی بكا ابوسلمه دن يكركن كيم اوله دیرایدم واره وارمق نيتنده دكل ایدم وامسلمه دن بعض روایاتده وارد اولمشدركه ایتدی پيغمبردن صلی الله تعالی عليه وسلم ایشتدمكه بيوردی چون برميتك اوزرنه

واره سز خبر سویلك كه اول ساعتده هر نه سویلرسه كز ملكلر آمين
دیرلر چون ابوسلمه وفات ایتدی حضرتقاتنه واروب ایتدم یارسول الله
معلوم شریفكدر كه ابوسلمه فوت اولدی انك فراقندن نه دیه یم حضرت
ایتدی (اللهم اغفرلی وله واعقبنی منه عقبی حسنة) دی پس اول دعایه
مداومت ایتدم حق تعالی بكا ابوسلمه دن یكركنی و یردی یعنی بنی رسول
خدایه تزویج ایلدی (و بر روایت دخی اولدر كه چون ابوسلمه وفات ایتدی
حضرت ام سلمه نك خانه سنه واروب تعزیت ایلدی و بیورر دیكه الهی
انك غم وغصه سنی تسكین قیل وانك مصیبتنه جبر ایدوب ابوسلمه دن
یكركی اكا برعوض و یر وعاقبت حضرتك دیدیكی كبی اولدی
(نقلدر كه چون ام سلمه نك عدتی تمام اولدی ابوبكر صدیق و عمر فاروقدن
هر بریسی انی استدیلر ام سلمه هیچ بریتك دیلكنی قبول ایتمدی اندنصكره
انی اول حضرت استدكده ایتدی مرحبا برسول الله ولكن بن برپاشلو
خاتونم ویتیملرم واردر وزیاده غیرت صاحبی یم وسنك چوق خاتونلرك
واردر انلر ایله مشاركته تحمل ایده مزین و بونلردن ماعدا ولیلرم
حاضر دكللردر انلرك اذننه محتاجدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلم ایتدی اماپاشلو عورتم دیدك بن سندن یاشلو یم وعورتلره هیچ عیب
دكلدر كه كندون یاشلو كشینك عورتی اوله اما یتیملرم واردر دیدیكك
سنك یتیملریكك كفالت و تربیتی خدانك ورسولنك اوزرینه در واما
غیرت صاحبی یم اورتاقلغه تحمل ایتمزین دیدیكك سكا دعا ایدرم
حق تعالی اول معنایی سنك اوزركدن كیدرر واما ولیلرم حاضر دكللردر
دیدیكك سنك جمله ولیلرك كرك حاضر و كرك غائب هرقنغیسی اولورایسه
اولسون بنم سنی تزوج ایتدیكمی مكروه طوتمیوب جمله سی راضی
اوله لر كركدر پس ام سلمه اوغلی عمره ایتدی قالق وار نبی رسول
خدایه صلی الله تعالی علیه وسلم تزویج ایت عمر قالقوب اناسنی اولحضرتنه
و یردیدی وحال بوكه هنوز مرتبهٔ بلوغه ایرشمامشیدی و بوقصه
هجرتدن دردنجی ییلك ماه شوالنده واقع اولدی وانك مهری برمتاع
ایدیكه اون درهم دكرایدی (و بر روایت دخی اولدر كه حضرت
ام سلمه یه ایتدی قرقرنداشك فلانه خاتونه ویردیكمی سكا دخی ویره یم
یعنی سنك مهریكی انك مهرندن نقصان ایتمیه یم ام سلمه دن سؤال

ایتدیلر که اول خاتونه حضرت نه ویرمشیدی ام سلمه ایتدی برال دکرمنی
وایکی دستی وبرخرما ایفبله طولمش یصدیق وبردی وزینب بنت
خزیمه اول یقینلرده وفات ایتمشیدی وخانه سی خالی قالمشیدی اول خانه یی
ام سلمه یه مسکن اولمق ایچون تعیین بیوردی چون ام سلمه اول خانه یه
کلدی انده برکوچك کوپ کوردیکه ایچنده برمقدار آرپه وارایدی
وبرسنکین چوملك وبرال دکرمنی وارایدی اول دکرمنده برمقدار
آرپه اوکودوب بربولامج آشی بشوردی وبرمقدار ایچ یاغی اریدوب
انك اوزرینه دوکدی انی برطعام ایدوب حضرتك قاتنه کتوردی
ام سلمه نك ولیمه سی یعنی دکون طعامی همان اول ایدی (نقلدر که رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم ام سلمه نك قاتنده اوچکون توقف ایلدی
اندنصکره دیلدیکه سائر خاتونلرینه قسم رعایتی ایچون قالقوب
کیده ام سلمه اول حضرتك اتکنی طوتدی یعنی صالیویرمك ایستدی
حضرت ایتدی یاام سلمه (لیس بك علی اهلك هوان ان شئت سبعت
عندك وسبعت عندهن وان شئت ثلثت عندك ثم رددت قالت ثلث)
ومرویدر که حضرت بیوردی (ان العایشة منی شعبة مانزلها منی احد)
چون حضرت ام سلمه یی تزویج ایتدی اول حضرتدن سؤال ایتدیلر که
(مافعلت الشعبة) حضرت هیچ جواب ویرمدی پس بلدیلر که
ام سلمه نك اول سرور قاتنده عظیم قدر ومنزلتی واردر (وایدرلر که
رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم خاتونلرندن جمله دنصکره وفات
ایدن ام سلمه ایدی یزید بن معاویه زماننده امیرالمؤمنین حسین رضی الله
تعالی عنه شهید اولندقدنصکره وفات ایلدی وایدرلرکه ام سلمه یه
اول شهزاده نك خبر شهادتی ایرشدکده اهل عراقه لعنت ایلدی وانك
وفاتی هجرتدن التمشنجی سنه ده ویاخود اللی طقوزنجی سنه ده واقع
اولدی وابوهریره انك نمازینی قیلوب بقیعده دفن ایتدیلر وعمری
سکسان درده ایرشمشیدی (وکتب متداوله ده انك مرویاتی اوچیوز
تمش سکز حدیثدر اول جمله دن اون اوچ حدیثی متفق علیه درو بخارینك
منفرد اولدیغی اوچ حدیث ومسلمك منفرد اولدیغی اون اوچ
حدیثدر باقیسی سائر کتب حدیثده مرویدر ❊ یدنجیسی زینب بنت
جحش بن رباب بن یعمر بن صبره در انك اسمی اندن مقدم بره ایدی

حضرت تغییر ایدوب آدینی زینب قودی زیرا بره لفظی صاحبنك تزکیه سنی مشعر اولمغله (ولا تزکوا انفسکم) آیت کریمه سی مقتضاسیله تزکیهٔ نفسی کریه طوتوب تغییر ایتمشیدی والدهٔ کریمتی ام الحکمدر وانك ناسی عمهٔ رسول امیمه بنت عبدالمطلبدر روایتده کتورمشلردر که زینب حضرتدن مقدم زید بن حارثه نك خاتونی ایدی زید اکا طلاق ویروب حضرت هجرتدن بشنجی ییلك ماه ذی القعده سنده انی تزوج ایلدی (نقلدر که اول سرور زینبی زید ایچون دیلمش ایدی زینب ظن ایتدیکه اول حضرت کندو نفس نفیسی ایچون دیلر پس قبول ایتدی صکره زید ایچون دیلدیکنی بیلدکده اباوامتناع ایلدی زیرا زینب صاحب جمال خاتون ایدی وحضرتك عمه سی قزی ایدی وطبیعتنده بر حدت وعالی جنابلق وار ایدی حضرته ایتدی یارسول الله بن زیدی استمزین زیرا زید آزادلو قولدر وزینبك قرنداشی عبدالله بن جحش دخی بوخصوصده زینب ایله متفق ایدی اول دخی زیدی قبول ایتمدی حال بو که نبوت ظهورندن مقدم اول سرور زیدی صاتون الوب آزاد ایتمشیدی واوغللغه قبول ایتمشیدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی ابا وامتناعك فائده سی یوقدر قبول ایتمك کرکسن زینب ایتدی یارسول الله بکا مهلت ویرکه بوبابده کندمله تأمل وتفکر ایدهیم انلر بوسوزده ایدیلرکه بو آیت نازل اولدی (وما کان لمؤمن ولا مؤمنة اذا قضی الله ورسوله امرا ان یکون لهم الخیرة من امرهم ومن یعص الله ورسوله فقد ضل ضلالا مبینا) زینب وقرنداشی عبدالله ایکیسی دخی ایتدیلر یارسول الله راضی اولدق (و بر روایت دخی اولدر که زینب ایتدی یارسول الله زید بنم زوجم اولمغی تحقیق سنك خاطرك دیلرمی حضرت ایتدی بلی دیلر زینب ایتدی بویله اولدقدنصکره بن رسول خدانك بیورغنه مخالفت ایتمك استمزین زیدی قبول ایتدم پس حضرت انی خاتونلغه زیده ویردی واکا کابین نامنده اون زرسرخ والتمش درهم کمش و بر باش اورتوسی و بر چادر و بر کوکلك والی مد بغدای واوتوز صاع خرما کوندردی وزینب زید ایله بر ییل دخی زیاده کچندی القصه انلری تزویجدنصکره حق تعالی پیغمبرینه اعلام ایلدیکه بزم علم قدیممزده شویله مقرر

اولمشـدركه زينب سنك زوجاتك عدادنده داخـل اوله پس زيدايله زينب اراسنده برودت پيدا اولدی نتكه بعض ارايله عورت اراسنـده واقع اولورتاشول حده دككه زيد طـاربلوب حضرت قاتنه واردی وزينبدن شكايت ايدوب ايتدی يارسـول الله ديلرمكه زينبه طـلاق ويرم زيرابكا زياده تندخويلق ايدوب ديل اوزادرحضرت ايتـدی خاتونكی حفظ ايله واللهدن قورق فاماچـون حق تعـالی اكـا بيلدرمشيديكه زينب كندی زوجه سی اولاجقدراول حضرتك مبارك خاطری زيدك زينـبی تطليق ايتمسنی ديلردی ولكن تطليق ايتديو امرايتمكدن شرم وحيا ايدردی ودخی خلقك لساندن احترازايدرديكه اوغلاوغه قبول ايتديكی كشينك خاتوننی الدی ديه لرديرايدی وحالبوكه صلبی اوغلنك عورتنی المغی حرام بيلـدكاری كبی جاهليتده اوغلاوغه قبول ايتدكاری كشينك دخی عورتنی المغی حرام بيلورلردی(و بعض علما ديمشـلردركه حضرت زينبك عدم تطليقی بابنده زيده اللهدن قورق ديديكی زيدی اختبـارايچـون ايدی تازيدك كوكلنده زينبه بررغبت باقی قالمشميدر يوخسه بالكليه اندن متنفراولشميدر معلـوم ايدينه زيد بردخی تكرار رسولك صلی الله تعـالی عليه وسـلم مجلسنه كلوب ايتدی يارسـول الله زينبی تطليق ايتدم (بيت ماتوپرداختيم خانه وهرچه در اوست ❋ هرچه مراد شمـا ست برهمـه عالم حرام ❋ و بوآيت نازل اولدی (واذتقول للـذی انعم الله عليه وانعمت عليه امسك عليك زوجـك واتق الله وتخفی فی نفسك ماالله مبديه وتخشی النـاس والله احـق ان تخشاه) يعـنی يامحمد آك اول وقتيكه ديشيدك اول كشی يه كه حق تعالی اكا انعـام ايتمشيدی يعـنی اسلامله وسكا متابعت توفيق ايله وسنـدخی اكا انعـام ايتمشيدك انی صـاتون الوب آزاد ايتمكله وانی اوغلاوغه قبـول قلمغـله ديمشيدك اكاكه خاتونكی حفظ ايله واللهدن قورق و پنهان ايلدك كوكلده اول نسنه ييكه حق تعالی انی آشكاره قلجيدر يعنی زيدك سنك زوجاتكده داخل اوله جغنی وخلقك سوزلرندن قورقدك خدای تعالی لايقركدر اكا كه اندن قورقه سن عايشه صديقه دن وانس بن مالكدن رضی الله تعالی عنهما مرويدركه ايتديلر اكر پيغمبرصلی الله تعـالی عليه وسلم قرآندن برنسـنه كزليدی اشـبوآيتی كزلرايدی

(نقلدر که چون زینبك عدتی تمام اولدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم زیده ایتدی وارزینبی بکا دیلیو برحضرتك اوخدمته زیدی تخصیص وتعیین بیوردیغنده حکمت اولدر که خلق ظن ایتمیه لرکه اول قصه زیدك رضاسنسز قهر وغلبه طریقیله اولمش اوله وزیدك کوکلنده زینبك محبتی قالمیوب اول معنادن زیدك خوشنود ایدیکی اول سرورك معلومی اوله (القصه زید امر موجبنجه صدق واخلاصله اول خدمتی ادا ایتمك ایچون روان اولدی چون زینبك خانه سنه داخل اولدی کوردیکه زینب خمیر یوغورر زید ایدر اول وقتده زینب بنم کوزیمه اویله بیوك وپرهیبت کورندیکه اکا باقغه قادر اولمیدم آردیمه دونمشیکن ینه انك جانبنه واروب ایتدم سکا بشارت اولسون یا زینب رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم سنی کندی ایچون دیلیو برمکه بنی سکا کوندرمشدر زینب ایتدی قرنداشلرمله مشورت ایتمدکجه بو سوزك جوابنی ویرمکه قادر دکیلم پس قالقوب سجده کاهنه واردی وباشنی سجده یه قیوب درکاه بی نیازه عرض نیاز ایلدی وبعض روایاتده وارد اولمشدر که ایکی رکعت نماز قیلدی اندنصکره بومناجاتی ایلدی (اللهم ان رسولك یخطبنی فان کنت اهلاله فزوجنی منه) یعنی خداوندا بدرستی سنك رسولك بنی حلاللغه دیلرا کر بن اکا لایق ایسم بنی اکا حلاللغه ویرانك دعاسی فی الحال مستجاب اولوب بو آیت کریمه نازل اولدی (فلما قضی زید منها وطرا زوجناکها لکیلا یکون علی المؤمنین حرج فی ازواج ادعیائهم اذا قضوا منهن وطرا) وایدرلر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم عایشه نك خانه سنده عایشه ایله مصاحبت ایدردی ناکاه اول حضرتدن آثار نزول وحی ظاهر اولوب برلحظه دنصکره منجلی اولدی واو حضرت متبسم اولوب ایتدی کیم اوله که زینبه واروب مژده ایلیه که حق تعالی انی بکا حلاللغه ویرمشدر واو نازل اولان آیتی اوقودی سلمی که حضرتك خادمه سی ایدی سکردوب زینبه بشارت ایلدی وزینب دخی برزیوربنی اکا مژکانی ویردی وسجدهٔ شکر ایدوب نذر ایلدیکه ایکی آی اورج طوته عایشهٔ صدیقه دن منقولدر که ایتدی کندی کندمله اندیشه ایدردمکه زینب برجمال صاحبه سی خاتوندر وانی اول حضرته آسمانده عقد ایتدیلر ظاهر بو ایکی جهتله زینب بزم اوزریمزه افتخار ایتسه کرکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم استیذان

ایتمکسزین زینبك خانه سنه واردی وحالبوکه زینبك باشی آچق
ایدی ایتدی یارسول الله خطبه وشاهدسز تشریف بیوردك اول
ایتدی (الله المزوج وجبرائیل الشاهد) ودکون طعامی ترتیب ایدوب
خلقی ات وانمکله طیوردی (انس بن مالك رضی الله تعالی عنه ایدر
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنی کوندردی تااواروب خلقی زینبك
ولیمه طعامنه دعوت ایتدم پس خلق کروه کروه کلوب طعام تناول
ایتدیلر وچیقوب کتدیلر تاشول مرتبه که مدینه ایچنده طعام یر بر کیمسه
بولمادم و بعض روایاتده وارد اولمشدرکه اول قدر طعام برقیوندن
ایدیکه زینبك ولیمه سنده بوغازلمشلرایدی وخلقه اویله برمعجزه
کوستردی (انسدن برروایت دخی اولدرکه ایتدی بنی انام امسلیم
زینبك ولیمه سی ایچون چنکال دیدکاری طعامیکه خرمادن وروغن
ونانی بربرینه قارشدروب پشیررلر ترتیب ایلدی شویلکه اولحضرته
واهلنه انجق کفایت ایدردی برکاسه یه قودی و بکاوبروب ایتدی
واربونی اولحضرته ایلت و بندن اکاسلام ایرشدر و طعامك آزلغندن
عذر دیایو بر حالبوکه اول ایامده مدینه ده قطلق وارایدی پس طعامی
اول سرورك حضورینه ایلتدم وانامك دیدیکی کبی سلامنی تبلیغ ایلدم
واول طعامك قلتندن عذر دیلدم حضرت بکاوارفلانی وفلانی
چاغر دیوچوق کیمسه لرك اسملرینی تسمیه ایلدی و بونلردن ماعدا یولده
راست کلدکلریکی چاغر دیدی پس امرینه جنبجه کتدم وتعجب ایتدمکه
بونجه خلقی بوقدر قلیل طعامه نوجهله دعوت بیورر واول حضرتك
امرینه مخالفتی مکروه طوتوب هرکیمی دیدی ایسه و یولرده هرکیمه
راست کلدم ایسه هب جمله سنی دعوت ایلدم کلدیلر شویلکه خانه
وصفه وحجره خلقدن طوبطلو اولدی انسدن سؤال ایتدیلر که تخمینا
نقدر کشی ایدیلر انس ایتدی اوچیوزه قریب ایدیلر و برروایت دخی
اولدرکه یتمش برکیمسه اولدقلرینی تحقیق ایدرم و یتمش ایکی
اولدقلرنده شك وار دردیدی پس حضرت بیوردی اول طعامی
اورته یه کتوردم حضرت مبارك النی طعام اوزره قویوب اکا برکت
دعاسی ایلدی واسم خدایی ذکر ایلدی اندنصکره خلقه بیوردیکه
اوناونار اوطورك وحلقه اولك و (بسم الله الرحمن الرحیم) دییك

واو کوکزدن ینلك خلق دخی حضرتك یدوردیغی کبی ایتدیلر
ن کوردمکه اول کاسه ده خرما اکل اولندقجه آرتار ایدی و کاسه نك
دیبندن روغن یکار صو یی کبی قاینار چیقاردی پس جمله خلق
یوب طویدیلر طعام یربرکیسه قالمدی پس حضرت بکا ایتدی کاسه یی
قالدر کاسه یی قالدیروب باقدم و بیلمدمکه اول کاسه نك ایچنده اولان
طعام مقدما کتوروب اوکلرینه قودیغم وقتمی چوق ایدی یوخسه
شمدی قالدردیغم وقتمی چوقدر واول کاسه یی زینب قاتنه ایلتدم اول
دخی تناول ایلدی اندنصکره کاسه یی انامه کتوروب کیفیت حالی اکا
سویلدم انام ایتدی اوغول تعجب ایتمه که حق تعالی دیلسه ایدی بتون مدینه
قومی بوقدر طعامدن یرلر وطویارلر ایدی (نقلدرکه خلق طعامی
یدکلرندنصکره مصاحبت ایتمکه مشغول اولدیلر وزینب خانه نك برکوشه
سنده یوزینی دیواره یوندوب اوطورر ایدی وحضرت دیلر ایدیکه
خلق طاغیلوب خانه خلوت اوله وخلقه وارك کیدك دیمکه حیا ایدردی
پس کندی قالقوب طشره چیقمغه متهیء اولدی تا خلق حضرتك
قالقدیغندن مقصودینی اکلایوب طشره کیده لر لکن انلر مصاحبته
اولقدر مشغول اولمشلر ایدیکه بو معنایی تفطن ایده مدیلر اول سروره
بوصورت زیاده ثقیل کلدی عاقبة الامر طشره چیقدی خلق دخی
انی کوروب طشره چیقدیلر الا اوچ کشی قالدیلرکه انلر مصاحبته کمال
اشتغاللرندن کما کان اوطوروب قالدیلر طشره چیقمدیلر اول سرور
غایت حیادن انلرك یوزینه طوروب قالقك کیدك دیمکدن امتناع
ایدردی پس امهات مؤمنینك خانه سی قپوسنه واردی وانلره سلام
ویردی انلر سلامدنصکره صوردیلرکه یارسول الله اهلکی نیجه
بولدك بونلر بوسوزده ایکن اول اوچ کشینك بریسی چیقدی کتدی
حضرت کیرو زینبك خانه سنه واردی کوردی که اول اوچ کشینك
ایکیسی دخی اوتوررلر حضرت کیرو دونوب ینه کتدی و یی برسنه یه
مشغول قیلدی انلر دخی بومرتبه دنصکره متفطن اولوب ایکیسی چیقوب
کتدیلر انلرك کیدوب خانه خلوت اولدیغنی حضرته خبر ویردیلر اول
سرور زینبك خانه سنه کلوب داخل اولدی انس ایدر دیلدمکه اول
سرورك مجلسنه داخل اولام کوردمکه بر پرده آچلمش دونوب منزله

كلدم و بو صورت واقعه بی قرقرنداشمك اری اولان ابوطلحه یه سویلدم ابوطلحه ایتدی اکر قضیه دیدیکك کبی ایسه البته بو بابده قرآن نازل اولسه کرکدر و فی الواقع ابوطلحه نك دیدیکی اولوب حجاب آیتی اول قصه ده نازل اولدی (یاایها الذین آمنوا لاتدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لکم الی طعام غیر ناظرین اناه ولکن اذا دعیتم فادخلوا فاذا طعمتم فانتشروا ولامستأنسین لحدیث ان ذلکم کان یؤذی النبی فیستحیی منکم والله لا یستحیی من الحق فاذا سألتموهن متاعا فاسئلوهن من وراء حجاب) وحضرت بوآیتی خلقه اوقیوب انلری حجابدن خبردار ایلدی ایدرلر که چون اول سرور زینبی تزوج ایتدی مدینه ده منافقلری طعن لساننی دراز ایدوب محمد کندی اوغلنك خاتوننی الدی دیدیلر پس (ماکان محمد اباأحد من رجالکم) آیت کریمه سی نازل اولدی و بوآیت دخی نازل اولدی (ادعوهم لابائهم هو اقسط عندالله (تنبیه) معلوم اوله که اهل تفسیر وحدیث وسیر وفقه وتواریخدن بعضیلری بوقصهٔ زید وزینبی برغیری نوع اوزره ذکر ایلمشلردرکه کامل الاسلام اولان کیمسه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم شاننده انجلاین اعتقاد ایتمز بزانجق محققان اهل حدیث وسیروار باب احتیاط واهل اعتمادك کتابلرنده کوردیکمزی ثبت وتحریر ایدوب اهل تحقیق وارباب احتیاط واعتماد اولمیانلرك بوقصه ده ایراد ایتدکاری سوزلردن اعراض ایتمشزدر و بوتنبیهدن غرض اولدرکه مسلمانلر آخر کتابلرده اول اعراض ایتدیکمز سوزلری کوروب مغرور اولمیه لر اکرچه انلرك دخی مؤلف ومصنفلری بیوك آدملر ایدیلر واهل سنت وجماعتدن ایدیلر بزاحقه اتباع ایلقدر وشیخ شهاب الدین تورپشتی رحمه الله که اکابر علماء حنفیه دندر بعض مصنفاتنده دیمشدرکه زینب قصه سنده حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم حقنده بعض ناسك ایتدکلری اعتقاددن اللهه صغنمق کرك زیرا حق تعالی اول سرورك حافظیدر واول حضرتدن هرصادر اولان قول وفعله عصمت حق مقارندر اول سرورك خیانت طریقیله نامحرمه نظر ایتمیوب بلکه فی نفس الامر خیانت اولمیوب انجق خیانته مشابه اولنلردن دخی نظری پاك اولدیغنه شو دلالت ایدرکه مکه فتح اولنوب عبدالله بن سعد بن ابی سرحك

قتلنه فرمان اولندقده عثمان بن عفان انی حضرت حضورینه
کتوروب امان دیلیوردکده حضرت جواب ویرمیوب عثمان برقاچ
نوبت مبالغه والحاح ایدوب حضرت بنه جواب ویرمیوب تاآخرالامر
امان ویروب عثمانله مذکور عبدالله مجلسدن طشره چیقدقلرنده حضرت
مجلسده حاضر اولانلره نیچون شو شخصك بوینی اورمدیکز دیدکده
حضار مجلسدن عباد بن بشر یارسول الله کوشهٔ چشمله سنك براشارتکه
بقارایدك اکر اشارت ایتمش اولیدك امان ویرمیوب بوینی اوروردق
دینجك اول حضرت بیورمشیدیکه هیچ بر پیغمبره لایق دکلدرکه
نظری خیانتی متضمن اوله هرکاه که حضرت رسالت صلی الله تعالی
علیه وسلم برقضیه ده که انك امضاسی دین مصلحتی یوزندن صواب
بیلمش اوله اول قضیه ده اول قدر اشارتی روا کورمدی اول اشارتك
صورتا خیانته مشابهتی اولمغله کندی حقندن خیانت نظرعد ایلدی
پس مسلمانلره نیجه روا اولورکه ذکر ایتدکلری منوال اوزره برکیشنك
حرمتنه نظر ایتمکی اول سرورك حقنده روا کوره لر بلکه اعتقاد بویله
اولمق کرك که اول سرورك نفسی فرمان حقله امر حقده ایدی وهوانك اول
سرور صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه تسلطی یوغیدی وجندن انك قرینی
اولان اکا مسخر ومنقاد اولمشیدی واتی خیردن غیری نسنه یه سوق
ایتمز ایدی اما چون زید بن حارثه یی رضی الله تعالی عنه اوغلاوغه
قبول ایتمشیدی واکا زید بن محمد درلرایدی واهل جاهلیت کندی صلبی
اوغلانك عورتنی تزوج ایتمکی نیجه حرام بیلورلر ایسه اوغلاوغنك
عورتنی المغی دخی اویله حرام بیلورلر ایدی وحکمت الهی بویله اقتضا
ایلدیکه انلری بو عادتدن منع ایدوب اول قانون وقاعده یی ابلغ وجه
اوزره ابطال ایلیه پس زینبی زیددن مفارقت ایتدکدنصکره آسمانده
تزویج ایدوب اول حضرته ویردی تا اول عادت جاهلیته مخالفت
صحابهٔ کرامه آسان اوله زیرا اکر اول حضرتك کندی اوغلاوغنك
مطلقه سنی تزوج ایتدیکنی صحابه کورمسه لر ایدی البته اول خصوصده
انلرك خاطرلرنده بر خلجان و اضطراب قالوردی و انلرك طبعی
اوغلاوقلرینك مطلقه لرینی المقدن متنفر اولوردی ارلك وعورتلك احوالی
ایله میل نفس وتقاضای طبع اولمادقچه میسر اولماز (فائده) معلوم

اوله که کتب احادیثده حجاب آیتنك سبب نزولنده روایات مختلفه وارد اولمشدر اول روایاتك بریسی قصهٔ زینبدرنتکیم ذکراولندی (بریسی دخی عایشهٔ صدیقه دن صحتله ارشمشدرکه ایتدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خاتونلری کیجه لرده قضاء حاجت ایچون صحرایه چیقارلردی عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه پیغمبره ایتدی یارسول الله خاتونلریکی پرده ده حفظ ایله تاکه خلق انلری کورمیه لر واو حضرت اولبابده تأمل وتفکر بیوردی ووحی نزولنه منتظر اولدی برکیجه سوده بنت زمعه قضای حاجت ایچون طشره کندی وسوده برجسیم وطویل خاتون ایدی عمر اول طرفدن کچوب کیدر ایکن سوده یی کوردی وبیلدی وندا ایتدیکه ای سوده تحقیق سنی بیلدم وعمرك رضی الله تعالی عنه بویله دیدیکی حجاب آیتنك نزولنه حریص اولدیغندن ایدی پس حق تعالی حجاب آیتنی کوندردی (عایشه دن برروایت دخی صحتله ارشمشدرکه ایتدی حجاب آیتنك نزولندن صکره برکیجه سوده بنت زمعه قضای حاجت ایچون طشره چیقمشیدی وکندیسی اوزون بویلو جسیمه خاتون اولمغله انی کورنلر سوده اولدیغنی بیلورلرایدی عمر بن خطاب انی کوروب ایتدی ای سوده بیل وآکاه اولکه بن سنی بیلدم کورکه خانه دن نیجه طشره چیقارسن سوده دونوب خانه یه کلدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بنم منزلمده اخشام طعامی یمکله مشغول ایدی سوده ایچرو کیروب ایتدی یارسول الله قضای حاجت ایچون طشره چیقمشیدم عمر بکا شویله شویله دیدی عایشه ایدر حضرتك النده برکمك وارایدی اول کمکك اتنی تناول ایدیور ایدی حضرتی کوردمکه حالی متغیر اولوب انك بشره سندن آثار وحی ظاهر اولدی وهنوز اول کمکی النden قومدین اول حالت منجلی اولوب حضرت کندی یه کلدی پس بیوردیکه تحقیقا قضای حاجت ایچون خانه دن طشره چیقمغه حق تعالی سزه اذن ویردی وبوروایت دخی عایشه دن منقولدر کدایتدی بن او حضرت ایله برچناقدن چنکال طعامی یمکله مشغول ایدك عمر بن خطاب قپودن کچوب کیدر ایدی حضرت انی کوروب اول طعامه اوطورتدی طعام یرایکن عمرك پارمغی بنم پارمغمه ایرشدی عمر ایتدی اوه اکر بنم حکمم سزك اوزره یکزه

جاری اولیدی هیچ کیمسه نك کوزی سزی کورمزدی پس آیت حجاب
نازل اولدی (وابن عباسدن بر روایت دخی وارد اولدیکه ایتدی
پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خانه سنه بر کشی کلوب اوتوردی
وزمان جلوسی ممتد اولوب قالقمدی حضرت اوچکره طشره چیقدی
تا متنبه اولوب چیقه کیده مفید اولمیوب اوطوردی قالدی عمر رضی الله
تعالی عنه ایچرو کیروب اول حضرتك مبارك بشره سنده کدورت
مشاهده ایدیجك اول کشی یه ای کشی صانورمکه ثقلتکله حضرتی
متأذی قیلدك اول سرور ایتدی اوچ نوبت قالقوب طشره چیقدم
و بنی کوروب قالقه کیده دیدم اکلامیوب اوطوردی قالدی عمر ایتدی
یارسول الله خاتونلریکه حجاب امر ایتسك نه اولور پس آیت حجاب
نازل اولدی(و بوروایتلرك بینی جمع وتوفیقك طریقی اولدرکه دیه‌لر
آیت حجابك نزولنه سبب حقیقی زینب قصه سی ایدی واندن ماعدا
ذکراولنان اموره سبب اطلاقی اول جهتدن واقع اولمش اوله که
امورمذکوره‌نك وقوعی اول قصه یه قریب ایدی یاخود تعدد اسبابه
قائل اولمق کرك (زینبك فضائلنده کتور مشلردرکه بر کون حضرت
رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم مهاجرلردن بر کروهك ارالرنده
اوطوروب مال غنیمتی انلره قسمت ایدردی اوحضرتك زوجات مطهراتندن
بریسی حضرته بر کیمسه کوندروب برنسنه طلب ایلدی حضرت اول
نسنه یی اکا ویردی وسائرخاتونلرینه دخی عطیه‌لر ویردی الازینبه
ویرمدی زینب ایتدی یارسول الله خاتونلرکده بندن غیری عطیه
ویرمدك بر کیمسه قالمادی کیمك باباسی ملاحظه سیله وکیمك قرنداشی
یاخود اقرباسی ملاحظه سیله جمله سنه ویردك پس بنی سکا نکاح ایدوب
ویره‌نی ملاحظه ایدوب بنی دخی یاد ایتمك کرك ایدی زینبك بوسوزی اوحضرته
بغایت تأثیر ایلدی شو یلکه بو معنادن راوی بولفظله تعبیر ایدوب
ایتدی (فاحرق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قولها و بلغ منه
کل المبلغ) عمر رضی الله تعالی عنه زینبی منع ایدوب ایتدی نیچون
بوسوزی سویلرسن واول سروری رنجیده ایدرسن زینب ایتدی
ای عمر بنی بکاقو اکر بوقصه سنك قزك حفصه یه واقع اولیدی راضی
اولورمی ایدك حضرت ایتدی ای عمرانی کندی حالنه قوکه تحقیقا

اول يعنى زينب اواهه در بركشى اول مجلسده حاضر ايدى سوءال ايتديكه يارسول الله اواهه كيمدر حضرت ايتدى (الخاشع الدعاء المتضرع الى الله) اندنصكره بو آيتى اوقودى (ان ابراهيم لاواه حليم) وعايشهء صديقه دن مروى بدركه ايتدى (لم ارامرأة اكثر خيرا واكثر صدقة واوصل للرحم وابذل لنفسها فى كل شئ يتقرب الى الله من زينب) وزينبدن رضى الله عنهامروى بدركه بركون حضرته ايتدى بنم برقاج فضيلتلرم واردركه اول فضيلتلر سنك سائر خاتونلريكك هيچ برنده يوقدر برى اولدركه جدم سنك جدكدر وبرى دخى بنم عقد نكاحم آسمانده واقع اولدى وبريسى دخى اول قصه ده مژده ايديجى جبرائيل ايدى وشاهدى ايدى صحنده ارشمدر عبدالله بن عمردنكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بركون خاتونلرينه بيورديكه (اطولكن يدا اسرعكن لحوقابى) يعنى سزلردن الى اوزون رق اولانكز بكا تيزراير شيجيدر پس امهات مؤمنين برقامش طوتوب اللرينى اولجديلر بحسب الظاهر سوده بنت زمعه نك الى سائرلرك اللرندن اوزونرق ايدى وچون حضرتدنصكره زوجات مطهراتدن ابتدا زينب وفات ايلدى بيلديلر كه ال اوزنلغندن مراد كثرت صدقه ايمش زيرا زينب كندى اليله ايش اشليوب قزانديغنى صدقه ويردى (نقلدركه چون وفاتى وقتى ايرشدى ايتدى بن كندى كفنم حاضر لشمدر شايدكه عمر بكا كفن كونده ره اكر كوندررسه كفننك بربنى تصدق ايديكز وايدرلركه عمر اكا كفن اولمغيچون بيت المالدن بش طونلق كوندردى زينبك قز قرنداشى حمنه اول طونلقلرى اكا كفن ايدوب زينبك كندى ايچون حاضر لديغى كفنى تصدق ايتدى (مرويدركه چون انك موتى خبرينى عايشهء صديقه يه ايرشديرديلر عايشه ايتدى (ذهبت حميدة مفيدة مفزع اليتامى والارامل) وعمر بن خطاب ندا ايتديرديكه تااهل مدينه انلرينك جنازسنه حاضر اوله لر وعمرانك اوزرينه نماز قيلوب بقيعده دفن اولندى واسامة بن زيد وزينبك قرنداشى اوغلى محمد بن عبدالله بن جحش وقز قرنداشى اوغلى محمد بن طلحة بن عبدالله قبرينه كيروب انى دفن ايتديلر مشهور بودر كه انك وفاتى هجرتدن يكرمنجى سنه ده اللى اوچ ياشنده ايكن واقع اولمش اوله (وقيل انها ماتت سنة احدى وعشرين) وانك مرويانى كتب

متداوله ده اون بر حديثدر اول جمله دن متفق عليه اولان ايكى
حديثدر باقى قلان طقوزنى دخى سائر كتبده روايت اولنمشدر
❀ سكزنجيسى جويريه بنت الحارث بن ابى ضرار بن حبيب خزاعيدر
حضرتدن مقدم عمى اوغلى ذوالشفر بن مسافع بن صفوانك زوجه سى
ايدى ذوالشفر بن مريسيع غزاسنده قتل اولوب اول غزادن مراجعت
اثناسنده هجرتدن بشنجى سنه نك شعبانده حضرت رسالت صلى الله
تعالى عليه وسلم جويريه يى تزوج ايتدى وانك تزوجى شرحى سنهٔ
مزبوره نك وقايعنده تحرير اولنمشيدى و بعضيلر انك اوزرينه دركه
جويريه نك عقد نكاحى هجرتدن التنجى سنه ده واقع اولمشدر انك اسمى
اصلنده بره ايدى اول سرور جويريه يه تبديل ايلدى راوى ايدر كويا
حضرت برهنك قاتندن طشره چيقدى ديه جكلرينى مكروه طوتدى
انكيچون اسمنى تغيير ايلدى (وثبوته ايرشمشدركه بركون حضرت صبح
نمازندنصكره جويريه قاتندن طشره چيقدى واول وقتده جويريه
نماز قيلديغى يرده ايدى حضرت ينه قوشلق وقتده انك قاتنه
واردى كورديكه كاكان مصلاسى اوزره اوتورمش ذكر وتسبيح ايدر
حضرت ايتدى بن كيده لى سن بوحالده ميسن جويريه ايتدى بلى
حضرت ايتدى بن سنك قاتكدن كيده لى اوچكره درت كلمه سويلدم
اكر اول درت كلمه يى ميزانه قوسه لر سنك تمام بوكون ديدكلركدن
راجح كله اول كلمه لر بونلردر (سبحان الله وبحمده عدد خلقه ورضى نفسه
وزنة عرشه ومداد كلماته) وايدرلركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم جمعه
كونى انك قاتنه كلدى واول اوروج طوتمشيدى حضرت ايتدى ياجويريه
دونكى كون اوروج طوتمشمى ايدك ايتدى يوق حضرت ايتدى يارين
دخى اوروج طوتمغه نيتك وارميدر جويريه ايتدى يوق حضرت ايتدى
افطار ايله انكيچون علما ديمشلردركه يالكز جمعه كونى اوروج طوتمق
مكروهدر وانك وفاتى مدينه ده هجرتك اللنجى سنه سنده و ياخود اللى
التنجى سنه سنده واقع اولمشدر دنيادن نقل ايتدكده التمش بش ياشنده
ايدى مروان بن الحكم كه اول وقتده معاويه طرفندن مدينه ده حاكم ايدى
انك اوزرينه جنازه نمازينى قيلدى وانك مروياتى كتب معتبره ده يدى
حديثدر اول جمله دن درت حديث صحيحينده در بخارى ايكيسنده منفرد

اواوب ایکیسنده مسلم منفرد اولمشدر و باقی حدیثلری باقی کتبده مرویدر
﴿ طقوزنجیسی ام حبیبه بنت ابی سفیان بن حرب بن امیة بن عبدشمس
ابن عبدمنافدر وانك اسمی رمله درو برقول ده هنددر وانك اناسی صفیه
بنت ابی العاص بن امیة بن عبدشمسدر که عثمان بن عفانك عمه سیدر
وام حبیبه مقدما عبیدالله بن جحش اسدینك زوجه سی ایدی اوائل
اسلامده مسلمان اولدیلر وحبشه یه هجرت ایتدیلر وانك عبیداللهدن
حبیبه نام برقزی حاصل اواوب انك اسمیله مکنی اولدی (نقلدرکه
ام حبیبه دن ایتدی برکیجه حبشه ده عبیداللهی دوشمده کوردم
بغایت بد صورت ایله وزیاده قبیحرك حالده ایدی چون صباح اولدی
عبیدالله ایتدی ای ام حبیبه تحقیقا بن جمله ادیانه نظر ایتدم نصرانیتدن
یکرك بردین بولمیدم ومقدما دخی اول دین ایله متدین ایدم اندنصکره
محمدك دینی اختیار ایتدم وشمدیکحالده نصرانی دیننه رجوع ایتمك استرم
بن ایتدم ای عبیدالله بویله دیمه که بن بوکیجه سنك اوزریکه برغریب
دوش کوردم واول واقعه یی عبیداللهه سویلدم هیچ اول واقعه یه مبالات
ایتموب مرتد اولدی ونصرانیت اختیار ایلدی وشرب خمره مداومت
ایدوب اوحال اوزره مرتد اولدی نعوذ بالله من سوء الخاتمة (اندنصکره
واقعه ده کوردمکه برشخص بکا خطاب ایدوب ایدرکه یا ام المؤمنین
اویاندم و بو واقعه یی انکله تعبیر ایتدمکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بنی تزوج ایتسه کرکدر وچون عدتم تمام اولدی برکون منزلمده اوتورر کن
ناکاه بریسی خانه قپوسنه کلوب اذن طلب ایلدی اذن و یردم کلوب
داخل اولدی کوردم کلن ابرهه نام برجاریه درکه نجاشی قاتندن کلور بکا
نجاشینك بووجه اوزره خبرینی کتوردیکه رسول خدانك صلی الله تعالی
علیه وسلم بکا مکتوبی کلوب سنی خاتونلغه دیلهمش ابرهه دن بو خبری
ایشیدوب زیاده خرم اولدم وایکی بلزیکم و برجفت خلخالم والمده وایاغمده
برقاچ التون یوزکلرم وارایدی انلری ابرهه یه و یردم مژدکانی اولمق
اوزره وایتدمکه یا ابرهه (بشرك الله بخیر) ابرهه ایتدی پادشاهمز
اولان نجاشی بیوردی که بروکیل کوندره سن تاسنی اول سرور عقدنکاح
ایده خالدبن سعید ابن العاصی وکیل ایدوب کوندردم پس نجاشی
جعفر بن ابی طالبی وسائر حبشه مهاجرلرینی جمع واحضار ایدوب

برخطبه اوقود یکه حمد وثناء خدای تعالی یی وشهادتینی مشتمل ایدی
واندنصکره ایتدی عیسی پیغمبرك علیه السلام مقدمنی تبشیر ایلدیکی
پیغمبرمز محمد مصطفی علیه افضل الصلوات واکمل التحیات بکا مکتوب
یازمش که ام حبیبه بنت سفیانی اول سروره عقد نکاحله الویرم پس
بن اول سرور ایچون ای خالد بن سعید درتیوز زر سرخ و برروایتده
درت بیك درهم نقره کابینی اولمق اوزره الویردم پس خالد دخی
برخطبه اوقیوب ام حبیبه یی اوحضرتك عقد نکاحنه ادخال ایلدی ونجاشی
اول دنانیری ویاخود دراهمی اول مجلسده خالده تسلیم ایدوب خالد
دخی ام حبیبه طرفندن وکالتله مبلغ مزبوری قبض ایلدی پس اصحاب
قالقوب کتمك دیلدیلر نجاشی کتمکز عقد نکاحده طعام یمك سنن
انبیادندر دیوب مجلسده طعام کتوردی یدیلر اندنصکره طاغلوب
کتدیلر (نقلدرکه چون اول مبلغ ام حبیبه یه واصل اولدی ابرهه یی طلب
ایدوب اللی دینار سرخ ویردی وبوزده یی ایتدیکه وقتده سکا لایق
موجود نسنه‌م بولنمدی دیو عذرلر ایلدی ابرهه قبول ایتیوب برحقه
چیقاردی که ام حبیبه نك اکا ویرکانی و یردیکی نسنه‌لر دوکلی اول حقه ده
ایدی ام حبیبه یه کیرو ویروب ایتدی ملکم نجاشی بکا عین ویردیکه
سندن برنسنه المیم وبن ملکك مقربی یم وجامه داری یم سنك
ویردیکك نسنه‌لره احتیاجم یوقدر لکن سندن بنم حاجتم اولدرکه
چون اول سرورك خدمتنه ایریشه سن بنم سلامیمی اکا ایرشدیره سن
ام حبیبه قبول ایلدی وام حبیبه حبشه ده اولدقچه هروقتکه اول جاریه
ام حبیبه یه کلوردی بنم اول حاجتمی اونتمه دیر یدی پس نجاشی ام حبیبه نك
سفر تدارکنه مشغول اولوب کندی خاتونلرینه بیوردی تا عود
وعنبر وزباد وسائر بوی خوشدن بولنانلری ام حبیبه یه کوندردیلر
وام حبیبه یی شرجیل بن حسنه وحبشه مهاجرلرندن برجماعتله حضرتك
ملازمتنه کوندردی واول سروره برمکتوب یازوب وبرکوملك وبرطون
وبرردا وبرجفت سیاه چزمه اول سروره هدیه رسمیله کوندردی چون
ام حبیبه مدینه یه کلدی وحضرتك شرف فراشیله مشرف اولدی
نجاشیدن وافر تشکر ایدوب ابرهه نك سلامنی اول حضرته ایرشدردی
حضرت (علیك وعلیها السلام ورحمة الله وبرکاته) دیدی ام حبیبه نك

عقدی قصه سنده مشهور اولان بومذکوردر (وبرقول دخی اولدرکه
انی مدینه یه کتوردیلر وعثمان بن عفان انی مدینه ده اول سروره تزویج
ایلدی هجرتك يدنجی سنه سنده وام حبیبه بی مدینه یه کتوردکلرنده
اوتوز یاشندن برقاج یاش زیاده ایدی روایتده کلمشدرکه ام حبیبه نك
باباسی ابوسفیانك موتی خبری ام حبیبه یه ایرشدکدن اوچکونصکره
ام حبیبه النه ویوزینه برمقدار خوش قوقولونسنه لر سورندی
اندنصکره ایتدی بوخوش قوقولونسنه لری سورمه بکا هیچ لازم
دکلیدی ولکن انکیچون سورندمکه رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم
اشتدم بیوردی (لایحل لامرأة تؤمن بالله والیوم الآخر ان تحد علی
میت فوق ثلث الاعلی زوج اربعة اشهر وعشرا) وایدرلرکه چون
ام حبیبه نك وفاتی وقتی ایرشدی عایشه ایله ام سلمه دن حلاللق دیلیوب
ایتدی بزلرك خاتونلری اراسنده البته کفت وکو واقع اولور بندن
سزه نسبت هرنه واقع اولمش ایسه عفوایدك انلر ایتدیلر حق تعالی بزی
وسنی یارلغه یه هرنه واقع اولدی ایسه عفو وحلال ایتدك ام حبیبه ایتدی
بنی شادمان قیلدیکز حق تعالی سزی دخی شادمان قیلسون
ام حبیبه نك وفاتی معاویه زماننده ایدی هجرتدن قرق ایکنجی و یاخود
قرق درد نجی سنه واقع اولدی قول صحیح اوزره مدینه ده وفات
ایدوب اوزرینه نمازی مروان بن الحکم قیلدی و برقول دخی واردرکه
شامده وفات ایتدی وانك مرویاتی کتب متداوله ده التمش بش حدیثدر
اول جمله دن متفق علیه ایکی حدیثدر و برحدیثنده مسلم منفرد اولمشدر
باقیسی سائر کتبده در ❊ اوتنجیسی صفیه بنت حیی بن اخطب
ابن سعنة بن ثعلبه در بنی اسرائیلدن وهارون بن عمرانك علیه السلام
سبطندندر وبنی النضیر قبیله سندندر وانك اناسی ضره بنت سمؤلدر
وصفیه مقدما سلام بن مشکمك زوجه سی ایدی ارالرنده فرقت واقع
اولدقدنصکره انی کنانة بن الربیع بن ابی الحقیق تزوج ایتدی کنانه
خیبر جکنده مقتول اولوب فتح میسر اولدقده حضرت صفیه بی اسیرلر
جمله سندن کندی خاصه سی اولمغیچون اختیار بیوردی نتکه انك
شرح وبیانی خیبر فتحی اثناسنده ذکر اولنمشیدی (نقلدرکه
صفیه بی چون اسیرلر ایچندن چیقاروب حضرت قاتنه کتوردیلر

حضرت بیوردی تالی چادره ایلتدیلر اندنصکره کندیسی اول چادره
تشریف بیوردی صفیه چون اول حضرتی کوردی اباغه قالقوب
وکندی اوزرنده اوتوردیغی بساطی قالدروب اول حضرته بسط
ایدیوردی وکندی براو زرنده اوتوردی حضرت ایتدی ای صفیه
بابالك هرزمان بکا عداوت ایدردی حق تعالی انی هلاك ایلدی صفیه
ایتدی حق تعالی هیچ برکیمسه یی آخرك کناهی ایله مؤاخذه ایتمز
اندنصکره سیدعالم صلی الله تعالی علیه وسلم انی مخیر قیلدی استرسه
آزاد اولوب کندی قومنه ملحق اوله ودیلرایسه مسلمان اولوب حضرتك
زوجات مطهراتندن بریسی اوله صفیه برحلیمه وعاقله خاتون ایدی ایتدی
یارسول الله تحقیق بودرکه مسلمان اولمغه آرزوم واردر وسنی تصدیق
ایتمشمدر اندن مقدم که بنی اسلامه دعوت ایده سن وشمدی یکیجالده
سنك منزلکه کلمشمدر وبنم یهودیلکه هیچ احتیاجم یوقدر یهوددا راسنده
نه بابام ونه قرنداشم وارد یارسول الله بنی کفرایله اسلام بیننده مخیرمی
قیلرسن الله حقیچون خدا وخدانك رسولی بنم قاتمده آزاد اولوب
کندی قومنه ملحق اولمقدن سوکلوکدر پس صفیه نك بوسوزلری
حضرته خوش کلوب انی کندی ایچون الیقودی وآزاد ایلدی وانك
آزادلغنی انك کابینی قیلدی وهنوزخیبرده ایکن صفیه حائض اولوب
بعده حیضدن پاك اولوب استبرا حاصل اولدی چون خیبردن کوچ ایتدیلر
حضرتك راحله سنی کتوردیلرکه سوار اوله حضرت صفیه یی راحله یه
بندرمك ایچون مبارك اباغنی طوتو ویردیکه صفیه باصوب راحله یه
سوار اوله صفیه ادبه رعایت ایدوب حضرتك مبارك اباغی اوزرینه
باصمدی انجق دیزینی اول سرورك اویلوغنه وضع ایدوب راحله یه سوار
اولدی حضرت دخی انی برجامه ایله ستر ایلدی ورداء اطهری ایله
دوه یه باغلدی وکندی دخی صفیه نك اوکونه سوار اولدی خلق
بیلدیلرکه صفیه زوجات مطهرات عدادنه داخل اولسه کرکدر وچون
برمنزله ایرشدیلرکه اکا تاردیرلردی خیبره اول اراد ن التی میل یولدر
حضرت دیلدیکه صفیه ایله زفاف اوله صفیه راضی اولمیوب امتناع کوستردی
شویلکه حضرت اندن غضبه کلدی چون صهبا منزلنه کلدیلر
اول سرور انسك اناسی امسلیمه بیوردیکه بوکیجه صفیه ایله زفاف

ایتمك استرم تا صفیه نك تدارکنی کوره ام سلیمه دخی امر موجبجه صفیه یی خیمه ایچنه کتوروب صاچنی طارادی وخوش قوقولر یله مطیب قیلدی ام سلیمه ایدر صفیه بغایت جوان عورت ایدی اول وقتده هنوز اون یدی یاشنه کیرمامشیدی زینت وزیوراکا زیاده یاقشدی اکا ایتدم چون پیغمبرسنك قاتکه کاسه کرکدرکه قیام واستقبال ایده سن واول سروره ابا وامتناع یوزی کوسترمیه سن صفیه دخی قبول ایدوب حضرت اولکیجه انکله زفاف بیوری (نقلدرکه اولکیجه که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انکله ایدی ابوایوب انصاری سلاح قوشانوب اولکیجه صباحه دك اولحضرتی حفظ وحراست ایلدی چون صباح اولدی حضرت خیمه دن طشره چیقدی ابوایوبك سلاحی آوازینی ایشیدوب ایتدی بوکیمدر ابوایوب ایتدی ابوایوب انصاریدر یارسول الله صفیه کنج خاتوندر باباسی واری مقتول اولمشلردر قورقدمکه ناکاه اندن برحرکت ظهوره کله کندی کندیمه ایتدم مناسب اولدرکه بوکیجه رسول خدایه یقین اولم حضرت تبسم بیوروب اکا دعاء خیر ایلدی وایتدی (اللهم احفظ ابا ایوب کما حفظ نبیك) روایتده کتورمشلردرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خیبره نزول بیوردقده صفیه کنانة بن ابی الحقیق ایله یکی کلن وکویکو ایدی صفیه برکیجه واقعه سنده کوردیکه آفتاب کوکدن انك سینه سی اوزرینه اینوب دوشدی وبرروایتده ماهتاب انك قوینه کیردی صفیه اویانوب بو واقعه یی اری کنانه یه سویلدی کنانه غضبه کلوب انك یوزینه برطپانجه اوروب ایتدی سنك آرزوك اولدرکه بوبزم اوزریمزه کلوب پیغمبرلك دعواسی ایدن بکك عورتی اوله سن لیلهٔ زفافده اولحضرتی مبارك کوزی صفیه نك رخسارینه دوش اولدی واول طپانجه نك اثری هنوز صفیه نك یوزنده باقی ایدی حضرت سؤال بیوردیکه بو ندر صفیه کیفیت واقعه یی اول حضرته عرض ایلدی ام سلیمدن منقولدرکه چون صفیه نك کردك ایرتسی صباح اولدی و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خیمه دن طشره چیقدی بن صفیه یی الوب لشکر کاهدن طشره چیقاردم تا قضای حاجت ایلدی واکابرپرده پیدا ایلدم اول پرده ایچنده اغتسال ایلدی اندنصکره اندن سؤال ایتدمکه رسولی کندکله نیجه بولدك صفیه ایتدی خوب بولدم

بنله شادمان اولدی و بو کیجه تا صباحه دك بنله سوز سوز یلشدی
و بندن سؤال ایتدیکه مقد مکی منزلده نیچون قومادك كه زفاف واقع
اوله بن ایتدم یا رسول الله اول منزله یهود یقین ایدی قورقدمکه
مبادا سکا بر ضرر ایرشدیره لر حضرته بو سوز خوش کلوب زیاده محبته
موجب اولدی (وصحته ایرشمشدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
صفیه نك کردك ایرتسی صباحی یارانه امر ایتدیکه هر کس نیجکه
متعلق اولان نسنه لردن بولنانی کتوره لر و بیوردی سفره لر یاز دیلر
پس بر کشی خرما کتوردی و بریسی روغن کتوردی و بریسی دخی قرو
اتمك و بریسی دخی سویق کتوردی پس اول اشیایی بر برینه مخلوط
ایدوب جنکال طعامی ایتدیلر صفیه نك ولیمه طعامی اول جنکال طعامی
ایدی وایدرلر که صفیه اولکیجه صویه خرما اصلادوب صباح خلقه
اندن شربت ایچوردی (نقلدر که چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلم خیبردن مدینه به مراجعت بیوردی صفیه یی حارثة بن نعمانك اولرندن
بر خانه یه ایندردی انصار خاتونلری صفیه نك منزلنی خبر الوب حسن
وجمالی آوازه سنی اشتمشلر ایدی صفیه یی تماشا ایتمکه کلدیلر عایشهٔ
صدیقه دخی تبدیل صورت وتغییر هیئتله اکننه برچار و یوزینه نقاب
اورتنوب عورتلر ایله بیله صفیه یی تفرجه کلدی پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم انی کوروب عایشه اولدیغی بیلوب چارینه یاپشوب ایتدی
ای شقیرا صفیه یی نیجه کوردك عایشه ایتدی بر یهودی قزی یهودی
عورتلری اراسنده اوطورمش کوردم حضرت ایتدی ای عایشه اویله
دیمه که اول مسلمان اولمشدر وحسن الاسلام رتبه سنه ایرشمشدر ام سنان
سلمیه دن بر روایت اولدر که ایتدی انصار خاتونلرینك اراسنده امهات
مؤمنیندن درت کشی تغییر شکل ایدوب و یوزلرینه نقاب اورتنوب
صفیه یی کورمکه کلدیلر بریسی عایشهٔ صدیقه باقیلری دخی زینب بنت
جحش وحفصه وجویریه ایدی اشتدم زینب جویریه یه ایتدی
بو جاریه یی کورمزم الا شویله کوررمکه جوق زمان کچمیه بو بزم
اوزریمزه غلبه ایلیه جویریه ایتدی دیدیکك کبی دکلدر اول برقومدندر که
انلرك عورتلرینك ارلرندن بختلری یوقدر (عایشهٔ صدیقه دن مرویدر که
ایتدی بر نوبت اول سرور ایله بر سفرده ایدك صفیه نك دوه سی خسته

اولوب يورومكدن قالدى وزينبك دوه‌سى زياده ايدى حضرت زينبه
ايتدى صفيه‌نك دوه‌سى خسته اندى منزله وارنجه صفيه‌يه بردوه ويرسك
نه اولور زينب ايتــدى بن اول يهوديه‌يه نسنه ويرمزم حضرت
بوسـوزدن قهرلنوب ايكى آى يا اوچ آى زينبى ترك ايلدى شـويلكه
اوالقدر زمان زينبك قاتنه وارمدى زينب ايدر مدت مفارقت اولقدر
ممتد اولديكه اولحضرتك قاتنه كلمســندن مأيوس اولدم و برسرير وار
ايديكه هركاه حضرتله اول سريره اتكا ايدرايدك اول سريرى قالدردم
تابركون منزلمده ملول ومحزون اوطورر ايكن كوردم اول سرور قپودن
ايچرو كيردى و برير يمزايله يارشــدق (نقلدركه اول حضرتك مرض
موتنده امهــات مؤمنين اول سرورك قاتنه جمع اولمشــلر ايدى صفيه
ايتدى يارسول الله خدا حقيچون استرمكه بوسنده‌كى مرض بنده اوليدى
تاحضرتك صحت وسلامتده اوليدك سائر زوجات اول سوزى ايشيدوب
بربرينه كوزاشارتى ايلديلراولحضرت بومعنايه واقف اولوب اكا زياده ناخوش
كلدى وكراهيت اظهار ايلدى و بيورديكه خدا حقيچون صفيه بودعواده
صادقدر (مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسـلم برنوبت
صفيه‌نك منزلنه واروب انى اغلر كوردى سؤال بيورديكه اغلمغه باعث
نه‌در صفيــه ايتدى عايشــه و حفصه بكا ايذا ايدوب ايدرلر ايشــكه
بز صفيــه‌دن يكرك ايز بزم پيغمبره قرابت شرفمز واردر واول سرورك
ازواجى يز اول سرور ايتدى ياصفيه ياســن انلره ديمدكمى كه سز بندن
نه وجهله يكرك اولورسز كه بنم پدرم هارون و عمم موسى وزوجم محمد
المصطفى در و برروايت دخى اولدركه اولحضرت حفصه قاتنه واروب
ايتدى (اتق الله ياحفصة) وايدرلركه عايشهٔ صديقه رضى الله عنها
صفيه‌يى مذمت بابنده اولحضرته ايتدى صفيه‌نك عيوب ونقصانندن
سكا يتزميكه صفيه شـويله‌در بويله‌در يعنى آلچق بويلودر حضرت
ايتــدى (لقد قلت كلمة لومزج بها البحر لمزجته) يعنى اى عايشــه
تحقيق برسوز سـويلدككه اكر اول سوزك لونى اوليدى ودريايه آتيله
ايدى دريانك لونى تغيير ايدردى (وصفيــه‌نك وفاتى هجرتك اوتوز
التنجى سنه سنده ايدى و برقولده اللنجى وبرقولده اللى ايكنجى سنه سنده
ايدى و برقولده انك وفاتى عمرك خلافتى ايامنده ايدى عمر انك جنازه نمــازينى

قیلوبردی وانك مروياتی اون حدیثدر اول جمله دن بر حدیثی متفق علیهدر باقیسی سائر کتبده در (اون برنجیسی میمونه بنت الحارث بن حزن بن بجیر عامریهٔ هلالیه‌در وانك اناسی هند بنت عوف بن زهیردر قبیلهٔ حمیردندر و برقوالده بنی کنانه دندر میمونه‌نك اسمی بره ایدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه و سلم تغییر ایدوب اسمنی میمونه قودی و میمونه یمندن مشتقدرکه برکت معناسنه‌در پس میمونه‌نك معناسی مبارك دیمك اولور وایدرلرکه میمونه‌نك اناسی هندك دامادلری بغایت عزیزلر ایدی حتی انك شاننده دیمشلردرکه (هی اکرم عجوز جمعت علی الارض اصهارا) زیرا انك برقزی میمونه‌یی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم تزوج ایتدی و برقزی ام الفضلی عباس بن عبدالمطلب حبالهٔ نکاحه کتوردی و هندك میمونك باباسی حارثدن غیری براری دخی وارایدیکه نامی عمیس خثعمی ایدی عمیسدن دخی هندك قزلری حاصل اولدی بریسی اسمابنت عمیس ایدیکه جعفر بن ابی طالبك زوجه‌سی ایدی وجعفردنصکره انی ابوبکر صدیق آلدی صدیقدنصکره علی بن ابی طالبك شرف فراشیله مشرف اولدی و اسمانك بوازواجك جمله سندن دخی ولدلری اولدی و بریسی دخی زینب بنت عمیس ایدیکه حمزه بن عبدالمطلبك زوجه‌سی ایدی و بریسی سلمی بنت عمیس ایدی شداد بن الهادك منکوحه‌سی ایدی و بونك امثالی کو یکولر هیچ برعورته میسر اولمامشدر و میمونه زمان جاهلیتده مسعودبن عمرو ثقفینك زوجه‌سی ایدی ارالرنده مفارقت واقع اولنوب اندنصکره ابودهم بن عبد العزی‌نك یاخود خو یطیب بن عبدالعزی‌نك یاخود فروة بن عبدالعزی‌نك و یاخود سبرة بن ابی دهمك یاخود عبدیالیل بن عمروك منکوحه‌سی ایدی زوج ثانیسی وفات ایتدکدنصکره پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انی دیلدی وهجرتك یدنجی سنه سنده عمرهٔ قضادن مراجعت وقتنده مکه نواحیسندن سرف دیدکلری منزلده انکله زفاف اولدی وغرائب اتفاقیدندرکه میمونه صکره وفات ایتدکده همان اول منزلده وفات ایدوب قبهٔ زفافی اولان محلده دفن اولندی وارجح روایات اولدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انی تزوج ایتدکده حلال ایدی و بر روایتده محرم ایدی وایدرلرکه میمونه اول خاتون ایدیکه کندونفسنی پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم باغشلمش ایدی

اولحضرتك انى حلاللغه ديلديكى خبرى ميمونه‌يه ايرشدكده بردوه اوزرنده ايدى ايتديكه بن وسوار اولديغم دوه اللهك ورسولنكدر پس بو آيت نازل اولدى (وامرأة مؤمنة وهبت نفسها للنبى) الآيه و برقولده نفسنى حضرته باغشلايين زينب بنت جحش ايدى (و برقولده زينب بنت خزيمه ايدى و برقولده بنى عامردن برخاتون ايدى ابن عباس ميمونه دن رضى الله تعالى عنها روايت ايدركه ايتدى بن ورسول خدا ايكيمزدخى جنب ايدك بن برظرفدن صووالوب غسل ايتدم اول ظرفده برمقدار صوقالمشيدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اول باقى قلان صوايله اغتسال بيوردى بن ايتدم يارسول الله بن اول ظرفدن غسل ايتمشيدم حضرت ايتدى (ليس على الماء جنابة) وميمونه دن رضى الله تعالى عنها مرويدركه كيجه‌لردن بركيجه كه بنم نوبتم ايدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بنم قاتمدن قالقوب طشره كتدى بن دخى قالقدم وقپويى قپادم برلحظه دنصكره حضرت كلوب قپويى قاقدى آچدم بكلايين و برديكه قپويى آچ بن ايتدم يارسول الله بنم نوبتم كيجه لرنده آخرخاتونلريكه كيدرسن حضرت ايتدى انلره كتمدم ولكن قضاى حاجته كتمش ايدم وميمونه نك وفاتى قول اظهر اوزره هجرتك اللى برنجى سنه سنده ايدى و برقولده التمش برنجى سنه سنده ويا التمش اوچنجى ويا التنجى سنه سنده ايدى و بو صكره كى قول اوزره اول حضرتك خاتونلرندن اك صكره وفات ايدن ميمونه اولمش اولوب امسلمه اولمازو ميمونه نك جنازه نمازينى ابن عباس قيلدى وميمونه نك قزقرنداشى اوغللرى ابن عباس و يزيد بن الاصم وعبدالله بن شداد بن الهاد انك قبرينه كيروب دفن ايلديلر انك مرويا تى يمش التى حديثدراول جمله دن يدى حديثى متفق عليه در وبريسى بخارينك فردى و بشى مسلمك فردى و باقى احاديثى سائر كتبده مسطوردر بو ذكراولنان خاتونلراون برنساء مكرماتلردركه پيغمبر صلى الله عليه وسلم بونلرايله زفاف بيورمشدرواهل سيردن هيچ كيمسه‌نك بونلردن اختلافى يوقدروبوجمله دن خديجه وزينب بنت خزيمه اول حضرتك حياتنده دنيادن كتديلراول سرورانلردنصكره باقى قلان طقوز خاتونك حياتلرنده آخرته كتدى ﴿ واوتوزخاتون

دخی واردرکه حضرت انلرك بعضیسنی نکاح ایدوب انلرایله زفاف واقع
اولمادی و بعضیسنی دیلدی لکن اتفاقی نکاح واقع اولمادی پس عقد
نکاح بیوردیغنك بریسی فاطمه بنت ضحاك کلابیه ایدی وانکله زفاف
واقع اولمازدن مقدم آیت تخییرنازل اولوب حضرت انی مخیرقلدقده
اول دنیایی اختیار ایدوب حضرتدن مفارقت ایلدی وآخر کار
انك حالی برمرتبه یه ایرشدیکه اسواقده سرکین دیوشررایدی و بنم
بدبختمدن عبرت الیکزکه دنیایی خدا ورسولی اوزره تقدیم واختیار
ایلدم دیرایدی ❋ بریسی دخی سناء یاخود سباو یاخود اسما بنت
صلت سلمیه ایدی ایدرلرکه چون حضرت انی عقد نکاحنه کتوردی
بوخبراکا ایرشدکده شادی مرك اولوب وفات ایلدی (و برروایت
دخی اولدرکه بنی سلیمدن برکشی حضرت قاتنه واروب ایتدی
یارسول الله برقزم واردر زیاده صاحب جمال وزیرکدر بکا حیف ودریغ
کاورکه اول قزمدن غیری یه و یریله پس انی تزوج ایتدی یاخود
تزوج ایتمك مراد ایلدی بنه اول کشی ایتدی یارسول الله قزیمك
وصف اولنمغه لایق برحالی دخی واردرکه هرکزاکا برمرض و برزحمت
ایرشمامشدر یعنی خسته اولمامشدر اول سروراول کشیدن بوسوزی
ایشدکده اول عزیمتدن فراغت بیوروب ایتدی سنك قزك بزه لازم
دکل (لاخیرفی مال لایرزأمنه وجسد لاینال منه) (بری دخی ملیکه بنت
کعب و برقولده بنت داود لیثیه ایدی سید عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم چون انکله خلوت اولدی اول قزك او یلوغنده برآق نسنه
مشاهده ایدوب اندن متنفراولدی و لباسکی کیوب اهلکه ملحق اول
دیدی (بری دخی اسما بنت نعمان بن ابی الجون کندیه ایدی روایتده
کتورمشلردرکه اسمانك باباسی کندی قبیله سنك مقتداسی ایدی حضرته
کلوب ایمان کتوردی وایتدیکه یارسول الله برقزم واردراجمل نسوان
عرب در و بوآنه دك ارسز قالمشدروا ول رغبت ورجاده درکه سنك
شرف فراشکله مشرف اوله حضرت انی باباسی نعماندن استیوب اون
ایکی بچق وقیه نقره مهر تسمیه ایلدی نعمان ایتدی یارسول الله مهری
دخی زیاده جه تسمیه بیورحضرت ایتدی بن بومقدارمهردن زیاده
مهرایله هیچ عورت المدم و بومهردن زیاده مهرایله قز و یرمدم

نعمان ایتدی ایدی یارسول الله بنمله برآدم کوندر تا حرمکی قاتکه کتوره
پس حضرت ابواسید ساعدی‌یی نعمانله بیله کوندردی تا اسمایی
مدینه‌یه کتوردیلر وانك آوازهٔ جمالی مدینه‌ده شهرت طوتمشیدی
مدینه خاتونلری انی تفرجه کتدیلر امهات مؤمنین رعورته اوکرتدیلرکه
اسمایه واروب دیه‌که سن بکزاده سن اکر بواردن بخشك زیاده اولدیغنی
دیلرایسك سنکله خلوت اولدقده (اعوذ بالله منك) دی تاسکا زیاده
میل ومحبت قیله بر روایت دخی اولدرکه چون اسمایی حضرت قاتنه
کتوردیلر حضرتك زوجات مطهراتی اکا زیاده رشك ایتدیلر واکا شفقت
ومهربانلق یوزندن کوریتوب انکله اختلاط ایتدیلر عایشه حفصه‌یه
ایتدی سن انك اللرینه حنایاق بن صاچنی طرایه‌یم پس باشنی طرار ایکن
انلردن بریسی اول بیچاره‌یه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
عورتله خلوت اولدقده (اعوذ بالله منك) دین عورتی پك سورچون
اول سرور اسمایله خلوت اولوب اسمایی یاننه اوتورتدی ودیلدیکه
انی اوپه اول بی عقل (اعوذ بالله منك) دیدی حضرت اندن
بوسوزی اشتدکده یانندن قالقوب ایتدی عجب عظیم صغناجق یره
صغندق قالق باباك اوینه کیت دیدی وابواسید ساعدی‌یه امر ایتدی
تا اسمایی قبیله سنه ایلتدی اندنصکره اول حضرتی خبردار ایدوب
اسمایه خاتونلر بو مقوله مکر ایتدیلر دیدیلر حضرت ایتدی (انهن
صواحب یوسف وکیدهن عظیم) بری دخی لیلی بنت خطیم ایدی
ایدرلرکه حضرت برکون ارقه سنی کونشه ویروب اوتورمشیدی
لیلی حضرتك اردندن کلوب ارقه سنه بریومروق اوردی حضرت
ایتدی کیمدر بو قوردیه‌سی لیلی ایتدی بن خطیمك قزی یم و باباسنك
مدایحنی عدایلدی اندنصکره ایتدی قانکه کلدمکه نفسمی سکا عرض
ایدم و بنی تزوج ایده سن حضرت ایتدی سنی حلاللغه قبول ایتدم
پس لیلی قوم وقبیله سی قاتنه واروب بو احوالدن انلری خبردار ایلدی
انلر ایتدیلر ایو ایتمامشسن زیراکه سن برغیور خاتونسك واول حضرتك
چوق خاتونلری واردر انلره رشك وحسد ایلسك کرکدر وانلره حضرتی قهر
وغضبه کتوره جك سوزلر سویلسك کرکدر پس اول سرور سکا بددعا
ایدرانك دعاسی البته مستجاب اولور پس سکا بکرك اولان اولدرکه اول

سروره واروب فسخ نكاح ايتديره‌سن ايلى كيرودونوب حضرت فاتنه
كلـدى ونكاحى فسخ ايلدى پس ايـلى برآخراره واردى و اول اردن
انك اوغللرى حاصل اولـدى بر كون مدينه بوستـانلرندن بر بوستـانده
غسل ايدركن برقوردكلـوب انى پاره‌لـدى حضرت پيغمبر صلى الله
عليه وسلم ديليوب نكاحى ميسر اولميانلرك بريسى ام هانى ديمكله مكنى فاخته
بنت ابى طـالب ايدى ايدرلركه حضرت زمان جاهليتده ام هـانى يى
ابوطـالبدن ديلمشيدى هبيرة بن ابى وهب دخى ديلمشيدى ابوطـالب
انى هبيره‌يه و يردى اول سرور ايتـدى اى عمى بنى ترك ايدوب قزيكى
هبيره‌يه و يردك ابوطـالب ايتدى اى بنم قرنداشم اوغلى انلرايله ارامزده
مصاهرت واقـع اولوب انلردن قزالمشيدم و كريم اولانلرك حالنه لايق
اولان اولدركه كريملره مكافاة ايليه وسنك ايچـون بأس يوقدركه بزم
صلاحرزدن طشره چيقمسك كركدر اندنصكره ام هـانى مسلمان اولدى
و مسلمان اولمغله زوجى هبيره‌دن جدا اولدى اندنصكره حضرت ام هانى يى
ديلدى ام هانى ايتدى يارسول الله خدا حقيچون بن سنى جاهليت زمانده
سورايدم اسلامم حالنده نيجه سومیم والله بن سنى كوزمدن وقولاغمدن
زياده سـورم لكن بن چوجقـلى ويتملى خاتونم اندن قورقارمكه انلرك
حاللرينى رعايته مشغول اولورسم سنـك خدمتك حقنى يرينه كتوره ميم
واكرشرطنجه سنـك خدمتكه قيـام ايدرسم انلره رعايت ايده ميوب
ضايع اوله‌لرجامه خوابـه كيرملواولسك كوررسنكه طفلك برى بريانمده
ياتور بريسى دخى ممه‌مى امر حضرت ام هـانيدن بوسوزلرى ايشيدوب
ايتدى (خيرنساء ركبن الابل نساء قريش احناه على ولده وارعاه على
زوج فى ذات يده (برى دخى خـوله بنت حكيمـدرام شريك سلميه
ديمكله مشهوردرايدرلركه نفسنى اوحضرته باغشلـدى وعقـد نكاح
دولتنه ايرمدى (برى دخى جمره بنت حارث غطفانى درايدرلركه
پيغمبر صلى الله تعـالى عليه وسـلم انى باباسندن استدى باباسى ايتـدى
يارسـول الله انك برمرضى وارد وحال بوكه هيچ مرضى يوغيـدى
چون باباسى خانه‌سنه كلدى قزينى برص مرضنه مبتلا اولمش بولدى
واول باقى قـلان خاتونلرك اسمـلرينى عد ايتمكده فائدهٔ معتدبهـا
اولمـامغله بونلرك ذكرايله اكتفاواقتصار اولندى والله اعـلم

اما اول سرورك درت جاریه‌سی وار ایدی اولکیسی ماریه بنت شمعون قبطیه كه انی اسكندریه ملكی مقوقس اول حضرته هدیه كوندرمشیدی نقلدركه اول بریاض تنلو صاحب جمال خاتون ایدی مسلمان اولدی و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انی تسری طریقیله حفظ ایتدی و ملك یمینله اكا تصرف بیوردی واكا محبت ایدردی واوغلی ابراهیم اندن وجوده كلدی وماریه‌نك وفاتی عمر بن خطابك رضی الله تعالی عنه خلافتی زماننده هجرتدن اون التنجی سنه‌ده واقع اولوب بقیعده مدفون اولدی (ایكنجیسی ریحانه بنت زید بن عمرو ایدی وقیل بنت شمعون ومن بوره ریحانه بنی النضیر اسیرلرندن ایدی و برقولده بنی قریظه‌دن ایدی انی اسیرلر ایچنده خاصة كندی ایچون اختیار بیوروب اسلام دینی ایله كندی دینی اراسنده مخیر قیلدی ریحانه دین اسلامی اختیار ایلدی وحضرت اكا ملك یمین ایله تصرف بیوردی و برقول دخی اولدركه حضرت انی هجرتدن التنجی سنه‌نك محرمنده آزاد ایدوب تزوج ایلدی واقدی بوقولی ترجیح ایتمشدر وابن عبد البر وغیریسی انی اولحضرتك جاریه‌لری عدادنده صایمشلردر حجة الوداع سنه‌سنده وفات ایدوب بقیعده مدفون اولدی و برقول دخی اولدركه اول حضرتدنصكره عمرك خلافتی زماننده وفات ایتدی لكن قول اول اصحدر (اوچنجیسی برجاریهٔ جمیله ایدی حضرته سبیدن یعنی مال غنیمتدن ایرشمشیدی (دردنجیسی برجاریه ایدیكه انی اول حضرته زینب بنت جحش باغشلامشیدی

ایكنجی فصل پیغمبرك صلی الله علیه وسلم اولادی بیاننده‌در

معلوم اولكه اول حضرتك جمله اولادی خدیجه‌دن اولمشدر الا ابراهیم كه ماریه‌دن حاصل اولمشیدی اما اولحضرتك اوغللریكه قاسم وعبدالله وابراهیمدر عبدالله زمان اسلامده متولد اولمغله حضرت اكا طیب وطاهر لقبلرینی قومشیدی و بعضیلر ایتدیلر حضرتك طیب وطاهر نامنه ایكی اوغللری دخی اولمشدر بوتقدیرجه اوحضرتك اركك اوغللری بش اولمش اولور وقاسم اول سرورك بیوك اوغلی ایدی اول سبب ایله ابو القاسم دیمكله كنیه اندی وقاسمك ولادتی زمان جاهلیتده مكه‌ده واقع اولدی ایكی یاشنه كیردكدنصكره ینه زمان جاهلیتده وفات

ایلدی وعبدالله دخی مکه ده وجوده کلوب طفولیتی حالنده فوت اولدی
عاص بن وائل سهمی ایتدی محمدك اوغللری فوت اولدی محمد ابتر قاسه
کرکدر پس (ان شانئك هو الابتر) آیتی نازل اولدی و بعض مفسرلر
بو آیت کریمه نك المال والبنون زینة الحیوة الدنیا والباقیات الصالحات
خیر عند ربك ثوابا وخیرا ملا) تفسیرنده کتورمشلردر که چون حضرتك
اوغللری وفات ایلدیلر مکه مشرکلری شماتت ایدوب شماتت قیلدیلر که
بزم اوغللریمز واردر و بزم نام ونشانمز دنیاده انلر ایله باقی قالور محمدك
اوغلی یوقدر انك نام ونشانی محو اولسه کرکدر دیدیلر پس آیت کریمه
نازل اولدی بو تقدیرجه باقیات صالحات ایله مراد صالح قزلر اولور ابراهیم
مدینه ده هجرتدن سکزنجی سنه نك ذی الحجه سنده تولد ایتدی انك
قابله سی یعنی ابه سی رسولك آزادلو جاریه سی سلمی ایدی مذکور سلمی
کندی زوجی ابو رافعی ابراهیمك تولدندن خبردار ایتدکده ابو رافع
واروب حضرته مژده ایلدی واول مژده مقابله سنده حضرت ابو رافعه
بر قول باغشلدی واول کیجه اسمنی ابراهیم قودی وجبرائیل اول
سروره کلوب (السلام علیك یا ابا ابراهیم) دیدی حضرت اول سببله
شادمان اولدی و یدنجی کون ابراهیمك عقیقه سی اولمغیچون بر قیون
قربان ایلدی وابراهیمك باشنی تراش ایلدی و صاچنی کومش ایله وزن
ایدوب صاچی برابری نقره یی مساکینه تصدق بیوردی وامر ایتدی
اول صاچی دفن ایتدیلر (و بر قول دخی اولدر که ابراهیمه یدنجی
کونده آد ویردی لکن قول اول اصحدر ایدرلر که انصار خاتونلری
اول مخدومه دایه اولمغه منافسه ایدوب بر برلرینه دوشدیلر و انلرك
مقصودلری اول ایدیکه ابراهیمك اناسی فراغ خاطر ایله اول سرورك
خدمتنه مشغول اوله زیرا بیلورلردیکه حضرت انی بغایت سوار ایدی
وابراهیمك دایه سنده ایکی روایت کورلمشدر بریسی اولدر که ابراهیمك
مرضعه سی براء بن اوسك زوجه سی ام برده بنت المنذر بن زید انصاری
ایدی ایکنجیسی اولدر که ابو سیف حدادك زوجه سی ام سیف ایدی
و بو روایت صحیحدر زیرا احادیث صحیحه ده ثبوته ایرشمشدر که اول
سرور ابراهیمی کورمکه ابو سیف حدادك خانه سنه واردی انس بن مالك
رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که ابو سیف حداد دمورجیلك اشلیوب

اوجاغنده آتش یاقغله خانه سنه توتون کاوردی وهرکاه که اول سرور ابراهیمی کورمکه کیدردی بن مقدم واروب اوحضرتك کله جکنی ابو سیفه اخبار ایدردم ابو سیف دخی ایشندن فارغ اولوب اوجاغنك آتشنی سوندیروب اوایچنده اولان توتونی دفع ایدردی بوروایت صحیح اولدیغی تقدیرجه اولکی روایت ایله جمع وتوفیق محتمل بلکه متعیندر یعنی ابراهیمی هم ام سیف وهم ام برده امزرمش اوله زوهم (مرضعین فی الجنة) روایتی بوجهی مؤیددر وقاضی عیاض مالکی دیمشدرکه ام برده وام سیف ایکیسی بردر یعنی ابراهیمی ارضاع ایدن خاتونه هم ام برده دیرلردی وهم ام سیف دیرلرایدی وابوسیفك اسمی براء بن سیفدروام برده نك اسمی خوله بنت المنذردر شیخ بن حجر شرح بخاریده دیمشدرکه قاضی عیاضك بوجمع وتوفیقی مستبعددکلدرلکن براء بن اوسك کنیتی ابوسیف اولوب نامی براء بن اوس اولدیغنه ائمۀ اسماء رجالك هیچ برندن تصریح واقع اولمامشدر فقیر یعنی مؤلف کتاب روضة الاحباب ایدر کتاب استیعابك مؤلفی عبد البر مالکی که فن اسماء رجالده خصوصا معرفت اصحابده امام مقتدادر کنیتلر بیان ایتدیکی محلده دیمشدرکه ابوسیف انك نامی براء بن اوسدر محلده براء بن اوس انك کنیتی ابوسیفدر (وکان ظئرا لابراهیم) دیمشدر واسما بیان ایتدیکی وابن اثیر جامع الاصولك اسماسنده دیمشدرکه براء بن اوس (هو ابوسیف ظئر ابراهیم بن النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لان زوجته ام بردة ارضعته) و ابن اثیر دخی ائمۀ فن اسماء رجالدندر پس قاضی عیاضك قولی بو ایکی امامك قوللری ایله تمام تقویت بولمش اولور والله اعلم (ابراهیم بر بیله قریب یشایوب هجرتك اونجی سنه سنده وفات ایلدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انك موتندن زیاده حزین وکریان اولدی صحته ایرشمشدرکه چون حضرته ابراهیمك سکرات موتده اولدیغنی خبرو یردیلر عبدالرحمن بن عوف انده حاضر ایدی اول سرور عبدالرحمانك ال الوب ابو سیفك خانه سنه واردیلر وابراهیم اناسنك قوجاغنده ایدی حضرت انی الوب قوجاقلدی وچون انی اوحالده کوردی مبارك کوزلرندن یاش روان اولدی عبدالرحمن ایتدی یارسول الله سن دخی اغلرمیسن بزی میته اغلمقدن نهی ومنع بیورمدکمی حضرت ایتدی ای ابن عوف بو بندن کوردیکك حال میت اوزرینه رحمت ورقتدرکه انك باشنه کلن حالی تأمل ایتمکدن ناشیدر (و برروایت دخی اولدرکه

بیوردی بنم نهی ایلدیکم ایکی صوتدر بریسی نغمهٔ لهو ولعب ومزامیر شیطانله اولان صوتدر و بریسی دخی مصیبت اوزره یوزینی یرطوب و یاقه سنی چاك ایتمکله اولان صوتدر امابو کوردکك کوزیاشی اثر رحمتدر ومرحمتی اولمیان کشی مرحمت اولنماز اندنصکره ایتدی ای ابراهیم اکرموت امر حق ووعدهٔ صدق اولمیدی و بزم آخریمز عن قریب اولیمزه ملحق اولاجغی امر مقرر اولمیدی سنك اوزریکه دخی زیاده حزین اولوردم اندنصکره ایتدی (العین تدمع والقلب یحزن ولا نقول الاما یرضی ربنا وانابفراقك یاابراهیم لمحزونون) عبدالرحمن بن حسان ابن ثابت اناسی سیریندن روایت ایدوب ایتدی بن ابراهیمك باشی اوجنده حاضر ایدم اولغدر که قرنداشم ماریه ایله فریاد ایدردك حضرت بزی منع نهی ایتمزدی جونکه ابراهیمك روحنی قبض ایتدیلر حضرت بزی فریاددن نهی بیوردی (و برروایت دخی اولدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اغلادقده اسامة بن زید فریاد ایلدی حضرت انی نهی بیوردی اسامة ایتدی یارسول الله کوردم سنی که اغلرسن بندخی اغلادم حضرت ایتدی (البکاء من الرحمة والصراخ من الشیطان وایدرلر که ابراهیمی دایه سی غسل ایلدی و برروایتده فضل ابن عباس غسل ایلدی وعبدالرحمن بن عوف صودوکدی واول سرور ابراهیم غسل اولنور ایکن حاضر ایدی وروایت صحیح اولدر که حضرت انك اوزرینه نماز قیلدی ودفن اولنجه قبری اوزرنده ایدی ودفندن فارغ اولدقلرندنصکره قبرینی دوزلدوب واوزرینه صودوکدیلر واسلامده ابتدا اوزرینه صودوکلن قبر ابراهیمك قبری ایدی (منقولدر که ابراهیمك وفاتی کونی حضرت ایتدی اکر ابراهیم صاغ اولیدی اناسی طرفندن جمیع اقرباسنی ازاد ایدردم ودوکلی قبطیلر اوزرندن جزیه یی قالدررایدم وصحاح اخبارده ثبوته ایرشمشدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه اوغلم ابراهیم هنوز مدت رضاعنی تمام ایتمدین دنیادن انتقال ایلدی تحقیقا انك بردایه سی و برروایتده ایکی دایه سی انی جنتده امزرسه لر کرکدر تا ایام رضاعی تمام اولنجه (فائده) بعض سلفدن منقول اولان نسنه که پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم اوغلی ابراهیم صغر حالنده وفات ایلدی اکر صاغ اولیدی پیغمبر اولوردی

دیمشلر ایدی صحیح اولمامشدر و بوقول معتبردکلدر علم غیب اوزره جرأتدر وابن عبد البر دیمشدر که بلمزین بوقولك معناسی نه درنوحك اوغللری وار ایدی پیغمبر دکللر ایدی ونتکه نبی اولمیاندن نبی تولد ایدر کذلك نبی اولاندن نبی اولمیان تولد ایدر واکر نبیدن نبینك غیری تولد ایتمیه یدی کرك اید یکه هرکس نبی اولیدی زیراکه جمله بنی آدم اولاد نوحدر وآدم نبیء مکلم ایدی وانك صلبندن شیثدن غیری نبی اولدیغی معلوم دکلدر والله اعلم ❊ اما اول حضرتك قزلری اولکیسی زینبدر وقول صحیح اوزره اول سرورك بیوك قزی زینبدر وانك تولدی زمان جاهلیتده وقعهٔ اصحاب فیلك اوتوزبجی سنه سنده واقع اولدی وحضرت انی خاله سی اوغلی ابو العاص بن الربیع بن عبد العزی ابن عبد شمس بن عبد مناف عقد نکاح ایلدی وابو العاصك اناسی هاله بنت خویلد ایدی وچون بدر غزاسنده ابو العاص مسلمانلره اسیر اولدی اول وقتده زینب مکه ده ایدی ابو العاصه تزویج اولندیغی کون خدیجه نك کندویه ویردیکی قلاده یی فدا ایدوب ابو العاصی قورتارمغیچون مسلمانلره کوندردی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اول قلاده یی کوردکده خدیجه خاطرینه کلوب زیاده رقت کوستردی واصحابه ایتدی اکر دیلرسه کز قزم زینبك اسیرینی قیوروب بنه قلاده یی زینبه کوندرك اصحاب ایتدیلر نوله یارسول الله پس ابو العاصی صالیوروب بنه اول قلاده یی کیرو زینبه کوندر دیلر وحضرت ابو العاصه ایتدی مکه یه وارد یغکده قزم زینبی بکا کوندر که انك اسلامی وسنك کفرك سزی بربر بکزدن ایرمشدر ابو العاص قبول ایدوب وشروطه وفا ایدوب زینبی مدینه یه کوندردی تا اول زمانه دك که ابو العاص تجارته کندیکی یردن دونوب مکه یه کیده یوردی یولده رسولك لشکرینه راست کلوب ابو العاص قاچوب مالاری اهل اسلام الینه کیرمشدی انك مالرینی مدینه یه کتوردیلر ابو العاص دخی مخفیجه مدینه یه کلوب زینبدن امان طلب ایلدی زینب اکا امان ویروب حضرت دخی زینبك امانی تنفیذ وامضا بیوردی وزینبه ایتدی که اکا یقینلك ایتمه اکا حلال دکلسن وابو العاصك مالنی الان لشکره ایتدی اکر احسان ایدرسه کز انك مالنی کیرو اکاویرك واکر احسان ایتمزسه کز اول سزك غنیمتکز

وحقكزدر يعني سزه جبر يوقدر ديدي اصحاب ايتديلر يارسول الله
ابو العاصدن اخذ واغتنام ايتديكمز مالى كيرو اكاويرز پس اول
ماللرى ابوالعاصه تسليم ايتديلر ابوالعاص مالنى الوب مكه يه كلدى
واهل مكه يه اولان ديوننى جمله ادا ايتدى وايتدى كه اى كروه قريش
بنم ذمتمده برنسنه كز قالديمى انلر ايتديلر قالمدى ابوالعاص ايتدى بن
شهادت ايدرمكه الله بردر ومحمد انك قولى ورسوليدر خدا حقيچونكه
مدينه ده اول سرورك حضورنده مسلمان اولمقدن بكا برنسنه مانع
دكلدى الاانادن خوف ايدردمكه كانه دوشه سزكه بن سزك مالكزى
و يرمك ديلدم پس مكه دن چيقوب كندوبى اول حضرتك ملا زمتنه
ايرشدردى اول سرور زينبى نكاح اول ايله اكا و يردى و برروايت
دخى اولدركه تجديد نكاح ايلدى نقلدركه زينبك ابوالعاصدن على نام
بر اوغلو وامامه نام برقزى اولدى على حد بلوغه قريب اولدقده
دنيادن رحلت ايتدى وامامه بى حضرت زياده سووردى شويله كه ثبوته
ايرشمشدركه اول سرور برنوبت نماز قيلردى امامه اوموزنده ايدى
سجده يه واردقده امامه يى يره قور ايدى مبارك باشنى سجده دن
قالدردقده امامه بى ينه قالدرردى وعلى بن ابى طالب فاطمهٔ زهرانك
وفاتندنصكره فاطمه نك وصيتى موجبيله امامه يى تزوج ايلدى
وزينبك وفاتى حضرتك حياتى زماننده هجرتدن سكزنجى سنه ده
واقع اولدى وسوده بنت زمعه وام سلمه وام ايمن وام عطيهٔ انصاريه
انى غسل ايتديلر وصحته ايرشمشدركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم انلره
اوچكره وبايش كره ويدى كره غسل ايدك اولكيلرده صوايله وسدرايله
وصوك غسلنده صوايله وكافور ايله غسل ايدك وصاغ جانبندن ومواضع
وضوسندن ابتدا قيلك وغسلندن فارغ اولديغكزده بكا خبر ويرك ديدى
چون غسلندن فارغ اولديلر حضرته خبر ويرديلر حضرت كندوانكوته
سنى يعنى فوطه سنى ويروب بونى كفنلرينك اوزرينه صارك ديدى وانى
غسل وتجهيز وتكفين ونمازندنصكره دفن ايتديلر و حضرت انك قبرينه
داخل اولدى رضى الله عنهـا ﴿ ايكنجيسى رقيه در انك ولادتى
جاهليتده فيل واقعه سنك اوتوز اوچنجى سنه سنده واقع اولدى نبوت
ظهورندن مقدم و حضرت انى عتيبة بن ابى لهبه عقد نكاح ايلدى

(و برروایتده عتبه‌نك زوجه‌سی ام کلثوم ایدی اشهر روایات بودر
وعتیبه رقیه ایله زفاف ایتمزدن مقدم ابولهب شاننده سورهٔ تبت نازل
اولمغله ابولهب اوغلی عتیبه‌یه ایتدی اکر محمدك قزینی تطلیق
ایتمز ایسك بن سندن بیزارم و برروایت دخی اولدرکه پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم مبعوث اولدقده قریش اولحضرته خصومت ایدوب
ابوالعاصله عتبه‌یه ایتدیلر سز محمدك قزلرینی الوب انی اول قایغودن
خلاص ایتدیکز اکر بزم خاطریمزی دیلرسه‌کز انك قزلرینی تطلیق
ایدك تا قزلرینك شغلنه دوشوب برآخر نسنه‌یه اشتغال ایده میه وهرکیمك
قزلرینی دیلرسه‌کز سزه الیویرلم دیدیلر ابوالعاص ایتدی خدا حقیچون
بن محمدك قزندن مفارقت ایتمزم وقریش عورتلرندن هیچ بریسنی انك
عوضی اولمغی دیلمزم اما عتبه ایتدی اکر سعد بن العاصك قزینی
الیویررسه‌کز رقیه‌یه طلاق ویره‌یم پس قریش دیدیکی کبی
ایتدیلر واول اثناده عتیبه باباسی ابولهبله تجارت ایچون شامه کتمك اوزره
ایدیلر عتیبه ایتدی محمده واروب تکربسی حقنده اکا ایذا ایده‌یم پس
اولحضرت قاتنه کلوب برقاچ هذیان سویلدی واول ملعون بی ادبلك
ایدوب اغزی صوینی اولحضرت جانبنه اتوب ایتدی رقیه‌یه طلاق
ویردم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (اللهم سلط علیه
کلبا من کلابك) ابوطالب اول مجلسده حاضر ایدی عتیبه‌یه ایتدی
بیلزین محمدك دعاسی اوغلی سندن نه نسنه دفع ایدر عتیبه ابولهب
قاتنه واروب بو قصه‌یی بیلدردی پس شام طرفنه تجارته کتدیلر
و یولده زرقا دیدکلری منزله ایرشدیلر واول حوالیده بر دیروار ایدیکه
انده بر راهب مسکن طوتمشیدی اول راهب انلره ایتدی بصیرت اوزره
اولك که بو منزل یرتیجی جانورلر مکانیدر ابولهب قافله خلقنه ایتدی
بو کیجه بزه یاردم ایدك که اوغلوم حقنده محمدك بددعاسنك تأثیرندن
قورقارم پس یوکلری بریره کتوروب اول یوکلرك اوزرنده عتیبه ایچون
بر یتاق یری دوزلتدیلر واطرافنی احاطه ایچون یوکلره طیانوب طوردیلر
و بو قدر حفظ وحراست وتدبیری بریه کتوردیلر ولکن چون
حق تعالینك حفظی انلر ایله رفیق دکل ایدی اول تدبیر نتیجه ویرمدی
(شعر) بی عنایات حق وخاصان حق * کر ملك باشد سیاهستش ورق *

حق تعالی انلره او یقومستولی قیلدی و برارسلان کلوب اول قومی بر بر قوقولادی وهیچ برینه تعرض ایتمدی اندنصکره اول کیمسه لرك اوزرلرندن صچرایوب کتدی و بی بوکلرك اوزرینه آتدی وپنجه سیله عتبه یه برضرب اوروب قارننی پاره لدی عتبه او یقودن اویانوب وارسلان بنی پاره لدی دیوب درحال مرد اولدی (وصحته ایرشمشدر که حضرت اندنصکره رقیه یی عثمان بن عفانه وردی وانلر حبشه جانبنه هجرت ایلدیلر ایکی هجرتده دخی حضرت انلرك شاننده بیوردی (انهما لاول من هاجرالی الله بعدلوط) واولکی هجرتده رقیه حامله ایدی سقط واقع اولدی وایدرلر که اندنصکره عثمانك رقیه دن عبدالله نام براوغلی اولدی پس مسلمانلر کا ابوعبدالله دیدیلر اول اوغلان ایکی یاشنه کیردکده خروس منقاری ایله کوزینی دورتوب اول سببله وفات ایلدی اندنصکره غیری اندن اولادی کلمدی ورقیه نك وفاتی هجرتدن ایکنجی سنه ده واقع اولدی واول وقتده حضرت بدرغزاسنه کتمشیدی ابن عباس رضی الله تعالی عنه دن مرویدر که ایتدی چون رقیه وفات ایلدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (الحقی بسلفنا الخیر عثمان بن المظعون) وخاتونلر اغلاشدیلر عمر بن خطاب کلوب تازیانه ایله انلری اوردی ونیچون اغلارسز دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عمرك النی طوتوب دکه انلره قواغلاسونلر واندنصکره ایتدی اغلایکز ولکن نعیق شیطاندن یعنی نوحه کرلکدن حذر اوزره اولکز زیرا که کوز ایله کوکلدن اولان اثر رحمت حقدر و دیل ایله الدن اولان شیطاندندر دیدی وفاطمهٔ زهراء رضی الله تعالی عنها رقیه نك قبری اوزرینه حضرتك یاننده اوتوروب اغلاردی او حضرت رداسی اوجیله فاطمه نك کوزی یاشنی سیلر ایدی (تنبیه) صحته ایرشمشدر که اکثر رواة قاتنده مشهور اولان بودر که رقیه وفات ایتدکده حضرت مدینه ده حاضر دکل ایدی نتکم سابقا ذکر اولندی پس ظن غالب اولان اولدر که ابن عباسدن بو روایت اولنان قصه زینبك یا ام کلثومك وفاتنده اولمشدر انجق راویلردن بریسی وهم ایدوب رقیه صانمشدر اکر بو قصه رقیه حقنده اولدیغی ثابت اولورسه حضرت بدر غزاسندن کلدکده رقیه نك قبری اوزرینه واروب امور مذکوره واقع اولمق احتمالی واردر والله اعلم ﴿ اوچنجیسی ام کلثومدر انك نامی آمنه

ایدی مقدما انی عتیبه نك قرنداشی عتبه بن ابی لهبه عقد نكاح ایتمشلر ایدی سورهٔ تبت نازل اولدقدن صكره ابو لهب انی دخی ام كلثومدن مفارقته تحریص ایلدی پس عتبه اكا داخل اولمقسزین تطلیق ایلدی وحضرت انی رقیه نك وفاتندنصكره هجرتدن اوچنجی سنه ده عثمان بن عفانه ویردی و برمدت عثمانله بیله ایدی اولادی اولمادی و بعض روایاتده وارد اولمشدر كه انك عثماندن اولادی اولدی لكن بلوغه ایرشمدین دنیادن گیتدیلر وام كلثومك وفاتی هجرتدن طقوزنجی ییلده واقع اولدی اسماء بنت عمیس وصفیه بنت عبد المطلب وام عطیه انی غسل ایتدیلر وحضرت انك قبری اوزرینه حاضر اولوب اغلادی (وصحیحه ایرشمشدر كه چون انك جنازه سنی قبر كنارینه قودیلر حضرت ایتدی (هل منكم رجل لم یقارف اللیلة) ابو طلحهٔ انصاری ایتدی یارسول الله بن بو كیجه مقارفه ایتمدم یعنی جماع ایتمدم پس ابو طلحه یه امر ایتدی تا قبره گیروب ام كلثومی دفن ایلدی نقلدر كه چون ام كلثومی قبره ایندردیلر حضرت بیوردی (منها خلقناكم وفیها نعیدكم ومنها نخرجكم تارة اخری) اندنصكره ایتدی (بسم الله وفی سبیل الله وعلی ملة رسول الله) وایتدی خشتلرك دوزلرینی یعنی كرپجلرك یوزلرینی دوزلدك و بیلك كه میته انك نفعی یوقدر لكن دیریلرك خاطری انكله خوش اولور ❊ دردنجیسی فاطمهٔ زهرادر رضی الله تعالی عنها انك كنیتی ام محمددر والقابی مباركه وطاهره وزاكیه وراضیه ومرضیه وبتولدر انك ولادتی واقعهٔ فیلدن اوتوز بشنجی سنه ده نبوتدن بش ییل مقدم و برقولده واقعهٔ فیلدن قرق برنجی سنه ده واقع اولمشدر وقول صحیح اوزره رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم قزلرینك الكوچكیدر برقولده الكوچكی رقیه در و برقولده ام كلثومدر وعلی بن ابی طالب كرم الله وجهه هجرتدن ایكنجی سنه نك رمضاننده بدر غزاسندن كلدكدنصكره انی تزوج ایلدی وذی الحجه ده انكله زفاف اولدی و برقولده ماه رجبك و برقولده ماه صفرده تزوج ایلدی واول كون فاطمه اون بش یاشنده یاخود اون سكز یاشنده ایدی وفاطمه نك ولادت وتزویجنده ذكر ایتدكلری تاریخ انی اقتضا ایدر كه فاطمه حین تزویجنده یكرمی یاشنده اوله یاخود یكرمی درت یاشنده اوله وانك تزویجی قصه سی هجرتدن ایكنجی سنه نك وقایعنده شرح

و بيان اولنمشدر فاطمه نك اوچ اوغلى واوچ قزى وجوده كلديكه بونلردر حسن وحسين ومحسن وزينب وام كلثوم ورقيه اما محسن ورقيه هنوز طفل ايكن وفات ايلديلر وزينبى عبدالله بن جعفره وام كلثومى عمر بن خطابه ويرديلر وانلردن نسل قالمادى عايشهٔ صديقه دن سؤال ايتديلر كه رسول خدانك خلقدن الك سوكلوسى كيم ايدى عايشه ايتدى فاطمه يه سؤال ايتديلر كه ارلردن زياده سوكلوسى كيم ايدى عايشه ايتدى فاطمه نك زوجى واخبارده وارد اولمشدر كه حذيفة بن اليمان رضى الله تعالى عنه ايتدى انام بكا سؤال ايتديكه سن پيغمبرى صلى الله تعالى عليه وسلم كورميه لى نه قدر زمانه ر بن ايتدم فلان قدر زمان اولدى پس بكا قاقيوب دشنام ايلدى بن ايتدم بكا دستور ويرنا بو اخشام نمازينى واروب اول سرور ايله قيله يم وسنك ايچون وكندم ايچون استغفار طلبى التماسنى ايده يم انام دستورو يردى واروب اخشام نمازينى و ياتسو نمازينى اول سرور ايله قيلدم چون نمازى قيلدى قالقوب خانه سنه روانه اولدى بن دخى اردنجه كتدم كوردمكه برشخص اوحضرتك اوكنى الدى وفسلدى ايله برقاچ سوز سويليوب كتدى اول سرور كيدردى بن دخى آردنجه كيدردم بنم آوازيمى ايشيدوب كيدر بوكلن حذيفه ميدر ديدى بن ايتدم بلى يارسول الله حضرت ايتدى حاجتك نه در بن ايتدم يارسول الله انام ايچون وكندم ايچون استغفار طلبى التماس ايدرم حضرت ايتدى (غفرالله لك و لامك) اندنصكره ايتدى بنم يولومى الآن شخصى كوردكمى بن ايتدم كوردم حضرت ايتدى اول برملك ايديكه بوندن مقدم هركز يره اينديكى يوغدى ربندن اذن الوب كلدى و بكا سلام و يردى و بكا بشارت كتورديكه فاطمه اهل جنت خاتونلرينك سيده سى وحسن و حسين اهل جنت جوانلرينك سيدلرى اولسه لر كركدر (انس بن مالك رضى الله تعالى عنه روايت ايدر كه حضرت بيوردى (حسبك من نساء العالمين مريم بنت عمران و خديجة بنت خويلد و فاطمة بنت محمد وآسيه بنت مزاحم امرأة فرعون) وصحنه ايرشمشدر پيغمبر صلى الله تعالى عليه بيوردى (فاطمة بضعة منى من اذاها فقد اذانى ومن اغضبها فقد اغضبنى) و بعض اخبارده وارد اولمشدر كه (ان الله يغضب لغضب فاطمة و يرضى لرضاها) وثبوته ايرشمشدر كه بركون سيد عالم صلى الله

علیه وسلم صحابه مجمعنده بیوردیکه بکا جواب ویرك كه خاتونلردن نه نسنه یکرکدر یاران نه جواب ویره جکلرینی بیلدیلر علی بن ابی طالب خانه سنه کلوب مجلس نبویده واقع اولان سؤالی فاطمه یه سویلدی فاطمه ایتدی نیچون دیدك كه خاتونلره یکرك اولان اولدر که نه انلر ارلرك یوزینی کوره لر ونه ارلر انلرك یوزینی کوره لر پس علی دونوب حضرتك مجلسنه واردی وبو جوابی اول حضرته سویلدی حضرت ایتدی بو جوابی کیمدن اوکرندك علی ایتدی فاطمه دن حضرت ایتدی (انما فاطمة بضعة منی وایدرلر که برنوبت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم علی یه وفاطمه یه مباسطت بیوروب ایکیسنه دخی تلطف ایلدی علی ایتدی یارسول الله فاطمه یمی زیاده سورسن یوخسه بنی می حضرت ایتدی (هی احب الی منك وانت اعز علی منها) عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها صحته ایرشمشدر که ایتدی برکون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم طشره چیقدی وانك اوزرنده یوکدن برکسا یعنی برکلیم وارایدی حسن بن علی انك قاتنه چیقه کلدی حضرت انی اول کسانك التنه الدی اند نصکره حسین چیقه کلدی انی دخی الدی اندنصکره فاطمه وعلی کلدیلر انلری دخی کسا التنه الوب ایتدی (انما یرید الله لیذهب عنكم الرجس اهل البیت ویطهركم تطهیرا) وبودرت کیسه لرك حقنده بیوردی (انا حرب لمن حاربهم وسلم لمن سالمهم) وبرنوبت فاطمه نك خانه سنه تشریف بیوردی وفاطمه دوه یوکندن بریوغون لباس کیمشیدی حضرت انی کورد که مبارك کوزلری یاشردی وایتدی ای فاطمه بوکون دنیانك مشقت ومضایقه سنه صبر ایله یارین یوم قیامتده نعیم جنت سنك اوله شیخ نجم الدین عمر نسفی رحمه الله فاتحه تفسیرنده روایت ایدر که برکون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم فاطمهٔ زهرانك خانه سنه واردی کوردیکه فاطمه ملول ومحزون اوتورر سؤال بیوردیکه ای فاطمه نیچون ملول ومحزونسن فاطمه ایتدی یارسول الله شکایت دکل حکایت طریقیله سویلرم اوچ کوندر که بزم منزلمزده طعام یوقدر حسن وحسینك صبره طاقتلری قالمیوب زیاده آجقدقلرندن اغلرلر وانلرك اغلمسندن بکادخی اغلمق کلور وعلی دخی اغلادی وحضرتکه طویورمز

اما حسن وحسیندن بوکون برسوز اشتدمکه طاقتم قالمادی هیچ بر کوچك
معصوم بزم آج اولدیغمز کبی آج اولورمی دیدیلر بوسوزی اشتدکده
جهان کوزیمه قرا کواولدی ای پدر عزیزم نه دیرسن اکر خدای
تعالی یه برقول کستاخلق ایدوب مناجات ایلسه عیب اولهمی حضرت
ایتدی یوق قزم حق تعالی قوللرینك کستاخلغنی سور فاطمه قالقوب
برغسل ایدوب خانه سنك بربجاغنده نمازه طوردی وچون نمازدن فارغ
اولدی مناجات ایلدی والربنی قالدیروب نالش قیلدی وایتدی الهی
سن بیلورسنکه خاتونلرده پیغمبرلر طاقتی یوقدر اکرسنك بابام ایله
برسرك وارایسه بنم اول سره طاقتم یوقدر یابکا بو بلالره طاقت ویر
ویابکا بو بلالردن راحت احسان ایله فاطمه بونی دیوب بیهوش اولدی
جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی یارسول الله قالق حضرت ایتدی
نولدی جبرائیل ایتدی فاطمه ملکلری خروشه کتوردی وار انك
احوالنی کور خواجهٔ عالم کلوب قزینی کوردیکه بیهوش اولمش یاتور
انك باشنی یردن قالدیروب قوجاجنه الدی پس فاطمه نك عقلی باشنه
کلدی وقالقوب خجالتله باش اشاغی ایدوب اوتوردی حضرت ایتدی
ای فاطمه نحن قسمنا بی اوقو وحق تعالی بی قسام بیل تا مشقلر سکا
آسان اوله اندنصکره مبارك النی انك کوکسی اوزرینه قیوب ایتدی
خدایا انی آجلقدن امین طوت فاطمه ایدر حضرتك اول دعاسندن
صکره هرکز کندمده آجلق زحمتی کورمدم ورسول اللهك آزاد لوسی
ثوباندن مرویدرکه حضرت سفره کتدکجه ناصکره وداع ایتدیکی
فاطمهٔ زهرا ایدی وسفردن کلدکجه اهل بیتندن ابتدا کوروشوب ملاقات
ایتدیکی فاطمهٔ زهرا ایدی وفاطمه دنصکره کندی اوزاجی حجرانه
تشریف بیوررلر ایدی مرویدرکه اول سرور علی وفاطمه نك قپوسنه
کلوب طورردی وایدردیکه (السلام علیکم اهل البیت انما یرید الله
لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم تطهیرا) امیر المؤمنین
حسن بن علی ایدر برجمعه کیجه سی انام فاطمه یی کوردمکه خانه نك
مسجدی محرابنده نماز قیلاردی تاشول وقته دك که صبح طالع اولدی
اشتدمکه مؤمنین ومؤمناته چوق دعا ایدوب کندویه دعا ایتمزدی بن ایتدم ای
والدهٔ مشفقهم نیچون نفسك ایچون دعا ایتمدك اول ایتدی ای بنم

اوغلجغم (الجار ثم الدار) نقلدر که فاطمهٔ زهرا برقاچ کون خسته اولدی
ودنیادن نقل ایده جکی کون علی مرتضی برمصلحت ایچون خانه دن
طشره کتمش ایدی فاطمهٔ زهرا رسولك آزادلوسی اولان سلمی یه ایتدی
بکا صو کتوری و یرتا که غسل ایدم سلمی ایدرا کا صو کتوری و یردم
قالقدی پاك غسل ایلدی اندنصکره پاك جامه‌لر کتوردوب کیدی و بیوردی
دوشکی خانه‌نك اورته‌سنه براقدم دوشکینه کلوب و یوزینی قبله یه
دونوب صاغ النی باشی التنه قیوب یاتدی و ایتدی ای سلمی بن شمدیکیحالده
بوعالمدن کیده یورم وغسل ایلدم کرکدر که هیچ کیمسه بنم لباسمی
صو یمیه بو سوزی سو یلدی وروح پاکنی قبض ایلدیلر علی مرتضی
کلوب کوردیکه بزاغلارز سؤال ایتدیکه نه اولدیکز کیفیت واقعه یی
اعلام ایتدك علی مرتضی فاطمهٔ زهرانك وصیتی ایله عمل ایدوب جنازه‌سنی
همان اوغسلاله قالدردی بوقصه یی بومنوال اوزره محمد بن سعد کاتب
واقدی طبقات نام کتابنده ایراد ایتمشدر وکتاب کشف الغمه صاحبی
دخی امام احمد بن حنبل مسندندن بومنوال اوزره نقل ایتمشدر معهدا
بوقصه حکم فقهی یه مخالفدر اکر بونقل صحته باغ اولورسه فاطمهٔ
زهرانك مخصوصاتندن اولمش اولور لکن مشهور اولان بودر که چون
وفات ایلدی وصیتی موجبیله اسما بنت عمیس انی غسل ایلدی وحسن
وحسین صو کتوروب دوکدیلر ومادر بزرکوارلرینك فوتنه اغلدیلر
(نقلدر که علی مرتضی کلوب ایتدی یابنت رسول الله اوالحضرتدن
صکره خاطریمی سنکله تسکین ایدردم سندنصکره کیمکله تسکین ایده‌یم
دیو وافر رقت کوستردی و بوایکی بیتی انشا ایلدی (شعر) لکل اجتماع
من خلیلین فرقة ❊ وکل الذی دون الفراق قلیل ❊ وان افتقادی فاطما
بعد احمد ❊ دلیل علی ان لایدوم خلیل ❊ وفاطمهٔ زهرانك وفاتی رمضانك
اوچنجی کونی صالی کیجه‌سی واقع اولمشدر پیغمبرك صلی الله تعالی
علیه وسلم فوتندن التی آی صکره و برقولده اوچ آی صکره و برقولده
قرق کون و برقولده یکرمی طقوز کون و برقولده اوتوز بش کون
و برقولده یکرمی درت کون صکره اصح اولان قول اولدر و یکرمی سکز
ییل عمر سوروب همان فوت اولدیغی کیجه بقیعده دفن اولندی وانك
جنازه نمازینی علی و برروایتده عباس قیلدی ایدرلر که ایرتسی کون

ابو بكر صديق وعمر فاروق وسائر اشراف صحابه رضى الله تعالى عنهم اجمعين على مرتضايه معاتبه ايدوب ايتديلر نيچون بزه خبر ويرمدك كه تا انك نمازى شرفيله مشرف اولبدق على مرتضى عذر ايدوب وصيتى موجبنجه عمل ايتدم ديدى وايدرلر كه فاطمهٔ زهرا محتضر اولدقده على يى طلب ايدوب ايتدى سكا بر وصيت ايتمك ديلرم اكر بنم وصيتمى يرينه كتورر ايسك فبها والا آخر كيمسه يه وصيت ايده يم على مرتضى رضى الله تعالى عنه ايتدى هرنه وصيت ايدر ايسك يرينه كتوررم فاطمه ايتدى چون بن وفات ايدم بنى كيجه ايله دفن ايده سز تا بنم جنازه مى نامحرم كوزى كورميه وانك مروياتى كتب متداوله ده اون سكز حديثدر اول جمله بر حديثى متفق عليه در باقيسى سائر كتب احاديثده مرويدر

﴿ اوچنجى فصل اول سرورك صلى الله تعالى عليه وسلم فضائلنى وتعداد معجزاتنى بيان ايدر ﴾

معلوم اوله كه وفقنى الله واياك خداوند تعالى نفوس بشريه يى مختلف ياراتمشدر نفوسدن بعضيسى اول قبيلدندر كه غايت صفا وجودت وجوهرده در وبعضيسى بو ايكى مرتبه نك بيننده متوسطدر (فنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخيرات باذن الله) آيت كريمه سنده بو اصناف ثلثهٔ مذكوره يه اشارت واردر وبو مرتبه لرك هر بر يسنده درجات ومراتب واردر انبيانك عليهم السلام نفوسى اصفا واجود نفوسدر وانلرك ابدانى دخى كلى عيبلردن سليمدر انكيچون نفوس كامله حلوانه صلا حيتلرى واردر وبزم پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم مزاج جهتندن انبيانك اصحيدر وبدن جهتندن انلرك اكمليدر وروح جهتندن انلرك اصفاسى وخلق جهتندن انلرك اتميدر وحق تعالى انواع فضائل كثيره ايله آراسته قيلمشدر وانلرك تمام تعداد وتفاصيلى على حده بر كتابه محتاجدر انجق بو كتابده فضائلندن على سبيل الاجمال بيان اولنسه كركدر ﴿ اولكى فضيلتى اولدر كه حق تعالى انك روحنى دوكلى ارواح خلايقدن مقدم خلق ايدوب سائر مكوناتك روحلرينى انك روحندن منبعث قيلمشدر (ابوهريره روايت ايتمشدر پيغمبردن صلى الله تعالى عليه وسلم كه بيوردى بن يرادلمقده اول انبيايم

و بعثنده انلرك آخری یم جابر رضی الله تعالی عنه ایدر اول سروردن سؤال ایتدمکه اول مخلوقات نه ایدی اول حضرت ایتدی ای جابر سنك پیغمبریكك نوری و بو حدیث احادیث مشهوره دندر و مقدمه کتابده بو معنایه اشارت کچمشیدی ﴿ ایکنجی فضیلتی اولدرکه حق تعالی جمیع انبیادن عهد و میثاق آلمشدرکه اول سرور مبعوث اولدقده سز انك زماننه ایرشرسه کز اکا ایمان کتوروب اکا نصرت ایده سز دیکه بیورر (واذ اخذ الله میثاق النبیین لما آتیتکم من کتاب وحکمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم لتؤمنن به ولتنصرنه) پس انبیایی انك اتباعی منزله سنده قیلدی اکر فرضا انبیا اول سرورك زماننه ایریشه لردی اکا اتباع ایتمك انلرك اوزرلرینه واجب اولوردی و ثبوته ایرشمشدرکه اول سرور بیوردی (لو کان موسی حیا ماوسعه الا اتباعی)

﴿ اوچنجی فضیلتی اولدرکه حق تعالی قرآن مجیدنده هر پیغمبره اول پیغمبرك اسمیله خطاب ایتمشدر نتکه (یا آدم اسکن انت وزوجك الجنة) الایة و (یا نوح اهبط بسلام منا وبرکات) الایة و (یا ابراهیم اعرض عن هذا) الایة و (یا موسی انی اصطفیتك علی الناس برسالاتی وبکلامی) الایة و (یا داود انا جعلناك خلیفة فی الارض) الایة و (یا زکریا انا نبشرك بغلام) الایة و (یا یحیی خذ الکتاب بقوة) الایة و (یا عیسی ابن مریم اذکر نعمتی علیك وعلی والدتك) دیمشدر و بزم پیغمبریمزه اسمیله خطاب بیورمیوب بلکه انی تعظیم ایچون القاب و اوصاف مادحه ایله ندا ایتمشدر مثل (یا ایها النبی یا ایها الرسول) وچون او حضرتی اسمیله ذکر بیوردی خطابك غیرنده مدح و شناطر یقله نبوت و رسالت صفتی ایله مقرون قیلوب (وما محمد الا رسول) دیدی و (محمد رسول الله آمنوا بما نزل علی محمد ما کان محمد ابا احد من رجالکم ولکن رسول الله وخاتم النبیین لقد من الله علی المؤمنین اذ بعث فیهم رسولا من انفسهم) دیدی و بونك امثالی قرآنده چوقدر

﴿ دردنجی فضیلت اولدرکه امم سالفه یه جائز ایدیکه پیغمبرلرینه اسملری ایله خطاب ایدهلر و اول سرورك امتنه جائز دکلدرکه اکا اسمیله خطاب ایدهلر نتکیم بو آیت کریمه بومعنایه دلیلدر (لا تجعلوا دعاء الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا) ابن عباسدن رضی الله عنهما بو آیتك سبب نزولنده مرویدرکه ایتدی صحابه اول حضرت ایله مخاطبه ایدوب یا محمد و یا ابا القاسم دیرلردی حق تعالی انلری کندو نبیسنه تعظیم ایچون

بو آیتله نهی بیوردی اندنصکره یا رسول الله و یا نبی الله دیرلر ایدی
﴾ بشنجی فضیلت اولدرکه حق تعالی قرآن مجیدده انك حیاتنه قسم
یاد ایتمشدر نتکیم دیمشدر (لعمرك انهم لفی سکرتهم یعمهون) وانك
بلده سنه قسم یاد ایدوب دیمشدر (لااقسم بهذا البلد و انت حل
بهذا البلد) ابن عباس ایتدی حق تعالی بزم پیغمبر مزدن غیری هیچ بر
پیغمبرك حیاتنه یمین ایتمامشدر وانك رسالتی اوزره یمین ایدوب دیمشدر
(یس والقرآن الحکیم انك لمن المرسلین) وهدایتی اوزره قسم
ایدوب دیمشدر (والضحی واللیل اذا سجی ما ودعك ربك وما قلی)
وانك اخلاق کریمه سی اوزره قسم ایدوب دیمشدر (والنجم اذاهوی
ماضل صاحبکم وماغوی) وانك محبتی اوزره قسم ایدوب دیمشدر
(ن والقلم ومایسطرون ما انت بنعمة ربك بمجنون وان لك لاجرا غیر
ممنون وانك لعلی خلق عظیم ﴾ التنجی فضیلت اولدرکه اکا جوامع
الکلمی اعطا ایتمشدر یعنی اول کلامی که لفظی قلیل ومعناسی کثیر اوله
وجامع الکلم ایله مراد قرآندر یاخود احمدر (یدنجی فضیلت اولدرکه
اول حضرته نصرت و یردیلر شویله که برآیلق مسافده اولان
دشمنلر ینك کوکللرینه اول سرورك هیبتندن خوف دوشمشیدی ﴾ سکزنجی
فضیلت مال غنایم اکا وامتنه حلال اولدی امم سالفه یه حلال دکلدی
بلکه اللرینه کیرن مال غنیمتی پیغمبرلر ینك قاتنه کتوروب جمع ایدرلردی
کوکدن برآتش اینوب جمله اول مال غنیمتی یاقرایدی ﴾ طقوزنجی فضیلت
دوکلی روی زمینی اکا وامتنه مسجد و طهور قیلدیلر و هر نرده
دیلرلرایسه نماز قیلرلر واکر صو بولمزلر ایسه طپراغی صو یرینه استعمال یعنی
تیمم ایدرلر وامم سالفه نك معین معبدلری وار ایدی اول معبدك غیریده
انلر نماز قیلق جائز دکلیدی و تیمم ایتمکه دخی انلره رخصت یوغیدی
﴾ اونجی فضیلت اولدرکه اول سرور کافهٔ خلایقه مبعوث اولدی
امانوحك رسالتی طوفاندنصکره عام اولدی زیرا اهل عالم سفینه خلقنه
منحصر اولدیلر واما طوفاندن مقدم رسالتك عموم وخصوصنده
علماء اختلاف ایتدیلر بعضیسی انك بعثتی برقومه مخصوص ایدی دیدیلر
ومحال متعدده ده ظاهر آیات قرآنی بو بعضك قولنی تأیید ایدر کقوله
تعالی (انا ارسلنا نوحا الی قومه) و یرجم دخی اکا ذاهب اولدیلرکه

نوحك بعثتی عام ایدی بوجهك دلیلاری شفاعت حدیثنده حضرتك بیوردیغیدرکه اهل محشر شفاعت طلبی ایچون نوحه مراجعت ایدوب (انت اول رسول الی اهل الارض) دیه‌لر و بردلیلاری دخی بودرکه تمام روی زمین خلقی انك بددعاسندن طوفانله معاقب اولدیلرا کر عامهٔ خلقه مبعوث اولمایدی انك بددعاسیله عامهٔ خلق هلاك اولمازدی زیرا حق تعالی بیورمشدرکه (وما کنا معذبین حتی نبعث رسولا) وثابت اولمشدرکه اول رسل نوحدر و بواستدلاللرك ایکیسی ده ضعیفدر زیرا محتملدرکه اهل محشرك بوسوزدن مرادلری اولیت ارسال نوح اوله عموم بعثتی اولمیه وکذلك نوحی قومنه ارسال اوزره نص اولان آیات قرآنی اقتضا ایدرکه اهل موقفك اول سوزی مخصوص اوله اما انك بددعاسیله عموم عقاب قصه‌سنك جوابی اولدرکه محتملدرکه نوح زماننك اوائلنده آخر پیغمبرلر اوله که نوحك قومنك غیری به مبعوث اوله‌لر وانلردخی قوملرینی توحید خدایه دعوت ایتمش اوله‌لر و نوحك دخی معلومی اوله که سائر پیغمبرلرك قوملری دخی کفر اوزره تمادی واصرارده کندی قومنك حکمنی طوتمش اوله‌لر اکا بناء دعاسی عموم اوزره اهل ارضه ایتمش اوله ونوحك رسالتنك عمومنه تسلیم ایتدیکمز تقدیرجه دیرزکه بزم پیغمبریمزك صلی الله تعالی علیه وسلم بعثتی جن وانس اوزره ایدی ونوحك بعثتی انجق انسه مقصور ایدی ❁ اون برنجی فضیلت اولدرکه ختم نبوت انك وجود پرجودیله اولدی و بو التی فضیلت اول حضرت ایچون ثابتدر بوحدیث صحیح دلالتیله که بیورمشدر (فضلت علی الانبیاء بست اعطیت جوامع الکلم ونصرت بالرعب مسیرة شهر واحلت لی الغنائم وجعلت لی الارض مسجدا وطهورا وارسلت الی الخلق کافة وختم بی النبیون) وعیسانك آخر زمانده آسماندن نزولی بابنده وارد اولان حدیث بوحدیثه معارض دکلدر زیرا حضرت عیسی شریعت ناسخه کتورمیوب بلکه اول سرورك شریعتنی تقریر وانکله عامل اولسه کرکدر ❁ اون ایکنجی فضیلت اول سروره کفارایله واقع اولان حربنده جنود ملائکه ایله تأیید و تقویت و یردیلر بومرتبه پیغمبرلردن هیچ برینه ویرلمامشدر ❁ اون اوچنجی فضیلت انی رحمت عالمیان ایتمشلردر نتکم بیورلمشدر (وماارسلناك الا رحمة للعالمین) زیرا اول حضرتك رحمت

اولمسی هم حال حیاتنده وهم حال مماتنده متحققدرز براثیونه ارشمشدرکه
اول سرور(حیاتی خیرلکم ومماتی خیرلکم) دیمشدرو بیورمشدر(انا
فرطکم علی الحوض) و برحدیثده دخی بیوررکه چون حق تعالی برنبینك
امتنه رحمت ایتمك دیلیه اول امتك نبیسنی انلردن اوکدبن بوعالمدن
کتوره وبعض علما (رحمةللعالمین) آیت کریمه سنك تفسیرنده بیورمشلردر
(ای للجن والانس وقیل لجمیع الناس رحمةللمؤمنین بالهدایة ورحمة
للمنافقین بالامان من القتل ورحمةللکافرین بتأخیرالعذاب) وایدرلرکه
چون جبرائیل بوآیتی کتوردی پیغمبرصلی الله تعالی علیه وسلم اندن
سؤال ایتدیکه بورحمتدن سکاده برنصیب ایرشدیمی جبرائیل ایتدی
بلی همیشه بنکندی عاقبتمدن قورقارایدم چون (ذی قوة عند
ذی العرش مکین مطاع ثم امین) آیتنی سکاکتوردم اندنصکره
امین اولدمکه حق تعالی بوآیتده بکا ثنا ایتمشدر
﴿ اون دردنجی فضیلت انك بعثتی زماننده نبروشیاطین آسماندن
شهب ایله ممنوع اولدیلر اندن مقدم ممنوع دکللردی ﴿ اون بشنجی
فضیلت اسرافیل کاه کاه اوحضرته نازل اولوردی اول وآخر هیچ
پیغمبرلرك برینه نازل اولمامشدر اخبارده وارد اولمشدرکه اسرافیل
بکا نازل اولدی وحالبوکه جبرائیل صاغ طرفده ایدی ومیکائیل صول
طرفنده ایدی واسرافیل بنی مخیرقیلدی پادشاه اولمقلغله قول اولوب
پیغمبر اولمق بینده بن قول اولوب پیغمبر اولمقلغی اختیار ایتدم
واسرافیلك ایکی کوزی اراسنده دوکلی اشیایی کوردم ﴿ اون
التنجی فضیلت حق تعالی کندوکتابنده چوق انبیانك توبه وغفرانی
ذکر ایلدی انلرك حاللرینه لایق اولمیوب انلردن واقع اولان زلهیی دخی
ذکر ایلدی آدم قصه سنده بیوردی (وعصی آدم ربه فغوی ثم اجتباه
ربه فتاب علیه وهدی) ونوحك شاننده بیوردی (فلا تسئلن
مالیس لك به علم انی اعظك ان تکون من الجاهلین) و یونس قصه سنده
بیوردی) وذا النون اذ ذهب مغاضبا فظن ان لن نقدر علیه فنادی
فی الظلمات ان لا اله الا انت سبحانك انی کنت من الظالمین فاستجبنا له
ونجیناه من الغم) وداود قصه سنده بیوردی (یاداود انا جعلناك خلیفة
فی الارض فاحکم بین الناس بالحق ولاتتبع الهوی فیضلك عن سبیل الله)

وموسی قصه سنده بیورمشدر (فوكزه موسی فقضی علیه قال هذا من عمل الشیطان انه عدو مضل مبین قال رب اغفر لی فغفرله) و بزم پیغمبر مز صلی الله تعالی علیه وسلم شاننده بیوردی (انافتحنا لك فتحا مبینا لیغفرلك الله ماتقدم من ذنبك وما تأخر) پس حق تعالی فتح ذكرینی تقدیم ایلدی اند نصكره كچمش و كله جك ذنوبك غفراننی ذكر ایلدی وذنبك نه ایدیكنی مستور طوتدی ❊ اون یدنجی فضیلت حق تعالی انبیاء ما تقدمه هرنه كه عطا بیوردی ایسه استكاری ایله وطلبلری ایله عطا بیوردی واول حضرته هرنه كه و یردی بلاطلب و بلا سؤال عطا بیوردی ابراهیم علیه الصلوة والسلام دیدی) ولاتخزنی یوم یبعثون)وحق تعالی انك شاننده وامتنك شاننده بیوردی (یوم لایخزی الله النبی والذین آمنوا معه نورهم بین ایدیهم وبایمانهم) وموسی علیه الصلوة والسلام ایتدی (رب اشرح لی صدری) وبزم پیغمبر مز شاننده بیوردی (الم نشرح لك صدرك) ❊ اون سكزنجی فضیلت حق تعالی اول سرورك ذكرینی بلند ایدوب ایتدی (ورفعنا لك ذكرك) علما بو آیتك تفسیرنده ایتدیلر رفع ذكرك معناسی اولدر كه هر یرده كه حق تعالی یی یاد ایده لر اول سروری دخی یاد ایده لر كلمهٔ ایمان كبی وكلمات اذان وتحیات وغیر یلر كبی ❊ اون طقوزنجی فضیلت اول حضرتی تعظیم ایچون زوجات مطهراتی مؤمنلرك انالری قیلدی یعنی انلره تعظیم واحترام واجب اولمقده وانلره نكاح حرام اولمقده مؤمنلرك انالری كبی اولدیلر نتكه بیوری (النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم وازواجه امهاتهم) ودخی بیوردی (وماكان لكم ان تؤذوا رسول الله ولاان تنكحوا ازواجه من بعده ابدا) وایدرلر كه بو آیتك سبب نزولی اول ایدیكه طلحة ابن عبدالله ایتدی چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم دنیا دن كیده بن عایشه یی تزوج ایدرم ❊ یكرمنجی فضیلت حق تعالی اوحضرتك قعودی حالنده قیلدیغی نافله نماز ینك ثوابنی قیامی حالنده قیلدیغی نافله نمازلرك ثوابی قدر قیلدی اماغیر یلرك قعودی حالنده قیلدقلری نافله نمازلرك ثوابنی قیامی حالنده قیلدقلری نافله نك نصفی مقداری قیلدی نتكه حدیث صحیحده وارد اولمشدر كه (من صلی قاعدا فله نصف اجر القائم) وفقهاء شافعیه دن قفال بوخصیصه یی انكار ایدوب

بو حديثك عمومنه كوره بو حكمده اول سرور غير يلركبى در ديدى وغافل ايدى صحيح مسلمده عبدالله بن عمرو بن العاصدن روايت اولنان حديثدن كه ايتدى حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واروب كورد مكه اوتورمش نماز قيلار بن ايتدم يارسول الله جنابكدن اشتمش ايدمكه بيوردك (صلوة الرجل قاعدا على نصف الصلوة) وحال بوكه سنى كوردم اوتوروب نماز قيلارسن حضرت ايتدى بلى اويله در اوحديثى بن سويلدم ولكن (است كاحدكم) فقهاء شافعيه قاتلرنده مختار اولان بلكه صواب اولان قول اولكى قولدر ❊ يكرمى برنجى فضيلت اول سرور اوكندن نيجه كورر ايسه آردندن دخى اويله كورردى نتكه اكا دايلدر بو حديث صحيح حضرت بيوردى (اقيموا الركوع والسجود فوالله انى لاريكم من وراء ظهرى) علمادن بعضيسى ايتديلر بوروئيتدن مراد انلرك حاللرينه وقوف تامدر وامام احمد بن حنبل بيورديكه جمهورانك اوزرينه دركه بوروئيتدن مراد رؤيت عيندر وجمله نفايس واقوال غريبه دندر اولكه قدورى شارحى امام زاهدى وقنيه مصنفى رسالهٔ ناصريه ده كتور مشدركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلمك ايكى ياغرينى اراسنده ايكنه يوردسى مثالى ايكى كوزى وارايدى اول كوزلر ايله آردنده اولانلرى كورر ايدى وكيديكى لباس اول كوزلرك كورمسنه مانع دكليدى (وبعض كتب سيرده وارد دركه منافقلر اول سرورك آردنده نمازقيلوب غمزه اشارتى ايدرلردى وحق تعالى انك كوكلى كوزين آچوب اوكنده كنى نيجه كورر ايسه آردنده كنى دخى اويله كورر ايدى ❊ يكرمى ايكنجى فضيلت انك شرعى يعنى سائر شرايعى فسخ ايدوب الى يوم القيام مؤبد اولمشدر ❊ يكرمى اوچنجى فضيلت اول سرورك مبارك جسمى اويله نورانى ايديكه كونشده وياخود آيده قارشو چيقسه كولكه سى ظاهر اولمازدى واول سرور كندى اعضا وجهاتى ايچون دعا ايدوب دعاسنك آخرنده اللهم اجعلنى نورا ديديكى بومدعايى مؤيدر (شعر) جسمش نداشت سايه والحق چنين سزد ❊ زيرا كه بود جوهر ذاتش زنور حق ❊ ❊ يكرمى دردنجى فضيلت حق سبحانه وتعالى انى كندويه حبيب ايتمشدر ابن عباس رضى الله تعالى عنهما روايت ايدركه صحابه دن برجماعت اوتورمشلر ايدى وبربرلريله

سو یلشوب ایدرلردیکه حق تعالی ابراهیمی خلیل اتخاذ ایلدی وموسایی نجی قیلدی وعیسایه روح الله دیوب آدمه اصطفا مرتبه سی ارزانی طوتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خانه دن طشره چیقوب ایتدی سزک سوزلر یکزی اشتدم تحقیقا که ابراهیم خلیل الله وموسی نجی الله وعیسی روح الله وآدم صفی الله درنته که دید یکز و بلکز که بن حبیب الله م ولافخر ❊ یکرمی بشنجی فضیلت آدم زماندن نفخهٔ اولای صوره دک دنیایی ودنیا ده اولنلری اول سروره منکشف قیلدیلرنادوکلی احوال انک معلومی اولدی واول احوالک بعضندن یارانه خبرو بردی ❊ یکرمی التنجی فضیلت حق تعالی انی بو عالمده کندی جمالیله مشرف قیلدی وافراد خلا یقدن برفرد ه بو فضیلت میسر اولمادی ❊ یکرمی یدنجی فضیلت انی خیرقروندن بعث ایلدی نته که بیور مشدر (بعثت من خیرقرون بنی آدم قرنا فقرنا حتی کنت من القرن الذی کنت فیه ❊ یکرمی سکزنجی فضیلت انی قبائلک یکرکندن چیقاردی و انکله مؤمنلره امتنان ابتدی نته که بیوردی (لقدجاء کم رسول من انفسکم) صحت ایرشمشدر که اول حضرت بیوردی (ان الله اصطفی کنانة من ولد اسمعیل واصطفی قریشا من کنانة واصطفی من قریش بنی هاشم واصطفانی من بنی هاشم) و بو معناده چوق احادیث وارداولمشدر ❊ یکرمی طقوزنجی فضیلت انک امتنی امتلرک یکرکی قیلدی نته که بیوردی (کنتم خیرامة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنکر ❊ اوتوزنجی فضیلت انک امتنک اجماعی حجت قاطعه در سائر امملک اجماعلری حجت قاطعه دکلدرنته که جمهور ائمه انک اوزرینه درلر ❊ اوتوز برنجی فضیلت لاتجتمع امتی علی الضلالة مقتضاسنجه انک امتی ضلال وکراهلق اوزره اجتماع ایمزلر ❊ اوتوزایکنجی فضیلت انک امتی قیامتده جمیع امم اوزره شاهد اولسه لرکرکدرنته که بیوردی (وکذلک جعلناکم امة وسطا لتکونوا شهداء علی الناس ❊ اوتوز اوچنجی فضیلت انک امت اجابتی روز قیامتده سائر انبیانک امتندن چوق اوله نته که بیورمشدر (انا اکثر الانبیاء تبعا یوم القیمة ❊ اوتوز دردنجی فضیلت اهل جنتک ثلثانی انک امتی اولسه کرکدر نته که بیور مشدر (انی لارجوان تکونوا ثلثی اهل الجنة ❊ اوتوزبشنجی فضیلت

انك امتی قحطدن هلاك اولماسه‌لر کرکدر ❊ اوتوز التنجی فضیلت انك امتندن غیری امت انك امتی اوزره مسلط اولماسه‌لر کرکدر سعید بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه روایت ایدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مسجدلردن برمسجدده ایکی رکعت نمازقیلدی بزدخی انکله بیله قیلدق حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم نمازدنصکره بغایت طویل دعا ایلدی فارغ اولدقده ایتدی حق تعالیدن اوچ نسنه دیلدم ایکیسی حیز قبولده واقع اولوب بریسی مقبول اولمادی اولادیلدمکه بنم امتم قحطله هلاك اولمیه‌لر یعنی علی وجه العموم حق تعالی قبول ایدوب اول دیلکمی بکاارزانی بیوردی ودیلدمکه بنم امتم نوح قومنه واقع اولدیغی کبی علی وجه العموم غرقله هلاك اولمیه‌لر وبرروایت دخی اولدرکه دیلدمکه انلردن غیری بردشمن انلرك اوزرینه مسلط اولمیه حق تعالی دعامی قبول ایتدی ودیلدمکه انلرك اراسنده جنك واختلاف واقع اولمیه منع بیوردی ❊اوتوزیدنجی فضیلت امم سالفه‌یه اولان اصرلری یعنی تکالیف شاقه‌یی انك امتندن رفع ایتمشلردرنتکه بیورر (ویضع عنهم اصرهم والاغلال التی كانت علیهم ❊ اوتوزسکزنجی فضیلت حق تعالی انك امتی صفوفنی ملائکه صفوفی کبی قیلدی نتکه بیوردی (جعلت صفوفنا کصفوف الملائکة ❊ اوتوزطقوزنجی فضیلت انك حضورنده هیچ کیمسه‌یه رفع صوت ایتمك جائزدکلدی قال الله تعالی (یاایها الذین آمنوا لاترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی ولاتجهروا له بالقول کجهر بعضکم لبعض ان تحبط اعمالکم وانتم لاتشعرون ❊ قرقنجی فضیلت اول حضرت نمازقیلان برکشی‌یی دعوت قیلسه دعوتنه اجابت ایتمك اول کشی‌یه واجب ایدی واول کشی اجابت ایتمکله نمازی فاسد اولمازدی صحیح بخاریده واقع اولان سعد بن المعلی قصه‌سی وترمذیده واقع اولان ابی بن کعب قصه‌سی بومدعایه دلیلدر ❊ قرق برنجی فضیلت هدیه قبول ایتمك اولحضرته بلاکراهت جائزایدی سائرحکام وولاته دکل ❊ قرق ایکنجی فضیلت اولحضرتك اوزرینه قصدایله یلان سویلمك غیری اوزرینه قصدایله یلان سویلمك کبی دکلدر بلکه قول صحیح اوزره علمای شافعیه قاتنده افحش فواحشدندرنتکه اولحضرت بیوردی

(ان كذبا على ليس ككذب على احد) وفقهاء شافعيه دن محمد بن جو ينى مبالغه ايدوب ايتدى هر كيمكه عمد طريقيله پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اوزره يالان دوزه اول كشى كافردر وغيرى حديثده بيوردى (من حدث عنى بحديث يرى انه كذب فهو احد الكاذبين

✻ قرق اوچنجى فضيلت هر كيمكه اولحضرتى واقعه سنده كوره حق وصدقدر نتكه بيوردى (من رأنى فى المنام فقد رأنى فان الشيطان لا يتمثل بى) بو حديثك معناسنده علمانك ايكى قوللرى واردر بريسى مراد اولدر كه اول كشينك واقعه سى صدقدر يعنى اضغاث احلام جمله سندن دكلدر و بريسى دخى مراد اولدركه انك حقيقتنى كورمشدر ولكن كركدركه اول سرورى اول هيئت واول صفت اوزره كورمش اوله كه اوقاتدن بروقتدن اول هيئت واول صفت اوزره اولمش اوله واكر بومذكورك خلافى اوزره كوررسه اول رؤيا رؤياى تأويل اولور رؤياى حقيقت اولماز (تنبيه) اول حضرتى بركيمسه دوشنده كوروب اول حضرتدن احكام اشتمش اولسه اول احكامله عمل اولنماز وعمل اولنمدبغى رؤيتده شك اولنديغندن دكلدر بلكه نوم حالنده ضبط رأيى مفقود اولديغندندر زيرا ضبط مكلفدن غيريدن خبر مقبول دكلدر نامده ايسه اولحالت يوقدر

✻ قرق بشنجى فضيلت قيامت كوننده شفاعت مرتبه سنى اول سروره و يرديلر اول سرور ايچون برقاچ شفاعت اولسه كركدر اولكيسى شفاعت عظمى كه اهل موقف ميانده اولسه كركدر يعنى اهل موقف سائر انبيادن مأيوس اولوب اولحضرته التجا ايلسه لر كركدر نتكه حديث صحيحده ثابت اولمشدر ايكنجيسى بى حساب جنته كيدنلر حقنده اولسه كركدر اوچنجيسى عذابه مستحق اولان برجماعت حقنده اولسه كركدر دردنجيسى مؤمنلردن جهنمه كيرن كيمسه لرانك شفاعتى واسطه سيله جهنمدن چيقوب جنته كيرسه لر كركدر بشنجيسى برطائفه كه جنته كيرمشلردر اولحضرتك شفاعتى سببيله جنتده انلرك درجه لرى عالى اولسه كركدر التنجيسى بعض كفار ايچون شفاعت ايدوب انلرك عذابلرى تخفيف اولنسه كركدر نتكه ابوطالبك حقنده اولسه كركدر يدنجيسى مدينه ده وفات ايدنلر حقنده اولسه كركدر نتكه ثبوته ايرشمشدر كه اول حضرت بيوردى (من استطاع ان يموت بالمدينة فليمت

بهـا فانی اشفع لمن یموت بهـا ❊ قرق النجی فضیلت شفـاعتی اول قبول اولنـان اول حضرت اولسـه کرکدرنتکه بیـورمشدر (انا اول شافع واول مشفع ❊ قرق یدنجی فضیلت اولـدرکه روز قیامتده لواء الحمد انك الندهاولسه کرکدرنتکه بیوررمشدر(لواء الحمد یومئذ بیدی ❊ قرق سکزنجی فضیلت حق تعـالی قاتنده جمیع خلایقك افضل واکرمیدرزوزقیامتده انلرك پیشواسیدر ❊ قرق طقوزنجی فضیلت تمـام انبیـا ورسـل اولحضرتك سـایهٔ علم دولتنده او اسه لر کرکدرنتکه بیورمشدر(آدم ومن دونه تحت لوائی) و برحدیثده دخی بیورر(اناسیدولدآدم یوم القیمة)و برروایتده (انا اکرم الاولین والاخرین ولافخرو بیدی لواء الحمد ولافخروما من نبی یومئذ آدم فمن سـواه الاوهو تحت لوائی ❊ اللنجی فضیلت ابتدا جنته داخـل اولان اول سرور اوله نتکه بیـورمشدر(انا اول من یقرع باب الجنة) و برحدیثـده دخی بیورر که یوم قیـامتده جنته واروب قپویی قاقسم کرکدرخازن جنت کیمسن دیدکده محمدم دیسم کرکـدرخازن جنت دخی سندن مقـدم کیمسه یه قپوآچمغه مأمورد کیلم دیسه کرکدروکذلك انك امـتی دخی دخی سـائرامـمدن اوکدین جنته داخـل اولسه لرکرکدرنتکه قصهٔ معراجـده وقصهٔ وفاتده انك دلایلی مرورایلـدی ❊ اللی برنجی فضیلت روزقیامتده حوض موروداناك اولسه کرکدرنتکه حق تعالی بیورر (انا اعطیناك الکوثر ❊ اللی ایکنجی فضیلت مقـام محمود انکدرقال الله تعـالی عسی ان یبعثك ربك مقاما محمودا ❊ اللی اوچنجی فضیلت وسیله درجه سیکه جنت درجه لرینك اعـلاسیدر اول سرورك اولسه کرکدرابوهریره روایت ایدرکه اول حضرت بیـوردی (سلوا الله لی الوسیلة) اصحاب ایتدیلر یارسول الله وسیله ندر حضرت ایتدی جنت درجه لرینك اعلاسیدر اول درجه یه واصل اولمـاز الا برکشی واصل اواورامیدم اولدرکه اول کشی بن اولم حضرتك بوسـوزی رجا صیغه سیله سویلدیکی ادب واحتیاط ایچون ایدی والامقرردرکه اول درجه انك اولسـه کرکدر ❊ اللی دردنجی فضیلت اول سرورآیدنلقده نیجه کوررسـه قراکولقـده دخی اویله کوررایدی و بو بابده عایشـهٔ صدیقه دن برحدیث ضعیف روایت اولنمشدر ❊ اللی بشنجی فضیلت

اسمنك كه افعـال شيطاندندر اول سروره واقع اولمامشدر نتكه امام بخارى تاريخ كبيرنام كتابنده بومعناده برحديث مرسل اخراج ايدوب كتاب ادبده على سبيل التعليق ايراد ايتمشدر ﴿ اللى التنجى فضيلت اول سرورك مبارك بدننه سكك قونمادى وشاعر بومعنايه اشارت ايدوب ديمشدر (بيت) حلواى يسين انبيايى ❊ وبن طرفه كه برتوبك مكس نيست ﴿ اللى يدنجى فضيلت اول سرورك خلق وخويى جميع مخلوقك خلق وخويندن يكرك ايدى نتكه حق تعالى بيورر (وانك لعلى خلق عظيم) ﴿ اللى سكزنجى فضيلت اول سرور صورت خلقت وتناسب اعضا جهتندن خلقك يكركى ايدى نتكه اصحابك خلقتى وصفنى ايدوب آخر كلاملرينى بوسوزايله ختم ايدرلردى (لم ار قبله ولابعده مثله ﴿ اللى طقوزنجى فضيلت كتب صحايف انبياى سابقه ده انك وصفى ونعتى وآخرزمان پيغمبرى اولديغنك ذكرى واقع اولمشدر واول كتاب وصحيفه نك صاحبى اولان پيغمبر اوحضرتك قدومنى مژده ايتمشدر وكذلك اهل كتابك احبارودانشمندلرى اول سرورك ظهورندن مقدم وجوده كلجكنى اخبار ايتمشلردر وكاهنلر وعرافلر وجنلر اول سرورك ظهورندن مقدم وجوده كلجكنى اخبار ايتمشلردر ونبوتنك حق وصدق اولديغنه شهادت ايتمشلردر وهر عصرك عظماسى واكابرى اول سرورك وجود پرجودينه دلالت ايدردوشلر كورمشلردر واهل سيراصطلاحنده انلره بشارتلردرلر وبوكتابده انلرك بعضيسى ايراد اولنسه كركدر ﴿ امابشارت انبياء ماتقدم ﴾ حق تعالينك آدم مكرمه وحى كوندردبكى صحايفدن برصحيفه نك مضمونى بومعنايه راجع اولور كه بنم خداوندمكه اول بلده نك اهلى بنم قوكشولرمدر واول خانه نك زائرلرى بنم قونقلرمدر وانلر بنم كنف حمايتده وسايهٔ حفظ ورعايتمده درلر واول خانه يى اهل آسمان وزمينله معمور قيلسم كركدر واول خانه يه كروه كروه كلورلر اغبر واشعث يعنى زوليده موى وغبارآلود اولدقلرى حالده ولبيك ديه رك تكبيرلرى آوازينى بلند ايدرلر وكوزلرى ياشلرينى اقيدررلر وهر كيم اول خانه نك زيارتنه كله وزيارتدن مقصودى بندن غيرى نسنه اولميه تحقيقا بنى زيارت ايتمش اولور بنم مهمانم اولمش اولوب بنم كرم واحسانمه لايق اولورانى كندى كرميمه ايرشدررم واول خانه نك

شرف وكمالنى ورفعت حالنى سنك اولادكدن بر پيغمبره تفويض ايدرمكه
انك آدى ابراهيمدر اول خانه‌نك قواعدينى انك سببيله عالى قيلارم وانك
اليله انك عمارتنى اتمامه ايرشدريرم وچشمهٔ زمزمى انده ظاهر ايدوب
انك حل وحرمنى اكا ميراث ويررم وانك مشاعرينى انك الندن آشكاره
قيلرم واندن صكره هر قرنك اهلى اول بيتى آبادان ايدوب انك معمور لغنه
سعى ايده‌لر تا سنك اولادكدن بر پيغمبرك نوبتى زمانى ايريشه كه انك
نامنه محمد ديرلر اول محمدى اول بيتك ساكنلرندن ووالیلرندن وحاجبلرندن
وساقيلرندن قيلارم هر كيم كه بنى ارايه وبندن برديلك ديليه كركدركه
اول كيمسه بنى اول صاچلرى صقاللرينه قارشمش وتوزوطپراغه بولنمش
وندرلرينه وفاقلیجى وپروردكارينه رجوع ايديجى جماعتله بيله (شعر)
مهر پاكان درميان جان نشان * دل مده الابمهر دل خوشان *
كرتو سنك خارهٔ ومرمرشوى * چون بصاحب دل رسى كوهرشوى *
وصحف ابراهيمده اول پيغمبر كريمه خطاب كلديكه اوغلك اسماعيل
حقنده سنك دعاكى مستجاب ايلدك واكا وانك نسلنه بركتى فائض
قيلدق وانى معظم ومكرم ايلدك واندن محمد نامنده بر پسر بزركوار
وجوده كله كه بنم مجتبى ومختارم اوله واكا وحى كوندرم بنم وحيمى
امتنه ايرشدره وانك امتى خيرالامم اوله (وتوراتده حق جل وعلا
حقيقت جامعهٔ محمديه خطاب ايتمشدر بر عبارتله كه ترجمه‌سى بودر
اى پيغمبر نامى تحقيقا سنى كوندرمشزدر شول حالده كه ايوله شهادت
وبشارت ويريجيسن ويرامزلرى قورقوديجيسن واميلرك پناهيسن
وبنم قولم ورسولمسن سكا متوكل ديونام قومشمدر اندن صكره حق
تعالى خطابدن غيبة التفات طريقيله بيورر كه ايرى سوزلو ويرامز
خويلو وطاش كوكلو وبازارلرده فرياد ايديجى اولماز ويرامزلغه
يرامزلغله مكافات ايتمز بلكه عفو واعراض ايدرحق تعالى انى دنيادن
قالدرمز تا شول وقته دككه براكرلمش ملتى طوغرلده (ولا اله الا الله)
ديه پس اول كلمه ايله كورمز كوزلرى واشتمز قولاقلرى آچه وغلافده
اولان كوكللرى غلافدن چيقاره وتوراتده بر محلده دخى واقع اولمشكه
محمد بن عبدالله‌نك مولدى مكه ومهاجرتى مدينه اوله وملكى شام اوله انك
امتى شاكرلر اوله وتكبير ايده‌لر هر بوكسكه چيقدقچه وحمد ايده‌لر هر الجفه

ایند کجه بیلار ینه ازار بغلیه‌لر وآبدست آله‌لر وانلرك مؤذنلری جو
آسماندن یعنی عالی مکاندن ندا ایلیه‌لر وانلرك صف قتال وصف
نمازلری یکسان اوله وکیجه‌لرده انلرك زنبور زمزمه‌سی کبی آوازلری
اوله وایدرلرکه موسی علیه السلام تورات الواحنده آخر زمانده کلجك
بعض امتك اوصافندن بتمشه قریب وصف ملاحظه ایدوب اول اوصافك
هر برینه واقف اولدقدنصکره حق تعالی دن دیلدیکه اول جماعتی انك امتی
ایلیه خطاب کلدیکه انلر محمد امتی اوله‌لر کرکدر آخر کارچونکه امت محمدك
بونجه فضائلنی کوردی (اللهم اجعلنی من امة محمد) دیدی ودانیالك
معاصری اولان حیقوق پیغمبرك کتابندن بومعنی منقول اولمشدر (جاء الله
من التیمن والتقدیس من جبال فاران وامتلأت الارض من تحمید احمد
وتقدیسه وملك الارض ورقاب الامم) وکتاب مذکوردن برمحلده دخی
واقع اولمشدرکه (لقد انکشفت السماء من بهاء محمد وامتلأت الارض من
حمده) ووهب بن منبه‌دن منقولدرکه ایتدی حق تعالی شعیا پیغمبره
علیه السلام وحی کوندردی برکلامله که انك ماٰل معناسی بودر بن
پیغمبر کوندرسم کرك که می اوله‌اوانك سببی ایله صاغر قولاقلری وغلافلو
کوکللری آچق دیلرم وانك لباسنی سکینه قلسم کرکدر وایلکی انك
شعاری وتقوی وپرهیز کارلغی انك ضمیری وحکمتی انك مدرکی وصدق
وصفایی انك طبیعتی ومعروفی انك خلقی وعدلی انك سیرتی وحق
انك شریعتی وهدایتی انك امامی واسلامی انك ملتی واسمنی احمد قلسم کرکدر
وخلقه ضلالتدنصکره انکله طوغری یولی کوسترسم کرکدر وخلقی
جهلدنصکره انك وسیله‌سیله عالم قلسم کرکدر وقلتدنصکره انکله چوق
قیلوب وفرقتدنصکره انکله جمع قیلسم کرکدر وانك سببی ایله قلوب متفرقه‌نك
وامم مختلفه‌نك ارالرینه برکت والفت ویرسم کرکدر وانك امتی سائر امتدن
یکرك اوله کرکدر وانلر آفتابه رعایت ایدیجیلردر یعنی وقت نمازی بیلمك
ایچون کونشه باقیجیلردر (وزبورده حق تعالی حقیقت جامعهٔ محمدیه‌یه
خطاب ایدوب بیورمشدر(فافضت الرحمة علی شفتیك من اجل ذلك
ابارك علیك الی الابد فتقلد السیف فانه بهاءك وحمدك الغالب واركب
کلمة الحق فان ناموسك وشرایعك مقرونة بهیبة یمینك والامم یخرون
تحتك (منقولدرکه داود علیه السلام حق تعالیه مناجات ایدوب ایتدی

ای بارخـدا سنت قلیجی بی یعنی محمدی قوپارکه تاخلقه عیسانك جملهٔ
بشردن اولدیغنی بیلدیره (وانجیلده حق تعـالی عیسایه بومعنایی وحی
ایلدیکه محمدی تصدیق واکا ایمـان کتوروامتکه بیور که انك زمانـنـه
ایرشنلراکا ایمان کتوره لروای بکر بتولك اوغلی یعنی ای عیسی بیلکه اکر
محمـد اولمیـدی بن آدمی وجنت وجهنمی رایتمز ایدم وتحقیق بودرکه
چون عرشی ایجاد ایلدم عرش اضطرابه کلدی وقرار طوتمدی اکا
(لااله الاالله محمدرسول الله) یازدم استقرار ایدوب سـاکن اولدی
☙ امابو بابده اخباراحبارقتی چوقدر اول جمله دن بریسی سیف بن ذی
یزنك خبریدرکه مرقوم یمن ملکلر ینك بر بسدر روایتده کتورمشلردرکه
چون حق تعالی سیف بن ذی یزنه دشمنلری اوزر ینه ظفر و یردی وملك
یمنی انك حیطهٔ تصرفندن چیقدقدنصکره ینـه انك قبضهٔ اقتدار ینه
کتوردی عرب قومنك رئیسـلری کروه کروه انك تهنیتنه کتدیلر عبد
المطلب دخی اشراف قریشدن برجماعتله انك تهنیتنه کتدی امیة بن
عبدشمس وعبدالله بن جذعان ووهب بن عبد مناف وقصی بن عبدالدار
وانلرك امثالی نیجه اشراف عبد المطلبله بیله ایدیلر اتفاقله واروب سیف بن
ذی یزنه ملاقی اولوب سیف جانبندن تعظیم واحترام بولدیلرسیف بیوردی
تاانلری برمناسب محلـده قوندردیلر وانلرك حاللر ینـه موافق زاد
وذخیره تعیین اولنوب برآی مقدای اوتوردقلرندنصکره سیف عبد المطلبی
تنهایه دعوت ومجلسی اغیاردن تخلیه ایدوب عبدالمطلبه ایتدی اسرار
غیبیه دن سـنکله برسر سویلشـم کرکدر مأمولم اولدر که اول سری
کیمـه یه اظهار ایتمیه سن و بو بن سری سندن غیری کیمسه یه افشا ایتمامشمدر
ولکن بنم کمانم اولدرکه سـن اول سرك معدنیسـن عبد المطلب اکا
ثنـا ایدوب ایتدی اول بیوردیغك سر نه سردر سـیف ایتدی کتب
صـادقه وصحف سـابقه ده برخبر عظیم وخطر جسیم بولدمکه اول
خبرده عموما عرب ایچون علی الخصوص سنك قومك ایچون شرف
حیات وفخر ممات واردر عبدالمطلب ایتدی ای ملك تحقیقا بنی مسرت
خبری ایله کیرو دوندره یورسـنکه هیچ برجـماعتی انك مثللو خبر ایله
کیرو یه دوندرما مشیدك اکرارالقده سلطنت هیبتی اولمیدی سندن
التماس ایدردمکه بنم سرورمی دخی زیاده ایدیدك یعنی بو سری دخی

روشنجه سو بلیوب نیدوکنی بکابیلدیره ایدك سیف ایتدی (اذاولد بتهامة غلام به علامة کانت له الامامة ولکم بها الزعامة الی یوم القیمة وقدحان حینه اسمه محمد و بین کتفیه شامة یموت ابوه وامه ویکفله جده وعمه) (و بر روایت دخی اولدرکه ایتدی بر پیغمبر دین پرور سنك نسل وفرعکدن مبعوث اولسه کرکدر انك نامی محمد واحمد اوله جقدر وانك ولادتی وقتی بوزماندرشاید که شمدی تولد ایتمش اوله وانك اناسی و باباسی فوت اولوب جدوعمی اکا متکفل اولمش اوله لر حق تعالی انی آشکاره قوپاره واکا بردن انصار ومعاونلر پیدا ایدیوبره تااول انصارك امداد ومعاونتلریله دوستلر بنی عزیزودشمنلربنی مقهور وذلیل قیله وانك ولادتی وقتنده آتش کده لرك آتشی سو یته وخلق خدای یکتای بی همتایه طاپه لروکفروطغیانك عالمدن وجودی قالقه ولات وعزی وسائر بوتلرشکسته اوله لروانك قولی فصل وحکمی عدل اوله وامر معروف ایدوب انکله عمل ایلیه ونهی منکرایدوب اندن اجتناب ایده عبد المطلب ایتدی ای ملك پایهٔ قدرك بلند ومرتبهٔ فضلك ارجمند ود رخت عمرك میوه دار اوله ممکن اولورمیکه بود اعیدبی تردد واشتباهده قویبوب بومعنایی دخی روشنتربیان بیوره سن سیف ایتدی (والبیت ذی الحجب والعلامات والنصب والآیات والکتب انك لجده یاعبدالمطلب غیرکذب) عبدالمطلب چون بو سوزی اشتدی سجدهٔ شکر ایدوب حمد وثناء حقی یرینه کتوردی سیف ایتدی یاعبدالمطلب عمرك اوزون وقدرك رفیع اولسون سکا بو دید یکم امور دن هیچ بر نسنه احساس ایتدکمی عبد المطلب ایتدی اوت ایتدم بنم بر اوغلوم وارایدی اندن امید وارایدم قومم کریمه لرندن برقزی انك عقد نکاحنه کتوردم اسمی آمنه بنت وهبدراندن براوغلان طوغدی آدینی محمد واحمد قودیلر اول اوغلانك ایکی یاغرینی اورتاسنده برنشانه واردر وسنك بیوردیغك نسنه لری هب انده مشاهده ایتدم انك اناسی وباباسی وفات ایدوب حالا عمیسی ایله بن انك خدمتنه قیام ایتمك اوزره یز سیف ایتدی والله بنم دید یکم اولدر صقین دشمنلرندن (و برروایت دخی اولدرکه ایتدی یهود دن انکیچون حذر اوزره اول اکرچه خدای تعالی انك دشمنلرینی انك اوزرینه مسلط

ایتمسه کرکدر اما احتیاطی هله الدن قومه وسکا سویلدیکم بوسوزلری زنهار وزنهار سنکله یله اولان رفیقلریکه سویلمه شاید که حسد سببی ایله اکا عداوته سعی ایدهلر والبته سنک قومنک ویاخود قومنک نسللری انکله عداوت ایتسهلر کرکدر وای عبد المطلب کاشکی بودرکه انک بعثتی ظهوری زمانده ایرشمز ین اکر انک زمان بعثتنه ایرشهجکیم بیلسم سوارو پیاده تمام لشکرمله انک جانبنه کیدوب یثرب ولایتنی دار الملک ایدینور ایدم زیراباباار یمک کتابلرنده بولمشمکه اول دیارک یعنی مدینه‌نک اهلی انک دعوتنه اجابت ایدوب اکا معاونت ونصرت ایتسه لر کرکدر وانک قبری انده اوله جقدر واکر انک غایتده ترقی ونهایتده کالنه ایریشوب جمیع آفاتدن محفوظ اولماسنی دیله مسم انک اسمنی اظهار ایدوب عربی اکا اقتدا ایتدرمزدم واکرصاغ قالوب اوزمانه ایریشور ایسم اویله ایتسم کرکدر ایمدی یاعبد المطلب قالق سلامتله کندی دیاریکه کیت وانک محافظه سنده تقصیر ایتمه پس اشراف قریشدن عبدالمطلبه رفیق اولانلره ایکیوز دوه و برروایتده یوز دوه واون غلام حبشی واون جاریه واون رطل خالص التون و برروایتده بش رطل التون واون رطل خالص کومش وعنبرایله طولمش برمشک و بردیمانیدن ایکی حله انعام بیوروب عبدالمطلبه دخی انلرک جمله سنه و یردیکی قدر اشیا و یردی و بزی کاه کاه محمدک احوالندن خبردار ایت دیدی پس عبدالمطلب ورفقلری وداع ایدوب کیرو مکه جانبنه متوجه اولدیلر عبدا لمطلب یولده کاور ایکن ملک سیفک کندویه ایلدیکی انعامدن رفقلرنده حسد آثاری مشاهده ایتدکده ایتدی ای‌یاران ملک یمنک بکا ایتدیکی انعامدن حسد ایتمکز زیرا اکرچه بکا ایتدیکی انعام‌عطای جزیلدر امافناوزوالی مقرردر ولکن اکرغبطه وحسد ایدرسه کزانک بکابشارت ایتدیکی دولت وسعادته وعز وشرفه ایدک که اول عز وشرف قیامته دک بکاو بنم ذریتمه باقی اولسه کرکدر انلرسؤال ایدوب ایتدیلر قنغی عز وشرفدر اول دیدکک عبدالمطلب ایتدی‌ازز‌مانده سزه معلوم اولور پس عبدالمطلب مکه یه کلوب ایرتسی سنه وفات ایلدی سیف دخی برقاج ییلدنصکره مقتول اولوب اولحضرتک بعثتی زمانه ایرشمدی روایتده کتورمشلردرکه اول حضرت یدی یاشنده ایکن برکون

صفا ایله مروه اراسنده طور مشیدی نصارا دن بر جماعت تجارت
طریقیله شامدن مکه یه کلدیلر پس انلردن بریسی کندی کتابلرنده
اوقودیغی علامات ونشانلر ایله اول سروری اکلیوب بیلدی وایتدی
ای بکت سن کیمسن حضرت ایتدی محمد بن عبدالله بن عبد المطلبم
نصرانی کوك جانبنه اشارت ایدوب ایتدی بونك پروردکاری کیمدر
اول سرور ایتدی (الله ربها) نصرانی زمین طرفنه اشارت ایدوب
بونك پروردکاری کیمدر دیدی حضرتدن ینه اول جوابی اشتدی وطاغ
طرفنه اشارت ایدوب بونك پروردکاری کیمدر دیدی حضرتدن ینه
اول جوابی اشتدی نصرانی ایتدی اللهدن غیری بونلرك پروردکاری
وارمیدر اول سرور ایتدی کویا بنی امتحانه کلشسن بنم پروردکارم بردر
نه شریکی واردر ونه ضدی پس نصرانی ایتدی ای اهل شام بیلك که
بو آخرزمان پیغمبریدر (ومرویدر که نصاری حبرلرندن بریسی مکه یه
کلدی وموسم کونی ایدی عورتلر مجمعنه اوغرایوب ایتدی ای طائفهٔ
نسا بیلکز که بودیارده برپیغمبر مبعوث اولسه کرکدر انك آدی احمد
اوله جقدر واوحضرتك نعت ووصفندن برقاچنی بیان ایدوب ایتدی
سزلردن هرقنغی عورت انك عقد نکاحنه داخل اولسه کرکدر که
اول دولتی غنیمت عد ایده خدیجه اول عورتلر ایله بیله ایدی اول کشینك
اول سوزینی جان قولاغنده صاقلدی تا اول زمانه دك که اول سعادته
فائز اولدی (واما او حضرتك وجوده کله جکنه کاهنلرك وعرافلرك
خبرلری کثرته شهرت حدینه ایرشمشدر اول جمله دن بریسیکه روایتده
کتور مشلردر نصر بن ربیعه که تبابعه دنصکره یمن دیاری ملوکنك
بریسی ایدی وایدرلر که سمرقند وحیره شهرینی اول بنا ایتمشدر بردوش
کوردی اول دوشدن قورقوب کندی دیارنده اولان کاهنلری ومنجملری
جمع ایتدی وکوردیکی واقعه نك انلردن تعبیرینی طلب ایلدی انلر ایتدیلر
کوردیکك دوش نه مقوله ایدی نصر ایتدی بن کوردیکم دوشی سویلمزین
بنم دوشمی تعبیره قادر اولان کشی سویلدین دوشمك نیدیکنی بیلور
انلر ایتدیلر اکرسن واقعه ده کوردیککی سویلدین بیلور کیمسه استر
ایسك سطیح کاهنی وشق کاهنی آدم کوندروب مجلسکه کتور تمکه
محتاجسن فن کهانتده انلرك نظیر وعدیلاری یوقدر بومشکلی حل ایدرسه

انلرحل ایدرلر یوخسه بزم ایجمزده بومشکلی حل ایدر کیمسه یوقدر
پس نصر انلری کتورتمکه ایکی آدم کوندردی اولا سطیح کلوب نصرك
حضورینه ایرشدی نصر ایتدی ای سطیح بردوش کوردم اکراول
کوردوکم دوش نه ایدیکنی بیلور ایسن تعبیرنده خطا ایتمزسن سطیح
ایتدی بلی نه دوش کوردیککی بیلورم (رأیت جمجمة خرجت من ظلمة
فوقعت بارض تهمة فاكلت منها كل ذات جمجمة) یعنی سن دوشده
کوردك که برقره یانمش کور برقرا کولقدن چیقدی و یاخود بر بلوط
پاره سی چیقدی و زمین تهامه یه یعنی ملك یمه آتش دوشدی
واسخوان سری یعنی قفاسی اولان هر نسنه یی یاقدی ملك ایتدی طوغرو
سویلدك اشته بنم کوردیکم واقعه بوایدی شمدیکی حالده تعبیرینی
سویله سطیح ایتدی (احلف بما بين الحرتين من حنش ليهبطن
ارضكم الجيش فيملكن مابين ابين الى حرش) یعنی یمین ایدرم هر چهنده
و کزنده یه یعنی یورویجی و ابصر یجی حیواناتك تکریسنه که انلر مدینه نك
یاخود یمنك ایکی سنکستانی ارالغنده درلر که البته اهل حبشه سزك
طپراغکزه نازل اولوب ابین دیدکاری موضعدن خرش دیدکلری یرك
ماینده مالك اوله لر وابین وخرش دیدکاری یرلر مملکت یمنك ایکی جانبنده
ایکی موضعدر پس نصر ابن ربیعه سطیحدن بوسوزی ایشیدوب
زیاده ملول ومحزون اولدی وسؤال ایتدیکه ای سطیح بودیدیکك
نسنه بنم زمان دولتمده می ظهور ایده جکدر یوخسه بندنصکره می سطیح
ایتدی سن دنیادن کتدکدن التمش بیل یاتمش بیل صکره واقع اولسه کرکدر
نصر ایتدی سلطنت یمن اهل حبشه اللرنده قالور کیدرمی سطیح ایتدی
یوق اهل حبشه یتمش وفلان قدر بیل ضبط ایدرلر اندنصکره سیف بن
ذی یزن عدن مملکتندن خروج ایدوب یمنی حبشه الندن الور و یمنده
هیچ حبشی قومازنصر ایتدی یمن ملکی انلرك النده باقی قالورمی
سطیح ایتدی یوق انلرك اللرنده دخی باقی قالمز نصر ایتدی انلرك اللرندن
یمن ملکنی کیم الور سطیح ایتدی (نبی ذكی يأتيه الوحی من العلی) یعنی
بر پیغمبر پاك که اکارب العالمیندن وحی کلور اول پیغمبر ملك یمنی انلرك
النلدن الور نصر ایتدی اول پیغمبر قنغی قومدن ظهور ایدر سطیح ایتدی
غالب بن فهر بن مالك بن نضرك اولادندن ظهور ایدوب یمن ملکی

انك قومی انده قیامته دك قالور نصر ایتدی بو دنیانك آخری اولورمی
سطیح ایتدی بلی اولور اولکون آخر اولور که حق تعالی اول کونده
اولین وآخرینی جمع ایدر ومؤمنلر واهل صلاح اول کونده سعادت وفلاح
بولورلر ومفسدلر اولکونده بدبخت اولورلر نصر ایتدی عجبا بو سویلدیکك
سوزلر واقعه مطابقمیدر سطیح ایتدی بلی (بلی والشفق والغسق والفلق)
یعنی کیجه اولنده اولان قزللق وغروب وقتنده اولان سیاهلق وصباح
وقتنده اولان آیدنلق حقیچون سکا دیدیکم سوزلر حق وصدقدر والبته
واقع اولسه کرکدر چون شق کاهن دخی کلدی پادشاهك واقعه سنی
سطیحك تعبیرینه موافق تعبیر ایدوب ایتدی سیف ذی یزن نصکره
حق وعدل اوزره بر رسول مبعوث اولسه کرکدر یمن ملکی انده وانك
قومنده قرار ایدسه کرکدر تا روز فصله دك نصر ایتدی روز فصل ندر
شق ایتدی (یوم یجزی فیه الولاة و یجمع الناس للمیقات) * اما اول
سرورك ظهورندن جن قومنك اخباری متعدد واقع اولمشدر بریسی
ابو عامر راهبك قصه سیدر که ایتدی ماه رجبده شامه کیتدم تاکه اول
یرك کاهنلردن حوادث آتیه وامور کائنه دن خبر معلوم ایدنیم بر کیجه
آی آیدنلق ایدی دوه اوزرنده کیدر ایکن خوابه واردم دوهم یولدن
چیقوب کتمش چون اویاندم کندیمی بر منکر بیابانده بولدم وکندمدن
قورقدم ایراقدن بر قاچ آتش کوزندی اول آتشلر طرفنه روان اولدم
کوردم بر جماعت که بنی آدمه هیچ مشابهتلری یوغیدی اول آتشك
کنارنده اوتوروب ایصنورلرو بر بریله صوت اعلی ایله سوز سویلشورلر
اندامده تویلرم دیکن دیکن اولدی وسوار اولدیغم دوه دخی طوروب
دترمکه باشلدی دوه دن آشغه ایندم اول جماعت نظرمدن غائب
اولدیلر آواز بلند ایله ایتدم بو جماعتك رئیسلرینه صغنورم پس انلردن
درت کشی بکا ظاهر اولدیلرو بکا سلام ویروب قارشومده اوتوردیلر
وانلرك صورتی بغایت قبیح ومهیب ایدی وانلرك بریسی بکا ایتدی
قنغی یردنسن بن ایتدم غسانم شامه کیدرم تا اول یرك کاهنلرندن اخبار
آتیه دن بر نسنه معلوم ایدنیم وانلر دخی اخباری سزدن الورلرو بن
حق جوار یله اول کشی یه تابعمکه بنم مقصودم حاصل ایدوب انك
حقیقت وکنهندن بنی خبردار قیله جمله سی ایچلرندن برینه اشارت

ایدوب ایشته عالمه ایرشدك دیدیلر بن اكا متوجه اولوب مقصودیمی اندن
سؤال ایتدم اول جنی ایتدی سنك كتنك ندر بن ایتدم ابوعامر جنی
ایتدی ای ابوعامر سنك خاطریكی شاد وچشمكی روشن قیلورم
برفرمان طوتوجی كشی ایله بندن طوت برعلمی كه انده هیچ شك یوقدر
و بین ایدرم سحابدن دوكیلن بارانله بیابان خراب بی آبی معمورقیلن
كیمسه یه كه اینجه بلاوسریع السیردوه لری سوره لر بركیشنك قاتنه كه
اول كشی بهادرلرك وعهده وفاقلیجیلرك اعزی اوله وناصحلرك وآمرلرك
یكركی اوله البته آسماندن بركلام نازل اوله كه خلقه ایلك امر ایده
وكج خلق وكرد نكش اولانلرك بورنلرینه مهارانقیاد طاقه وافسانه
سویلیجیلری خاموش قیله ای ابوعامر تحقیقا حق تعالانی غضبه
كتورمشدر خلقك فسق وظلمه مداومتلری وبربرینه معاندتلری و یقین
كلمشدركه دعوت ایده لروقوپاره لرقیاصره واكاسره نی شكست ایدیجی یی
ابوعامر ایدر بن ایتدم عجبا اول عن قریب دعوت ایدوب قوپارلر
دیدیكك كشی برپادشاهمیدر اول جنی ایتدی (كلا بل نبی شراف
كریم واف موطأ الاكناف من بنی هاشم بن عبد مناف) بن ایتدم نسبتی
معلوم ایلدم ممكن میدركه اوصافنی دخی بیان ایده سن جنی ایتدی
بلی پس طوروب اول حضرتك شكل وشمائلنی بیان ایلدی ومهر
نبوتندن نشان و یری وایتدی امی اوله جقدرودین حنیفی آسانلغله
اورتایه كتوره جكدروهركیمكه اكا اقتدا ایده سعادت بوله وای ابو
عامرسكا بوسو یلدیكم سوزلری قوللرم ملائكه ٔ كرامدن اشتمشدرجنی
بوسوزلری سو یلدی وقالقوم یانده اولان اوج رفیقلری ایله نظرمدن
غائب اولدی اول كیجه اول منزلده قالوب علی الصباح یول باشنی
بولدم وهمان اول اراددن دونوب مكانمه كلدم ﴾ ودخی اول سرورك
وجودینه دلالت ایدن منامات صالحه جمله سندن بریسی عبدالمطلبدن
مرو یدركه ایتدی بركون حجرده اویورایدم برواقعهٔ هولناك كوردم
قورقدم اویاندم وقریشك كاهنه سی قاتنه واردم كاهنه بنم متغیر
اولدیغمی كوروب بزم سیدیمزه نه واقع اولدیكه رنك رویی بویله متغیراولدی
عجبا اكا برمكروهمی اصابت ایتدی دیو كیفیت حالمدن سؤال ایلدی
بن ایتدم واقعه مده كوردم صلبمدن برآغاج نابت اولدی واول اغاجك

باشی آسمانه ایریشوب داللری و بوداقلری تمام مشرق ومغربی طوتدی
وانده برنوروارایدیکه یتمش کونشك نورنجه وارایدی وعرب
وعجم اول نوره سجده ایتدیلر ودمبدم اول اغاجك نوری و بیوکلکی
زیاده اولوردی وقریش طائفه سندن برقومی کوردمکه اول اغاجك
داللرینه و بوداقلرینه صارلدیلروقربشدن برقوم دخی اول اغاجی
کسمك دیلدیلرچون اول اغاجه یقین اولدیلر کوردم برجوانیکه هیچ اندن
خوب رووخوشبورك کیمسه کوردیکم یوغیدی کلوب اول قومی منع ایلدی
وانلرك کوزلرینی چیقاروب انلری بر برینه قاتدی الیمی اوزتدمکه اول
نوردن برشعله الام و بونوردن کیم نصیب آلسه کرك دیدم اول جوان
ایتدی بواغاجك دالنه و بوداغنه بایشانلراولرلر پس قورقدم واو یاندم
عبدالمطلب ایدرچون بوواقعه یی کاهنه یه سویلدم کوردمکه کاهنه نك
رنکی متغیراولدی وایتدیکه سنك صلبکدن برکشی کله که اهل مشرق
ومغربه حکومت ایلیه وخلق عالم دوکلی اکا مطیع ومنقاد اوله لر
(عمربن مرة جهنیدن مرویدرکه ایتدی جاهلیت ایامنده قبیلهٔ جهینه دن
کندی قوممدن برجماعتله بیت الله زیارتی قصدی ایله چیقوب مکه یه
کلدیکمزده برکیجه برواقعه کوردمکه بیت کعبه دن برنورساطع وظاهر
اولوب مرتفع ومنتشراولدی شویلکه جبل یثرب اول نورك ضیاسندن
کوروندی اول نوردن برشخصك آوازینی اشتدمکه دیرایدی (انقشعت
الظلم وسطع الضیاء و بعث خاتم الانبیاء) اندنصکره اول نورضیایه
و یلدرامغه باشلدی شویلکه حیره ومدائن شهرلرینك قصرلرینی
وسرایلرینی کوردم و برشخص دیرایدیکه (ظهرالاسلام وکسرت
الاصنام ووصلت الارحام) پس قورقوب او یاندم یارانمه ایتدم قریش
ارالسنده برامرغریب واقع اولسه کرکدر بوواقعه دن انلری خبردار
ایتدم وچون دونوب کندی قبیله مزه واردق برقاچ زماندنصکره بزه
خبرایرشدیکه احمدنام برار پیدا اولدی نبوت دعواسی ایدردیدیلر بنم
بابام جهینه پوتخانه سنك سادنی ایدی بن بوخبری اشتدم درحال
پوتخانه یه واروب پوتی شکست ایتدم و یول تدارکنی کوروب کندیمی
اول سرورك ملازمتنه ایرشدردم وکوردیکم واقعه یی حضورینه عرض
ایتدم اول حضرت ایتدی بن پیغمبر مرسلم جمیع عباده وانلری اسلامه

دعوت ایدرم وانلره حقن دما وصلهٔ ارحام وخدای تعالی یه عبادت
وترك اصنام ایدك دیوامر ایدرم هر کیمکه بنم دعوتمه اجابت ایده
جنت انكدر وهر کیمکه عناد وعصیان کوستره جهنم انك مکانیدرای
عمرو بکا ایمان کتورتا حق تعالی سنی جهنم هولندن امین قیله بن
ایتدم (اشهد ان لااله الاالله وانك رسول الله) ایمان کتوردم حلال
وحرامدن سنك کتوردیکك نسنه لره اکرچه بومعنی اقوامدن چوق
کیمسه لره کوچ کلوروندنصکره اول خبری استماع ایتدیکمده اول
حضرتك حقنده برقاچ بیت دیمشیدم اول بیتلری اکا عرض ایتدمکه
بو بیتلردر (شعر) شهدت بان الله حق وانی ❊ لاآلهة الاحجار اول تارك ❊
وشمرت عن ساقی الازار مهاجرا ❊ اجوب الیك الوعث بعد الدكادك ❊
لاصحب اخیرالناس نفسا ووالدا ❊ رسول ملیك الناس فوق الحبائك ❊
حضرت ایتدی مرحبابك یا عمرو بن مره ❊ التمشنجی فضیلت
اوحضرته معجزات باهرات وکرامات ظاهرات مخصوص قیلنشلردر اهل
حقایق دیمشلردر كه محمد مصطفایه صلی الله تعالی علیه و سلم دوكلی
پیغمبرلرك معجزاتنی ویردیلرودوكلیسندن ایلروكچوردیلر اکرنوحه
سفینه یی کرامت بیوردیلرایسه كه تاطوفان صوبی اوزره جاری اوله
بزم پیغمبریمزصلی الله علیه وسلمه طاشی مسخرقیلدیلر كه تاصواوزره
روان اولدی وصواوزره سفینه یورتمکدن طاش یورتمك ابلغدر نتكه
روایت اولنمشدركه اول کونكه ابوجهلی ایمانه دعوت بیوردی عکرمه
بکا معجزه کوستر تاسکا ایمان کتورهیم دیدی رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم
قارشوسنده برقدیر یعنی بر کول وارایدیکه صوایله مالامال ایدی واول
کولك اطرافنده طاشلر وارایدی حضرت ایتدی یوری شول
طاش قاتنه وارمحمد سنی دعوت ایتدی دی عکرمه دخی اول
طاش قاتنه واروب سنی محمد دعوت ایدردیدی همان دم اولی طاش
حرکته کلوب اول صونك یوزندن جاری اولدی وکلوب اول
حضرتك قارشوسنده طوردی ومعلومدركه طاشك صواوزرنده
یورومسی اغاجك وتخته نك یورومه سندن اعجبدر واکرابراهیمه آتشی
مسخرقیلدیلرایسه كه انی یاقیوب تأثیرایتمکه قادر اولمادی محمد
مصطفایه صلی الله تعالی علیه وسلم اول مرتبه یی کرامت

ایتدیلر که اول حضرتك الندہ اولان مندیل اول مرتبه یه ایرشدی که اکا آتش تأثیر ایتمدی روایتده کلمشدر که انس بن مالك اول حضرته ضیافت ایلدی وطعامدن صکره اول سرور برخادمه بیوردیکه برکیرلی مندیل کتوردیلر حضرت اول مندیلی آتش یاقدقلری تنوره القا ایلدی صکره آتشدن اول مندیلی چیقاردی اکا بروجهله آتش تأثیر ایتمامشیدی انجق آتش اومندیلك کیرو پاسنی کیدروب پاك قلمشیدی مرویدر که روزقیامتده جهنم آتشنه حق طرفندن خطاب کله که محمدك امرینه مطیع اول انك یاق دید یکنی یاق یاقمه دید یکنی یاقمه واکر موسی علیه السلامه طاشدن صو آقتمق کرامت ایتدیلر ایسه بزم پیغمبریمزه پارمقلرندن صو آقتمق ارزانی طوتدیلر زیرا صحیحه ایرشمشدر که عبدالله بن مسعوددن وجابر بن عبدالله انصاریدن رضی الله تعالی عنهم که حدیبیه غزاسنده خلق صوسزلقدن او حضرته شکایت ایتدیلر حضرت ایتدی کورك بر کیمسه ده برمقدار صووارمیدر یاران آرایوب برمقدار صو بولوب حضرتك نظرینه کتوردیلر حضرت بکا برکاسه طلب ایدوب اول صویی کاسه ایچنه قودی ومبارك النی اول کاسه ایچره قودی پس اول سرورك پارمقلری اراسندن صو قاینمغه باشلدی نتکه بیکاردن قاینایوب چیقاردی اندن صکره ایتدی (حی علی الطهور المبارك والبرکة من الله) وبروایتده حضرت بلاله امر ایتدی تا اول کلماتله بلال ندا ایدوب خلق کلدیلر دوکلیسی اول صودن ایچدیلر وقندیلر وآبدست الدیلر جابردن سؤال ایتدیلر که اول کون سز قاچ نفر کشیلر ایدیکز جابر ایتدی بیك بشیوز کشی ایدك واکر یوز بیك کشی اولایدق ینه اول صوکفایت ایدردی ومقرردر که صوبك اتدن ودریدن چیقوب روان اولمسی طاشدن وطپراقدن چیقوب روان اولمسندن اعجبدر (واکر صالح پیغمبره صخرۀ صمادن ناقۀ عشرا چیقارمغی کرامت ویردیلر ایسه بزم پیغمبریمزه صلی الله تعالی علیه وسلم بو معجزه یی ارزانی طوتدیلر که دعا ایلدی تا بردوه نك اورکوچندن برخرما اغاجی بتوب فی الحال میوه ویردی واومجلسده حاضر اولنلر اول میوه دن یدیلر پس انلردن هر کیمکه علم اللهده ایمانی مقرر ایدی اول نخله نك خرماسی انك مذاقنه بغایت لذیذ ایدی وهر کیمکه کافر ایدی انك اغزنده اول خرما

طاش اولدی (و بریسی دخی اولدر که صالحك ناقه سی صالحه سوز سو یلدی و بزم پیغمبریمزه صلی الله تعالی علیه وسلم دوه تکرار تکرار سوز سویلدی اول جمله دن بریسی اولدر که اخبارده وارد اولمشدر که اول سرور برسفرده ایدی ناکاه بردوه اکا یقین واروب ایتدی یارسول الله بنم صاحبم بوقدر زماندنبرو بنی استعمال ایلدی تایپر اولدم شمدی یکیجالده بنی بوغازلمق استرکاوب سکا صغندم تابنی خلاص قیله سن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول دوه نك صاحبنه آدم کوندروب حضورینه کتوردی و بودوه یی بکا باغشله دیدی اول کشی دخی جاننه منت بیلوب اول دوه یی حضرته باغشلدی حضرت اول دوه یی تسییب یعنی آزاد ایلدی (واکرسلیمان علیه السلامه بادی مسخر قیلدیلر ایسه که صباح واخشامده انك تختنی برآیلق یوله کتورر ایدی نتکم قرأنده بیورلمشدر (غدوها شهر ورواحها شهر) اول سروره براق ارزانی قیلدیلر که کیجه نك برمقدارنده انی یدی قات آسمانه چیقاروب کیرو کتوردی (واکرعیسا علیه السلامه احیاء اموات وابراء اکمه وابرص عطا بیوردیلر ایسه بزم پیغمبریمزه دخی زهرلو اوغلاق پریانی دری قیلدیلرتا اول حضرته (لاتأکل منی فانی مسموم) دیدی مرویدرکه معاذ ابن عفرا بر عورت المشیدی اول عورته ایتدیلر معاذك پهلوسنده برص زحمتی واردر اول عورته اندن کراهت کلوب معاذ ایله زفاف ایتمدی معاذ طبیب حاذق یعنی پیغمبر صادق قاتنه کلوب صورت حالنی اولحضرته عرض ایلدی حضرت بیوردی تا معاذ پهلوسنی آچدی وحضرت النه برچوماق الوب برص اولان محلنی اول چوماغله مسح ایلدی فی الحال برصی زائل اولدی (وایدرلرکه برعوت حضرت قاتنه کلوب برطولم یاغ و برمقدار قروت یعنی پکسماط هدیه کتوردی وانك یاننده برقزی وارایدی که انادن کوزسز طوغمشیدی اول قزك کوزلری ایواولمغی التماس ایلدی حضرت مبارك الیله انك کوزلرینی صغادی فی الحال اول قزك نور بصری یرینه کلدی و بونوعده اول سروردن چوق معجزه واقع اولمشدرنتکم عن قریب معلوم اولور و بعض علما اول سروردن بیك معجزه و برجماعت دخی اوچ بیك معجزه ظهوره کلدی دیمشلردر و بوکتابده معجزات وغلامات نبوتدن چوق معجزه لر

وعلامتلر اول سرورك ولادت و بعثت وهجرتی سنه لرینك وقایعی ضمننده تحریر و بیان اولنمشدر وشمدیکیحالده اول سید الساداتك معجزات واضحاتندن برمقداری دخی ذکر اولنسه کرکدر انشاءالله تعالی

﴿ معجزهٔ اول که اعظم معجزاتیدر قرآندر چون موسی علیه السلامك زمانه سی خلقی ارالرنده سحر غالب ایدی پس انك معجزه سی انلرك سحرلرینی رد ایچون اول جنسدن ایدی دریایی شق ایتمك کبی وقبطیلرك صویی قان اولمق کبی ودخی عصاسی حیه یه منقلب اولمق کبی وانك امثالی نسنه لر کبی وعیسی علیه السلامك زمانه سی خلقی ارالرنده علم طب غالب ایدی انك معجزه سی دخی اول جنسدن اولدی احیاء موتی و ابراء اکمه وابرص کبی وبزم پیغمبریمزك صلی الله تعالی علیه وسلم زماننده چون فصاحت و بلاغت ونظم ونثردن انشاء تراکیب بدیعه قیلمق خلق اراسنده غالب ومعتبر ایدی اول سرورانلره بر کلام کتوردیکه غایت فصاحت ونهایت بلاغتده ایدی وکمال جزالت لفظ ومتانت معناده واطناب وتطویل مملدن خالی واختصار وایجاز مخلدن عاری وصدق وصواب وجهی اوزره اخبار امم سابقه وسیر انبیا ورسلی مشتمل واحوال مستقبله وامور آتیه یی محتوی وغرائب حکم وبدایع کلمی متضمن بر کلام ایدیکه نظم و اسلوب جهتندن اصلا وقطعا بر کیمسه نك کلامنه مشابهتی یوغیدی تحریف واختلاف وتناقضدن مصون ومحفوظ اولوب ناقیامتدك بوصفات اوزره باقی قالسه کرکدر و بو امور جهتندن چون (فأتوا بسورة من مثله) صداسی عالمه ولوله صالدی باوجود که قریش قومی معدن فصاحت و بلاغت وکمال مرتبه معاندت اوزره ایدیلر وقرآن انلرك کلامی جنسندن ایدی معارضه یه قادر اولمیوب بالضروره معارضه سپرینی الدن قویوب معارضه دن محاربه وقتاله عدول قیلدیلر و بو معاندده ذریتلرینك اسیر اولدیغنه ومالرینك نهب وتاراج اولدیغنه راضی اولدیلر شویله که انلرك عجزی دوکلی خلق عالمه ظاهر اولدی بعضیلری بیخیالق ایدوب قرآندن سورقصارك مثلنی کتورمك صددنده اولوب رسوای وفضیحت ایله معروف اولدیلر مسیلمهٔ کذاب کبی که بعضی تراکیب مموهه وکلمات مزخرفه کتوردی نتکم ایکنجی بابك اواخرنده ذکری مرور ایلدی وایدرلر که مسیلمهٔ کذاب سوره فیله بوکلماتیله معارضه

ایتمشدر (الفیل ما الفیل وما ادراك ما الفیل له ذنب وثیل وخرطوم طویل وان ذلك من خلق ربنا القلیل) واول سبیله فصحاو بلغانك كولنجی ومسخره‌سی اولدی ﴿ معجزۀ دیكر آیك ایكی پاره اولدیغیدر نتكم صحنه ایرشمشدر امیرالمؤمنین علی بن ابی طالبدن وابن مسعود وابن عباسدن وابن عمر وانس بن مالكدن وحذیفة بن الیمان وجبیر بن مطعمدن رضی الله تعالی عنهم اجمعین كه ایتدیلر مشركلر رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه كلوب جمع اولوب ایتدیلر یا محمد اكر نبوت دعواسنده صادق ایسهك كوكده‌كی آیی ایكی پاره قیل حضرت ایتدی او یله ایدرسم ایمان كتورر میسز انلر ایتدیلر بلی كتوررز پس اول سرورال دعایه قالدروب حق تعالادن دیلك ایلدی و برروایتده مسبحه پارماغی ایله ای جانبنه اشارت ایلدی همان دم آی ایكی پاره اولوب بر پاره سی برنده قالدی و بر پاره سی طاغ آردینه اینوب غائب اولدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ندا ایدردی كه یافلان و یافلان اشهدوا (و برروایت دخی اولدركه آیك برنصفی قعیقعان طاغی اوزره و برنصفی ابوقبیس طاغی اوزره كورندی (و برروایت دخی اولدر كه آی ایكی پاره اولدی شویله‌كه حراطاغنی اول ایكی پاره‌نك اراسندن كوردیلر پس قریش قومی ایتدیلر محمد بزه سحر ایتدی و بعضیلری ایتدیلر محمد بزه سحر ایتدی ایسه د وكلی عالمه سحر ایتمكه قادر دكلدر پس مسافرلردن سؤال ایدك اكر انلر دخی بو نسنه‌یی كوردیلر ایسه بیلك كه محمد صادقدر والا بیلك كه محمد ساحردر چون مكه اطرافندن مسافرلر كلدیلر قریش انلردن بو احوالی سؤال ایتدیلر انلر ایتدیلر فلان كیجه كوردك آی ایكی پاره اولدی قریش ایتدیلر محمد آیه سحر ایتمشدر پس بو آیت نازل اولدی (اقتربت الساعة وانشق القمر وان بروا آیة یعرضوا ویقولوا سحر مستمر ﴿ معجزۀ دیكر منقولدر كه حجة الوداعده اهل یمامه‌دن برطفلی كه اول كون طوغمشیدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم قاتنه ایلتدیلر حضرت ایتدی ای طفل بن كیم اول طفل ایتدی رسول خداسن حضرت ایتدی طوغروسویلدك بارك الله فیك اندنصكره اول طفل تا تكلمی زمانی ایرشنجه سویلمدی واكا مبارك الیمامه دیرلردی ﴿ معجزۀ دیكر ام سلمه وابن عباس وابوسعید خدری وزید بن ارقم رضی الله تعالی عنهم روایت ایتدیلر كه

پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بر صحراده کچوب کیدردی ناکاه
بر شخصك آوازینی اشتدی ایدر ایدی یارسول الله حضرت اطرافنه
باقوب کیمسه کورمدی اندنصکره دقت ایدوب احتیاط بیوردی کوردیکه
بر آهویی یعنی کیکی بر خیمه‌نك کوشه سنه بغلامشلر اول کیك فصیح لسانله
ایتدی یارسول الله بنم قاتمه کل حضرت انك قاتنه واروب حاجتك نه‌دیر
دیدی کیك ایتدی شو طاغده ایکی یاورولرم وار در بنی خلاص ایت
تا واروب انلری امزره‌یم و کیرو سنك قاتکه کله‌یم حضرت ایتدی
کاورمیسن کیك ایتدی حق تعالی بنی عشارك عذابیله معذب قیلسون
اکر کلمز ایسم اول سرور اول آهویی صالیویردی آهو واروب
یاوریلرینی امزروب کیرو کلدی حضرت انی باغلدی وصاحبنك
قاتنه واروب دیلك ایتدیکه اول آهویی آزاد ایده اول کشی اول
آهونك باغنی چوزوب صالیویردی اول کیك سکردوب کیدر ایدی
و (اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) دیر ایدی ❊ معجزهٔ دیکر
ابن عباسدن وعبدالله بن عمردن رضی الله تعالی عنهم روایت ایدرلر که
بر صیاد اعرابی وار ایدی برکون اول اعرابی برکلر صید ایدوب خانه سنه
کوتوردی تا بوغازلیوب بریان ایده اهل وعیالی ایله بیه یولده کلور ایکن
بر جماعته راست کلدی سؤال ایتدیکه بو کوروه نه ایچون جمع اولدیلر جواب
ویردیلر که محمد بن عبدالله نبوت دعواسی ایدر انکیچون خلق انك
اوزرینه جمع اولدیلر اعرابی اول جماعتك اراسندن صوقولوب ایتدی
یا محمد لات وعزی حقیچون بن سکا ایمان کتورمزین تا بو کلر سکا ایمان
کتورمیه واول کلری چیقاروب اول حضرتك اوکنه آتدی کلر قاچق
بولوی طوتدی حضرت ایتدی (ایها الضب اقبل) کلر کیرودوندی
حضرت ایتدی (یاضب) کلر اسان عربیٔ فصیحله (لبیك وسعدیك)
دیدی شویلکه حاضر اولنلر اشیدوب تمام فهم ایتدیلر حضرت ایتدی
کیمه طپارسن کلر ایتدی اول خدایه طپارمکه انك عرشی آسمانده‌در
وانك سلطنتی یرده دروسبیلی دریاده درورحمتی جنده درو عذاب
وعقابی جهنمده در حضرت ایتدی بن کیمم کلر ایتدی رب العالمینك
رسولیسن و پیغمبرلرك خاتمیسن فوز وفلاح بولورسنی تصدیق ایدنلر
وخاسر وزیانکار قالورسنی تکذیب ایدنلر اعرابی چون کلردن بو کلماتی

اشتدی متحیراولدی وایتدی هیچ بومعاینه دنصکره برنشانه دخی طلب ایتمزین (اشهدان لااله الاالله وحده لاشریك له واشهدانك عبده ورسوله) و بوشهادتده ایچم طاشیه وسرم علانیته موافقدرخدا حقیچون یارسول الله بنم قاتمده وجه ارضده بوندن اقدم بکاسندن ابغض برکیمسه یوغیدی شمدیکیحالده سنی کوزمدن وقولاغمدن وانامدن و بابامدن واهل واولادمدن زیاده سورم دیدی اول حضرت ایتدی (الحمدلله الذی هدانی) (و برروایت دخی اولدرکه اول اعرابی حضرتك رسالتنی اقرارایتدکدنصکره بوشعری اوقودی (شعر) الایارسول الله انك صادق * فبورکت مهدیافبورکت هادیا * شرعت لنادین الحنیفة بعدما * عبدنا کامثال الحمیر الطواغیا * فیاخیرمدعو ویاخیرمرسل * الی الجن ثم الانس لبیك داعیا * اتیت ببرهان من الله واضح * فاصبحت فینا صادق القول راعیا * فبورکت فی الاحوال حیا ومیتا * وبورکت مولودا و بورکت ناشیا * اندنصکره حضرت یارانه خطاب ایدوب بواعرابی یه قرآن تعلیم ایدك دیدی * معجزهٔ دیکر عقیل بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه ایتدی برسفرده اول حضرته رفیق اولمشیدم ایکی فرسنك مسافه ده اوحضرتدن برقاچ معجزه کوردم (برسی اول ایدیکه صوصادم هیچ صویم یوغیدی اول حضرتك قاتنه واروب ایتدم یارسول الله صوسزلق بکاغالب اولدی حضرت ایتدی شوطاغه وارواندن صواسته پس اول حضرتك بیوردیغی کبی ایتدم اول طاغ اسانه کلوب ایتدی وار پیغمبره سویله حق تعالینك کلامندن اتقوا النارالتی وقودها الناس والحجارة) آیتنی معلوم ایدینلیدنبروخدانك خوفندن اولقدراغلادمکه بنده صوقالمادی (ایکنجیسی اول ایدیکه اول سروراول یولده دیلدیکه قضای حاجت ایده وخلقك نظرندن کندوبی مستورایده جك بر پناه دخی یوغیدی واول صحراده برقاچ اغاجلروارایدی حضرت انلره خطاب ایدوب ایتدی (استرونی) همانده اول اغاجلر بر یره کلوب قبه مثالی اولدیلر حضرت انك ایچنه کیروب قضاء حاجت ایلدی (اوچنجیسی اول ایدیکه برموضعه ایرشدك آنده بردوه چوکوب طورردی اول دوه حضرتی کوردکده قالقوب حضرتك قاتنه کلدی وطفللر باباسنه واناسنه تضرع ایدرکبی اول حضرته تضرع

وزاری ایلدی حضرت اینتدی شکایتك نه در اول دوه اینتدی یارسول الله بنم قومم یاتسونماز بنی قتلدن یاتوب او یورلرو بن قورقارمکه حق تعالی انلره عذاب ایده اول سروراول قومی کتورد وب اول فعلدن نهی بیوردی ❊ معجزهٔ دیگر مروی در که بر کیك برقوردن قاچدی قورد دخی آردینه دوشدی کیك حرمه داخل اواوب قورد باقارایدی وقورد حرمك طشره سنده طورر ایدی ابوسفیان بن حرب ومخرمة ابن نوفل بوحالی مشاهده ایدوب تعجب ایلدیلرقورد اینتدی بوحالدن تعجب می ایدرسز وحال بوکه سزك حالکز بزم حالمزدن عجب ترکدرز یرا محمد سزی توحید وایمانه دعوت ایدرسزا کا اجابت اینمیوب سوزینه ایناتمزسکزوخدا حقیچون هیچ بر یکزانك مثلنی کورمامشدروهیچ برقولاق انك مثلنك وصفنی اشتمامشدر ابوسفیان ومخرمه نك تعجبلری دخی زیاده اواوب غایت حسدلرندن بوصورت احوالی هیچ کیمسه یه اظهار ایتمدیلر تادولت اسلامه ایرشدکارنده نصکره سویلدیلر ❊ معجزهٔ دیگر سعید ابن زید رضی تعالی عنه روایت ایدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکرصدیق وعمرفاروق وعثمان بن عفان رضی الله تعالی عنهم حراطاغی اوزره ایدی و برروایتده حضرتله بیله اوانلر علی وطلحه وز بیر ایدی پس حراطاغی حرکت ولرزه یه کلدی حضرت اینتدی ای حرا ابسم اولکه تحقیقا سنك اوستکده اولان کیمسه لردکلدر الا یاپیغمبرو یاصدیق ویاشهیددر ❊ معجزهٔ دیگر ابوذر غفاری رضی الله عنه روایت ایدر که پیغمبر صلی الله علیه وسلم برموضعده اوتورردی ابو بکرو عمرو عثمان اوحضرتك یانده ایدیلرحضرت یردن یدی دانه اوفاق طاش پاره لری الدی اول طاشلراول سرورك مبارك النده تسبیح ایدرلردی و برانك تسبیحی صداسنی ایشیدردك بال آروسی ناله سی مثالنده ناله ایدرلردی اندنصکره اوحضرت انلری مبارك النددن یره قودی انلر ساکت اولدیلر اندنصکره ینه النه الوب ابو بکرك النه و یردی اول طاشلر منوال سابق اوزره ینه تسبیح ایتدیلر عمرو عثمانك النه و یردی انلرك النده دخی تسبیح ایلدیلر ابوشکور سالمیکه اکابر علماء حنیفه دندر تمهید نام کتابنده کتورمشدرکه علی دخی اول مجلسده حضرت ایله بیله ایدی حضرت اول طاشلری علینك دخی الهو یردی ینه تسبیح ایدوب (سبحان الله والحمد لله)

دیدیلر اول سرور ابوذره بیوروب سنده نی الیکه ال دیدی ابوذر دخی
اول طاشلری النه الدی لکن ابوذرك الندہ تسبیح ایتمدیلر ابوذر سؤال
ایتدیکه یارسول الله ندندر که بو طاشلر بونلرك الندہ تسبیح ایدوب بنم المده
تسبیح ایتمدی حضرت ایتدی یا اباذر سن دیلرسنکه خلفای راشدین ایله برابر
اوله سن (معجزهٔ دیکر بریدة بن الحصیب رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که
حضرت رسولك قاتنه براعرابی کلوب ایتدی یارسول الله مسلمان اولوب
کلمشمدر بکا بر معجزه کوستر تاکه یقینم زیاده اوله حضرت ایتدی نه نوع
معجزه دیلرسن اعرابی ایتدی بو اغاجی دعوت ایدوب قاتکه کتور حضرت
ایتدی وارایدی بنم اغزمدن اول اغاجه سویله کلسون اعرابی
اول اغاج قاتنه واروب ایتدی رسول خدا سنی استردعوتنه اجابت قیل
همان دم اول اغاج برجانبنه میل ایدوب اول جانبده اولان کوکاریتی
یردن قوپاردی وبرجانبنه دخی دونوب اول طرفده اولان کوکاربنی
دخی قوپاردی ورفتاره کلوب حضرت قاتنه ایرشدی وایتدی (السلام
علیك یارسول الله) اعرابی بو حالی کوروب (حسبی حسبی) یعنی
یتر یتر دیدی اندنصکره اول سرور اول اغاجه امر ایتدی تابتدیکی
یره واروب کالاول قرار ایلدی (معجزهٔ دیکر ابن عباس رضی الله تعالی
عنهما روایت ایدر که برکشی حضرت قاتنه کلوب ایتدی سنك
حق تعالینك پیغمبری اولدیغکی ندن بلیم حضرت ایتدی بو خرما
اغاجنك شودالنی دعوت ایده یم اکر اجابت ایدوب کلورسه بنم رسالتمه
شهادت ایدرمیسن اعرابی ایتدی بلی ایدرم پس اول حضرت
بوداغه کل دیدی اول بوداق یره دوشدی و یردن قالقوب اول حضرت قاتنه
ایرشدی پس اول سرور ینه امر ایتدی اول بوداق ینه مکاننه واردی
﴿ معجزهٔ دیکر مرویدر که طائف غزاسنده برقرا کولق کیجه ده
اول سرور درسنه سوار اولوب کیدردی او یقو غلبه سیله بر سدره
اغاجنك التنه کلدی همان دم اول اغاج ایکی بولنوب حضرت انك
اراسندن سلامتله کچوب کتدی وایدرلر که اول اغاج ایکی بولك اولدیغی
حالده قالدی واکا سدرة النبی دیرلر ﴿ معجزهٔ دیکر جابر بن عبدالله
انصاریدن رضی الله تعالی عنهما مرویدر که ایتدی خندق قازمقده
رسول خدا ایله صلی الله تعالی علیه وسلم ایش ایشلر ایدك برکون اول
سرورك مبارك بشره سنده آچلق اثری مشاهده ایلدم ومنزلمده برسموز

اوغلاغم وارایدی خاتونمه ایتدم برصاع ارپه اوکودوب بوغوروب اتمك بیشوربندخی قالقوب اول اوغلاغی بوغازلدم و بیشودم واخشامه یقنکه اول سرور خندق ایشندن چیقوب استراحته مشغول اولمشیدی قاتنه واروب ایتدم یارسول الله ازاجق طعام ترتیب ایلدم دیلرم برقاج نفر کشیلر یله قدم رنجیده بیوره سن حضرت ایتدی طعامك نه مقدارنسنه در بن دخی طعامك مقداربنی اولحضرته بلدردم حضرت ایتدی (کثیر طیب) وارخاتونکه سویله تابز وارنجه اول اوغلاق چوملکنی اوجاقدن ایندرمسون وخمیری تنوره قومسون اندنصکره دونوب اصحابه ایتدی (یااهل الخندق ان جابرا صنع لکم سورا فحیهلا بکم) پس واروب خاتونمه ایتدم وای سکاکه حضرت تمام اهل خندق ایله کلیورلرخاتونم ایتدی اول حضرت طعامك نه مقدارایدیکنی سکاسؤال ایتدیمی بن ایتدم بلی ایتدی خاتونم ایتدی غم یمه خدا ورسولی اعلمدر چون حضرت خانه مزه تشریف بیوردی خلقه ایتدی کلك داخل اولك ولکن ازدحام ایتمك پس چوملك وخمیرباشنه واروب مبارك اغزی یارندن هر برینه القا ایلدی واوزرلرینه برکت دعاسی اوقودی وچون اتمکی کسوب تنوره قودق و پشدی مبارك الیله اتمکی تنوردن چیقاردی وکاسه ده پاره لدی واوزرینه ات وآش دوکدی و خلقی اونراونراونوردی تاطعام یدیلرودویدیلروچون چوملك وتنورباشندن قالقدی بیوردی تاچوملکك وتنورك اغزلرینی اورتك بنه باقی قلان خلقی ایچرو کتوردی تااهل خندقکه بیکه قریب کیمسه ایدیلراول نان وآشدن ییوب طویدیلر چون اول سروربنه چوملك وتنورباشنه کلدی کاکان اول چوملك وتنوراتمك واش ایله طولو ایدی پس ایتدی بیکزوقوکشولره وبرکزکه بوایامده خلق قطلق وآچلقدن حالی دکلردر پس بزدخی اول نان وآشدن کندیمزیدك وغیری قوکشولره کوندردك چون اول سروربزم خانه مزدن چیقوب کتدی طعام دخی دوکندی ﴿ معجزۀ دیکر ﴾ ینه جابر بن عبدالله انصاری روایت ایدرکه بنم پدرم احد جنکنده شهید اولدی واندن چوق بورج قالمشیدی چون خرمادیوشرمك زمانی کلدی بورج صاحبلری کلوب بندن حقلرینی استدیلروتشدیدوتضییق ایلدیلر بن ایتدم جمله باغمك محصولنی سزه و یره یم بربریکزاراسنده

حقلر بکزه کوره قسمت ایدوب الکز وبندن ال چکیکز قبول ایتمدیلر
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واروب یاردم طلب ایتدم اول حضرت
دین صاحبلری بنی دعوت ایدوب جابرك باغندن حاصل اولان خرماسنی
الوب بورجلری بکز مقدار نجه اقتسام ایدك ویاخود بورجلرك برمقداری بنی
فرونهاده قیلك دیو التماس بیوردی انلر قبول ایتمدیلر حضرت بکا ایتدی
ور باغکك خرماسندن هرصنفی باشقه باشقه یغین ایت واروب حضرتك
بیوردیغی کبی ایتدم پس حضرت کلدی بورج صاحبلری حضرتی
کورکده بکا زیاده ثقلت ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول
خرما یغنلرینك برینك اطرافنی اوچ کره دوراندی واول یغنك اوزرینه
اوتوردی و بورج صاحبلرینی چاغروب اول یغندن اولچوب هر برینه
ویردی تا جمله پدریمك بورجلری ادا اولندی وغیری یغنلر علی حاله
شویله قالدی و بنم کوزیمه اویله کورندیکه اول سرورك اولچوب داینلره
ویردیکی یغندن کویا برخرما اکسلمامش ایدی (و برروایت دخی اولدرکه
اول یغندن اون اوچ وسق خرما باقی قالدی ﴿ معجزهٔ دیکر مرویدر که
رسول الله صلی تعالی علیه وسلم برقصر قیونك ارقه سنی مبارك الیله
صغادی هماندم اول قیونك ممه لری سودایله طولدی حضرت انك
سودینی صاغوب ایچدی وابوبکر صدیقه دخی ایچردی ﴿ معجزهٔ
دیکر ابوهریره رضی الله تعالی عنه روایت ایدرکه حضرت رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واروب برقاچ خرما ایلتدم وایتدم
یارسول الله بنم خرمامك اوزرینه برکت دعاسی قیل اول حضرت
اول خرمالری مبارك النه الوب دعا ایلدی وایتدی آل بوخرمالری
طغارجغیکه قو وهرکاه که خرما حاجتك اوله اول طغارجقدن چیقار
واول طغارجغك خرماسنی یره دوکمه واروب حضرت بیوردیغی کبی
ایلدم خداحقیچون حضرت حیاتده اولدقچه اول خرمادن یر ایدم
ومهمانلریمه ییدیرر ایدم واول سرور دنصکره ابوبکر وعمر وعثمان
زمانلرنده دخی اول خرمادن یر ایدم وخلقه یدیرر ایدم تا عثمان شهید
اولندیغی کونکه بنم خانه می غارت ایتدیلر اول طغارجغی دخی الوب
کتدیلر وابوهریره اول بابده دیمشدر (شعر) للناس هم ولی الیوم همان ✽
✽ هم الجراب وقتل الشیخ عثمان ﴿ معجزهٔ دیکر عمر بن الخطاب

رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که اصحاب رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم تبوك غزاسنده زاد وزواده قلتنده اولحضرتدن دستور
دیلدیلرکه دوه لرینی بوغازلیوب یه لر حضرت اجازت ویرمدی وایتدی
زاد وزواده دن سزلرده باقی قلانلری بنم قاتمه کتورك پس نطعلر
دوشه دیلر وخلق کندیلرده باقی قلان زادی کتوروب اول نطع اوزرینه
دوکدیلر انك اوزرینه برکت دعاسی اوقودی اول زاد وزواده دن خلق
اولقدر یدیلرکه طویدیلرو باقی قالانینی طغارجقلرینه طولدردیلر
❊ معجزهٔ دیگر ابوهریره رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه برکاسه ثرید کتوردیلر اول سرور اهل صفه یی
طلب ایلدی بن دخی بیورن یوجلدم تا حضرت بنی دخی چاغره دیو
انتظارده ایدم ارباب صفه قالقوب اول ثریدی یدیلر کاسه ایچنده ثرید
قالمادی الا اطرافنده برمقدار بولاشغی قالدی حضرت اول کاسه یی
مبارك پارمقلری ایله صیروب برلقمه طعام جمع ایلدی و بکا اسم خدا ایله
شو لقمه یی یی دیدی خدا حقیچون اندن اولقدر یدمکه تمام طویدم
❊ معجزهٔ دیگر بونی دخی ابوهریره رضی الله تعالی عنه روایت
ایدر بغایت آچقمشیدم حضرت بکا ملاقی اولوب حالمی بیلدی
وخانه یه کل دیدی پس اول سرورك سعادتخانه سنه واردم کوردمکه
برقدح سود حاضرلمش و بیوردی اهل صفه یی دعوت ایتدم جمله سی
حضورینه کلدیلر اول حضرت اول قدحی انلره ویردی جمله سی
ایچوب طویدیلرو قدحده برمقدار بقیه قالمشیدی بکا ویردی بن دخی
ایچدم اولقدر ایچدمکه بدنمده بوش یر قالمادی اندنصکره باقی قلان
سودی اول حضرت کندیسی ایچدی ❊ معجزهٔ دیگر انس بن مالك
رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که حضرت صلی الله علیه وسلم بنم قولتقمه
برقاج اتمك فضوله سی ویردی واول فضوله لردن یتمش کشینك قارنی طویوردی
واول اتمکلر هنوز قولتقمده باقی ایدی ❊ معجزهٔ دیگر مرویدر که پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم عمر بن خطابه امر ایدوب ازاجق خرما ایله دردیوز شترسوار
لشکره زواده ترتیب ایتدردی پس دردیوز لشکر اول ازاجق خرمایی آزق
ایدندیلر اول خرما نه یرنده طورردی کویا انندن برخرما اکسك اولمامش

كبي ايدى ﴿ معجزهٔ ديكر جابر بن سمره روايت ايدركه اوحضرت بيوردىكه سز مملكت كسرى وقيصرى فتح ايدوب انلرك دفينه وخزينه لرينى قسمت ايده جكزكر كدر فى الواقع حضرتك ديدىكى كبى اولدى ﴿ معجزهٔ ديكر ابوهريره دن روايت اولنور كه سفرلرك برنده اوحضرتله رفيق ايدم قزمان نام بركيمسه بزمله بيله ايدى واسلام دعوى ايدردى حضرت بيورديكه تحقيقا اول يعنى قزمان اهل جهنمدر چون جنك وقتى اولدى اول كشى بزدن يكركجنك ايدوب دين دشمنلرى ايله مقاتلهٔ عظيم ايلدى كفاردن هرقنغيسنه حمله قيلسه اكا قليج ايرشدرردى يا قتل ايدردى يا خود زخم اورردى اصحاب ايتديلر بوكون قزمانك ايتدىكى ايشلرى هيچ كيمسه ايتمدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم بنه بيورديكه قزمان اهل جهنمدر ياران تعجب ايتديلر اصحابدن برشخص ايتدى انك كيفيت حالنى بيلمك ايچون انك اردينه دوشوب ملازمى اولدم كوردمكه قزمان كندى تيركشندن براوق چيقاروب اول اوقك دمرنيله كنديني اوروب هلاك ايلدى انكيچونكه كندويه برجراحت ايرشمشيدى اول زخمك المنه تحمل ايده ميوب كندو بى هلاك ايتدى بوخبر حضرته ايرشدكده ايتدى (الله اكبر اشهد انى عبدالله ورسوله) و بلاله بيوردى تا الشكرا يچره ندا ايلديكه مسلمان اولميان جنته كيرمز (وان الله ليؤيد هذا الدين بالرجل الفاجر ﴿ معجزهٔ ديكر ابوموسى الاشعريدن رضى الله تعالى عنه مرويدركه ايتدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ايله مدينه باغچه لرندن برباغچه ده ايدم بركشى كلوب باغچه قپوسنى قاقدى اول حضرت بكا ايتدى وارقپويى آچ واول كشى يه جنتله مژده ايت قپويه كلوب كوردم ابوبكردرا كا جنتله مژده ايتدم اندنصكره برى دخى كلوب قپويى قاقدى حضرت ايتدى قپويى آچ واكا دخى جنتله مژده ايت قپويه كلوب آچدم كوردمكه عمردرا كا دخى جنتله مژده ايتدم برلحظه دنصكره بريسى دخى كلوب قاپويى قاقدى واول سرور طيانمش ياتورايدى اوتوروب ايتدى وار قپويى آچ واكا جنتله مژده ايت بربلا مقابله سنده كه اكا ايرشه جكدر قپويه كلدم كوردمكه عثماندر قپويى آچوب اكا كندويه ايرشه جك بلا مقابله سنده جنت ايله مژده ايتدم عثمان ايتدى الله المستعان وحضرتك

اول کلامی عثمانك شهادتنه اشارت ایدی ❊ معجزهٔ دیگر ابوهریره‌دن
رضی الله تعالی عنه مرویدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردی قیامت قوپمزتا اول زمانه کلنجکه سز مقاتله ایدرسز برقومله که
انلرك نعالی قیلدروتا اول زمانه دك که سز مقاتله ایدرسز ترك قومی
ایله که انلرك کوزلری تنك و یوزلری قزلدرو بورنلری یصیدروانلرك یوزلری
کویا قالقانلردر که کوندن غلاف ایچنده در ❊ معجزهٔ دیگر ابن عباس
رضی الله تعالی عنهما اویله روایت ایدرکه پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم کعبه یی طواف ایدر ایکن ابوسفیانه قاوشدی وایتدی ای
ابا سفیان سنکله عورتك هند ما بیننده شویله شویله سوزلر واقع اولدی
ابوسفیان کندی کندی یه ایتدی هند بنم سرمی فاش ایتمش خدا
حقیچون خانه مه واروب اکا شویله شویله ایده یم حضرت چون
طوافدن فارغ اولدی ابوسفیان قاتنه واروب ایتدی یا اباالسفیان هنده
جوروظلم ایتمکه که اول هیچ سنك سرکدن برنسنه فاش ایتمامشدر
ابوسفیان ایتدی بن شهادت ایدر بن سن حق تعالینك رسولیسنکه
بنم ضمیروسرمه واقف اولدك ❊ معجزهٔ دیگر عایشهٔ صدیقه رضی الله
عنها روایت ایدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنی کوندردیکه
تزوج مراد بیوردیغی برخاتونی واروب کورم پس اول خاتونی واروب
کوردم وکیرو حضرت قاتنه کلدم وایتدم یارسول الله ایشه یارر برنسنه
کورمدم حضرت ایتدی تحقیق بودرکه انك یوزنده بربك کوردك که
انك جسدندن سنك طرلرك حرکته کلدی حضرتدن چون بوسوزی
ایشتدم انصافه کاوب ایتدم یارسول الله کیدرکه سندن برنسنه اخفا
ایده بیله ❊ معجزهٔ دیگر ابونوفل روایت ایدرکه چون حجاج
عبدالله بن زبیری قتل ایلدی انك باشنی والده سی اسمابنت ابوبکر قاتنه
کوندردی اسما حجاجه خبر کوندروب ایتدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردیکه قبیلهٔ ثقیفدن برکذاب و برقان دوکوجی کشی پیدا
اولسه کرکدر هله کذابی کوردك اما کمان ایتمزبن که قان دوکوجی سندن
غیری برکیمسه اوله (علما ایتدیلر که کذابدن مراد مختار بن ابی عبید
ثقفیدر ❊ معجزهٔ دیگر عبدالرحمن بن خلاد انصاری روایت ایدرکه
برخاتون وارایدی آدینه امورقه بنت عبدالله بن الحارث دیرلردی

پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم هفته ده بر کره انك خانه سنه واررایدی حضرت بر کون بر غزایه کتمکیچون مدینه دن طشره چیقدی ام ورقه اول حضرت قاتنه واروب ایتدی یارسول الله بکادستورو یرمیسن تا بن دخی بو غزایه بیله کیدوب سنك لشکریکك خسته لرینه ومجروحلرینه تیمار ایدم وشاید که حق تعالی بکا شهادت نصیب ایده حضرت ایتدی سن مدینه ده ساکن اولکه حق تعالی سکا شهادت مرتبه سی ویرسه کرکدر (روایتده کتورمشلردر که ام ورقه بر قول و بر جاریه مدبر ایتمشیدی انلر آزاد اقلر بنی تعجیل ایتسدکاری ایچون عمر بن خطابك خلافتی زماننده انی قتل ایدوب قاچدیلر بو خبر عمره ایرشدکده ایتدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ام ورقه نك زیارتنه کتدکده اصحابه ایتمشیدیکه کلك سزك ایله شهیده نك زیارتنه کیده لم وعمر بیوردی تا اول قولی وجاریه یی بولدیلر و بردار ایلدیلر ❊ معجزهٔ دیکر ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه روایت اولنور که ایتدی پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتدمکه بیوردی بنم امتمك هلاکی قریش یکیدلرندن بر جماعتك النده اولسه کرکدر ابو هریره ایدر که اکر مراد ایدنسم انلری اسم ورسم وقبیله سیله تعیین ایدوب بنی فلان و بنی فلان در ایدم علما دیمشلردر که مراد بنی حرب و بنی امیه در ❊ معجزهٔ دیکر انس ابن مالك رضی تعالی عنه روایت ایدر که چون (یا ایها الذین آمنوا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی ولا تجهروا له بالقول کجهر بعضکم لبعض ان تحبط اعمالکم وانتم لا تشعرون) آیت کریمه سی نازل اولدی ثابت بن قیس بن شماسکه خطیب بلند آواز ایدی خانه سنده وحدت وانزوا اختیار ایدوب پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم مجلسی ملازمته کلمدی حضرت انك حالندن تفحص ایدوب ایتدی عجبا ثابت خسته می اوله که بر قاج کوندر کورنمز اولدی سعد بن عباده و برروایتده سعد بن معاذ ایتدی یارسول الله ثابت بنم قرکشومدر وانك خسته لکی بنم معلومم دکلدر پس سعد ثابتك خانه سنه واردیکه تا اندن خبر اله کوردیکه ثابت خانه سنك بر کوشه سنده اوتورمش باش اشاغه ایلمش سعد انك حالنی صوردقده ثابت ایتدی بنم حالم مشکلدر که بن صوتمی رسولك صوتی اوزره رفع ایدم وعملم حبط اوله اهل جهنمدن اولم سعد کیروکلوب ثابتك

حال وعقالنى اولحضرته اعلام ايلدى حضرت ايتدى يورى واراكا ايتكه (اما ترضى ان تعيش سعيدا وتقتل شهيدا وتدخل الجنة حميدا) صحتنه ارشمشدركه ثابت حضرتندنصكره حرب يمامه ده شهيد اولدى

﴿ معجزهٔ ديكر ابوذرغفارى رضى الله تعالى عنه روايت ايدركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى تيز اوله كه مصر مملكتنى فتح ايده سز واول مملكت برمملكتدركه انك قومى ارا سنده قيراط لفظى پك مستعملدر ايمدى كركدركه اول ديارى فتح ايتديككزده انلره ايلك واحسان ايده سز زيرا سزكله انلرك اراسنده برعهد وقرابت وارد روحضرتك بوسوزى حضرت اسمعيلك اناسى هاجرو كندى ام ولدى ماريه نك قبط قومندن اولدقلرينه اشارتدر واى اباذر چون كوره سن ايكى كشى بركربچ مقدارى يردن اوتورى بربريله خصومت ايدرلر اول دياردن چيق كيت ابوذرايدر مصر فتحندن صكره كوردم عبدالرحمن بن شرجيل قرنداشى ربيعه ايله بركربچ مقدارى يردن اوتورى خصومت ايتديلرتكه اولحضرت بيورمشدى همانهدم اول ارادن چيقوب كتدم ﴿ معجزهٔ ديكرانس بن مالك رضى الله عنه روايت ايدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عبادة بن صامتك زوجه سى ام حرام بنت ملحانك خانه سنه كاوب انده قوشلق اويقوسى او يودى وايدرلركه ام حرام اولحضرتك رضاعا خاله سى ايدى بركون حضرت ينه ام حرامك منزلنه كلدى ام حرام دخى طعام ترتيب ايدوب اول سروره ضيافت ايلدى اندنصكره اول حضرت خوابه واردى برمقدار او يودقدنصكره قالقوب كولدى ام حرام سؤال ايدوب ايتدى نيه كولدك يارسول الله حضرت ايتدى بكا كوستر ديلركه امتمدن برجماعت درياده كميلره بنوب كفار ايله جنكه كيدرلر اما شويله كورينورلركه كويا هر برى تختنده اوتورر برپادشاهلردر ام حرام ايتدى يارسول الله دعاقيل تابن دخى انلرايله بيله اولام حضرت ايتدى سن انلر ايله بيله سن حضرت ينه او يودى بعده قالقوب ينه كولدى ام حرام ينه سببندن سؤال ايلدى حضرت ينه اولكى جوابى ويردى ام حرام ايتدى يارسول الله دعا قيل تابن دخى انلر ايله بيله اولام حضرت ايتدى سن مقدم كورد يكم كيلرده بيله سن چون ارادن زمان

مرور ایدوب حکومت معاویه‌یه انتقال ایلدی معاویه روم کفاری غزاسنه اشکر کوندردیکه کیلره بنوب کیدەلر ام حرام دخی اول لشکرده ایدی دوه‌یه سوار اولوب سفینه‌یه کیدر ایکن یولده دوه‌دن دوشوب فوت اولادی وانی اول اراده دفن ایتدیلر ﴿ معجزهٔ دیکر حزیم بن اوس بن حارثه روایت ایدر که پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتدم بیوردیکه بکا کوستردیلر بنم امتم حیره ولایتنی فتح ایده‌لر وازد قبیله سندن بقیله نك قزی شیما بر بیاض قاطره بنوب و یوزینه برسیاه مقنعه اورتوب کیدر ایکن مسلمانلره اسیر اوله حزیم ایدر بن ایتدم یارسول الله اکر بن اول سفرده بیله اولور ایسم بیورد یغك اوصاف اوزره اول قز بنم اولسونمی حضرت ایتدی سنك اولسون بعده حضرتك وفاتندن صکره ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه خالد بن ولیدی لشکرایله حیره طرفنه کوندردی حزیم ایدر بن اول اشکرده ایدم ابتدا بزه هجوم ایدن بقیله نك قزی شیما ایدی همان اول هیئت اوزره که اول سرور بیورمشیدی انی طوتدم وخالد بن ولید قاتنه ایلتدم ودعوی ایتدم که رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم بوعورتی بکا باغشلمشیدی خالد بندن شاهد طلب ایلدی عبدالله بن عمر ومحمد بن مسلمه ومحمد ابن بشر کلوب شهادت ایتدیلر پس خالد شیمایی بکا ویردی وشیمانك قرنداشی عبد المسیح شیمانك آردنجه کلوب شیمایی بیك درهمه بندن صاتون آلدی

﴿ معجزهٔ دیکر ابن عباس رضی الله تعالی عنهما روایت ایدرکه چون ابولهب شاننده تبت سوره‌سی نازل اولدی ابولهبك عورتی ام جمیله بنت حرب که ابوسفیانك قز قرنداشی ایدی کلدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه اذا ایلیه ابو بکر الصدیق اول حضرتك قاتنده ایدی چون ابو بکر ایراقدن کوردیکه کلن ام جمیله در حضرته ایتدی یارسول الله بوعورت بغایت بد زباندر قالقوب کتسك واول بی ادبه ملاقی اولمسق نه اولور مبادا که بدسوز سویلیوب سنی ایذا ایده حضرت ایتدی ای ابو بکر اول بنی کورمسه کرکدر پس ام جمیله کلوب ایتدی ای ابو بکر صاحبك بنی هجو ایتمش ابو بکر ایتدی بنم صاحبم هجو وشعر سویلمز ام جمیله ایتدی بن سنی طوغری سوزلو بیلورم دیودوندی کتدی ابو بکر ایتدی یارسول الله‌ مکر ام جمیله سنی کورمدی حضرت ایتدی کورمدی حق

تعالی برملك كوندردی اول ملك قنادی ایله بنی مستور طوتدی
﴿ معجزهٔ دیكر ابوهریره رضی الله تعالی عنه روایت ایدركه بركون ابوجهل صنادید قریشه ایتدی محمد سزك اراكزده یوزینی طپراغه سوررمی یعنی نماز قیلرمی وسجده ایدرمی انلر ایتدیلر بلی اویله ایدر ابوجهل ایتدی لات وعزی حقیچون اكر بن انی او حالده كوره‌ایدم اباغمی اكسه سنه باصوب انك یوزینی یره سوررم پس حضرت نماز قیلرایكن قاتنه كلوب دیلدی كه ناپاك اباغنی اوحضرتك كردن مطهرینه وضع ایده ناكاه قومی ابوجهلی كوردیلر كه حضرتك قاتنه وارمشیكن كیرودوندی والیله برنسنه دن احتراز واتقا ایتمك صورتنی كوستردی اكا ایتدیلر سكانه نسنه واقع اولدی ابوجهل ایتدی بنمله انك اراسنده آتشدن برخندق پیدا اولدی وبرجماعت كورد مكه بنی قنادلر یله دفع ایدرلر بكابرخوف عظیم مستولی اولدی وحضرت كندی اصحابنه ایتدی اكرابوجهل بكا یقین اولیدی ملائكه انك اعضاسنی بربرقاپارلرایدی
﴿ معجزهٔ دیكر ابوامامه رضی الله تعالی عنه روایت ایدركه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم كندی ادیكنی طلب ایتدیكه اباغنه كیه‌چون ادیكك برینی كیدی هنوز برینی دخی كیمدین برقوزغون كلوب اول ادیكی قاپوب آخریره براقدی وانك ایچندن بریلان چیقوب كندی حضرت چون اوحالی مشاهده ایلدی بیوردیكه (من كان یؤمن بالله والیوم الآخر فلایلبس خفیه حتی ینفضهما ﴿ معجزهٔ دیكر هیثم بن عدی باباسندن روایت ایدركه احد حربنده قتادة بن نعمان ظفرینك كوزینه زخم ایرشدی شویله كه كوزی یرندن چیقوب النه كلدی كوزی النده اولدیغی حالده حضرت قاتنه كلوب صورت حالی عرض ایلدی حضرت ایتدی دیلرایسك صبرایده‌سن جنت سنك اولور ودیلر ایسك كوزیكی یرینه قیوب دعاایدم حق تعالی شفا و یرقتاده ایتدی یارسول الله خدا حقیچون جنت برجزای جزیل وعطای جمیلدر ولكن بن عورت محبتنه مبتلا كشیم قورقرمكه عورتلر بنی كوروب یكچشمدر دیه‌لر یارسول الله بنم كوزمی یرینه قو ودعاقیل حق تعالادن بنم ایچون جنت دخی طلب ایدیویر پس حضرت قتاده‌نك كوزینی مبارك النه آلوب اوزرینه اغزی یارندن القا ایدوب یرینه قودی فی الحال قتاده‌نك

كوزی اولکی کبی بینا اولدی و کوز بنك بکرکی اول ایدی ناوفاتی زمانه دك اول کوزی آغریمدی وحق جل وعلادن انکیچون جنت دخی دیلیو یردی (روایت اولنور که قتاده نك اوغلی بر کون عمر بن عبد العزیز مجلسنه داخل اولدی عمر صور دیکه ای یکیت سن کیمسن جوابنده بو بیتلری اوقودی (بیت) انا ابن الذی سالت علی الخد عینه ❊ فردت بکف المصطفی احسن الرد ❊ فعادت کما کانت لاحسن حالها ❊ فیاحسن ماعین و یاحسن ماید ❊ عمر بن عبد العزیز ایتدی (و بمثل هذا فلیتوسل المتوسلون) و بو بیتی اوقودی (بیت) تلك المکارم لاقعبان من لبن ❊ شیبا بماء فعادا بعد ابوالا ❊ ﴿معجزهٔ دیکر ابن عباس رضی الله تعالی عنهما روایت ایدر که بر خاتون چوجغنی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه کتوروب ایتدی یارسول الله تحقیقا بو معصومك بر نوع جنونی واردر که طعام یدیکمز وقتده طوتارو انك اول حالندن بزغایت پریشان حال اولورز حضرت مبارك الـنی اول معصومك سینه سنه سوردی وا کا دعا ایلدی اول معصوم فی الحال استفراغ ایدوب انك قرننـدن سیاه کوپك انیکی مثلاو بر جانور چیقدی واول جانور سکردوب کتدی واول معصوم شفا بولدی ﴿معجزهٔ دیکر مرویدر که ابوطالب خسته اولوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انك عیادتنه واردی ابوطالب ایتدی ای بنم قرنداشم اوغلی دعا ایتکه تانك طاپدیغك پروردکار بکا شفاویره حضرت ایتدی (اللهم اشف عمی اباطالب) ابوطالب فی الحال اول مرضدن شفا بولوب ایتدی یا محمد تحقیق بودر که سنك عبادت ایتدیکك پروردکار سکا اطاعت ایدر حضرت ایتدی ای بنم عمم اکر سن دخی اکا عبادت ایدرایسك سکا دخی اطاعت ایدر ﴿معجزهٔ دیکر یزید بن ابی عبید رضی الله عنه روایت ایدر که سلمة بن اکوعك اینجکنده بر جراحت کوردم سؤال ایتدمکه بوندر سلمه ایتدی بو بر زخم اثریدر که بکا خیبر جنکنده ایرشمشیدی وخلق بندن امیدی قطع ایدوب سلمه هلاك اولدی دیمشلرایدی اوحالده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واردم اوچ نوبت مبارك اغزی یارندن اول یاره اوزرینه القا ایلدی فی الحال صحت بولوب تا بو زمانه دك هیچ اغریمدی ﴿معجزهٔ دیکر ابونهیك ازدی روایت ایدر عمرو بن اخطبدنکه

ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایچمك ایچون بندن صواستدی بندخی اوحضرتك قاتنه برقدح صوایلتدم واول صوك ایچنده برقیل وارایدی اول قیلی الوب قدحی اوحضرته و یردم تاحضرت اوصوی ایچدی وایتدی ای بارخدا انی یعنی عمرو بن اخطبی جمیل وتازه طوت ابونهیك ایدر بن انی کوردیکمده طقسان یاشنده ایدی انك صقالندن برقیل آغارمامشیدی والله اعلم

﴿ فصل رابع سید عالمك اوصاف وشمائلی بیاننده در ﴾

اول اوصاف وشمائلی دخی ایکی قسمه منقسمدر بری صوری وبری معنویکه اول سرورك خلق وخلقندن عبارتدر (اما اول سرورك کیفیت شکل وهیئات واعضا وجوارحندن مخبرومبنی اولان صفات صوریسی بودرکه ارباب سیر واصحاب حدیث وخبر کتب معتبره ده بویله ایراد ایتمشلردرکه اول حضرتك خلقی خلقی کبی معتدل وانك تمام اعضا وجوارحی مزاجنك کمال اعتدالنه دال ایدی قد مبارکی ربعه ایدی یعنی اورته بویلو ایدی ومع ذلك اوزون بویلو کشیلر ایله کتسه بیله انلردن اوزون کورینوردی واوتوردیغی مجلسده اهل مجلسدن بیوکرك ایدی واول سرورك مبارك باشی بیوك ایدی اما بیوك باشلی دکل ایدی ومبارك باشنك قیللری سیاه ایدی اماك قو یرجق و پك صارقق دکل ایدی وسط الحال ایدی وکیسوی مشك بویلری کاهی قولاقلرینك یاروسنه وکاهی قولاقلرینك ممه سنه وکاهی اوموزی باشلرینه ایرردی وکاه اولوردیکه مبارك صاچلرین درت بلوك ایدوب صالیویردی ومبارك النی آچق ایدی وقاشلری بربرینه متصل کورینوردی اما حقیقتده متصل دکل ایدی بلکه ایکی قاشلرینك اراسنده ایکی طمر وارایدی غضبه کلدکده اول طمرلر طولوب ظاهراولوردی ومنور کوزلری عین حسن وجمال ایدی سیاهلغی بغایت سیاه و بیاضی بغایت بیاض ایدی ومبارك کوزینك آغنده وقراسنده قزل طمرلر کورینوردی و بادام کوزلو ایدی وقوه باصره سی برمرتبه ده ایدیکه آیدنلقده نیجه کوررسه قراکولقده دخی اویله کورردی وانك مبارك یکاقلری یوز کوکندن یوکسك دکل ایدی ومبارك بورنی فی الجمله طول وارتفاعدن خالی دکل ایدی وانك اطرافی برنور قابلمش ایدی وانك مبارك یوزینه

با قوب تأمل ایتمین کشی آنی اشم یعنی انفنك استخوانی بغایت طویل ظن ایدردی اماحقیقتده اویله دکلایدی ومبارك اغزی کشاده امابغایت ملیح ایدی واطیف دیشلری بیاض و براق ایدی واوجلری کسکین وایجه ایدی ودیشلرینك ارالغی کشاده ایدی سویلدکجه کویا انلردن نوراقار کوریتورایدی ومبارك یوزی منورومدورایدی اون درت کونلك آی کبی بیلدرار ایدی وانك رویی بغایت آقك آق دکل ایدی بلکه برمقدارقرزللغه مائل ایدی لکن بدنی زیاده بیاض ونورانی ایدی شویله که کویا خام کومشدن دوکلمشیدی ومبارك صفالی چوق ایدی وکردانی یوکسك و بغایت مصفی ایدی کویا کومشدن برصورت و یاخود آهو کردنی ایدی مبارك باغرنلری اراسی جلیل وسینهٔ بی کینه سی یصی وشکم وسینه سی همواروبکسان ایدی وسینهٔ پرسکینه سندن تا کوبکنه وارنجه قیلدن براینجه خط چکلمشیدی وشکم وسینه سنك سائر یرلرنده قیل یوغیدی ومبارك بازوسنده واوموزلرنده وسینه سنك یوکسکلرنده قیل وارایدی واعضاسنك کوکلرینك باشلری بیوك ایدی و بدن مبارکی متماسك یعنی کوشك دکلیدی و بیلکی طویل والی آچق و حریردن یومشق ایدی واول حضرتك اینجکلری اینجه لکدن خالی دکلیدی اللرینك ودخی ایاقلرینك پارمقلری ایری وقالك ایدی ومبارك اوکجه سنك اتی آزایدی وایاغنك التی یردن یوقارولاق ایدی زمینه متصل دکلیدی ومبارك ظهرقدمی دوز و یومشق ایدی وهیچ تکسروشقاقی یوغیدی شویله که اوزرنده صوطورمازدی محصل کلام اول حضرتك جمیع اعضاوجوارحی متناسب وخلقتی تمام ایدی اول سروری وصف ایدنلر (لم ارقبله ولابعده مثله) دیرلردی یعنی اندن اوکدین واندنصکره انك مثلنی کورمدم دیرایدی جابربن سمره دن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه ایتدی برآی آیدنلغی کیجه ده پیغمبری صلی الله تعالی علیه وسلم کوردم مکه برقرمزی حله کیمش اول سرورك صفحهٔ رخسارینه باقدم وآیه باقدم خدا حقیچون بنم قاتمده آیدن کوچك کورندی ابوهریره دن مرویدرکه ایتدی بن رسول اللهدن کوچك رنسنه کورمدم کویا آفتاب انك مبارك جبهه سنده جاری ایدی وربیع بن معوذ اول حضرتك وصفنده دیدی (لورأیته لرأیت الشمس

طالمة) وابن عباس ایدر پیغمبر صلی الله علیه وسلم هرکز کونشه قارشو طورمازایدی الا انك نور کونشك نورینه غلبه کوستریرایدی وهرکز چراغ قارشوسنده اوتورمزدی الا انك نوری چراغك نورینه غلبه ایدردی (ومهر نبوت انك ایکی یاغرنی اراسنده و برروایتده صول یاغرنی اوشتنده ایدی واول مهر برآوج مقداری ات پاره ایدیکه اطرافنده نخود کبی بکلر ظاهر ایدی (و برروایت دخی اولدرکه خاتم نبوت برتفاحه کبی ایدی و برروایت دخی اولدرکه شعرات مجتمعات ایدی یعنی صیق بتمش برقاج قیللر ایدی (و برروایت دخی اولدرکه انك اوزرینه (محمد رسول الله) یازلمشیدی و برروایت دخی اولدرکه اورزنده (توجه فانك منصور) یازلمشیدی لکن بو ایکی روایت ضعیفدر عرق مطهری غایت خوشبوی ایدی ایدی جابر بن سمره رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك النی بنم کوکسمه سوررایدی وانك اللندن برخوش قوقو کلوردیکه کویا طبله عطاردن چیقارمشیدی وائل بن حجر رضی الله تعالی عنه ایدر رسول خدا ایله مصافحه ایتدم اندنصکره برزمان الم درلدکجه الیمدن مسك قوقوسندن خوشتر برقوقو کلوردی وانسك اناسی ام سلیمدن نقلدرکه اول حضرتك عرقنی جمع ایدوب برمقدار بوی خوشله مخلوط قیلدم اول بوی خوش سائر طیبلردن اطیب اولدی (ابوهریره دن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه ایتدی برکشی قزینی کلین ایتدی کلوب اول سروردن انك تجهیزینه معاونت رجا ایلدی وحضرتك یاننده اکا ویره جك حاضراقده برنسنه بولنمدی اول کشی یه برشیشه کتوردوب مبارك عرقدن اول شیشه یه برمقدار قودی و بیوردیکه قزیکه سویله بونکله تطیب ایتسون پس اوکشی اول سرورك مبارك عرقنی کوتوروب قزی اول عرق مبارکی سورندی اهل مدینه اول خوش قوقویی طویوب اول خانه یه بیت المطیبین دیو آد قودیلر (وانس بن مالك رضی الله تعالی عنه روایت ایدرکه چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه زقاقلرینك برندن کچردی خلق مسك قوقوسنی طویوب حضرتك اول زقاقدن کچدیککنی بیلورلردی

اما اوالحضرتك صفات معنویسیکه انك خلقندن عبارتدر ونفس کریمنك فضائلله متحلی اولوب ورذائلدن مجتنب اولدیغیدرکه

اول سرور برمرتبه یه ایرشمشیدیکه حق تعالی قرآن مجیدده بوخطابی
بیوروب (انك لعلى خلق عظيم) دیمشدر علما ایدرلر که حق تعالی بوآیة
کریمه ده خلق عظیم ایله صفتلدیغی انکیچون ایدیکه اولحضرتده
مکارم اخلاق مجتمع اولمشیدی زیرا حق تعالی سورهٔ انعامده انبیایی
ذکروانلره ثنا ایدوب (اولئك الذين آتيناهم الكتاب والحكم والنبوة)
دیدکدنصکره محمد المصطفایه امرایتمشیدیکه انلرك سیرت وطریقه لرینه
اتباع واقتدا ایده نتکه بیورمشدر (اولئك الذين هدى الله فبهداهم
اقتده) اول انبیادن هر بریسی برخصلت حسنه ایله مخصوص ایدی
نوح شکرایله ابراهیم حلم ایله موسی اخلاص ایله اسمعیل صدق وعد ایله
یعقوب وایوب صبرایله داود اعتذارایله سلیمان تواضع ایله عیسی زهدایله
مخصوص ایدی وچون اولحضرت انلره اقتدا ایله مأمور اولدی پس
انلرك هر برینك خلقلرینی اخذ ایتمکله مکارم اخلاق کندیده مجتمع
اولمشیدی و (انما بعثت لاتمم مكارم الاخلاق) خبر معتبری بو معنایی
مشعردر ابوبکر واسطی ایدر حق تعالی اول سرورك خلقنی عظیم ایله
صفتلدی (لانه جاد بالكونين عن الحق) عایشهٔ صدیقه دن رضی الله
تعالی عنها صوردیلر که حضرت پیغمبرك خلقی نیجه ایدی جواب
ویردیکه اولحضرتك خلقی قرآن ایدی یعنی اوامر ونواهی وآداب
واخلاق که قرآندن معلوم اولور انلرایله عمل ایتمشیدی واول سرورك
حسن خلقی برمرتبه ده ایدیکه یاران وخدمتکارلردن هرگز برکیمسه یی
آزرده خاطر ایتمزدی انس بن مالك رضی الله عنهما ایدر اون ییل
اول سرورك خدمتنی ایتدم سفر وحضرده نکه ایتدم نیچون ایتدك
دیمدی وهرنه که ایتمدم نیچون ایتمدك دیمدی یعنی اکر شرائط خدمتده
برقصور واقع اولسه بنم یوزیمه اوروب نیچون ایتدك ویاخود نیچون
ایتمدك دیمزدی انسك بوسوزدن مرادی ایشته بودر بوخسه مأمورات
ومنهیاتده تفریط وافراط ایدردم دیمك دکلدر عایشه صدیقه رضی الله
عنها ایدر رسول اللهدن کوکجك خولو هیچ برکیمسه بولنمدی هرکیم
اکا چاغرسه لبیك دیو جواب ویردی ویارانیله هر حالده موافقت
ایدردی اکر دنیا کلامی سویلشورلردی اول دخی دنیا کلامی سویلردی
واکر آخرتی اکارلردی اول دخی آخرت کلامی سویلردی واکر

طعام وشراب مذاكره ايدرلردی اول دخی انلره موافقت ايدردی واولحضرتك حضورنده جاهليت ايامنده اولان اموری ذكر ايدوب كولرلر ايدی اولحضرت دخی تبسم ايدردی (روايت اولنور كه بركون پيغمبر صلی الله تعالی عليه وسلم خانه سنه داخل اولدی وخلق انكله برله ايديلر شويله كه خانه طوپطلو اولدی وجرير بن عبد الله بجلی يه رضی الله تعالی عنه اوتوراجق يرقاليوب خانه نك طشره سنده قوری ير اوزرنده اوتوردی حضرت اولحاله واقف اولوب رداء مباركنی دوروب بوكوب جريرك اوزرينه آتدی واول ردانك اوزرينده اوتوردی ديدی جرير اول ردايی آلوب يوزينه وكوزينه سوردی واوپدی (عايشهٔ صديقه دن حجره ده صوردیلر كه پيغمبر صلی الله تعالی عليه وسلم خانه سنده اهل وعيالی اراسنده نه وجه اوزره معامله ايدردی عايشه ايتدی اول حضرت خانه سنده شويله سلوك ايدر ديكه نتكه افراد ناسدن بركيمسه خانه سنده سلوك ايدردی وخانه خدمتلرينه قيام ايدوب اوسپورردی وكندی لباسنی ديكردی ونعلينی عمارردی ودوه يه صوو يردی وقيون صاغردی وخدمتكارك ايشلديكی ايشلرده ياردم ايدردی وخدمتكار ايله طعام يردی وبازاردن لازم اولان نسنه لری خانه يه كندی كتورردی (حسن بن عليدن رضی الله تعالی عنهما ويدركه ايتدی بابام علی مرتضا دن سؤال ايتدمكه پيغمبر صلی الله تعالی عليه وسلم خانه سنده وارد قده نه كونه معامله بيورردی بابام علی مرتضا بكا جواب ويرديكه چون اولحضرت خانه سنه داخل اولوردی اوقاتنی اوچ قسم قيلردی برقسمنده حق تعالی يه عبادت وطاعته مشغول اولوردی وبرقسمنی اهل وعيالنك احوالنی تفقد ايله كچورردی وبرقسمنی دخی مخصوص كندی مهماتی تحصيلنده صرف ايدردی وبعض اوقاتده بوقسمده امتك حالنی اصلاحه مشغول اولوردی وبوقسمده خواص واهل فضله كندويه يول ويروب انلری تحف اسرار وهدايای علومله مخصوص قيلردی تا انلرك وسيله سيله عوام ناس اول اسرار علومدن حصه مند اولورلردی وايدر ايديكه بنم مجلسمده حاضر اولانلر كركدركه بندن استفاده ايتدكلری فوائد معارفی غائبلره ايرشديره لر وياراننه ايدرديكه حاجتلرينی بكا اعلامه وافاده يه قادر اولميان كيمسه لرك حاجتلرينی

بكا بيلدرك تحقيق بودركه هر كيمكه پادشاهلره حاجتلرينى اعلام وافاده يه
قادر اولميان كيمسه لرك حاجتلرينى پادشاهلره ايرشدروب اعلام
وافاده ايلسه حق تعالى روز قيامتده انك قدمنى ثابت قيلر و ياران طالب
علم ومعرفت اولدقلرى حالده اول سرورك قاتنه واررلردى واول حضرتدن
مرادلرنجه تمام استفادهٔ علوم وآداب ايتدين مجلسندن چيقوب كتمزلردى
وغيريلره دخى اول تحصيل ايتدكلرى علم وادبى تعليم ايدرلردى (حسين
ابن على رضى الله تعالى عنهما ايدر پدرمدن سؤال ايتدم كه حضرت
طشره ده اولدبغى زمانده انك احوالى نه نوعله ايدى جواب ويرديكه
لسانى مالا يعنيدن حفظ ايدردى واصحابك خاطرلرينى تأليف وتوفيق
بيورردى وانلرى متنفر قيلمزدى وهر قومك كريمنى عزيز طوتاردى
واول قومك امورينى اكا تفويض بيورردى و خلقدن بساط خلق
وطلاقت وجهنى طى ايتمكسزين انلردن كندوينى حفظ ايدردى
تفقد اصحاب مراسمنى يرينه كتوروب انلرك حالندن تفحص وايواكه
تحسين وبرامرايكى تقبيح ايدردى وتفقد اصحاب بيوروب حقدن تجاوز
ايتمزدى وانك قاتنده مقرب اولانلر خلقك يكركى ايديلر وانلرك افضلى
مسلمانلره ايلك صاتمقده زياده اولنلرى ايدى وخلقه مواساة ومعاونتده يكرك
اولان كيمسه نك مرتبه سى اول حضرتك قاتنده عظيم اولوردى امير المؤمنين
حسين رضى الله تعالى عنه ايتدى اول حضرتك مجلسندن سؤال
ايتدم جواب ويرديكه حق تعاليك اسمنى ياد ايتمدكجه مجلسه اوتورمزدى
مجلسدن قالقمزدى وچون برقومك مجلسنه ايرسه مجلسك هر قنغى موضعى
خالى ايسه اوخالى اولان يره اوتورردى و يارانه دخى اول طريقه يى
امر ايدردى ومجلس شريفنده اولانلرك هربرينه نصيبلرينى ويرردى
وهر برينى عزيز ومكرم طوتاردى وبركشى كندى ايله مجالسه وياخود
مفاوضه ايتسه اول كشى مجالسه ومفاوضه يى ترك ايدنجه دك صبر
ايدوب كندى مهمنه مشغول اولمازدى وهر كيمكه اول حضرتدن برحاجت
ديلسه البته انك حاجتنى روا قيلردى وياخود كلمهٔ طيبه ايله انك خاطرينى
تطييب ايدردى واول سرورك مباسطت خلقى تمام خلقه وسعت
ايدردى وانك خلقه شفقتى برمرتبه ده ايديكه كويا جمله نك باباسى ايدى
وحق اجراسنده دوكلى خلق انك قاتنده برابر ايديلر انك مجلسى مجلس

علم وحيا وصبر وامانت ايدى واول مجلسده كيمسه رفع صوت ايدمزدى
وانك مجلسنده كيمسه نك عيب وفحش ومذمتى اولمازدى ومجلسنده اولنلرك
برندن بعض سقطات وزلات واقع اولسه انى كوسترميوب بلكه اخفا
ايدرلرايدى وياران انك مجلسنده بربريله مقام عدلده ايديلر واول
مجلس فضل وتقوى ايله ايدى غيرى نسنه ايله دكليدى بربرلرينه
تواضع ايدوب بيوكلرينه توقير وكوچكلرينه ترحم وغريب اولانلرى
وارباب حاجاتى محافظت ايدرلردى (مرويدركه اول سرورك زهدى
برمرتبه ده ايديكه تمام دنيانك انك نظرى همتنه عرض ايتديلر اكا التفات
ايتمدى ودنيادن رحلت ايتدكده انك زرهى بريهوديده رهن ايدى
اوچكون بربرى اوزرينه اتمكدن قارنى طويمدى وبرروايت دخى
اولدركه ايكى كون بربرى اوزرينه آرپه اتمكندن طويمدى كاه
اولورديكه خاندان نبوتده براى آتش ياقمزدى انجق خرما ايله وصوايله
كچنورلرى وكاه اولورديكه حضرت كيجه دن آج ياتوب ايرتسى كون
صائم اولوردى واكرديليدى حق تعالى اكا اوقدرويره ايديكه هيچ
برفردك خاطرينه خطور ايتمزدى مرويدركه جبرائيل برنوبت اول
سرورك قاتنه كلدى وايتديكه تحقيقا حق تعالى سكا سلام ايدر
وبيورركه ديلرايسك مكه نك بوطاغلرينى سنكيچون آلتون وكومش قيلايم
وسنكله اولوب هرقنده كيدرايسك اول طاغلر سنكله بيله كيده لر اول
سرور جبرائيلدن بوسوزى ايشتدكده باش اشاغى ايدوب برزمان فكر
ايلدى اندنصكره مبارك باشنى قالديروب ايتدى ياجبرائيل (الدنيا دار
من لادار له ومال من لا مال له قد يجمعها من لاعقل له) جبرائيل ايتدى
(ثبتك الله يامحمد بالقول الثابت) وبرحديث شريفده دخى وارداولديكه
بيوردى دنيايه نه ايشم يار بنله دنيانك مثلى بريولجينك مثلى كيدركه ياز
كونلرينك ايسيجقلرنده يولده كيدرايكن براغاج كوررظاهرده اول
اغاجك خوش سايه سى وار پس اول يولجى آتندن اينوب اول اغاجك
سايه سنده برزمان استراحت ايدر اندنصكره آتنه بنوب يولنه كيدر
(اوحضرتك تواضعى برمرتبه ده ايديكه مجلسده اوطورر ايكن مبارك
ديزلرينى اول مجلسده اولان همنشينلرينك ديزلرندن ايلرو كچورمزدى
وراست كلديكنه سلام ويردى وابتدا مصافحه ايدردى واصحاب

حضورنده اياقلرېنى اوزاتمزدى و بركيسه يه برطار ايتمزدى وهرمجلسده كلنه تعظيم واكرام ايدردى وكاه اولوردى كندى يصديغى اوزرينه اوتوردرايدى واصحابى كنيتلريله ذكرايدرى واحب اسماسيله ذكر ايدردى وچاغررايدى و بركيسه نك كلامنى قطع ايتمزدى و بركيسه اول حضرته برحاجت ايچون كلوب اول حضرت نمازده بولنسه نمازى تخفيف ايدوب اول كيسه نك حاجتنى بتورردى اندنصكره ينه نمازه مشغول اولوردى وايدرديكه (لاتطرؤنى كما اطرأت النصارى عيسى ابن مريم) و برحديثده بيورركه (لاتخيرونى على موسى) و بيورمشدركه (من قال انا خير من يونس بن متى فقد كذب) ابن مالك رضى الله تعالى عنه ايدرمدينه طر يقلرندن برطر يقده برعورت اوحضرتك اوكنه كلوب ايتدى يارسول الله تحقيقا بنم سندن برحاجتم واردر حضرت ايتدى مدينه طر يقلرندن هرقنغى طر يقده ديلرايسك اوطور بندخى اوطوروب سنك مهمكه كفايت ايده يم ومدينه كنيزكلرندن برجاريه اوحضرتك اليني طوتوب ايستديكى يره ايلتدى غايت تواضع و بى تكلفليكندن قورى براوزره اوتوررايدى ويatوب او يوردى و بر صاتون المش قولك دعوتنه كيدردى واجابت بيورردى ودردى (اودعيت الى كراع لاجبت واواهدى الى ذراع لقبلت) وكاه اولورديكه اوحضرتى قوروآر په اتمكنه دعوت ايدرلردى اجابت بيورردى (وجود وكرم وسخالرى ومروتلرى برغايتده ايديكه هركز برسائلى دركاهندن محروم كوندرمزدى و برنو بت براعرابى اوحضرتدن برنسنه ديلدى اكا اولقدر قيون و يرديكه ايكى طاغك اراسى قيون ايله طولدى اول اعرابى كندى قومنه واروب ايتدى اى ياران مسلمان اولك كه محمد اولقدر عطا ايدركه اندنصكره فقر قورقوسى اولمازوايدرلركه حنين كونى خلقه اولقدرمال بخش ايتديكه حيران قالديلرواول عطا بعض صناديد قريشك اسلامنه سبب اولدى كندى وكنديلرينه ايتديلر بوقدر عطايى بركيسه ايدركه فقردن قورقيه وحق تعالينك هرحالده كندو يى محتاج قومیوب رزق و يرجكنه واثق اوله وثبوته ايرشمشدركه بركيسه حضرت قاتنه كلوب برنسنه ديلدى حضرت ايتدى شمديكى حالده المده برنسنه يوق لكن هرنه ديلرايسك صاتون ال وقيمتنى بكا

حواله قبل الله برنسنه كيرد كده اول دينى ادا ايدرم عمر بن خطاب اول مجلسده حاضر ايدى ايتدى يارسول الله بوطريقله اول كشى يه برنسنه ويردك وحال بوكه حق تعالى سكا تكليف مالايطاق ايتمامشدى حضرته بوسوز خوش كلمدى اول مجلسده انصاردن بركشى ايتدى (يارسول الله انفق ولاتخش من ذى العرش اقلالا) اول سرور بوسوزدن حظ ايدوب تبسم بيوردى وآثار سرور بشره سنده ظاهر اولوب ايتدى بلى بكا بويله بيورمشلردر (منقولدركه برنوبت حضرتك قاتنه يوزبيك درهم كتورديلر جمله سنى حصير اوزره دوكوب خلقه قسمت ايلدى واول ارادن قالقدقده يدنده بردرهم قالمامشيدى ابوبكر صديق رضى الله تعالى عنه دن مرويدركه ابيدك بو بيتنى (بيت) اخ لى اما كل شىء سألته ❊ فيعطى واما كل ذنب فيغفر ❊ اوقيوب ديرايدى (هكذا كان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم) واول سرورك حلمى برمرتبه ده ايديكه اقارب واجانبدن بوقدر جور واذيت چكرايدى تحمل بيوروب انتقام صددنده اولمازدى بلكه جور واذيتك مقابله سنده انلرك حقنده خيردعا ايدردى عبدالرحمن بن ابزيدن رضى الله عنه مرويدركه ايتدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خلقك زياده حليمى وصابرى ايدى ودوكلى خلقدن زياده كظم غيظ ايدردى انس بن مالك رضى الله تعالى عنه روايت ايدركه بركون اصحابدن برجمله مسجدده اوتورمشيدق ناكاه كوردككه حضرت بربرد نجرانى بى كند ويه ردا ايدوب تشريف بيوردى ودرعقب براعرابى دخى كلوب حضرتك رداسنى طوتدى وشويله چكديكه اول سرورك مبارك اوموزى اعرابينك كوكسنه طوقوندى واول بردك كنارى اولحضرتك مبارك سينه سنه تأثير ايدوب يرايلدى اول حضرت اول اعرابى يه باقدى نظر ايدوب ايتدى (ماشانك) اعرابى ايتدى امر ايتكه بوسنك قاتكده اولان مالدن بكادخى برنسنه ويرهلر حضرت بيوردى تا كا برنسنه ويرديلر وبعض اهل تحقيق ديمشلردركه خلقك جفاسى اول حضرته تأثير ايتمزدى زيرا انك كوكلى وكوزى ناظر حق ايدى وحق جمالنى مطالعه ايدردى (شعر) آنكه جان درروى او خندد چو قند ❊ ازترش رويى خلقش چه كزند ❊ اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم عهده وفا ايتمكى كندى اوزرينه لازم ايدردى وهركز خلف وعداندن واقع

اولمادی ایدرلر که بعثتدن مقدم بر کشی یه بر نسنه صاتمشیدی واول نسنه نك بهاسندن اول کشینك ذمتنده بر مقدار نسنه قالمشیدی واول حضرته دیمش ایدیکه سن بو محلده توقف ایت بن واروب ذمتمده باقی قلان نسنه یی کتوره یم پس اول کشی کیدوب بوما جرایی فراموش ایتدی اوچکوند نصکره خاطرینه کلدی وذمتنده باقی قلان نسنه یی تدارك ایدوب اول محله کلوب حضرته ملاقی اولدقده حضرت ایتدی ای یکت بزی مشقتده قودك بن سنك وعدك ایچون اوچکوند نبرو بو محلده توقف ایدرم (وشجاعت ودلاورلکده اول حضرته کیمسه ایرشه مدی انس بن مالك رضی الله تعالی عنه ایدر (کان رسول الله احسن الناس واشجع الناس واسمح الناس) وعلی بن ابی طالبدن مرویدر که ایتدی جنك کوننده بز اوحضرته صغنور ایدك واول بزم جمله مزدن دشمنه اقرب ایدی وعمران بن حصین روایت ایدر که هر کاه که محاربه ده اعدادن برجماعته ایر یشور ایدك ابتدا دشمنه کیروب ال قویان اول سرور اولوردی وغزوهٔ حنینده ذکر اولنديغی اوزره اول حضرتك وتنها درت بیك دشمنك اوزرینه یوریوب جمله ایلدی وایتدی (انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب) وصحنده ایرشمشدر که برکیجه مدینه یه برخبر کلدیکه اعدادن برجماعت مکمل مسلح اولوب مدینه یی غارت ایتمك قصدیله کلیورلر بوخبردن خلق اراسنه فزع واضطراب دوشدی اوحضرت قلیجنی حمائل قیلوب برچپلاق آتك ارقه سنه سوار اولدی واول آت ابو طلحه نك ایدی اهل مدینه دن اول سبقت ایدوب طشره چیقدی واول خبرك اصلی اولماديغنی تحقیق بیلدکد نصکره کیرو دوندی وکندیدن نصکره مدینه دن چیقان یارانه ایتدی قورقمکز اول خبرك اصلی یوقدر وابو طلحه نك آتی حقنده بیوردی (انه لبحر) ای سریع الجری (واوحضرت حیاده برمرتبه ده ایدیکه راوی اول سرورك حیاسی وصفنده دیمشدر (وکان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اشد حیاء من عذراء فی خدرها) وغایت حیادن برکیمسه دن برمکروه طوتديغی نسنه یی مشاهده ایلسه اوحضرتك یوزنده برتغیر پیدا اولوردی ولکن اول کیمسه نك یوزینه نسنه دیمزدی برنوبت اوحضرتك مجلسنه برکشی کلدی انك اوزرنده برصاری یلق اثری وار ایدی

حضرت اندن منفعل اولوب اول كيمسه مجلسدن قالقوب كتدكدنصكره
يارانته ابتدى اول كيمسه يه سوبلسه كزتا بوصار يلغى كنديدن يويوب
پاك ايتسه نه اولور وسهل بن سعد ساعدى رضى الله تعالى عنه ايدر
(كان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حييا لايسئل شيئا الااعطى)
و پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم اخلاقنده روايت اولنمشدركه انك
خلقى وقلبى خلايقه مهربان وسينه سى منشرح و حق تعالينك
خوفندن دائما كريان وطويل الحزن وعظيم الرجا ودائم الذكر وقليل الاذى
ولين الجانب وكريم الوفا وكاتم السر وامين السماء واوف وحليم وودود
مهربان ايدى وقونق سويجى كريم وحكيم وقائم بامر الله وعهده
وفا قليجى وعبادتده اجتهاد ايديجى وطالب رضاى حق ايدى (وكان
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صوام النهار خاشعا منيبا قوام الليل
خاضعا قريبا راغبا فى الخيرات منصفا رقيبا زاهدا وكان شريف
الهمة لطيف العظة جميل العشرة دليل الادلة حبيب الفقراء طبيب
الاغنياء تقى الاتقياء لبيب الالباب) ايدى اولو لره وقار لرى ايچون
تعظيم ايدردى وكوچيلره شدت افتقارلرى ايچون كندويه يقين قيلردى
ونعمته شكر ايدردى اكرچه اول نعمت قليل ايسه ده وفقرايه ميل ومحبت
كوستردى وآز سويليجى وآز كواوبجى ايدى و وقار وهيبت اسى
وچوق تبسم ايديجى والى آچق و يوزى كولج وطتلو سوزلو وخوش
اوازلو وسخى النفس وقليل التنعم ايدى وكيج غضبه كلوردى وتيز
باريشوردى عقلى متين وسوزى پاكيزه وقليل الملامه وخلائقه چاره
قليجى وعفيف النفس وشبهه لودن وحرامدن اجتناب ايديجى
واطايف الطبع ومبذول السلام ايدى وذات شريفى صفات حميده يى
جمع ايتمشيدى وسمات ذميمه دن بغايت بعيد ايدى درشت خوى وعيب
جوى دكليدى وفريادايديجى ودشنام وير يجى وخفيف وحريص ومال
جمع ايديجى و بخيل ومناع الخير ومكثار وطماع واكول وكسلان وتيز
ملول اوليجى وطعن وضرار ايرشدريجى وحسود وختار وغدار
وجزوع ومتطير ومتكبر ومتجبر وهماز وغماز وخزينه يغيجى وذخيره
قويوجى محتكر ومذمت ايديجى وفخر قليجى دكل ايدى وهيچ بر بد
عادتى يوغيدى صلوات الله وسلامه عليه

بشنجی فصل اول سرورك صلی الله تعالی علیه وسلم عباداتی بیاننده‌در

معلوم اوله كه وفقنی الله واياك پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم نبوتدن
مقدم عبادتی نه كیفیت ایله اولدیغنده طوائف علما اختلاف ایتمشلردر
بعضیلر دیمشلردر كه اول حضرتك عبادتی فكر ایدی و برجماعت دخی
اكا ذاهب اولمشلردر كه عبادتی ذكر ایدی وحضرتك قنغی شریعت
اوزره عامل اولدیغنده دخی علما اختلاف ایتمشلردر عیسی شریعتی ایله‌می
عمل ایدردی یوخسه موسی شریعتی ایله‌می عمل ایدردی یا ابراهیم
ویا نوح ویا آدم طریقی ایله‌می عمل ایدردی ویاخود كندیدن مقدم
كلن انبیانك جمیعسنك شرایعی ایله‌می عمل ایدردی علما بو ذكر
اولنان مذاهبك جمله‌سنه ذاهب اولدیلر ودوكلیسنی دیدیلر و بو اقوالك
دلائیل وتفاصیلی محللرنده بیان اولنمشدر اما نبوت ظهورندن
صكره برقول اولدر كه هرشریعتدن اشق واصعب اولانی
اختیار ایدردی و بر قولده (ان اتبع ملة ابراهیم حنیفا)
آیت كریمه‌سی مقتضاسیله ابراهیمك طریقه‌سی اوزره عمل ایدردی
ارجح اقوال اولدر كه كندی شریعتی ایله عمل ایدردی اول حضرت
حق تعالینك عبادتنده جهدی كاله ایرشدرمشیدی وچونكه
ایماندنصكره افضل عبادت نماز درنماز دخی طهارته موقوفدر پس
انسب اولان اولدركه اول سرورك افتتاح عباداتی اولان
وضونك احوالی وانك مقدماتی بیان اولنه (صحتده ایرشمشدر كه پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم قضای حاجت ایچون مهیا اولنمش برمحله
داخل اولمق دیلسه مبارك پارمغندن یوزكنی چیقارردی واول محله
ابتدا صول ایاغنی باصوب داخل اولوردی و بیورردی (اللهم انی
اعوذبك من الخبث والخبائث)) وچون اومحلدن طشره چیقاردی
ابتدا صاغ ایاغنی باصوب چیقاردی ودیردی (غفرانك) واكر صحراده
قضای حاجت ایتمك دیلسه خلقك نظرندن ایراغ اولوردی شویلكه
كیمسه انی كورمزدی یا بردیوار ایله ویا براغاجله كندوینی مستور طوتاردی
یر یومشاق ایسه قضای حاجته مشغول اولوردی واكر یر پك ایسه
براوجی سوری دموری بیله سنجه كوتوروب اول دمورایله یری قازوب
یومشادردی تابولك رشاشه‌سی صچرامیه ویره یقین اولمدقچه اتكنی

قاندرمزدی واوج طاشله وصوایله استنجا ایدردی وقضای حاجته کتمك مراد ایتدکده بیورردی استنجا طاشلرینی وصوینی حاضر ومهیا ایدرلردی وغالب اوقاتده هرنماز ایچون بروضو ایدردی وکاهیجه برقاچ نمازلری بروضو ایله قیلردی ووضودن مقدم مسواك استعمال ایدردی واوبابده قولا وفعلا زیاده مبالغه قیلردی ومضمضه واستنشاق ایدردی وهرکز مضمضه واستنشاقسز وضو ایتمزدی وبو ایکیسنك کیفیت عملنده حضرتدن برقاچ روایتلر واردر اولمشدرکه برغرفه ایله مضمضه واستنشاق ایدردی وکاه ایکی غرفه ایله وکاه اوج غرفه ایله ایدردی واوج صورتده دخی وصل ایدردی یعنی آوجنه الدیغی صونك نصفنی مضمضه یه ونصف آخرینی استنشاقه صرف بیورردی احادیث صحیحه بومعناده صریحدر وبرضعیف روایت دخی واردرکه برنوبتده مضمضه واستنشاقك اراسنی فصل ایدردی یعنی هربرینه باشقه باشقه صو استعمال ایدردی واستنشاقی صاغ الیله ایدوب استنثاری یعنی سومکرمکی صول الیله ایدردی واکثر اوقاتده اعضای وضوینی اوچکره وباخود ایکی کره یورایدی وبتون باشنی برکره مسح ایدردی وکاهیکه بعض رأسنك مسحیله اکتفا ایدردی ومسح عمامه ایله تکمیل بیورردی وقولاغنك ایچنی صلوات پارمغله وطشنی باش پارمغی ایله مسح ایدردی ومسح رقبه بابنده برحدیث صحیح وارد اولمامشدر وتخلیل لحیه وکاهی تخلیل اصابع ایدردی واو حضرتك پارمغنده خاتم اولسه تحریك ایدردی ووضونك اولنده (بسم الله) وآخرنده (اشهدان لااله الاالله وحده لاشریك له واشهدان محمدا عبده ورسوله اللهم اجعلنی من التوابین واجعلنی من المتطهرین واجعلنی من عبادك الصالحین سبحانك اللهم وبحمدك اشهدان لااله الاانت استغفرك واتوب الیك) دیرایدی وکاهی (اللهم اغفرلی ذنبی ووسع لی فی داری وبارك لی فی رزقی) دیرایدی واحادیث ضعیفه ده وارد اولمشدرکه هرعضوی یودقچه بردعا اوقوردی وانك الننه کیسه ابدست صوینی دوکمزدی مکر نادر واقع اوله وروایت صحیح اولدرکه اعضاء وضوسنی برنسنه ایله قورتمزدی یعنی برثوبله سلمزدی وسلمك ایچون برنسنه حاضرلسه لر المازدی واو حضرتك ابدستی صوینی برمد وغسلی صوینی برصاع ایدی وغسل ووضوده صوینی اسرافدن نهی بیورردی وغسل وقتنده صاغ الیله

صول النك اوزرینه صو دوکردی وایکی اللرین یورایدی اندنصکره
عضو تناسلی یورایدی اندنصکره النی زمینه ویاخود دیواره سوروب
یورایدی اندنصکره مضمضه واستنشاق ایدردی اندنصکره اللرینی یور
ایدی و باشنه صودوکردی وسائر جسد مبارکنی یورایدی واول موضعدن
آخر موضعه نقل ایدوب ایاقلرینی یورایدی وسفرده وحضرده مست
اوزرینه مسح ایدردی ومدت مسح سفرده اوچکون اوج کیجه
وحضرده برکون برکیجه اولمق اوزره تعیین بیوردی وصحیح اولدرکه
مسحی مستك اوزرینه ایدردی ومسح وغسلنده هیچ تکلف یوغیدی
ومستی شرائط مسح اوزره کیمش ایسه مسح ایدردی والا ایاقلرینی یور
ایدی یعنی مخصوص مسح ایچون مست کیمزدی واکرصو اولمیوب شرائط
تیمم متحقق اولدی ایسه تیمم ایدردی ایکی الی ایالرینی زمینه اوروب
یوزینه وایکی اللرینه سوررد ی وایکی ایالرینی ایکی کره زمینه اوردیغی
وقوللرینی درسکارینه دك مسح ایتدیکی صحتنه ارشمشدر واستقبال
قبله وستر عورت وسائر شرائط صحت صلوته اقصی الغایه رعایت بیورردی
وکاهی برجامه ده نمازقیلاردی اما انك ایکی طرفلرینی بربرندن
کچیروب بوینینه اردردی وفریضه نمازلرك وقتلرنده مسجده کلوب
اصحابه امامت ایدردی وتطویل و تخفیفده مقتدیلرك حالنی ملاحظه
ایدردی ومسجده کیردکده مقدم صاغ ایاغنی قورایدی وایدردی
(اعوذ بالله العظیم و بوجهه الکریم وسلطانه القدیم من الشیطان الرجیم)
وبرروایت دخی اولدرکه مسجده کیردکده دیرایدی (بسم الله والحمد لله
اللهم اغفرلی وارحمنی وافتح لی ابواب رحمتك) وچون نمازه قالقسه
ایدی مبارك اللرینی اوموزینه دك وکاهی قولاقلرینه دك
قالدرردی ومبارك اللرینك پارمقلرینی نشر ایدردی و(الله اکبر)
دیرایدی ونمازه داخل اولوردی وتکبیردن مقدم نمازه نیتك کیفیتی
اوحضرتدن مروی اولمامشدر وتکبیر افتتاحدنصکره صاغ النی صول
النك اوزرینه قورایدی اندنصکره استفتاح دعاسنی اوقورایدی واستفتاح
دعاسی برقاچ وجه اوزره روایت اولنمشدر اولکیسی (انی وجهت وجهی
الی آخره) وامام شافعینك مختاری بودر ایکنجیسی (سبحانك اللهم
وبحمدك وتبارك اسمك وتعالی جدك ولا اله غیرك) امام اعظم ابوحنیفهٔ

كوفينك مختاری بودروالتی روایت دخی واردر که انلرك تفصیل وتحقیق الفاظی کتب حدیثده طلب اولنورواستفتاحدنصکره (اعوذ بالله من الشيطان الرجيم) دیرایدی وفاتحة الکتاب اوقوردی وبسمله یی کاه جهرایله وکاه سرایله دیردی بوسببدن علما اختلاف ایتمشلردروفاتحه دنصکره آمین دیرایدی جهریاتده جهرایله وسریاتده سرایله مقتدیلر دخی اوحضرته اقتدا ایدوب آمین دیرلرایدی ونمازده ایکی محلده سکته یه رعایت بیوروردی بریسی تکبیروقرائت بیننده بریسی دخی قراءت فاتحه ایله قراءت سوره بیننده وبرروایت دخی واردرکه قراءت ایله رکوع بیننده دخی بغایت لطیف سکته ایدردی (وصباح نمازنده فاتحه دنصکره التمش آیت مقداری یوز آیته وارنجه برسوره اوقوردی کاه سورهٔ رومی وکاه سورهٔ ق اوقوردی واحیانا صباح نمازنده تخفیف بیورردی اکا دکلوکه فاتحه دنصکره اذازلزلت سوره سنی اوقوردی وسفرده کاهی معوذتین قراءتیله اکتفا ایدردی وجمعه کوننك صباح نمازنده رکعت اولیده الم سجده اوقوردی ورکعت ثانیه ده هل اتی علی الانسان اوقوردی واویله نمازینی کاه طویل ایدردی وکاه رکعت اولی ده الم سجده مقداری سوره اوقوردی ورکعت ثانیه سنده سبح اسم ربك الاعلی ویاسورة البروج ویا واللیل ویااذاالسماء انشقت ویاوالسماء والطارق وانلرك امثالی سوره لراوقوردی وایکندی نمازینی اویله نمازینك نصفی مقداری اوزره قیلردی وکاه دخی تخفیف ایدردی واخشام نمازینی کاهی تطویل ایدردی برحیثیت ایله که ایکی رکعت اولاسنده سورهٔ اعراف اوقوردی وکاه والصفات وکاه حم دخان وکاه سورهٔ طور وکاه والمرسلات وکاه سبح اسم ربك الاعلی وکاه والتین وکاه معوذتین وکاه قصارمفصل اوقوردی ویتسونمازینی ایکندی نمازی قیلدیغنه قریب قیلاردی وکاه والتین سوره سی اوقوردی وصحنه ایرشمشدرکه اول سروره ایتدیلرکه معاذبن جبل قومنه امامت ایدوب یتسونمازنده سورهٔ بقره اوقوراوحضرت زیاده غضبه کلوب ایتدی تحقیقا سزدن بعضیکز تنفیر جماعت ایدیجیسز هرکیم که قومه امامت ایده کرکدرکه نمازی خفیف قیله زیراکه جماعتده نیجه سقیملری ونیجه ضعیفلرونیجه حاجتلولر واردرو برروایت دخی اولدرکه معاذه خطاب ایدوب اوج نوبت

(افتان انت يامعاذ) ديدی وتطويلدن منع وزجرايدوب والشمس مثلاو وسبح اسم ربك الاعلى والليل مثلاو سورەلرغم ايتمكی امر بيوردی وصلوة وتری كاهيكه اوچ ركعت قيلردی ركعت اولىدە سبح اسم ربك الاعلى وثانيدە قل ياايها الكافرون و ثالثدە اخلاص و معوذتين اوقودی وجمعه نمازندە ركعت اولاسندە سورۀ جمعه ثانيەسندە سورۀ منافقين اوقوردی و كاهی سبح اسم ربك الاعلى وهل اتيك حديث الغاشيه اوقوردی وصلوة عيدده سورۀ ق واقتربت اوقوردی وكاه سبح اسم ربك الاعلى وغاشيه اوقوردی وغالب اوقاتدەسورەيی تمام اوقوردی وكاهی اوائل سوره ايله اكتفا بيوردی وهميشه ركعت اولايی ثانيدن تطويل ايدردی وقراءتی ترتيب وترتيل وتجويد ايله اوقوردی وهرآيتك آخرندە وقف ايدردی ومدصوتك وسعتردی وقراءتدن فارغ اولدقدە تكبير ايدردی واللرينی يوقارو قالدروب ركوع ايدردی وايكی الی اياسنی ديزلری اوزرينه قوردی و بلكلرينی پهلوسندن ايراق طوتاردی وارقاسنی دوزطوتوب مبارك باشيله ارقاسنی برابرطوتردی نه الچق ونه يوكسك وركوعدە اوچكره (سبحان ربی العظيم) ديرايدی وكاه اولوردی تسبيح ركوعك اوزرينه زياده ايدوب ديرايدی(سبحانك اللهم وبحمدك اللهم اغفرلی) وچوق واقع اولوردیكه ركوعدە (سبوح قدوس رب الملائكة والروح) ديرايدی وتهجدنمازينك ركوعندە ديرايدی (اللهم لك ركعت وبك آمنت وعليك توكلت ولك اسلمت خشع لك سمعی و بصری ومخی وعظمی وعصبی) وركوعدن باشنی قالدردقدە اللرينی يوقارو كتورروب (سمع الله لمن حمده) ديرايدی وطغروطورردی وكاه اولورديكه (ربناولك الحمد) وكاه (اللهم ربنالك الحمد) ديرايدی وغالبا بوركنی برركوع مقداری تطويل ايدردی واول ركنده اوقوديغی ادعيه كتب حديثده مصرحدر وسجودە ايندكدە اللرين قالدرمزدی يره مقدم ديزلرين قوردی اندنصكره اللرين قوردی اندنصكره آلننی و بورننی قوردی وهركز كورلمامه سی اوزره سجده ايتمزدی وكاه آلننی قوری طپراغه وكاه بالچغه و كاه حصير سجادسنه وكاهدباغت اولنمش دری اوزرەقيوب سجدەايدردی وقوللرينی پهلولرندن

ایراقی طوتاردی واوموزینه برابره قورایدی ورکوعده پارمقلرینی آچوق طوتاردی وسجودده پامقلرینی بربرینه متصل ایدردی وسجدده اوچ نوبت (سبحان ربی الاعلی) دیرایدی وسجدهٔ اولیدن قالقدقده سجودده مکث ایتدیکی مقداری ایکی سجده مابینده مکث ایدردی (ورب اغفرلی رب اغفرلی) دیرایدی وسجدهده وبین السجدتین جلوسده دخی نیجه ادعیه واذکار اوقوردی انلرك تفصیلی کتب حدیثده طلب اولنه وایکنجی سجده دن قیامه قالقمزدی تا برمقدار اوتورمدقجه فقها بو اوتورمغه جلسهٔ استراحت دیدیلر وامام شافعی قاتنده بوجلسه مستحبدر امام اعظم ابوحنیفهٔ کوفی قاتنده مستحب دکلدر بلکه اول سرور کبرسنی ایچون اول جلسه یه محتاج اولدیغنده محمولدر چونکه ایکنجی رکعته قالقار ایدی بلا توقف قراءته مشغول اولوردی وچون تشهدده اوتوره ایدی صول اباغنی دوشیوب انك اوزرینه اوتورردی وصاغ اباغنی نصب ایدردی وصاغ النی صاغ اویلوغی اوزرینه وصول النی صول اویلوغی اوزرینه قور ایدی وپارمقلری ایله اللی اوچ عقدینی طورتاردی وتشهد اولده تخفیف ایدردی ورکعت ثالثه یه قالقدقده ایکی اللرینی قالدرردی وتکبیر ایدردی وقراءته مشغول اولوردی وغالبا اوچنجی ودردنجی رکعتلرده فاتحه قراءتیله اکتفا بیورردی واحیانا مختصر سوره اوقوردی وتشهد اخیرده صول اباغنی صاغ اباغنك التنه کتوروب مقعدنی زمینه ایلشدرردی وصباح نمازنده کاه قنوت اوقوردی کاه ترك ایدردی وظهر وعصر نمازلرنده سر ایله قراءت ایدردی وکاه مقتدیلره اوقودیغی آیتی ایشتدرردی ونماز قیلرایکن صاغنه وصولنه التفات ایتمزدی ونمازده التفات ایتمك حقنده بیورردی (هو اختلاس یختلسه الشیطان من صلوة العبد) ودخی بیورردی (ایاکم والتفات فی الصلاة فانهـا هلکة فان کان لابد فی النافلة) وامام ترمذینك ابن عباسدن روایت ایدوب حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم نمازده کوز قویروغیله صاغه وصوله باقر ایدی دیدیکی اهل حدیثك محققلری قاتنده صحته ایرشمامشدر وهر ایکی رکعده برتشهد اوقوردی وهر تشهدده برصلوة ویرردی وتشهددنصکره دخی نیجه دعالر اوقودیغی اولحضرتدن صحته ایرشمشدر

(و تشهدك كيفيتنده روايات مختلفه وارداولمشدر ائمه دن هر بريسي برامره
بناء برروايت اختيار ايتمشلر در و بو كتاب انلرك تحقيق وتفصيلنك
محلى دكلدر وچون تشهددنصكره كه ادعيه دن فارغ اولوردي (السلام
عليكم ورحمة الله (ديرايدي وصاغ جانبنه التفات ايدردي شويلكه
صاغ يانده اوتورنلر مبارك يكاغني كوررلردي وصول جانبنه دخي بوطريقه
اوزره سلام و يرردي وسلامدنصكره اوچكره (استغفرالله العظيم الذى
لااله الاهو الحى القيوم واتوب اليه) ديرايدي اندنصكره (اللهم انت
السلام ومنك السلام تبارکت ياذا الجلال والاكرام) ديرايدي وصحنه
ايرشمشدر كه هر نمازك عقبنده (لااله الاالله وحده لاشريك له له الملك وله
الحمد وهو على كل شئ قدير اللهم لامانع لما اعطيت ولامعطى لما منعت
لاينفع ذاالجد منك الجد) ديرايدي ونمازدنصكره دخي نيجه دعالر
اوقوديغي واردر وكاه اول سروردن سهو واقع اولوب نمازه زياده
ونقصان ايتدك اولوردي وانك تداركى ايچون ايكى سجدهٔ سهو ايدردي
سلامدنصكره وسلامدن مقدم بو ايكى نوع اوحضرتدن روايت
اولنمشدر وسلامدن صكره اولمق ائمهٔ حنفيه نك مختارلرى وسلامدن
مقدم اولمق ائمهٔ شافعيه نك مختارلريدر واول سرور تطوع نمازى قيلردى
حضرده صباح نمازينك فرضندن مقدم ايكى ركعت واويله نمازينك
فرضندن مقدم وصكره ايكيشر ركعت واخشام نمازينك فرضندنصكره
ايكى ركعت ويتسو نمازينك فرضند نصكره ايكى ركعت دائم قيلردى
وتهجد نمازينه مداومت ايدردي اكثر اوقاتده تهجدى وترايله اون بر ركعت
وكاهى اون اوچ ركعت قيلردى واول نمازده قراءت وركوع وسجودى
بغايت تطويل ايدردي كاه سورهٔ بقره وآل عمران ونسا ومائده وانعامى
كيجه نمازنده اوقوردي وكاهى نمازده تمام برآيت ايله اكتفا ايدوب
اول آيتى تكرار ايدردي واول آيت بوايدى (ان تعذبهم فانهم عبادك
وان تغفرلهم فانك انت العزيز الحكيم) واكرعلى سبيل الندره اوحضرتدن
تهجد نمازى فوت اولسه ايرتسى كون قوشلق وقتنده اون ايكى ركعت
نمازقيلردى وكيجه نمازنده كاه جهرايله وكاه اخفا ايله اوقوردي ووترى
كيجه اولنده وكاه نصف الليلده وكاه كيجه آخرنده قيلردى اما اكثر
كيجه آخرنده قيلردى و بيورورديكه (اجعلوا آخر صلوتكم بالليل وترا)

كاهی یدی رکعت وکاهی بش رکعت وکاهی بر رکعت قیلردی بر روایت
واردر که کاهی بر سلامله اوج رکعت نماز قیلردی و پیغمبرك صلی الله
تعالی علیه وسلم صلوة وترده قنوت دعاسی اوقودیغی صحته ایرشمامشدر
اما بعض یارانسه قنوت دعاسی اوقومغه امر ایتدی واصحاب اول
حضرتدن صکره قنوت دعاسی اوقودیلر وثبوته ایرشمشدر که اول سرور
سفرده وتر نمازنی راحله اوزرنده قیلدی ووتری قیلدقدن صکره اوج
نوبت (سبحان الله الملك القدوس) دیدی واوچنجی نوبتده صوت اعلی
ایله دیدی و بر روایتده اوچنجی نوبتده (رب الملائكة والروح) كلماتنی
زیاده ایلدی وقوشلق نمازینی کاه قیلردی کاه ترك ایدردی ایکی رکعتدن
سکز رکعته دك اوقات مختلفه ده قیلردی روایات صحیحه ده وارد اولان
بو ذکر اولنانلردر و بعضی کتبده مروی اولمشدر که کاهی قوشلق
نمازینی اون ایکی رکعت قیلردی واکثر نوافل وسننی خانه ده قیلردی
وکشینك نافله نمازینك افضلی خانه سنده قیلدیغی نمازدر دیر ایدی
وکاهیکه بر نعمت ظهور ایدیدی و یاخود بر بلیه مندفع اولیدی حق
سبحانه وتعالی یه سجدهٔ شکر ایدردی و بر نوبت اول سرور بر کریه
المنظر وحقیر الجثه و ناقص الخلقة بر کشی کوروب سجدهٔ شکر ایلدی
وایکنجی بابده ذکر اولنمشدیکه ابوجهلك قتلی خبری اول حضرته
ایرشدکده سجدهٔ شکر ایلدی وایدرلرکه ابوبکر مسیلمهٔ کذابك قتلی
خبرینی اشتدکده سجدهٔ شکر ایلدی وعلی مرتضی کرم الله وجهه جمله
رؤسای خوارجدن اولان ذو الثدی نام کیسه یی مقتوللر ایچنده
کوردکده سجدهٔ شکر ایلدی (ومعلوم اولا که حضرت هر کون نمازك
غیریده قرآندن بر مقدار معین قراءت ایدردی و حرف حرف ترتیل
وتجوید وخضوع وتدبر وتأمل ایله ایدردی قراءت ایتدکده مبین
ومفسر قراءت ایدردی و ابتداء قراءتده استعاذه ایدردی وجمیع اوقاتده
قرآن اوقوردی طورر ایکن اوتورر ایکن وآبدستلی وآبدستسز قراءت
ایدوب جنابتدن غیری بر نسنه اول حضرته قراءتدن مانع اولمازدی
و کاه کاه قرآن قراءتنده تغنی وترجیع ایدوب بیورردی (ما اذن الله
بشیٔ ما اذن لنبی یتغنی بالقرآن و بو مقامده تغنیدن مراد بی تکلف
اولان تغنیدر اما تکلف وتعلیم ایله اولان تغنی ممنوعدر و اوچكون اوج

كيجه دن اكسكده قرآن ختم ايتمدي وقرأ تي غيريلردن استماع ايدوب
مبارك كوزلرندن ياش اقاردي وكيجه لرده سورهٔ الم سجده وتبارك
ودخي اوللرنده سبحان وسبح ويسبح واقع اولان سوره لري اوقوردي
وسجدهٔ تلاوتي ترك ايتمدي آيت سجده يه ايرشدكده تكبير ايدوب سجود
ايدردي وسجودنده (سجد وجهي للذي خلقه وصوره وشق سمعه
و بصره بحوله و قوته) دردايدي وكاه اولوردبكه بونك غيري بردعا
اوقوردي وبوسجده دن باشنی قالدردقده تكبير ايتديكي وبانشهد
اوقوديغي وياسلام ويرديكي مروي اولمامشدر (وصحنه ايرشمشدر كه
اول حضرت نمازلر عقبنده وصباح واخشامده وامور عارضه اولدقده
وسائر احوال واوقاتده آيتلروسوره لر ودعا اوقوردي واصحابنه اوقوك
ديو امر ايدردي وثواب وخواصني بيان بيورردي وشمديكيحالده بو كتاب
انلرك تفاصيل وبيانه مساعده ايتمز اكرحق تعالى عمره مهلت و يررايسه
ان شاءالله تعالى اولبابده برمستقل كتاب جمع و تأليف اولنوب عامهٔ مسلمين
اندن منتفع اولهلر (و پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم طريقتي بو ايديكه
سفرلرده صلوة فرض اوزره اقتصار بيوروب سنتلري ترك ايدردي اما
صبح سنتني وصلوة وتري ترك ايتمزدي درت ركعتلو اولان نمازلري
دائما قصر ايدردي وسفرده درت ركعتلو نمازلري تمام قيلديغي صحته
ايرشمامشدر وعايشهٔ صديقه رضي الله عنهادن روايت اولنان حديث كه
اولحضرت سفرلرده صلوة رباعي يي هم قصر ايدردي وهم اتمام ايدردي
ديو روايت اولنمش اول حديثك اسنادي ضعفدن خالي دكلدر
(و برروايت دخي اولدركه اولحضرت ظهر نمازندن صكره واخشام
نمازندنصكره ايكي ركعت قيلشدروبعض روايتده وارداولمشدركه آفتاب
آفتاب كبد سمادن زائل اولدقدنصكره ايكي ركعت نماز قيلديلر وابن
عمردن صحته ايرشمشدركه ايتدي پيغمبرصلى الله تعالى عليه وسلم سفرده
سنت نمازي قلمازدي بوروايت اكا محمولدركه اولحضرتك سفرده سنت
نمازي قيلديغنه ابن عمر مطلع اولمامش اوله والله اعلم ومركب اوزرنده
كيدرايكن هرنه جانبه كيدرايسه يعني قبله جانبنه اولمازايسه دخي تهجد
نمازي قيلردي وركوع وسجودي حالنده ايما ايدردي وبرحديث
شريفده وارداولمشدركه افتتاح تكبيري ايتديكي وقتده مركبك باشني

قبله جانبنه توجیه ایدوب باقی اجزاء صلوتی مرکبی نه جانبه کیدرسه
اوجانبه قیلردی ومرویدرکه برنوبت یغمورسببی ایله نمازفرضی مرکب
اوزرنده قیلوب یاران دخی مرکب اوزرنده اولدقلری حالده اول سروره
اقتدا ایدوب نمازقیلدیلروسفرلرده اوحضرتك عادتی اول ایدیکه اکر
برمنزلدن زوال آفتابدن مقدم کوچ ایتدیلرایسه اویله نمازینی تأخیر
ایدردی بعده برمحله اینوب ایکندی نمازی ایله جمع ایدردی واکر
ظهر وقتندنصکره کوچ ایتدیلرایسه کاهی اویله نمازینی یالکزکوچدن
مقدم قیلردی وکاهی عصر وقتنه تقدیم ایدوب اویله نمازی ایله
جمع ایدردی ومغرب وعشا نمازلرنده دخی بویله عمل ایدردی اماقوناغه
نزول وقراردنصکره ایکی نمازی بروقتده قلمق اول سروردن مروی
اولمامشدر واول سرور جمعه کوننه تعظیم بیورردی واولکونده انواع
عبادتی یرینه کتورردی ولباسنی تنظیف ایدردی وجمعه غسلنه ترغیب
بیورردی جمعه نمازینه حاضراولدقده اول سرور یالکزجه مسجده تشریف
بیورردی وانك اوکنجه هیچ حاجب وخادم کتمزدی وچون مسجده کیرردی
حاضراولانلره سلام ویرردی ومنبرده چیقدقده برسلام دخی ویرردی ومنبرده
اوتورردی پس بلال اذان اوقومغه شروع ایدردی بلال اذاندن فارغ
اولدقده اباغه قالقوب برخطبه اوقوردیکه اول خطبه حمدوثنای خدایی
وذکرشهادتینی ومؤمنلره توبه امرینی وتقوی وطاعته وصیتی وانلری
دنیادن تنفیری ودنیانك بی اعتبار ایتدیکنی وآخرته ترغیبی وقرآندن
برآیتی ومؤمنین ومؤمناته دعایی مشتمل ایدی وایکی خطبه اراسنده
برجلسهٔ خفیفه بیورردی وخطبه اوقودیغی وقتده برکمانه ویاخود
برعصایه طیانوردی قلیجه ونیزه یه طیانمزدی وبوکمانه وعصایه طیانمق
منبردوزلمزدن مقدم ایدی منبردوزلدکدنصکره برنسنه یه طیاندیغی
محفوظ دکلدرواثناء خطبه ده خلقه امرایدردی امامه یقین اولمغه وخطبه
اوقنورکن سکوت قلمغه واوحضرتك جمعه نمازندن مقدم مسجده
جمعه نمازی سنتی قیلدیغی صحته ارشمامشدرولکن جمعه نمازندنصکره
خانه سنه رجوع ایتدکده درت رکعت نماز قیلردی واکرمسجدده
قیلسه ایکی رکعتدن زیاده قلمازدی فاما بیورردیکه (من کان مصلیا
یوم الجمعة فلیصل اربعا) وبیورردیکه جمعه کوننده بروقت قلیل واردرکه

اكر عبد اول ساعتی بیلوب دعا ایلسه حق تعالیدن نه حاجتی اولورسه مستجاب اوله وقول صحیح اولدركه اول ساعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زماننه مخصوص دكلدر بلكه قیامته دك باقیدر واول وقتك تعیننده اولحضرتدن روایات مختلفه ثبوته ایرشمشدر (وعلماء امتك اول وقت تعیننده اون برقوللری واردر بعض ائمه دیرلركه ارجح اقوال ایكی قولدر بریسی اولدركه ساعت اجابت دعاء امام منبره چیقدیغی وقتدن نماز تمام اولنجیه دك اولان وقتدر وبریسی دخی اولدركه ایكندی نمازندنصكره غروب شمسه دك اولان وقتدر وبو ایكی قولك ارجحی قول ثانیدر وعلمادن برجمع ایدرلركه محتملدركه ساعت جمعه كونلرنده حضرتك تعیین بیوردیغی ساعتلراوزره دائر اولوب برجمعه ده اول ساعت امامك منبره چیقدیغی وقتدن نماز قلنجیه دك اولان وقت اوله وبرجمعه ده دخی زمان اقامتدن نماز تمام اولنجیه دك اولان وقت اوله وبرجمعه ده دخی ایكندی نمازندنصكره غروب شمسه دك اولان وقت اوله زیرا بو ساعتلرك تعیینی احادیث صحیحه ده واقع اولمشدر اما اول دیدكلری سوزكه ساعت اجابت جمعه كوننك جمیع اوقاتنده مبهمدر تا هر كسك انك مراقبتنه شوق ورغبتی متوفر اولوب تمام یوم جمعه ده دعایه مشغول اوله لرنتكم قدر كیجه سی وصلوة وسطی واسم اعظم وكیجه لرده اولان ساعات اجابت مبهم اولدیغی كبی بوساعت اجابت جمعه دخی مبهمدر دیدكلری ضعیفدر اصلی یوقدر زیرا اول ساعتك تعیینی احادیث صحیحه ده واقع اولمشدر (وپیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برقاچ موضعده ذات الرقاع غزوه سی كبی وبطن نخله وعسفان كبی صلوة خوف قیلدی وهرنوبتده برنوع اوزره وانك تحقیقی كتب حدیث وفقه دن معلوم اولور (ونماز عیدی مدینه نك طشره سنده اولان مصلاده قیلردی وبرنوبت یغمور سببی ایله طشره چیقه میوب مسجدده قیلدی وعید كونلرنده جامه لرینك یكركنی كیرایدی وكاهی یشل خطوطله ویاقزل خطوطله مخطط اولان بردنی كیردی وعید فطرده مصلایه چیقمزدن مقدم برقاچ خرما ایله افطار ایدردی واول خرمالرك عددی تك ایدی وغیری طعام یمزدی تا مصلادن كیرو كلنجه وعید اضحاده صبر ایدوب تا مصلادن كیرو كلوب

قربانی کسمدکجه افطار ایتمزدی وعید ایچون غسل ایدردی ومصلایه
بایان کیدردی واوکنجه برنیم نیزه کتوررلردی و یولده جهر ایله تکبیر
ایدردی مصلایه وارد قده اول نیم نیزه یی حضرتك محرابی یرینه
دیکرلردی زیرا اول زمانده مصلا صحرا ایدی که دیوار ومحرابی یوغیدی
وصلوة عید ایچون نه اذان اوقنوردی ونه اقامت اولنوردی ونه
(الصلوة جامعة) دینوردی بلکه مصلایه واردقده نمازه شروع ایدردی
ورکعت اولیده ییاپی یدی تکبیر ایدردی وهرایکی تکبیر اراسنده برساعت
لطیف ساکت اولوردی وایکی تکبیر اراسنده برمخصوص ذکروتسبیح
روایت اولنمامشدروچون رکعت اولانك سجده سندن قیام ایدردی
تکبیره باشلیوب بیاپی بش تکبیر ایدردی اندنصکره قراءته مشغول
اولوردی و برحدیث ده دخی وارد اولدیکه رکعت ثانیه نك تکبیراتنی
قراءتدنصکره ایدردی ونمازدن فارغ اولدقدنصکره خلقك مقابلنه
طوروب خطبه اوقوردی اول خطبه ده حمد خدا ایله افتتاح ایدوب
تکبیر ایله ایتمزدی وخلقه وعظ ونصیحت ایدوب صدقه ایله امر
بیورردی واکر برجانبه لشکر کوندرمك دیلسه اولجانبه تعیین ایدردی
و برنسنه امر ایتمك دیلسه اول زمان امر ایدردی ومدینه نك خاتونلری
مصلایه حاضر اولورلردی وحضرت انلرك قاتنه واروب علی حدة
انلره وعظ ونصیحت ایدردی و صدقه ویرك دیرایدی (وصحتنه
ایرشمشدرکه ایکی قوچ قیونکه بو ینوزلی اوله اللری وایاقلری سیاه
وکوزلرینك اطرافی سیاه اوله صلوة عیدد نصکره قربان ایدردی
وچون اول قربانلرك یوزلرینی قبله جانبنه بونلدردی بودعایی
اوقوردی (اللهم انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض
حنیفا وما انا من المشرکین ان صلوتی ونسکی ومحیای ومماتی لله
رب العالمین لاشریك له و بذلك امرت وانا من المسلمین اللهم ولك عن
محمد وامته بسم الله والله اکبر) و برروایتده دیرایدی (اللهم تقبل من
محمد وآل محمد وامة محمد) و برروایتده دیرایدی (بسم الله والله اکبر
اللهم هذا عنی وعمن لم یضح من امتی) وصحته ایرشمشدرکه بیوردی
هرکیمکه صلوة عیددن مقدم قربان ایدرسه برقربان دخی ایتسون
زیرا اول بوغازلدیغی نسنه قربانه محسوب دکلدر بلکه اهل وعیالی

ایچون بوغازلمشدر وخلقه امر ایدردیکه قربان ایتمکه قیونك سمزینی وایوسنی ودخی عیوبدن سالمینی پیدا ایدك ونهی ومنع ایدردیکه قربانلر بکزك قولاقلری کسك ودیلك ودلك اولمیه وبك آرق وپك مرضلو اولمیه و بیورردیکه قیوندن بر یلغی وقیونك غیریدن ایکی یلغی قربانه صالح وجائزدر و یدی کشی بر صغر قربان ایتمك جائزدر دیرایدی و یوم عیددنصکره اوچکون ایام تشریقده قربان جائزدر دیرایدی ومصلادن دونوب مدینه‌یه مراجعت ایتدکده بر آخر طریقدن کلوردی یعنی کلدیکی یولدن کتمزدی علما دیمشلردر که حضرتك بوطریقه‌یی اختیاری انکیچون ایدیکه مواضع متعدده انك طاعتنه شاهد اوله‌لر واهل نفاق دین اسلامك عزور فعتنی کوروب محزون ومنکوب اوله‌لر وایکی یولك اصحابنك حاجاتنی قضا ایلیه وایکی یولده شعائر اسلام اظهار اولنمش اوله وایکی یولك خلقی اکا سلام و یره‌لر وایکی یولك طپراغی انك مبارك قدمی برکتنه ایریشه‌لر اوحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم استسقا نمازی قیلردی نتکه باب سابقده ذکر اولندی وکاهی مدینه مسجدنده جمعه کوننك غیریده منبره چیقوب خطبه اوقیوب استسقا دعاسی ایدوب انکله اکتفا ایدروردی وکاهی منبره چیقمدین وخطبه اوقومدین اوتوردیغی یردن استسقا دعاسی ایدردی وهرکاه که استسقا دعاسی ایدردی اجابت اولوردی ومبارك اللرینی استسقا دعاسنده رفع ایتدیکی قدر سائر دعالرده رفع ایتمزدی (وصحتنه ایرشمشدر که بو استسقا دعاسنده اللرینك آرقه سنی آسمان جانبنه طوتارایدی و یاغمور یاغدقده (اللهم صیبا نافعا) دیرایدی وانس بن مالك رضی الله تعالی عنه روایت ایدرکه برنوبت یغمور یاغدی و براول حضرتك قاتنده ایدك مبارك بدنندن لباسنی چیقاردی تا یغمور بدننه ایریشه بز ایتدك یارسول الله بو فعلکزده حکمت ندر حضرت ایتدی (لانه حدیث عهد بربه) اول حضرت یل اسدکجه و بولوت کوردکجه مبارك بشره سنده کراهت ظاهر اولوردی وایچرو کیروب طشره چیقمغه باشلیوب قرار ایده‌مزدی وچون یغمور یاغه ایدی اول حالت اندن زائل اولوب شادمان اولوردی عایشه صدیقه دن رضی الله تعالی عنها روایت اولنورکه بو حالی حضرتدن سؤال ایلدم نیچون بویله ایدرسز حضرت ایتدی یا عایشه

شـايد كه عادقومنك ديدكلرى كبى اوله كه انلرهواده عـذاب بولوتنى كوردكلرنده بو بولوت بزه يغمور ياغدرمغه كلدى ديديلر وحالبوكه اول بولوت بر يل ايديكه انده عذاب اليم وارايدى و ينه حضرت بيورديكه (الريح من روح الله تأتى بالرحمة وتأتى بالعذاب فلاتسبوها) يعنى باد حق تعـالينك روح رحمتى اثريدر دوسـتلرينه رحمت كتورر دشمنلرينه عذاب كتورر پس اكا سبب ودشنام ايتمك وحق تعـاليدن انك خيرينى استك وانك شرندن حق تعـالى يه التجـا ايلك و برنوبت بركشى اول سرورك حضورنده باده لعنت ايلدى حضرت ايتدى باده لعنت ايتمكز زيراباد مأموردر وتحقيق بودركه هر كيمكه لعنته لايق اولميان نسنه يه لعنت ايلسه اول لعنت كيرو اول كيمسه يه رجوع ايدر (ابن عباس رضى الله تعـالى عنهمـا ايدر هر كز بريل اسمزدى الاحضرت ايكى ديزى اوزرينه قالقوب بو دعايى اوقوردى (اللهم اجعلهـا رحمة و لاتجعلهـا عذابا اللهم اجعلها رياحا ولا تجعلها ريحـا) وهر كاه رعد آوازى ايشتدكده دير ايدى (اللهم لاتقتلنا بغضبك ولاتهلكنا بعذابك وعافنا قبل ذلك) و برروايتده ديرايدى (سبحـان الذى يسبح الرعد بحمده والملائكة من خيفته) واكر كون طوتولسه اول سرور ايكى ركعت كسـوف نمـازى قيلردى واول نمـازك كيفيتى بر قاج وجهله مروى اولمشدر بريسى اولدركه ابن عبـاس رضى الله تعالى عنهمـا روايت ايدركه رسـول الله صلى الله تعـالى عليه وسـلم زماننده كون طوتولدى اول حضرت خلقه ايكى ركعت نمـازقيلدى اول نمازده قيـامى تطويل ايتدى شويلكه سورهٔ بقره قراءت اولنه جق زمانه قريب زمان مرور ايلدى اندنصكره برطويل ركوع ايلدى اندنصكره كيرو قيـام ايدوب ينه قيـامى تطويل ايلدى و بوقيام اولكى قدر دكل ايدى اندنصكره برركوع دخى ايتـدى طويل اما اولكى ركوع قدر دكل ايدى پس اعتداله كلوب اندنصكره سجده ايلدى وركعت ثانيه ده دخى بو دستور اوزره عمل بيوردى وچون نمازدن فارغ اولدى كونش منجلى اولدى و بيورديكه تحقيقا آى وكون حق تعالينك نشـانه لرندن ايكى نشانه در كيمسـه نك حيات وموتى ايچون طوتولمز چون كوره سزكه طوتولديلر حق تعـالى يى ذكر ايدك ياران ايتديلر يارسـول الله نماز قيلر ايكن سنى

كوردك كه برنسنه‌يى طوتق ايستدك‌ينه فارغ اولدك حضرت ايتدى
تحقيقا جنتى كوردم وديلدمكه اوزمى اغاجندن بربوداق قوپارم
اكرقوپاره ايدم البته اندن تناول ايدرديكز تادنيا باقى اولدقجه وجهنمى
كوردم امافضاعت وهوانا كالكده انك منظرى مثللو نسنه كورمدم
واهل جهنمك اكثرى خاتونلر ايديلر اصحاب ايتديلر يارسول الله اهل
جهنمك اكثرى نيچون خاتونلر اولدى حضرت ايتدى انكيچونكه ارزينك
نعمتنى وحقنى كفران اوزره اولورلر عايشهٔ صديقه دخى بوحديثى روايت
ايدوب سجودى طواله وصف ايتمشدر وعايشه نك حديثنده بوزياده
دخى واردر كه اول سرور ايتدى چون كونشك وآيك طوتلديغنى كوره‌سز
حق تعالى يه دعا اوقك وتكبير ايدك ونماز قيلك وصدقه ويرك اندنصكره
حضرت ايتدى اى امت محمد آكاه اولك كه قولنك وجاريه سنك
زناسنه حق تعاليدن غيورلك هيچ براحد يوقدر اى امت محمد اكر بنم
بيلديكمى سز بيليديكز البته آز كولوب چوق اغليديكز (واول
طريقه‌نك ايكنجيسى جابر بن عبدالله رضى الله تعالى عنه روايت ايدركه
كون طوتولدقده پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ايكى ركعت كسوف
نمازى قيلدى اول نماز التى سجده‌يى ودرت ركوعى مشتمل ايدى
(اوچنجيسى اولدركه على مرتضى كرم الله وجهه روايت ايدركه
حضرت ايكى ركعت صلات كسوف قيلدى اول نماز درت سجده‌يى
مشتمل ايدى دردنجيسى عبد الرحمن بن سمره ايدر پيغمبر صلى الله عليه
وسلم زماننده كون طوتلدى حضرت نمازه طوردى والريني يوقارو
طوتدى وتسبيح وتهليل وتكبير وتحميد ايلدى تاكونش منجلى
اولنجه اندنصكره ايكى سوره اوقودى وايكى ركعت نماز قيلدى وصلات
خسوفى دخى قيلدى واول نمازده جهر ايله قرائت ايلدى (ومعلوم
اوله كه حضرت صلى الله عليه وسلم مريضلرى عيادت بيورردى
ويارانه خسته كورمكه وارك ديو امر ايدردى وچون او حضرت
برخسته‌يى كورمكه وارر ايدى (لابأس طهوران شاءالله) دير ايدى وكاه
اولوزدى (كفارة وطهور) دير ايدى وخسته‌نك باليني يعنى يصديغنى
اوزره اوتورر ايدى وسؤال ايدرديكه نيجه‌سن حالك ندر وكوكلك
نه استر اكر خسته‌نك ايستديكى نسنه كندويه مضر دكل ايسه

بیوردی اول ایستدیکی نسنه یی اکا ویررلردی وصاغ النی خسته نك جسدی
اوزره قورایدی و بیوروردی (اذهب البأس رب الناس واشف انت الشافی
لاشفاء الاشفاؤك شفاء لایغادر سقما) واکر برکیسه نك بر یاره سی اولسه ویاخود
برچبانی اولسه اول حضرت صلوات بارماغنی طپراغه باصوب و یوقارو
قالدیروب دیرایدی (بسم الله تربة ارضنا بریقة بعضنا یشفی سقیمنا باذن
ربنا) وخسته کورمکه بر کون و بر وقت معین دکل ایدی بلکه جمیع اوقاتده
کرك کیجه وکرك کوندز عیادت بیورر ایدی وایدردیکه چون برکیسه
برمسلم قرنداشنی عیادت ایلیه تا اول قرنداشنك یاننه وارنجه جنت
بوستاننده کیدر وچون اول خسته نك یاننه اوتوره حق تعالینك رحمتی
انك اوزرینه نازل اولوب تاغرق رحمت اوله اکر صباح وقتی اوله یتمش
بیك فرشته اکا استغفار ایده لر تا اخشام اولنجه دك واکر اخشام وقتنده
عیادت ایلیه یتمش بیك فرشته اکا استغفار ایدهلر تا صباحه داخل اولنجه
ودوکلی خسته لکلرده عیادت بیورردی زید بن ارقم رضی الله تعالی عنه
ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بکا کوزم آغردیغی ایچون عیادته
کلدی وچون برخسته ده موت آثاری مشاهده ایدیدی آخرتی انك
خاطرینه کتوروردی وتوبه ووصیت امر ایدردی وایدردی (لقنوا موتاکم
لا اله الا الله) تا که میتك آخر کلامی (لا اله الا الله) اوله دیر ایدی
وجاهلیتده اولان عادتلردن میت اوزرینه نوحه کرلك ویاقه یرتمق
ویوزینی اورمق وانك مثللو نسنه لری تمام نهی وزجر بیورردی وشکر
وصبر ایدوب (انا لله وانا الیه راجعون) دیمکه وقضای حقه رضا وتسلیمه
امر بیورردی وصیحه سز اغلامغی ومحزون وملول اولمغی منع ایتمزدی
ومیتك تجهیز وتکفین وغسل و تطییب وتنظیف ودفننده تعجیل
کوستروردی و بیوروردیکه میتی اوچکره یا بش کره و یادخی زیاده غسالك
رأیی مقتضاسنجه غسل ایدك وغسلهٔ اخیردنصکره برمقدار کافور
استعمال ایدك وشهیدی یومادك اوزرندن انجق جوشن وسلاحنی
چیقارك ومحرم اولان کشی یی احرامی جامه سنده باشنی اورتمدین دفن
ایدك که یوم قیامتده لبیك دیه رك قالقسه کرکدر دیرایدی واکر کفن میتك
اندامنه قیصه کلسه بیوروردی تامیتك باشنی کفنیله اورتوب ایاغنه
برمقدار کیاه یعنی اوتلوق قورلردی و بیاض جامه لر ایله تکفین ایدوب

و بياض جامه لر ايله تكفينه امر ايدردي وميت حاضر وغائب واروعورت
وطفل وبالغ اوزرينه درت تكبير ايله وگاه بش تكبير وگاه التي تكبير ايله
نماز قيلردي وچون جنازه نمازينه شروع ايديدي تكبير اولدن نصكره
فاتحه اوقوردي و باقي تكبيرلرده ميت اوزره مغفرت دعاسي ايلردي
وجمله تكبيرلرده اللريني قالدررايدي وايدرلركه اول سرور تا صكره
قيلديغي ميت نمازنده درت تكبير ايلمدي انكيچون جمهور علما بوطريقي
اختيار ايدوب درت تكبير ايدراولديلر (ابن عباسدن رضي الله تعالى عنهما
مرويدركه چون ملائكه آدمك جنازه سي اوزره نماز قيلديلر درت
تكبير ايدوب بو سزك سنتكزدر اي آدم اوغلنلري ديديلر اول حضرت
ميت نمازندن ايكي سلامله خروج ايدردي وگاهي برسلامله اكتفا
ايدردي واول حضرتدن جنازه نمازي فوت اولسه ميتك قبري اوزره
قيلردي وميت نمازيني قيلدقد نصكر ميتك اوكنجه بيله پياده كيدردي
تاقبره واروب ميت يره قونيجه اوتورمزدي وجنازه كتورمكده تعجيل
ايدك ديرايدي زيرا اگرميت اهل سعادت ايسه سعادته تيز واصل
اولسون واگر اهل شقاوت ايسه اول برشردر شري اوزريكزدن
تيز دفع ايدك ديرايدي (مرويدركه اول سرور سعد بن معاذك جنازه سني
بين العمودين طوتوب كتورمشدر واخبارده وارد اولمشدركه حضرت
بيوردي هر كيمكه جنازه نك آردنجه كيدوب جنازيني اوچكره كوتوره
تحقيقا انك حقني ادا ايتمش اولور ❊ واول سرور زكاة وصدقاتده
هم فقرانك خاطرلرينه رعايت ايدردي وهم اغنيانك كوكللريني تطييب
ايدردي وزكاتي خلق اراسنده زياده متداول اولوب خلقك اكا زياده
محتاج اولدقلري درت صنف مالدن واجب ايلدي صنف اول حيوانات
اراسنده دوه و صغر وقيوندر صنف ثاني التون و كموش صنف ثالث
زروع وثمار صنف رابع اموال تجارت هر قنغي صنفدن اولورسه
اولسون و پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم زكوة مال واجب اولديغي
صحيفه ارسال ايتمامشدر اما اغنيادن قواعد شريعت موجبي اوزره زكوة الوب
مستحقلره ويردي وصدقه دوه لريني كندي مبارك اليله ياغلر ايدي
وغابا انلرك قولاقلريني تمغالر ايدي واكر بركيمسه ماليك زكاتني حضرت
قاتنه كتوره ايدي اول سرور اكا خيردعا ايدردي وقبائل اطرافه عمال

كوندروب اول عامللر زكوة اموالنی الوب اول برك مستحقلرینه صرف
ایدرلر ایدی واكر باقی برنسنه قالورسه مدینه یه كتورررلر ایدی اول سرور
انی مصارفه صرف ایدردی وصدقهٔ تطوعی زیاده سوردی وخلقی
اكا تحریص بیورردی وكندی فطره سنی صلوة عیددن مقدم مساكینه
ویردی ویارانه دخی اول طریقه ایله امر ایدردی واعتاق بابنده تمام
اهتمامی وار ایدی وانك فضیلتنی بیان ایدردی ومتعدد قوللر وجاریه لر
آزاد ایلدی اما قول آزادی زیاده واقع اولمشدر (ومعلوم اوله كه
اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم هلال رمضانی كندی كورمدكجه
وياخود هلال رمضانی كوردم دیو شهادت عدل اولمادقجه وياخود
شعباندن اوتوز كون كچمدكجه صائم اولمازدی وشعبانك آخرنده
برخطبه اوقیوب بیورر دیكه ای كروه ناس بر بغایت اولو آی سزك
اوزر یكزه سایه صالدی مبارك آیدر كه اول آیده بر كیجه واردر كه
اول كیجه بیك آیدن یكركدر حق تعالی سزه اول آیك كونلرینك صومنی
فریضه قیلمشدر وكیجه لرینك قیامنی سنت قیلمشدر هر كیم بو آیده
برنافله خیر ایلیه سائر آیلرده برفریضه ادا ایلمش كبی اولور وهر كیمكه
بو آیده برفریضه ادا ایلیه سائر آیلرده یتمش فریضه ادا ایتمش كبی اولور
واول آی صبر آییدر واول آیك صبرینك ثوابی جنتدر واول آی
جوانمردلك ومواساة آییدر واول آی بر آیدر كه مؤمنلرك رزقی انده زیاده
اولور وهر كیم بو آیده برصائمه طعام ویروب افطار ایتدرسه انك
كناهلرینك مغفرتنه سبب اولور ورقبه سی جهنم آتشندن آزاد اولور
واول صائمك اجری مقداری اجره نائل اولور اول صائمك اجرندن
برنسنه نقصان اولمقسزین (اصحاب ایتدیلر یارسول الله شاید كه
بزم هر بریمزده كندی طعامندن فضله برصائمه افطار ایتدیرجك
نسنه بولنمیه حضرت ایتدی برصائمه برقاشق سود طاتدروب وياخود
برخرما ویروب وياخود برایچم صو ایچورن كشی یه دخی حق تعالی اول ثوابی
ویرور وهر كیم كه برصائمك قارننی طیوره حق تعالی اكا بنم حوضمدن
برشربت ویره كه جنته كیرنجه صوصامیه واول آی بر آیدر كه اولی
رحمت واوسطی مغفرت وآخری جهنم آتشندن آزاد اقدر وهر كیم كه
بو آیده قولنك خدمتنی تخفیف ایده حق تعالی اكا مغفرت ایدوب جهنم

آنشندن آزادایده (صحاح احادیثده وارد اولمشدرکه چون رمضان آیی داخل اوله آسمانك قپولرینی و بر روایتده رحمت قپولرینی و بر روایتده جنت قپولرینی اچارلر وجهنم قپولرینی قپارلر وشیاطینی زنجیرلره چکرلر واولحضرت احیانا ماه رمضانده وصال ایدردی یعنی اخشام افطار ایتمیوب ایرتسی کون صائم اولوردی وامتینی صوم وصالدن نهی ایدوب بیورردیکه (لست کاحدکم ابیت عند ربی یطعمنی و یسقینی) و چون غروب متحقق اولیدی افطاره تعجیل ایدوب یارانه دخی تعجیل ایله امر بیورردی وایدردی حق تعالی بیوررکه (احب عبادی الی اعجلهم فطرا) واخشام نمازینی قیلمزدن مقدم برقاچ تازه خرما ایله افطار ایدردی واکر تازه خرما بولنمازسه برقاچ خرما ایله واکر خرما بولنمازسه برایکی یودم صوایچردی و یارانی دخی بوطریقه ارشاد ایدردی و حین افطارده بودعایی اوقوردی (اللهم لك صمت وبك آمنت وعلی رزقك افطرت وکاهی دیرایدی (ذهب الظمء وابتلت العروق وثبت الاجران شاءالله) واکر بر کیمسه‌نك قاتنده افطار ایدیدی (اکل طعامکم الابرار و افطر عندکم الصائمون وصلت علیکم الملائکة) دیرایدی واولحضرت تسحره یعنی سحور طعامی یمکه مواظبت بیورردی وتسحرده تأخیر مسلوك طوتوب امته دخی انکله امر ایدردی ودیر ایدیکه (تسحروا فان السحور برکة) و بزم صوممز ایله اهل کتابك صومی اراسنده فرق سحور یمکدر دیرایدی عرباض بن ساریه رضی‌الله تعالی عنه ایدر پیغمبر صلی‌الله تعالی علیه وسلم سحور تناول ایدردی و بنی سحور طعامنه دعوت ایدوب (هلم الی الطعام المبارك) دیرایدی واول سرورصومی تنزیه بابنده تمام مبالغه ایدوب ایدردیکه (من لم یدع قول الزور والعمل به فلیس لله حاجة فی ان یدع طعامه وشرابه) وصومی حالنده خاتونلرینی تقبیل ایدردی وحجامت ایدردی وسورمه چکنوردی وقاعدهٔ معهوداوزره مسواك طوتونوردی ولکن مضمضه واستنشاقده مبالغه قیلمازدی واکر کیجه‌لرده غسله محتاج اولسه طلوع فجردن مقدم غسل ایدردی واحیانا صباحدنصکره غسله اشتغال بیورردی وماه رمضانده سفرده بولسنه کاهی افطار ایدردی وکاهی صائم اولوردی و یارانی دخی صوم وافطار بینده مخیر قیلوردی واول سرور تطوعا صائم اولوردی

(عايشهٔ صديقه رضى الله تعالى عنهـا روايت ايدركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اولقدر اورج طوتارديكه بز اول سرورى غيرى افطار ايتمز كمان ايدردك واولقدر افطـار ايدرديكه بز انى غيرى اورج طوتمز ظن ايدردك واول سرورك رمضـاندن غيرى برماهى بتون صـائم اولديغنى كورمدم ديرايدى وماه شعبانده سائر آيلردن زياده صـائم اولوب اكثر ايام ماه شعبانده بر برينه متصل اورج طوتاردى وعاشورا كوننده البته صائم اولوردى وعرفه كوننده حجده بولورسه افطار ايدردى اكر حجده بولنمزسه صائم اولوردى ودوشنبه و پنجشنبه كونلرنده چوق صائم اولوردى وايدرديكه بو ايكى كونلر عرض اعمال كونلر يدر استرمكه بنم اعمـالم عرض اولنديغى كون بن صـائم اولمش اولم وكاهى شنبه و يكشنبه كونلرنده دخى صـائم اولوردى وهر آيده اوچكون اورج طوتاردى وايام بيضده دخى صـائم اولوردى وجمعه كوننده افطـار ايتديكى آز واقع اولوردى وجمعه كون صائم اولدقده پنجشنبه وياخود شنبه كوننى دخى ضم ايدوب صـائم اولوردى زيرا يالكز جمعه كوننده صومدن نهى بيورمشدر وكاهى آيك برنده شنبه و يكشنبه يى صائم اولورايدى وكلجك آيده سه شنبه وچارشنبه كونلرينى صائم اولوردى وستهٔ شوال و عشر ذى الحجه صوملرينه تحريص بيورردى وايكى يوم عيدوايام تشريقده صومدن نهى ايدردى وكاه اولورديكه سعـادت خانه سنه كلوب بر يجك وارميدر ديو سؤال ايدردى حاضرده برنسنه يوقدر ديرلرايسـه پس بوكون صائم اولورم ديرايدى وصومـه نيت ايدردى و بعض اوقاتده صوم تطوعه نيت ايدوب صومى تمام ايتمزدى ورمضـانك عشر اخيرنده اعتكاف ايدردى وطـاعت وعبـادت واحياء ايله تمـام جهد ايدردى وتلاوت قرأنه مشغول اولوب خلقله ازاختلاط ايدردى وعشر اول وعشر اوسـطده دخى اعتكاف ايلدى وچون ليلهٔ قدرك عشر اخيرده اولديغنى بيلدى عشر اخيرده اعتكافه مواظبت بيوردى وچون اعتكاف مراد ايدردى صباح نماز ين قيلوب اعتكاف ايده جكى موضعه كلورايدى واول حضرتك محـل اعتكافى مسجده برخيمه ايدى وكاهى اول اوحضرت اعتكافده ايكن مبـارك باشنى مسجددن عايشه نك حجره سنه ادخال ايدردى عايشه

دخی اول سرورك باشنی طارر ایدی وزوجات مطهراتدن هر قنغیسی دیلرایسه کیجه لرده اول حضرتی کورمکه مسجده کلور ایدی (معلوم اوله که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بركره حج ایتدیکه اکا حجة الوداع دیرلر واول قصه نك شرح و بیانی بین الاجمال والتفصیل باب سابقده ذکر اولندی ودرت عمره ادا ایلدی عمرهٔ حدیبیه که مشرکار مانع اولمشلر ایدی وعمرهٔ قضا وعمرهٔ جعرانه که حنیندن کیرو دوندکده واقع اولمش ایدی وحج ایلدکده ادا ایلدیکی عمره در و بعثتدن مقدم قریشك ادا ایتدیکی اوزره برقاچ حج ایتمشیدی انك عددی محفوظ دکلدر والله اعلم

التنجی فصل سید ساداتك علیه افضل الصلوات واکمل التحیات عاداتی بیاننده در

اول سرورك لباس کیمکده وطعام یمکده وسفر وحضرده کیفیت سلوکنده وازواج مطهراتیله معاشرتنده واصحابیله مجالست ومکالمه ومصاحبتنده واول سرورك تزین وتدهن وتفاؤل وتطیر واستیذان وسلام و پیاده وسوار وخفته و بیدار اولدیغی حالده وخسته لره معالجه ده که محدثلرك اصطلاحنده اکا طب النبی دیرلر وسائر احوالنده که دأب وطریقه سندن عبارتدر و بعض ائمهٔ دین قاتنده اول سرورك مجموع عاداتندن سنن زوائد دیمکله تعبیر اولنور * معلوم اوله که وفقنی الله وایاکم اول حضرتك عادت کریمه سی لباس کیمکده تکلف ایتمزدی بلکه پیراهن وسراویل وردا و ازار وجامهٔ معلم وساده وقبا وکورك وادك ونعلین مقوله سندن میسر اولانی کیرایدی اکثریا اول سرورك جامه سی پنبه بزندن ایدی وصحابهٔ کرام رضوان الله علیهم اجمعین دخی بوطریقه یی مرعی طوتوب اکثریا پنبه بزندن جامه کیرلرایدی وکاهی یوکدن وکاهی کتاندن دخی کیرلرایدی وقماشلردن جامه ایدنمکه بردحیره اول حضرتك قاتنده سائر قمشه دن مقبول ومرغوب ایدی و بردحیره دیدکاری بردیمانیدر و بعضیلر ایتدیلر برد مخطط ریعنی الاجه در و لباس اصنافندن اول سرور کوملکی زیاده سور ایدی ورنکلردن اکثریا بیاض رنکی اختیار ایدر ایدی و بیووردیکه بیاض جامه لر کیکز که اطیب واطهردر ومیتلریکزی دخی بیاض جامه لر ایله تکفین ایدك و خالص قزل اولان جامه لردن وباخالص صارو اولان جامه لردن ارلری نهی

ایدردی واول سرور قزل الاجه لو ویاپشل الاجه لو ویاسیاه الاجه لو
بردی کیرلر ایدی ویشل جامه لری بکنوب تعجب ایدردی واول
سرور یکی جامه کیدکده کرک عمامه وکرک قمیص وکرک ردا انی
باسمله تعیین بیورردی اندنصکره دیرایدی (اللهم لك الحمد کما
کسوتنیه اسئلك خیره وخیر ما صنع له واعوذبك من شره وشر ما صنع له)
وکاهی دیرایدی (الحمد لله الذی کسانی ما اواری به عورتی واتجمل به
فی الناس) و بیورردیکه یکی جامه کین کشی بو دعایی اوقوسون (الحمد
لله الذی کسانی هذا الثوب ورزقنیه من غیر حول منی ولاقوة)
و بو دعایی اوقومق ایله کچمش وکله جك کناهلری مغفور اولور دیرایدی
واکثر اوقاتده یکی لباسی جمعه کونی کیرایدی وجامه کیدکده ابتدا
صاغ طرفندن کیرایدی وچیقاردقده ابتدا صول طرفندن چیقاررایدی
ویکی لباس کیدکده اسکیسنی برمسکینه ویررایدی وایدردی (ما من
مسلم یکسو مسلما من سمل ثیابه لایکسوه الا لله الا کان فی ضمان الله وحرزه
ما واراه حیا ومیتا) ومبارك باشنه بیاض عمامه صاریوردی وایکی
اوموزلری اراسنه برعلاقه صارقدردی وکاهی اول علاقه یی چکه سی
التنه آلوردی وکاهی علاقه سز صاریورایدی وکاهی طاقیه سز
صارق صاریوردی وکاهی صارقسز طاقیه ایله اکتفا بیورردی
واول روایت اولنان حدیث که حضرتك بزمله مشرکلرك بیننده فرق
بودر که بز دستاری طاقیه اوزرینه صاریورز وانلر طاقیه سز
صاریورلر دیدیکلر بو حدیث ضعفدن خالی دکلدر وصحیح اولدیغی
تقدیرجه دخی جواب ویررز که حضرتك مقصودی اولدر که اغلب
اوقاتده بزم عادتمز دستاری طاقیه اوزرینه صارمقدر ومشرکلرانك
خلافنه درکه انلر عادتی اغلب اوقاتده یاخود جمیع اوقاتده دستاری
طاقیه سز صاریورلر دیمکدر وبیاض اوزون بویلی طاقیهٔ
شامی کیردی وکله پوش کبی قصه بویلی طاقیه دخی کیرایدی وایکی
قولاقلی برطاقیه سی وارایدی سفرلرده کاهی انی مبارك باشنه الورایدی
وکاهی نماز قیلدقجه انی قارشوسنده قورایدی وکاهی سیاه صارق
صاریورایدی (مرویدرکه فتح مکه کونی سیاه دستار صاریوب
خطبه اوقومشیدی وبعض علما تأویل ایدوب ایتدیلرکه فتح مکه کونی

اول سرورك دستاری اصلنده سیاه رنكلو دكل ایدی بلكه اول سرور صاریق اوزرینه توغلغه كیمشیدی وتوغلغه‌نك رنكی دستاره تأثیر ایتمشیدی وهوانك حرارتندن توغلغه‌یی چیقاروب دستارك رنكی سیاه كورنمكله انی كورنلر دستار اصلنده سیاهدر ظن ایدرلرایدی (وبعض روایاتده (وعلیه عصابة دسماء) وارد اولدیغی بوتأویلی مؤیددر ومرویدرو رنوبت حضرته هدیه بردستار كتوردیلراول دستارك تمغالری وارایدی تمغالرینی كسوب اول صاریغی مبارك باشنه صاراندی واول سرورك دستارینك طولی كتب حدیث وسیرده كورلمامشدر امابعض ائمهٔ حنفیه رحمهم الله كتورمشلردركه پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم هركون صاراندیغی دستارك طولی یدی آرشون ایدی وجمعه و بیرام كونلرنده صاراندیغی اون‌ایكی آرشون ایدی والله اعلم وهوانك حرارتی وقتنده مبارك باشنه طیلسان قورایدی وحضور شریفنده طیلسان وصف اولندقده (هذا ثوب لایؤدی شكره) دیرایدی وچون اول سرور مبارك باشنی یاغلییدی سائر لباسلرینه یاغ اصابت ایتمامكیچون باشنه براورتو اورترایدی‌وانس بن مالكدن رضی الله تعالی عنه روایت اولنان خبركه (كان النبی صلی الله علیه وسلم یكثر القناع كان ثوبه ثوب زیات) دیدیكیدر اول ثوبدن مرادبوقناعدرواولحضرتك كوملك وجامه‌سنك یكلری تابیلكنه‌دك ایدی وكاه تااللرینك پارمقلری اوجنه‌دك ایدی و ككشلكه مائل ایدی و كوملك وجامه وازارینك اوزونلغی ساقنك نصفنه‌دك ایدی وكاهی طوپوقلرینه قریب اولوردی واول سرورك رداسنك اوزونلغی درت آرشون ایدی وبرروایتده‌ایكی آرشون ایدی‌وبرروایتده‌ایكی آرشون برقارش ایدی واهل حدیثك بعض متأخرلری قاتنده اولحضرتك رداسنك طولی التی آرشون‌وعرضی‌اوچ آرشون‌وبرقارش ایدی‌وازارینك‌طولی‌درت آرشون برقارش‌وعرضی‌ایكی آرشون‌برقارش ایدی وكاهی دوكمه‌لو كوملك كیوب دوكمه‌سنی ابلكلردی وبرروایتده وارد اولمشدركه (وكان قمیصه مشدود الازار وربما حل الازار فی الصلوة وغیرها (وكاهی حله كیمكی اختیار بیووردی وحله بطانه‌لو جامه‌دن عبارتدر وسفرلرده طار یكلوجامه كیردی وابدست الدقده مبارك اللرینی یكلرندن چیقارمقده صعوبت اولیجق اول یكلری اوموزینه اتوب

اللرینی انك التندن چیقاروب آبدست الوردی وكاهی آغر بهالو فاخر
لباسلر كیردی خصوصا عید كونلرنده ووفود وایلچیلر كلدیكی كونلرده
و برنوبت عظمادن بریسی اول سروره برحله هدیه كوندرمشیدیكه
اول حله یی اوتوزدوه یه صاتون المشیدی حضرت انی بركره كیدی
و برنوبت اول سرور برحله یی یكرمی طقوزدوه یه و برروایتده یكرمی
یدی وقیه نقره یه صاتون المشیدی وكاهی بیورردی كندیلری ایچون
برجامه طوقورلردی وكندی اول جامه یی طوقیان چوقه یه واروب
تیزطقومسنه تعجیل كوستردی (صحته ایرشمشدر كه برابریشیلو قبا كه
انك چاك خلفی واردی اوحضرته هدیه كوندردیلر اول قبایی كیوب
نمازقیلدی وجبرائیل علیه السلام كلوب اول قبانك حرمتی خبرینی
كتوردی پس اول سرور علی العجله اول قبایی اكندن چیقاردی
واندن استكراه ایدوب بیوردی (لاینبغی هذا للمتقین ای المؤمنین
الذین یتقون عن الشرك) وانس بن مالك رضی الله تعالی عنه روایت
ایدر كه ملك روم اول حضرته هدیه رسمیله برمستقهء سندس كوندردی
یعنی اوزون یكلو كورك اول سرور انی كیدی اول كوركك غایت
خوبلوغندن اصحاب بكنوب ایتدیلر یا رسول الله مكر بولباس سكا
كوكدنمی كلدی دیدیلر حضرت ایتدی بو كوركك خوبلغندن
نه تعجب ایدرسز اول الله حقیچونكه بنم نفسم انك یدقدرتنده در سعد بن
معاذك جنتده اولان مندیللرندن برمندیل بوندن یكركدر اندن صكره
حضرت اول كوركی جعفر بن ابی طالبه كوندردی جعفردخی اول
كوركی اوزرینه كیوب حضرتك مجلسنه كلدی حضرت ایتدی ای جعفر بن
بو كوركی سكا كیسون دیو كوندرمدم جعفر ایتدی یا نیچه ایده یم حضرت
ایتدی قرنداشك نجاشی یه هدیه كوندر و برنوبت ابوجهم عامر بن
حذیفهء قریشیء عدوی رضی الله تعالی عنه اوحضرته برمربع سیاه
كلیم هدیه كوندردیكه انك اوجلرنده ایكی علمی واردیكه عرب اكا
خمیصه دیرلر حضرت انی ردا ایدینوب نمازه مشغول اولدی ونمازده
ایكن انك علملرینه نظر ایتدی ونمازدن فارغ اولدقده بیوردیكه
بوخمیصه یی ابوجهم قاتنه كوتورك وانك علمسز بوغون خمیصه سنی
بكا كتورك كه بوخمیصه نك علملری بنی نمازده مشغول قیلمشدر ثبوته
ایرشمشدر كه اوحضرتك بریشل جامه سی واردی قبائل عربدن

حضورینه وفدلر وایلچیلر کلدکده اول جامه یی کیردی واول حضرتدن صکره اول جامه زیاده کهنه لنمشدی بعض خلفا انی جامه لرینه بطانه ایدوب بیرام کونلرنده تیمنا وتبرکا کیرلر ایدی واول حضرت اکثریا جمعه کونلرنده وعید کونلرنده حلهٔ حمرا وصفرا کیردی یعنی قزل و صاری خطو طله مخطط الاجه حله دیمکدر وخاصة جمعه کونلری ایچون ایکی جامه ترتیب بیورمشیدی غیری کونلرنده کیدیکی جامه لردن ماعدا وعایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها منقولدر که ایتدی حضرت بر سیاه برد کیدی بن ایتدم یارسول الله سنك بیاض رنککك بو سیاه جامه ده نه کوزل کوریتور و حضرتك بر سیاه کساسی وار ایدی انی بر کیمسه یه باغشلدی ام سلمه ایتدی یارسول الله اول سیاه کسا نیجه اولدی حضرت ایتدی بن انی بر کیمسه یه کیدردم ام سلمه ایتدی اول سیاه کساده سنك بدن بیاضکدن خوبرك هیچ بر نسنه دخی هرکز کورمدم اول سرورك بر صچاقلی بردی دخی وار ایدی کاهی انکله احتبا ایدردی یعنی مبارك بدننه انی صارر ایدی شویله که اول بردك صچاقلری مبارك ایاقلری اوزره دوشردی واول سرورك بر جبهٔ خسروانیسی وار ایدیکه انك شکافلرینه دیبادن دخار ریز دوزمشلر ایدی وکاهی بر بردو بردا کیردیکه انك قیمتی انجق بر دینار سرخ ایدی سهل بن سعد ساعدیدن رضی الله تعالی عنه مرویدر که ایتدی رسول خدا ایچون صلی الله تعالی علیه وسلم سیاه یوکدن بر جبه دیکدم اولحضرت انی کیدی وحظ ایلدی شویله که هیچ بر جامه دن انجلین حظ ایتدیکی یوغیدی مبارك الیله انی مس ایدوب نه کوزل جبه در دیدی بر اعرابی اول مجلسده حاضر ایدی ایتدی یارسول الله انی بکا عطا بیور فی الحال حضرت اوجامه یی ارقه سندن چیقاروب اول کیمسه نك النه ویردی (صحیح بخاریده سهلدن رضی الله تعالی عنه ثبوته ایرشمشدر که ایتدی بر عورت اولحضرت قاتنه بر برده یعنی بر شمله کتور دیکه هنوزانك صچاقلرینی کسمامش ایدی وایتدی یا رسول الله بو جامه یی کندی الم ایله طوقودم انکیچونکه سن کیه سن حضرت اول ضعیفه دن انی قبول ایتدی واو بله بر شمله یه محتاج ایدی پس مبارك ارقه سنه کیوب اصحاب قاتنه چیقدی اول اراده اولانلردن برکشی اول شمله یی الی ایله مس ایتدی و بر روایتده تحسین ایدوب یارسول الله بو برده یی بکا ویردیدی حضرت ایتدی نوله ویره یم و بر زمان نصکره مجلسدن قالقوب خانه سنه

كندی واول شمله بی دوروب و بوكوب اول كشی يه كوندردی مجلسده
اولان قوم اول كشی يه ايتديلر ابو ايتمد ككه بو بردە بی اولحضرتدن
ديلدك وحالبو كه اول حضرت اكا محتاج ايدی و بيلورسنكه محتاج اولسه
دخی سائلی رد ايتمز اول كشی ايتدی خدا حقيچون بن انی ايستمدم الا
كفنم اولمغيچون ايستدم سهل ايتدی اول برده عاقبت اول كشی نك كفنی
اولدی و برآخر طريقده وارد اولمشكه اول كشی عبدالرحمن بن عوف ايدی
و برروايتده سعد بن ابی وقاص ايدی واكثرا حوالده اول سرور قالك وارپی
جامه لر كيردی (عايشهٔ صديقه رضی الله تعالی عنها روايت ايدر كه
رسولك صلی الله تعالی عليه وسلم ايكی غليظ وخشين جامه لری وار
ايدی بن ايتدم يارسول الله بو جامه لرقتی قالك ودورشت جامه لردر
عرقنك اولديغكده قاتيلوب سكا ثقلت و يرر حضرت هيچ جواب و يرمدی
(ابو بردە عايشهٔ صديقه دن روايت ايدر كه عايشه بر كساء ملبد يعنی
بر يمالو جامه و برغليظ ازارطشره چيقاروب ايتدی روح رسول الله
صلی الله تعالی عليه وسلم بو ايكی جامه ده قبض اولندی وصاغ النك
سرچه پارمغنده برخاتم طاقنور دی وصول النك صرچه پارمغنده
طاقنديغی دخی روايت اولنمشدر هرايكيسی دخی سندز وائمه حنفيه
قاتنده اولی اولان خاتمی صول اله طاقدر وائمهٔ شافعيه قاتنده اولی اولان
صاغ اله طاقمدر واولحضرت خاتمی اويله طاقنوردیكه خاتمك
قاشی آوجی ايچنه كلوردی وكاه خانه دن خاتمنه بر ايپلك باغلوب
چيقاردی يعنی بر مهمی فراموش ايتمامكيچون ايپلك باغلردی وخاتم
پايدرمغك سببی وانك نقشنك كيفيتی باب سابقده التنجی سنه نك
وقايعی ضمننده شرح و بيان اولندی واول خاتمی حضرتدن صكره
ابو بكر طوتدی ابو بكردن صكره عمر تبركا اخذايلدی واولخاتم عمردن
عثمانه ايرشدی والتی سنه دن صكره عثمانك الندن ياخود غلامنك
الندن اول خاتم اريس ديدكاری قيويه دوشدی وهرچندكه اول قيونك
صو يونی چكوب اول خاتمی ارادیلر بولنمدی ايدرلر كه خلقك قلوبی اول
جهتدن حضرت عثماندن متنفر اولوب فتنه قپوسنی آچديلر (و بعض
اهل سير كتورمشلردر كه اول سرورك برخاتمی دخی وارايديكه انك قاشی
حبشی يعنی عقيق ايدی ياخود حبشه جانبندن كتورمشلر ايدی و ياخود
اول خاتمك صانعی اهل حبشه دن بر كشی ايدی واول سرور موزه يعنی

ادك كبرايدى وانك موزه سى ســاده ورنكى سيــاه ايدى اول موزه يى
اول سروره بر پيراهن و بر سراويل و برطيلسـان ايله نجاشى هديه
كوندرمشيدى (واول سرور نعلين كيرايدى وانك نعلينى صغر دريسندن
دباغت اولنمشيدى واول نعلينك ايكى قايشى وارايدى وكاهى يالن اياق
بوررايدى و بوفقيرك يعنى مصنف كتاب عطاءالله حسينى قاتنده حضرت
رسـالتك صلى الله تعـالى عليه وسلم نعلينك كاغددن كسلمش برتمثـالى
واردرونعلين قايشلرى برينه خطلرچكلمشلردر وباش پارمغى يرينى وايكى
اورته پارمقلرى يرينى وصرچه پارمغى يرينى وخنصر پارمغى يرينى معين
قلمشلردرواول كاغدك اوزرينه زبدة المحدثين وقدوة المحققين برهان الملة
والشريعة والتقوى والدين المشـهور بخواجه ابى نصر قدس سره
حضرتلرينك خط شريفله يازلمش بوكلمـاتكه نعلين مبارك برقاج قات
اديمدن ايدى وبر برينه ديكلمشيدى وانك اوزرنده بونجلين دواللريعـنى
قايشلروارايدى وانك قبقـاب كبى پايلرى يوغيدى وبنه اول كاغـدك
اوزرنده شيخ مذكورك خطيله برقاج عربى عبارلر يازلمشكه مآل ومؤداسى
بومعنايه راجع اولوركه بوتمثال رسـول خدانك صلى الله تعالى عليه وسلم
نعلينك مقدار يدر تصحيحى ثابت اولديغى حسبنجه واسناد صحيح ومبين
ايله منقول اولديغى وفقنجه فى كتاب تصحيح المصابيح تأليف العبد الفقـير
الى الله تعالى ابى الخير محمد بن محمد الجزرى اثابه الله تعالى ومن نظمه فوه
مما نقل من خطه (شـعر) ياطالبا تمثال نعل نبيه ❊ هاقدوجدت الى اللقاء
سبيلا ❊ فاجعله فوق الرأس واخضع واعتقد ❊ وتفأل فيه واوله التقبيلا ❊
من يدعى الحب الصحيح فانه ❊ يبدى على مايدعيه دليلا ❊ وشيخ مذكورك
خط شريفيله بنه يازلمشكه بوتمثال نعل شريفك بركات مجربه لرى جمله
سندندركه بركشى دائم انى بيله سنجه كزورسه خلق اراسنده عزيز ومقبول
اوله والبته پيغمبرى صلى الله تعالى عليه وسلم زيارت ايده وياخود اول سرورى
رؤياسنده كوره وكيمكه انى خوابده كوره (فقدرأى حقا) وبوتمثال شريفكه بر
لشكرده اوله اول لشكر منهزم اولميه وهرقافله ده كه بولنه اول قافله غارت كورميه
وهر قنغى متاعده بولنسه اوغرو اكا ظفر بوليه وهر كيمده كه اوله صويه غرق
اولميه وكيمكه انك صاحبنه صلى الله تعالى عليه وسلم انكله توسل ايده البته
مقبول اوله وانكله برطارلق ومشقت اولميه كه الا فرج حاصل اوله صلى الله
تعالى عليه وسلم تيمنا وتبركا اول تمثالك صورتى بوكتابده تحرير اولنمشدر وبودر

أمرغ في المثال بياض وجهي
فقد جعل النبي لها قبالا
فتح
المتعال
في مدح
النعال نام
كتاب شريفنده
بو نعل شريف مثال
محترم اكر
يانكزده بولنور
ايسه اولكاريان سرور
عالم صلى الله
عليه وسلم
حضرتلرينك
آثاري
بركاته
مجرب
و غائلهدن
مصون
اولور و بر
سفينه ده
بولنورسه غرقدن
و كيسه‌دن امنيت
اولور و بر قوناقده
ويا خانه ده اولور
ايسه احراقدن
امانده و بر مالك
قونلمش ايسه
سرقتدن

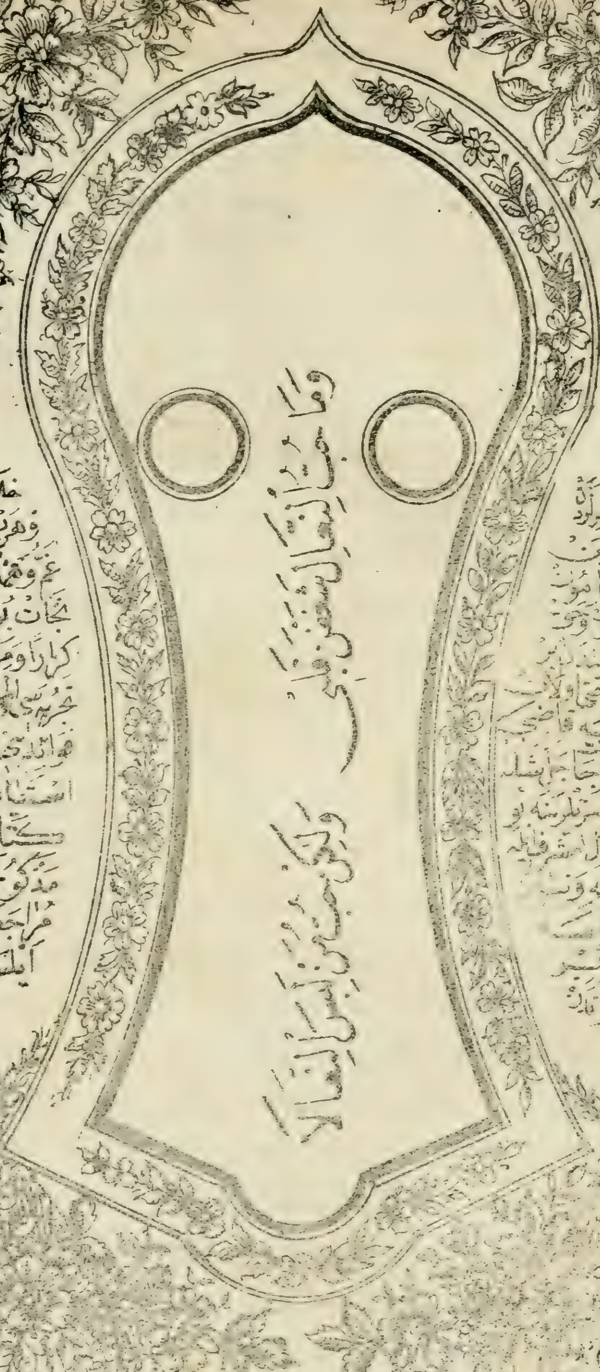

و
دزدن
خرسزلردن
امین
و مامون
اولور وحق
تعالی اندن بر
حاجتی اولان
کیمسه قاضی
الحاجات حضرتلرینه
بو مثال اشرف ایله
توجه ایتسه
البته
حاجتی
روا قیلنور

خلاص
و هر بر
غم و همدن
نجات بولور
کرارا و مرارا
تجربه ایلمشلردر
فوائدی
استماع ایدنلر
کتاب
مذکوره
مراجعت
ایلسونلر

و پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم طعامده عادتی بو ایدیكه تكلف ایتمزدی وطیبات اطعمه دن حاضر ایتدكلر ینی تناول بیوروردی وگاه اولوردیكه كندی قالقوب مأكول ومشروبنی الوب یرایدی واول اكلده (بسم الله) دیرایدی ویارانه دخی بسم الله دیمكی بیوررایدی وایدردیكه اكر طعام اولنده بسم الله دیمكی فراموش ایدرسه كز كرك طعام آخرنده (بسم الله اوله وآخره) دیه سز وصاغ النك اوچ پارمغیله یرایدی وكندی اوكندن تناول ایدردی مكر رطب وخرما وشور بای كدودار امثالی نسنه لر اوله اول زمان ظرفك اطرافندن دیلدیكنی یردن الوردی وكاهی اكلده درت پارمغیله استعانت بیورردی وایكی پارمغیله طعام یمزدی وشیطان ایكی پارمغیله اكل ایدردرایدی و برنسنه یه طیانوب ومربع اوتوزوب متكبرانه طعام یمزدی بلكه ایكی دیزی اوزرینه اوتوروب یرایدی وایدردیكه بن حق تعالینك قوللرندن برقولم طعامی قوللرك یدیكی كبی یرم وقوللرك اوتوردیغی كبی اوتورورم وكاهی صول ایاغنك اوزرینه اوتوروب صاغ ایاغنی دیكرایدی وكاهی زیاده آجقدقده مقعدینی یره قیوب ودیزلرینی دیكوب تناول بیورردی واول سرورك قاتنده طعامك سوكلوسی اول ایدیكه یالكز یمیوب سفره ده آدم چوقلغی اوله وال چوقلغی اوله واكثر اوقاتده یالكز طعام یمزدی مكر اتفاقی كیمسه بولنمیه ایدی و بیوروردیكه (شر الناس من اكل وحده) وچون خلقله طعام یرایدی هیچ كیمسه اول حضرتدن اوكدین طعامه ال صونمزدی وطعامی سفره اوزرنده یرایدی وكاهی یرده یرایدی وچون طعامدن فارغ اوله (الحمد لله حمدا كثرا طیبا مبارکا فیه غیر مکفی ولامودع ولامستغنی عنه ربنا) دیرایدی وكاهی (الحمد لله الذی كفانا وارووانا) دیرایدی وكاهی (اللهم اطعمت واغنیت واقنیت وهدیت واحییت فلك الحمد علی ما اعطیت) دیرایدی وكاهی ((الحمد لله الذی من علینا وهدینا والذی اشبعنا وارووانا وكل الاحسان اتانا) دیرایدی وایدردیكه هر كیمكه طعام یه و(الحمد لله الذی اطعمنی هذا الطعام ورزقنیه من غیر حول منی ولاقوة (دیه اول كیمسه نك كناهلری یارلغنمش اوله وچون اول سرور برقومك سفره سندن طعام یه ایدی اول قومه دعا ایدوب بیورردی (اللهم بارك لهم فیما رزقتهم واغفرلهم

وارجهم) کاهی طعامدن اوکدن وطعامدنصکره مطهر اللرینی یورایدی واللرینی یودقدنصکره مبارك یوزینه وقوللرینه سوررایدی وبیوررایدیکه طعامك برکتی انده در که طعامدن اول وطعامدنصکره اللرینی یویه لر مرویدرکه بیوردی (الوضوء قبل الطعام ینفی الفقر وبعده ینفی اللمم) وصول ایله طعام یمکدن وصوایچمکدن نهی بیوردی شیطان صول ایله یر وایچردیرایدی وچون طعام یمکدن فارغ اولوردی مبارك پارمقلرین یلارایدی اول اورته پارمغنی اندنصکره صلوات پارمغنی اندنصکره باش پارمغنی یلارایدی وناپارمقلرینی یلامدقجه مندیله سیلمزدی وپارانه پارمق یلامغه وکاسه صیرمغه امرایدردی وایدردی سزبیلمزسزکه برکت اجزاء طعامدن قنغی جزءده در وبیوررد یکه هرکیمکه طعام یه وطعامك کاسه سنی صیره اول کاسه انکیچون استغفار ایده وطعام یرایکن سوزسویلردی وتکرارتکرارقونقلره طعام عرض ایدوب یك دیرایدی وایاقلری وایاقلی مرتفع سفره اوزره طعام ییمزدی وکناری قرق کاسه دن طعام ییمزدی ونان تنك ومیده یله اتی وکلراتی وطلاق وبوکرك وصوغان وصرمساق وپراسه ییمزدی وبیوررد یکه هرکیمکه بوناخوش ققولی بقولاتی یرایسه بزدن اراغ اولسون ویاخود طشره چیقوب خانه سنده اوتورسون وایدردیکه بن انلری یعنی صوغان وصرمساغی انکیچون ییمزینکه سزك رازسویلشمیه جککز کیمسه ایله بن رازسویلشورم وعایشه نك رضی الله تعالی عنها اولحضرتك تاصکره ییدیکی طعامده صوغان وارایدی دیدیکی صحیح اولدیغی تقدیرجه حضرتك صوغان ییدیکی دواء مرض ایچون اوله اوکامحمولدرویاخود جوازینی بیان ایچون یمشدروعایشه نك اول روایتده اول معنایه دخی اشارت واردرکه صوغان وصرمساق مثللولرك کراهتی طبخله تخفیف بوله زیراطرق حدیثدن برطریقده صوغان وصرمساقدن نهی ایتدکده بیورمشکه (ان کنتم لابدا کلهما فامیتوهما طبخا) واول سرورسود ایله بالغی وسودایله اکشی نسه لری جمع ایتمزدی وقاورلمش لحمله پشمش لحمی وقروات ایله تازه اتی جمع ایتمزدی وسودایله یورطه یی ولحمله سودی جمع ایتمزدی وایکی صوغوق غدایی وایکی پالوذه مثللولزج طعاملری جمع ایتمزدی وایکی پث قابض وایکی مسهل وایکی غلیظ وایکی مرخی طعاملری برمجلسده

ییمزدی یك ایصیجاق طعامی ییمزدی بلکه برلحظه شویله قوبوب شدت
حرارتی وفوران دخانی سکون بولدقده تناول بیورردی وهرگز مباح طعامی
تعییب ایتمزدی اگر اشتهاسی وار ایسه اول طعامی یرایدی یوخسه
هیچ طمزدی یعنی طعامی بکنمه‌دك ایتمزدی نتکه اول حضرتك
مائده سنده کلراتی کتوردیلر یدیلر اول حضرت ییمدی یاران سؤال
ایتدیلر که یارسول الله بونی یعنی کلراتندن تناول بیورمدك یوخسه
حرامیدر حضرت ایتدی بن انك حرمتنه حکم ایتمزین ولکن بزم
دیار یمزده بو یوقدر انکیچون بونی یمك بکا مکروه کلور (مرویدر که
برنوبت اول سروره کلراتی کتوردیلر حضرت ایتدی بونلر زمان
قدیمده برامت ایدیلر مسخ اولوب کلر صورتنه گیردیلر واول سرور
طعامی بغایت آز ییرایدی (کثرة الاکل شوم) دیرایدی و بیوررد یکه
چون طعامی یه سز اول طعامی نمازه وذکر حقه مصروف قیلك
وطعامدنصکره او یومالك که قلبلر یکر قاتی اولور وانمکلردن غالبا ارپه
اتمکی یرایدی واول حضرتك ییجکی اولان ارپه اونونی الکدن الهمزلر دی
بلکه یل ایله صاورلر ایدی تا یل او کنجه کتدوا ولانلری کیدوب باقیسنی
خمیر ایدرلر ایدی وقیون ودوه وآت وحمار وحشی وطوشان وحباری
و بالق اتلرندن یرایدی وکاهی قدیدن یعنی قوروتدن تناول
بیورردی واول سرورك قاتنده طعامك سوکلوسی ات ایدی وبیوررد یکه
ات قوت سامعه یه تقویت ویرر اما انك اکلنه حریص اولمازدی
وچوق یمزدی و بیوررد یکه بر کشی ات یمکه مداومت ایلسه خویلنوب
آسانلغله اندن صبر ایدوب انقطاع ایدهمز واول سرور قول اتیله
و یاغرین اتیله مألوفه اولمشیدی وارقه اتنی دخی مدح ایدوب (اطیب اللحم
لحم الظهر) دیرایدی و پریان اولمش قیون جکر ینی تناول بیورمشدر وکاهی
اتیله ثرید یرایدی واتی دیشیله قطع ایدوب بچاغله کسمزدی و بیوردیکه
اتی بچاغله کسمك اهل عجم صنیعیدر اتی دیش ایله قطع ایدککه زیاده‌هنی
ومری اولور دیرایدی علما ایتدیلر بونهی اول اته مخصوصدر که بچاغله
کسمکه احتیاجی اولمیه ویاخود نهیدن مراد اتی بچاغله کسمکه عادت ایدنمکز
دیمکدرنتکه عجم عادت ایتمشلرد رز یرا صحته ایرشمشدر که حضرت
کندیسی کباب اولمش یاغرین اتنی و پریان اولمش ارقه اتنی بچاغله

پاره لمشدروكاه اواوردی اول سروراهل بيتدن قاتق استردی اهل
بيت خانه ده سركه دن غيری نسنه يوقدردبرلردی حضرت انی
يعنی سركه يی كتوردوب اتمك قاتغی ايدردی و(نعم الادام الخل)
دبرايدی واول سرورك اكثر طعامی خرما ايدی و بركونده ايكی نوبت
طعام يسه البته برنوبتی خرما اولوردی وحلوا وعسل وخرما وتره
ياغی سوردی وخرمايی سود ايله قارشديروب برايدی واول طعامه
اطيبان ديوتسميه ايدردی و برخانه ده خرما اولمجق اول خانه نك اهلی
آجقمزدبرايدی و برروايتده برخانه ده خرما اولماسه انك اهلی
آچدر ديرايدی ومدينه نك سياه رنكلوخوب عجوه ديدكاری خرمانك
حقنده ديرايدی (من تصبح بسبع تمرات عجوة لم يضره فی ذلك اليوم
سم ولا سحر) چون رطب وخرمايی برايدی مبارك اغزندن چكردكنی
چيقاروب صلوات پارمغيله اورته پارمقلرينك ظهرلرينه قيوب
اتارايدی وكاه چكردكلرينی صول النده جمع ايدردی مرويدركه بركون
تازه خرما برايدی وچكردكلرينی صول النده جمع ايتمشيدی قارشودن
برقيون كچردی حضرت اول چكردكاری اول قيونه كوستردی قيون
كلوب اول سرورك صول الندن چكردك برايدی واول سرورصاغ
اليله تازه خرما برايدی وكاهی اوحضرتك قاتنه كهنه خرما كتوررلردی
اول خرمالرك ايچندن قوردينی چيقاروب آنوب خرماسنی برايدی
وكاهی برپاره آرپه اتمكنی النه الوردی وانك اوزرينه برخرما قيوب
بونك قاتغی بودردبرايدی وجاری يعنی خرما اغاجلرينك باشنده
بينی كبی چيقان نسنه يی كه اكا شحم النخل ديرلرانی برايدی، وقباغی
سوردی وايدرديكه قباق بنم برادرم يونسك اغاجندندر وعايشه دن
رضی الله تعالی عنها مرويدركه حضرت بيوردی چون چوملكی
نصب ايده سز كركدركه ايچنه قباغی چوق قويه سز كه قلب
حزينه نافعدرانس بن مالك رضی الله تعالی عنه ايدربن ايتدم
يارسول الله قباغی چوق تناول بيوررسن يعنی انك فائده سی ندر
حضرت ايتدی دماغه نافعدر وعقلی زياده ايدر و برطعاميكه اكا
فلفل وسائر صيجاق دارولروچوكندرقاتارلراول مقوله طعامی سورايدی
وطعامدن چوملكك ديبنه چوكنه تمام ميل ايدردی (مرويدركه

برنوبت عثمان بن عفان رضي الله تعالى عنه او حضرته پالوده كتوردی حضرت اول پالوده دن يیوب ايتدی ای ابو عبد الله بو نه مقوله طعامدر عثمان دخی انك اجزاسنی و كيفيت طبخنی اول حضرته عرض ايلدی حضرت ايتدی تحقيقا بو طعام طيب طعامدر و چنكال خرما ديدكلری و قروت و روغن ديدكلری طعاملر اول سرورك قاتنده احب اطعمه جمله سندن ايدی وكاهی اتمكله ياغ يرايدی (غزوهٔ تبوكده اول سرورك حضورينه قوری پيز كتورديلر بچاق استيوب اول پيزی بچاغله پاره ليوب يدی وتازه خرما ايله خيار و يا بطيخ يرايدی و بيوررديكه (بكسر حر هذا ببرد هذا و برد هذا بحر هذا) و بر روايتده خربزه يی خرما ايله ييوب (هما الاطيبان) دير ايدی و بعض علما روايت اولی ده خربزه يی بطيخه حمل ايتديلر مرويدركه بطيخی كاهی اتمكله وكاهی شكر ايله يرايدی و بعض كتبده وارد اولمشدركه اول سرورك قاتنده ياش يمشلرك احبی بطيخله تازه اوزوم ايدی واوزوم صالقمنی مبارك اغزينه الوب اوزوملرينی مبارك ديشلريله صيروب يدكدنصكره صالقمك صاپنی اغزندن چيقاروب اتارايدی (مرويدركه خياری طوز ايله يرشدر وطوز حقنده (سيد ادامكم الملح) حديثی وارد اولمشدر و چون او حضرته بر تر فنده ميوه كتورهلر ايدی (اللهم بارك لنا في مدينتنا ومدنا وصاعنا واجعل مع البركة بركة) دير ايدی اندنصكره اول ميوه يی مجلسده برطفل حاضر بولنور ايسه اكا ويرر ايدی و بيورر ديكه حق تعالی بر كشی يه بر طعام اطعام ايلسه كركدركه اول كشی ديه (اللهم بارك لنا فيه وابدلنا ما هو خير منه) واول سرور سوده بغايت محبت ايدردی و هر كيمكه اكا سود ايچوره دير ايدی (اللهم بارك لنا فيه وزدنا منه) و بيورر ديكه بن سوددن غيری طعام وشرابك يرين طوتار و غناسنی و يرر برنسنه دخی بلمزين وكاهی چون سود ير ايدی مضمضه ايدردی و ايدرديكه بر دسومتی يعنی ياغلولغی واردر و چون اول سرور صو ايچه ايدی اوچ نفسده ايچردی و هر بر نفسك اولنده (بسم الله) و آخرنده (الحمد لله) دير يدی و صو قابی آغزده ايكن تنفسدن نهی بيورردی و هر كون بر قدح بال شربتی ايچردی وكاهی سويق ايچردی سويق لغت عربده آرپه يی و ياخود بغدايی قاوروب بلغور ايدوب صوده ايصلتمغه ديرلر ومدينه نك صولری بر مقدار

شوراولدیغی جهتدن خرمایی صوده ایصلدوب طاتلوایدوب ایچردی وغالب اوقاتده صویی اوتوروب ایچرایدی واحیانا اایاغ اوزره ایکن دخی ایچرایدی ومجلسنده برجماعت اولوب اول جماعته شربت وياخود صوایچرمه‌لو اولسه ابتدا انلره ایچوروب کند وانلردنصکره ایچرایدی (صحنه ایرشمشدرکه (ساقی القوم آخرهم شربا) دیرایدی وکاهی اول شربتی وياخود صویی ابتدا کندوایچوب اندنصکره صاغ یاننده اولان کیمسه‌یه ویرردی وصحاح اخبارده وارد اولمشدرکه برنوبت اول حضرتك قاتنده صوایله مخلوط برقدح سود کتوردیلر حضرت اول قدحی الوب ایچدی و حضرتك صول یاننده ابو بكروصاغ یاننده براعرابی وارایدی عمرایتدی یارسول الله قدحی ابو بکره ویر حضرت اول قدحی اعرابی‌یه ویروب (الایمن فالایمن) دیدی وبرروایتده (الایمنون فالایمنون الافیمنوا) دیدی وبرحدیثده وارداولمشدرکه اول سروره برقدح کتوردیلر واول سرورك صاغ طرفنده برجوان وارایدیکه اول مجلسده اولانلرك الك کوچکی ایدی و پیرلر واولولر اول حضرتك صول طرفنده واقع اولمشیدی حضرت اول قدحی ایچوب اول جوانه ایتدی دستورویررمیسن که بوقدحی صول جانبمده اولان پیرلره ویرم جوان ایتدی یارسول الله بن سنك آرتغکی غیریلره ایثار ایتمزین یعنی غیریلرك ایچدیکنه راضی اولمزین پس حضرت اول قدحی اول جوانه ویردی وقربه نك اغزندن وقدح کدیکندن صوایچمکدن نهی بیورردی وغالبا بونهی تنزیهیدر یعنی نهی تحریم دکلدر زیراکبشهٔ انصاریدن صحنه ایرشمشدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بنم خانه‌مه کلوب آصلو طوران مشکنك اغزندن اایاغ اوزره طوروب صوایچدی بن قالقوب اول مشکك اغزینی کسوب الدم وتیمن وتبرك طریقیله صاقلدم واول حضرتك قاتنده صوغوق وطاتلو اولان صولرك سوكلوسی ایدی ومدینه‌یه ایکی کونلك مسافه‌ده اولان سقیا دیدکاری موضعدن اول سروره طاتلوصو کتوررلر ایدی وانصاردن برکشی اول سرور ایچون اسکی مشکلرده وسه پایه‌لر اوزرنده صولر صوغودوب اول حضرته کتوررایدی واول حضرت بیورردیکه چون کیجه داخل اوله (بسم الله) دیکز وطعام وشرابکزك ظرفلرینك اغزلرینی اورتیکز هیچ اولمزایسه

اول ظرفلرك اغزلرینه بر آبقری چوب قویكز ❁ پیغمبرك صلی الله تعالی
علیه وسلم سفرده عادت كریمه لری اول ایدیكه سفره چیقدقده پنجشنبه
كونی چیقاردی وكاهی دوشنبه كونی چیقاردی واحیانا شنبه
وچهارشنبه كونی اختیار ایدردی وچون سفره عزم ایدوب قالقردی
(اللهم بك انتشرت والیك توجهت وبك اعتصمت وعلیك توكلت اللهم
اكفنی ما اهمنی ومالا اهتم وما انت اعلم به منی عز جارك وجل ثناؤك
ولااله غیرك اللهم زودنی التقوی واغفرلی ذنوبی ووجهنی للخیر اینما
توجهت) دیرایدی وبر روایتده (اللهم انت الصاحب فی السفر والخلیفة
فی الاهل اللهم انی اعوذ بك من الضبنة فی السفر والكآبة فی المنقلب
اللهم اقبض لنا الارض وهون علینا السفر) دیرایدی وبر روایت دخی
اولدركه (اللهم انی اعوذبك من وعثاء السفر وكآبة المنقلب والحور بعد الكور
ودعوة المظلوم وسوء المنظر فی المال والاهل) دیر ایدی وچون
راحله یه سوار اولوردی اوچكره (الله اكبر) دیر ایدی واندنصكره
بو آیتی اوقور ایدی (سبحان الذی سخرلنا هذا وما كنا له مقرنین وانا
الی ربنا لمنقلبون) واندنصكره دیرایدی (اللهم انی اسئلك فی سفری هذا
البر والتقوی ومن العمل ما ترضی اللهم هون علینا السفر واطولنا البعد اللهم
اصحبنا فی سفرنا واخلفنا فی اهلنا) ویولده كیدر ایكن یوقوشه چیقدقده
تكبیر ایدردی وانشه ایندكده تسبیح ایدردی وكاه یوقوشده دیرایدی
(اللهم لك الشرف علی كل شرف ولك الحمد علی كل حال وچون سفرده
كیجه داخل اولیدی (یا ارض ربی وربك الله اعوذ بالله من شرك
وشر ما خلق فیك وشر مادب علیك اعوذ بالله من شر كل اسد واسود
وحیة وعقرب ومن شر ساكنی البلد من والد وماولد) دیر ایدی وچون
سفرده وقت سحر داخل اولیدی (سمع سامع بحمد الله وحسن بلاؤه
علینا ربنا صاحبنا وافضل علینا عائذا بالله من النار) دیرایدی (واول
سرور ایدردیكه وسعتلی یعنی اوجوزلق ییللرده سفر ایتسه كز حیوان
لریكزی یوللرده آج قومامك وقورواق یعنی قحط ییللرده سفر ایتسه كز
یول یورومكده تعجیل ایدككه حیوانلریكز ارقلیوب ضعیف اولمادین
منزل مقصوده واروب ایرشه سز وكیجه یوللرده نوم واستراحت ایچون
اینمك دیلاسه كز یولدن صاپارده نزول ایدنكه زیرا یول اوستی اولان یرلر

محل خطر در دیرایدی و یالکز سفره کتمکدن منع ونهی ایدردی
و بیورر دیکه اکر خلق یالکز یوله کتمکده اولان نسنه یی بیله لردی هیچ
بر کیمسه یالکز کیجه یوله کیرمزدی وعورتلری مطلقا یوله کتمدن نهی
ایدردی مکر که اری ویاخود محرمی بیله سنجه اوله و بیورردیکه ملائکه
اول یولجیلره مصاحبت ایتمزکه انلرایله کلب ویاخود جرس اوله وجرس
یعنی چان مزامیر شیطاندندر دیرایدی وسفر عذابدن برقطعه در زیرا
کشی سفرده راحت وخواب وطعام وآبنی قطع ایدر دیرایدی وکاه
غزوات واسفارده رفیقلرندن آیریلوب خلفك ضعیفلرینی وکیرو قالمشلرینی
سورر ایدی وکاه کیرو قالمشلری مرکبنك اردینه بندیروب کتورردی
ورفیقلرینه اولاشدیرردی وانلرك حقلرنده خیر دعا ایدردی وچون
سفردن مراجعت بیوره ایدی (آئبون تائبون لربنا حامدون) دیردیدی
وچون شهره داخل اولیدی (توبا توبا لربنا اوبالا یغادر علینا حوبا)
دیرایدی وشهرده اولان یاران اول سروره استقباله چیقارلردی
واطفال اهل بیتی بیله کتورلردی (برنوبت عبد الله بن جعفری اول
سرورك استقباله چیقاردیلر اول سرور انی یعنی عبد اللهی اوکنه
بندردی اندنصکره حسن وحسیندن برینی دخی کتوردیلر اول سرور
انی دخی اردینه الوب ردیف قیلدی اول منوال اوزره اوچ کشی بردوه ده
اولدقلری حالده مدینه یه داخل اولدیلر وشهره کیردکده قوشلق
وقتنده یا اخشامه یقین کلوب داخل اولوردی و کیجه ایله شهره کیرمزدی
ویارانی دخی سفرلرندن کلدکلرنده کیجه وقتنده شهره دخولدن
منع ایدردی وشهره کیردکده بیورردی خلقه ضیافت ایچون بردوه
ویاخود برصغر بوغازلرلردی و پشروب اول سروری کورمکه کلنلره
اطعام ایدرلردی وسفردن کلدکده ابتدا مسجده کلوب ایکی رکعت
نمازقیلردی وخلقه کورنمکه اوتورردی ومسافرله بیورردیکه یوله
کیجه ایله کیدك زیرا کیجه یورین یولجیلره زمین طی اولنور یعنی
دریلوردیرایدی و بیورردیکه سفره اوچ کشی رفیق اولدیغکزده
کرکدرکه ایچیکزدن برینی امیرایده سز وچون برکشی سفره کتملو
اولوب اولحضرته وداعه کلدکده اول سرور دیرایدی (استودع الله
دینك وخواتیم عملك) وکاهی بیورردی (زودك الله التقوی وغفر ذنبك

ولقـالك الخير حيثما توجهت) ﴿ معلوم اوله كه اولحضرت صلى الله
تعالى عليه وسـلم ازواجيله حسن معاشرت ولطف مصاحبتده خلقك
يكركى ايدى و بيورردبكه (خيركم خيركم لاهله وانا خيركم لاهله) واول سرور
اهل وعيالنه بغـايت مدارا ايدردى وكـنديدن برامرى التماس
ايتدكلرنده اول امرده برمحذور اولمايجق ملتمسلرينى مبذول بيورردى
(ثبـوته ايرشمشدركه كاهى عايشـهٔ صديقه رضى الله تعـالى عنهـا
بر برداقدن صوايچردى حضرت اول برداغى عايشه‌نك النـدن الوب
انك صوايچديكى موضعدن صوايچردى وچـون عايشـه بركيكدن ات
برايدى حضرت اول كموكى انك النده ن الوب عايشه‌نك اغزى دكديكى
موضعدن مبارك اغزينه الوب ات برايدى وعايشه حائض ايكن مبـارك
باشـنى انك پهلوسنه قيوب وكاهى اكا طيـانوب قرأن اوقـوردى
و برسفرايكى نو بت عايشهٔ صديقه ايله قوشوايدوب اولكى قوشـوده
عايشه اولحضرتى كچدى وايكنجى نوبتده عايشه سمرمش واغرلاشمشيدى
اول سرورعايشه‌يى كچدى و بيورديكه (هـذابذاك) يعـنى بو كچمك
اول كچمكك مقـابله سنده درو برنو بت عايشـه ايله مدافعه ايده رك
يعنى بولوشه رق حجره قپوسنده ن طشره اولديلر وعايشه دن رضى الله
تعالى عنهامرويدركه برنو بت اول سرور ايله ارامزده برسوزواقـع
اولمشيدى بيورمشيديكه ياعايشه كيمه راضى اولورسن كه كلوب ارامزده
حكم اولوب حكومت قيله ابوعبيدة بن الجراحه راضى ميسن بن ايتـدم
يوق راضى دكيلم اول بر يومشق طبيعتلو كشيدر سنك جانبكه ميل ايدر
اولحضرت ايتدى عمره راضى ميسن بن ايتدم يوق راضى دكيـلم زيرا
بن عمردن قورقارم حضرت ايتدى شيطان دخى قورقار پس ايتدى
ابو بكره راضى ميسن بن ايتـدم راضى‌يم پس خبر كوندروب بابام
ابو بكرى كتوردى وايتدى ياابابكر بنمله بونك ارالسنده حكم اولوب
فصل دعوى قيـل ابو بكرايتدى بن سزك ارا كزى فصل ايده‌يم
حضرت ايتدى ايله حضرت سـوزه اغازايدوب مـدعاسنى تقريره
باشلدى بن ايتدم يارسـول الله عدل ايله بابام چون بندن بوسـوزى
ايشتدى ال قالديروب بنم يوزيمه برطبانجه ورديكه بورنمك ايكى داكلرندن
قان روان اولدى وايتدى (لاام لك) اكر پيغمبرصلى الله تعالى عليه وسـلم

عدل

عدل ایتمیه پس عدلی کیم ایتسه کر کدر حضرت ایتدی ای ابو بکر سنی حکم قیلمقدن بزم مطاو عز بودکلیدی پس اول سرور قالقوب کندی مبارك الیله یوزمدن ولبامدن قانی یویوب کیدردی (منقولدر که عائشه غضبه کلدکده اول سرور مبارك النی عائشه نك اوموزینه قویوب دیرایدی (اللهم اغفر ذنبها واذهب غیظ قلبها واعذها من الفتن) وکاه اولور دیکه مجموع ازواج مطهر اتك ایچنده انلرك برینه مبارك النی اوزادوب مزاح ولطیفه ایدردی وهر کون ایکندی نمازینی قیلدقدنصکره حجرآتك جمله سنی دور ایدوب انلرك احوالندن خبرالوردی واخشام اولدقده نوبت قنغیسنك ایسه انك خانه سنده کیجه لردی وزوجات مطهرات بینلرنده نفقه وقسم وجمیع قادر اولدیغی امورده مساواتی مرعی طوتاردی و بیورردی (اللهم هذا قسمی فیما املك فلاتلمنی فیمالا املك) یعنی محبت ومجامعتده بکا لوم ایتمه وکاه اولور دیکه اول حضرت کیجه اوانده مجامعت ایتدکده قالقوب غسل ایدردی واندنصکره اویوردی وکاه مجامعتدنصکره آبدست الوب اویوردی وکیجه آخرنده غسل ایدردی وچوق واقع اولور دیکه بر کیجه ده ویابرکونده طقوز خاتونك جمله سنی طواف ایدوب برغسلله اکتفا بیورردی وکاهی جمله سنی طولاشور ایدی وهر مجامعتدنصکره برغسل ایدردی واو حضرته ایتدیلر یارسول الله نیچون جمله سندن برغسلله اکتفا بیورمزسن حضرت ایتدی بوطریقه ازکی واطهر واطیبدر یعنی هر برجماعده برغسل ایتمك زیاده پاکلك وخوشلقدر ام سلمه ایدر رسول علیه الصلوة والسلام چون خاتونلرینك بریسیله مجامعت مراد ایدیدی مبارك کوزلرینی یوموب وباشنی جامه ایله اورتوب اول خاتونه (علیك بالسکینة والوقار) دیرایدی اندنصکره مقصودده مباشرت بیورردی (وصحته ایرشمشدرکه اول حضرته جماع خصوصنده اقویادن اوتوز ارك قوتی ویرلمشیدی انکیچون اول سروره ایتسد یکی قدر عورت المق حلال اولمشدر کرك طقوز وکرك دخی زیاده اول سرور بیوردی (حبب الی من دنیاکم النساء والطیب وجعلت قرة عینی ❊ وپیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابیله مجالست ومکالمتده عادتی اول ایدیکه تواضع طریقه سی اوزره اوتورردی وقالقار ایدی وچوق واقع اولوردیکه

اول سرور اوتور دقده دیزلرینی دیکوب مبارك اللری ایله ایاقلرینی
قوچوب کمر وار ایدردی وکاه برنسنه یه طیانوب اوتورردی واحیانا
مبارك آرقه سی اوزره یاتوردی واول حالده ایاغنی اول برایاغی اوزرینه
قور ایدی وسوزلری حساب وتأنی ایله سویلردی شویلکه اکر برکشی
اول حضرتك کلمات وحروفنی صایمق دیلسه ممکن ایدی واکثرا اوقاتده
سکوت اختیار ایدردی وسوزی حاجت مقدارنجه سویلردی واکثار
واطنابدن واملال واخلالدن احتراز ایدردی وجامع و پر فائده سوزلر یکه
جمله سی محض حکمت ونصیحت ایدی یارانه سویلردی وکاه اولوردیکه
برسوزی اوچکره سویلردی تا حاضر اولنلر خاطرلرنده طوتوب فهم
ایده لر وسوز سویلر ایکن مبارك الیله اشارت ایدردی وکاه صاغ النك
آیه سنی صول النك ابهامنك بطنی اوزرینه وضع ایدردی وچون
برامردن تعجب ایلیدی مبارك الی ایاسنی منقلب قیلردی وچون غضبه
کلیدی اعراض کوستردی واول بابده مبالغه بیوررردی وآثار غضب
مبارك بشره سنده ظاهر اولوردی وغضبی حالنده مبارك صقالنی چوق
اللر ایدی واول حضرت سوز سویلدکده مجلس شریفنده اولنلر
سکوت ایدرلردی وباشلرینی اوکلرینه صالرلر ایدی (کانما علی
رؤسهم الطیر) معامله سنی ایدرلردی واصحابك تعجب ایتدکلری
نسنه دن اول سرور دخی تعجب ایدردی وانلر ضحك ایتدکلر اول
سرور خاموش اولوردی ویاخود تبسم ایدردی وچوق کولمز ایدی
واول سرورك اکثریا ضحکی تبسم ایدی وغایتی ضحکی اولمقدار ایدیکه
دیشلری کورینوردی واول سرورك اغلمه سی دخی غایت اعتدالده
ایدی کوزینك یاشی روان اولوردی وسینهٔ بی کینه سندن چوملك
قینار کبی برآواز ایشیدیلوردی واولحضرتك اغلمه سی یامیت اوزرینه
اولوردی ویاامتنه شفقتدن ویاحق تعالیدن خوفندن اولوردی
وکاه مهماتك بعضیسنده یمین ایدردی اکثریا یمینی بوایدی (والذی
نفسی بیده) وکاه اولوردی (لا ومقلب القلوب) دیو یمین
ایدردی وکاه (والله) وکاه (لا والله) وکاه (لا واستغفر الله)
دیرایدی وچون مجلسدن قالقارایدی کفارت مجلس ایچون بونی دیرایدی
(سبحانك اللهم وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت استغفرك واتوب الیك)

وهر قبیله دنکه اول سرورك ملازمتنه آدملر کلوردی انلره هر برینك اسانجه سویلردی (وشاورهم فی الامر) مقتضاسنجه سوانح اورده یارانیله مشورت بیورردی عائشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها ایدر بن خلق ایچنده چوق مشاوره ایدیجی اول حضرتدن غیری برکیمسه کورمدم و برقاج کلمهٔ فارسیه اول حضرتك مبارك لسانندن جاری اولمشدر ❊ و پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم مجلسنده شعر اوقورلردی استماع بیورردی ودخی اوقودر ایدی کاه اولور دیکه یوز یتمه دك مجلسنده شعر اوقورلردی ولکن کندی شعر دیمزدی اماکاه کاه بحر رجزدن بر بیت مبارك لسانته جاری اولوردی وشعرانك رجزی شعر یننده دخی تمثل کوستردی وانلرك بعضیسی باب سابقده ذکر اولندی وکاه اولور دیکه رجزدن غیری اشعار عربدن بر مصراع اوقوردی نتکه صحنه ایرشمشدرکه بیوردی شاعر سوزلرینك اصحی لبیدك بوکلمه سیدر (شعر) الاکل شیٔ ماخلاالله باطل ❊ وعائشه دن رضی الله عنها مرویدرکه ایتدی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم سوزلرایچنده سومدیکی شعر ایدی و برنوبت اول سرور شاعرك بو بیتنه (شعر) ستبدی لك الایام ماکنت جاهلا ❊ ویأتیك بالاخبار من لم تزود ❊ تمثل ایدوب بوبله اوقوردیکه (ویأتیك من لم تزود بالاخبار) ابوبکر ایتدی یارسول الله اول بیت بوبله دکلدر حضرت ایتدی بن شاعر دکیلم وکاه مصراع ثانی یی اولمسز شاعرك دیدیکی کبی اوقوردی واو حضرتك مجلسنده حکایات واسمار سویلمك واقع اولنوردی وکاه اولور دیکه کندیسی اصحاب وازواجنه زمان اولده کچنلرك حکایتلرندن سویلر ایدی وقصهٔ حذافه وحکایت ام زرع که او حضرت ازواجنه سویلمشدر کتب احادیثده شهرتی واردر ❊ اول سرور یارانیله مزاح ولطیفه ایدردی عبدالله بن الحارث بن جزء ایتدی بن رسول خدادن زیاده مزاح ولطیفه ایدر برکیمسه کورمدم لکن او حضرتك مزاحی دوکلی صدق وحق ایدی نتکه اصحاب برکره ایتدیلرکه یارسول الله تحقیقا سن بزه مزاح ولطیفه سویلرسن حال بوکه بو طریقده سنك منصبکه مناسب دکلدر حضرت ایتدی (انی لااقول الاحقا) وعائشه رضی الله تعالی عنها ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم چوق مزاح ایدردی و بیورردیکه

(ان الله لا يؤاخذ المزاح الصادق فى مزاحه) واول حضرتك (لا تمازاخاك ولا تمازحه) بيورديغى علمانك قاتنده افراط اوزره اولان مزاحه محمولدر كه كشى مزاح اوزره مداومت ايليه زيرا موجب ضحك وقسوهٔ قلبدر وحق تعالى يى ذكردن كيرو قالمغه سببدر وغالب اولدر كه اول مقوله مزاح مسلم قرنداشنك ايذا وحقارتنه منجر اولور فاما اول مزاحكه بو اموردن سالم اوله جائزدر بلكه على سبيل الندره واقع اولورسه مستحبدر زيرا اطائفده حقك غيرى يى سويلمكى رعايت ايتمك واول حضرتك ايتديكى كبى كيمسه يى ايذا ايتمامك غايت صعبدر وامام غزالى احياء العلومده كتورمشدر كه عظيم غلطلر جمله سندندر كه بر كشى مزاحى صنعت ايدينه وانك اوزرينه مواظبت ايدوب انده افراط ايليه واندنصكره فعل رسولى تمسك ايدينوب انكله احتجاج ايده اول كشى اول كيمسه كبى اولور كه دائما حبشيلر ايله معاشرت ايدوب انلرك لعب ورقاصلقلرينه نظر ايده اكا نيچون بويله ايدرسن دينلدكده حضرت صلى الله عليه وسلم برعيد كونى انلرك لعب ورقصلرينه باقمغه عائشه يه اذن ويرمشيدى ديو احتجاج ايليه پس خطا ايتمش اولور زيرا صغايردن بعض معصيتلر واردر كه اصرار ايله كبيره اولور ومباحاتدن نيجه نسنه لر واردر كه اصرار بله معصيت صغيره اولور لايق دكلدر كه بو معنادن غافل اوله لر (والله اعلم) واول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم مزاحلرندن بريسى اولدر كه انس بن مالكه (ياذا الاذنين) ديمشدر و برنوبت برخاتون حضرتك قاتنه كلوب ايتدى يا رسول الله بنم زوجم سنى دعوت ايدر حضرت ايتدى سنك ارك كيمدر عجبا اول كوزنده آقلق اولان كشيمیدر خاتون ايتدى انك كوزنده آق يوقدر حضرت ايتدى تحقيق انك كوزنده آق واردر خاتون ايتدى والله انك كوزنده آق يوقدر حضرت ايتدى هركسك كوزنده البته آق واردر يعنى حدقه يى محيط اولان بياضدر وانسك كوچك برادرينك برقوشى وارايدى انكله اويناردى اول قوش اولجك اكا ايتدى يا ابا عمير ما فعل النغير) و برنوبت بركشى اول حضرتدن بنمك ايچون بردوه ايستدى اول حضرت ايتدى سكا بردوه ياوريسى ويره يم تا اوزرينه سوار اوله سن اول كشى ايتدى بن دوه ياوريسنى نيلايه يم

حضرت ایتدی هیچ دوه دن طوغمدق دوه اولورمی) مرویدرکه صفیه بنت عبد المطلب اول سرور قاتنه واردی وحال بوکه قوجامش پیراولمشیدی ایتدی یارسول الله بکا عاقبل تاجنته کیرم حضرت ایتدی قوجه قاریلرجنته کیرمسه لرکرکدر صفیه حضرتك مجلسندن قالقدی واغلدی حضرت ایتدی اکا خبرویرك اغلمسونکه خاتونلر پیرلك حالنده جنته کیرمسه لر کرکدر بلکه قز اولوب کیررلر نتکه حق تعالی بیورمشدر (انا انشأناهن انشاء فجعلناهن ابكارا) ثبوته ایرشمشدرکه اهل بادیه دن زاهر نام برکشی وارایدی صحرادن مدینه یه کلدکجه پیغمبره صلی الله علیه وسلم بادیه ادویه لرندن هدیه رسمیله برنسنه کتورردی وطشره کند کده حضرت انی تجهیز ایدوب بیوررردیکه (ان زاهرا بادیتنا ونحن حاضروه) واول سرورا کا میل ومحبت ایدردی وحال بوکه اول کشی چرکین یوزلو وکوزه خور برکشی ایدی برکون اول کشی برپرده متاعنی صاتمغه مشغول ایکن حضرت انك اردندن کلوب الك کوزلرین طوتدی زاهر حضرتی کورمامشیدی وکندوبی آردندن طوتان کیمدر بیلمزدی فریاد ایتدیکه بنی طوتان کیمدر ودونوب آردینه باقدی کوردیکه اول سروردر پس تیمن وتبرك قصدیله آرقه سنی اوحضرتك سینه سنه سوردی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بو قولی الور وارمیدر یعنی مشتریسی وارایسه کلسونلر وزاهر ایتدی یارسول الله بنجلاین کاسد متاعی کیم الور والله که بکا کیمسه بی رغبت ایتمز بولورسن حضرت ایتدی لکن سن حق تعالینك قاتنده کاسد دکلسن وبرروایتده بیوردی سن حق تعالینك قتنده اغر بهالوسین (وحسن بن علینك طفولیتی حالنده اول سرور حسن ایله مباسطت ایدوب مبارك دیلنی طشره چیقاروب حسنه کوستردی حسن دخی اول سرورك مبارك دیلنی کوروب خوش وقت اولوردی (وخوات بن جبیر ایدر برسفرده رسول خدا ایله مر الظهران منزلنه نزول ایتمشیدك برمهم مصلحت ایچون چادرمدن طشره چیقدم کوردمکه صاحب حسن خاتونلردن برجماعت اولمحلده طوروب بربرلریله مصاحبت ایدرلر کیرو چادرمه کلوب حله می کیدم اول خاتونلرك یانلرینه واروب اوتوردم ناکاه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خیمه سندن طشره چیقدی وبنی کوروب ایتدی یا ابا عبدالله نه سببله انلرك یانده

اوتوررسن حضرتدن قورقوب ایتدم یارسول الله برسرکش برامز دوهم وارانی باغلمغه بونلره برطناب بوکدرمك ایسترم حضرت هیچ طنیوب کچوب کتدی بن اوحضرتك اردنجه کتدم پس مبارك رداسنی بنم جانبمه آتوب کندی ارالك دیدکاری موضعه قضای حاجت ایتمکه کتدی چون کیرو کلدی ایتدی یااباعبدالله اول سرکش دوه نه ایشلدی چون اول منزلدن کوچ ایتدك حضرت هرقنده که بنی کورردی سلام ویروب اول سرکش دوه نه ایشلدی دیرایدی تامدینه یه کلدك بن حجاب وخجالتدن اول سوزی بکانه سویلردیو خوفدن مسجده اول سرورك صحبتنه وارمز اولدم چون بومنوال اوزره برمدت کچدی فرصت کوزلیوب مسجد رسول اللهك برتنهالغی وقتنده مسجده واروب نماز قیلدم اول سرور حجره دن چیقوب ایکی رکعت خفیف نمازقیلدی کاوب بنم یقینمده اوتوردی وبن نمازی اوزتدم اول امیدایله که حضرت بندن فراغ ایدوب اول سوزی سویلیه وقالقوب حجره سنه کیده حضرت بومعنایی اکلیوب ایتدی ای اباعبدالله نمازی نقدر تطویل ایده یلور ایسك ایت سن نمازی تمام ایتمدکجه بن بورادن قالقوب کتمزین بن کندی کندیمه ایتدم برعذر دیلمك کرکدرکه تا حضرتك خاطری انکاله تسکین بوله پس نمازی تمام ایدوب سلام ویردم حضرت ایتدی (السلام علیك یااباعبدالله) اول سرکش دوه نه ایلدی بن ایتدم یارسول الله اول خدا حقیچونکه سنی راستلغله بعث ایلدی اول دوه اول زماندنبرو که مسلمان اولدم سرکشلکدن کچوب اول عادتی ترك ایتمشدر اول سرور ایکی نوبت یااوچ نوبت رحمك الله دیدی (وبرروایت دخی اولدرکه (الله اکبرالله اکبر اللهم اهد اباعبدالله) دیو بردخی اول سوزی سویلمدی وحضرتك مجلسنده مزاح ومطایبات ایدرلردی واوحضرت تبسم بیورردی مرویدرکه ضحاك بن سفیان کلابی بغایت چرکین یوزلو کشی ایدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایله مبایعه ایدردی وهنوز آیت حجاب نازل اولمامغله عائشه حضرتك قاتنده اوتورردی ضحاك ایتدی یارسول الله بنم ایکی خاتونم واردر ایکیسی دخی بوحمیرادن یعنی عائشه دن احسندر برینی تطلیق ایدهیم تاحضرتك تزوج ایده سن عائشه بوسوزی ایشدوب ایتدی اول خاتونمی احسندر یوخسه سنمی احسن سن ضحاك ایتدی یوق بن اندن

احسنم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عائشه‌نك بو سؤالندن تبسم بيوردى و بر نوبت صهيب رومينك بر كوزى آغريمش ايدى خرما ير ايدى حضرت اكا ايتدى خرما يرسن وحالبو كه كوزك آغرر صهيب ايتدى يارسول الله بن خرمايى اغزيمك اول بريانى ايله يرم يعنى آغريميان كوزم جانبيله يرم ديدى حضرت تبسم ايتدى شو يله كه مبارك ديشلرى كورندى وانصاردن نعيمان نامنده بر كشى وار ايدى بغايت لطيفه‌جى وشرب خمره مبتلا ايدى و بر قاجكره انى حضرتك مجلسنه كتورديلر شرب خمر ايتديكيچون حضرت انى نعلين مباركيله اوردى و يارانه امر ايتدى تا انى نعلريله اورديلر چونكه بو امر نعيماندن دفعات كثيره ايله وجوده كلدى اصحابدن بريسى اكا ايتدى لعنك الله اول سرور ايتدى اويله ديمه زيرا اول كشى خدا ورسولنى دوست طوتار بو حكايتك مثلى خيبر غزاسنده واقع اولدى (الصه بو نعيمانك عادتى اول ايديكه مدينه‌يه بر قافله كلسه اول قافله ده طعامدن و ياخود غيرى شيلردن بر تحفه نسنه اولسه نعيمان اول نسنه‌يى انلردن بورجله صاتون الوب اول سرورك حضورينه كتورردى و يارسول الله بو تحفه‌يى سكا هديه كتوردم دير ايدى وچون اول تحفه صاحبى بهاسنى نعيماندن طلب ايدردى نعيمان انى اول حضرت حضورينه كتوروب يارسول الله اول تحفه‌نك بهاسنى بو كشى‌يه وير دير ايدى حضرت ايدرديكه يا سن انى بزه هديه كتورمدكمى نعيمان ايدرديكه والله يارسول الله اول نسنه‌نك بهاسنه مالك دكليدم واستردمكه اول نسنه سنك اولوب سن اندن تمتع وتناول بيوره سين پس بنم مقصودم حاصل اولدى ايمدى بهاسنك بورجنى سن ويرديرايدى پس اول سرور تبسم بيوروب اول نسنه‌نك بهاسنى صاحبنه ويرردى ❊ وپيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم جمله عاداتندن بريدخى اول ايديكه مبارك صاچنى وصقالنى طرار ايدى اما متنعملر كبى هركون طرامز ايدى ومبارك باشنه وصقالنه ياغ سورردى وبيقلرينى قرقاردى واصحابنه بيقلريكزى قرقك ديو امر ايدردى وصحنه ارشمشدر كه بيورردى (جزوا الشوارب وارخوا اللحى خالفوا المجوس) وبر روايت ضعيفه واردر كه مبارك صقالنك اوزوننلدن واينندن الوردى ومزينه يعنى بزبره

برنسنه ویرردی وهر جمعه کون نمازه کتمزدن مقدم بیقلرینی الدیرردی وطرنقلرینی کسرردی وصاغ الینی آبدست المغه وطعام یمکه وصاج وصقال طرامغه ومسواك طوتمغه وسورمه چکمکه وانك امثالی نسنه‌لره تخصیص بیورردی وصول النی دفع اذایه واستنجایه مخصوص ایدرردی وهر نسنه‌یی بر کیسه‌دن الدقده صاغ الیله الوردی و بر کیسه‌یه برنسنه ویرهلو اولسه صاغ الیله ویرردی کیجه‌لرده کوزلرینه اوچر میل سورمهٔ اصفهانی چکردی وکاه صاغ کوزینه اوج میل وصول کوزینه ایکی میل چکردی وهرقنغی سفره کتسه آینه وطراق وسورمه دان وبوی خوش حقه سی ومقراض وروغندانی بیله سنجه کتورردی وخانه‌ده اولدقجه هرقنغی خاتوننك منزلنده کیجه‌لر ایسه اول ذکر اولنان اشیا اول سرورك قاتنده اولوردی تاانلردن برینه احتیاج واقع اولورسه انلر ایله کفایت بیورردی وند و بر وجه‌دن و یوز قیللرینی یولقدن وآق قیللری صقالدن وباشدن یولقدن نهی ایدردی (و بعض احادیث صحیحه ده وارد اولان اکا دلالت ایدر که اول سرور مبارك قیللرینی حنا ایله و برروایتده حنا وکتم ایله و برروایتده ورس وزعفران ایله بویارایدی و بعض روایتلردن دخی اویله معلوم اولور که اول حضرتك شیبی اول مرتبه‌یه ایرشمش دکل ایدیکه خضابه محتاج اوله زیرا احادیث صحیحه ده وارد اولمشدر که اول سرورك مبارك صاچنده وصقالنده بیاض قیل یکرمی یه چقمز ایدی پس بونفی واثبات روایتلرینك بینلرینی جمع وتوفیقده دیرزکه اول سرور کاهی باش اغریسی دفعیچون مبارك باشنه حنا وضع ایدردی پس محتملدرکه اول سرورك موینی رنکلو کورن کشی خضابدندر دیوظن ایلیه و یاخود دیرزکه حضرت بوی خوشی چوق استعمال ایدردی وکاه اولوردیکه بوی خوش استعمالی قیللرك رنکنی تغییره سبب اولور انی کورن کشی سبب تغییر خضابدر ظن ایدردی وائمه دن برجمع روایت خضابی ترجیح ایدوب ایدرلرکه خضابك راویسی مثبتدر واثبات نفی اوزرینه مقدمدر وکاهی اول سرور نوره استعمالی ایدردی وزوجات مطهراتی اکا نوره اوربو پرلردی وچون عانه یه کلدکده یمنی قاصغه ایرشدکده اول سرور کندی الیله اورونوردی (و بر روایت دخی اولدرکه اول سرور

نوره استعمال ایتمدی وعانه سنک قیلاری اوزا دقده تراش ایدردی (وجمهور محدثین واهل سیر انک اوزرینه درلرکه اول سرور هرگز حمامه کیرمامشدر ومدینه ده حمام النبی دیمکله مشهور اولان حمامك یرنده غالبا حضرت برنوبت غسل ایتمش اوله بعده تیمنا وتبرکا اول موضعه حمام بنا ایتمش اوله‌لر انك ایچون اکا حمام النبی دیمشلراوله لکن بعض علماء حنفیه کندی مصنفاتلرنده کتورمشلردرکه اول حضرت حمامه کیردی ﴿ واولحضرتك جمله عاداتندندرکوزل اسملردن وکلمات حسنه دن تفاؤل ایدوب فال نیکدر دیرایدی وتطیر ایتمکی یعنی بد فال ایتمکی مکروه طوتاردی و بیورردیکه (لاطيرة خيرها الفال) واولحضرتدن سؤال ایتدیلر که یارسول الله فال ندر اولحضرت ایتدی برکلمهٔ صالحه درکه سزدن بریکز انی ایشیدر وچون برمهم و برحاجت ایچون اولحضرت طشره چیقاردی راشد ونجیح مثلا والفاظی استماعدن محظوظ اولوردی وابونامی سور ایدی و بیورردیکه حق تعالی قاتنده نامارك پك سوکلوسی عبدالله وعبدالرحمادر وحق تعالینك قاتنده نامارك پك چرکنی ملك الملوکدردیرایدی و بد اسمی ایو اسمه تبدیل وتغییر ایدردی عاصیه یی جمیله و برهٔ یی زینبه تبدیل ایلدی (مرویدرکه عزیز وعتله وحکم وغراب وشهاب اسملرینی تغییر ایلدی و بردیاره برعامل کوندرمك دیلسه انك آدینی صورردی اکرنامی نیك ایسه یعنی خوب ایسه شادمان اولوردی واکر عکسی ایسه مبارك یوزنده کراهت اثری پیدا اولوردی واول سرور برنسه یی کوروب تعجب ایتدکده نظرم دکمسون دیو (اللهم بارك فيه ولا تضره) دیرایدی و بیورردیکه سزدن بریکز استکراه ایتدیکی برنسه یی کوردکده بودعایی اوقوسون (اللهم لا يأتي بالحسنات الا انت ولا يدفع السيئات الا انت ولا حول ولا قوة الا بالله ﴿ واول سرور عقیقه ایله امر ایدردی یعنی اوغلوکز طوغدقده ایکی قیون قربان وقزکز طوغدقده برقیون قربان ایدك دیر ایدی وکرکدرکه قربان یدنجی کونده کسیلوب مولودك اسمی دخی یدنجی کونده تسمیه اولنه دیرایدی وامیرالمؤمنین حسن وحسین رضی الله تعالی عنهما طوغدقلرنده هر برینه برقیون و برروایتده هر برینه ایکیشر قیون قربان ایلدی ومعصوملر طوغدقده اولحضرتك قاتنه کتورورلردی تامبارك پارمغیله

آغزلرین آچوب برمقدار خرما طاندیردی وانلر ایچون برکت دعاسی اوقوردی ﴿ واول سرورك جملهٔ عادتلرندن ایدیکه برکیمسه نك خانه سنه وارسه قپوسی قارشوسنده طورمازدی بلکه خانه نك صاغ جانبنده ویاخود صول جانبنده طورر ایدی و بوطریقله استیذان ایدر دیکه (السلام علیکم السلام علیکم) و یارانه امر ایدردیکه برکیمسه نك خانه سنه وارسه کزابتدا سلام و یرك وسزك خانه کزه کلوب ابتدا سزه سلام و یرمین کشی یی خانه کزه دخوله اذن و یرمك دیر ایدی وکالدة بن الحنبل رضی الله تعالی عنه روایت ایدرکه برکون صفوان ابن امیه بنی اولحضرته کوندردی وهدیه رسمیله بنله اول سروره برکیك بوزاغوسی و برمقدارسود و برقاج خرده خیار کوندردی واول سرور اعلاء وادیده اوطور مشیدی پس اولحضرتقاتنه واردم وسلام و یردم واذن طلب ایتمدم حضرت ایتدی کیرودون اندنصکره کل السلام علیکم دی واذن طلب ایت اندنصکره مجلسمزه داخل اول و بیوردیکه (السلام قبل الکلام ولاتدعوا احدا الی طعام حتی یسلم) و برحدیثده دخی کلمشدر (السلام قبل السؤال فمن بدأکم بالسؤال قبل السلام فلاتجیبوه) مرویدرکه برکون برشخص اول سرورك خانه سی قپوسنه کلوب ایتدی (ءادخل) یعنی ایچرو کیره یممی حضرت برکیمسه یه ایتدی طشره چیق واول شخصه استیذانك طریقنی اوکرت وایت که ابتدا (السلام علیکم) دیوب بعده کیره یممی دیسون اول شخص حضرتك بوسوزینی ایشیدوب اول قاعده اوزرینه عمل ایتدی پس حضرت اکا دستور و یروب ایچرو کیردی و بیوردیکه سزدن بریکز برکشی یه آدم کوندروب دعوت ایلسه وسزدخی اول داعینك رسولی ایله کلسه کزانك سزه رسول کوندردیکی اذندر یعنی تکرار ازنه دخی حاجت یوقدر (وصحتنده ایرشمشدرکه بیوردی چونکه حق تعالی آدمی یراتدی آدمه خطاب ایتدیکه بوری وارشول کروهه سلام و یرواول کروه ملائکه دن برجماعت ایدیکه اوتورمشلرایدی وکورکه انلرسکانه نوعدن تحیت ایدرلرکه انلرك ایده جکاری تحیت سنك تحیتك وذریتکك تحیتلری اولسه کرکدر پس آدم انلره واروب (السلام علیکم) دیدی انلردخی (السلام علیك ورحمة الله) دیدیلر حضرت دخی سلام و یردکده (السلام علیکم)

باخود (السلام عليك) دیر ایدی ابتداء علیك السلام دیمكی مكروه طوتار ایدی و ایدردی سز جنته كیرمز سكز تا ایمان كتورمدكجه وایمان كتورمز سكز تا بر بریكز ایله دوستلق ایتمدكجه وآگاه اولك كه سزه دلالت ایده یم بر نسنه یی كه بر بریكز ایله دوستلقكره سبب اوله اول نسنه افشاء سلام ایتمكدر كرك آشنایه وكرك بیكانه یه و بیورردیكه صغیر كبیره وقلیل كثیره وطوران اوطورانه سلام ویرسون (مرو یدركه اول سرور برنوبت صبیاندن برجماعته و برنوبت خاتونلردن برجماعته مرور ایلدی وهر ایكی طائفه یه دخی سلام ویردی وبر مجلس اوزرینه اوغراسه كه اول مجلسده مسلمانلر ایله مشركلر مخلوط اولسه انلره سلام ویریردی واغلب اوقاتده هیچ بر كیمسه قادر اولمیاز ایدیكه سلام و یرمكده اول حضرته سبقت ایده واكر بر كیمسه سلام ویرسه اول سلامك مثلی ایله و یاخود اندن افضل برسلام ایله رد ایدردی ورد سلامی فی الحال ایدوب تأخیر ایتمزدی مكر برعذری اوله نماز وقضاء حاجت كبی وسلامه اویله جواب ویردیكه سلام ویرن كشی ایشیدردی واشارتله اكتفا ایتمزدی مكر كه نمازده اوله اول وقتده مبارك پارمغیله رد سلامه اشارت ایدردی وسلامه جواب ویردكده واوایله (وعلیك السلام) دیرایدی وچون كیجه وقتنده خانه یه كلسه سلامی اول نوعله ویرر ایدی كه اویانق اولنلر ایشیدر ایدی واویقوده اولانلر اویانمزلر ایدی و بیورردیكه یهود ونصارایه ابتدا سلام ویرمكز وایدردیكه چون مسلم قرنداشلر یكزدن برینه راست كله سز سلام ویرك اكرچه ارالغكزده براغاج ویاخود بردیوار دخی حائل اولور ایسه ده واندن صكره اول مسلم قرنداشكزه بردخی راست كلورسه كز ینه سلام ویرك وانسه بیورد یكه چون خانه كه داخل اوله سن اهل بیتكه سلام ویرتا سلامك بركتی سكا واهل بیتكه ایرشه برنوبت بركیمسه بر كیمسه ایله حضرته سلام كوندردی حضرت جوابنده (علیك وعلیه السلام) دیدی یعنی سلام سنك وانك اوزرینه اولسون واوحضرتك عادتی اول ایدیكه كلسه سلام ویرر ایدی وكتسه سلام ویردی و بیورر ایدیكه چون برمجلسدن قالقسه كز بر بریكزه سلام ویرك زیرا مجلسك اولی سلامه آخرندن احق واولی دكلدر وچونكه اول سروریارانه

ایرشسه مصافحه ایدردی و بیورر دیکه ایکی مسلمانکه بر برینه مقابل اوله‌لر مصافحه قیله‌لر اولماز الا بر برندن آیرلمدن مغفور اولورلر وکاهی اول سرور برآخر یردن کلن کیمسه ایله معانقه ایدردی زید بن حارثه مکه‌دن مدینه‌یه کلدکده وجعفر بن ابی طالب حبشه‌دن کلدکده انلر ایله وابوذر ایله معانقه ایلدی (و پیغمبرک عادتندن ایدیکه عطسه قیلسه یعنی اقسرسه آوازینی آهسته قیلوب یکیله مبارك یوزینی اورتارایدی ومبارك اللرینی قاشلری اوزرینه قورایدی و بیورردیکه حق تعالی اقسرمغی سوروا سنمکی مکروه طوتاروسزدن هرقنغیکز که آقسره (الحمد لله) دیه انی ایشیدن کیمسه‌نك اوزرینه حق اولور که (یرحمك الله) دیه وآقسرن کیمسه‌یه دخی جواب (یهدیکم الله ویصلح بالکم) دیه وایکی کشیلر اولحضرتك قاتنده آقسردیلر بریسی (الحمد لله) دیوب حضرتدن (یرحمك الله) جوابنی ایشتدی اول بریسی (الحمد لله) دمیوب حضرتدن (یرحمك الله) جوابنی ایشتمدی اول سرورایتدی آقسرن کشی‌یی اوچکره تشمیت ایدك یعنی اوچه‌دك (یرحمك الله) دیك واکر اوچدن زیاده اولورایسه زکام اولمشدر هیچ طمنك (واول سرورك یورومکده عادتی اول ایدیکه حرکت تمام وسرعت قلیل ووقارایله کیدرایدی یعنی نه زیاده بطیء یوریوب اایاغنی سوررایدی ونه زیاده سرعت واضطراب کوستررایدی زیرا اولکی یورویش متکبرومرده دللر یوریشیدر صکره‌کی یورویش خفیفلر وعقلسزلر یورویشیدر حق تعالی بیورر که (وعباد الرحمن الذین یمشون علی الارض هونا) ای سکینة ووقارا من غیر کبر بونوع اوزره یورویش اولحضرتك یورویشی ایدی باوجود که اول سرورك بومسکنت ووقار ایله یورویشی شویله کورنوردیکه کویا یوکسکدن اشاغی اینزایدی وکاه اویله کیدردیکه کویا مبارك اایاغی یره دکزایدی وزمین اایاغی التنده دوریلورایدی وکاهی یارانیله کیدردی ویارانی اوکنه دوشوروب کندی آردلرنجه کیدردی وایدردیکه (دعوا ظهری للملائکة) وکاه نعلین ایله وکاه نعلنسز یالن آیاق کیدردی (بعض غزواتده اول سرورك مبارك اایاغی پارمغی طاشه طوقانوب قان روان اولدی وایتدی (هل انت الا اصبع دمیت وفی سبیل الله مالقیت) واول سرورسفر وحضرده چپلاق آته وایرلواته ودوه‌یه وقاطره و پالانه اوملرکبه

وپالانسزمركبه سوار اولوردى وغالب احوالده يالكز سوار اولوردى وكاهى آردينه بركيمسه بنديروب رديف ايدردى وكاه اولورديكه برشخصى دخى اوكنه بندررردى نتكم سابقا ذكر اولندى وكاهى زوجات مطهراتك بعضيسنى آردينه بندررردى وغالبا آنه ودوه‌يه سوار اولوردى ومسكن ومنزل خصوصنده اول سرورك واصحاب كرامنك زياده اهتماملرى يوغيدى بلكه اصيجاق وصوغوق دفع ايده‌جك قدر ودواب وبهايم داخل اولمياجق قدر وخلقك كوزى كورميه‌جك قدربنا ايله اكتفا ايدرلردى وچون كيجه وقتى اولورايدى اول سرور آبدست الورايدى وكوندز كيديكى جامه‌لرى چيقاروب جامهٔ خوابى اوزرينه اوتورورايدى ومبارك اللرينك ايالرينى بربره كتوروب اوزرينه اوفورورايدى وسورهٔ اخلاص ومعوذتين اوقيوب اللرى اياسنى اعضاسنه سورررايدى وصاغ جانبنه ياتوب صاغ النك اياسنى يوزينك صاغ جانبنك التنه قورايدى وبو دعايى اوقورايدى (اللهم باسمك اموت واحيى) وبرروايتده (رب قنى عذابك يوم تبعث عبادك) ديرايدى وبرروايتده (باسمك ربى وضعت جنبى وبك ارفعه) ديرايدى واول سرور كاه جامهٔ خوابده وكاه كليم اوزرنده وكاه حصير اوزرنده وكاه برپلاس اوزرنده واحيانا قورى يرده ياتورايدى وحضرتك اويقوده قتنده باشى التنه قودبغى ياصدق برسختيان ايديكه ايچى خرما ليفى ايله طولمشيدى واول سرور اويقوده واقعه‌لر كوستررلردى اول واقعه‌لرى يارانه سويلر ايدى وكاه تعبير ايدردى وكاه ياران كوردكارى واقعه‌لرى اوحضرته سويليوب تعبيرايدررلردى واول سرور بيورورديكه اكر سزدن بريكز برواقعه كوروب اول واقعه اكا مكره كلورسه اوچكره صول جانبنه توكوروب اول واقعه‌نك شرندن وشيطان شرندن حق تعالى‌يه استعاذه ايده وقنغى جانبنه ياتمش ايسه دونوب اول برجانبنه ياته وهيچ كيمسه‌يه سويليه كه اول واقعه‌نك ضررى اوليه واكر ايو واقعه كوررسه اول واقعه‌يى بردوستنه وياخود برعاقل كشى‌يه سويليه وچون اول سرور اويقودن قالقرايدى (الحمد لله الذى احيانا بعدما اماتنا واليه البعث والنشور) ديرايدى هيچ برحالده ذكر خدايى ترك ايتمزدى ❊ واول سرورك عادتى جمله سندن ايديكه كاهى امراضه معالجه ايدردى وسته‌يه صوغوق

صوایله علاج ایدردی مرویدرکه چون اوحضرتی سیتمه طوته ایدی
برمشك صو کتوردوب مبارك باشنه دوکوب اغتسال ایدردی و بیوردیکه
سزدن بریکزی سیتمه طوتسه انك اوزرینه اوچ کیجه سحر وقتنده
صو سرپه‌لر روایتدیکه (الحمی من فیح جهنم فابردوها بالماء) علما دیمشلردرکه
بونوع علاج اهل حجازه مخصوص ایدی زیرا اکثریا انلرك سیتمه لری
آفتابك حرارتی تأثیرندن اولور ایدی وحماء یومیدن زیاده اولمازدی
لاجرم صوغوق صوایله معالجه بیوررردی صویه کیرمکله وصوایچورمکله
﴿ وچون اول سرورە صداع یعنی باش آغریسی طاری اولسه‌ایدی
مبارك باشنه حنا یاقاردی وایدردیکه تحقیقا حنا اذن خدا ایله
صداعه نافعدر چون برکشی باشنده براغریدن اوحضرته شکایت ایده
ایدی بیوردیکه (اختضب بالحنا) یعنی باشیکه حنا یاق علما دیمشلردرکه
بونوع دوا شول صداعه مخصوصدرکه مادی اولمیوب بلکه التهاب
حرارتدن حاصل اولمش اوله واکثریا انلرك صداعلری حاری کبی بونوعدن
ایدی (وکوز اغریسنه معالجه‌ده سکون وراحتله امر ایدردی
وعلی مرتضانك کرم الله وجهه کوزی آغریدقده حضرت انی تازه
خرما یمکدن منع بیوردی وهرگاه‌که امهات مؤمنیندن برینك کوزی
آغریسه تاکوزی ایواوانجیه‌دك اکا یقین اولمازدی وعذره‌یه قسط
هندی ایله علاج بیورردی وعذره دیدکلری برمرضدرکه قان غلبه
سندن اطفالك بوغازنده پیدا اولور ودایه‌لرك اول مرضی دفع ایچون
اطفالك طمافلرینی صیقوب قان آقتملرندن نهی بیورردی وایدردیکه
(لاتعذبوا صبیانکم بالغمز من العذرة) برنوبت اول حضرت عایشه‌نك
حجره سنه واردی کوردیکه عایشه‌نك قاتنده برصبینك بورنی دلکارندن
قان اقار یعنی اول اجلدنکه عذره مرضنی دفع ایچون انك بوغازینی
صیقمشلر ایدی حضرت سؤال ایتدیکه بوندر انلر ایتدیلر عذره مرضندن
ویاخود باش آغریسندن حضرت ایتدی وای سزه اولادیکزی
اولدرمکز هرعورتکه انك طفلی عذره مرضنه ویاخود باش آغریسنه
مبتلا اوله کرکدرکه قسط هندی‌یی صوایله ازوب اول طفلك بورننه
طملاده‌لر فی الواقع اول سرورك بیوردیغی کبی ایتدیلر اول طفل خلاص
اولدی ﴿ وکثرت ماده‌دن حاصل اولان قارن اغریسنه تقویت

اطلاقله معالجه ایدردی صحته ایرشمشدرکه برکشی اولحضرت قاتنه
کلوب ایتدی یارسول الله قرنداشمك قارنی اغررنه بیوررسن حضرت
ایتدی بال شربتی ایچسون اول کشی قرنداشی یاننه واروب کیروکلدی
وایتدی یارسول الله قرنداشمه بال شربتی ایچوردم نفعی ظاهراولمادی
حضرت ینه بال شربتی ایچوردیدی بومنوال اوزره اول کشی ایکی
نوبت ویااوچ نوبت واردی وکلدی وبال شربتی مفید اولمادی
دیدی حضرت اوچنجی ویادردنجی نوبتده اول کشی یه ایتدی
(صدق الله وکذب بطن اخیك) علما ایتدیلرکه کذب بطندن مراد
مادهٔ فاسده سی کثیراولمغله بال شربتیله عدم انتفاعیدر پس اول کشی
قرنداشنه برنوبت دخی بال شربتی ایچوردی شفا بولدی علما دیمشلردرکه
اولحضرتك اول کشی یه بال شربتی ایچمکه تکرار امر بیوردیغنده
حکمت اولدرکه دوانك مقدار وکمیتی مرضك حالی حسبنجه اولمق
کرکدر اکر دوا مرضك حالی مقدارندن نقصان اوزره اولورسه مرضی
ازاله ایدمز واکر مرضك حالی مقدارندن زیاده اولورسه مسقط
قوت اولور چون اول کشینك مریضنه ویردیکی شربت مرضنه
مقاومت ایده جك این دکلیدی انك ایچون شفا بولمادی لاجرم حضرت
ینه بال شربتی ایچمکه امر ایلدیکه تا اول شربت مرضنه مقاومت
ایدوب مرتبهٔ خلاصه ایرشدیره ✻ واول سرور استسقا مرضنه
سودایله ودوه سودکی ایله علاج ایدردی نتکه عرنیین جماعتیکه
اول مرضه مبتلا ایدیلر اول سرور انلره انکله علاج ایلدی واول
قصه نك شرحی باب سابقده ذکر اولندی ومزاج قورولیغنده تلیین ایله
علاج بیورردی وتلیین ایچون سنا اختیار ایدردی ودرایدیکه اکر
موتدن شفا ویرر نسنه اولیدی سنا اولوردی وبیورردیکه انکله دوا
ایتدیککز اشیانك یکرکی سعوط ولدود ومشی درسعوط بردارودرکه
انی بورون یولندن دماغه طمزررلر ولدود اولدرکه اغزدن بوغازه
دوکررلر ومشی بر مسهل دوادر وذات الجنبه قسط بحری وزیتله علاج
ایدردی وکیجیك مرضنه وکهله اوشمکه ابرشیملی کوملك کیمکله امر
ایدردی و یارهلره حصیرکلی ایله علاج ایدردی ودردله مدینه
خرماسیله علاج ایدردی سعد رضی الله تعالی عنه ایدرخسته ایدم

اول سرور بنم خسته لکمی کورمکه کلدی مبارك النی کوکسم اوزره قودی شو بلکه انك مبارك الك راحتی وخوشلغنی درونمده جایکیر اولدی ودرونمده حس ایتدم و بیوردیکه یاسعد سن برمرد مفؤد سن یعنی فوأدك آغرر پس حارث بن كلدهٔ ثقفی قاتنه وار که اول کشی برمطبب کشیدر مدینه عجوه سندن یدی خرما الوب چکردکی ایله سحق ایتسون وانی لدود قیلوب اغزکدن بوغازیکه اقتسون و بدنده چیقان چبانلره وقبرجقلره ذریره ایله علاج ایدردی وذریره برهندی داروندرکه قصب الذریره دن چیقار وعرق النسا مرضنه عربی قیون قویروغیله علاج ایدردی قیون قویروغنی اریدوب اوچ بخش ایدوب اوچکونده آچ قارنه بر بخشنی ایچرك دیو بیورردی واید ردیکه (لاشفاء الافی شرطة محجم اوشربة عسل اوكية بنار فانا انهی امتی عن الکی) واول سرور نیجه کره حجامت ایتدرمشدر وحجامه اجرت و برمشدر وایتدیکه انکله مداواة اولنان اشیانك یکرکی حجامتدر و بیورمشدرکه لیلهٔ معراجده بکا ملائکه امتکه حجامت امرایت دیدیلر وخیبرده یدیکی زهره ایکی یاغرینی ارا سندن حجامت ایتمکله علاج ایلدی و یهودینك کندو یه ایلدیکی سحره علاج ایچون مبارك باشنه حجامت ایلدی وضرورت واحتیاج وقتنده بعض یارانه دوکون یاقمغه دخی اذن و یردی وکاه قوصمغله بدنه معالجه ایدردی وایدردیکه خسته لره جبرواکراه ایله طعام وشراب و یرمکزکه حق تعالی انلره طعام وشراب و یرروعلما ادیدیلر که انده حکمت اولدرکه مریضك طبیعتی ماده یی پشورمککه وانی دفع ایدوب چیقارمغه مشغولدرکه شراب وطعام خسته لرك طبیعتلرینی اول کاردن کیروقور اول جهتدن مرض قوت بولور واول سرور خسته زه پرهیز ایتمکله امر ایدردی و بیورردیکه انلره یعنی خسته یه تلبینه و یرك که انلرك غمنی کیدروب یورکلرینه راحت ایرشدرر (تلبینه بررقیق طعامدرکه الماش اریه اونندن دوزرلر بشرط آنکه تمام پشمش اوله واکابرمقدار عسل دخی قاتمش اوله لرواول طعامه انکیچون تلبینه دیرلر که رقت و بیاضلقده سوده بکزمشدر وایتدیکه خسته لری خوش سوزلر ایله شادایدك وکوکللرندن غم وغصه یی کیدرك وحرام نسنه لری دوا

ایتدکدن منع ایدوب (ان الله لم یجعل شفاء کم فیما حرم علیکم) دیرایدی برکشی اولحضرتدن شراب قورمغه اذن طلب ایتدی حضرت اذن ویرمیوب نهی بیوردی اول کشی ایتدی یارسول الله دوا ایچون قورارم حضرت ایتدی (لیس بدواء ولکنها داء) اخبارده وارد اولمشدرکه (من تداوی بالخمر فلا شفاه الله) وامراض ساریه اصحابیله مخالطه دن منع ایدردی جذام وبرص مرضلری کبی ابوهریره رضی الله عنه حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت ایدرکه (فر من المجذوم فرارك من الاسد) ثقیف قبیله سندن برمجذوم کشی کلوب حضرتدن بیعت ایتمك دیلدی حضرت اکا ایتدی (انا قدبایعناك فارجع) واخبارده وارد اولمشدرکه مجذوم اولان کشی ایله اولحالده سوز سویلش که سنکله انك ارالغی برنیزه ویاایکی نیزه مقداری اوله وجذام برمرض خبیثدرکه دوکلی بدنه سود انك انتشارندن پیدا اولوروانك ظهورندن مزاج اعضا وهیئت اعضا فاسد ومتغیر اولوروآخراحادیثده صحته ایرشمشدرکه اول سرور نفی عدوی ایدوب بیورمشدرکه (لاعدوی) ای لایعدو شیء شیئا یعنی برکیمسه نك مرضی برآخره اولاشمزدیمکدر وثبوته ایرشمشدرکه برنوبت برمجذوم کشینك النی الوب کندی طعامی کاسه سنه ادخال بیوردی وایتدی (کل بسم الله ثقة بالله وتوکلا علیه) اول مجذومله طعام ییدی وبونفی واثبات واعدا روایتلرینك بینی جمع وتوفیق اواوجهله ممکندرکه دیرز بومرضلر فلسفی ودهری دیدیکی کبی بالطبع معدی یعنی سرایت ایدیجی واولاشیجی دکللردر لکن خدای تعالی بومرضلرایله مبتلا اولان کشیلرك بومرضلردن سالم اولان کیمسه لر ایله مخالطه لرینی اول مرضلرك انلره اولاشمه سنه سبب قیلمشدروکاه اولورکه بواعدا کندی سببی اولان مخالطه دن تخلف ایدرسائر اسباب تخلف ایتدیکی کبی یعنی بوامراض صاحبلری صحیح الجسم اولانلرایله اختلاط دخی ایتسه لر اولاشمز ویاخود دیرزکه نفی عدوی کما کان عمومی اوزره در لکن اندن احترازایله امر انکیچوندرکه مبادا اول مرض اختلاطدنصکره مأموره اولاشمغله مأمور عدوانی یعنی مرض اولاشمغی حق تصورایدوب خطاوحرجده واقع اولمش اوله پس بوامر سدذرایع قیلندندرو یاخود دیرزکه مجذومدن اجتنابله

امر امر استحبابی واختیاری وارشادیدر واول سرورك مجذوم ایله طعام ییدیکی جوازینی بیان ایچوندر و یادیرز که نفی واثباتدن هر بری برقومك حالنه کوره در برکیمسه که کامل الایمان وتام التوکل اوله اول کیمسه یه بونوع مریضله اختلاطك ضرری یوقدر زیرا انك قوة ایمانی وتوکلی قوة عدوایی دفع ایدیجیدر و برکیمسه نك که ایمان وتوکلی ضعیف اوله اول مقوله کیمسه یه کرکدر که اجتناب ایده واول سرور صلی الله تعالی علیه وسلم طریقك ایکیسنه دخی مباشر اولدی یعنی هم اول مقوله مرض صاحبی ایله اختلاط ایلدی وهم اجتناب بیوردی تا اقویا طریقهٔ توکله و ضعفا طریق تحفظه اقتدا ایدهلر وطاعون ووبا بابنده وارد اولان احادیث دخی بوقبیلدندر بعض احادیثده ثبوته ایرشمشدرکه (الفار من الطاعون کالفار من الزحف) دیمشدر و بوندن غیری دخی احادیث واردرکه وبادن وطاعوندن قاچق جائز اولمامغه دلالت ایدر و برحدیثده دخی کلمشدرکه (ان من القرف التلف) و بیورمشدرکه طاعون برعذابدرکه بنی اسرائیل اوزره وامم سالفه دن برجمع اوزرینه کوندرلمشدر چون ایشیده سزکه بر یرده طاعون واردر اول یره وارمکز وچون بر یرده بولنه سزکه اول یرده طاعون واقع اولمشدر اول یردن چیقوب کتمیه سز یعنی طاعوندن فرار ایتمیه سز پس بواخباردن معلوم اولورکه طاعوندن احتراز جائزدر و بواخبارك جمع وتوفیقی متعیندر والله اعلم ✻ واول سرور چشم زخمنه یعنی نظراصابت ایدنه افسون ایتمکه رخصت ویردی و بیوردیکه (العین حق ولو کان شیٔ سابق القدر لسبقته العین) وایتدیکه (لارقیة الا من عین وحمة) ای لارقیة اولی وانفع منهما فی ذلك (مرویدرکه سهل بن حنیف برمحلده غسل ایتدی عامر بن ربیعه انی عریان کوروب انك بدننك حسننه تأمل ایدوب ایتدی والله بن بو کشینك بدنی مثللو پاکیزه بدن هیچ کیمسه ده کورمدم نه ارلرده ونه مخدره قزلرده عامر بوسوزی سویلدی همان م سهل دوشوب کندیدن کتدی بو خبر اول سروره ایرشدکده عامره غضب ایدوب ایتدی سزدن بریکزندن اوتوری کندی قرنداشنی اولدرر ونیچون اول قرنداشك بدننی کوردکده اکا برکت دعاسی ایتمدك شمدیکی حالده

انکیچون ای عامر غسل قیل پس عامر یوزینی واللرینی ومرفقلرینی ودیزلرینی و ایاقلرینک اطرافنی وازارینک داخله سنی برقدحده قیوب و یوبوب اول صوبی سهلک اوزرینه دوکدیلر همان ساعت سهلک عقلی باشنه کلوب ایو اولدی (منقولدرکه اوحضرت ام سلمه نک خانه سنده برجاریه کوردیکه اول جاریه نک یوزنده جن نظری اثری وار ایدی پس بیوردیکه اول جاریه یه رقیه ایدک انک اوزرنده جن نظری واردر (مرویدرکه اوحضرت نماز قیلردی اوحالده برعقرب انک مبارک پارمغنی صوقدی چون نمازدن فارغ اولدی بیوردیکه خدانک لعنتی عقربک اوزرینه اولسونکه پیغمبری و پیغمبرک غیری بی قوماز یعنی صوقار اندنصکره طوز واتمک کتوردوب اول پارمغنی انک اوزرینه قودی وسورهٔ اخلاص ومعوذتین اوقودی تا المی زائل اولدی وفاتحة الکتابله ومعوذتین وآیت الکرسی ایله وسائر معوذاتله اول سرورک رقیه ایتدیکی احادیث صحیحه ده ثابت اولمشدر واول جمله دن بریسی رقیهٔ جبرائیلدر علیه السلام که پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم انکله رقیه ایلدی (بسم الله ارقیك من کل شیء یؤذیك من شرکل نفس وعین حاسد الله یشفیك بسم الله ارقیك) تعویذات که رقیهٔ عین ایچون وغیرسیچون مقرر بیورمشدر کتب مبسوطهٔ حدیثده مسطوردر وبوکتاب انک محل تفصیلی دکلدر (تنبیه) محدث محققلرینک بعضیسی دیمشلردرکه پیغمبرک صلی الله تعالی علیه وسلم طبی ایله سائر اطبانک طبنک مناسبتی یوقدر زیرا اوحضرتک طبی قطعا متیقن الجعدر یعنی علی التحقیق موجب شفا وصحتدر زیرا انک مصدر وحی الهی ومشکوة نبوی وکمال عقلدر واما غیریلرک طبی غالبا حدس وظن وتجربه دن مأخوذدر که مظنهٔ خطردر وهرکیمکه طب نبوی ایله منتفع اولمیه یقین بیلمك کرککه انک نقصان ایماننددر وهرکیمکه قبول صادق ایله انی تلقی ایلیه واعتقاد پاك ایله طوته البته انکله منتفع اوله نتکه قرآن کریم شفاء قلوب وصدوردر هرکیمکه انی قبول واخلاصله تلقی ایتمیه مرض ووبالنك زیاده لکنه موجب اوله ومقرردرکه خسته نك دوا ایله انتفاعنك شرطی اول دوایی اعتقاد نفعیله قبول ایتمکدر تا طبیعت اکا اقبال ایدوب انکله دفع علته استعانت ایلیه نتکه

اکا بردن برجماعت مجموع امراضه حبة السودا ایله معالجه ایدرلردی زیرا اول سرور (فی الحبة السوداء شفاء من کل داء الا السام) دیمشدر و بعضیلری دخی جمیع مرضلره عسل استعمال ایدرلردی زیرا قرآن مجیدده عسل شاننده بیورلمشدر (فیه شفاء للناس) وانلرك حسن اعتقادلری برکاتیله اول امراض دفع اولوردی والله الموفق

دنجی فصل پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم مخصوصاتی بیاننده‌در

معلوم اوله که ائمهٔ شافعیه نك رحمهم الله دأبلری اولدر که کتاب نکاحك اوائلنده اول حضرتك خصائصنی ایراد ایدرلر زیرا اول حضرتك اکثر مخصوصاتی نکاحده‌در وائمهٔ شافعیه مجتهدلرینك بعضیسی انك اوزرینه درلر که اول سرورك خصایصندن بحث اولنیوب اول بابده سوز سویلنمیه زیرا کچمش نسنه‌در شمدی انك ذکرنده فائدهٔ معتدبها یوقدر لکن جمهور علماء شافعیه اول بابده سوزسویلکی تجویز اتمشلردر وامام نووی رحمه الله بعض مصنفاتنده دیمشدر که صواب اولدر که جزم ایدرلر که اول بابده یعنی اول حضرتك خصایصنده سوزسویلك جائزدر بلکه مستحبدر واکرواجبدر دیرلر ایسه ده بعید دکلدر زیراچوق واقع اولور که برجاهل احادیث صحیحه‌ده اولحضرتك بعض خصایصنی بولور وانك خصایصندن اولدیغنی بلمز (واخذا باصل التأسی) انکله عمل ایدر پس اول خصایصی بیان واجب اولدی تامعلوم اولوب انکله عمل اتمیه‌لر وفنی فائده اوله که بوفائده دن اهم واتم اوله پس معلوم اوله که حق تعالی اول حضرتی خصایص متعدده ایله مخصوص قیلمشدر اول خصایص درت قسمدر قسم اول واجبات قسم ثانی محرمات قسم ثالث مباحات قسم رابع فضائلدر فضائل قسمی کثیر اولمغله بوکتابده علی حدة برفصلده مذکور اولوب واهتماما بشانه بوندن مقدم ذکر اولنمشیدی وبوفصلده اول باقی قلان اوچ قسم دخی علی وجه الاختصاص والتلخیص مبین ومشروح اولسه کرکدر ان شاء الله تعالی (اما قسم اول که واجباتدر اول سروره تخصیصك حکمتی اول حضرته زلفی زیاده لکی ودرجات حصول ایدر زیرا احادیث قدسیه ده صحته ایرشمشدر که (لن یتقرب المتقربون بمثل اداء ما افترضت علیهم) بیورلمشدرو بعض ائمه انك اوزرینه درلر که فریضه نك ثوابی نافله نك

ثوابی اوزر ینه یتمش درجه زیاده در و بو معنابی سلمان فارسینک رضی الله تعالی عنه حدیثندن استخراج ایتمشلردر که حضرت ماه رمضان حقنده بیور مشدر که (من تقرب فیه بخصلة من خصال الخیر کان کمن ادی فریضة فیما سواه ومن ادی فریضة فیه کان کمن ادی سبعین فی غیره) وطریق استخراج اولدر که بو حدیثده ماه رمضانده اولان نفلی سائر اوقاتده اولان فرضه مقابل قلمشدر وماه رمضانده اولان فرضی سائر ایامده اولان فرضک یتمشنه مساوی قلمشدر پس بو حدیثک فحواسنده اشعار واردر که فرض نفلک اوزرینه یتمش درجه زیاده اوله والله اعلم و بو واجبات قسمندن اول حضرتک مخصوصاتنک اولکیسی صلوة وتر ایکنجیسی صلوة ضحی اوچنجیسی قربان کسمک در ابن عباسک رضی الله تعالی عنهما حدیثی دلالتیله که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (ثلاث هن علی فرائض ولکم تطوع النحر والوتر ورکعتا الضحی) و بر روایتده ورکعتا الضحی یرینه ورکعتا الفجر واقع اولمشدر و بو حدیثی ائمۀ کباردن برجماعت امام احمد حنبل و بیهقی ودار قطنی وحاکم وابن عدی و بونلرک امثالی کیمسه لر کندو مصنفاتلرنده طرق متعدده ایله ایراد ایتمشدر وانلرک دوکلیسی ضعیفدر و بو اوچ امرک اول حدیثلر ایله اول سروره خصوصیتی اثبات اولنمق ممکن دکلدر خصوصا که اول حدیثلرک احادیث قولیه وفعلیه دن معارضی دخی اوله هرچند که اول معارضلرک بعضیسی ضعیف ایسه ده ینه اول احادیث ضعیفه ایله اثبات مدعا متحقق اولماز زیرا انسدن اسناد ضعیف ایله روایت اولنمشدر که اول حضرت بیوردی (امرت بالوتر والاضحی ولم یعزم علی) صحته ایرشمشدر که اول سرور سفرده صلوة وتری راحله اوزرنده قیلردی وانک راحله اوزرنده قیلدیغی عدم وجوبه علامتدر و بعض صحابه نک بزم پیغمبرک صلی الله تعالی علیه وسلم ضحی نمازی قیلدیغنی کورمدک دیدکلری صحته ایرشمشدر و عایشه دن رضی الله تعالی عنها پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قوشلق نمازی قیلرمی ایدی دیو سؤال ایتدکلرنده جواب و یردیکه یوق قیلزدی مکر سفردن کلدکده کاهی قیلردی (تنبیه) معلوم اوله که صلوة وتر و نحر اول حضرتک مخصوصاتندندر دیمک ائمۀ شافعیه رحمهم الله مذهبلرینه مبنیدر امام ابوحنیفه کوفی

رحمه الله علیه مذهبی اولدر که وتر وقربان امت اوزرینه دخی واجبدر
لکن بو بابده شافعیه نك دیدکاری وجوب فرض معناسنه در حنفیه نك
دیدکاری وجوب فرضدن اشاغیدر (دردنجی تهجد در دلیلی بو آیت
کریمه در (ومن اللیل فتهجد به نافلة لك) ای زیادة علی ثواب الفرائض
اما امتك تهجدی بونك خلافنه در که انلرك تهجدی فرائضلرنده واقع
اولان نقصانك تکمیلی ایچوندر واول سروراندن معصومدر که انك
فرائضنه برخلل متطرق اوله وائمه شافعیه قاتنده صحیح اولان اولدر که
اوائل حالده اول حضرته تهجد قیلمق واجب ایدی ولکن انك حقنده وجوبی
منسوخ اولدی و بو معناده عایشه دن رضی الله تعالی عنها صحیح مسلمده
برحدیث روایت اولنمشدر ❊ بشنجی مسواك طوتمقدر دلیلی عایشه نك
حدیثیدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر (ثلث هی علی
فرائض وهن لکم سنة الوتر والسواك وقیام اللیل) و بوحدیثی بیهقی کندی
متن وخلافیاتنده کتوروب تضعیف ایتمشدر لکن ابو داود و بیهقی کندی
سننلرنده و ابن خزیمه وابن حبان کندی صحیحلرنده وحاکم کندی
مستدرکنده برحدیث روایت ایتمشلردر عبدالله بن حنظلة بن
ابی عامر الغسیل طریقندن اوائل حالده اول حضرت صلی الله تعالی
علیه وسلم هر نمازده برآبدست المغه مأمور ایدی کرك طاهر اولسون
کر اولماسون اول معنی اول حضرته دشوار اولمغله هر نماز ایچون
مسواك طوتمغله مأمور اولوب هر نماز ایچون تجدید وضوء ایتمکی اول
سروردن رفع ایتدیلر فاما امام احمد بن حنبل کندی مسندنده وطبرانی
معجم کبیرنده واثلة بن الاسقعدن رضی الله تعالی عنه برحدیث روایت
ایتمشلردر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (امرت بالسواك
حتی خشیت ان یکتب علی) و بوحدیث اولحضرته مسواکك عدم
وجوبنه دلالت ایدر انکیچون بعض ائمهٔ شافعیه رحمهم الله تعالی
دیدیلر که مسواك اول حضرتك حقنده مستحبدر امتك حقنده مستحب
اولدیغی کبی ❊ التنجی اول حضرتك ذوی الارحا ایله مهماتده مشاوره
ایتمکدر دلیلی بو آیت کریمه نك ظاهریدر (وشاورهم فی الامر) واول
حضرتك مشاوره ایله مأمور اولدیغی نه اموردن قنغی امر اولدیغنده
مفسرلر اختلاف ایتمشلردر بعضیلر ایتدیلر حروبده ودشمن مکایده
سنده مشاوره ایتمکدر و برجماعت دخی تمام امور دنیاده مشاوره

ایتمکه مأمور دردیدیلر و برطائفه دخی اکا ذاهب اولدیلر که اول حضرت مشاوره یه شول نسنه ده مأمور درکه حق تعالی جانبندن اول بابده حضرتک قاتنده برعهد اولمیه ❊ یدنجیسی برمیتک که (دینی ادا ایده جك برنسنه سی قالمیه انك دینی ادا اول سروره واجبدر دلیلی ابوهریره نك حدیثیدرکه صحیحینده اندن روایت اولنمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی من توفی من المؤمنین فترك دینا فعلی قضاؤه ومن ترك مالا فلورثته) وحضرتك اول دینی کندی خاصه مالندن ادا ایدوب و یاخود مسلمانلرك مصالحی ایچون اعداد اولنان مالدن ادا ایتدیکنده علمانك اختلافی واردر وقول اخیر اوزره حضرتدنصکره پادشاه اولنلرك دخی اوزرلرینه بلاشیء مدیونا فوت اولنلرك دینلرینی مال مصالحدن ادا ایتمك واجب اولورمی اولمازمی علمانك بومسئله ده دخی اختلافلری واردر اصح اولدرکه واجب دکلدر ❊ سکزنجی دوشمن ایله حربده مصابره ایتمك اکرچه دشمن چوق اولوب کندینك ایکی قاتندن دخی زیاده اولورسه اول سروره مصابره واجبدر اما امتك دشمنی کندیلرك ایکی قاتندن زیاده اولورسه امت اوزره مصابرت واجب دکلدر ❊ طقوزنجیسی هرکوردیکی منکری تغییر ایتمك اکرچه انك تغییرنده خوف وخطر دخی اولورسه زیرا حق تعالی اول سروری دشمنلرندن حفظ ایتمکه وعده بیوروب دیمشدر (والله یعصمك من الناس) اما امت منکری تغییرده دشمندن خوف ایدرسه اول وقتده وجوب ساقط اولور ❊ اوننجیسی زوجات مطهراتنی حق تعالینك مخیر قیلدیغیدر زینت دنیایی اختیار ایدوب اول حضرتدن مفارقت ایتمك بینی ایله آخرت و بقایی اختیار ایدوب اول سرورك سایهء عصمتنده اولمق بیننده واکا دلیل بوآیت کریمه در (یاایها النبی قل لازواجك ان کنتن تردن الحیوة الدنیا وزینتها الی قوله اجرا عظیما) وچون اول سرورك زوجاتی آخرت اختیار ایتدیلر انلرك آخرت اختیار ایتدکلرینه مکافات ایچون اول سروره حرام اولدیکه انلرك اوزرینه برعورت تزوج ایده و یاخود انلرك برینك برینه برعورت کتوره و بوبابده بوآیت کریمه نازل اولدی (لایحل لك النساء من بعد ولاان تبدل بهن من ازواج) اندنصکره اول سروردن انلرك اوزرینه

نا أهل بيورمغى منت اولمغيچون بو آيت منسوخ اولوب (انا احللنا لك ازواجك اللاتى آتيت اجورهن) آيت كريمه سى نازل اولدى (اوحضرتك مخصوصاتندن ايكنجى قسمكه محرماتدر اول اشيانك اول سروره تحريمى تخصيص اولنمقده حكمت اولدركه محرمدن اجتنابك اجرى مكروهدن وفعل مندوبدن اجتنابك اجرندن زياده در زيرا منهيتده محرم مأموراتده واجب كبيدر (واوحضرته حرام اولان نسنه لرك بريسى زكاة المقدرو بو خصوصده اول سرورك آل واولادى دخى اول سرور ايله شريكلردر يعنى زكات المق انلره دخى حرامدر زيرا حديث صحيح مسلمده زكاته اوساخ الناس دينمشدر واول سرورك وآلنك منصبى اندن عالى ومنزهدركه اوساخ ناسى قبول ايده لر بريسى دخى اولدركه زكوة ذل آخذى مشعردر انى على سبيل الترحم فقيره ومسكينه وسائر مصارف زكوته ويررلر وحق تعالى انك عوضنده انلره غنيمت مالندن يعنى عز وشرفله النان مالدن برنصيب ويرمشدر وشيمديكى حالده خمس غنيمت انلردن منقطع اولمغله بعض علما انلره زكوة ويرمكى تجويز ايتمشلردر وبو خصيصه نك ثبوتى خصوصنده سائر انبيا اوحضرتله شريكلر ميدر دكللرميدر علما اختلاف ايتمشلردر وصدقۀ تطوع اوحضرته وآلنه حراميدردكلميدر اختلاف ايتمشلردر علماء شافعيه رحمهم الله قاتنده اصح اولان اولدركه صدقۀ تطوع قبول ايتمك اول سروره حرامدر آلنه حرام دكلدر ✻ ايكنجيسى صوغان وصرمساق وپراصه يمك وانلرك مثللو رايحۀ كريهه اولنسنه لرى يمك دليلى ثابت اولمشدركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اول اشيايى تناول بيورمازدى چون اول اشيا مجلسنه حاضر اولسه اصحابه سز يكز ديرايدى بن انكيچون يمزين كه سزك راز سويلشمديككز كيمسه ايله بن راز شو يلشورين دير ايدى وعلماء شافعيه رحمهم الله قاتنده اشبه اولان اولدركه اول اشيايى يمك اوحضرته حرام دكلدر بلكه مكروهدر وصحيح مسلمده ابو ايوبدن روايت اولنمشدركه ايتدى اوحضرتدن سؤال ايتدمكه يارسول الله صوغان وصرمساق حراميدر اول سرور ايتدى يوق حرام دكلدر لكن رايحه سندن اوتورى بن انى مكروه طوتارم واما احمدك مسندنده وابو داودك سننده عايشه دن رضى الله تعالى عنها مرويدركه ايتدى

پیغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم ناصره ییدیکی طعام بر طعام ایدیکه انده
صوغان وار ایدی ﴾ اوچنجیسی یاندیغی یردن طعام یمك دلیلی
اولدرکه بیوردی (اما انا فلا آکل متکئا) وعلماء شافعیه رحمهم الله
تعالی قاتنده اشبه اولان اولدرکه یاندیغی یرده طعام یمك اول سروره
حرام دکلدر بلکه مکروهدر غیر یلرینه مکروه اولدیغی کبی زیرا بو بابده
تحریمی مقتضی بر دلیل ثابت اولمامشدر واوحضرتك بر نسنه دن اجتنابی
اول نسنه نك اوحضرته حرام اولدیغنه دلالت ایتمز ﴾ دردنجیسی یاز و
یازمق دلیلی بو آیت کریمه در (ولاتخطه بیمینك اذا لارتاب المبطلون)
وحدیبیه صلحی کونی اول سرورك صلح نامه یی بن بازارین دیو بیوردیغنك
توجیهی سابقده ذکر اولنوب صلح حدیبیه ده بیان اولندی ﴾ بشنجیسی
شعر سویلمك دلیلی بو آیت کریمه در (وما علمناه الشعر وماینبغی له)
وشعردن مراد مقفی وموزون بر کلامدرکه متکلمدن عن قصد صادر اوله
وبعضیلر رجزك غیری اولمغی دخی قید ایتمشلردر یعنی رجز سویلمك
اوحضرته حرام دکلدر دیمك اولور و پیغمبردن صلى الله تعالى عليه وسلم
صادر اولان کلام موزون یا رجزدر ویاخود بلاقصد اتفاقی واقع اولمشدر
﴾ آلتنجیسی دشمن ایله مقاتله ایچون سلاح کیدکدنصکره اول دشمن ایله
مقاتله ایتمدن سلاحنی چیقارمق دلیلی ابن عباس وجابرك رضی الله
تعالی عنهما حدیثیدرکه حضرت بیورمشدر (لاینبغی لنبی اذا اخذ
لامة الحرب واذن فی الناس بالخروج الی العدوان یرجع حتی یقاتل)
اخرجه الامام احمد من طریق جابر و البیهقی من طریق ابن عباس
﴾ یدنجیسی خلقك تمتع ایتدکلری زخارف دنیایه التفات ونظر ایتمك
دلیلی بو آیت کریمه در (ولاتمدن عینیك الی ما متعنا به ازواجا منهم)
﴾ سکزنجیسی خائنهٔ عیندر خائنهٔ عیندن مراد الیله و باشیله وکوزیله
اشارت ایتمکدر قتل وضربدن برامر مباحه که ظاهر حالك خلافنی مشعر
اوله و بو خصیصه نك دلیلی باب سابقده ذکر اولندی غزوهٔ فتح مکه
اثناسنده عبدالله بن سعد بن ابی سرحك امانی قصه سنده مرور
ایلدیکه حضرت بیوردی (لاینبغی لنبی ان یکون خائنة الاعین)
﴾ طقوزنجیسی بر کیمسه دن دخی زیاده المقیچون اول کیمسه یه بر نسنه
ویرمك دلیلی بو آیت کریمه در (ولاتمنن تستکثر) واتفاق مفسرین
انك اوزرینه درکه بو آیتك معناسی ذکر اولنان معنادر و بو نهی اول

سروره مخصوصدر ❊ اوننجیسی نكاحی مكروه طوتان عورتی
نكاحله المق وعلما ابو خصیصه‌یی استشهاد ایتمشلردر عایشه‌نك حدیثی
ایله كه ایتدی چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم جون نام بر كیمسه‌نك
قزینه عقد نكاح ایلدی وانكله خلوت اولوب اكا یقین اولوردقده
اول قز اعوذ بالله منك دیدی اول سرور ایتدی تحقیقا بر عظیمه صغندك
وار باباك اوینه كیت وتخییر قصه سی دخی بو خصیصه‌یی تأیید ایدر
❊ اون برنجیسی حرهٔ كتابیه‌یی نكاح ایتمكدر اول دلیل ایله كه روایت
اولنمشدر اول حضرت بیوردی ربمدن دیلدمكه تزوج ایتمیم الا اول
عورتیكه جنتده بنم ایله بیله اوله پس ربم بنم بو دیلكمی قبول ایلدی
منقولدر كه فاطمه ایله عایشه رضی الله تعالی عنهما ارالرنده مفاخرت
واقع اولدی فاطمه عایشه‌یه ایتدی بن سندن افضلم زیرا بضعهٔ رسول
خدایم عایشه ایتدی اموردنیاده اویله‌در یعنی دیدیكك كبیدر لكن
معتبر اولان فخر آخرته متعلق اولان فخردر بن پیغمبر ایله جنتده انك
درجه سنده اولسم كركدر وسن علی ایله جنتده علینك درجه سنده
اولسك كركدر پس كور كه بو ایكی درجه‌نك ماینده اولان فضل
نه مقداردر فاطمه بو سوزدن اغلادی پس عایشه قالقوب فاطمه‌نك
مبارك باشنی اوپدی وایتدی كشكی بن سنك باشكده بر قیل اولیدم وچون
بو مقرردر كه اول حضرتك خاتونلری جنتده انك ایله‌یه اوله‌لر پس اول حضرته
حرهٔ كتابیه تزوج ایتمك حرام اولور زیرا كافره جنت حرامدر وكذلك
اول عورت یعنی حرهٔ كتابیه كفری سببی ایله اول سرورك صحبتنی
مكروه طوتسه كركدر وائمهٔ شافعیه بو خصیصه‌یی اثباتده بو وجه اوزره
استدلال ایلدیلر اما بو دلیلك ایكیسی دخی محل تأملدر ❊ اون
ایكنجیسی جاریهٔ مسلمه‌یی نكاحلممقدر زیرا انك نكاحی جائز اولمق ایكی
شرطله مشروطدر اولكیسی خوف عنت ایكنجیسی حره المغه قادر
اولمامق پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم خوف عنتدن معصومدر
وایكنجی شرط دخی اول سرور حقنده معتبر دكلدر زیرا
اول حضرتك نكاحی ابتداء وانتهاء مهره محتاج دكلدر اوچنجی
قسمی كه مباحاتدر یعنی اباحتی اول سروره مخصوص اولان
نسنه‌لردر اول نسنه‌لرك اباحتی اول حضرته مخصوص اولمقده حكمت

اولحضرته توسعه دراول معنایه تنبیه درکه مباحاتدن اول سروره مخصوص
اولان نسنه لر اولحضرتی طاعتدن مشغول ایدر دکلدرتکه غیریلری
مشغول ایدرو بومحلده مباحله مراد اول دکلدرکه فعل وترکی طرفلری
مساوی اوله زیراکه اول سرور وصال ایدردی ووصال انك حقنده قربت
ایدی بلکه مباحله بو محلده مراد فعل وترکنده حرج اولمیان نسنه در
اول سروره مباح اولان نسنه لرك اولکیسی صومده وصالدر ووصالك
معناسی اولحضرته مخصوص اولمسی عبادات فصلنده مذکور اولدی
﴿ ایکنجیسی غنیمت مالنی قسمتدن مقدم دیلدیکی نسنه یی اول مالدن
اختیار ایدوب المق فقهـا واهل سیرت الکاصفی مغنم دیرلر اول سروره
بوخصیصه نك ثبوتنه احادیث صحیحه دلالت ایدر حضرت صفیه
وذوالفقار اول سرورك صفا یاسی جمله سندن ایدی ﴿ اوچنجیسی
بلا عذر احرامسز مکه یه داخل اولمق دلیلی مسلمك جابردن رضی الله
تعـالی عنه روایت ایتدیکی حدیثدر که ایندی رسول خدا صلی الله تعالی
علیه وسـلم فتح کونی مکه یه بغیر احرام داخل اولدی ومبارك باشنده
برسیاه عمامه وارایدی وبو امرك غیریلر حقنده بلا عـذر جوازنده
خلاف واردر وبومحلده مکه دن مراد حرمدر ﴿ دردنجیسی حرم مکه ده
قتلدر دلیلی فتح مکه کونی اول سرورك ابن خطلك قتلنـه امر
ایتدیکدر ابن خطل کعبه نك استار ینه صارلمشیکن ﴿ بشنجیسی مجرد علمله
حکم ایتمك سائر قضاته مجرد علم ایله حکم مباح دکلدر بوخصیصه نك
دلیلی صحیحنده هندك حدیثدر که پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم
سؤال ایتدیکه ابوسـفیان بربخیل وشحیح کشیدر انك اذنسز انك
مالندن الوب کندومه واولادیمه نفقه ایتسم عجبـا کناه اولورمی حضرت
ایتدی (خذی من ماله مایکفیك وولدك بالمعروف) وبو استدلالده
برتأمل واردر زیرا محتملدرکی بوسوز اول حضرتدن افتا طریقیله واقع
اولمش اولوب حکم اولمیه ﴿ التنجیسی کندی نفسی ایچون واولادی
ایچون حکم ایتمك زیراکه اول سرور میلدن معصوم ایدی ﴿ یدنجیسی
کندو ایچون شـهادت ایدن کیمسه نك شـهادتنی قبول ایتمك بونك
دلیلی اول روایت اولنان حدیثدرکه پیغمبر صلی الله تعـالی علیه وسلم
بنی مره دن براعرابیدن برآت المشیدی اعرابی بیعی انکار ایدوب شاهد

طلب ايلدی خزيمه بن ثابت انصاری كلوب شهادت ايلدی حضرت
ايتدی ياخزيمه حاضر اولماديغك امره نيجه شهادت ايدرسن خزيمه
ايتدی يارسول الله بزسنی خبر آسمانيده تصديق ايده‌رز پس ربوزنده
اولان نسنه‌ده تصديق ايتمزميوز رسول صلی الله تعالی عليه وسلم اكا
ذوالشهادتين ديمكله ملقب ايلدی ﴿ سكزنجيسی كندونفسی ايچون
حمی طوتمق يعنی قورو قورومق ولكن بوخصيصه اولحضرتدن هركز
واقع اولمادی ﴿ طقوزنجيسی احتياج وقتنده مالكندن طعام وشراب
الماق واول كيمسه‌نك اوزرينه واجب اولوركه مالك اولديغی طعام
وشرابی اول سروره بذل ايتمكله رسول خدانك مهجه‌سنی ابقا ايتمش
اوله اكرچه كندی مهجه‌سی فوتی خوفی مقرر ايسه‌ده يعنی كندو
مهجه‌سی فوتی خوفنه اعتبار ايتموب اول سرورك مهجه‌سی ابقاسنه سعی
كوستره بوخصيصه‌نك دليلی بوآيت كريمه‌در (النبی اولی بالمؤمنين من
انفسهم) و بوخصيصه دخی هركز اول حضرتدن واقع اولمامشدر
﴿ اوننجيسی اول سرورك اويقو ايله آبدستی بوزلماق غير يلرك دكل
زيرا اول سرورك كوزلری خوابده اولسه كوكلی اويانق ايدی
و بيورمشدر اول سرور كه (تنام عيناى ولاينام قلبی) و بوخصيصه‌ده
سائر انبيا اول سروره شريكلردر زيرا صحيح بخاريده انس رضی الله
تعالی عنهدن حديث اسراده مروی اولمشدركه اولحضرت بيوردی
(وكذلك الانبياء تنام اعينهم ولاتنام قلوبهم) وائمه‌دن بعضيسی بوحديثدن
غافل اولوب حضرتك خصايصنی تعداد ايتدكده بوخصيصه‌يی انجق
اول حضرته مخصوص طوتمشدر ﴿ اون برنجيسی جنبلك حالنده
مسجده اكلمك بوخصيصه‌نك دليلی ترمذينك سننده ابی سعيد خدری
طريقندن رضی الله تعالی عنه روايت ايتديكی حديثدركه حضرت
بيورمشدر ياعلی بندن غيری وسندن غيری هيچ بركيمسه‌يه حلال دكلدر
كه بومسجده جنب اولديغی حالده اوتوره وترمذی ايتمشدركه
هذا حديث حسن غريب لكن فقهای شافعيه‌دن رحمهم الله شيخ
سراج الدين بن ملقن ترمذيدن بوحديثك حسنی مسلم طوتمز زيرا
بوحديثك اسنادنده سالم ابن ابی حفصه وعطية بن سعد عوفی واردر
انلر ايسه ايكی شخص شيعی متهملردر وبوندن ماعدا شيخ مذكور

سراج الدين ايدر بو حديث انى اقتضا ايدركه بوخصيصه ده على رضى الله تعالى عنه اول سروره شريك اوله وعلمادن هيچ برى اكا قائل اولمامشدر فقير مصنف كتاب روضة الاحباب جمال حسينى تاب الله عليه ايدر اول ايكى شخصك يعنى سالم وعطيه نك تضعيفلرى اهل حديث اراسنده متفق عليه دكلدر بلكه يحيى بن معين كه محك رجالدر انلرى توثيق ايتمشدر وامام بخارى ادب مفرد نام كتابنده انلرك حديثنى ايراد ايتمشدر وامام احمد سالمك حقنده (كان شيعيا ما اظن به بأسا في الحديث) ديمشدرر وترمذى انلرك بو حديثنى تحسين ايدوب (هذا حديث حسن) ديمشدر بو تحسينك مقتضاسى اولدركه بعض ائمهٔ حديثك انلره شيعى اولدقلرى ايچون طعن ايتدكلرى ترمذينك قاتنده مصرح ومعتبر دكلدر و بخارى كندو صحيحنده تشيعله مطعون ومدخول اولان نيجه كيمسه لردن حديث روايت ايتمشدر و بخاريدن بو امر اكا دلالت ايدركه مجرد تشيعى سببى ايله مطعون اولمق انك قاتنده راوينك عدالتنه قادح ومانع دكلدر واما عليك اول حضرتله اشتراكى قصه سنك جوابى اولدركه بو حديثك مقتضاسنه علمادن هيچ بركيمسه نك قائل اولمادیقندن اول حديثك عدم صحتى لازم كلمزو ياخود جوابنده دبرزكه علمادن صحابه فضائلنده تصنيف ايدنلرك بعضيسى بو فضيلتى عليك فضائلى ضمننده تعداد ايدوب حديث مذكور ايله استدلال ايتمشلردر وكذلك بو حديثى ترمذيدن غيرى بزار كندو مسندنده سعد ابن ابى وقاص طريقندن وطبرانى معجم كبيرنده ام سلمه طريقندن روايت ايتمشلردر والله اعلم ❊ اون ايكنجيسى بر مؤمندن لعنتى مقتضى بر سبب وجوده كلمكسزين اكا لعنت ايتمك زيرا كه اول حضرتك لعنتى رحمتدر و بو معناده صحيحينده ابو هريره دن رضى الله عنه بر حديث روايت اولنمشدركه اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم حق تعالى دن ديلك ايدوب ايتدى الهى بن دكيلم الا بشر جمله سندنم پس مؤمنلردن هر قنغيسنى ايذا ايتمش اولام و يا شتم ايدوب لعنت ايدم انى يعنى بنم ايذا وشتم ولعنمى اول مؤمنك حقنده رحمت قيل وموجب قربت ايله كه روز قيامتده اول وسيله ايله سكا تقرب ايليه وكويا بو مقام ايچون ديمشلردر بو مصراعى ❊ دشنام تو بهتركه زبيكانه دعاى ❊ وهركاه كه

اول سرورك دشنام وشتمی مؤمن قوللره بو نتیجه‌یی ویره‌معلوم اولور که انك استغفار وطلب رحمتی نه نتیجه‌لر ویرسه کرکدر (بیت) انی که بو وقت جنك جانی وجهانی ❊ بنکر که بو وقت آشتی چون باشی ❊ اون اوچنجیسی دردن زیاده خاتونی تحت نکاحنده جمع ایتمك و بو مسئله‌نك دلیلی اجماع وفعل پیغمبردر صلی الله تعالی علیه وسلم و بو خصیصه‌ده سائر انبیا اول سروره شریکلردر زیرا صحته ایرشمشدر که سلیمان علیه السلام یوز خاتونی برحالده طوتمشدر وداود علیه السلامك طقسان طقوز خاتونی وار ایدی ❊ اون دردنجیسی هبه لفظیله نکاح منعقد اولمق بو خصیصه‌نك دلیلی بو آیت کریمه‌در (وامرأة مؤمنة ان وهبت نفسها للنبی ان اراد النبی ان یستنکحها خالصة لك من دون المؤمنین) (اون بشنجیسی ولیسز وشاهدسز نکاحك صحتی زیرا ولی اعتباری کفائتی حفظ ایچوندر بو معناده شك یوقدر که اول سرور جمیع کفولرك فوقنده‌در وشهود اعتباری انکار وجحود دنا کحدن امن حاصل اولمغیچوندر اول حضرت نکاحی انکاردن معصومدر واکر نکاحی عورت انکار ایدرسه انك یعنی خاتونك پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم قولنه مخالف اولان قولی ایله عمل جائز دکلدر حتی بعض ائمه دیمشلردر که فرضا برخاتون نکاحی انکار ایلسه کافره اولور اول سروری تکذیب ایتمکله واول سرورك بلا ولی وبلا شهود صحت نکاحنه بو امر دخی دلالت ایدر که دوکلی صحابه‌نك مشکللری ایدیکه اول سرور صفیه‌یی تزوجمی ایتدی یوخسه تسری طریقی ایله‌می طوتسه کرکدر وبو امری حجب صفیه قصه‌سنه حواله ایتدیلر وحضرت زینبك نکاحی دخی بو خصیصه‌یه دلیل اولور والله اعلم بالصواب

❊ سکزنجی فصلده پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خادملری وموالیسی ومرضعه‌لری وعامللری وکاتبلری ورسوللری ومؤذنلری وشعرا وحارسلری وامتعه واسلحه وأثاث بیتی ومراکب ودوابی وانلره متعلق اولان نسنه‌لر بیان اولنور ❊

اما اول حضرتك خدامی کتب اهل سیرده رجالدن یکرمی یدی کشی

ونسادن اون بر كشی اولمق اوزره كورلمشدر رجال جمله سندن بريسی انس بن مالك ايدی اول سروره اون بيل خدمت ايلدی اندن مروبدركه ايتدی بو نجه سفر و حضرده كه او حضرته خدمت ايچون مصاحب اولدم بنم اول سروره ايتديكم خدمتدن انك بكا ايتديكی خدمت زياده ايدی (بريسی دخی ربيعة بن كعب ايدی اول سرورك آبدست صوينی ترتيب ايدردی (بريسی دخی عبدالله بن مسعود ايدی اول سرورك نعلينی ومسواكنی و يتاغنی وعصاسنی كوزه‌در ايدی هر مجلسه كه وارر ايدی ابن مسعود مبارك نعلينی اياغندن چيقاروب كنده يعنی بكی ايچنده صاقلردی واو مجلسدن قالقده مبارك اياغنه كيدرردی (بريسی دخی عقبة بن عامر ايدی سفرلرده او حضرتك قاطرينی چكردی (بريسی دخی بلال مؤذنلری ايدی (بريسی دخی سعد كه بونلر ابو بكرك مولالری يعنی آزادلولری ايديلر (بريسی دخی ذومخمر ايدی ايدرلركه ذو مخمر نجاشينك قز قرنداشی اوغلی ايدی (بريسی دخی بكير بن شداخ ليثی ايدی (بريسی دخی ابوذر ايدی (بريسی دخی اسلع (بريسی دخی شريك (بريسی دخی اسود بن مالك اسدی ايدی (بريسی دخی ايمن بن ام ايمن ايديكه حضرتك مطهره‌داری ايدی (بريسی دخی ثعلبة بن عبدالرحمن انصاری ايدی (بريسی دخی جزء بن مالك (بريسی دخی سالم (بريسی دخی سابق (بريسی دخی سلمی (بريسی دخی مهاجر ايديكه ام سلمه‌نك مولاسی ايدی (بريسی دخی نعيم بن ابی ربيعهٔ اسلمی ايدی (بريسی دخی ابو الحمراء هلال بن الحارث ايدی (بريسی دخی ابو السمح ايادبريسی دخی ابوسلام بن سالم (بريسی دخی انصاردن برجوان ايديكه سنی انس سننه قريب ايدی (بريسی دخی هند (بريسی دخی اسما ايديكه بوايكيسی حارثه‌نك اوغللری ايدی ❊ وخاتونلردن اولنلرك (بريسی امة الله بنت ذربه ايدی (بريسی دخی بركه ام ايمن (بريسی دخی خضره (بريسی دخی خوله حفصك جده سی ايدی (بريسی دخی ذربه ام عليه ايدی (بريسی دخی سلمی ام رافع (بريسی دخی ماريه ام الرباب (بريسی دخی ماريه جدهٔ مثنی بن صالح ايدی (و بريسی دخی ميمونه بنت سعد (و بريسی دخی ام عياش (و بريسی دخی صفيه ايدی ❊ اما اول سرورك مواليسی رجالدن اللی طقوز كشيدر وانلرك اساميسی بونلردر زيد بن

حارثه بن شراحيل كلبى واننك اوغلى اسامه وثوبان بن بجدر واول يعنى ثوبان يمن نسبلى اردندن ايدى وابو كبشه اننك اسمى سليم ايدى وبعضيلر اوس ايدى ديديلر وانسه وصالح كه لقبى شقران ايدى ورباح ويسار وابورافع اننك نامى اسلم ايدى وابومويهبه وابوالبهى اننك نامى رافع ايدى ومدعم ورفاعة بن زيد الجذامى وزيد كه هلال بن يسارك جدى ايدى وعبيد بن عبد الغفار وسفينه كه اننك لقبى ايدى وبو لقبى اكا حضرت قومشيدى واننك نامى طهمانيدر كيسانيدر ذكوانيدر بابونلرك غيريدر اختلاف ايتمشلردر ومابور وواقد ويا ابوواقد وهشام وابوضميره اننك نامى سعد ايدى وبعضيلر ايتديلر اننك نامى روح بن سندرو ياخود روح بن شيرزاد حميرى ايدى وحنين وابوعسيب واننك نامى احمر ويامره ايدى وابوعبيد واسلم ابن عبيد وافلح وانجشه وبادام وخاتم وبدرود ونفع وزيد بن بولا وسعيد بن زيد وسعد بن كندر وسلمان فارسى وسندر وشمعونكه حضرتك سريه سى اولان ريحانه نك قوسنده پاسبان ايدى وضميرة ابن ابى ضميره وعبدالله بن اسلم وغيلان وفضاله ونفير وكريب ومحمد ابن عبدالرحمن وبر محمد دخى وارايديكه اننك نامى ناهيه ايدى و پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اننك نامنى محمده تبديل ايتمشيدى ومكحول ونافع وابوالسائب ونبية ونهيك ونفيع ابو بكره وهرمز ابو كيسان ووردان ويسار وابواثيله وابوالبشير وابوصفيه وابوقبله وابولبابه وابولقيط وابواليسر ﴿ وجاريه لردن اولحضرتك مواليسى طقوزدر انلرك اساميسى بونلرد رسلمى وام رافع ورضوى واميمه وربيحه وسائبه وماريه واننك قرقرنداشى سيرين وام ضميره ﴿ واما اولحضرتك مرضعه لرى اولكيسى ثويبه ابولهبك جاريه سى ايدى وبوثويبه حضرت طوغد يغى كيجه واروب حضرتك طوغديغنى ابولهبه مژده ايلدى ابولهب دخى انى مژده كانيسى ايچون انى آزاد ايلدى واكا امر ايلدى تا اولحضرتى امزردى وابولهبك ثويبه يى آزاد ايتديكى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ايچون ايدى حق تعالى ابولهبك اول فعلنى ضايع قيلادى نته كه ثبوته ايرشمشدركه عباس رضى الله تعالى عنه ابولهبك فوتندنصكره واقعه سنده انى قاتى يرامز حالده كوردى اكا ايتدى اى ابولهب بزدن مفارقتدنصكره نه حاله

ایرشدك ابولهب ایتدی هیچ بر راحته ایرشمدم انجق ثویبه یی آزاد ایتدیکم برکتنه بکا شوکا صفاجق قدر صوو یریلر ایچرم دیدی و باش پارمغیله صلوات پارمغی اراسنده اولان چوقوره اشارت ایدوب کوستردی و بر روایت دخی اولدرکه هر دوشنبه کونی عذابم تخفیف اولنور دیدی وثو یبه نك اسلامنده اختلاف وارد راین منده انی صحابیاتدن عد ایتمش و کتب سیرده وارددرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اکا اکرام ایدوب مدینه دن جامه وانعام کوندرردی وانك وفاتی خیبر وقعه سندنصکره هجرتدن یدنجی سنه ده واقع اولدی حضرت چون فتح مکه غزاسنده مکه یه تشریف بیوردی سؤال ایتدیکه ثو یبه نك اقرباسندن هیچ کیمسه وارمیدراولقدرکه تفحص ایتدیلر کیمسه بولمادیلر (ایکنجیسی حلیمه بنت ابی ذوئب ایدی وابی ذو یبك اسمی عبدالله بن الحارث ایدی بنی سعد بن بکردن و حلیمه کندی قومنك شرایف وکرایمندن ایدی وانك احوالندن برمقدار باب سابقده بیان اولندی (واهل سیر کتورمشلردرکه خدیجه اول سرورك فراشیله مشرف اولدقدنصکره حلیمه مکه یه کلوب اول سرور ایله ملاقات ایتدی وکندی ولایتنك قحط وجدبندن شکایت ایلدی سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انك حالنی خدیجه یه اعلام ایلدی وخدیجه حلیمه یه قرق قیون و بردوه و یردی پس حلیمه اول عطایانی الوب کندی قبیله سنه کتدی وحلیمه نك اسلامنده اختلاف ایتدیلر فن سیر تك متاخرلرندن بعضیسی دیدیلرکه ابن عباس بر حدیث تصحیح ایتمشدرکه حلیمه نك اسلامنه دلالت ایدر وصاحب استیعاب انی صحابیاتدن صایمشدر ﴿ واما اوحضرتك صدقات اوزره عامللری برقاچ نفر ایدیلر عبدالرحمن بن عوف بنی کلب صدقاتی اوزره عامل ایدی وعدی بن حاتم طائی طی واسد قبیله لری صدقاتی اوزره عامل ایدی وعیینة بن حصین فزاره قبیله سی اوزره عامل ایدی وایاس بن قیس اسدی بنی اسد اوزره وولید بن عقبه بنی المصطلق اوزره وحارث بن عوف مزنی بنی مره اوزره ومسعود ابن رجیل اشجعی اشجع قبیله سی اوزره و بنی عبدالله بن غطفان و بنی عبس اوزره واجم بن سفیان عذره وسلامان و بلی وجهینه

وابنی قبیله‌لری اوزره وعباس بن مرداس بنی سلیم اوزره وولید ابن الحاجب دارم قبیله‌سی اوزره وعامر بن مالك بن جعفر عامر بن صعصعه قبیله‌سی اوزره وسعد بن مالك وعوف بن مالك النضری وضحاك بن سفیان کلابی بنی کلاب قبیله‌سی اوزره عامللر ایدی ﴿ اما اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم کاتبلری قرق نفر کشی ایدیلر انلرك اسامیسی بونلردر خلفاء اربعه وطلحه وزبیر وسعد بن ابی وقاص وعامر بن فهیره وثابت بن قیس بن شماس وخالد وابان که سعد بن العاصك اوغللری در وحنظلة بن الربیع اسدی وابوسفیان ابن حرب وایکی اوغللری که یزید ومعاویه وزید بن ثابت بن شرحبیل ابن حسنه وعلاء بن الحضرمی وخالد بن الولید ومحمد بن مسلمه ومغیرة بن شعبه وعبدالله بن رواحه وعبدالله بن عبدالله بن ابی بن سلول وعمرو بن العاص وجهیم بن سعد وجهم بن الصلت وارقم بن ابی الارقم وعبدالله بن زید بن عبد ربه وعلاء بن عتبه وابو ایوب انصاری وحذیفة الیمان وبریدة بن الحصیب وحصین بن نمیرة وعبدالله بن سعد ابن ابی السرح وابوسلمة بن عبد الاسد وحویطب بن عبدالعزی وحاطب ابن عمرو ابن خطل وابی بن کعب وعبدالله بن الارقم واوجمله‌دن بعضیلری وحی کاتبلری ایدیلر ایدرلر که عادت بوله ایدی که عثمان بن عفان وعلی ابن ابی طالب وحی یازارلردی واگر انلر غایب اولسه‌لر ابی بن کعب وزید بن ثابت یازارلردی واگر بو درت کشیلردن بریسی حاضر بولنمسه وحی کاتبلرندن هرقنغیسی حاضر بولنورسه اول یازاردی وانلرك بعضیسی اموال صدقات کاتبلری ایدی اموال صدقات نره‌دن کلوب ونه مقدار کلوب ونره‌یه صرف اولندیغنی یازارلردی زبیر بن العوام وجهیم ابن الصلت اول جمله‌دن ایدی وبعضیسی خرص نخیلاتی یعنی خرمابوستانلرینی یازارلردی وحذیفة الیمان انلردن ایدی وبرطائفه دخی ملوکه نامه یازارلردی عبدالله بن ارقم انلردن ایدی وبعضیسی دخی شروط ومصالحات کاتبلری ایدی علی مرتضی کرم الله وجهه اول جمله‌دن ایدی ﴿ واما اول حضرتك رسوللری اون برکشیدر عمرو بن امیهٔ ضمری ودحیة بن خلیفهٔ کلبی وعبدالله بن حذافهٔ سهمی وحاطب بن ابی بلتعه وشجاع بن وهب وسلیط بن عمرو وعلاء بن الحضرمی

وجرير بن عبدالله بجلى اول سرور بونلردن هر بريسنى ملوكدن بر ملكه كوندردى وانلرى ارسال قصه سنك شرح وبيانى التنجى ييل وسكزنجى ييل واونجى ييل وقايعنك ضمننده مرور ايلدى ومهاجر ابن اميه مخزومى دخى اول حضرتك رسوللرى جمله سندن ايدى انى يمن ملوكندن حارث حميرى يه كوندردى وبرى عمرو بن عاص ايديكه انى ازدقبيله سنده جلندى اوغللرى عبدالله وجعفره كوندردى انلرك ايكيسى دخى مسلمان اولوب عمرو بن عاص برمدت انلرك ارالرنده اكلنوب قالدى واول نواحيده اولان قبائلك صدقاتنى اخذ وفقيرلرينه قسمت ايلدى وبريسى دخى عروة بن مسعود ثقفى ايدى انى طائفدن برقومه كوندردى (اهل سيردن بعضيلرى ابوموسى الاشعرى بى ومعاذ بن جبلى رضى الله تعالى عنهما وبعضيلرى دخى وبر بن مجاس وابن محصن وحبيب بن زيد بن عاصمى اول سرورك رسوللرى جمله سندن عدايتديلر بوتقريرجه اول سرورك رسوللرى اون بش اولمش اولور ❊ اما اول حضرتك حارسلرى سكز كشى ايديلر برى سعد بن معاذكه بدر كونى اول حضرتى عريشده حراست ايلدى ومحمد بن مسلمهٔ انصارى وذكوان بن عبدالله ابن قيس يوم احدده اول سرورك حارسى ايديلر وزبير بن العوام وسعد ابن ابى وقاص وعباد بن بشر غزوهٔ خندقده اولحضرتك حراستنه قيام ايتديلر وابو ايوب انصارى غزوهٔ خيبرده صفيه نك كردك كيجه سنده اول سرورك حراستنه مشغول اولدى وبلال وادى القرى كوننده اولحضرتك حارسى ايدى وچون بو آيت نازل اولدى (والله يعصمك من الناس) حق تعالينك عصمتنه اعتماد كلى بيوروب حارسلرى ترك ايلدى (اما اول سرورك مؤذنلرى درت كشى ايديلر بلال وابن ام مكتوم وابو محذوره وسعد قرظى مسجد قباده مؤذن ايدى (اما اولحضرتك شاعرلرى ومادحلرى رجالدن يوز التمش طقوز كشى ايديلر ونسادن اون ايكى خاتون ايدى وان شاء الله تعالى انلرك اكثر احوالى وسابقامذكور اولان جماعتك اكثرينك احوالى بوكتابك ايكنجى دفترنده مقصد صحابه ده تحرير وبيان اولنسه كركدر ❊ اما اول سرورك سلاحلرى اولحضرتك اون قليجى وار ايدى برينه اعضب ديرلردى واول قليجى اول سروره سعد بن عباده هديه كتورمشيدى وبرينه مجذم

و برینه رسوب دیرلردیکه انلری علی مرتضی قلیس پوتخانه سندن کتورمشیدی نتکه باب سابقده ذکری مرور ایلدی و بعضیلر ایتدیلر انلری حضرته زید الخیل طائی کوندرمشیدی وقلعی و بتار وحتف بنی قینقاع یهودی سلاحلرندن ایدی اول قلیجلری حضرت بکنوب الیقودی ایدرلر که ابتدا حضرتك مبارك بلینه قوشاندیغی قلیج قضیب ایدی وذو الفقار منبة بن حجاج سهمینك قلیجی ایدی بدر کونده اوغلی عاص بن منبه قوشانمشیدی علی کرم الله وجهه انی قتل ایدوب اول قلیجی حضرتك یانه کتوردی واول حضرت دخی او قلیجی کندی ایچون اختیار بیورمشیدی اندنصکره علی یه باغشلدی بو قلیج اول قلیجدر که انك وصاحبنك شاننده دیمشلردر (لافتی الا علی لا سیف الا ذو الفقار) وانك قبیعه سی یعنی قبضه سی باشی و قلیج حمائلی اولان ایکی حلقه سی نقره دن ایدی و بر قلیجی دخی مأثور ایدی و بر قلیجی دخی وار ایدیکه اول سروره باباسندن میراث دکمشیدی و بوفقیرك کمانی اولدر که بو قلیج قضیب دیدکلری قلیجدر یعنی ایکیسی بردر و بعض اهل سیر ایتدیلر ذو الفقار وقضیب ایکیسی بر قلیجدر (واول جناب نبوت مآبك آلتی زرهی وار ایدی بریسی سغدیه واکا سعدیه وصغدیه دخی دیدیلر بریسی دخی فضه ایدیکه اول سروره بنی قینقاع یهودی اسلحه سندن ایرشمشیدی واوچی دخی ذات الرشاح وخریق وبترا ایدی و بر زرهی دخی وار ایدی مدینه یه تشریف بیوردقده سعد بن عباده او حضرته هدیه کوندرمشیدی وایدرلر که بو زرهده نقره دن حلقه لر وار ایدی ایکیسی کوکسنده وایکیسی ارقه سنده و بو زره براوزون وککش زره ایدی وحضرت وفات ایتدکده اول زره ابوشحم یهودیده برقاج صاع ارپه بورجی مقابله سنده رهن قونمشیدی واول زرهه ذات الفضول دیرلرایدی وایدرلر که احد مقاتله سی کونی بو زرهی وفضه یی اول سرور بر بری اوزرینه کیمشیدی وحنین کونده دخی صغدیه ایله ذات الفضولی بر بری اوزرینه کیمشیدی (نقلدر که حضرتك انتقالندن صکره علی مرتضی کرم الله وجهه ذات الفضولی تیمنا وتبرکا الوب صاقلدی وجنك کونده انی کیرایدی وایدرلر که حرب جمل کونی دخی اول زرهی کیمشیدی و بعض اهل سیر انك اوزرینه درلر که داود پیغمبرك علیه السلام کیوب جالوتی قتل ایتدیکی زره اول حضرتك قاتنده

ایدی واکا روحا دیرلردی و بونقد برجه اول حضرتك یدی زرهی اولمش
اولور (حضرت رسالتك صلی الله تعالی علیه وسلم ایکی مغفری یعنی
توغلغه سی وارایدی برینه موشح و برینه ذوالسبوغ دیرلردی واهل
سیردن بعضیسی کتورمشلردر اول سرورك برخودی وارایدیکه عرب
اکا بیضه دیرلر توغلغه نك برنوعیدر احد کونی اول سرورك مبارك باشنه
باتوب مجروح اولدی وشیخ زرندی اعلام نام کتابنده کتورمشدرکه
مغفر ایله بیضه بیننده فرق اولدرکه مغفر طاقیه کبی اولور اکثریاندن
بورون اوزرینه برحدیده ایلر بورونی حفظ ایتمك ایچون اما بیضه
طوایدر وطرف اعلاسی اوزره دوه قوشی یمورته سنك نصفنه مشابه
تیزی واردر وانك خلقه لری اولور که یوزی و بورینی واموزلرك برمقدار ینی
اورتر (واول سرورك اوچ سپری یعنی قلقانی وارایدی اسملری زلوق وفتق
ووفر ایدی و بعض ارباب سیر کتورمشلردر که اول حضرتك برسپری دخی
وارایدیکه انك اوزرنده برقوچ باشی و یا عقاب باشی صورتی وارایدی
واول سروره هدیه کتورمشلرایدی حضرت اول صورتی مکروه
طوتوب مبارك الی اول صورت اوزرینه قودی واول صورت محو
اولدی و برروایت دخی اولدرکه حق تعالی اول صورتی محوایتدی
ومعلوم اولمادیکه بوسپر اول اسملرایله ذکر اولنان اوچ سپرلرك برسیمیدر
یوخسه غیریمیدر (وسید عالمك صلی الله علیه وسلم درت نیزه سی
وارایدی اوچنی بنی قینقاع یهودی سلاحلرندن اختیار ایدوب
الشیدی ودردنجی نیزه یه مثوی و یامثنی دیرلرایدی و بعضیلرانك
اوزرینه درکه بوایکی اسمدن هر بریسی باشقه برنیزه اسمی اوله واول
ایکی نیزه لر اسمیله مسمی اولمامشلر ایدی واول سرورك برحربه سی
وارایدی اکا نبعه دیرلرایدی و برحربه سی دخی وارایدی اکا بیضا
دیرلرایدی و برینه دخی غره دیرلرایدی عید کونلرنده اول حربه یی
حضرتك اوکنجه کتوررلرایدی نتکم فصل عباداتده ذکری مرور
ایلدی (واول حضرتك درت و برقولده التی یایی وار ایدی ایکیسی
شوحط اغاجندن ایدی برینه روحا و برینه بیضا دیرلرایدی و بریسی
دخی نبع اغاجندن ایدی اکا صفرا دیرلرایدی و برینه دخی کتوم
دیرلرایدی و کتوم یوم بدرده قیرالدی و برینه زورا دیرلرایدی و برینه دخی سداد

دیرلردی (واول سرورك برجبه‌سی یعنی تیر کشی وارایدیکه اکا نصله دیرلر ایدی وسختیاندن برقوشغی وارایدیکه کومشدن اوج حلقه‌سی وار ایدی واوج جبه‌سی وارایدیکه جنك کونلرنده کیرایدی برسی یشل سندس وبرسی جبهٔ طیالسه وبرینك اسمی معین اولمادی (واول سرورك برسیاه سنجاغی وارایدی نامنه عقاب دیرلردی وبربیاض سنجغی دخی وارایدی وکاه کاه لوالری یعنی سنجاقلری اولحضرت چارشفلردن عقد ایدردی (واما پیغمبرك مراکب ودوابی چوق ایدی آت ودوه وقاطر ومرکب وقیون کبی ولکن صغری اولدیغی ثابت اولمامشدر ارباب سیر کتور مشلردر که اولحضرتك متعدد آتلری وارایدیکه اسامیسی بودر سکب اول برآت ایدیکه حضرت ابتدا انی صاتون آلوب جهادده اکا سوار اولمشیدی اولکی صاحبنده ایکن آدی ضرس ایدی حضرت انی تغییر ایدوب آدینی سکب قودی اول آتك آنی والی وایاغی بیاض ایدی ومطلق الیمین ایدی حضرت بوآتله مسابقت ایلدی یعنی قوشو یه بندی وکچدی وحضرت اول آتله شادمان ومسرور اولدی وبری مرتجز اول آتی بنی مره قبیله سندن ویا بنی تمیمدن براعرابیدن اشترا ایتمشیدی اول اعرابی بیعی انکار ایدوب حضرتدن بینه طلب ایلدی نتکه عن قریب ذکری مرور ایلدی ولزاز که انی مقوقس هدیه کوندرمشدی روایت ایدرلر که حضرت اول آتی سوز ایدی اکثریا سفرلرده اکا سوار اولوردی ولحیف که ربیعهٔ بن ابی البراء انی هدیه کوندرمشیدی و حضرت اول مقابله‌ده اکا برقاچ دوه عوض و یرمشدی و ورد که تمیم داری اولحضرته هدیه کوندرمشدی واول سرور اول آتی عمر بن خطابه باغشلدی واول دخی غازیلردن برینه باغشلدیکه حق یولنده اکا سوار اولوب غزا ایده واول غازی اول آتی بغایت زبون وضعیف ایدوب برآخر کیسه‌یه صاتدی عمر دیلدیکه اول آتی اول کیسه‌دن صاتون اله واول بابده حضرتله مشاوره قیلدی حضرت ایتدیکه برنسنه‌یی که حق یولنده صدقه ایلدك بهرحال انی کبرو الده وضریس وظرب انی فروهٔ بن عمر بن عمرو جذامی هدیه کوندرمشیدی وملاوح اول آت مقدما ابو بردهٔ بن نیارك ایدی وسبحه و بحر بوآتی یمندن کلن تجار جماعتدن اشترا بیورمشیدی، و بوآتله اوج نوبت مسابقت ایلدی

اوچنده دخی کچدی او لحضرت مبارك الیله انك النی صغایوب
(مانت الابحر) دیدی وابلق وذو العقال وذوالمه ومرتجل ومراوح
وسرحان و یعسوب ونجیب وادهم وشهبا وسجل وطرف ومندوب
(انس بن مالکدن رضی الله تعالی عنه مروی در که ابتدای امور دنیاده
عورتلردنصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنده آتدن سوکلورك
برنسه یوغیدی واولحضرتك قاتنده آتلرك بغایت سوکلوسی اشقرارثم
اقرح محجل مطلق الیمین اولان ایدی اخبارده وارد اولمشدر که چون
خدای تعالی دیلدیکه آتی خلق ایده باد جنوبه وحی ایتدیکه سندن
برمخلوق یراتسم کرکدر اول مخلوق اولیامك عزتنه واعدامك مذلتنه
واهل طاعتمك جمالنه سبب اولاجقدر پس کندیکی جمع قیل باد جنوب
دخی فرمان موجبجه کندوبی جمع قیلدی جبرائیل وار وب اندن
برقبضه الدی حق تعالی اول قبضه دن برکمیت یعنی یلیسی وقو یروغی
قاره وسائر یرلری قزل برآت برآتدی واول آته خطاب ایتدیکه سکا رزق
کشاده لکی ایله سائر بهایم اوزره فضیلت و یردم غنایمی سنك ارقکله
چکدلر وخیر و برکت سنك ناصیه کده معقوددر وسنی شویله قیلدمکه
قنادسز اوچه سن (فانت للطلب وانت للهرب) اندنصکره انی
کندی حالنه قودی پس اول آت برصهیل چکدی یعنی کشندی حق تعالی
خطاب بیوردیکه ای کمیت مشرکلری صهیلکله قورقوت وانلرك
قولاقلرینی صیت وصدالک ایله طولدر وقدوملرینی متزلزل قیل اندنصکره
حق تعالی انك النده وایاقلرنده بیاضلق پیدا ایلدی وچون آدمی یراتدی
اشیابی اکا عرض ایدوب خطاب ایتدیکه یاآدم بنم مخلوقاتمدن
هرقنغیسنی دیلرسك اختیار ایله آدم آتی اختیار ایلدی و پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم آته سوار اولدقده آنی خورلیوب تذلیل قیلمقدن نهی
ایلدی وابن عباس رضی الله تعالی عنهما آت حقنده دیمشدر (شعر)
احبوا الخیل واصطبروا علیها * فان العز فیها و الجمالا * اذا ما الخیل
ضیعها اناس * ربطناها فاشرکت العلایا * نقاسمها المعیشة کل یوم *
ونکسوها البراقع والجلالا * اخبارده وارد اولمشدر که ملائکه هیچ
برلهوولعبه حاضر اولمازلر الا کشی کندی عورتی ایله لهوولعب ایتدکده
وآت او یناتدقده واوق آتدقده حاضر اولورلر (انس بن مالکدن رضی الله

تعالی عنه مرویدرکه ایتدی عبد الملك بن مروان حجاج بن یوسف ثقفی یه مکتوب یازوب امر ایتدیکه رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم خادمی انسك اعزاز واکرامنی یرینه کتوره سن وانك نصایحنی استماع ایدوب منتفع اوله سن واکا ایوجازلر وعطیه‌لر ویره سن انس ایدر برکون انك قاتنه واردم بکا ایتدی ای ابوحمزه دیلرمکه آتلریمی سکا کوستره‌م تابنم آتلریمی کوروب قنغیسی پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم آتلرینه بکزر بکا بیلدیره سن پس آتلرینی بکا کوستردی بن ایتدم بو آتلر ایله اول حضرتك آتلری ماببننده هیچ اصلا مناسبت ومشابهت یوقدرزیرا اول سرورك آتلرینك ابوال وارواث واعلاف وآثارلری درکلی اجروثواب ایدی یعنی انلر فی سبیل الله جهاد وغزا ایچون مهیا قیلنمشیدی وسن بونلری سمعه وریا وفخروتکبر ایچون مهیا قلمشسن پس نه مناسبتی واربونلر ایله انلرك حجاج ایتدی اکرامیرالمؤمنینك مکتوبی اولمیدی سنك بوینکی اوررایدم بن ایتدم سن بنم بویمی اورمغه قادردکلسن حجاج ایتدی نیچون قادردکلم بن ایتدم انکیچون قادردکلسنکه پیغمبر بکا بر دعا تعلیم ایتمشدرکه اودعا ایله هیچ برسلطاندن وبرشیطاندن وهیچ بریرتجی جانوردن قورقمازین ایدرلرکه حجاج انسدن استدعا ایلدیکه اول دعایی اوغلی محمد بن حجاجه تعلیم ایده انس اباوامتناع ایدوب اوکرتمدی ووفاتی وقتنده کندی اصحابندن اولان ابان بن ابی عیاشه اول دعایی تعلیم ایلدی وابانه وصیت ایتدیکه اول دعایی حق تعالیدن قورقمیان کیمسه‌یه تعلیم ایتمیه ✤ ورسولك صلی الله تعالی علیه وسلم برقاچ قاطرلری وارایدی بریسی دلدل ایدی دلدل بر بیاض قاطرایدی وبعضیلر ایتدیلر بربوزقاطرایدی وباب سابقده مرورایتمشیدیکه انی اسکندریه ملکی مقوقس اول سروره هدیه کوندرمشیدی حضرتدن صکره اکا علی المرتضی سواراولوب علیدن صکره حسنه ایریشوب ومعاویه زماننده هلاك اولدی ایدرلرکه دلدل اویله قوجامشیدیکه دیشلری دوکلمشیدی واریه‌یی اون ایدوب اکا ویررلردی ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدرچون دلدلی اول حضرت قاتنه کتوردیلر حضرت بنی ام سلمه قاتنه کوندردی تااوروب انك قاتندن برمقدار یوك ولیف کتوردم حضرت

اول بوكدن برابپ دوزوب بر بولار ترتيب ايلدى اندنصكره سعادت
خانه سنه كيدوب برمطرف كليم كتوردى واول كليمى درت قات ايدوب
اول قاطرك ارقه سنه راست قيلدى بسم الله ديوب اكا سوار اولدى
و بنى دخى رديف قيلوب اردينـه الدى واول قاطر اول سرورك اسلامده
ابتدا سوار اولد يغى قاطر ايدى (وطبرانى معجم اوسط نام كتابنده
انس طريقندن روايت ايـدركه انس ايتدى چون حنين غزاسـنده
مسلمانلر منهزم اولديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بر بوز قاطر
اوزره كه اكا دلدل ديرلردى سوار اولمشيدى اكا خطاب ايدوب
ايتدى اى دلدل يره يقين اول دلدل سينه سنى اوزره يره سوردى
تا حضرت يردن برقبضه طپراق الوب كفارك اوزرينه صاچدى (حم
لا ينصرون) ديدى پس هزيمت كفاره دوشدى (وبرروايت دخى
اولدركه عمى عباسدن بر آوج طپراق استدى حق تعالى اول وقتده
دلدله علم وادراك و يروب اول سرورك كلامنى فهم ايلدى واول سرور
يردن طپراق السون ديو كوكسنى يره سوروندردى واو حضرتك برقاطرى
دخى وارايدى اكا فضه ديرلردى انى فروة بن عمر جذامى اول سروره
هديه كوندرمشيدى حضرت انى ابو بكره باغشلدى و برقاطرى دخى
وار ايدى ملك ايله دن هديه كلمشيدى اكا ايليه ديرلردى و برقاطرى دخى
وارايديكه دومة الجندلدن كتورمشلرايدى و برقاطرى دخى وارايديكه
نجاشى كوندرمشيدى بو ترتيب اوزره جمله سى التى قاطر اولور اهل
سيردن بعضيسى ديمشلردركه اول سرورك يدى قاطرى وارايدى التيسى
بوذكر اولنانلردر و بريسى دخى ايله صاحبى ابن العلمانك هديه
كوندرديكى قاطرايدى وغالبا بو قاطر وايليه اسميله مسمى اولان قاطر
ايكيسى براوله والله اعلم ﴿ و پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم
اوچ دراز كوشى وارايدى يعنى حمارى وارايدى برينك اسمى عفيرايدى
انى مقوقس هديه كوندرمشيدى و برينه دخى يعفور ديرلردى وايدرلركه
انى فروة بن عمرو جذامى هديه كوندرمشيدى و بعضيلر ايتديلر عفير
و يعفور برمركبك اسمى ايدى و بريني دخى سعد بن عباده هديه
كوندرمشيدى واول سرورك بردوه سى وارايديكه اكا قصوى ديرلردى
ابو بكر صديقدن صاتون المشيدى ومكه دن مدينه يه اول دوه ايله هجرت

بيورمشيدى وسفر وحضرده اكا سواراولوردى وچون سوار اولديغى حالده اول حضرته وحى نازل اولوردى قصوىدن غيرى هيچ بر دوه انك آغرلغنه تحمل ايتمزدى و بعض اهل سير قاتنده صحيح اولان اولدركه عضبا وجدعا وصرما وصلما ومخضرمه اسملرى جمله سى اول اول دوه نك لقبلرى ايدى ✻ اول حضرتك يكرمى لقحه سى وارايدى يعنى سودلودوه لرى وار ايدى اول دوه لرى مدينه نواحيسنده غابه ديدكلرى مرعاده اوتلادوب هر كيجه ايكى مشك سود كتورلردى واولحضرتك اهل وعيالى انكله روز كار چورلردى واول دوه لرك ايچنده خوب وكثيراللبن دوه لر وار ايدى بعضيسنك اساميسى بونلردر رحنا وسمرا وعربس وسعديه وبعوم ويسره وربى ومهريه وايدرلركه اول دوه يى يعنى مهريه يى اول حضرته سعد بن عباده كوندر مشيدى وسودلو بردوه سى دخى وار ايديكه اكا برده ديرلردى انى سروره ضحاك بن سفيان هديه كوندرمشيدى حضرت دخى مقابله سنده اكا ايكى سودلودوه كوندردى واولحضرتك يدى سوداو قيونى وار ايدى انلرك اساميسى بونلردر زمزم وسقيا وبركه وورسنه واطلال واطراف وعجره ايدرلركه اول سرورك يدى كچيسى وار ايدى ام ايمن انلرى كودر ايدى و بر قولده اول كچيلرى مدينه حواليسنده اولان طاغلرده كودرلردى و كيجه لرده اولحضرت قنغى خانه ده كيجه لرايسه اول كچيلرى اول خانه يه كتوررلردى ✻ اما اول سرورك اثوابى وآثاث بيتى ومتروكاتى وانلرك احكامى اهل سير رحمهم الله كتورمشلردركه حضرت رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم اول كونكه وفات ايلدى ايكى بردحبره وايكى جامه صحارى و برازار عمانى و برقميص سحولى و برجبه يمنى و برخميصه و برقطيفه و بر بياض كسا و بر ملحفه كه ورسله بويانمشيدى و برقاج خرده طاقيه اول سروردن قالمشيدى وايدرلركه اول سرورك برطبله سى دخى وار ايديكه انده صقال طراغنى ومسواكنى ومقراض وسرمه دان وآيينه سنى حفظ ايدرلردى وآيينه سنك نامى مدله ايدى واولحضرتك برقدحى وار ايدى آدى ريان ايدى و برقدحى دخى وار ايدى اكا مغيث ديرلرايدى وشيشه دن برقدحى دخى وار ايديكه ملوكك برندن هديه كلمشيدى واغاجدن برقدحى دخى وار ايديكه انك

اوچ پرنده كومشدن وياخود دموردن بندلری وارايدی واول قدحك
برحلقه سی وارايدی انی اول حلقه ايله برديواره وياخود آخر بريره
اصارلرايدی وطاشدن اويولمش برتوری وارايدی اكا مخضب ديرلر
ايدی وصادره نامنده بر كوه سی يعنی برابريقی وارايدی وعيداندن
دوزلمش برقدحی وارايدی وغرا نام برقصعه سی وارايديكه انی درت
كشی برندن قالدررلردی وبرمحضره سی وارايدی اكا عرجون
ديرلردی وبرعصاسی وارايديكه اكا طيبانوردی وعصايه طيانمق انبيا
اخلاقندندر ديرايدی وبرپلاسی وارايدی كيجه لرده ايكی قات ايدوب
انك اوستنده ياتورايدی وبرصاعی وارايدی صدقهٔ فطری انكله اولچر
ايدی عايشهٔ صديقه دن رضی الله تعالی عنهما مرويدركه ايتدی
(ماترك رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم دينارا ولادرهما ولاشاة
ولابعيرا قال الراوی واشك فی العبد والامة) مرويدركه پيغمبرك صلی
الله تعالی عليه وسلم بعض متروكاتی عمر بن عبدالعزيز قاننده ايدی
وانی برخانه ده حفظ ايدوب هركون واروب زيارت ايدردی وكاه
اولوردیكه اشراف قريشدن كندوبی زيارته كلنلرك بعضيسنی اول
خانه يه كوتوروب اوحضرتك متروكاتنی اكا كوستردی (وهذاميراث
من اكرمكم الله تعالی واعزكم به) دیرايدی وايدرلركه اول خانه ده برسرير
وبراديمدن ياصدق وارايديكه انك حشوی خرماليفندن ايدی وبرچفت
موزه وبرالدكرمنی وبركنانه يعنی اوق وياى قويه جق قبوركه ايچنده
برقاچ اوق وارايدی اوحضرتك قطيفه سنده مبارك باشنك وسخی
اثری وارايدی وبركشی برعظيم زحتده مبتلی اولوب هيچ برنسنه دن
شفا بولمامشيدی عمر بن عبدالعزيزدن التماس ايتديكه اول مبارك وسخدن
يعنی كيردن يويوب بورننه آقيده لر عمر بن عبدالعزيز اول كشينك التماسنی
قبول ايدوب اويله ايلديلر اول كشی اول مرضدن شفا بولدی
﴿ پوشيده دكلدركه پيغمبردن صلی الله تعالی عليه وسلم قلان نسنه لر
جميع مسلمانلره صدقه ووقفدر هيچ بركيمسه يه ميراث اولمازدليلی بوحديث
صحيحدركه بيوردی (نحن معاشر الانبياء لانورث ماتركناه فهو صدقة)
وانبيادن عليهم السلام كيمسه يه ميراث دكمه مكده حكمت اولدركه
انلرك مالللرينه وارث اولمغيچون اول طائفهٔ ناجيه نك اقربالری انلرك

موتلربنی تمنی وآرزو ایتمیه‌لر واول معنی اقاربك سبب هلاکلری اولمیه
وبر حکمت دخی اولدرکه خلق انلردن یعنی انبیادن متنفر اولمیه‌لر
وکمان ایتمیه‌لرکه انلر یعنی انبیا دنیایه رغبت ایدرلر ووارثلری ایچون
مال جمع ایدرلر یعنی خلق بو اعتقاده اولمیه وبر حکمت دخی اولدرکه
بعض مسلمانلر فتنه‌یه دوشمیه‌لر ووارثلری ایچون مال جمع ایتمیه‌لر یعنی انبیا
کندو وارثلری ایچون مال جمع ایدرلر ظن ایتمیه وآیات قرآنیه‌دن بعضیسی که
انبیادن وارثلرینه میراث دکلك اوزرینه دلالت ایدر بو آیت کریمه‌لر کبی
قوله تعالی (فهب لی من لدنك ولیا یرثنی ویرث من آل یعقوب) وقوله
تعالی (وورث سلیمان داود) بو آیت کریمه‌لر مأولدر انکله که میراثدن
مراد وراثت مال دکلدر بلکه مراد وراثت نبوت وعلم دیندر والله
اعلم (ونظر انور عقلایه مخفی دکلدرکه اول حضرتك صلی الله
تعالی علیه وسلم فضائل ومعجزات وشمائل واخلاق وعبادات
وعادات ومخصوصات وسائر احوالندن اشبو مکملات سیرت ابواب
مباحثنده صحاح ومسانید واجزاده روایت کثیرهٔ متنوعه ثبوته ایرشمشدر
وبو کتابده مذکور اولانلر انلره نسبتله همان بر نمونه‌در زیاده دکلدر وهر نوعدن
بو کتابده بر حصه بولنسون وینه اطاله واملال اولمسون دیمك واسطه‌سیله
بعض روایات اوزره اختصار طریقنه سلوکدن غیری چاره
اولمیوب بو بابده سوق اولنان کلام ابواب سابقه تفصیلی وفقنجه سوق
اولنمدی ان شاء الله تعالی عمرده مهلت وار ایسه سائر تصانیفده اول
قضایانك شرحی علی التفصیل عیان وبیان اولنه وهر چند که اول
حضرتك اقوال وافعال وتقریرات وحالاتنك وانلره متعلق اولان
احوالنك بسط وبیانی بر دریای بی پایاندر که کما هو حقه اکا خوض
وشروع قیلمق بو فقیر بی بضاعه وقلیل الاستطاعتك کاری دکلدر نتکه
دینلدی (مثنوی) چه کویم یا رسول الله ازان بیش * که من عاجز شدم از کفتن
خویش * چه کویم چون صفات تو چنانست * که صد عالم برای عقل
وجانست * جهان سر تا بسر خشخاش کیرم * بهر یك مادحی دو پاش کیرم
* ندانم تا ثنایت کفته آید * وکر آید ترا پزرفته آید * تو میدانیکه از اهل
سیر کس * چنین جمعی نکرد الامن وبس * عروس است این که حورا
سایهٔ اوست * قبولت زیور وپیرایهٔ اوست * اکر بپذیریش کارم

برآید * وکرنه جان غمخوارم برآید * چه کویم یارسول الله دکرمن * بقدر خویش کفتم این قدرمن * کریمی مطلق ومی توانی * اکرصد خلعتم بخشی تودانی * توداری دردو کیتی پادشاهی * تودانی داد تشریف الهی * بتشریفی مشرف کن تنم را * که نبود زان خبر پیراهنم را * ندارم دررهت این استطاعت * که کویم این کدارا کن شفاعت * پیاده کریکی مسکین محتاج * شود بی استطاعت درره حاج * چو بیند مضطرب صاحب نقابش * کجا محروم کرد آندز آبش * چونو صاحب نصاب دوجهانی * سزد کر برلبم آبی رسانی * درین تف تموزم سینه پرتا * جکر تازه کنی از شربت آب * اکر درخورد آب تونیم من * میندازم درآب ای جان هرتن * چوانعام توعام اسدای مکرم * فراآیم مده والله اعلم * لله الحمد والمنه که کتاب روضة الاحباب فی سیرالنبی والآل والاصحابدن دفتراول اتمامه ایرشدی وان شاء الله تعالی رجاء واثق وامید صادقدرکه شرح احوال آل واصحاب وتابعین وتبع تابعین ومشاهیرائمهٔ حدیث دخی دفترثانیده انجامه ایریشه (وچون اهل سیردن بعض ائمهٔ کبارك دأبی اولدرکه کندی تصنیفلرینی دعا ایله ختم ایدرلرانکیچونکه ختم سیرت مصطفایی صلی الله تعالی علیه وسلم ختم کلام الله کبی مظنهٔ اجابت دعاءیلورلر پس بو کتابده انلره اقتدا ایدوب دعا ایله ختم اولنمق اولی وانسب کورینور (شعر) احب الصالحین ولست منهم * لعل الله یرزقنی صلاحا *

﴿ مناجات ﴾

ای ذوالجلال بی زوال بو وقت متبرك وساعت مبارکده نیجه یوزبیك صلوات زاکیاتی وتحف تحیاتی رهنمای اهل عالم ومقتدای زمرهٔ بنی آدم دردریای رحمت ودریای درحکمت حبیبك ابوالقاسم محمد مصطفانك جان پاکنه وروضهٔ خاکنه ایرشدروامداد رضوانی واعداد غفرانی انك اهل بیت نامدارینك وصحابهٔ کبارینك وتابعین وسلف اخیارك ارواحنه واصل ومتواصل قیل وخانهٔ دین و بنیان یقین اهل ایمانی دوام ربات عنایات پادشاه اسلامله معمورقیل وانك ذات بزرکوارینکه ظل رحمت رحمان ومنبع فضل واحساندر جمیع آفات آخرالزمان ودوکلی

نوائب دوراندن اراق طوت (اللهم الطف بعبدك سلطاننا ووفقه لمصالح الآخرة والدنيا وحببه الى الرعية وحبب الرعية اليه وبارك له فى بدايات ملكه ونهاياته واقض له اوطاره وحاجاته واجعله لنعمائك من الشاكرين ولآلائك من الذاكرين اللهم اجرنفسه و بلاده وصن انصاره واجناده وانصره على اعداء الدين وسائر المخالفين واحمله على ازالة المنكرات واظهار المحاسن وانواع الخيرات وزد الاسلام بسببه ظهورا ظاهرا واعزازا باهرا) الهى سادات عظاما مكه ثمرهٔ شجرهٔ رسالت وشجرهٔ ثمرهٔ ولايت وفتوتدرلر انلرك جلال وعظمتلرى آفتابنى افق سعادت واقبالدن طالع وزيب جماللرى انواربنى مطالع سيادت وكمالدن ساطع ولامع طوت وعلماء دينى (والذين اوتوا العلم درجات) درجات عالياتنه ايرشدبروروى زمينى انلرك اقدام تقوى واقلام فتوالرندن مماوقيل ومشايخ كبار وعرفاء حقائق شعاركه منابع ينابيع فتوحات الهى وموارد وفود جنود جذبات نامتناهيدرلر انلرك بركات سجادهٔ ملك مطاف وميامن اذكار واوراد باطن صافلرينى الى يوم القيام امت محمد ميانده پاينده ومستدام طوت وحجاج اسلامكه كوكلرى يوزينى كعبهٔ معظمه زيارتنه طوتوب اراق يوللردن اول دولته نائل وفائز اولمغيچون متوجه اولمشلردر حج مقبول ايله انلرى كندى مقاملرينه ايرشدر وغزاة مسلمين كه هرچند مسكن ووطن انلرك محبوبى ايكن ترك ايدوب جان شيرينلرينى تقويت دين اسلام ايچون قربان ايتمشلردر انلرى نصرت وظفر ايله اراسته طوتوب سائر بحرو برده اولان مسافرين وغربا ايله سالما وغانما خانمانلرينه ايرشدرودوكلى امت محمدك مراد ومقصودلرينى احسن طريق واسهل وجوه ايله ميسر ايدوب اولاد واطفاللرينى (الرحمن علم القرآن) مكتبنده تشريف تعليم ربانى ايله مشرف ايله ودوكلبسنك اهل وعياللرينى پردهٔ عصمت وعفتده مستورطوتوب بوديارى وجمله بلاد اهل اسلامى وباو بلادن وغلا وجلادن حفظ وپناهكده آسوده ايليه ودرويشان ردمند وفقيران مستمندك مقاصد ومراداتلرينى محض عنايت ورعايتكله حاصل قيل الهى بزم كوزلر يمز جلالك خوفندن كريان وكوكلر يمز عذابك دهشتندن بريان درغفلت ونسيان سببى ايله بزدن برخلل وبازلل صادر اولدى

ایسه بیاورسنکه انسان نسیان وعصیاندن خالی دکلدر (شعر) ولا ابری نفسی ولا ازکیها ٭ که هرچه نقل کنند از بشر در امکانست ٭ کرمکدن بزم کارفرو بسته مزدن کره آچه سن و بزم طاغلرجه کناهمزدن نجه سنکه بزم جان ضعیفمز کرفتار کند نفس وشیطاندر الهی اول زمانکه جان مسافرتی منزلندن سفر قیلوب اعضامزدن هر بری آخری وداع ایده وصرصر اجل شهرستان وجودی زیر وزبر قیله سایهٔ چترابدانکه ملازم سلطان جاندر بزم سر بمزسرندن آیرمه الهی قیامت کوننده که محل ندامت و پشیمانلقدر دوکلی مؤمن قوللریکی (لاتخافوا ولاتحزنوا) نداسیله تفریح ایدوب صدر سراچهٔ جنتده ارشد روفتون اعزاز واکرامله مقاممزی جنات الخلد ودار القرار قیل واتالریمزی وانالریمزی واستاذ ومشایخمزی (یبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان) بشارتیله مشرف قیلوب هر برینك مشهدلرینه سحاب الطاف مکرمتدن مغفرت ورحمت یغمورلری یاغدر (بیت) ای زتو پردامن امیدما ٭ وذکرمت نعمت جاویدما ٭ رلب مانه زسر خوان خویش ٭ لقمه باندازهٔ احسان خویش ٭ اللهم اجعل احادیث نبیك محمد صلی الله تعالی علیه وسلم نور ابصارنا وشفاء صدورنا ومغفرة لذنوبنا وسعة فی ارزاقنا واکف مهماتنا ببرکة الاحادیث وادفع ملمتنا بیمن الاحادیث ونور قلوبنا وسهل امورنا بالاحادیث انك رؤف رحیم جواد کریم ٭ واغفر لنا ولآبائنا وامهاتنا ولاستاذنا ولاصحابنا ولاحبابنا ولذی الحقوق علینا ولمن وصانا بالدعاء الخیر ولجمیع امة محمد صلی الله علیه وسلم ٭ وصل بجلالك علی اشرف الخلق محمد خاتم النبیین والمرسلین ٭ وعلی آله وصحابه الطیبین الطاهرین والتابعین لهم باحسان الی یوم الدین وسلم تسلیما کثیرا یاارحم الراحمین ٭ وقد جف القلم من ترجمة هذا الکتاب المستطاب بعون الله الملك الوهاب فی یوم الجمعة وهو الثامن والعشرون من صفر الخیر المنتظم سلك سنة سبع ومائة والف الحمد لله علی الاتمام ٭ والصلوة علی خاتم النبیین

علیه الصلوة والسلام

قد کمل الجلد الثانی من ترجمة روضة الاحباب فی سیرة سید السادات علیه افضل التحایا واتم الصلوات ویلیه الجلد الثالث منها فی احوال الخلفاء الراشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

3 1761 07291939 2